Ibatan

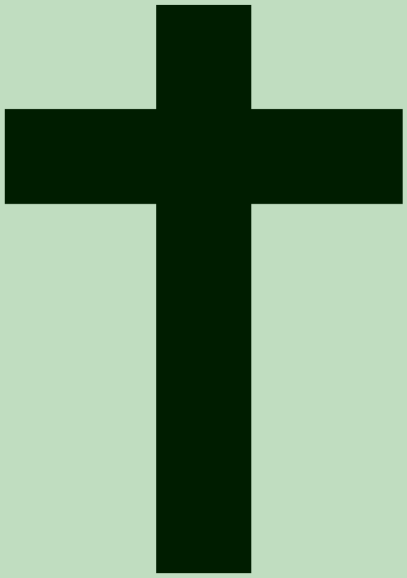

Ibatan: Chirin ni Āpo Dyos (Bible)

Ibatan
Ibatan: Chirin ni Āpo Dyos (Bible)

copyright © 1996 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Ibatan)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 3 May 2025 from source files dated 3 May 2025
eadda728-8d3f-59ce-b1f6-7f4690e1023d

Contents

Genesis 1
Roth 95
Ester 102
Amos 115
Obadyas 127
Jonas 130
Mikyas 134
Haggeo 145
Sakaryas 149
Matchew 166
Markos 238
Lokas 283
Juan 358
Aramid 413
Roma 483
1 Korinto 518
2 Korinto 550
Galasya 573
Epeso 585
Pilipos 598
Kolosas 607
Tesalonika 616
2 Tesalonika 624
1 Timoteo 629
2 Timoteo 639
Tito 646
Pilemon 651
Hebreo 654
Santiago 679
1 Pedro 688
Pedro 698
1 Juan 704
Juan 712
3 Juan 714
Jodas 716
Paltiing 720

Genesis
No Nakasiknan No Lobong

No Pakatonngan So Paytābwan No Nya Libro

No chakey na batahen Genesis, ki “siniknanan.” Do dyaya libro, ibahey naw maynamot do nakaparswa no tābo lobongaya, iyaw siniknanan tawo kan no siniknanan da a maygatos, no kalidyalidyatan dan tawotawo do lobongaya, kan no katratar ni Āpo Dyos so tawotawo sigon do kalinteg kan karahet da.

Iyaw Genesis, ki maparin a maycharwa do dadwa kapartis. Do kapitolo 1-11, ki naibahey a maynamot do nakaparswa no lobong kan iyaw damdāmo paw a pakaistoryaan tawo. Ari dyaw maynamot da Adan kan Eba, Kain kan Abel, Noyi kan layos, kan iyaw Atoy do Babilonya.

Do kapitolo 12-50, ki myan dyaw pakaistoryaan dan damdāmo paw a kapoonan dan Israelita. No manōma, ki si Abraham a iya, ki mayit so kapanganohed kan matodyo di Āpo Dyos. Somarono, ari a naibahey iyaw pakaistoryaan maynamot do pōtot naw a si Isaak, kan iyaw apōko naw a si Jakob a napangaranan so Israel. No chakey na batahen Israel, ki nachigabbo do Dyos. Naibahey paw asa poho saw kan dadwa a pōtot ni Jakob a siraw nangrogyan dosi saw a tribo no Israelita. Ari dyaw pakaistoryaan Jose a pōtot ni Jakob, kan siraw napariparin dyirad pamilyayan Jakob a naynamotan nakangay daw a minyan do Egipto.

Aran naitolas dya libro iyaw maynamot do pakasaritaan tawotawo, ki no kasisitaan a ibahey na, ki iyaw maynamot do pinarin ni Āpo Dyos. Do siknananayan nya libro, ki ipaneknek na a si Āpo Dyos namarswa so lobongaya, kan do pandanaya, ki myan kari a nāw ni Āpo Dyos a mangipaboya so kapachipangdidiw na dyirad tawotawo na. Si Āpo Dyos a masanyib a naibahey a kasisitaan do intīrwaya a libro, ki iyaw mangokom kan mangdosa siras mamarin so marahet. Iya paw no mapalongo kan mangsidong dyirad tawotawo na.

No Naychakarwan No Nya Libro

No Nakaparswan Lobong Kan Tawotawo 1:1–2:25
No Nakasiknan Gatos Kan Kalidyatan 3:1-24
Si Adan A Nandad Noyi 4:1–5:32
Si Noyi Kan Iyaw Layos 6:1–10:32
Iyaw Atoy Do Babilonya 11:1-9
Si Sem A Nandad Abram 11:10-32
Sa Abraham, Isaak, Kan Jakob 12:1–35:29
Siraw Kapotōtan Esaw 36:1-43
Si Jose Kan Siraw Kakakteh Naw 37:1–45:28
Siraw Israelita Saw Do Egipto 46:1–50:26

Genesis

No Nakaparswa No Lobong

1 Do nakapamarswaw ni Āpo Dyos so hanyit kan lobong,*

* **1:1 1:1** Sal. 102:25; Jn. 1:1-3, 10; Kol. 1:15-16; Heb. 1:2; Pal. 4:11

2 abaw potar no lobongaya, as kan abo paw mimyan na. Oltimo so kasari
do dawri, as kan natonep pa tabo do magpapalot a kelsang no ranom. As
no Ispirito no Dyos,† ki nāw na sinalokoban hapotaw no ranom.
3 Ki do dawri, inchirin ni Āpo Dyos a kāna, “Myan pakono sedang.” Ki
nyeng a myan sedang a akmas inchirin naw.
4 Do nakaboyaw no Dyos so sedang, naboya na maganay. Sinpangan na,
pinaysyay naw sedangaw kan saryaw.
5 Iyaw sedangaya, ki pinangaranan nas “Maraw,” as iyaw saryaya, ki
pinangaranan nas “Mahep.” Homnabas mahep kan myan danaw mabekas.
Iyaw nyaw manōma araw.
6 Katayokan nawri, inchirin ni Āpo Dyos a kāna, “Myan pakono
kademdeman‡ a mapaytawas ranom tan myan dadwa yanan ranom.”
7 Pinarin ni Āpo Dyos kademdeman a mapaytawa so ranom tan myan
do tohos kan myan ranom do ibaba. Ki oyod a naparin iyaw inchirin naw.
8 No mapaytawa so ranom, ki pinangaranan nas “Kademdeman.”
Sinpangan na, homnabas mahep kan myan danaw mabekas. Iyaw nyaw
chadadwa narana karaw.
9 Inchirin ni Āpo Dyos a kāna, “Mayrarapa sa pakono ranomaya a myan
do ohbo no kademdemanaya do asa yanan tan myan mabkoh a yanan.”
Ki oyod a naparin.§
10 Pinangaranan ni Āpo Dyos so “Tana” iyaw mabkohaw a yanan, as iyaw
nayrarapaya a ranom, ki pinangaranan nas “Tāw.” As do nakaboyaw sya
no Dyos, naboya na maganay.
11 Sinpangan na, inchirin ni Āpo Dyos a kāna, “Patobohen pakono no
tanaw tabo a kita no tomobo a myan so botoh kan kayokayo a omsi.” Ki
oyod a naparin.
12 Dawa, pinahtot no tanaw tabo a kitan mohamoha a myan so botoh
kan siraw kayokayo a myan so asi. Do nakaboyaw sya no Dyos, naboya na
maganay.
13 Homnabas mahep kan myan danaw mabekas. Iyaw nyaw chatatdo
narana karaw.
14 Sinpangan na, inchirin ni Āpo Dyos a kāna, “Maparin pakono saw
soho do hanyit tan myan mapaysyay so maraw kan mahep tan myan
pakailasinan so siknanan araw, bohan,* kan awan.
15 Magranyag sa do hanyit tan masedangan lobongaya.” Ki oyod a
naparin.
16 Dawa, pinarin ni Āpo Dyos dadwa rarakoh a soho. Iyaw mayīyitaw,
ki araw a magranyag an maraw, kan iyaw makapkapsotaw, ki bohan a
magranyag an mahep. Pinarin na paw bitohen saw.
17 On, pinangay sa ni Āpo Dyos do hanyit a mangsedang so lobongaya
18 tan magranyag sa do maraw kan mahep a mapaysyay so sedang kan
sari. As do nakaboyaw sya ni Āpo Dyos, naboya na maganay.
19 Homnabas mahep kan myan danaw mabekas. Iyaw nyaw chapat
narana karaw.
20 Minirwa inchirin ni Āpo Dyos a kāna, “Myan pakono do ranom aro
a matatarek a kitan mabyay, as kan myan pakono do tohos tabo a kita no
manomanok.”

---

† **1:2 1:2** “No Ispirito no Dyos” mana “no panakabalin no Dyos” mana “no salawsaw a yapod Dyos.” Do chirin Hebreo, salawsaw kan ispirito, ki asa chirin. ‡ **1:6 1:6** No inanohdan dan Jodyo, ki iyaw kademdeman, ki akmaw nalotog a rakoh a sabak. Nyaya sabak, ki balaten naw ranom do hanyit a mangay a omlayos so tana. § **1:9 1:9** 2 Ped. 3:5 * **1:14 1:14** “Bohan” mana “mangina a araw a kaidaydāyaw so Dyos.”

21 Dawa, pinarswa ni Āpo Dyos siraw rarakoh saya a nabyay do tāw kan
tabo a parswa a mayhodyihodyi do ranom. Pinarswa na pa saw tabo a
kitan manomanok. As do nakaboyaw sya no Dyos, naboya na maganay.
22 Binindisyonan na sa tabo, as nakaibahey na sya dyirad myanaw do
ranom a mayparo sa tan apnohen daw tāw. Komwan inbahey na dyirad
manomanok saw a mayparo sa.
23 Homnabas mahep kan myan danaw mabekas. Iyaw nyaw chadadima
narana karaw.
24 Inchirin ni Āpo Dyos a kāna, “Myan pakono do tanaw tabo a kitan
mabyay a maywam kan bolaw kan siraw komayakayab do tana.” Ki
naparin nyaya.
25 On, pinarswa no Dyos bolaw saw a binyay sigon do kita da kan siraw
maywam saw a binyay sigon do kita da. Pinarswa na paw komayakayab
saw do tana sigon do kita da. As do nakaboyaw sya no Dyos, ki naboya na
maganay.
26 Katayoka na, binata ni Āpo Dyos a kāna, “Sichangori, parinen taw
tawo, ki parinen ta akma dyaten. Torohan ta sa so toray da do tabo a
among do tāw, manomanok do tohos, kan tabo binyay a maywam kan
bolaw do hapot no tanaya, as kan siraw tabo komayakayab do tana.”
27 Do dawri, pinarswa ni Āpo Dyos tawo a akma dya.† Pinarswa na sa
mahakay kan mabakes.‡
28 Ki binindisyonan na sa, as binata na a kāna, “Mayparo kamo tan
omyan sanchiw kapotōtan nyo saw do tabo a yanan do lobongaya a
mangitoray siras among do tāw, manomanok do tohos, kan kāda mabyay
a naparswa a makayam kan komayakayab do tana.
29 Itoroh ko dyinyo tabo a kitan tomobo a manoroh so botoh kan tabo a
kitan kayokayo a may-asi a chabyay nyo.
30 Ki itoroh ko do tabo binyay a maywam kan bolaw, kan do tabo a
manomanok, as kan do tabo komayakayab do tana, iyaw tametamek saya
kan bohobohong no tomobo saya a nawriw chabyay da.” Ki naparin nyaya.
31 Do nakaboyaw no Dyos so tabo pinariparin na saya, naboya na a
taywara a maganay.
Homnabas mahep kan myan danaw mabekas. Iyaw nyaw chanem
narana karaw.

2

1 Do dawri, iyaw hanyitaya kan tanaya kan tabo mimyan da, ki tayoka
dana.
2 Do chapapito naw a karaw, naynahah si Āpo Dyos, ta napakabos na
tabo nakapamarswa na.*
3 Binindisyonan naw chapapito naw a araw, as pinatarek naw nawri
a araw a masisita. Ta iyaw nawri a araw, nakapakabos na so tabo a
nakapamarswa na.
4 Komwan pakasaritaan nakaparswa no hanyitaya kan tanaya.

No Minoyongan No Eden

Do nakaparswa ni Āpo† a Dyos so hanyitaya kan tanaya,
5 abaw tomnobo do tanaya, kan abaw botoh a tomnobo, ta ari na pad
pinachimoy, kan ari pa abo magarado so tana.

† **1:27 1:27** Akma dya a myan so toray dyirad tabo binyay, kan akma dya a myan so kapangtokto kan kapakaāwat. ‡ **1:27 1:27** Mt. 19:4-5; Mk. 10:6-7 * **2:2 2:2** Heb. 4:4, 10 † **2:4 2:4** Iyaw chirin a Āpo a maynana rarakoh a litra, ki “Yahweh” do chirin Hebreo, as kan no chakey na batahen, ki “Yaken a Dyos.”

6 Ki myan ranom‡ a tominbod a mapaybabasa so hapot no tana.
7 Katayoka na, nanghap si Āpo a Dyos so tana, as nakapotar na sya a
tawo.§ Sinpangan na, inyalop naw angesaw no byay do momodan naw no
pinotar naw, ki nanyeng a natorohan so byay na.
8 Do dāya,* pinarin ni Āpo a Dyos asa minoyongan do Eden.† Dawriw
pinangayan nas nyaya tawo a pinotar na.
9 Pinatobo daw ni Āpo a Dyos tabo a kita no mapipintas a kayokayo
a may-asi so magaganay. Ki do hobokaw no minoyongan, myan dadwa
kayo. Iyaw asaw, ki manoroh so byay a abos pandan. Iyaw somarono, ki
manoroh so kapatak so maganay kan marahet.‡
10 Myan oksong a minoyog do Eden a mapaybabasa so minoyonganaw.
Nawriw mapagla so mohamoha kan kayokayo daw, as iyaw nawri a
oksong, ki naysisyay a nayparin dana apat so simang do gaganaw no
minoyongan.
11 Iyaw manōmaw a simang na, ki mayngaran so Pison a moyog do
omdibon tana a Habila.
12 Do dyaw pakaboyan so kagaganayan a balitok kontodo nyichit a
pakayapwan mangingina a bangbanglo, kan myan paw mapapateg saw
a bato daw.
13 Iyaw chadadwaw no simang na, ki mayngaran so Gihon a moyog do
omdibonaw do tana a Kos.§
14 Iyaw chatatdo naw, ki mayngaran so Tigris a moyog do dayāen Asirya,
as iyaw chapataw no simang na, ki mayngaran so Oprates.
15 On, do Minoyongan no Eden, pinangayan ni Āpo a Dyos so nyaya tawo
a mahakay tan paganayen na kan aywanan na.
16 Inbilin nad mahakayaw a kāna, “Maparin mo a kanen aran āngo a
asin kayokayo do dyaya,
17 malaksid do asyayan kayo a makaitoroh so kapatak so maganay kan
marahet. Ta do arawaw a kakan mo sya, nailonod ka na a madiman.”
18 Sinpangan na, binata ni Āpo a Dyos, “Maganay aba an maychatanyi
iyaw mahakayaya. Pamarin kos omno a kasmang a somidosidong sya.”
19 Do dawri, siraw tabon kitan binyay kan manomanok a pinotar ni Āpo
a Dyos a yapod tana, ki inyangay na sa do mahakayaw tan chiban na an
āngo ipangaran na dyira. Sigon do inbahey naw do katakatayisa, ki nawri
danaw ngaran da. Komwan nakapayngaran da tabo.
20 Do dawri, pinangaranan na san mahakayaw tabo a manomanok kan
binyay, ki abaw nachichwasan a makasidong do mahakayaw a kasmang
na.
21 As dawa, pinakaycheh ni Āpo a Dyos iyaw mahakayaw a nandad naka-
paynepdep na. Sinpangan na, nanghap so asad taglang no mahakayaw, as
nakapayamonyit nas nanghapan naw sya.
22 Pinarin na mabakes iyaw taglangaw a inhap nad mahakayaw, as
nakayangay na sya di Adan.
23 Sinpangan na, binata no mahakayaw,
“Aysa! Ari danayaw kasmang ko. Iyaw tohang na, ki yapod tohang ko.
Iyaw asi na, ki yapod asi ko. Dawa, ipangaran ko ‘mabakes,’* ta

---

‡ **2:6 2:6** “Ranom” mana “layos” mana “asngaw.” § **2:7 2:7** Do chirin Hebreo, no chirin a tana kan chirin a tawo, ki nagistayan pariho so oni. 1 Kor. 15:45 * **2:8 2:8** “Do dāya,” ki tanatana a dayāen Jodya mana Israel. † **2:8 2:8** Esek. 28:13, 31:8 ‡ **2:9 2:9** Mana “kapatak so tabo.” § **2:13 2:13** No tana a Kos, ki do nasyon a Sodan do Aprika mana siraw tana do abagātanen no Egipto mana iyaw adan a pagāryan no Kasit do Babilonya. * **2:23 2:23** No chirin a mabakes kan mahakay do Hebreo, ki nagistayan mayengay so oni

yapo dyaken a mahakay.”
24 Dawa, nyaw paynamotan na karwan mahakay āmang kan ānang na an
machikabahay. Tan komwan, komplito kapayrapa da kan baket na, as kan
sira dadwa, ki mayparin dana sa asa bayo a pamilya.†
25 Pariho sa nakalābos mahakayaw kan mabakesaw, ki aba dyiraw
kasnek.

3

No Kasiknan Tawo a Maygatos

1 Do dawri, iyaw boday, ki kasisikapan dyirad tabo a nabyay a pinarin ni
Āpo a Dyos. Inyahes na do mabakesaw a kāna, “Oyodori a binata no Dyos
dyinyo a dyi nyo a kanen aran āngo a kitan asin kayo do minoyonganaya?”
2 Ki tominbay mabakesaw a kāna, “Engga, ta pinalobosanaw yamen ni
Āpo Dyos a koman so aran āngo a asin kayo do dyaya a minoyongan,
3 malaksid do kayowaw a myan do hobok naya, ta baywan na. No
inbahey ni Āpo Dyos dyamen, ki an koman kamis asin nawri a kayo mana
aran tod namen a masalid, madiman kaminchi.”
4 Ki initbay no bodayaw a kāna, “Pi! Taywaran madiman kamo?
5 Komwan binata no Dyos dyinyo, ta chapatak na do oras a makakan
kamos nawri a asin kayo, ki mayparin kamonchi a masirib a akma dya a
makapatak so maganay kan marahet.”
6 Do nakaboyaw no mabakesaw so kapintas no kayowaw kan kaganay no
asi naw a kanen, binata na do aktokto na a oyod a maganay an mayparin
sa a masirib. As dawa, namoyis so asyaw no kayo, as nakakan na sya. Do
nakatayoka naw a komninan, tinorohan naw lakay naw, dawa, kinan na.
7 Do nakatayoka daw a komninan, nanyeng a natorohan sa a dadwa so
kapakapatak, kan natonngan da a silalābos sa. Do dawri, napaytatachip
sa so bohobohongaw no kayowaw a mayngaran so igos a pinangolib das
inawan da.
8 Do kamakoyāb danaw, nadngey daw kayasakasaw ni Āpo a Dyos a
mayam do minoyonganaw, ki tomnayo sa do kayokayo saw daw.
9 Ki tinawagan Āpo a Dyos mahakayaw a kāna, “Adan, āngo
pachichibeng mo daw?”
10 Tominbay mahakayaw a kāna, “On, ata, nadngey kwaw kayasakas mo
do minoyonganaya, ki mamo ako dyimo, kan tomnayo ako, ata, silalābos
akwaya.”
11 Ki inyahes ni Āpo a Dyos dya a kāna, “Sino nangibahey a silalābos ka?
Komninan kawris asyaw no kayo a inbilin ko dyimo a dyi mo a kanen?”
12 “On, ata, iyaw mabakesaya intoroh mo a rarayay ko, iyaw nanoroh
dyaken so asin kayo a kinan ko,” initbay no mahakayaw.
13 Ki inyahes ni Āpo a Dyos do mabakesaw a kāna, “Āngo ta pinarin mo
komwan?”
“On, ata, inallilaw naw yaken bodayaw, dawa, komninan ako,” binata
no mabakesaw.

No Kaikeddeng Ni Āpo Dyos So Dosa

14 Sinpangan na, binata ni Āpo a Dyos do bodayaw a kāna, “Dosaen
koymo maynamot do dya pinarin mo. Arwaro abay a mangay dyimo kan
siraw tabo no binyay a maywam kan bolaw. Dawa, yapo sichangori, bodek
mo naw payamen mo, as ahbek danaw kanen mo mandad kadiman mo.

† **2:24 2:24** Mana “mayparin dana sa a asa inawan.” Mt. 19:5; Mk. 10:7-8; 1 Kor. 6:16; Epe. 5:31

15 Paysin-ipsoken konchinyo kan nyaya mabakes, as nāw danchi a
maysin-iipsok no kapotōtan na kan kapotōtan mo. On, padesdesen anchi
no kapotōtanaya no mabakes oho mo, ki sonyiten monchiw toben naw."
16 As binata na do mabakesaw a kāna, "Paypalidyaten ko kaynyin do
kapagpasikal no kapaymanganak mo. On, padidiwan koymo so kaynyin
no kapaymangank mo. Ki aran komwan, alit nanchi a katngan mwabaw
lakay mwaya, kan itorayan nanchimo."
17 As binata na do mahakayaw a kāna, "Inanohdan mo inbaheyaya ni
baket mo, kan kinan mo asi no kayo a baywan ko a kanen mo. Maynamot
do dya pinarin mo, abayen konchiw tana. Dawa, yapo sichangori a
mandad kadiman mo, machita maytarabako ka so marahmet tan myan
manawob a chabyay mo.
18 Patobohen nanchin tanaw manolok kan malidyat a yayten a tamek.
Koman kanchis dāwa no tametamek a imoha mo.
19 Maynannget kanchi a maytarabako so marahmet do tanaya tan myan
chabyay mo mandad kapaybidi mod nakayapwan mo a tana a nakaparinan
mo. Yapo kad tana, dawa, maybidi kanchi a tana."
20 Eba* iyaw inpangaran Adan† so baket naw, maynamot ta iyaw ānang
dan tabo tawotawo.
21 Ki namarin si Āpo a Dyos so laylay a yapod lalat no binyay, as
pinaylaylay na sa Adan kan Eba.

No Nakapaksyat Da Adan Kan Eba Do Minoyongan

22 Sinpangan na, binatan Āpo a Dyos a kāna, "Changori, myan danaw
kapakapatak no tawo so maganay kan marahet a akma dyaten. Dawa,
palobosan ta saba a koman so asin kayo a manoroh so byay tan dyi sa
mabyay a abos pandan."
23 Dawa, binoyaw san Āpo a Dyos sa Adan kan baket na do Minoyongan
no Eden, as pinaytarabako na sa do tana a nakapotaran no mahakayaw.
24 Do nakakaro daw do Eden, do mangket do dāya no minoyonganaw,
inpabantay ni Āpo a Dyos dyirad sibibyay saw a parswa‡ kan napangay
so asa somgesged a apoy a akmay ispada a nāw na somalasalap do aran
dino a pakayapwan tan abo makapaypasngen do kayowaw a makaitoroh
so byay.

4

Sa Kain Kan Abel

1 Do dawri, do nakapayoknod daw da Adan kan Eba, ki nabogis baket na.
Ki do nakapaymanganakaw ni Eba so anak na a mahakay, binata na a kāna,
"Maynamot do sidong ni Āpo, ki natorohan ako so anak ko a mahakay."
Dawa, Kain* inpangaran na.
2 Ki minirwa dana naymanganak si Eba so asa mahakay, as pinangaranan
nas Abel. Nayparin si Abel a magpaspastor so binyay, as nayparin si Kain
a maymohamoha.
3 Do nakapaypahabas no araw do nakapaytarabakwaw ni Kain, inhap
naw kadwanaw a āpit na, as nakaidāton na sya di Āpo.
4 Ki si Abel, inhap naw kagaganayan saw a katotonngan a orbon karniro
na, as nakaparti na sya, as nakahap nas kagaganayanaw a asi kan taba da,

---

* **3:20 3:20** No oni no Eba do Hebreo, ki nagistayan parihas do oni no "sibibyay." † **3:20 3:20** No chakey na batahen Adan do Hebreo, ki "tawo." ‡ **3:24 3:24** Eks. 25:18-20; Esek. 1:5-13; Pal. 4:6-9
* **4:1 4:1** Iyaw oni no Kain do chirin Hebreo, ki nagistayan parihas kan chirin a "nahap."

as nakaidāton na sya di Āpo. Nahwahok si Āpo di Abel kan iyaw dāton naw.†
5 Ki chinahwahok nabas Kain kan iyaw dāton naw. Dawa, naychadan-
gedanget si Kain do oltimo a soli na.
6 Do dawri, binata ni Āpo di Kain a kāna, “Āngo ta makasoli ka? Āngo
ta maychadangedanget ka?
7 An pinarin mo maganay, ki masoyot kabawri?‡ Maynamot ta namarin
kas marahet, ki akmas marongsotaw a binyay gatos mo a omdadaan a
mangranggas dyimo. Chakey naymo a itorayan, ki machita abāken mo.”
8 Sinpangan na, binata ni Kain di ādi nas Abel a kāna, “May ta do
hakawan.”§ Do kayan daranaw do hakawan, kinelbat na a diniman si
Abel.
9 Ki do dawri, inyahes ni Āpo di Kain a kāna, “Dino yanan ādi mos Abel?”
Initbay ni Kain a kāna, “Katen, mo Āpo. Taywaran yaken mangaywan
so ādi kwaw?”
10 Ki binatan Āpo dya a kāna, “Taywara marahet pinarin mwaya! Iyaw
raya no ādi mo a nachikneb do tanaya, ki akmay machipakpakaāsi dyaken
a bahsen koymo.
11 Sichangori, nabay ka na a mabaywan a homakaw so tanaya a
pinakneban mo so rayaw ni ādi mo.
12 An mohan mo tana, abanchiw maapit mo. Nāw monchi a abos bahay,
kan tod ka mayadiyadis do hapotaya no tanaya.”
13 Ki binata ni Kain di Āpo a kāna, “Ayya! Taywara danaya so karahmet
dosa ko, kan marawa kwabaw nawri.
14 Ayya! Boyawen mo na yaken do dya tana kan do salapen mo! Tod ako
nanchi a mayadiyadis a abos bahay a abos syirto a ngayan do tanaya, kan
dimanen danchi yaken aran sino a makaboya dyaken.”
15 Ki tominbay si Āpo a kāna, “An myan anchiw mangdiman dyimo,
maypapitonchi dyaw dosaya a inbahey ko dyimo.”* Dawa, do dawri,
pinangayan Āpo so marka† na si Kain tan dya dimanen no aran sino a
makabayat sya.
16 Komnaro si Kain do salapen ni Āpo, kan minyan do tana a mayngaran
so Nod‡ do dayāen no Eden.

Siraw Kapotōtan Ni Kain

17 Do dawri, do nakapayoknod daw da Kain kan baket na, nabogis baket
na. Naymanganak so mahakay, ki pinangaranan nas Enok. Do dawri,
inrogi ni Kain napatnek so asa idi a pinangaranan nas Enok a ngaran pōtot
naw.
18 Myan pōtot ni Enok a mayngaran so Irad, iyaw āmang ni Mehodyael
a āmang ni Metosael a āmang ni Lamek.
19 Siraw kabahay ni Lamek, ki dadwa sa, sa Ada kan Silla.
20 Inyanak ni Ada si Jabal a iyaw kapoonan dan magpaspastor saw so
binyay, kan minyan sa do tolda.
21 Si Jobal, no ngaran no ādi na mahakay. Ki iyaw kapoonan dan tabo a
magtoktokar so arpa kan pīto.

---

† **4:4 4:4** Heb. 11:4 ‡ **4:7 4:7** Mana “rinawat ko naw dāton mwaya.” § **4:8 4:8** Iyaw chirin a “May ta do hakawan,” aba do kadwan saw a manyoskripto do chirin Hebreo. * **4:15 4:15** Mana “Dimanen konchiw papito a tawo a yapod pamilya na a pamahsan ko.” † **4:15 4:15** Esek. 9:4, 6 ‡ **4:16 4:16** No chakey na batahen Nod do chirin Hebreo, ki “mayadiyadis.” Iyaw nya tana, ki chapatak taba an dino yanan na.

22 As si Silla, inyanak na paw mahakay a si Tobal Kain. Si Tobal Kain,
ki manyichipo so matatarek a kitan riminta a yapod bronsi kan pasek. Si
Naama, ki kakteh a mabakes ni Tobal Kain.
23 Inpangas ni Lamek dyirad baket na saw a kāna,
"Inyom Ada kan Silla, adngeyen nyo pa yaken. Diniman ko asa baro
maynamot ta pinaynyinan naw lang yaken.
24 An sino mangdiman di Kain, maypapitonchi dyaw dosa, ki no mangdi-
man dyaken, ki maypapitonchi a poho kan papito dyaw dosa."§

Sa Set Kan Enos

25 Mirwa nayoknod sa Adan kan baket na, ki nabogis baket na.
Naymanganak so mahakay, kan binata ni Eba a kāna, "Tinorohan yaken
ni Āpo Dyos so anak a mahakay a tadin Abel a diniman ni Kain." Dawa,
pinangaranan nas Set.*
26 Myan pōtot ni Set a mahakay a pinangaranan nas Enos. Do dawri,
rinogyan tawo maydasal di Āpo do kaidaydāyaw da sya.

5

Siraw Kapotōtan Ni Adan
(1 Kron. 1:1-4)

1 Nyaw pakasaritaan dan kapotōtan saw ni Adan. Do nakaparswaw ni
Āpo Dyos so tawo, pinarswa naw tawo a akma dya.
2 Pinarswa na sa mahakay kan mabakes. Binindisyonan na sa, kan
pinangaranan na sas "Tawo."*
3 Do nakapagtawen ni Adan so 130, myan pōtot na mahakay a akma dya
a pinangaranan nas Set.
4 Yapod nakaiyanak ni Set, nabyay pas Adan so 800 a tawen. Myan pa
saw kadwan a pōtot na mahahakay kan mababakes.
5 Nadiman si Adan do nakapagtawen nas 930.
6 Do nakapagtawen ni Set so 105, myan pōtot na a mahakay a si Enos.
7 Yapod nakaiyanak ni Enos, nabyay pas Set so 807 a tawen. Myan pa
saw kadwan a pōtot na mahahakay kan mababakes.
8 Nadiman si Set do nakapagtawen nas 912.
9 Do nakapagtawen ni Enos so 90, myan pōtot na a mahakay a si Kenan.
10 Yapod nakaiyanak ni Kenan, nabyay pas Enos so 815 a tawen. Myan
pa saw kadwan a pōtot na mahahakay kan mababakes.
11 Nadiman si Enos do nakapagtawen nas 905.
12 Do nakapagtawen ni Kenan so 70, myan pōtot na a mahakay a si
Mahalalel.
13 Yapod nakaiyanak ni Mahalalel, nabyay pa si Kenan so 840 a tawen.
Myan pa saw kadwan a pōtot na mahahakay kan mababakes.
14 Nadiman si Kenan do nakapagtawen nas 910.
15 Do nakapagtawen ni Mahalalel so 65, myan pōtot na a mahakay a si
Jared.
16 Yapod nakaiyanak ni Jared, nabyay pa si Mahalalel so 830 a tawen.
Myan pa saw kadwan a pōtot na mahahakay kan mababakes.
17 Nadiman si Mahalalel do nakapagtawen nas 895.
18 Do nakapagtawen ni Jared so 162, myan pōtot na a mahakay a si Enok.

---

§ **4:24 4:24** Mana "An sino mangdiman di Kain, papitonchi a tawo madiman a bahes ni Kain. Ki an sino mangdiman dyaken, papito a poho kan papito madiman." * **4:25 4:25** Iyaw oni no Set do chirin Hebreo, ki nagistayan parihas kan "natorohan." * **5:2 5:2** Gen. 1:26-27

19 Yapod nakaiyanak ni Enok, nabyay pas Jared so 800 a tawen. Myan
pa saw kadwan a pōtot na mahahakay kan mababakes.
20 Nadiman si Jared do nakapagtawen nas 962.
21 Do nakapagtawen Enok so 65, myan pōtot na mahakay a si Matosalem.
22 Yapod nakaiyanak ni Matosalem, ki nāw ni Enok a intalek byay na di
Āpo Dyos do irahem no 300 a tawen. Myan pa saw kadwan a pōtot na
mahahakay kan mababakes.
23 No bidang no tawen a nakabyay na, ki 365 a tawen.
24 Do dawri, maynamot ta nāw na naybibyay a monot do chakey no Dyos,
naychihat a abo daw, ta inhap dana ni Āpo Dyos.†
25 Do nakapagtawen Matosalem so 187, myan pōtot na mahakay a si
Lamek.
26 Yapod nakaiyanak ni Lamek, nabyay pas Matosalem so 782 a tawen.
Myan pa saw kadwan a pōtot na mahahakay kan mababakes.
27 Nadiman si Matosalem do nakapagtawen nas 969.
28 Do nakapagtawen ni Lamek so 182, myan pōtot na mahakay.
29 Pinangaranan nas Noyi, kan binatan Lamek a kāna, “Iyaw nyaya
adekey, ki manoroh anchi dyaten so kapangahwahok do marahmet a
tarabako ta do tanaya a inabay ni Āpo.”
30 Yapod nakaiyanak ni Noyi, nabyay pas Lamek so 595 a tawen. Myan
pa saw kadwan a pōtot na mahahakay kan mababakes.
31 Nadiman si Lamek do nakapagtawen nas 777.
32 Do nakapagtawen ni Noyi so 500, myan pōtot na tatdo a mahahakay:
sa Sem, Ham, kan Japet.

6

No Karahet No Tawo

1 Do dawri, naypayparo saw tawotawo do intīro a lobong, kan nayparo
nayanak a mababakes.
2 Ki myan saw naparswa* a yapo do hanyit a nakaboya so kapipintas
dan nya mababakes a anak no tawo. Dawa, inhap da saw chinakey daw a
binaket.
3 Ki binatan Āpo a kāna, “No ispirito ko a intoroh ko do tawotawo, ki
ipalōbos kwaba a omyan dyira a abos pandan, ta tawo sa lang. Makayapo
sichangori, mabyay pa saba so masorsorok kan 120 a katawen.”
4 Do dawri a chimpo kan somarsarono pa, myan saw siganti do tanaya
a anak dan mababakes saw a binaket dan naparswaw a yapod hanyit. As
siraw nyaya anak da do kaychowa pa, ki nagdindinamag kan matotored
sa a tawo.
5 Naboya ni Āpo a taywaraw karahet no tabo tawotawo do tanaya, kan
aba polos naktokto da a maganay, an dya maynana marahet.
6 Maynamot do dyaya, chinaliday ni Āpo nakapamarswa nas tawotawo
do tanaya, kan oltimo a chinaynyin aktokto na.
7 As dawa, binata ni Āpo a kāna, “Abohen ko saw nya tawotawo a
pinarswa ko do tanaya. Ki tawo aba lang, an dya siraw tabo a kitan
binyay, siraw komayakayab do tana, kan siraw manomanok, ta chinaliday
ko nakaparswa ko sira.”
8 Ki do dawri, do nakaboyaw ni Āpo si Noyi, ki nahwahok.

Si Noyi

---

† **5:24 5:24** Heb. 11:5 * **6:2 6:2** Do chirin Hebreo, ki “siraw anak no Dyos a mahahakay.”

9-10 Nyaw pakasaritaan ni Noyi. Tatdo saw pōtot na a mahahakay: sa
Sem, Ham, kan si Japet. Do dawri a chimpo, si Noyi lang malinteg a tawo,
ta pinarin naw chakeyaw ni Āpo Dyos.
11 Ki an maynamot do tawotawo do tanaya, ki oltimo sa so karahet do
salapen no Dyos, kan do aran dino, ki matatangsit sa kan abaw linteg dyira.
12 On, naboya ni Āpo Dyos tabo tawotawo do tanaya, ki malit sa do
makabābabaw a dadakay da a nachikneb do marahet.
13 Sinpangan na, binata ni Āpo Dyos di Noyi a kāna, “Naoma ako naya
do taywaraya karahet da no tawotawo saya. As dawa, ikeddeng ko na
a abohen ko tabo tawotawo do tanaya. On, abohen ko tabo nabyay, ta
nakneb danaw tanaya do matatangsit a abos linteg a kaparin da.
14 Ki imom Noyi, mamarin kas biray, kan osaren mo saw mahnyi a kayo.
Mamarin kas kwarto na sa do irahem, as kolaan mos arkitlan do irahem
kan hapot naw.
15 Parinen mo a 133 a kamitro kanaro na, as 22 a kamitro kawbong na,
kan 13 a kamitro katohos na.
16 Mamarin kas atep na, kan payan mos 44 a sintimitro do payawan atep
kan dyindyin na. As no katohos na, parinen mo a tatdo a kasagonodan, as
pangayan mos pantaw na do bakrang naw.
17 Layosen konchiw tanaya tan mabo saw tabo sibibyay a parswa.
Madiman sanchiw tabo a omanges do hapotayan tana.
18 Ki machitolag ako dyimo. Anchan tayoka danaw birayaw, somakay
kamo kan baket mo kan siraw tatdwaw a anak mo kan siraw babbaket da
saw.
19-20 Apen mod birayaw asa magparis a mahakay kan mabakes do
tabo a kita no binyay, tabo a kita no manomanok, kan tabo a kita no
komayabkayab do tana tan mabyay sa.
21 Manghap ka pas tabo a kita no mākakan a machita monchi a chabyay
nyo kan siraw binyay saw,” binata ni Āpo.
22 Pinarin Noyi a tabo inbilinaw ni Āpo dya.

7

No Layos

1 Binata ni Āpo di Noyi a kāna, “Somdep kamo na a asa kapamilyaan do
birayaya, ta naboya ko a imo lang malinteg do tanaya sichangori a chimpo.
2 Mangyonot kas taypipito a mahahakay kan mababakes do kāda binyay
a naibidang a madalos a maparin a idāton, ki asa lang a kaparis iyonot
mo a mahakay kan mabakes do kāda binyay a dya naibidang a madalos.
3 Komwan pa a mangyonot kas taypipito a mahahakay kan mababakes do
tabo a kita no manomanok. Parinen mo nyaya tan mabyay sanchiw tabo
kita no binyay kan manomanok, as maymanganak sanchi do hapotayan
tana.
4 Ta do chapapito naw anchi a karaw somiknan sichangori, chimoyen
konchiw lobongaya do apat a poho a karaw kan apat a poho a kahep tan
madiman sa tabo nabyay a pinarswa ko.”
5 Tinongpal ni Noyi iyaw tabo inbilinaw no Āpo dya.
6 Nagtawen si Noyi so 600 do kasiknan layos do tanaya.
7 Do dawri, somindep si Noyi kan baket na, siraw anak naw kan siraw
babbaket da saw tan maiditchan sad layos.
8-9 Tabo kita no binyay kan manomanok kan no komayakayab sa do tana,
madalos kan dya maibidang a madalos, ki nangay sa di Noyi, as tayisa sa

kaparis a nachirayay di Noyi a somindep do birayaw a akmas inbilinaw ni Āpo Dyos.
10 Oyod, do chapapito naw a karaw, somniknan danaw layos do tanaya.
11 Do chanem naranaw a gasot a katawen no kabyay ni Noyi, do chadadwa naw a bohan, do chaasa poho na kan papito a karaw, naychihat sa napaboswang tabo a akbod a rarakoh do tāw kan do irahem no tana. On, akmay napakaro ombalataw so ranom do hanyit, ta nachimoy so mawyas,
12 as nāw na mayit chimoy do apat a poho a karaw kan mahep.
13 Do dawri a araw, do kasiknan danaw no chimoy, somnakay sa Noyi kan baket na, siraw tatdwaw a anak da a sa Sem, Ham, kan si Japet, kan siraw babbaket da saw do birayaw.
14 Nachirayay dana sa lomnogan tabo a kita no nabyay do hapotayan tana, maywam kan bolaw, tabo a kita no komayakayab do tana, kan tabo a kita no manomanok.
15 Tayisa a kaparis do kāda kita no sibibyay a parswaw, somindep do birayaw a nachirayay di Noyi.
16 Komwan pinarin da akmas inbilin ni Āpo Dyos di Noyi. Somindep dana sa, as katayoka na, inanban Āpo iyaw pantawaw no biray.
17 Do dawri, nalayos so apat a poho a karaw, ki nayparahem ranom a nandad nakaihataw no birayaw.
18 On, naypayparahem ranomaw do tanaya, as kan nachilyod danaw birayaw do hapotaw no ranom.
19 Nāw na tinongtong no ranomaw naypayparahem mandan natonep dana saw katotohosan saw a tokotokon.
20 Naypayparahem pa a nandad nakarapit nas papito a kamitros so katwatohos kan totok daw no katotohosan saw a tokotokon.
21 Nahmes sa tabo nabyay a parswa do hapotayan tana, siraw manomanok, binyay a maywam kan bolaw, siraw komayakayab do tana, kan tabo a tawotawo.
22 On, nadiman a tabo myan so anges do hapotayan tana.
23 Inabo ni Āpo tabo sibibyay do hapotayan tana: tawotawo, binyay, siraw komayakayab do tana, kan siraw manomanok. Ki sa Noyi dana lang nabyay kan siraw rarayay naw do birayaw.*
24 Nāw na pa natonep no tanaya do irahem no 150 a karaw.

8

No Tawsan Layos

1 Nawayakan aba ni Āpo Dyos sa Noyi kan tabo binyay saw a kinayrayay dad birayaw. Dawa, pinaysasalawsaw ni Āpo Dyos a nawri danaw siniknanan nakain-īnot no ranomaw a minelda.
2 Nagsardeng danaw ranomaw a tominbod do irahem no tana, as kan nahangan dana, ta naseraan danaw pakayapwan naw no ranom.
3 In-īnot a mineldaw ranomaw a mandan tayokaw no 150 a karaw.
4 Ki do nakapakarapit no asa poho kan papito a karaw do chapapito naw a bohan,* nakabat birayaw do asa tokon do tokotokon saw do tana no Ararat.
5 Naypaypadekey ranomaw, as do manōmaw a araw no chaasa poho naranaw a bohan, nakachibaw totok saw no tokotokonaw.
6 Napahabas pa so apat a poho a karaw, as nakapanyiwang ni Noyi do pinarin naw a bintan no biray,

* **7:23 7:23** Mt. 24:37-39; 1 Ped. 3:20; 2 Ped. 2:5 * **8:4 8:4** Gen. 7:11

7 as nakapangari na so asa kak, ki naybidi aba, ta nāw na somnayasayap
a naydidibon a mangnanaya so kayachi no ranomaw.
8 Sinpangan na, napasayap pas Noyi so boyit tan chiban na an nayachan
danaw ranomaw,
9 ki abaw naboyan boyitaw a adnan na, ta natonep pa no ranom iyaw
tanaw. Dawa, naybidiw boyitaw do birayaw, as kan pinabidi ni Noyi do
irahem.
10 Do dawri, napahabas si Noyi so papito pa karaw, as nakari na minirwa
so boyitaw.
11 Ki naybidi dya do kapaysarisari, kan nangisem boyitaw so ablak a
bohong no olibo. Nyaw nakatonngan Noyi a minelda danaw ranomaw.
12 As dawa, ninanaya na paw papito pa karaw, as nakapasayap narana
minirwa so boyitaw, ki naybidi paba dya.
13 Do chanem naranaw a gasot kan asa a katawen no kabyay ni Noyi, do
manōmaw a araw no manōma bohan, nayachan danaw ranom. Rinakrak
ni Noyi iyaw atepaw no birayaw a nangtalamadan nas tana, ki naboya na
makey dana mabkohan.
14 Do chadadwa naranaw a poho kan papito a araw do chadadwa naw a
bohan, nabkohan dana golpiw tana.
15-16 Binata ni Āpo Dyos di Noyi a kāna, “Mohbot kamo na kan baket mo,
as kan siraw anak mwaya kan siraw babbaket da saya.
17 Pahtoten nyo sa tabo manomanok, tabo binyay saya, kan tabo
komayakayab saw do tana tan maymanganak sa, kan mayparo sa do
hapotayan tana.”†
18 Dawa, gominchin si Noyi kan si baket na, as kan siraw anak da saw a
mahahakay kan siraw baket da saw.
19 Tabo saw binyay, komayakayab do tana, kan manomanok, ki minohbot
sa do birayaw sigon do kapapayngay daw a kita.

No Kapanoroh Ni Noyi So Dāton

20 Napatnek si Noyi so pangidātonan na di Āpo, as nakahap na so tayisa
dyirad maibidangaw a madalos‡ a binyay kan manomanok, as nakasosoh
na sira§ do pangidātonanaw tan idāton na di Āpo.
21 Ki do nakangotaw sya ni Āpo, chinadaw na. Dawa, binata na do
aktokto na, “Abayen ko pabanchi a polos tanaya maynamot do pinariparin
no tawo, ta chapatak ko a marahet aktokto da a yapod kadēkey da.
Dimanen ko pabanchi a polos a tabo sibibyay a parswa a akmas pinarin
kwaya.
22 Mandanchan machipandaw tanaya, nāw narananchi a myan chimpo
no kapaymoha kan chimpo no kapagapit. Masaw a myan chimpon
kahanebneb kan chimpon kakohat, chimpon rayon kan chimpon ammyan,
maraw kan mahep.”

9

No Kapachitolag No Dyos Di Noyi

1 Ki binindisyonan ni Āpo Dyos sa Noyi kan siraw anak naw a
mahahakay. Binata na dyira a kāna, “Mayparo kamo tan omyan sanchiw
kapotōtan nyo saw do tabo a yanan do tanaya.*

---

† **8:17 8:17** Gen. 1:22, 28 ‡ **8:20 8:20** Leb. 11:1-47 § **8:20 8:20** Iyaw binyay mana manomanok a idāton da, ki machita manma maparti, madalosan, kan malalat. Sosohan da golpiw inawan na, as aba polos mabidin do asi naw a kanen danchi no tawo. * **9:1 9:1** Gen. 1:28

2 Tabo a binyay, manomanok, komayakayab do tana, kan among, ki
chamo danchinyo a tawo, ta inyonchiw mangitoray so tabo a nabyay do
tanaya.
3 Sichangori, maparin nyo sa ichan a tabo nya, ta itoroh ko dyinyo a
chabyay nyo a akmas nakaitoroh kwaw dyinyo so magla saya mohamoha
do nakarahan.†
4 Maganay sa tabo a ichan malaksid do karni a myan pas raya. Baywan
ko, ta no raya, ki nawri danaw yanan byay.‡
5 Aran sino a mangdiman so tawo, ki madosa anchi. As an mangdiman
binyay so tawo, ki machita pa madiman.
6 On, no aran sino a mangdiman so kapayngay na tawo, ki dimanen
anchi no kapayngay na tawo, ta an maynamot do tawo, ki pinarin ko a
akma dyaken a Dyos.
7 "As inyo, mayparo kamo tan omyan sanchiw kapotōtan nyo saw do
tabo a yanan do tanaya."
8 Binata pa no Dyos di Noyi kan siraw anak naw a mahahakay a kāna,
9 "Sichangori, machitolag ako dyinyo kan siraw kapotōtan nyo saw
10 kan tabo a sibibyay a parswa, siraw manomanokaw kan binyayaw a
siraw tabo a rarayay nyo a minohtot do birayaw.
11 Nyayaw tolag ko dyinyo: Ikari ko a pirwahen ko pabanchi a dimanen
so layos tabo nabyay, as polos a apabanchiw layos a mangrarayaw so intīro
a tana.
12 On, as kan tan maboya iyaw abos pandan a nakapachitolag ko dyinyo
kan siraw sibibyayaya a parswa,
13 ki pangayen ko karirang ko do kademdeman, ta nyaw pakaboyan anchi
so nakapachitolag ko dyinyo a myan do tanaya.
14 Kāda paykonemen ko do kademdeman, as mohtot karirangaya,
15 naknakmen konchi iyaw kari kwaya dyinyo kan siraw binyay saya a
iyaw kabo dananchi a polos no layos a mangdiman so tabo nabyay.
16 Kāda mohtot karirangaya do kademdeman, chiban konchi, as man-
akem konchiw abwayas pandan a nakapachitolag ko do tabo a sibibyay a
parswa do tanaya."
17 Binata pa no Dyos di Noyi a kāna, "Nyaw pakaboyan ko so
nakapachitolag ko do tabo a sibibyay a parswa do tanaya."

Si Noyi Kan Siraw Anak Naw

18 Siraw anakaw ni Noyi a mahahakay a minohbot do birayaw, ki sa Sem,
Ham, kan Japet. Si Ham, ki āmang ni Kanaan.
19 Siraw nya tatdo a anak ni Noyi, ki siraw kapoonan dan tabo a tawo do
tanaya.
20 Do dawri, si Noyi, ki asa maymohamoha, as iyaw nanoma a naymoha
so aro a obas.
21 Myan naypisa a mininom so palek no obas, ki nabok. Dawa,
naybahabahas, as nakapakaycheh na do tolda naw a silalābos.
22 Do dawri, pinakakdekden ni Ham a āmang ni Kanaan si āmang na a
silalābos, ki minohtot a yangay na inbahey dyirad dadwaw a kakakteh na.
23 Ki do nakadngey daw sya da Sem kan Japet, sigida nanghap sas
ayob, as nakapakekeh da sya, kan tomnadyichokod sa a somindep. Do
dawri, inayoban da, kan minididit saba tan dyi da maboya si āmang da a
silalābos.
24 Sinpangan na, do nakapakaosawaw ni Noyi, natonngan naw pinari-
naw dya ni Ham.

† **9:3 9:3** Gen. 1:29-39 ‡ **9:4 9:4** Leb. 17:10-14; Ara. 15:20

25 Dawa, binata na a kāna,
“Mabay pakononchiw kapotōtan Kanaan, kan mayparin sa pakononchi a
adipen dan kapotōtan kakakteh naw.
26 Maidayaw si Āpo a Dyos ni Sem! As iyaw kapotōtan ni Kanaan, ki adipen
danchi no kapotōtan Sem.
27 Payparahawahen pakono no Dyos tana dan kapotōtan saw ni Japet, as
omyan sanchi a machisit dyirad kapotōtan ni Sem. Siraw kapotōtan
Kanaan, ki mayparin pa adipen no kapotōtan Japet.”
28 Do nakatayokaw no layos, nabyay pa si Noyi so 350 a katawen.
29 Nadiman do nakapagtawen nas 950.

10

Siraw Kapotōtan Dan Anakaw Ni Noyi
(1 Kron. 1:5-23)

1 Siraw anakaw a mahahakay ni Noyi a sa Sem, Ham, kan Japet, ki myan
pōtot da a nayanak do nakatayokaw no layos.
2 Siraw kapotōtan ni Japet, ki siraw tawotawo a Gomer, Magog, Maday,
Jaban, Tobal, Mesek, kan Tiras.
3 Siraw kapotōtan ni Gomer, ki siraw tawotawowaw no Askenas, Ripat,
kan Togarma.
4 Siraw kapotōtan ni Jaban, ki siraw tawotawowaw no Elisa, Tarsis,
Sipros, kan Rodes.
5 Siraw nya tabo a kapotōtan ni Japet, ki kapoonan dan omyanaw do
payis no kanayan kan siraw porporwaw. Minyan sa do bokod da saw a
gropo do matatarek a tana, as kan myan bokod da a kapaychirin.
6 Siraw kapotōtan ni Ham, ki siraw tawotawo no Kos, Egipto, Pot, kan
Kanaan.
7 Siraw kapotōtan ni Kos, ki siraw tawotawo no Seba, Habila, Sabta,
Raama, kan Sabteka. Siraw kapotōtan a mahahakay ni Raama, ki siraw
tawotawowaw no Sheba* kan Dedan.
8 Si Nimrod, ki asa kapotōtan ni Kos. Iyaw nanoma a nagdinamag a
mabīleg a machigobat do tanaya.
9 Maynamot do sidong ni Āpo, nayparin a maganay a manganop.
Dawa, nyaw nakayapwan panyinyirinaya a, “Payparinen pakono ni Āpo
a maganay a manganop a akmas Nimrod.”
10 Do dāmo, no pagāryan ni Nimrod, ki nairaman Babel, Erek, kan Akkad.
Tabo nya, ki myan do tana no Babilonya.
11 Yapo do dawri a tana, nangay si Nimrod do Asirya, kan iyaw napatnek
siras syodadaw a Ninebe, Rehobot-ir, kan Kala.
12 Pinatnek na paw Resen do payawan no Ninebe kan Kala, iyaw rakohaw
a syodad.†
13 Siraw kapotōtan ni Egipto, ki siraw tawotawo no Lydia, Anam, Lehab,
Napto, kan
14 siraw tawotawo no Patros, Kaptor, kan Kaslo a nakayapwan dan
Pilisteo.
15 Siraw kapotōtan saw ni Kanaan, ki sa Sidon,‡ iyaw katotonngan, kan
Het a ādi na,

---

* **10:7 10:7** Do chirin Hebreo, maytarek “Seba” a siraw kapotōtan ni Kos kan “Sheba” a siraw kapotōtan ni Raama. † **10:12 10:12** Masigorādo aba an iyaw syodad no Kala mana Resen mana Ninebe iyaw kararakohan kan kasisitaan. Ki siraw naibaheyaya a apat a syodad, ki nayparin a asa rakoh a syodad. Jon. 3:3 ‡ **10:15 10:15** “Sidon” mana “siraw Sidoneo a tawotawo.”

16 kan siraw tawotawo saw a Jeboseo, siraw Amorreo, siraw Gergeseo,
17 kan siraw Hebeo, siraw Arkeo, siraw Sineo,
18 siraw Arbadeo, siraw Semareo, kan siraw Hamateo. Naychawpit saw
nyaya do bokod da a gropo a yapod kapotōtan ni Kanaan.
19 As no tana dan kapotōtan ni Kanaan, ki yapod Sidon a nandad Gerar
do abagātan a masngen do Gasa, as kan nandad Sodoma, Gomorra, Adma,
kan Seboyim do dāya a masngen do Lasa.
20 Siraw nya kapotōtan Ham, ki minyan sa do bokod da saw a gropo do
matatarek a tana, as kan myan bokod da a kapaychirin.

21 Si Sem, ki iyaw ākang ni Japet,§ as kan iya paw kapoonan dan tabo
Eber mana Hebreo saw a tawotawo.
22 Siraw pōtot ni Sem a mahahakay, ki sa Elam, Assor, Arpaksad, Lod,
kan Aram.
23 Siraw pōtot a mahahakay ni Aram, ki sa Os, Hol, Gitir, kan si Mesek.
24 Si Arpaksad, ki āmang ni Sela a āmang ni Eber.
25 Siraw pōtot a mahahakay ni Eber, ki dadwa sa. Iyaw asa, ki mayngaran
so Peleg,* ta do dawri a chimpo, naycharwaw tawotawo do tanaya.† As no
kakteh na, ki mayngaran so Joktan.
26 Siraw kapotōtan ni Joktan, ki siraw tawotawo no Almodad, Selep,
Hasarmabet, Jera,
27 Hadoram, Osal, Dikla,
28 Obal, Abimael, Sheba,
29 Opir, Habila, kan Jobab. Sira tabo, ki kapotōtan ni Joktan.
30 Iyaw yanan da, ki yapod Mesa a mandad Separ do dāya, kan
paytokotokonan nawri a tana.
31 Siraw nyaw kapotōtan ni Sem, ki minyan sa do bokod da saw a gropo
do matatarek a tana, as kan myan bokod da a kapaychirin.
32 Siraw nya a naibahey, ki tabo sa, ki kapotōtan sa ni Noyi do bokod
da a gropo kan tana. Katayokan layosaw, tabo saw gropo do tanaya, ki
nakayapo sad anak saw a mahahaky ni Noyi.

11

No Kasiknan Matatarek A Kapaychirin

1 Do dawri a chimpo do katayokaw no layos, ki asā paw kapaychirin dan
tabo tawotawo do tanaya.
2 Do nakalongo daw do dāya, ki nakarapit sa do asa tanap do tana no
Babilonya a do dawri danaw naybahayan da.
3 Sinpangan na, nagtotolag sa, as nakabata da sya a kon da, “Mamarin
tas ladrilyo, as kasosoh ta sya mandan matwa.” Dawa, myan ladrilyo da
a pamatnek da kan arkitlan a pamagdedeket da so ladrilyowaw a pinarin
da.
4 Do dawri, inpangas da, “Ngay, sichangori, mamarin tas asa syodad
a myan so atoy a makarapit do hanyit tan magdindinamag tad tabo
tawotawo, as kan tan dyi ta maychawpit do tanaya.”

5 Sinpangan na, naypabodis si Āpo a yapod hanyit tan chiban naw syodad
daw kan iyaw makarangaw a atoy a pinarin dan nawri a tawotawo.

---

§ **10:21 10:21** Mana “Si Sem a iyaw ākang na, ki si Japet.” * **10:25 10:25** Iyaw oni no Peleg do chirin Hebreo, ki nagistayan parihas kan “maycharwa” mana “maysyay.” † **10:25 10:25** Mana “naysisyay tanatana do tanaya.”

6 Ki binata ni Āpo a kāna, “Asayaw kapagplano dan nyaya tawotawo, ta
asayaw chirin da. Nya parinen da, ki kasiknan da pa, as kan mahay aba
as maparin darananchiw aran āngo chakey da parinen!
7 Ngay, gomchin ta, kan tatarken taw kapaychirin da tan dyi sa
magkakaawātan.”
8 Dawa, pinaychawpit sa ni Āpo do intīro a tana, kan natongtong da paba
a pinatnek iyaw no syodad daw.
9 Napangaranan nyaya syodad so Babel,* ta dyaw pinaychawawan ni
Āpo so kapaychirin tawotawo, as kan yapo sa dyaw pinaychawpit naw a
tawotawo do tanaya.

Siraw Kapotōtan Ni Sem A Nandad Abram (Gen. 10:21-26; 1 Kron. 1:24-27)

10 Nyaw pakasaritaan dan kapotōtan saw ni Sem. Dadwa katawen
nakayapod katayokaw no layos, magtawen si Sem so 100 do dawri, ki myan
pōtot na a mahakay a si Arpaksad.
11 Yapod nakayanak ni Arpaksad, nabyay pas 500 a katawen. Myan pa
saw kadwan a pōtot na mahahakay kan mababakes.
12 Do nakapagtawenaw ni Arpaksad so tatdwa poho kan dadima, myan
pōtot na a mahakay a si Shela.
13 Yapod nakayanak ni Shela, nabyay pas 403 a katawen. Myan pa saw
kadwan a pōtot na mahahakay kan mababakes.
14 Do nakapagtawen ni Shela so tatdwa poho, myan pōtot na mahakay a
si Eber.
15 Yapod nakayanak ni Eber, nabyay pas 403 a katawen. Myan pa saw
kadwan a pōtot na mahahakay kan mababakes.
16 Do nakapagtawen Eber so tatdwa poho kan apat, myan pōtot na a
mahakay a si Peleg.
17 Yapod nakayanak ni Peleg, nabyay pas 430 a katawen. Myan pa saw
kadwan a pōtot na mahahakay kan mababakes.
18 Do nakapagtawen Peleg so tatdo a poho, myan pōtot na a mahakay a
si Reo.
19 Yapod nakayanak ni Reo, nabyay pas 209 a katawen. Myan pa saw
kadwan a pōtot na mahahakay kan mababakes.
20 Do nakapagtawen Reo so tatdo a poho kan dadwa, myan pōtot na a
mahakay a si Serog.
21 Yapod nakayanak ni Serog, nabyay pas 207 a katawen. Myan pa saw
kadwan a pōtot na mahahakay kan mababakes.
22 Do nakapagtawen Serog so tatdo a poho, myan pōtot na a mahakay a
si Nahor.
23 Yapod nakayanak ni Nahor, nabyay pas 200 a katawen. Myan pa saw
kadwan a pōtot na mahahakay kan mababakes.
24 Do nakapagtawen Nahor so dadwa poho kan sasyam, myan pōtot na
a mahakay a si Tera.
25 Yapod nakayanak ni Tera, nabyay pas Nahor so 119 a tawen. Myan pa
saw kadwan a pōtot na mahahakay kan mababakes.
26 Do nakapagtawen Tera so papito a poho, myan tatdo a pōtot na a
mahahakay a sa Abram, Nahor, kan Haran.
27 Nyaw pakasaritaan dan kapotōtan saw ni Tera a āmang ni Abram,
Nahor, kan Haran. Si Haran, ki āmang ni Lot.

---

* **11:9 11:9** Iyaw oni no chirin a Babel do chirin Hebreo, ki nagistayan parihas kan “maychawaw.”

28 Nadiman si Haran do nakayanakan naw a tana a do syodad a Or do
tana a Babilonya do kayan paw a mabyay ni Tera a āmang na.
29 Kinabahay ni Abram si Sarai. Kinabahay ni Nahor kaanakan naw a si
Milka a anak ni Haran a āmang pa ni Iska.
30 As si Sarai, ki hopes, dawa, abaw anak na.
31 As si Tera, inhap na si Abram a anak na, kan si Lot a apōko na a anak
ni Haran, kan si Sarai a manogang na a baket no anak naw a si Abram, as
nasa sa a komnaro do Or do Babilonya, ta mangay sa do tana a Kanaan.
Ki sakbay a nakarapit sa do Kanaan, narapit daw tana a Haran, as minyan
sa daw.
32 Do dawriw nakadimanan ni Tera do nakapagtawen naw so 205.

12

No Katawag No Dyos Si Abram

1 Sinpangan na, binata ni Āpo di Abram a kāna, “Karwan mo tana
mwaya kontodo saw kakabagyan mo saya kan bahay ni āmang mo, as
kangay mo do tanaw a ipaboya konchi dyimo.*
2 Torohan konchimo so aro a kapotōtan, as mayparo sanchi mandan
mayparin sa asa rakoh a nasyon. Bindisyonan konchimo, as
matonngan anchin tabo a tawotawo ngaran mo tan mabindisyonan
sanchiw tawotawo a maynamot dyimo.†
3 Bindisyonan konchiw tawo a mangbindisyon dyimo, as abayen konchiw
mangabay dyimo. An maynamot dyimo, bindisyonan konchiw tabo
tawotawo do tanaya.”‡
4 Dawa, do nakapagtawen nas papito a poho kan dadima, komnaro si
Abram akmas inbaheyaw ni Āpo dya do idi a Haran a niyanan na, ki
nachirayay dya si Lot.
5 Inhap ni Abram si Sarai a baket na, si Lot a kaanakan na, kan tabon
warawara a chinpeh da, kan siraw adipen da saw a inhap da do Haran,
kan insiknan daw nangay do tana no Kanaan.
Do nakapakarapit daw do tana a Kanaan,
6 nayam si Abram a nandad nakapakarapit nad masngen do idi a Sikem
do yanan nagdindinamagaw a kayo ni More.§ Do dawri a chimpo, omyan
pa saw Kananeo a tawo do dawri a tana.
7 Do kayan daw do dawri, napaboya si Āpo di Abram, as nakabata na
sya a kāna, “Mo Abram, nya tana, ki itoroh konchi dyira do kapotōtan mo
saw.” Dawa, namarin si Abram so pangidātonan na di Āpo a napaboya
dya.
8 Katayoka no nawri, nayam a nagpaabagatan do paytokotokonanaw do
mangket do dāya no idi a Betel. Sinpangan na, nagtolda sa do payawan
Betel kan Ai. No Betel, ki mangket do laod, as no Ai, ki mangket do dāya.
Do dawri, pinarin ni Abram pangidātonanaw, as nakadaydayaw na si Āpo.
9 Sinpangan na, tinongtong ni Abram mayadiyadis do yanan kan
naypakwan do Negeb do abagātanaw no Kanaan.

---

* **12:1 12:1** Ara. 7:2-3; Heb. 11:8 † **12:2 12:2** Mana “tan bata danchin tawotwo a, ‘Bindisyonan pakono no Dyos yaken a akmas Abram.’ ” mana “tan osaren danchin tawotawo ngaran mo a pagkari.” ‡ **12:3 12:3** Mana “Akdawen anchi dyaken no tabo nasyon pamindisyon ko dyira a akmas nakabindisyon ko si Abram.” Gen. 18:18; 22:18; 26:4; 28:14; Ara. 3:25; Gal. 3:8 § **12:6 12:6** Siraw Kananeo a tawo a minyan do dawri a tana a Kanaan, ki inanohdan da a myan saw anyito a omyan do kayokayo. Dawa, napatnek saw papadi daw so pagdaydayāwan da do dawri a kayo. No chakey na batahen More, ki “maistro” mana ngaran no asa tawo.

Sa Abram Do Egipto

10 Do dawri a chimpo, myan nakapaychapteng da do Kanaan a tana.
Ki maynamot ta naypangay danaw aptengaw, tinongtong ni Abram
naypakwan do abagātanaw a mangay do Egipto, kan minyan daw so dēkey
a chimpo.
11 Do kasngen naranaw do Egipto, inbahey ni Abram di Sarai a baket na
a kāna, "Ay, chapatak ko a asa ka mapintas a mabakes.
12 Anchan maboya daymo no taga Egipto saw, batahen danchi a kabahay
koymo, kan dimanen danchi yaken. Ki imo, ki sigorādo a imonchiw
mabyay.
13 Dawa, ibahey monchi dyira a maykakteh* ta, ah, tan maynamot anchi
dyimo, palobosan danchi yaken a mabyay! Tan komwan, maganay anchiw
kaparin da dyaken."
14 Sinpangan na, do nakapakarapit dad Egipto, naboya dan taga Egipto
saw a mapintas sawen baketaw ni Abram.
15 Siraw opisyalis saw do palasyo, ki naboya da pa, kan inpadāyaw dad
āryaw kapintas naw. Do nakadngeyaw sya no āryaw a matawagan so
Paraon, inpahap nas Sarai do palasyo tan kabahayen na.
16 Maganay pinarin no āryaw di Abram maynamot di Sarai. Tinorohan
nas aro a karniro kan kalding, baka, asno, kamilyo, kan adipen a
mahahakay kan mababakes.
17 Ki maynamot ta inhap no āryaw si Sarai, pinaganyit ni Āpo āryaw kan
siraw myan saw do palasyo na, kan sinsinan abaw nya ganyit.
18 Dawa, inpatawag no āryaw si Abram, as nakaiyahes na sya a kāna,
"Āngo pinarin mo dyaken? Āngo ta dyi mwa inbahey a baket mo?
19 Āngo ta inbahey mo a kakteh mo, kan ninonolay mwa inhap ko baket
mwaya? Ni! Cha dyaw baket mwaya. Apen mo na, as komaro kamo na
sigida!"
20 Do dawri, binilin no āryaw soldado na saw a rarayayan da sa Abram
a komaro do Egipto. Dawa, nanyeng da rinarayayan sa Abram kan baket
na a minohbot. Inhap sa tabon Abram warawara naw.

13

No Kapaysyay Da Abram Kan Lot

1 As dawa, nagpaammyānan si Abram do kahtot naw do Egipto
kontodo si baket na kan tabo warawara da, as nakakwan dad Negeb do
abagātanenaw no Kanaan. Nachirayay dyira si Lot a kaanakan na.
2 Do dawri, oltimos kabaknang si Abram, ta aro saw binyay na kan aro
paw pirak na kan balitok na.
3 Komnaro sa Abram kan rarayay na saw do Negeb, kan nayadiyadis
sa so yanan do kalongo daw do Betel a nandad nakarapit das logaraw a
payawan no Betel kan Ai a nagtoltoldaan da do nakarahan.
4 Dawri paw namarinan naw so nangidātonan na. As dawa, minirwa
dana nagdaydayaw di Āpo do dawri a yanan.
5 Do dawri, si Lot a nachirayay di Abram, ki myan bokod na sa karniro,
kalding, kan baka, as kan myan bokod na pamilya kan adipen na saw.
6 Mayengay sa dadwa a aros binyay do asaw a yanan. As dawa, nanawob
abaw pagpastwan daw an nāw da mayrapa.

---

* **12:13 12:13** Oyod a maykakteh sa. Gen. 20:12

7 Nawriw nanghapan na a pirmiw kapaydidiman dan magpaspastor da
saw da Abram kan Lot. Do dawri a chimpo, myan pa sa daw tawotawo
saw a Kananeo kan Pereseo a omyan do dawri a tana a pagpastwan da
Abram.
8 Sinpangan na, binata ni Abram di Lot a kāna, “Imom Lot, magkabagyan
ta. Dawa, dyi ta pakono a palobosan a myan kaynyin aktokto ta a
maynamot do kapaydidiman dayan adipen ta saya ah.
9 Maganaganay āno an maysyay ta na? Mamidi ka an dino chakey mo
a pamangketan, ta marahawayaw tanaya. An chakey mo iyaw myan do
kaholi, mangay akod kawanan. Mana an chakey mo kawanan, kaholiw
kwanan ko.”
10 Chiniban a mapya ni Lot, ki naboya na maganay kawyog no ranomaw
do intīrwaw a marahawa a tanap no Jordan a mandad Soar a akmas
plastaraw no minoyonganaw ni Āpo do Eden mana akma do tanaw do
Egipto. Komwan plastar no syodad no Sodoma kan Gomorra do sakbayaw
no kararayaw syan Āpo.
11 Dawa, pinidi ni Lot intīrwaw a tanap no Jordan, kan kominwan do
mangket do dāya. Komwan nakapaysyay da Abram kan Lot.
12 Sa Abram, ki nabidin sa do Kanaan. Ki sa Lot, ki minyan sa do
masngenaw do syodad saw a myan do tanapaw, as nagtolda sa do masngen
do Sodoma.*
13 Ki do dawri, oltimo a karahet dan tawotawo saw daw, kan taywaraw
kapaygaygatos da do salapen ni Āpo.

No Kangay Ni Abram Do Hebron

14 Ki do dawri, do nakakarwaw ni Lot, binata ni Āpo di Abram a kāna,
“Yapod yanan mwaya sichangori, chiban mo tabo a tana do omdibon
mwaya, iyaw myanaw do ammyānan, do abagātan, as kan iyaw myan
do dāya kan do laod.
15 Tabo a tana a maboya mo, ki dyira mo nanchi a abos pandan kan
siraw kapotōtan mo saw.
16 Torohan ko panchimo so arwaro a kapotōtan. Abanchiw makabidang
so kāro da, ta maydaydamnay anchi a bidangan ahbek do tanaya kan siraw
kapotōtan mo.
17 Ngay, yangay mwa bidibidyen tan chiban mo iyaw kanaro kan
kawbong na, ta iyaw nyaya tana, ki itoroh ko a tabo dyimo.”
18 Do dawri, nayadis si Abram, kan nangay do Hebron a nagtolda
do masngenaw do nagdindinamagaw a kayokayo ni Mamre.† Dawriw
namarinan nas pangidātonan na di Āpo.

14

No Kaisalākan Ni Abram Si Lot

1 Do chimpo daw no apat saw a āri, ki myan gobat. Siraw apat saw a āri,
ki sa Amrapel do Babilonya, si Aryok do Elasar, si Kedorlaomer do Elam,
kan si Tidal do Goyim.
2 Ginobat daw dadima saw a āri a sa Bera do Sodoma, si Birsa do
Gomorra, si Sinab do Adma, si Semeber do Seboyim, kan iyaw āri do Bela
mana Soar.
3-4 Siraw dadima saya a āri, ki intorayan sa no gropwaya ni Āri
Kedorlaomer so asa poho kan dadwa a katawen. Ki do chaasa poho

---

* **13:12 13:12** Myan dadakay da a abaw masno a pamaaraban da siras binyay da saw. As dawa, pirmi sa mayadiyadis. † **13:18 13:18** Gen. 14:13

naranaw kan tatdo a katawen, nagtotolag saw dadima saya a bonggoy a āri a machiribildi do bonggoy daw da Āri Kedorlaomer. As dawa, chinpeh da no dadima saw bōyot daw do Payahosonganaw no Siddim do bīt naw do bata daranayas changori a Nadiman a Tāw.

5 Ki do chaasa poho kan apat a katawen, nangay sa Kedorlaomer kan rarayay na saw a āri kontodo bōyot da saw, as inābak da saw tawotawowaw a Repaim* do Asterot Karnaim, siraw tawotawo a Sosim† do Ham, siraw tawotawo a Emim‡ do Tanap no Kiriataim,

6 kan siraw tawotawo a Horeo§ do katokotokonanaw do Edom. Linakatan da sa a nandad Elparan do payis danaw no let-ang.*

7 Sinpangan na, naybidi sa do Kades mana Enmispat, ngaran na do kaychowa. Sinakop da tabo tana saw no Amalekita a tawotawo kan siraw Amorreo a tawotawo a minyan do Hasason Tamar.

8 As dawa, do dawri, rinaparapa da no aāri no Sodoma, Gomorra, Adma, Seboyim, kan Bela siraw bōyot da saw do Payahosongan Siddim.

9 Dawriw nangnanayan das nakagobat daw siras āri saw do Elam, Goyim, Babilonya, kan Elasar. Dawriw nanggobatan das apat saya āri no dadima saya āri.

10 Do payahosonganaw a paggogobatan da, ki aro saw aridos a napno so birya. Do dawri, naābak dadima saya āri. As dawa, do nakapaycha-payapayayo daw do dawri a gobat, siraw kadwan saw a soldado dan āri no Sodoma kan Gomorra, nasday sa do aridos saw.† Ki siraw soldado dan kadwanaw a āri, ki nakapayayo sa a kominwan do paytokotokonanaw.

11 Sinpangan na, siraw apataw a āri a nangābak, ki inhap da tabo warawara do Sodoma kan Gomorra kontodo chabyay da saw, as nakakaro da.

12 Do dawri, pinachahahap da pas Lot a kaanakan ni Abram, kan tabo warawara naw, ta do Sodomaw yanan na.

13 Do nakakaro daw, myan nakapagtalaw a asa mahakay a nayyayo a nangibahey di Abram a Hebreo so tabo napariparinaw. Do dawri, omyan si Abram do masngenaw do nagdindinamagaw a kayokayo a dyira ni Mamre a Amorreo a kakteh ni Eskol kan Aner. Nagtotolag saw makakaktehaya kan si Abram a maysinsisidong sa.

14 Do nakapatakaw sya ni Abram a natiliw si Lot a kaanakan na, chinpeh na saw 318 saw a tawo a nasanay do gobat a nayanak sa a yapo do partidos na. Sinpangan na, linakatan da saw apataw a āri a nandad tana do Dan.

15 Do kamahep naranaw, pinaychakarwa na saw rarayay naw, as nakadarop das kabōsor da saw, as kan inābak da saw apataw a āri. Dawa, do nakapayayo daw no āri saw, ki linakatan da sa da Abram a nandad nakapakarapit dad Hobah do ammyānan no Damasko.

16 Nahap ni Abram tabo sinamsam daw no apataw a āri, kan winay-awayaan na pas Lot a kaanakan na, as pinaybidi naw tabo warawara na. Insalākan na paw mababakes saw kan siraw kadwan paw a tawotawo a nabahod.

---

* **14:5 14:5** Siraw Repaim a tawotawo, ki siganti sa a omyan do Kanaan do sakbay no chimpon Abram. Gen. 15:20; Deot. 2:11, 20; Jos. 12:4 † **14:5 14:5** Siraw Sosim a tawotawo, ki siganti sa a akmas siras Repaim. ‡ **14:5 14:5** Siraw Emim a tawotawo, ki siraw dāmo a tawotawo a omyan do tana a Moab (Deot. 2:10-11). Matotoray sa, kan makakarang sa do inawan da. § **14:6 14:6** “Horeo” mana “Horim,” ki siraw tawotawo a nachichwasan do Tokon no Seir do kasakbay no nakapangābak dan tawotawo no Edom. * **14:6 14:6** No mabata a let-ang, ki asa kita no tana a abaw chimoy, kan maychabongbongro tamek. † **14:10 14:10** Gen. 14:17

No Kabindisyon Ni Melkisedek Si Abram

17 Do nakapaybidi danaw ni Abram do nakaābak naranaw sa Kedor-
laomer kan rarayay na saw a āri, ki binayat no āryaw no Sodoma do Tanap
no Sabe a napangaranan pa so Tanap no Āri.
18 Sinpangan na, binayat nas Abram ni Melkisedek a āri no syodad a
Salem,‡ kan iya pa, ki padi no Katotohosan a Dyos. Napantad so tinapay
kan arak di Abram.
19 Binindisyonan na si Abram, as nakabata na so nya a kāna, “Iya pakono
Katotohosan a Dyos a iyaw Namarswa so hanyit kan tana, mangbindisyon
dyimo, mo Abram.
20 Madaydayaw pakono iyaw Katotohosan a Dyos a nanoroh dyimo so
bīleg a nangābak dyirad kabōsor mo saw.” Sinpangan na, no pinarin
ni Abram, ki intoroh na dyaw apagkapolwaw no tabo nahap na a
kinabaknang dyirad apataw a āri.
21 Sinpangan na, binata no āryaw no Sodoma di Abram a kāna, “Dyira
mo na tabo nahap mo saya warawara. Iya lang akdawen ko dyimo, ki
pabidyen mo saw tawotawo kwaya.”
22 Ki initbay ni Abram do āryaw no Sodoma a kāna, “Ikari ko di Āpo,
iyaw Katotohosanaya a Dyos a iyaw Namarswa so hanyit kan tana a
23 polos a dyi ako a manghap so aran āngo a dyira mo, aran dēkey
a akmas asa kakteb no bolabola mana itan no sapatos. Tan komwan,
abanchya polos batan mo sya a, ‘Mabaknang si Abram a maynamot do
intoroh ko dya.’
24 An yaken, hapen ko abaw aran āngo. Iya lang kinan darana saya no
rarayay kwayaw dyi ko a mapaybidi. Ki siraw rarayay kwaya a somnidong
dyaken, torohan mo sa so dyira da, sa Aner, Eskol, kan Mamre.”

15

No Tolag No Dyos Di Abram

1 Katayoka no nyaya, nagparmata si Abram, kan nadngey na no chirin
ni Āpo dya a kana, “Mamo kaba, mo Abram, ta yaken pinakasarapa mo do
aran āngo a pakararayawan mo, kan sinsinan abaw bindisyon ko dyimo.”
2 Ki tominbay si Abram di Āpo a kāna, “Imom Āpo a Dyos ko, abaw
maitoroh no rakohaya bindisyon dyaken an tod ako a madiman a abos
pōtot. Ta anchan madiman ako, si Elieser* a taga Damasko, iya lang
magtawid so warawara ko.
3 Abaya ngamin intoroh mo dyaken a pōtot ko. Iyayaw asaya dyirad
adipen kwayaw magtawid so warawara ko.”
4 Ki nadngey naw atbay ni Āpo dya a kāna, “Si Elieser abanchiw no
magtawid, an dyinchya iyaw mismo a pōtot mo a mahakay.”
5 Sinpangan na, inyangay ni Āpo si Abram do gagan, as nakabata na sya
dya a kāna, “Tomangay kad tohos, as kapadas mo sya bidangan bitohen
saya. Komwan anchiw kāron kapotōtan mo.”†
6 Do dawri, nanganohed si Abram do inbaheyaw ni Āpo, kan maynamot
do dyaya nakapanganohed na, inbidang ni Āpo a malinteg do salapen na.‡
7 Sinpangan na, binata ni Āpo dya a kāna, “Yaken iyaw Dyos a nangihtot
dyimo do Or do Babilonya. Itoroh ko dyimo nyaya tana a dyira mo.”

---

‡ **14:18 14:18** No chakey na batahen Melkisedek, ki “Āri no Kinalinteg.” No chakey na batahen Salem, ki “talna” mana “kapya.” Heb. 7:1-10 * **15:2 15:2** Si Elieser, ki iyaw katotorayanaw a adipen ni Abram. Gen. 24:2 † **15:5 15:5** Roma 4:18; Heb. 11:12 ‡ **15:6 15:6** Roma 4:3; Gal. 3:6; Sant. 2:23

8 Ki inyahes ni Abram dya a kāna, “Imom Āpo a Dyos ko, maypāngo
kapatak ko sya a dyira ko nyaya tana?”
9 Ki tinbay ni Āpo a kāna, “Mangyangay ka dyaken so mabakes a baka,
mabakes a kalding, kan mahakay a karniro, kan siraw parihwaw a taytotdo
so tawen, as kan manoroh ka pas asa adekey a pahaw kan asa adekey a
kalapāti.”
10 Sinpangan na, inyangay ni Abram do Dyos tabo naibaheyaya. Do
dawri, inidyowan ni Abram binyay na saw, kan ginelegel na saw
manomanokaw. Binhabhak na saw binyay saw malaksid do manomanok
saw, kan binatobatoy na sa so dadwa kabatoy, as kan pinaysasalap na sa
sigon do kakchidaw no kāda binyay tan myan ayaman do hobok naw.
11 Ki myan saw rarakoh a manomanok a akmay kangkang a domina do
karnyaw, ki binoyaw san Abram.
12 Do kasdep danaw no araw do dawri, pinaynepdep no Dyos si Abram.
Ki do nakapaynepdep naw, myan inpaboya no Dyos a oltimos kasari a
yanan, kan do dawri, oltimo nakamo na.
13 Ki binata no Dyos dya a kāna, “Masigorādo a gan-ganaet sanchiw
kapotōtan mo do tana no matarek. Do dawri, mayparin sanchi a adipen,
as malidyalidyatan sanchi daw so apat a gasot a katawen.
14 Ki dosāen konchiw nawri a nasyon a mangadipen dyira, as kan anchan
ikaro ko sa do dawri a nasyon, aronchiw ahapen da a kinabaknang.
15 As imo, matahaman mwabaw nawri, ta matalna anchiw kadiman mo.
Tod ka nanchi a machangangay a machonot dyirad simna aāpong mo saw
do oltimo a kamalkem mo.
16 Anchan marapit danaw chapataw a kapotōtan, nawri dananchiw
kapaybidi da dya a tana no kapotōtan mo saw, ta dosāen ko sabaw
Amorreo a tawo a omyan do dya sichangori a mandad kapaglipyas no
angang ko do karahet da. Nawrinchiw kadosa ko sira.”
17 Do nakasdep danaw no araw, do kasari naranaw, naychihat a myan
manghonghob a banga kan somdesdeb a ahoten a mayam do ayamanaw
do hobokaw no karni saw.
18 Do dawri a naparin, do dawri a araw, nachitolag si Āpo di Abram a
kāna, “Ikari ko a itoroh ko nyaya tana dyirad kapotōtan mo saw, yapod
oksong naw do Egipto a mandad magdindinamagaw a Oksong a Oprates.
19 Itoroh ko tabo nyaya tana dyira kontodo tana daya no Kineo, Keneseo,
kan siraw Kadmoneo,
20 siraw Heteo, siraw Pereseo, siraw Repaim,
21 siraw Amorreo, siraw Kananeo, siraw Gergeseo, kan siraw Jeboseo.”

16

Sa Agar Kan Ismael

1 Do dawri, abaw pōtot ni Abram, ta hopes pa si Sarai a baket na. Ki
myan adipen ni Sarai a asa mabakes a yapod Egipto a mayngaran so Agar.
2 Binata ni Sarai di Abram a kāna, “Abayaw intoroh ni Āpo dyaken
a anak ko. Maganay āno an oknoden mo si Agar a adipen ko? Ta an
mapaymanganak mo, iyanchiw anak naw, ki ibidang ko a anak ta.” Do
dawri, ki nakey si Abram do inbaheyaw ni baket na.
3 As dawa, do chaasa poho naw a katawen ni Abram do tana naw a
Kanaan, ki inhap ni Sarai a baket na si Agar a adipen na a taga Egipto, as
kan intoroh na di Abram, kan nayrapa sa.

4 Do dawri, nayoknod sa Abram kan Agar, ki nabogi si Agar. Ki do
nakadidiwaw syan Agar a nabogi, ki tod narana dyābat si Sarai.
5 Dawa, binata ni Sarai di lakay na a kāna, “Imo akin gatos do kabwayan
anyib dyaken Agar.* Yaken mismo a nanoroh dyimo. Sichangori,
maynamot do nakapatak naw sya nabogi, ki ipsok na yaken. Si Āpo pakono
mangipaboya an sino dyaten kosto, an imo mana yaken.”
6 Ki tinbay ni Abram a kāna, “Ara, ta adipen mwaya! Parinen mo chakey
mo dya.” Dawa, linidyalidyat ni Sarai si Agar nandad nakapayayo na.
7 Sinpangan na, napaboya iyaw Anghil ni Āpo† di Agar do kayan naw do
asaw a akbod do let-ang do rarahanaw a mangay do idi a Sor.
8 Ki binata na dya a kāna, “Agar a adipen ni Sarai, dino nakayapwan
mo, kan dino kwanan mo?”
Ki tominbay si Agar a kāna, “On, ata, payayowan ko āmo kwaw a si
Sarai.”
9 Ki binata no Anghil ni Āpo dya a kāna, “Maybidi ka kan palobosan
mwa iyaw mangitoray dyimo.”
10 Binata na pa dya, “Torohan konchimo so aro a kamanganakan mo,
kan abanchiw makabidang sira.
11 Mabogi kas changori, as maymanganak kanchis mahakay. Ki
pangaranan monchis Ismael,‡ ta inadngey ni Āpo katanyis mwaw do
kalidyatan mo.
12 Maybibyay anchi a akmay bolaw a asno§ a dya makananawo, as
kontraen na sanchiw tabo a tawotawo, as komwan a kontraen danchi
iya. As maynamot ta machidiman sa dyaw kakabagyan naw, karwan na
sanchi.”
13 Dawa, binata ni Agar do aktokto na, “Aysa! Oyodori a naboya ko Dyos
a makaboya dyaken, kan aryak paya sibibyay?” Dawa, pinangaranan nas
Āpo a naychirin dya so “Dyos a Makaboya.”
14 Nawriw pinangaranan tawotawo so bobonaw a myan do nay-
payawanaw no Kades kan Bered so “Bobon No Sibibyay A Dyos A
Makaboya Dyaken.”
15 Sinpangan na, naymanganak si Agar so asa mahakay, kan pinan-
garanan Abram pōtot naw so Ismael.
16 Wawaho a poho kan anem a katawen si Abram do dawri.

17

No Kakogit A Pakaboyan So Tolag

1 Do nakapagtawen Abram so sasyam a poho kan sasyam, napaboya si
Āpo dya, as nakabata na sya a kāna, “Yaken, ki iyaw Dyos a Manakabalin
do tābo. Manganohed ka dyaken, kan nāw mo a maybibyay do kinalinteg
tan abo pakapilawan mo.
2 Tan iyaw inkari ko dyimo do nakarahan, ki oyod a tongpalen ko, as kan
torohan konchimo so aro a kapotōtan.”*
3 Nagrokob si Abram do tana, ki binatan Āpo Dyos dya a kāna,
4 “Nyaw itolag ko dyimo: Imonchiw pakayapwan aro a nasnasyon.

---

* **16:5 16:5** Mana “Imo makatoneng do madiaya kalidyalidyat dyaken ni Agar.” † **16:7 16:7** Iyaw Anghil ni Āpo, ki asaba a naparswa, an dya Dyos a mismo. Gen. 16:13 ‡ **16:11 16:11** No chakey na batahen Ismael do chirin Hebreo, ki “madngey no Dyos.” § **16:12 16:12** Iyaw bolaw a asno, ki madoldog. Job 39:5-8; Ose. 8:9 * **17:2 17:2** Gen. 15:18-19

5 Abram pabaw ngaran mo sichangori, an dya Abraham,† maynamot ta
payparinen koymo a āmang no aro saw a nasnasyon.
6 On, torohan koymo so taywara a aro a kapotōtan, as kan siranchiw
pakayapwan aro a nasnasyon. Siranchiw kadwanaw, ki payparinen konchi
a āri.
7 “Matadyan aba polos nyaya tolag ko dyimo kan sira panchiw so-
marsaronwaya kapotōtan mo. Nāw na ikari ko dyimo a yaken danaw
Dyos mo, as kan Dyos no kapotōtan mo saw.
8 Gan-ganaet kamo do dyaya tana a yanan nyo sichangori, ki itoroh
konchi dyimo nyaya kan siraw kapotōtan mwaw. On, tābo nya tana a
Kanaan, ki dyira danchi a abos pandan, kan yaken anchiw Dyos da.”
9 Tinongtong no Dyos naychirin di Abraham a kāna, “As imom Abraham
kan siraw kapotōtan mo saya a somarsarono, ki machita nāw nyo a
magtongpal do tolag kwaya.
10 Nyaw itolag ko dyimo a machita a magtongpal ka kan siraw tabo
kapotōtan mo a machisarono dyimo. Kāda mahakay dyinyo, ki basta
makogit.
11 On, machita makogit ka, ta nawri danaw pakaboyan a oyod a
manganohed ka dyaken kan tongpalen mo tolag kwaya.
12 Yapo sichangori, kāda maiyanak mahakay a myan danas wawaho
a karaw do kāda kapotōtan, machita makogit. Masaw adedekey a
mahahakay do adipen mo saw a naiyanak do bahay mo kan siraw adipen
a ginatang mod gan-ganaet a dya kapotōtan mo, machita makogit sa.
13 On, machita makogit tabo mahahakay a aran adipen saw a naiyanak
do bahay mo mana nagatang mo tan myan sinyal do inawan nyo a
pakaboyan so abos pandan a tolag ko dyinyo.
14 No mahakay a dya makogit, ki machita nyo a pasyayen, ta mairaman
paba tawo ko. Nawriw pakaboyan a dyi na tinongpal tolag ko, iyaw dyi na
kapagkogit.”
15 Sinpangan na, minirwa binata no Dyos di Abraham a kāna, “Sarai
pabaw panawag mod baket mo. Ta sichangori, Sara‡ danaw ngaran na.
16 Bindisyonan konchi, as maymanganak anchi so asa mahakay a
mismo a pōtot mo. On, bindisyonan konchi tan mayparin a ānang
no aro a nasnasyon, kan myan panchiw kadwan a mayparin a āri do
kamanganakan na saw.”
17 Do dawri, nagrokob si Abraham do tana, as nakamyeng na, ta anohdan
naba. Binata na do aktokto na, “Namna! Makapōtotak pawri a asa gasot
danayaw tawen ko, kan maymanganak pawri si Sara a sasyam a poho
danayaw tawen na?”
18 Ki binata ni Abraham do Dyos a kāna, “Si Ismael pakono bindisyonan
mom Āpo a magtawid anchi so tabwaya warawara ko!”
19 Ki tominbay Dyos a kāna, “Engga, ta maymanganak anchi si Sara a
baket mo so asa mahakay a mismo a pōtot mo, as pangaranan monchis
Isaak.§ Tabo a naitolag ko do nakarahan, ki parinen konchi di Isaak kan
siraw kapotōtan na saw a abos pandan.
20 As si Ismael, ki nadngey kwaw inakdaw mwaya maynamot dya. Dawa,
bindisyonan ko, as torohan ko so aro a pōtot kan kapotōtan na. Ki

† **17:5 17:5** Iyaw ngaran Abraham, ki yapod tatdo a chirin no Hebreo. No Ab, ki āmang. No Ram, ki maidayaw, as kan no ham, ki aro. ‡ **17:15 17:15** No chakey na batahen Sara, ki “prinsisa.”
§ **17:19 17:19** No chakey na batahen Isaak, ki “mamyeng.”

iyanchiw āmang no asa poho kan dadwa papangolo,* kan payparinen ko sanchi a rakoh a nasyon.
21 Ki tongpalen ko kari ko a maynamot di Isaak a iyanak anchin Sara do somaronwaya tawen a akmas nyaya chimpo."
22 Do nakatayokan Dyos a naychirin di Abraham, komnaro dana dya.
23 Do dawri a araw, kinogit ni Abraham si Ismael a pōtot na. Kinogit na paw tabo mahahakay do bahay na kan siraw adipen na saw a naiyanak do bahay na, as kan siraw ginatang na saw akmas inbaheyaw ni Āpo Dyos dya.
24 Ki aran mismo na inawan, ki nagkogit si Abraham do kapagtawen nas sasyam a poho kan sasyam.
25 As si Ismael, ki nagtawen so asa poho kan tatdo do nakapagkogit na.
26 Do dawri a araw, nakogit sa Abraham kan Ismael a pōtot na a
27 nakairamanan da tabon adipen naw a mahahakay a naiyanak do bahay na mana nagatang na.

18

No Kari A Kayanak Ni Isaak

1 Sinpangan na, do asa karaw, do kayegen danaw no araw, minirwa napaboya si Āpo di Abraham. Myan a maydisna a magpariir si Abraham do pantawaw no pinatnek naw a tolda na do masngenaw do nagdindinamag saw a kayokayo a dyiran Mamre.
2 Ki do dawri, binangon naw oho naw, ki naboya naw tatdo saw a mahahakay a maytēnek do masngenaw dya. Dawa, nakalyalisto a nachisngen dyira, as nakapagrokob na do tana.*
3 Binata nad asaw a kāna, "Imom Āpo, an maganay dyinyo, tod kamo aba homabas dya, an dyi koynyo a rispitaren.
4 Mangay ako pa manghap so ranom a pangoyawyas nyos kokod nyo saya. Katayoka no nawri, maynahah kamo pa do sirokaya no kayowaya.
5 Magpaisagāna ako pa so pangmamabaw† nyo tan myan pangyingyit nyo do kwanan nyowaya. Rakoh soyot ko a mangrispitar dyinyo."
Ki tominbay sa a kon da, "Ngay, naon ah. Pagostwan namen awis mwaya."
6 Ki nakalyalisto si Abraham a somindep do toldaw do yananaw ni Sara, as nakabata na sya a kāna, "Makalisto ka manghap so asa kakostal do kagaganayanaw a arina, as kamāsa mo sya, as kapamarin mos tinapay."
7 Katayoka na nangibahey syaw, nayyayo a nangay do yanan daw no binyay na saw. Nakapamidi nas asa mataba a orbon baka, as nakaitoroh na sya do asaw a adipen na. Inalistwan adipen naw a pinarti, as nakarotong na sya.
8 Do nakaisagāna danaw no tabo, nanghap si Abraham so omnalsemaw a gātas‡ kan matami a gātas kan iyaw karnyaw a inparotong na, as nakaiyangay na sya dyirad mahahakayaw do sirokaw no kayo. Iya mismo nagsirbi dyira do kakan daw.
9 Sinpangan na, inyahes da a kon da, "Dino yanan Sara a baket mo?"

---

* **17:20 17:20** Gen. 25:12-18 * **18:2 18:2** Komwan dadakay dan Jodyo a tod a maytēnek a mangnanaya mandanchan mangay akin bahayaw a omawis siras bisītaw do bahay na. Dadakay da pa a pangpadayaw da, ki alistwan da bayaten bisītaw, as kapagrokob da do tana. Heb. 13:2
† **18:5 18:5** Komwan inbahey na tan dyi sa masnekan bisīta naw a mangay a koman, ta inplano naw mamarin so akmay pasken. ‡ **18:8 18:8** No omnalsem a gātas, ki inbidang da a masdep a inomen a masostansya.

Ki tominbay si Abraham a kāna, “Arid irahemayan tolda.”
10 Ki inbahey no asaw dyira a kāna, “Anchan marapit no naitoding a
chimpo, maybidi akonchi dyimo. Do dawri, ki maymanganak anchi si Sara
so mahakay.”§
Ki myan si Sara do bitaw no aneb do dyichodan daw a mangadngedngey
so nawri.
11 Malkem kan baket dana saw maychabahayaw, kan nachipanda dana
marodit si Sara.
12 Dawa, namyeng irahem ni Sara do nakadngey naw so nawri, kan
binata na do aktokto na, “Pi! Changori, hahawen ko pawri a maparin
dyaken komwan a kapagganas do bakbaketan ako naya kan asa pa malkem
danayaw rarayay kwaya.”
13 Ki inyahes ni Āpo di Abraham a kāna, “Āngo ta namyeng si Sara kan
binata na a, ‘Maymanganak ako pawri do koribetbet ako naya?’
14 Aryoriw dya maparin Āpo? No ibahey ko dyimo, ki oyod. Anchan
mapahabas no naitoding a chimpo, maybidi akonchi dyimo, as kan do
dawri, masigorādo a maymanganak anchi si Sara so mahakay.”
15 Ki maynamot do kāmo ni Sara, naglibak, as nakabata na sya a kāna,
“Wā! Enggaw, mo Āpo. Namyeng akwabaw.”
Ki binata no bisīta daw, “Taywaran dyi ka oyod a namyeng?”

No Kapachichāsi Ni Abraham Maynamot Do Sodoma

16 Sinpangan na, nagrobwat saw bisītaw a komaro, as nachirayay si
Abraham dyira tan yangay na sa patodahen do rarahanaw a mandad
logaraw a pakatalamadan das Sodoma.
17 Ki do dawri, binata ni Āpo a kāna, “Itayo ko paro di Abraham plano
kwaya parinen?
18 Masigorādo a payparinen konchiw kapotōtan na a asa rakoh kan
mayit a nasyon, as kan maynamot dya, bindisyonan ko sanchiw tabo a
nasnasyon.
19 Pinidi ko si Abraham tan iyanchiw mangnanawo dyirad anak na saw
kan siraw kapotōtan na saw a manganohed dyaken kan maybibyay sa
masingpet kan malinteg. Ta an komwan parinen da, tongpalen konchi a
tabo inkari kwaw dya.”
20 Sinpangan na, binata ni Āpo di Abraham a kāna, “Romnapit dana
dyaken pamagatos a maikontra dyirad tawotawo do Sodoma kan Gomorra
a maynamot do palalo a karahet da.
21 Dawa, yaken danaw mismo a mangay a manyideb sya an oyod karahet
daya sigon do tabo pamagatosaya a romnapit dyaken tan mapatakan ko an
oyod mana engga.”*
22 Do dawri, komnaro saw dadwaw a mahahakay a nangay do Sodoma.
Ki nabidin si Abraham a maytēnek pa do salapenaw ni Āpo.†
23 Naypasngen si Abraham di Āpo, as nakaiyahes na sya a kāna, “Oyodori
a payrapahen mo saw malinteg kan siraw marahet a dimanen?
24 Kaspangarigan, an myan dadima poho a malinteg do dawri, rarayawen
mo pawriw intīrwaw a syodad da? Chāsi mo pakono tawotawo daw tan
mabyay pa saw dadimaya poho.

---

§ **18:10 18:10** Gen. 21:2; Roma 9:9 * **18:21 18:21** Nawri abaw chakey na batahen a dyi na chapatak ni Āpo Dyos tābo, an dya ipaboya na di Abraham a malinteg kapangokom na. † **18:22 18:22** Mana “nabidin pa si Āpo a maytēnek do salapenaw ni Abraham.”

25 Masigorādo ko a iraman mo saba dimanen malinteg saw a tawo dyirad
marahetaw. Ta an dyi mo a parinen komwan, sigorādo a mairaman sa
madosaw abwaw so gatos, ta malinteg kapangokom no Hwis do intīro a
tana."
26 Ki tinbay ni Āpo a kāna, "Sigi, an myan dadima poho a malinteg a
maboya ko do Sodoma, patohoden ko pabaw kararayaw ko so intīro a
syodad a maynamot dyira."
27 Ki tinbay pa ni Abraham a kāna, "Pakawanen mo yaken, mo Āpo, do
katored kwaya machisarita dyimo. Ta yaken, ki asa lang a tawo a yapod
ahbek, kan abaw kalintegan kwa maychirin.
28 Ki an kaspangarigan, an myan apat a poho kan dadima tawo, as sira
lang malinteg, rarayawen moriw intīrwaw a syodad maynamot ta kōrang
so dadima?"
Ki binata ni Āpo a kāna, "Rarayawen kwabaw syodadaw an myan
maboya ko daw a apat a poho kan dadima tawo a malinteg."
29 Minirwa dana inyahes ni Abraham a kāna, "Ki an myan apat a poho
lang malinteg, dimanen mori, mo Āpo?"
Ki tominbay si Āpo a kāna, "Parinen kwaba an myan apat a poho a
malinteg a tawo."
30 Ki binata danan Abraham a kāna, "Āpo, makasoli kaba ah, ta manahes
ako pa dyimo. Angwan tatdo a poho lang malinteg?"
Tinbay ni Āpo, "On, rarayawen kwaba maynamot dyira."
31 Ki nakatongtong ni Abraham a nangyahahes a kāna, "Pakawanen mo
yaken, mo Āpo, do katored kwaya. Angwan dadwa poho saw maboya mo
a malinteg, dimanen mori, mo Āpo?"
"Na, rarayawen kwaba an myan maboya ko a dadwa poho a malinteg a
tawo," initbay ni Āpo.
32 "On, mo Āpo," binata ni Abraham, "makasoli kaba, ta nya danaw
manawdyi a yahes ko. Nan asa poho sa lang malinteg, dimanen mori?"
Ki tinbay ni Āpo a kāna, "Alit na, aran myan asa poho lang a malinteg
a tawo, ki rarayawen kwaba."
33 Katayokaw ni Āpo a nangichirin syaw di Abraham, nayam dana, as
kan si Abraham, ki somnabat danad tolda naw.

19

No Kāron Gatos No Sodoma

1 Nasaryan dana sa do nakapakarapit daw no dadwa saw a anghil do
syodadaw a Sodoma.* Myan si Lot a maydisnad rowanganaw no syodad
do kawara daw no dadwaw. Do kaboya naw sira, nanyeng a naytēnek a
minbayat sira, kan nagrokob do tana do salapen daw.
2 Binata na dyira a kāna, "Inyom Āpo, mangay kamo pa do bahay, kan
maparin nyo a lablaban kokod nyo saya, kan misan kamo na daw, ta
nakasagāna ako a mapadagos dyinyo. Anchan delak, masapa kamo nanchi
a mayokay, as katongtong nyo do kwanan nyo."
Ki tominbay sa dya a kon da, "Nolay mo na yamen, ta tod kami a misan
do plasa."
3 Ki komnaro abas Lot, an dyi na sa nahap. Dawa, minonot sa dya a
nangay do bahay na. Do nakapakarapit daranaw, binilin naw adipen na

* **19:1 19:1** No kabawa no yanan Abraham do Sodoma, ki nagistayan anem a poho a kakilomitro. No gagāngay, an takeyen tawo, ki dadwa karaw.

saw a bebelan daw manotong so tinapay a abos yapo† kan mangisagāna sa so pangmalem da. Do nakapakahoto daranaw, komninan sa.

4 Ki sakbay a makaycheh sa, dinibon dan tabo mahahakay saw a babbaro
kan mangalkem a yapod intīro a Sodoma iyaw bahayaw ni Lot.
5 Nginengeyan dan tawotawo saw si Lot, as inbahey da dya a kon
da, “Dino yanan dan mahahakayaw a misan do bahay mwaya sichahep?
Pahboten mo sa, ta chakey dan mahahakay saya dya a oknoden sa a
pangmamabaw.”
6 Ki minohtot si Lot, as nakapaneb nas pantawaw.
7 Nachikakaāsi dyira a binata na a kāna, “Kakakteh, adngeyen nyo pa
yaken. Parinen nyo abaw marahetaya panggep nyo.
8 Myan saw dadwa babbalāsang ko, as ari pa sad nachoknod do aran
sino a mahakay. An chakey nyo, pahtoten ko sa, kan parinen nyo chakey
nyo dyira. Basta dyi nyo sa paypariparinan so marahet bisīta ko saya, ta
basta aywanan ko sa, ta rinawat ko na sa do bahay kwaya.”
9 Ki binata da dya a kon da, “Pi! Komaro kad ayaman namenaya! Gan-
ganaet ka, as sichangori, maychapteng kāno a mayparin a hwis namen
dya ah? Oy! Magannad ka, ta āngo nchan maraherahet parinen namen
dyimo kan siraw bisīta mo saya!” Do dawri, pinadoydoydoy das Lot, as
nakapaypasngen da do pantawaw no bahayaw tan rakraken da.
10 Ki iniwangan dan dadwaw a mahahakay a bisīta na iyaw anebaw, as
nakagoyod da si Lot a pinasdep, as nakapaneb das pantawaw.
11 Do nakapasdep daw sya, pinagkorarat da saw mahahakayaw a myan
do gagan tan dyi da machichwasan pantawaw.

No Kakaro Ni Lot Do Sodoma

12 Sinpangan na, binata dan dadwaw a anghil di Lot a kon da, “Imom Lot,
ari pa sawriw kadwan a kabagyan mo do dya syodad a akmas anak mo sa
a mahahakay kan mababakes, manogang mo a mahakay, mana kadwan a
kabagyan mo? An myan, ikaro mo sa dya,
13 ta īto danaw kararayaw namen so nyaya syodad. On, ta nadngey ni
Āpo pamagatos a maikontra dyirad tawotawo saya dya a maynamot do
oltimwaya karahet da. Dawa, tinoboy na yamen tan rarayawen namen
nyaya logar.”
14 Sinpangan na, nangay si Lot dyirad mahahakay saw a manmanogan-
gen nanchi, as nakabata na sya a kāna, “Barok, makabel kamo a komaro
dya, ta īto danaw kararayaw ni Āpo so nyaya syodad!” Ki binata da a
sisyabak na lang, dawa, inanohdan daba.
15 Do kakalo naranaw a domadan araw, inbilin dan anghilaw di Lot a
kon da, “Makabel ka ah! Hapen mos baket mo kan siraw dadwa saya
a babbalāsang mo, as mayyayo kamo na do dya syodad tan dyi kamo a
mairaman do kapangdosa no Dyos.”
16 Ki naybabalay pa si Lot. Ki maynamot do kāsi ni Āpo di Lot, kinamet
dan anghilaw tanorwaw ni Lot, tanorwaw ni baket na kan tanoro saw no
dadwaw a babbalāsang na, as nakaihbot da sira do dawri a syodad.
17 Do nakapatodah daw sira do gaganaw no syodadaw, asa dyirad
anghilaw naychirin a kāna, “Mayyayo kamo na! Mididit kamo aba,
kan magsardeng kamo aba do dya tanap, basbāli a magtaros kamo do
katokotokonanaya tan dyi kamo a madiman!”

† **19:3 19:3** Iyaw nya tinapay a abos yapo mana libadora, ki gagāngay a nawriw kanen dad kararaw.

18 Ki tominbay si Lot dyira a kāna, “Chāsi nyo pa yamen, ta ipaparin nyo
aba dyamen komwan!
19 Rakoh kāsi nyo dyamen do kaisalākan nyowayas byay namen. Ki
taywarayas kabawaw katokotokonanaya. Sigorado a madas na yamen
didigraya, kan madiman kami sakbay a makarapit kami daw.
20 Chiban nyo paw nwanaw dēkeyaya a idi a masngen a kamāngen
namen. On, dēkey abawri? Chāsi nyo yamen, ta palobosan nyo yamen
a komāmang daw tan maisalakan kami?”
21 Ki tominbay no anghilaw a kāna, “Sigi, may kamo daw, as kan
rarayawen kwabaw nawri a idi.
22 Ki makalisto kamo a mayyayo, ta maparin kwaba isiknan, an dyi kamo
pa makarapit daw.”
Maynamot ta binatan Lot a dēkey a idi, dawa, napangaranan so Soar.

No Kararayaw No Sodoma Kan Gomorra

23 Domada danaw araw do nakapakarapitaw ni Lot do Soar.
24 Do dawri, naychihat a pinachimoy ni Āpo so somgesged a asopri a
yapod hanyit do syodad saw a Sodoma kan Gomorra.‡
25 Sinosohan naw dadwaw a syodad kan intīrwaw a tanap, as nasosohan
tabo a myan so byay kan tabo a tomnobo do dawri a tana. Araba polos
nabidin daw!
26 Ki do dawri, naybabalay iyaw baketaw ni Lot do rarahan, as minidit
kan chiniban naw somgesgedaw a syodad a kinarwan da. Do dawri,
nayparin a asin, kan tominnek a akmay parey.§
27 Do kamabekas naw, nasapa naybangon si Abraham, as nakalyalisto a
nangay do naytēnekanaw do salapenaw ni Āpo do nakapaysyay daw.*
28 Linawngan naw Sodoma kan Gomorra kan do intīro a yanan do
tanapaw, ki naboya naw matokpohaw a ahob a akmay ahob no nasosohan
a kabyawan.
29 Ki do kararayawaw no Dyos so idiidi saya do dawri a tanap a yanan
Lot, ninakenakem nas Abraham. Dawa, insalākan nas Lot, as inkaro nad
dawri a syodad.

Si Lot Kan Siraw Babbalāsang Naw

30 Mamo si Lot a omyan do Soar. Dawa, somnonget sad katokotokonanaw
kan siraw dadwaw a babbalāsang na. Do dawri, minyan sa do asa aschip.
31 Sinpangan na, do asa karaw, binata no matonetonengaw a anak na
mabakes do adyen naw a mabakes, “Malkem danayas āmang, ki abayaw
mahakay do intīrwaya a tana a omdibon dya a pachikabahayan ta tan
myan anak ta.
32 Boken tas āmang tan maparin ta kaoknod tan myan anchiw anak ta
mahakay a kapotōtan na.”
33 As dawa, do dawri a ahep, binok das āmang da, as kinaoknod no
matonetonengaw a mabakes. Maynamot ta taywaraw nakabok ni āmang
da, chinapatak nabaw pinarin na.
34 Do somaronwaw a araw, binatan matonetonengaw do adyen naw,
“Nachoknod akwaw kahep di āmang. Boken ta pa sichahep, kan imonchiw
machoknod dya. Tan komwan, pariho ta myan so anak, kan myan anchiw
kapotōtan ni āmang ta.”

---

‡ **19:24 19:24** 2 Ped. 2:6; Jod. 7 § **19:26 19:26** Lk. 17:31-32 * **19:27 19:27** Gen. 18:22

35 Dawa, binok das āmang da do dawri a ahep, as nachoknod dya iyaw
balāsang naw a adyen matonetonengaw a mabakes. Alit na, chinapatak
naba a iyaw balāsang naw kinaoknod naw.
36 Maynamot do dya naparin, nabogi saw dadwaw a anak ni Lot, ki yapod
mismo a āmang da.
37 Naymanganak matonetonengaw so mahakay, as pinangaranan nas
Moab.† Iyaw nakayapwan Moabita saw a tawotawo a aran mandas
changori.
38 Naymanganak paw adyen naw so mahakay, as pinangaranan nas
Benammi.‡ Iyaw nakayakayapwan Ammonita saw a tawotawo a aran
mandas changori.

20

Sa Abraham Kan Abimelek

1 Sinpangan na, komnaro sa Abraham do yanan Mamre, kan lomnongo
sad tana Negeb do abagātanen Kanaan. Minyan sa so dēkey a chimpo do
naypayawan Kades kan Sor. Somarono, nangay sa do idi a Gerar.
2 Do kayan daw do Gerar, no inbahebahey ni Abraham a maynamot di
Sara a baket na, ki maykakteh sa. Dawa, inpatawag ni Āri Abimelek a āri
do Gerar si Sara.
3 Ki do dawri a mahep, napaboyaw no Dyos di Abimelek do asa tayēnep
a kāna, "Masigorādo a madiman ka maynamot ta inhap mo nya mabakes
a myan danas kabahay."
4 Ki do dawri, ari na pad kinaoknod ni Abimelek si Sara. Dawa, binata
na di Āpo a kāna, "Imom Āpo, chapatak mwa abo marahet a pinarin ko
dya. Dimanen mori yaken kan siraw tawotawo kwaya a aran abo gatos ko
dya?
5 Nayengayaw inbahey da, da Abraham kan Sara dyaken a maykakteh
sa ta dawa. Aba polos marahet a iniktokto ko, kan madalos kaparin ko do
kahap kwaw sya."
6 Ki tinbay no Dyos do tayēnep a kāna, "On, chapatak kwa abaw marahet
a iniktokto mo a parinen mo. Dawa, inpalōbos kwaba a sinalid mo nya
mabakes tan dyi ka maygatos dyaken.
7 Sichangori, pabidyen mo naw nya mabakes do kabahay naw. Ta iyaw
nawri a mahakay, ki asa propīta ko, as paydasal nanchimo tan dyi ka
madiman. Ki an dyi mwa pabidyen, syirto a madiman ka kan siraw
tawotawo mwaya."
8 Do kamabekasanaw, pinatawag san Abimelek tabo opisyalis na saw, as
nakaibahey nas tabo napariparinaw do tayēnep na. Ki do nakadngey daw
sya, taywaraw nakamo da.
9 Katayoka na, pinatawag ni Āri Abimelek si Abraham, kan binata na
dya a kāna, "Inanghen mo yamen? Āngo gatos ko dyimo tan nangyangay
kas pangbakebakel mo dyaken kan do pagāryan kwaya? Pinarin mwaya
dyaken, ki rombeng a dya parinen do kapayngay a tawo."
10 Inyahes na pa, "Samna! Āngo ta pinarin mo nyaya?"
11 Ki tominbay si Abraham a kāna, "On, ata, no myan do aktokto ko, ki
abaw mamo do Dyos do logar nyowaya. Dawa, namo ako, kan binata ko do
inawan kwa, 'Āngonchan dimanen da yaken, as kahap das baket kwaya?'

† **19:37 19:37** No oni no Moab do chirin Hebreo, ki nagistayan parihas kan "yapod āmang ko."
‡ **19:38 19:38** No chakey na batahen Benammi do chirin Hebreo, ki "anak no kabagyan ko," kan iyaw oni na, ki akmay "Ammonita" do chirin Hebreo.

12 No ibahey kwaya dyimo, mo āpo Āri, ki oyod. Oyod a maykakteh kami
do āmang, ki engga do ānang. Ki aran komwan, naychabahay kami.
13 Do nakatoboyaw no Dyos dyaken a karwan ko yanan āmang ko a
mangay do matarek a tana, inbahey kod baket kwa, 'An oyod a chāsi mo
yaken, do tabo a ngayan ta, ki ibahey mwa maykakteh ta.' "
14 Sinpangan na, pinaybidi ni Abimelek si Sara di Abraham, as kan
tinorohan na pas karniro, baka, kan kadwan dyirad adipen na saw a
mahakay kan mabakes.
15 Do dawri, binata ni Abimelek di Abraham a kāna, "Chiban mo tabo
tana kwaya. Mamidi kas chakey mwa yanan tan omyan kamo daw."
16 Binata na pa di Sara a kāna, "Tinorohan ko kakteh mwaw so asa ribo
a kapidaso a kwarta.* Nyaw pakaboyan dan tabo rarayay nyo saw a abaw
naparin dyimo a maddi, as kan paysonongan danan aran āngo a kasnek a
rinawat mo."
17-18 Maynamot do naparinaya di Sara a baket ni Abraham, inpalōbos aba
ni Āpo a myan matorohan so anak do pagāryan ni Abimelek. Sinpangan
na, naydasal si Abraham di Āpo, as pinapya ni Āpo si Abimelek kan
napalobosan dana mirwa a maymanganak si baket na kontodo mababakes
saw a adipen na.

21

No Kayanak Ni Isaak

1 Ki do dawri, do nakahabasaw no inkeddeng na chimpo, binindisyonan
ni Āpo si Sara, kan tinongpal na akmas inkari naw.
2 As dawa, nabogi si Sara, kan naymanganak so asa mahakay a aran
baket dana kan malkem dana si Abraham. On, naiyanak sigon do
chimpwaw a inbahey no Dyos.*
3 Pinangaranan ni Abraham so Isaak adekeyaw a pōtot na di Sara,
4 as kinogit ni Abraham si Isaak a pōtot na do chawawaho naw a araw
a akmas bilinaw no Dyos.
5 Do nakaiyanakaw ni Isaak, nagtawen dana si Abraham so asa gasot.
6 Binata ni Sara a kāna, "Tinorohan yaken no Dyos so pakayapwan kwa
masoyot kan mamyeng,† kan aran sinonchi a tawo a makadngey, mamyeng
sanchi a maynamot do soyot da dyaken."
7 Binata na pa, "Ay samna! Sigorado a abaw manghahaw kan
mangibahey di Abraham a mapasoso akos adekey do nakapaymanganak
kwaya bakbaketan dana. Ara, ta cha dya inyanak ko nya pōtot na mahakay
a aran malkem dana."
8 Nayparakoh adekeyaw, as naposin. Do dawri a araw a nakaposin na,
namarin si Abraham so rakoh a pasken.

No Kapayayo Da Agar Kan Ismael

9 Do asa karaw, naboya ni Sara si Ismael a anak ni Agar a taga Egipto, ki
myan na roroden a pachigtalan si Isaak a anak ni Sara.
10 Dawa, binata ni Sara di Abraham a kāna, "Payayohen mo may-ānang
saya a adipen, ta maparin aba machipagtawid anak naya do anak taya a
si Isaak."‡

---

* **20:16 20:16** Asa ribo a kapidaso a kwarta do dawri, ki nagistayan 11.5 kakilo. No balor no asa adipen do dawri a chimpo, ki tatdo a poho lang a kapidaso a kwarta. Eks. 21:32 * **21:2 21:2** Gen. 17:21; 18:10 † **21:6 21:6** No chakey na batahen Isaak do chirin Hebreo, ki "mamyeng." Gen. 17:17-19 ‡ **21:10 21:10** Gal. 4:30

11 Taywaraw nakariribok ni Abraham do inbaheyayan Sara maynamot
ta pōtot na pas Ismael.
12 Ki inbahey no Dyos di Abraham a kāna, “Chabakel mwabaw may-
ānang saya a Ismael kan Agar. Parinen mo aran āngo a ibahey ni Sara, ta
si Isaak pakayapwan kapotōtan mo saw a inkari ko.
13 As maynamot ta pōtot mo pas Ismael a anak ni Agar a adipen, parohen
konchiw kapotōtan na, as mayparin sanchi a asa nasyon.”
14 Do kamabekasanaw, minhep a naybangon si Abraham, ta pinarob-
watan na sa Agar kan Ismael.§ Tinorohan na si Agar so kanen da kan
asa sopot a lalat a napno so ranom, as nakaipakachin na sya di Agar.
Sinpangan na, pinayam narana sa. Komnaro sa Agar, as nangay sa
minidibidi do let-angaw do Beerseba.
15 Do nakatawosaw no bahon daw a ranom, tinokos naw anak naw do
sirokaw no mabodis a kayo,
16 as naypabawa so asa gasot ngata kamitros, as nakapaydisna na. Binata
nad aktokto na, “Maitored kwaba chiban anak kwaya a madiman.” Ki do
kayan naw a maydisna, tomnanyis si Agar. Aran si Ismael, ki tomnanyis.
17 Ki nadngey no Dyos katanyis no anak naw. Dawa, yapod hanyit
naychirin iyaw Anghil no Dyos* di Agar, “Āngo chabakel mom Agar?
Mamo kaba, ta nadngey no Dyos katanyisayan anak mwaya.
18 Maytēnek ka, ta mangay mwa kadayen kan ahwahoken anak mwaya.
Payparinen konchi a rakoh a nasyon kapotōtan na.”
19 Do dawri, inpaboya dya no Dyos asaw a akbod. Dawa, yangay ni Agar
a inporanom lalataw, as nakapaynom nas anak naw.
20 Binindisyonan no Dyos anak naw do kayan naw a mayparakoh.
Minyan do let-ang a Paran, kan nayparin a maganay a mangosar so bai
a panganop.
21 Do kayan naw do Paran, inpakabahay dya ni ānang na iyaw asaw a
taga Egipto.

No Kapagkari Da Abraham Kan Abimelek

22 Do dawri a chimpo, nangay di Abraham sa Āri Abimelek kan Pikol
a iyaw pangolo dan soldado naw. Nakabata na sya a kāna, “Myan Dyos
dyimo do tabo parinen mo.
23 Dawa, akdawen ko dyimo a ikari mo do salapen Dyos a dyi mo yaken
a loklokwen kan siraw anak ko mana siraw kapotōtan ko. Parinen mo
pakono dyaken kan siraw tawotawo ko saya a omyan do tana kwaya a
nachiyanan nyo a akmas nakāsi ko dyinyo.
24 “On, ikari ko,” tinbay ni Abraham.
25 Sinpangan na, nagriklamo si Abraham di Abimelek maynamot do
bobon naw a ināgaw dan adipenaw ni Abimelek.
26 Ki tinbay ni Abimelek a kāna, “Chapatak kwaba an sino namarin syay.
Āngo ta dyi mwa inbahebahey dyaken? Changori paya natonngan ko nya.”
27 Do dawri, tinorohan ni Abraham si Abimelek so kadwan a karniro kan
baka na saw, as nakapagkari da.
28 Sinpangan na, napatawa si Abraham so papito a mabinayi a orbon do
karniro na saw.
29 Ki inyahes ni Abimelek a kāna, “Anghen mo saw pinatawa mwaya a
papito a orbon karniro a mabinayi?”

---

§ **21:14 21:14** Adekey paba si Ismael do dawri, ta baro dana. Gen. 16:15-16; 17:25; 21:5 * **21:17 21:17** Iyaw Anghil no Dyos, ki asaba a naparswa, an dya Dyos a mismo. Gen. 16:7

30 Ki binata ni Abraham a kāna, “Rawaten mo saw papito saya orbon
karniro a mabinayi, as do karawat mwaya sya, paneknekan mwa yaken
naychadi so nyaya bobon.”
31 Dawa, napangaranan nawri a tana so Beerseba,† ta dawriw
naysinkaryan da Abraham kan Abimelek.
32 Katayokan nakapagkari daw do Beerseba, naybidi danas Abimelek kan
si Pikol a pangolo dan soldado naw do yanan da do Pilistia.
33 Naymoha si Abraham so tamaris‡ a kayo a pakanaknakman do
Beerseba, as nagdaydayaw di Āpo a Abos Pandan a Dyos.
34 Nahay a minyan si Abraham do Pilistia a tana.

22

No Kasoot No Dyos Si Abraham

1 Napahabas nawri, sinoot no Dyos si Abraham. Tinawagan na a kāna,
“Abraham!”
Ki tominbay si Abraham, “Ari ako dya, mo Āpo.”
2 Binata no Dyos a kāna, “Apen mo iyaw moybohaya pōtot mwa si Isaak
a chadaw mo, as kangay mo do tana a Moria. Idāton* mo dyaken si Isaak
do asaya tokon a ipaboya konchi dyimo.”
3 Nanganohed si Abraham, dawa, minhep a naybangon do kam-
abekasanaw. Nangasdasda so kayo a pangorno nas dāton naw, as inkarga
na do asno naw a pinasangaan na. Inhap nas Isaak kan siraw dadwaw a
adipen na, as nakaisiknan da so kominwan do inbaheyaw ni Āpo dya.
4 Do chatatdo naw a araw, naboya dana ni Abraham kasngen nawri a
yanan.
5 Binata na dyirad adipen na saw a kāna, “Myan kamo na dya kontodo
asnwaya, ta may kami kan anak kwaya dwa daw a magdaydayaw do Dyos,
as maybidi kaminchi dyinyo.”†
6 Do dawri, inhap ni Abraham sindasda naw a kayo a pangorno nas
dāton naw, as inpaisabhay nad Isaak a pōtot na. Somarono, inhap naw
bahayang naw, as nanghap so inmaya a pamyay na, as nakayam da.
7 Do kayan daw a mayam, naychirin si Isaak di āmang na a kāna, “Mo
Āmang.”
“Āngo yahes mom barok?” binata ni Abraham.
“Āngom Āmang, ta myan inmaya kan kayo, ki abayaw idāton ta a orbon
karniro?” inyahes ni Isaak.
8 Initbay ni Abraham a kāna, “Iyaw Dyos makatoneng anchi a manoroh
dyaten so orbon karniro a idāton ta.” Katayoka na nangibahey syay,
tinongtong daw nayam.
9 Do nakapakarapit daw do yananaw no inbaheyaw no Dyos dya,
namarin si Abraham so pangidātonan, as nakapaychichipeh nas sindasda
naw a kayo do hapotaw no pangidātonan na. Sinpangan na, binahod‡ nas
Isaak, as nakapakabat na sya do kayowaw.
10 Do dawri, inhap naw bahayangaw tan dimanen naranaw pōtot naw.

---

† **21:31 21:31** No chakey na batahen Beerseba do chirin Hebreo, ki “Bobon a Nagkaryan” mana “Bobon no Papito.” Gen. 26:33 ‡ **21:33 21:33** Manaro byay no nya kita a kayo, kan matwa pa. * **22:2 22:2** No klasi a dāton, ki matemtem iyaw maidātonaw. Gen. 8:20 † **22:5 22:5** Heb. 11:17-19; Sant. 2:21 ‡ **22:9 22:9** No chakey na batahen bahod do Hebreo, ki bahoden kakamay kan kokod a akmas kapamahod so binyay a pangidāton.

11 Ki nanyeng a naychirin iyaw Anghil ni Āpo§ a yapod hanyit a kāna,
“Abraham, Abraham!”
Ki tinbay ni Abraham a kāna, “Ari ako dya, mo Āpo.”
12 “Dimanen mwabaw pōtot mwaya. Paynyinan mwaba. Masigorādo
a chapatak ko na a oyod a manganohed ka kan magdayaw ka do Dyos
maynamot ta aran iyaw moybohaya a pōtot mo, ki chinaskeh mwaba
itoroh dyaken.”*
13 Sinpangan na, nanyideb si Abraham, ki naboya na myan mahakay a
karniro a nachisadyit so olong do kayowaw a mabodis. Yangay na inhap,
as pinarti na a indāton do Dyos a tadin pōtot naw.
14 Pinangaranan Abraham nawri a yanan so “Si Āpo Manoroh.”† Aran
sichangori, ki batabatahen da pan tawotawo a, “Do tokon ni Āpo, ki
maitoroh anchi.”
15 Do dawri, minirwa a naychirin iyaw yapwaw do hanyit a Anghil ni
Āpo di Abraham a kāna,
16 “Abraham, yaken si Āpo a maychirin dyimo, kan yaken magkari dyimo
do mismo a ngaran ko a maynamot do pinarin mwaya, as kan abaw
wedwed mo a mangitoroh so pōtot mwaya moyboh,
17 taywara bindisyonan koymo. On, payparohen ko saw kapotōtan mo
a akmas kāron bitohen do tohos mana akmas kāron anay do payis no
kanayan. Abāken danchi no kapotōtan mo nasnasyon saya a kabōsor da.
18 As maynamot do kapotōtan mo, mabindisyonan sanchiw tabo
tawotawo do tanaya maynamot do kapagtongpal mwaya so bilin ko.”‡
19 Sinpangan na, naybidi sa Abraham kan Isaak do yanan daw no adipen
na saw. Nakapaybidi darana do Beerseba, kan dawriw niyanan Abraham.

Siraw Kapotōtan Ni Nahor

20 Napahabas nyaya, nadamag ni Abraham a myan saw anak ni Milka a
baket ni kakteh na Nahor.
21 Siraw mahahakay a anak na, ki si Os, iyaw matoneng, si Bos a adyen
na, kan si Kemwel a āmang ni Aram.
22 Myan pa saw anak ni Milka a mahahakay a sa Kesed, Haso, Pildas,
Jidlap, kan Betoel.
23 Si Betoel, ki āmang ni Rebekka. Siraw nyaw wawaho a anak ni Milka
di Nahor a kakteh ni Abraham.
24 Si Reoma a minabakes ni Nahor, ki myan pa saw anak na mahahakay
a sa Teba, Gaham, Taas, kan Maaka.

23

No Kadiman ni Sara

1 Nabyay si Sara so asa gasot, dadwa poho kan papito a katawen.
2 Sinpangan na, nadiman si Sara do Hebron do tana a Kanaan. Nangay si
Abraham do yanan bangkay naw, kan dinongdong-awan na a maynamot
do kadiman na.
3 Sinpangan na, kinarwan Abraham bangkayaw ni Sara, as nakangay na
nachisarita dyirad Heteo saw a tawo. Binata na dyira a kāna,
4 “Gan-ganaet ako pa dyinyo do dya tana, ki machiyan ako na dya do
tana nyo sichangori. Ki chāsi nyo yaken, ta lakwan nyo pa yaken so tana
a pangitanman ko si baket ko.”
5 Tominbay saw Heteo saw di Abraham a kon da,

§ **22:11 22:11** Chiban nyo nakailawlawagan Gen. 16:7 * **22:12 22:12** Jn. 3:16; Roma 8:32 † **22:14 22:14** Do chirin Hebreo, ki “Jehoba-jireh” ‡ **22:18 22:18** Gen. 12:2-3; 26:4; Sant. 2:21-24

6 “On, mo Sir, ta ibidang namen imo a asa tawo a binindisyonan ni Āpo
Dyos. Dawa, itabon mo do kagaganayanaw a pidyen mo iyaw bangkayaw
ni baket mo. Aran sino dya, ki masoyot kami a manoroh so chakey mo.”
7 Nagrokob a nagyaman si Abraham do salapen dan Heteo saw a omidi
daw,
8 as nakabata na sya dyira a kāna, “An oyod a chakey nyo a itabon ko
dyaw baket kwaya, yangay nyo pa a iyahes di Epron a Heteo a pōtot ni
Sohar.
9 Aryaw aschip na myan do Makpela, iyaw pandanaw no bengkag na.
Akdawen nyo pa dya a ilāko na dyaken do gagāngayaw a prisyo no tana,
ta bayādan ko, as bayādan ko dya do salapen nyo tan mabokodan ko a
pangitanman.”
10 Ki myan do dawri si Epron a mismo a maydisna do naychichipehan
daw no kapayngay naw a Heteo do rowanganaw no syodad. Initbay na di
Abraham do salapen dan tabo tawotawo.
11 Binata na, “Mo Sir, itoroh ko dyimo iyaw aschipaw a inakdaw mo,
kan dyira mo pa tabo tana naw daw. Itoroh ko dyimo nya do salapen dan
kaidyan kwaya tan itabon mo daw baket mwaw.”
12 Do dawri, minirwa si Abraham a nagrokob do salapen daw no
tawotawo saw a omidi daw,
13 as naychirin di Epron do salapen daw a tabo daw tan aran sira, ki
madngey daw nawri a inbahey na. Binata na a kāna, “Adngeyen nyo pa
yaken. Bayādan ko tana mwaw, kan rawaten mo pakono nyaya bāyad tan
maparin ko a itabon daw kabahay kwaw.”
14 Tominbay si Epron di Abraham a kāna,
15 “Aran imom Sir, adngeyen mo pa yaken. Iyaw nawri a tana, ki
magbalor so apat a gasot a pirak.* Dēkey lang dyaten nawri, dawa, itabon
mo na daw baket mwaw.”
16 Do dawri, nakey si Abraham. Dawa, kinilo naw apataw a gasot a pirak
a iyaw inakdawaw ni Epron do salapen dan Heteo saw a sigon do gagāngay
a rokod da a os-osaren dan magnignigosywaw do dawri a chimpo.
17 Komwan nakahap ni Abraham so bengkagaw ni Epron do Makpela
do dayāen logar a Mamre kontodo iyaw aschipaw kan tabo saw kayokayo
saw a myan do irahem na.
18 Tabo Heteo saw a nangay do dawri a nakapaychichipeh da do
rowanganaw no syodad, ki napatakan darana a dyiran Abraham nawri
a tana.
19 Katayoka no nawri, intabon Abraham si Sara a baket na do dawri
a aschip do bengkag do Makpela a masngen do tana a Mamre a
pinangaranan das Hebron do tana a Kanaan.
20 Komwan nakadyira ni Abraham so bengkagaw a myan so aschip a
ginatang na dyirad Heteo saw a nayparin a pagtatanman.

24

No Kabahayen Ni Isaak

1 Binindisyonan ni Āpo si Abraham do tābo kayayan na a mandad
kaoltimo danan kalakay na.

---

* **23:15 23:15** Apat a gasot a kwarta, ki nagistayan apat kan godwa kakilo karahmet na.

2 Do asa karaw do dawri, binata ni Abraham do katotorayanaw a adipen
na a iyaw magaywanaw so tabo a kinabaknang na a kāna, “Igpet mo
payawanayan padang ko, as magkari ka.*
3 On, pagkaryen koymo do salapen Āpo a Dyos do hanyit kan
tanaya a mamidi kabas kabahayen pōtot kwaya dyirad mababakes sayad
Kanaanaya a yanan ko sichangori,
4 basbāli a mangay ka do tanaw a nakayanakan ko do kakabagyan ko
saw, ta dawrinchiw panghapan mos baket ni Isaak a anak ko.”
5 Tominbay adipen naw dya a kāna, “Ki an maskeh mabakesaw a monot
dyaken do dyaya tana, hapen koris Isaak do tanaw a nakayanakan mo ah?”
6 Tominbay si Abraham a kāna, “Namna! Komwan aba. Hapen mwabaw
anak kwaya dwadaw!
7 Si Āpo a Dyos do hanyit, ki inhap na yaken do yanan āmang ko kan
tana a nakayanakan ko, as kan inkari na dyaken a kāna, ‘Itoroh ko nyaya
tana dyirad kapotōtan mo.’ Toboyen nanchiw anghil na a manmanma kan
imo a mangisagāna so hapen mwaw a kabahay ni Isaak.
8 Amnan maskeh a monot mabakesaw dyimo, maponas dananchiw kari
mwaya dyaken. Basta dyi mo a yanay anak kwaya daw.”
9 Katayoka na naychirin, inigpet no adipenaw payawanaw no padang
ni Abraham a āmo na, as nakapagkari na a tongpalen naw bilinaw ni
Abraham.
10 Sinpangan na, nagrobwat adipenaw ni Abraham. Nakahap nas asa
pohwaw a kamilyo no āmo na, kan kinargaan nas aro a kita a mabalor a
rigalo a inpahap no āmo naw. Katayoka na, nangay danad idyaw a yanan
ni Nahor do Mesopotamya a tana.
11 Do nakapakarapit naw, pinaydogod na saw kamilyo naw do gaganaw
no nawri a idi do masngenaw do akbodaw. Do dawri, makoyab dana, ki
nawriw oras dan mababakes a mangay a mamoranom.
12 Sinpangan na, naydasal adipenaw a kāna, “Mo Āpo a Dyos a
daydayāwen ni Abraham a āmo ko, sidongan mo pa yaken sichangori tan
tongpalen ko kari ko di Abraham a āmo ko.
13 Ari ako na dya a maytēnek do masngen do akbodaya a pamoranoman
dan babbalāsang saya do dya idi.
14 Anchan mawara sa, an myan asa paychirinan ko so, ‘Chāsi mo yaken,
ta padisnahen mo paw malabi mwaya, ta machinomak pa,’ as atbayen
na yaken so, ‘Minom ka, ta paynomen ko saw kamilyo mwaya,’ iya dana
pakonom Āpo pinidi mwaw a kabahay ni Isaak a adipen mo. An komwan
maparin, matonngan konchiw kadaw mo kan kāsi mo di Abraham a āmo
ko.”

No Nakapidi Ni Rebekka

15 Ki do dawri, sakbay a tayoka naydasal, naboya na si Rebekka a
maysabhay so malabi. Iya, ki pōtot ni Betoel. As si Betoel, ki anak ni
Milka a baket ni Nahor a kakteh ni Abraham.†
16 Si Rebekka, ki asa mapintas a balāsang, kan ari pa abo nakasalid sya.
Minosok do akbodaw a namoranom. Ki do nakapno naw so malabi naw,
somonget dana.
17 Do dawri, nanyeng a naypasngen dyaw adipenaw ni Abraham, as
nakabata na sya dya a kāna, “Ādi, maparin abawriw machinom so dēkey
do malabi mwaya?”

---

* **24:2 24:2** Komwan dadakay da an myan pagkaryan da. † **24:15 24:15** Gen. 11:27, 29; 22:20, 23

18 Ki initbay na, “Minom ka, mo Āpo.” Sigida na pinagchin malabi naw,
as nakapaynom na sya.
19 Do nakatayoka naw a mininom, binata no mabakesaw a kāna, “Aran
siraw kamilyo mwaya, ki paynomen ko sa mandan makaywaw sa.”
20 Dawa, inalistwan na pinado ranomaw do malabi naw do inoyno-
manaw no binyay, as nakapayayo na nangay a minirwa a nanghap
so ranom. Komwan pinarin na a mandad nakapakaywaw da tabo no
kamilyowaw.
21 Ki do dawri, naylilyak abaw adipenaw ni Abraham a nangboyboya di
Rebekka, ta sintiren na an nawri danaw atbayaw ni Āpo do dasal naw.
22 Do katayoka naw a napaynom siras kamilyo saw, napahtot adipenaw
ni Abraham so asa mangina a arītos a balitok a para momodan‡ kan dadwa
rarakoh a porsilas a balitok a pinangay na do tanoro naw.
23 Inyahes no adipenaw di Rebekka a kāna, “Ādi, sino āmang mo?
Maparin abawri an misan kami kan siraw rarayay ko saya do bahay nyo
sichahep?”
24 Initbay na, “No inyapwan ko, ki si Betoel a anak da Milka kan Nahor.”
25 Binata na pa a kāna, “Aro garami kan mākan dan kamilyo do bahay,
as kan myan paw yanan nyo a pangpahabasan nyos ahep kan siraw binyay
nyo saya.”
26 Do nakadngeyaw sya no adipenaw, nagrokob as nakapagdaydayaw na
di Āpo.
27 Binata na a kāna, “Madaydayaw si Āpo a Dyos a daydayāwen ni
Abraham a āmo ko, ta inpaboya naw kāsi kan kaoyod na di āmo ko, as kan
iyaw nangipaboya so bahay a yanan dan kakakteh saw no āmo kwaw.”
28 Sinpangan na, nayyayo si Rebekka a naybidi do bahay da ānang na,
as nakaistorya na tabo so naparinaw.
29 Myan kakteh ni Rebekka a mahakay a mayngaran so Laban. Do
nakadngey naw sya, nanyeng a nayyayo a nangay do akbodaw a yanan
adipenaw ni Abraham.
30 On, ta do nakaboya naw so arītosaw no momodan kan porsilas saw
do tatchayaw no kakteh naw, kan nadngey na paw inpadāmagaw ni
Rebekka a iyaw inbaheyaw no adipenaw, nanyeng a nangay do yananaw
no adipenaw. Do nakapakarapit naw do akbodaw, myan a maytēnek iyaw
adipenaw ni Abraham do yanan daw no kamilyo na saw.
31 Binata na do adipenaw a kāna, “Mangay ka do bahay, mo Āpo, imo
a binindisyonan Āpo! Āngo ta nāw nyo dya? Aryaw pagyanan nyo a
naisagāna do bahay, kan myan paw yanan dan kamilyo mo saya.”
32 Dawa, nangay sa do bahay da. Do kawara daw, diniskargaan Laban
siraw kamilyo saw, as nakapakan na siras garami, as kan tinorohan nas
ranom adipenaw ni Abraham kan siraw rarayay naw tan lablaban daw
kokod da.
33 Ki do nakaidasar danaw no kanen da, binata no adipenaw ni Abraham
a kāna, “Anchi kamo, ta koman akwaba, an dyi ko a ibahey dyinyo ranta
ko a mangay dya.”
Ki tinbay ni Laban, “Naon, ibahey mo pa dyamen.”
34 Dawa, binata na a kāna, “Yaken, ki adipen ni Abraham.
35 Rakoh bindisyon ni Āpo do āmo kwaw, kan pinayparin na asa
mabaknang a tawo. Tinorohan nas aro a karniro kan kalding, baka, pirak

‡ **24:22 24:22** Gen. 24:47

kan balitok, aro a adipen a mahahakay kan mababakes, as kan aro a kamilyo kan asno.
36 Ki si Sara a kabahay no āmo kwaw, ki nakapaymanganak so asa mahakay a aran baket dana, as kan inpatāwid na tabon āmo kwaw a si Abraham warawara na do dya pōtot na.
37 Masaw a pinagkari na yaken a tongpalen ko bilin na. Binata na dyaken a kāna, ‘Mamidi kabas kabahayen pōtot kwaya dyirad mababakes saya do Kanaan a yanan kwaya sichangori,
38 basbāli a mangay ka dyirad kakabagyan sayan āmang ko, ta dawrinchiw panghapan mos baket no pōtot kwaya.’
39 Ki inyahes ko dya an āngo parinen ko an maskeh a monot dyaken machichwasan kwaw a balāsang.
40 Ki binata na dyaken a kāna, ‘Si Āpo a nāw kwa anohdan, ki toboyen nanchiw anghil na a machirayay dyimo tan mahap monchiw panggep mo. Manghap kanchis kabahayen anak kwaya dyirad kakabagyan ko saw do pamilya ni āmang ko.’
41 Binata na pa dyaken a, ‘An parinen mo nyaya a kangay mo do kakabagyan ko, as chaskeh da itoroh dyimo balāsangaw, ki maponas dananchiw kari mwaya dyaken.’

42 “Dawa, do kayan kwaw kaychi do yananaw no akbod, naydasal akos akma syay, ‘Mo Āpo a Dyos ni Abraham a āmo ko, sidongan mo pa yaken tan matongpal ko panggep kwaya.
43 Ari ako na dya a maytēnek do masngen do akbodaya. An myan pakono balāsang a mangay a mamoranom, as an paychirinan ko so, “Chāsi mo yaken, ta machinomak pa do pinoranom mwaw,”
44 as atbayen na yaken so, “Minom ka, ta paynomen ko saw kamilyo mwaya,” iya dana pakonom Āpo pinidi mwaw a kabahay no anakaw no āmo kwaw.’
45 Ki dyik paw a tayokaw dasal kwaw kaychi, ki nawara si Rebekka a naysabhay so malabi a mangay a mamoranom. Ki do dawri, binata ko a kon ko, ‘Ādi, chāsim pa yaken, ta machinomak pa.’
46 Ki nanyeng a pinabodis naw malabi naw, as nakabata na sya dyaken a kāna, ‘Minom ka, kan aran siraw kamilyo mwaya, ki paynomen ko sa.’ Dawa, mininom ako, as pinaynom na paw kamilyo ko saw.
47 Sinpangan na, inyahes ko dya, ‘Sino āmang mo?’ Ki inbahey naw a, ‘Si Betoel inyapwan ko a anak ni Nahor kan Milka.’ Do dawri, pinangay ko arītosaw do momodan na, as kan porsilas saw do tatchay na.
48 Nagrokob ako, as nagdaydayaw ako di Āpo, iyaw Dyos ni Abraham a āmo ko, ta iyaw nangipaboya dyaken so kosto a rarahan a mangay do kakabagyan āmo ko. Sichangori, nachichwasan ko balāsangaw a kabahayen pōtot no āmo kwaw.
49 On, sichangori, nadngey nyo na an āngo panggep ko. Dawa, ibahey nyo an machitonos kamo na do chakeyaw no āmo kwaw. Ta an maskeh kamo, ibahey nyo pa tan chapatak ko pariparinen ko.”

50 Ki tominbay sa Laban kan Betoel a kon da, “Maynamot ta aktokto ni Āpo nya, abaw toray namen do dyaya.
51 Cha dya si Rebekka. Hapen mo as mayam kamo na. Iyaw ipakabahay mo do anakaw no āmo mwaw a akmas inbilin ni Āpo.”

52 Do nakadngeyaw no adipenaw ni Abraham so binata daw, nagrokob do tana, as nakaidaydayaw nas Āpo.

53 Katayoka na, napahtot siras pirak kan balitok a alahas, kan ayowayob,
as nakaitoroh na syad Rebekka. Tinorohan na paw kakteh naw kan si
ānang na so mangingina a sāgot.
54 Sinpangan na, komninan kan mininom sa kan siraw rarayay na saw,
as nakaysan das asa kahep daw. Do kamabekas danaw, napakatoneng
adipenaw ni Abraham, ta mayam dana sa. Binata na a kāna, “Maybidi
kami na do āmo kwaw.”
55 Ki binata da Laban a kakteh ni Rebekka kan ānang na a kon da,
“Namna! Matokos pas Rebekka ah! Myan pa dya so asa kalawas mana
asa poho a karaw, as kangay nanchi.”
56 Ki binata no adipenaw dyira a kāna, “Balabalayen nyo aba yaken, ta
sinidongan yaken Āpo do panggep kwaya. Dawa, mangtokto kamo pabas
pamenpen nyo so kapaybidi ko do yanan ni āmo ko.”
57 “Naon,” kon da, “ki tawagan tas Rebekka, ta yahes tan āngo bata na.”
58 Dawa, tinawagan das Rebekka, as nakaiyahes da sya dya a kon da,
“Chakey moriw machirayay do dya mahakay?”
“On, makey ako,” tinbay ni Rebekka.
59 As dawa, do dawri, pinalobosan das Rebekka a nachirayay do
adipenaw ni Abraham kan siraw rarayay na saw, kan pinarayay daw asaw
a mabakes a nangtagtagibi sya.§
60 Ki sakbay a komnaro sa, binindisyonan das Rebekka, as binata da dya
a kon da,
“Imom Rebekka a kakteh namen, mayparin ka pakono a ānang dan
riboribo a tawotawo, as abāken da pakononchi no kamanganakan
mo nasnasyon saya a kabōsor da.”

No Kapaychabahay Da Isaak Kan Rebekka

61 Do katayoka naw a nagrobwat, somnakay dana si Rebekka kan siraw
kasidong naw a mababakes do kamilyo saw a minonot do adipenaw.
Komwan nakayam da.
62 Do dawri, minyan si Isaak do Negeb do abagātanen no Kanaan, ki
kawara na pa a yapo do payranswan naw a nangayan na a naginbirnaan do
bobon a myngaran so “Bobon No Sibibyay A Dyos A Makaboya Dyaken.”*
63 Asa makoyab, minohbot si Isaak a mangay do bengkag a midibidi.† Ki
do dawri, naboya na saw kamilyowaw a maypaypasngen dya.
64 Do nakaboyaw ni Rebekka si Isaak, nanyeng a gominchin do kamilyo
naw,
65 as nakaiyahes na sya do adipenaw ni Abraham, “Sino nawri a
manakey a machibayat dyaten?”
Ki initbay na, “Nawriw āmo kwaw.” Ki insigīda na inhap abongot naw,
as nakatalob nas ropa naw.
66 Do nakapaybabayat daw, inistorya no adipenaw di Isaak tabo
napariparin do nangayan naw.
67 Dawa, inhap ni Isaak si Rebekka do yanan naw no tolda ni simna
ānang na. Do dawri, kinabahay nas Rebekka. Oyod a chadaw nas Rebekka,
as nahwahok dana a maynamot do mamayo naw do nakadimanaw ni
ānang na.

---

§ **24:59 24:59** Gen. 35:8 * **24:62 24:62** Gen. 16:14 † **24:63 24:63** “Midibidi” mana “mangtokto” mana “maydasal.”

25

Siraw Kadwan A Kapotōtan Ni Abraham (1 Kron. 1:32-33)

1 Minirwa nangabahay si Abraham so mayngaran so Ketora,
2 as inyanak na sa Simran, Joksan, Medan, Midyan, Isbak, kan Swa.
3 Si Joksan, nayparin a āmang ni Sheba kan Dedan. Si Dedan, kapoonan
dan Assorim, siraw Letosim, kan siraw Leommim a tawotawo.
4 Siraw mahahakayaw a pōtot ni Midian, ki sa Epa, Eper, Hanok, Abida,
kan Eldaa. Yapo sa tabo di Ketora.
5 Ki inpatāwid ni Abraham tabo kinabaknang naw di Isaak.
6 Ki aran komwan, sinagōtan na saw pōtot naw a mahahakay di Agar
kan Ketora do kabyay na paw, as nakatoboy na sira a mangay do tana do
dāya tan machibawa sa di Isaak.

No Kadiman Kan Kaitabon Ni Abraham

7 Nadiman si Abraham do nakapagtawen nas asa gasot, papito poho kan
dadima a katawen.
8 Ki do nakadiman naw a nachirapa dyirad simna aāpong na saw,
taywara danaw kamalkem na, as napnek dana do nakapaybibyay naw do
kayayan na do hapotayan tana.
9 Intabon da Isaak kan Ismael do aschipaw do Makpela* do bengkag da
a dayāen no tana a Mamre a dyira ni Epron do kachwaw a pōtot ni Sohar
a Heteo.
10 Iyaw nyaw tanaw a ginatang ni Abraham dyirad Heteo saw. Dawriw
nakaitabonan da kan baket na.
11 Do nakadimanaw ni Abraham, binindisyonan Dyos si Isaak a anak na.
Minyan si Isaak do masngenaw do bobonaw a mayngaran so “Bobon No
Sibibyay A Dyos A Makaboya Dyaken.”

Siraw Kapotōtan Ni Ismael (1 Kron. 1:28-31)

12 Nyaw pakasaritaan dan kapotōtan saw ni Ismael a pōtot ni Abraham
di Agar a taga Egipto a adipen ni Sara.
13 Siraw nyaw ngarangaran dan pōtot na saw a mahahakay sigon do
nakasarosarono da naiyanak: si Nebayot matoneng, kan si Kedar, Adbeel,
Mibsam,
14 Misma, Doma, Massa,
15 Hadad, Tema, Jetor, Napis, kan Kedema.
16 Siraw asa poho kan dadwa mahahakay a pōtot ni Ismael, ki sira danaw
kapoonan dan asa poho kan dadwa nasnasyon, as napangaranan idi daw
so ngaran da.
17 Nakapagtawen ni Ismael so asa gasot, tatdo a poho kan papito do
nakadiman na a nachirapa dyirad simna aāpong na saw.
18 Minyan saw kapotōtan ni Ismael do payawan no Habila kan Sor,
do dayāen no Egipto do rarahanaw a mangay do Asirya. Nachisyay sas
niyanan kan nāw da naysin-iipsok.

No Kayanak Da Esaw Kan Jakob

19 Nyaw pakasaritaan dan kapotōtan saw ni Isaak a pōtot ni Abraham.
20 Nagtawen si Isaak so apat a poho do kapaychabahay da kan Rebekka
a pōtot ni Betoel a asa Arameo a taga Mesopotamya. Si Rebekka, ki kakteh
ni Laban.

---

* **25:9** **25:9** Gen. 23:9-20

21 Ki maynamot ta dya mabogi si Rebekka, naydaydasal si Isaak di Āpo,
as inakdaw na a matorohan so pōtot. Inadngey ni Āpo dasal naw, as nahay
abas nakabogi ni Rebekka.
22 Nabogi si Rebekka so singin. Ki do kayan da paw do irahem no bodek
na, ki pirmi sa maydiman. Binata ni Rebekka a kāna, “Āngo nya maparin
dyaken?” Dawa, nangay a naydasal di Āpo.
23 Do dawri, binata ni Āpo dya a kāna,
“Dadwa nasyon myan do irahem no bodek mo. Iyanak monchiw dadwa
tawo a mayparin a dadwa maytarek a nasyon.
Mayiyit anchiw asaw. Iyaw adyenaw, ki tobotoboyen nanchiw matonen-
gaw.”†
24 Sinpangan na, do nakarapit no arawaw a kapaymanganak na, ki singin
sa mahakay.
25 Do nakawara no matonengaw, ki manyibayaw kodit naw kan borboran
pa. Dawa, pinangaranan das Esaw.
26 Sinpangan na, naiyanak ādi naw a myan na igpet tobenaw no ākang
naw. Dawa, pinangaranan das Jakob.‡ Do dawri a nakapaymanganak ni
Rebekka, nagtawen si Isaak so anem a poho.

No Kaitadi Ni Esaw So Tawid Na A Matoneng A Anak

27 Nayparakoh saw nya mahahakay. Si Esaw, ki nayparin a maganay a
manganop, ta chadaw naw midibidi do kakahasan. Ki si Jakob a ādi na, ki
maolimek a tawo, as kan makaditchan aba do tolda daw.
28 Chinadaw ni Isaak si Esaw maynamot ta chadaw naw mitchan so
maanopanaw ni Esaw. Ki chinadaw ni Rebekka si Jakob.
29 Do asa karaw, nanglaneg si Jakob so agayap a mabaya. Do dawri,
nawaras Esaw a yapod panganopan, kan taywaraw kapteng na.
30 Binata na di Jakob a kāna, “Oyod ko nayas kapteng! Torohan
mo pa yaken so mabayaya a rotongan mo!” Nyaw nakayapwan na a
napangaranan si Esaw so Edom.§
31 Ki tominbay si Jakob a kāna, “On, torohan koymo an manma mwa
itadi dyaken iyaw kalintegan a matoneng a anak.”*
32 Binata ni Esaw a kāna, “Ngay na, kadidiman ko nayad kapteng. Āngo
paw pateg dyaken nawri a kalintegan?”
33 “Na, anchi ka! Manma ikarim pa dyaken ah,” binata ni Jakob.
Dawa, nagkari dya si Esaw a itadi narana di Jakob iyaw kalintegan naw
a matoneng a anak.
34 Sinpangan na, tinorohan Jakob so tinapay kan linaneg naw a mabaya
a agayap. Komninan as nakaynom na. Katayoka na, naytēnek as tod
a komnaro. Iniktokto na pabaw kalintegan naw a matoneng a anak, ta
mapateg aba dya.

26

Si Isaak Do Gerar

---

† **25:23 25:23** Roma 9:10-12 ‡ **25:26 25:26** No oni no Jakob do chirin Hebreo, ki nagistayan parihas kan oni no chirin “toben.” Iyaw chakey na batahen, ki “manghap so toben” mana “mangyoba.” § **25:30 25:30** No chakey na batahen Edom do chirin Hebreo, ki “mabaya.” * **25:31 25:31** Sigon do dadakay dan Hebreo, ki iya lang matoneng a anak a mahakay mangtawid so kalintegan ni āmang na. Heb. 12:16-17

1 Do dawri, minirwa myan kapaychapteng do tana no Kanaan akma do
kachimpwaw ni Abraham. Dawa, nayadis sa Isaak do Gerar, do tana ni
Abimelek a āri dan Pilisteo saw.
2 Ki napaboya si Āpo dya, as binata na a kāna, “Mangay kaba do Egipto.
Omyan kad tanaya a ibahey konchi a yanan mo.
3 Omyan ka do dyaya tana, ta karwan ko abanchimo, as bindisyonan
konchimo. Itoroh konchi a tabo nyaya tana dyimo kan siraw kapotōtan
mo. Tongpalen konchiw inkari kwaw di āmang mo a si Abraham.
4 Payparohen ko saw kapotōtan mo a akmas kāron bitohen do tohos,
as itoroh ko dyira a tabo nyaya tana. As maynamot do kapotōtan mo,
mabindisyonan sanchiw tabo tawotawo do tanaya.*
5 Bindisyonan koymo maynamot ta manganohed si āmang mo, kan
tinongpal naw tabo inbilin ko kan innanawo ko.”
6 Dawa, minyan sa Isaak do Gerar.
7 Do kaiyahes daw syan mahahakay a taga Gerar an baket nas Rebekka,
ki binata na a kakteh na. Inbayataw na, ta mamo an dimanen da, as kahap
das baket na. Ta si Rebekka, ki oyod nas kapintas a mabakes.
8 Do kahay daranaw daw da Isaak, naylalawong do bintan si Abimelek
a āri dan Pilisteo, ki naboya na a myan a kepkepen ni Isaak si Rebekka a
baket na.
9 Dawa, pinatawag nas Isaak, as nakaibahey na sya a kāna, “Namna!
Baket mo sawen! Āngo ta batahen mwa kakteh mo?”
Ki tinbay ni Isaak a kāna, “On, mo Āri, ata, bata ko an dimanen nyo
yaken an ibahey kwa baket ko.”
10 Binata ni Āri Abimelek a kāna, “Ay! Āngo ta komwan pinarin
mo dyamen? An myan sawen nangoknod so baket mwaya aket, imo
napaygatos dyamen.”
11 Dawa, inbilin ni Abimelek dyirad tawotawo na saw a kāna, “Ipadiman
ko aran sino a mamarin so marahet dyirad dyaya maychabahay.”
12 Do dawri a tana, ki naymohamoha si Isaak, as kan do dawri a tawen,
nakaapit so aro, ta binindisyonan Āpo.
13 Naypāypābaknang a nandad oltimo naranas kabaknang.
14 Maynamot ta aro karniro kan baka na, as kan aro saw adipen na,
inapālan dan Pilisteo saw si Isaak.
15 Dawa, pinonan daw tabo a bobon a kinadyan no adipen saw ni āmang
na a si Abraham do kabyay na paw.
16 Sinpangan na, binata ni Abimelek di Isaak a kāna, “Maganaganay an
karwan mo naw yanan namenaya, ta matortoray ka naya kan yamen.”
17 Do dawri, komnaro sa Isaak, as nangay a nagtolda do Payahosongan
a Gerar.
18 Pinirwa na sa inpakadiw bobon saw a inpakadi ni simna āmang
na do kachwaw, ta do nakadiman āmang na, pinonan dan Pilisteo saw.
Pinangaranan na saw bobonaw so akmas inpangaranaw ni āmang na.
19 Naychadi saw adipen na saw so bayo a bobon do payahosonganaw, ki
nakakadi sa daw so mayit a akbod.
20 Sinpangan na, nachidiman saw magpaspastoraw a taga Gerar dyirad
pagpaspastoren saw ni Isaak, as nakabata da sya a kon da, “Dyamen
nyaya ranom!” Nawriw paynamotan na a pinangaranan Isaak so bobon a
“Nagsosopyatan.”

---

* **26:4 26:4** Gen. 22:18

21 Somarono, naychadi dana saw adipenaw ni Isaak so matarek a bobon.
Ki alit na, naydidimanan darana. Nawriw nakayapwan na pinangaranan
danan Isaak so “Naydidimanan.”
22 Dawa, komnaro sa Isaak daw, as nakapaychadi nas matarek a bobon
na. Do dawri, apabaw nachidiman. Dawa, pinangaranan nas “Marahawa,”
ta binata na a kāna, “Ay, changori dana tinorohan na yaten Āpo so
marahawa a yanan tan mayparo ta dya.”
23 Komnaro daw sa Isaak, as nakangay da do Beerseba.
24 Do dawri a ahep, napaboya si Āpo di Isaak, as nakabata na sya dya
a kāna, “Yaken Dyosaw ni āmang mo a si Abraham. Mamo kaba, ta
rarayayan koymo. Bindisyonan koymo, kan payparohen ko saw kapotōtan
mwa maynamot do kari ko di adipen ko a si Abraham.”
25 Dawa, namarin daw si Isaak so pangidātonan, as nagdaydayaw di Āpo.
Sinpangan na, nagtolda dana sa daw, as naychadi sa daw adipen naw so
bobon.

No Tolag Da Isaak Kan Abimelek

26 Sinpangan na, yapo do Gerar, nangay si Abimelek di Isaak. Ri-
narayayan da si Abimelek da Ahossat a matalek na a sit a mamagbaga
na kan Pikol† iyaw pangolo dan soldado naw.
27 Ki naychirin si Isaak dyira a kāna, “Āngo ta nangay kamo dya?
Chapatak ko a ipsok nyo yaken, ta pinakaro nyo yaken do yanan nyo.”
28 Ki initbay da a kon da, “Naon, ata, malawag a naboya namen a oyod a
myan dyimo si Āpo. Dawa, no bata namen, ki maganay pakono an myan
tolag ta a pagkinaryan ta. On, yamen pakono machitolag dyinyo.
29 Chakey namen a ikari mo a dyi nyo yamen a ranggasan akmas dyi
namenaw a nakaranggas dyinyo, ta maynana maganay pinariparin namen
dyinyo. On, oyod a pinakaro namen imo, ki aryoriw marahet a pinarin
namen dyinyo daw? As sichangori, ki binindisyonan naymo ni Āpo.”
30 Katayoka da nagtotolag, namarin si Isaak so pasken dyirad bisīta naw,
as komninan kan mininom sa.
31 Do kamabekasan naw, nagkariw katakatayisa dyira a dyi sa maglala-
ban. Katayoka no nawri, pinarobwatan san Isaak, as naysisyay dana sa a
sikakapya.
32 Do dawri a araw, nangay sad Isaak adipen na saw, as nakaibahey da
sya di Isaak so maynamot do kinadi daw a bobon. Binata da a kon da,
“Nakakadi kami naw so ranom!”
33 Pinangaranan Isaak nawri a bobon do chirin da so “Seba.” Yapod
dawri a araw, nayngaran nawri a syodad so Beerseba.‡

No Kapangabahay Ni Esaw

34 Do nakapagtawen ni Esaw so apat a poho, nangabahay so dadwa
mababakes a Heteo§ a tawo a sa Jodit kan Basemat. Si Jodit, ki pōtot ni
Beeri, as si Basemat, ki pōtot ni Elon.
35 Siraw nya dadwa manogang da, ki siraw nanoroh so rakoh a mamayo
da Isaak kan Rebekka.

---

† **26:26 26:26** Gen. 21:22 ‡ **26:33 26:33** No chakey na batahen Seba, ki “kari” mana “papito.” As no chakey na batahen Beerseba, ki “Bobon a Nagkaryan” mana “Bobon no Papito.” Gen. 21:31
§ **26:34 26:34** Siraw sigod a tawotawo a Heteo, ki yapo sa di Kanaan a pōtot ni Ham a pōtot ni Noyi. Gen. 10:15; 1 Kron. 1:8, 13

27

No Kabindisyon Ni Isaak Di Jakob

1 Do kamalkem danan Isaak, do dyi naranaw a pakaboyan, inpatawag
nas Esaw a matoneng a anak na, as nakabata na sya dya a kāna, “Barok,
may ka pa dya.”
“Ari ako dya, mo Āmang,” initbay ni Esaw.
2 Do dawri, binata ni Isaak dya a kāna, “Maboya mwa malkem ako na,
kan īto danaw kadiman ko.
3 Dawa, hapen mo bai mwaw, ta yangay mo yaken a panganop so ichan
ko do kahasan,
4 as kaimāsen mwa langgen maanopan mwaw iyaw chadaw kwaw a
kapanglaneg ah! Anchan tayoka ka manglaneg, yangay mo dya, as kakan
ko sya. Ta katayoka kwa koman, bindisyonan koymo sakbay no kadiman
ko.”
5 Myan a adngedngeyen Rebekkaw ibahebaheyaw ni Isaak di Esaw.
Dawa, do nakapakayamaw ni Esaw a nangay a nanganop do kahasan,
6 tinawagan ni Rebekka si Jakob. Binata na dya a kāna, “Anak ko,
nadngey ko kaychiw nakabilinaw ni āmang mo di ākang mos Esaw a kāna,
7 ‘Yangay mo yaken a panganop, as kaimāsen mwa langgen maanopan
mwaw, as kakan ko. Ta katayoka kwa koman, bindisyonan koymo do
salapen Āpo sakbay no kadiman ko.’
8 Dawa, adngeyen mo pa yaken, anak ko, as kan parinen mo ibahey
kwaya dyimo.
9 Sichangori, mangay kad yanan binyay ta saw, as mamidi kas dadwa
orbon no kalding a matataba, ta langgen ko so chadawaw ni āmang mwa
kapanglaneg.
10 Iyangay monchi di āmang mo ah, tan kanen na, as bindisyonan naymo
sakbay a madiman.”
11 Ki tominbay si Jakob dya a kāna, “Ay, katen mo Ānang, ta borboranaw
si ākang Esaw. Yaken, ki enggaya.
12 Āngonchan saliden na yaken Āmang, ki mapatakan na a al-allilawen
ko. Samna! An komwan, bindisyon pabanchiw mahap ko, an dya abay.”
13 Ki initbay ni ānang na dya a kāna, “Anak ko, mabakel kaba, ta imo
abaw ngayan nawri a abay, an dya yaken. Basta magtongpal ka dyaken.
Ngay, yay mo na hapen iyaw inbahey kwaya dyimo, ta yangay mo na
dyaken.”
14 Dawa, nangay a nanghap si Jakob so inbaheyaw ni ānang na, as
nakaitoroh na sya dya. Nilaneg ni Rebekka so maimasaw a akmas
chadawaw ni Isaak.
15 Somarono, pinahtot ni Rebekka saw kinapikapya na saw do bahayaw
a kagaganayan a laylay ni Esaw a matoneng a anak na, as nakailaylay na
syad Jakob.
16 Binedbedan naw tanoro na saw kan lagawaw ni Jakob so koditaw no
kaldingaw,
17 as nakaitoroh na sya di Jakob so maimasaw a linaneg kan tinapay a
rinotongan na.
18 Sinpangan na, nangay si Jakob di āmang na, as nakabata na sya a
kāna, “Mo Āmang.”
Ki tinbay ni āmang na, “On, barok. Sino dyinyo a anak ko nya?”
19 Ki tominbay si Jakob a kāna, “Yaken matonengaw a anak mwa si
Esaw. Pinarin kwaw iyaw inbahey mwaw dyaken. Dawa, maybangon

ka na a mitchan so karnyaya a insabat ko, as kabindisyon monchi dyaken
an tayoka ka koman ah."
20 Ki binata ni Isaak do anak naw a kāna, "Ay samna! Kalistom pa nangay
do kahasan, barok!"
Tominbay si Jakob, "On, ata, sinidongan naw yaken ni Āpo a Dyos mo."
21 Ki binata na di Jakob a kāna, "Maypasngen ka pa dya, ta kapyasen ko
paymo an ara paro a oyod a imos Esaw."
22 Dawa, naypasngen si Jakob di āmang na, as kinapikapyas ni āmang
na, kan binata pa ni Isaak a kāna, "Na, akmayaw si Jakob oni mwaya, ki
sirayaw tanoro mwaya, ki si Esawayam na."
23 Nailasin aba ni Isaak si Jakob, ta siraw tanoro naw, ki borboran a
akmas tanoro saw ni Esaw. Do dawri, nakasagāna dana mangbindisyon
sya, ki pinirwa na pa inyahes,
24 "Oyodawri a imo si Esaw a anak ko?"
Ki tinbay ni Jakob, "On, yakenaw, mo Āmang!"
25 Dawa, binata ni Isaak a kāna, "Yangay mo dyaw rinotongan mwaw,
ta kanen ko na. Anchan tayoka ko, ki nawri dananchiw kabindisyon ko
dyimo." Dawa, pinasngen ni Jakob iyaw rinotongan naw, as kinan ni Isaak.
Nakapanghap na pas palek a ininom ni āmang na.
26 Sinpangan na, binata ni Isaak dya a kāna, "Maypasngen ka dyaken,
barok, ta dadek mo yaken."
27 Do dawri, naypasngen si Jakob a mindadek si āmang na. Do
nakaangotaw ni Isaak so laylay naw, binindisyonan na a kāna,
"Oyod makaay-ayo iyaw āngot no anak kwaya a akmas āngo taw no tana
a binindisyonan Āpo.
28 Itoroh pakono no Dyos iyaw apon a yapod hanyit a ombasa so tana tan
magla saw mohamoha mo, as kan torohan na pakono imo so aro a
āpit kan obas mo tan aro kanen kan inomen mo.
29 Magsirbi pakono sa dyimo nasnasyon saw, as kan siraw tawotawo,
ki maydogod sa magdaydayaw dyimo. Itortorayan mo pakono
saw kakabagyan mo saw, kan imo āpohen dan kakabagyan saw
ni ānang mo. Mabay pakono saw mangabayaw dyimo, as siraw
mangbindisyonaw dyimo, ki mabindisyonan pakono sa."

No Kabindisyon Ni Isaak Di Esaw

30 Do katayokaw ni Isaak a nangbindisyon di Jakob, komnaro. As do
kakakaro paw ni Jakob do salapenaw ni āmang na, ki nawara si Esaw a
yapod nanganopan naw.
31 Nanotong pa si Esaw so maimas a linaneg, as nakaiyangay na sya di
āmang na. Binata na dya a kāna, "Āmang, maybangon ka, ta koman ka
na so karnyaya a insabat ko tan bindisyonan mo na yaken."
32 Tominbay si Isaak, "Oy samna! Sino ka?"
"Yakenaw si Esaw a matoneng a anak mo," binata na.
33 Do dawri, taywara naychamirpirpir si Isaak, as binata na dya a kāna,
"Ay samna! Sino nangisabat dyaken kaychi so nilanegaw a naanopan?
Sakbay no kawara mo, inichan ko na, as intoroh ko na dyaw pamindisyon
ko. Ay, matadyan pabaw nawri a bindisyon ko!"
34 Do nakadngeyaw sya ni Esaw so nyaya, tomnanyis so malyak, kan
oltimo kaynyin aktokto na, as binata na a kāna, "Chāsi mo pa yaken, mo
Āmang, ta bindisyonan mo pa yaken ah!"
35 Ki tominbay si Isaak a kāna, "Kawanen! Nangay naya yaken a
inallilaw ni ādi mo. Nahap naranaw itoroh kwaw dyimo a bindisyon."

36 Binata pa ni Esaw a kāna, “Na, kostwaya. Dawa, sawen a nayngaran
so Jakob, ta naypirwa narana yaken a niyoban a inallilaw. Inhap naw
kalintegan kwa matoneng a anak. Sichangori, inhap na paw bindisyon a
itoroh mo dyaken. Āmang, apabawriw bindisyon mo dyaken?”
37 Ki tominbay si Isaak di Esaw a kāna, “Na, intoroh ko na dyaw
bindisyon, as iya danaw āpohen mo. Masaw dyirad tabo a kakabagyan
nyo a magsirbi dya. Inbahey ko pa a mayparo pakononchiw kanen na kan
inomen na. Barok, arabaw bindisyon ko dyimo.”
38 Ki nakatongtong ni Esaw a nangdaw so kāsi ni āmang na. Binata na a
kāna, “Asawriw pamindisyon mo, mo Āmang? Bindisyonan mo pa yaken
ah!” Maynamot ta naylilyak abas Isaak, naypalyak dana tomnanyis.
39 Sinpangan na, nyaw inbahey ni Isaak dya a kāna,
“Omyan kanchi do tana a dya maganay a paymohan, kan abanchiw apon
a ombasa so tana mo.
40 Nawrinchiw kabyayan mo kapachilaban mo maynamot do ispada, as
magsirbi kanchid ādi mo. Ki aran komwan, anchan dyi mo na
maibtoran kaadipen mo, ki mapenpen nabaymo a mangditchan so
toray na.”*
41 Yapod dawri, taywara isoli ni Esaw si Jakob a ādi na a maynamot do
nakayoba naw so bindisyonaw ni āmang na dya, as nyaw myan do aktokto
na, “Ara, ki mahay paba madiman si āmang. Anchan tayokaw arawaw a
kapagmamayo, ki dimanen konchi si Jakob.”
42 Ki do nakadamagaw ni Rebekka so inbaheyaw ni Esaw, inpatawag
nas Jakob, as kan binata na dya a kāna, “Anak ko, inplano na kono imo no
ākang mwaw dimanen tan maagasan iyaw kaynyin no aktokto na dyimo.
43 Sichangori, adngeyen mo chirin kwaya, anak ko. Mangay ka sigida do
Haran do yananaw ni maraan mos Laban a kakteh ko.
44 Omyan ka daw a mandan mabawan kasoli ni ākang mo dyimo.
45 Anchan mabawan danaw soli na, as kan nawayakan naranaw pinarin
mwaya dya, ki manoboy akonchi so mangay a omhap dyimo. Aysa!
Marawa kwabaw kapagmamayo ko an mayrayay kamo a dadwa a mabo
do asa karaw.”

No Katoboy Ni Isaak Si Jakob Di Laban

46 Sinpangan na, binata ni Rebekka di Isaak a kāna, “Ayya! Maanōsan
ko pa sabayaw Heteo saya a kabahay ni Esaw. An mangabahay panchi
si Jakob so kapayngay dan nyaya a Heteo,† ayket, maganaganay dana an
madiman ako!”

28

1 Dawa, maynamot do inchirinaya ni Rebekka, pinatawag ni Isaak si
Jakob. Kinablaawan naw anak naw, as nakabilin na sya a kāna, “Barok,
mangabahay kaba siras mababakes saya do dya Kanaan ah.
2 Mangay ka na do Mesopotamya do pamilya ni Betoel a āmang ni ānang
mo, kan mangabahay ka so asa dyirad mababakes saw a anak ni Laban a
maraan mo a kakteh ni ānang mo.
3 Bindisyonan pakono imo no Dyos a Manakabalin, as torohan na pakono
imo so aro a pōtot tan mayparin kanchi a āmang no aro a nasnasyon.
4 Bindisyonan pakono no Dyos imo kan siraw kapotōtan mo so bindisy-
onaw ni simna āpong mos Abraham. Tan komwan, dyira nyonchi iyaw
tanaya a yanan tas changori a iyaw inkaryaw no Dyos di āpong mo.”

---

* **27:40 27:40** Gen. 27:28-29 † **27:46 27:46** Siraw Heteo a tawotawo, ki nanganohed saba do Dyos.

5 Katayoka na naychirin, tinoboy ni Isaak si Jakob do Mesopotamya a
yanan ni Laban a pōtot ni Betoel no Arameo a tawo. As si Laban, ki kakteh
na pa ni Rebekka a ānang da Esaw kan Jakob.

No Kapirwa Kapangabahay Ni Esaw

6 Sinpangan na, natonngan ni Esaw a binindisyonan ni āmang na si
Jakob, as nakatoboy na sya a mangay do Mesopotamya a mangabahay
daw. Napatakan na pa a do nakabindisyon naw sya, ki inbilin na a dya
mangabahay siras mababakes saya Kananeo.
7 Natonngan pa ni Esaw a tongpalen ni Jakob no inbaheyaw ni āmang
kan ānang da, ta nangay dana do Mesopotamya.
8 As dawa, naawātan na a chakey aban āmang na siraw mababakes saya
a Kananeo.
9 Do dawri, nangay si Esaw do yananaw no maraan naw a si Ismael a
anak ni simna Abraham. Aran myan danaw dadwa baket ni Esaw, ki alit
na pa kinabahay na si Mahalat a pōtot ni Ismael, as kan kakteh ni Nebayot.

No Kangay Ni Jakob Do Yanan Laban

10 Do nakakarwaw ni Jakob do yanan da a Beerseba, ki kominwan do
Haran.
11 Nakaysan do asa yanan, ta nahpan dana. Ki do nakapaypoktad naw,
nanghap so asa bato a nayponganan na, as nakapakaycheh na.
12 Sinpangan na, tinayēnep na a nakaboya so asa ayran a yapo do tana
a nakarapit do hanyit. Myan saw anghil no Dyos a nāw da maytotopdis a
komayat kan gomchin do dawri a ayran,
13 kan naboya na si Āpo a maytēnek do anmwaw no ayran.* Binata dya
ni Āpo a kāna, “Yaken si Āpo a Dyos a dinaydāyaw ni Abraham a simna
āpong mo, kan Dyos a daydayāwen ni Isaak a āmang mo. Nyaya tana a
pakaychehan mo sichangori, ki itoroh konchi dyimo kan kapotōtan mo.
14 Akma sanchiw kāro no ahbek, kāro no kapotōtan mo. Maychawpit
sanchi do tana do laod, dāya, ammyānan, kan abagātan, as kan maynamot
dyimo kan kapotōtan mo saw, bindisyonan konchiw tabo tawotawo.
15 Nāw ko na machirayay dyimo, kan aywanan koymo do tabo a ngayan
mo, as kan paybidyen konchimo do dya a tana. On, polos a dyi koymo a
karwan a mandanchan matongpal ko iyaw kari kwaya dyimo.”
16 Katayoka na, nayokay si Jakob, kan binata na do aktokto na a, “Ay
samna! Myan paya dya si Āpo, ki chinapatak kwabaya.”
17 Namo si Jakob, as binata na a kāna, “Ay anyan! Makamwamomo
sawen nyaya yanan! Nya danaw bahayaw ni Āpo kan ayaman a mangay
do hanyit.”
18 Do kamabekasan naw, minhep a naybangon si Jakob. Inhap naw
batwaw a nayponganan na, as pinaytēnek na a pakanaknakman na so
naparinaw dya. Somarono, pinadwan na so lana no olibo hapotaw no
batwaw.†
19 Pinangaranan na so Betel‡ nawri a tana. Ki Los, ngaran na do
kachwaw.
20 Sinpangan na, nagkari si Jakob, “An myan ka dyaken mo Āpo Dyos,
as aywanan mo yaken do kapagbyahi kwaya, kan torohan mo yaken so
kanen kan laylay ko,

---

* **28:13** **28:13** Mana “do masngen naw dya.” † **28:18** **28:18** Do dawri a chimpo, ki no kapamadwaya so lana, ki asa pangilasinan a iyaw napadwanaw, ki sinsinan paba, ta nachitatārek dana a para do Dyos. ‡ **28:19** **28:19** No chakey na batahen Betel, ki “Bahay no Dyos.”

21 as an paybidyen mo yaken a sisasalon-at do bahay ni āmang ko, ayket,
imo danaw Āpo a Dyos ko.
22 Iyaw nya bato a pinatnek ko a pakanaknakman, iyanchiw nya logar
mayparin a pagdaydayāwan dyimo, kan itoroh konchiw apagkapollo no
tabo myan dyaken."

29

No Kawara Ni Jakob Do Yanan Laban

1 Do katayokaw no nawri, tinongtong ni Jakob kapagbyahi naw, kan
nakarapit do tana daw no taga dāya.
2 Do dawri, nakaboya so asa bobon do gagan no asaw a idi. Myan saw
nakpeh a maynahah a tatdo a kaarban karniro do masngenaw do bobonaw,
ta dawriw pirmi a pamaynoman da, ki nataloban pa so rakoh a bato.
3 An maychichipeh dana sa tabo karniro daw, balakwangen dan
magpaspastoraw iyaw batwaw, as kapaynom da sira. An tayoka sa minom,
ki paybidyen daw batwaw a patohongen.
4 Do dawri, nanahahes si Jakob dyirad magpaspastoraw a kāna, "Inyom
Sir, taga dino kamo?"
Ki tominbay sa dya a kāna, "Na, taga Haran kamyaw."
5 Inyahes pa ni Jakob dyira a kāna, "Chapatak nyori si Laban a apōko ni
Nahor?"
"On, chapatak namenaw," inatbay da.
6 "Na, komosta?" inyahes ni Jakob.
"Na, aryaw a maganay. Chiban mo paw maypasngenaya. Tori danayas
Rakel a anak na a mangyangay so karniro saw ni āmang na," binata da.
7 Binata ni Jakob dyira a kāna, "Makohat payaw araw. Ari na payad oras
a ikoral nyo sa. Āngo ta dyi nyo sa paynomen karniro saya, as paybidyen
nyo sa a pagaraben?"
8 Ki tominbay sa dya, "Aysa! Maparin namen aba, ta nawri dananchiw
kabalakwang namen so batwaya an maychichipeh sa tabo, as kapaynom
namen sira."
9 Ranan pan kapachisarsaritaw ni Jakob dyirad magpaspastoraw, ki
nawara si Rakel kan karniro saw ni āmang na, ta aran iya, ki asa mangay-
aywan so karniro.
10 Do dawri a nakaboya ni Jakob si Rakel a anak ni Laban a kakteh
ni ānang na, kan siraw karnirwaw ni maraan na, nanyeng na nangay a
binalakwang iyaw batwaw a tohong no bobonaw, as nakapaynom na siras
karniro saw.
11 Katayoka na, dinadek na si Rakel, kan insiknan naw tomnanyis do
kasoyot na.
12 Binata na dya a kāna, "Kaanakanaw yaken ni āmang mo. Yakenaw,
ki anak ni Rebekka a kakteh na."
Do nakadngeyaw sya ni Rakel, ki nakalyalisto a nayyayo a nangay a
nangibahey sya di āmang na.
13 Dawa, do nakadamagaw sya ni Laban so maynamotaw di Jakob a anak
ni kakteh na, nakapayapayayo na a nangay a minbayat sya. Kinepkep nas
Jakob, as nakadadek na sya, as inyangay na do bahay na. Do nakawara
daw do bahay ni Laban, inistorya ni Jakob tabo a naparin dya.
14 Binata ni Laban di Jakob a kāna, "Oyod sawen a kaanakan koymo!"
Do dawri, nakabohan a minyan si Jakob do yanan Laban.

No Kapagsirbi Ni Jakob Tan Makakabahay

15 Do dawri, napahabas asa kabohan, binata ni Laban di Jakob a kāna,
“Maynamot ta kaanakan koymo, āngo ta maytarabako ka abos tangdan?
Ay samna! Maparin aba komwan. Ibahey mo na ah, an papiraw chakey
mwa tangdan?”
16 Ki myan do dawriw dadwa anak ni Laban a mababakes: si Lea iyaw
matoneng kan si Rakel a ādi na.
17 Mapintas* iyaw mata ni Lea, ki mapinpintas kan mapostora iyaw
inawan ni Rakel.
18 Do dawri, myan nadidiw ni Jakob a ayat na di Rakel. Dawa, binata
na di maraan na a kāna, “Maytarabako ako dyimo so papito a tawen an
ipakabahay mo dyaken si Rakel a adeadekey a balāsang mo.”
19 Initbay ni Laban dya a kāna, “Naon, chakey ko, ta maganaganay a imo
makakabahay sya kan matarek. Dawa, nāw mo na machiyan dyamen.”
20 Dawa, nakapaytarabako ni Jakob so papito a katawen tan makabahay
nas Rakel, kan napootan nabaw nakapaypahabas no araw saya maynamot
ta taywaraw kadaw na si Rakel.
21 Ki do nakatayokaw ni Jakob so papito a tawen, inbahey na di Laban
a kāna, “Ay mo Maraan, napakabos ko naw chimpwaw a inkari ko a
maytarbako dyimo. Chakey kwa ipakabahay mo na dyaken si Rakel tan
myan danaw baket ko.”
22 Do dawri, namarin si Laban so rakoh a pasken, as rinara na sa tabo
tawotawo daw a mangay do kasar.
23 Sinpangan na, do dawri a ahep, ki si Rakel abaw pinaoknod ni Laban
di Jakob, an dya si Lea. Chapatak aba ni Jakob, dawa, inoknod nas Lea.
24 Ki maynamot ta nangabahay dana si Lea, intoroh ni Laban di Lea iyaw
adipen naw a si Silpa tan iya danaw adipen na.
25 Ki do kamabekasanaw, natonngan ni Jakob a si Lea iyaw kinaoknod
naw. Dawa, nangay di Laban, as nakabata na sya dya a kāna, “Āngo ta
komwan pinarin mo dyaken, mo Maraan? Nagsirbi ako abawri dyimo
so papito a katawen tan makabahay ko si Rakel? Āngo ta inallilaw mo
yaken?”
26 Ki tominbay dya si Laban a kāna, “Dāgen namen do dya an
manmanma a pakabahayen namen adeadekey a anak namen, an dyi pa
makakabahay iyaw matonetonengaw.
27 Patayokahen mo paw asaya kalawas a ragragsak no kasar mo di
Lea. Katayoka no nawri, ipakabahay ko pa dyimo si Rakel a ādi na an
maytarabako ka pa dyaken so papito a katawen.”
28 Nakey si Jakob, dawa, do katayokaw no asa kalawas a ragragsak no
kasar na di Lea, intoroh dya ni Laban si Rakel a nayparin pa baket ni Jakob.
29 Si Bilha a adipen Laban, ki intoroh ni Laban di Rakel tan adipen na.
30 Inoknod pa ni Jakob si Rakel. Ki rakorakoh adaw ni Jakob di Rakel
kan si Lea. Sinpangan na, naytarabako si Jakob di Laban so papito pa a
katawen.

Siraw Anak Ni Jakob

31 Do kaboyaw sya ni Āpo a dya oyod ni Jakob a chadaw si Lea, tinorohan
na so anak, as si Rakel, ki abaw anak na.

---

* **29:17 29:17** Mana “makapsot.”

32 Do dawri, nabogi si Lea, kan naymanganak so asa mahakay. Pinangaranan na so Ruben,† ta binata na, “Naboya ni Āpo iyaw kapagmamayo ko. Sigoro, chadaw na, ngata, yaken lakay ko sichangori.”
33 Sinpangan na, minirwa dana nabogi si Lea, as inyanak naranaw asa mahakay. Pinangaranan naw adekeyaw so Simeon,‡ ta binata na, “Intoroh na pa ni Āpo dyaken nya anak ko, ta nadngey na a dya oyod yaken ni Jakob a chadaw.”
34 Minirwa dana nabogi, as naymanganak dana so asa pa mahakay. Pinangaranan nas Lebi,§ ta binata na, “Changori, ngata, maypadekket dyaken si lakay ko, ta ari danaw tatdo a mahahakay a anak ko.”
35 Minirwa pa nabogi, kan naymanganak pa so mahakay. Pinangaranan na so Joda,* ta binata na, “Changori, dadayen ko Dyos.” Katayoka no nawri, nayhat a naymanganak.

30

1 Do kadlawaw ni Rakel a dya maymanganak, nangimon di Lea a ākang na, as binata na di Jakob a kāna, “An chaskeh mo a madiman ako, torohan mo yaken so anak ko!”
2 Nakasoli si Jakob di Rakel, dawa, binata na dya a kāna, “Āngo ta komwan ibahey mo dyaken? Dyos akori? An iyaw dya mapaymanganak dyimo, aryoriw maparin ko?”
3 Ki inatbay ni Rakel a kāna, “Namna! An komwan bata mo, cha dya si Bilha a adipen ko. Kaoknod mo tan makapaymanganak so ibidang ko a pinakaanak ko kan tan magpamilya akwa maynamot dya.”
4 Dawa, intoroh na si Bilha a adipen na a kinaoknod ni Jakob a akma nay baket.
5 Sinpangan na, nabogi si Bilha, kan naymanganak so mahakay.
6 Binata ni Rakel a kāna, “Ay, chināsi yaken no Dyos. Nadngey na iyaw no inakdakdaw ko, ta tinorohan na yaken so anak.” Dawa, pinangaran na so Dan.*
7 Sinpangan na, minirwa a kinaoknod ni Jakob si Bilha a adipen ni Rakel. Minirwa nabogi si Bilha, as naymanganak so chadadwa no anak naw, ki mahakay pa.
8 Binata ni Rakel a kāna, “Inpasnek ko nachilomba di ākang ko, ki nangābak ako.” Dawa, pinangaranan naw adekeyaw so Neptali.†
9 Do kadlaw danaw ni Lea a dyi dana maymanganak, intoroh naw adipen naw a si Silpa di Jakob a akma nay baket.
10 Sinpangan na, nabogi si Silpa, as naymanganak so mahakay.
11 Binata ni Lea a kāna, “Ay, magasat akwaya!” Dawa, pinangaranan nas Gad.‡
12 Sinpangan na, minirwa a kinaoknod ni Jakob si Silpa a adipen ni Lea. Minirwa dana nabogi si Silpa, as naymanganak so chadadwa no anak naw, ki mahakay pa.

---

† **29:32 29:32** No oni no chirin a Ruben, ki nagistayan a mayengay do chirin Hebreo a “naboya naw kapagmamayo ko.” No chakey na batahen, ki “chiban paw anak a mahakay.” ‡ **29:33 29:33** No chakey na batahen Simeon, ki “nadngey.” § **29:34 29:34** No chakey na batahen Lebi, ki “madekket.” * **29:35 29:35** No chakey na batahen Joda, ki “dāyaw.” * **30:6 30:6** No chakey na batahen Dan, ki “nakalmonaw.” † **30:8 30:8** No chakey na batahen Neptali, ki “maglomba” mana “may-ābak.” ‡ **30:11 30:11** No chakey na batahen Gad, ki “magasat.”

13 Binata ni Lea a kāna, “Ay, masoyot ako na! Sichangori, pangaranan da
yaken kapayngay ko saw a mababakes so masoyot.” Dawa, pinangaranan
na so Aser§ adekeyaw.
14 Do chimpo no kapagranyi so trigo, nangay si Ruben do hakawan. Ki do
dawri, nakaboya so asa kita no asin tamek a mayngaran so mandragoras,*
ki nangisabat di ānang na a si Lea. As dawa, do kaboyaw sya ni
Rakel, binata na di Lea a kāna, “Torohan mo pa yaken so kadwanaya a
mandragoras no anak mwaya.”
15 Ki tominbay si Lea a kāna, “Namna! Sinodib mo naw kadaw ni lakay
ko. Manawob pabawri dyimo nawri? Sichangori, āngo paw sodiban mos
mandragoras sayan anak kwaya?”
Ki binata ni Rakel dya a kāna, “An torohan mo yaken so mandragoras
saya no anak mwaya aket, ipalōbos ko si Jakob a machoknod dyimo anchan
mahep.”
16 Do kapaysarisari naw, nawara si Jakob a yapo do hakawan. Binayat
ni Lea, as binata na dya a kāna, “Sichahep, yaten mayoknod, ta tinadyan
ko so mandragoras sayan anak kwaw kapachoknod mo dyaken.” Dawa,
nayoknod sa do dawri a mahep kan Jakob.
17 Inadngey no Dyos iyaw dasal ni Lea. Dawa, nabogi si Lea, as
naymanganak so asa pa anak a mahakay. Nyaw chadadima a anak da
kan Jakob.
18 Dawa, binata ni Lea a kāna, “Tinorohan na yaken no Dyos so gon-
gona maynamot do nakaitoroh kwaw so adipen kwaya di lakay ko.” Dawa
pinangaranan nas Issakar.†
19 Sinpangan na, minirwa a kinaoknod ni Jakob si Lea. Minirwa nabogi
si Lea, as naymanganak dana so asa pa a mahakay. Iyaw nyaw chanem no
anak da kan Jakob.
20 Binata ni Lea a kāna, “Tinorohan na yaken no Dyos so asa mapateg
a sāgot. Changori, anyiben ngata yaken ni Jakob, ta nakaiyanak ako so
anem a mahahakay.” Dawa, pinangaranan naw adekeyaw so Sabolon.‡
21 Sinpangan na, minirwa dana naymanganak si Lea, ki mabakes a
pinangaranan nas Dina.
22 Ki do dawri, nawayakan aba no Dyos si Rakel, ta inadngey naw dasal
na, kan tinorohan na so chimpo na a maymanganak.
23 Nabogi si Rakel, as naymanganak so asa mahakay. Binata na a kāna,
“Changori, pinakaro no Dyos pakasnesnekan ko maynamot do nakaitoroh
naya dyaken so anak.”
24 Pinangaranan naw adekeyaw so Jose,§ ta binata na, “Rakoh hahawen
kwa torohan na pa yaken no Dyos so asa pa anak a mahakay.”

No Kapachitolag Ni Jakob Di Laban

25 Do nakaiyanak danaw ni Jose, binata ni Jakob di Laban a kāna,
“Palobosan mo na yaken a komaro dya tan maybidi ako do sigod a yanan
āmang ko.
26 Aran siraw baket ko kan anak ko saya, ki palobosan mo sa tan komaro
kami dya, ta nakabos danaw chimpo a nakaikāro ko sira dyimo. On,
chapatak mwaya an maypāngo nakapaytarabako ko dyimo.”

---

§ **30:13 30:13** No chakey na batahen Aser, ki “masoyot.” * **30:14 30:14** An kanen kono no mabakes iyaw nyaya asin mandragoras, maydamnay kono a mabogi. † **30:18 30:18** No chakey na batahen Issakar, ki “gon-gona.” ‡ **30:20 30:20** No chakey na batahen Sabolon, ki “sāgot.” § **30:24 30:24** No chakey na batahen Jose, ki “marapan pakono pa.”

27 Ki tominbay si Laban a katogangan na a kāna, “Anchi ka pa. An
chāsi mo yaken, omyan ka pa dya. Komaro kaba, ta maynamot do bokod
kwa pangancharan, napatakan ko na binindisyonan na yaken ni Āpo a
maynamot do nakayan mwaya dyaken.
28 Na, ibahey mo an papiraw chakey mwa tangdan, ta nawriw itoroh ko
dyimo.”
29 Ki tominbay dya si Jakob a kāna, “Engga. Nawri abaw chakey ko.
Chapatak mo na an maypāngo nakapaytarabako ko dyimo, kan mango
nakapayparo no binyay mo do kaaywan ko sira.
30 Oyod saba aro binyay mo do kawara kwaw, ki taywara nayparo sa
sichangori, ta binindisyonan naymo ni Āpo do aran āngo a ipatarabāko mo
dyaken. Changori, oras dana tan chiban ko kaganayan mismo a pamilya
ko.”
31 Ki inyahes ni Laban a kāna, “Naon, ki āngo itangdan ko dyimo?”
Tominbay si Jakob dya a kāna, “Tangdanan mwaba yaken. Ki an makey
ka do asaya lang a ibahey ko dyimo, tongtongen ko sa a chichiban siraw
binyay mo saya.
32 Sichangori, ipalōbos mwa mangay ako do yanan daw no binyay
saw, ta patarken ko sa tabo karniro a dya maynana maydak, tabo orbon
saw a karniro a mababaheng kan tabo kalding a malabalabang kan
mabochibochit. Sira lang nyayaw akdawen ko a itangdan mo dyaken.
33 Tan komwan, aran mahay mo sa yangay a bisītaen dyaken saya, ki
matonngan monchi an malinteg ako mana engga. Ta an myan anchiw
maboya mo a kalding a dya labang mana mabochibochit, iyanchiw nyaw
maydamnay a pakalasinan mo an myan tinakaw ko. Masaw dyirad orbon
saw a karniro ko an myan maboya mo a maydak.”
34 “Naon, komwan ah. Parinen ta iyaw no inbahey mwaya,” initbay ni
Laban.
35 Dawa, do dawri a araw, no pinarin ni Laban, ki pinatarek na tabo
mahahakay saw a kalding a orit-oritan kan malabalabang so maydak kan
tabo mababakes a kalding a mabochibochit kan malabalabang a myan
so maydaydak. Pinatarek na pa tabo mababaheng saw a karniro, as
nakaitoroh na sira dyirad anak na saw a mahakay tan aywanan da sa.*
36 Inpaikaro na sa tan pachibawa da sa di Jakob, as inpaiyangay na sa do
mateng a yanan a ayamen do tatdo a karaw. Ki siraw nabidinaw a binyay,
ki inpaaywan na sa di Jakob.
37 Sinpangan na, nanghap si Jakob so mata a sangasanga no tatdo a
kitan kayo a maydamnay a makochichasan. Kinochikochichasan na tan
maychanyidanyidak sangasangaw.
38 Pinatēnek na saw nakochichasanaw a sangasanga do salapen daw no
arban sa do yanan saw no inoynoman da. Komwan pinarin na tan matoyen
sa, ta magdadakep saw nyaya binyay an mangay sa minom.
39 Sinpangan na, do nakapagdadakep daw no binyay saw do salapen
daw no sangasanga, natoyen sa, kan naymanganak sa so orit-oritan,
mabochibochit, kan malabalabang.
40 Siraw nya orbon no kalding kan karniro, pinatawa sa ni Jakob, as
pinasalap na saw pinatawa naw dyirad pangganakan saw a maynana
mababaheng kan mayidak tan matoyen sa. Komwan nakaparo na so
binyay na, kan pinatarek na sa dyirad binyay saw ni Laban.

* **30:35** **30:35** As dawa, no dyiran Laban, ki maynana maydak a kitan karniro, kan maynana mabaheng a kitan kalding.

41 An mapagran saw matatabaw a binyay, pangayen ni Jakob iyaw
nakochichasanaw a sangasanga do masngenaw do inoman da saw tan
maboya da, ta dawriw paydadakpan da.
42 Ki pangayen naba dyirad magogolangaw nya saya sanga. Dawa, dyira
dana sa ni Laban magogolangaw, as dyira sa ni Jakob masasalon-at saw.
43 Komwan nakapayparin ni Jakob a taywara mabaknang. Aro dyira na
a karniro, kalding, kamilyo, asno, kan adipen na saw a mahahakay kan
mababakes.

31

No Kalibas Ni Jakob A Omkaro Si Laban

1 Do dawri, nadngeyan ni Jakob iyaw riklamo dan pōtotaw ni Laban a
kon da, “Taywara danayas Jakob, ta appīten naranaya tabo dyiran Āmang,
as kan si Āmangayaw nakayapwan tabo kinabaknang na!”
2 Nadlaw pa ni Jakob a tomnabang dana dya si Laban, ta akma pabas
kasngen na dya do nakarahan.
3 Do dawri, binata ni Āpo di Jakob a kāna, “Maybidi ka na do tana no
inyapwan mo kan kakabagyan mo saw, kan myan ako a mangay-aywan
dyimo.”
4 As dawa, nanoboy si Jakob so mangay a mangibahey dyirad dadwaw
a baket na a sa Rakel kan Lea a mayboboya sa do pamaaraban naw siras
binyay na saw.
5 Do kawara dad yanan naw, binata na dyira, “Natonngan ko a matabang
dana si āmang nyo dyaken, ta akma paba do kachwaw. Ki aran komwan,
ki nāw na aywanan yaken no Dyosaw a daydayāwen ni āmang ko.
6 Chapatak nyo na an maypāngo kagaget ko do kapaytarabako ko di
āmang nyo.
7 Ki alit na a kinosit na yaken, kan naypisa aba lang, ta pirmi dana kinosit
na yaken do nagtolagan namen a tangdan ko. Ki bāli, ta inpalōbos aban
Dyos a rinanggasan na yaken.
8 Ta do kaibahey naw a mabochibochit iyaw binyay a dyira ko a tangdan
ko, ki naymanganak sa tabo binyay na so mabochibochit. As do kaibahey
naw a orit-oritan iyaw binyay a tangdan ko, ki naymanganak dana sa tabo
so orit-oritan.
9 Dawa, oyod a sinidongan ni Āpo Dyos yaken, ta inhap na saw
pinakadyira kwaw do dyira saw ni āmang nyo a pinabidi dyaken.
10 “Do naypisa do chimpon kapagdadakep dan kalding, tinayēnep ko.
Ki naboya kwaw do tayēnep ko a siraw tōro a kalding a mangdakep so
mababakes saw a kalding, ki maynana orit-oritan, mabochibochit, kan
malabalabang.
11 Sinpangan na, do tayēnep ko, nagparang iyaw Anghil no Dyos* a
nachisarsarita dyaken, as kan naychirin dyaken a kāna, ‘Jakob.’ Ki inatbay
ko, ‘Ari ako dya, mo Āpo.’
12 Binata na pa, ‘Chiban mo saw tabo tōro saya a kalding a mangdakep.
Maynana sa orit-oritan, mabochibochit, kan malabalabang. Yaken akin
plano so nyaya, ta naboya ko tabo marahet a pinarin Laban dyimo.
13 Yaken iyaw Dyosaw a napaboya dyimo do Betel a napatnekan mo
so pakanaknakman a bato a pinadwan mo so lana, as kan do dawriw,
nagkaryan mo dyaken. Changori, karwan mo naw tanaya dya, as kan
maybidi ka do nakayanakan mo a tana.’ ”

* **31:11 31:11** Chiban nyo nakailawlawagan Gen. 16:7; 21:17; 22:11.

14 Katayokan nakapaychirin Jakob, tominbay sa Rakel kan Lea a kon da,
“Aysa! An komwan, ari pawriw matawid namen di Āmang?
15 Inbidang nabawri yamen a istranghiro sichangori? Pi! Akma naya
yamen inlāko, as iyaw kwartaw a pagbayad mo dyamen, ki nagasto
narana.
16 An komwan, masyirto danaw tabo a kinabaknang a inhap no Dyos
di āmang namen, ki dyamen dana kan siraw anak namen saya. Dawa,
sichangori, parinen mo iyaw inbahey no Dyos dyimo.”
17 Sinpangan na, do nakapakarobwat daranaw da Jakob, pinasakay naw
pōtot na saw kan dadwaw a baket na do kamilyo saw.
18 Do dawri, pinanma na sa a tinoyo tabo reprep saw a binyay na, kan
inhap na sa tabo warawara naw a nakpeh na do kayan nad Mesopotamya,
as kapaybidi narana do Kanaan a tana ni āmang na a si Isaak.
19 Do kakaro daranaw da Jakob, aba daw si Laban, ta nangay na sa a
ginogodan naipastor saw a karniro na. Dawa, nangay pas Rakel a nanakaw
siras didyosen saw ni āmang na.
20 Asa pa, siniriban Jakob si katogangan na a si Laban a asa Arameo, ta
inbahey naba dyaw nakayam na.
21 Dawa, inalyalistwan na sa inhap tabo warawara kan kinabaknang na,
as nakapaglibas da. Inabtang da iyaw Oksong a Oprates, kan tinongtong
daw nayam a kominwan do katokotokonanaw do tana a Galaad.

No Kalakat Ni Laban Di Jakob

22 Do chatatdo naranaw a karaw do nakapakakaro daranaw da Jakob,
nadamag ni Laban a naglibas si Jakob.
23 Do dawri, nanyeng na inhap kadwan saw a kakabagyan na, as
nakalakat da sa Jakob. Papito a karaw da a nanglakat sira, as nakadas
da sira do katokotokonanaw do Galaad.
24 Ki do ahepaw a sakbay a kadas da sira, pinaytayēnep no Dyos si Laban
a taga Aram a binata na dya a kāna, “Magannad kam Laban, ta salsalyan
mwabas Jakob.”
25 Ki do dawri, nagtolda dana sa Jakob do katokotokonanaw do Galaad.
As aran sa Laban, do nakapakarapit daw daw, ki nagtolda sa.
26 Do nakapayboya daw, inyahes ni Laban di Jakob a kāna, “Barok, āngo
ta pinarin mo komwan? Sinikapan mo yaken a tod mo sa inkaro pōtot ko
saya a akma say mababakes a natiliw do paggogobatan.
27 Āngo ta sinikapan mo yaken a inkorimed mo komnaro a dya
nagpakada? An inbahey mo dyaken, aysa, siraragsak ako a nangparobwat
dyinyo so piknik a makankantaan kan matoktokaran so tamtambor kan
gitgitara.
28 Dyi mo paya yaken a tinorohan so chimpo ko a nangiliw siras apōko
ko kan siraw anak ko saya. Samna! Oltimo a makkwan nyaya a pinarin
mo dyaken!
29 Myan panakabalin ko a mangdosa dyimo. Ki kahep do nakapay-
tayēnep ko, naychirin dyaken Dyosaw a daydayāwen ni āmang mo a dyi
koymo a salsalyan.
30 Chapatak ko a komnaro ka, ta taywara danaw kangsah mo a maybidi
do yanan āmang mo. Ki āngo ta tinakaw mo pa saw didyosen ko saw?”
31 Tominbay si Jakob dya a kāna, “On, mo Āmang, nayyayo ako, ata,
mamo ako ngamin. Ta no myan do aktokto ko, ki angwan ibabāwi mo saw
anak mo saya an matonngan mo a komaro ako.

32 As no didyosen mo saw, taywaran yaken nanakaw? Do salapen dan
kabagyan ta saya a sistigo ta, yay mo a chichwasen dyira mo saya bata mo
do dya, as hapen mo, as kan dimanen taw nawri a tawo a pakadongswan
mo so didyosen mo saya." Komwan binata ni Jakob, ta chapatak naba a
tinakaw ni Rakel didyosen saw ni Laban a āmang na.
33 Maynamot ta komwan inbahey ni Jakob, nangay si Laban do toldaw
ni Jakob a naychichwas. Komwan pa a naychichwas do toldaw ni Lea kan
siraw dadwaw a adipen a mababakes, ki abaw nachichwasan na didyosen
daw. Do nakahbot naw do toldaw ni Lea, somindep do toldaw ni Rakel.
34 Ki nasakbay nakahap ni Rakel so didyosen saw ni āmang na, as
nakaitayo na sira do bolsaw no pasangaw no kamilyo na, as nakadisna na
sya. Naychahel si Laban do tabo irahemaw no tolda naw, ki abaw naboya
na.
35 Binata ni Rakel di āmang na a kāna, "Makasoli kaba, mo Āmang, do
dyi kwaya paytēnekan, ta marodit akwaw." Dawa, tinongtong ni Laban
naychichwas, ki abaw naboya na dyirad didyosen na saw.
36 Do dawri, maynamot ta komwan napariparin, nakasoli dana si Jakob
di Laban. Dawa, pinaydabdab nas katogangan na a kāna, "Aysa! Āngo
marahet a pinarin ko dyimo ta dawa? Āngo nakagatosan ko tan lakatan
mo yaken, mo Āmang?
37 Changori a tayoka danaw kapaychahel mo do tabo warawara ko,
aryoriw naboya mo a dyira mo? An myan, ngay, pangayen mo do
kasalasalapan taya tan maboya da no kakabagyan ta saya an sino kosto
dyaten.
38 Dadwa poho a katawen a minyan ako dyimo a nagsirbi. Kinapya ko
sa inaywanan karniro kan kalding mo saw tan abo nasday a anak dan
pangganakan mo saw, kan abaw inichan ko aran asa maloko a binyay mo.
39 An myan naw dimanen maranggas a animal a binyay mo, ki tod ko a
binayādan. Inyangay kwaba inpaneknek dyimo a abo gatos ko. An myan
natakaw aran maraw mana mahep, inpapīlit mo a bayādan ko.
40 Aro napadas ko a lidyat do kapangaywan ko siras binyay mo. An
maraw, inanōsan ko iyaw kohat no araw. An mahep, inibtoran ko
hanebneb. Abaw īmas no kapakaycheh ko, ta napohaw ako pa.
41 Komwan lidyat ko do dadwa poho a katawen a kayan ko dyimo.
Nagikāro ako so asa poho kan apat a katawen tan makabahay ko saw
dadwaya anak mo. Anem pa katawen a inaywanan ko saw binyay mo
saw tan myan hahawen ko a pinakadyira ko dyirad orbon saw a tangdan
ko yapod dyimo. Ki alit na pa pirmi† mo a binalbalīwan pinakadyira ko a
tangdan.
42 An dyi na sinidongan yaken no Dyos ni simna Abraham a daydayāwen
ni āmang ko a si Isaak, pinayam mo yaken a sibahabahas. Ki naboya ni
Āpo Dyos an mango lidyat ko kan kagaget kwa naytarabako. As dawa,
kahep pinaydabdab naymo do tayēnep mo."

No Kapagtolag Da Jakob Kan Laban

43 Do dawri, maynamot ta komwan inbahey ni Jakob, tominbay si Laban
a kāna, "Tabo myan saya dya sichangori, ki dyaken saw nawri. Ta siraw
baket mo saya, ki anak ko sabawri? Siraw pōtot mo, ki apōko ko. Tabo
binyay mo, ki yapod binyay ko. Ki aran komwan, maparin kwaba a tod

† **31:41 31:41** Mana "pinay-asa poho" do chirin Hebreo. Ki no chakey na batahen, ki "pirmi." Gen. 31:7

a ahapen saw anak kwaya a paybidi sichangori. Masaw dyirad apōko ko saya.
44 Sichangori, ki maganay an magtolag ta so bayo, as kan pawpohen taw batobato saya a pangpaneknek ta so dyi ta kapagbabāwi do nagtolagan taya."
45 Do dawri, nanghap si Jakob so rakoh a bato, as pinaytēnek na.
46 Sinpangan na, inbahey na dyirad rarayay naw a tongtongen daw manghap so bato a pawpohen dad omdibonaw no pinatnek naw a rakoh a bato. Do katayoka daw, naychakakan sa do bitaw no inopo daw a bato.
47 Pinangaranan ni Laban nyaya nawpo a bato so Jegar-Sahadota do chirin na Arameo. As si Jakob, ki pinangaranan na so Galed do chirin na Hebreo.‡
48 Binata ni Laban di Jakob a kāna, "Magsirbiw nya a mangipaneknek so nagtolagan taya." Nyaw naynamotan na a napangaranan nya nawpo a bato so Galed.
49 Binata pa ni Laban di Jakob a kāna, "Si Āpo pakono pirmi a omchidechideb dyaten do kapaybawa taya." Dawa, nayngaran paw nawri a nawpo a bato so Mispa.§
50 Tinongtong ni Laban naychirin a kāna, "An ranggasan mo saw pōtot ko saya a baket mo, mana an mangabahay ka pas matarek, aran dyi kwa maboya mana chapatak, naknakmen mo a chichiban na yaten no Dyos a iyaw makapaneknek so nagtolagan taya.
51 Cha dyaw inopo ko saya a bato kan pinatnek ko a rakoh a bato do payawan tayas changori.
52 Dawa, dyi ta pakono a kawayakan nyaya mohon ta a pamaneknek so tolag ta. Nya pakono akmay balat an myan marahet a panggep no katakatayisa dyaten.
53 Iyaw Dyos pakono a dinaydāyaw ni simna Abraham, Nahor, kan āmang daw mangokom dyaten an sino dyaten mangrarayaw so tolag taya." Sinpangan na, nagkari si Jakob do salapen no Dyos a daydayāwen āmang na a si Isaak.
54 Do katayoka da nagtolag, sinosohan ni Jakob do dawri a tokon asaw a binyay a indāton na do Dyos. Sinpangan na, tinawagan na saw kakabagyan naw a machakan dya.* Katayoka da, minisan dana sa daw.
55 Do kamabekasanaw, dinadek ni Laban saw apōko naw kan siraw dadwaw a anak na a mabakes, as binindisyonan na sa. Katayoka na, komnaro dana sa Laban daw a somnabat do tana da.

32

No Kapangahwahok Ni Jakob Di Ākang Na

1 Do nakakaro daranaw da Laban, tinongtong da Jakob nayam, ki do kayam naw, naychihat a myan asa bonggoy no aanghil no Dyos a nangbayat sya.

---

‡ **31:47 31:47** No chakey na batahen Jegar-Sahadota mana Galed, ki "atoy a mangipaneknek."
§ **31:49 31:49** No chakey na batahen Mispa, ki "panyidechideban."
* **31:54 31:54** No kapangidātonaya ni Jakob, ki tan magyaman sa do Dyos mana tan masigorādo danaw tinolag da Jakob kan Laban. Sigon do dadakay da, tinawagan ni Jakob siraw rarayay naw a koman tan ipaboya na a tayoka danaw kapagtolag da kan Laban kan maparin paba tadyan. Sinosohan naw kadwan a partis no binyay a indāton na do Dyos. As no kadwanaw, ki inichan da.

2 Do nakaboyaw ni Jakob sira, binata na a kāna, “Ari dyaw kampo no
Dyos kan siraw bōyot na saw!” Dawa, pinangaranan naw nyaya logar so
Mahanaim.*
3 Do katayoka no nawri, nanoboy si Jakob so tobotoboyen na saw a
nanmanma kan iya a mangay di Esaw a ākang na do tana a Seir mana
Edom.
4 Komwan inbilin na dyira: “Ibahey nyonchi di Esaw a ākang ko a kon
nyo, ‘Batahenaw ni Jakob a adipen mo a nakayapo do nakakaro na di
āmang nyo, ki nāw na a minyan di maraan nyos Laban do Mesopotamya
a nanda sichangori.
5 Aro iyaw baka, asno, karniro, kalding, kan adipen na a mahahakay kan
mababakes. Ipakatoneng na dyimo a ākang na, ta aram panchi a chāsi.’ ”
6 Ki do dawri, do nakapaybidi daw no tinoboy na saw a yapod Esaw,
binata da dya a kon da, “Nangay kami di Esaw a ākang mo, kan ari dana
mangay a machibayat dyimo, kan myan nachirayay dya a apat a gasot a
tawo.”
7 Do nakadngey naw sya, oltimo danaw kāmo ni Jakob kan
nakamikamyaba. Dawa, pinaycharwa na saw tawo naw kan siraw karniro,
kalding, baka, kan kamilyo na saw.
8 Komwan pinarin ni Jakob, ta iniktokto na a an gobaten Esaw asaya
bonggoy, ayket, maparin a mayyayo paw asaw.
9 Do nakatayoka naw a napaycharwa sira, naydasal si Jakob. As nyaw
inakdaw na a kāna, “O, Dyos a dinaydāyaw ni āpong kos Abraham kan
daydayāwen ni āmang kos Isaak, adngeyen mo pa yaken. Mo Āpo, imo
nangibahey dyaken a maybidi ako na do tana ni āmang ko kan siraw
kakabagyan ko, as imonchiw mangbindisyon dyaken.
10 Abaw kaikaryan ko do tabo kadaw kan kāsi saya a inpaboya mo
dyaken a adipen mo. Sarokod lang sinahabit ko do nakapamtang kwaw
do oksongayan Jordan, ki naybidi ako a dadwa so bonggoy.
11 Dawa, machikakaāsi ako dyimo a isalākan mo yaken di Esaw a kakteh
ko. Mamo ako dya, ta āngo nchan yangay na yamen a gobaten, as dimanen
na yamen a tabo kontodo siraw mababakes saw kan adedekey da saw.
12 Naknakmen mo pakono iyaw kari mo dyaken a bindisyonan mo yaken
kan parohen mo iyaw kapotōtan ko a akmas kāro no anay do kanayan a
dya mabidangan.”
13 Do dawri, minisan pa sa Jakob do Mahanaim a logar. Do kamabekasan
na, namidi dyirad binyay na saw, as nakapatawa na so isāgot na di Esaw
a kakteh na.
14 Siraw nyaw pinidi na: dadwa gasot a mabinayi a kalding kan dadwa
poho a maloko a kalding, dadwa gasot a mabinayi a karniro kan dadwa
poho a maloko a karniro.
15 Myan paw pinidi na tatdo a poho a mabinayi a kamilyo a kontodo anak,
apat a poho a mabinayi a baka kan asa poho a maloko a baka, dadwa poho
mabinayi a asno kan asa poho a maloko a asno.
16 Kāda kita do pinatawa na saw a binyay, ki inpaaywan na dyirad adipen
na saw, Sinpangan na, binata na dyirad adipen na saw a kāna, “Manma
kamo na ah, kan magsasarono kamo, ki mayayateng kamo tan dyi kamo a
maysin-aadas.”

* **32:2 32:2** No chakey na batahen Mahanaim do chirin a Hebreo, ki “dadwa kampo.” No asaw, ki dyiran Jakob; as iyaw asaw, ki dyira no Dyos.

17 Binilin naw adipen naw a manma a mangay a kāna, “Anchan mabayat
naymo ni Esaw a ākang ko, as iyahes na, ‘Sino āpo mo? Dino ngayan mo,
as kan sino akin dyira siras nyaya a binyay a toyohen mo?’
18 nyanchiw ibahey mo dya a kon mo, ‘Dyira ni Jakob a adipen mo
siraw nyaya binyay. Inpaw-it na a sāgot dyimo mo Āpo Esaw. Ari saw
a manawnawdyi kan yamen.’ ”
19 Masaw inbilin na dyirad chadadwa, chatatdo, kan tabo somarono saw
a adipen a manoyo siras kadwan saw a binyay a sāgot nad Esaw. Binata
na dyira a kāna, “Anchan mabayat nyo si Esaw, malit ibahey nyo dya ah.
20 Kawayakan nyo aba ibahey a, ‘Ari saw a manawnawdyi kan yamen, sa
Jakob a adipen mo.’ ” Pinarin ni Jakob nyaya, ta iniktokto na a, “Mahwahok
ngata si Esaw do sāgot ko saya a pinanma ko. Ta anchan machisalap ako
dya, rawaten nanchi ngata yaken.”
21 Dawa, pinanma narana sa a inpapatoyo sāgot na saw a binyay. As iya,
ki minisan pa so asa kahep do nagkampwan daw.

No Kapaggabbo Da Jakob Kan Anghilaw

22 Do dawri a ahep, naybangon si Jakob, as nakahap na siras dadwaw
a baket na kontodo saw dadwaw a mababakes a adipen na kan siraw asa
pohwaw kan asa a pōtot na, as nakapamtang na sira do oksongaw a Habok.
23 Pinanma na sa pinabtang, as nakapasarono nas tabo kadwan saw a
rarayay na, binyay na, kan warawara da saw.
24 Do katayoka no nawri, namtang abas Jakob, dawa, nabidin a
naychatanyi do kabtangaw no oksong.

Do dawri, naychihat a myan mahakay a nangay a nachigabbo dya a
mandad kakalo narana a maysesedang.
25 Ki do kadlawaw sya no mahakayaw a dyi na mapenpen si Jakob,
kinorimes naw atangaw ni Jakob. As dawa, nayhabchis atang naw do
nakapachigabbo naw do mahakayaw.
26 Binata no mahakayaw di Jakob, “Dā pa! Aryan mo na yaken, ta
maysesedang danaya!”

Ki tominbay si Jakob dya a kāna, “Ay! Aryan kwabaymo, an dyi mo
yaken a bindisyonan!”
27 “Āngo ngaran mo?” inyahes no mahakayaw.

“Jakob,” initbay na.
28 Do dawri, binata no mahakayaw, “Sichangori, Jakob pabaw ngaran
mo, an dya Israel,† ta nachilaban kad Dyos kan kapayngay mo sa tawo,
kan nagballigi ka.”
29 Inbahey ni Jakob a kāna, “Imom Āpo, ibahey mo pa dyaken an sino
ka kan dino nakayapwan mo.”

Ki tominbay iyaw mahakayaw, “Āngo ta chakey mwa mapatakan?” Do
dawri, tod narana binindisyonan, as nakakaro na.
30 Binatan Jakob do aktokto na, “Ay, nachisalap ako do Dyos. Mapya,
ata, aryak paya mabyay!” Dawa, pinangaranan ni Jakob nawri a logar so
Penyel.‡
31 Domnada danaw araw do kakaro ni Jakob do Penyel, ki nakaskaspi a
nayam maynamot do nayhabchisaw a atang na.

---

† **32:28 32:28** No chakey na batahen Israel, ki “machigabbo” mana “machilaban do Dyos.” ‡ **32:30 32:30** No chakey na batahen Penyel do chirin a Hebreo, ki “ropa no Dyos.” Eks. 33:20

32 Nyaw siniknanan na a dāgen dan kapotōtan saw ni Israel mitchan
so oyat a myan do atang no binyay a partyen da maynamot ta nyaw
kinorimesaw no mahakayaw di Jakob do nakapaggabo daw.

33

No Kapaybayat Da Jakob Kan Esaw

1 Do kakaro naranaw ni Jakob do Penyel do napabtangan naw siras
pamilya naw, naboya na a tominyitinyi sa Esaw a kakteh na a kontodo
apat a gasot a rarayay na. As dawa, bininglay na saw pōtot na saw di Lea
kan Rakel kan siraw dadwaw a adipen na a mabakes.
2 Pinanma na saw dadwaw a mababakes a adipen kontodo anak da saw,
as nakasarono ni Lea kan anak na saw. Kapanawdyan na, ki si Rakel kan
Jose a anak na.
3 Ki si Jakob, iyaw kapanoman a nangay a minbayat di Esaw. Naypapito
a nagrokob do tana do kapaypasngen naw do yananaw ni ākang na.
4 Ki do nakaboyaw sya ni Esaw, nakapayapayayo na a nangay a minbayat
sya. Kinepkep kan dinadek ni Esaw ādi naw. Tomnanyis sa a dadwa.
5 Do nakabangon naw ni Esaw so oho na, naboya na saw mababakes saw
kan siraw adedekeyaw a minonot di Jakob. As dawa, inyahes na di Jakob
a kāna “Sino saw nyaya a tawo a nachirayay dyimo?”
Ki tominbay si Jakob dya a kāna, “Ay, siraw nya adedekey, ki pōtot ko
sa a intoroh no Dyos dyaken a maynamot do kāsi na.”
6 Naypasngen saw dadwaw a adipen kontodo saw anak da saw, as
nakapagrokob da a nangipaboya so kapagdayaw da di Esaw.
7 Somnarono, naypasngen sa Lea kan anak na saw, as nakapagrokob da.
Nanawdyi sa Jose kan si Rakel a nagrokob a nangipaboya so kapagdayaw
da.
8 Sinpangan na, inyahes ni Esaw dya a kāna, “Aysa! Āngo chakey a
batahen no bonggoy saw no binyay a pinanma mo a nabayat namen?”
Ki nyaw inbahey ni Jakob a kāna, “Na dyira mwaw, aram pa yaken a
marawat mo Āpo.”
9 Ki initbay ni Esaw a kāna, “Namna, manawob dana saw myanaw
dyaken, mo Ādi. Hapen mo na, ta dyira mo na sa.”
10 “Engga ah!” kāna ni Jakob. “An chasoyot mo na yaken, rawaten mo
saw panangpet kwaya dyimo. Ta do nakaboya kos kasoyot mo do ropa
mo, ki akma ko nayaw naboyaw parabor no Dyos dyaken do siaadawaya
nakarawat mo dyaken.
11 Dawa, rawaten mo pakono panangpet ko saya, ta rakoh kāsi dyaken
no Dyos, as kan apabaw pagkorāngan kod machita ko.” Inibhes aba ni
Jakob mandan rinawat ni Esaw iyaw sāgot na dya.
12 Do nakatayoka dan may-ākangaw a nagsarita, binata ni Esaw a kāna,
“Na, magrobwat kamo na, ata, mayrarayay ta na, ta yaken soro nyo.”
13 Ki do dawri, tominbay si Jakob dya a kāna, “Naon, mo Āpo, ki chapatak
mo a mabalabalay kami a mayam, ta makakapsot saw adedekey kwaya.
Asa pa, mabakel ako an madiman orbon sayan karniro kan baka an
makalokalo sa mayam a aran do asa lang a karaw.
14 Dawa, maganaganay danāno an imo manma, mo Āpo? Mononot kami
na sigon do kalisto dan binyay kwaya kan siraw anak ko saya. Rapiten
namen dananchi imo, mo Āpo, do Edom.”
15 Ki binata ni Esaw a kāna, “Na, an komwan, bidinen ko saw kadwan
saya a rarayay ko a machirayay dyinyo.”

Ki inbahey ni Jakob, “Aran engga dana. Manawob dana dyaken iyaw
kāsi mwaya dyaken.”
16 Dawa, do dawri a araw, komnaro sa Esaw a naybidi do Edom.
17 Ki sa Jakob, nangay sa a nagkampo do Sokkot. Namarin daw so bahay
a panarasan na kan sapaw da no binyay na saw. Nyaw paynamotan na a
nayngaran so Sokkot, ta no chakey na batahen, ki sapaw.
18 Naynam saba do Sokkot, as nakatongtong da a nayam. Do dawri,
nakarapit sa Jakob a dya naan-ano a yapod Mesopotamya a nandad idi
a Sikem do tanaw a Kanaan. Nagtolda sa do mangket do dāya do dawri a
idi.
19 Sinpangan na, ginatang naw nawri a tana a nagtoldaan da. Binayādan
nas asa gasot a plata a pirak dyirad kapotōtan saw ni Hamor a āmang ni
Sikem.
20 Namarin sa Jakob so asa a pangidātonan do Dyos, as pinangaranan na
so El-Elohe-Israel.*

34

No Kararayaw Das Dāyaw Ni Dina

1 Do asa karaw, nangay a nagpasyar si Dina* a balāsang da Jakob kan
Lea dyirad babbalāsang saw a omyan do dawri a tana a Kanaan.
2 Do kayan naw a magpasyar ni Dina, ki naboya ni Sikem a baro ni
Hamor a asa magtoray do dawri a tana no Hebeo saw a tawo. Do dawri,
minanchaan ni Sikem si Dina, ta rinakep na a namarinan so chakey na.
3 Do nakatayoka naw, tomnobo kapagayat ni Sikem di Dina a pōtot
ni Jakob, as kan nadidiw ni Sikem a myan danaw ayat na dya. Dawa,
naychirin di Dina so makahwahok.
4 Sinpangan na, inbahey ni Sikem di āmang na a kāna, “Āmang,
ipamosposan mo pa an maypāngo a makabahay ko nawri a mabakes.”
5 Do dawri, natonngan ni Jakob iyaw pinarinaw ni Sikem di Dina. Ki
maynamot ta myan pa saw pōtot naw a mahahakay do pagpaspastoran
daw so binyay da, naylilyak aba mandad nakapaybidi da.
6 Sinpangan na, nangay sa Hamor kan Sikem a baro na a nachisarita di
Jakob.
7 Do kayan daw a magsasarita, kosto sa mawaraw pōtot saw ni Jakob a
mahahakay a yapo do nagpaaraban daw siras binyay da saw. Ki nableg
sa do nakadngey daw so pinarinaw ni Sikem do kakteh daw. Taywara
danaw kasoli da di Sikem, ta inasnesnekan naw tabo tawotawo no Israel
do nakalapos nas dāyaw ni Dina, as kan iyaw kaparin a akma syay, ki
rebbeng naba maparin komwan.
8 Ki aran komwan, inpapati ni Hamor a kāna, “Oyod nas kadaw ni Sikem
a anak ko so balāsang mwaw. Dawa, chāsi nyo yaken, ta ipakabahay nyo
dya.
9 Asa pa, maganay āno an maychakabahay saw anak ta saya? Itoroh
nyo saw anak nyo saw a mababakes dyamen a kabahay namen, as kan
kabahayen nyo saw babbalāsang namen saw.
10 Ta an komwan, maparin nyo omyan dyamen do tana namenaya, ta
baywan namen abaynyo a omyan dya. On, omyan kamo dya. Magnigosyo
kamo dya, kan gomātang kamo dya so bokod nyo a tana.”

---

* **33:20 33:20** No chakey na batahen El-Elohe-Israel, ki “No Dyos, ki Dyos ni Israel” mana “Mabīleg iyaw Dyos ni Israel.” Gen. 32:28 * **34:1 34:1** Gen. 30:21

11 Sinpangan na, binata ni Sikem di āmang ni Dina kan siraw kakakteh
na saw a mahahakay a kāna, “An chāsi nyo yaken kan itoroh nyo nyaya
balāsang a kabahay ko, aran āngo akdawen nyo, ki itoroh ko.
12 Ibahey nyo an papiraw pagbayad ko kan rigalo ko dya, ta itoroh kwa
aran āngo iyaw chakey nyo dyaken. Basta ipakabahay nyo dyaken si Dina.”

13 Maynamot do pinarinaw ni Sikem a marahet di Dina a kakteh da,
myan sikap dan pōtotaw ni Jakob a mahahakay do initbay daw dyirad
may-āmangaw.
14 Binata da dyirad may-āmangaw a kon da, “Mapalobosan aba a
machikabahay kakteh namenaya do dya nakogit, ta pakasnesnekan namen
nawri an parinen namen.
15 Makey kami an basta mayparin kamo a akma dyamen. Ipakogit nyo
sa tabo mahahakay dyinyo.
16 An parinen nyo nyaya aket, maparin taw maychakabahay. Omyan
kami pa dyinyo, kan machichasa kami na dyinyo.
17 An maskeh kamo a magpakogit aket, hapen namen si Dina, as kan
komaro kami do dya logar.”

18 Do nakadngey sya da Hamor kan anak nas Sikem, naktokto da a akmay
maganay dyiraw inakdaw daw.
19 Naybabalay aba si Sikem a mangtongpal so tolag daw a maynamot do
kapagkogit, ta oyod nas kadaw si Dina. Si Sikem, ki iyaw mabigbigbig do
tabo kakakteh na do bahay ni āmang na.

20 Do dawri, nangay sa Hamor kan anak nas Sikem do rowanganaw no idi
daw do pagmimitingan konsiho, as nakapachisarita da dyirad kapayngay
da saw a omidi do dawri a idi.
21 Nyaw binata no may-āmangaw dyira a kon da, “Makey sa machisit
nyaya tawotawo dyamen. Dawa, rawaten ta sa a omidi dya, kan baywan
ta saba a magnigosyo so chakey da, ta marahawaw tana taya. As maparin
ta pa kabahayen anak da sa, kan komwan maparin da kabahayen anak ta
sa.
22 Ki chakey daban nyaya tawo omyan dya kan machichasa dyaten, an
dya makogit tabo mahahakay dya a akma dyira. Nawriw paglintegan da.
23 Syimpri dyira ta na sanchiw binyay da saw kan tabo a warawara
da. Oyod abawri? Dawa, machitonos ta a magpakogit, yaten a tabo a
mahahakay tan omyan sa dyaten.”
24 Do dawri, nakey sa tabo mahahakayaw a myan daw do rowanganaw
no idyaw do inbahey daw da Hamor kan Sikem. As dawa, do dawri a idi,
nagkogit sa tabo mahahakay.

25 Do katayokaw no tatdo a karaw, ki minrakamah danaw kogit daw.
Do dawri, siraw mismo kaktehaw ni Dina a sa Simeon kan Lebi a anak
ni Jakob, ki sililimed sa somindep do idyaw. Sinpangan na, inasot daw
bahayang daw, as kan diniman da tabo mahahakayaw daw.
26 Tinabtaban da pa sa a diniman sa Hamor kan Sikem, as nakahap da
si Dina do bahayaw ni Sikem, as nakakaro da.
27 Katayoka da Simeon kan Lebi a nangdiman siras mahahakayaw daw,
nagsamsam saw tabo pōtotaw ni Jakob a mahahakay so warawara do
dawri a idi tan mabahes daw nakararayawaw no dāyaw ni Dina a kakteh
da.
28 Inhap da tabo karniro, baka, kan asno. Inhap da paw tabo myan saw
do irahem no idi kan do hakawan da saw.

29 Inkaro da pa sa tabo kinabaknang daw. Inkaro da saw babbaket kan
adedekey da saw, as somindep sa do kāda bahay a nangsamsam so tabo
chakey da a warawara.
30 Do nakatonengaw ni Jakob so pinarin daw no anak na saw, binata na
di Simeon kan Lebi a kāna, “Taywara kamwaya! Inyo pakayapwan riribok
kwaya. Changori, maynamot do pinarin nyowaw, ipsok darana yaken no
tawotawo saya a Kananeo kan siraw Pereseo saya a omyan dya. Dēkey
saw tawo ko saya, as an payrarapahen da tabo tawo da, as gobaten da
yaken, syirto a madiman ako kan intīro a pamilya ko.”
31 Ki tominbay sa a kon da, “On, mo Āmang, ki maparin namen aba a
ibidang kakteh namenaya a akmay asa mapagran a mabakes.”

35

No Kabindisyon No Dyos Di Jakob Do Betel

1 Sinpangan na, binata no Dyos di Jakob a kāna, “Ngay, may ka do
Betel kan omyan ka daw. Mamarin ka daw so pangidātonan mo a
pagdaydayāwan mo dyaken, ta yaken iyaw Dyosaw a napaboya dyimo do
nakapayayo mwaw a machibawa di Esaw a kakteh mo.”
2 Dawa, binata ni Jakob dyirad pamilya na saw kan siraw nachirayayaw
dya a kāna, “Ipoha nyo a tabo iyaw myan dyinyo a didyosen a inyonot nyo.
Mariyos kamo a pakaboyan so kadalos no aktokto nyo, as kan magsokat
kamo a pakaboyan so kapagbaliw no aktokto nyo.
3 Magrobwat ta, ta may ta do Betel. Mamarin akonchi daw so
pangidātonan do Dyos, iyaw Dyosaw a somnidong dyaken do araw a
kalidyat ko kan nangrarayay dyaken do tabo a kwanan ko.”
4 Dawa, intoroh da tabo di Jakob iyaw didyosen da saw kan siraw arītos*
da saw. Inkadi ni Jakob nya saya do atngeh no asa kayo a mayngaran so
logo a masngen do Sikem.
5 Sinpangan na, nayam sa Jakob. Ki do kayam daw, abaw minlakat sira,
ta inamomo sa ni Āpo tawotawo saw do masngen saw a idiidi.
6 Tinongtong da Jakob nayam a nandad nakapakarapit da kontodo tabo
tawotawo na saw do idi a Los mana Betel do tanaw a Kanaan.
7 Namarin si Jakob so pangidātonan na do Dyos, as pinangaranan naw
tanaw daw so “Dyos no Betel” maynamot ta dawriw napaboyan no Dyos
dya do nakarahan do nakaditchan naw si Esaw a kakteh na.†
8 Do dawri, nadiman si Debora, iyaw nangtagtagibi di Rebeka. Intabon
da do masngen do Betel do atngehaw no kayo a logo. Dawa, nayngaran
nawri a logar so “Logo a Nananyisan.”

No Katadi No Ngaran Jakob

9 Minirwa napaboya si Āpo Dyos di Jakob, kan binindisyonan na do
nyaya kapaybidi na a yapod Mesopatamya.
10 Nyaw binata no Dyos dya a kāna, “Jakob ngaran mo, ki sichangori,
Jakob paba, ta mayngaran ka na so Israel.” Dawa, si Āpo Dyos a mismo
napangaran sya so Israel.‡
11 Binata pa ni Āpo Dyos dya a kāna, “Yaken Dyos a Manakabalin do
tabo. Mayparo kamo tan mayparonchiw kapotōtan nyo. Yapod dyira, ki
tombod aro a nasnasyon, as kan myan sanchiw yapod kapotōtan mo a
mayparin a aāri.

---

* **35:4 35:4** No osaran das arītos do dawri, ki ānyib da. † **35:7 35:7** Gen. 28:1-19 ‡ **35:10 35:10** Gen. 32:28

12 As iyaw tanaw a intoroh ko kaychowa di simna āpong mo a si
Abraham kan di āmang mo a si Isaak, ki itoroh ko dyimo, as itoroh ko
panchi dyirad kapotōtan mo saw a makarwan mo."
13 Katayoka no Dyos a naychirin di Jakob, komnaro dana.
14 As si Jakob, ki napatnek so rakoh a bato a pakanaknakman na so
logaraw a naychirinan dya ni Āpo. Pinadwan naw batwaw so palek a
dāton na do Dyos. Pinadwan na pas lana no olibo, ta nawriw mapayparin
so batwaw a pagdaydayāwan na do Dyos.
15 Dawa, pinangaranan naw nawri a logar so Betel.

No Kadiman Ni Rakel

16 Sinpangan na, komnaro sa Jakob do Betel, as nakatongtong da
mayam. Do dyi da pa kapanyino so idi a Eprata, narapit danaw araw no
kapaymanganak ni Rakel, kan oltimo a malidyatan do kapagpasikal naw.
17 Ki do oltimwaw a kalidyat no kapagpasikal na, binata no partiraw
di Rakel a kāna, "Mamo kaba, mo Rakel, ta mahakay dana mirwaw anak
mo."
18 Ki do kapaybiybitos danaw no anges ni Rakel, sakbay a nadiman,
pinangaranan naw anak naw so Benoni.§ Ki Benhamin* iyaw inpangaran
ni Jakob.
19 Do dawri, nadiman si Rakel, as intabon da do bīt no rarahan a mangay
do Eprata mana Betlehem.
20 Pinatnek ni Jakob do yananaw no tanem naw asa rakoh a bato a
pakanaknakman na. As manda sichangori, ki ari paw pakaboyan so yanan
tanemaw ni Rakel.
21 Sinpangan na, tinongtong daw nayam da Jakob a mayngaran dana
so Israel. Nakarapit sa do bīt nad Migdal-eder mana pagwanawanan so
karniro, kan nagtolda sa daw.

No Dosi A Anak Ni Jakob
(1 Kron. 2:1-2)

22 Do kayan da Jakob mana Israel do dawri a tana, nangay si Ruben a
matoneng a anak na a nachoknod di Bilha, iyaw minabakesaw ni āmang
na. Ki natonngan ni Israel nawri.
Myan asa poho kan dadwa anak ni Jakob a mahahakay.
23 Siraw nyaw anak da Jakob kan Lea: si Ruben, iyaw matoneng, si
Simeon, Lebi, Joda, Isakar, kan Sabolon.
24 Sa Jose kan Benhamin, ki anak da Jakob kan Rakel.
25 Sa Dan kan Neptali, ki iyaw anak da Jakob kan Bilha a adipen ni Rakel.
26 Siraw nyaw anak da kan Silpa a adipen ni Lea: sa Gad kan Aser.
Naiyanak saw nyaya a pōtot ni Jakob do Mesopotamya.†

No Kadiman Ni Isaak

27 Do nakakaro da do Migdal-eder, tinongtong da Jakob nangay do Mamre
a masngen do idi no Kiriat Arba mana Hebron. Dawriw yanan ni āmang na
a Isaak, kan dawri paw yanan ni simna āpong na a Abraham do kaychowa.
28 Do dawri, narapit ni Isaak iyaw tawen na a asa gasot kan wawaho a
poho.

---

§ **35:18 35:18** No chakey na batahen Benoni do Hebreo, ki "anak no mamayo ko." Dawa, an komwan, ki anak no malas. * **35:18 35:18** No chakey na batahen Benhamin do Hebreo, ki "anak a makanawan" mana "anak no gāsat." † **35:26 35:26** Si Benhamin, ki naiyanak aba do Mesopotamya. Gen. 35:16-19

29 Naybitos byay na, kan nachirapa dana dyirad aāpong na saw. Taywara
danaw kamalkem ni Isaak do nakadiman na. Intabon da Esaw kan Jakob
a pōtot na.

36

Siraw Kapotōtan Ni Esaw
(1 Kron. 1:34-37)

1 Nyaw pakasaritaan dan kapotōtan saw ni Esaw. No matarek a ngaran
na, ki Edom.
2 Nangabahay si Esaw so tatdo a mababakes a taga Kanaan. Siraw baket
na saw, ki si Ada a pōtot ni Elon a Heteo a tawo kan si Oholibama a pōtot
ni Ana a pōtot ni Sibeon a Hebeo a tawo,
3 as kan si Basemat a ādi ni Nebayot* no mahakay a pōtot ni Ismael.
4 Si Elipas, ki anak ni Esaw kan Ada. As si Rewel, ki inyanak ni Basemat.
5 As inyanak ni Oholibama sa Jeos, Jaalam, kan Kora. Siraw nyaw pōtot
ni Esaw a nayanak do Kanaan.
6 Do dawri, inhap ni Esaw siraw babbaket na saw, pōtot na saw, tabo
rarayay na sa do bahay na, tabo binyay na saw, as kan tabo a warawara
na a inakpeh na do Kanaan, as nachisyay di Jakob a ādi na, kan nangay
do matarek a tana.
7 On, komnaro sa Esaw daw, ta malidyatan sa mayrapa do asa yanan
do taywara a kāro no binyay da Esaw kan Jakob, as kan manawob pabaw
nawri a tana a pamakanan da siras binyay da saw.
8 Dawa, nangay si Esaw mana Edom do katokotokonanaw do Seir.
9 Nyaw pakasaritaan dan kapotōtan saw ni Esaw a kapoonan dan
Edomita saw a tawotawo a minyan do katokotokonanaw do Seir.
10 Siraw nyaw pōtot a mahahakay ni Esaw: si Elipas a anak ni Ada a
baket ni Esaw, kan si Rewel a anak ni Basemat a baket pa ni Esaw.
11 Myan saw dadima mahahakay a pōtot ni Elipas: sa Teman, Omar,
Sepo, Gatam, kan Kenas.
12 Myan paw pōtot ni Elipas a mahakay a mayngaran so Amalek di Timna
a minabakes na. Siraw nyaw apōko da mahahakay da Ada kan Esaw.
13 Myan saw apat a mahahakay a pōtot ni Rewel, ki sa Nahat, Sera,
Samma, kan Missa. Siraw nyaw apōko a mahahakay da Basemat kan Esaw.
14 Myan saw tatdo a anak a mahahakay da Esaw kan Oholibama a sa
Jeos, Jaalam, kan Kora. Si Oholibama, ki pōtot ni Ana a pōtot ni Sibeon.
15 Siraw nyaw nangipangpangolo a yapod mahahakay a kapotōtan ni
Esaw: Si Elipas, matoneng a mahakay a pōtot ni Esaw, kan siraw nyaw
mahahakay a pangpangolo a pōtot na a sa Teman, Omar, Sepo, Kenas,
16 Kora, Gatam, kan si Amalek. Siraw nyaw pangpangolo a pōtot ni Elipas
a minyan do Edom, kan si Ada āpong da a baket.
17 Myan pa saw mahahakay a pōtot ni Rewel a pōtot ni Esaw, kan
nayparin kāda asa dyira a pangolo dan gropo da. Sira, ki sa Nahat, Sera,
Samma, kan Missa. Siraw nyaw pangpangolo a pōtot ni Rewel a minyan
do Edom, kan si Basemat āpong da a baket.
18 Myan paw pangpangolo da a yapod anak da Esaw kan baket na a si
Oholibama a pōtot ni Ana. Siraw nyaya a pangpangolo, ki sa Jeos, Jaalam,
kan Kora.
19 Siraw nya tabo pangpangolo do kapotōtan ni Esaw mana Edom no
matarek a ngaran na.

---

* **36:3 36:3** Gen. 25:13; 28:9

Siraw Kapotōtan Ni Seir
(1 Kron. 1:38-42)

20 Do dawri a tana ni Edom, myan saw tawotawo a sigod a omyan daw
a mayngaran so Horeo a kapotōtan ni Seir. No mahahakay a pōtot ni Seir,
ki sa Lotan, Sobal, Sibeon, Ana,
21 Dison, Eser, kan Disan. Siraw pangpangolo dan Horeo a tawotawo,
kan minyan sa do Edom.
22 Siraw dadwa a mahahakay a pōtot ni Lotan, ki sa Hori kan Heman, as
iyaw kakteh a mabakes ni Lotan, ki si Timna.
23 Siraw mahahakay a pōtot ni Sobal, ki sa Alban, Manahat, Ebal, Sepo,
kan Onam.
24 Myan saw dadwa a mahahakay a pōtot ni Sibeon, ki sa Aya kan Ana.
Si Ana, iyaw nakaboya so makohat a akbod do let-ang do kaaywan naw
siras asno saw ni āmang na.
25 Si Ana, myan dadwa pōtot na. Iyaw mahakay, ki si Dison. Iyaw
mabakes, ki si Oholibama.
26 Siraw mahahakay a pōtot ni Dison, ki sa Hemdan, Esban, Itran, kan
Keran.
27 Siraw mahahakay a pōtot ni Eser, ki sa Bilhan, Saaban, kan Akan.
28 Siraw mahahakay a pōtot ni Disan, ki sa Os kan Aran.
29 Siraw nyaw pangpangolo dan Horeo saw a tawotawo do Edom: sa
Lotan, Sobal, Sibeon, Ana,
30 Dison, Eser, kan Disan. Siraw nyaw pangpangolo dan kāda gropo no
Horeo saw a omnidi do tana a Seir mana Edom.

Siraw Āri Do Edom
(1 Kron. 1:43-54)

31 Myan saw aāri do Edom, kan nagsasarono sa a nagtoray daw sakbay
a myan āri dan Israelita saw.
32 No nanoma a āri da, ki si Bela a mahakay a pōtot ni Beor a taga idi a
Dinhaba.
33 Do nakadiman ni Bela, nachitadi si Jobab a mahakay a pōtot ni Sera
a taga Bosra.
34 Do nakadiman ni Jobab, nachitadi si Hosam a yapod tana no Teman.
35 Do nakadiman ni Hosam, nachitadi si Hadad a mahakay a pōtot ni
Bedad kan taga Abit. Inābak na saw Midyanita a tawo do asa gobat do
tana Moab.
36 Do nakadiman ni Hadad, nachitadi si Samla a yapod Masrekka.
37 Do nakadiman ni Samla, nachitadi si Saul a yapod Rehobot do bīt no
oksong a Oprates.
38 Do nakadiman ni Saul, nachitadi si Baal Hanan a mahakay a pōtot ni
Akbor.
39 Do nakadiman ni Baal Hanan, nachitadi si Hadad a taga Paw. No
ngaran no baket na, ki Mehetabel a anak ni Matred a anak a mabakes ni
Mesaab.
40 No ngarangaran dan pangolo a kapotōtan Esaw sigon do kāda tribo
da kan yanan da, ki sa Timna, Alba, Jetet,
41-42 Oholibama, Ela, Pinon, Kenas, Teman, Mibsar,
43 Magdiel, kan Iram. Tabo saw nya, ki pangpangolo dan Edomita a
tawotawo a kapotōtan saw ni Esaw sigon do gropo kan yanan da.

37

Sa Jose Kan Kakakteh Na Saw

1 Minyan sa Jakob do tana a Kanaan, iyaw tanaw a niyanan āmang na.
2 Nyaw pakasaritaan pamilya ni Jakob.

Do naypisa do kapagtawen ni Jose a anak na so asa poho kan papito, minonot dyirad aākang na saw a mahahakay a siraw anakaw ni Bilha kan Silpa a minabakes ni āmang na a somidong a magpastor siras karniro kan kalding da sa. Myan nadlaw na marahet a kaparin dan kakakteh na saya. Dawa, do nakapaybidi naw di āmang na, inbahey na dya.

3 Ki mangamangay a adayo adaw ni Jakob di Jose kan siraw kadwanaw a anak na maynamot ta nayanak do kamalkem naranaw. Pinamarin na si Jose so mapintas a laylay a mayid a matatarek so kita kan manaro so tatchay, as kan intoroh na di Jose.
4 Do kaboya daw sya no kakakteh na saw a rakorakoh iyaw adaw ni Jakob di Jose kan sira, inipsok das Jose, as kan aba polos maganay a kapaychirin da dya.
5 Myan asa ahep a naytayēnep si Jose. Kamabekasan na, inbahey naw nyaya dyirad kakakteh na saw, ki naypangay nakaipsok da sya.
6 Binata ni Jose dyira a kāna, “Inyo a aākang ko, adngeyen nyo pa yaken, ta ibahey ko tayēnep kwaw dyinyo.
7 Myan taw a tabo do hakawan a mamosot so trigo. Ki naychihataw a naytēnek pinosot kwaw. Do dawri, dinibon daw no pinosot nyowaw, as nakapaydogod da dya.”
8 Ki binata da no kakakteh na saw, “Āngo chakey mwa batahen? Imonchoriw āri a mangitoray dyamen, as kan yamen anchoriw adipen mo ah? Pi!” Naypaypangay nakaipsok da sya maynamot do tayēnep naw a inbahey na dyira.
9 Sinpangan na, minirwa dana naytaytayēnep si Jose, as inbahey narana dyirad kakakteh naw. Binata na dyira a kāna, “Inyom ākang ko, adngeyen nyo pa yaken, ta ari danaw tayēnep ko. Naboya kwaw araw, bohan, kan asa poho kan asa a bitohen a maydoydogod sa dyaken.”
10 Ki do kaistorya naw syay di āmang na kan kakakteh na saw, nakadabdab di āmang na. Binata ni āmang na dya a kāna, “Āngo chakey mwa batahen do dawri a tayēnep mo? Ay samna! Yamenori kāda ānang mo kan siraw kakakteh mo saya, ki maydogod kaminchi dyimo?”
11 Taywara a ipsok dan kakakteh na saw maynamot ta chahoho da. As si āmang na, ki tinongtong na iniktokto an āngo chakey na batahen no tayēnep naw.

No Kailāko Ni Jose Kan Kaiyangay Na Do Egipto

12 Do naypisa, nangay saw kakaktehaw ni Jose do masngenaw do idi a Sikem, ta dawriw paydisan da a pangipastoran siras karniro saw kan kalding saw ni āmang da.
13 Sinpangan na, binata ni Jakob di Jose a kāna, “Barok, nangay saw kakakteh mo saw do masngenaw do idi a Sikem a mangipaspastor so karniro ta saw daw. Ngay, toboyen koymo a mangay do yanan daw ah.”

Ki tominbay si Jose, “On mo Āmang, nakasagāna ako a mangay.”

14 Tinongtong ni āmang na a kāna, “Yangay mo sa chiban an maganay kayayan da ākang mo, as kan siraw binyay saw. Katayoka mo a manyideb sira, maybidi ka, ta ibahey monchi dyaken an maypāngo sa daw.” Dawa, tinoboy ni āmang na si Jose a nangay a yapod Payahosonganaw a Hebron a yanan da nandad nakapakarapit na do Sikem.

15 Do kayan naw a midibidi do pagpaaraban daw a masngen do Sikem,
myan mahakay a nakaboya sya, ki inyahes na dya a kāna, “Āngo
chichwasen mo?”
16 Ki tominbay si Jose dya a kāna, “Chichwasen ko saw kakakteh ko saw.
An chapatak mo an dino yanan da a mangipaspastor so binyay namen,
ibahey mo pa dyaken?”
17 Ki inbahey no mahakayaw a kāna, “Ay on, komnaro dana saw dya.
Nadngey kwaw a kominwan sa do Dotan.”

Dawa, inonotan sa ni Jose a kominwan do Dotan,* as dawriw nakaboyan
na sira.
18 Mabawa pa si Jose, ki naboya darana no kakakteh na saw. Do dawri,
sakbay a makarapit do yanan daw, nagtotolag sa a dimanen da.
19 Nyaw inbahey dad katakatayisa dyira a kon da, “Toriw maganayaw a
maytaytayēnep!
20 Maganay āno an dimanen ta, as kaalasek ta sya do asaya bobon a abos
ranom? Ibahey ta nanchi di Āmang a diniman no asa maranggas a binyay.
Chiban ta pan āngo mahahap nad tayēnep na saw.”
21 Ki do nakadngeyaw sya ni Ruben, chakey na isalākan si Jose do
marahetaw a panggep da no kakakteh na saw. Dawa, binata na dyira
a kāna, “Ay, engga ah! Parinen tabaw komwan!
22 Dyi ta pakono a dimanen ah. Tod ta alasken do dyaya bobon do let-
angaya. Basta dyi ta ranggasan.” Nyaw inbahey na, ta chakey na isalākan
anchi si Jose as kapaybidi na sya di āmang da.
23 Dawa, do nakapakarapitaw ni Jose do yanan daw no kakakteh na saw,
tiniliw da, as kinalistwan da binahas iyaw mapintasaw a mayid a laylay
na.
24 Do nakabahas daw sya, pinagtos da si Jose do asaw a bobon a abos
ranom.
25 Sinpangan na, do kadama daw a koman, naboya da saw tominyitinyaw
a bonggoy no maglaklakwaw a taga Midyan a kapotōtan Ismael kan
kamilyo da saw a homabas daw a yapod Galaad. As no karga dan kamilyo
da saw a yangay da do Egipto, ki siraw gom, balm, kan mirra.†
26 Do dawri, binata ni Joda dyirad kakakteh na saw a kāna, “An tod ta
dimanen ādi taya, as kaitayo ta sya, abayaw magon-gona ta.
27 Maganaganay āno an ilāko ta na dyirad Ismaelita saya? Ta akmay
makkwan an dimanen ta, ta kakteh taya kan yapo taya do asa asi kan
raya?” Nakey saw kakakteh naw do inbahey naw.
28 Sinpangan na, do kapaypahabas daw no maglaklāko saw a taga
Midyan, inawon dan kakakteh naw si Jose, kan inlāko da so dadwa poho a
plata a pirak dyirad maglaklāko saw a Ismaelita, kan inyonot daranas Jose
do Egipto.
29 Ki do kapaybidyaw ni Ruben do bobonaw, naboya na a araba si Jose
daw. Dawa, pinirit naw laylay naw do oltimo a nakapagmamayo na.
30 Naybidi si Ruben do yanan daw no kakakteh na saw, as nakabata na
sya a kāna, “Arabaw ādi taw! Ayya! Āngo paro parinen ko sichangori?”
31 Dawa, no pinarin da, ki nanghap sa so asa kalding, as nakadiman da
sya, as nakapakneb da so raya naw do mayidaw a laylay ni Jose.

---

* **37:17 37:17** Dotan, ki makalo a 24 kakilomitro do ammyānanen no Sikem, as kan no chakey na batahen Dotan, ki “dadwa bobon.” † **37:25 37:25** No gom, balm, kan mirra, ki osaren daw nya saya a mamarin so āgas, insinso, kan bangbanglo a pangbalsamar. Gen. 43:11

32 Sinpangan na, inyangay da di āmang da iyaw laylayaw, as nakabata
da sya a kon da, “Nachichwasan namenaw nya. Chiban pam Āmang, an
iyaw laylayaw no pōtot mwaw.”
33 Nailasin ni Jakob laylayaw ni Jose. As dawa, binata na a kāna,
“Laylayayan Jose! Diniman naya no asa maranggas a binyay. Sigorado
a napisapisang inawan na!”
34 Do dawri, pinirit ni Jakob laylay naw, as nakatadi na sya so makersang
a laylay tan ipaboya naw oltimo a mamayo na. Tinanyitanyisan naw
nakadimanaw ni Jose so nahay a chimpo.
35 Nangay sa tabo anak naw a mahahakay kan mababakes a kakakteh
ni Jose di āmang da, ta chakey da ahwahoken, ki chinakey nabaw
mahwahok. Binata ni Jakob a kāna, “Katngan kwaba tanyisan anak
kwaw a mandanchan rapiten ko do yanan a kwanan nadiman.” Komwan
nakatanyis ni Jakob di Jose a anak na.
36 Do dawri, nakarapit dana saw taga Midyan do Egipto. As do dawri,
inlāko da si Jose di Potipar a asa dyirad opisyalaw no āri do Egipto, as kan
iya paw kapitan dan gwardya saw.

38

Sa Joda Kan Tamar

1 Naynam aba do dawri a chimpo, komnaro si Joda do yanan daw no
kakakteh na saw a mahahakay, as nangay a nachikaaroba di Hira a asa
mahakay a taga Adollam.
2 Dawriw nakaboyan ni Joda so asaw a mabakes a taga Kanaan a pōtot
ni Swa. Kinabahay ni Jodaw nawri a mabakes.
3 Sinpangan na, nabogi, kan naymanganak nawri a mabakes so asa
mahakay a pinangaranan ni Joda so Er.
4 Minirwa nabogi si baket ni Joda kan nangyanak so mahakay a
pinangaranan nas Onan.
5 As minirwa pa naymanganak so asa mahakay a pinangaranan na so
Sela. Do nakayanakaw ni Sela, ki omyan sa Joda do asa yanan a mayngaran
so Aksib.
6 Sinpangan na, do nakapaypahabas no aro a tawen, inpakabahay ni Joda
si Er a matoneng a anak na do asaw a mabakes a mayngaran so Tamar.
7 Ki maynamot do oltimo a karahet no pinarin ni Er, nahwahok aba si
Āpo dya. Dawa, binitos naw byay na.
8 Sinpangan na, binata ni Joda di Onan a adyen Er a kāna, “Kabahayen
mos Tamar a ipag mo a nabālo. Basta tongpalen mo dadakay taya an
āngo rebbeng mo do ipag mo a nabālo a abos anak tan makapōtot ka so
mayparin a pōtot no nadimanaw a ākang mo.”
9 Ki chapatak ni Onan a maibidang aba pōtot naw maipōtot naw. Dawa,
kāda kaoknod na si Tamar a ipag na, ki ipoha naw mayparin naw a adekey
tan dya makapōtot so maibidang a pōtot ni simna Er a ākang na.
10 Nahwahok aba si Āpo do nyaya marahet a pinarin ni Onan. Dawa,
aran si Onan, ki binitos na paw byay na.
11 Maynamot do dyaya naparin, binata ni Joda di Tamar a manogang
na a kāna, “Maybidi ka pa di āmang mo, kan mangabahay kaba mandan
makarakoh si Sela a pōtot ko.” Inbahey naw nyaya, ta mamo an madiman
si Sela a akma siras anak na saw a dadwa. Dawa, nangay si Tamar di
āmang na.

12 Sinpangan na, homnabas aro a chimpo, as nadiman iyaw baketaw
ni Joda, iyaw pōtotaw ni Swa. Do katayokaw no kapagmamayo naw,
nagrobwat si Joda a mangay do Timnat do panggogogodan daw so karniro
na saw. Nayrayay sa kan Hira a sit na a taga Adollam.
13 Do dawri, myan nakaibahey so nyaya di Tamar a kāna, “Nagrobwat
kono si katogangan mo a mangay do Timnat a manggogod siras karniro na
saw.”
14 Dawa, tinadyan ni Tamar laylay naw a laylay no bālo so laylayaw
no maglaklakos asi, as nakaabongot nas oho naw kan ropa naw tan
abo makailasin sya. Sinpangan na, nangay a naydisna a nanala do
asdepanaw do idi a Enaim, ta dawriw rarahan a mangay do Timnat.
Pinarin Tamar akma syay maynamot ta chinapatak na a rakoh dana si
Sela, ki inpakabahay aba ni Joda dya.
15 Do nakaboyaw sya ni Joda, bata nan asa mabaybayadan a mabakes
maynamot ta nataloban iyaw ropa naw.
16 Dawa, naypasngen do yanan naw do bitaw no rarahan, as nakabata na
sya a kāna, “Ngay, mayoknod ta sichahep.” Ki chapatak naba a si Tamar
a manogang na.

Ki tominbay si Tamar a kāna, “Āngo itoroh mo dyaken tan pagostwan
koymo?”
17 “Paiyangayan konchimo so orbon no kalding ko,” initbay ni Joda.

“On, ki maparin an torohan mo yaken so pakaboyan a mandan
paiyangay mo nawri a orbon,” binata ni Tamar.
18 Inyahes ni Joda dya a kāna, “Āngo a pakaboyan chakey mo?”

Ki binata ni Tamar a kāna, “Iyaw saryo mwaya konso bato* kan igpet
mwaya sarokod† mo.” Dawa, intoroh ni Joda saw nya inakdaw na.
Nayoknod sa, as nabogi si Tamar.
19 Katayokan nyaya, naybidi si Tamar do bahay naw, as nakapakaro na
so talobaw no ropa na. Nakapirwa na nagsokat so laylayaw no bālo.
20 Do nakapakarapit ni Joda do kwanan naw, ki tinoboy na si Hira a sit
na a taga Adollam a mangyangay so kaldingaw a orbon, as kahap na siras
pakaboyan naw a binidin nad mabakesaw. Ki nachichwasan paba ni Hira.
21 Dawa, inyahes ni Hira dyirad mahahakayaw daw do idi a Enaim a
kāna, “Chapapatak nyo abaw mabakesaw a manorotoroh so asi na a para
do pakaidaydayawan no didyosen taw dya,‡ iyaw maydidisnaw do bitayan
rarahan?”
Ki binata da a kon da, “Namna, abaw komwan a mabakes dya.”
22 Katayoka no nawri, naybidi si Hira do yananaw ni Joda, as binata
na a kāna, “Nachichwasan ko pabaw mabakesaw. Inyahes kwaw dyirad
mahahakay saw daw, ki binata daw a aba kono komwan a mabakes daw.”
23 Binata ni Joda a kāna, “Nolay mwa kapyahen naw pakaboyan saw a
intoroh ko dya. Chakey kwaba chamimyeng da yaten no tawotawo. Bāli,
ta pinadas kwaya inpayangayan so orbon a kalding, ki naboya mwabaya.”

---

* **38:18 38:18** Iyaw saryo konso bato, ki akmay singsing, kan maparin aba paysyayen. Iyaw nya, ki pangilasinan so mabaknang a tawo, kan pangilasinan pa so katatawon akin dyiraw. No kaosaran no bato naw, ki pangtatak na so naitolas a kari na. † **38:18 38:18** Iyaw sarokod, ki myan naikitikit a pagilasinan so akin dyiraw. Siraw ohwaw no sarokod da saw do kaychowa, ki naikitikit sabong, protas, mana manomanok. ‡ **38:21 38:21** Iyaw pinaylaylay ni Tamar, ki sinsinan aba a laylay no mabakes a mabaybayadan, an dya asa masirbi dyirad didyosen saw no Kananeo saw a tawo.

24 Katayoka no tatdo a kabohan, myan nakaibahey di Joda so nyaya
a kāna, “Nayparin kono si Tamar a iyaw manogang mwaw a akmay
mabaybayadan a mabakes, ta ari dana mabogi.”
Do nakadngeyaw syaw ni Joda, inbilin na a kāna, “Yangay nyo a hapen,
ta sosohan ta a sibibyay a sigon do dadakay ta!”
25 Do kapahtot daw si Tamar, inpaibahey naw nyaya di katogangan na a
kāna, “Binogyaw yaken no akin dyiraw so nya saya. Chiban nyo an sino
akin dyira siras nyaya a saryo konso bato kan sarokodaya.”
26 Nailasin ni Joda a siraw dyira naw. Binata na a kāna, “Ayya!
Malinlintegaya si Tamar kan yaken, ta pinarin kwabaw rebbengen ko dya
a inpakabahay ko si Sela a pōtot ko.” Katayokan nawri, polos a dyi dana
minirwa nachoknod di Tamar.
27 Do nakarapitaw no araw a kapaymanganak ni Tamar, napatakan a
singin saw anak naw.
28 Do kapagpasikal naw, minohtot asaw a tanoro no adekeyaw. Inigpet
no partiraw, as nakaytan na sya so mabaya bolabola. Binata na a kāna,
“Nyaw pakaboyan sya a nanomaw nya.”
29 Sinpangan na, minisek tanorwaw no adekeyaw. Ki do nakaysek naw,
naychihat a nayanak iyaw kasingin naw a mahakay. “Namna! Pinilit
mwayaw minohtot!” binata no partiraw. Dawa, napangaranan so Pares§
adekeyaw.
30 Katayoka na, nachitadi a minohtot kasingin naw, ki mahakay dana.
Iyaw nyaw naytananaw so tanoro so mabaya bolabola. Napangaranan
nyaya adekey so Sera.*

39

Si Jose Kan Baket Ni Potipar

1 As no naparin di Jose a nailako dyirad Ismaelita saw, ki inyangay dan
Ismaelita saw do Egipto. Do nakapakarapit daw daw, inlāko da di Potipar
a taga Egipto a asa opisyal no āryaw kan kapitan pa no gwardya na saw.
2 Binindisyonan ni Āpo si Jose do kayan naw a omyan do bahay no āmo
naw a taga Egipto. Dawa, maganay a tabo naparin dya.
3 Naboya no āmo naw a si Āpo mangaywan dya, as kan si Āpo somnidong
dya a mapaggasat do tabo a parinen na.
4 Maynamot ta komwan, nahwahok si Potipar di Jose. Dawa, pinayparin
na si Jose a iyaw magsirbi dya do mismo a pamilya na. Iyaw pinayparin
ni Potipar a mangaywan so bahay na kan tabo a warawara na.
5 Yapo do kaaywanaw ni Jose so bahay no āmo na kan tabo warawara
na, binindisyonan ni Āpo siraw myan do bahay ni Potipar a maynamot di
Jose. On, siraw tabo a omyan do bahay ni Potipar, as kan tabo kinabaknang
naw, ki binindisyonan pa ni Āpo.
6 Dawa, intalek ni Potipar tabo di Jose iyaw warawara na. Ta an si Jose
iyaw mangaywan, apabaw riribok na, an dyi dana iyaw kakan na.
As maynamot di Jose, ki asa mataer a baro.
7 Dawa, nakorsonadaan baketaw no āmo naw. Myan naypisa a binata
na dya a kāna, “Ngay, mayoknod ta pa?”
8 Ki chinakey aban Jose, as binata na dya a kāna, “Ay, ibahey mwabaw
komwan, mo Mam. Chiban mo, abaw pakariribokan no āmo kwaw do dya
bahay maynamot ta myan ako dya. Intalek na tabo warawara na dyaken.

§ **38:29** **38:29** No chakey na batahen Pares, ki “mohtot.” * **38:30** **38:30** No chakey na batahen Sera, ki “mabaya.”

9 Myan toray ko do dya bahay a akmas katoray na. Intalek na dyaken
tabo a myan dya, malaksid dyimo, ta imo baket na. Ay samna! Parinen
kwabaw nyaya marahet, as kan makagatos ako pa do Dyos."
10 Aran kararaw a akdakdawen no mabakesaw di Jose a mayoknod sa,
ki nakey abas Jose kan ditditchanan na.
11 Do asa karaw, somindep si Jose do bahayaw tan parinen naw tarabako
naw. Ki do dawri, ki abaw aran asa dyirad kapayngay naw a adipen do
irahemaw no bahay.
12 Do dawri, pinalang no mabakesaw laylayaw ni Jose, as nakabata
na sya a kāna, "Ngay, mangay ta pa mayoknod!" Ki nakalapsot si
Jose, as nakapayayo a minohbot. Ki nabidinaw laylay naw a naigpet no
mabakesaw.
13 Do dawri, do nakadlawaw syan mabakesaw a natokos ni Josew
pinalang naw a laylay na,
14 ngineyan na saw adipen naw. Do kawara daw, binata na a kāna,
"Chiban nyo nyaya. Insabat dyamen ni lakay ko nyaya Hebreo a tawo a
mamarin so pakasnesnekan namen. Somindepaw kaychi do kwarto ko, ta
chakey na yaken a payparipariparinan, ki nangngey akwaw so mayit.
15 Do nakadngey naw a nangngey ako, ki nayyayo a minohbot. Ki chiban
nyo, nabidinaw nyaya laylay na."
16 Kinapya no mabakesaw laylayaw ni Jose mandad kawara ni lakay na.
17 Inbahey na di Potipar a lakay na iyaw naparinaw a akmas inbahey
naw dyirad adipen da saw. Binata na a kāna, "Iyaw nyaya a adipen a
Hebreo a insabat mo dyamen, ki somindep do kwarto ko, ta chakey naw
mamarin so pakasnesnekan ko.
18 Ki maynamot do nakadngey naw sya nangngey ako, ki nayyayo a
minohbot. Ki nabidinaw nyaya laylay na," binata no mabakesaw.
19 Do nakadngeyaw no āmwaw ni Jose so inbaheyaw no baket naw a
myan marahet a pinarin ni Jose, taywara a nakasoli.
20 Do dawri, nanyeng na pinatiliw, as nakapasdep na sya do nakabaho-
dan daw no binahod saw no āryaw do Egipto. Dawriw niyanan Jose.
21 Ki aran komwan naparin, myan si Āpo dya, as maynamot do bindisyon
na dya, maganay kayayan na do gwardyaw do pamahodan.
22 Intalek no gwardyaw di Jose tabo kapayngay na saw a nabahod, as iya
danaw makatoneng do tabo mapariparin do dawri a bahodan.
23 Yapo do dawri, pinagparikotan paban gwardyaw intalek na saw di
Jose, ta no aran āngo a pinarin ni Jose, ki maganay, ta si Āpo somnidong
dya a mapaggasat.

40

No Kapaytayēnep Da No Nabahod Saw

1 Do nakapaypahabas danan chimpo, myan dadwa dyirad opisyalis saw
no āryaw do Egipto a nakagatos. Iyaw asa, ki katatalkanaw a manorotoroh
so palek do āryaw, as kan iyaw asaw, ki iyaw katatalkanaw a mamariparin
so tinapay a para do āryaw do Egipto.
2 Taywara nakasoli iyaw āryaw dyirad dadwa saya opisyal na.
3 Dawa, inpopok na sa do bahayaw no kapitanaw no gwardya, do
bahodanaw a nakabahodan ni Jose.
4 Si Jose iyaw kinedngan no kapitanaw a magsirbi dyira, as nahay sa do
bahodan.

5 Do asa kahep do irahemaw no bahodan, naytayēnep saw dadwaw, iyaw
katatalkanaw a manorotoroh so palek do āryaw kan iyaw katatalkanaw a
mamariparin so tinapay no āryaw do Egipto. Maytarek tayēnep da, kan
maytarek paw chakey da batahen.
6 Do kamabekasanaw, do kangayaw ni Jose a magsirbi dyira, naboya na
a mariribokan sa.
7 Dawa, inyahes na dyirad dadwa saw a kapayngay na a nabahod do
bahayaw no āmo na a kāna, “Inyom Sit, āngo ta akmay maliday kamo
sicharaw?”
8 Ki binata da a kon da, “On, ata, kahep, naytayēnep kamyaw a dadwa,
ki abaya dyaw makaibahey so chakey na batahen no nya saya tayēnep
namen.”
Ki tominbay si Jose a kāna, “Si Āpo Dyos, ki iyaw moyboh a manoroh so
sirib no tawo tan maibahey naw chakey a batahen no asa tayēnep. Ibahey
nyo pa dyaken an āngo tayēnep nyo saw.”
9 Dawa, inbahey no katatalkanaw a manorotoroh so palek do āryaw iyaw
tayēnep naw di Jose. Binata na di Jose a kāna, “Do kapaytayēnep kwaw,
nakaboya kwaw so asa katngeh a obas do salapen kwaw.
10 Myan tatdo a yangaw na. Do kapaybohong na paw, ki nagbosel kan
nay-asi so aro, as kan naynoy sa tabo asyaw no obas.
11 Inigpet kwaw do dawri iyaw bāswaw no āri. Do dawri, namoyis ako,
as nakapis ko sya pinatola do bāswaw, as nakaitoroh ko sya di āri.”
12 Binata ni Jose a kāna, “Nyaw no chakey a batahen no tayēnep mwaya:
Tatdo a karaw chakey na batahen no tatdwaya a yangaw.
13 Tatdo a karaw a yapo sichangori, pakakarohen nanchimo ni āri, as
pabidyen naymo do sigodaw a toray mo. Imonchiw manoroh so bāso na
a akmas pariparinen mwaw do kachwaw.
14 Ki chāsi mo yaken, ta naknakmen monchi yaken anchan mirwa a
maganay kayayan mo. Isarita mo pakononchi yaken di āri, as kan sidongan
mo yaken a mohtot do dyaya bahodan.
15 Ta no kaoyodan na, ki intālaw da yaken do tana dan Hebreo a tawo.
As aran do kayan kwaya dya do tanaya a Egipto, ki aba polos naygatosan
ko a nakayapwan nakabahodan ko.”
16 Do kadngeyaw sya no katatalkanaw a mamariparin so tinapay no
āryaw a maganay chakey a batahen no tayēnepaw no rarayay naw, binata
na di Jose a kāna, “Aran yaken, ki aryaw tayēnep ko. Tinayēnep kwaw a
maysoson ako so tatdo a bakag a napno so tinapay.
17 Iyaw mamanyitwaw a bakag do oho ko, ki myan daw tabo a kita no
tinapay a dyiran āri, ki kanenaw no manomanok.”
18 Binata ni Jose a kāna, “Mas nyaw chakey na batahen no tayēnep
mwaya: Tatdo a karaw chakey na batahen no tatdwaya bakag.
19 Tatdo a karaw yapo sichangori, pahtoten nanchimo ni āri, as
kaipapotoh na dyimo. Ipalodyit* nanchimo do kayo, as kanen anchi no
manomanok iyaw asi no inawan mo.”
20 Iyaw chatatdwaw no araw yapo do dawri, nagkompli iyaw āryaw
daw. Namarin so ragragsak a para dyirad tabo saw a opisyalis na.
Inpapahtot na saw dadwaw a opisyal a nabahod a iyaw katatalkanaw
a manorotoroh dya so palek kan iyaw katatalkanaw a mamariparin so
tinapay, as nakapaiyangay na sira do yanan daw no kapayngay daw a
opisyalis.

* **40:19 40:19** No kapangdiman da, ki potohan da, as kalodyit da so inawan do kayo.

21 Sinpangan na, pinabidi naw katatalkanaw a manorotoroh so palek do
sigodaw a tarabako na a kapanorotoroh so palek di āri.
22 Ki inpalodyit naw katatalkanaw a mamariparin so tinapay a akmas
inbaheyaw ni Jose dyira.
23 Ki aran komwan naparin a akmas binataw ni Jose, ki alit na
nawayakan no katatalkanaw a manorotoroh so palek si Jose. Nanakem
na paba.

41

No Kapaytayēnep No Āri

1 Sinpangan na, homnabas dadwa katawen. Do asa kahep, naytayēnep
āryaw do Egipto. Do tayēnep naw, ki myan a maytēnek do payis no rakoh
a oksong a mayngaran so Nile.
2 Do dawri, naboya na saw papitwaw a baka a mawohas a minohtot a
yapod oksongaw, as magar-arab sa so tametamek do payis naw daw.
3 Somarono, myan papito a baka a makokwan kan matataglang a
minohtot a yapod oksongaw. Naytēnek sa do payisaw no oksong a yanan
dan nanomaw a minohtot a kapayngay da baka a mawohas.
4 Sinpangan na, naychihat da hinamon no magogolang saw mawohas
saw. Do dawri, nayokay āryaw a maynamot do kakigtot na do naparinaw.
5 Minirwa dana nakaycheh āryaw, ki myan danaw matarek a tayēnep
na. Nakaboya danas papito a mararaboy a dāwa a mabibyas a yapo do asa
atngeh.
6 Somarono, tomnobo papitwaw a dāwa a mawpayang a hopes, as
nahayo sa a maynamot do oltimo a kohat no salawsaw a nakayapo do
dāya.
7 Sinpangan na, naychihat a hinamon magogolang saw a dāwa siraw
mabibyas saw a dāwa. Do dawri, nayokay danaw āryaw do nakakigtot na,
kan natonngan na a tayēnep na sawen.
8 Kamabekasan naw, mariribokan aktokto no āryaw a maynamot do
tayēnep na saw. Dawa, pinatawag na sa tabo magsalsalamangkaw* kan
siraw mamasirib saw do Egipto. Inbahey na dyiraw tayēnep na saw, ki
abaw aran asa dyira a makaibahey an āngo chakey a batahen no nawri.
9 Do dawri, binata no katatalkanaw a manorotoroh so palek do āryaw a
kāna, "Pakawanen mo yaken, mo āpo Āri, ta sichangori lang a nanakem
ko gatos ko, kan machita ko a ipodno dyimo.
10 Do nakapakasoli mwaw dyaken kan iyaw katatalkanaw a mamari-
parin so tinapay, ki inpabahod mo yamen do bahayaw no kapitanaw no
gwardya.
11 Do asa kahep, do kayan namenaw do dawri, ki myan tinayēnep namen
a dadwa, ki naytarekaw chakey a batahen no tayēnep namen saw.
12 Ki myan asa baro† a Hebreo a adipen no kapitanaw no gwardya, as
kan rarayay namen do irahemaw no bahodan. Inbahey namenaw dyaw
tayēnep namen saw, ki naibahey naw iyaw chakey da batahen no bokod
namenaw a tayēnep.

---

* **41:8 41:8** Siraw magsalsalamangkaw, ki akma siras mangat-atangaw, kan rayay da san bonggoy daw no papadi a maytoytolas so bata da a masasantwan a tolas da. Adālen daw bitohen saw tan ipadto da an āngo nchiw mapariparin. Mamarin sa pa so milagro a maynamot do kaosar das madyik (Eks. 7:11, 22; 8:7, 18). Myan dyiraw libro saw a maynamot do aro a tayēnep, kan myan dyiraw kadwan saw a naitayo a kinasirib. † **41:12 41:12** Nagtawen si Jose so asa poho kan papito do kaitoroh ni āmang na so mayid a laylay a mapintas. Gen. 37:2

13 Naparinaw a tabo akmas inbahey naw dyamen: Napaybidi ako do
sigodaw a toray ko, as kan naipalodyit iyaw talken mwaw a mamariparin
so tinapay."
14 Do nakadngey syay no āryaw, pinatawag nas Jose. In-godes da
pinahbot si Jose do bahodanaw. Do nakatayoka naw a napachischis kan
napaiminyin,‡ sinokatan da, as nakaiyangay da syad yananaw no āryaw.
15 Do nakawaraw ni Jose do salapenaw no āryaw, binata no āryaw di
Jose a kāna, "Myan tinayēnep ko, ki aba polos makaibahey so chakey da
batahen. Ki nadngey kwaw a makailawlawag ka so chakey a batahen no
tayēnep a madngey mo. Dawa, pinatawag koymo."
16 Ki initbay ni Jose a kāna, "Āpo Āri, yaken abaw masirib a makaibahey
so chakey a batahen no tayēnep mo, an dya si Āpo Dyos lang."
17 Do dawri, inlawlawag no āryaw tayēnep naw di Jose a kāna, "Myan
akwaw a maytēnek do payisaw no Oksong a Nile.
18 Ki nakaboya kwaw so papito a baka a mawohas a minohtot a yapod
oksongaw, as kan nagar-arab sa so tametamek do payis naw daw.
19 Do dawri, myan saw matarek a papito a baka a somnarono a minohtot.
Maychatagtaglang saw a taywara so kakokwan. Aryak pad nakaboya so
komwan a kakwan baka do intīrwaya a Egipto.
20 Sinpangan na, naychihat da hinamon no magogolang saw siraw
mawohas saw a kapayngay da baka a nanoma a minohtot.
21 Ki abaw pakaboyan so nakakan daw sira, ta nāw da a mabichid a
makkwan. Katayoka na, nayokay ako.
22 Do kapirwa kwaw a nakaycheh, naytayēnep akos matarek. No naboya
ko, ki papito a mayid kan nakabyas a dāwa a yapo do asa katngeh.
23 Somnarono, tomnobo papito a matarek a dāwa a mawpayang a hopes,
as kan nahayo sa a maynamot do oltimo a kohat no salawsaw a nakayapo
do dāya.
24 Sinpangan na, naychihat a hinamon hopes saw a dāwa siraw nakabyas
saw a dāwa. Inbahey ko naw nyaya dyirad magsalsalamangka saw, ki
abaw makaibahey so chakey na batahen."
25 Do dawri, binata ni Jose do āryaw a kāna, "Asaw chakey a batahen
no tinayēnep mo saya. Inpakatoneng no Dyos dyimo iyaw makalo narana
parinen.
26 Papito a katawen iyaw chakey a batahen no papito saw a mawohas a
baka kan iyaw papito saw a nakabyas a dāwa. Mayengay chakey a batahen
no nya saya.
27 As no papito saw a matataglang a baka a makokwan kan no papito
saw a dāwa hopes a nahayo a maynamot do makohat a salawsaw a yapo
do dāya, ki papito a katawen a apteng chakey na batahen.
28 Akmas inbahey ko kaychi dyimo, mo āpo Āri: Inpakatoneng ni Āpo
Dyos dyimo iyaw makalo narana parinen.
29 No chakey na batahen nyaya, ki ītonchiw papito a katawen a aro
maapit do tābo a tana no Egipto.
30 Katayoka na, monot anchiw papito a katawen a kapaychapteng. Ki
mawayakan anchi no tawotawo papitwaw a katawen a kāro no āpit do
Egipto, ta taywara anchi so karanggas kapaychaptengaya.
31 Polos a manakem da pabanchin tawotawo papitwaw a katawen a
kāro no āpit do kasaronwaw anchi no kapaychapteng, ta taywara anchi
a makamwamomo.

‡ **41:14 41:14** Siraw taga Egipto saw a mabigbigbig, ki maychischis sas oho da kan mangiminyin sa.

32 Iyaw nakapaypirwaw no tayēnep mo, ki chakey na batahen a oyod a
inkeddeng no Dyos a maparin anchiw, kan abaw dwadwa a īto dana.
33 “Dawa, sichangori, mo āpo Āri, machita a maychichwas ka so asa tawo
a myan so sirib kan kapakaāwat a pinakainawan mo, ta iyaw payparinen
mo a mangitoray so tābo a Egipto.
34 As machita mamidi ka so kadwan saw a opisyalis a mangitoray dyirad
mangakpeh saw so apagkalima no tabo maapit do tābo a Egipto do papito
saya tawen a kāro no maapit.
35 Ipakpeh mo dyiraw nawri a āpit do ītonchi a papito a tawen a kāron
āpit. As torohan mo sa pakono so toray a mangapya do agāmang saya do
syodad saya, as kagwardya da sya.
36 Siraw nyaw risirba a mangbyay anchi so tawo anchan mangay papito
a katawen a kapaychapteng do dya tana a Egipto. Ta an parinen mo
komwan, madiman abaw tawo do kapteng.”

No Kapatnek Ni Jose A Gobirnador Do Egipto

37 Do dawri, nakey si āri kan siraw opisyalis naw do inbaheyaw ni Jose.
38 Binata no āryaw dyirad opisyal na saw a kāna, “Aryoriw madongso
ta a akmas Jose a myan so ispirito no Dyos?”
39 Dawa, binata na di Jose a kāna, “Maynamot ta inpaboya tabo no Dyos
dyimo nya saya, apabaw kapariho mo so kasirib kan kapakaāwat.
40 Dawa, payparinen koymo a pinakainawan ko a mangitoray so tābo a
tana no Egipto, kan tongpalen anchi no tabo a tawotawo iyaw bilin mo.
Abaw matwatohos so toray kan imo, an dya yaken a āri.
41 On, itoroh ko dyimo sichangoriw toray a mangitoray so tābo pagāryan
ko do Egipto.”
42 Somnarono, pinakaro no āryaw iyaw singsing§ naw a yanan pangi-
lasinan so toray na, as nakapasingsing na sya di Jose. Pinaylaylay na so
maydak a laylay no masisita a tawo, as nakasaryo na pa sya so balitok.
43 Do katayoka naw, pinasakay na si Jose do chadadwaw no kagaganayan
a logan na a osaren no makanawanaw a opisyal na tan maipaboya dyirad
tawotawo katoray ni Jose. As myan saw soldado a pinanmanma na kan
si Jose do kapagparada da a mangingengengey so, “Domitchan kamo do
rarahanaya, kan maydogod kamo, ta īto pinakainawan no āri!” Nyayaw
naparin do kapayparin no āri si Jose a mangitoray do tābo a Egipto.
44 Sinpangan na, binata no āryaw di Jose a kāna, “Yaken Paraon* do dya.
Ki alit na, abanchiw mapalobosan a parinen tawotawo do tābo a Egipto,
an dyi mo a ipalōbos.”
45 Do dawri, pinangaranan na si Jose so Sapenat Panea, as inpakabahay
na dya si Asenat a pōtot ni Potipera. Si Potipera, ki omyan do syodad no
Heliopolis,† kan iya, ki asa padi daw a magdaydayaw so araw. Do dawri,
komnaro si Jose do yanan āri, ta binidibidi naw kāda loglogar do tābo a
Egipto.
46 Do kaisiknan ni Jose a magsirbi do āryaw do Egipto, nagtawen so tatdo
a poho. Komnaro do palasyowaw, as nakabidibidi na do tābo a Egipto.
47 Do kayanaw no papitwaw a katawen a maganay āpit, oyod a aro
naapit.

---

§ **41:42 41:42** No bato no singsing no āri, ki myan naikitikit a ngaran na mana ladawan na. No osar no singsing naw, ki pangtatak na siras tolas na saw mana naitolas saw a bilbilin na tan mailasin aran sino a tawo an dino pakayapwan nawri a tolas. * **41:44 41:44** No āwag dan āri do Egipto, ki Paraon. † **41:45 41:45** No chakey na batahen Heliopolis, ki “syodad no araw.”

48 Inpakpeh ni Jose iyaw inkeddeng naw a binglay no āpit, as inpakapya
na do kāda asa syodad do papito a katawen do kārwaw no āpit do Egipto.
Kāda asa syodad, myan nakpeh a āpit a yapo do omdibonaw a tana.
49 Taywara kāro no irek a inpakapya ni Jose, kan akmas kārwaw no anay
do kanayan. Dawa, sinōkat na paba, ta taywara danaw kāro na.

Sa Manases Kan Epraim

50 Sakbay no kangay no kapaychapteng do Egipto, myan dadwa a anak
ni Jose a mahahakay di baket na a si Asenat a pōtot ni Potipera a padi do
syodad no Heliopolis.
51 Pinangaranan ni Jose iyaw matonengaw a pōtot na so Manases,‡ ta
binata na a kāna, “Sinidongan yaken no Dyos a nangwayawayak so tabo
karibok ko kan kangsah ko do pamilya ni āmang ko.”
52 As pinangaranan naw no somaronwaw so Epraim,§ ta binata na a
kāna, “Si Āpo Dyos pinayparin na yaken a maasi do tanaya nakalidyalidy-
atan ko.”
53 Do nakapachipanda danaw no papitwaw a katawen a kāro no āpit do
Egipto,
54 somniknan danaw papitwaw a katawen a kapaychapteng a akma so
inbaheyaw ni Jose. Siraw tawotawowaw do omdibonaw no Egipto, ki
maychapteng dana sa. Ki do tābo a Egipto, ki myan kanen da.
55 Dawa, do nakadidiw daw no tabo tawotawo so kapaychapteng do
Egipto, ki nangay sa do āri daw a nachikakaāsi so kanen da. Ki inbahey
no āryaw a kāna, “Ngay, may kamo di Jose, as onotan nyo tabo ibahey na
dyinyo ah!”
56 Do nakapagwaras danaw no kapaychapteng do tābo a Egipto, nawri
danaw nakaywang ni Jose so tabo saw a nakonokon a irek, as kailāko na
sya dyirad taga Egipto saw maynamot ta taywara danaw kapaychapteng
da.
57 Aran siraw tawotawo saw a yapod matatarek a tana, ki nangay sa do
Egipto a gomnātang so kanen da di Jose, ta nagwaras danaw kapaychateng
a aran do mateng saw a yanayanan.

42

No Kangay Dan Kakakteh Ni Jose Do Egipto

1 Do dawri, narapit kapaychapteng a aran do tana a Kanaan, kan nadidiw
no kāda pamilya a aran pamilya ni Jakob. Ki do nakatonengaw sya ni Jakob
a myan irek do Egipto,* inbahey na dyirad anak na saw a kāna, “Āngo ta
nāw nyo a magselleng?
2 Nadamag kwaw a ari kono irek do Egipto. Mangay kamo a gomātang
tan dyi ta madiman do kapteng dya!”
3 Do dawri, nangay saw asa pohwaw a kakakteh ni Jose do Egipto a
gomātang so irek.
4 Ki pinawnot aban Jakob si Benhamin a mismo a ādi ni Jose dyirad
aākang na saw a mangay do Egipto, ta mamo an myan marahet a maparin
dya.
5 As dawa, siraw anakaw ni Jakob, ki nachirayay sa dyirad kadwan saw
a taga Kanaan a mangay do Egipto tan gomātang sa so irek da. Ta aran do
Kanaan, ki maychapteng sa tabo daw.

---

‡ **41:51 41:51** No chakey na batahen Manases do chirin Hebreo, ki “inpawayak.” § **41:52 41:52** No chakey na batahen Epraim do chirin Hebreo, ki “maasi” mana “maypirwa so asi.” * **42:1 42:1** Ara. 7:11-12

6 Do dawri a kangay dan anakaw ni Jakob, ki si Jose iyaw gobirnador do
tābo a Egipto, as iya paw maglako so irek do tabo tawotawo do Egipto kan
tabo tawotawo a yapod matatarek a logar. Dawa, do nakawara daw daw
no kakakteh na saw, ki nangay sa di Jose, as nagrokob sad salapen naw.
7 Do nakaboyaw ni Jose siras kakakteh na saw, nanyeng na sa nailasin.
Ki inkaskaso na saba a akmaw dyi na sa chapatak. Midyo na sa kelkelgaen
a akmay ipsok na sa. Inyahes na dyira a kāna, “Dino nakayapwan nyo?”
Ki tominbay sa a kon da, “Yapo kamyaw do Kanaan, mo Āpo. Mangay
kami dya a gomātang so kanen namen.”
8 Oyod a nailasin sa ni Jose a siraw aākang naw. Ki sira, ki polos a dyi
da mailasin si Jose a ādi da.
9 Ki do dawri, nanakem ni Jose iyaw tinayēnep naw a maynamot dyira.†
Binata na dyira a kāna, “Bayataw kamo! Ispya kamo āno? Yangay nyo
āno a sisiimen tanaya kan pagkapsotan namen tan abāken nyo yamen?”
10 Ki initbay da a kon da, “Ay enggaw, mo Āpo. Tod kami a mangay dya
a gomātang so kanen namen.
11 Makakakteh kami, ta asaw āmang namen. Yamen a adipen mo, ki
mapagtalkan kami. Ispya kami aba!”
12 Ki tominbay si Jose a kāna, “Engga! Nangay kamo dya, ta sisiimen nyo
tanaya kan pagkapsotan namen tan abāken nyo yamen!”
13 Ki initbay da a kon da, “Yamen a adipen mo, ki asa poho kami kan
dadwa makakakteh. Asaw āmang namen a omyan do tana a mayngaran
so Kanaan. Iyaw boridek namenaw, ki ari a nabidin di Āmang. As no
asaw, ki araba.”
14 Ki binata ni Jose dyira a kāna, “Oyod bata kwaya dyinyo a ispya kamo!
15 Tan sigorādo a mapatakan ko a oyod inbahey nyowaya, sintiren ko pa
inyo. Ikari ko dyinyo do ngaran ni āri a abaw komaro dyinyo dya, an dya
mangay dya iyaw bata nyowaya a boridek nyo.
16 Dawa, manoboy kamo so asa dyinyo a mangay a manghap so bata
nyowaya a boridek a kakteh nyo. Mabidin kamo a kadwan do bahodan
a mandan mapaneknekan ko an oyod bata nyowaya. Ki an bayataw nyo,
ikari ko do ngaran no āri a dawrinchi a mapatakan a oyod a ispya kamo.”
17 Do dawri, binahod na sa so tatdo a karaw do asa a bahodan.
18 Do chatatdo naranaw a karaw, nangay si Jose dyira, as nakabata na
sya a kāna, “Asa akwa tawo a manganohed do Dyos. As dawa, abaw
pakararayawan nyo an parinen nyo ibahey kwaya dyinyo.
19 An oyod a mapagtalkan kamo, machita mabidin asa dyinyo do
bahodanaya, as maybidi kamo a kadwan tan isabat daw ginatang nyo saya
dyirad maptengan saw a pamilya nyo.
20 As do dawri, machita a isabat nyo dyaw boridekaw a kakteh nyo a
bata nyo. Nyaw mangipaboya a oyod iyaw batabatahen nyowaya. Ta an
komwan parinen nyo, ipadiman kwaba inyo.”
Nakey saw makakaktehaw do dyaya a binata na.
21 Ki binata da no katakatayisa dyira a kon da, “Ayya! Nya ngataw
dosa ta do marahetaw a pinarin ta do kakteh taw. Ta do kachwaw, do
nakaboya taw so oltimo a kāmo kan kaynyin aktokto na, kan nakadngey
taw so nakapachikakaāsi na dyaten, inkaskaso taba. As dawa, malidyatan
ta sichangori.”
22 Sinpangan na, binata ni Ruben dyira a kāna, “Nyawen! Binata
kwaw dyinyo do kachwaw a maygatos kamo abad ādi taya, ki polos a

† **42:9 42:9** Gen. 37:5-9

dyi nyo yaken a inadngey. Na, changori nyaw bahes no nakadiman naw a maynamot do pinarin taw dya."
23 Do dawri, naawātan a tabo ni Jose binatabata daw, ki chapatak daba naawātan na maynamot ta myan ngamin inosar na a nangiyolog so inbahey naw an machisarsarita dyira.
24 Sinpangan na, mapenpen paba ni Jose iyaw kakey naw a tomanyis. Dawa, komnaro do salapen daw a nangay a tomnanyis. Nakapakarahan naranaw, ki naybidi kan naychirin dyira. Do dawri, inhap na si Simeon, as nakaipabahod na sya do kasalasalapan daw.

No Kapaybidi Da No Kakakteh Ni Jose Do Kanaan

25 Sinpangan na, inbilin ni Jose do tobotoboyen na saw a apnohen daw kostal dan aākang na saw so irek. Inbilin na pa a sililimed a pabidyen daw kwarta daw do irahemaw no kostal no katakatayisa dyira kan matorohan sa so bahon da. Do dawri, pinarin da tabo nyaya.
26 Katayoka no nawri, pinasakay dan makakaktehaw iyaw ginatang daw a irek do asno da saw, as nakayam da.
27 Do nakaychehan daw do dawri a ahep, asa dyiraw nangiwang so kostal na tan pakanen naw asno naw. Ki do dawri, naboya naw kwarta naw a naposek do hapotaw no irek do irahem no kostal naw.
28 Binata na dyirad kakakteh na saw a kāna, "Samna! Pinaybidi dāya tabo pinagbayad kwaw! Myanaya do irahemayan kostal kwaya!" Do dawri, akmaw nawarwaraw barōkong da do dyaya naparin. Namirpir sa a batabatahen da do katakatayisa dyira a kon da, "Āngo nyaya pinarin no Dyos dyaten?"

29 Do kawara daw di āmang da a si Jakob do Kanaan, inbahey da tabo napariparinaw dyira do kayan dad Egipto.
30 Binata da a kon da, "Kelkelgaen naw yamen no gobirnadoraw do Egipto a batahen naw a ispya kami do tana da.
31 Ki tominbay kamyaw a kon namen, 'Ay engga, mo Āpo. Mapagtalkan kami a tawo. Ispya kami aba!
32 Asa poho kami kan dadwa a makakakteh, as asaw āmang namen. Arabaw asaw a kakteh namen, as arid āmang namen do Kanaan iyaw boridekaw a kakteh namen sichangori.'
33 Ki nyaw binata no gobirnadoraw dyamen a kāna, 'Nyaw pakaboyan ko an oyod a mapagtalkan kamo a tawo. Mabidin asa dyinyo dyaken. As siraw kadwan, ki maybidi tan isabat nyo irekaya do maptengan saw a pamilya nyo.
34 Yangay nyo a ahapen iyaw bata nyowaya boridek a kakteh nyo, ta yangay nyo dyaken tan chapatak ko a ispya kamo aba, an dya mapagtalkan kamo a tawo. Anchan maybidi kamo, wayawayaan konchiw kakteh nyowaya a pabidyen dyinyo, as kan libri kamonchi a midibidi a magnigosyo do tana namenaya.' Nyaw binata na dyamen."

35 Do nakaywang daw so kostal da saw, naboya da no katakatayisa dyira a myan pa tabo iyaw kwarta da saw a pinagbayad da so irekaw. Namo sa may-aāmang a nakaboya so kwarta saw.
36 Binata ni Jakob dyira a kāna, "Yakenayaw pagmamayohen nyo do kabo daranayan anak ko saya. Apaba si Jose. Komwan si Simeon. Changori, chakey nyo pa ikaro dyaken si Benhamin. An komwan, sobra danaw karahmet na dyaken."

37 Tominbay si Ruben di āmang na a kāna, “Āmang, italek mo dyaken
si Benhamin, as pabidyen konchi dyimo. An dyi kwa mapabidi, maparin
monchya dimanen dadwa saw a pōtot kwa mahahakay.”
38 Binata ni Jakob a kāna, “Ay, maparin aba pawnoten ko dyinyo
iyaw boridekaya. Nadiman danaw mismwaw a kakteh na, as iya danaw
nabidin.‡ An myan marahet a maparin dya do kapagbyahi na, inyo
manoroh so kapagmamayo ko a pakayapwan kadimanan ko, ta taywara
malkem ako na.”

43

No Kapaybidi Dan Anak Ni Jakob Do Egipto

1 Do dawri, taywara danaw kapaychateng do Kanaan.
2 Dawa, do nakapatawos danaw a tabon irek da a insabat da a yapod
Egipto, binata ni Jakob dyirad anak na saw a kāna, “Maybidi kamo pa do
Egipto a mirwa a gomātang so aran dēkey pa kanen ta.”
3 Ki tominbay si Joda a kāna, “Āmang, sinsinan abaw ballāag dyamen
no mangitoray daw a dyi kami a mapaboya dya, an dyi namen a kayrayay
iyaw ādi namenaya.
4 An palobosan mo ādi namenaya a machirayay, maybidi kami a
gomātang so kanen ta.
5 Amnan maskeh ka, mangay kami aba, mo Āmang, ta binataw no
gobirnadoraw a dyi kami a mapaboya dya, an dyi namen a kayrayay iyaw
ādi namenaya.”
6 Binata ni Jakob a kāna, “Āngo ta pinasabhayan nyo yaken so komwan
a riribok? Āngo ta inbahey nyo pa a myan paw kakteh nyo a asa?”
7 Ki tominbay sa a kon da, “On, ata, nawryaw inyahahes na maynamot
do pamilya ta. Inyahes naw an sibibyay paw āmang namen kan an myan
paw kakteh namen a asa. Tod namenaw a inatbay, ata, aba polos hahawen
namen a ipahap naw kakteh namenaya.”
8 Binata ni Joda di āmang na a kāna, “Pawnoten mo dyaken si Benhamin,
ta mayam kami na sichangori tan dyi ta madiman do apteng kontodo siraw
kamotdehan saya.
9 Yaken mangatbay kan makatoneng do byay na. Ikari ko dyimo, mo
Āmang, a aywanan kwa maganay, ta an dyi kwa mapabidi dyimo a
sibibyay, yaken anchiw mayrara so pamagatos mo a abos pandan.
10 Ta sichangori, ari kami na nakapaypirwa naybidi, an dyi kami a
nabalabalay.”
11 Tominbay si Jakob dyira a kāna, “An nyaw machita a mawnotan aket,
parinen nyo nya: Manghap kamo so napidi saya a kagaganayan a myan do
tana taya dya, as posken nyo do kostal nyo saw, ta isāgot nyo di gobirnador,
aran taydedekey pa a gom, balm, kan mirra a pamarin so bangbanglo.*
Manghap kamo pas mapalet a tagapolot no obas, kan asi sayan piniones
kan almendras a kayokayo.†
12 Manghap kamo so kwarta a maypirwa akmas inhap nyowaya do
nakangay nyowaw tan pabidyen nyo iyaw pinangay daya do kostal nyo
saya kwarta. Angwan nagkamali sa.
13 Ahapen nyo pas Benhamin a ādi nyo, kan maybidi kamo do dawri a
tawo.

---

‡ **42:38 42:38** Si Jose kan Benhamin, ki asaw ānang da. * **43:11 43:11** Gen. 37:25 † **43:11 43:11** No asin piniones kan almendras a kayokayo, ki akmay asin sabidog.

14 Si Āpo Dyos pakono a Manakabalin manoroh dyinyo so kāsi na tan
chāsi naynyo no tawowaw kan palobosan naw kapaybidi da dyinyo da
Simeon kan si Benhamin. Ta an yaken, abaw maparin ko an mabo ko saw
anak ko!”
15 Do dawri, inrobwat da saw rigalo kan kwarta da saw a maypirwa so
kāro kan inhap daw do dāmwaw, as inhap da si Benhamin. Sinpangan na,
nangay sa do Egipto, as napaboya sa di Jose.
16 Do nakaboyaw sya ni Jose a inyonot da si Benhamin, binata na do
tinalek naw a mangaywan so bahay na a kāna, “Yangay mo saw nawaraya
sichangori do bahay. Ibilin mo dyira do bahay a magparti sas binyay, as
karotong da sya, ta koman kaminchi a tabo a mangaldaw do bahay.”
17 Nagtongpal iyaw talkenaw do inbaheyaw dya ni Jose, as inyangay na
saw makakaktehaw do bahay ni Jose.
18 Do nakatoneng daw sya a iyangay da sa do bahay ni Jose, namo
sa. Binatabata da a kon da, “Nawri ngataw yangayan da dyaten dyaw
maynamot do kwartaw a pinaybidi da do kostal taw do dāmo. Chakey
na ngata a kelbaten nanchi yaten, as kasamsam na so asno ta saya, as
kapayparin na dyaten a adipen da?”
19 Dawa, do kawara daw do asdepanaw do bahay ni Jose, inasngenan da
nachisaritaan talkenaw a makatoneng do bahayaw.
20 Binata da dya a kon da, “Chāsi mo yamen, mo Āpo, kan adngeyen mo
yamen. Nangay kami do dya do dāmwaw a gomnātang so kanen namen.
21 Do nakaychehan namenaw do rarahan a maybidi do tana namen,
iniwangan namen iyaw kostal namen saw, ki naboya namenaw a myan
a tabo kwarta namen saw do hapot saw no kostal a aba polos naksay.
Dawa, yangay namen sa a pabidyen.
22 Nangyonot kami pa so igātang namen so kanen namen sichangori.
Chapatak namen aba an sino napangay siras kwarta namen saw do kostal
namen saw do kachwaw.”
23 Ki binata no talkenaw dyira a kāna, “Mabakel kamwaba, kan mamo
kamwaba ah! Iyaw Dyos nyo a Dyosaw ni āmang nyo ngataw nanoroh
dyinyo so kwarta nyo saw do kostal nyo, ta rinawat kwaw do kachwaw
pinagbayad nyowaw.” Sinpangan na, pinahtot na si Simeon a pinarapa
dyira.
24 Inyangay na sa do irahemaw no bahay ni Jose, as tinorohan na sa so
ranom a paybanaw da so kokod daw, as nakapakan na siras asno da saw.
25 Katayoka da no kakaktehaw ni Jose a naybanaw, insagāna da saw
rigalo daw do kawaraw ni Jose do kayegen danaw no araw, ta nadngey da
a mangay a machisalap a koman dyira a mangaldaw.
26 Do nakawaraw ni Jose, siraw inisdep daw a rigalo da, ki intoroh da
dya, as nakapagrokob da do ratagaw do salapen naw.
27 Sinpangan na, kinablaawan sa ni Jose, as nakaiyahes na sya an mango
kayayan da. Inyahes na pa a kāna, “Ari pawri a sibibyay si āmang nyo a
malkem dana a inbahey nyo dyaken? Mayit pawri?”
28 Tominbay sa a kon da, “Aryaw a sibibyay kan mayit paw adipen
mwaw a āmang namen.” Minirwa dana sa nagrokob do salapen naw a
mangipaboya so kapagdayaw da dya.
29 Do nakaboyaw sya ni Jose a myan si Benhamin a mismo na kakteh
do āmang kan ānang, inyahes na dyira a kāna, “Ah, iyawriw nyaw bata
nyowaw dyaken a boridek nyo?” Sinpangan na, binata na di Benhamin a
kāna, “Bindisyonan pakono imo ni Āpo Dyos, barok!”

30 Do dawri, naāsot rakoh a adaw ni Jose di Benhamin a ādi na, as makey
dana a tomanyis. Insigīda a komnaro a nangay do kwarto na a tomnanyis.
31 Nahay abas dēkey, nangay a nayramon, as nakapaybidi na do yanan
daw no kakakteh na saw do nakapagpet naw so madididiw naw. Inbilin
na dyirad adipen na saw a kāna, “Mangidasar kamo na.”
32 Naychatanyi si Jose a komninan do asaw a lamisaan. Siraw kakakteh
na saw, ki matarek iyaw kinanan da. As masaw a matarek pa dyirad
Egipto saw a tawotawo, ta rahten daw machihanghang dyirad Hebreo saw
a tawotawo, ta inbidang da sa a makabābaba.
33 Do salapenaw no lamisaan a kanan ni Jose, naornos iyaw naka-
paydisna da no kakakteh na saw yapo do katotonngan a mandad
kaadedekeyan. Do kadlaw daw so ornos daw, naysinchichideb sa a
masmasdaawan.
34 Yapo do lamisaanaw ni Jose, iyaw naitorohaw dyira a ichan da. Ki
maydadima so kāro iyaw kanenaw ni Benhamin dyirad kakakteh na saw.
Siraragsak sa a nachinom kan nachakan di Jose.

44

No Kachichwas Das Bāso

1 Katayoka da a komninan, inbilin ni Jose do talkenaw a mangaywan do
bahay naw a kāna, “Apnohen mo tabo iyaw kostal dāya no makakaktehaya
so irek mandad marawa no asno daw, as kapirwa mo a mapabidi so kwarta
da saw do hapotaw no irek do irahem no kostal da saw.
2 Pangayen mo paw bāso kwaw a nasokog do pirak do hapotaw no irek
do kostalaw no kaadedekeyan daw kontodo kwarta naw a igātang na so
irek.” Pinarin no talkenaw iyaw inbilinaw ni Jose dya.
3 Do kapaysesedang naranaw, napalobosan dana saw makakaktehaw a
maybidi kontodo asno da saw a komwan do yanan da.
4 Dyi pa sa makabawa do syodadaw, as nakabilin ni Jose so talkenaw a
mangaywan do bahay naw a kāna, “Malisto ka, ta lakatan nyo saw tawo
saw a taga Kanaan. Anchan madas nyo sa, nyanchiw ibahey nyo a kon nyo,
‘Āngo ta marahet inbahes nyos maganayaw a kapadagos namen dyinyo?
5 Āngo ta tinakaw nyo iyaw pirakaw a bāso ni āmo ko a bayobaywan
na a inoman?* Nawri a bāso, ki osaren na pa a pangipadto.† Marahmet
nyaya a pinarin nyo a maikontra do linteg namen!’ ”
6 Do nakadas daw sira no talkenaw, inbahey naw nawri a inbilin ni Jose.
7 Ki tominbay sa a kon da, “Āngo ta komwan ibahey mo, mo Āpo? Aysa!
Mabawa do aktokto namen a adipen mo a dyi namen a parinen komwan!
8 Chapatak mo a pinabidi namen dyimo kwartaw a naboya namen do
irahemaw no kostal namen saw a pinakayapo namen do Kanaan nawri.
Manakaw kami pawri so pirak mana balitok do bahay ni āmo mo?
9 Imom Āpo, aran sino dyamen iyaw pakaboyan mo so nawri a bāso a
inbahey mo, maparin a dimanen mo. As yamen a nabidin, mayparin kami
a tabo a adipen nyo.”
10 “Naon,” initbay no talkenaw dyira. “Aran komwan bata nyo, ki iyaw
pakaboyan ko so bāso, iya lang mayparin a adipen ko, as libri a komaro
danaw kadwan.”

---

* **44:5 44:5** Do Hebreo a manyoskripto, abaw chirin a “Āngo ta tinakaw nyo iyaw pirakaw a bāso ni āmo ko?” † **44:5 44:5** No dān da a kaosar so bāso mana sabak a pangipadto, ki padohen daw ranomaw do bāso. Somarono, mapado sa so dēkey a lana. No plastaraw a naboya da do hapot no ranom, ki nawriw pangipadto da an āngo mapariparin do masakbayan.

11 Do dawri, kinalyalisto da no kāda asa dyira a pinagchin kostal da saw,
as nakaiwang da sira.
12 Kinapya no talkenaw a chinichwas do kostal da saw, kan pinakayapo
nad katotonnganaw a mandad kaadedekeyanaw. Do dawri, naboya naw
bāswaw do kostalaw ni Benhamin.
13 Do kaboya daw sya no makakaktehaw, pinirit daw laylay da a
maynamot do oltimo a kamamayo da. Pinirwa da a pinasakay kostal da
saw, as nakapaybidi da do syodadaw.
14 Do kawara daw da Joda kan siraw kakakteh naw do bahay ni Jose, abo
paw nangayan Jose. Nanyeng sa naycharorokob do tana a mangipaboya
so kapagdayaw da dya.
15 Binata ni Jose dyira a kāna, “Āngo nyaya pinarin nyo? Chapatak nyo
abawri a myan panakabalin ko a mangsomar so pinarin nyowaw.”
16 Tominbay si Joda a kāna, “Āngo maparin namen a ibahey dyimo, mo
Āpo? Āngo chirinen namen dyimo? Mango kailawlawag namen sya a dyi
namen a tinakaw bāso mwaw? Ayya! Si Āpo Dyos mangdosa dyamen do
nakagatosan namenaya! Dawa, cha kami dya a mayparin a adipen mo
mairaman iyaw nakaboyan daya so bāso mwaw.”
17 Do dawri, binata ni Jose dyira a kāna, “Engga! Chakey kwabaw
komwan! Iyaw nakaboyan daya so bāso, iya lang mayparin a adipen ko.
As inyo a kadwan, ki maybidi kamo di āmang nyo, ta abaw pakaan-anwan
nyo.”

No Kapagpakpakaāsi Ni Joda

18 Do dawri, naypasngen si Joda do salapenaw ni Jose, as binata na a
kāna, “Chāsi mo pa yaken, mo Āpo, ta torohan mo pa yaken a adipen mo
so dēkey a chimpo a maychirin. Isoli mwaba yaken a maynamot do dyaya
a aran matan-ok ka a akmas āri nyowaya dya.
19 Imom Āpo, do nakarahan, inyahes mo dyamen a adipen mo an myan
pas āmang mana kakteh namen a mahakay.
20 Ki inatbay namen imo a myan paw āmang namen a malkem dana kan
ādi namen a naiyanak do kamalkem dana ni āmang namen. Iya danaw
sibibyay a anak ni ānang na, ta nadiman danaw ākang naw, as oltimo a
chadaw ni āmang namen.
21 Sinpangan na, inbahey mwaw do kachwaw, mo Āpo a ahapen namen
do salapen mo iyaw ādi namenaya tan maboya mo.
22 As initbay namenaw dyimo a maparin aba a karwan no adekeyayaw
āmang namenaw, ta an komaro, ki madiman si āmang namen.
23 Sinpangan na, inbahey mwaw dyamen a mapaboya kami aba mirwa
dyimo an abo iyaw boridekaw a kakteh namen.”
24 Binata pa ni Joda di Jose a kāna, “Do nakapaybidi namenaw do
yananaw ni āmang namen, inchirin namen iyaw inbahey mwaw.
25 As do kadēkey danaw no kanen namen, tinoboy narana yamen a
mirwa a mangay dya a gomātang so kanen namen.
26 Ki inbahey namen dya a makangay kami aba an abo si Benhamin a
boridek a kakteh namen, ta maparin aba a mapaboya kami dyimo, an dyi
a monot dyamen.
27 Do dawri, binata dyamen ni Āmang a kāna, ‘Chapatak nyo a dadwa
lang iyaw anak namen kan Rakel a baket ko.
28 Arabaw asaw dyaken, kan akmas binata kwaw a sigorādo a pinis-
apisang no maranggas a binyay, as kan naboyak paba nakayapod dawri.

29 An ikaro nyo paw ādi nyowaya, as myan marahet a maparin dya, inyo
manoroh so kapagmamayo ko a pakayapwan kadimanan ko, ta taywara
malkem ako na.' Nawriw binata ni Āmang."
30-31 Sinpangan na, tinongtong ni Joda a kāna, "Changori, mo Āpo,
an maybidi kami di Āmang, as tokosen namen ādi namenaya, as dya
maboya ni āmang namen, sigorādo a madiman, ta iyaw nyaya adekey,
nachitapangan byay na. An komwan, yamen a adipen mo manoroh anchi
so kapagmamayo ni Āmang a pakayapwan kadimanan na, ta taywara
danaw kamalkem na.
32 Asa pa, inkari kwaw di Āmang a yaken mangatbay kan makatoneng
do byay no ādi namenaya. Inbahey kwaw dya a an dyi kwa mapabidiw
ādi namenaya dya, ki yaken mapagatos a abos pandan.
33 Dawa, mo Āpo, aran yaken danaw mabidin, ta yaken danaw machitadi
di ādi ko a mayparin a adipen mo. Palobosan mo pakono ādi namenaya a
machipaybidi do aākang na saya.
34 Maypāngo kapaybidi ko di āmang ko an abo ādi namenaya? Maitored
kwaba chiban nyaya kalala a maparin di Āmang." Nawriw binata ni Joda.

45

No Kātoneng Dan Kakakteh Naw Si Jose

1 Do dawri, mapagpet paba ni Jose iyaw madididiw naw do salapen da
tabo. Dawa, inbilin na dyirad tobotoboyen na saw daw a kāna, "Komaro
kamo a tabo!" Do nakakaro daw, abaw matarek a rarayay na, an dyi dana
siraw kakakteh na saw do nakaibahey naw sya dyira an sino iya.
2 Sinpangan na, tomnanyis so malyak. As dawa, siraw tobotoboyen na
saw a taga Egipto a myan do gagan, ki nadngey da. Do dawri, yangay da
inpadāmag dyirad myan saw do palasyowaw no āryaw.
3 Sinpangan na, binata ni Jose dyirad kakakteh na saw a kāna, "Yakenaw
si Jose. Oyodawri a sibibyay pas āmang ta?"
Ki do nakadngey daw sya no kakakteh na saw, nableg sa do taywara
nakamo da dya.
4 Sinpangan na, inbahey na a maypasngen sa dya. Do kapaypasngen
daranaw dya, binata na dyira a kāna, "Yakenaw si Jose a kakteh nyo a
inlāko nyo dyirad nangyangayaw dyaken do Egiptwaya.
5 Mariribokan kamo aba mana isoli nyo abaw inawan nyo do nakailako
nyowaw dyaken do kachwaw, ta pinanma na yaken Āpo Dyos dya tan
mabyay kamo.
6 Chadadwa pan kapaychapteng nyaya tawen. Myan paw dadima a
katawen a abo magarado kan magapit.*
7 Ki si Āpo Dyos nanoboy dyaken dya a manmanma kan inyo tan
maditchanan nyo kadiman nyo kan siraw kapotōtan nyo, as kan tan myan
panchiw aro a kapotōtan nyo a mabyay do tanaya.
8 Dawa, inyo abaw nanoboy dyaken do dya, an dya si Āpo Dyos.
Pinayparin na yaken a katotohosan dyirad opisyal saw ni āri. Yaken
makatoneng do tabo tobotoboyen na saw, kan yaken paw mangitoray do
tābo a Egipto."
9 Binata pa ni Jose a kāna, "Changori, makalisto kamo a mangay do
yanan ni āmang ta, ta ibahey nyo dya a kon nyo, 'Nyaw inbahey ni Jose a

* **45:6 45:6** Mana "Magarado sas paymohamohan da, ki abaw maapit da."

anak mo: Pinagtoray yaken no Dyos do tābo a Egipto. Nyeng ka mangay
dyaken, kan maybabalay kaba.
10 Omyan kanchi do tana a Gosen tan masngen kamo dyaken, inyo a tabo.
Ahapen mo saw pōtot mwaw, siraw apōko mo saw, karniro kan baka mo
saw, kan tabo a warawara mo.
11 Ta an myan kamo do Gosen, yaken anchiw makatoneng do tabo
machita nyo, ta ari paw dadima a katawen no kapaychapteng. Ta an dyi
kamo a mangay, malidyatan kamo kan siraw tabo a kapamilyaan nyo, ta
mabo nyonchiw tabo kinabaknang nyo.' Nyaw ibahey nyonchi di āmang
ta ah."
12 Tinongtong ni Jose iyaw naychirin dyira a kāna, "Inyo a aākang ko,
kan aran imo, mo Benhamin, naboya nyo yaken a si Jose a mismo a
machisarsarita dyinyo.
13 Ibahey nyo di āmang ta an mango katoray ko do dya a Egipto, kan
ibahey nyo tabo a naboya nyo dya. Ngay, makalisto kamo, ta yangay nyo
na hapen dya si āmang ta."
14 Sinpangan na, kinepkep ni Jose si Benhamin a ādi na, as tomnanyis si
Jose. As komwan si Benhamin, tomnanyis a nangepkep di ākang na.
15 Tomnanyitanyis pa si Jose a nangepkep siras aākang na saw, as
nakadadek na sira. Do dawri, makapaychirin dana sa di Jose.
16 Katayoka nawri, nakarapit dāmag dyira do palasyo a nawara dana
saw kakakteh saw ni Jose, ki nasoyot iyaw āryaw kan siraw opisyal na
saw.
17 Binata no āryaw di Jose a kāna, "Ibahey mo dyirad kakakteh mo saw
a kargaan daw binyay da saw, ta maybidi sa do Kanaan.
18 Ibahey mo pa dyira a ahapen da si āmang nyo kan tabo a pamilya na
tan mangay sa dya. Itoroh konchi dyiraw kagaganayan saya a yapod tana
no Egipto, as kanen danchiw aro a maganay a mākan a yapod dyaya tana.
19 Ibilin mo pa dyira a mapanawbi sa so karison saw a yapod Egiptwaya
tan myan pangiloganan da siras adedekey kan babbaket da saw anchan
yangay da si āmang nyo dya.
20 Machita daba iktokto warawara da saw a makarwan danchi, ta
matorohan sanchi so kagaganayan a yapod tana do dya Egipto."
21 Nagtongpal saw pōtotaw ni Jakob do tabwaw a naibahey dyira.
Nanoroh si Jose so karison saw a akmas inbilinaw no āri, kan tinorohan
na pa sa so bahon da do rarahan.
22 Do katakatayisa dyira, tinorohan na pa sa so bayo a pagsokatan da, ki
dadimaw intoroh na di Benhamin kan tatdo a gasot a plata a pirak.
23 Pinaw-itan na pa si āmang na so asa poho a mahahakay a asno a
myan so karga do kagaganayan saw a yapo do Egipto kan asa poho pa a
mabinayi a asno a myan so rara a irek, tinapay, kan kadwan pa a mākakan
a machita no pamilya ni āmang na a komwan do Egipto.
24 Katayoka na, pinayam na saw kakakteh naw. As do kakaro daw, binilin
na sa a dyi sa maydidiman do rarahan.
25 Do dawri, komnaro sa do Egipto, as naybidi sa do Kanaan a yanan ni
Jakob a āmang da.
26 Do nakapakarapit daw do yanan āmang da, inbahey daw tabo a
naparin dyira a kon da, "Sibibyay pa sawen si Jose! Iyaw magtoray do
tābo a Egipto." Ki do dawri, taywara nableg si Jakob, as nagistayan a dya
narawan poso na, kan nanganohed aba dyira.

27 Ki do kaistorya daw so tabo inbaheyaw ni Jose dyira, kan do nakaboya
naw so karison saw a inpaw-it ni Jose a pagloganan na a mangay do Egipto,
nagtalna danaw poso naw.
28 Binata ni Jakob a kāna, “Aysa! Anohdan ko na sichangori a sibibyay
pa sawen si Jose a anak ko! Apabaw matarek a chakey ko. Basta yangay
kwa chiban changori sakbay a madiman ako.”

46

No Kangay Da Jakob Kan Pamilya Na Do Egipto

1 Do dawri, naybabalay aba sa Jakob. Inrobwat da iyaw tabo a myan
dyira, as nangay do Beerseba. Dawriw naparawatan na so dāton na saw
do Dyos a iyaw dinaydāyawaw ni simna Isaak a āmang na.
2 Do dawri a ahep, naychirinan Dyos si Israel a si Jakob do asa parmata
a kāna, “Jakob, Jakob.”
Tominbay si Jakob, “On mo Āpo. Cha ako dya.”
3 “Yaken no Dyosaw a dinaydāyaw ni āmang mo. Mamo kaba a
mangay do Egipto, ta payparohen ko sanchiw kapotōtan mo daw a mandan
payparinen ko sa rakoh a nasyon.
4 Myan ako dyimo do kangay mwaya do Egipto, ki paybidihen ko sanchiw
kapotōtan mo do dya a Kanaan. Myan anchi si Jose do yanan mo anchan
madiman ka.”
5 Sinpangan na, komnaro sa Jakob do Beerseba. Insakay dan makakak-
tehaw si āmang da, siraw pōtot da saw, as kan siraw babbaket da saw do
karison saw a intoroh no āri a pagloganan da.
6 Inhap daw binyay da saw kan tabo a warawara a nakpeh da do Kanaan,
as nakakwan ni Jakob kan tabo kapotōtan na saw do Egipto.
7 On, inyonot na saw anak na saw a mahahakay kan mababakes, kan
siraw apōko na saw a mahahakay kan mababakes.
8 Siraw nyaw mahahakay a kapotōtan ni Jakob a nachirayay dya do
Egipto: si Ruben a matoneng a pōtot ni Jakob.
9 Siraw mahahakay a pōtot ni Ruben, ki sa Hanok, Pallo, Hesron, kan
Karmi.
10 Siraw mahahakay a pōtot ni Simeon, ki sa Jemwel, Jamin, Ohad, Jakin,
Sohar, as kan si Saul a anak no mabakesaw a taga Kanaan.
11 Siraw mahahakay a pōtot ni Lebi, ki sa Gerson, Kohat, kan Merari.
12 Siraw mahahakay a pōtot ni Joda, ki sa Er, Onan, Sela, Pares, kan Sera.
Ki sa Er kan Onan, ki nadiman sa do Kanaan. As siraw mahahakay a pōtot
ni Pares, ki sa Hesron kan Hamol.
13 Siraw mahahakay a pōtot ni Issakar, ki sa Tola, Powa, Yob * kan
Simron.
14 Siraw mahahakay a pōtot ni Sabolon, ki sa Sered, Elon, kan Jaleel.
15 Siraw nya tabo iyaw anak da Jakob kan Lea a mahahakay a naiyanak
do Mesopotamya. Ki myan paw anak da a mabakes a si Dina. Tatdo sa
poho kan tatdo iyaw bidang no kapotōtan ni Jakob di Lea.
16 Siraw mahahakay a pōtot ni Gad, ki sa Sipyon, Aggi, Soni, Esbon, Eri,
Arodi, kan Areli.
17 Siraw mahahakay a pōtot ni Aser, ki sa Jimna, Isba, Isbi, Berya, as kan
Serah a kakteh da a mabakes. As siraw mahahakay a pōtot ni Berya, ki sa
Heber kan Malkiel.
18 Siraw nyaw kapotōtan ni Jakob di Silpa a iyaw adipen a intoroh ni
Laban di Lea a pōtot na. Asa poho sa kan anem a tabo.

* **46:13** **46:13** manna Jashob,

19 Sa Jose kan Benhamin, siraw pōtot ni Jakob di Rakel.
20 Siraw mahahakay a pōtot ni Jose, ki sa Manases kan Epraim a inyanak
ni Asenat do Egipto. Si Asenat iyaw pōtotaw ni Potipera a iyaw padyaw
do syodad a mayngaran so Heliopolis.
21 Siraw mahahakay a pōtot ni Benhamin, ki sa Bela, Beker, Asbel, Gera,
Naaman, Ehi, Ros, Moppim, Hoppim, kan Ard.
22 Asa poho sa kan apat iyaw mahahakay a kamanganakan da Rakel kan
Jakob.
23 Iyaw mahakay a pōtot ni Dan, ki si Hosim.
24 Siraw mahahakay a pōtot ni Neptali, ki sa Jaseel, Goni, Jeser, kan
Sillem.
25 Papito sa tabo mahahakay a kapotōtan ni Jakob di Bilha a iyaw
adipenaw a intoroh ni Laban di Rakel a pōtot na.
26 Anem a poho kan anem iyaw kapotōtan ni Jakob a nangay do Egipto.
Nairaman abaw babbaket da no pōtot na saw ni Jakob do nya bidang.
27 Dadwaw pōtot ni Jose a naiyanak do Egipto. Dawa, papito a poho
siraw tabo a kapotōtan ni Jakob do kangay naw do Egipto.

Sa Jakob Do Egipto

28 Do dawri, do nakawaraw da Jakob do Egipto, pinanma ni Jakob si Joda
di Jose tan mapatakan naw rarahan a mangay do Gosen. Do nakaibahey
danaw ni Jose di Joda, naybidi as nakaikwan na sira do tana a Gosen.
29 Do kawara daw daw, nanyeng a napasagāna si Jose so logan na, as
nangay do Gosen a mangbayat si āmang na. Do nakawara naw, kinepkep
na si āmang na, as nakatanyis nas nahay.
30 Binata ni Jakob di Jose a kāna, “Changori, aran madiman ako na, ta
naboya ko na imo, as napatakan ko na a sibibyay ka.”
31 Sinpangan na, binata ni Jose dyirad kakakteh na saw kan tabo a
kapamilyaan ni āmang na a kāna, “Yangay kwa ibahey do āryaw a nangay
dana dyaken kakakteh ko saya kan tabo a kapamilyaan ni āmang ko a yapo
do Kanaan.
32 Ibahey ko pa dya a inyo a mahahakay, ki magpaspastor kamo, ta
inyonot nyo tabo saw arban saw a karniro, kalding, kan baka nyo, kan
tabo a warawara nyo.
33 Anchan tawagan naynyo no āryaw, as iyahes na an āngo tarabako
nyo,
34 ibahey nyonchi dya a kon nyo, ‘Yamen a tobotobyen mo, ki magpaspastor kami so binyay a yapo pad kadēkey namen manda sichangori a akma
siras kapoonan namen saw.’ An komwan atbay nyo, palobosan na inyo a
omyan do dya a Gosen,† ta chababa da no taga Egipto saw magpaspastor.”

47

1 Do nakapaybidyaw ni Jose a yapod Gosen a nangay a nangbayat da
āmang kan kakakteh na saw, namidi so dadima dyirad kakakteh na saw
a kayrayay na a mangay do yanan no āri. Inbahey ni Jose do āryaw a
kāna, “Nawara dana saw sa āmang kan siraw kakakteh ko saw a yapo do
Kanaan. Pinanawbi da saw tabo a binyay da kan warawara da. Ari dana
saw do Gosen.”
2 Sinpangan na, inyam-ammo na saw dadimaw a kakakteh na do āryaw.
3 Inyahes no āryaw dyira a kāna, “Āngo tarabako nyo?”

† **46:34 46:34** Do Gosen a logar, ki mabawa so dēkey do sintro nad Egipto.

Tominbay sa, “Yamen a tobotoboyen mo, mo Āpo, ki magpaspastor
kamyaw a akma siras kapoonan namen saw.”
4 Binata da pa, “Nangay kamyaw dya a omyan sichangori, mo Āpo, ta
taywara danaw kapaychapteng do Kanaan. Nalidyatan kamyaw daw kan
aran siraw binyay namen saw, ta apabaw pangipastoran namen dyira. An
ara mwa ipalōbos a omyan kami a tobotoboyen mo do Gosen, dawrinchiw
yanan namen.”
5 Binata no āryaw di Jose a kāna, “Sichangori, mapatakan ko na a nawara
danas āmang mo kan kakakteh mo saw.
6 Cha dyaw tana a Egipto, as imo danaw makatoneng a mamidi so
maganay a tana dyira da. Palobosan mo sa a omyan do Gosen. An
myan dyiraw chapatak mo a maganay a mangipastor so binyay, siraw
pagaywanen mo siras binyay ko saw.”
7 Sinpangan na, inhap ni Jose si Jakob a āmang na do yanan no āri tan
iyam-ammo na dya. Kinablaawan ni Jakob āryaw, as nakabindisyon na
sya.
8 Inyahes no āryaw di Jakob a kāna, “Papira danaw tawen mo, mo
Āmang?”
9 Tominbay si Jakob a kāna, “Asa dana gasot kan tatdo a poho tawen ko.
Manyid nawri kan malidyat iyaw nakabyay ko do hapotayan tana. Ta no
nakabibyay ko, ki akmabas kanaro no byay no kapoonan ko saw.”
10 Ki sakbay a nayam si Jakob, pinirwa na binindisyonan āryaw a nawriw
kapadyos na dya.
11 Do dawri, pinachiyan sa ni Jose sa āmang na kan siraw kakakteh na
saw do Egipto. Tinorohan na sa so kagaganayan a tana do masngen do
syodad a Rameses do Gosen. Pinarin Jose iyaw bilinaw no āri.
12 Tinorohan na pa sa so kanen da āmang na, siraw kakakteh na saw, as
kan tabo kapamilyaan saw ni āmang na sigon do kāron adedekey a myan
dyira.

No Kapaychapteng

13 Do dawri, naypaypataywara danaw apteng, kan apaba polos tomobo
do aran dino a yanan do Egipto kan do Kanaan. Dawa, oltimo a malidyatan
saw tawotawo daw.
14 Nangay sa di Jose a gomnātang so irek da. Maynamot do dawri,
chinpeh a tabo ni Jose iyaw kwarta daw a pagbayad no tawotawo a yapod
Egipto kan Kanaan. Inyangay na kinapyaw kwartaw do palasyowaw no
āri.
15 Do nakapatawos danaw no kwarta no taga Egipto kan Kanaan, nangay
saw taga Egiptwaw di Jose, as nachikakaāsi sa a kon da, “Torohan mo
pa yamen so kanen namen. Āngo ta nonolay mo yamen a madiman a
maynamot do kabon kwarta namen.”
16 Ki tominbay si Jose dyira a kāna, “An abo danaw kwarta nyo, sira
danaw binyay nyo saw yangay nyo dya, ta tadyan ko so kanen nyo.”
17 Dawa, inyangay da saw binyay da saw di Jose a akmas kabalyo,
karniro, kalding, baka, kan asno da saw, ta nawriw itadi das kanen da.
As do dawri a tawen, tinorohan na sa so kanen da a tadi no binyay da saw.
18 Do somnaronwaw a tawen, nangay dana sa di Jose, as binata da a
kon da, “Āpo, chapatak mo a arabaw kwarta namen, as komwan binyay
namen, ta dyira mo na a tabo. Araba polos maitoroh namen dyimo, an dyi
danaw inawan namen saya kan siraw tana namen saw.

19 An nonolay mo yamen, madiman kami do kapteng. An komwan,
mangbayo tana namen saya, ta apabanchiw tomobo. Sichangori, panadi
namen danaw inawan namen kan tana namen saw so kanen. Mayparin
kami na adipen no āryaw, as dyira narana saw tana namen saya. Ki
torohan mo pakono yamen so irek tan mabyay kami, as kan binyi tan
myan paw maimoha namen do tana namen saya."
20 Sinpangan na, ginatang a tabo ni Jose iyaw tana saya do Egipto tan
dyira dana sa no āri. Katayitayisa a taga Egipto, ki pīlit darana sa inlāko
iyaw tana da saw, ata, taywara danaw kapaychapteng. Dawa, nayparin a
dyira tabo no āryaw siraw tanaw do Egipto.
21 Do dawri, do aran dino do Egipto, siraw tawotawo saw a nayparin a
adipen no āri, pinayadis sa ni Jose do masngen saw a syodad a myan so
agāmang tan maydaydamnay a binglayen kanen da.
22 No moyboh a tana a dyi na ginatang ni Jose, ki tana saw no papadi
saw. Machita daba ilāko, ta nāw a myan itorotoroh no āri dyira a yapod
binglay na a kanen.
23 Sinpangan na, binata ni Jose dyirad tawotawo saw daw a kāna,
"Sichangori, ginatang ko naynyo kontodo tana nyo saw a dyira no āri.
Cha dyaw binyi nyo a imoha nyo do tana nyo saw a ginatang ni āri.
24 Ki anchan magapit kamo, itoroh nyonchi di āri iyaw apagkalima naw.
Iyaw mabidinaw, ki dyira nyo a binyi kan dyira nyo a kanen kan pamilya
nyo."
25 Nyaw initbay da a kon da, "Imom Gobirnador, nangisalakan dyamen
tan dyi kami a nadiman. Dawa, mayparin kami a adipen no āri, kan
chahwahok mo pakono yamen, mo Āpo."
26 Dawa, pinayparin ni Jose a linteg do Egipto iyaw no apagkalima no
tabo a āpit, ki dyira no āri. Aran sichangori, ki komwan paw mawnonotan.
Siraw tana lang no papadi saw dya inhap no āri.

No Kapanawdyan A Akdawen Ni Jakob

27 Siraw Israelita mana siraw kapotōtan ni Jakob, minyan sa do Egipto
do tana a mayngaran so Gosen. Bomnaknang sa daw,* as taywara nayparo
anak da.
28 As si Jakob, ki minyan so asa poho pa kan papito a katawen do Egipto.
Iyaw kanaro no byay na, ki narapit naw asa gasot kan apat a poho, kan
papito a katawen.
29 Do kasngen danaw no kadiman na, pinatawag na si Jose a anak
na, as nakabata na sya a kāna, "An chakey mo a ipaboyaw kāsi mo
dyaken, pangayen mo tanoro mwaya do payawan dayan padang† kwaya a
pangilasinan a tongpalen monchiw akdawen ko dyimo. Ikari mo a itabon
mwaba yaken do dya Egipto.
30 Anchan madiman ako akmas kapoonan ko saw, chakey ko a itabon
monchi yaken do nakaitabonan daw. Dawa, ikaro monchi yaken do
Egiptwaya tan yangay mo yaken daw a itabon."
Tominbay si Jose a kāna, "On mo Āmang, tongpalen konchiw nawri."
31 Ki binata ni Jakob a kāna, "An komwan, ikari mo a parinen mo."
Dawa, inkari ni Jose. Do dawri, inigpet ni Jakob sarokod naw a pangtengel
nas inawan na, as nagdaydayaw do Dyos.‡

---

* **47:27 47:27** Mana "Nakahap sa so tana daw." † **47:29 47:29** Gen. 24:2 ‡ **47:31 47:31** Heb. 11:21

48

No Kabindisyon Ni Jakob Sa Epraim Kan Manases

1 Naynam aba, do asa karaw, nadamag ni Jose a maganyit si āmang na.
Inhap na saw dadwaw a pōtot na a sa Manases kan Epraim, as nakangay
da do yanan āmang na.
2 Do nakadamagaw sya ni Jakob a nawara si Jose a anak na, pinilit naw
inawan naw a maydisna do katri naw.
3 Binata ni Jakob di Jose a kāna, "Napaboyaw dyaken iyaw Manakabalin
a Dyos do kachwaw do kayan kwaw do Los do tana no Kanaan, as dawriw
nangbindisyonan na dyaken.
4 Binata no Dyos dyaken a kāna, 'Torohan konchimo so aro a pōtot mo
tan payparinen ko sanchiw kapotōtan mo a aro a nasyon. Itoroh konchiw
nyaya tana a dyira dan kapotōtan mo a abos pandan.' "
5 Tinongtong ni Jakob naychirin a kāna, "Imom Jose, ibidang ko sa a
anak ko siraw dadwaya mahahakay a pōtot mo a nayanak do Egiptwaya
sakbay a nangay ako dya. On, ibidang ko a dyaken dana sa Epraim kan
Manases a akmas Ruben kan Simeon.
6 Ki an myan pa sanchiw somarono dyira a maipōtot mo, ki dyira mo.
As maynamot do tana a matawid danchi, ki yapo dananchi da Epraim kan
Manases iyaw tawid da.
7 Parinen ko nyaya a maynamot di Rakel a ānang mo. Ta do nakapaybidi
kwaw a yapod Mesopotamya, taywara nagmamamyo ako do kayam
namen, ta nadiman si ānang mo a baket ko do tana a Kanaan a masngen
do idi a Eprata. Dawa, intanem ko daw do bitaw no rarahan a komwan do
Eprata." Betlehem dana sichangori iyaw Epratawy do kaychowa.
8 Do nakaboyaw sya ni Jakob siras dadwaw a pōtot ni Jose a mahahakay,
inyahes na a kāna, "Sino saw nyaya kamotdehan?"
9 Initbay ni Jose a kāna, "Siraw nya, mo Āmang, intoroh no Dyos a
motdeh ko do kayan kwaya do dya."
Binata ni Jakob dya a kāna, "Pasngenen mo sa dyaken tan bindisyonan
ko sa."
10 Binata ni Jakob komwan a maynamot ta makaboya paba do kamalkem
na. Dawa, pinasngen sa ni Jose dyaw motdeh na saw. Kinepkep sa ni Jakob,
as nakadadek na sira.
11 Binata ni Jakob di Jose a kāna, "Polos a hahawen ko paba mirwa ta
mayboya. Ki maynamot do kāsi no Dyos, naboya ko paymo a aran sira
paw motdeh mo saya."
12 Katayoka na, pinabawa ni Jose saw anak naw a yapo do masngenaw
do tōd ni Jakob, as nakapagrokob na do ratag do salapenaw ni āmang na
a mangipaboya so kapagdayaw na dya.
13 Sinpangan na, pinaydogod ni Jose si Epraim do anmwaw no kaholi a
tanoro ni Jakob, as si Manases do kawanan naw.
14 Ki pinaytopdis ni Jakob tatchay na saw, as pinalapaw naw kawanan
naw do ohwaw ni Epraim a ādi na. As pinalapaw naw kaholyaw a tanoro
na do ohwaw ni Manases a matoneng.
15 Katayoka na, binindisyonan san Jakob,* as binata na a kāna,
"No Dyos pakono a dinaydāyaw da simna āpong ko a si Abraham kan
āmang ko a si Isaak, ombindisyon dyinyo. On, iyaw Dyosaya a
nangaywan dyaken a nanda sichangori,
16 iya paw Anghilaw† a nangisalakan dyaken do tabo a marahet. Iya

* **48:15** **48:15** Do manyoskripto a Hebreo, ki "binindisyonan Jakob si Jose." † **48:16** **48:16** Gen. 22:11

pakono ombindisyon siras dadwa saya a anak mo. As maynamot
dyirad dadwa saya, polos pakononchi a dya mawayakan ngaran ko
kan ngaran da simna āpong kos Abraham kan si Isaak a āmang ko.
Mayparo pakononchiw kapotōtan da do hapotayan tana."
17 Nagmamayo si Jose do kaboya naw a iyaw kawananaw a tonoro ni
āmang naw, pinalapaw na do ohwaw ni Epraim. Dawa, inigpet naw
tanorwaw ni āmang na tan paydisen na do ohwaw ni Manases.
18 Binata ni Jose a kāna, "Komwan aba, mo Āmang, ta nyaw matoneng.
Iyaw machita a palapawan mo so kawananaya tanoro mo."
19 Ki maskeh si āmang na, as binata na a kāna, "On mo anak ko, chapatak
ko. Masisita panchiw kapotōtan ni Manases. Ki alit na, mimyan paw
kapotōtan no ādi naya, ta mayparin sanchi a aro a nasnasyon."
20 Binindisyonan na sa do dawri a araw. Binata na pa a kāna, "Siranchiw
ngaran nyo a dadwaw, osaren dan Israelita saw a kapotōtan ko an
mangbindisyon sa. Batahen danchi a, 'Payparinen na pakono inyo ni Āpo
Dyos a akmas pinarin na da Epraim kan Manases.' " Dawa, pinanoma na
si Epraim kan Manases.
21 Katayoka na, binata na di Jose a kāna, "Maboya mo a makey dana
mawsep byay ko. Ki aran komwan, myan anchiw Dyos dyinyo, as
paybidyen anchinyo do tana a Kanaan a dyira no kapoonan ta saw.
22 Ta sirabaw kakakteh mo, an dya imo iyaw panorohan ko so tana a
Sikem a inhap ko dyirad Amorreo saw a tawotawo maynamot do bahayang
kan pana ko."‡

49

No Kapanawdyan A Chirin Ni Jakob

1 Katayoka na, tinawagan sa ni Jakob siraw anak naw a mahahakay, as
binata na a kāna, "Maypasngen kamo dyaken, ta ibahey ko iyaw maparin
dyinyo do masakbayan.
2 Inyo a anak ko, maypasngen kamo ah. Sichangori, adngeyen nyo yaken
a āmang nyo.
3 Ruben, imo matoneng. Imo akmay kayit ko, ta imo no dāmo a anak ko
a yanan hahawen ko a kayit no kapotōtan ko sa a somarono. Imo
iyaw kadadayāwan kan katotorayan dyirad tabo a kamotdehan ko.
4 Ki akma kay ranom a dya mabengbeng, ta maigpet mwabaw inawan
mo. Inoknod mo iyaw minabakes kwaw. On, linaposan mo iyaw
ngaran ni āmang mo. Dawa, imo pabanchiw kasisitaan.*
5 As inyom Simeon kan Lebi, ki mayengay kamo, ta pirmi a asoten nyo
bahayang nyo a mamarin so marahet.
6 Aysa! Machibawa ako do marahet saya tolag nyo. Machiraman
akwaba do sililimed saya a pagsarsaritaan nyo, ta mangdimdiman
kamo so tawo do soli nyo, as kan sisyabaken nyo sa bongbonghwen
baka saw do katangsit nyo.
7 Mabay kamo pakono do kasosolihen nyowaya. Mabay kamo
pakono do karanggas nyowaya, ta taywara kamwaya so karanggas.
Paychawpiten sanchi ni Āpo kapotōtan nyo do tana dan kakakteh
nyo, as kan abanchiw mismo a tana nyo.
8 Imom Joda, dayāwen danchimo no kakakteh mo saya. Abāken mo saw
kabōsor mo, as rokrokoban danchimo no kakakteh mo saya.

---

‡ **48:22 48:22** Gen. 33:18–34:29; Jn. 4:5 * **49:4 49:4** Gen. 35:22

9 Akma kaw bomaro a lion, mo Joda a somnabat a yapod nangdimanan
mos kanen mo. On, akma kaw lion a mayyenenet kan maypoktad.
Abaw makaitored a mangriribok dyimo.
10 Igpet monchim Jodaw baston no āri, as nāw na magtoray kapotōtan
mo saw mandanchan kawara no oyod a Āri, ta iyanchiw tongpalen
no tabo a tawotawo do bilbilin na.
11 Igālot monchiw asno mo do atngehaw no obas, as kaigalot monchis
orbon naw do kagaganayan a yangaw no obas. Akmanchiw maparin
a paybasabasan so laylay mo mabaya a palek a yapod asoy no obas
a maynamot do kāronchin asi na.
12 Mabahebaheng anchiw mata mo kan palek, as maydaydak nyipen
mo kan gātas maynamot do kāron maganay a kanen mo.
13 Imom Sabolon, ki omyan kanchi do payis no kanayan. Do banwa mo,
maganay a pagpondwan danchin gapor. As no tana mo, ki makarapit
anchi do Sidon.
14 Imom Issakar, akma kay mayit a asno a pirmi a maypoktad do
payapayawan no pagkargaan na.
15 Ki an maboya mo a maganay paynaynahahan mwaw kan makaay-
ayo tana mwaw daw, maybobokot kanchi a mayrara so marahmet,
kan ipaitoray monchiw inawan mo do kapaytarabako a inkapilītan.
16 Imom Dan, itorayan mo sanchiw tawotawo mo a akmas kadwan saw a
gropo a kapotōtan ni Israel.
17 Akma kanchiw marem do bīt no rarahan a manonyit so kokod no
kabalyo tan masday nakasakayaw a mayhaharag do tana.
18 Imom Āpo, hahawen ko iyaw kapangisalakan mo dyamen.
19 Imom Gad, myan anchiw bonggoy no tolisan a mangraot dyimo, ki
lakalakatan mo sanchi a gobaten.
20 Imom Aser, mapahtot anchiw tana mo so aro a maganay a āpit. Yapod
āpit saya, maitoroh monchiw maimas a kanen a akmas kanen dan
aāri.
21 Imom Neptali, akma kaw ogsa a siwayawaya. Mapipintas sanchiw pōtot
mo.
22 Imom Jose, akma kay awat a naimoha do payis no akbod.† Maasiw
awataw, kan romapit yangayangaw naw do bīt no ahad.
23 Raoten danchi imo no kabōsor mo saw a maranggas, as lakatan
danchi imo a panahen, ta taywara ipsok daymo.
24 Ki mahodyihodyi abaw bai mwaw a igpet mo, kan mayit tatchay
mo a maynamot do sidong no Mabīleg a Dyos ni Jakob a iyaw
Mangipaspastor kan iyaw Mangay-aywan so Israel.
25 On, sidongan anchimo no Dyosaya a dayāwen ko a āmang mo. Iyaw
Manakabalin a Dyos, mangbindisyon dyimo. Bindisyonan naymo
so chimoy a yapod hanyit kan ranom a yapod irahem no tana.
Bindisyonan na paymo do aro a binyay kan kamotdehan mo.
26 Ta mabosboslon nakabindisyon na dyaken ni Āpo Dyos kan siraw
aāmang ko saw. Masaw a nāw na dyaken bindisyon naya a dya
madyiwadyiway a kayarig nad nanoma saya paytoytokonan a dya
mabdibdis. On, omyan pakono nya bindisyon dyimom Jose, imo a
napidi dyirad tabo a kakakteh mo.
27 Imom Benhamin, akma kay asa binyay a mayngaran so lobo a
maranggas. An maraw, pirmi ka maychichwas so dimanen mo a

† **49:22 49:22** Do kadwan saw a manyoskripto, ki “Imom Jose, ki akma kay bolaw a asno a masngen do akbod. Akma kay orbon a kabalyo do paytokotokonan.”

kanen, as an mahep binglayen mo ināgaw mwaw.” Nyaw binata ni Jakob.

28 Siraw nyaw nayparin a asa poho kan dadwa a bonggoy a kapotōtan ni Israel mana Jakob. Nyaw inbahey ni āmang da do kabindisyon naw so katayitayisa dyira sigon do omnwaw a pamakada na a ichirin do katakatayisa dyira.

No Kadiman Kan Kaitabon Ni Jakob

29 Katayoka na, binilin ni Jakob anak na saw a kāna, “Changori, makey ako na madiman a machasa dyirad kapoonan ko saw. Itabon nyonchi yaken do nakaitabonan daw no kapoonan ko saw do aschipaw do bengkag ni Epron a Heteo.‡

30 Iyaw nyaya aschip, ki myan do bengkag do Makpela do dayāen logar a Mamre do tana Kanaan. Ginatang ni Abraham nyaya aschip kan bengkag di Epron a Heteo a pangitabonan.

31 Dawriw nakaitabonan da Abraham kan Sara a baket na. As dawri paw nakaitabonan da Isaak kan Rebekka. As dawriw nangitabonan kos Lea.

32 Nagatang nyaya bengkag kan aschip dyirad Heteo saw a tawo kaychowa pa.”

33 Do katayokaw no kapamilbilin ni Jakob, minirwa naypoktad do katri naw, as nawri danaw nakabitosan no anges na.

50

1 Kinepkep ni Jose si āmang na a tomnanyitanyis, kan dinadek naw ropa naw.

2 Katayoka na, binilin ni Jose siraw mangbalsamar saw tan balsamaren da si āmang na. Dawa, binalsamar da.

3 Apat a poho a karaw iyaw pinarin da, ta nyaw gagāngay a kahay no kapagbalsamar. Nagmanmanto saw taga Egiptwaw so papito a poho a karaw a maynamot do nakadiman ni āmang ni Jose.

4 Do katayokaw no chimpo no nakapagmanto da, binata ni Jose dyirad opisyalis saw no āri a kāna, “Chāsi nyo pa yaken, ta ibahey nyo nya saya chirin ko di āri a kon nyo,

5 ‘Do kakalo a madiman ni āmang ko, pinagkari na yaken a itabon ko do tanem na a inpakadi na do aschipaw do tana a Kanaan. Dawa, palobosan mo pakono yaken a mangay a mangitabon si āmang ko. Ara, ta maybidi akonchi.’ ”

6 Ki nyaw inbahey no āryaw a kāna, “On, yangay mo a itabon si āmang mo a akmas inkari mo dya.”

7 Do dawri, inyangay ni Jose a intabon si āmang na. Minonot sa di Jose a mangay do Kanaan tabo opisyalis saw no āri, siraw panglakayen saw do palasyo na, as kan siraw tabo pangpangolwen saw do Egipto.

8 Minonot saw tabo a pamilya ni Jose, siraw mahahakay a kakakteh na kan tabo a pamilya ni āmang na. Sira danaw adedekey da saw kan siraw karniro, kalding, kan baka da saw nabidin do tana a Gosen.

9 Myan pa saw kadwan a nagkabalyo kan nachisakay do karison a minonot di Jose. Taywaraw kāro no bonggoy da.

10 Do nakapakarapit daw do pangir-irekan daw do Atad do dāya naw do Oksong a Jordan, kinalyak daw nagdongdong-aw. Do dawri, papito a karaw a pinarin ni Jose iyaw dadakay daw a kapagdongdong-aw.

---

‡ **49:29 49:29** Gen. 23:1-20

11 Do nakaboya daw no omidiaw do Kanaan so nyaya kapagdongdong-
aw da do Atad, binata da a kon da, “Taywaraya makapaynyin nyaya a
kapagdongdong-aw no taga Egipto saya.” Dawa, nayngaran nawri a logar
do dāya nad Jordan so Abel Misraim.*
12 As dawa, pinarin dan mahahakay saw a anak ni Jakob iyaw inbilin
naw dyira,
13 ta inyangay daw bangkay naw do tana a Kanaan, as intabon da do
aschipaw a myan do bengkag do Makpela do dayāen logar a Mamre. Iyaw
nya aschip kan bengkag, ginātangaw ni Abraham di Epron a Heteo tan
payparinen na pagtatanman.
14 Katayoka ni Jose a nangitabon si āmang na, naybidi do Egipto kontodo
siraw kakakteh na saw kan siraw tabo tawotawowaw a minonot dya do
kaitabon ni āmang na.

No Kaibahey Ni Jose So Dyi Na Kapamahes

15 Katayoka no nakadimanaw ni āmang da, namo saw mahahakayaw a
kakakteh ni Jose. Binatabata da a kon da, “Angwan ari pa yaten ni Jose a
ipsok, as bahsen na yaten do marahetaw a pinarin ta dya do kachwaw?”
16 Dawa, nyaw inpaibahey da di Jose, “Sakbay a nadiman si Āmang,
17 inbilin na dyamen a ibahey namen dyimo nya a kāna, ‘Pakawanen
mo pakono saw mahahakay a kakakteh mo do gatos da dyimo kan do
marahetaw a pinarin da dyimo do kachwaw.’ Dawa, chāsi mo pa yamen,
yamen a tobotoboyen no Dyos ni āmang mo, ta pakawanen mo pa yamen
do gatos namen dyimo.” Tomnanyis si Jose do nakadamag naw so nyaya.
18 Sinpangan na, mismo dana siraw kakakteh naw nangay di Jose, as
nagrokob sa do tana do salapen na. Binata da a kon da, “Cha kami dya a
mayparin a adipen mo.”
19 Binata ni Jose dyira a kāna, “Mamo kamwaba, ta polos a dyi kwa
salsalyan chakey no Dyos.
20 Panggep nyo mamarin so marahet dyaken do kachwaw, ki pinayparin
no Dyos a maganay a akmas naparinaya changori tan dya madiman
riniwriw a tawotawo do kapteng.†
21 Dawa, abaw chamo nyo, ta yaken makatoneng dyinyo kan siraw
kamotdehan nyo.” Do dawri, napakaro iyaw kāmo da do dyaya inbahey
ni Jose dyira do makahwahok saw a chirin na.

No Kadiman Ni Jose

22 Tinongtong ni Jose iyaw minyan do Egipto kontodo saw tabo a pamilya
ni āmang na. Magtawen so asa gasot kan asa poho do kadiman na.
23 Ki sakbay no kadiman na, naboya ni Josew apōko na saw do toben
yapod siraw pōtotaw ni Epraim. As do kaiyanak dan apōko naw do tōd
a siraw pōtotaw ni Makir a mahakay a pōtot ni Manases, sinapnyi sa ni
Jose, ta nawriw dadakay da a rawaten da do pamilya da.
24 Do asa karaw, binata na dyirad kakakteh na saw a kāna, “Makalo
danaw kabitos no anges ko. Ki aran komwan, chapatak ko a no Dyos
masigorādo a mangaywan dyinyo. Ikaro nanchinyo do dya a tana, as
paybidihen nanchinyo do tanaw a inkari na da simna Abraham, Isaak,
kan Jakob.”
25 Katayoka na, pinagkari na saw mahahakayaw a kakakteh na a kāna,
“Masigorādo ko a no Dyos, ki mangaywan dyinyo, as anchan pabidihen

* **50:11** **50:11** No chakey na batahen Abel Misraim do chirin a Hebreo, ki “dongdong-aw dan taga Egipto.” † **50:20** **50:20** Roma 8:28

naynyo do dawri a tana, ikari nyo dyaken a panawbi nyonchi iyaw bangkay ko.”
26 Nadiman si Jose do kapagtawen na so asa gasot kan asa poho. Binalsamar da iyaw inawan na, as nakailongon da sya do Egipto. 22:14 Do chirin Hebreo, ki “Jehoba-jireh.”

Roth

No Nakangay Ni Elimelek kan Pamilya Na Do Moab

1 Do chimpo dan ok-okom a mangitoray do tana a Israel,* myan
kapaychapteng do tana daw. Do dāwri, myan asa a mahakay a taga
Betlehem do irahem no sākop no Joda a nangay a minyan do tana a Moab
kontodo si baket na kan dadwaw a pōtot na a babbaro.
2 Elimelek iyaw ngaran nya mahakay. Noemi iyaw ngaran baket na, kan
Mahalon kan Kilion iyaw ngaran dan babbaro da saya. Iyaw nya pamilya,
ki yapo do partīdos dan kapoonan ni Eprata a minyan do idi a Betlehem
do sākop no Joda. Ki do dāwri a chimpo, nayadis sa Elimelek do tana a
Moab kan minyan sa daw.
3 Do dawri, nadiman si Elimelek kan natokos si baket na a si Noemi
kontodo dadwa saw a pōtot na a mahahakay.
4 Siraw dadwaw a pōtot na a mahahakay, ki nangabahay sa so
mababakes a Moabita. Orpa iyaw ngaran asaw, kan si Roth iyaw ngaran
asaw. Minyan sa do Moab so sigoro asa poho a katawen.
5 Sinpangan na, nadiman si Mahalon kan Kilion. Dawa, si Noemi lang a
bālo natokos, ta aran siraw dadwaw a anak na a mahahakay, ki nadiman
sa.

No Nakapaybidi Ni Noemi kan Roth Do Betlehem

6 Do dāwri, do kayan paw ni Noemi do Moab, nadāmag na a si ĀPO,
ki binindisyonan na saw tawotawo naw do Joda, ta āro danaw āpit daw.
Dawa, nagrobwat si Noemi a komaro do Moab a maybidi do mismo na a
tana kontodo siraw dadwaw a manōgang na.
7 Komnaro sa yapo do yanan daw, kan nanakey sa a maybidi do tana a
Joda.
8 Ki do kayan daw do rarahan, binata ni Noemi dyirad dadwaw a
manōgang na a kāna, “Inyo a anak ko, maybidi kamo na do bōkod nyo a
inyapwan. Nolay nyo naw machangay dyaken. Sichangori, si ĀPO pakono
mangbindisyon dyinyo do maganayaya a pinarin nyo dyaken a akmas
pinarin nyowaw dyirad lalakay nyo saw a nadiman.
9 Si ĀPO pakono manoroh so bindisyon dyinyo tan mirwa kamo a
makakabahay kan mangnānam so ragsak do bayo a pamilya nyo.”
Do dāwri, dinadek na sa ni Noemi a pagpakāda na dyira, ki nakalyak sa
a tomnanyis dadwaw a manōgang na,
10 kan binata da dya a kon da, “Enggam ānang, machangay kami dyimo
a maybidi dyirad kakabagyan mo saw.”
11 Ki initbay ni Noemi a kāna, “Inyo a anak ko, maybidi kamo na. Āngo
hahawen nyo an machangay kamo dyaken? Maymanganak ako pawri so
mahahakay a tādi dan lalakay nyo saw?
12 On, maybidi kamo na, inyo a anak ko. Aysa, bakbaketan ako naya,
kan maparin ako paba mangabahay. Aran myan paw hahawen ko a
machoknod sichahep tan maymanganak akos dadwa a mahahakay,
13 mapanaya nyoriw kapaypabaro da? Baywan nyoriw inawan nyo a
mirwa a mangabahay? Maparin abaw komwan anak ko. Makpad danaw

* **1:1 1:1** No chimpo dan ok-okom, ki sigoro myan 300 a katawen as nakasarono no nakapangitoray ni Āri Saolo a iyaw dāmo a āri no Israel.

byay ko kan chakey kwaba matahaman nyo, ta tinadyichokodan na yaken ni ĀPO.”
14 Do dāwri, minirwa dana sa a tomnanyis. Nakatayoka na, dinadek
ni Orpa si katogāngan na, as nakapagpakāda na. As si Roth, ki nāw na
nachikepkep di katogāngan na.
15 Ki binata ni Noemi dya a kāna, “Chiban pas abīrat mo. Maybidyaya
dyirad kakabagyan na saw kan siraw dyos na saw.† Machonot kabawri
dya?”
16 Ki initbay ni Roth a kāna, “Pilīten mwaba yaken a mangkaro dyimo
mana maybidi a dya machangay dyimo, mo ānang. Aran dino ngayan mo,
machangay ako, as aran dino pagyanan mo, dawriw pagyanan ko. Siraw
kakabagyan mo, ki mayparin sanchi a kakabaygan ko, as kan iyaw Dyos
mo, ki Dyos ko.
17 Aran dino kadimanan mo, dawrinchiw kadimanan ko, kan
dawrinchiw pakaitaneman ko. Si ĀPO pakono mangdōsa dyaken an
ipalōbos ko a myan mapaysyay dyaten malaksid do kadiman ko.”
18 Do nakaboyaw ni Noemi a dyi dana matadyan kapangtokto ni Roth a
machangay dya, ninonolay narana.
19 Dawa, siraw nya dadwa a mababakes, ki tinongtong daw nanakey a
manda do Betlehem. Do nakapakarapit daw do Betlehem, nasdaāwan tabo
a omidi daw, kan sira danaw yanan dangoy da. As siraw mababakes saw
do dawri a idi, ki naysin-iiyahes sa a kon da, “Oyodori a iya si Noemi?”
20 Binata ni Noemi dyira a kāna, “Tawagan nyo paba yaken so Noemi,
basbāli tawagan nyo na yaken so Mara,‡ ta iyaw Dyos a Manakabalin do
Tābo, ki taywara a pinaypakpad naw byay ko.
21 Do nakakaro ko dya, myan tabo pamilya ko, ki pinaybidi na yaken
ni ĀPO kaynaynawan ko na. Āngo ta tawagan nyo pa yaken so Noemi?
Si ĀPO, iyaw Dyos a Manakabalin do Tābo, ki pinasabhayan na yaken so
taywara a marahmet do byay ko.”
22 Komwan nakapaybidi ni Noemi yapo do tana a Moab kan nachonot dya
si manōgang na a si Roth a Moabita. Do nakapakarapit daw do Betlehem,
kasiknan pan kapagāpit da so sebāda.§

2

No Kangay Ni Roth Do Bengkag Ni Boas

1 Do dawri a idi, myan asa kabagyan ni Noemi a yapo do partīdos ni
Elimelek a lakay na. Iyaw nya kabagyan na a mayngaran so Boas, ki
mabaknang kan mabigbigbig a tawo.
2 Do asa a karaw, binata ni Roth a Moabita di Noemi a kāna, “Ānang,
palobōsan mo pa yaken a mangay do kadwan saya a bengkag dya,
ta an myan makey do akin dyiraw so bengkagaw, ki somdep ako a
mangabābas.”*
Initbay ni Noemi dya a kāna, “Na, mangay ka anak ko ah.”
3 Dawa, nangay si Roth do bengkag saw, as kan insiknan naranaw
nangabābas do nakayapwan daw no magrānyi saw. No naparin, ki
nairana a nangayan naw bengkagaw a dyira ni Boas a yapo do partīdos ni
simna Elimelek a katogāngan na.

---

† **1:15 1:15** Mana “do dyos na”. Iyaw dyos dan Moabita, ki Chemosh. Nom. 21:29, 1 Aāri 11:7.
‡ **1:20 1:20** No chakey na batahen Noemi, ki “magānas”, as no chakey na batahen Mara, ki “makpad”. § **1:22 1:22** No plastar no sebāda, ki akmas paray mana trigo. * **2:2 2:2** Leb. 19:9-10, 23:22; Deot. 24:19

4 Nahay abas dēkey, nawara si Boas a yapo do Betlehem kan napakatoneng dyirad magrānyi saw daw a kāna, “Si ĀPO pakono myan dyinyo!”

Tominbay sa a kon da, “Aran imo, si ĀPO pakono myan dyimo!”

5 Sinpangan na, inyahes ni Boas do pangōlo daw no magrānyi saw a kāna, “Nakayapwan na pamilya no nawri a balāsang?”

6 Inatbay no mangipangōlwaw dyirad magrānyi saw a kāna, “Iyaw nawri a mabakes, ki iyaw Moabitaw a nachangay di Noemi a somnabat a yapo do Moab.
7 Inakdaw naw pamalōbos dyaken a mangabābas do nakayapwan daya no magrānyi saya. Do nakawara naw, dinitā naranaw naytarabāko yapo pa kabekas a mandas changori malaksid do nakapaynahah naw kaychis dēkey do bengbeng.”

8 Do dāwri, nangay si Boas di Roth, kan binata na dya a kāna, “Ādi, adngeyen mo pa yaken. May kaba a mangabābas do matarek a bengkag mana komaro kaba dya. Machikayban ka na dyirad mababakes saya a maytarabāko dya.
9 Kapyahen mo a chiban yanan dan magrānyi saya kan onotan mo sa, as kan machikayban ka dyirad mababakes saw. Binilin ko saw babbarwaw a dyi daymo a ririboken. An mawaw ka, tod ka mangay a minom do pinoranom da saw no babbaro saw.”

10 Do nakadngeyaw ni Roth so nyaya, nagrokob do tana, kan binata na di Boas a kāna, “Āngo naparin ko a kadawan mo dyaken a asa ako lang a gan-ganaet?”

11 Ki initbay ni Boas a kāna, “Nadāmag ko a maynamot do tabo a kaparin mo di katogāngan mo yapo do nakadiman lakay mo. On, nadāmag ko pa an maypāngo nakakaro mo siras inyapwan mo kan mismo a tana mo tan mangay a machiyan do tawotawo a istranghiro dyimo.
12 Si ĀPO pakono manggon-gona dyimo do maganay saw a kaparin mo. On, maboslon pakono gon-gona mo a yapo di ĀPO a Dyos no Israel, ta nachikāmit ka dya a akmay pyek a nagpasalokob do opa.”

13 Tominbay si Roth a kāna, “Myan pakono dyaken pakatongtongan no pakahwahokan mo, mo āpo, ta inahwahok mo yaken, kan naychirin ka dyaken so maganay a aran mabwabodis saad ko kan siraw maytarabākwaya dyimo.”

14 Do oras danaw no kākan, binata ni Boas di Roth a kāna, “Machihanghang ka pa dyamen mo ādi. Manghap ka pas tināpayaya, as kapadinot mo sya do somnokaya a palek.” Dawa, naydisna si Roth a nachitalin dyirad magrānyi saw. Do dāwri, nanoroh si Boas so pilīpig di Roth. Komninan a mandad nakabsoy na, ki myan paw panda na.
15 Do nakakarwaw ni Roth a maybidi a mirwa a mangabābas, inbilin ni Boas dyirad maytarabāko na saw a kāna, “Palobōsan nyo iya a mangpeh so dāwa a aran do yanan naposot saw a rinānyi, kan baywan nyo aba,
16 basbāli a oyoten nyo kadwan saw a dāwa yapo do naposot saw a rinānyi, kan talnonoyen nyo para dya. Paydabdab nyo aba ah.”

17 As dawa, nangabābas dana si Roth a manda do kapaysarisari. Katayoka na, inbāot naw inabābas naw, ki nakakpeh so irek a makalo a anem a kasalop.†

† **2:17 2:17** Do chirin Hebrew, ki “asa epa” a mayengay do 15 litros mana 12 kilo.

18 Insoson naw irekaw a insabat do idi. Do nakawara naw, inpaboya
naw kāron insabat naw di katongāngan na.‡ Intoroh na paw pilīpigaw a
panda na do nakapachakan naw.
19 Inyahes ni katogāngan na a kāna, “Dino nagabābasan mo sicharaw?
Sino akin bengkag so naytarabākwan mo? Si ĀPO pakono mangbindisyon
so nawri a tawo a nangbigbig dyimo.”
Inpadāmag ni Roth di katogāngan naw maynamot do mahakayaw a akin
bengkag so naytarabākwan naw a kāna, “Iyaw mahakayaw a akin bengkag
so naytarabākwan kwaw sicharaw, ki mayngaranaw so Boas.”
20 Tinbay ni Noemi iyaw manōgang naw a kāna, “Si ĀPO pakono
mangbindisyon di Boas! Si ĀPO, ki manginonolay aba, ta tadyichokodan
na sabaw sibibyay kan nadiman dana.”
Innāyon na pa a kāna, “Nawri a mahakay, ki asa masngen a kabagyan
ta. Iya, ki asa dyirad myanaw so rebbeng a mangaywan do pamilya ta.”§
21 Do dāwri, binata ni Roth a Moabita a kāna, “Myan paw binata
na dyaken a ‘Machikayban ka dyirad maytarabāko ko saya a mandad
katayoka tābon kapagrānyi ko,’ kāna.”
22 Tinbay ni Noemi si Roth a kāna, “On mo anak ko, maganaganay an
machikayban ka dyirad maytarabāko saw a babbalāsang dya, ta an do
matarek a bengkag, angwan myan mangranggas dyimo.”
23 As dawa, nāw ni Roth a nachipaytarabāko dyirad babbalāsang saw a
trabahador ni Boas a mangabābas nanda do katayokaw no kapagrānyi so
sebāda kan trigo.* Ki kāda mahep somabasabat do yanan katogāngan na.

3

Si Roth kan Si Boas Do Pagibaōtan So Irek

1 Do asa karaw, binata ni Noemi di Roth a kāna, “Anak ko, rombeng a
sidongan koymo a mirwa a mangabahay kan paysonongen ko kayayan mo,
tan myan danaw bōkod mo a pamilya.
2 Kabagyan tabawri si Boas a nachipaytarabākwan mo a myan so
trabahador a babbalasang? Adngeyen mo yaken. Sichahep mangay anchi
si Boas a maytahep so sebāda do pangirkan naw.
3 May ka mariyos, as kapagbangbanglo mo, as kapaylaylay mos map-
intāsaw. Katayoka na, may ka do pangirkan naw, ki mapaboya kaba dya
ah, mandad katayoka na koman kan minom.
4 Do oras naw anchi a makaycheh, siimen mo a maganay an dino
paypoktadan naw. Anchan nakaycheh dana, takasan mo kokod naw, as
kapaypoktad mod tokaran naw.* Ibahey nanchi dyimo an āngo parinen
mo.”
5 Inatbay ni Roth si katogāngan na a kāna, “On mo ānang, tabo inbahey
mo dyaken, parinen ko.”
6 Dawa, nangay do pangirkan naw, kan pinarin naw tabo a akmas
inbaheyaw ni katogāngan na dya.
7 Do nakatayokaw ni Boas a komninan kan mininom, nadidiw naw
kapnek. Dawa, nangay a naypoktad do payisaw no yananaw no inopo da
a rinānyi, as kan nakaycheh daw. Do dāwri, nakanapyek si Roth a nangay

---

‡ **2:18 2:18** Do kadwan saw a manyoskripto, ki batahen da a “naboya no katogāngan naw kāro na”. § **2:20 2:20** Leb. 25:25 * **2:23 2:23** No kapagrānyi so sebāda, ki do pandan Abril kan do kasiknan Mayo. Somarono a kapagranyi so trigo, ki do pandan Mayo kan do kasiknan no Honyo. * **3:4 3:4** Nyaw dadakay dan Israelita tan mangipaboya so kakey da a magpaitoray.

do yanan ni Boas kan tinakasan naw kokod naw, as nakapaypoktad na do tokaran naw.
8 Do kaabak no mahep, myan naychihat a nakayokayan ni Boas. As do
kapaybadyichid naw, nadlaw naw mabakesaw a naypoktad do tokaran
naw.
9 “Sino ka?” inyahes na.
“Yaken si Roth a adipen mo, mo āpo,”† inatbay na. “Maynamot ta imo
kabagyan lakay ko, imo myan so rebbeng a mangalāngon dyaken. Dawa,
kabahayen mo pa yaken.”‡
10 Binata ni Boas a kāna, “Si ĀPO pakono mangbindisyon dyimo, mo
ādi. Mangamangay a adayo nakaipaboya mwaya so kapodno mo dyamen
a kakabagyan mo kan pinarin mwaya di katogāngan mo. On, ta linakatan
mo saba pachikabahayan babbaro saya a aran mabakbaknang mana
mapobpobri sa kan yaken.
11 Sichangori, mo ādi, mabakel kaba. Parinen konchiw tabo inakdaw
mo, ta tabo saw kaidyan, ki matonngan a imo, ki asa mabakes a madāyaw.
12 Ki aran oyod a yaken, ki kabagyan mo a masngen, myan paw kabagyan
ta a ad-adda so kalintegan a masngesngen kan yaken a mangalāngon
dyimo.
13 Myan ka pa dya sichahep. Anchan mabekas, mangay akonchi a
machisarīta dya. An alangōnen na imo, ayket, maganay. Iya danaw
makatoneng. Ki an chaskeh na a rawaten iyaw nyaya rebbeng dyimo, ikari
ko di ĀPO a yaken dananchiw mangrawat so nya rebbeng dyimo. Dawa,
maypoktad ka pa dya manda do kapaysesedang.”
14 Dawa, naypoktad si Roth do tokaranaw ni Boas a manda do
kaparbangon. Ki sakbay a maysesedang, naybangon dana tan abo tawo
a makabigbig dya, ta chakey naba ni Boas a myan makapatak a myan
mabakes a nangay do pangirkan naw.
15 Sakbay a komnaro si Roth, binata ni Boas dya a kāna, “Pakarohen mo
paw kagay mwaya, kan bolayen mo pa.” Do nakabolay naw sya, nangrokod
si Boas so makalo a godwa a kaban a irek no sebāda a pinado na do kagay
naw, as kan pinakachin na tan isoson ni Roth. Katayoka na, insabat ni
Roth do idi.§
16 Do nakasabat naranaw ni Roth, ki inyahes ni katogāngan na a kāna,
“Komostaw naparin, mo anak ko?”
Ki inpadāmag ni Roth tabo pinarin ni Boas dya.
17 Innāyon na a kāna, “Binata na a ‘Basta dyi ka somabat do katogāngan
mo a abo isabat mo.’ Dawa, intoroh naw dyaken tabo nya a sebāda.”
18 Inatbay ni Noemi a kāna, “Panayahen mo anak ko a mandan madngey
mo an āngonchiw maparin. Iyaw nya mahakay, ki maynahah abanchi a
mandad katongpal nas tābo rebbengen na dyimo.”

4

No Kapaychabahay Da Boas kan Roth

1 Do kamabekasanaw, nangay si Boas do bīt naw no rowanganaw no idi
a pagmimitingan dan tawotawo, kan naydisna daw. Nahay aba, homnabas
iyaw kabagyan naw a naibahey na a mangalāngon sya. Tinawagan ni Boas
a kāna, “Hoy! Anchi ka. May ka pa dya maydisna.” Ki nangay a naydisna.

† **3:9 3:9a** Komwan binata na a mangpadāyaw di Boas. ‡ **3:9 3:9b** Do chirin Hebreo, ki “Taloban mo yaken so ayob mwaya.” Nya dadakay no bālo a mangdaw so sidong. § **3:15 3:15** Do kadwan a manyoskripto, ki batahen da a “Katayoka na, nangay si Boas do idi.”

2 Sinpangan na, nangrara si Boas so asa poho dyirad panglakayenaw do
dawri a idi, kan inakdaw na dyira a maychadisdisna pa sa daw.
3 Katayoka na, binata ni Boas do dawri a kabagyan na a kāna, “Naybidi
danaw si Noemi a yapod tana a Moab, ki maglākwaw so tana a iyaw dyiraw
ni simna Elimelek a kabagyan ta.
4 No myan do aktokto ko, ki rebbeng na a ibahey ko dyimo an chakey mo
a isalākan nya tana do salapen dan maychadisdisnaya dya kan do salapen
dan panglakayenaya no kaidyan ta a sistīgo ta. Ki an dyi mo a isalākan,
ibahey mo dyaken tan chapatak ko. Ta imo lang maparin a manma myan
so kalintegan, as kan yaken somarono dyimo.”
Inatbay na a kāna, “Na! Isalākan ko ah, ta nawryayaw rebbeng ko.”
5 Ki binata ni Boas a kāna, “Do araw a gatāngen mo bengkagaw a yapod
Noemi, machita kabahayen mo pa si ādi Roth a Moabita a iyaw nabālwaw
tan myan maipōtot a mahakay a omtongtong so ngaranaw no nadimanaw
kan tan dya mabo tanaw a tāwid no pamilya na.”
6 Do nakadngey naw so nya, binata no kabagyanaw a kāna, “Awān!
An komwan, maisalākan kwabaw nawri a tana, ta matāwid dabanchi no
mismo a pōtot ko.”
7 (No dadakay da do Israel kaychowa, an myan makey a mapayadis so
kalintegan na do matarek a maynamot do asa a bānag, ki itoroh naw
kasmangaw no tokap na do katōlag naw.)
8 Dawa, iyaw kabagyanaw a myan so kalintegan, pinakaro naw kasman-
gaw no tokap na, as nakaitoroh na di Boas. Nakaibahey na sya a kāna,
“Imo danaw gomātang so tanaya ah.”
9 Katayoka na, binata ni Boas dyirad panglakayenaw kan do tabo
tawotawo a myan daw a kāna, “Sicharaw, inyo a tabo, ki paneknekan
nyo a gatāngen ko di ākang Noemi tabo dyiran simna ākang Elimelek kan
yapo da simna Kilion kan Mahalon a potōt na.
10 Kabahayen ko pa si ādi Roth a Moabita, iyaw bālwaw ni Mahalon
tan myan anchiw pōtot ko a mahakay a omtongtong so ngaran naw no
nadimanaw kan mangtāwid so tanaw no kapoonan na. Tan komwan,
mabo abanchiw ngaran no nadimanaw do pamilya na kan do idi na. On,
sicharaw inyo a tabo mangpaneknek.”*
11 Do dāwri, siraw panglakayen kan siraw tabo tawotawowaw a myan
do rowanganaw no idi, ki inatbay da a kon da, “On, yamen, ki sistīgo no
nya. Si ĀPO pakono mangbindisyon so nawri a mabakes a kabahayen mo
kan mayparin pakono a akma sa Rakel kan Lea† do kaychowa a myan so
āro a anak a napatnek so nasyon a Israel. Bomaknang ka pakononchi do
Eprata,‡ kan magdināmag ka pakononchi do idi a Betlehem.
12 Siraw pōtot mo a iyanak no nya mabakes a itoroh ni ĀPO dyinyo,
payparinen da pakono pamilya mo akmas pamilya Pares§ a inyanak ni
Tamar di Joda.”

Siraw Kapotōtan ni Boas

13 Dawa, kinabahay ni Boas si Roth. Do nakapayoknod daw, binindisy-
onan sa ni ĀPO, kan nabogi si Roth. Naymanganak so mahakay.
14 Siraw mababakes do dawri a idi, binata da di Noemi a kon da,
“Maidāyaw si ĀPO, ta sichangori inonolay naba imo do nakaitoroh na

* **4:10 4:10** Deot. 25:5-10 † **4:11 4:11a** Sira, ki baket saw ni Jakob a myngaran so Israel. Gen. 29:31 ‡ **4:11 4:11b** Eprata, asaw a logar do Betlehem a naymanganakan kan nakadimanan ni Rakel. Gen. 35:16-19; 48:7 § **4:12 4:12** Si Pares, ki asa dyirad pōtot ni Joda kan asa apōko ni Jakob. Gen. 38:27-30

dyimo so apōko mo tan matongtong pamilya mo. Magdināmag pakono
nya apōko mo do tabo Israel.
15 Paydamnayen nanchiw byay mo, kan aywanan nanchi imo do kabaket
mo. On, inyanak no manōgang mwaya a madaw dyimo kan iya, ki
mapatpateg pa kan papito a anak mo a mahahakay."
16 Do dāwri, inhap ni Noemi iyaw apōko naw a kinepkep kan sinalobal.*
17 Binata dan mababakes a kaaroba na a kon da, "Ari danaw anak a
mahakay do pamilya ni Noemi." As pinangaranan da so Obed. As si Obed,
ki āmang ni Jesse. As si Jesse, ki āmang ni Āri Dabid.

Siraw Kapotōtan ni Āri Dabid

18 Siraw nyaw kapotōtan ni Āri Dabid a mangrogi di Pares. Si Pares, ki
āmang ni Hesron.
19 As si Hesron, ki āmang ni Ram. As si Ram, ki āmang ni Aminadab.
20 As si Aminadab, ki āmang ni Naason. As si Naason, ki āmang ni
Salmon.
21 As si Salmon, ki āmang ni Boas. As si Boas, ki āmang ni Obed.
22 As si Obed, ki āmang ni Jesse. As si Jesse, ki āmang ni Āri Dabid.

* **4:16 4:16** Mana "kinepkep kan inbidang na a anak na."

Ester
No Pakatonngan So Paytābwan No Nya Libro

Naparin do palasyo no impirador do Persya no tabo mimyan librwaya ni Ester. As no paytābwan nya, ki maynamot do asa mabakes a Jodyo a si Ester. Do tored no kapangtokto na kan kadaw na siras Jodyo saw a kapayngay na, insalākan na sa do kadiman da a tabo a abo mahabas.

Ilawlawag pa no nya libro no Ester an maypāngo a nangrogi kan āngo chakey na batahen no pistaen dayan Jodyo a “Pista no Porim”.

No Naychakarwan No Nya Libro

Pakatoneng 1:1-2
No nakapidi ni Ester a rēyna 1:1–2:23
No panggep ni Haman a kadiman siras Jodyo saw 3:1–5:14
No nakabītay ni Haman 6:1–7:10
No kaābak dan Jodyo saw so kabōsor da saw 8:1–10:3

ESTER

No Nakasokir Ni Rēyna Basti Si Āri Ekserses

1 Siraw nyaw naparin do chimpo ni Ekserses.* Iyaw nya Ekserses, ki
nangitoray so asa gasot, dadwa poho, kan papito a probinsya makayapod
Indya a mandad Etiopya.†
2 Do dāwri a chimpo no naydisnan no trono ni Āri Ekserses, ki do Sosa
a sintro no pagāryan no Persya.
3 As do chatatdo naw a katawen nakapagtoray na, namarin so pista a
para do tabo a opisyalis na kan kadwan pa a magtotoray na. Nachipista
saw totorayen da saw no soldādo do Persya kan Medya‡ kontodo
gorbirnador saw kan siraw matotohos saw so saad a yapod probinsya saw.
4 Do irahem no anem a kabohan, inpaboya naw kinabaknang no
pagtorayan na, dayag, kan kapintas na.
5 Sinpangan na, do nakatayoka danaw no nya pista, namarin paw āryaw
so pista a para dyirad tābo tawotawo a omidi do Sosa, mabaknang mana
mapobri. Iyaw nya pista, ki papito a karaw a naparin do atataw no palasyo.
6 Iyaw atataw, ki nabistyan so kortina saw a mapīno a tela, maydak kan
asol. Nachipong sa do hobid saw a mapīno a tela, maydak kan obi so kita,
kan nailodyit sa yapo do singsing saw a pirak. Marmol saw parey saw
a nakaikapetan da. Myan saw manaro a disnan a naparin do balitok kan
pirak a napangay do atataw. No nya atat, ki naar-artyan so marmol, perlas,
kan matatarek a kita no mangīna a bato.
7 Naitawoy palek do bāso saw a balitok kan matatarek nakasokog da, as
kan maboslon palek maynamot do kadadam ni āri.
8 Sigon do mandar ni āri, abaw mamīlit dyira a minom, ta binilin ni āri
siraw katalek naw a magsirsirbi a nolay da a minom kāda asa sigon do
chakey da.
9 Ranan na, aran si Rēyna Basti, ki namarin met so pista na a para dyirad
mababakes saw do palasyo.
10 Do chapapito naranaw a araw no pista, taywaraw kasoyot ni āri,
ta nadinyat dana. Dawa, tinawagan na saw papitwaw a yonoko na a

---

* **1:1 1:1** Mana Ahasweros, kan nangitoray do 485-465 B.C. † **1:1 1:1** Etiopya mana Kos ngaran na do kaychowa ‡ **1:3 1:3** Persya kan Medya, ki asa a pagāryan.

magsirsirbi dya. Siraw nya sa: Mehoman, Bista, Harbona, Bigta, Abagta, Setar, kan Karkas.
11 Inbilin na dyira a yangay da hapen si Rēyna Basti a iparang do salapen
na a sikokorona tan ipabōya naw taywaraw a kapintas ni baket na dyirad
opisyalis naw kan tabo bisīta na.
12 Ki do nakaibahey daw no magsirsirbi saw so inbilin naw ni āri di
Rēyna Basti, chinaskeh naw nangay. Do dāwri, oltimo soli ni āri kan
mapenpen na paba.
13 Maynamot ta dadakay no āryaw, mangdaw so kapangtokto dan
mamasirib saw maynamot do linteg kan kapangokom, nachisarīta dyirad
mamagbaga naw a makapatak so kosto a maparin.
14 No masanyib a pachisngenan āri, ki sa: Karsena, Setar, Admata, Tarsis,
Meres, Marsena, kan Memokan. Siraw nyaw papito a katotohosan so saad
do pagāryan no Persya kan Medya.
15 Binata na dyira a kāna, “Sigon do linteg, āngo maganay a parinen di
Rēyna Basti? Inanohdan nabaw yaken a āri do nakaibilin kwaw sya dyirad
tinoboy ko saw a magsirsirbi dyaken.”
16 Ki tominbay si Memokan di āri do kasalasalapan daw no opisyalis saw
a kāna, “Ay pakawanen! Madiw nya pinarin Rēyna Basti. Moyboh aba si
āri iyaw inasnesnekan na an dyi pa tabo a opisyalis kan siraw tawotawo
do intīro a pagāryan ni āri.
17 Ta iyaw nya pinarin ni rēyna, ki komayab anchi do tābo a mababakes
kan paynamotan darana dya omanyib siras lalakay da. Batahen danchi a
kon da, ‘Inbilin naw ni Āri Ekserses si Rēyna Basti a mangay do salapen
na, ki nangay abaw.’
18 Iyaw naparinaya sicharaw, madāmag danchi no mababakes saw a
mabigbigbig do Persya kan Medya, as tolāden darananchiw nya pinarin
ni rēyna dyirad tabo a opisyalis saya ni āri. An komwan machipandabaw
kabon anyib kan kapaysin-iipsok.
19 As dawa, an makahwahok dyimo mo āri, mangibilin ka pakono so
keddeng a dya mabaliwan a maitolas do linteg no Persya kan Medya tan si
Basti, ki maparin na paba polos magparang do salapen mo. As iyaw nawri
a saad na rēyna, ki itoroh mo na do matarek a mabakes a mangamangay
a maikari kan iya.
20 Anchan maipakatoneng keddeng mwaya do intīrwaya pagāryan mo
a marahawa, anyiben dananchin tābo mabakes kabahay da makayapod
kabobodisan mandad katotohosan.”
21 Chinadaw ni āri kan opisyalis na saw nyaya kapangtokto. Dawa,
pinarin āryaw akmas inbaheyaw ni Memokan.
22 Maynamot do dyaya, nangipaw-it so tolas dyirad tabo probinsya a
itorayan na sigon do kapaychirin kan kapaytolas do kāda probinsya. No
naibahey, ki kāda mahakay, ki iya pakono magtoray do bōkod na pamilya
kan chirin na pakono matongpal.

2

No Nakapidi Ni Ester a Rēyna

1 Do nakabaw danaw no soli ni Āri Ekserses, nanakem naw pinarin naw
ni Basti kan iyaw nakapangikeddeng naw so maikontra dya.
2 Sinpangan na, inbahey dan mamagbagaw a masinged di āri a kon da,
“Āngo ta dyi ka maychichwas siras mapipintas saya babbalāsang a birhin
a para dyimo mo āri?

3 Mamidi ka dyirad opisyalis mo saw do kāda probinsya do dya pagāryan
a mangyangay siras mapipintas saw a babbalāsang a birhin do pagyanan
dayan mababakes do palasyowaya do dya a Sosa a sintro no pagāryan. On,
ipaaywan ta sa di Hegay a iyaw yonoko a mangay-aywan siras mababakes
mo saw tan papintasen na sa.
4 Iyanchiw mabakesaw a kasdayan kapangdidiw mo, hapen mo a rēyna
a tādi ni Basti.”
Chinadaw ni āri iyaw nya a binata da dya. Dawa, nawriw inonotan na.
5 Do dawri do Sosa, myan asa Jodyo a yapo do tribo ni Benhamin a
mayngaran so Mardokeo a pōtot ni Hair a pōtot ni Semai a pōtot ni Kis.
6 No pinarin Nebokadnesar a āri do Babilonya, ki inakaw na si Kis*a
nabahod a yapod Jerosalem kontodo si Jekonya a āri do Joda.
7 Si Mardokeo, ki myan kasinsin na a mayngaran so Ester. As no ngaran
na do Hebreo, ki Hadassah. Si Mardokeo, ki naparakoh si Ester maynamot
ta nadiman dana saw inyapwan na kan inbidang narana anak na. Si Ester,
ki makadadaw a balāsang kan kakoskostwanaw inaynawan na.
8 Do nakaipakatoneng danaw no inkeddengaw ni Āri Ekserses, āro a
babbalāsang naiyangay do Sosa kan naipaaywan sa di Hegay. Aran si Ester,
ki naiyangay do palasyowaw ni āri, kan naitalek di Hegay a mangay-aywan
so pagyanan daw no mababakes.
9 Nahwahok ni Ester si Hegay. Dawa, chinadaw na kan nyeng na
inrogi a papintasen, kan tinorohan na pa so machitatārek a mākan.
Myan saw tinongdo ni Hegay a papito a mababakes a yapod palasyo a
magsirbi di Ester, as kan pinayadis nas Ester kan magsirsirbi saw dya do
kagaganayanaw a kwarto.
10 Inlīmed ni Ester a iya, ki asa a Jodyo maynamot ta nawriw inbilin dya
ni Mardokeo.
11 Kararaw a homabahabas si Mardokeo do atataw no pagyanan dan
mababakes saw tan matonngan na an maypāngo dana si Ester kan an
āngo danaw mapariparin dya.
12 Sakbay no naibatang a kaiyangay no kāda balāsang do yanan ni Āri
Ekserses, machita patayokahen naw asa poho kan dadwa a kabohan a
kapagpapintas a naikeddeng para dyirad mababakes. On, kāda balāsang,
machita naw anem a kabohan a maptoptosan so lana no mirra kan anem
a kabohan iyaw bangbanglo kan pangpapintas saw.
13 As no kangay no balāsang a yapod pagyanan daw no mababakes a
komwan do palasyo a yanan ni āri, mapalobōsan kāda asa a magpapintas
sigon do chakey na.
14 Mangay daw an mahep, as an mabekas dana maiyangay do matarekaw
a pagyanan dan mababakes do aywan ni Saasgas a iyaw yonokwaw a
mangay-aywan siras babbaket saw ni āri. Maybidi paba di āri malaksid
an chadaw ni āri kan ipatawag naw mismwaw a ngaran na.
15 Si Ester, ki pōtot a mabakes ni Abihail a marāan ni Mardokeo, as
pinarakoh ni Mardokeo si Ester a akmay anak na. Do karapit danaw no
ka si Ester maiyangay di āri, nawri lang pinaylaylay naw binahey naw ni
Hegay a yonoko a mangay-aywan so mababakes saw. As tābo nakaboya
dya, ki inanyib da.
16 Do dāwri, naiyangay si Ester di Āri Ekserses do palasyo do chapa-
pitwaw a katawen no nakapagāri na do chaasa poho naw a bohan a
mapangaranan so Tebet.

* **2:6 2:6** Mana “si Mardokeo”.

17 Si āri, ki nakadidiw di Ester so kapateg kan kadaw a mangamangay
pa kan kadwan saw a babbalāsang. Dawa, kinoronaan na si Ester kan
pinayparin narana a rēyna a tādi ni Basti.
18 Sinpangan na, namarin si āri so rakoh a pista a pamadāyaw na di Ester,
as nakaāwis na siras opisyalis naw kan tabo mabigbigbig saw a tawo do
pagtorayan na. Inpakatoneng na a iyaw nawri, ki araw no kapaynaynahah
do tābo probprobinsya, as kan siboboslon si āri a nangibonong dyira so
rigrigālo a yapo kadādam na.

No Kaisalākan Ni Mardokeo Si Āri

19 Do kapaychichipeh daranaw a minirwa no babbalāsang saw a birhin,
nadotokan narana ni āri si Mardokeo a asa opisyal kan nachidisna dyirad
kadwan saw a opisyalis a myan do rowanganaw no palasyo ni āri.
20 Ki si Ester, nāw na intayotayo ka-Jodyo na a akmas inbilin naw dya ni
Mardokeo. As nāw na inanohdan si Mardokeo a akmas nakapanganohed
naw dya do kadēkey na paw.
21 Kadama naw ni Mardokeo a maydiydisna do rowanganaw no palasyo,
myan saw dadwa a opisyalis ni āri a maggwardya do pantawaw no kwarto
ni āri a sa Bigtana kan Teres. Sira dadwa, ki nakasoli sa di āri kan inpangta
da dimanen.
22 Ki nadngey ni Mardokeo pangta daw kan inbahey na di Rēyna Ester.
Otro si Ester, inbahey na di āri a si Mardokeo, ki nadngey na mismo pangta
da dya.
23 Do nakaosisa naw no nya naipadāmag kan natonngan a oyod, binītay
da saw dadwaw. Naitolas nya naparin do salapen āri do librwaw a
pakasaritaan pagāryan.

3

No Panggep Ni Haman a Kadiman Siras Jodyo Saw

1 Katayoka dan nya saya napariparin, pinadayāwan ni Āri Ekserses si
Haman a pōtot ni Hammedita a kapotōtan ni Agag.* Pinayparin na a iya
danaw katotohosan a opisyal do intīro a pagāryan.
2 As inbilin ni āri dyirad tabo opisyalis na saw a myan do rowanganaw
no palasyo a ipaboya daw anyib di Haman maynamot do kapaydogod da a
magdāyaw dya. Pinarin da tabo. Ki si Mardokeo, chaskeh naw maydogod
mana magdāyaw dya.
3 As dawa, inyahes dan opisyalis saw a myan do rowanganaw no palasyo
di Mardokeo a kon da, “Āngo ta nagtongpal kaba do bilin naw āri?”
4 Kararaw a paychirinan das Mardokeo, ki akmaw abo tadyinya na.
“Yaken, ki Jodyo,” initbay ni Mardokeo dyira. As dawa, inbahey dad
Haman, ta chiban da an ipalōbos naw komwanaya pariparinen Mardokeo.
5 Do nakaboyaw sya ni Haman a dya maydogod si Mardokeo mana
magdāyaw dya, oltimo nakapakasoli na.
6 As do nakatoneng naw sya a si Mardokeo, ki Jodyo, chanawob naba
do aktokto na a si Mardokeo lang madōsa. Dawa, naychichwas so
pamosposan tan ipadiman na sa tabo tawotawowaw a Jodyo do intīro a
pagāryan no Persya.
7 Do kaasa poho naw kan dadwa a tawen a kapagtoray ni Āri Ekserses,
do manōmaw a bohan a mayngaran so Nisan, inbilin ni Haman iyaw
kapagbōnot a iyaw pangaranan daw so Porim. Iyaw nyaw mangikeddeng
an āngo a araw kan bohan katongpal so panggep naw a kadiman siras

* **3:1 3:1** Sam. 15:8, 33

Jodyo saw. Napidi iyaw chaasa poho naw kan tatdo a araw, do chaasa poho naw kan dadwa bohan no mayngaran so Adar.

8 Sinpangan na, binata ni Haman di Āri Ekserses a kāna, “Ari saw
tawotawo a naychawpit a napatawa so inawan da dyirad kadwan saya a
tawotawo do tabo probprobinsya do pagāryan mwaya. Sira, ki machitarek
sa so dadakay dyirad kadwan saya tawotawo kan dya manganohed do
linteg mo saya. An komwan palobōsan moriw nyaya?
9 An makahwahok dyimo mo āri, mangikeddeng ka pakono so linteg a
maipadiman sa. An parinen mo nya aket, manoroh ako so tatdo a gasot
papito a poho kan dadima a tonilāda pirak do pangapyan naw no āri so
kwarta a maosar a para do pagāryan.”
10 Do dāwri, pinakaro ni āri iyaw pangsilyo naw a singsing do kakamay
na, as nakaitoroh na sya do kabōsor daw no Jodyo a si Haman a pōtot ni
Hammedata a nakayapo do kapoonan ni Agag.
11 Sinpangan na, inbahey ni āri di Haman a kāna, “Sigi, siraw tawotawo
saw kan kwarta daw, ki dyira mo na. Parinen mo naw chakey mo dyira.”
12 Do chaasa poho naw kan tatdo a karaw no manōma bohan, tinawagan
san Haman tagatolas na saw ni āri. As inbahey na dyiraw bilinaw tan
maytolas sa dyirad gobirnador saw, opisyalis saw, kan siraw pangpangōlo
saw do tabo probprobinsya. Naiyōlog nya bilin do kāda kapaychirin kan
sigon do kāda kapaytolas do intīro a pagāryan, as kan naitolas do ngaran
ni Āri Ekserses kan nasilyowan so singsing naw.
13 Inwaras dan natoboy saw nya bilin dyirad tabo probinsya saw do
pagāryan ni āri. Naitolas do bilinaw a maipadiman sa tābo Jodyo,
magtotobo kan matotoneng, mababakes kan adedekey. On, maipadiman
sa tābo do asa karaw do chaasa poho naw kan tatdo a araw, do chaasa
poho naw kan dadwa bohan a mayngaran so Adar. Maipadiman sa a abo
kāsi kan masamsam paw dyira da saw.
14 Iyaw kopya no nya bilin, ki maitoroh do kāda probprobinsya kan
maibahebahey a pamakatoneng do tabo a tawotawo tan makasagāna sa
do dāwri a araw.
15 Do bilin ni āri, in-godegodes daw nangay no natoboy saw kan
inpakatoneng daw nya bilin do Sosa a sintro no pagāryan. Chinariribok
dad syodad no Sosa. Ki sa āri kan Haman, ki myan sa minom so palek.

4

No Kapamasidong Ni Mardokeo Di Ester

1 Do nakatonengaw ni Mardokeo so tābo a napariparin, pinirit naw
laylay naw do kapagmamayo na. Naylaylay so makersang, nakapayokpok
nas ahbek do oho na, as nakapanakenakey nad irahemaw no syodad a
magdongdong-aw so malyak do oltimo a kaliday na.
2 Ki tod a nachipanda do rowanganaw no palasyo, ta abaw maylaylay so
makersang a mapalobōsan a somdep.
3 Do kāda probprobinsya a nakaibaheyan no bilinaw ni āri, myan
taywara kapagdongdong-aw dan Jodyo saw parayayan das kapagayonar,
katanyis, kan arimbāngaw. Kārwan dyiraw naylaylay so makersang kan
nadibadibat sad ahbek.
4 Do nakaibahey daw syan magsirsirbi saw ni Ester a mababakes kan
yonoko saw so maynamot do pariparinen naw ni Mardokeo, taywara
nariribokan. Do dāwri, napaiyangay so laylay ni Mardokeo tan sokatan
naw laylay naw a makersang, ki rinawat aba ni Mardokeo.

5 Nyaw naynamotan na a pinatawagan ni Ester si Hatach a asa dyirad
yonoko saw a tinongdo ni āri a magsirbi do rēyna. Tinoboy na si Hatach a
mangay di Mardokeo, ta ipaiyahes na an āngo mapariparin di Mardokeo
kan āngo ta parinen naw komwan.
6 Dawa, nangay si Hatach do yanan Mardokeo do atataw do salapenaw
no rowangan palasyo.
7 Ki inbahey ni Mardokeo di Hatach tabo napariparinaw dya, kontodo
bidangaw no kwarta a inkari ni Haman a itoroh do pangapyan no āri so
kwarta para do kaipadiman da so tabo Jodyo.
8 Nanoroh pa si Mardokeo so kopya no bilinaw a naipakatoneng do Sosa
a maynamot do kaipadiman na sira. Chindaw na di Hatach a ipaboya na di
Ester kan ilawlawag na dyaw mapariparinaw. Inmandar pa ni Mardokeo
a mangay a machikakaāsi si Ester di āri tan chāsi na saw Jodyowaw.
9 Naybidi si Hatach kan inbahey na di Ester inbaheyaw dya ni Mardokeo.
10 Ki pinaybidi dana ni Ester si Hatach, kan binata na dya a ibahey na di
Mardokeo nya a kāna,
11 “Tabo no opisyalis saw ni āri kan tawotawo saw do probinsya saya,
ki chapatak da a no aran sino a mahakay mana mabakes a somdep do
makatayrahemaw a paraāngan a maypasngen di āri a dya natawagan,
machita maipadiman, ta asa lang linteg. Abaw makadichan do dyaya
malaksid an patongdohen dya ni āri iyaw balitokaw a baston na. An
komwan, maipadiman aba. Ta an yaken, makabohan danayaw homnabas
makayapod nakatawagaw dyaken āri.”
12 Do nakapakarapitaw no nya inpaibahey ni Ester di Mardokeo,
13 inpapabidi na inpaibahey nya atbay na di Ester a kāna, “Iktokto
mwaba a imo lang dya maparoparo do tabo a Jodyo maynamot ta myan
ka do palasyo.
14 Ta an itmen mo dangoy mo do oras a akma syay, mangay anchi a yapod
matarek a yanan pakalmonawan kan pakaisalakānan dan Jodyo saya. Ki
imo, madiman kanchi kan mabonchiw kapotōtan āmang mo. Kan sino
makapatak? Āngonchan no nayparinan mwa rēyna, ki para do akmas
komwanaya chimpo.”
15 Sinpangan na, inpaibahey danan Ester nya atbay na di Mardokeo a
kāna,
16 “Na, akpehen mo sa tabo Jodyo saya a myan do Sosa ah, as
kapagayonar nyo kan pangdakdaw nyo yaken. Koman mana minom kamo
aba so aran āngo do maraw kan mahep do irahem no tatdo a karaw. Aran
yaken kan siraw magsirsirbi saya dyaken a mababakes, ki magayonar kami
a akma dyinyo. Katayoka na, mangay akonchi di āri a aran maikontra do
linteg. As an nyaw kadimanan ko, sigi, kadimanan ko na.”
17 Do dāwri, komnaro si Mardokeo kan tinongpal na tabo inbilin naw ni
Ester.

5

No Kaāwis Ni Ester Si Āri kan Si Haman Do Asa Pasken

1 Do chatatdo naranaw a karaw no kapagayonar ni Ester, pinalaylay daw
laylay no rēyna di Ester. As nakangay na naytēnek do makatayrahemaw a
paraāngan no palasyo do somalapaw do kwarto a yanan no trono ni āri.
Do dāwri, myan a maydisna si āri a somalap do rowanganaw.
2 Do nakaboya naw si Rēyna Ester a myan a maytēnek do gagan,
chinahwahok na. Dawa, pinatongdo na di Ester baston naw a balitok a

inigpet na. Naypasngen si Ester kan sinalid naw tobwanaw no baston ni āri.
3 Sinpangan na, inyahes ni āri a kāna, “Āngo akdawen mo, mo Rēyna
Ester? Chabābang mwaba ibahey, ta ara pan mandad kagodwa no
pagāryan ko, maitoroh dyimo.”
4 Tinbay ni Ester a kāna, “An pakahwahokan mo, mo āpo āri, chakey
kwaw inyo a awīsen kan Haman sichahep do pasken kwaw a insagāna ko
a para dyinyo.”
5 Insigīda inbilin ni āri a kāna, “Ibahey nyo a bēbelan Haman mangay
dya tan maparin namen chakey ni Ester.” Dawa, nangay sa āri kan Haman
do paskenaw a insagāna ni Ester.
6 Ki do kadama daw a minom so palek, inyahes danan āryaw di Ester a
kāna, “Āngo chakey mo? Maitoroh dyimo. Aran kagodwa pan pagāryan
kwaya, itoroh ko.”
7 Ki binata ni Ester a kāna, “No chakey ko kan akdawen ko, ki nya:
8 An mahwahok ko pa imo mo āri, as kan makahwahok dyimo kaitoroh
mos yahes kwaya, māsaw katongpal mos akdawen kwaya a kangay nyo
pakono mo āpo āri kan Haman anchan delak do pasken dana a isagāna ko
dyinyo. Do dāwri dananchiw kaibahey kos chakey ko.”

No Panggep Ni Haman a Kadiman Si Mardokeo

9 Do dāwri a araw, minohbot si Haman a siraragsak a yapod paskenaw
ni Ester, kan mapaw danaw kapangtokto na. Ki do nakaboya naw
si Mardokeo do rowanganaw no palasyo a malidyat pa, naytēnek a
mangipaboyas kaanyib na sya, taywaraw nakapakasoli na.
10 Aran komwan, pinenpen naw oltimwaw a soli na kan somnabat.
Sinpangan na, ināwis na saw sīt na saw kan si baket na a si Seres a
machirapa dyira.
11 Do dāwri, inpangas na dyiraw kāron kinabaknang na kan iyaw kāron
pōtot na mahahakay. Inpangas na paw tabo nakaitoroh dya ni āri so
pammadāyaw kan maypāngo iyaw nakapatohosaw ni āri so saad na a
iya danaw katotohosan dyirad opisyalis na saw.
12 Innāyon pa ni Haman a kāna, “Nawri aba lang, ta yaken lang a
maychatanyiw ināwis ni Rēyna Ester a rarayay ni āri do insagāna naw
a pasken. Tori naranaw yamen a awīsen kan āri anchan delak.
13 Ki mararayawaya tabo gānas ko do dawri a Mardokeo a asa Jodyo an
maboyaboya ko a maydisna do salapenayan palasyo.”
14 Tinbay ni Seres a baket na kan siraw sīt na saw a kon da, “Namna,
āngo ngamin ta dyi ka mapaparin so pangbitāyan sya a dadwa poho
kan dadima kamitros so katohos? Anchan mabekas, yahes mod āri a
ipabītay na daw si Mardokeo. An tayokaw nawri, makapachirayay kad āri
a mangay do pasken a siraragsak.” Chinasoyot ni Haman nawri a inbahey
da dya kan napaparin so pangbitāyan.

6

No Kaipadāyaw Ni Āri Si Mardokeo

1 Do dāwri a mahep, makapakaycheh abas āri. Dawa, inpahap naw
librwaw a nakaitolasan mapariparin do pagāryan kan inbāsa da dya.
2 As kan nadongso daw yananaw no naitolas maynamot do nakapaybahe-
bahey naw ni Mardokeo so pangta daw a mangdiman si āri. Sa Bigtana kan
Teres, dadwaw a yonoko a magbanbantay do rowangan naw no kwarto ni
āri a nangipangta sya.

3 Inyahes ni āri a kāna, “Āryoriw naitoroh a gon-gona kan pammadāyaw
di Mardokeo do dyaya pinarin na?”
Ki tinbay dan magsirsirbyaw a kon da, “Abaw naitoroh dya.”
4 Inyahes ni āri a kāna, “Sino saw opisyalis ko a myan do atataya no
palasyo?”
Ki kosto a somdep si Haman do mamangketaw do gagan a paraāngan
palasyo tan yangay na akdawen a mabītay si Mardokeo do insagāna naw
a pangbitāyan sya.
5 Ki tinbay dan magsirsirbi saw a kon da, “Toryayas Haman a maytēnek
do gagan a mangnanaya machisarīta dyimo.”
“Pasdepen nyo pa dya,” inbilin ni āri.
6 Do nakapakasdep naranaw ni Haman, inyahes dya ni āri a kāna, “Āngo
paro maganay a parinen do tawowaw a chakey ko a padayāwan?”
Ki no iniktokto ni Haman, “Ari pawriw matarek a tawo a iktokto ni āri
a padayāwan an dya yaken?”
7 Dawa, tinbay ni Haman a kāna, “Para do tawowaw a chakey no āri a
padayāwan,
8 mapahap kas laylay saw no āri a paylaylaylay mo, kan pabistyan mo
kabalyowaw a pagkabkabalyowan mo, as kakorona mo syas koronaw a
pangkorkorona mo.
9 As kaipahap mos katotohosanaw a opisyal mo, ta iyaw manglaylay so
tawowaw a chakey mo a padayāwan. Onotan anchi no nakasakay do kaba-
lyo a mayam do kalsāda saya do irahem no syodad, as kaipaingengengey
mo sya do opisyal mwaw so nya: ‘Chiban nyo! Komwan maparin do tawo
a chakey ni āri a padayāwan!’ ”
10 Sinpangan na, binata ni āri di Haman a kāna, “Ngay, kabelan mo
yangay mwa hapen laylay saw kan kabalyowaw, as kaparin mos binata
mwaya di Mardokeo a Jodyo. Ari a maydiydisna dwa rowanganaya no
palasyo. Kanakmen mo ah, parinen mwa tabo binata mwaya.”
11 Dawa, yay na inhap ni Haman laylay saw kan kabalyowaw. Do dāwri,
linaylayan nas Mardokeo, as nakaikwan na sya a sisasakay do kabalyo do
kalsādaw do irahem no syodad. Do kayan daw do kalkalsāda, ingengengey
ni Haman, “Chiban nyo. Komwan maparin do tawo a chakey ni āri a
padayāwan.”
12 Katayoka no nya, naybidi danas Mardokeo do rowanganaw no palasyo.
As si Haman, binēbelanaw somnabat a naytatalob so ropa na maynamot
do asnek na.
13 Inistorya na di Seres a baket na kan do tabo sīt na saw daw tabo
naparinaw dya.
Do dāwri, binata ni Seres kan mamagbaga na saw a sīt na a kon da,
“Ayya, tori dana mangrogiw kabo mos toray mo maynamot di Mardokeo
a yapo do kapotōtan no Jodyo. Mahomis mo paba, basbāli a rarayawen
narana imo.”
14 Do kadama da paw a machisarsarīta dya, nawara saw yonoko saw ni
āri, kan kinalokalo das Haman a mangay do paskenaw a insagāna ni Ester.

7

No Kadiman Ni Haman

1 Dawa, nangay si āri kan si Haman a nachakan di Rēyna Ester.
2 Do kadama daw a minom so palek do somaronwaya nakangay da,
inyahes dana mirwa ni āri di Rēyna Ester a kāna, “Changori mo Rēyna

Ester, āngo chakey mo? Aran manda pad kagodwan pagāryan kwaya maitoroh anchi dyimo."

3 Ki tinbay ni Rēyna Ester, "Mo āpo āri, an makahwahok dyimo, palobōsan mo pa yaken a mabyay kan siraw kapayngay kwaya Jodyo. Nyaw pachikakaāsi ko dyimo.

4 Ta nailāko kami naya kan siraw kapayngay ko saya Jodyo a mararayaw, madiman, kan mabo. Amnan tod kami sawen lang a nailāko a para adipen a mahahakay kan mababakes, maylilyak ako paba. Manawob abaw nya kaidadanesan namen a pangistorbo ko dyimo."

5 Ki tominbay si Āri Ekserses di Rēyna Ester a kāna, "Sino nawri a tawo a matored a namarin so komwan? Dino yanan na?"

6 Tinbay ni Ester a kāna, "Abaw matarek a mangidadanes kan kabōsor namen an dya iyaw nya marahet a tawo a si Haman."

Do dāwri, oltimo nakāmo ni Haman do salapen ni āri kan rēyna.

7 Naychakatkat si āri a makasokasoli a minohtot do pagpaskenanaw, as nakangay nad atataw no palasyo. Ki si Haman, ki natokos a nangikakaāsi so byay na di Rēyna Ester, ta madlaw narana a nakadisisyon āryaw a mangdōsa sya.

8 Do nakapaybidyaw ni āri a yapod atataw no palasyo a komwan do pagpaskenanaw, kosto a rinokoban ni Haman paypoktadanaw a yanan ni Ester a machikakaāsi.

Nakaboyaw syan āri, inyagay na, "Hoy! Aran si rēyna, chakey nawri no nya tawo a oknoden do salapen ko do mismo a palasyo ko?"

Nakaichirinaw sya ni āri, pinongosan das oho si Haman no yonoko saw.

9 Sinpangan na, binata ni Harbona a asa dyirad yonoko saw a kāna, "Aryaw pinatnek ni Haman do bahay na a dadwa poho kan dadima kamitros so katohos a pangbitāyan nas Mardokeo a nangisalākan so byay mo, mo āpo āri."

Do dāwri, inmandar ni āri a kāna, "Bitāyen nyo daw si Haman!"

10 Dawa, binītay da si Haman do pinarinaw a pangbitāyan di Mardokeo. Do dāwri, nabawan solyaw ni āri.

8

No Kaikeddeng No Kapachilāban Dan Jodyo Saw

1 Do dāwri a araw, intoroh ni Āri Ekserses di Rēyna Ester tābo tana kan warawara ni Haman a kabōsor dan Jodyo. As si Mardokeo, makangay dana do salapen ni āri maynamot ta inbahey ni Ester a kabagyan na.

2 Inakso ni āri do kakamay naw singsing naw a pangsilyo na a inbabāwi na di Haman, as nakaitoroh na sya di Mardokeo. As si Ester, ki tinongdo na si Mardokeo a mangaywan so tana kan warawara naw ni Haman.

3 Do dāwri, minirwa dana nachikakaāsi si Ester, kan sinakban naw kokodaw ni āri. Nachikakaāsi a penpenen pakono ni āri iyaw marahetaw a pinanggep ni Haman a kapotōtan ni Agag a maikontra dyirad Jodyo saw.

4 Sinpangan na, pinatongdo ni āri di Ester baston naw. Dawa, naytēnek do salapenaw ni āri.

5 Binata ni Ester a kāna, "An pakahwahokan mo, mo āpo āri, kan mahwahok ko pa imo, as kan iktokto mo an maganay, maytolas ka pakono so bilin a mamenpen so kaipatongpal no bilinaw ni Haman. On, ta si Haman a potōt ni Hammedata a kapotōtan ni Agag, ki inpaiwaras naw tolas saw a pangipadiman so tabo Jodyo do tābo probprobinsya do intīro a pagāryan.

6 Ta maypāngo ko a ibtoran kaboya ko so kararayaw dan kapayngay ko
saya Jodyo? Maypāngo ko a itored kadiman das kakabagyan ko saw?”
7 Ki binata ni Āri Ekserses di Rēyna Ester kan di Mardokeo a Jodyo a
kāna, “Maynamot ta chakey ni Haman a dimanen saw Jodyo, inpabītay ko
kan intoroh ko a tābo di Ester tana kan warawara na.
8 Sichangori, maparin nyo maytolas so chakey nyo para dyirad Jodyo saw
do ngaran ko kan silyowan nyo so singsing kwaw. Ta iyaw naikeddeng
dana do ngaran ko a āri kan nasilyowan danas singsing ko, ki maparin ko
paba ibabāwi.”
9 Do chadadwa naw a poho kan tatdo a karaw, do chatatdo naw a bohan
a mayngaran so Siban, pinatawagan sa ni Mardokeo tagatolas na saw ni
āri. Intolas da tabo bilinaw ni Mardokeo dyirad Jodyo saw, opisyalis saw,
gobirnador saw, kan pangōlo saw no asa gasot, dadwa poho kan papito a
probinsya yapo do Indya a mandad Etiopya. Siraw nya bilin, ki naitolas sa
do kāda kapaychirin kan kapaytolas no kāda probinsya kan komwan do
kapaychirin kan kapaytolas dan Jodyo.
10 Pinaitolas ni Mardokeo do ngaran ni Āri Ekserses kan nasilyowan so
singsingaw ni āri a pangsilyo. Katayoka na, inpaipaw-it naw tolas saw
dyirad natoboy saw a nakasakay do matataray saw a kabalyo a naitatārek
a nadām para do kapagsirbi di āri.
11 Siraw nya tolas, ki pamalōbos no āryaw dyirad Jodyo saw do kāda
syodad a makpekpeh a mangitēnek so byay da. On, mapalobōsan sa
mangrarayaw, mangdiman, kan mangbo so aran sino a tawotawo do aran
āngo a probinsya a magarmas a mangdarop sira kontodo kabahay mana
anak da, as kan masamsaman paw dyira da saw.
12 Iyaw nya bilin, ki maipatongpal do intīro a pagāryan no Persya do
arawaw a naikeddeng a kadiman siras Jodyo saw. On, nya araw, ki do
chaasa poho naw kan tatdo a araw, do chaasa poho naw kan dadwa bohan
a mayngaran so Adar.
13 Iyaw kopyaw no bilin, ki maitoroh a linteg do kāda probinsya kan
maipakatoneng dyirad tabo tawotawo tan nakasagāna saw Jodyo do dāwri
a araw a mamahes dyirad kabōsor da saw.
14 Do mandar ni āri, siraw natoboyaw a nakasakay do kabalyo saw a
dyira ni āri, ki nagpataray sa a nangay do nakatoboyan daw. Aran do
sintrwaw a yanan gobyirno do syodad a Sosa, ki naiwaras nawri a bilin.
15 Sinpangan na, komnaro a yapod yanan āri si Mardokeo, nakalaylay
so asol kan maydak a laylay ni āri kan obi a ayowayob a kāpa, as kan
sikokorona so nabistyan so balitok. Do syodad no Sosa, ki magariwāwa sa
maynamot do kasoyot da.
16 As an maynamot dyirad Jodyo saw, mapaw danaw aktokto da. Masoyot
dana sa, as kan myan dana dyiraw ragsak kan dāyaw a yapod tawotawo.
17 Do kāda probinsya kan kāda syodad a nakaipakatonngan no bilinaya
ni āri, nasoyosoyot sa kan nagragragsak saw Jodyo a nangsilibrar do
nakapamarin das pasken. Do dāwri, āro saw tawotawo a dya Jodyo,
nayparin a Jodyo maynamot do kāmo da dyirad Jodyo saw.

9

No Kadiman Dan Jodyo Siras Kabosor Da Saw

1 Do chaasa poho naw kan tatdo a araw, do chaasa poho naw kan dadwa
a bohan no mayngaran so Adar, iyaw nyaw arawaw a kaipatongpal no
bilinaw ni āri. Do dāwri a araw, hahawen dan kabōsor saw no Jodyo a

rarayawen da sa. Ki basbāli a naybadichid naparin, ta siraw Jodyowaw, nangābak siras mangipsokaw dyira.
2 Do kāda syodad do tabo probprobinsya do intīro pagāryan ni Āri
Ekserses a yanan dan Jodyo saw, ki naychichipeh sa a mangdarop so
aran sino a manghawahaway a mangrarayaw sira. Abaw nakaitored a
machilāban dyira, ta chinamo sa no tabo tawotawo saw.
3 As siraw tabo opisyalis do kāda probinsya, gobirnador, pangpangōlo,
kan pinakainawan saw ni āri, sinidongan da saw Jodyowaw maynamot ta
chamo das Mardokeo.
4 Magdindināmag dana do intīro pagāryan a nayparin dana mabīleg a
tawo si Mardokeo do palasyo kan maypaypabīleg pa.
5 Maynamot ta komwan, pinarin dan Jodyo saw no chinakakey da dyirad
kabōsor da saw. Diniman da sa a tabo so ispada kan sinapasapad da sa.
6 Do syodad a Sosa a sintro no gobyirno, ki dadima gasot a tawotawo
diniman da.
7-8 Diniman da sa pa, sa Parsandata, Dalpon, Aspata, Porata, Adalya,
Aridata,
9 Parmasta, Arisay, Ariday, kan Baysata.
10 Siraw nyaw asa pohwaw a mahahakay a pōtot ni Haman a potōt ni
Hammedata a kabōsor dan Jodyo saw. Aran komwan, nagsamsam sabaw
Jodyowaw.
11 Do dāwri pa araw, iyaw bidang dan diniman da saw do Sosa a sintro
no gobyirno, ki naipakatoneng do āryaw.
12 Ki binata ni āri di Rēyna Ester a kāna, “Do syodadaya lang no Sosa,
ki myan dadima gasot a diniman dan Jodyo saw kontodo asa poho saw a
pōtot ni Haman. Aysa! An komwan, maparin a mangamangay paw pinarin
dad kadwan saya probinsya. Changori, āngo paw chakey mo? Maitoroh
anchi dyimo. Āngo paw yahes mo? Madyira mo pa.”
13 Ki tominbay si Rēyna Ester a kāna, “An makahwahok dyimo mo āri,
palobōsan mo pakono saw Jodyo saya do dya Sosa a mamarin dananchi
anchan delak so pinarin daya changori a araw. Akdawen ko pa dyimo a
ipalodyit mo pakono saw bangkay daw no asa poho saw a pōtot ni Haman
do pangbitāyan.”
14 Dawa, inmandar ni āri a maparin nyaya. Naipakatoneng iyaw bilin
do Sosa, kan naipalodyit bangkay da saw no pōtot ni Haman.
15 Do chaasa poho naw kan apat a araw do bohan no Adar, naychichipeh
dana saw Jodyowaw, kan nangdiman dana sa so tatdo a gasot a mahahakay
do syodadaw no Sosa. Ki aran do dāwri, ki nagsamsam saba.
16 Māsaw a siraw Jodyowaw do probprobinsya saw, naychichipeh pa sa a
nangitēnek so byay da. Nakalmonaw sa do kabōsor da saw do nakadiman
daw so papito a poho kan dadima ribo, ki nagsamsam saba.
17 Naparin nyaya do chaasa poho kan tatdo a karaw do bohan no Adar.
As do chaasa poho naw kan apat a karaw, ki naynahah sa, as kan pinarin
da a araw no kapagpista kan kapagragragsak.
18 Siraw Jodyo saw do Sosa, ki naychichipeh sa do chaasa poho naw kan
tatdo kan chaasa poho naw kan apat a karaw. As do chaasa poho naw kan
dadima a karaw, ki naynahah sa, as kan iyaw nyaw pinarin da a araw no
kapagpista kan kapagragragsak.
19 Nyaw naynamotan na a siraw Jodyo saw a omyan do dēdekey saw a
idi, magragragsak sa a mangsilibrar kan magpista do chaasa poho naya kan
apat a karaw no bohan no Adar. Pistaen daw nya araw, kan maysinririgālo
sa do katakatayisa dyira.

No Pista No Porim

20 Inpaitolas ni Mardokeo iyaw naparin saya, as kan pinaw-itan na sa
so tolas tabo Jodyo saw masngen kan mateng do tābo probinsya saw no
pagāryan ni Āri Ekserses.
21 Inbilin na dyira a pistaen daw chaasa poho naya kan apat kan chaasa
poho naya kan dadima a araw no bohan Adar do kāda tawen.
22 Siraw nya araw, nakapakalmonaw dan Jodyo do kabōsor da saw.
As nya bohan, nakapaybadichid no liday daw a nayparin a kasoyotan
kan nakapaybadichid no kapagdongdong-aw daw a nayparin a kapagra-
gragsak. Intolas na dyira a siraw nya araw, ki pistaen da, magragragsak
sa, maysinririgālo sa so makākan, as kan rigālowan da saw mapobri saw.
23 Tinongpal da san Jodyo saw nya a bilin ni Mardokeo, kan pinayparin
daw nya a pista a silsilibraren da do kāda tawen.
24 Si Haman a pōtot ni Hammedata a yapo do kapotōtan ni Agag a
kabōsor no tabo Jodyo, inpangta naw kaipadiman na siras Jodyo. Iyaw
nagpabōnot so mapangarananaya so Porim a nangikeddeng so araw a
kararayaw kan kapatawos da siras Jodyo saw.
25 Ki do nakapakarapit naw di āri no nya pangta, nangikeddeng si āri so
naitolas sa a bilin a iyaw nya marahet a pinanggep ni Haman a maikontra
dyirad Jodyo saw, ki naybidi do mismo na inawan. As iya kontodo pōtot
na saw, ki nabītay do pangbitāyan.
26 As dawa, Porim naipangaran do dya saya araw a yapo do Hebreo a
chirin a “por”.
Maynamot do tolasaw ni Mardokeo kan tabo saw napariparinaw do tabo
a Jodyo,
27 pinayparin daw nya dadakay da para dyira kan dyirad kapotōtan da
kan aran siraw machirapaw anchi dyira a Jodyo. As dyi da polos a hātan
a silsilibraren nya dadwa karaw do kāda tawen do naikeddeng a chimpo
kan akmas nakaitolas naw.
28 Siraw nya araw, ki machita nakmen kan ngilīnen no kāda kapotōtan
do kāda pamilya kan do kāda probinsya kan do kāda syodad. As nya
araw no Porim, ki machita polos a dya katngan a silibraren no Jodyo mana
wayaken maypānam pa dyirad kapotōtan da.
29 Katayoka na, aran si Rēyna Ester a pōtot ni Abihail kontodo si
Mardokeo, ki namarin so tolas a mangipaboya so toray a pangpaneknek
na so dāmwaw a tolas ni Mardokeo maynamot do Porim.
30 Siraw kopya saw no tolas, ki naipaw-it sa do tabo a Jodyo do asa gasot
dadwa poho kan papito a probinsya do intīro a pagāryan ni Āri Ekserses.
Naitolas a myan pakono kaydamnayan kapangtokto kan kaoyodan.
31 Naitolas pa a magpista sa do araw saw no Porim do kosto a chimpo
akmas pariparinen daw a kapangdāg so kapagayonar kan chimpo no
kapagdongdong-aw. Inbilin daw nya da Mardokeo kan Rēyna Ester.
32 Iyaw nya bilin ni Ester nangipaneknek siras pariparinen maynamot
do kasilibrar so Porim, as kan naitolas nyaya do librwaw a pakaitolasan
mapariparin do pagāryan.

10

No Kabīleg Da Āri Ekserses Kan Mardokeo

1 Napagbwis si Āri Ekserses so inkapilītan dyirad tawotawo saw do intīro
a pagāryan na a aran siraw omyanaw do payis no kanayan.

2 Tābo mabibīleg kan makaskasdāaw saw a pinarin na kontodo kakomplito no pakasaritāan nakapatohos naw si Mardokeo do matohos a saad, ki naitolas do librwaw a pakasaritāan dan aāri daw do Persya kan Medya.
3 Si Mardokeo a Jodyo, iyaw somarono di Āri Ekserses so saad. Anyiben kan chadaw dan kapayngay na saw a Jodyo. Intarabāko naw kaganayan dan tawotawo na saw, kan iyaw paypaganayan da do masakbayan no tābo Jodyo.

Amos
No Pakatonngan So Paytābwan No Nya Libro

Si Amos, ki asa propīta, a yapo do idi a Tekowa do abagatānen idi a Betlehem do Joda. Siraw inpadto na, ki inbahey na dyirad tawotawowaw do pagāryan do Israel do ammyānan no Joda. Do dya chimpo, nakapagāryaw no maikadwaw a Jeroboam do Israel kan si Ossias a āri do Joda do tawtawen 792-740 sakbay no nakaiyanak ni Āpo Jeso-Kristo. (7:10-11.)

Do chimpo dayan dadwa saya āri, ki matalna, kan maasinso pagtorayan da. Ki aran komwan, ki iya paw nyaw chimpo no kapagkōsit kan kapangi-dadanes dan mababaknang siras mapopobri. Sinsinan kapagdaydāyaw da di Āpo Dyos. As kan siraw pista da, ki chimpon kapaybobok kan kapaysarasaraw. Myan paw kapagdāyaw da do didyosen da kan kapangat-atang da, kapaysin-iipsok kan kapaydidiman, kapatohos so inawan, kan kadwan pa akma sira syay.

Binalaāgan ni Amos siraw tawotawo a basta magbabāwi sa kan maybidi sa do kosto a kapagdāyaw da do Dyos. Machita malinteg kan masingpet kaparin da do katayitayisa dyira. Masisita ipsok daw marahet kan pagāryen daw kinalinteg do pangokoman (5:15). An dyi sa magbabāwi, makakāsi sanchi a tabo. Ta iyaw arawaw a kangay ni ĀPO, ki sari lang, abaw sedang. Araw anchi nawri a makalidliday, kan aba polos chinyel no araw (5:20).

Aran siraw nasnasyonaw do omdibon no Israel kan Joda, ki binallaāgan sa pa ni Amos a īto danaw kararayaw da a maynamot ta rinanggasan daw Israel kan Joda. Imbes a si Āpo Dyos a sibibyay a abos pandan dināyaw da, ki basbāli a pinatnek daw didyosen daw, as kan dināyaw daw bolto saw a ladawan no somayasayap kan komayakayab do tana. Siraw nasnasyon saya, ki siraw tawotawo do Aram, as kan Damasko iyaw sintro da. Mairāman saw tawotawo do Pilistya do Gaza kan Tiro, as kan siraw tawotawo do Moab, Edom, kan Ammon, as kan no sintro no idi da, ki Rabbah.

No Naychakarwan No Nya Libro

No kaokom dan karoba no Israel (1:1–2:5)
No kaokom no Israel (2:6–6:14)
No dadima a parmata (7:1–9:15)

AMOS

1 Nyaw minsāhi a inpakatoneng no Dyos a maynamot do Israel a
inpaibahey na di Amos a asa magpaspastor a yapo do idi a Tekowa.
Rinawat naw nya minsāhi dadwa a katawen sakbay no gin-ginedaw* do
kayan pa ni Ossias a āri do Joda, as si Jeroboam†a pōtot ni Joas, ki āri do
Israel.
2 Binata ni Amos a kāna,
“Komalebkeb kapaychirin ni ĀPO a yapo do Sion a
akmay adey timek na do Jerosalem.
Do kasoli no Dyos, nagtīkag saw pagpaspastoran saw,
kan nahayo saw tamekaw do Tokon a Karmel.”

Okomen No Dyos Siraw Karoba No Israel

---

* **1:1 1:1** No gin-gined, ki naparin do tawen a 760 sakbay no nakaiyanak ni Āpo Jeso-kristo. † **1:1 1:1** 2 Ār. 14:23-29; 15:1-7; 2 Kron. 26:1-23

Sirya Mana Aram

3 Binata ni ĀPO a kāna, “Nāw da maygaygatos no tawotawo do idi
a Damasko. As dawa, sigorādo a dosāen ko sanchi, ta taywara a
makamwamomo karanggas a pinarin da dyirad tawotawowaw do tana a
Gilead.
4 Maynamot do dyaya, ipanamay konchiw palasyowaw a pinatnek ni Āri
Hasael,‡ kan temtemen ko sanchiw kōta ni Āri Benhada§.
5 Rakraken konchiw rowangan saw no Damasko. Ipadiman ko sanchiw
tawotawo do Payahosongan no Aben kan iyaw mangigpet so baston a iyaw
pangōlo no Bet-eden. On, siraw nya tawotawo no Sirya, ki maakaw sanchi
do tana a Kir a mabahod.”

Pilistya

6 Binata ni ĀPO a kāna, “Nāw da maygaygatos no tawotawo do idi a Gasa.
As dawa, sigorādo a dosāen ko sanchi, ta inakaw daw tabo tawotawo no asa
kanasyon a sibabahod, as nakailāko da sira a tagābo dyirad tawotawowaw
do tana a Edom.
7 Maynamot do dyaya, ipanamay konchi iyaw pinakaahad no Gasa, kan
temtemen ko sanchiw kōta na.
8 Ipadiman konchiw āri do idi a Asdod.* Masaw do mangigpetaw so
baston do idi no Askelon. Dosāen ko panchiw tawotawo do idi no Ekron†
kan siraw nakalāsat a Pilisteo, ki madiman sanchi.” Nyaw binata ni Āpo
DYOS.

Tiro

9 Binata ni ĀPO a kāna, “Nāw da maygaygatos no tawotawo do Tiro. As
dawa, sigorādo a dosāen ko sanchi, ta inparawat da tabo tawotawo no asa
kanasyon a sibabahod, as nakailāko da sira dyirad tawotawo do tana a
Edom do nakainonolay daw so tōlag no kapaysisīt.
10 Maynamot do dyaya, ipanamay konchi iyaw pinakaahad no Tiro, kan
temtemen ko sanchiw kōta na.”

Edom

11 Binata ni ĀPO a kāna, “Nāw da maygaygatos no tawotawo do Edom.‡
As dawa, sigorādo a dosāen ko sanchi, ta linakatan da saw kakakteh da
saw a Israelita§ so ispada, kan aba polos kāsi da sira. Nāw da makasoli,
kan polos sa a dya homanebneb.
12 Maynamot do dyaya, ipanamay konchi iyaw idi a Teman, kan
temtemen ko sanchiw kōta no Bosrah.”

Ammon

13 Binata ni ĀPO a kāna, “Nāw da maygaygatos no tawotawo do Ammon.
As dawa, sigorādo a dosāen ko sanchi, ta do kapachigobat da a maynamot
do kakey da mayāgom so tana no matarek, binochakan da a iniwangan
bodek dan mabogi saw a mababakes a myan do Gilead.
14 Maynamot do dyaya, ipanamay konchi iyaw pinakaahad no idi a
Rabbah, kan temtemen ko sanchiw kōta na. Do dāwrinchi a araw no
kapaggobat, maychangengengey sanchi, as akmanchi so mayitaw a bagyo
iyaw mapasāmak a gobat.
15 Maakaw sanchiw āri na kontodo opisyalis na a sibabahod, kan
maiyangay sanchi do matarek a tana.” Nyaw binata ni ĀPO.

---

‡ **1:4 1:4** 2 Ār. 10:23-3 § **1:4 1:4** 2 Ār. 13:3; Jer. 49:27 * **1:8 1:8** 2 Kron. 26:6-7. † **1:8 1:8** Ok. 1:18 ‡ **1:11 1:11** 2 Sam. 8:11-13; 2 Ār. 8:20-22; 2 Ār. 14.7. § **1:11 1:11** Siraw Israelita, ki kapotōtan Jakob a kakteh ni Esaw a iyaw kapoonan dan Edomita

2

Moab

1 Binata ni ĀPO a kāna, “Nāw da maygaygatos no tawotawo do Moab. As
dawa, sigorādo a dosāen ko sanchi, ta aba polos anyib da do tohatohang
naw no nadimanaw a āri do Edom, ta sinosohan da mandan nayahbek.
2 Ipanamay konchiw tana a Moab, kan temtemen ko sanchiw kōta no
Keryot. Madiman sanchiw tawotawo do Moab do kayan da magariwāwa
do gobat, do kadama da maychangengengey no soldādo kan kaitanggoyob
no trompita.
3 Dimanen konchiw magtoray do Moab kontodo opisyalis no nawri a
tana.” Nyaw binata ni ĀPO.

Joda

4 Binata ni ĀPO a kāna, “Nāw da maygaygatos no tawotawo do Joda.
As dawa, sigorādo a dosāen ko sanchi, ta inchipa da saw linteg ko kan
tinongpal dabaw bilbilin ko. Napāwaw sa dyirad didyosen* a siraw
inononotan dan kapoonan da saw.
5 Maynamot do dyaya, ipanamay konchi iyaw tana do Joda, kan
temtemen ko sanchiw kōta no Jerosalem.”

Israel

6 Binata ni ĀPO a kāna, “Nāw da maygaygatos no tawotawo do Israel.
As dawa, sigorādo a dosāen ko sanchi, ta ilāko da saw monot saw do kosto
kan panādi da so pirak, as siraw mapopobri saw itādi da do asa lang a
kapāris no tokap.
7 Lasalasagan da saw mapopobri, kan tod da sa pawadinen naidadanes
saw. Oknoden pan may-āmang asa mabakes, ta dawa, laposan daw
masantwan a ngaran ko.
8 Do tabon logar a pagdaydayāwan da, naypoktadan da saw laylayaw a
naisalda dyira.† Do timplowaw no Dyos da, ininom daw palek a nahap da
a molta.
9 “Do salapen nyo a tawotawo ko, inabo ko saw tawotawo a Amorreo‡a
makakarang a akmas kayokayo a sidro kan akma pas kayit no kayokayo a
logo. Rinarayaw ko asi na kontodo yamot na saw.
10 Yaken nangihtot dyinyo do Egipto. Inpangōlwan koynyo do let-ang so
apat a poho a katawen kan intoroh ko paw tana daw no Amorreo.
11 Tinongdo ko saw kadwan a anak nyo a mahahakay a mayparin a
propīta, kan kadwan a babbaro nyo a mayparin a Nasireo.§ Oyod abawriw
nya, inyo a tawotawo no Israel?” inyahes ni ĀPO.
12 “Ki pinaynom nyos palek Nasireo saw, kan binilin nyo saw propītaw
a dyi da ibahey inpaltiing ko dyira.
13 Changori, pakaspyen koynyo a akmas karisonaw a napno so irek.
14 Aran siraw matataray saw a mayyayo, makadichan sabanchi a polos!
Siraw mayiyit saw, ki komapsot sanchi. As kan siraw soldādo, ki
maisalākan dabanchiw mismo da inawan.
15 Siraw magaganay saw a maypāpana, ki pīlit sanchi a magsanod.
No matataray saw a mayyayo, ki makaditdit sabanchi. As kan siraw
komakabalyowaw, ki maisalākan dabanchiw inawan da.
16 Aran siraw katotordan a soldādo, ki iwarsi danchiw armas da, as
kapayyayo da do dāwrinchi a araw,” binata ni ĀPO.

---

* **2:4 2:4** Mana “bayataw”. † **2:8 2:8** Eks. 22:6; Deot. 24:12-13. ‡ **2:9 2:9** Gen. 15:16; 48:22; Deo. 1:20, 3:8-11; Jos. 7:7. § **2:11 2:11** Nom. 6:1-21.

3

1 Adngeyen nyo nya chirin ni ĀPO a maikontra dyinyo a tawotawo no
Israel. On, nya minsāhi, ki maikontra dyirad intīro a nasyon a inihtot na
a yapo do Egipto.
2 "Yapo do tabo nasyon do hapotayan tana, inyo lang pinidi ko kan inay-
aywanan. Dawa, maynamot do tabo a gatogatos nyo, dosāen konchinyo."

No Tarabāko No Propīta

3 Mayrayay sawri a mayam dadwa tawo an dyi sa manma magtōlag?
4 Mayngerngeroriw lion do kahasan an abo nachichwasan na sangraben
na? Mayngerngeroriw bomaro a lion do abab na an abo nahap na?
5 Masdokoriw manomanok an dya mapawkoy asdok? Mabokchitoriw
asdok an dya madyiway?
6 An maitanggoyob trompita do syodad a mangipakatoneng so gobat,
maychamirpirpir sabawriw tawotawo? Aryoriw didigra do asa syodad an
dya ipalōbos ni ĀPO?
7 Masigorādo a panmanmahen aba parinen Āpo a DYOS aran āngo an
dyi na manma ipaltiing panggep naw dyirad propīta na sa.
8 Nakapayngerngeraw no lion, aryoriw dya namo? Nakapaychirinaw ni
Āpo a DYOS, sino maskeh a mangipakatoneng so inpaltiing na?

No Kadosa No Samarya

9 Ipakatoneng nyo do tawotawo a myan dyirad kōta saw no idi a Asdod
kan tana a Egipto a kon nyo, "Maychichipeh kamo do tokotokonaw do
omdibon no idi a Samarya, kan saksyan nyo rakoh a riribok do irahem no
nawri a syodad kan kaidadanes a mapariparin daw."
10 Binata ni ĀPO a kāna, "Chapatak daba no nya tawotawo mamarin so
kosto. Apnopnohen daw kōta da so kinabaknang a yapo do kasamsam kan
karanggas da."
11 Dawa, nyaw binata ni Āpo a DYOS a kāna, "Myan anchiw kabōsor a
mangdibon do tana nyo. Abohen danchiw kayit nyo, as kan samsaman
danchiw kōta nyo sa."
12 Binata ni ĀPO a kāna, "Akmas asa magpaspastor a mangisalākan do
dangoy no asa lion so dadwaw lang a kokod no karniro mana bīt danan
tadyinya na, komwan anchiw maparin dyirad papere lang a makalāsat a
tawotawo no Samarya a maypoypoktad dyirad mapipintasaw a katri da.*
13 Mangadngey kamo kan saksyan nyo maikontra do kapotōtan Jakob,"
kāna ni Āpo a DYOS a Manakabalin do Tābo.
14 "Anchan araw a kapangdōsa ko dyirad tawotawo no Israel maynamot
dyirad gatogatos da, rarayawen ko sanchiw altar do Betel.† Makteb anchiw
apat saw a sinan olong‡ no kāda aroywan no altaraw, as masday sanchi
do tana.
15 Rarayawen konchiw bahay a para do ammyan kan komwan pa do
bahay a para do rayon. Siraw bahabahay a nabistyan so sōng saw no
elepanti, ki mararayaw sanchi. On, siraw bahabahay dan mabaknang,
mararayaw sanchi a tabo."

---

* **3:12** **3:12** Mana "Komwan anchiw kaisalākan tawotawo a Israelita a omyan do Samarya a no mabidin dyira, ki payis na lang no katri mana kakteb no manaro a disnan." † **3:14** **3:14** Eks. 12:28-32 ‡ **3:14** **3:14** Eks. 21:12-14; 1 Ār. 1:50; 2:29.

4

1 Adngeyen nyo nya, inyo a mababakes do Samarya a tomaba a akmas
siras bāka saw do Basan, inyo a mangidadanes siras mapopobri kan
mangtokatokap siras makachitaw, as kan mangbilin siras lallakay nyo saw
a iyangayan daynyo so inomen.
2 Maynamot do kasanto ni Āpo a DYOS, insapata na a kāna, “Masyirto
a ītonchiw araw a magorogod kamo do sadyit. On, kāda asa dyinyo, ki
akmas amongaw a masayrinan a maikaro.
3 Igōyod danchinyo a iyangay a derecho do singit no naloyo a ahad, as
kaitapwak da dyinyo.”*

No Kaskeh a Mananawo No Israel

4 Binata ni ĀPO dyirad tawotawo no Israel a kāna, “Sīgi! Kangay nyo do
Betel† a maygatos! Mangay kamo pa maygatos do Gilgal, as iyad-adda nyo
daw! Mangyangay kamo so binyay a idāton‡ nyo do kāda mabekas, as kan
kapangyangay nyo so apagkapollo nyo daw do kāda tatdo a karaw.
5 Mangidāton kamwaya so tināpay a napangayan so yapo§ a para do
kapagyaman nyo do Dyos, kan ipangas nyo sobsobra dāton a iyangay nyo.
Iyaw nyaw chadaw nyo a tawotawo do Israel a parinen,” binata ni Āpo a
DYOS.
6 “Yaken napaychapteng* do kāda syodad kan kāda idi, ki alit na dyi
kamo pa a naybidi dyaken.
7 Pinachimoy kwaba do taywara kachitan mohamoha nyo so ranom.
Pinachimoy ko do asa a idi, ki engga do matarek. Nachimoyan asaw a
bengkag, ki nayapseng asaw.
8 Siraw tawotawo, mapāpasyaw sa midibidi do kāda idi a maychichwas
so ranom a maynom da, ki alit na dyi sa makanawob. Ki aran komwan,
alit na dyi kamo pa a naybidi dyaken,” binata ni ĀPO.
9 “Rinarayaw ko mohamoha nyo do hakawan kan kaobasan so ganyit
kan domalangdang a salawsaw a yapod dāya. Inkisap no kabaga tabo
bohobohong no kayokayo nyo a igos kan olibo. Aran komwan, alit na dyi
kamo pa a naybidi dyaken,” binata ni ĀPO.
10 “Pinaganyit koynyo a akmas pinarin kwaw do Egipto. Diniman ko saw
babbaro nyo do gobat, kan inpayyayo ko saw kabalyo nyo. Nawri danaw
mangwangot nyo pinangyobek ko saw a nahta a bangkay do kampo nyo.
Ki aran komwan, alit na dyi kamo pa a naybidi dyaken,” binata ni ĀPO.
11 “Rinarayaw ko kadwan dyinyo akmas nakararayaw kwaw so Sodoma
kan Gomorra. Inyo a nakalāsat, akma kamwaya so ahotenaw a masososo-
han a nalnet do apoy. Ki aran komwan, alit na dyi kamo pa a naybidi
dyaken,” binata ni ĀPO.
12 “As dawa, dosāen konchi inyo a tawotawo do Israel. Maynamot ta
parinen ko nya dyinyo, saganāan nyo kabayat nyo so kapangokom no Dyos
nyo!”
13 No Dyos, iyaw nangpotar so tokotokon
kan namarswa so salawsaw.
Ipakatoneng naw kapangtokto na do tawotawo.
Payparinen na a sari iyaw maraw.
Mayam do katotohosan a yanan do tanaya.

---

* **4:3 4:3** Do chirin Hebreo, ki myan innayon na chirin a “lomongo do Harmon”. Ki malawag aba an āngo chakey na batahen. † **4:4 4:4** Do Betel kan Gilgal, ki myan pagdaydayāwan da daw. ‡ **4:4 4:4** Eko. 29:38; Nom. 28:3-4. § **4:5 4:5** Leb. 7:13 * **4:6 4:6** Do chirin Hebreo, ki “Intoroh ko kadalos no nyepen nyo.”

ĀPO a Dyos a Manakabalin do Tābo iyaw ngaran na!

5

No Katawag No Israel a Magbabāwi

1 Adngey nyo, inyo a tawotawo do Israel, iyaw pagdongdong-aw kwaya
a maynamot dyinyo:
2 “Nabahatog danaw birhin a Israel,
kan nakapaybangon paba!
Naharaharag dana a nainonolay do tana,
kan arabaw mangbangon sya.”
3 Binata ni Āpo a DYOS a kāna, “Iyaw syodad do Israel a manoboy so asa
ribo a soldādo a machigobat, ki asa gasot anchi lang makapaybidi. Iyaw
asa idi a manoboy so asa gasot a soldādo a machigobat, ki asa poho anchi
lang makapaybidi.”
4 Iyaw nyaw binata ni ĀPO dyirad tawotawo do Israel a kāna, “Maybidi
kamo dyaken kan mabyay kamo.
5 May kamo aba do Betel* a magdaydāyaw siras didyosen, kan mangay
kamo aba dyirad bolto saw do Gilgal, mana romapit kamo aba do Beerseba.
Ta siraw tawotawo do Gilgal, ki masigorādo a maakaw sanchi, as siraw
tawotawo do Betel, ki apabanchiw sinpaspangan da.”
6 Maybidi kamo di ĀPO kan mabyay kamo, ta angwan dalaposen naw
kapotōtan ni Jose† a akmay apoy a mangabo siras myan do Betel, kan aba
polos makasboy sya.
7 Kapakāsi nyo pa, ta dyinido nyo kosto a kapangokom a nayparin a
makpad,‡ as kan inpoha nyo kinalinteg a akmay basora.
8 Si ĀPO, namarswa siras bitohen saya,
siraw mayngaranaw so Pliyades kan Orion.§
Iyaw mapaybadiw so sari a mayparin a sedang,
kan mapaybadiw so maraw a mahep.
Iyaw manghap so ranom do tāw,
as padohen na a akmas chimoy do tana.
ĀPO iyaw ngaran na.
9 Apagilap, kararayaw nas mabīleg saw
kan kōta da saw.
10 Ipsok nyo mangitēnek so kosto do pangokoman, kan idadanes nyo
iyaw mangibaheyaw so oyod.
11 Linasalasagan nyo mapopobri saw, kan tinakawan nyo sa so trigo.
Dawa, aran mapatnek kamo so bahay nyo a bato a mapipintas, polos a dyi
kamonchi a makapagyan daw. Aran maraber saw kaobasan a inmoha nyo,
polos anchi a dyi nyo a maynom palek da.
12 Chapatak ko an maypāngo kataywara no kasokir nyo kan maypāngo
karahmet no gatos nyo. Lidyalidyaten nyo tawo saw a malinteg do kapang-
daw nyos pasoksok, as kan pinenpen nyo kinalinteg dyirad mapopobri saw
do pangokoman.

---

* **5:5 5:5** Do Betel myan asa a balitok a sinan bāka a dyira ni Jeroboam, kan do Gilgal (1 Ār. 12:29-30) myan saw nakitikitan a didyosen. † **5:6 5:6** Siraw kapotōtan ni Jose mana siraw tawotawo do Israel, ki yapo sa do tribo no Epraim kan Manases a siraw kasisitāan a tribo do pagāryan do ammyanan. ‡ **5:7 5:7** Do chirin Hebreo, ki asa tamek a taywara makpad asoy no bohobohong naw. § **5:8 5:8** Siraw bitohen a mohtot do kairogi no rayon, kan siraw bitohen a mohtot do kairogi no ammyan

13 Dawa, iyaw tawo a masīrib, ki maganaganay dana an dya maylilyak,
maynamot ta mamarahet dana saw nyaya araw.
14 Nāw nyo chichwasen maganay a dya iyaw marahet tan mabyay kamo.
Do dāwri, myan anchi si ĀPO Dyos a Manakabalin do Tābo dyinyo a akmas
inbahey nyowaw a maynamot dya.
15 Ipsok nyo marahet kan chadaw nyo maganay. Pagāryen nyo kinalinteg
do pangokoman. Āngonchan si ĀPO a Manakabalin, maāsot kāsi na do
tawotawo no nya nasyon dyirad nakalāsat saw a sibibyay pa.*
16 Dawa, nyaw binata ni ĀPO a Manakabalin do Tābo a kāna, "Myan
anchiw kapagdongdong-aw do kāda plasa, kan myan saw magarimbāngaw
do oltimo a liday da do tabo a kalkalsāda do syodadaya. Matawagan
sanchiw homakahakaw a machitanyitanyis kan siraw matangtangdanan
saw a magdongdong-aw.
17 Myan kapagdongdong-aw do tabo kaobasan, ta mangay akonchi a
midibidi a mangdōsa dyinyo." Nyaw binata ni ĀPO.
18 Kapakāsi nyo pa a mangahahay so araw a kangay ni ĀPO! Āngo paro
maganay a maitoroh na no nawri a araw? Iyanchiw nawri, ki araw no sari
a dya sedang.
19 Akma anchis tawowaw a payayowan naw lion, ki myan sawen
mabayat na matarek a maranggas a animal.† Mana akmas tawowaw a
somnabat, do nakapanareng naw so tanoro naw do dyindyinaw, sinbat no
boday!
20 Iyaw arawaw a kangay ni ĀPO, ki sari lang a abaw soho. Araw anchiw
nawri a makalidliday, kan aba polos chinyel no sedang.
21 Binata ni ĀPO a kāna, "Ipsok ko saw sinsinan saw a pista nyo,‡ kan
maibtoran ko sabaw kapaychichipeh nyo.
22 Aran yangay nyo saw dāton saw a masosohan kan dāton saw a irek,
rawaten ko sabanchi. Aran siranchiw pinataba§ nyo saw a binyay a dāton
a mapaychachapya, ikaskāso kwabanchi.*
23 Aryan nyo naw pakalikalyak nyo saya kanta nyo! Chakey kwaba
adngeyen toktokar no arpa nyo!
24 Basbāli, pakono a pagāryen nyo kinalinteg a akmas kawyog naw no
ranom do oksong, kan kalinteg a akmas rakohaw a oksong a dya polos a
mayachan.
25 "Inyo a tawotawo do Israel, taywaran nangyangay kamo so dāton saw
a masosohan dyaken kan siraw dāton saw a mapaychachapya do apat a
poho a katawen do kayan nyo do let-ang?
26 Ki sichangori, maykatkat kamo siras dadwa saw a didyosen† a pinarin
nyo a para dyinyo a mismo a sa Sakkot a āri no didyosen nyo, kan Kaywan
a iyaw bitohenaw a didyosen nyo.
27 Dawa, payamen koynyo a sibabahod a akawen do labes no Damasko
a syodad." Nyaw binata ni ĀPO, iyaw Dyos a Manakabalin do Tābo.

6

No Kararayaw No Israel

1 Kapakāsi nyo pa, inyo a maydamnay dana so kabibyay do Sion kan
inyo a omyan do Samarya a maimas danas kayayan. On, kapakāsi nyo pa,

---

* **5:15 5:15** Do chirin Hebreo, ki siraw nakalasataw do tribo ni Jose. † **5:19 5:19** Do chirin Hebreo, ki iyaw animal a oso. ‡ **5:21 5:21** Eks. 23: 15-16. § **5:22 5:22** Masosohan iyaw tabaw no binyay. As iyaw asi naw, ki kanen no tawotawo. * **5:22 5:22** Isa. 1:11-14. † **5:26 5:26** Isa. 46:1.

inyo a mabigbigbig a pangpangōlo do dyaya a mabīleg a nasyon a napidi kan kwanan da no tawotawo do Israel an makachita sa so sidong.
2 Mangay nyo a chiban syodad no Kalne, as kapaypakwan nyo do mabīleg a syodad no Hamat, kan maypawsok kamo pa do Gat a syodad dan Pilisteo. Maganaganayoriw pagāryan da kan iyaw pagāryan Joda kan Israel? Maraharahawawriw tana da kan tana nyo?
3 Chaskeh nyo a rawaten iyaw ītonchi a kayan didigra. Ki maynamot do kaparin nyo, paypasngenen nyo paw kangay no nawri a araw no kinaranggas.
4 Kapakāsi nyo pa inyo a maylolonat do mangingīna a paydisnan, kan michaychan so karni a nadām a orbon no karniro kan bāka.
5 Chadaw nyo mamarin so kanta, kanta a akmas pinarin ni Dabid do kaychowa, kan tokaran nyo so arpa.
6 Minom kamo so sinabasabak a palek, kan magosar kamo so kanging-ināan naw a bangbanglo, ki pinagmamayo nyo abaw kararayaw no Israel.
7 Dawa, inyonchiw manma maakaw kan maiyangay do matarek a tana. Machipandanchi iyaw pista kan pasken nyo.
8 Si Āpo DYOS a Manakabalin do Tābo, nangisapata syay do mismo a kinadyos na a kāna, “Ipsok ko kapangas da no tawotawo no Israel kan siraw mangingīna a palasyo* da. Itoroh konchi do kabōsor da iyaw syodad da kan tabwa myan daw.”
9 An asa poho a mahahakay nabidin do asa pamilya, madiman pa sanchi.
10 An mawaraw kabagyan naw a myan so rebbeng a mangihtot so bangkay saw a yangay na sosohan, kan manahes do nakalāsataw do bahay an myan paw tomayotayo daw a kāna, “Ariwriw rarayay mo?”
Atbayen nanchi a kāna, “Aba!”
Do dāwri, batahen no kabagyan naw a kāna, “Maylilyak kaba! Machita dyi ta ichirin ngaran ni ĀPO.”
11 Anchan magmandar si ĀPO, rakraken na sanchiw rarakohaw a bahay, kan homhomken na sanchiw dēdekey saw.
12 Makapayyayo sawriw kabalyo do rarakoh a bato? Ariwriw magarado a bāka do tāw? Aba! Ki pinayparin nyo a binīno iyaw kinalinteg, kan pinayparin nyo a kosto iyaw maddi!
13 Chasoyot nyo nakasākop nyo so idi no Lodebar.† Pagpangas nyo a kon nyo, “Sinākop tabawriw Karnaim‡ do bokod ta a ayit?”
14 Si ĀPO Dyos a Manakabalin do Tābo, makabata sya a kāna, “Inyo a tawotawo a Israel, manoboy akonchi so gan-ganaet a nasyon a mangsākop so nasyon nyo. Lidyalidyaten danchinyo a yapo do asdepan do Hamat do ammyānan a manda do dēkeyaw a oksong no Arabah do abagātan.”

7

No Parmata Maynamot Dyirad Kabaga

1 Nyaw parmata a inpaboya dyaken ni Āpo a DYOS. Naboya ko nakaisagāna na siras kabaga saw do katayoka no kapagparaspas so bīnglay ni āri kan tomohos danaw somaronwaw.
2 Do parmata ko, naboya ko an maypāngo nakapatawos da no kabagaw so tabo a naimoha do tana. Do dāwri, binata ko a kon ko, “Āpo a DYOS,

* **6:8 6:8** Mana “kōta”. † **6:13 6:13** No chakey na batahen do Hebreo, ki “abo”. ‡ **6:13 6:13** No chakey na batahen do Hebreo, ki “dadwa olong”. As iyaw olong, ki mangi simbolo so ayit.

pakawanen mo pa saw tawotawo mo a Israel! Maypāngo pa sa mabyay? Dēkey dana sa kan apabaw ayit da!”

3 Naāsot kāsi ni ĀPO do pinanggep naw, kan binata na a kāna, “Sīgi!
Maparin pabanchiw nya.”

No Parmata Maynamot Do Apoy

4 Myan paw matarek a parmata inpaboya dyaken ni Āpo a DYOS. Naboya
ko nakapagsagāna na a mangdosa so tawotawo na maynamot do apoy.
Nasosohan iyaw marahemaw a tāw do irahem no tanaya* kan inrogi na
sosohan iyaw hapot no tana.

5 Binata ko a kon ko, “Āpo a DYOS, machikakaāsi ako dyimo a
magsardeng ka na! Maypāngo pa sa mabyay tawotawo mo a Israel? Dēkey
dana sa kan apabaw ayit da!”

6 Naāsot danaw kāsi ni Āpo a DYOS do pinanggep naw, kan binata na a
kāna, “Sīgi! Aran iyaw nya, ki maparin pabanchi.”

No Parmata Maynamot Do Pindōla

7 Myan paw matarek a parmata dyaken ĀPO. Naboya ko a myan a
mayteytēnek si ĀPO do bīt no asa ahad a napatnek a naosar pindōla. Myan
na ig-igpet pindōlaw.

8 Inyahes na dyaken a kāna, “Āngo naboya mom Amos?”

“Asa a pindōla,” initbay ko.

Do dāwri, binata na a kāna, “Osaren ko nya a pangipaboya a mayārig
tawotawo ko do asa ahad a napatnek a dya nawnotan iyaw pindōla.
Magbaliw pabaw kapangtokto ko a mirwa do kadōsa ko sira.

9 Mararayaw sanchiw logar saw a nagdaydayāwan kapotōtan saw ni
Isaak. Marakrak sanchiw masantwan saw a yanan do Israel. Abohen
konchi iyaw kapagtoray no pampamilya ni Āri Jeroboam.”

Si Amos Kan Amasyas

10 Si Amasyas a pādi do Betel, ki nangirapit so dāmag di Jeroboam a
āri do Israel, kan binata na a kāna, “Myanaw si Amos a propīta dyirad
tawotawo do Israel a mangipangta so maikontra dyimo. Ay! Mararayaw
logar taya do ibahebahey na saya.

11 Nyaw binata na a kāna, ‘Madiman anchi si Jeroboam do paggogobatan.
Maakaw sanchi a sigorādo tawotawowaw do Israel a maikaro do sīgod a
tana da.’ ”

12 Do dāwri, binata ni Amasyas di Amos a kāna, “Naw danam propīta!
Maybidi ka na do Joda, kan dawriw pangipadtwan mo a magpabāyad.

13 Mangipadto ka paba do Betelaya, ta do dyaw logar a pagdaydayāwan
āri† kan timplo no pagāryanaya.”

14 Tominbay si Amos a kāna, “Taywaran yaken propītaw a magpabāyad
an mangipadto ako? Yaken asa magpaspastor, kan mangay-aywan so
kayokayo a sikamoro.

15 Ki tinawagan na yaken ĀPO a komaro do kapagpaspastor ko, kan
inbilin na dyaken a mangipadto dyirad tawotawo na a Israel.

16 Changori, adngeyen mo minishi naya ni ĀPO. Batahen mo a magsar-
deng ako a mangipadto a maikontra dyirad tawotawo do Israel.

17 Dawa, mo Amasyas, nyaw binata ni ĀPO dyimo a kāna, ‘Mayparin
anchis baket mo a maglaklāko so asi na do syodadaya. Madiman sanchiw

---

* **7:4 7:4** Nyaw anhohdan dan tawotawo do Dāya do kaychowa a nyaw pakayapwan no ranom no oksoksong. † **7:13 7:13** 1 Ār. 12 26-30

pōtot mo do paggogobatan. Paychakarwan danchi no kompormi iyaw tana mo, as madiman kanchi do gan-ganaet a tana a dya mangbigbig si ĀPO Dyos. Maakaw sanchi a sigorādo tawotawowaw a Israel a maikaro do sīgod a tana da.' "

8

No Parmata Maynamot Do Naynoy a Asin Kayo

1 Myan paw matarek a parmata dyaken ni Āpo a DYOS. Nakaboya ako
so asa kaalat a naynoy a asin kayo.
2 Inyahes ni ĀPO a kāna, "Amos, āngo naboya mo?
"Asaya kaalat a naynoy a asin kayo", initbay ko.
Do dāwri, binata ni ĀPO dyaken a kāna, "Īto danaw chimpo a
pachipandan* no tawotawo ko a Israel a akmay naynoy a asin kayo.
Magbāliw paba polos kapangtokto ko maynamot do kadōsa ko sira.
3 Kan do dāwrinchi a araw, siranchiw kankanta do palasyo, ki mayparin
anchi a kapagdongdong-aw. Maychaharaharag sanchi a madiman do kāda
yanan. Maipoha sanchi a sioolimek."† Nyaw binata ni Āpo a Dyos.

No Kadōsa No Israel

4 Adngeyen nyo nya, inyo a manglasalasag siras makachita kan mag-
panggep a mangabo siras mapopobryaya do dya tana.
5 No bata nyo do inawan nyo a kon nyo, "Malisto pakono a komabos
ibidang daya a masantwan a araw‡ tan mailāko namen irek saya? Aysa,
kāngonchi a makabos araw no kapaynaynahah tan mirwa kami na
maglāko? On, ta chakey namen a pangināen ilāko namen saya, kan osaren
namen anchiw dya kosto a pagsokātan, as kan kosīten namen anchiw kīlo
no gatāngen dayan gomatgātang saya.
6 Kangināen namen pangilakwan namen so mahopes a irek. May-
chichwas kaminchi so mapobri a tawo a dya makabāyad so ōtang na,
kan gatāngen namen pobryaw so balor lang no asa kapāris a tokap a
payparinen a adipen."
7 Nagsapata si ĀPO a Dyos no Israel, "Polos anchi a dyi ko a mawayakan
mararahet a kaparin da.
8 Magin-gined anchiw tanaya maynamot do dyaya, kan magdongdong-
aw sanchiw tabo tawotawo do tanaya. Magalloallon anchiw tābo tanaya a
akmas oksongaw a Nile do Egipto."
9 Binata ni Āpo a DYOS a kāna, "Do dāwrinchi a araw, pasdepen konchiw
araw an mayegen, kan paysaryen ko tanaya an māraw.
10 Payparinen konchiw pispista nyo a dongdong-aw. Payparinen konchiw
mararagsak a kankanta nyo a katanyis. Ipalaylay konchi inyo so
makekersang saw a laylay, kan ipachischis konchiw oho nyo. Payparinen
konchi inyo a akma siras inyaynyapwan saw a magmamayo do kadiman no
moyboh a mahakay a anak da. As kan do dāwrinchi a araw, ki mayparin
a makpad a nāw na malidyat a manda do tawsan na."
11 Binata ni Āpo a DYOS a kāna, "Īto danaw chimpo a kapangyangay ko so
kapaychapteng do tanaya, ki nawri abanchiw paychaptengan daw mākan.
Ranom abanchiw kawawan da, an dya iyaw kadngey da so minsahi ko.
Yaken si ĀPO a nangibahey syay.

---

* **8:2 8:2** Iyaw oni no "pandan" do chirin a Hebreo, ki machiyengay do "asi no kayo". † **8:3 8:3** Mana "Maipoha sanchi. Maolimek!" ‡ **8:5 8:5** Mabaywan maytarabāko an masantwan a araw a akmas arawaw a kapaynaynahah.

12 Mapāpasyaw sanchiw tawotawo a midibidi yapo do asa a tāw a
komwan do matarek a tāw, kan maypadibon sanchi yapo do ammyānan a
maypakwan do dāya a maychichwas so chirin ni ĀPO, ki polos anchi a dyi
da madongso.
13 Do dāwrinchi a araw, siraw mapipintas saw a babbalāsang kan siraw
mayiyit saw a babbaro, ki mapleng sa do taywara a kawaw da.
14 Siraw mangisapataw do didyosen§ no Samarya a makabata a kon da,
'Do Dyos no Dan' mana 'Do Dyos no Beerseba', siraw nawri a tawo, ki
malba kan makapaybangon pa sabanchi."

9

No Kapangokom Ni ĀPO

1 Naboya ko si Āpo a mayteytēnek do bīt naw no altar. Inbilin naw
nya a kāna, "Māswen mo totok saya no parey* no Timplo tan magon-gon
pondasyon na saya. Loyohen mo kan inolay mo a masday do oho dan
tawotawo saya. Siraw nabidin saw a tawotawo, ki ipadiman ko sanchi do
ispāda. Abanchiw makapayyayo, kan abanchiw makalības.
2 Aran machikolkol sa do yanan no kadiman,† alneten ko sanchi. Aran
komayat sanchi do hanyit, pagchinen ko sanchi.
3 Aran tomayo sa do totok no Tokon a Karmel, chichwasen ko sanchi kan
tiliwen ko sa. Aran taywan da yaken do irahem no tāw, bilinen konchiw
rakohaw a boday‡ a mangay a omsonyit dyira.
4 Aran ihtot da san kabōsor da a akawen, ibilin konchi a ipadiman da sa
do ispāda. Nawrinchiw chichiban ko iyaw kararayaw da, iyabaw kasidong
ko sira."

5 Si Āpo a DYOS a Manakabalin do Tābo,
saliden naw tanaya kan malonag,
kan magdong-aw tabo a omyan daw.
No tābo tanaya, ki magalloallon a akmas oksong a Nile do Egipto.
6 Mapatnek si ĀPO so bahay na do hanyit,
kan pangayen naw pondasyon na do tanaya.
Tawagan naw ranom do tāw,
kan padohen na do hapotayan tana.
Si ĀPO ngaran na.
7 Binata ni ĀPO a kāna, "Inyo a tawotawo do Israel, akma kamo siras taga
Etiopyaw dyaken. Inihtot ko saw Pilisteo a yapo do Kreta kan siraw taga
Siryaw a yapo do Kir a akmas nakaihtot kwaw dyinyo a yapo do Egipto.
8 Yaken si Āpo a DYOS, mangsipsipot so nya magagatosen a tawotawo do
pagāryan no Israel. Rarayawen ko sanchi a abohen do hapotayan tana, ki
rarayawen ko abanchi a tabo iyaw kapotōtan Jakob.
9 "Do mandar ko, yokoyoken konchiw tawotawo do Israel. On,
yokoyoken ko sanchi a karāman dan tabo saya nasyon tan mapakaro tabo
a abo so sirsirbi.
10 Tabo no magagatosen do tawotawo ko, ki madiman sanchi do ispāda.
On, tabon makabata sya a kon da, 'Abanchiw didigra a mangyoba mana
makasngen dyaten.' "

No Kapakabangon a Mirwa No Israel

---

§ **8:14 8:14** Mana "Ashima" mana "Asnek". Chiban pa do Ose. 8:5. * **9:1 9:1** Myan maymemeh a arti do totok saw no parey. † **9:2 9:2** Do Hebreo, ki "Sheol". ‡ **9:3 9:3** Gen. 1:21

11 Binata ni ĀPO a kāna, “Īto danaw araw a pirwahen ko na bangonen
pagāryan ni Dabid a mayarig do asa nalasa a bahay. Paysonongen ko
sanchiw ahad na, kan pabidyen konchiw plastar naw. Bangonen kan
payparinen konchi a akmas sīgod a kayayan na.
12 Tan komwan, sakōpen nanchi no tawotawo a Israel nabidin saw a tana
no Edom kan tabo a nasyon a dyaken do nakarahan.” Komwan chirin ni
ĀPO a mangparin anchi sira syay.

13 Binata ni ĀPO a kāna, “Īto dana saw araw
a dyi sa makagaben magranyi do kāro no āpit,
kan dya kadasan no maypaypalek so maynoy a obas.
Maytetedted sanchiw bayo a palek a yapo do katokotokonan,
kan maychawoyog anchi do paytoytokonan.
14 Pabidyen ko sanchiw naakaw saw a tawotawo ko a Israel do tana da.
Patneken da sanchi a mirwaw nararayaw saw a syodad da kan omyan
dana sa daw.
Maymoha sanchi so obas, kan inomen da panchiw palek naw.
Homakaw sanchi, kan kanen danchiw maāpit da.
15 Imoha konchiw tawotawo a Israel do tana a intoroh ko dyira,
kan mabagot pa sabanchi a mirwa.”
Nyaw binata ni ĀPO a Dyos nyo.

Obadyas
No Pakatonngan so Paytābwan No Nya Libro

Abaw rakoh a chapatak ta a maynamot di Obadyas, as kan chapatak aba an kāngo nakaitolas no nya dēkey a libro. Ki no pandan chapatak ta, ki intolas ni Obadyas do nakatayokaw no nakararayaw no Jerosalem do tawen 586 B.C. Do naparinaya do Jerosalem, chinasoyot no nasyon a Edom a myan do abagātan a dāyaen a nahay dana kabōsor da no tawotawo no Joda. Ginondawāyan na paw syodadaya a Jerosalem, kan sinamsam na saw warawara naw, kan sinidongan na paw nasyon naw a nangsākop sya. Inpadto ni Obadyas iyaw kadōsa no Edom kan kaābak na, magraman saw nasnasyon saw a kabōsor no Israel.

No Naychakarwan No Nya Libro

No Kadōsa no Edom (1-14)
No Araw ni Āpo (15-21)

Obadyas

1 Nyaw inpaltiing ni ĀPO a Manakabalin do Tābo di Obadyas a
maynamot do nasyon a Edom.

Dosāen Anchi Ni ĀPO Siraw Tawotawo Do Edom

Tinoboy ni ĀPO iyaw minsahiro naw dyirad nasnasyon saw,
kan nadngey namen minsāhi na a kāna,
“Magsagāna kamo! Mangay ta machigobat kontra do Edom!”

2 Binata ni ĀPO do Edom a kāna, “Payparinen koymo a sinsinan,
as taywara anchiw kaidadanes da dyimo.
3 Inallilaw naymo no kapangas mwaya, imo a machilibeng do kōta a bato.
Nya logar mo, ki do katokotokonan.
Batahen mo do inawan mo,
‘Aryoriw makarawa a mangalnet tan masday ako?’
4 Aran tomodem ka akmas katohos no kasayap no kangkang,
kan aran maparin mo maybahay do kabitohenan,
alit na alneten konchimo a asdayen,” binata ni ĀPO.

5 “An mangay saw manakanakaw an mahep,
sira lang hapen daw chakey da.
An mamolas saw tawo so obas,
myan paw bidinen da.
Ki kapakāsi nyo pa, ta hanyiben danchinyo no kabōsor nyo.
6 Inyo a kapotōtan Esaw,* pohsen danchiw dyira nyo do aran dino a
paytayotaywan nyo,
as madongso kan maagaw anchi a tabo kinabaknang nyo.
7 Linipotan daynyo no tabo kayban nyo.
Pinaksyat daynyo do bōkod nyo a nasyon.
Siraw tawo a nachikapya dyinyo,
sakōpen darananchi inyo.
Siraw nachisīt a kinahanghang nyo,

* **1:6 1:6** Iyaw nasyon a Edom, ki yapod kapotōtan Esaw. Gen 36.1, 8, 19

mapangay sa so pangotap dyinyo,
kan mapootan nyo aba polos.

8 “Do dawrinchi a araw a kapangdōsa ko so Edom,
dimanen ko sanchiw masisirib a tawo na,
kan ponasen konchi a tabo kinasirib no Edom.
9 Mamirpir sanchiw taga darop no Teman,†
kan kāda soldādo no Edom, ki madiman sa a abos kāsi,” binata ni ĀPO.

Siraw Rason An Āngo Ta Madōsaw No Edom

10 “Maynamot do nakaranggas mo so
kakabagyan mo a kapotōtan ni Jakob,
makneb kanchi so asnek,
kan mararayaw kanchi a abos pandan.
11 Ta tod ka naytēnek do arawaw a
nakarakrak da no kabōsor da sa so rowangan da saw.‡
Maiyarig iyaw karahet mo dyirad gan-ganaet saw a mangsākop a
nangipayyayo siras kinabaknang no Jerosalem, kan nagbibingayan da.
12 Dyi ka pakono a masoyosoyot
do makasyasi a pinasar no kakabagyan mo sa do Joda.
Dyi ka pakono a magragsak
do arawaw a nakararayaw da.
Dyi ka pakono a magpangas
do arawaw a nakadidigra da.
13 Dyi ka pakono a somindep
do syodad dan tawotawo ko
tan masoyosoyot ka do nakalidyalidyat da,
kan nangsamsam siras kinabaknang da do araw no didigra da.
14 Dyi ka pakono a nangay do paykokorosan no rarahan
tan tiliwen mo saw maglības.
Dyi mo pakono sa inparawat dyirad kabōsor da,
do araw a kalidyalidyat da.”

Okomen Sanchi No Dyos Nasnasyon

15 “Masngen danaw araw a yaken a ĀPO,
ki mangokom anchi so tabo nasnasyon.
Imom Edom, maparin anchi dyimo akmas pinarin mo.
An āngo intoroh mo nawrinchiw rawaten mo.
16 Akmas nakaynom nyo a siraragsak do yanan masantwan a paytokonan ko.
Komwan anchiw kapaynom ko dyinyo kan siraw tabo nasnasyon
so makpakpad a kopa no kadōsa.
At-atkan nyonchi a mandan mawpas kamo a tabo.”

No Kapagballīgi No Israel

17 “Ki myan sanchiw makalības do Tokon a Sion,
kan mayparin anchi a masantwan a logar.
Madyira danchi a mirwa no tawotawo ni Jakob
iyaw tana a tawid da.
18 Akma sanchiw apoy tawotawo da Jakob kan Jose.
Rarayawen da sanchiw tawotawo ni Esaw

† **1:9** **1:9** Teman, ki asa masisita a idi do Edom. As do dyaya, ki pinakainawan no Edom. ‡ **1:11** **1:11** Ār. 25.4; Jer 39.2

a akmas karonot no apoy so garami.
Abanchi a polos makalāsat a kapotōtan na.
Yaken a ĀPO naychirin so nyaya.”

19 “Siraw tawotawo a yapo do abagātan no Joda,§
ki sakōpen danchiw tokotokon do Edom;
Siraw myan saw do paytoytokonan do lāod,
ki sakopen danchiw tana da no Pilistya.
Sakōpen danchi iyaw tana dan Epraim kan Samarya,
As hapen anchi no kapotōtan ni Benhamin iyaw tana no Gilead.
20 Siraw naakawaw a nabahod a soldādo a yapod ammyānanen no Israel,
maybidi sanchi kan sakōpen danchiw tana no Penisia a
manda do idi a Sarepat do ammyānan a parti na.
Siraw naakawaw a yapo do Jerosalem a myan do Sardis,
ki sakōpen danchiw idiidi saw do abagātanen a parti no Joda.
21 Siraw mangab-ābakaw a tawo, somonget sanchi do Tokon a Sion,*
kan itorayan danchiw tokotokon saw no Edom.
Si ĀPO anchi a mismo iyaw magāri!”

§ **1:19 1:19** No “abagātan no Joda” mana “Negeb” * **1:21 1:21** “Tokon a Sion” mana Jerosalem.

Jonas

No Kapayyayo Ni Jonas Di ĀPO

1 Do asa karaw, inpakatoneng ni ĀPO minsahi na di Jonas* a pōtot ni
Amittay a kāna,
2 “Mangay ka do Ninebe† a mabīleg a syodad. Ballaāgan mo saw
tawotawo daw a īto danaw kasoli no Dyos dyira, ta chapatak dana sigod
no Dyos makabābabaya a karahet da.”
3 Imbes a magtongpal si Jonas, ki basbāli a nagrobwat a nangay do
Ispanya,‡ ta chakey na dichanan si ĀPO. In-godes naw minosok do idi
a Joppe a nakaboyan na so biray a magrobwat a mangay do Ispanya.
Do nakatayoka naw a nagbāyad so plīti na, somnakay do birayaw a
nachirayay dyira a kominwan do Ispanya tan payayowan na si ĀPO.
4 Ki nanoboy si ĀPO so mayit a salawsaw do tāw, as kan napahtot so
taywaras kayit a bagyo. Dawa, makey dana maysiyay birayaw.
5 Taywaraw nakamo dan tripolanti saw, as kan katakatayisa dyira,
ki nangngengengey a nagpakpakaāsi so sidong do bokod na a dyos.
Sinpangan na, intapwak daw kadwan saw a karga da tan maypatapaw
birayaw. Ki si Jonas, ki myan do makatayrahemaw a ansagan birayaw a
naynepdep.
6 Dawriw nakaboyan sya no kapitanaw no birayaw. Pinaydabdab na a
kāna, “Āngo ta mapakdoh mo paw makaycheh? Kawanem ka! Maybangon
ka daw, as kan maydasal ka pad dyos mwaw, ta arā na yaten a chāsi as
dyi ta madiman.”
7 Do dāwri, binatabata dan tripolanti saw do katakatayisa dyira a kon
da, “Magbibinonōtan ta tan mapatakan ta an sino naynamotan no nyaya
didigra?” Dawa, nagbinonōtan sa, ki nabōnot ngaran ni Jonas.
8 Dawa, inyahes da di Jonas a kon da, “Ngay, ibahey mo pa dyamen an
sino nakayapwan nya a didigra. Āngo chabalay mo dya? Taga dino ka?
Āngo nasyon a nakayapwan mo, as kan āngo tribo mo?”
9 Ki initbay ni Jonas a kāna, “Asa 'kwaw a Hebreo kan managdaydāyaw
di ĀPO, iyaw Dyos no hanyit a iyaw namarswa so tāw kan iyaw tanaya.”
10 Inbahey na pa dyira a madama na payayowan si ĀPO.
Do dāwri, siraw tripolanti saw, ki sominryam sa do nakamo da, kan
binata da dya, “Ay pakawanem! Marahet abawriw nawri a pinarin mo?”
11 Ki ranan da a mangosisa sya, naypaypāngay paw no bagyowaw.
Dawa, inyahes darana di Jonas, “Āngo paro parinen namen dyimo tan
mangheteng bagyowaya a mangrarayaw dyaten?”
12 Ki initbay ni Jonas a kāna, “Na! Itapwak nyo na yaken ah, tan
magtalnaw bagyowaya, ta chapatak ko a yaken naynamotan nyaya laklak-
amen ta.”
13 Ki basbāli a in-godes dan tripolantyaw nangawod tan makapaypayraya
sa. Ki alit na kinabaelan daba maynamot ta naypaypataywara paw
salawsawaw.

---

* **1:1 1:1** 2 Ār. 14:25 † **1:2 1:2** Gen. 10:11-12. Iyaw Ninebeaya, ki sintro no Syodad no taga Assyria, as siranchiw mangay a mangrarayaw so tana dan Israelita (2 Ār. 18:13), as kan romapit sanchi a mangrarayaw so Syodad a Jerosalem (2 Ār. 19:37; Isa. 37:38). ‡ **1:3 1:3** Mana “Tarsis”.

14 Dawa, do dāwri, nangngengengey sa nagpakpakaāsi di ĀPO a kon da,
“ĀPO, dyi mo pakono yamen a nonolay a madiman an dimanen namen nya
tawo a abos gatos. On, dyi mo pakono yamen a pagatosen, ta imom ĀPO
makin plano so tabo as iyaw nya bagyo, ki yapod bokod mo a pagayatan.”
15 Do dāwri, kinatkat das Jonas, as nakapagtos da sya do tāw, ki nānyeng
a nandinak.
16 Do dāwri, oltimo nakāmo da no tripolanti saw di ĀPO. Sinpangan na,
nangidāton sa di ĀPO, as insapata da a magsirbi dana sa dya.
17 Ki nangmandar si ĀPO so rakoh a among§ a nanghamon di Jonas.
Tatdo a karaw kan tatdo a kahep a minyan si Jonas do bodekaw no nya
among.

2

No Kapaydasal Ni Jonas Di ĀPO

1 Do kayanaw ni Jonas do bodekaw no rakoh a among, naydasal di ĀPO
a Dyos a kāna,
2 “Nangakdakdaw ako dyimom ĀPO do kayan kwa nalidyatan,
kan inatbay mo yaken.
Yapod makatayrahem a yanan do ngalab no kadiman, ki nagpaarāyat ako,
as kan nadngey mo yaken.
3 Inpaitapwak mo yaken do hobok no kararahman a tāw.
Siraw rarakoh a allon mo kan āyos mo,
ki pinaned da yaken do kensad no tāw.
4 Iniktokto ko a pinasyay mo na yaken
do salapen mo.
Aran komwan, mirwa akonchi a
maboyaw masantwan a Timplo mo.*
5 Tinonep yaken no tāw
kan namonyitan ako no ranom.
Nachidibedibed tametamek no tāw do oho ko.
6 Minned ako a mandad kensad dan tokotokon,
kan akmay nabahod ako do tanaya a nāw ko daw a abos pandan.†
Ki iyaw nyaya nakaned ko, ki inawon mo yaken
mo ĀPO a Dyos ko do kadiman ko.
7 Do kapaytiytinawsan danaw no byay ko,
nanakem koymo, mo ĀPO,
as kan nagpakpakaāsi ako dyimo.
Nakarapit nya pakpakaāsi kod masantwan a Timplo mo.
8 As siraw managdaydāyaw dyirad abwayas sinpaspangan a didyosen,
ki sigod a tinadyichokodan daymo kan iyaw kāsi mo dyira.
9 Ki an yaken, magkansyon akonchi so pagdaydāyaw ko dyimo.
Manoroh akonchi dyimo so dāton ko,
as kan tongpalen konchiw insapata ko dyimo.
Ta kaisalakānan, ki yapo di ĀPO.”
10 Katayokan dasal naw, binilin ni ĀPO rakohaw a among, ki inyota nas
Jonas do aptan.

---

§ **1:17 1:17** Mat. 12:40 * **2:4 2:4** Mana “kan maboya ko pabanchiw masantwan a Timplo mo”.
† **2:6 2:6** Mana, “do tana a nāw na naitolbek rowangan na saw a abos pandan”. No chakey na batahen, ki do yanan dan nadiman. Chiban nyo 2:2.

3

No Kapagtongpal Ni Jonas Di ĀPO

1 Do dāwri, pinirwa dana inpakatoneng ni ĀPO minsahi na di Jonas, kan
2 binata na a kāna,
“Mangay ka do Ninebe a mabīleg a syodad as iballāag mo dyirad
tawotawo saw daw minsahi a ipakatoneng ko dyimo.”
3 Nagtongpal si Jonas do inbaheyaw ni ĀPO dya, as kan nangay do
Ninebe. Iyaw Ninebe, ki marahawa a syodad, ta tatdo a karaw a takeyen
iyaw karahawa naw.
4 Do nakapakarapitaw ni Jonas, naychasaryan a minidibidi do syodadaw
as insiknan na inpakatoneng dyira a kāna, “Apat a poho a karaw somiknan
sicharaw, ki mararayaw anchiw syodadaya a Ninebe.”
5 Do dāwri, nanganohed saw taga Ninebe saw do Dyos. Nangikeddeng sa
a magayonar kan maylaylay so mapayas a mangipaboya so nakapagbabāwi
da. Abaw nahabas yapod mabigbigbig a mandad abos saad.*
6 Do nakapakarapitaw no dāmag do āryaw no Ninebe, nānyeng a
gominchin do trono naw, binahas naw laylay naw, nakapaylaylay nas
mapayas, as kan nakapaydisna na do ahbek.
7 Do dāwri, inpaipakatoneng naw bilin na dyirad tawotawo saw daw do
Ninebe. Nyaw no naibahey do bilin na a kāna, “No nyaya a bilin, ki yapod
āri kan tabo opisyalis na: Abaw tawo mana binyay a koman so aran āngo.
Tabo tawotawo, mairaman bāka kan karniro, ki mabaywan a koman mana
minom.
8 Tabo tawotawo, ki machita maylaylay so mapayas. Komwan dyirad
binyay saw, ki machita ap-apan sa so mapayas. Machita a igodes daw
machikakaāsi no tawotawo saw do Dyos, as kan tadyichokodan daw
marahet saw a dadakay da kan karanggas da.
9 Ta aranchi a mabāwan makamwamomwaya kapakasoli no Dyos as
magbāliw aktokto na as dyi narana yaten a dimanen.”
10 Do nakaboyaw no Dyos so pinarin daw kan an maypāngo nakatadyi-
chokod da siras marahet saya dadakay da, nagbāliw aktokto na kan dinōsa
na pa saba akmas inranta naw dyira.

4

No Soli Ni Jonas Kan Kāsi Ni ĀPO

1 Ki insoli ni Jonas nya a naparin kan pinagmamayo na.
2 Dawa, naydasal di ĀPO a kāna, “O ĀPO, binata ko abawri do kayan
ko paw do bahay ko a iyaw nyaw chaamak kwaw a parinen mo? Nyaw
naynamotan na a nyeng ako a nayyayo a nangay do Ispanya, ta sigod
kwaw a chapatak ngamin a myan dyimo parābor, kan māsisyen ka a
Dyos. Masosolihen kaba, kan somawasaway adaw mo. Sisasagāna ka a
mangibabāwi so kapangdōsa mo dyira.*
3 Dawa, mo ĀPO, sichangori, hapen mo naw byay ko, ta maganaganay
dana an madiman ako na kan mabyay pa!”†
4 Ki inatbay ni ĀPO a kāna, “Aryoriw kalintegan mo a makasoli?”
5 Sinpangan na, komnaro si Jonas do Ninebe, as nangay do dayāenaw no
syodad. Namarin so sāpaw na daw, as nakapaydisna na do sirong naw a
omnanaya an āngo maparin do syodadaya.

---

* **3:5 3:5** Mat. 12:41; Lk. 11:32 * **4:2 4:2** Eks. 34:6 † **4:3 4:3** Komwan paw kapangdidiw ni Elias. 1 Ār. 19:3

6 Do dāwri, napatobo si ĀPO a Dyos so asa moha a nangabong si Jonas
tan dya komriit. Oltimo a nakasoyot ni Jonas do dawri a moha.‡
7 Ki do kamabekasan naranaw no somaronwaw a araw, insagāna no
Dyos iyaw asaw a ohed a mangrarayaw so nawri a moha. Dawa, nahayo
kan nadiman.
8 As do nakadada danaw no arawaw, pinaysasalawsaw no Dyos so oltimo
a makohat a yapo do dāya. As iyaw kohat naw no arawaw a makasosoh, ki
chinapleng ni Jonas. Chakey naranaw madiman kan kāna, “Maganaganay
dana an madiman ako na.”
9 Ki binata no Dyos di Jonas a kāna, “Aryoriw kalintegan mo a makasoli
do naparinaya do mohaya?”
“On!” initbay ni Jonas. “Manawob nyaya pakasoliyan ko, as abaw
makapenpen dyaken a aran nya danaw kadimanan ko.”
10 Ki binata ni ĀPO a kāna, “Chāsi mo nya moha a tomnobo do asa lang
a kahep, as nakadiman na do somaronwaw a ahep. Aryoriw hopag mo a
nangpatobo mana nangparakoh sya?
11 Rombeng abawri a chāsi ko tawotawo saw do Ninebe? Do dawri a
rakoh a syodad, omyan nasorok 120,000 a tawotawo a dya makapaychapidi
so kosto kan madi. As kan nawri aba lang, ta myan sa paw reprep a binyay
da.”

‡ **4:6 4:6** “moha” mana “oloten”

Mikyas
No Pakatonngan So Paytābwan No Nya Libro

Si propīta Mikyas, ki nakayapo do asa idi do tana a Joda a akin abagātan a pagāryan no Israel. Iyaw nya Mikyas, ki rarayay ni propīta Isayas do dāwri a chimpo, kan iyaba si Mikyas a pōtot ni Imlah a mabāsa ta do 1 Ār. 22:8. Manganohed si Mikyas a masngen dana magtōok tawotawo do Joda do ītwaw a didigra a akmas inpadto ni propīta Amos a pasaren dan tawotawo do akin ammyānan a pagāryan no Israel. Iyaw paynamotan no kapangdōsa no Dyos dyira, ki machiyengay do dyi daw a kaipatongpal so kosto a kinalinteg. Aran komwan, malawag minsāhi ni Mikyas kan maboyaw pangilasīnan a arinchiw namnama do masakbayan.

Myan saw masisīta a birsikolo do dya a libro a machita nyo a chichiban a maganay a akma so kaipaboya no kapya do intīro a lōbong a maynamot do kapagtoray no Dyos (4:1-4); iyaw padto maynamot do matan-ok a āri a yapo do kapoonan ni Dabid kan mangyangay so kapya do nasyon a Israel (5:2-5a). As kan do 6:8, myan paytābwan no kārwan a inbahey da no propīta do Israel a binata da a kon da, “Nyaw akdawen na dyaten: parinen taw malinteg, ipaboya taw no dya magbalbāliw a kadaw, kan maybibyay ta a sipapakombaba a machichasa do Dyos ta.”

No Naychakarwan No Nya Libro

No kaokom no Israel kan Joda, kan no kaipapabidi dana no kapya (1:1–2:13)
No gatos kan kasoli no Dyos a maynamot dyirad pangolwen dan taga Israel (3:1–5:15)
No kāso ni ĀPO a maikontra di Israel, as kan iyaw minsāhi a pakaballaāgan kan pangnamnamaan (6:1–7:20)

Mikyas

1 Nyaw minsāhi a inpakatoneng ni ĀPO di Mikyas a taga idi a Moreset* a maynamot do kaokom no Samarya kan Jerosalem.† Naboya naw nyaya do chimpwaw a nakapagāri da Jotam, Ahas, kan Hesekias do Joda.

No Dongdong-aw Para Do Samarya kan Jerosalem

2 Mangadngey kamo, inyo a tabo a tawotawo.
Adngeyen nyo nyaya, inyo a tabo a omyan do tanaya!
Si ĀPO a Manakabalin mangsaksi so maibōsor dyinyo.
Adngeyen nyo, ta maychirin a yapo do masantwan a timplo na.
3 Chiban nyo! Īto dana si ĀPO a yapo do masantwan a yanan na.
Gomchin anchi kan lasagan na sanchiw matotohos saya a tokotokon do tanaya.
4 Siraw katokotokonan saya, ki malonag sa
a akmas nadangdangaw a alid do apoy.
Maloyo sanchi do payahosongan saya‡
akmay ranom a gomtos do aphas.

---

* **1:1 1:1** No idi a Moreset, ki myan do abagātan a laōden tana a Joda. † **1:1 1:1** Samarya, ki sintro no pagāryan a Israel, as kan Jerosalem, iyaw sintro no pagāryan a Joda. ‡ **1:4 1:4** Do kadwan a manyoskripto, ki “Siraw payahosongan saya, ki mayakchid.”

5 Tabo nyaya, maparin anchi maynamot ta nagribīldi saw kapotōtan
Jakob.§
On, maparin nya a maynamot ta naygatos saw kapotōtan Israel.
Āngo iyaw gatos dan kapotōtan Jakob?
Iyabawriw karahet dan tawotawo no Samarya?
Dino sintro no pagdaydayāwan so didyosen do Joda?
Do Jerosalem abawri?

6 Binata ni ĀPO a kāna, “Dawa, payparinen konchiw Samarya a bonton
a yanan a paymohan so kaobāsan.
Paychabadebadedehen konchiw bato na saw do payahosonganaw
tan magparang saw pondasyon na.
7 Mapsapsa sanchiw didyosen na.
Tabo mapapateg saw a nakpeh da do timplo, ki masosohan sanchi so
apoy.
Rarayawen ko sanchi a tabo bolto da saw.
Maynamot ta nakpeh saw nya a yapo do tangdan daw no maglaklāko saw
so asi,*
tangdan dananchi a mirwa no matarek a maglaklāko so asi do matarek
a nasyon.”

8 Binata ni Mikyas a kāna, “Maynamot do dyaya, magāsog kan
magdongdong-aw ako.
Mayam ako a abos tokap kan silalābos.
Maydawo ako a akmas bolawaw a chito
kan maylilyak ako a akmay gokgok.
9 Mapya pabaw bigar no Samarya,
kan nayadis dana do Joda.
Nakarapit dana do rowanganaw no idi dan tawotawo ko
a aran do Jerosalem a mismo.”

No Kasōngad Da No Kabosor Do Jerosalem

10 Ibahey nyo aba do kabōsor ta saya do idi a Gat† iyaw nakaābak ta.
Maychahoho kamo abas aran asa katedted.
Inyo a tawotawo do idi a Beth-leapra,
maydipodiporis kamo do ahbek do ladingit nyo.
11 Inyo a tawotawo do idi a Sapir, maakaw kamonchi a mabahod,
kan mayam kamonchi a silalābos a masnek so kayayan.
Inyo a tawotawo do Saanan,
makahtot kamo paba do idi nyo.
Anchan madngey nyo kapagdongdong-aw da do idi a Bet-esel,
matonngan nyonchi a abaw kamāngan daw.
12 Siraw tawotawo do idi a Marot,‡
manghahaw sa so kapakalong-aw da
ta iyaw didigraya a yapo di ĀPO,
ki narapit narana a manda do rowangan no Jerosalem.
13 Inyo a tawotawo do idi a Lakish,
isagāna nyo kabalyo nyo do logan nyo a pachigobat.

---

§ **1:5 1:5** Jakob kan Israel, ki mayengay sa. * **1:7 1:7** Sigon do chapatak da, ki dayāwen daw didyosen da an maychoknod sa do maglaklāko so asi do timplo da. † **1:10 1:10** Gat, ki asa idi no Pilistya a nahay dana kabōsor no Joda. ‡ **1:12 1:12** Marot, kaon-ōni na do Hebreo, iyaw makpad.

Inyo nangisongsong so Jerosalem a naygatos,
ta tinahatahan nyo gatos daw no Israel.
14 Dawa, manoroh kamos sāgot a pamakāda do idi a Moreset-Gat.§
Iyaw idi a Aksib,* ki inallilaw na saw āri saya no Israel.
15 Inyo a tawotawo do idi a Maresah,†
manoboy si ĀPO so mangsākop so idi nyo.
Siraw pangpangōlo no Israel,
mangay sanchi a tomayo do aschip no Adollam.
16 Inyo a tawotawo do Joda, chischisan nyo oho nyo do kapagmamayo nyo
maynamot dyirad anak nyo saw a chadaw nyo.
Chischisan nyo oho nyo a akmas oho naw no kangkang,
maynamot ta maakaw saw anak nyo a sibabahod.

2

No Maparin Anchi Dyirad Mangidadanes

1 Kapakāsi da panchi no magplāno so marahet,
kan siraw mangipangtaw do pakaychehan da.
Apaman a maysesedang, maychakatekateh sa mangipatongpal
maynamot ta myan toray da mamarin sya.
2 An myan saw bengkag a chakey da, tod da sodiben.
Masaw do bahabahay, ki tod da agāwen.
Sikāpan daw tawo tan madyira daw bahay na,
kan takawen daw tāwidaw no pamilya na.
3 Dawa, nyaw binata ni ĀPO a kāna,
“Iplāno ko kaiyangay ko so didigra dyinyo
a akmanchiw pāko a dya mapakaro do lagaw nyo.
Arabanchiw kapangas nyowaw a mayam,
ta chimponchi no didigra nyo.
4 Do dāwrinchi a chimpo, oyawen danchinyo do
kaikansyon da so nya kanta a kapakaōpay dyinyo:
‘Komplito danaw nakararayaw namen!
Inhap dana ni ĀPO iyaw tana namen,
kan intoroh naranaw bengkag namen
dyirad nanglipot dyamen.’ ”*
5 Dawa, apabanchi dyirad tawotawo ni ĀPO
mangibinglay so tana daw.

Siraw Sinan Propita

6 “Mangipadto kaba,”
bata dan sinan propīta da saw.
“Ikasaba mwabaw komwan.
Marapit abanchi yaten pakasnesnekan!”
7 Maparinori a ibahey nya, inyo a kapotōtan ni Jakob?
Tomnawos danawriw kaānos ni ĀPO a mapatongtong so nawri?
Kosto abawri dyirad mamarinaw so maganay?

---

§ **1:14 1:14** Moreset, ki idi ni Mikyas (1:1), kan kaon-ōni na do chirin Hebreo, ki nobya. No dadakay dan Jodyo, ki torohan no inyapwan saw so sāgot a pamakāda do balāsang daw an mangabahay as komaro dyira. Naipariho saw taga Moreset-Gat do nobya a īto a komaro do kawara dan kabōsor da a mangakaw sira. * **1:14 1:14** No chakey na batahen Aksib, ki mangallīlaw. † **1:15 1:15** Maresah, kaon-ōni na do Hebreo, iyaw mangsākop. Joswe 15:44 * **2:4 2:4** Mana “dyirad nangakaw a nangbahod dyamen.”

8 No atbay ni ĀPO, ki kāna,
“Rinaot nyo sabawriw tawotawo ko
a akma nyo say kabōsor.
Pinalang nyo a binahas laylay daw no homabas saw a sitatalna
a akma siras mangliklikaw so gobat.
9 Pinaksyat nyo mababakes saw a bālo
do bahabahay a chadaw da.
Inkaro nyo abos pandan a inpatāwid ko
dyirad anak da.
10 Maytēnek kamo, kan komaro kamo na!
Do dyabaw paynahahan nyo,
ta linaposan nyo na so gatos nyo,
kan rinarayaw nyo na golpi.
11 An myan maybayataw kan mangallilaw a makabata sya a kāna,
‘Ipadto ko a moyog anchi dyinyo palek kan arak,’
iyaw nyaw kombini a propita dan nyaya tawotawo!”

No Kapabidi Ni Āpo So Tawotawo Na

12 Nyaw inkari ni ĀPO a kāna, “Sigorādo a akpehen konchi inyo a Jakob.†
Sigorādo a akpehen ko sanchi a tabo nakalāsat a yapo do Israel.
Paychichipehen ko sanchi a akmay karniro do koral,
as kan akmay arban do pasto.
Iyaw tana da, ki mirwa dananchi
a mapno so tawotawo a maariwāwa.”

13 Manma anchi Si ĀPO a manyiwang a mangihtot a yapo do nakaakawan daw.
Mawlot sanchi a mohtot do rowangan naw no syodad.
Iyaw āri daw, manma anchi a mohtot.
Si ĀPO anchi a mismo mangidaōlo do kahtot da.

3

No Kapaydabdab Ni Mikyas Do Pangpangōlo Saw No Israel

1 Sinpangan na, binata ko a kon ko, “Mangadngey kamo, inyo a pang-pangōlo ni Jakob,
inyo a magtotoray no nasyon a Israel!
Rebbeng nabawri a chapatak nyo nainkalintegan?
2 Basbāli a ipsok nyowayaw maganay, kan chadaw nyowayaw marahet.
Lalāten nyowayaw kodit dan tawotawo ko saya sibibyay,
as kalisalisay nyo so asi a myan do tohatohang da.
3 Akma kamo magparti a koman so asi dan tawotawo ko.
Hathaten nyowayaw kodit da,
kan potopototen nyo payaw tohatohang da.
Sagsagen nyo saya akmay karni a mapangay do palyok,
kan akmay asi a myan do kardiro.
4 Ītonchiw chimpo a tomanyis kamo a mapasidong di ĀPO,
ki atbayen nabanchi inyo.
Ikaskāso nabanchiw dasal nyo,
ta marahet pinarin nyo.”

---

† **2:12 2:12** Ngaran a Jakob chakey na batahen nasyon a Israel.

5 Iyaw nyaw binata ni ĀPO a kāna,
“Siraw propīta saw a mapawaw siras tawotawo ko,
an myan mamakan dyira,
ikari daw talna dyira.
An myan dya makaitoroh dyira so makan,
nakasagāna sa machigobat dyira.
6 Dawa, īto danaw mahep a mangabong dyinyo, kan apabanchiw parmata nyo.
On, sari danaw myan dyinyo, kan makapangipadto kamo paba.
Somdep danaw araw dyirad dyaya propīta,
kan no sedang, ki mayparin dana sari dyira.
7 Masnesneskan sanchiw mamadto,
ta maparin sabanchiw ipadto da.
Maiperreng dabanchiw ropa da,
ta abanchiw atbay no Dyos dyira.”

8 Ki an yaken, napno ako so panakabalin
do Ispirito ni ĀPO.
Napno ako pa so nainkalintegan kan kabīleg
a mangibahey so gatos no Israel.
9 Mangadngey kamo, inyo a kapotōtan ni Jakob,
inyo a magtotoray do nasyon no Israel
a mangipsok so nainkalintegan
kan dyidohen nyo tabo a kosto.
10 Pinatnek nyo Sion do maraya a kapangdiman
kan Jerosalem do kinakōsit.
11 Inyo a pangpangōlo, mangokom kamo an myan pasoksok.
Inyo a papādi, mangnanawo kamo an myan tangdan.
Inyo a propīta, mangipadto kamo an myan kwarta.
Ki alit na pachinareng nyo di ĀPO a kon nyo,
“Ari abawri dyaten si ĀPO? Aryoriw mangay a didigra dyaten? Polos!”
12 Dawa, maynamot dyinyo,
maaradonchiw Sion a akmay tālon.
Iyaw Jerosalem, mayparin anchi a bonton,
as maysepesepet anchiw paytokonanaw a yanan timplo.

4

No Kapya Do Intīro a Lōbong Do Kapagtoray Ni ĀPO
(Is. 2:2-4)

1 Do panawdyan san araw,
iyaw tokonaw a naytēnekan no Timplo ni ĀPO,
ki mayparin anchi a kasisītaan do tabo tokon,
as matwatohos anchi kan tabo a paytokonan.
Nāw danchi a arayaten āro a tawotawo.
2 Āronchiw nasyon a mangay kan batahen da,
“Ngay, yangay ta songten tokonaya ni ĀPO
do Timplowaya no Dyos ni Jakob.
Inanawo nanchi dyaten daw rarahan na
tan makayam tanchi do ayayaman na.”
Ta do Sion pakayapwan no linteg.
On, iyaw chirin ni ĀPO, ki yapo do Jerosalem.

3 Iyanchiw mangokom do payawan āro a tawotawo,
kan mangngeddeng so pagriridyaran dan mabibīleg saya nasyon a aran do mabawa.
Chipohen darananchiw ispāda daw a parinen da lokoy no arādo,
kan parinen darananchi a sasadyit chibot da saw.
Maggogobat pa sabanchiw nasnasyon,
mana machinanawo sa pabanchi a machigobat.
4 Kāda asa, maybibyay dananchi a matalna
do mismo a sirong no kaobāsan kan igos na.
Apabanchiw mangamomo sira,
ta inkari ni ĀPO a Manakabalin do Tābo nyaya.
5 Aran mononot saw nasyon saya
do ngaran dyos da sa,
yamen, ki mononot kami do ngaran ĀPO
a Dyos abo so pachipandan.

No Kapaybidi Dan Taga Israel Yapo Do Nakaakawan Da

6 “Do dāwri a araw”, binata ni ĀPO a kāna,
“Akpehen ko saw tawotawowaw a piday,
siraw naakaw saw, kan siraw inpadōsa ko.
7 Paybadiwen ko sanchiw piday saw a makalāsat,
kan siraw naakaw saw, ki payparinen ko sa mabīleg a nasyon.
Yaken a ĀPO, mangitoray anchi dyira do Tokon a Sion
a mangrogi do dāwri a araw kan abos pandan.”
8 As imom Jerosalem, akma kay pagwanawanan siras arban,
kan akma kay kōta no tawotawo no Dyos do Sion.
Iyaw sīgod a kapagtoray mo, ki mapaybidinchi.
On, kapagāri, ki mirwa dananchi dyimom Jerosalem.

9 Ki sichangori, āngo ta makalyak ka tomanyis?
Arabawriw āri mo?
Nadiman dana sawriw masisiribaw a mamagbaga mo,
ta dawa, kinemkeman naymo no kaynyin a akmas magpasikalaw?
10 Maypiypisipis kamo a magāsog,
inyo a tawotawo no Jerosalem a akmay maymanganak,
ta machita nyo naw komaro do syodadaya,
kan omyan do bengkag.
Maakaw kamonchi a mabahod a maiyangay do Babilonya,
ki isalākan nanchi inyo ni ĀPO do dawri a yapo do tanoro dan kabōsor nyo.

11 Changori, āro a nasyon nakpeh
a machikontra dyimo.
Batahen da a kon da, “Machita payboboyas Jerosalem!
Boyaen taw kararayaw no Sion!”
12 Ki chapatak daba no nya sa nasyon iskala ni ĀPO.
Maawātan dabaw plāno na.
Chinpeh na sa a akmay nagāpas a trigo
a maisagāna do kairek da.

13 Binata ni ĀPO, “Inyo a tawotawo no Jerosalem, mangay kamo na manyirek so kabōsor nyo!

Payparinen ko a pasek olong nyo.
Torohan koynyo so tombaga a koko nyo
tan pitapitahen nyo saw āro saya nasyon.”

Itoroh nyonchi di ĀPO sinamsam da saw,
iyaw kinabaknang daw di Āpo do intīro a lōbong.

5

1 Tawotawo no Jerosalem, isagāna nyo bōyot nyo saw,
ta nadibon ta na no kabōsor.
Baōtan danchi so baston iyaw mangitoray no Israel
do pisnyi na tan asnesneken da.

No Mangitoray a Yapo Do Betlehem

2 Binata ni ĀPO a kāna, “Imo a Betlehem Eprata,
aran dēkey ka dyirad partīdos no Joda,
ki yapo dyimo, mohtot anchiw asa a mangitoray so Israel
a no kapoonan na yapo do kaychōwa pa.”

3 Dawa, iparawat nanchi ni ĀPO tawotawo na dyirad kabōsor da
a mandan mayanak no mabakesaw iyaw anak naw.
Sinpangan na, maybidi sanchiw kakabagyan naw a naakaw,
kan machirapa dana sanchi dyirad tawotawo no Israel.
4 Anchan mangay, maytēnek* a mangidaōlo dyirad tawotawo na
a maynamot do bīleg a yapo di ĀPO kan do dayag no ngaran ni ĀPO
a Dyos na.
Siraw tawotawo, ki maybibyay dana sanchi a matalna,
ta dawrinchi, iyaw dayag na, ki romapit do intīro a lōbong.
5 Iya dananchiw pakayapwan kapya da.

No Kawayawaya Kan Kadōsa

Anchan raoten dan taga Asirya iyaw nasyon taya,
as tomokap sa do tana taya,
mapatēnek ta so papito a mangidaōlo† kontra dyira
mana wawaho‡ a pangpangōlo no tawotawo.
6 Idaōlwan darananchiw Asirya do tarem no ispāda,
kan asdepen daw rowanganaw no tana ni Nimrod.§
Iyaw āri taya, ki isalākan nanchi yaten dyirad Asirya
anchan daropen da yaten kan padasen daw lomasag do yanan taya.
7 Siraw nakalāsat saw do kapotōtan ni Jakob,
ki maychawpit sanchi dyirad āro a nasnasyon.
Akma sanchiw apon a yapo di ĀPO,
kan akma say chimoy a mangsibog so katamtamkan
a dya manghahaw do tawo
mana mangnanaya so tawotawo.
8 As siraw nakalāsat saw a kapotōtan ni Jakob,
ki myan sanchi do payapayawan dan nasnasyon do naychawpitan
daw.
Akma sanchiw lion do yanan dan animal saw do kahasan,
kan akmay bomaro a lion do yanan dan arban a karniro

---

* **5:4 5:4** No chakey na batahen no maytēnek, ki machilāban mana machisidong. Ki an maydisna, ki mangokom. † **5:5 5:5** Do chirin Hebreo, ki magpaspastor. ‡ **5:5 5:5** No chakey na batahen papito kan wawaho, ki komplito. § **5:6 5:6** Gen. 10:8-11

a manggammat an homabas kan piripiriten naw mahap naw,
kan aba polos makaisalākan sya.
9 Abāken anchi no Israel kabōsor na,
kan tomawos sanchi a tabo mangipsok sya.

Pasantwen Ni ĀPO Tawotawo Na

10 "Do dāwri a araw," binata ni ĀPO a kāna,
"Dimanen ko sanchiw kabalyo nyowaw,
kan rarayawen konchi a tabo logan nyowaw a pachigobat.
11 Rarayawen ko sanchiw syodad do tana nyo,
kan lasalasahen ko sanchiw kōta nyo.
12 Akteben ko nanchiw kapanolib nyo
kan apabanchiw mamadto nyo.
13 Rarayawen ko sanchiw didyosen nyo saw,
kan siraw bata nyo saw a masantwan a parey a bato a pagdaydayāwan nyo
tan dyi kamonchi a makapagdaydāyaw a polos
do pinarin no bōkod nyo a tanoro.
14 Bagoten konchi dyinyo parey saw a didyosen ni Aserah,*
kan rarayawen konchiw syodad nyo.
15 Do taywara kasoli ko, bahsen ko sanchiw
nasyon a dya magtongpal dyaken."

6

Kaswan Dana Ni ĀPO Israel

1 Adngeyen nyo batahen ni ĀPO a maikontra do Israel!
"Maytēnek ka kan irasonan mo darom kwaya tan saksyan dan tokotokon
kan siraw paytoytokonanaya tan adngeyen da an āngo ibahey mo."
2 Inyo a tokotokon, adngeyen nyo daromaya ni ĀPO!
Aran inyo a abos pandan a pondasyon no lōbongaya, mangadngey kamo,
ta myan darom ni ĀPO dyirad tawotawo na.
On, kaswan dana ni ĀPO Israel.

3 Binata ni ĀPO a kāna, "Inyo a tawotawo ko, āngo pinarin ko dyinyo?
Maypāngo a nayparin ako a rahmet nyo? Atbayen nyo yaken!
4 Inihtot koynyo a yapo do Egipto,*
kan insalākan koynyo do nakatagabwan nyo.
Tinoboy ko sa Moyses,
Aaron kan Miriam a nangipangōlo dyinyo.
5 Inyo a tawotawo ko, nakmen nyo pa
an maypāngo pangta a nakaabay dyinyo ni Balak a āri no Moab,
kan an maypāngo nakabindisyon dyinyo ni Balaam a pōtot ni Beor.†
Nakmen nyo paw nakapanakey nyowaw a yapo do Sittim a komwan do Gilgal‡
tan matonngan nyo an āngo saw malinteg a kaparin ni ĀPO."

No Iyahes No Israel Kan Iyaw Atbay Ni ĀPO

6 "Āngo iyangay ko di ĀPO
anchan maydogod ako do salapen matan-ok a Dyos?

---

* **5:14 5:14** Aserah, ki didyosen a mananaken kono. * **6:4 6:4** Eks. 13:3; Deot 5.6; 6:12; Jer. 34:13
† **6:5 6:5** Nom. 22-24 ‡ **6:5 6:5** "Sittim" mana "Akasya". Jos. 3-4

Mapanaybi akori so masosohan a dāton do salapen na
a apagtawen a orbon bāka?
7 Rawaten paro ni ĀPO an manoroh ako so rinibo a mahahakay a karniro,
mana asa poho a ribo a oksong no moyog a lana no olibo?
Idāton kori iyaw matoneng a anak ko a pagbāyad so kasokir ko,
iya a asi no inawan ko para do gatos no pahad ko?
8 Namna, inbahey narana dyimo, imo a tawo, an āngo maganay,
kan āngo chakey ni ĀPO dyimo.
Sira abawriw nya: kapamarin so nainkalintegan, kadaw so kāsi,
kan maybibyay a sipapakombaba do salapen no Dyos?”

No Gatos Kan Dōsa No Israel

9 “Adngeyen nyo! Manawag si ĀPO so tawotawo do syodadaya!
No masīrib, myan so kāmo do ngaran ĀPO.
Annadan nyo, ta īto dana iyaw naikeddeng a dōsa nyo.
10 Mawayakan ko paro tawo saw a maywam do marahet
a napno so kinabaknang do bahabahay da a yapo do kosit da?
Nonolay ko paro saw mangosaraw so dya kosto a pagkilwan
a taywara ipsok ko?
11 Pakawanen ko paro tawo a kōrang so kapagtimbang
kan kosit so pagkilwan?
12 Siraw babaknang mwaya, ki taywara sa so karanggas.
Siraw omyanaya dyimo, ki dān daw mabayataw
kan sabong no rida da.
13 Dawa, isagāna ko kadōsa mo,
kan rohnwan koynyo a rarayawen a maynamot do gatogatos mo.
14 Koman kanchi, ki mabsoy kaba.
Nāw monchi a saraāwen.
Mangapya kanchi, ki abaw makpeh mo,
ta tabon chinpeh mo, rarayawen konchi do gobat.
15 Maymoha kanchi, ki imo abanchiw magāpit.
Mamis kanchis asi no olibo, ki imo abanchiw mangosar so lana na.
Mamitos kanchi so ōbas, ki imo abanchiw minom so palek na.
16 Maparin saw nyaya, ta tinongpal mo saw linteg ni Āri Omri§
kan tabo kaparin saw no kamanganakan Āri Ahab,
kan innonotan mo dadakay da.
Dawa, iparawat konchimo do kararayawan,
kan siraw omyanaya dyimo, oyawen da sanchi,
kan iroromen danchimo no nasnasyon.”

7

No Marahet a Kaparin No Israel

1 Angwa kapakasyāsi ko!
Akma akos tawowaw a mangdīdid do namoysan do rayon,
kan akma akos mangdīdidaw do kaobāsan.
Abaw mawngawngay a ōbas a makan,
mana manoma a maynoy a asin igos a oyod kos pakakdekden.
2 Nabo dana saw mapodno do tanaya.
Apabaw aran asa malinteg a tawo a natokos.
Tabo tawo, ki mangsaneb a mangdiman.

---

§ **6:16 6:16** 1 Ār. 16:23-24; 21:25-26

Kāda asa, otapan naw aran kakteh na.
3 Masisiglat tanoro da a mamarin so marahet.
Siraw opisyal kan siraw hwis, mangdaw sa so pasoksok.
Siraw mabibīlegaw, ipapāti daw chakey daw,
kan kasan daw magipangta so marahet.
4 Iyaw kagaganayanaw dyira, ki akmay mohamoha a manolok.
Iyaw kalilinteganaw dyira, ki akmay kemekemmeng.
Īto danaw araw a kadōsa no Dyos 'mas inpadto daw no magbanbantay saw a propita.
Changori, maychaychawaw dana sa tabo.
5 Magtalek kaba do karoba mo,
mana masaray kaba do sīt mo.
Aran si baket mo a kaoknod mo,
annadan mo ichirin mo.
6 Anyiben paba no anak a mahakay āmang na.
Kontraen dana no anak a mabakes ānang na.
As pachidimanan no manōgang a mabakes iyaw katogāngan na mabakes.
Siraw kabōsor no asa tawo, ki sira met lang mimbro no mismo na pamilya.
7 Ki an yaken, ahahayen ko si ĀPO.
Nanayahen ko Dyos a mangisalākan ko.
Adngeyen nanchi yaken Dyos ko.

No Kaiyangay Ni ĀPO So Kaisalākan

8 Chamimyeng nyo aba yaken, inyo a kabōsor ko!
Aran nalba ako, mirwa konchi a maybangon.
Aran myan ako a maydisna do kasaryan,
si Āpo anchiw soho ko.
9 Ibtoran ko soli ni ĀPO,
ta naygatos ako dya
manda do kapaysonong na so kāso ko,
kan kaitoroh na so kalintegan ko.
Ihtot nanchi yaken do sedang,
kan maboya konchiw kinalinteg na.
10 Do dāwri, maboya danchi no kabōsor ko
a siraw mangoyawaw dyaken a nangibahey sya a kon da,
“Dino yanan ĀPO a Dyos nyo?”
Ki sichangori, panyibaya danchiw kasnek da.
Maboya konchiw kasday da no kabōsor ko
a matokatokapan a akmay hota do kalkalsāda.

11 Tawotawo no Jerosalem, īto danaw araw* a kapangbangon nyo a mirwa so ahad no syodad nyo.
Do dāwrinchi a araw, mayparahawa anchiw sākop nyo.
12 Do dāwri a araw, mangay sanchiw tawotawo dyinyo
yapo do Asirya manda do Egipto,
yapo do Egipto manda do Oksong a Oprates,
kan yapo do tabo loglogar mangrogi do tāw a manda do totok no tokon.
13 Ki mayparin anchi a let-ang iyaw kadwan a tana†
maynamot do karahet dan tawotawo a omyan daw.

* **7:11 7:11** Amos 9:1; Sak. 12:6 † **7:13 7:13** Do chirin Hebreo, ki tanaya.

No Kāsi Ni ĀPO So Israel

14 Ipastoran mo sa mo ĀPO
akmas mangonongaw a pastor siras arban a dyira mo.
Aran maychatanyi sa do kahasan
do hobok no Tokon Karmel,
ki pagarāben mo sa do magla a pagarāban do Basan kan do Gilead
a akma do kaychowa.

15 Batahen ni ĀPO, “Akmas araw saw a nakahtot nyo do tana Egipto,
ipaboya konchi dyinyo makaskasdāaw saw a kaparin ko,” kāna no Dyos.
16 Maboya danchi no nasnasyon nya saya,
kan tod anchi a makasnesnek bīleg da.
Do kaōpay da, bengbengen danchi so tanoro daw dangoy da,
kan akma sanchiw bitor.
17 Magōyas sanchi do kahbekan a akmay boday,
kan akma sa so komayakayabaw do tana.
Maychahohtot sanchi do tinaywan daw a maychamirpir,
kan iditen da a chananawa si ĀPO a Dyos.
18 Sino Dyos a akma dyimo a mamakawan so nakagatos,
kan mangwayak so karahet dan tawotawo mo a nakalāsat?
Nāw mo saba isoli a magnanayon,
basbāli a chinasoyot mo a ipaboyaw kāsi mo.
19 Ipadidiw monchi dyamen a mirwaw kāsi mo,
kan tokatokapan monchiw gatogatos namen,
kan itapwak monchi do kensad no tāw.
20 Ipaboya monchiw kapodno mo di Jakob,
kan dya mabdibdis a adaw mo di Abraham,
a akmas insapata mwaw dyirad inyaynyapwan namen saw
yapo do kaychowa pa.

Haggeo
Pakatoneng

Iyaw libro a Haggeo, ki ipakatoneng na saw minsahi ni ĀPO di propīta Haggeo a nangay dyirad āro saw a tawotawo na a naybidi dana do Jerosalem a yapod nakaakawan daw do Babilonya. Aran minyan dana sa do Jerosalem so papere a katawen, nāw na pa a nakabakabaw Timplowaw. As dawa, intedengateng ni propīta Haggeo dyirad tawotawo saw a patneken darana mirwaw Timplowaw. As si ĀPO, inkari na dyiraw kapaypaganay kan kaydamnayan kapangtokto da.

No Naychakarwan No Nya Libro

Pakatoneng (1:1-2)
No manma a minsahi:
a. No bilin ni ĀPO a mirwa a kapatnek so Timplo (1:3-11)
b. Katongpal dan tawotawo so bilin ni ĀPO (1:12-15)
No chadadwa a minsahi: No kapintas anchi no Timplo (2:1-9)
No chatatdo a minsahi: (2:10-19)
a. No kapangdaw ni Haggeo dyirad papādi (2:20-14)
b. No kaikari ni ĀPO so bindisyon na (2:15-19)
No chapat a minsahi: No kapangahwahok di Serobbabel (2:20-23)

Haggeo

No Bilin Ni ĀPO a Mirwa Kapatnek So Timplo

1 Do chadadwa naw a kakawan a nakapagtoray ni Āri Daryo do Persya, do dāmwaw a araw do chanem naw a bohan,* inpakatoneng ni ĀPO minsahi naw di propīta Haggeo. Iyaw nya minsahi, ki para do gobirnadoraw do Joda a si Serobbabel† a pōtot ni Salatiel. Masaw di Joswe‡ a pōtot ni Jehosadak a iyaw katotohosanaw a pādi.

2 Nyaw batahen ni ĀPO a Manakabalin do Tābo di Haggeo a kāna, "Batahen daw no nya tawotawo a 'Ari na pad chimpo§ iyaw mirwa a kapatnek so Timplo.' "

3 Sinpangan na, inpakatoneng ni ĀPO minsahi naw di propīta Haggeo para dyirad tawotawo saw a kāna,

4 "Inyo a tawotawo ko, āngo ta omyan kamo do magaganay a bahabahay nyo, ki tori dana makabakabaw Timplo kwaya?"

5 Inpakatoneng pa ni ĀPO a Manakabalin do Tābo a kāna, "Kapyahen nyo a iktokto pariparinen nyowaya.

6 Kināro nyo naymohamoha, ki dēkey naāpit nyo. Koman kamo, ki chabsoy nyo aba. Minom kamo, ki makaywaw kamwaba. Maylaylay kamo, ki makakekeh aba dyinyo. Naytarabāko kamo a myan so tangdan, ki tod nyo a kinapya do botbot a pitāka nyo."

---

* **1:1 1:1** Iyaw nawri a araw, ki Agosto 29, 520 B.C. As si Āri Daryo do Persya, ki nagtoray do tawen a 522–486 B.C. † **1:1 1:1** Si Serobbabel, ki yapod kapotōtan Dabid. Iya, ki apōko ni Joakim a āri do Joda. 2 Ār. 24. ‡ **1:1 1:1** Si Joswe, ki iyaw katotohosan a pādi do damdāmo paw no nakapaybidi dan tawotawo yapo do nakaakaw daw yapo do Babilonya. Iyaw āpong na a si Serayas, ki inpadiman ni Āri Nebokadnesar do Babilonya do nakasākop naw kan bōyot na saw do Jerosalem. 2 Ār. 25:18-21; Esr. 5:1-2; Sak. 3:1, 8 § **1:2 1:2** No kapangtokto dan kadwan a maynamot do chimpo no kapatnek so Timplo, ki nayahen daw pandan no papito a poho a katawen. Jer. 25:11; 20:10

7 Nyaw inpakatoneng ni ĀPO a Manakabalin do Tābo a kāna, “Kapyahen
nyo a iktokto pariparinen nyowaya.
8 Somonget kamo do paytoytokonan saya, as manongeh kamo so kayo a
iyosok nyo, kan patneken nyo Timplo kwaya a mirwa tan mahwahok ako
kan maidāyaw ako,” bintata ni ĀPO. Tinongtong a inpakatoneng ni Āpo a
kāna,
9 “Āro hinahaw nyo a āpit nyo, ki chiban nyo, nayparin a dēkey. As
do kaisabat nyowaw sya, pinasayaw ko pa. Āngo ta pinarin ko nya?
Maynamot ta nakabakaba danaw Timplo ko, as katakatayisaya dyinyo
mangigodegodes so bokod na bahay.
10 As dawa, maynamot dyinyo, pinenpen no hanyit iyaw apon, as kan
pinenpen no tana iyaw tomobo.
11 Pinagtīkag ko tabo tana a paymohan nyo kan nabkohan saw
paytoytokonan, taltālon, kaobasan, kan kaolibwan. Maynamot do tīkag,
naglak-am a tabo mohamoha, tawotawo, binyay kan tabo nayhohopagan
nyo a inmoha.”

No Katongpal Dan Tawotawo So Bilin Ni ĀPO

12 Do dāwri, si Serobbabel a pōtot ni Salatiel, si Joswe a pōtot ni
Jehosadak a katotohosan a pādi, kan tabo tawotawo saw a nakapaybidi
yapo do nakaakaw daw do Babilonya,* ki tinongpal daw bilinaw ni ĀPO
a Dyos da. On, do nakadngey daw so minsahyaw ni propīta Haggeo a
tobotoboyen ni ĀPO a Dyos da, chinamo da si ĀPO kan tinongpal da.
13 Sinpangan na, binata ni Haggeo iyaw inpakatoneng ni ĀPO dyirad
tawotawowaw a kāna, “ ‘Yaken, ki myan ako dyinyo,’ kāna ni ĀPO.”
14 Sinalid ni ĀPO gobirnadoraw do Joda a si Serobbabel a pōtot ni
Salatiel. Masaw di Joswe a pōtot ni Jehosadak a katotohosan a pādi.
Masaw sinalid na a tabo tawotawo saw a nakapaybidi yapo do nakaakaw
daw do Babilonya. Nangay sa kan inrogi daw maytarabāko do Timplo naw
ni ĀPO a Manakabalin a Dyos da,
15 do chadadwa naw a poho kan apat a karaw, do chanem naw a
kabohan, do chadadwaw a katawen† no nakapagtoray ni Āri Daryo.

2

Iyaw Kapintas No Bayo a Timplo

1 Do chadadwaw a kakawan, do chadadwa poho naw kan asa karaw,
do chapapito naw a bohan* a nakapagtoray ni Āri Daryo, nya danaw
inpakatoneng ni ĀPO di propīta Haggeo a kāna,
2 “Maychirin ka di Serobbabel a pōtot ni Salatiel a gobirnador do Joda
kan di Joswe a pōtot ni Jehosadak a katotohosan a pādi kan dyirad
tawotawo saw a nakapaybidi yapo do nakaakaw daw do Babilonya. Yahes
mo dyira a kon mo,
3 ‘Aryori dyinyo makanakem pa so nya Timplo† do sigodaw a kapintas
na? Maypāngo kaboyan nyo na sya changori? Akma abawriw abos
sinpaspangan?

---

* **1:12 1:12** Mana “tabo tawotawo saw a natokos a dya nangay do nakaakaw daw no kadwan do Babilonya”. † **1:15 1:15** Iyaw nawri a araw, ki Sikchimri 2, 520 B.C. * **2:1 2:1** Iyaw nawri a araw, ki Oktobri 17, 520 B.C. † **2:3 2:3** Iyaw nakararayaw no Timplo, ki do tawen a 586 B.C., kan ari danaw nakahabas a anem a poho kan anem a katawen. Iyaw Timplo a nararayaw, ki iyaw inpapatnekaw ni Āri Solomon.

4 Ki sichangori, payiten mo kapangtokto mo, imom Serobbabel. Masaw
payiten mo kapangtokto mo, imom Joswe a pōtot ni Jehosadak a
katotohosan a pādi, as aran inyo tabo a tawotawo a nabidin do tana.
Maytarabāko kamo do Timplo, ta myan ako dyinyo,' binata ni ĀPO a
Manakabalin.
5 Tinongtong na a kāna, 'Akmas nakapachitōlag kwaw dyinyo a dyi
koynyo a nonolay do nakahbot nyowaw a yapo do Egipto, nāw ko pa
dyinyo. Dawa, mamo kamo aba.' "
6 "Nyaw inpakatoneng ni ĀPO a Manakabalin do Tābo a kāna, 'Mahay
pabaw kagoyogoyon ko so hanyit, lōbong, tana, kan tāw.
7 Gon-gonen konchi a tabo nasnasyon,‡ kan siraw mapapateg saw a
warawara dan nasnasyon, ki maiyangay sanchi do dya a Timplo, as kan
apnohen konchiw nya Timplo so kinabaknang.
8 Dyaken a tabo pirak kan balitok do dya lōbong.
9 Madaydayag anchiw bayowaya a Timplo kan adanaw. As do dya yanan,
itoroh konchi dyirad tawotawo ko kaydamnayan no kapangtokto da.' "§

No Kapangdaw Ni Haggeo So Sidong Dyirad Papādi

10 Do chadadwa poho kan apat a karaw, do chasasyam naw a kabohan,
do chadadwaw a kakawan* no nakapagtoray ni Daryo, inpakatoneng dana
ni ĀPO minsahi naw di propīta Haggeo a kāna,
11 "Nyaw batahen ni ĀPO a Manakabalin do Tābo a kāna, 'Iyahes mo
dyirad papādi saw an āngo batahen linteg maynamot do nya kapanahes:
12 An kaspangarīgan, mangibolsaw asa tawo so naidāton a karni do
mayidaw a laylay na.† An mapadnet laylay naw do tināpay mana nahoto
a mākan mana palek mana lana mana aran āngo a ibodek, mayparinori a
masantwan nakapadnetan naya?' "
Ki tominbay saw papādyaw di Haggeo a kon da, "Engga ah."
13 Inyahes dana ni Haggeo a kāna, "Na, an kaspangarīgan, myan asa
tawo a naibidang a nalaposan a maynamot do nakapakasalid nas bangkay.
An manalid so aran āngo dyirad nya saya mākan, malaposan pa sawriw
kanen saya?"
"Naon ah," tinbay dan papādyaw.
14 Do dāwri, binata ni Haggeo a kāna, "Ipakatoneng ni ĀPO a kāna,
'Akma syay maparin do tawotawo do dyaya nasyon do salapen ko. Tabo
imoha da kan idāton da, naibidang a malapos.' "

No Kaikari No Dyos So Bindisyon Na

15 "Inpakatoneng ni ĀPO a kāna, 'Karahmen nyo a iktokto naparinaw
dyinyo do sakbayaw no nakairogi nyo so kapirwa nyo a mapatnek so
Timplowaya.
16 Do nakangay nyowaw do nakawpwanaw no trigo, kan hahawen nyo a
makahap kamo so dadwa poho a kasalop, ki asa poho lang a kasalop nahap
nyo. Do nakangay nyowaw do pangapyan nyowaw so palek tan makatabo
kamo so dadima poho a kagalon, dadwa poho lang natabo nyo.

---

‡ **2:7 2:7** Heb. 12:26-27 § **2:9 2:9** Do chirin Hebreo, iyaw kaydamnayan no kapangtokto, ki "roshalayim" akmas onyaw no "Jeroslem" a no chakey na batahen, ki "Syodad a Yanan Talna no Dyos." Isa. 9:6-7; 66:12; Sak. 9:10 * **2:10 2:10** Iyaw nawri a araw, ki Disimri 18, 520 B.C. † **2:12 2:12** Sigon do dadakay dan Israelita, iyaw laylay a mayid, ki mayparin a masantwan a maynamot do naidāton a karni.

17 Rinarayaw ko tabo pinādas nyo a inmoha‡ so domalangdang a
salawsaw a yapod dāya kan naychahesday a yilo, ki alit na dyi kamo a
naybidi dyaken.
18 Makayapo sichangori a araw, do chadadwa naya poho kan apat a araw,
do chasasyam naya kabohan,§ karahmen nyo a iktokto nakapatnek danaya
no pondasyonaya no Timplo.
19 Apabaw natokos a binyi do agāmang. Ari pad omsiw obas, igos,
granada, kan olibo. Ki aran komwan, makayapo sichangori, bindisyonan
ko mohamoha nyo.' "

No Kari No Dyos Di Serobbabel

20 Do dāwri a araw, do chadadwa naw a poho kan apat a karaw no bohan,
inpakatoneng ni ĀPO no somarono a minsahi na di Haggeo a kāna,
21 "Nyaw inpakatoneng ni Āpo a kāna, 'Ibahey mo di Serobbabel a
gobirnador do Joda a goyogoyonen konchiw hanyit kan tana.
22 Abohen ko sanchiw pagāryan, kan akteben konchiw panakabalin da.*
Albahen ko sanchiw karison daw a goyoden kabalyo a pachigobat kontodo
nakasakay saw. On, malba sanchiw kabalyo saw kan siraw nakasakayaw,
as kan maysintatabtab sanchi pakairamānan kabalyo saw no katakatayisa.'
23 "Do dāwri a araw, inpakatoneng ni ĀPO a Manakabalin do Tābo a
kāna, 'Ahapen konchi imo mo Serobbabel a adipen ko, imo a pōtot ni
Salatiel, kan tongdohen koymo a magtoray do ngaran ko,† ta pinidi ko imo'
Nyaw batahen ni ĀPO a Manakabalin do Tābo."

---

‡ **2:17 2:17** Mana "Rinararyaw ko inyo kan tabo āpitaw a naylilidyatan nyo." § **2:18 2:18** Iyaw nawri a araw, ki Disimri 18, 520 BC. Chiban nyo do 2:10. * **2:22 2:22** Mana "kan akteben konchiw panakabalin dan gan-ganaet saw a pagāryan." † **2:23 2:23** Mana "payparinen koymo a akmay singsing no āri a pangsilyo." Jer. 22:24

No Pakatonngan So Paytābwan No Nya Libro
No Naychakarwan No Nya Libro
Sakaryas

No Kapanawag Ni ĀPO So Kapaybidi Dan Tawotawo Na

1 Do chawawaho naw a kabohan, do chadadwaw a kakawan* no
kapagtoray ni Daryo† a impirador do Persya, inpakatoneng ni ĀPO minsahi
naw di propīta Sakaryas‡ a pōtot ni Barakyas a apōko ni Iddo.
2 Binata ni ĀPO dya a kāna, “Taywaraw nakapakasoli ko dyirad
kapoonan nyo saw.
3 Dawa, ibahey mo do tawotawo saya: Nyaw batahen ko a ĀPO a
Manakabalin: ‘Maybidi kamo na dyaken tan maybidi ako na dyinyo.’
4 Toladen nyo sabaw kapoonan nyo saw a nangibaheyan dan nanmanma
saw a propīta so inpaibahey kwaw a ‘Tadyichokodan nyo naw marahet
saya kaparin kan marahet saya dadakay nyo.’ Ki akmaw abo tadyinya da,
kan inkaskāso daba yaken.
5 Siraw kapoonan nyo saw, yanan darana? As siraw propīta saw,
nanayon sawri a sibibyay?
6 Ki siraw bilbilin kan balballāag ko saw a inpaibahey ko dyirad
pachirawatan ko saw, ki nanayonayon abawri kan siraw kapoonan nyo
saw? Sinpangan na, nagbabāwi sa kan inpodno da a yaken a ĀPO a
Manakabalin, ki dinōsa ko sa sigon do pinarin daw kan akmas inkeddeng
kwaw a parinen.”

No Parmata Maynamot Dyirad Kabalyo Saw

7 Do chadadwa naw a poho kan apat a karaw, do chaasa poho naw kan
asa kabohan, iyaw bohan naw no Sebat, do chadadwa naw a kakawan§
no kapagtoray ni Daryo, inpakatoneng dana ni ĀPO di propīta Sakaryas a
pōtot ni Barakyas a apōko ni Iddo.
8 Binata ni Sakaryas do parmata naw a kāna, “Do kamahep, nakaboya
akos tawo* a nakasakay do mabaya a kabalyo! Myanaw a nagsardeng do
bongrwaw do payahosonganaw. Do dichodan naw myan saw nakasakay
do kabalyo a mabaya, nahoto so kita, kan maydak.”
9 Sinpangan na, inyahes ko a kon ko, “Mo āpo, āngo saw nya?”
Binata no anghilaw a machisisirin dyaken a kāna, “Ipaboya ko sa dyimo
an āngo chakey a batahen nya saya.
10 Tinoboy san ĀPO nya saya magwanawan do intīrwaya lōbong.”
11 Do dāwri, inpadāmag dan nakasakayaw do kabalyo saw nya do
Anghilaw ni ĀPO:† “Winanawanan namenaw intīrwaya lōbong, kan
natonngan namenaw a maolimek kan matalna.”
12 Sinpangan na, binata no Anghilaw ni ĀPO a kāna, “O ĀPO a
Manakabalin, māngo pas kahay sakbay no kaipaboya mos kāsi mo dyirad

---

* **1:1 1:1** Do dāwri a bohan kan tawen, sigoro pandan Oktobri a mandad Nobimri 520 B.C.; Hag. 1:1 † **1:1 1:1** Si Daryo, ki āri no Persya do 522-486 B.C. ‡ **1:1 1:1** Si Sakaryas, myan naitolas do Esra 5:1; 6:14 kan do Nehemyas 12:16 a iya, ki pōtot ni Iddo. Sigōro nadiman si āmang na a si Bakaryas, ta dawa si āpong na a si Iddo nangdām dya. § **1:7 1:7** Iyaw nawri a araw, ki Pibriro 15, 519 B.C. * **1:8 1:8** Iyaw nya tawo, ki iyaw Anghil ni ĀPO. Chiban nyo 1:11-12. † **1:11 1:11** Iyaw Anghilaw ni ĀPO, ki pinakainawan ni Āpo Dyos a mismo.

tawotawo saw do Jerosalem kan do idi saw do Joda, ta papito danaya poho‡ a katawen?”
13 Ki naychirin si ĀPO so makahwahok a chirin do anghilaw a
machisisirin dyaken.
14 Do dāwri, binatan anghilaw a machisisirin dyaken a kāna, “Ipakato-
neng mo nya: Iyaw nyaw binata ni ĀPO a Manakabalin a kāna: ‘Oltimo
kaipateg ko so Jerosalem kan Sion a yanan Timplo.
15 Taywaraw kaisoli ko so nasyon§ saya a masaray dana. On, insoli ko
saw so dēkey tawotawo ko saya, ki pinangāngayan dayan nasyon saya
linidyalidyat.
16 As dawa, naybidi ako na do Jerosalem a mangipaboya so kāsi. As iyaw
Timplo ko, ki mirwanchi a mapatnek, as kan komwan anchi a makapya
anchiw syodadaw.’ ”
17 Inbahey no anghilaw a machisisirin dyaken a ipakatoneng ko nya:
“Nyaw binata ni ĀPO a Manakabalin a kāna, ‘Siraw syodad ko saya,* ki
magliplipyas dananchiw kapaypaganay. As yaken a ĀPO, ahwahoken ko
na sanchiw tawotawo do Sion, kan pidyen ko naw Jerosalem a mirwa.’ ”

No Parmata Maynamot Dyirad Olong Saw

18 Sinpangan na, tomnangay ako, ki nakaboya ako so apat a olong no
bāka!
19 Do dāwri, inyahes ko do machisisirinaw dyaken a anghil, “Āngo saw
nya?”
Ki tinbay na a kāna, “Siraw nya olong, pachiparihwan dan mabīleg
saya nasyon do lōbong a napaychawpit so tawotawo do Joda, Israel, kan
Jerosalem.”
20 Do dāwri, inpaboya dyaken ĀPO apat saw a manyichipo.
21 Ki binata ko a kon ko, “Āngo parinen dan nya saya?”
Ki tinbay na yaken a kāna, “Siraw olong saya, ki pinaychawpit da saw
tawotawowaw do Joda tan abo tawo a makaitored. Ki siraw manyichipo
saya, yangay da sa amomohen kan paksyaten nasyon saya a nanghomis,
as kan napaychawpit so tawotawo saya do Joda.”

2

No Parmata Maynamot Do Pangrokod

1 Sinpangan na, tomnangay ako kan do matarek a parmata, nakaboya
ako na so tawo a mangigpet so hobid a rorokod.
2 Inyahes ko a kon ko, “Kwanan mo?”
Ki tinbay na yaken a kāna, “Yangay ko pa rokoden Jerosalem tan
matonngan ko kawbong kan kanaro na.”
3 Do dāwri, kinarwan yaken anghilaw a kasisirin ko, ki binayat no
matarekaw a anghil,
4 kan binata na dya a kāna, “Mayyayo ka a mangay do dawri a barīto a
mangigpet so hobid a rorokod, kan ibahey mo dya a mahadan abanchiw
syodad no Jerosalem maynamot do taywara kāro no tawotawo kan binyay.
5 Inbahey ni ĀPO a iyanchiw mayparin a ahad a apoy do omdibonaw no
syodad tan mangaywan sya. As iyanchiw machiyan daw do tabo a dayag
na.”

---

‡ **1:12 1:12** No bidang no papito a poho a katawen, ki yapod nakararayawaw no Timplo do 586 B.C. a mandad nakapirwa naw a napatnek do 516 B.C.; Jer. 25:11; 29:10; Dan. 9:2 § **1:15 1:15** Siraw tawotawo do nasnasyon saya, ki siraw taga Asirya kan Babilonya. * **1:17 1:17** Siraw nya syodad, ki do irahem no tana a Joda.

No Katawag Da Maybidi No Naakaw Saw a Nabahod

6-7 Binata ni ĀPO dyirad tawotawo na saw a kāna, “Pinawpit koynyo do
tabo a sōli no lōbong. Ki sichangori, inyo a naakaw, ki payyayowan nyo
naw Babilonya kan somabat kamo na do Jerosalem.
8 As no aran sino a nasyon a mangsalid a mapaynyin dyinyo, bāli
pinaynyinan naw oltimwaw so kapateg dyaken.”
Dawa, si ĀPO a Manakabalin, nanoboy dyaken do bōkod na a dayag
a mangyangay so nya minsahi dyirad nasyon saw a nangsamsam so
warawara dan tawotawo na saw a kāna,
9 “Yaken anchi a ĀPO mismo a manggobat dyinyo a nasnasyon, as kan
samsaman danchi inyo no tawotawo saw a naakaw a inadipen nyo.”
Anchan maparin nya, mapatakan nanchi no kāda asa a si ĀPO a
Manakabalin nanoboy dyaken.
10 Binata pa ni ĀPO a kāna, “Ikankanta nyo kasoyot nyo, inyo a tawotawo
no Jerosalem, ta īto ako na kan machiyan ako dyinyo!”
11 Āro sanchiw nasnasyon a machikāmang di ĀPO do dāwri a araw, kan
mayparin sanchi a tawotawo na. Machiyan anchi dyinyo kan matonngan
nyonchi a tinoboy na yaken dyinyo.
12 Payparinen dananchi ni ĀPO tanaw a Joda a itatārek a dyira na do
masantwanaw a tana,* as kan pidyen narananchi a mirwaw Jerosalem a
syodad na.
13 Magolimek kamo, inyo a tabo a tawotawo do salapen ni ĀPO, ta īto
dana dyaten yapod masantwan a yanan na.

3

No Parmata Maynamot Do Matohos a Pādi

1 Do dāwri, do matarek a parmata, inpaboya dyaken ĀPO si Joswe* a
katotohosan a pādi a myan a maytēnek do salapenaw no Anghil ni ĀPO.
Aran si Satanas, ki myan a maytēnek do bīt naw do kawanan a nakasagāna
mangidarom sya.
2 Sinpangan na, binata no Anghilaw ni ĀPO di Satanas a kāna, “Okomen
pakono imo ni ĀPO mo Satanas. On, okomen na pakono imo ni ĀPO a
namidi so Jerosalem, ta iyaw nya a tawo a si Joswe, ki insalākan ni ĀPO
akmay irotong a nalnet a yapod apoy.”
3 Si Joswe, ki nakalaylay so malapos a maytēnek do salapenaw no Anghil
ni ĀPO.
4 Do dāwri, binata no Anghilaw ni ĀPO dyirad magsirsirbi saw dya a
kāna, “Bahasen nyo malapos saya laylay na.”
As insarono na a binata di Joswe a kāna, “Chiban mo, pinakaro ko naw
gatos mo, kan changori laylayan ko na imo so bayo a dya sinsinan.”
5 Sinpangan na, inbilin nad magsirsirbi saw dya a barabādan da si Joswe.
Dawa, binarabādan das madalos oho naw, as kan linaylayan das madadas,
ki myan a maytēnek do dawriw Anghilaw ni ĀPO.
6 Do dāwri, binata no Anghilaw ni ĀPO di Joswe a kāna,
7 “Iyaw nyaw binata ni ĀPO a Manakabalin a kāna, ‘An onotan mo
saw linteg ko, as kan parinen mo saw itoroh ko saw a pagrebbengan
mo, imonchiw mangipangōlo do Timplo ko, as kan aran do pangokoman.
Itoroh konchi dyimo kalintegan a machiraman dyirad maytēnek saya dya.

* **2:12 2:12** Masantwanaw a tana, ta dawriw pagdaydayāwan di ĀPO. * **3:1 3:1** Si Joswe, ki pōtot ni Jehosadak.

8 Mangadngey kam Joswe a katotohosan a pādi kan inyo a rarayay na a
papādi. Pangancharan kamo so maparin anchi do masakbayan, ta mahay
paba, ki toboyen konchiw pachirawatan kwaw a mayngaran so Sanga.
9 On, ta pinadisna ko batwaya do salapenaya ni Joswe. As iyaw nya bato,
ki nabalabāla so papito† kan mangikitikit akonchi so tolas do dawri a bato.
As do asa karaw, ponāsen ko nanchiw gatos no nya tana.
10 Do dāwrinchi a araw, maysin-aawis kamo do bōkod nyo a kaobasan
kan kaigosan a mangnānam so kaydamnayan kapangtokto a abwa polos
so kamwamwan.' Nyaw binata ni ĀPO a Manakabalin."

4

No Parmata Maynamot Do Paydisnan Paysohwan

1 Do dāwri, nangay dana machisisirin dyaken anghilaw, as kan yinokay
na yaken a akma 'koy nakaycheh.
2 Inyahes na dyaken a kāna, "Āngo maboya mo?"
Ki tinbay ko a kon ko, "Makaboya akwayas paydisnan paysohwan
a maynana balitok. Aryayaw sabak do rabaw naya yanan lana. Do
omdibonaya no nya sabak myan saw papito sa paysohwan. As kāda asa, ki
myan papito a kadopit na a ayaman pabīlo na a komāmang do soho saya.
3 Myan payaw dadwa kayo a olibo* do maybītaya no paydisnan
paysohwan asa do kawanan as asa do kaholi."
4 Do dāwri, inyahes ko do anghilaw a machisisirin dyaken a kon ko,
"Āngo saw nyaya mo āpo?"
5 Ki binata dyaken anghilaw a kāna, "Chapatak mo sabawriw nya?"
Ki initbay ko a kon ko, "Enggaya mo āpo."
6-10a (4:14)
10b Do dāwri, binata dyaken no anghilaw a kāna, "Siraw papitwaya
paysohwan siraw nawriw akmaw papito a mata ni ĀPO a manyidechideb
so tanaya."
11 Ki inyahes ko a kon ko, "Na, āngo chakey a batahen kayo saya no olibo
do maybītaya siri no paydisnan paysohwan?"
12 Inyahes ko na pinirwa a kon ko, "Āngo chakey a batahen dadwaya
sanga no olibo do katangked daya no dadwa balitok a tōbo a oyogan dan
lanaya no olibo?"
13 "Chapatak mo abawri an āngo saw nya?" inyahes na.
"Enggayam āpo," initbay ko.
14 "Siraw nyaw dadwaw a mahahakay† a napapotan so lana a maipaboya
a pinidi no Dyos a magsirbi dya a Āpo do intīro a tana." Nyaw binata na.

No Kari No Dyos Di Serobbabel

[6] Sinpangan na, binata no anghilaw a machisisirin dyaken a ibahey ko
nya minsahi ni ĀPO di Serobabbel: "No manoroh so ballīgi mo, ki yapo
aba do bīleg mana panakabalin mo an dya yapo do ispirito a yapo dyaken.
[7] Siraw mangbalat a akmas karakohaya no tokon, ki mabo sanchi.
Bangonen mo nanchiw Timplo. As anchan pangayen mo manawdyaw a
bato, ingengengey danchi no tawotawo, 'No Dyos bindisyonan na! No Dyos
bindisyonan na!' "

---

† **3:9 3:9** Do chirin Hebreo, ki "papito a mata". * **4:3 4:3** Pal. 11:4 † **4:14 4:14** Siraw dadwaw a mahahakay, ki sa Joswe a kapotōtan Aaron kan Serobbabel a kapotōtan Dabid. Do Adan a Tōlag, sira lang katotohosan a pādi mana āri, iyaw mapapotan so lana a magsirsirbi.

[8] Do dāwri, inpakatoneng dana ni ĀPO minsahi naw dyaken a kāna,
[9] “Si Serobbabel napangay so pondasyon no nya Timplo, kan iyanchiw
mapatayoka sya. Anchan maparin nyaya, mapatakan dananchin tawotawo
a yaken nanoboy dyimo a mangay dyira. [10a] Aran sino a mangiroromen
so dēkey a naytarabākwan, ki masoyot sanchi anchan maboya da si
Serobbabel a mangtongtong a mapatnek so Timplo.”

5

No Parmata Maynamot Do Somayasayapaw a Nahon a Pagbasāan

1 Sinpangan na, tomnangay ako na minirwa, kan nakaboya ako so
somayasayap a nahon a pagbasāan!
2 Do dāwri, inyahes no anghilaw a machisisirin dyaken a kāna, “Āngo
maboya mo?”
Ki tinbay ko a kon ko, “Somayasayapaya nahon a pagbasāan a tatdo
a poho a karapan so kanaro kan asa poho kan dadima a karapan so
kawbong.”
3 Ki binata na dyaken a kāna, “Naitolas do dyaya pagbasāan iyaw abay
a komayakayab do intīro a lōbong. Sigon do naitolas do bīt naya, ki
mapaksyat sanchi a tabo manakanakaw do tanaya. As do bīt naya, ki
naitolas a mapaksyat sanchi a tabo mangsaksi so bayataw.
4 Binata ni ĀPO a Manakabalin a kāna, ‘Toboyen konchiw nya abay a
mohtot kan somdep do bahay no kāda manakanakaw, as kan do kāda
bahay no tabo a mangsaksi so bayataw. Omyan anchi dyira kan rarayawen
nanchiw bahabahay da.’ ”

No Parmata Maynamot Do Mabakesaw a Myan Do Irahem No Bakag

5 Do dāwri, iyaw anghilaw a machisisirin dyaken, naypantad kan binata
na dyaken a kāna, “Tomangay ka, ta chiban mo ītwaya.”
6 Ki inyahes ko a kon ko, “Āngo nawri?”
Ki tominbay a kāna, “Asa pagsokātan a bakag. No chakey na batahen,
ki karahet no tawotawo do intīro a lōbong.”
7 Sinpangan na, nabwang tohong naw a boli, ki myan nachisdot a
maydisna mabakes.
8 Ki binata no anghilaw a machisisirin dyaken a kāna, “Iyaw nyaw
gatos.”
Do dāwri, pinagmis na pinabidiw mabakesaw do irahemaw no bakag,
as nakapagmis na so bolyaw a tohong na.
9 Sinpangan na, tomnangay ako a nanyideb, ki nakaboya ako so dadwa
mababakes a somayap a komwan dyaken. Siraw panyid da saw, ki rarakoh
kan mayit. Inhap daw bakagaw a insayap.
10 “Namna, dino ikwanan das bakagaya?” inyahes ko do anghilaw a
machisisirin dyaken.
11 Ki tinbay na yaken a kāna, “Iyangay dad Babilonya* a pamarinan
das timplo na. An mapatayoka dana, padisnahen danchi daw bakagaya a
pagdaydayāwan dan tawotawo.”

6

No Parmata Maynamot Do Apat Saw a Karison a Pachigobat

* **5:11 5:11** Do Hebreo, ki “tana a Shinar”. Shinar, ki adan a ngaran Babilonya, kan dawriw pinadas dan tawotawo saw a pamarinan so asa syodad a myan so atoy a makarapit do hanyit.

1 Tomnangay ako na. Ki do dāwri, nakaboya ako so apat a karison a
pachigobat, kan nayhohtot sa do payawan daw no dadwa tombāga a tokon.
2 Iyaw manōmaw a karison a pachigobat, ki goygoyōden dan mababaya
a kabalyo. No somaronwaw, ki goygoyōden dan mababaheng a kabalyo.
3 No chatatdo daw, ki goygoyōden dan mayidak a kabalyo. As no chapat
daw, ki goygoyōden dan labang a kabalyo. Sira tabo, ki mabibīleg sa.
4 Do dāwri, inyahes ko na do machisisirinaw dyaken a anghil a kon ko,
“Āngo saw nya mo Āpo?”
5 Ki tinbay na yaken a kāna, “Siraw nyaw apat saw a salawsaw* no
kahanyihanyitan kan kayayapo da do salapen Āpo no intīro a lōbong.
6 “Iyaw karisonaw a pachigobat a goygoyōden dan mababahengaw a
kabalyo, ki mangay do ammyānan a komwan do Babilonya. Iyaw asaw a
goygoyōden dan mayidakaw a kabalyo, ki komwan do lāod. As no asaw a
goygoyōden dan labangaw a kabalyo, ki komwan do abagātan.”
7 Do kahtot daw no mabibīleg saw a kabalyo, makapanapanaya pa saba
a mangay do intīro a lōbong. Ki binata no anghilaw a kāna, “Yangay nyo
a wanawanan intīro a lōbong!” Do dāwri, nangay sa.
8 Katayokan nya, inngengey no anghilaw dyaken a kāna, “Chiban mo
saw kabalyowaya a kominwan do ammyānan do Babilonya, ki binawan
daw soli ni ĀPO† do dawri a tana.”

No Korona a Para Di Joswe

9 Inpakatoneng ni ĀPO minsahi naw dyaken a kāna,
10 “Rawaten mo sāgot da saya no naakaw saya a nawara yapod Babilonya
a sa Helday, Tobidyas, kan Jedayas. Nyeng mo a yangay do bahay ni Josias
a pōtot ni Sepanyas.
11 Hapen mo saw sāgot da saya balitok kan pirak, kan parinen mo a
korona, as kapangay mo sya do ohwaya ni Joswe a katotohosan a pādi a
pōtot ni Jehosadak.
12 Ibahey mo di Joswe iyaw nya ibahey ni ĀPO a Manakabalin do Tābo
a kāna, ‘Cha dyaw tawowaw a mapangaranan so Sanga‡ ta mayparakoh
anchi a akmas sanga do tanaya as kan patneken nanchiw Timplo ni ĀPO.
13 On, iyanchiw mismo a mapatnek so Timplo ni ĀPO, as kan rawaten
nanchiw pammadāyaw a rombeng do āri, as itorayan na sanchiw
tawotawo na. As kan myan panchiw pādi do bīt no trono naya. Do dāwri,
myan tōnos kan kapya do nagbaetan da a dadwa.’§
14 Iyanchiw korona, ki pakanaknakman anchi do Timplo ni ĀPO da
Helday, Tobidyas, Jedayas, kan Josias* a pōtot ni Sepanyas.
15 “Siranchiw myan saw do mateng, mangay sanchi a somidong a
mapatnek so Timplo ni ĀPO. As anchan mirwa a napatnek, ki matonngan
nyonchi a yaken a si Sakaryas, ki tinoboy na yaken ni ĀPO a Manakabalin
dyinyo. Maparin sanchi a tabo nyaya an sipapasnek kamo a magtongpal
di ĀPO a Dyos nyo.”

7

Ipsok Ni ĀPO Maysin-aāyonar

---

* **6:5 6:5** Mana “ispirito”. † **6:8 6:8** Mana “no ispirito ko” ‡ **6:12 6:12** Chiban nyod 3:8. No chakey na batahen, ki si Serobbabel. Ki no chakey na ibahey do masakbayan, ki iyaw Mesias a si Āpo Jesos. § **6:13 6:13** Masaw a aran iya, ki pādi panchi, kan magtōnos anchiw kinaāri naya kan kinapādi na. * **6:14 6:14** Josias do chirin Hebreo, ki “Hen”. No chakey na batahen “Hen”, ki parābor.

1 Do chapat naw a katawen no kapagtoray ni Āri Daryo, nangipakatoneng
si ĀPO so minsahi na di Sakaryas, do chapat naw a karaw, do chasasyam
naw a kabohan a mapangaranan so Kisleb.
2 Tinoboy da san taga Betel saw sa Sareser kan Regemmelek kontodo
tawotawo da saw a mangay do Timplo ni ĀPO a mangdaw so bindisyon ni
ĀPO.
3 Inpaiyahes da dyirad papādi saw kan aran propīta saw do Timplo ni
ĀPO iyaw nya a kon da, "Tongtongen namen pawriw magdongdong-aw
kan magayonar do chadadima naya bohan* a akmas pinariparin namenaw
do nakahabas saya āro a tawtawen a mandas changori?"
4 Sinpangan na, inpakatoneng ni ĀPO a Manakabalin minsahi naw
dyaken a kāna,
5 "Ibahey mo dyirad tawotawo saya do tanaya as kan do papādi saya iyaw
nya: 'Do kapagayonar kan nakapagdongdong-aw nyowaw do chadadima
naw kan chapapito naw a kabohan, do kayan papitwaya poho a katawen a
nakaakaw nyo a yapod tana nyo, yaken nawriw pinadayāwan nyo? Engga!
6 As kan do kapaychakakan kan kapaychaynoynom nyowaw, tod nyo
abawri a parinen a para do inaynawan nyo?'
7 "Tinongpal nyo pakono", kāna ni ĀPO, "iyaw inpaibahey kwaw dyirad
propīta saw do nakarahan do chimpwaw a no Jerosalem, ki mabaknang
kan āro so tawotawo a aran do omdibon naw a idiidi, do abagātanaw a
Negeb† kan do paytokonan saw do lāod naw."

No Nakaakaw Dan Tawotawo Saw Yapod Kasokir Da

8 Inpakatoneng dana ni ĀPO minsahi naw di Sakaryas a kāna,
9 "Do kaychowa, intoroh ko saw nya bilbilin dyirad tawotawo ko saw:
'Ipākat nyo kosto a kapangokom; ipaboya nyo kāsi kan kapachipangdidiw
do katakatayisa dyinyo.
10 Idadanes nyo sabaw bālo saw mana olila saw aran siraw gan-ganaet
saw mana mapopobri saw. Iktokto nyo abaw mangīsad so marahet do
kapayngay nyo a tawo.'
11 "Ki chinaskeh dan tawotawo ko saw nangadngey. Do katwaw no oho
da, tomnadyichokod sa, as nakabengbeng das tadyinya da.
12 Pinatwa daw posposo da akmay bato maynamot ta mangadngey saba
so linteg kan inanawo kwaw a inpaipakatoneng ko dyirad propīta ko saya
kaychowa. Dawa, nakasoli ako so taywara dyira.
13 Maynamot ta akma say bitor do nakapaychirin kwaw dyira, inkaskāso
ko sabaw dasal da.
14 Akmas bagyo, pinasayaw ko sa a nangay a minyan do gan-ganaet a
nasnasyon. Dawa, iyaw nya maganay a tana a kinarwan da, ki nainonolay
a makalidliday, kan apabaw aran asa a maparin a omyan daw."

8

No Kaikari Ni Āpo So Kabindisyon Na So Jerosalem

1 Inpakatoneng dana ni ĀPO a Manakabalin minsahi naw di Sakaryas a
kāna,
2 "Inahahay ko kasidong ko so Jerosalem maynamot do dya matokod a
kadaw ko siras tawotawo naya. Maynamot do kadaw ko, insoli ko saw
kabōsor na saw.

---

* **7:3 7:3** Maynamot do nakararayaw naw no Timplo, paynamotan da magdongdong-aw kan magayonar. † **7:7 7:7** Negeb, ki midyo let-ang a yanan.

3 Maybidi ako do Sion, iyaw tokonaw a naydisnan Timplo, kan omyan
akonchi do Jerosalem. As matawagan anchiw Jerosalem so mapodno a
syodad. As no matawagan so Tokon ni ĀPO a Manakabalin, ki matawagan
anchi so masantwan a tokon.
4 Siraw taywara a mangalkem kan babbaket, ki maydisna sanchi do payis
no kalkalsāda do Jerosalem a maynahah, as kan maysarokod sa maynamot
do kalalakay kan kababaket da.
5 Mapno dananchiw kalkalsāda saw no syodad so adedekey a maychag-
tagtal.

6 “Maparin a dyi da anohdan no naakaw saw a nakalāsat a nakapaybidi
a tawotawo ko, ki maydamnay lang dyaken nya.
7 Isalākan ko sanchiw tawotawo ko saw do nasyon saw do dāya kan do
lāod a nakaiyangayan da.
8 Isabat ko sanchi tan omyan dana sanchi do Jerosalem. Siranchiw
tawotawo ko kan yaken anchiw Dyos da, itorayan ko sanchi a sipopodno
kan abanchiw itatārek ko.

9 “Inyo a makadngey siras nya chirin sichangori do inbahey daw no
propīta saw a myan do dāwri do nakapangay daw so pondasyon no Timplo
kwaya, payiten nyo kapangtokto nyo tan mapatnek danaw Timplo kwaya.
10 Sakbay do dāwri a chimpo, abaw makakāya manangdan so tawo mana
animal. Abaw tod a makangangay do ngayan na a maynamot do kamo nad
kabōsor na, ta pinaysin-iipsok ko sa tabo tawotawo.
11 Ki sichangori, akma paba do nakahabas kaparin ko dyirad tawotawo
saya a nakalāsat a nakapaybidi.” Nyaw binata ni ĀPO a Manakabalin do
a Tābo.

12 “Makapaymoha dana sa sitatalna. Tomobo dananchiw botoh, may-asi
dananchiw obas da, as āro dananchiw maāpit do tana, as kan asdayen
dananchi no hanyit maboslon a apon. Itoroh ko sanchi a tabo nyaya
bindisyon do nakalāsat saya tawotawo ko a nakapaybidi.
13 Do nakarahan, inyo a tawotawo no Joda kan Israel, inyo pananahan da
a naabay no nasyon saya. Ki isalākan konchi inyo, as kan inyo maybadiw
a pananahan da a mabindisyonan. Dawa, inyo a tawotawo no Joda kan
Israel, mamo kamwaba kan tomored kamo.”

14 Tinongtong a binata ni ĀPO a Manakabalin a kāna, “Do nakapasoli
daw dyaken kapoonan nyo saw, inkeddeng ko didigra dyira as kan abaw
inpaboya ko a kāsi dyira.
15 Ki sichangori, inkeddeng ko naw mamarin so maganay do tawotawo
no Jerosalem kan no Joda. Dawa, mamo kamwaba.
16 Siraw nyaw machita parinen nyo: Ichirin nyo oyod do katakatayisa
dyinyo. Masaw ipākat nyo kosto a pangeddeng a mapaychachapya do
pangokoman nyo.
17 Magpanggep kamo abas marahet a maikontra do kapayngay nyo a
tawo, kan chadaw nyo abaw mangipaneknek so bayataw, ta ipsok ko sa
tabo nya.” Nyaw binata ni ĀPO.

18 Inpakatoneng dana ni ĀPO a Manakabalin minsahi naw dyaken a si
Sakaryas a kāna,
19 “No kapagayonar nyo do chapat, chadadima, chapapito kan chaasa

poho naw a bohan,* ki payparinen konchi a maragsak kan makasoyosoyot
a pista no tawotawo do Joda. Dawa, machita chadaw nyo kaoyodan kan
kapaychapya.
20 "Marapit anchiw chimpo a siraw tawotawo saya a yapo do āro saya a
syodad, ki mangay sanchi do Jerosalem.
21 Siranchiw omyanaw do asa a syodad, ki mangay sanchi do matarekaw
a syodad, kan bata da, 'Mangay kami na insigīda a magdāyaw di ĀPO a
Manakabalin kan mangdakdaw so bindisyon. Ngay! May ta!'
22 On, āro sanchi a tawotawo kan mabibīleg a nasnasyon mangay do
Jerosalem a magdaydāyaw di ĀPO a Manakabalin kan mangdakdaw so
bindisyon na.
23 Do dāwri sanchi a araw, asa pohonchi a tawotawo a yapod kāda
kapaychirin do kāda nasyon, ki mangay a machikakaāsi do asa Jodyo kan
batahen danchi a kon da, 'Palobosan nyo pa yamen a machirayay dyimo,
ta nadāmag namenaw a iyaw Dyos, ki myan dyimo!' "

9

No Kaokom Da No Kabosor Saya Nasyon No Israel

1 Nyaw minsahi ni ĀPO
a maikontra do tana a Hadrak*
kan do syodad no Damasko.
Ta dyira na tabo tawotawo do lōbongaya
a akmas tabo no tribo no Israel a dyira pa ni ĀPO.†
2 Masaw do Hamat a myan do payawan Hadrak kan do Damasko.
Akma saw do syodad dan Tiro kan Sidon kontodo kasirīban da.
3 As no Tiro, ki namarin so kōta na.
Nangpeh pa so āro a pirak a tod a akmay ahbek,
as kan balitok a tod a akmay hota do kalsāda.
4 Ki si Āpo ikaro nanchiw tabo warawaraya no nya Tiro,
kan abohen na sanchiw bīleg naya do tāw.‡
As iyanchiw nya syodad, ki sosohan nanchi a payahbeken.
5 No Askelon,§ paybinakel nanchi do kaboya na sya.
As do kaboya nanchi sya no syodad no Gaza, ki matotook anchi.
As aran do Ekron mabo nanchiw namnama na.
As mabonchi no Gaza iyaw āri na,
as apabanchiw omyan do Askelon.
6 Masagesagel dananchi a gan-ganaet omyan do Asdod,
as pachipandahen ko naw pangas dan nya Pilisteo.
7 Sodiben konchiw maraya a karni* do dangoy da
mana kadwan a mabaywan a mākan do payawan no nyepen da.
As tabonchi a makalāsat, ki mayparin a tawo ko,
kan akma dana sanchiw asa kapartīdos do tribo no Joda.

---

* **8:19 8:19** Do chapat naw a bohan, ki pakanaknakman das arawaw a nakarakrak no bōyot no Babilonya so ahadaw no Jerosalem kan somindep sa. As kan no chadadima kan chapapito naw a bohan, chiban nyod 7:3, 5. No chaasa poho a bohan, ki pakanaknakman da so nakadibon no bōyot daw no Babilonya so syodadaw a Jerosalem. 2 Ār. 25. 1-4; Jer. 39. 1-2 * **9:1 9:1** Iyaw tana a Hadrak, ki akmay myan do ammyānan no Israel a masngen do syodad no Damasko. † **9:1 9:1** Do kadwan a manyoskripto, bata na a "Ta tabo mata dan tawotawo kan tabo tribo no Israel, ki tangayen da si ĀPO." ‡ **9:4 9:4** Do kadwan a manyoskripto, bata na a "ipoha nanchiw kinabaknang na do tāw." § **9:5 9:5** Askelon, Gasa, kan Ekron, ki idiidi sa Palisteo. * **9:7 9:7** Siraw Pilisteo, ki minonot saba do linteg ni Moyses a mabaywan saw Israelita a koman so raya. Gen. 9:4. Leb. 3:17. Deot. 12:16

Masaw siranchiw taga Ekron, ki mayparin sanchi a tawo ko a akma
siras sīgod saw a Jeboseo do Jerosalem.
8 Gwardyaan konchiw naybahayan kwaya
tan abanchiw makasākop a soldādo.
Palobōsan ko pa sabaw mangidadanes saya so tawotawo ko saya,
ta sichangori, nāw ko na sa chichiban.

No Kangay no Āri No Sion

9 Iyoltimo nyo kasoyot nyo, inyo a tawotawo no Sion.
On, pangagagay nyo ragsak nyo, inyo a tawotawo do Jerosalem!
Chiban nyo, kangay dyinyo no āri nyowaya.
Iya, ki malinteg kan myan dyaw kaisalakānan,
ki mapakombaba kan nakasakay do orbon no asno.†
10 Pakarohen konchi do Israel‡ iyaw pachigobat saw a karison a goyōden
kabalyo,
kan ikaro konchiw kabalyo saw a pachigobat do Jerosalem,
kan mararayaw sanchiw bai saw a pachigobat.
Machikapya anchiw āri nyo§ dyirad nasnasyon saw.
As no itorayan na, ki sakōpen nanchi yapod tāw a mandad matarek a
tāw,
as kan yapod oksong a Oprates a mandad pachipandan no tana.

No Nakapaybidi Darana No Tawotawo no Dyos

11 Binata dana ni ĀPO a kāna,
“Maynamot do nakapachitōlag ko dyinyo
a nasilyowan so raya no naidāton a animal,
wayawayaan ko sanchiw tawotawo nyo saw
a akmas nabahodaw do bobon a abos ranom.
12 Maybidi kamo do yanan a abos kaparoparwan,
inyo a nabahod a myan so namnama.
Sichangori, ibahey ko dyinyo a paypirwahen ko a itoroh dyinyo bindisyon
a pamabidi ko so tabo nakalidyat nyo.
13 Osaren ko Joda kan Israel
a pinakabai no soldādo.
Osaren ko sanchiw mahahakay do Sion
a pinakaispada a machigobat dyirad mahahakay no Gresya.”

14 Magparang anchi si ĀPO do tohos do yanan dan tawotawo na,
kan gomilap anchi a akmay kimat bai na saw.
Si ĀPO a DYOS dananchiw magtrompita,*
as kan mayam anchi a machirayay do bagyo a yapo do abagātan.
15 Si ĀPO anchi a Manakabalin mangaywan so tawotawo na,
as kan dimanen da sanchiw kabōsor da.
Akma sanchiw nabok a mangengey do paggogobatan,
as kan pawyogen danchiw raya dan kabōsor da.
On, moyog anchi a akmas rayaw no maidāton
do hapot no altar a yapo do palanggana.
16 Anchan marapit nawri a araw, isalākan sanchi ni ĀPO tawotawo na
akmas parinen magpaspastor dyirad arban saw a karniro na.
Komnyaknyay sanchi do tana na a

† **9:9 9:9** Mat. 21:5; Jn. 12:15 ‡ **9:10 9:10** Mana “Epraim”. Epraim, ki myan do ammyānan. As, no Jerosalem, ki myan do abagātan. § **9:10 9:10** Iyaw āri a naibahey dya, ki iyaw Mesias a si Āpo Jesos. * **9:14 9:14** Nom. 10:9. 2 Kor. 13:12

akmas mapapateg saw a bato a naipadket do korona.
17 Ay, taywara anchi a mabīleg kaganay kan kapintas da.
Iyaw kāro no trigo kan arak, ki mangpayit anchi so maychakatotobo.

10

No Kari No Dyos a Kaisalākan

1 Akdawen nyo di ĀPO chimoy do chimpo no rayon.
Ta si ĀPO, iyaw mamarin so konem.
Iya, ki manoroh so chimoy do tawotawo
kan mohamoha do bengkag a para do katayitayisa.
2 Mangalillaw saw didyosen.
Siraw mangarobōob, mangparmata sas bayataw.
Mangibahey sa so tayēnep da sa a palso.
Manoroh sas pangahwahok a abos sirsirbi.
Dawa, mapawaw saw tawotawo akmay karniro.
Maidadanes sa do kabo no pastor da.

3 "Somdeb kasoli ko dyirad dawri a sinpapastor,
kan dosāen ko saw nawri a magtotoray.
Ta yaken a ĀPO a Manakabalin, ki aywanan ko arban ko a siraw tawotawo no Joda.
Payparinen ko sanchi a akmas mabīleg saw a kabalyo do paggogobatan.
4 Yaponchi do Joda iyaw bato a panoli.
Yaponchi daw parey no tolda,
yapo pa dyaw bai a para gobat,
kan kāda magtoray.
5 Mayparin sanchi a mabibīleg a tawotawo
a mangpitapita siras kabōsor da do hota do kalsāda.
Maynamot ta si ĀPO, ki myan dyira,
machigobat sanchi kan paksyaten da sanchiw kabōsor daw a nakakabalyo.

6 "Payiten konchiw tawotawo no Joda,
kan isalākan ko sanchiw Israelita*
Pabidyen ko sanchi a isabat
maynamot ta chāsi ko sa.
Akma ko na sanchiw dya inpoha,
ta yaken ĀPO a Dyos da as kan atbayen ko dasal da.
7 Siranchiw tawotawo no Israel,† ki mayit sanchi a akmay soldādo,
kan masoyot sanchi a akmas tawotawo saw a nakaynom so palek.
Maboya danchin anak da sayaw nya kan chasoyot da;
magragsak sanchi maynamot do pinarin naya ni ĀPO.

8 "Tawagan ko sanchi,
as kakpeh ko sira.
Sigorādo a isalākan ko sanchi,
as kan pārohen ko sanchi a akmas sigodaw a kāro da.
9 Aran pinaychawpit ko sa do nasnasyon saya,
alit na, manakem da yaken do mateng saya tana.

* **10:6 10:6** Mana "tawotawo ni Jose". † **10:7 10:7** Mana "tawotawo no Epraim".

Sira kan anak da saw, ki makalāsat sanchi,
as kan maybidi sanchi.
10 Isabat ko sanchi a mirwa a yapo do Egipto kan do Asirya,‡
kan paomyanen ko na sanchi do bokod da tana.
On, pagyanen ko sanchi do tana a Gilead kan do Lebanon
mandad kapnon intīro a tana do tawotawo ko.
11 Anchan mamtang sa do tāw§ no lidyat,
yaken a ĀPO abāken konchiw kelsang saw no tāw,
as kan mayachan anchiw kensad naw no oksong a Nile.
Iyaw pangas no Asirya, ki mapabodis anchi
as mabonchi no Egipto kapagtoray na.
12 Payiten ko sanchiw tawotawo ko.
Magdāyaw kan magtongpal sanchi dyaken.”
Nyaw inchirin ni ĀPO.

11

No Kaābak Dan Maranggas a Magtoray

1 Iwangan mo saw pantaw mo, mo Lebanon
tan temtemen san apoy kayokayo mo a sidro.*
2 Magdongdong-aw kamo, inyo a kayokayo a saleng,†
ta no kayokayo a sidro, ki nalba dana sa.
On, siraw madayag saw a kayokayo, ki nararayaw dana sa.
Magdongdong-aw kamo, inyo a mapapateg a kayokayo a logo do tana a Basan,
ta nakayowan danaw matokpohaw a kakahasan!
3 Adngeyen nyo maynyinaya katanyis dan magpaspastor,‡
ta nabo danaw mabaknang a pasto da.
Adngeyen nyo ngernger dayan lion,
ta nararayaw danaw bongbongro saw do payahosongan do Jordan.

No Dadwa Sa Magpaspastor

4 Nyaw binata no ĀPO a Dyos ko dyaken a kāna, “Mayparin ka pastor dan arban saya a nairanta dana maparti.
5 Partyen da san gomātangaw kan madōsa saba. Siraw akin dyiraw a mangilāko sira batahen da, ‘Madaydāyaw si ĀPO, mabaknang kami na!’ Aran siraw mismo a mangipastor dyira, chināsi da saba.”
6 Nyaw binata ni ĀPO a kāna, “Apabaw kāsi ko so tawotawo sa do tanaya. Paysin-iipsoken ko saw tawotawo, as ipaitoray ko sa dyirad magtotoray da. Rarayawen danchiw tana no nya sa magtotoray, kan isalākan ko saba yapo do kakamay dan mangpalidyat saya dyira.”
7 Siraw gomatgātangaw kan maglaklāko so karniro, tangdanan da yaken a si Sakaryas, kan nayparin ako a pastor dan karniro saw a nairanta a maparti. Nanghap ako so dadwa sarokod. Iyaw asaw, pinangaranan ko so Parābor. As iyaw asaw, ki Tonos, kan inaywanan ko arban saw.

---

‡ **10:10 10:10** No kāron tawotawo no Dyos a naikaro a nabahod, ki naiyangay sa do Asirya. Ki myan saw kadwan a nagtālaw mana naiyangay do Egipto. § **10:11 10:11** Pananahan naw “tāw no Egipto”. * **11:1 11:1** Siraw kayokayo a sidro do tana a Lebanon, ki matotohos kan rarakoh sa a kayo kan naosar sa a pinamatnek so Timplo. † **11:2 11:2** Iyaw kayo a saheng, ki gagāngay a kayo do Lebanon. Oyod aba a rakoh mana mabalor a akmas sidro. ‡ **11:3 11:3** Iyaw chakey na batahen, ki “magtotoray”.

8 Do irahem no asa kabohan, pinaksyat ko saw tatdo saw a magpaspastor.
Chinaōma ko na sa kan inipsok da pa yaken.§
9 Dawa, nyaw binata ko dyira a kon ko, “Yaken pabaw mangipastor
dyinyo. An myan madiman bāli. An myan mararayaw bāli. An myan
makalasat nolay ko sa maysintatabtab.”
10 Sinpangan na, inhap ko sarokod kwaw a pinangaranan ko so Parābor,
as nakapotot ko sya tan pangipaboyan ko sya a rarayawen ni ĀPO
nakapachitōlag na dyirad nasnasyon saw.
11 Dawa do dāwri a araw, naibabawi danaw nakapachitōlag kwaw dyira.
Siraw gomatgātang saw kan maglaklāko so karniro, ki chiniban da yaken,
kan chapatak da chirin a tabo ni ĀPO nyaya.
12 Sinpangan na, binata ko dyira a kon ko, “An kosto kan nainkalintegan
dyinyo, itoroh nyo dyaken tangdan ko. Ki an engga, kapyahen nyo na.”
Dawa, tinangdanan da yaken so tatdo a poho a plata a pirak.*
13 Binata ni ĀPO dyaken a kāna, “Ipoha mo tatdwaya poho a plata
a pirak do pangapyanaw so kwarta do Timplo.”† Dawa, iyaw bata
daya kakoskostwan na a bāyad ko inhap ko, as nakaipoha ko sya do
pangapyanaw so kwarta do Timplo.
14 Sinpangan na, pinotot ko chadadwa naw a sarokod a napangaranan
so Tōnos tan pangipaboyan ko sya a nararayaw tōnos no kapaylipos no
Joda kan Israel.
15 Katayoka na binata dana ni ĀPO dyaken a kāna, “Changori, mirwa ka
na magpaspastor, ki mayparin ka akmas sigodaw a abo so sirsirbi a pastor.
16 Ta mapatnek akonchi so asa magpaspastor so karniro ko a manginono-
lay sira do pakararayawan da, mana dya maychichwas so orbon mana
dya mangāgas so mabigaran mana dya mamakan so masalon-at. Basbāli
a michan siras matatabaw, as kakso nas koko daw tan masitsitan na tabo
asi daw.
17 Kapakāsi pa no nawri
a abos sirsirbi a pastor a mangaro so arban na!
Matabtaban pakono tachay na kan mahawhaw pakono kawanan a mata
na.
Magsingkol pakono intīro a tachay na,
kan magbolding pakono do kawanan a mata‡ na!”

12

No Kaisalākan Jerosalem Do Masakbayan

1 Nyaw minsahi a maynamot do Israel a inpakatoneng ni ĀPO. On, nya
binata ni Āpo a namolay so hanyit, namarswa so lōbong, kan nanoroh so
byay do tawo a kāna,
2 “Payparinen konchiw Jerosalem a akmay nairoyoy a palek* a pangbōk
siras nasnasyon do omdibonaw. Anchan lakoben danchiw Jerosalem, ki
mairaman Joda.
3 Ki do dāwrinchi a araw, payparinen konchiw Jerosalem a akmay lāyit a
dya mahodyihodyi. No tabo a mangpādas a omhodyi sya, tod a maynyinan.
Ki aran komwan, kāsan danchi no tabo nasyon saya do tanaya a raoten.

---

§ **11:8 11:8** Do kadwan a manoskripto, ki bata na a “Siraw karniro mangipsok dyaken.” * **11:12 11:12** Mat. 26:15; 27:9-10 † **11:13 11:13** Mana “Ipoha mo do magdamdamili so angang.” ‡ **11:17 11:17** Iyaw tachay, ki ayit. Iyaw kawanan a mata, ki pagsirig. * **12:2 12:2** Iyaw palek, ki kasoli kan kapangdōsa no Dyos.

4 Do dāwrinchi a araw, itopak konchiw kabakel do kabalyo da saw, kan
panganyawen ko sanchiw nakasakayaw. Bantayan konchiw tawotawo no
Joda, ki pagbolseken ko sanchi a tabo kabalyo dan kabōsor da saw.
5 Do dāwri, batahen danchi no partīdos no Joda do aktokto da a kon da,
‘Siraw tawotawo no Dyos a omyan do Jerosalem, ki mayit sa maynamot ta
si ĀPO a Manakabalin Dyos da.’
6 “Do dāwrinchi a araw, payparinen ko sanchiw partīdos no Joda a
akmay ahoten do nawpo a irotong mana akmay somdesdeb a paysohwan
do kaparayan a naynoy so dāwa. Patawsen da sanchi a tabo tawotawo
saw do omdibon daw, ki mabdibdis sabanchiw tawotawo saw a omyan do
Jerosalem.
7 “Yaken si ĀPO isalākan konchi a manmanma siraw myan do kadwan a
yanayanan do Joda sakbay no syodad a Jerosalem tan iyaw dāyawaya no
kapotōtan ni Dabid kan siraw omyan saya do Jerosalem, ki matwatohos
aba kan iyaw dāyaw no Joda.
8 Do dāwrinchi a araw, yaken a ĀPO, ki aywanan ko sanchiw omyan
do Jerosalem as aran iyaw kakakapsotanaw dyira, ki mayparin a mayit a
akmas Āri Dabid. Siraw kapotōtan saya ni Dabid, ki mangipangōlo dyira
a akmas Anghilaw ni ĀPO. On, akmaw Dyos a mismo.
9 Do dāwrinchi a araw, rarayawen konchiw kāda nasyon a makey a
mangraot so Jerosalem.

No Kadongdong-aw Das Binono Daw

10 “Apnohen konchiw kapotōtan ni Dabid kan no tawotawo a omyan do
Jerosalem so ispirito no kāsisyen kan kapaydasal. Chiban danchi yaken
a iyaw binono daw,† kan tanyisan danchi yaken a akmas katanyis daw so
moyboh a anak a nadiman. Magdongdong-aw sanchi so taywaras kaynyin
a akmas kapagdongdong-aw daw no tawotawo so nadiman a matoneng a
anak da.
11 Do dāwrinchi a araw, taywara anchiw kapagdongdong-aw do Jeros-
alem akmas kapagdongdong-aw do Hadad Rimmon‡ do tanapaw no
Megiddo.
12-14 Kādanchi a partīdos do dawri a tana, ki magdongdong-aw sa a
sira lang. As siraw mahahakay, ki magdongdong-aw sa a machitarek
dyirad mababakes saw. Iyaw partīdos a yapod kapotōtan Āri Dabid, iyaw
partīdos a yapod kapotōtan Natan, iyaw partīdos a yapod kapotōtan Levi,
iyaw partīdos a yapod kapotōtan Semei, kan tabo kadwan saw a partīdos,
ki magdongdong-aw sa a sira lang.”

13

No Kadalos Yapod Gatos

1 Binata ni ĀPO a Manakabalin a kāna, “Do dāwrinchi a araw,
maywangan anchiw akbod a nāw na moyog a para dyirad kapotōtan saya
ni Dabid kan tawotawo saya a omyan do Jerosalem. Iyaw nya akbod, ki
mangdalos sira do gatos da kan kalapos da.
2 “Do dāwrinchi a araw, abohen konchiw ngaran dan didyosen saw a
yapo do dawri a tana a Joda tan apabanchiw makanakem so ngaran da.
Paksyaten ko sanchiw sinan propīta saw kan ispirito no malapos.

---

† **12:10 12:10** Jn. 19:34-37; Pal. 1:7 ‡ **12:11 12:11** Iyaw ngaran a Hadad Rimmon, ki sigōro yapod dadwa ngaran no didyosen a Kananeo (bagyo kan kimat). Sigōro do dya paw yanan nakadimanan Āri Josias. 2 Ār. 23:28-30; 2 Kor. 35:20-27

3 An myan sanchiw magparang a propīta, batahen danchi no mismwaw
a āmang kan ānang na a kon da, ‘Machita madiman ka, ta nangibahey kas
bayataw do ngaran ni ĀPO.’ On, an mangipadto, ki siranchiw mismwaw a
inyapwan naw, mangbagkong sya.*
4 “Do dāwrinchi a araw, kāda propīta, ki iyasnek nanchiw parmata na
a ipadto. Apabanchiw maylaylay so makersang a laylay no propīta tan
makaallilaw.
5 Basbāli a ilibak nanchi a kāna, ‘Propīta kwaba. Asa kwaw a
homakahakaw, ta yapo pad kadēkey ko a nawriw paybibyayan ko.’
6 As an myan anchiw mangyahes, ‘Na, āngo saw bigar† sayan barōkong
mo?’ batahen nanchi a kāna, ‘Nahap kwaw do bahayaw no sīt ko saw.’ ”

No Nakadiman Magpaspastor Kan Nakapaychawpit Dan Karniro

7 Nyaw batahen ni ĀPO a Manakabalin a kāna,
“Mayokay ka, imo a ispada, as kadarop mos magpaspastor kwaya
iyaw masingedaya dyaken!”
“Dimanen mo tan maychawpit saw karnirwaya.
Daropen ko sanchiw orbon a karniro.”‡
8 Tinongtong ni ĀPO a binata a kāna,
“Do intīrwaw a tana,
dadwa anchi a apagkatlo a tawotawo madiman,
as asa dananchi a apagkatlo matokos.”
9 “Parahanen ko sanchi do apoy apagkatlwaw
tan madalosan sa a akmas kapanyipowaw so pirak kan balitok.
Tawagan danchiw ngaran ko,
as kan atbayen ko sanchi.
Ibahey konchi a sira, ki tawotawo ko,
kan ibahey danchi a kon da, ‘Si ĀPO, ki Dyos namen.’ ”

14

No Kangay Kan Kapagtoray Ni Āpo

1 Īto danaw araw a kapangokom ni ĀPO. As iyanchiw Jerosalem, ki
masamsaman anchi, kan iyaw masamsam daw, ki bingbingāyen danchi
do salapen nyo.
2 Ta si ĀPO, ki akpehen nanchiw tabo nasnasyon a manggobat so
Jerosalem. Abāken danchiw syodadaw, samsaman da sanchiw bahabahay
saw, as kan ramesen da sanchiw mababakes saw. Kagodwa danchi
no tawotawo saw, maakaw. Ki no kadwan dyira, matokos sanchi do
syodadaw.
3 Sinpangan na, mangay anchi si ĀPO a manggobat so nawri sa
nasnasyon akmas nakapachigobat naw do nakarahan.
4 Do dāwrichi a araw, maytēnek anchi si ĀPO do Tokon a Olibo a
myan do dayāenaw no Jerosalem. Sinpangan na, mayakchid anchiw
Tokonaw a Olibo a yapod dāya a magpalāod kan mamarin so marahawa
payahosongan. Iyanchiw kakchid naw no tokonaw, ki magpaammyānan
as iyaw kakchid naw, ki magpaabagātan.
5 Magtālaw kamonchi a magbalsot do payahosonganaya a machipanda
do Asal.* On, magtālaw kamonchi a akma siras kapoonan nyo saw do

---

* **13:3 13:3** Deot. 18:20; 13:6-10. † **13:6 13:6** Siraw propīta dan kadwan saya nasnasyon, ki tagatagahen daw mismo a inawan da. 1 Ār. 18:28; Leb. 19:28; Deot. 14:1 ‡ **13:7 13:7** Mat. 26:31; Mk. 14:27 * **14:5 14:5** Asal, ki chapatak aba an dino yanan na.

nakapagin-ginedaw† do chimpo ni Āri Ossias do Joda. Sinpangan na, mangay anchi si ĀPO a Dyos ko kontodo tabo anghilis naw.
6 Anchan marapit nawri a araw, apabanchiw sedang, kahanebneb mana
apon a mayparin a yilo.‡
7 Machitatārek anchiw nawri a araw§ a si ĀPO lang makapatak. Abaw
maraw mana mahep, ki do oras a mahep myan anchiw sedang.
8 Anchan mangay nawri a araw, sibibyay anchi a ranom moyog* a mohtot
a yapo do Jerosalem. Iyaw godwa naw moyog do Nadiman a Tāw. As iyaw
kagodwa naw, moyog a komwan do Mediterranean a Tāw. Nāw nanchi a
moyog a aran do rayon kan do ammyan.
9 As si ĀPO, ki mayparin anchi a Āri do intīro a lōbong. Magdaydāyaw
anchiw katayitayisa dya a iya lang Dyos, as kan iyanchi lang ngaran naw
bigbigen da.
10 Malantag dananchiw tabo tanaya do omdibon Jerosalem, makayapo
do Geba† do ammyānan no Joda mandad Rimon‡ do abagātan no
Jerosalem. Ki nāw na matwatohos Jerosalem kan tana saw do omdibon
naw. Makarapit anchiw syodad makayapo do Rowanganaw ni Benhamin
a mandad Rowangan no Sōli a naytēnekan sigodaw a rowangan, kan
makayapo do Pagwanawanan ni Hananel a mandad pangatsanaw so obas
a dyira no āri.
11 Omyan sanchiw tawotawo saw do Jerosalem, ta apabanchiw
pakararayawan a mapaybiybinakel dyira.
12 Manoroh anchi si ĀPO so makamwamomo a ganyit do tabo nasyon
saw a nanggobat so Jerosalem. Mahta anchiw asi da a aran myan sa pa
sitetēnek. Masaw a mahta anchiw mata da do bahay naya. As iyaw rida
da, ki mahta anchi do dangoy da.§
13 Do dāwrinchi a araw, itoroh anchi ni ĀPO rakoh a kāmo kan
kapaychawaw do tawotawo. Tan komwan kāda asa a tawo, ki tiliwen naw
katangked naw kan maydiman sa.
14 Machiggobat sanchiw tawotawo no Joda a mangisakit so Jerosalem.*
Iyanchiw kinabaknang da saw no tabo myan saw do omdibon a nasnasyon,
ki akpehen da sanchiw ārwaw a balitok, pirak kan ayowayob da.
15 Parihonchi a makamwamomo a ganyit mangay do kabalyo, molo,†
kamilyo, asno, kan siraw tabo animal saw do kampo daw no kabōsor.
16 Sinpangan na, siraw tabo kabōsoraw a nakalāsat a yapod tābo
nasnasyon saw a nachigobat do Jerosalem, tinawen anchi a somonget sa
do Jerosalem. On, mangay sanchi a magdaydāyaw di Āri a iyaw ĀPO a
Manakabalin kan silibraren danchiw Pistaw no Kapaychabengbengbeng.
17 An myan saw tawotawo a yapod nasnasyon a dya somonget do
Jerosalem tan mangay a magdāyaw di Āri a ĀPO a Manakabalin,
machimoy abanchi do tana daw.

---

† **14:5 14:5** Amos 1:1; Isa. 6:4 ‡ **14:6 14:6** Iyaw nya birsikolo, ki malawag aba do chirin a Hebreo. Dawa, masigorādo aba chakey na batahen. § **14:7 14:7** Mana “nāw nanchi a tongtongen mayaraw”. * **14:8 14:8** Do chirin Hebreo, ki “sibibyay a ranom”. No chakey na batahen, ki ranom a moyog a yapod akbod. Ese. 47:1-7; Joel 3:18; Pal. 22:1 † **14:10 14:10** Sam. 3:16; 1 Ār. 15:22; 1 Kron. 6:60. ‡ **14:10 14:10** An maynamot do Rimon, masigorādo aba dino yanan nya idi. Jos. 19:7; Neh. 11:29 § **14:12 14:12** Do kaychowa pa, no pinarin dan tawotawo do nasnasyon saw a omdibon Israel dyirad kabōsor da, ki hathaten daw kodit, bolsekan daw mata, kan akteben daw rida. * **14:14 14:14** Mana “Aran siraw tawotawo no Joda, ki machigobat sa dyirad tawotawo do Jerosalem.” † **14:15 14:15** An magdakep kabalyo kan asno, iyaw anak mana pōtot da, ki molo.

18 As an maskeh saw taga Egipto saw a somonget a mangay a
mangsilibrar so Pista no Kapaychabengbengbeng, machimoy abanchi do
tana daw. Mangay anchi dyiraw machipariho a ganyit do itoroh saw ni
ĀPO do kāda nasyon a maskeh a mangay.
19 Iyanchiw nyaw dōsa do Egipto kan do tabo a nasnasyon a maskeh a
somonget a mangsilibrar so Pistaw no Kapaychabengbengbeng.
20 Do dāwrichi a araw, aran siraw dēdekey saw a pātit a pangbisti so
olodan do kabalyo saw, ki maitolas anchiw, “Naidāton para di ĀPO.” As
siraw banga saw do Timplo, ki akma dana sanchis masantwan saw a sabak
do salapen no altar.
21 Kāda banga do Jerosalem kan do Joda, ki mapatarek anchi a para
do kapagdāyaw di ĀPO a Manakabalin. Siraw tawo saw a mangidāton,
ki osaren da sanchiw banga saw a pamakbwalan so asi no dāton da
saw. Do dāwrichi a araw, apabanchiw maglaklāko‡ do Timplo ni ĀPO
a Manakabalin.

‡ **14:21 14:21** Mana “manatadi” mana “Kananeo”. Jn. 2:16.

No Maganay A Dāmag A Intolas Ni Matchew

No Pakatonngan So Paytābwan No Nya Libro

No nangitolas so nyaya a libro, ki si Matchew a pangaranan da pas Lebi. Iya, ki asa Jodyo a pinagrebbeng no gobyirno do Roma a magsingsingir so bwis no tawotawo saw (10:3) do idi a Kapernaom do probinsya a Galilya. Si Matchew, ki kakteh ni Santiago a anak ni Alpeo (Mk. 2:14; 3:18). Aran naibidang dana a asa a naygaygatos a tawo a maynamot ta nairaman dana do gatos dan mangsingsingir so bwis, ki alit na tinawagan ni Jesos si Matchew a nayparin a asa a nanawhen na (Mt. 9:9; Mk. 2:14; Lk. 5:27), as kan nangay si Jesos a machakan do bahayaw ni Matchew (9:10).

Intolas ni Matchew nyaya a tolas maynamot ta chakey na a mapatakan da no manganohed saw a Jodyo a naiwaras do matatarek saw a nasnasyon a si Jesos dana si Kristo mana Mesias a iyaw mangisalakanaw a inkari ni Āpo Dyos do Adan a Tolag. On, ipaboya ni Matchew a si Jesos danaw pakatongpalan tabo naitolasaw do Adan a Tolag.

Myan matatarek a tima a naipaboya do nyaya a libro: No nanoma a tima, ki chakey ni Matchew a ipakatoneng a si Jesos a taga Nasaret, ki iyaw oyod a Āri dan Jodyo. Do nanmaw a kapitolo, ki inpaboya na a si Jesos, ki yapo do kapotōtan Āri Dabid, as kan naywawaho a intolas ni Matchew nya (1:1; 9:27; 12:23; 15:22; 20:30-31; 21:9, 15). Sinpangan na, intolas naw maynamot dyirad masisirib saw a nangay a mangchichwas so āri daya daw no Jodyowaw (2:2). Asa pa, do nakaiyahesaw ni Pilato di Jesos an oyod a iya, ki āri da no Jodyo, ki binata ni Jesos dya a kāna, “Nabata mo na” (27:11). Myan paw inpaitolas ni Pilato do toknolenaw ni Jesos do kros a kāna, “IYAW NYA SI JESOS, IYAW ĀRI DAN JODYO” (27:37).

No chadadwa a tima do nyaya a libro, ki ipakatoneng ni Matchew a si Jesos katotohosanaw a maistro. Maynamot do matatarek saw a inanawo ni Jesos, ki myan dadima a naychakarwan no nya tolas: No asa a nanawo (5:1–7:27), ki maynamot do rebbeng kan kagāsat dan manganohed an mairaman sa do pagtorayan Āpo Dyos. Innanawo ni Jesos nyaya do kayan naw do tokonaw a masngen do Kapernaom.

No chadadwa a nanawo (10:5-42), ki maynamot do kainanawo ni Jesos dyirad nanawhen na saw do nakangay daw a mangasaba. No chatatdo a nanawo (13:3-52), ki siraw pangarig ni Jesos a maynamot do pagtorayan Āpo Dyos. No chapat a nanawo (18:3-35), ki maynamot do dadakay kan rebbeng dan manganohed.

No chadadima a nanawo (24:4–25:46), ki maynamot do kangayaw no pandan lobongaya kan iyaw no kapaybidyaw ni Kristo a mangitoray. Binata ni Jesos a do sakbay no nyaya a panongpalan, ki machita maikasaba a manma iyaw Maganayaya a Dāmag do tabo nasnasyon do lobongaya (24:14).

Aro paw naitolas do dyaya a libro a dyi na ibahey do kadwan saw a tolas. Kaspangarigan, inbahey ni Matchew a maynamot do kayamaw ni Pedro do hapotaw no tāw (14:28-31), no kapagbayad ni Pedro so bwis a nasarakan naw do dangoy no among (17:24-27), kan iyaw pangarig ni Jesos a maynamot do asa poho a babbalāsang a nanghap so riraken da a nangay a mangbayat so mahakayaw a mangabahay (25:1-13).

No Naychakarwan No Nya Libro

Siraw Kapoonan Ni Jeso-Kristo 1:1–2:23

No Kapangnanawo Ni Juan A Mamonyag 3:1-12
No Kapagbonyag Kan Kasoot Ni Jesos 3:13–4:11
No Kapangnanawo Ni Jesos Do Galilya 4:12–18:35
No Kangay Kan Kapangnanawo Ni Jesos Do Jerosalem 19:1–20:34
No Kadiman Ni Jesos 21:1–27:66
No Kapagongar Kan Kapanawdyan A Nanawo Ni Jesos 28:1-20

No Maganay A Dāmag A Intolas Ni Matchew

Siraw Kapoonan Ni Jeso-Kristo
(Lk. 3:23-38)

1 Iyaw nyaya, ki pakatonngan so kapoonan ni Jeso-Kristo a yapod
kapotōtan ni Āri Dabid a kapotōtan ni Abraham.
2 Siraw kapotōtan saya a somniknan di Abraham a nandad Dabid, ki
siraw nya: Si Abraham, ki āmang ni Isaak. As si Isaak, ki āmang ni Jakob.
As si Jakob, ki āmang ni Joda, magraman dyirad kakakteh na saw.
3 As no somarono, ki sa Pares kan kakteh naw a si Sera a anak da Joda
kan Tamar.* Siraw kapotōtan a somniknan di Pares, ki si Esron a āmang
ni Aram.
4 As si Aram, ki āmang ni Aminadab. As si Aminadab, ki āmang ni
Naason. As si Naason, ki iyaw āmang ni Salmon.
5 As si Salmon, ki āmang ni Boas, as kan iyaw ānang ni Boas, ki si Rahab.
Binaket ni Boas si Roth, as kan si Obed anak da. As si Obed, ki āmang ni
Jesse.
6 As si Jesse, ki āmang ni Āri Dabid.
Sinpangan na, naipōtot ni Dabid si Solomon do baketaw ni Orias.†
7 As si Solomon, ki āmang ni Rehoboam. As si Rehoboam, ki āmang ni
Abias. As si Abias, ki āmang ni Assa.
8 As si Assa, ki āmang ni Jehosapat. As si Jehosapat, ki āmang ni Joram.
As si Joram, ki iyaw kapoonan‡ ni Ossias.
9 As si Ossias, ki āmang ni Jotam. As si Jotam, ki āmang ni Ahas. As si
Ahas, ki āmang ni Hesekias.
10 As si Hesekias, ki iyaw āmang ni Manases. As si Manases, ki āmang
ni Amon. As si Amon, ki āmang ni Josias.
11 As si Josias, ki āpong da Jekonias kan siraw kakakteh naw a mahakay.
Iya danaw nyaw chimpwaw a nakaadipen dan taga Babilonya siras
Israelita saw, as nakahap da sira do tana da.§
12 Ranan nakaadipen daw do Babilonya, naipōtot ni Jekonias si Salatiel,
kan Salatiel,* ki si Serobbabel.
13 As si Serobbabel, ki āmang ni Abiod.† As si Abiod, ki āmang ni Eliakim.
As si Eliakim, ki āmang ni Asor.
14 Si Asor, ki āmang ni Sadok. As si Sadok, ki āmang ni Akim. As si Akim,
ki āmang ni Eliod.
15 As si Eliod, ki āmang ni Eleasar. As si Eleasar, ki āmang ni Matan. As
si Matan, ki āmang ni Jakob.

---

* **1:3 1:3** Singin sa Pares kan Sera, as iyaw ānang da a si Tamar, ki baket naba ni āmang da a si Joda. Gen. 38:29-30 † **1:6 1:6** Si ānang ni Solomon, ki si Batsiba a baket ni Orias a iyaw inpadiman ni Dabid. 2 Sam. 11 ‡ **1:8 1:8** Si Joram, ki āpong do rapan ni Ossias. 1 Kron. 3:11-12 § **1:11 1:11** 2 Ār. 24:8-16; 1 Kron. 10-16 * **1:12 1:12** Si Salatiel, ki āpong ni Serobbabel. 1 Kron. 17-19. † **1:13 1:13** Ki do dawri a chimpo, narapit iyaw nakapalobos dan taga Babilonyaw siras taga Israel saw. Dawa, do Israel danaw nayrakorakohan Abiod a pōtot ni Serobbabel.

16 As si Jakob, ki āmang ni Jose a kabahay ni Maria, as kan si Maria
danaw ānangaw ni Jesos a iyaw natawagan naya so Kristo.‡
17 Dawa, myan saw asa poho kan apat a kapotōtan a yapod Abraham
nandad Āri Dabid. As masaw a asa poho kan apat a kapotōtan nakayapo
di Dabid a nandad nakahap daw no taga Babilonya saw siras Israelitaw.
As asa poho kan apat a kapotōtan nakayapo do nakapakaro daw a nangay
do Babilonya a nandad nakayanak danan Kristo.

No Kaiyanak Ni Jeso-Kristo
(Lk. 2:1-7)

18 No pakatonngan nakayanak ni Jeso-Kristo, ki komwan: Si Maria, ki
naitolag§ a maikabahay di Jose a nobyo na. Ki sakbay a naysin-asngen
sa, ki natonngan da a mabogi dana sawen si Maria a maynamot do
panakabalin no Ispirito Santo.
19 Ki maynamot ta malinteg a tawo si Jose, inplano na pasyayen si Maria
a nobya na a akmas naikeddengaw do dadakay dan Jodyo saw. Ki aran
komwan, alit na chakey naba masnesnekan do salapen dan tawotawo.
Dawa, inranta na pasyayen so matayo.
20 Ki do kayan naw a mangiktokto an paypanghen na, napaboyaw asa
anghil ni Āpo do tayēnep na, kan binata na dya a kāna, "Jose a kapotōtan
ni Āri Dabid, mamo kaba omkabahay si Maria a nobya mo, ta kaparin
Masantwan a Ispirito nakabogi naw.
21 Iyanak nanchiw asa mahakay, ki pangaranan monchis Jesos* may-
namot ta isalākan na sanchiw tawotawo na do gatogatos da."
22 Naparin nyaya tabo tan matongpal inpaibaheyaw ni Āpo Dyos do asaw
a propīta na a kāna,
23 "Manginaw anchiw asa balāsang a birhin, as kan iyanak nanchiw asa
mahakay, ki mapangaranan nanchis Immanyowel." No chakey na batahen,
ki "Myan dana dyaten Dyos."†
24 Ki do nakayokay danaw ni Jose, ki pinarin naw binataw no anghilaw
ni Āpo dya, kan inkasar nas Maria.
25 Ki sinalisalid nabas Maria a nandad nakayanak danaw no anak na a
mahakay, as pinangaranan ni Jose so Jesos.

2

No Kapagsarongkar Daw No Mamasirib Saw

1 Do nakayanak danaw ni Jesos do idi a Betlehem do Jodya do kapagāri ni
Herodes,* myan nawara do Jerosalem a mamasirib a mahahakay yapo do
matatarek saw a nasyon do dāya a makapatak so pangancharan a maboya
da do bitohen.
2 As no inyahes da, ki "Dino paro a yanan nakayanakan āri daw no Jodyo?
Ta naboya namen bitohen naw a domada a pangilasinan so nakayanak
narana. Dawa, cha kami dya tan mangay kami a magdaydayaw dya."

---

‡ **1:16 1:16** "Kristo" mana "Mesias," ki āwag no Jodyo do naikaryaw a matoboy a mangay do tanaya a mangisalakan. § **1:18 1:18** Sigon do dadakay no linteg da no Jodyo, ki an myan magnobyo, ki naibidang dana sa a maychabahay a aran dyi pa sa nayasngen. Ki an chakey a pasyayen no mahakayaw iyaw nobya naw, machita naw mamarin so tolas a pirmaan dadwa saksi. * **1:21 1:21** No ngaran a Jesos, ki yapod Griego a chirin. Ki do chirin Jodyo, ki Joswe, as kan no chakey na batahen, ki "Dyos a Mangisalakan." † **1:23 1:23** Isa. 7:14 * **2:1 2:1** Si Āri Herodes, ki nayanak do tawen 73 sakbay ni Kristo, as kan nayparin a āri do Jodya do tawen 40 sakbay ni Kristo. Iya, ki masikap kan maranggas. Nadiman do dya nahay a chimpo do nakatayoka no nakayanak ni Jesos.

3 Ki do nakadamagaw ni Āri Herodes so nawri, nakamikamya paba. As
aran siraw tabo tawotawowaw do Jerosalem, ki mananawa sa.
4 Dawa, inpatawag san Āri Herodes tabo saw matotohosaw a papadi kan
siraw mangnanawowaw so linteg, as nakaiyahes na sya dyira an dino kono
yanan kaiyanakanaya no Kristwaya.
5 Ki inatbay da a kon da, “Do Jodya, do idyaw a Betlehem, ta nawri abawriw
naitolasaw do tolas no propīta a kāna no Dyos:
6 ‘Imo Betlehem do tana a Jodya, sinsinan kaba a idi do Jodya, ta imonchiw
pakayapwan asa pangolo a mapawnot siras tawotawo ko saw a
Israelita.’ ”†
7 Sinpangan na, tinawagan san Āri Herodes so malimed masisirib
saw a mahahakay a yapod dāya, as kan natonngan na dyira an kāngo
nakapagparang no bitohenaw do nakadāmo daw a nakaboya sya.
8 Sinpangan na, tinoboy na sad Betlehem, as nakaibilin na sya dyira
a kāna, “Yay nyo a kapyāhen a chichwasen adekeyaw ah, ta anchan
madongso nyo, ki yangay nyo a ipakatoneng dyaken tan aran yaken, ki
mangay akonchi a magdayaw dya.”
9-10 Do nakadngey daw so nawri a binata na, nayam sa. Ki do kayan
daranaw do rarahan, naboya daranaw bitohenaw a napaboya dyira do
kayan da paw do dāya. Dawa, taywara a soyot da a nakaboya sya. Iyaw
bitohenaw napawnot dyira, kan nangay a nagsardeng do anmwaw no
adekeyaw.
11 Do nakapakarapit daranaw do Betlehem, somindep sad bahayaw a
yanan dan may-ānangaw a sa Maria kan Jesos. Ki do nakaboya daw so
adekeyaw, naydogod sa a nagdaydayaw dya, as nakapahtot da siras rigalo
da saw a balitok, insinso, kan mabalor a bangbanglo a mayngaran so mirra,
as nakaitoroh da sya dya.
12 Ki do nakapaybidi daranaw do sigod a tana da, matarek danaw
nayaman da, ta natayēnep da a binata no Dyos a dyi dana sa maybidi
di Āri Herodes.

No Kangay Da Do Egipto

13 Do nakakaro daranaw no mamasirib saw, myan asa anghil ni Āpo a
napaboya di Jose do tayēnep na, kan binata no anghilaya dya a kāna,
“Mo Jose, maybangon ka, ta yangay mo saw may-ānangaya do Egipto,
kan omyan kamo daw, ah, mandad kaibahey ko sya mayadis kamo, ta
chichwasen Herodes adekeyaya a dimanen.”
14 Dawa, nanyeng a naybangon si Jose do dawri a ahep, as nakaiyangay
na siras may-ānangaya do Egipto.
15 Minyan sa daw a nandad nakadiman Āri Herodes. Naparin nyaya
tan matongpal danaw intolasaw no propīta a binata no Dyos a kāna,
“Tinawagan ko anak ko a komaro do Egipto.”‡

No Kadiman Dan Adedekey

16 Ki do nakadlawaw ni Āri Herodes a sinikapan dan masisirib saw,
oltimo nakasoli na. Dawa, inpadiman na sa tabo adedekey a mahahakay
do Betlehem magraman dyirad masngen saw a idiidi do omdibonaw.
Inpadiman na saw somiknan do dadwa so tawen a maypābodis, sigon
do napatakan na saw a nayanak a adekey do nakapaboyaw no bitohenaw
dyirad mamasirib saw a yapod dāya.
17 Dawa, naparin inpadtwaw ni propīta Jeremyas a kāna,

† **2:6 2:6** Mik. 5:2 ‡ **2:15 2:15** Ose. 11:1

18 “Do Rama a tana, madngey kapagdongdong-aw kan makalidliday a
katanyis, ta tanyisanayan Rakel anak na saw. Ari a tomanyis kan
chakey nabaw mahwahok, ta nadiman dana sa tabo anak naw.”§

No Kapaybidi Da Yapo Do Egipto

19 Ki do nakadimanaw ni Āri Herodes, napaboyaw no asa anghil ni Āpo
di Jose do Egipto do tayēnep na.
20 Binata no anghilaw dya a kāna, “Oy, Jose! Maybangon ka na, ta paybidi
mo na saw may-ānangaya do tana dan kapotōtan Israel, ta nadiman dana
saw mangplanwaw a mangdiman so adekeyaya.”
21 As dawa, naybangon si Jose a nanghap siras may-ānangaw, as
nakasabat darana do tana no Israel.
22 Ki do nakatoneng naw sya a si Arkelaos a anak ni Āri Herodes
nachitadi a āri do probinsya no Jodya, namo sa Jose a omyan daw.
Sinpangan na, maynamot do tayēnep ni Jose, myan danaw pakatoneng
a yapod Dyos a mangay sad probinsya no Galilya.
23 Nangay sa a minyan do idi a Nasaret do Galilya tan matongpal binata
daw no propīta saw a kon da, “Matawagan nanchi so Nasareno.”

3

No Kapangasaba Ni Juan A Mamonyag
(Mk. 1:1-8; Lk. 3:1-18; Jn. 1:19-28)

1 Ki do nakapakahabas no awan, nangay si Juan a Mamonyag a do
ranranswaw do let-ang do Jodya a nangaskasaba siras tawotawo saw a
nangay a nangadngey sya.
2 Binatabata na dyira a kāna, “Magbabāwi kamo dyirad gatogatos nyo
maynamot ta īto danaw kapagtoray no Dyos.”
3 Iyaw nyaya Juan binataw ni propīta Isayas do kaychowa pa a kāna,
“Iyanchiw mangingengengey do let-ang a mangibahebahey so nya a kāna,
‘Mamarin kamo so rarahan a para do Āpo, kan paysonongen nyo
pakono ayaman na.’ ”*
4 Ki si Juan, naylaylay so naparinaw do boboh no kamilyo, kan iyaw
barikis na, ki tod a nahathat a lalat. Kabaga kan tagapolot no yokan iyaw
no chinabyay na.
5 Ki aran komwan, alit na nangay sa dyaw reprep saw a tawotawo a yapo
do Jerosalem kan yapo do intīro a probinsya do Jodya as kan aran sira pa
tabo idiidi saw do maybitaw do oksong no Jordan.
6 Inpodno daw gatogatos da, as kan binonyagan sa tabon Juan do
oksongaw a mayngaran so Jordan.
7 Ki do kaboyaw ni Juan siras aro saw a Parisyo kan Sadosyo a mangay
a magpabonyag dya, binata na dyira a kāna, “Inyo a anak no karasaen!
Sino nakabata dyinyo a maditditan nyo ītwaya a soli ni Āpo Dyos an
nabonyagan kamo?
8 Nawri pakono ipaboya nyo do kaparin nyo a nagbabāwi kamo do
gatogatos nyo, ah!

---

§ **2:18 2:18** Do kapangtokto ni Jeremyas (Jer. 31:15), si Rakel, ki naibidang a ānang no tabo a Jodyo, as kan siraw anak naw, ki siraw kapotōtan no Israel a rinanggasan taga Babilonya. Dawa, inosar ni Matchew a pangarigan si Rakel dyirad aānang saw do Betlehem a inpadiman Āri Herodes so anak.

* **3:3 3:3** Isa. 40:3

9 Chasaray nyo abaw kabata nyowaya sya a, ‘Ara, ta kapoonan namen si
simna Abraham,’ ta ibahey ko dyinyo a maparin ni Āpo Dyos a payparinen
bato saya dya a kapotōtan ni Abraham!
10 Annadan nyo okom no Dyos a akmay wasay a nakasagāna dana
panongeh so kayowaw a dya omsi so maganay, as kapayongeb na syad
apoy.
11 An yaken, ki bonyagan koynyo so ranom a pakaboyan sya a nagbabāwi
kamo na, ki myan anchiw manawnawdyi kan yaken a matortoray kan
yaken, as kan maikari akwaba a manahabit so tokap na. Bonyagan
nanchinyo so Ispirito Santo kan apoy.
12 Ari dyaw akmay igaw a paytahpan na tan mapaytawa naw hopes kan
nakabyasaw. Iyaw matahpanaw, kapyahen nanchi do agāmangaw. As
iyaw naytahpanaw, sosohan nas apoy a abos pandan.”

No Kapagpabonyagaw Ni Jesos Di Juan
(Mk. 1:9-11; Lk. 3:21-22)

13 Sinpangan na, nawaras Jesos do dawri a Oksong a Jordan a yapo do
Galilya tan mangay a magpabonyag di Juan.
14 Ki chakey ni Juan a baywan, kan binata na dya a kāna, “Yaken pakono
rebbeng na bonyagan mo ah! Ki āngo ta mangay ka dyaken? Ay samna!”
15 Ki initbay ni Jesos dya a kāna, “Nolay mo a maparin nya sichangori
ah, ta maganay an tongpalen taw tabo pinanggep no Dyos.” Dawa, nakey
si Juan.
16 Do nakabonyag naranaw sya, nanyeng a nakarayas Jesos. Ki do
dawri, insigīda naywangan hanyit, as kan naboya naw† Ispirito no Dyos
naypabodis a akmay boyit kan nangay a domnina dya.
17 Sinpangan na, myan timek a yapod hanyit a nakabata so nya a kāna,
“Iyaw nyaw Anak ko a oyod kos chadaw. Oltimo a mahwahok ako a
maynamot dya.”

4

No Kasoot Ni Satanas Di Jesos
(Mk. 1:12-13; Lk. 4:1-13)

1 Do katayoka nabonyagan Jesos, pinalongo no Ispirito Santo do
naychabongbongrwaw a let-ang tan sooten Satanas.
2 Do kayan naw daw so apat a poho a karaw kan apat a poho a kahep,
ki polos a dya komninan si Jesos, as kan do dawri, naptengan.
3 Do dawri, nangay si Sairo, as nakabata na sya a kāna, “An oyod a imo
Anak no Dyos, mandaran mo paw nya saya bato a mayparin a tinapay.”
4 Ki initbay ni Jesos a kāna, “Naitolas do Masantwan a Tolas a kāna,
‘Tinapay aba lang manoroh so byay no tawotawo, an dya tabo chirin a
inchirin no Dyos.’ ”*
5 Sinpangan na, inyangay ni Satanas si Jesos do Jerosalem iyaw
masantwanaw a syodad, kan pinaytēnek na si Jesos do katotohosanaw a
yanan do Timplo do Jerosalem,
6 as nakabata na sya di Jesos a kāna, “An oyod a imo Anak no
Dyos, gomtos ka pa, ta nawryaw naitolasaw do Masantwan a Tolas a
kāna, ‘Mandaran sanchi no Dyos anghilis na saw a omaywan dyimo,
kan siranchiw mangigpet dyimo tan dyi sa madonggyaran bato kokod
mwaya.’ ”†

---

† **3:16 3:16** Si Jesos nakaboya sya, ki aran si Juan, ki naboya na. Jn. 1:31-34 * **4:4 4:4** Deot. 8:3
† **4:6 4:6** Sal. 91:11-12

7 Ki tinbay ni Jesos a kāna, “Naon, ki naitolas paw do Masantwan a Tolas
a, ‘Sooten mwabaw Āpo a Dyos mo.’ ”‡
8 Sinpangan na, pinalongo ni Satanas si Jesos do taywaraw so katohos
a tokon, as nakaiparang na dya so tabo saw a pagpagaryan do lobongaya
kan aran iyaw no kabibīleg da.
9 Binata nad Jesos a kāna, “Ayket na! Itoroh ko sanchi a tabo dyimo
nyaya an basta maydogod kad salapen kwaya kan magdayaw ka dyaken.”
10 Sinpangan na, tinbay ni Jesos a kāna, “Komaro ka dyam Satanas!
Taywaran dya naitolas do Masantwan a Tolas a ‘Pagdayawan mo si Āpo a
Dyos mo, kan iya lang pagsirbyan mo’?”§
11 Sinpangan na, komnaros Satanas. Ki do dawri, nawara saw anghil
saw, as kan sinirbyan das Jesos.

No Kaisiknan Ni Jesos So Tarabako Na Do Galilya (Mk. 1:14-15; Lk. 4:14-15)

12 Do nakadamagaw ni Jesos a nabahod dana si Juan a Mamonyag,
naybidi dana do Galilya.*
13 Ki minyan aba do idi Nasaret, an dya do Kapernaom niyanan na, iyaw
asaw a idi do payisaw no Minanga a Galilya,† no partis do tana do Sabolon
kan Neptali.
14 Naparin nyaya tan matongpal inpadtwaw ni propīta Isayas a kāna,
15 “Siraw tawotawo saw do tana da no kapotōtan Sabolon kan Neptali do
payisaw no minanga, kan sira do kabtang no Jordan, as kan sira do
yanan dan Dya-Jodyo,
16 siraw tawotawo saya, ki aran nahay dana sa do masari a kapangtokto
a kominwan do nakararayawan da, ki myan dyira sichangoriw no
kasesedangan a soho.”‡
17 Nakayapo do dawri, insiknan Jesos nangasaba a kāna, “Magbabāwi
kamo do gatogatos nyo, ta īto danaw kapagtoray no Dyos.”

No Kapanawag Ni Jesos Siras Apataw A Mangalap (Mk. 1:16-20; Lk. 5:1-11)

18 Do naypisa, do kayamaw ni Jesos do payisaw no Minanga a Galilya,
naboya na saw dadwa saw a maykakteh a mangalap a sa Simon a
mangaranan so Pedro as kan kakteh na a si Andres. Myan sa magpakat so
sigay.
19 Ki binata ni Jesos dyira a kāna, “Onotan nyo yaken, kan payparinen
koynyo a magkalap so tawo.”
20 Do nakadngey daw sya, nanyeng da kinarwan sigay da saw, as
nakawnot da dya.
21 Do dawri, tinongtong ni Jesos nayam, ki naboya na saw dadwa paw a
mangalap a sa Santiago kan kakteh na a si Juan a siraw anakaw ni Sebedeo.
Myan sa may-aāmang do abang daw a madama mapaysoysonong so sigay
da saw, kan tinawagan san Jesos.
22 Nanyeng da kinarwan si āmang da kan abang daw, as nakawnot dad
Jesos.

---

‡ **4:7 4:7** Deot. 6:16 § **4:10 4:10** Deot. 6:13; 10:20 * **4:12 4:12** Mt. 14:3-5; Mk. 6:14-29
† **4:13 4:13** No Minanga a Galilya, ki malabit a 20 kakilomitros kanaro, kan 13 a kakilomitros iyaw kararahawanaw a parti na. An maypisa, pangaranan das “Minanga a Genesaret” (Lk. 5:1) mana “Tāw a Tiberyas” (Jn. 6:1; 21:1). Iyaw nya ngaran “Tiberyas,” ki yapod ngaran Impirador Tiberyo do Roma. ‡ **4:16 4:16** Isa. 9:1-2; Lk. 1:79

No Kapangasaba Kan Kapangpapya Ni Jesos
(Lk. 6:17-19)

23 Do dawri, minidibidi si Jesos do tabo a yanan do probinsya a Galilya
a nangnanawo do sinagoga da saw daw kan inkasaba naw Maganay
a Dāmag a maynamot do pagtorayan no Dyos. Pinapya na paw tabo
matatarek saw a ganyit kan kaynyin dan tawotawo.
24 Dawa, nagdinamag si Jesos do tabo tana dan taga Sirya, as kan
inyangay da dya no tawotawo saw tabo saw a matatarek so ganyit kan
kaynyin, siraw linoganan saw no marahet a ispirito, komsiksiw saw, kan
paralitiko saw, ki pinapya na san Jesos a tabo.
25 Minonot sa dyaw reprep saw a tawotawo a yapo do probinsya saw a
Galilya, Dekapolis, Jodya, do Jerosalem, kan siraw kadwan saw a idiidi do
kabtangaw no Oksong a Jordan.

5

No Kapangnanawo Ni Jesos Do Tokon

1 Do kaboyaw ni Āpo Jesos siras reprep saw a tawotawo, somnonget do
asaw a tokon do dawri. Naydisna kan nachisngen sa dyaw nanawhen naw.
2 Dawriw nangnanawan na sira.

No Kagāsat No Tawotawo
(Lk. 6:20-23)

Binata na a kāna,
3 “Magasat saw mangrawat a mapobri sa do naispiritwan, ta mairaman
sanchi do pagtorayan ni Āpo Dyos do hanyit.
4 “Magasat saw magmamayo a maynamot do gatos da, ta ahwahoken
sanchi no Dyos.
5 “Magasat saw mapakombabaw, ta dyira danchiw inkari no Dyos dyirad
tawotawo na.*
6 “Magasat saw malakamaw a mamarin so chakeyaw no Dyos, ta mapnek
sanchi so kinalinteg.
7 “Magasat saw māsisyen, ta chāsi na sanchi no Dyos.
8 “Magasat pa saw masingpetaw a nāw da iktokto chakey no Dyos, ta
maboya danchiw Dyos.†
9 “Magasat saw mapaychachapya, ta ibidang na sanchi no Dyos a anak
na.
10 “Magasat saw maidadanes maynamot do katongpal das chakey no
Dyos, ta mairaman sanchi do pagtorayan no Dyos do hanyit.
11 “On, magasat kamo an asnesnekan, iroromen, kan parahrahten
daynyo a maynamot do kawnot nyo dyaken.
12 Charagsak nyo kasoyot nyo, ta rakkoh anchiw gon-gona nyo do hanyit,
ta nairaman kamo do nakaparinan dan propīta saw a nanmanma kan
inyo.”

No Maynamot Do Asin Kan Soho
(Mk. 4:21-25; 9:50; Lk. 8:16-18; 14:34-35)

13 Tinongtong ni Jesos a kāna, “Mayarig kamo do asin a mapaganay so
tabay no ichan, ta mapaganay kamo so kapangtokto dan tawotawo. Ki an
tomnabang danaw asin, maybidi pawriw payit naw? Apabaw sirbi na do
aran āngo, an dyi dana maipoha a matokatokapan no tawotawo.

---

* **5:5 5:5** Sal. 37:11 † **5:8 5:8** Sal. 24:1-6

14 “Masaw a inyo akmay soho no lobong a mangsedang so pangtoktwan
tawotawo do lobongaya. Maiyarig kamo pa do asa syodad a napatnek do
totok no tokon a maboya tabon tawotawo.
15 Pasgedan nyoriw soho, as katohong nyo syas bakag? Engga, basbāli
a pangayen nyo do nairantaw a pakadatokan na tan masohwan tabo do
irahemaw no bahay.
16 Komwan pakono parinen nyo do salapen tawotawo tan maboya daw
maganay saw a kaparin nyo kan idaydāyaw daw Dyos a Āmang nyod
hanyit.”

No Maynamot Do Linteg

17 Binata pa ni Jesos a kāna, “Iktokto nyo aba yangay kwa pakarohen
Lintegaw ni Moyses kan intolas daw no propīta kaychowa. Yay kwaba
pakarohen, an dya mangay ako a mangtongpal so chakey naw a batahen.
18 No batahen kwaya dyinyo, ki oyod. Do kayan payan tana kan hanyit,
ki abanchi a polos aran kanyinyidan a chirin mana asa katokel no linteg a
mainonolay, ta gagāngay a matongpal lintegaya.
19 Dawa, aran sino a manginonolay so aran dēkey a yapo dya saya
a bilbilin, mana iyaw mangnanawo siras tawotawo tan inonolay da, ki
maibidang anchi a kabobodisan so saad do pagtorayan no Dyos. Akma
saw a aran sino a mangtongpal kan mangnanawo pa so panganohden na
do dya linteg, iyanchiw matohos do pagtorayan no Dyos.
20 Ta nyaw bata ko dyinyo: Magannad kamo, ta makasdep kamo abanchi
a polos do pagtorayan Dyos do hanyit, an dya rakorakoh paw katongpal
nyos chakeyaw no Dyos kan no pariparinen daya no Parisyo kan siraw
mangnanawo sayas linteg.”

No Maynamot Do Kapakasoli

21 “Nadngey nyo na a naibahey dyirad tawotawo do kaychowa pa a
‘Mangdiman kaba, ta aran sino a mangdiman, ki atbayen na anchan
maidarom.’‡
22 Ki sichangori, ibahey ko dyinyo a aran sino a makasoli do rarayay
na, ki maidarom anchi do pangokoman. Mana aran sino a makabata
do rarayay na a, ‘Abos sirsirbi,’ ki maiparawat anchi do katotohosan a
pangokoman. Masaw a aran sino a makabata do rarayay na a, ‘Maymaha
ka,’ ki dosāen nanchi no Dyos do impyirno.
23 Dawa, an myan dāton mo do Dyos do Timplo, as manakem mo a myan
kaynyin aktokto no rarayay mwaw dyimo,
24 bidinen mo dāton mwaw do salapenaw no altar, as yangay mo pa
panmahen machikapya dya sakbay a mangidāton ka.
25 “An myan makey a mangidarom dyimo, maganaganay an sakbay a
maidarom ka do pangokoman, ki belan mo mangay a machikapya dya
an myan paw oras mo. On, ta āngo nchan iparawat naymo do okom, as
iparawat naymo no okomaw do polis a mamosek dyimo do bahodan.
26 Ibahey ko na dyinyo oyod a mabongtot kanchi daw a mandad kaitarkas
mo a tabo so ōtang mo.”

No Maynamot Do Kapachikamalala

27 “Nadngey nyo na a naibilin do kaychowa pa a, ‘Machikamalala kaba.’§
28 Ki changori, ibahey ko dyinyo oyod. Aran sino a mangmolmolagat
so asa mabakes, as panggep na a laposan, ki nakagatos dana do
kapachikamalala do irahem no aktokto na.

---

‡ **5:21 5:21** Eks. 20:13 § **5:27 5:27** Eks. 20:14

29 Dawa, an iyaw makanawan a mata mo pakayapwan kapaygatos mo,
hawhawen mo, as kaipoha mo sya. Maganaganay an abo asa do inawan
mo kan komplitwaw so inawan a maitapwak do impyirno.*
30 Akma saw an iyaw makanawan a tanoro mo pakayapwan kapaygatos
mo, akteben mo, as kaipoha mo sya. Maganaganay an pokol ka kan
komplitwaw so inawan a mangay do impyirno."

No Maynamot Do Kapaysyay No Maychabahay (Mt. 19:9; Mk. 10:11-12; Lk. 16:18)

31 "Naibilin pa do kaychowa a aran sino a mapasyay so baket na, machita
a torohan naw baket naw so tolas a pakaboyan a sira, ki naysyay sa.†
32 Ki sichangori, ibahey ko dyinyo a no aran sino a mapasyay so baket na,
malaksid an machikamalalaw mabakesaw, as nangabahay nawri a baket
na so matarek, iyaw napaygatos sya kan iyaw somnaronwaw a kinabahay
na do kapachikamalala."

No Maynamot Do Kapagkari

33 "Asa pa, nadngey nyo pa a naibilin do kaychowa dyirad kapoonan ta
saw a, 'Tadyichokodan nyo abaw kari nyo, basbāli a tongpalen nyo tabo
inkari nyo do Dyos.'‡
34 Ki ibahey ko dyinyo a magkari kamo aba polos. Pagkari nyo abaw
hanyit, ta nawriw pagtorayan no Dyos,
35 mana pagkari nyo abaw tana, ta nawriw tokatokapan naw, mana do
Jerosalem, ta dawriw syodad no kabibilēgan a Āri.
36 Asa pa, pagkari nyo abaw mismo a oho nyo, maynamot ta maparin
nyo aba mapanyidak aran asa lang a boboh nyo, as kan mapaybidi nyo
aba a akmas gagāngay naw.
37 Tod nyo a ibahey 'On' mana 'Engga,' ta an rapan nyo nawri, ki yapo
dana di Satanas."

No Maynamot Do Kapamahes (Lk. 6:29-30)

38 "Nadngey nyo pa a naibilin kaychowaw a, 'An hawhawen daw mata
mo, machita mahawhaw mata da. An pakarohen daw nyipen mo, machita
mapakaro nyipen da.'§
39 Ki sichangori, ibahey ko dyinyo a bahsen nyo abaw aran sino a
mangranggas dyinyo. An myan mamitpit so makanawan a pisnyi nyo, ki
nonolay nyo a pabahsan nad bīt.
40 Masaw an myan mangidarom dyinyo maynamot do kakey na manghap
so kekeh nyo, nonolay nyo a pachahap na paw kekeh nyowaw.
41 As aran sino a mamilit dyinyo a rarayayan nyo do asa kakilomitro, ki
tongtongen nyo a rarayayan do aran dadwa kakilomitro.
42 An myan mangdaw dyinyo, torohan nyo. Masaw a an myan mamohod
dyinyo, pabohodan nyo."

Chadaw Nyo Saw Kabosor Nyo (Lk. 6:27-28, 32-36)

43 "Nadngey nyo paw naibilinaw do kaychowa a, 'Chadaw nyo saw sit
nyo, ki ipsok nyo saw kabosor nyo.'*

---

* **5:29 5:29** Mt. 18:8; Mk. 9:43 † **5:31 5:31** Deot. 24:1-4 ‡ **5:33 5:33** Leb. 19:12; Nom. 30:2 § **5:38 5:38** Eks. 21:24; Leb. 24:20 * **5:43 5:43** Abaw ibahey nad Adan a Tolag a "ipsok mo kabosor mo." Paydabdab san Jesos mangtoktwaw so komwan. Leb. 19:18

44 Ki nyaw ibahey ko dyinyo: Chadaw nyo saw kabosor nyo, as paydasal
nyo saw mangidadanes dyinyo
45 tan anak naynyo ni Āmang nyo do hanyit. Parinen nyo komwan, ta
kāliten na torohan so sedang no araw mamarin so marahet kan mamarin
so maganay, as kan kāliten naw kapanoroh nas chimoy dyirad malinteg
kan dya malinteg.
46 Ta an sira lang madaw dyinyo chadaw nyo, aryoriw gon-gona nyo?
Taywaran dya komwan parinen dan magsingsingiraw so bwis a sigod a
ipsok nyo?
47 As aryoriw nachitarkan nyo dyira an sira lang kakakteh nyo saw
sarsaritaen nyo? Ta aran siraw dya manganohed do Dyos, ki parinen daw
komwan.
48 Dawa, machita a abo pakono pagkorāngan nyo a akmas kabwayan
pagkorāngan Āmang nyod hanyit."

6

No Maynamot Do Kapaglimos

1 Tinongtong ni Jesos naychirin a kāna, "Magannad kamo, ah! Ipangas
nyo abaw maganay a kaparin nyo do salapen dan tawotawo tan dayāwen
daynyo. Ta an komwan parinen nyo, abanchiw rawaten nyo a gon-gona di
Āmang nyod hanyit.
2 "Dawa, an maglimos kamo, kalyaken nyo aba pagpangas a akmas
pariparinen daw no maysinsīsingpet saw do irahem no sinagoga da sa kan
do kalkalsāda. On, parinen daw komwan tan idāyaw da san tawotawo. Ki
ibahey ko dyinyo oyod a siraw mamarin so komwan, ki narawat daranaw
komplito a gon-gona da.
3 Ki an maglimos kamo, parinen nyo a dyi nyo a polos a ibahey a aran
iyaw masingedaw a sit nyo
4 tan abo makapapatak. Ta si Āmang nyod hanyit a makaboya so
naitayowaw a pariparinen nyo, ki gon-gonaan nanchinyo."

No Maynamot Do Kapaydasal
(Lk. 11:2-4)

5 "Masaw, an maydasal kamo, tahatahan nyo sabaw maysinsīsingpet
saw. Chadaw daw maytēnek a maydaydasal do irahem no sinagoga da
saw kan naychorosan dan rarahan tan maboya da san tawotawo. Ibahey
ko dyinyo oyod a rinawat daranaw gon-gona dan komwan saw a tawotawo.
6 Ki an maydasal kamo, somdep kamo do kwarto nyo, as kaneb nyo sya,
as kan maydasal kamo di Āmang nyo a dyi nyo a maboya. Ta si Āmang
nyod hanyit a makaboya so naitaywaw a pariparinen nyo, ki gon-gonaan
nanchi inyo.
7 "As iyaw kapaydasal nyo, tod kamo aba maychirin so aro kan
mananaro a kapaychirin a ari nyo pad iniktokto chakey na batahen. On,
parinen nyo abaw a akmas parinen daw no Dya-Jodyo, ta kanarohen daw
dasal da, ta batahen da a madngey no Dyos a maynamot do kanaro no
dasal da, ki engga.
8 Dawa, tahatahan nyo saba, ta sakbay a maydasal kamo, ki sigod a
chapapatak ni Āmang nyod hanyit machita nyo.
9 Dawa, an maydasal kamo, komwan batahen nyo:
'Āmang namen do hanyit, madaydayaw iyaw masantwan a ngaran mo.

10 Mangay pakono kapagtoray mo, as kan maparin pakono chakey mod
tanaya a akmas kaparin nad hanyit.
11 Torohan mo pa yamen so kanen namen do kararaw,
12 as kan pakawanen mo yamen do naygatosan namen dyimo a akmas
kapangpakawan namen siras nakagatos dyamen.
13 Palobosan mwaba yamen a masday do pakasolisogan, basbāli a
paditchanen mo yamen do marahet!'
14 "An pakawanen nyo saw nakagatos dyinyo, pakawanen nanchinyo ni
Āmang nyo do hanyit.
15 Ki an dyi nyo sa pakawanen nakagatos dyinyo, syimpri, pakawanen
nabaynyo ni Āmang nyod hanyit do gatogatos nyo."

No Maynamot Do Kapagayonar

16 "An magayonar kamo, ipaboya nyo aba a maliday kapagropropa nyo a
akmas pariparinen daw no maysinsīsingpet saw, ta ipaboya dad tawotawo
a akmaw makakāsi sa tan mapatakan da a magayonar sa. Ibahey ko dyinyo
oyod a siraw mamarin so komwan, ki narawat daranaw komplito a gon-
gona da.
17 Ki an inyo, an madama kamo pa magayonar, mayramon kamo, as
soroden nyo boboh nyo a akmas dadakay nyo.
18 Ta an komwan parinen nyo, abaw makatoneng so nakapagayonar nyo,
malaksid di Āmang nyo do hanyit a dyi nyo a maboya. Ta si Āmang
nyod hanyit a makaboya so naitayowaw a pariparinen nyo, ki gon-gonaan
nanchinyo."

No Maynamot Do Kinabaknang Do Hanyit
(Lk. 12:33-34)

19 "Mangpeh kamo abas warawara a kinabaknang nyod tanaya, ta iyaw
myan do tanaya, ki ohden anchi, omrachinchi, kan matakaw anchi.
20 Maganaganay an mangpeh kamo so kinabaknang nyonchi do hanyit.
Ta do dawri, ki ohden paba, mana omrachi paba, as kan asdepen da paba
takawen manakanakaw saw.
21 Ta an dino yanan hahawen nyo a kinabaknang, dawriw yanan aktokto
nyo."

No Maynamot Do Soho No Inawan
(Lk. 11:34-36)

22 "Iyaw mata, ki pinakasoho no inawan. Dawa, an maganay kapanyideb
mo, masedang a tābo pangtoktwan mo kan inawan mo.
23 Ki an madiw kapanyideb mo, masari dana tābo inawan nyo. Dawa,
no chakey na batahen, an maynana sariw myan do aktokto nyo, syimpri,
taywara dana masariw byay nyo!"

Maparin Abaw Magsirbid Dadwa A Āmo
(Lk. 16:13)

24 "Abaw makapayrayay a magsirbi do dadwa a āmo, ta ipsok naw asaw,
as chadaw naw asaw, mana dayawen naw asaw, as pachimadekeyan naw
asaw. Masaw a maparin nyo aba pagsirbyan Dyos kan kinabaknang nyo."

No Maynamot Do Kariribokan
(Lk. 12:22-31)

25 Ki tinongtong ni Jesos nangnanawo a kāna, "Nyaw paynamotan na
a ibahey ko dyinyo a chabakel nyo abaw byay a maynamot do kanen
kan inomen nyo, mana inawan nyo a maynamot do laylay nyo. Ta iyaw

byay nyo, ki mapatpateg abawri kan isobo, as kan iyaw inawan nyo, ki mapatpateg abawri kan laylay? Syimpri!
26 Chiban nyo pa saw manomanok. Maymoha kan magranyi sabaya, as kan abaw agāmang da a pangapyan das kanen da. Ki alit na pakanen san Āmang nyod hanyit. Taywaran dyi kamo a mapatpateg kan sira?
27 Sino dana dyinyo makapanaro so byay na do asa kaoras a maynamot lang do nakabakel na? Polos!
28 "As āngo ta pakariribokan nyo laylay nyo? Chiban nyo saw sabong saya a bakong an maypāngo kapaypararakoh da do katokotokonan saya. Asyo sa maytarabako, kan asyo sa mayrayirayit?
29 Ki chiban nyo pas Āri Solomon a kababaknangan an myan laylay na a mapinpintas pa kan siraw nya sabong?
30 Ki an laylayan san Āpo Dyos tametamek sayad lobongaya a magla sichangori kan kahayo nan delak a masosohan, inyo dananchiw dyi na malaylayan a masissisīta kamo a adayo kan siraw nya tamek? Oltimwaya kadēkey no kapanganohed nyo!
31 "As dawa, mabakel kamo aba ah! Batahen nyo aba, 'Namna! Dinonchiw panghapan namen so kanen namen, inomen namen, kan laylay namen?'
32 Ta iyaw kapaychichwasaya so tabo nawri, iyaw chabalay dan dyi saya manganohed do Dyos. As dawa, tahatahan nyo saba, ta si Āmang nyod hanyit, ki chapatak na itoroh tabo machita nyo.
33 Ki nawri pakono manma chichwasen nyo pagtorayan no Dyos kan katongpal nyos chakey na tan tabo masisita saya machita nyo, ki itoroh na sanchi a tabo dyinyo.
34 Dawa, mariribokan kamo aba an āngo nchiw kalidyatan nyo an delak. Panayahen nyo mabekas a somalap so kalidyatan a mangay do dawri a araw. Ta iyaw kalidyatan do asa karaw, ki makapnek dana, kan machita nyo paba rapan."

7

No Maynamot Do Kapangokom
(Lk. 6:37-38, 41-42)

1 "Okomen nyo abaw kapayngay nyo a tawo tan dyi naynyo a okomen no Dyos.
2 Ta an āngo no kapangokom nyo do kapayngay nyo a tawo, komwan anchiw kaokom nyo. Ta no rokod a osaren nyo do kapangokom nyo so kapayngay nyo a tawo, ki nawrinchiw pangrokod no Dyos dyinyo.
3 Āngo ta dilawen mo akmay dedeng a podin do mata no kakteh mo, an dyi mo a madlaw a akmay toroso podin mo?
4 On, maypāngo kaibahey mo syad kakteh mwaw a, 'Oy, palobosan mo pa yaken, ta pakarohen ko podin mwaya,' an myan akmay toroso a podin no mismo a mata mo?
5 Maysinsīsingpet kaya! Pakarohen mo pa manma iyaw akmayay toroso a podin mata mo tan masedang kapakaboya mo, as kapakaro mos podinaw no kakteh mwaw."
6 Sinpangan na, binata ni Jesos a kāna, "Itoroh nyo abad chito masantwan, ta āngo nchan lakatan daynyo a sonyiten. As masaw a itoroh nyo abaw kwarta nyo do bago, ta tod da lasalasagan. Komwan parinen da no maskeh saw a mangadngey so chirin Āpo Dyos."

No Maynamot Do Oyod A Kapaydasal
(Lk. 11:9-13)

7 “Chaōma nyo abaw mangdaw do Dyos, ta syirto a itoroh nanchi dyinyo
akdawen nyo. Chaōma nyo abaw maychichwas so machita nyo a yapo dya,
ta sidongan nanchi inyo a omsarak sya. As chaōma nyo abaw magtoktok,
ta iwangan nanchiw pantaw dyinyo.
8 Ta aran sino a mangdaw, matorohan anchi, as no maychichwas, ki
makasarak anchi. Masaw, no aran sino a magtoktok, ki maiwangan anchiw
pantaw dya.
9 Ta ari danawri dyinyo a āmang manoroh so bato do anak na an
mangdaw so tinapay?
10 Mana manoroh so marem an mangdaw so among?
11 Inyo paya tawo a aros gatos, an chapatak nyo manoroh so maganay
do anak nyo, mangamangay panchi si Āmang nyo do hanyit a manoroh so
maganay dyirad mangdawaw dya!
12 “Dawa, iyaw chakey nyowaw do inawan nyo, ki nawriw parinen nyo
do kapayngay nyo a tawo, ta nawri lang chakey na batahen Linteg ni
Moyses kan intolas daw no propīta saw do kaychowa.”

No Malopit A Rarahan
(Lk. 13:24)

13 “Somdep kamo do malopit a rowangan a asdepan do hanyit. Ta iyaw
maydamnayaw kan marahawaw a rowangan, ki komwan do abos pandan
a kararayawan, as kan aro saw makey a mayam daw.
14 Ki malopit rowangan, as kan malidyat paw ayaman a lomongo do abos
pandan a byay. As dawa, tomayisa lang makadongso sya.”

No Kayo Kan Asi Na
(Lk. 6:43-44)

15 “Magannad kamo dyirad sinan propīta saw, ta mangay sanchi a akmay
oyod sa manganohed. On, malinay kapaychirin da tan batahen nyo a
masingpet sa a akmay karniro. Ki no kaoyodan na, ki akma say maranggas
a lobo.
16 Ta akmas kailasin mo an āngo kakayo na sigon do asyaw no nawri
a kayo, komwan kaimangmang nyo so dadakay da do kaparin da. Ta ari
danawriw hateng a nay-asi so obas, kan ari danawriw kwantong a nay-asi
so asin igos?
17 Ta kāda maraboy a kayo, ki omsi so maganay. Masaw nahoto a kayo,
syimpri, omsi so makwan.
18 An magla kayo, omsi abas makwan. Masaw a an narokop a kayo, omsi
abas maganay.
19 Kāda kayo a dya omsi so maganay, ki matongeh, as kapayongeb na do
apoy.
20 Komwan kalasinan nyo siras sinan propīta saw a maynamot do
kaparin daw a marahet!”

Chapapatak Kwaba Inyo
(Lk. 13:25-27)

21 “Tabo abanchi a makabata dyaken so, ‘Āpo, Āpo,’ ki makasdep do
pagtorayan no Dyos, an dya sira lang magtongpalaw do chakey ni Āmang
ko do hanyit.
22 Ta anchan marapit kapangokom no Dyos, ki aro sanchiw makabata
dyaken so, ‘Āpo, Āpo, maynamot do ngaran mo, taywaran dyi namen a

inpakatoneng Maganay a Dāmag? As taywaran dyi namen sa pinaksyat marahet saw a ispirito maynamot do nakaosar namen so ngaran mo? Asa pa, maynamot pad ngaran mo, taywaran dyi kami a nakaparin so aro a milagro?'
23 Ki batahen konchi dyira a kon ko, 'Sino kamo? Chapatak ko abaya inyo. Komaro kamo dya, inyo a marahet so dadakay.' "

Siraw Dadwa A Napatnek A Bahay
(Lk. 6:46-49)

24 "No aran sino a makadngey so chirinen kwaya as tongpalen na, ki akmas asaw a masirib a tawo a napatnek so bahay na do pinasaw a bato.
25 As do dawri, myan mawyas a chimoy, ayo, kan mayit a salawsaw a nanghorihoris so bahayaw. Ki aran komwan, polos a dya nalasa, ta maganay nakaisedsedan batwaw.
26 Ki no mangadngey so chirin kwaya as dyi na tongpalen, ki maipariho do salanga a tawo a napatnek so bahay na do kahmanayan tana.
27 Ta do kangayaw no mawyas a chimoy, ayo, kan mayit a salawsaw a nanghorihoris so bahayaw, ki nalasa kan makamwamomo nakalasa naw." Nawri danaw binatan Jesos.
28 Ki do katayokaw ni Jesos a nangibahey so tabo nyaya inanawo na, nasdaawan saw tawotawo saw do akmaya syay a kapangnanawo na.
29 Ta no kapangnanawo naw, ki myan toray na sigon do kapaychiychirin naw, kan akmaba siras mangnanawowaw so linteg.

8

Pyahen Ni Jesos Asa Nagliproso
(Mk. 1:40-45; Lk. 5:12-16)

1 Do kawsokaw ni Jesos do tokonaw, ki aro saw tawotawo a minonot dya.
2 Ki nangay dyaw asaw a nagliproso, as nakapaydogod na do salapen naw, as nakabata na sya a kāna, "Āpo, an chakey mo a mapyan ako, masigorādo ko a maparin mo."
3 Ki tinodah ni Jesos tatchay naw a sinalid, as nakabata na sya dya a kāna, "Naon, chakey ko. Mapyan ka na!"
Ki nanyeng a napyan ganyit naw a liproso.
4 Sinpangan na, binatan Jesos dya a kāna, "Ibahebahey mwabaw nya naparin dyimo do aran sino, ah, basbāli a nyeng ka mangay a mapaboyad padyaw tan sakangwan maboya na a napyan ka na. As katayoka no nawri, mangidāton ka so dāton mo a para do nakapakadalos mo a akmas inbilinaw ni Moyses do kaychowa pa a pangipaneknek mo do tawotawo a napyan ka na."

Pyahen Ni Jesos Asaw A Adipen
(Lk. 7:1-10)

5 Do nakasabataw ni Jesos do Kapernaom, binayat no asa a kapitan no soldado saw a yapod Roma kan nangdaw di Jesos so sidong.
6 Binata nad Jesos a kāna, "Āpo, myan adipen kwaw do bahay a naparalitiko danaw, kan aryaw sichangori a taywara malidyatan."
7 Ki binatan Jesos dya a kāna, "Yangay kwa pyahen."
8 Ki initbay no kapitanaw a kāna, "Ay, mo Āpo, maikari akwaba mapasdep dyimo do bahay ko. Tod mo na lang a ibilin, ki mapyan anchiw adipen kwaw.

9 Ta aran yakenaw, ki adngeyen ko bilbilin no matwatohos kan yaken.
Masaw dyirad soldado ko saw a itorayan ko a tongpalen daw ibahey ko
dyira. An mangmandar ako so asa a, 'Mangay!' ki mangay. Do matarekaw,
bilinen ko a, 'May ka pa dya!' ki tongpalen na. An ibilin ko do adipen ko
a, 'Parinen mo nya,' parinen na. As dawa, nawriw itaha kwaya dyimo, mo
Āpo."
10 Do nakadngeyaw sya ni Jesos, ki chinasdaaw naw kapitanaw, as
nakabata nas nya dyirad tawotawo saw a minonot dya a kāna, "Ibahey
ko dyinyo oyod. Ari ko pad nachichwasan dyinyo a Jodyo a kapotōtan
Israel iyaw kapanganohed a akma syay so kayit.
11 Ibahey ko dyinyo a aro sanchiw Dya-Jodyo a yapod dāya kan laod a
machisalap do kanan da simna Abraham, Isaak, Jakob do pagtorayan no
Dyos do hanyit.
12 Ki siraw sigodaw a Jodyo a inplano no Dyos a mairaman do pagtorayan
na, ki mapaksyat sanchi a mangay do mamansokelaw a kasarisaryan a
yanan dan tomanyitanyis saw kan mayngaletnget a tawotawo do lidyat
da."
13 Ki do dawri, binatan Jesos do kapitanaw a kāna, "Sigi, somabat ka na,
ta naparin danaw akmas kapanganohed mwaya." Ki nanyeng do nawri
lang a oras, ki napyan adipen naw no kapitanaw.

Pyahen Sa Ni Jesos Aro A Tawotawo (Mk. 1:29-34; Lk. 4:38-41)

14 Sinpangan na, do kangayaw ni Jesos do bahay ni Pedro, naboya naw
katoganganaw ni Pedro a mabakes a naypoktad a maganyit a magbāra.
15 Do dawri, sinalid ni Jesos tanorwaw no mabakesaya, ki nyeng na
binawan. Naybangon kan nakangay dana nangidasar so kanen da Jesos.
16 Ki do dawri a ahep, inyangay da san tawotawowaw di Jesos aro saw
a sindep no marahet a ispirito kan siraw maganyit saw. Ki maynamot
lang do toray no chirin na, pinaksyat naw aro saw a marahet a ispirito, as
nakapapya na tabo siras maganyit saw.
17 Pinarin naw komwan tan matongpal inpadtwaw ni propīta Isayas
a kāna, "Iyaw mismo a mangisabhay so tabo lidyat kan ganyit ta tan
mapakaro sa dyaten."*

Siraw Makey A Mayparin A Nanawhen Jesos (Lk. 9:57-62)

18 Do nakaboyaw ni Jesos siras reprep saw a tawotawo a omdibon dya,
binata na dyirad nanawhen na saw a mamtang sad minangaw.
19 Ki do sakbayaw no kangay da, naypasngen dyaw asaw a mangnanawo
so linteg, as nakabata na sya a kāna, "Maistro, monot ako dyimo a aran
dino angayan mo."
20 Inatbay ni Jesos a kāna, "Myan abab a pakaychehan bolaw, as masaw a
myan binahayan dan manomanok, ki abaw pakaychehan kan paynahahan
ko a Tawo a Yapod Hanyit."
21 Ki binatan asaw daw a nanawhen na a kāna, "Āpo, somabatak pa
manma ah, ta yangay ko pa itabon si āmang ko."
22 "Nolay mo na," initbay ni Jesos dya, "ta siraw naibidang danaw a
nadiman, sira danaw makatoneng a mangitabon so minatay. As imo, basta
onotan mo yaken."

---

* **8:17 8:17** Isa. 53:4

No Kapangheteng No Salawsaw Kan Kapagtalna No Kelsang (Mk. 4:35-41; Lk. 8:22-25)

23 Ki do dawri, somnakay sa Jesos kan siraw nanawhen naw.
24 Ki do kayan daranaw do almidyo, nyiknyinan a naypayit salawsaw
kan naypararakoh iyaw kelsang, as kan makalo dana mapno abang daw.
Ki do dawri, myan a makaycheh si Jesos.
25 As dawa, yay da yinokay si Jesos, as nakabata da sya dya a kon da,
“Mo Āpo, somidong ka ah, ta makey danaya maarinebneb abang taya! Ih,
mahmes ta na!”
26 Ki binatan Jesos dyira a kāna, “Napangayan nyos katored nyo? Aysa!
Kadēkey pan anohed nyo!” Ki do dawri, naybangon si Jesos, kan inmandar
na do salawsawaw kan kelsangaw. Ki nanyeng a nangheteng kan taywara
dana matalna.
27 Ki chinasdaaw da, as kan binatabata da, “Āngo katatawo no nyaya a
aran salawsaw kan kelsang, ki manganohed sa dya?”

No Dadwa Saw A Mahakay Do Gerasa A Sindepan Marahet A Ispirito (Mk. 5:1-20; Lk. 8:26-39)

28 Do nakapakabtang daw da Jesos do tana daw no tawotawo a
Gadareno,† ki binayat dan dadwa saw a mahakay a yapod aschip a
pagtatanman. Siraw nya, ki sindep san marahet saw a ispirito, kan oltimo a
tangsit da. Dawa, abaw makaitored a manghabas sira do dawri a rarahan.
29 Ki do kasngen daranaw di Jesos, nangngey sa, kan binata da dya a
kon da, “Imo a Anak no Dyos, anghen mo yamen?‡ Yangay mori yamen a
dosāen sakbay no arawaw a naikeddeng?”
30 Ki iyaw midyowaw so mabawas dēkey dyira, myan daw asa matokpoh
a arban a bago a maysaysabok.
31 Dawa, nachikakaāsi saw marahetaw a ispirito di Jesos a kon da, “An
paksyaten mo yamen, toboyen mo pa yamen a somdep do bago saya.”
32 “Ngay! Mangay kamo na,” binata ni Jesos. Ki do dawri, minohtot
sa, as nakangay da a somindep dyirad bago saw. Sinpangan na,
naychapayapayayo sa tābo arban saw no bago a nandad nakatapwak dad
pangpangaw a nachinmo do minangaw, kan nahmes sa tabo bago saw.
33 Ki siraw mangonongaw siras nawri a bago, naychapayapayayo sa
a nangay a nangibahebahey do tawotawo saw do idi da maynamot do
tabo naparinaya kan naparinaw dyirad dadwaw a mahakay a sindep no
marahet saw a ispirito.
34 As dawa, binayat dan tabo omidi saw daw si Jesos. Ki do nakaboya
daw sya, ki chindaw da dya a komaro do logar daw.

9

Pyahen Ni Jesos Asaw A Paralitiko (Mk. 2:1-12; Lk. 5:17-26)

1 Do dawri, somnakay dana sa Jesos do abangaw, as nakapaybidi da do
kabtangaw no minanga a mandad nakarapit narana do idi na.
2 Ki do dawri dana, myan saw nawara di Jesos a nangisiw so asaw a
paralitiko a pinaypoktad dad pinarin daw a pakaychehan na a dohod. Ki do
nakaboyaw ni Jesos so kapanganohed daw dya, binata nad paralitikwaw
a kāna, “Payiten mo kapangtokto mom anak ko. Napakawan ka na do
gatogatos mo.”

---

† **8:28 8:28** “Gadareno” mana “Geraseno” mana “Gergeseno.” Mk. 5:1; Lk. 8:26 ‡ **8:29 8:29** Mk. 1:24

3 Ki do dawri, binata dan kadwan saw a mangnanawo so linteg do
aktokto da, “Aysa! Maddiw nya tawo, ta tod naya dyābat si Āpo Dyos
do kapachiyengay na so toray do Dyos!”
4 Ki maynamot ta chinapatak ni Jesos myanaw do aktokto da, binata na
dyira a kāna, “Āngo ta mangtokto kamos marahet?
5 Āngo maydaydamnay a batahen ko: ‘Napakawan ka na do gatos mo,’
mana ibahey kwa, ‘Maytēnek ka, as kayam mo na’?
6 Ki tan chapatak nyo a yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki myan toray ko
do tanaya a mangpakawan so naygaygatos, paytēneken ko paralitikwaya.”
Sinpangan na, binata nad paralitikwaw a kāna, “Maytēnek ka, as kakatkat
mos nakaychehan mwaya, as kasabat mo na.”
7 Do dawri, naytēnek paralitikwaw, as nakayam na a somabat do bahay
na.
8 Do nakaboya daw no tawotawo saw so nawri a naparin, nananawa sa,
kan indaydāyaw da si Āpo Dyos, ta intoroh naw komwan a toray do tawo.

Tawagan Ni Jesos Si Matchew
(Mk. 2:13-17; Lk. 5:27-32)

9 Komnaros Jesos do dawri a yanan. Ki do kayam naw, naboya naw asaw
a tawo a mayngaran so Matchew* a asa magsingsingir so bwis a maydisna
do opisina naw a pagsingsingiran na. Binata ni Jesos dya a kāna, “Ka pa
dya! Pachisyayan mwaba yaken.”
Nanyeng a naychakatkat si Matchew, as nakawnot na sya.
10 Sinpangan na, do nakapachakanaw ni Jesos kan nanawhen na saw do
bahayaw ni Matchew, aro saw nachihanghang dya a magsingsingir so bwis
kan tawotawo saw a naibidang a aro so gatos.†
11 Ki do nakaboya daw sya no kadwan saw a Parisyo a machihanghang
sa Jesos dyira, inyahes da dyirad nanawhen na saw a kon da, “Āngo ta
machihanghang maistro nyowaya dyirad magsingsingir saya so bwis kan
dyirad naibidang saya a aros gatos?”
12 Ki nakadngeyaw sira ni Jesos, inpangarig na dyira a kāna, “Sirabaw
masalon-at makachitas mangagas, an dya siraw maganyit.
13 Yangay nyo a nanawhen chakeyaya batahen myanaya do Masantwan a
Tolas a kāna, ‘Iyaw kāsisyen nyo do kapayngay nyo a tawo chakey no Dyos,
kan iyabaw dāton nyowaw a masosohan.’‡ On, nangay akwaba mangrara
so tawotawo saw a malinteg, an dya siraw myan so gatos.”

No Kapanahahes A Maynamot Do Kapagayonar
(Mk. 2:18-22; Lk. 5:33-39)

14 Katayokan nawri, nangay sad Jesos nanawhen saw ni Juan a
Mamonyag, as nakabata da sya dya a kon da, “Āngo ta magayonar kami
kan siraw Parisyowaw, ki siraw nanawhen mwaya, ki enggaya?”
15 Ki tinbay san Jesos do pangarig a kāna, “Namna! Maparinawri a
magmamayo tawo a naawis dana do kasaran, naten dana an myan paw
nobyowaw do yanan daw? Ki īto araw a maikaro dyiraw nobyowaw, kan
do dawrinchiw kapagayonar da.”
16 Tinongtong ni Jesos nagpangarigan dyira a maynamot do adanaw
kan bayo a nanawo a dya maparin a maysagel. Binata na dyira a kāna,
“Abaw mangitakop so bayo a lamit do adan a laylay, ta komsen anchiw no
naitakopaw, kan marohnwan piritaw no adanaw a laylay.

---

* **9:9 9:9** Mana “Lebi.” Mk. 2:14; Lk. 5:27 † **9:10 9:10** Siraw nya tawo a naibidang a aros gatos, ki siraw dya nakatongpal so kadwan a Linteg ni Moyses. ‡ **9:13 9:13** Ose. 6:6; Mik. 6:8

17 Mana maparin aba pangayen mawnged a palek do adan a sopot a
lalat. Ta an komwan, mabtak anchiw sopotaw, as madonchiw palek, as
kan mararayaw anchiw sopotaw. On, machita mapangay mawnged a palek
do bayo a sopot a lalat tan dya mado palekaw, as kan mararayaw abaw
sopotaw."

No Anak No Magtorayaw Kan Mabakesaw A Nangsalid So Laylay Ni Jesos (Mk. 5:21-43; Lk. 8:40-56)

18 Myan pa madama inanawo ni Jesos nyaya pangarig do nakangayaw
no asaw a āpohen dan Jodyo saw. Naydogod do salapenaw ni Jesos,
as nakabata na sya a kāna, "Kapaybitos paw no byay no anak kwaw a
balasītang, mo Āpo. Ki pachiyangay mo pa saliden, kan syirto a mirwanchi
a mabyay."
19 Do dawri, naytēnek si Jesos, as nakawnot nad magtorayaw. Aran siraw
nanawhen naw, ki nangay sa.
20 Ki myan daw asa mabakes a malidyatan a nāw na marodit do asa
poho dana kan dadwa katawen. Naypasngen do dyichodanaw ni Jesos, as
nakasalid nas sayranaw no kekeh na.
21 Ta no myan do aktokto na, ki nyaya: "Aran nawri lang masalid ko
laylay naya, sigorādo a mapyan ako."
22 Ki do nakasalid naw sya, nanyeng a minidit si Jesos. Ki do nakaboya
naw sya, binata na dya a kāna, "Payiten mo kapangtokto mom balāsang
ko, ta maynamot do nakapanganohed mwaya, ki napyan ka." Ki do dawri
a oras, insigīda a napyan danaw mabakesaw.
23 Sinpangan na, do nakapakarapit daw da Jesos do bahayaw no
magtorayaw, ki naboya na saw magpītwaw a magtokar an myan minatay,
kan naboya na paw aro a tawotawo a magringringgor.
24 Ki do dawri, binata na dyira a kāna, "Mohtot kamo a tabo do bahayaya,
ta nadiman abaw nya balasītang, ta tod a nakaycheh."
Ki chinamyeng das Jesos.
25 Ki do nakahbot daranaw, somindep si Jesos do kwartwaw a yanan
nadimanaw. Ki do nakarapit naw sya, inigpet naw tanorwaw no
balasītangaw, as nakapaybangon na sya, ki nanyeng a naybangon a
sibibyay.
26 Iyaw nawri a naparin, ki nagwaras a dāmag do tabo omdibon saw a
idiidi.

Pyahen Ni Jesos Dadwa Saw A Bolsek

27 Ki do katayokaw no nawri, komnaro sa Jesos do dawri a yanan. Do
kadama daw a mayam, myan saw dadwa minonot dya a mahahakay a
bolsek, kan inngengey da dya a kon da, "Kapotōtan ni Āri Dabid,§ chāsim
pa yamen!"
28 Ki do nakapakasdep danaw ni Jesos do bahayaw a yanan na, ki
somindep saw bolsek saw. Do dawri, inyahes ni Jesos dyira a kāna,
"Anohdan nyori a maparin koynyo a pakaboyahen?"
Ki, "Naon mo Āpo ah," kon da.
29 Sinpangan na, sinalid ni Jesos mata daw, as nakabata na sya dyira a
kāna, "Maparin nyaya akmas ninamnama nyowaya."
30 Do dawri, nakaboya dana sa, ta napya dana sa. Ki inmandar ni Jesos
dyira a abo pakono pangibaheyan das nawri a naparin.

---

§ **9:27 9:27** No chakey a batahen Kapotōtan ni Āri Dabid, ki iyaw nyaw āwag dad Mesias.

31 Ki do nakakaro daranaw do dawri, nāw da inpadpadāmag do tabo
omdibon saw a idiidi iyaw maynamot di Jesos.

Pyahen Ni Jesos Mahakay A Omel

32 Do nakakaro daranaw no dadwa saya a mahahakay, ki myan pa saw
nangyangay di Jesos so asa omel a mahakay a sindepan marahet a ispirito.
33 Ki do nakapaksyat danaw no marahetaw a ispirito, ki nakapaychirin
danaw tawowaw. Chinasdaaw dan tawotawowaw, kan binata da a kon da,
“Ari ta payad nakaboyas komwan so panakabalin do Israel.”
34 Ki binata dan Parisyo saw a kon da, “Ay! Iyayaw pangolo daw no
dimonyo saw manorotoroh dya so panakabalin a mangpaksyat so marahet
saya ispirito.”

Chāsi San Jesos Tawotawo
(Lk. 10:2)

35 Do dawri, minidibidi si Jesos do tabo idiidi kan barbaryo a nang-
nanawo do sinagoga da saw daw, kan nangasaba so Maganay a Dāmag
a maynamot do pagtorayan no Dyos, as kan nangpapya so tabo matatarek
saw a ganyit kan kaynyin dan tawotawo.
36 Taywaraw nakāsi ni Jesos siras tawotawo do nakaboya naw sira
a pirmi sa mariribokan kan malidyatan, ta akma saw karniro a abo
mangonong dyira.
37 Sinpangan na, binata na dyirad nanawhen naw a kāna, “Arwayaw
ranyen, ki taytayisa lang magranyi.
38 As dawa, akdawen nyo si Āpo a iyaw akin dyiraw so ranyen saya tan
manoboy so arwaro pa a magranyi.”

10

Siraw Asa Poho Kan Dadwa Nanawhen
(Mk. 3:13-19; Lk. 6:12-16)

1 Do asa karaw, tinawagan san Jesos siraw asa poho saw kan dadwa
nanawhen na, as nakaitoroh na dyira so toray da a mangpaksyat so
marahet saw a ispirito kan iyaw kapangpapya so tabo matatarek saw a
ganyit kan kaynyin.
2 Siraw nyaw ngarangaran dan asa poho saya kan dadwa nanawhen: no
manma, ki si Simon a mayngaran so Pedro, kan si Andres a kakteh na; kan
siraw maykaktehaw a sa Santiago kan ādi na a si Juan a anak ni Sebedeo;
3 sa Pilipi kan Bartolome; si Tomas kan si Matchew a magsingsingir so
bwis; kan si Santiago a anak ni Alpeo, kan si Tadeo;
4 si Simon a mangispal so kaidyan na, kan Jodas a yapod Iskariote, iyaw
nyaw nanglipotaw di Jesos.

No Katoboy Ni Jesos Siras Dosi Saw A Nanawhen Na
(Mk. 6:7-13; Lk. 9:1-6)

5 Tinoboy san Jesos asa poho saya kan dadwa nanawhen na, kan inbilin
na dyira a kāna, “Mangay kamo abad aran dino a idiidi dan Dya-Jodyo
mana somdep kamo aba do aran āngo a idiidi da no Samaritano,
6 basbāli a mangay kamo lang dyirad rarayay ta saw a kapotōtan Israel
a akmay nabo a karniro.
7 On, yangay nyo a ikasaba dyiraw nya: ‘Īto danaw kapagtoray no Dyos.’
8 Pyahen nyo saw maganyit, pagongaren nyo saw nadiman, pyahen nyo
saw nagliproso, as kan paksyaten nyo saw marahet a ispirito. Maynamot ta

abo pinanadi nyos inanohdan nyowaya, ipatadi nyo abaw itoroh nyowaya dyira.
9 Ki mangyonot kamo abas so aran āngo a kita kwarta do bolsa nyo.
10 Masaw a mangyonot kamo abas bayon nyo, mana pagsokatan nyo, mana risirba no tokap nyo, mana sarokod nyo, ta no maytarabakwaw, ki maikari a matorohan so kanen na.
11 “An makarapit kamo do aran āngo a idi mana baryo, maychichwas kamo so makey a mangpadagos dyinyo. Omyan kamo daw a mandan komaro kamod dawri a yanan.
12 An somdep kamo do asa bahay, ki bindisyonan nyo sa a kon nyo a, ‘Dyos pakono manoroh so talna na dyinyo.’
13 Ki an rawaten daynyo do dawri a bahay, tokosen nyo dyiraw inbahey nyowaw a talna da. Ki an dyi daynyo a rawaten, ki ibabāwi nyo.
14 “As an makarapit kamo do bahay mana idi a dya mangrawat mana dya mangadngey dyinyo, wakwaken nyo ahbek no kokod nyo,* as kakaro nyo sira.
15 “Ibahey ko dyinyo oyod a iyaw idyaw a dya mangrawat dyinyo, ki malidyalidyat anchiw dosa dan tawotawo a omyan daw kan siraw yapo do idi saw a Sodoma kan Gomorra† anchan araw a kapangdosa no Dyos.”

Siraw Īto A Kalidyatan
(Mt. 24:1-14; Mk. 13:9-13; Lk. 12:12-17; 21:12-17)

16 Binata pan Jesos dyira, “Mangadngey kamo, ta toboyen koynyo a akma siras karniro saw do payayahatangan dan mararanggas saw a lobo. Dawa, makasikap kamo a akmay marem, ki masingpet kamo a akmay boyit.
17 Magannad kamo dyirad tawotawo, ta tiliwen kan idarom danchinyo. Saplitan danchinyo do sinagoga da saw,
18 kan maidarom kamonchi do salapen dan magtotoray kan ar-āri maynamot do kawnot nyo dyaken. Ki iyanchiw nawriw gondaway nyo a mangipaneknek dyira kan siraw Dya-Jodyo so Maganay a Dāmag.
19 Ki do katiliw daw anchi dyinyo a idarom, mabakel kamo aba an maypāngonchiw kaikalintegan nyo so inawan nyo, mana chabakel nyo aba an āngo nchiw itbay nyo dyira. Do dawrinchi, matorohan kamonchi so ichirin nyo anchan marapit nawri a oras,
20 ta inyo abanchiw maylililyakaw, an dya Ispirito ni Āmang nyo do hanyit manoroh so pabatahen nyo.
21 “Myan sanchiw tawotawo a mangipadiman so mismo da a kakakteh, as kan komwan anchiw parinen inyapwan dyirad anak da. Siranchiw anak, ki machikontra sanchi do inyapwan da, kan ipadiman da sanchi.
22 Ipsok danchinyo no tabo tawotawo maynamot do kapachichasa nyowaya dyaken. Ki maisalakan anchiw makaibtor so kapanganohed na mandad pandan.
23 An idadanes daynyo do asa idi, mayyayo kamo do matarek a idi. No bata ko dyinyo, ki oyod a dyi nyo panchi a tayokaw tarabako nyo do tabo a idiidi do Israel sakbay a mangay no Tawowaw a Yapod Hanyit.‡
24 “Aryoriw machinanawo a masirsirib kan mangnanawowaw sya, mana aryoriw tobotoboyen a matortoray kan āmo naw? Syimpri aba!

---

* **10:14 10:14** Mk. 6:11; Ara. 13:51 † **10:15 10:15** Siraw tawotawo do Sodoma kan Gomorra, ki akmay siraw pinakainawan dan tabo tawotawo a mamarin so marahet kan mangipsok so Dyos. Gen. 19:1-29; Isa. 1:9-10; 3:9; Jer. 23:14; Pal. 11:8 ‡ **10:23 10:23** Mt. 16:27-28; 24:27-44; 25:31

25 On, mapnek danaw nachinanawowaw an mayparin dana akmas
mangnanawowaw. Komwan pakono kapnek no tobotoboyenaw an
mayparin dana akmas āmo naw. Ta yaken Āpo nyo, ki an batahen da
a yaken si Beelsebob a āpo dan dimonyo, maypaypangay danaw kaipsok
da dyinyo a manganohed dyaken?”

No Oyod A Chamo
(Lk. 12:2-7)

26 “As dawa, mamo kamo aba dyira, ta abaw naitayo a dyinchi a
maipaboya, mana palimed a dyinchi a mapatakan.
27 Ta no inbahey ko dyinyo sichangori a inyō lang, ki ibahey nyonchi
do tabo tawotawo. As no iyarasāas ko dyinyo, ki ingengey nyo do
katawotawowan.
28 As chamo nyo sabaw mangdimanaw so inawan, ki maparin daba
dimanen pahad. Ki nawri pakono chamo nyo Dyos, ta maparin na
rarayawen inawan kan pahad do impyirno.
29 Ta chiban nyo saw billit toleng saya a sinsinan so balor, asa lang a
kaplataw balor dan dadwaw. Asyo a masday aran asa dyirad dyaya, an
dya ipalōbos ni Āmang nyod hanyit, ta ay-aywanan na sa.
30 Ki aran siraw boboh nyo, ki chapatak danan Dyos bidang da.
31 As dawa, mamo kamo aba, ta mapatpateg kamo kan aro saw a billit
toleng.
32 “Ta aran sino a mangipodno do salapen dan tawotawo a manganohed
dana dyaken, ki ipodno konchi do salapen Āmang kod hanyit.
33 “Ki no mangilibak so kapanganohed na dyaken do salapen dan
tawotawo, ilibak konchi do salapen Āmang kod hanyit.” Nyaw innanawo
ni Jesos.

No Kapanganohed A Aran Pakadimanan
(Lk. 12:51-53; 14:26-27)

34 “Iktokto nyo aba a nangay ako a mangyangay so kapaychachapya
do lobongaya. On, mangyangay akwabas kapaychachapya, an dya
kapaydidiman.
35 Nangay ako tan inyangay ko kapachikontran anak a mahakay do
āmangaw, as kan anakaw a mabakes do ānang naw. Masaw manogangaw
a mabakes di katogangan na a mabakes.
36 Ta siraw kabosor no asaw a tawo a manganohed dyaken, ki siraw
myan do mismo na a pamilya.§
37 “Ta no aran sino a rakorakoh so adaw di āmang kan ānang na kan
adaw na dyaken, ki polos a maikari aba dyaken. Masaw a no rakorakoh
so adaw do anak na kan adaw na dyaken, abaw sinpangan na, dyaken.
38 Ta aran sino a dya maysabhay so kros na,* as kawnot na dyaken, polos
a abos sinpangan dyaken.
39 Ta no mangipateg so byay nad tanaya, alit na mabo na. Ki no tawo
a madiman a maynamot do kapanganohed na dyaken, myan anchiw byay
na abos pandan a itoroh anchi no Dyos dya.”

Siraw Gon-gona
(Mk. 9:41)

---

§ **10:36 10:36** Mik. 7:6; Mt. 10:21 * **10:38 10:38** No chakey na batahen maysabhay so kros, ki iyaw tawowaw a nāw na monot di Jesos a aran kalidyatan na mana nawriw pakadimanan na.

40 “No mangrawat dyinyo, bāli yaken danaw rinawat na. As no
mangrawat dyaken, ki iya danaw rinawat naw nanoboyaw dyaken a si
Āmang kod hanyit.
41 As no mangrawat so asa propīta maynamot ta iya, ki mangipakatoneng
so maynamot do Dyos, magon-gonaan anchiw nawri a tawo a akmas gon-
gona naw no nawri a propīta. Masaw a no mangrawat so asa malinteg
a tawo maynamot do kalinteg naw, ki magon-gonaan anchi a akmas gon-
gona naw no malintegaw a tawo.
42 As no aran sino a mapaynom so aran asa kabaso a mahanebneb a
ranom do asa dyirad mabobodis saw so saad maynamot ta nanawhen ko
sa, sigorādo a rawaten nanchiw gon-gona na,” binatan Jesos.

11

Siraw Tinoboyaw Ni Juan A Mamonyag (Lk. 7:18-35)

1 Do nakatayokaw ni Jesos a nangibilin dyirad dosi saw a nanawhen
na so tabo nyaya, ki komnaro si Jesos do dawri a yanan kan nangay a
mangnanawo kan mangasaba dyirad masngen saw daw a idiidi.
2 Ki do dawri a chimpo, myan si Juan a Mamonyag do bahodan. Ki do
nakadamag naw so pinariparinaw ni Kristo, tinoboy na saw nanawhen
naw a mangay di Jesos a manahahes dya a kon da,
3 “Imo danawriw hahawen namenaw a mangay anchi, mana mang-
nanaya kami pas matarek?”
4 Ki tinbay san Jesos a kāna, “Maybidi kamo di Juan, as kaibahey nyo
sya dya siras nadngey nyo kan naboya nyo saya:
5 Makaboya dana saw bolsek kan makayam dana saw piday, napyan
saw nagliproswaw kan makadngey dana saw toleng, kan nagongar saw
nadiman, as maikasaba danaw Maganay a Dāmag dyirad mapopobri.
6 Magasat tawo a dya maycharwa so kapangtokto a maynamot dyaken!”
7 Ki do nakapakayam daw no nanawhenaw ni Juan a Mamonyag, nyaw
binata ni Jesos dyirad tawotawo saw a maynamot di Juan: “Do nakangay
nyowaw di Juan do let-ang, āngo hahawen nyo a maboya? Asawri a tawo
a tod a madyiwadyiway so kapangtokto a akmay bochid a pablobloten
salawsaw? Syimpri engga!
8 Āngo saw yangay nyo a chiniban? Yay nyori a chiniban asa a tawo a
naylaylay so mapintas kan mangina? Engga, ta palasyo iyaw yanan dan
maylaylayaw so malamoyot a mangina.
9 Ngay, Ibahey nyo pa! Āngo ta nangay kamo daw? Nangay kamo āno a
nanyideb so asa propīta? Naon, masyirto nawri! Ki no ibahey ko dyinyo,
ki masississīta pa a adayo kan asa a propīta.
10 Ta si Juan chakeyaw a batahen myanaw a naitolas do Masantwan a
Tolas a kānan Āpo Dyos,
‘Panmahen konchi a toboyen asaw a pachirawatan ko tan yay na
paysonongen ayaman mo.’*
11 “Adngeyen nyo nya, ta oyod. Tabon nayanak a tawo, ki abaw akmas
kasisita ni Juan a Mamonyag. Ki aran komwan, siraw kabobodisanaw a
naibidang dana do pagtorayan Āpo Dyos, ki masississīta sa kan iya.
12 Ta nakayapod nakainanawowaw ni Juan so minsahi na a mandan
sichangori, nawriw nakairogin tawotawo a maswasodib kan posposan daw
somdep do pagtorayan no Dyos.

* **11:10** **11:10** Mal. 3:1; Mk. 1:2

13 Ta somniknan do chimpwaw ni Moyses kan siraw propīta saw do
kaychowa, ki inpadto da a tabo a maynamot do pagtorayanaya no Dyos
kan iyaw kangayaw ni Juan sakbay iyaw Mesias.
14 As an chakey nyo a anohdan propīta saw, ayket na, naawātan nyo
pakono a si Juan, ki iyaw Elyasaw† a naipadto a mangay anchi.
15 Inyo a myan so tadyinya, kadngeyen nyo, ah," binata ni Jesos.
16 Ki tinongtong ni Jesos naychirin a kāna, "Āngo paro pangiparihwan
kos tawotawo sichangori? No kapariho da, ki akma saya siras adedekey
saw a maychadisdisna do plasa a polos a dyi sa mapnek. Maysin-aagay a
kon da dyirad maskehaw a gomtal,
17 'An magtokar kami so pīto, ki tomada kamo abaya! An magkanta
kamyayas para minatay, ki magdong-aw kamo abaya!'
18 "Ta si Juan, ki nangay a nagayonar kan mininom aba so palek. Ki aran
akma syaw, binatabata da a iya, ki linoganan no marahet a ispirito!
19 "Ki yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki nangay ako a nachakan kan
nachinom dyinyo. Ki alit na batabatahen da a kon da, 'Chiban nyo nya
tawo, masarawaya kan maybobokaya. Sit dayan magsingsingirayas bwis
kan siraw maibidang saya a aro so gatos!' Ki aran komwan batabatahen
nyo, ki kosto kan oyod sirib no Dyos, as kan maipaboyaw nyaya do
kabibyay dan manganohedaw dya."

Siraw Tawotawo Do Idi Saw A Dya Magbabāwi (Lk. 10:13-15)

20 Do dawri, insiknan ni Jesos a pinaydabdab tawotawo saw do idiidi
saw a namarinan nas aro a milagro maynamot ta nakey saba nagbabāwi
do gatogatos da.
21 Binata na a kāna, "Kapakāsi nyo pa, inyo a taga Korasin kan taga
Betsayda! Aro makaskasdaaw a pinariparin ko do idi nyo saya, ki alit
na dyi kamo a nagbabāwi! Amnan do idiidi sawen a Tiro kan do Sidon‡
namarinan ko siras nya milagro, ayket, ari dana sa nahay a naylaylay so
kostal kan naydisnad ahbek a pangipaboya da so oyod a nakapagbabāwi
da.
22 As dawa, ibahey ko dyinyo a anchan araw a kapangokom, ki
malidyalidyat anchiw dosa nyo kan iyaw dosa da do idiidi a Tiro kan Sidon.
23 "As inyo a tawotawo a yapod Kapernaom, bata nyori an maidayaw
kamonchi do hanyit? Polos, basbāli a maitapwak kamonchi do impyirno!§
Ta an naparin saw nya milagro do Sodoma a akmas naparin saya dyinyo,
masigorādo a magbabāwi sa, as kan myan paw syodad daw sichangori.
24 Ki ibahey ko dyinyo a malidyalidyat anchiw dosa nyo kan siraw yapo
do Sodoma* anchan marapit nawri a araw a kapangdosa no Dyos."

Paynahahen Ni Jesos Siraw Manganohedaw Dya (Lk. 10:21-22)

25 Do katayokaw ni Jesos a nangibahey so nya, insiknan naw maydasal a
kāna, "Āmang, imo Āpo do hanyit kan do tana! Magyaman ako dyimo, ta
inpakatoneng mo dyirad abos ādal iyaw intayo mwaya dyirad mamasirib
kan myan so ādal.
26 On mo Āmang, ta nawriw chakey mo kan makahwahok nawri do
salapen mo."

---

† **11:14 11:14** Mal. 4:5-6 ‡ **11:21 11:21** Siraw nyaya a Tiro kan Sidon, ki idi sa do tana dan Dya-Jodyo. Esek. 28:2; Sak. 9:1-4 § **11:23 11:23** Mana "Hades." * **11:24 11:24** Mt. 10:15

27 “Intalek dyaken Āmang tabo a panakabalin a mangitoray. Abaw
makapatak so maynamot dyaken a Anak no Dyos, an dyi lang a si Āmang
ko. Masaw a abo makapatak so maynamot di Āmang, an dya yaken lang
a Anak na kan siraw tawo a pidyen ko a pangibaheyan so maynamot dya.
28 Dawa, mangay kamo dyaken, inyo a tabo a mayrara so marahmet kan
inyo a tabo a mahopag, ta paynahahen koynyo.
29 Apen nyo nanawo ko kan machinanawo kamo dyaken maynamot
ta maanos ako kan matangsit akwaba, as kan makadongso kamonchi so
kaydamnayan no kapangtokto nyo.†
30 Ta no nanawo a itoroh ko, ki maydamnay, kan iyaw raraya a iparara
ko dyinyo, ki marahmet aba.”

12

No Kapanahes Maynamot Do Araw No Kapaynaynahah (Mk. 2:23-28; Lk. 6:1-5)

1 Do dawri, do asaw a Araw a Kapaynaynahah, nayam sa Jesos do asaw
a bengkag a namohan so trigo. Ki maynamot ta naptengan saw nanawhen
naw, nanghokhot sas dāwa a kinan da.
2 Ki do nakaboya daw no Parisyo saw so nawri, binata dad Jesos a kon da,
“Chiban pa! Parinen dayan nanawhen mwayaw mabaywanaya a kaparin
do Araw a Kapaynaynahah?* Mapsekawriw nawri?”
3 Ki tinbay san Jesos a kāna, “Namna! Ari nyo pawryad nabāsaw no
pinarinaw ni Dabid do nakapteng daw kan siraw kinayrayay naw?
4 Taywaran dya somindep si Dabid do pagdaydayāwan daw so Dyos, as
nakapanghap nas kinan na tinapay a naidāton do Dyos? Sigon do linteg ta,
mabaywan a kanen na kan siraw rarayay na saw, an dya sira lang papadi
saw.†
5 Mana nabāsa nyo abawriw Lintegaw ni Moyses a makagatos sabaw
papadi saw an maytarabako sad irahem no Timplo do Araw a Kapaynay-
nahah, ta nawriw kapagsirbi da do Dyos?‡
6 No ibahey ko dyinyo, ki ari dyaw asa masissisīta pa kan do Timplowaya.
7 As an oyod a chapatak nyo chakey a batahen naitolasaw do Masantwan
a Tolas a kāna, ‘Chakakey ko kāsi kan no dātonaw a masosohan,’§ ayket
na, pagatosen nyo sabaw abos gatos.
8 Ta yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki yaken myan so toray a mangeddeng
so maparin do Araw a Kapaynaynahah.”

No Mahakay A Singkol (Mk. 3:1-6; Lk. 6:6-11)

9 Sinpangan na, komnaro sa Jesos, as nakangay da a somindep do
sinagoga daw daw.
10 Ki do dawri, myan asa mahakay a singkol. Ki tan myan pamagatosan
da sya, inyahes dan kadwan dya a kon da, “Nainkalinteganoriw mapapya
do Arawayan Kapaynaynahah mana engga?”
11 Ki binatan Jesos dyira a kāna, “Kaspangarigan, an asa dyinyo masday
so asa a karniro do aridos do Araw no Kapaynaynahah, yangay nyo abawri
a awnen?

---

† **11:29 11:29** Jer. 6:16 * **12:2 12:2** Sigon do naitolasaw do Eks. 34:21, ki mabaywan tawo a magarado mana magranyi do Arawaw a Kapaynaynahah. Ki sigon do kapakaawat dan Jodyo saw, an manghot sa so aran asa lang a botoh, ki bāli nakagatos dana sa do dawri a linteg, ta akma kono kitan kapagranyiw nawri. † **12:4 12:4** 1 Sam. 21:1-6 ‡ **12:5 12:5** Leb. 24:8-9 § **12:7 12:7** Ose. 6:6; 1 Sam. 15:22

12 Samna! Mabawa a mapatpateg tawo kan karniro! Dawa, nawriw
paynamotan na a naipalobos do linteg kapamarin so maganay do Araw no
Kapaynaynahah."
13 Sinpangan na, binatan Jesos do singkolaw, "Lonaten mo tatchay
mwaya." Do dawryaw a inbahey ni Jesos, linonat na kan nyeng a napyan
a nachalit do asaw a tatchay na.
14 Ki maynamot do nyaya, minohtot saw Parisyowaw do sinagoga daw,
kan nagplano sa an maypāngo iyaw no kadiman das Jesos.

No Tobotoboyen A Pinidi No Dyos

15 Ki chinapatak ni Jesos iyaw plano daw no Parisyo saw, dawa, komnaro
do dawri. Ki minonot dyaw aro saw a tawotawo, as kan pinapya na san
Jesos a tabo do aran āngo a ganyit da.
16 Ki inbahey na dyira a ibahebahey daba an sino iya.
17 On, tan matongpal binataw no Dyos do intolasaw ni propīta Isayas a
maynamot dya a kāna,
18 "Cha dyaw tobotoboyen ko a pinidi ko a chadaw ko, as kan nahwahok
ako na a maynamot dya. Itoroh konchi dyaw Ispirito ko, as
ipakatoneng nanchiw malinteg a kapangokom ko dyirad tawotawo
saw a Dya-Jodyo.
19 No nya tobotoboyen ko, ki nachidiman aba. Masaw a madngey aba do
kalkalsāda a mangagagay.
20 Siraw tawotawo saw a akmay naydonggok a byawo do kapanganohed
da, ki pototen na saba. Komwan saw makakāsi saw a akmay
makodrep a soho,* ki ospen na saba a mandanchan paytēneken naw
kinalintegaw no Dyos.
21 As iyanchiw chasaray dan tabo a tawotawo a aran sino a Dya-Jodyo."†

Si Jesos Kan Beelsebob
(Mk. 3:20-30; Lk. 11:14-23)

22 Sinpangan na, inyangay dan kadwan saw a tawotawo di Jesos asaw
a mahakay a bolsek kan omel maynamot ta sindep no marahet a ispirito.
Ki pinapya ni Jesos nawri a mahakay, as kan nakapaychirin kan nakaboya
danaw mahakayaw.
23 Ki chinasdaaw dan tabo a tawotawo, kan binata da a kon da,
"Iya abawriw Kapotōtan ni Āri Dabid, iyaw naikaryaw a mangay a
mangisalakan?"
24 Ki do kadngey daw no Parisyo saw so bata daw no tawotawo saw, ki
binatabata da a kon da, "Ay, engga ah! Si Beelsebob lang a pangolo da no
dimonyo saw manorotoroh dya so panakabalin a mangpaksyat so marahet
saya a ispirito."
25 Ki chapatak ni Jesos myanaw do aktokto da, kan binata na dyira
a kāna, "An mayayarap tawotawo do asa kapagaryan, manayonoriw
nawri a pagaryan? Masaw asa idi mana kapamilya an maglalaban sa,
makapaytēnek pa saba.
26 Masaw an maysinpapaksyat saw myanaw do pagaryan ni Satanas,
makapaytēnekoriw pagtorayanaw ni Satanas?
27 An oyod nya batahen nyo a yapod panakabalin ni Beelsebob kapaksyat
kwaya so marahet saya a ispirito, sino paro nanoroh so panakabalin

---

* **12:20 12:20** No chakey na batahen naydonggok a byawo mana makodrep a soho, ki siraw makapsotaw so kapanganohed a tawo, as kan tadyichokodan na saba ni Jesos mana karwan na saba. † **12:21 12:21** Isa. 42:1-4

dan nanawhen nyowaya a mapaksyat so akma syay? On, sira mismo mangipaneknek dyinyo so riro nyo.
28 Ki an maynamot dyaken, no kaoyodan na, ki paksyaten ko saw marahet a ispirito a maynamot do Ispirito no Dyos, as kan nyaw pakaboyan a nawara dana dyinyo kapagtoray no Dyos," binatan Jesos dyira.

29 Ki tinongtong ni Jesos naychirin a kāna, "Maypāngo iyaw tod a makasdesdep do irahem no bahay no mayit a tawo a akmas Satanas kan manakanakaw siras dyira na saw, an dyi pa manma mabahod nya mayit a tawo? Amnan nabahod dana, libri danaw tod a manghap siras dyira na saw.
30 "No dya machitonos dyaken, ki machikontra dyaken. Masaw no dya somidong a machipangpeh dyaken, mapawpit.
31 Nawriw paynamotan kaibahey kwaya sya dyinyo a mapakawan tawotawo do tabo a pakagatosan da mana kapaychirin da so maikontra do Dyos, ki mapakawan abaw maychirin so maikontra do Ispirito Santo.
32 As no aran sino a maychirin so maikontra dyaken a Tawo a Yapod Hanyit, maparin pa a mapakawan. Ki no aran sino a maychirin so maikontra do Ispirito no Dyos, mapakawan abanchi a polos sichangori mana do masakbayan."

No Kayo Kan Asi Na
(Lk. 6:43-45)

33 Tinongtong ni Jesos nagpangarig dyira a kāna, "An ibidang nyo a maglaw asa kayo, syimpri, omsi so maganay. Ki an ibidang nyo a nayhahāyo asa kayo, ibidang nyo pa a makwan asi na. Ta sigon do asyaw no kayowaw, mailasin mo an āngo kakayo na.
34 Pakawanem, akma kamo kapotōtan marem! Maypāngo kapaychirin nyos maganay an maynana marahet kapangtokto nyo? Ta iyaw dangoy, ki mapahtot so kinapya na do aktokton tawo.
35 No tawowaw a maganay so dadakay, ki nawriw pahtoten naw maganay. Masaw a an marahet so dadakay; nawriw pahtoten naw marahet, ta nawriw kinapya na do aktokto na.

36 "Ibahey ko dyinyo oyod. Anchan araw a kapangokom, ki kāda asanchi, ki atbayen nanchiw inchirin na a abos sinpaspangan a chirin.
37 Ta siraw mismo chirin mwaw, ki siranchiw pangikeddeng no Dyos an nakagatos ka mana engga," binata ni Jesos.

No Kapangdaw Das Kaipaboyan Jesos So Milagro
(Mk. 8:11-12; Lk. 11:29-32)

38 Sinpangan na, naychirin saw kadwanaw a mangnanawo so linteg kan siraw rarayay da saw a Parisyo a kon da, "Maistro, paboyan pa yamen so makaskasdaawaw a kaparin a pakaboyan an oyod a yapod Dyos toray mo."

39 Ki tinbay san Jesos a kāna, "Ay samna! Oltimwaya so karahet no tawotawo sichangori kan abayaw kapanganohed nyo, ta tinadyichokodan nyo Dyos. Oltimwayaw kakey nyo a makaboyas milagro, ki abanchi a polos maitoroh a milagro, malaksid do naparinaw di propīta Jonas.

40 Akmas nakayanaw ni Jonas do irahemaw no bodekaw no royong a
nakapahabas so tatdo a karaw kan ahep, ki komwan anchiw kahay ko a
Tawo a Yapod Hanyit a maitabon.‡
41 Ta anchan araw a kapangokom, maytēnek sanchiw taga Ninebe
a mapagatos dyinyo do dya kapotōtan. Ta sira, ki nagbabāwi sa do
nakapangasabaw ni Jonas.§ Ki inyowaya, ki anohdan nyo abayaw ibahey
kwaya a aran matwatohos ako kan Jonas.
42 Asa pa. Do arawayan kapangokom, maytēnek anchiw Rēyna do
Abagātan* do kaychowa pa tan pagatosen na saw tawotawo do dya
kapotōtan maynamot ta iya, ki yapod katetengan a yanan a mangay a
mangadngey so kasirib ni Āri Solomon. Ki inyo, ki manganohed kamo
abaya aran myan mangnanawo dyinyo sichangori a masirsirib pa kan si
Āri Solomon."

No Kapaybidi No Marahet A Ispirito
(Lk. 11:24-26)

43 Sinpangan na, tinongtong ni Jesos naychirin dyira so nya pangarig:
"An mohtot asa marahet a ispirito do asa tawo a sindepan na, midibidi
anchi a maychichwas do let-ang so matarek a paynahahan na, ki
makadongso aba.
44 Sinpangan na, batahen na do inawan naw a kāna, 'Āy, maganay āno,
an paybidi ko nakayapwan kwaw a bahay?' Do kapaybidi naw, masarakan
na a madalos kan maornos, as kan apabaw omyan daw.
45 Do dawrinchi, ki mangay a manghap so rarayay na a papito pa a
ispirito a maraherahet kan iya, as kan somdep sanchi a tabo do dawri a
tawo. As no kayayan no nawri a tawo a sindepan da, ki mangamangay pa
makakāsi kan iyaw sigodaw a kayayan na. Komwan anchiw payparinan
dan tawotawo sichangori a oltimo danas karahet."

Si Ānang Kan Kakakteh Saw Ni Jesos
(Mk. 3:31-35; Lk. 8:19-21)

46 Ki myan pa maychiychirin si Jesos dyirad tawotawo saw do kawara
daw da ānang na kan no kakakteh na saw. Ki myan sa do gaganaw no
bahay, as kan inpatawag das Jesos, ta chakey da kasarita.
47 Dawa, binatan asaw a tawo daw a kāna, "Aryaw si ānang mo kan
kakakteh mo saw a maytēnek do gagan. Chakey da, kono, imo a kasarita."
48 Ki tominbay si Jesos a kāna, "Sino paro ānang ko, kan sino paro saw
kakakteh ko?"
49 Sinpangan na, tinongdo san Jesos nanawhen naw, as nakabata na sya
a kāna, "Cha saya dyaw ānang kan kakakteh ko!
50 Ta aran sino a mamarin so pagayatan ni Āmang kod hanyit, ki iya
danaw kakakteh kan ānang ko."

13

No Pangarig Maynamot Do Maymohamoha
(Mk. 4:1-9; Lk. 8:4-8)

1 Do dawri a araw, komnaros Jesos do bahayaw, as nakangay na naydisna
do payisaw no minanga a nangnanawo.

---

‡ **12:40 12:40** Myan matarek a nakaiyologan "maitabon," ki "do irahem no tana," mana "do irahem no Hades a yanan nadiman." Asa pa, sigon do dadakay dan Jodyowaw, ki ibidang daw asa karaw a aran asa lang a oras napahabas do dawri a araw. Dawa, sigon do dadakay da, maparin a maibahey a nadiman si Jesos do tatdo a karaw. § **12:41 12:41** Jon. 3:5 * **12:42 12:42** 1 Ār. 10:1-10

2 Ki maynamot do kārwaw no tawotawo a mindibon sya, nangay si Jesos
a somnakay a naydisna do sihahatawaw a abang. Ki siraw tawotawowaw,
nāw dad payisaw no minanga a nangadngey sya.
3 Aro innanawo na a inpangarig dyira.
Binata na dyira a kāna, “Myanaw asa maymohamoha a nangay a
nangiwaris so botoh.
4 Do kayan naw a magwaris, myan saw napaychahesday na do rarahan
naw, kan kinan san manomanok.
5 Myan paw kadwan sa a botoh, ki naychahesday sa do mabato saw a
yanan. Maynamot do kadēkey no tana, nalisto sa naycharoroting.
6 Ki do nakaibilag daranaw do araw, nahayo sa, ta nakarahem abaw
yamot da saw.
7 Myan pa saw kadwan a botoh, ki naychahesday sa do katamtamkan a
manolok. Ki do kapayparakoh daranaw a nachisagesagel do tametamek,
ki nahonghongan sa.
8 Ki myan saw botoh a naychahesday do maganayaw a tana. Tomnobo
sa, kan minsi sas aro. Siraw kadwanaw, ki mayid, kan myan saw kadwan
a mangengen. Siraw kadwanaw, ki mawpayang so dāwa.”
9 Do nakatayokaw ni Jesos so nya pangarigan na, binata na, “Inyo a myan
so tadyinya, kadngeyen nyo ah.”

Siraw Dya Makaāwat So Pangariganaya
(Mk. 4:10-12; Lk. 8:9-10)

10 Do nakatayokan Jesos so nya nanawo, nangay sad Jesos nanawhen
naw, as nakaiyahes da sya dya a kon da, “Mo Āpo, āngo ta mangosar kas
pangarig saya an maychirin ka dyirad tawotawo saya?”
11 Ki tinbay san Jesos a kāna, “Inyo nakaitorohan no kapakatoneng so
palimedaya a maynamot do pagtorayan no Dyos. Ki siraw kadwan saw a
tawotawo, ki engga.
12 Ta no makaāwat, ki arwaro maitoroh dya tan magsobra. Ki no dya
makaāwat, aran iyaw dēkeyaw a myan dya, ki mapakaro panchi dya.
13 Dawa, nawriw osaran kwayas pangarig an siraw paychirinan ko,
ta aran manyideb sa, ki makalasin saba, kan aran mangadngey sa, ki
makadngey saba mana aba polos kapakaāwat da.
14 Ta an maynamot dyira, natongpal danaw inpadtwaw ni propīta Isayas
a kāna,
‘Pirmi kamonchi a mangadngey, ki makaāwat kamo aba. Pirmi kamonchi
a manyideb, ki makalasin kamo aba.
15 As maynamot ta matwaw oho dan nyaya tawotawo, sinesengan daw
tadyinya da, kan pinayreket daw mata da. Ta an dya komwan, ayket,
makaboya sa kan makadngey sa, as makaāwat sa, as āngo nchan
maybidi sa dyaken, as pyahen ko sa!’ Nawriw binata no Dyos.*
16 “Ki inyo, ki magasat kamo, ta makaboya kan makadngey kamo.
17 Ibahey ko dyinyo oyod a aro saw propīta kan siraw masingpetaw
kaychowaw taywara mangahahay a manyideb so maboyaboya nyowaya,
ki naboya daba, kan chakey da adngeyen iyaw madngedngey nyowaya, ki
nadngey daba.”

Ipalawag Ni Jesos Pangarig Maynamot Do Maymohamoha
(Mk. 4:13-20; Lk. 8:11-15)

18 “Sichangori, adngeyen nyo chakey na batahen pangarigaya maynamot
do kapaymohamoha.

---

* **13:15 13:15** Isa. 6:9-10

19 “No mangadngey so chirinaya a maynamot do pagtorayanaya no
Dyos as dyi na maawātan, ki maipariho do payisaya no rarahan a
naychahesdayan botoh. Nangay si Sairo, as kan sinodib naw maganayaw
a naimoha dya.
20 As no kabatwanaya a naychahesdayan botoh, ki nawriw pachiyen-
gayan tawowaw a nyeng a masoyot a mangrawat an madngey naw chirin
no Dyos.
21 Ki maynamot ta nakarahem abaw yamot na do aktokto na, manayon
aba. Ta an myan kalidyatan kan kaidadanes a maynamot do chirinaya
a nadngey na, chaōpay narana kan malisto a tomadyichokod do ka-
panganohed naw.
22 As no kanonolokanaya a naychahesdayan no botoh, ki maipariho do
tawowaw a mangadngey so chirin no Dyos. Ki iyaw chirinaya nadngey
na, makalo na mabo a maynamot do kabakel na makayapo do problima
do byay kan no pangawis no kinabaknang. Nya sayaw manghonghong so
chirinaw a nadngey na, kan may-asi aba.
23 As iyaw maganayaw a tana a naychahesdayan no botoh, ki mayarig
do tawowaw a mangadngey so chirin no Dyos kan maawātan na. As siraw
naimohaw dya a botoh, ki nay-asi sa. Myan saw mayid, mangengen, kan
mawpayang so dāwa.”

No Pangarig A Maynamot Do Tamek

24 Myan paw matarek a pangarig a inbahey ni Jesos dyira a kāna,
“Maiyarig iyaw pagtorayan ni Āpo Dyos do naparinaya do asaya a tawo a
nagwaris so maganay a botoh do bengkag na.
25 Do asa kahep do kapakaycheh daranan akin bengkagaw, nangay ka-
bosor naw, as kan naymohas tamek† do payapayawan daw no mohamoha
naw a trigo, as nakayam narana.
26 Ki do nakapayparakoh daranaw no mohamohaw kan somiknan dana
sa magdāwa, madlaw danaw kayan tamekaw.
27 Sinpangan na, nangay saw tobotoboyen naw no akin mohamohaw,
as nakabata da syad āmo daw a kon da, ‘Āpo, maganay saw botohaw a
inmoha mod bengkag mwaya, ki āngo ta ari danayaw tamek na?’
28 “Ki binatan āmo daw a kāna, ‘Kaparin kabosor ko nawri.’
“Ki inyahes daranan tobotoboyen naw a kon da, ‘Chakey mori, ta yay
namen sa bagoten tamekaya?’
29 “Ki binatan āmo daw, ‘Ay! Engga, ta āngo nchan makaparapas kamo
so mohamoha kwaw.
30 Nolay nyo a mayrayay sa mayparakoh tamekaya kan mohamohaya. Ta
anchan araw no kapagranyi, ki ibahey konchi dyirad pagranyen kwaw a
panmahen da sa bagoten tamekaya, as kasosoh da sira. As anchan tayoka
no nawri, ranyen darananchiw mohamoha kwaya, as kakapya darana sya
do agāmang kwaw.’ ”

No Pangarig Maynamot Do Botoh No Mostasa
(Mk. 4:30-32; Lk. 13:18-19)

31-32 Myan paw asa pangarig a inbahey ni Jesos dyira a kāna, “Maiyarig
paw pagtorayan ni Āpo Dyos do dēkey a botoh no mostasa‡ a akmay
kadedēkeyan a botoh a inwaris no asa tawo do bengkag na. Ki tomobo

† **13:25 13:25** Iyaw nya inmoha no kabosoraw, ki akmas bogibogyaw a dya mailasin, an dyi dananchi lang a iyaw dāwa naw. ‡ **13:31-32 13:31-32** No katohos no nyaya mostasa dan Jodyo, ki pasaray myan dosi a kadapan.

kan mayparin a akmas kararakohanaw a mohamoha. No karakoh na, ki akmas asa kayo a maparin a payketketan manomanok sangasanga na saw."

No Pangarig Maynamot Do Yapo (Lk. 13:20-21)

33 Myan paw asa pangarig a inbahey ni Jesos dyira a kāna, "Maiyarig paw pagtorayan ni Āpo Dyos do yapo a pasaglen mabakes do aro a arina tan pabsogen na tabo."

No Kapangosar Ni Jesos So Pangarig (Mk. 4:33-34)

34 Nyaw binata ni Jesos dyirad tawotawowaw, kan inosar naw pangarig do tabo a nakapachisarsarita na dyira, ta nachisarsarita aba do dawri, an dya nangosar so pangarig.
35 Pinarin naw nya tan matongpal iyaw padtwaw no propīta a kāna:
"Osaren konchiw pangarig an machisarita ko dyira. Ki aran komwan, ibahey konchi dyiraw no dyi pa napapatakan a kayapo pad nakaparswa no lobong."§

Ilawlawag Ni Jesos Pangarig Maynamot Do Tamek

36 Do dawri, kinarwan sa ni Jesos tawotawo saw, as nakasdep nad bahayaw daw. Ki naypasngen sa dyaw nanawhen naw, as nakabata da sya dya a kon da, "Ipalawag mo pa dyamen, mo Āpo, chakey a batahen pangarigaw do tamekaw do bengkag."
37 Binatan Jesos dyira a kāna, "No tawowaya a maymoha so maganay a botoh, ki yaken a Tawo a Yapod Hanyit.
38 As no bengkagaya, ki siraw tawotawo saya do lobongaya. As no maganay saya botoh, ki siraw anak saya do pagtorayan ni Āpo Dyos. As siraw tamekaya, ki siraw anakaya no marahet.
39 As no kabosoraya a naymohas tamek, ki si Satanas. No kapagranyaya, ki iyaw panongpalan lobongaya, as kan no magranyi saya, ki siraw anghilis saw.
40 Akmas naparinaw do tamekaw a nakpekpeh a nasosohan, komwan anchiw maparin an araw no panongpalan lobongaya dyirad nachirarayay saw di Satanas.
41 Ta yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki toboyen konchiw anghilis ko saw a mangay a mapakaro do pagtorayan ko so tabo mapaygatos saw so kapayngay da tawo kan sira tabo mamariparin saw so marahet.
42 Payongben da sanchi no anghilis ko do somgesged a apoy kan dawriw yanan dan tomanyitanyis saw kan mayngaletnget a tawotawo do lidyat da.
43 Komwan abaw masingpet saw a tawotawo, ta maranyag sanchi a akmay araw do pagtorayan ni Āmang da. Inyo a myan so tadyinya, kadngeyen nyo ah."

No Pangarig Do Nailabeng A Balitok

44 "Maiyarig paw pagtorayan ni Āpo Dyos do balitok a nailabeng do asa a bengkag. Myan tawo a nakadongso sya, ki tod na pinonan. Sinpangan na, nayyayo a siraragsak a nangilako so tabo warawaraw na, as nakangay na a nanggatang so bengkagaw tan madyira naw pinonan naw a balitok."

No Pangarig Maynamot Do Mangina A Alahas

45 "Maiyarig paw pagtorayan ni Āpo Dyos do asa magnigosyo a pirmi a maychichichwas so mangina a alahas.

---

§ **13:35 13:35** Sal. 78:2

46 Ki do nakadongso naranaw so oltimwaw so kangina a alahas, ki inlāko
naw tabo warawara naw, as nakangay na nanggatang sya."

No Pangarig Maynamot Do Sigay

47 "Maiyarig paw pagtorayan ni Āpo Dyos do asa nakapakat a sigay a
makahap so tabo a kita no among.
48 Ki do nakapno danaw no sigayaw, ki inākas dan magkalapaw, as
inyangay dad aptanaw, as kapaydisna da a mamidi siras magaganayaw
a among. Ikalapay da saw maganayaw, as ipoha da saw dyaw a maganay.
49 Komwan anchiw maparin an araw no kapangokom. Mohtot sanchiw
anghilis saw a mapaychapidi so marahet kan malinteg saw a tawotawo.
50 Siranchiw marahetaw, ki payongben da sanchi no anghil saw do
somgesgedaw a apoy, kan dawriw yanan dan tomanyitanyis saw kan
mayngaletnget a tawotawo do lidyat da."

Iyaw Bayo Kan Adan Saw A Nanawo

51 Ki inyahes ni Jesos dyirad nanawhen na saw a kāna, "Maawātan
nyoriw nya a tabo?"
Ki binata da dya, "On."
52 Sinpangan na, binatan Jesos dyira a kāna, "No chakey na batahen,
ki kāda asa mangnanawo so linteg a manganohed do inanawo kwaya
a maynamot do pagtorayan Dyos, ki maiyarig do asaw a akin bahay a
makapatak a mangosar so bayo kan adan a warawara na a kinapya na do
agāmang naw."

Ipsok Da Si Jesos Do Nasaret
(Mk. 6:1-6; Lk. 4:16-30)

53 Do katayokaw ni Jesos a nangnanawo so nawri sa a pangarig, ki
komnaro dana do dawri a idi.
54 Do dawri, naybidi do mismo naw a idi do Nasaret, as kan nangnanawo
do sinagoga daw daw. Ki do nakadngey daw so inanawo naw, nasdaawan
saw tawotawo saw daw, as kan naysin-iiyahes sa a kon da, "Dino paro
nanghanghapan na so nyaya sirib kan panakabalin na a mamarin siras
milagro saya?
55 Iyabawriw barwaw ni Jose a karpintīro? As si Maria abawriw ānang
naw, kan sa Santiago, Jose, Simon, kan Jodas, sira abawriw kakakteh naw?
56 Asa pa, siraw tabo kakakteh naw a mababakes, ki taywaran dyi sa
omyan dya a masngen dyamen? Ay samna! Dino paro nanghapan nas
tabo nyaya?"
57 Do dawri, inipsok das Jesos. Ki binatan Jesos dyira a kāna, "Iyaw
propīta no Dyos, ki anyiben da do aran dino a logar, malaksid do bokod
na idi kan pamilya."
58 Ki dēkey inpaboya na milagro daw maynamot do dyi daw a
panganohdan.

14

No Nakadiman Ni Juan A Mamonyag
(Mk. 6:14-29; Lk. 9:7-9)

1 Ki do dawri a chimpo, nadamag ni Āri Herodes* no torayen do Galilya
iyaw maynamot di Jesos.

---

* **14:1 14:1** Iyaw nya a Āri Herodes, ki si Āri Herodes Antipas a iyaw anakaw ni Āri Herodes do chimpon nakayanak ni Jesos. No āwag na, ki "tetrako," as kan no toray na, ki akmay gobirnador.

2 Binatan Āri Herodes dyirad tobotoboyen naw a kāna, “Iyaw nya, ki si
Juan a Mamonyag a minirwa nabyay. As dawa, myan dyaw panakabalin a
mamarin so komwan saw a milagro.”
3 Nyayaw binatan Herodes maynamot ta iyaw nangpatiliw kan nang-
pakawar, as kan nangpabahod di Juan. Pinarin Herodes nya maynamot
do nakapachikontraw ni Juan di Herodes do nakakabahay naw so ipag
naw a si Herodyas a baket ni ādi nas Pilipi.
4 Ta do nakarahan, binata ni Juan di Herodes a kāna, “Maikontraw do
linteg pinarin mwaya.”†
5 Ki do dawri, chinakey ni Herodes a dimanen, ki namo dyirad Jodyo
saw, ata, inbidang dan tawotawo saw a asa propīta si Juan.
6 Ki do kapagkomplyaw ni Āri Herodes, tomnadaw balāsangaw a anak
ni Herodyas do salapen na kan siraw bisīta na saw, ki nahwahok si Āri
Herodes a maynamot dya.
7 Dawa, nagkari si Herodes dya a aran āngo a akdawen na, ki itoroh
nanchi dya.
8 Ki do dawri, minandaran ānang naw a ibahey na di Herodes a kāna,
“Yangay mo sichangori iyaw ohwaw ni Juan a Mamonyag a mapadatok do
tatakan.”
9 Maynamot do dawri, chinaynyin aktokto no āryaw, ki maynamot do
kari naw kan maynamot ta myan pa saw bisīta na, inbilin na a tongpalen
daw yahesaw no balāsangaw.
10 Do dawri, inpapotoh nas Juan do nakabahodan naw.
11 Sinpangan na, inyangay daw ohwaw ni Juan a napadatok do
tatakanaw kan inparawat dad balāsangaw, as kan iya danaw nanoroh
syad ānang na.
12 Katayoka no nawri, yangay da inhap no nanawhen naw ni Juan iyaw
bangkay naw, as nakaitanem da sya. Do dawri, yangay da inbahey di Jesos.

Pakanen San Jesos Nasorok A Dadima Ribo A Tawo (Mk. 6:30-44; Lk. 9:10-17; Jn. 6:1-14)

13 Do nakadamagaw ni Jesos so nawri a naparin di Juan, nayabang sa
Jesos a nangay do logaraw a kabwan tawo tan myan sa daw a sirā. Ki do
nakatoneng daw no tawotawo saw so nakakarwaw ni Jesos, komnaro sad
idiidi da, as nakapaglikaw da a nanakey a minonot di Jesos.
14 Do nakagchinaw ni Jesos do abangaw, naboya naw riniboribo saw a
tawotawo. Taywaraw nakāsi na sira, as kan pinapya naw ganyit da saw.
15 Ki do kamakoyab naranaw, naypasngen sa di Jesos nanawhen naw,
as nakabata da sya a kon da, “Īto danayaw kasdep no araw kan abayaw
pagyanan dan tawotawo saya do dya ranso. Dawa, payamen mo na saw
tawotawowaya tan mangay sa gomātang so kanen dad masngen saya
barbaryo.”
16 Ki binatan Jesos dyira a kāna, “Machita paba komaro sa, ta inyo
manoroh so kanen da.”
17 “Namna! Dadimaya katinapay kan dadwa among lang myanaya
dyaten dya,” initbay dan nanawhen naw.
18 Ki binatan Jesos dyira a kāna, “Yay nyo a apen dya.”
19 Ki inbilin ni Jesos dyirad tawotawo saw a maychadisdisna sa do
katamtamkanaw. Sinpangan na, inhap naw dadimaw a tinapay kan
dadwaw a among, as nakatangay nad hanyit a nagyaman do Dyos.
Sinpangan na, inakchikchid naw tinapayaw, as nakaitoroh na sya dyirad

† **14:4 14:4** Leb. 18:16

nanawhen naw. As siraw nanawhen naw, ki indasar da dyirad tawotawo saw.
20 Ki komninan sa tabo, kan nabsoy sa. Ki myan paw kinonokon dan
nanawhen naw a panda da, as kan nakapno pad asa poho kan dadwa
kakalapay.
21 As no bidang dan mahahakay lang a komninan do dawri, ki dadima a
ribo. Ki siraw mababakesaw kan adedekey, ki binidang da pa saba.

No Kayam Ni Jesos Do Hapotaw No Ranom
(Mk. 6:45-52; Jn. 6:15-21)

22 Do dawri, pinayabang ni Jesos nanawhen na saw a nanma sa a
mamtang do dawri a minanga, as iya, ki nabidin pa. Sinpangan na,
pinaybidi na saw tawotawowaw do bahabahay da.
23 Do nakapakayam daranaw, somnonget si Jesos a maychatanyi do asaw
a tokon a naydasal. Ki do kapaysarisari naranaw, maychatanyi pas Jesos
do tokonaw.
24 Ki do dawri, maydawod danaw abangaw a nagloganan dan nanawhen
naw, kan malidyatan sa maynamot ta songat daw salawsaw.
25 Ki do kaparbangon naranaw, romnapit si Jesos dyira, kan nayam do
hapotaw no ranom.
26 Ki do nakaboya daw no nanawhen na saw si Jesos a myan a mayam
do hapotaw no ranom, chināmo da. Inyagay da a, “Oy, samna, anyitwaya!”
kon da do taywara a kāmo da.
27 Ki do dawri, nyeng a naychirin si Jesos dyira a kāna, “Patoreden nyo
aktokto nyo! Mamo kamo aba, ta yaken si Jesos.”
28 Sinpangan na, binatan Pedro dya a kāna, “On, mo Āpo, an oyod a imo,
tawagan mo pa yaken a mangay dyimo do hapotayan ranom.”
29 “Mangay ka dya,” binata ni Jesos. Dawa, gominchin si Pedro do
abangaw, as nakayam nad hapotaw no ranom a nangay do yananaw ni
Jesos.
30 Ki do kadlaw naw so salawsawaw, ki namo dana. Do dawri, somiknan
dana omned, as kan nanyeng nangngengey a kāna, “Mo Āpo, isalākan mo
pa yaken!”
31 Ki insigīda inigpet ni Jesos tanoro naw, as nakabata na sya dya a kāna,
“Kadēkey pan anohed mo. Āngo ta magmangamanga ka?”
32 Ki do dawri, somnakay sad abangaw, ki nyeng a nangheteng.
33 Ki siraw myan saw do abangaw, ki dinaydāyaw das Jesos a kon da,
“Oyodaya imo Anak no Dyos.”

Pyahen San Jesos Maganyit Saw Do Genesaret
(Mk. 6:53-56)

34 Do nakapakabtang daranaw, nakadok sa Jesos do tana a Genesaret.
35 Sinpangan na, siraw tawotawo saw daw, ki nalasin das Jesos. Dawa,
inpatawag da sa tabo maganyit saw daw, as nakaiyangay da sira dya.
36 Nachikakaāsi sa dya a aran iya lang sayranaw no laylay naw masalid
da no maganyit saw tan mapyan sa. Do dawri, tabo san nakasalidaw, ki
napyan dana sa.

15

No Nanawo Dan Parisyo Kan No Linteg No Dyos
(Mk. 7:1-13)

1 Sinpangan na, nawara saw kadwan saw a Parisyo as kan mangnanawo
saw so linteg a yapod Jerosalem a mangay di Jesos, kan inyahes da dya a
kon da,
2 “Āngo ta pawadinen dan nanawhen mwayaw dadakay dan kapoonan
ta? Ta chiban mo, maybanaw sabaw a akma so dadakay ta an sakbay a
koman sa.”
3 Ki binata ni Jesos dyira a kāna, “Samna, aran inyo! Āngo ta pawadinen
nyo bilin no Dyos do kagaget nyowaya mangtongpal so inpatāwid daw no
kapoonan nyo?
4 Ta inbilin no Dyos a kāna, ‘Dayāwen mo sa āmang mo kan ānang mo.’*
As ‘no aran sino a mangibahey so marahet a maynamot do inyapwan na,
ki machita dimanen nyo.’†
5 Ki no inanawo nyowaya, ki matarekaya. Batahen nyowaya a an myan
iyaw no maisidong no asa a tawo do inyapwan na, ki maparin a dyi na
itoroh. On, tod na ipambar a batahen dyira a iyaw isidong naw dyira, ki
maitoroh do Dyos.
6 Dawa, an maynamot do inanawo nyowaya, ki pinayparin nyo a abos
sinpangan no chirin no Dyos.
7 Maysinsīsingpet kamo! Oyod sawen binataw ni Āpo Dyos a maynamot
dyinyo do inpapadto naw di propīta Isayas a kāna,
8 ‘Siraw nya tawotawo, dayāwen da yaken do dangoy da, ki mabawaw
aktokto da dyaken.
9 Abaw sirbin kaidaydāyaw da dyaken, ta inanawo daw linteg a pinarin
tawo, kan batahen da a iyaw oyod a bilin no Dyos.’ ”‡

Siraw Makararayaw So Tawo (Mk. 7:14-23)

10 Do dawri, pinaypasngen san Jesos tawotawo saw dya, as kan binata
na dyira a kāna, “Adngeyen nyo yaken, kan iktokto nyo a maganay tan
maawātan nyo batahen kwaya.
11 Makagatos abaw tawo do isobo na, an dya iyaw marahetaw a
kapangtokto na a ihwa no dangoy na.”
12 Sinpangan na, nangay sa dyaw nanawhen naw, as nakabata da sya
dya a kon da, “Mo Āpo, chapatak mo abawri a maynyinan saw Parisyo
saya do inchirin mwaya?”
13 Ki inatbay san Jesos a kāna, “Aran āngo a mohamoha a dya inmohan
Āmang kod hanyit, ki mabagot anchi.
14 Nolay nyo sa, ta bolsek sa, as kan padasen da a ipangōlwan kapayngay
da a bolsek. Ki an maysinkaday pariho sa bolsek, ki mahay abas kasday
da dadwa do aridos.”
15 Ki binatan Pedro dya a kāna, “Na, ilawlawag mo pa dyamen nawri a
pangarig!”
16 Binata ni Jesos dyira a kāna, “Namna! Aran inyo, ki naawātan nyo
pabawri?
17 Chapatak nyo abawri a tabo kanen a isobo nyo, ki somdep abaw nawri
do aktokto, an dya do bodek, as kan maipoha anchi.
18 Ki no pahtoten dangoy, ki siraw nawriw yapod kapangtokton tawo,
kan taywaran dya pakagatosan nawri?

---

* **15:4 15:4** Eks. 20:12; Deot. 5:16 † **15:4 15:4** Eks. 21:17; Leb. 20:9 ‡ **15:9 15:9** Isa. 29:13

19 On, no pangtoktwan tawo, ki nawriw paypātobwan paygatosan
a akmas marahet a kapangtokto, kapangdiman, kapachikamalala, ka-
paychakatekateh a machoknod, kapanakanakaw, kapangipaneknek so
bayataw kan kapamaraherahet.
20 Siraw nyaw mapaygatos so tawo. Ki an iyaw bata daya a dya
maybanaw an sakbay a koman, ayket, nawri abaw pakagatosan asaw a
tawo."

No Kapanganohed No Asa Mabakes A Dya-Jodyo (Mk. 7:24-30)

21 Do dawri, komnaro sa Jesos daw, as nakangay dad matarek a probinsya
do idiidi saw a Tiro kan Sidon.
22 Ki nangay dyaw asaw a mabakes a Dya-Jodyo a taga Kanaan, as
nachikakaāsi dya, kan inngengey na a kāna, "Mo Āpo a Kapotōtan Āri
Dabid, chāsim pa yaken, ta sindepaw no marahet a ispirito balāsang
kwaw, kan oltimwaw a kalidyat nas changori."
23 Ki polos a dya tinbay ni Jesos. Dawa, nangay sa dyaw nanawhen naw,
as kan binata da dya a kon da, "Āpo, atbayen mo na tan dya mononot
dyaten a mangagagay."
24 Ki binatan Jesos dyira a kāna, "Natoboy ako lang dyirad tawotawo saw
a kapotōtan Israel a maiyarig do karniro saw a nabo dana."
25 Ki do dawri, naypaypasngen mabakesaw a naydogod do salapenaw ni
Jesos, as nakabata na syad Jesos a kāna, "Ayya, mo Āpo, sidongan mo pa
yaken!"
26 Ki inatbay ni Jesos a kāna, "Machita pakanen a manmaw adedekey, ta
maparin aba sodiben kanen daw a ipakan dyirad chito."
27 "Na, oyod nawri mo Āpo," initbay no mabakesaw. "Ki aran siraw chito,
ki dididen dabawriw maychahesday saw a yapo do lamisaan no āmo da?"
28 Ki do dawri, binatan Jesos dya a kāna, "Oyodaya rakkoh anohed mo!
Maitoroh dyimo akdawen mwaya." Ki do dawri, nanyeng a napyan anak
naw.

Pyahen Jesos Aro Saw A Tawotawo

29 Ki do dawri, komnaros Jesos daw, as nakayam nad payisaw no
Minangaw a Galilya. Sinpangan na, somnonget do asaw a paytokonan,
as nakapaynahah na daw a naydisna.
30 Sinpangan na, nangay sa dyaw reprep saw a tawotawo, kan inyangay
da saw piday, bolsek, logpi, omel, kan aro pa saw kadwan a maganyit a
pinay dad salapen naw. Ki pinapya na sa tabo.
31 Oyod a nasdaawan saw tawotawo saw, kan indaydāyaw daw Dyos no
kapotōtan Israel do nakaboya daw a nakapaychirin dana saw omelaw,
maganay dana saw logpyaw, makayam dana saw pidayaw, as kan
makaboya dana saw bolsekaw.

Pakanen San Jesos Nasorok A Apat A Ribo A Tawo (Mk. 8:1-10)

32 Do dawri, tinawagan san Jesos nanawhen naw, as nakabata na sya
dyira a kāna, "Chāsi ko sayaw nyaya tawotawo, ta napatawsan dana
sayas bahon, kan tatdo danaya karaw da dyaten do dya. Chakey ko saba
paybidihen a mapteng, ta angwan mahohed kadwan do rarahan."
33 Ki binata da dya no nanawhen naw a kon da, "Dino paro panghapan
namen dya ranso so pamakan so akmaya syay a reprep a tawo?"
34 Ki binata ni Jesos dyira a kāna, "Papira paw tinapay nyowaya?"

Ki initbay da, “Ari paw papito kan papere dana a dedekey a natapan a among.”
35 Do dawri, inmandar ni Jesos dyirad tawotawowaw a maychadisdisna sa do tana.
36 Sinpangan na, inhap na saw papito saw a tinapay kan siraw amongaw, as nakapagyaman na di Āpo Dyos. Ki do nakatayoka naw, inakchikchid na, as nakaitoroh na sya dyirad nanawhen naw. As siraw nanawhen naw, ki nangidasar sa dyirad tawotawo saw.
37 Ki komninan sa tabo, kan nabsoy sa. Ki myan paw kinonokon dan nanawhen naw a panda da, as kan nakapno pad papito a kakalapay.
38 As no bidang dan mahahakay lang a komninan do dawri, ki apat a ribo. Ki siraw mababakesaw kan adedekey, ki binidang da pa saba.
39 Ki do katayokaw no nawri, pinayam dana san Jesos tawotawo saw, as nakasakay nad abangaw, as nakangay da Jesos do sakop naw do idyaw a Magadan.§

16

Mangdaw Saw Parisyo Kan Sadosyo Saw So Milagro Ni Jesos (Mk. 8:11-13; Lk. 12:54-56)

1 Do dawri, nangay kadwan saw a Parisyo kan kadwan saw a Sadosyo* di Jesos maynamot ta chakey da sooten si Jesos. Inakdaw da pa dya a mapaboyas milagro tan pangipaboya na an iya, ki yapod Āpo Dyos mana engga.
2 Ki initbay ni Jesos dyira a kāna, “An somdep araw, as maboya nyo a manyibayaw asdepan, batahen nyo a, ‘Mahangan anchi an delak.’
3 As an mabekas, as maboya nyo a manyibayaw araw maynamot ta makonem, ibahey nyo a, ‘Ay! Machimoy anchi sicharaw!’ Chapatak nyo mangikeddeng so kāwan do kaboya nyo so pangilasinan do kademdeman, ki maawātan nyo abaw chakey a batahen no pangilasinan saya a pariparinen Āpo Dyos sichangori a maynamot dyaken.
4 Oltimwaya so karahet tawotawo sichangori kan abayaw kapanganohed nyo, ta tinadyichokodan nyo Dyos. Oltimwayaw kakey nyo a makaboyas milagro, ki abanchi a polos maitoroh a milagro, malaksid do naparinaw a milagro di propīta Jonas.”
Do katayokaw ni Jesos a nangibahey syaw, kinarwan na sa.

No Inanawo Dan Parisyo Kan Sadosyo (Mk. 8:14-21)

5 Ki do kapakarapit daranaw do kabtangaw no minanga, ki nanakem dan nanawhen naw a nawayakan daw naybahon so tinapay.
6 Ki do dawri, binatan Jesos dyira a kāna, “Magannad kamo do yapo daw no Parisyo saw kan yapo daw no Sadosyo saw.”
7 Ki do nakaibaheyaw ni Jesos so nya, naysin-iiyahes saw no nanawhenaw ni Jesos a kon da, “Komwan āno batan Jesos, ata, abayaw inhap ta tinapay ta?”
8 Ki nadlaw ni Jesos iyaw no kapagsasarita daw. As dawa, binata na dyira a kāna, “Ay samna! Taywara kamwaya! Āngo ta nawriw pagsasaritaan nyo kabon tinapay nyo? Kadēkey pan anohed nyo!

---

§ **15:39 15:39** Mana “Madala” a masngen do idyaw a Dalmanota. Mk. 8:10 * **16:1 16:1** Siraw Sadosyo, ki siraw Jodyo saw a makabata a dya mirwa mabyay nadiman.

9 Ari kamo pawri a dya makaāwat? Napangayan nyos aktokto nyo?
Manakem nyo pabawriw no nakapayparwaw no dadimaw a tinapay a
kinan dan dadimaw a ribo a mahahakay, kan papira kakalapay panda
nyowaw a kinonokon nyo do dawri?
10 Mana iyaw papitwaw a tinapay a kinan dan nasorokaw a apat a ribo
a tawotawo, kan papira kakalapay panda a kinonokon nyo daw?
11 Samna! Taywaran tinapay chakey ko a batahen? Āngo ta dyi nyo a
maawātan? Pirwahen ko na ibahey dyinyo a annadan nyo yapo daw no
Parisyo kan Sadosyo," binata ni Jesos dyira.
12 Ki do dawri, naawātan dan nanawhen naw a iya sawen abaw yapwaw
a pamarin so tinapay batabatahenaw ni Jesos dyira, ta iya sawen inanawo
daw no Parisyo kan Sadosyo.

Paneknekan Ni Pedro An Sino Si Jesos
(Mk. 8:27-30; Lk. 9:18-21)

13 Do kapakarapit daw da Jesos do sakop no idi a Sesarea Pilipos, inyahes
ni Jesos dyirad nanawhen naw a kāna, "Sigon do aktokto dan tawotawo,
sino kono bata da a maynamot dyaken a Tawo a yapod hanyit?"
14 Initbay da dya a kon da, "Na, binata daw no kadwan a imo kono si
Juan a Mamonyag a minirwa nabyay, kan myan paw nakabata sya a imos
Elyas. As siraw kadwan saw, ki batahen daw a imo si Jeremyas mana asa
ka kono a propīta ni Āpo Dyos do kaychowa."
15 "Ki inyo," binata ni Jesos dyira, "sino ako do kapangtokto nyo?"
16 Ki initbay ni Simon Pedro a kāna, "Namna! Taywaran dya imos
Kristo,† iyaw Anakaya no sibibyay a Dyos?"
17 Ki initbay ni Jesos dya a kāna, "Magasat kam Simon a anak ni Jonas!
Tawo abaw nakayapwan nawri a inbahey mo, an dya si Āmang kod hanyit
nangibahey so nawri a oyod a myan dyimo.
18 No mabata ko dyimo, ki Pedro‡ kaya, as no hapotayan bato, ki
patnekan konchis iglisya ko, as kan abaken naba polos no kadiman.§
19 Itoroh konchi dyimo tolbek saw no pagtorayan Āpo Dyos, kan aran
āngo a baywan mod tanaya, ki baywan nanchin Āpo Dyos do hanyit. Akma
saw a aran āngo a ipalōbos mod tanaya, ki ipalōbos nanchin Āpo Dyos do
hanyit."
20 Do nakatayoka naw a nangibahey so nawri dyira, ki inmandar na
dyirad nanawhen naw a dyi da ibahebahey a iya, ki si Kristo.

No Kaipakatoneng Ni Jesos So Kadiman Kan Kapagongar Na
(Mk. 8:31–9:1; Lk. 9:22-27)

21 Do dawri, insiknan ni Jesos mangipakatoneng dyirad nanawhen na
saw a kāna, "Machita mangay ako do Jerosalem kan aro pasaren ko daw a
panglidyalidyat da dyaken siraw panglakayen saw, siraw matotohos saw a
papadi, as kan siraw mangnanawo saw so linteg. Dimanen danchi yaken,
ki makarahan iyaw tatdo a karaw, ki mirwa akonchi a mabyay."
22 Do dawri, pinachibawa ni Pedro so dēkey si Jesos, as nakapaydabdab
na sya a kāna, "Ay samna, Āpo! Taywaran palobosan Āpo Dyos nawri?
Polos anchi a dya maparin dyimo komwan ah!"

---

† **16:16 16:16** "Kristo" mana "Mesias." ‡ **16:18 16:18** No chakey na batahen Pedro do chirin Griego, ki "bato." § **16:18 16:18** No naitolas do Griego, ki "Rowangan no Hades" a yanan nadiman. No chakey na batahen rowanganaya, ki "toray" mana "bīleg" no kadiman.

23 Ki inidit ni Jesos, as nakabata na syad Pedro a kāna, “Komaro ka dyam
Satanas! Imo asa manengseng do rarahan ko, ta nawryayaw iktokto mo
chakey no tawotawo; iyabayaw chakey no Dyos!”
24 Do dawri, binatan Jesos dyirad nanawhen naw a kāna, “No aran sino
a makey a monot dyaken, ki machita a penpenen naw chakey na, isabhay
naw kros na, as kawnot na dyaken.
25 Ta no sino a mangipateg so byay nad tanaya, alit na mabo na. Ki no
tawo a madiman a maynamot do kapanganohed na dyaken, myan anchiw
byay na abos pandan a itoroh anchi no Dyos dya.
26 Ta aryoriw magon-gona no tawo a madyira na tabo iyaw no myan do
lobongaya, ki mabo naw byay na abos pandan do impyirno? Polos! Mana,
aryoriw maitoroh no asa tawo a panadi so byay na? Polos!
27 Ta mahay paba, ki maybidi akonchi a Tawo a Yapod Hanyit kontodo
siraw anghilis saw, kan mangipaboya ako so dayag ni Āmang ko. As kāda
asanchi, ki gon-gonaan ko sigon do pinarin na.
28 Oyod nyaya ibahey ko dyinyo a siraw kadwan saya dyinyo a maytēnek
dya sichangori, ki madiman sabanchi a mandad kaboya da dyaken a Tawo
a Yapod Hanyit a mapaboya do pagtorayan ko,” binatan Jesos.

17

No Kapagbalbaliw No Inawan Ni Jesos
(Mk. 9:2-13; Lk. 9:28-36)

1 Nakapakarahanaw no anem a karaw, inhap ni Jesos sa Pedro, Santiago,
kan si Juan a kakteh ni Santiago a sirā lang, kan somnonget sa do asaw a
matohos a tokon.
2 Do nakapakarapit daranaw daw, nyiknyinan a nagbalbaliw inawanaw
ni Jesos do salapen daw, kan mamoyat mostra na a akmay araw, as
makapoyat laylay naw do oltimo a kaydak na.
3 Sinpangan na, nagparang dana sa Moyses kan Elyas, kan myan sa
machisarsarita di Jesos.
4 Ki binata ni Pedro di Jesos a kāna, “Āpo, ay, angwa kagāsat no
kayan taya dya! An chakey mo, maganay ngata an mamarin akos tatdo
a bengbeng dya: asa dyimo, asad Moyses, kan asad Elyas.”
5 Ki myan pa maychiychirin si Pedro, ki nyiknyinan a inabongan sa no
demdem, kan myan timek a yapod demdemaw a naychirin a kāna, “Iyaw
nyaw Anak ko a oyod kos chadaw. Oltimo a mahwahok ako a maynamot
dya. Adngeyen nyo ibahey na!”
6 Ki do nakadngey daw so chirinaya, taywaraw nakamo dan nanawhen
naw, as kan naysasakeb sa do tana.
7 Ki naypasngen si Jesos dyira, as nakasalid na sira, as nakabata na sya
a kāna, “Maybangon kamo, as kan mamo kamwaba ah!”
8 Ki do nakatangay daw, abaw matarek a naboya da, an dyas Jesos a
maychatanyi.
9 Sinpangan na, do kawsok daranaw, inbilin Jesos dyira a kāna, “Ibahey
nyo abaw naboya nyowaya do aran sino a mandanchan kapagongar ko a
Tawo a Yapod Hanyit.”
10 Ki do dawri, inyahes dan nanawhen naw di Jesos a kon da, “Na,
āngo paro batan da sya no mangnanawowaya so linteg a machita manma
mangay si Elyas sakbay a mangay si Kristo?”
11 “Naon,” initbay ni Jesos. “Kosto nawri a kapangnanawo da a mangay
a manmas Elyas, kan pagsagānaen naw aktokto dan tawotawo.

12 Ki ibahey ko dyinyo a nangay danas Elyas, kan nailasin daba, basbāli
a pinarin da dyaw aran āngo a chinakey da. Ki komwan anchiw parinan
da dyaken a Tawo a Yapod Hanyit."
13 Ki do dawri, naawātan dan nanawhen naw a si Juan a Mamonyag
batabatahen naw dyira.

Pyahen Jesos Adekey A Sindep No Marahet A Ispirito (Mk. 9:14-29; Lk. 9:37-43a)

14 Do nakapaybidyaw ni Jesos kan siraw tatdwaw a kinayrayay na do
katawotawowan, nangay asaw a mahakay a naydogod do salapenaw ni
Jesos.
15 Binata nad Jesos a kāna, "Mo Āpo, chāsim paw baro kwaw a abos
arang, ta komsiksiwaw kan taywara danaw a kalidyat na, kan masanyibaw
a masday do apoy kan ranom.
16 Inyangay kwaw dyirad nanawhen mwaw, ki mapapya dabaw."
17 Do dawri, initbay ni Jesos dyira a kāna, "Ay samna! Inyo a kapotōtan
a abos anohed kan madyido so pangtoktwan, anchan āngo kapanganohed
nyo a aran nahay ako na minyan dyinyo? Mango pas kahay kaan-anos ko
dyinyo? Iyangay nyo pa dyaw adekeyaw."
18 Do dawri, pinaydabdab ni Jesos marahetaw a ispirito, ki komnaro do
adekeyaw, kan nanyeng a napyan adekeyaw.
19 Sinpangan na, nahay abas dēkey, sililimed saw nanawhen naw a
nangay di Jesos, as nakaiyahes da sya a kāna, "Āngo ta napaksyat namen
abaw marahetaw a ispirito?"
20 Ki binatan Jesos dyira a kāna, "On, ata, iyaw kadēkeyayan anohed
nyo. Ta ibahey ko dyinyo oyod a an myan kapanganohed nyo a akmas
kadēkeyaw no botoh no mostasa, maparin nyo a ibahey do dya tokon a,
'Komaro ka, as mangay ka daw,' ki syirto a mayadis anchi. On, maparin
nyonchi a parinen aran āngo, ki basta manganohed kamo."
[
21 "Ki no kapaksyatan no nya kitan marahet a ispirito, ki maparin lang
maynamot do kapaydasal kan kapagayonar."]*

No Kapirwa Kaibahey Ni Jesos So Kadiman Kan Kapagongar Na (Mk. 9:30-32; Lk. 9:43b-45)

22 Do kapaychipeh daranaw no nanawhen na saw do Galilya, binatan
Jesos dyira a kāna, "Yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki mahayak paba
maiparawat dyirad tawotawo a omdiman dyaken.
23 Ki aran komwan, mirwa akonchi a mabyay do chatatdo naw a karaw."
Ki do dawri, taywaraw nakapagmamayo dan nanawhen naw.

No Kapagbayad So Bwis Do Timplo

24 Do nakangay da Jesos do Kapernaom, nangay sad Pedro magsingsingir
saw so bwis dad Timplo, as nakayahes da sya dya a kon da, "Magbayadoriw
maistro nyowayas bwis nad Timplo?"†
25 "On," binata ni Pedro dyira, as nakasdep nad bahayaw.
Ki sakbay a ibahey nad Jesos maynamot do dawri a inyahes da, binatan
Jesos dya a kāna, "Āngo mabata mom Simon? Sino magbayad so bwis
dyirad āri sayad lobongaya, sirawriw myan do pamilya da saw mana siraw
kadwan?"

---

* **17:21 17:21** Nya a birsikolo, ki aba do kadwan saw a manyoskripto. † **17:24 17:24** Do dawri a chimpo, machita bayādan tawo bwis da do gobirnador do Roma, as kan akma saw do Timplo do Jerosalem.

26 Ki initbay ni Pedro, “Na, siraw kadwan saw.”
Dawa, binata ni Jesos dya a kāna, “An komwan, machita pawri a magbayad saw anak?
27 Ki chakey taba a myan kaynyin aktokto dan nya tawotawo, dawa, mangay ka mamasid do minangaw. As iyaw manōmaw a mapasidan mwa among, ki paytagadahen mo dangoy naw. Maboya monchi daw asaw a plata a manawob a pagbayad tas bwis ta. Ahapen mo, as kangay mwa magbayad so bwis ta yaten a dadwa.”

18

Sino Kasisitaan
(Mk. 9:33-37; Lk. 9:46-48)

1 Ki do dawri, naypasngen saw nanawhenaw ni Jesos, as nakaiyahes da sya a kon da, “Sino kasisitaan do pagtorayan ni Āpo Dyos?”
2 Sinpangan na, nanawag si Jesos so adekey, as nakapatēnek na sya do kahahatangan daw, as kan binata na dyira a kāna,
3 “No ibahey ko dyinyo, ki oyod. Makasdep kamo abanchi a polos do pagtorayan no Dyos, an dyi nyo a tadyan kapangtokto nyo, as kan mayparin kamo a akmas siras adedekey saw.
4 Aran sino a mapakombaba a akmas nya adekey, ki iyaw kasisitaan do pagtorayan no Dyos.
5 No aran sino a mangrawat so mabodis so saad a akmas nyaya adekey a maynamot do kapanganohed na dyaken, yaken rawaten na,” binatan Jesos.

Siraw Pakayapwan Kapaygatos
(Mk. 9:42-48; Lk. 17:1-2)

6 Do dawri, tinongtong ni Jesos naychirin a kāna, “No aran sino a mangsolisog tan makagatos aran asa lang dyirad nyaya mawnged pa so kapanganohed dyaken, ki maganaganay pa adayo an mapaytanan so rakoh a bato a gilingan lagaw naw, as kaitapwak na do karahman tāw.
7 Makasyāsyiw tawotawo do lobongaya maynamot do kārwayan paka-solisogan da! Sigorado a mangay saw nya pakasolisogan, ki kapakāsi pan tawowaw a pakayapwan dan nyaya!
8 “As dawa, an tanoro mana kokod mwaw pakayapwan kapaygatos mo, akteben mo, as kaipoha mo sya. Maganaganay an pokol mana piday ka a somdep do hanyit kan iyaw myanaw dadwa tanoro mana dadwa kokod mo a maitapwak do yanan apoy a dya mawsepan.
9 Masaw an iyaw mata mwayaw pakayapwan kapaygatos mo, hawhawen mo, as kaipoha mo sya. Maganaganay a bolsek ka a somdep do byay a abos pandan kan myanaw so dadwa mata a maitapwak do impyirno a yanan abos pandan a apoy.”

No Pangarig Do Nabo A Karniro
(Lk. 15:3-7)

10 Tinongtong ni Jesos naychirin a kāna, “Chiban nyo, ta iroromen nyo abaw aran asa dyirad nya saya adedekey, ta ibahey ko dyinyo a siraw anghil saw do hanyit a mangaywan sira, ki nāw da do salapen ni Āmang kod hanyit. [
11 Ta yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki iyaw nyaw nangayan ko dya lobong tan isalākan ko saw nabo.]*

* **18:11 18:11** Nya a birsikolo, ki aba do kadwan saw a manyoskripto.

12 “Āngo mabata nyo an myan asa tawo a myan so asa gasot a karniro, as
naiwawaw asa? Syimpri, karwan na saw sasyam saw a poho kan sasyam
do pagaraban dad songesonget, as kangay na maychichwas so naiwawaw.
13 On, ibahey ko dyinyo oyod a do kaboya na sya, ki rakorakoh anchiw
soyot na do naiwawaw kan siraw sasyamaw a poho kan sasyam a dya
naiwawa.
14 Komwan si Āmang nyod hanyit. Chakey naba myan mabo a aran asa
lang akmas nya saya adedekey,” binatan Jesos.

Iyaw Kakteh A Makagatos

15 Sinpangan na, binata ni Jesos a kāna, “An makagatos dyimo kakteh
mo, mangay ka dya, as kaibahey mo dya so nakagatosan naw. Ki parinen
mo an dadwa kamo lang ah. An mangadngey dyimo, as naychapya kamo,
ki napabidi mo naw kapaysit nyo.
16 Ki an dyi naymo a adngeyen, ki manghap kas asa mana dadwa rarayay
mo tan tabo ichirin mo dya, ki mapaneknekan a maynamot ta masaksyan
dadwa mana tatdo.†
17 Ki an dyi naynyo a adngeyen, ki ibahey mo na do salapen iglisya. Ki
an alit na dyi na pa adngeyen iglisya, ibidang nyo naw nawri a kakteh a
asa dya manganohed mana asa magsingsingir so bwis.”

No Dadāgen Kan Kapangipalobos

18 Binata pan Jesos, “Ibahey ko dyinyo oyod. Aran āngo a baywan nyod
tanaya, ki baywan nanchin Āpo Dyos do hanyit. Akma saw a aran āngo a
ipalōbos nyod tanaya, ki ipalōbos nanchin Āpo Dyos do hanyit.‡
19 “Pirwahen ko na ibahey dyinyo a an pagtonosan dadwa dyinyo do
tanayaw kapangdakdaw nyo di Āmang kod hanyit, ki itoroh nanchi dyinyo.
20 Ta aran dino yanan dadwa mana tatdo dyinyo a masalasalap
a maynamot do kapanganohed nyo dyaken, ki myan akonchi daw a
machirayay dyinyo.”

No Pangarig Do Tobotoboyen A Dya Mangpakawan

21 Sinpangan na, nangay si Pedro di Jesos, as nakaiyahes na sya dya a
kāna, “Mo Āpo, maypipira makagatos dyaken kakteh ko, as kapagsardeng
ko na mangpakawan sya? Maypapitori?”
22 Ki binatan Jesos dya a kāna, “Tod aba papito lang, an dya maypapito
a poho kan papito.§
23 Ta no pagtorayan no Dyos, ki maipariho do pagtorayanaya no asaya
āri a chakey naw machikwinta dyirad opisyalis* naw.
24 Do kayan naranaw a mangisiknan so machikwinta, ki naiyangay dyaw
asaw a opisyal a nakaōtang dya so minilmilyon† a kwarta.
25 Ki do dawri, abaw manawob a pagbayad na. Dawa, inbilin no āryaw a
ilāko da tabo warawara no opisyalaw kontodo inawan na kan kapamilyaan
na tan makabayad.

---

† **18:16 18:16** Deot. 19:15; Jn. 8:17; 2 Kor. 13:1; 1 Tim. 5:19; Heb. 10:28 ‡ **18:18 18:18** Mt. 16:19
§ **18:22 18:22** Do kadwan saw a manyoskripto, ki batahen na a “maypapito a papito a poho.” No
chakey a batahen, bidangan nyo aba aran maypipira. * **18:23 18:23** Do chirin Griego, ki batahen
na “adipen sa.” No chakey na batahen dya, ki siraw opisyalis na a mangigpet so kwarta no āri.
† **18:24 18:24** Do chirin Griego, ki batahen na “asa poho a ribo a talento.” No balor no asa talento,
ki maipariho do anem a ribo a dinaryo. No asaw a dinaryo, ki kosto a tangdan no maytarabakwaw
do asa karaw. Dawa, no ōtang no nyaya opisyal, ki dēkey aba, ta minilmilyon a dinaryo.

26 Ki naydogod opisyalaw do salapenaw no āryaw, as nakabata na sya
dya a kāna, ‘Anōsan mo pa yaken, mo Āpo, ata, bayādan konchi a tabo
ōtang kwaw dyimo.’
27 “Ki taywaraw nakāsi syan āpo naw, kan pinonas naranaw tabo ōtang
naw, as nakapayam narana sya a abos ōtang.
28 “Sinpangan na, do nakapakahtot naranaw no opisyalaw, nadongso
naw kapayngay naw a opisyal a nakaōtang dya so asa lang a gasot a
dinaryo. Ki ginamātan na, as nakapseh na sya, as nakasingir na syad
ōtang naw a kāna, ‘Bayādan mo naw ōtang mwaw sichangori!’
29 “Ki naydogod nakaōtangaw, as nakapagpakpakaāsi na dya a kāna,
‘Anōsan mo pa yaken ah, ata, magbayad akonchi dyimo.’
30 “Ki polos a dyi na chināsi, as basbāli a inpabahod na a mandan
makabayad do ōtang naw.
31 “Ki do nakaboya daw no rarayay na saw a opisyalis so nyaya a naparin,
taywara nariribokan sa. Dawa, yay da inbahey di āpo daw no naparinaya.
32 “Do dawri, inpatawag no āryaw opisyalaw a pinakawan na so ōtang,
as nakabata na sya dya a kāna, ‘Taywara kayas karahet a tobotoboyen!
Inpabāyad kwaba dyimo tabo ōtang mwaw maynamot ta nachichāsi ka.
33 Na, āngo ta chināsi mwabaw rarayay mwaw a akmas nakāsi kwaw
dyimo.’
34 “Do dawri, taywara nakasoliw āryaw. Inpabahod naw opisyalaw kan
nalala a mandan makabayad so tabo ōtang naw.
35 “Komwan anchiw parinen Āmang kod hanyit do katakatayisa dyinyo,
an dyi nyo a pakawanen nakagatos dyinyo a yapo do makatayrahem a
kapangtokto nyo,” binata ni Jesos.

19

No Kapangnanawo Ni Jesos Maynamot Do Kapaysyay No Maychabahay (Mk. 10:1-12)

1 Do nakatayokaw ni Jesos a nangibahey syaw, komnaro dana do Galilya,
as nakangay nad probinsya a Jodya do kabtangaw no Oksong a Jordan.
2 Ki reprep saw tawotawo a minonot dya, as kan pinapya na saw
maganyit saw daw.
3 Ki do dawri, naypasngen di Jesos kadwan saw a Parisyo tan sooten da
do kapanahes da dya a kon da, “Ipalobosori no linteg kapasyay no mahakay
so kabahay na do kompormi a pamosposan?”
4 Ki binatan Jesos dyira a kāna, “Nabāsa nyo abawriw do Masantwan
a Tolas a no pinarin Napaytawo do nakapamarswa na, ki pinarin na sa
mahakay kan mabakes?*
5 As binataw no Dyos do dawri a kāna, ‘Dawa, nyaw paynamotan na a
karwan mahakay āmang kan ānang na an machikabahay. Tan komwan,
komplito kapayrapa da kan baket na, as kan sira dadwa, ki mayparin dana
sa asa bayo a pamilya.’†
6 Dawa, dadwa pa sabanchi, ta asa dana sa. As dawa, no pinayrapan
Dyos a pinayparin a asa, dyi pakono a paysyayen tawo.”
7 Ki inatbay dan Parisyowaw a kon da, “Na, āngo ta inbilin Moyses a
torohan no mahakayaw baket naw so tolas a pakaboyan a sira, ki naysyay
sa?”‡

---

* **19:4 19:4** Gen. 1:27 † **19:5 19:5** Mana “mayparin dana sa a asa inawan.” Gen. 2:24 ‡ **19:7 19:7** Deot. 24:1-4

8 Ki tinbay san Jesos a kāna, “On, maynamot do katwayan oho nyo,
nawriw inpalobōsan ni Moyses so nawri a kapasyay nyo so baket nyo.
Ki do nanman pan araw, ki abaw komwan.
9 Ki no bata ko dyinyo a no aran sino a mapasyay so baket na, as
mangabahay so matarek, ki makagatos so kapachikamalala, malaksid an
masawek baket naw.”
10 Ki binata dan nanawhen naw, “An komwan dana a dyi da mapaysyay
maychabahay, maganaganay dana an abo danaw mangabahay.”
11 Ki binatan Jesos dyira a kāna, “On, iyaw nya nanawo a dya
pangabahayan, ki maparin aba rawaten tabon tawotawo, an dya siraw
tawowaw a tinorohan no Dyos so komwan a kapangtokto.
12 Ta myan matatarek a paynamotan dya pakakabahayan mahahakay.
Myan dya makakabahay a maynamot ta nakayanakan daw kayan kōrang
no kamahakay da, as myan saw dya makakabahay maynamot ta nakapon
sa. As siraw kadwan, ki maynamot do kakey da a magsirbi lang do Dyos.
An sino makatongpal syay a nanawo, ki onotan na pakono.”

Bindisyonan Ni Jesos Siraw Adedekey
(Mk. 10:13-16; Lk. 18:15-17)

13 Sinpangan na, do asa karaw, myan saw tawotawo a nangyangay di
Jesos so adedekey da tan palapawan nas tanoro na kan paydasal na sa. Ki
pinaydabdab da san nanawhen naw do dawri a parinen da.
14 Ki binata ni Jesos dyira a kāna, “Palobosan nyo saw adedekey saya
a mangay dyaken, kan baywan nyo saba, ta siraw akma syay a adedekey
akin dyira so pagtorayan no Dyos.”
15 Ki do nakatayoka naw a napalapaw so tanoro na kan nangbindisyon
sira, komnaro do dawri.

No Mabaknangaw A Nangay Di Jesos
(Mk. 10:17-31; Lk. 18:18-30)

16 Do naypisa, nangay di Jesos asaw a mahakay, as nakabata na sya a
kāna, “Mo Maistro, āngo maganay a machita a parinen ko tan madyira ko
byay a abos pandan?”
17 Ki binata ni Jesos dya a kāna, “Āngo ta yahes mo dyaken maynamot
do maganay? Myan asa lang a maganay, si Āpo Dyos. An chakey mo byay
mwa abos pandan, tongpalen mo saw bilbilin na.”
18 Ki inyahes na, “Āngo saw nawri a bilin?”
Ki initbay ni Jesos a kāna, “Mangdiman kaba, machikamalala kaba,
manakanakaw kaba, mangipaneknek kabas bayataw.
19 Magdayaw ka dyirad inyapwan mo, as kan chadaw nyo kapayngay mo
a tawo a akmas kadaw mo so inawan nyo.”§
20 Ki binatan mahakayaw a kāna, “Na! Tinongtongpal ko na sa tabo
nyaya bilbilin, ki āngo paw pagkorāngan ko?”
21 Ki binatan Jesos dya a kāna, “An chakey mwa abo kōrang mo, yangay
mwa ilāko kinabaknang mwaw, as kaitoroh mo sya dyirad mapopobri saw
so naglakwan mwaw tan myan anchiw kinabaknang mod hanyit. Katayoka
na, monot ka dyaken.”
22 Ki do nakadngeyaw syan mahakayaw, nagmamayo a komnaro daw a
maynamot ta taywaras kabaknang.

---

§ **19:19 19:19** Eks. 20:12-16; Leb. 19:18

23 Sinpangan na, binatan Jesos dyirad nanawhen naw a kāna, “No ibahey
ko dyinyo, ki oyod. Oltimwaya a malidyat kasdep no mabaknang do
pagtorayan no Dyos.
24 On, pirwahen ko na ibahey dyinyo a maydaydamnay kapayhawos
no binyay a kamilyo do wayan rayem kan kasdep no mabaknang do
pagtorayan no Dyos.”
25 Ki taywaraw nakasdaaw dan nanawhen naw do nakadngey daw syaw,
as nakaiyahes da sya dya a kon da, “Na, an komwan, sino dana paronchiw
maisalakan?”
26 Ki pinerreng san Jesos, as nakabata na sya dyira a kāna, “Maparin aba
polos no tawo nyaya do aran āngo a pamosposan. Ki no Dyos, maparin na
a parinen aran āngo.”
27 Sinpangan na, tominbay si Pedro a kāna, “Namna! Maypāngo kami
na? Kinarwan namen dana saya tabo do nakawnot namenaya dyimo, ki
āngo gon-gona namen?”
28 Ki binatan Jesos dyira a kāna, “Ibahey ko dyinyo oyod a anchan
napabayo danaw lobongaya, as kan naydisna ako a Tawo a Yapod Hanyit
do makaskasdaawaw a pagtorayan ko, ki aran inyonchi, ki maydisna
kamonchi do katakatayisa a trono nyo. On, inyo a nanawhen ko a
minonot dyaken, maydisna kamonchi do asa pohwaw kan dadwa trono
a mangitoray siras asa pohwaw kan dadwa tribo no Israel.
29 As no aran sino a omkaro so bahay na, kakakteh na saw mana
inyapwan na, anak na saw mana tana na a maynamot do kapanganohed
na dyaken, ki masorsorok panchi kan ginasgasot rawaten na kan iyaw
kinarwan naw, kan myan panchiw byay na abos pandan.
30 Ki aro saw nanmanma sichangori a maybadiw a manawdyinchi, kan
myan saw nanawdyi a manmanma anchi.”

20

Siraw Machitangtangdan Do Kaobasan

1 Tinongtong ni Jesos naychirin a kāna, “Maiyarig pagtorayan ni Āpo
Dyos do tawowaw a akin dyira so asaw a bengkag a kaobāsan. Asa
karaw, minhep a minohbot a nangay a naychichwas so tangdanan na a
maytarabako do kaobāsan naw.
2 Nachitolag dyirad tawotawo saw a tangdanan na so asa kwarta a
dinaryo, as katoboy na sira a maytarabako do kaobāsan naw.
3 “Do kaalas nwebi, nangay a minidibidiw akin kaobāsanaw do plasa, ki
naboya na saw tawotawo saw a maychatetēnek a abos chabalay.
4 Binata na dyira a kāna, ‘Mangay kamo a maytarabako do kaobāsan
kwaw, ta tangdanan konchi nyo so kostwaw a panangdan.’
5 “Dawa nangay sa. Ki do kaalas dosi kan ālastres naranaw, ki minohbot
akin kaobāsanaw, kan nangay dana naychichwas.
6 Ki do kakalo naranaw a ālassingko, nangay danad plasa, as kan do
nakaboya naw so kadwan pa saw a maychatetēnek a ditā da daw, inyahes
na dyira a kāna, ‘Āngo ta maychasaryan kamwaya mangronot so oras nyo
a abos chabalay?’
7 “Ki inatbay da a kon da, ‘On, ata, abaw paytarabakwan namen, as
dawa.’
“Do dawri, binata no akin kaobāsanaw dyira a kāna, ‘Ngay, mangay
kamo, ta maytarabako kamod kaobāsan kwaw.’

8 “Ki do kapaysarisari naranaw, binatan akin dyiraw so kaobāsanaw do
matalek naw a tobotoboyen na a kāna, ‘Tawagan mo na saw naytarabak-
waya, ta tangdanan mo na sa. Ki panmahen mo saw nanawdyaw a mandad
siraw nanmaw a somindep ah.’
9 “Ki do dawri, tinorohan na sa, siraw somindepaw do ālassingko so asa
kwarta a dinaryo a tangdan da.
10 Ki do kaitoroh naranaw so tangdan daw no nanomaw a naytarabako,
hahawen da a arwaro tangdan da, ki engga, ta nachipariho a asa dinaryo
tangdan da dyirad nanawdyi saw a nangay.
11 Dawa, do nakarawat daw so tangdan daw, dinabadabay daw napay-
tarabakwaw sira.
12 Binata da dyirad akin kaobāsanaw a kon da, ‘Asaya kaoras lang
nakapaytarabako dan nanawdyi saya, ki pinapariho mwayaw tangdan
dad tangdan namenaya a yamen, ki nakakāsi kami a naychasaryan a
nakohakohatan.’
13 “Ki binatan akin dyiraw so kaobāsanaw do asaw dyira a kāna,
‘Namna! Sit, komwan kaba, ata, taywaran dyi ta nagtolag kabekas a nawri
lang tangdan mo? Dawa, batahen mwaba madi ako.
14 Apen mo naw tangdan nyowaya, ta mayam kamo na. Sigon do
chakey ko ah, an pinapariho ko tangdan dayan nanawdyi saya do tangdan
nyowaw.
15 Ta apabawriw toray kod kwarta ko a manoroh do chakey kwa torohan?
Mana omapal kamori maynamot do kadadam kwaya?’ binata no akin
dyiraw so kaobāsanaw.”
16 Sinpangan na, binata ni Jesos a kāna, “Manmanma sanchiw nanawdyi,
as manawnawdyi sanchiw nanma.”

Pitdwen Jesos A Ibahey Kadiman Kan Kapagongar Na (Mk. 10:32-34; Lk. 18:31-34)

17 Sinpangan na, do kayan daw a somonget a mangay do Jerosalem,
pinachibawa san Jesos dosi saw a nanawhen na, as nakapachisarita na
dyira.
18 “Adngeyen nyo,” kānan Jesos. “Somonget ta do Jerosalem, ki do
dawri maiparawat akonchi a Tawo a Yapod Hanyit dyirad matotohos saw
a papadi kan siraw mangnanawowaw so linteg. Ikeddeng danchi yaken a
madiman,
19 as kan iparawat danchi yaken dyirad dyaw a Jodyo tan oyawen danchi
yaken, sapsaplitan danchi yaken, as kan ipailansa danchi yaken do kros.
Ki makarahan tatdo a karaw, mirwa akonchi a mabyay.”

No Kapanahes No Ānang Daw Da Juan Kan Santiago (Mk. 10:35-45)

20 Sinpangan na, naypasngen di Jesos si baketaw ni Sebedeo a ānang
da Santiago kan Juan. Myan paw anak na saw a dadwa. Naydogod do
salapenaw ni Jesos a nangdaw dya.
21 Ki binatan Jesos dya a kāna, “Āngo chakey mo?”
Binatan ānang daw a kāna, “Ikeddeng mo pakono a machipaydisna
sanchiw dadwaya a anak ko dyimo do pagtorayan mo: no asa do
mangketaw do kawanan mo, as no asa do mamangketaw do kaholi mo.”
22 Ki binatan Jesos dyira a kāna, “Chapatak nyo abayaw akdawen
nyowaya. Maibtoran nyoriw kalidyatan a akmanchis pasaren kwaw?”*

* **20:22 20:22** Do chirin Griego, no binatan Jesos, ki “Maparin nyoriw minom so kōpa a inomen ko?”

Ki initbay da dya a kon da, “Naon, maparin namen.”
23 Do dawri, binatan Jesos dyira a kāna, “On, ibtoran nyonchiw
kalidyatan a akmas kalidyatan kwaw anchi, ki yaken abaw mamidi an
sinonchiw maydisnad kawanan ko kan do kaholi ko, ta si Āmang konchiw
manoroh siras insagāna naw.”
24 Ki do nakadngey daw no asa poho saw a rarayay da so nyaya,
nakasolyan da saw dadwa saya a maykakteh.
25 Ki tinawagan sa tabo ni Jesos nanawhen naw, as nakabata na sya
dyira a kāna, “Chapatak nyo a siraw mangitoray so tawo do lobongaya, ki
adipenen da saw itorayan daw. As siraw āpohen daw, ki itorayan da saw
tawotawo da saw.
26 Ki dyi pakono a komwan parinen nyo. No magkalikagom a iyaw
torayen, machita iyaw magsirbi dyinyo.
27 As no magkalikagom a iyaw katotorayan, ki machita paadipen dyinyo.
28 Toladen nyo pakono yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ta nangay akwaba
dya a pagsirbyan tawotawo, an dya yaken magsirbi dyira. On, nangay ako
a madiman tan isalākan ko saw tawotawo.”

Pyahen Ni Jesos Dadwa Saw A Bolsek
(Mk. 10:46-52; Lk. 18:35-43)

29 Ki do kakaro daranaw do idi a Jeriko, reprep saw tawotawo a minonot
di Jesos.
30 As do kayam daw, myan saw dadwa a bolsek a mahahakay a maydisna
do payisaw no rarahan. Do nakadngey daw sya a myan si Jesos a homabas,
inyagagay da a kon da, “Kapotōtan Āri Dabid, chāsi mo pa yamen!”
31 Ki pinaydabdab da san tawotawowaw, kan inbahey da a magolimek
sa, ki alit a naypataywaraw nakaiyagagay da sya a kon da, “Mo Āpo a
Kapotōtan ni Āri Dabid, chāsim pa yamen!”
32 Do dawri, nagsardeng si Jesos do kayam naw, as nakatawag na sira,
as nakaiyahes na sya a kāna, “Āngo chakey nyo a parinen ko dyinyo?”
33 Ki binata da dya a kon da, “Mo Āpo, chakey namen a makaboya kami
pakono!”
34 Ki chināsi san Jesos, dawa, sinalid naw mata daw, ki nyeng sa
nakaboyaw bolsek saw, kan minonot dana sa di Jesos.

21

No Maragsak A Kasdep Ni Jesos Do Jerosalem
(Mk. 11:1-11; Lk. 19:28-40; Jn. 12:12-19)

1 Do nakapaypasngen daw do Jerosalem, do kasngen daranaw do
tokonaw a mayngaran so Olibo, do masngenaw do idi a Betpage, nanoboy
si Jesos so dadwa dyirad nanawhen naw.
2 Binata na dyira a kāna, “Mangay kamo do masngenaya a idi do bitaw
no rarahan, as kan do kapakarapit nyo daw, insigīda maboya nyonchiw
naigalotaw a asno a myan so orbon. Obayan nyo sa, as kaiyangay nyo sira
do dya.
3 An myan mangyahes dyinyo, ibahey nyo a ‘Machita sa ni Āpo,’ as kan
nyeng na sanchi a palobosan.”
4 Naparin nyaya tan natongpal inpadtwaw no propīta a kāna,

5 “Ibahey nyo dyirad tawotawo do Jerosalem* a kon nyo, ‘Īto iyaw kangay
dyinyo no Āri nyowaya! Mapakombaba kan nakasakay do orbon no
asno.’ ”†
6 Do dawri, nangay saw dadwaya nanawhen na, kan tinongpal daw
naibaheyaya ni Jesos dyira.
7 Sinpangan na, inyangay daw asnwaw kan orbon naw do yananaw ni
Jesos. Pinaap-ap da saw kagay daw, as nakapagsakay ni Jesos do orbonaw.
8 Do dawri, namolay saw kārwan dyirad reprep saw a tawotawo so kagay
dad rarahanaw. Siraw kadwanaw, ki namisapisang sas sangasangaw no
kayokayo, as nakaparasay da syad ayamanaw ni Jesos.
9 Ki siraw myanaw do panmanaw kan siraw myanaw do panawdyanaw
ni Jesos, ki inngengengey da a kon da, “Madaydayaw Kapotōtan Āri Dabid!
Maitoroh pakono bindisyon do tinoboyaya ni Āpo Dyos a pinakainawan
na! Madaydayaw si Āpo Dyos do katotohosan a hanyit!”
10 Ki do kasdepaw ni Jesos do Jerosalem, naringgoran kan nasdaawan
saw tawotawowaw do syodadaya. Binatabata da a kon da, “Sino paro
nyaya?”
11 Ki inatbatbay dan kadwan saw a tawotawo a kon da, “Iyaw, ki si
propīta a si Jesos a taga Nasaret do Galilya!”

No Kangay Ni Jesos Do Timplo
(Mk. 11:15-19; Lk. 19:45-48; Jn. 2:13-22)

12 Do nakapakarapit daw do Jerosalem, somindep si Jesos do atataw
no Timplowaw. Sinpangan na, pinahbot na tabo saw maglaklakwaw kan
siraw magatgatangaw daw. Pinasakeb na saw lamisaan saw no manatadi
saw so kwarta, as kan kinwan na saw bangko da saw no maglaklāko saw
so kalapāti.
13 As pinaydabdab na sa a kāna, “Naitolas do Masantwan a Tolas a kāna,
‘No bahay ko, ki matawagan anchi so yanan a paydasalan.’ Ki inyowaya,
ki pinayparin nyowaya bahay dan manakanakaw!”‡
14 Sinpangan na, nangay saw bolsekaw kan logpi saw di Jesos do
Timplowaw, as kan pinapya na sa.
15 Ki nakasoli saw matotohos saw a papadi kan siraw mangnanawowaw
so linteg do nakaboya daw so makaskasdaawaw a pariparinen na kan iyaw
kapangyagagay daw no adedekey do atat no Timplowaya so dāyaw da dya
a kon da, “Madaydayaw Kapotōtan Āri Dabid!”
16 Dawa, siraw matotohos saw a papadi kan siraw mangnanawowaw so
linteg, ki binata dad Jesos a kon da, “Madngey mo chirichirinen dayan
adedekey saya?”
“Naon,” binata ni Jesos. “Na, nabāsa nyo abawriw myanaw do
Masantwan a Tolas a kāna, ‘Imom Āpo, ki nanawhen mo saw adedekey
kan tagibi a maychirin so oyod a pagdaydayaw’?”§
17 Ki do dawri, minohbot sa Jesos, as nakakaro nad syodadaw, as
nakangay na minisan do idyaw a Betanya.

Abayen Ni Jesos Kayo A Igos
(Mk. 11:12-14, 20-24)

18 Ki do kamabekas danaw do kapaybidi daw da Jesos do syodadaw a
Jerosalem, ki naptengan.

---

* **21:5 21:5** Mana “Sion.” † **21:5 21:5** Isa. 62:11; Sak. 9:9 ‡ **21:13 21:13** Isa. 56:7; Jer. 7:11
§ **21:16 21:16** Sal. 8:2

19 Do dawri, nakaboya si Jesos so kayo a igos do payisaw no rarahan.
Dawa, yangay na chiniban an myan asi na. Ki do nakapakarapit naw,
abaw naboya na, an dyi lang a iyaw bohong naw lang.* Ki maynamot ta
abaw naboya ni Jesos a asi na, inbahey na a kāna, "Abo pakononchi a
polos asi mo!"
Do dawri, nanyeng a nahayo igosaw.
20 Ki nasdaawan saw nanawhen naw do nakaboya daw so nawri a
naparin, kan inyahes da dya a kon da, "Ay samna! Maypāngo a nanyeng
a nahayo kayowaya?"
21 Ki initbay ni Jesos dyira a kāna, "No ibahey ko dyinyo, ki oyod. An
myan kapanganohed nyo, as abo polos kapagmangamanga nyo, maparin
nyonchiw akmas pinarin kwaya do kayowaya. On, nawri aba lang, an dya
aran mamandaran nyo nyaya tokon a kon nyo, 'Makatkat ka pakono dya
a maipatapwak do tāw,' ki parinen nanchiw ibahey nyowaw.
22 As dawa, aran āngo a akdawen nyo do dasal nyo, maitoroh anchi
dyinyo an myan kapanganohed nyo."

No Kapanahes Maynamot Do Toray Ni Jesos
(Mk. 11:27-33; Lk. 20:1-8)

23 Ki do dawri, naybidi si Jesos do Timplowaw. Ki do kadama naw a
mangnanawo daw, nangay sa dyaw matotohos saw a papadi kan siraw
panglakayen da saw no Jodyo, as nakaiyahes da sya a kon da, "Iyaw pinarin
mwaya kakoyab do Timplowaya, ki dino nanghapan mos toray, kan sino
nangmandar dyimo a omparin siras syay?"
24 Ki tominbay si Jesos dyira a kāna, "Sakbay a atbayen ko, ari paw iyahes
ko dyinyo. Ta an matbay nyo, ayket, atbayen ko iyahes nyowaya dyaken
an sino nanoroh so toray ko a mamarin siras nyaya.
25 Dino nakayapwan torayaw ni Juan a Mamonyag a mangbonbonyag:
yapo do Dyos mana yapod tawo?"
Ki do dawri, nagsisinopyat sa, kan naysin-aatbay sa do katakatayisa
dyira a kon da, "Āngo itbay ta? An ibahey ta a, 'Yapod Āpo Dyos,' iyahes
nanchyori dyaten an āngo ta dyi ta nanganohed di Juan?
26 Ki an batahen tawri a, 'Yapod tawo'? Aysa! Engga ah, ta
makamwamomo saw tawotawowaw, ata, nanganohed sa tabo di Juan
Mamonyag a iya, ki asa propīta no Dyos."
27 As dawa, no initbay dad Jesos, ki "Chapatak namen aba."
Sinpangan na, binata ni Jesos dyira a kāna, "Na, an komwan, ibahey
kwaba dyinyo an āngo toray ko a mamarin so akma siras nya."

No Pangarig Do Dadwa A Babbaro

28 Ki inbahey ni Jesos dyiraw nya pangarig a kāna, "Āngo mabata nyo do
dya? Myan saw dadwa maykakteh a mahahakay, ki nangay āmang daw
do matonengaw, as nakabata na sya, 'Barok, mangay ka pa a maytarabako
sicharaw do kaobāsan taw.'
29 "Ki kānan baro naw a, 'Makey akwaba.' " Ki nahay abas dēkey, as
nakapagbabāwi na, dawa, nangay.
30 "Sinpangan na, nangay āmangaw do adyenaw no matonengaw a anak
na, as nakabata nas inbahey naw do matonengaw. Ki 'On mo Āmang,
mangay ako,' binata na, ki nangay aba."
31 Ki inyahes ni Jesos dyira a kāna, "Sino paro dyirad dadwa saya baro
naw nangtongpal so inbaheyayan āmang da?"

---

* **21:19 21:19** No kayowaya a igos, ki an omsi, ki manma mohtot asi naw, as kan somarono bohong naw.

Ki binata da, “Na, syimpri iyaw matonengaya.”
Dawa, binatan Jesos dyira, “No ibahey ko dyinyo, ki oyod a siraw magsingsingiraw so bwis kan siraw mababakesaw a maglaklāko so asi, ki manmanma sanchi a somdep do pagtorayan ni Āpo Dyos kan inyo.
32 Ta nangay si Juan dyinyo tan inanawo naw oyod a rarahan, ki inanohdan nyo aba. Ki siraw magsingsingiraw so bwis as kan siraw maglaklakwaw so asi, ki inanohdan da. Ki inyo, aran naboya nyo naw kapagbabāwi da, ki alit na pa dyi kamo a magbabāwi kan manganohed dya.”

No Maynamot Dyirad Mangay-aywanaw So Kaobasan (Mk. 12:1-12; Lk. 20:9-19)

33 Ki tinongtong ni Jesos naychirin a kāna, “Adngeyen nyo asa paya pangarig. Myan asa āpohen a naymoha so aro a obas do kaobāsan naw, kan dinibon na a inahadan. Nakapamarin na pa so rakoh a yanan pamīsan na kan angangaw a bato a pangapyan na so asoyaw no ipaates naw. Sinpangan na, napatnek pas bengbeng a pagbantayan na. Do katayoka naranaw, inpaābang na dyirad pinagbantay naw, as nakapagbyahi na.
34 “Do chimpo danaw no kapaychamomolas, tinoboy no nagpaābangaw siraw tobotoboyen naw a mangay dyirad nangipaabāngan naw tan mangay a manghap so binglay naw.
35 Ki siraw nangipaabānganaw, tiniliw da saw tinoboy naw, as nakamalo da so asaw dyira, as diniman daw asaw, kan inagsigsidan daw chatatdo daw.
36 “Ki minirwa nanoboy akin kaobāsanaw so arwaro kan nanoma saw a tobotoboyen, ki pinarin daranaw akmas pinarin daw dyirad nanomaw.
37 “Ki do dawri a naparin, tinoboy na dyiraw anak naw, kan binata na a kāna, ‘Ay! Syirto a anyiben daw anak kwaya.’
38 “Ki do nakaboya daw so anakaw no akin kaobāsanaw sya, nagtotolagan da a kon da, ‘Iya danaw nyayaw mangtawidaw so kaobāsanaya. Ngay, yangay ta dimanen tan dyaten danaw kaobāsanaya!’
39 “Sinpangan na, tiniliw da, as nakaipoha da sya do gaganaw no kaobāsan, as nakadiman da sya.”
40 Do dawri, inyahes ni Jesos dyira a kāna, “Dawa, anchan mangay iyaw akin dyiraw so kaobāsanaya, āngo nchiw parinen na dyirad nangipaabāngan naw?”
41 Ki binata da dya a kon da, “Syimpri, dimanen na sanchi a abo polos kāsi na dyirad mararahet saw a pinaabāngan na so kaobāsan naw, as kaipaābang nanchi sya do matarek a siraw manorohaw dyas binglay na do maapit daw a asin obas.”
42 Binata ni Jesos dyira a kāna, “Nabāsa nyo abawri a polos myanaw do Masantwan a Tolas a kāna,

‘Iyaw nawri a bato a inpoha dan mapatnek saw so bahay, ki nayparin
a iyaw kasisitaan a bato a mangpayit so nawri a bahay. Iyaw
nyaw pinarin no Dyos, kan taywara maganay kan makaskasdaaw
do kapakaboya ta’?†

43 “Dawa, ibahey ko dyinyo a mapakaronchi dyinyo pagtorayan no Dyos, as maitoroh anchi dyirad makatongpalaw so chakey no Dyos. [
44 As no madodog do nyaya a bato, mapotopotot anchi. Ki aran sino a matopakan na, pitahen nanchi.”]‡

† **21:42 21:42** Sal. 118:22-23; Ara. 4:11; Roma 9:33; 1 Ped. 2:7 ‡ **21:44 21:44** Nya a birsikolo, ki aba do kadwan saw a manyoskripto.

45 Ki do nakadngey daw no matotohosaw a papadi kan siraw Parisyowaw
so pangarigaw ni Jesos, ki naawātan da a chinirichirin naw nyaya a
pachikontra na dyira.
46 Dawa, pinadas da a ipatiliw. Ki aran komwan, namo sa dyirad
tawotawowaw, ata, anohdan dan tawotawo saw a asa propīta no Dyos
si Jesos.

22

No Pangarig Maynamot Do Kasar
(Lk. 14:15-24)

1 Ki minirwa dana nagpangarig si Jesos dyirad tawotawo saw.
2 Binata na a kāna, “Maiyarig paw pagtorayan ni Āpo Dyos do asaya āri
a nangisagāna so kasaran maynamot ta magkasar anak naw a mahakay.
3 Tinoboy na saw tobotoboyen naw a manawag siras rinara na saw do
pagkasaran naw, ki nakey saba nangay.
4 Dawa, minirwa nanoboy so kadwan pa saw a tobotoboyen na, kan
inbilin na dyira a kāna, ‘Ibahey nyo pa dyirad rinara kwaw a nakasagāna
dana tabo. Naparti dana saw pinataba ko a baka ko, kan nahoto dana saw
ichan. Dawa, basta mangay dana sa.’
5 “Ki inkaskaso daban rinara naw, basbāli a tinongtong da do sigodaw
a plano da. Nangay asa do talon na, as no kadwan, ki nangay do
pagnigosyowan naw.
6 Ki siraw kadwan saw, ki tiniliw da saw tobotoboyen no āryaw, as
nakalidyalidyat da sira, kan nakadiman da sira.
7 “Ki taywaraw nakapakasoli no āryaw, dawa, tinoboy na saw soldado
naw a nangdiman siras nangdimanaw siras tobotoboyen naw, as nakaipa-
sosoh nas idi daw.
8 “Do dawri, binatan āryaw dyirad kadwan pa saw a tobotoboyen na a
kāna, ‘Naisagāna danaya tabo para do pagkasaran, ki polos a dyi dana sa
maikariw rinara kwaw.
9 Dawa, mangay kamod kalkalsāda, ta rarahen nyo sa tabo maboya nyo
a tawo, ta mangay sa machakan do dya pagkasaran.’
10 “Dawa, nangay saw tobotoboyen naw do kalkalsāda, as rinara da
sa tabo naboya da tawo, marahet kan maganay so dadakay. Do dawri,
nakapno sad pagkasaranaw.
11 “Ki do kasdepaw no āryaw a mangay a manyideb siras nangayaw daw,
ki naboya naw asaw a tawo a dya nakalaylay so pachikasar.
12 Ki inyahes no āryaw dya a kāna, ‘Hoy, mo Sit! Maypāngo kasdep
mo dya, an dyi ka naylaylay so laylayaw a gagāngay an mangay kad
pagkakasaran?’
“Ki naylilyak abaw mahakayaw.
13 “Sinpangan na, binatan āryaw dyirad magsirsirbi saw daw a kāna,
‘Tiliwen nyo nya mahakay, as karimpong nyo sya, as kan kapaksyat nyo
syad mamansokelaw a kasarisaryan a yanan dan tomanyitanyis saw kan
mayngaletnget a tawotawo do lidyat da.’ ”
14 Sinpangan na, binata pan Jesos a kāna, “Aro matawagan, ki papere
lang pidyen no Dyos a makasdep do pagtorayan na.”

No Kapanahes Maynamot Do Kapagbayad So Bwis
(Mk. 12:13-17; Lk. 20:20-26)

15 Do katayoka no nawri, komnaro saw Parisyo saw, as nakapagtotolag
da an maypāngo kasdok das Jesos maynamot do kapanahahes da.

16 Dawa, tinoboy da saw kadwan saw a nanawhen da kan kadwan saw
a nanawhen ni Āri Herodes a mangay a manahahes di Jesos.
"Mo Maistro," binata da, "chapatak namen a tabo a ichirin mo, ki oyod.
Abaw matarek a inanawo mo, an dyi lang a iyaw oyodaw a chakey no
Dyos a parinen tawotawo. Chapatak namen pa a mangidomdoma kaba,
kan itatārek mo sabaw matohos so saad.
17 Dawa, ibahey mo pa dyamen an āngo myan do aktokto mo.
Maikontrawri do linteg iyaw kapagbayad namen so bwis do impirador do
Roma mana engga?"
18 Ki nadlaw ni Jesos marahetaw a plano da dya, kan binata na dyira a
kāna, "Inyo a maysinsīsingpet, āngo ta sooten nyo yaken?
19 Ipaboya nyo pa dyaken plata nyowaw a pagbayad nyos bwis nyo."
Do dawri, tinorohan das plata.
20 Ki inyahes ni Jesos dyira, "Sino akin ladawan kan akin ngaran syay?"
21 Ki initbay da, "Nas Impirador."
Do dawri, binata ni Jesos dyira a kāna, "Dawa, an komwan, itoroh nyod
Impirador dyira naw, as itoroh nyo do Dyos dyira naw."
22 Ki do nakadngey daw so nyaya, ki nasdaawan sa. Sinpangan na,
kinarwan das Jesos.

No Kapanahes Maynamot Do Kapagongar
(Mk. 12:18-27; Lk. 20:27-40)

23 Ki do dawri pa a araw, myan saw nangay di Jesos a yapod gropo dan
Sadosyowaw a siraw Jodyo saw a makabata a dya mirwa mabyay nadiman.
Inyahes da dya a kon da,
24 "Maistro, innanawowaw ni Moyses a kāna, 'An madiman iyaw asa
mahakay a myan so kabahay, as abo paw pōtot na, machita ahapen a
kabahayen kakteh naw bālwaw a ipag na tan potōtan na so pinakaanak
no kakteh naw a nadiman.'*
25 "An komwan linteg, āngo mabata mo do dyaya pangarigan? Myan saw
papito a makakakteh a mahahakay do idi namenaya. Iyaw matonengaw, ki
nangabahay, as kan sakbay a myan pōtot na, nadiman. Dawa, kinabahay
no adyen naw iyaw bālwaw.
26 Ki komwan naparin dya a nadiman a abos pōtot. Masaw, naparin do
chatatdo daw a nandad nakadiman da a tabo a papito a abos pōtot.
27 Do kapanawdyanaw, nadiman mabakesaw.
28 "Dawa, an komwan," inyahes dan Sadosyowaw di Jesos, "anchan araw
a kapagongar, sinonchi dyirad papito saya makakakteh iyaw akin kabahay
so nya mabakes, ta kinabahay daya a tabo?"
29 Ki initbay ni Jesos dyira a kāna, "Samna! Matikaw kamo, ta maawātan
nyo abaw naitolasaw do Masantwan a Tolas, as kan maawātan nyo abayaw
panakabalin no Dyos!
30 Ta anchan mirwa mabyay tawotawo a nadiman, ki mangabahay pa
sabanchi daw, ta akma dana sanchis anghil saw do hanyit.
31 Ki an maynamot do kapirwa mabyay no nadiman, nabāsa nyo
abawriw binataw no Dyos dyinyo a kāna,
32 'Yaken, ki yaken Dyos daw da Abraham, Isaak, kan Jakob'?† No chakey
na batahen, ki iyabaw Dyos no nadiman, an dya iyaw Dyos no sibibyay."
33 Ki do nakadngey daw no tawotawowaw so nawri, nasdaawan sa do
komwanaya a kapangnanawo na.

---

* **22:24 22:24** Deot. 25:5-6 † **22:32 22:32** Eks. 3:6

Iyaw Kasisitaan A Bilin
(Mk. 12:28-34; Lk. 10:25-28)

34 Ki do kadngey daw no Parisyo saw a dyi da natbay no Sadosyowaw si
Jesos, ki naychipeh sa a nagtotolag.
35 Ki do dawri, myan asa abogado a rarayay da, kan pinadas na sooten
si Jesos maynamot do nakapanahes na dya.
36 "Maistro," binata na di Jesos, "āngo kasisitaan a bilin do linteg taya a
Jodyo?"
37 Ki binata ni Jesos dya a kāna, " 'Machita chadaw nyo Āpo a Dyos nyo
do tābo poso nyo, tābo katawo nyo, as kan tābo aktokto nyo.'‡
38 Iyaw nawriw manma kan kasisitaan a bilin.
39 Ki no somarono a kasisitaan, ki nyaya: 'Machita chadaw nyo
kapayngay nyo a tawo a akmas kadaw nyo so inawan nyo.'§
40 Siraw nya dadwaw nangornos so tabo Linteg ni Moyses kan intolas da
saw no tabo a propīta."

No Kapanahes A Maynamot Di Kristo
(Mk. 12:35-37; Lk. 20:41-44)

41 Ki do nakapaychipeh paw daw no Parisyo saw, inyahes ni Jesos dyira
a kāna,
42 "Āngo mabata nyo maynamot do Kristo? Āngo a kapotōtan iyaw
pakayapwan na?"
Ki binata da dya, "Yapod kapotōtan Āri Dabid."
43 Ki inyahes dana ni Jesos dyira a kāna, "Na, āngo ta sigon do
inpaltiingaw no Ispirito Santo di Dabid, ki tinawagan nas Kristo so Āpo
na? Binata na a kāna,
44 'Binata ni Āpo Dyos di Āpo ko: "Maydisna ka do kawanan kwaya a
mandad kaābak ko siras kabosor mo saya, kan ipapitapita ko sad
kokod mwaya." '*
45 "An tawagan ni Dabid so 'Āpo,' maypāngo nakahtot ni Kristo do
kapotōtan Dabid?"
46 Ki aba polos naitbay da, as kan somniknan do dawri, apabaw
makaitored a manahes di Jesos.

23

No Kapaydabdab Ni Jesos Dyirad Mangnanawo So Linteg Kan Parisyo
(Mk. 12:38-39; Lk. 11:43-52; 20:45-46)

1 Sinpangan na, binatan Jesos dyirad tawotawo saw kontodo nanawhen
na saw a kāna,
2 "Myan karbengan dan mangnanawo sayas linteg kan Parisyo saya a
manginanawos Lintegayan Moyses.
3 Dawa, onotan nyo tabo a ibahey da a parinen nyo. Ki aran komwan,
ki tahatahan nyo abaw dadakay daw, ta iyaw inanawo dāya, ki parinen
daba.
4 Tod da sa lidyalidyaten saw tawotawo do nakaipasabhay daw dyira
so mararahmet saya a linteg da. Ki aran komwan, polos a dyi sa
machipaysabhay dyira so aran akmay dedeng.
5 Nawri lang chagaget daw kapaysin-gaganay da a mangipaboya dyirad
tawotawo so pariparinen daw tan myan pagdayawan da. Dawa, pay-
parakohen daw akmaw kodibot a pangapyan da so intolas da a yapod

‡ **22:37 22:37** Deot. 6:5 § **22:39 22:39** Leb. 19:18 * **22:44 22:44** Sal. 110:1; Ara. 2:34-35; 1 Kor. 15:27; Heb. 1:13

Masantwan a Tolas, as kaibedbed da syad moyen daw kan kaholyaw a pongopongwan da. Asa pa, pinanaro daw baroyboy saw do kagay da saw a pangipaboyan da sya do tawotawo a akma say masisita a tawo.*
6 Nawriw chadaw daw madadayaw saw a yanan dan matotohos saw so
saad do paspasken saw kan siraw kasisitaan a disnan do sinagoga da saw.
7 Imāsen da paw mapadayawan a kabkablaawan no tawotawo do plasa
kan matawagan so ‘Maistro.’
8 Ki inyo, ipalōbos nyo aba matawagan kamo so ‘Maistro,’ ta makakakteh
kamo, as kan myan dyinyo asa lang a Maistro.
9 Tawagan nyo abas ‘Āmang’ aran sino do lobongaya, ta asaw Āmang
nyo a iyaw Dyos a myan do hanyit.
10 Mana chitahen nyo abaw matawagan so ‘Āpo,’ ta asa lang Āpo nyo a
si Kristo.
11 No magkalikagom a iyaw torayen machita iyaw magsirbi dyinyo.
12 Ta aran sino a mapatohos so inawan na, ki masnekan anchi, as iyaw
mapakombaba, ki maypatohos anchi.
13 “Aysa! Kapakāsi nyo pa, inyo a mangnanawo so linteg kan inyo
a Parisyo, ta maysinsīsingpet kamo! Ta inyo mangbalat so asdepan a
mangay do pagtorayan Āpo Dyos tan dyi sa somdep tawotawo. Imbes a
somdep kamo, ki engga, basbāli a ipalōbos nyo abaw tawotawo a somdep.
[
14 “Kapakāsi nyo pa, inyo a mangnanawo so linteg kan inyo a Parisyo,
ta maysinsīsingpet kamo! Allilawen nyo pa saw babbālwaw a mababakes
tan madyira nyo bahabahay da, as kapaydasal nyo so manaro a pangoli-
wlib nyos kaparin nyowaw. As dawa, marahrahmet anchiw dosa nyo.]†
15 “Kapakāsi nyo pa, inyo a mangnanawo so linteg kan inyo a Parisyo,
ta maysinsīsingpet kamo! Magbibyahi kamo kan mangangay kamo do
matatarek saw a nasyon a mapawnot so aran asa lang a mayparin
a nanawhen nyo. As an myan napawnot nyo, ki payparinen nyo a
mangamangay pa kan inyo a madosa do impyirno.
16 “Kapakāsi nyo pa, inyo a bolsek a mangipangolo! Inanawo nyo a kon
nyo, ‘An magkariw asa tawo, ki masisita aba a tongpalen naw kari na an
nawri lang pagkari naw Timplo. Ki ad-adda masisita a tongpalen na an
nawriw pagkari naw balitokaw do Timplo.’
17 Samna! Inyo a bolsek a abos arang! Āngo masissisīta? Iyawriw
balitokaw mana iyaw Timplowaw a mapayparin so balitokaw a masisita?
18 Inanawo nyo pa a kon nyo, ‘An magkariw asa tawo do altar, ki masisita
aba a tongpalen naw nawri a kari na. Ki an pagkari naw dāton naw do
altaraw, ki nawriw masisita tongpalen na kari na.’
19 Bolsek kamwaya a taywaras kasalanga! Āngo masissisīta? Iyawriw
dātonaw mana iyaw altaraw a mapayparin so dātonaw a masisita?
20 Dawa, an pagkari no tawo altaraw, ki iyaba lang altaraw pagkari na,
an dya nairaman danaw dātonaw.

---

* **23:5 23:5** Do kadadwa gasot a katawen sakbay no kaiyanak ni Jesos, tabo no mahahakay a Jodyo, ki mangitolas sa do papil so bilbilin saya no Dyos, as kahon da sya, as kaibedbed da syad moyen daw kan kaholyaw a pongopongwan da. Iyaw nyaw pakatonngan sya a siraw no bilbilin no Dyos, ki myan do pangtoktwan da kan do ayit da. Iyaw nyayaw parinen da do kāda kapaydasal dan mabebekas, malaksid do Araw a Kapaynaynahah kan an myan pista da (Eks. 13:9, 11-16; Deot. 6:4-9; 11:13-21). No ipaboya no baroyboy saw, ki iyaw kapagdaydayaw da do Dyos. As no gagāngay, ki apat lang do kagay da (Nom. 15:37-41). † **23:14 23:14** Nya a birsikolo, ki aba do kadwan saw a manyoskripto.

21 An pagkari no tawo Timplowaw, ki iyaba lang Timplowaw pagkari na,
an dya iyaw Dyos a minyan daw.
22 As an pagkari no asa tawo hanyit, nairaman danaw tronwaw no Dyos
kan si Āpo Dyos a mismo a maydisna daw.
23 “Kapakāsi nyo pa, inyo a mangnanawo so linteg kan inyo a Parisyo, ta
maysinsīsingpet kamo! Chagaget nyo a itoroh apagkapollo no āpit nyo kan
apagkapollo dan rikado saya a dedekey, ki parinen nyo abayaw kasisitaan
saya a chakey no linteg a akmas kaparin nyos kosto dyirad kapayngay nyo
a tawo, kāsi, kan kapanganohed do Dyos. Siraw nyayaw kasisigoradwan
a manōma parinen nyo sakbay no kapagtongpal nyo so kadwan.
24 Inyo a bolsek a mapawnot so tawo, taywarayaw kaannad nyo, ta aran
akmayaw tongaw a lapos, ki sitsiten nyo a ipoha, ki āngo ta maboya nyo
sabaw akmaya so karakoh no nwang a gatos?
25 “Kapakāsi nyo pa, inyo a mangnanawos linteg kan inyo a Parisyo, ta
maysinsīsingpet kamo! Ta oyasan nyo lang hapot no bāso kan pinggan
nyo, ki do irahem, napekpek kamwaya so kaāgom kan kakōsit.
26 Aysa! Inyo a bolsek a Parisyo, panmahen nyo a oyasan do irahem
no bāso nyo a maipariho do pangtokwan nyo tan madalos panchiw hapot
naw.
27 “Kapakāsi nyo pa, inyo a mangnanawo so linteg kan inyo a Parisyo,
ta maysinsīsingpet kamo! Akma kamoy tanem a aschip a napintoran
so maydak. Mapintas so hapot, ki makabābaba do irahem, ta napno so
tohatohang no nadiman saw kan nahta saw a bangkay.
28 Masaw a mapaboya kamod tawotawo a akmay maganay so kaparin,
ki napno irahem nyo so kapaysinsīsingpet kan aro pa a klasi no marahet.”

No Kaipadto Ni Jesos So Kadosa Da
(Lk. 11:47-51)

29 “Kapakāsi nyo pa, inyo a mangnanawo so linteg kan inyo a Parisyo,
ta maysinsīsingpet kamo! Patneken nyo saw mapipintas saw a tanem dan
propīta saw, kan pintasen nyo tanem dan malinteg saw a tawo.
30 Batahen nyo pa a, ‘An myan kami sawen do chimpo daw no aāpong
namen saw, ayket, nachipangdiman kami aba siras propīta saw.’
31 Dawa, an komwan bata nyo, ayket, pagatosen nyo inawan nyo, ta
ipaboya nyo a inyo dana kapotōtan daw no nangdiman saw siras propīta
saw.‡
32 Sigi, apnohen nyo gatos saw a insiknan da no aāpong nyo saw.
33 Pi! Mayarig kamo do boday, kan akma kamwayaw anak no marem a
masisikap! Maypāngo a maditchanan nyo kalidyatan do impyirno?
34 Dawa, toboyen ko sanchi dyinyo siraw propīta ko, siraw masisiribaw
a tawo, kan siraw maganay a mangnanawo so chirin no Dyos. Dimanen
nyo sanchiw kadwan dyira, kan ilansa nyo sanchid kros kadwan. As siraw
kadwan saw, ki saplitan nyo sanchi do sinagoga nyo saw, kan lakatan nyo
pa sanchi do idiidi a lidyalidyaten.
35 Parinen konchiw nya tan rebbeng nyonchiw madosa a maynamot do
nakadimanaya so tabo malinteg a tawo do lobongaya a somniknan do
nakadimanaw ni Abel a abos gatos a mandad nakadimanaw ni Sakaryas
a anak ni Barakyas a diniman kapoonan nyo do payawan no Masantwan
a Yanan kan altar.§

---

‡ **23:31 23:31** Sigon do kapangtokto no Jodyo, ki tawiden anak dadakay dan inyapwan da, ta batahen da a, “Akmas dadakay no āmang, ki komwan anak.” § **23:35 23:35** Gen. 4:8; Sak. 1:1; 2 Kron. 24:20-22

36 No ibahey ko dyinyo, ki oyod a rawaten nyonchi a tawotawo do dya
kapotōtan kapagdosa dan kapoonan nyo saw a maynamot do tabo marahet
a pinarin da."

No Katanyis Ni Jesos A Maynamot Do Jerosalem
(Lk. 13:34-35)

37 Ki binata na pan Jesos nyaya a kāna, "Ay-ay pīman, inyo a tawotawo
do Jerosalem, ta diniman nyo saw propīta saw, as kan inagsidan nyo sas
bato natoboy saw dyinyo a tobotoboyen no Dyos! Naypipira dana chakey
koynyo a paychipehen a akmas kakhebaw no manok so pyek na saw, ki
makey kamo abaya!
38 Dawa, sichangori, nonolay narana inyo no Dyos. On, nonolay naw
syodad nyo kan Timplo nyo a mararayaw.
39 No ibahey ko dyinyo, ki polos a dyi nyo nanchi yaken a mirwa
a maboya a mandan marapit chimpo a kabata nyonchi sya a, 'Maday-
dayaw kan maitoroh pakono bindisyon do tinoboyaw ni Āpo Dyos a
pinakainawan na.' "

24

Ipakatoneng Ni Jesos Iyaw Kalasaw No Timplowaw
(Mk. 13:1-2; Lk. 21:5-6)

1 Minohbot si Jesos do Timplo. Ki do kapakabawa naranaw, naypasngen
saw nanawhen naw dya, kan inpadlaw da dyaw matatarek saw a tominek
do dawri a Timplo.
2 Ki binatan Jesos dyira a kāna, "On, maboya nyo sa tabo nyaya
sichangori. Ki ibahey ko dyinyo no oyod a apabanchi a polos matokos
a machidket a bato do yanan daya sichangori, ta malasanchi a tabo."

Siraw Kalidyatan Kan Kaidadanesan
(Mk. 13:3-13; Lk. 21:7-19)

3 Sinpangan na, somnonget sa Jesos do tokonaw a mayngaran so Olibo.
Do nakapaydisna naw, naypasngen sa dyaw nanawhen naw a sira lang,
as nakaiyahes da sya a kon da, "Ibahey mo pa dyamen an kangonchiw
kaparin dan nyaya, kan maypāngonchiw pakailasinan namen so kangay
mo, as kan iyaw pandan lobongaya?"
4 Ki initbay ni Jesos dyira a kāna, "Magannad kamo tan abo mapay-
chawaw dyinyo.
5 Aro sanchiw mangay a mangosar so ngaran ko, kan batahen danchi a,
'Yaken si Kristo!' Aronchiw allilawen da.
6 As madngey nyonchiw kabtak no gobat kan damdāmag maynamot do
gobat, ki mabakel kamo abanchi, ta machita maparin saw nyaya, ki chakey
naba batahen a nawri danaw pandan lobongaya.
7 Maggogobat sanchiw nasyon kan nasyon, as kan komwan sanchiw
pagaryan kan pagaryan. Myan pa sanchiw kapaychapteng kan gin-gined
do matatarek saw a logar.
8 Tabo siraw nya, ki pangrogyan pa no panglidyalidyat a akmas
kapagpasikalaw no maymanganak.
9 "Ki do dawri, tiliwen kan idarom danchinyo no tawotawo a lidyalidy-
aten, as kan dimanen da panchinyo. Ipsok danchinyo no tabo tawotawo
maynamot do kapachichasa nyowaya dyaken.
10 As do dawri, aro dana sanchiw tomadyichokod do kapanganohed da
dyaken. Maysin-lilipot sanchi, kan maysin-iipsok dana sanchi.

11 Mohtot sanchiw aro sa sinan propīta a mapaychawaw siras aro saw a
tawotawo.
12 As maynamot anchi do kapayparo danayan marahet, maypakapsot
dananchiw adaw no aro a tawotawo.
13 Ki maisalakan anchiw makaibtor so kapanganohed na mandad
pandan.
14 Machita maikasaba a manma iyaw Maganayaya a Dāmag a maynamot
do pagtorayanaya ni Āpo Dyos do tabo nasnasyon do lobongaya tan ma-
paneknekan dan tabo tawotawo. Anchan tayokaw nawri, iya dananchiw
kangay no pandan lobongaya.”

No Makamwamomo A Mangrarayaw
(Mk. 13:14-23; Lk. 21:20-24)

15 Tinongtong ni Jesos naychirin a kāna, “Maboya nyonchiw
‘Makamwamomwaw a Mangrarayaw’ a maytēnek do masantwan a
yanan a akmas binataw ni Daniel* a propīta no Dyos kaychowa. (Inyo a
makabāsa so nyaya, awāten nyo a maganay iyaw chakey na batahen!)
16 Do dawrinchi, siraw myan do Jodya, machita mayyayo sanchi a
somonget do katokotokonan a tomayo.
17 Iyanchiw myan do papagaw no bahay na,† ki dyi dana pakono a
maybabalay a manghap so warawara na do irahem no bahay na a iyonot
na.
18 Masaw myanaw do bengkag naw, dyi dana pakono a maybidi do bahay
na a mangay a manghap so pagsokatan na.
19 Ki piman, ta makakāsi sanchiw mabogyaw kan mapasoswaw do dawri
a araw!
20 Maydasal kamo do Dyos tan dyi pakono a ammyan mana do Araw a
Kapaynaynahah iyaw kapayayo nyo.
21 Ta do dawrinchi, myan sanchiw lidyat a polos a dyi pa naparin
mana dyi pa napadasan nakayapo do nakaparswa no Dyos so lobongaya a
mandas changori, as kan mapirwa pabanchi a polos nyaya do masakbayan.
22 Ki an dya inaksayan no Dyos bidang no nawri sa araw a kalidyatan,
abanchiw aran sino a mabidin a sibibyay do lobongaya. Ki maynamot
dyirad tawo saw a pinidi no Dyos, chinsayan naw araw sayanchi a kayan
kalidyatanaya.
23 “Do dawrinchi, an myan makabata sya dyinyo a kāna, ‘Chiban nyo, ari
dana dyas Kristo!’ mana ‘Chiban nyo, tori aba dwadaw?’ ki manganohed
kamwaba dyira.
24 Ta tombod sanchiw aro a sinan Kristo kan sinan propīta a mapaboya
so makaskasdaaw saw a milagro kan pangancharan tan pamaychawaw da
siras aro a tawotawo. On, allilawen da sanchi, an maparin, aran sira paw
pinidyaw no Dyos a tawo na.
25 As dawa, kadngeyen nyo, ta naisakbay ko na sa naibahey a tabo dyinyo
nya saya.
26 “Dawa, an batahen danchi dyinyo a kon da, ‘Yangay nyo a chiban, ta
aryaw do let-ang si Kristo,’ ki mangay kamo aba daw ah. As an batahen
danchi dyinyo a kon da, ‘Aryaw si Kristo a tomayotayo do irahem dya,’ ki
anohdan nyo saba.
27 Ta akmas karanyagaw no kimat a yapod dāya a magpalaod, ki komwan
kangay konchi a Tawo a Yapod Hanyit.

---

* **24:15 24:15** Dan. 9:27; 11:31; 12:11 † **24:17 24:17** Do Jodya, do chimpon Jesos, namarin saw tawotawos papag da do lantagaw a atep no bahay da tan pagpariiran da.

28 “Masyirto a matongpal nyaya a akmas panyinyirinaya a mabata a,
‘Aran dino a yanan bangkay, dawrinchiw kakpehan dan agila a omsitsit
sya.’ ” Nyaw binatan Jesos.

No Kangay No Tawo A Yapod Hanyit
(Mk. 13:24-27; Lk. 21:25-28)

29 Tinongtong ni Jesos naychirin a kāna, “Nanyeng do katayokanchi no
nawri sa a araw a kalidyatan, maysarinchiw araw, kan arabanchiw sedang
no bohan. Maychahesday sanchiw bitohen a yapod hanyit, as kan tabonchi
do hanyit a myan so panakabalin, ki makosokoso sanchi.‡
30 Do dawri, mapaboyanchi do hanyit iyaw pangilasinan so kapaybidi
ko a Tawo a Yapod Hanyit, kan do dawrinchi, siraw tabo nasnasyon
do lobongaya, ki taywaranchiw kapagmamayo da.§ Ta do dawrinchi, ki
maboya danchi yaken a Tawo a Yapod Hanyit a mawara a pongosan no
demdem* a myan so panakabalin kan tan-ok.
31 Sinpangan na, toboyen ko sanchiw anghilis ko, as kan do kapaylilyak
anchin trompita, mangay sanchi a mangpeh siras pinidi kwaw do aran
dino a seksek do intīro a lobong a yapod dāya kan laod, ammyānan kan
abagātan.”

No Mahap A Nanawo Do Kayo A Igos
(Mk. 13:28-31; Lk. 21:29-33)

32 Sinpangan na, tinongtong ni Jesos nangnanawo a kāna, “Adālen nyo
nya pangarig a maynamot do kayowaw a igos: An somiknan a omlak kan
tomohos, chapatak nyo na a masngen danaw rayon.
33 Komwan pa dyinyo sichangori. An maboya nyonchiw katongpal no
tabo nya saya kalidyatan, chapatak nyo nanchi a īto danaw kawara ko,
kan mayarig do nagtoktok danaw do aneb a mapanyiwang.
34 No ibahey kwaya dyinyo, ki oyod. Myan panchi dyinyo do dyaya
kapotōtan† sibibyay pa do katongpal no tabo no bata ko saya.
35 Iyanchiw hanyit kan tanaya, ki mabo sanchi a tabo, ki mabo abanchi
a polos chirin ko.”

Abaw Makapatak So Nawri A Araw Kan Oras
(Mk. 13:32-37; Lk. 17:26-30, 34-36)

36 “An maynamot do dawri a araw kan oras no panongpalanaya, ki aba
polos makapatak sya. On, ta aran siraw anghilis do hanyit, ki chapatak
daba. As aran yaken a Anak no Dyos, ki chapatak kwaba, an dyi lang a si
Āmang kod hanyit moyboh a makapatak sya.
37 Akmas kaparin daw no tawotawo saw do kachimpo ni Noyi, komwan
anchiw kaparin dan tawotawo do kangay konchi a Tawo a Yapod Hanyit.
38 On, ta akmas sakbayaw no layos a siraw tawotawo, ki nāw da
komninan kan naybobok kan naychakababahay a nandad nakasdepaw ni
Noyi do biray naw.
39 Ki chinapatak dabaw napariparin a nandad kayan danaw no layosaw
a nangalyod sira a tabo. Komwan anchi do kangay ko a Tawo a Yapod
Hanyit.
40 Do dawrinchi a araw, myan saw dadwa mahahakay do bengkag,
mahap anchiw asaw, ki mabidin asaw.

---

‡ **24:29 24:29** Isa. 13:10; 34:4; Esek. 32:7; Joel 2:10; 3:15; Hag. 2:21; Pal. 6:12-17 § **24:30 24:30** Sak. 12:10 * **24:30 24:30** Dan. 7:13; Mk. 9:7; 14:62; Pal. 1:7 No chakey a batahen demdem, ki “bīleg no Dyos a mangokom.” † **24:34 24:34** Mana “inyo a tawotawo a Jodyo.”

41 Masaw a myan sanchiw dadwa mababakes a manggiling. Mahap
anchiw asaw, ki mabidin asaw.
42 As dawa, sisasagāna kamo pakono ah, ta chapatak nyo abaw araw a
kangay no Āpo nyo.
43 Ki kaawāten nyo nya: An chapatak no akin bahay iyaw orasaw a
kangay no manakanakaw do bahay na an mahep, syimpri, nāw nanchi a
mayokay a magsagsagāna tan dya makasdep manakanakawaw.
44 Dawa, komwan kamo pakono a pirmi a nakasagāna, ta mangay
akonchi a Tawo a Yapod Hanyit do dyi nyo a hahawen a oras." Nawriw
binata ni Jesos dyira.

Iyaw Mapagtalkan Kan Dya Mapagtalkan A Adipen (Lk. 12:41-48)

45 Ki binata ni Jesos a kāna, "Iyaw mapagtalkanaw kan masirib a adipen,
ki iyanchiw talken āmo naw a manyidechideb siras rarayay na saw a
adipen, kan iyanchiw maminglay dyira so kanen da.
46 Magasat nawri a adipen an masabatan āmo naw a madama na
pariparinen inbilin naw.
47 Ibahey ko dyinyo oyod. Payparinen anchi no āmo naw a iya danaw
mangaywan so tabo warawara na.
48 Ki an kaspangarigan, marahet nawri a adipen, as kan batahen na do
aktokto na a kāna, 'Mahay pa ngataw kawara no āmo kwaw.'
49 Do dawri, nāw narana mangkabkabil siras kapayngay naw a adipen,
as kapagbokbokatot kan kapachichinom na dyirad maboboken saw.
50 Sinpangan na, nyeng a mawaraw āmo naw do dyi na hahawen a araw
kan oras do kadama naw a mamariparin so komwan.
51 Ayket na! Syimpri dosāen nanchi a dimanen. On, ipanānam nanchi
dyaw no dosa daw no maysinsīsingpet saw a tawotawo a yanan dan
tomanyitanyis saw kan mayngaletnget a tawotawo do lidyat da," binata
ni Jesos.

25

No Pangarig A Maynamot Do Asa Poho A Babbalāsang

1 Ki do dawri, tinongtong ni Jesos nangnanawo, as kan binata na a kāna,
"No kangay no pagtorayan ni Āpo Dyos, ki maiyarig anchi dyirad asa poho
saya babbalāsang a nanghap so riraken da a mangay a mangbayat so
mahakayaw a mangabahay.*
2 Ki siraw dadimaw, ki masalanga sa, as siraw dadimaw, ki masisirib sa.
3 Inhap dan masalangaw paysohwan daw, ki nanghap saba so risirba da
lana.†
4 Ki siraw masiribaw, inapno da saw paysohwan daw, as matarek paw
napangayan das risirba da.
5 Ki maynamot ta nahay a nawaraw nobyowaw, nadoho sa, as dawa,
nakaycheh saw babbalāsangaw.
6 "Ki do kaābak no ahep, myan nangngey a kāna, 'Ari danaw nobyowaw!
Yangay nyo na bayaten!'

---

* **25:1 25:1** Do dadakay dan Jodyo, an myan magkasar, iyaw nobyowaw, ki mangay do bahay no nobya naw do dāmwaw a araw no kasar. Do dawri a ahep, siraw naychabahayaya as kan siraw bisīta dāya, ki maysoho sa mangay do mayparinaw anchi a bokod darana bahay. † **25:3 25:3** Do dawri a chimpo, no osaren da do riraken da, ki lana no olibo.

7 “Ki do dawri, naybangon saw babbalāsangaw, as nakaisagāna da siras
paysohwan da saw.
8 “Ki siraw masalangaw, ki nanahes sas lana daw no masisiribaw a
kon da, ‘Torohan nyo pa yamen so lana nyo, ta makey danaya mawsep
paysohwan namenaya.’
9 “Ki binata dan masiribaw dyira a kon da, ‘Namna! Engga, ata, āngo
nchan dya makanawob dyaten a tabo. Maganaganay an mangay kamo na
gomātang so dyira nyo.’
10 “Dawa, nangay sa gomnātang dadimaw so lana da. Ki do kabo da
paw, nawaraw nobyowaw. Sinpangan na, nachirayay saw myanaw so lana
a somindep do pagkasaranaw, as nakaneb danan pantawaw.
11 “Ki nahay abas dēkey, nawara saw nangayaw a gomnātang so lana
da, kan inngengey da a kon da, ‘Āpo, Āpo, pasdepen mo pa yamen.’
12 “Ki binatan nobyowaw a kāna, ‘Ay, engga! Chapapatak ko abaya
inyo.’ ”
13 Pinanawdyi ni Jesos a kāna, “Sisasagāna kamo pakono, ta chapatak
nyo abaw araw mana oras a kangay ko.”

No Pangarig Dyirad Tatdo A Tobotoboyen (Lk. 19:11-27)

14 Tinongtong ni Jesos naychirin a kāna, “Maiyarig paw pagtorayan ni
Āpo Dyos do asa tawo a magbyahi. Ki do sakbayaw a kakaro na, nangitalek
so warawara na dyirad tobotoboyen naw.
15 Tinorohan naw asaw so dadima ribo a kwarta.‡ As iyaw asaw, ki
tinorohan nas dadwa ribo, as asa ribo do asaw. Intoroh na dyiraw
hahawen naw a kabaelan da parakohen. Ki do katayoka naranaw a
nanoroh dyira, nagbyahi dana.
16 “Iyaw nanorohan naw so dadima ribo, ki nanyeng na innigosyo, ki
naiganansyaan nas akmas kārwaw no inhap naw a dadima a ribo.
17 Ki aran iyaw nanorohan naw so dadwa ribo, ki innigosyo na, ki
nakaganansya so akmas naitorohaw dya.
18 Ki iyaw nanorohanaw so asa ribo, ki yangay na inlabeng iyaw kwartaw
no āmo na tan itayo na.
19 “Ki do nakahay naranaw, somnabat danaw āmo daw kan nachikwinta
dyira.
20 Ki nangay natorohan naw so dadima ribo, kan inyangay na intoroh
do āmo naw kwartaw a naitoroh dya kontodo naganansya naw a dadima
ribo, as nakabata na syad āmo naw a kāna, ‘Mo Āpo, dadima ribo intoroh
mo dyaken, ki sichangori, cha danaw kwarta mwaw kan iyaw ganansya
mo a dadima pa ribo.’
21 “Ki binatan āmo naw dya a kāna, ‘Maganayayaw pinarin mwaya, kan
managtongpal kan matalek kaya tobotoboyen! Maynamot ta mapagtalkan
ka do dēkey a bānag, pagaywanen konchi mos arwaro pa. Changori,
somdep ka a machiraman a machipagragsak dyaken.’
22 “Ki do dawri, nangay natorohan naw so dadwa ribo, as nakabata
na syad āmo naw a kāna, ‘Mo Āpo, dadwa ribo intoroh mo dyaken, ki
sichangori, cha danaw kwarta mwaw kan iyaw ganansya mo a dadwa pa
ribo.’
23 “Ki binatan āmo naw dya a kāna, ‘Maganayayaw pinarin mwaya, kan
managtongpal kan matalek kaya tobotoboyen! Maynamot ta mapagtalkan

‡ **25:15 25:15** “Kwarta” mana “talento.” Mt. 18:24

ka do dēkey a bānag, pagaywanen konchi mos arwaro pa. Changori, somdep ka a machiraman a machipagragsak dyaken.’

24 “Ki do dawri, nangay natorohan naw so asa ribo, as nakabata na syad
āmo naw a kāna, ‘Āpo, chapatak kwaw a masosolyen ka. Nawryayaw
chabalay mo machichami kan magranyi kayas dyi mwa inmoha, kan hapen
mo dyi mwa itahep.
25 Dawa, namo akwaw. Inyangay ko a inlabeng kwartaya a intoroh mo.
Sichangori, cha danaw kwarta mwaya!’
26 “Ki do dawri, binatan āmo naw dya a kāna, ‘Oltimo kayas karahet
kan kasadot a tobotoboyen! Chapatak mo naya a nawriw chabalay ko
machichami kan ranyen ko aran dyi kwa inmoha, kan hapen ko dyi kwa
itahep.
27 An komwan chapatak mo, rebbeng na pakono a pinasdep mo do
bangko kwarta kwaw tan sakangwan myan nahap ko do kapaybidi
kwayaw sigodaw a myan dyaken kontodo anak na?’
28 Ki do dawri, binata no āmwaw dyirad kadwan saw a tobotoboyen na a
kāna, ‘Apen nyo kwarta kwaw dya, ta itoroh nyo do myanaw so asa poho
a ribo.
29 Ta no tawowaw a myan so mapariparin, ki arwaro maitoroh dya tan
magsobra. Ki no abos mapariparin, aran iyaw dēkeyaw a myan dya, ki
mapakaro panchi dya.
30 As iyaw abos sinpangan a tobotoboyen, ki apen nyo, kan paksyaten
a mangay do mamansokel a kasarisaryan a yanan dan tomanyitanyis saw
kan mayngaletnget a tawotawo do lidyat da.’ ”

No Kaokom Dan Nasyon

31 Tinongtong ni Jesos naychirin a kāna, “Anchan mangay ako a Tawo
a Yapod Hanyit kontodo kabīleg kan dayag ko, kan pachirayayan ko pa
sanchiw tabo anghilis ko, ki do dawrinchi, maydisna akonchid trono kwaw
a magtoray.
32 Mapaychichipeh sanchiw tawotawo do tabo nasyon do salapen ko, as
paychapidyen ko sanchi a akmas kapaychapidyaw no magpaspastor siras
karniro kan kalding.§
33 Siraw malinteg a maiyarig dyirad karniro saw, ki pangayen ko sanchi
do kawanan ko. As siraw maiyarig dyirad kalding, ki pangayen ko sanchi
do kaholi kwaw.
34 Anchan tayokaw nawri, yaken a Āri, ki batahen konchi dyirad
tawotawo saw do kawanan kwaw, ‘Ngay, inyo a binindisyonan Āmang
ko! Rawaten nyo pagtorayan a naisagāna dyinyo a somniknan pad
nakaparswan lobongaya.
35 Maynamot ta naptengan ako, ki pinakan nyo yaken. Nawaw ako, ki
pinaynom nyo yaken, kan nangay ako a akmay gan-ganaet, ki pinadagos
nyo yaken.
36 Do kabwaw no laylay ko, ki linaylayan nyo yaken. Naganyit ako, ki
sinarongkaran nyo yaken, as kan nabahod ako, ki yangay nyo yaken a
sinidongan.’
37 Ki atbayen danchi no malinteg saw a tawotawo a kon da, ‘Kangom
Āpo, nakaboya namen dyimo a naptengan, ki pinakan namen imo, mana
kāngo nakawaw mo a pinaynom namen?

---

§ **25:32 25:32** Mt. 13:49-50; 25:41

38 As kāngo paw nakaboya namen dyimo a gan-ganaet, ki pinadagos
namen imo, mana kāngo nakaboya namen dyimo a abos laylay, ki
linaylayan namen imo?
39 As kāngo nakaboya namen dyimo a maganyit mana nabahod, ki
sinarongkaran namen imo?'
40 Ki yaken a Āri, ki batahen konchi dyira a kon ko, 'Ibahey ko dyinyo
oyod a an pinarin nyo naw komwan dyirad aran asa a mabobodis a
kakakteh ko, bāli pinarin nyo na dyaken.'
41 "Sinpangan na, ibahey konchi dyirad myanaw do kaholi kwaw, 'Inyo
a naokom dana a madosa, komaro kamo dya. Mangay kamo do abwaw so
pandan a apoy a naisagāna di Satanas kan siraw anghilis na saw.
42 Ta naptengan ako, ki pinakan nyo aba yaken. Nawaw ako, ki pinaynom
nyo aba yaken.
43 Do nakangay kwaw dyinyo a akmay gan-ganaet, ki pinadagos nyo aba
yaken. Do kabwaw no laylay ko, ki linaylayan nyo aba yaken. Naganyit
kan nabahod ako, ki polos a dyi nyo yaken a sinarongkaran.'
44 Ki atbayen danchi a kon da, 'Kangom Āpo, nakaboya namen dyimo
a naptengan mana nawaw, gan-ganaet mana abos laylay, naganyit mana
nabahod a dyi namen imo a sinidongan?'
45 Ki atbayen ko sanchi a kon ko, 'Ibahey ko dyinyo oyod a an dyi nyo sa
sinidongan aran asa dyirad kabobodisanaya, bāli yaken danaw dyi nyo a
sinidongan.'
46 Dawa, siranchiw nyaw mangay do abos pandan a kadosa, amnan siraw
malinteg saya dya, ki siraw mangay do yanan byay a abos pandan," binata
ni Jesos.

26

Sikapan Da A Dimanen Si Jesos
(Mk. 14:1-2; Lk. 22:1-2; Jn. 11:45-53)

1 Do nakaibahey danaw ni Jesos so tabo nya nanawo, binata na dyirad
nanawhen naw a kāna,
2 "Chapatak nyo a dadwa dana karaw mapahabas, as karapit no Pista no
Pakanaknakman so Nakahabas no Anghil. Ki do dawrinchi, maiparawat
ako a Tawo a Yapod Hanyit, as kan mailansa akonchi do kros."
3 Ki do kaibahey paw ni Jesos so nawri, naychipeh saw matotohos saw a
papadi kan siraw panglakayen da saw no Jodyo do palasyowaw ni Kaypas
a katotohosan a padi.
4 Nagtotolag sa an maypāngo kaikorimed da mangtiliw si Jesos tan
dimanen da.
5 Ki binata da a kon da, "Maparin aba irana ta tiliwen an madamaw pista
ah, ta angwan nawriw mangkiras so riribok dyirad tawotawo saw."

Napadwan So Bangbanglo Si Jesos Do Betanya
(Mk. 14:3-9; Jn. 12:1-8)

6 Sinpangan na, do kayan da Jesos do Betanya a idi, nangay a
nagsarongkar do bahayaw ni Simon a nagliproso do nakarahan.
7 Ki do kadama daw a koman, naypasngen dyaw asaw a mabakes a
nakaigpet so oltimo so kangina a bangbanglo a mayngaran so nardo a
nakapno do praskita a alabastro,* as nakapado na sya do ohwaw ni Jesos.

* **26:7** **26:7** Iyaw alabastro, ki kitan bato kan akmay dyidyaw. Tiktikan kan osaren da pangidyidyawan so bangbanglo.

8 Ki nakasoli saw nanawhen naw do nakaboya daw so nya a pinarin na,
as nakabata da sya a kon da, “Aysa! Mangbayo nyaya.
9 Magbalor nyaya so mangina. Dyori a maganaganay an ilāko, as itoroh
kwartaw dyirad mapopobri saw?”
10 Ki chapatak ni Jesos kadabadabay da, dawa, binata na dyira a kāna,
“Inolay nyo! Āngo ta ririboken nyo mabakesaya? Oyod a maganay nawri
a pinarin na dyaken.
11 Ta siraw pobri, ki pirmi sa myan dyinyo. Ki an yaken, manayon
akwaba dyinyo.
12 Pinado na dyaken bangbanglwaya tan maisagāna ko a maitanem.
13 No ibahey ko dyinyo, ki oyod a aran dino a kaikasabaan Maganayaya a
Dāmag do lobongaya, ki masarsarita panchiw pinarinayan nyaya mabakes
a pakanaknakman sya.”

No Kapachitolag Ni Jodas A Lipotan Na Si Jesos (Mk. 14:10-11; Lk. 22:3-6)

14 Sinpangan na, asa dyirad asaw a poho kan dadwa nanawhen ni Jesos
a mayngaran so Jodas Iskariote, ki nangay dyirad matotohos saw a papadi.
15 Ki binata na dyira a kāna, “Āngo itoroh nyo dyaken an iparawat ko
dyinyo si Jesos?”
Ki tinorohan das tatdo a poho a plata a pirak.
16 Do dawri, insiknan ni Jodas maychichwas so gondaway na a manglipot
di Jesos.

No Kaisagāna No Kapanawdyan A Pangmalem (Mk. 14:12-21; Lk. 22:7-14, 21-23; Jn. 13:21-30)

17 Do manōmaw a araw no Pista no Tinapay a Abos Libadora, ki nangay
sad Jesos nanawhen naw, as nakabata da sya dya a kon da, “Dino chakey
mo a pagsagānaan namen so pangmalem ta do Pistaya no Nakahabasaw
no Anghil?”†
18 Ki binata na dyira a kāna, “Somdep kamo do syodadaya, as kangay nyo
do asaw a tawo, as kaibahey nyo sya dya a kon nyo, ‘Binataw ni Maistro a
narapit danaw oras, as do bahay monchiw pachipistaan na kan nanawhen
na saw.’ ”
19 Do dawri, tinongpal dan nanawhen naw inbilinaw ni Jesos dyira.
Insagāna daw kanen da sigon do dadakay daw a Jodyo do pistaya a
pakanaknakman so nakahabasaw no anghil.
20 Ki do kapaysarisari naranaw, nahahanghang sa Jesos kan siraw dosi
saw a nanawhen na.
21 Ki do kayan daw a koman, binata ni Jesos dyira a kāna, “No ibahey
ko dyinyo, ki oyod. Asanchi dyinyo manglipot dyaken.”
22 Ki do dawri, taywara a nagmamayo saw nanawhen naw, kan
somniknan sa nagsasarono a nangyahes sya di Jesos a kon da, “Mo Āpo,
yakenori?”
23 Ki tinbay ni Jesos a kāna, “Iyaw kinayrayay kwaya nangisawsaw so
tinapay do sabakaya, ki iyanchiw manglipotaw dyaken.
24 Yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki syirto a madiman akonchi a akmas
naitolasaw do Masantwanaya a Tolas, ki kapakāsi panchi no nawri a tawo
a manglipot dyaken! Maganaganay an dya nayanak nawri a tawo.”

---

† **26:17 26:17** No dāmwaw a pangmalem do dyaya a pista, ki pinangaranan da so Pistan Passover a pakanaknakman da so nakahabasaw no anghil do Egipto. Eks. 12:1-27; Leb. 23:5-8; Deot. 16:5-8

25 Ki naychirin si Jodas, iyaw manglipotaw sya a kāna, “Mo Maistro,
yakenori?”
Ki binatan Jesos, “Nabata mo na.”

No Manawdyi a Kapachipangmalem Ni Jesos Dyirad Nanawhen Naw (Mk. 14:22-26; Lk. 22:15-20; 1 Kor. 11:23-25)

26 Ki do kayan daw a koman, nanghap si Jesos so tinapay, as nakapay-
dasal na nagyaman di Āpo Dyos. Sinpangan na, inakchikchid na a intoroh
dyirad nanawhen naw, as nakabata na sya dyira a kāna, “Hapen nyo, as
kan kanen nyo, ta nyaw inawan ko.”
27 Sinpangan na, nanghap so asa kabaso do inomen daw, as nakapagya-
man nad Āpo Dyos, as nakaiparawat na sya dyira, as nakabata na sya a
kāna, “Minom kamo a tabo so nya.
28 Ta iyaw nya, ki raya ko a moyog anchi do kadiman ko a pangsigorādo
so bayo a tolag no Dyos tan mapakawan tabo tawotawo do gatogatos da.
29 Ibahey ko dyinyo a mirwak pabanchi a polos a minom so palekaya no
obas a mandad araw a kapachinom ko dyinyo so bayo do pagtorayan ni
Āmang ko.”
30 Do katayokaw no nawri, nagkankanta sa, as nakahbot da a somnonget
do Tokon a Olibo.

No Kaibahey Ni Jesos So Kailibak Sya Ni Pedro (Mk. 14:27-31; Lk. 22:31-34; Jn. 13:36-38)

31 Do kayan da pa do rarahan, binatan Jesos dyira a kāna, “Iyaw nya
ahep, ki inyo a tabo, ki payayowan nyonchi yaken a akmas naitolasaw
do Masantwan a Tolas a kāna no Dyos, ‘Dimanen konchiw mangonong so
karniro, as siranchiw karniro, ki maychawpit sanchi.’‡
32 Ki anchan mirwa akwa mabyay, manmanma akonchi a mangay do
Galilya kan inyo.”
33 Ki initbay ni Pedro dya a kāna, “Aran komaro sanchi a tabo dyimo, ki
an yaken, ki engga!”
34 Binata ni Jesos dya a kāna, “Ibahey ko dyimo oyod mo Pedro a do
dyaya ahep, sakbay a monyiw sabongan a manok, naypitdo mo nanchi
yaken a inlibak.”
35 Ki binata dya ni Pedro a kāna, “Aran mairaman akonchi a madiman
dyimo, polos a dyi koymo a ilibak.” Komwan paw binata da tabo no
nanawhen naw.

No Kapaydasal Ni Jesos Do Getsemani (Mk. 14:32-42; Lk. 22:39-46)

36 Sinpangan na, do kawaraw da Jesos do asaw a logar a mayngaran
so Getsemani,§ binata ni Jesos dyirad nanawhen naw a kāna, “Maydisna
kamo dya, ta mangay ako dwadaw a maydasal.”
37 Katayoka na nangibahey syaw, inhap na sa Pedro kan siraw dadwaw
a anak ni Sebedeo, kan nachibawa sa so dēkey. Do dawri, somniknan si
Jesos a magmamayo kan mariribok.
38 Sinpangan na, binata na dyira a kāna, “Taywarayaw kapagmamayo
ko, kan akmayaw chadiman ko. Mabidin kamo dya, ki machipagridam
kamo dyaken ah.”

---

‡ **26:31 26:31** Sak. 13:7 § **26:36 26:36** No chakey na batahen Getsemani do chirin a Hebreo, ki “pasok” mana “pangatsan.” Iyaw nya, ki myan do makataylaodaw a tokon a mangaranan so Olibo a somalap do Jerosalem.

39 Do dawri, naypabawas dēkey, as nakapaysasakeb nad tana, as
nakapaydasal na a kāna, “Mo Āmang ko, an maparin, ki paditchanen mo
pa yaken do kalidyatan kwaya.* Ki pagayatan kwabaw matongpal, an dya
iyaw chakey mo.”
40 Sinpangan na, do kapaybidyaw ni Jesos do yanan daw no tatdwaw a
nanawhen na, ki nadasan na sa a makaycheh. Binata nad Pedro a kāna,
“Aysa! Maparin nyo abawriw machipagridam dyaken so aran asa kaoras?
41 Makaridam kamo kan maydasal kamo pakono tan dyi kamo a masday
do solisog. Oyod a sisasagānaw kapangtokto nyo, ki makapsot inawan
nyo.”
42 Katayokan nawri, naypirwa nachibawa si Jesos do paydasalan naw, as
nakapaydasal na a kāna, “Mo Āmang, an dya maditdit nya, malaksid an
isabhay ko nya lidyat, maparin pakono a akmas chakey mwaw.”
43 Ki do kapirwa naranaw a naybidi do yanan daw no nanawhen naw,
myan dana sa minirwa nakaycheh, ta oyod das kadoho.
44 Dawa, kinarwan dana sa ni Jesos a mirwa, as nakapaybidi na do
paydasalan naw. Iyaw pitdwaya no kapaydasal na, ki akmas nakapaydasal
nad dāmwaw.
45 Sinpangan na, naybidi dyirad nanawhen na, as nakabata na dyira a
kāna, “Ari kam pawri a makaycheh kan maynahah? Chiban nyo an dya
narapit danaw orasaw, as kaiparawat ko a Tawo a Yapod Hanyit dyirad
arwaw so gatos.
46 Maybangon kamo na, ta may ta na. Chiban nyo, tori danaw
manglipotaw dyaken!”

No Kalipot Kan Katiliw Da Si Jesos
(Mk. 14:43-50; Lk. 22:47-53; Jn. 18:3-12)

47 Madama pa maychiychirin si Jesos do nakawaraw ni Jodas a iyaw
asaw dyirad asa poho kan dadwa saw a nanawhen na. Nachirayay sa
dyaw arwaw a tawotawo a nakabahayang kan nakamamalo a tinoboy dan
matotohos saw a papadi kan siraw panglakayen da saw no Jodyo.
48 Tinorohan ni Jodas saw nachirayayaw dya so sinyal a iyaw nyaya: “No
dadek kwaw anchi, ki iyaw kadyawen nyowaya, dawa, tiliwen nyonchi.”
49 Do nakapakarapit daw daw, ki taros a nangay si Jodas di Jesos, as
nakabata na sya a kāna, “Oy, mo Maistro,” as nakadadek na sya.
50 Ki initbay ni Jesos dya a kāna, “Mo Sit, parinen mo chakey mwa
parinen dyaken.”
Ki do dawri, naypasngen saw tawotawowaw, kan kinamet das Jesos a
tiliwen.
51 Ki do dawri, inasot no asaw dyirad nanawhenaw ni Jesos bahayang
naw, as nakasintaw nas adipenaw no katotohosanaw a padi, kan naringo-
dan.
52 Sinpangan na, binatan Jesos dya a kāna “Pasohoten mo bahayang
mwaya, ta no mangdiman so kapayngay na tawo do bahayang, ki bahayang
anchiw omdiman sya.
53 Chapatak mo abawri a maparin ko mangdaw so sidong ni Āmang ko,
kan nyeng na toboyen nasosorok paw kan asa poho kan dadwa a bonggoy
dan anghilis saw?
54 Ki an parinen ko komwan, maypāngo pa matongpal naitolasaw do
Masantwan a Tolas a machita maparin saw nya?”

---

* **26:39 26:39** Mana “paditchanen mo pa yaken do kōpaya.”

55 Sinpangan na, binatan Jesos dyirad nangtiliwaw sya a kāna, “Tolisan
akori? Āngo ta myan bahayang nyo kan mamalo nyo a mangay a omtiliw
dyaken? Kararaw, ki nachidisdisna ako dyinyo a nangnanawo dyinyo do
Timplo, ki asyo nyo yaken a pinadas a tiliwen do dawri.
56 Ara, naparin saw tabo nyaya tan matongpal binata daw no propīta
saw do Masantwan a Tolas.”
Ki do dawri, naychapayapayayo saw nanawhen naw, as ninonolay
daranas Jesos.

No Kaiyangay Da Si Jesos Dyira Do Pangokoman
(Mk. 14:53-65; Lk. 22:54-55, 63-71; Jn. 18:13-14, 19-24)

57 Sinpangan na, do nakatiliw daw si Jesos, inyangay da do bahayaw
no katotohosanaw a padi a si Kaypas, ta dawriw nakakpehan dan
mangnanawowaw so linteg kan siraw panglakayen daw.
58 Ki do dawri, myan a mononot si Pedro a makabawa so dēkey, kan
tod a nanda do atataw no bahay no katotohosanaw a padi. Do nakasdep
naw do atataw, nachidisna dyirad gwardya saw tan chiban na an āngo
mapariparin di Jesos.
59 As siraw matotohos saw a papadi kan siraw tabo konsihal saw, ki
nanta sas bayataw a pangpaneknek a maikontra di Jesos tan myan iyaw
pakayapwan da omdiman sya.
60 Ki alit na abo nachichwasan da a aran aro mabayataw saw a nangay
a maychirin so maikontra dya. Ki do kahay darana a maychichwas,
myan saw naytēnek a dadwa mahakay kan nangay sa do salapen daw,
as nakabata da sya a kon da,
61 “Binataw no nyaya tawo a maparin na kono a rarayawen Timplowaw
no Dyos, as kapirwa na kono sya patneken do irahem no tatdwa karaw!”
62 Ki do dawri, naytēnek katotohosanaw a padi, as nakaiyahes na syad
Jesos a kāna, “Oyodoriw batabatahen daya maikontra dyimo? Abawriw
maitbay mo?”
63 Ki naylilyak aba si Jesos.
Sinpangan na, pinirwa danan katotohosanaw a padi a inyahes dya a
kāna, “Pagkaryen koymo do salapen sibibyayaw a Dyos a ibahey mo an
imo si Kristo a Anak no Dyos.”
64 Ki binatan Jesos a kāna, “Nabata mo na. Ki no ibahey ko dyinyo, ki
somiknan sichangori, maboya nyonchi yaken a Tawo a Yapod Hanyit a
maydisna do kawanan no Dyos do hanyit a myan so panakabalin, as kan
maboya nyo panchi yaken a maypābodis a yapod hanyit a mapongosan so
demdem.”†
65 Do dawri, taywaraw nakapakasoli no katotohosanaw a padi. As dawa,
pinirit naw laylay naw, as nakaibahey na sya dyirad tawotawo saw daw
a kāna, “Aysa! Maddi, ta tod naya dyābat si Āpo Dyos do kapachiyengay
no toray na do Dyos! Machita ta pawriw pamaneknek ta? Nadngey nyo
nayaw marahet a binata na.
66 Ki āngo keddeng nyo?”
Ki initbay da a tabo a rebbeng naranaw a madiman.
67 Do dawri, chinichipan da kan dinandanog da. As siraw kadwan saw,
ki sinipsipat da.
68 Binata da dya a kon da, “Imom Kristo, tarosen mo pa an sino saw
nangsipataya dyimo?”

---

† **26:64 26:64** Sal. 110:1; Dan. 7:13; Mt. 24:30. No chakey a batahen demdem, ki “bīleg no Dyos a mangokom.”

No Kailibak Ni Pedro Si Jesos
(Mk. 14:66-72; Lk. 22:56-62; Jn. 18:15-18, 25-27)

69 Do dawri, myan a maydisna si Pedro do gagan do atataw. Sinpangan
na, nangay asaw a tobotoboyen a mabakes do yanan naw, as nakabata na
sya dya a kāna, “Na, aran imo, syirto a imo asaw a rarayay ni Jesos a taga
Galilya.”
70 Ki naglibak si Pedro do salapen dan tabo, kan binata na a kāna, “Wā!
Abayaw chapatak kod batabatahen mwaya!”
71 Ki minohbot si Pedro, as nakangay nad rowanganaw, ki naboya danan
asaw a matarek a tobotoboyen a mabakes, kan binata na dyirad kadwan
saw a myan daw a kāna, “Iyaw nyaya tawo, ki nachirayarayayaw di Jesos
a taga Nasaret.”
72 Do dawri, pinirwa danan Pedro a inlibak, as pinagkari na a kāna, “Pi!
Ikari kwa polos a dyi kwa chapapatak nawri a tawo.”
73 Nahay abas dēkey, myan saw naytēnek daw a nangay sa di Pedro,
kan binata da dya a kon da, “Syirto a imo asaw dyira, ata, madlawaya do
kapaychichirin mwaya.”
74 Do dawri, insiknan ni Pedro nagkari a kāna, “Si Āpo Dyos danaw
makatoneng an bayataw ako, ta chapatak ko abayaw nawri a tawo!”
Ki do dawri, nyeng a minonyiw sabonganaw a manok.
75 As nanakem ni Pedro binataw ni Jesos dya a kāna, “Sakbay a monyiw
sabonganaw a manok, ki maypitdo mo nanchi yaken a inlibak.”
Ki do nakanakem naw so nawri, minohtot si Pedro, kan napenpen nabaw
katanyis na.

27

No Kaiparawat Da Si Jesos Di Pilato
(Mk. 15:1; Lk. 23:1-2; Jn. 18:28-32)

1 Do kapaysesedang naranaw, nagtotolag sa tabo matotohos saw a papadi
kan siraw panglakayen da saw no Jodyo a dimanen das Jesos.
2 Katayokaw no nyaya, binahod das Jesos, as nakaiyangay da sya a
inparawat di Pilato a gobirnador a yapod Roma.

Iyaw Nakadiman Ni Jodas
(Ara. 1:18-19)

3 Ki do nakaboyaw ni Jodas, iyaw nanglilipotaw sya, so nakaikeddeng
daw a dimanen si Jesos, ki nagbabāwi kan pinabidi naw tatdwaw a poho
a plata a pirak dyirad matotohos saw a papadi kan panglakayen saw.
4 Binata na dyira, “Nakagatos ako, ta inparawat kwaya dimanen
tawowaw a abos gatos.”
Ki binata dan papadyaw kan panglakayen saw dya a kon da, “Abaw
bibyang namen daw. Imo danaw makatoneng.”
5 Ki pinagsid ni Jodas kwartaw do irahemaw no Timplo, as nakahbot na
a nangay a nanglodyit a nangapseh so inawan na.
6 Ki kinpeh dan matotohos saw a papadiw plata saw, as nakabata da
sya a kon da, “Baywan naw no linteg ta a pangayen tad pangapyanaw so
kwartan Timplo, ta tadiw nya no byay no asa tawo.”
7 Ki do dawri, napagtotolagan da a igātang das tana daw no mamari-
parinaw so angang tan payparinen da pagtatanman dan gan-ganaet saw.
8 Dawa, napangaranan so “Tana a Nagatang do Raya” a aran mandas
changori.

9 Do dawri, natongpal binataw ni propīta Jeremyas do kaychowa pa
a kāna, “Inhap daw tatdo a poho a plata a pirak a iyaw baloraw no
napagtotolagan dan kapotōtan Israelitaw a tadin byay na.
10 As in-gātang da so tanaw no mamariparinaw so angang a akmas
nakabilinaw no Dyos dyaken.”*

No Kaosisa Ni Pilato Di Jesos
(Mk. 15:2-5; Lk. 23:3-5; Jn. 18:33-38)

11 Do dawri, pinaytēnek da si Jesos do salapen gobirnadoraw† tan osisaen
na. Inyahes na dya a kāna, “Āngo? Imoriw Āri daw no Jodyo saw?”
Ki binata ni Jesos, “Nabata mo na.”
12 Ki do kapagatos daw sya no matotohos saw a papadi kan siraw
panglakayen saw, inatbay na saba.
13 Do dawri, binatan Pilato dya a kāna, “Madngey moriw kārwayan
kaipagatos da dyimo?”
14 Ki tominbay aba polos si Jesos do aran asaw lang a ipagatos da, dawa,
taywara chinaklat no gobirnadoraw.

No Kaikeddeng No Kadiman Ni Jesos
(Mk. 15:6-15; Lk. 23:13-25; Jn. 18:39–19:16)

15 Do kāda Pistan Nakahabasaw no Anghil do kāda tawen, myan dadakay
no gobirnador a mapakakaro so asa nabahod a tawo a aran sino a akdawen
dan tawotawo.
16 As do dawri, myan asaw a magdindinamag a nabahod a mayngaran
so Jesos‡ Barrabas.
17 Ki do nakapaychipeh daranaw no tawotawowaw, inyahes ni Pilato
dyira a kāna, “Sino chakey nyo a pakakarohen ko: si Barrabas mana si
Jesos a matawagan so Kristo?”
18 Binata naw nya, ta chinapatak na a maynamot do kahoho da nawriw
nangidaroman das Jesos dya.
19 Asa pa, ta do kapaydisna paw ni Pilato do pangokoman naw, ki myan
inpabahey dya no baket naw a kāna, “Machiraman kabad malintegaya a
tawo, ta natayēnep kwaw kahep, as kan oyod ko nayas kalidyat sichangori
a maynamot dya.”
20 Ki do dawri, pinaklaklal dan matotohosaw a papadi kan siraw
panglakayenaw siraw tawotawo saw tan akdakdawen da a si Barrabas
danaw pakakarohen ni Pilato, as ipadiman nas Kristo.
21 Ki mirwa inyahes danan gobirnadoraw dyira a kāna, “Na, ibahey nyo
na ah, an sino chakey nyo a pakakarohen ko dyirad dadwa saya?”
Ki initbay da, “Si Barrabas!”
22 Ki initbay ni Pilato a kāna, “Na, an komwan, āngo parinen kod Jesos
a matawagan so Kristo?”
Ki nāsa sa mangingengey sya a kon da, “Ipailansa mo do kros!”
23 Ki binata ni Pilato dyira a kāna, “Ta āngo pa? Āngo pinarin na a gatos
ta dawa?”
Ki naypangay nakaiyagagay da sya a kon da, “Ipailansa mo do kros!”
24 Ki maynamot ta maboya ni Pilato a apabaw sirbi na an tongtongen
na, basbāli a makey sa mamarin so riribok, napahap so ranom, as
nakapaybanaw na do salapen tawotawo, as nakabata na sya, “Abaw
bibyang ko do kadiman nyowayas nya tawo. Inyo danaw makatoneng ah!”

---

* **27:10 27:10** Sak. 11:12-13; Jer. 18:1-3; 32:6-10 † **27:11 27:11** Si Pilato nyaya. ‡ **27:16 27:16** Do kadwan a manyoskripto, aba naitolas a ngaran Jesos, as kan si Āpo Jesos abaw chakey na batahen.

25 Ki inatbay dan tabo tawotawo saw a kon da, “Inolay mo na, ta yamen
kan siraw anak namen sayaw makatoneng do kadiman nyaya tawo!”
26 Do dawri, pinakakaro na si Barrabas. Ki si Jesos, inpasaplit na dyirad
soldadwaw, as nakaimandar na sya dyira a ilansa da do kros.

No Kaoy-oyaw Dan Soldadwaw Si Jesos
(Mk. 15:16-20; Jn. 19:2-3)

27 Do dawri, inyangay dan soldadwaw ni gobirnador si Jesos do atataw
no bahayaw no gobirnadoraw, as kan chinpeh da sa tabo rarayay da saw
a soldado do salapen na.
28 Sinpangan na, pinakaro daw laylay naw, kan kinekehan da si Jesos so
akmay mabaya so kita kan akmas kekehaw no āri.
29 Namahokon sas manolok a inbalāngat das oho naw. Pinaigpetan das
byawo§ iyaw kawanan naw a tanoro na, as nakapaydogod da do salapen
na a naysindādayaw dya a kon da, “Mabyay Āri dayan Jodyo!”
30 Sinpangan na, chinichipan da, as nakapohes das byawowaw a
inpaigpet da dya, as nakapasimsimlod da sya do oho naw.
31 Do nakatayokaw no nakapangoy-oyaw dāya, pinakaro daw pinakekeh
daw dya, as nakapabidi das sigodaw a laylay na. Sinpangan na, inyayam
darana a yangay a ilansa do kros.

No Kailansa Da Si Jesos Do Kros
(Mk. 15:21-32; Lk. 23:26-43; Jn. 19:17-27)

32 Ki do kahbot daranaw do syodadaw, nabayat daw asaw a mahakay a
mayngaran so Simon a taga Sirene. Ki do dawri, pinilit daw nya mahakay
a naysabhay so krosaw ni Jesos.
33 Ki nakarapit sa do logaraw a mayngaran so Golgota. No chakey na
batahen, ki “Logar no Bangabanga.”
34 Sinpangan na, pinadas da a paynomen si Jesos so palek a napasaglan
so apdo.* Ki do nakataham naw sya, ki chinakey naba a ininom.
35 Sinpangan na, do nakatayoka daw a nangilansa si Jesos, nagbib-
inglayan daw laylay na saw maynamot do nakapagbibinonot da,
36 as nakapaydisna da ombantay sya.
37 Do toknolen naw, myan pinangay da a iyaw ipagatos daw dya. No
naitolas, ki “IYAW NYA SI JESOS, IYAW ĀRI DAN JODYO.”
38 As myan pa saw dadwa manakanakaw a pinarayay da a inlansa do
bokod da saw a kros do maybitaw ni Jesos. Iyaw asaw, ki myan do kawanan
naw. As iyaw asaw, ki myan do kaholi naw.
39 Siraw tawotawowaw a omhabas sya, ki inoy-oyaw da, kan naylilinlin
sa a binata da a kon da,
40 “Samna! Imo nakabataw sya a rarayawen monchiw Timplowaw, as
kapatnek mo syad irahem no tatdo a karaw! Pi! Sichangori, isalākan mo
paw mismo a inawan mo. An oyod a imo danaw Anakaw no Dyos, ayket
na, gomchin ka pad dawri a kros!”
41 Komwan paw matotohos saw a papadi, siraw mangnanawowaw so
linteg, kan siraw panglakayen saw, ki inoy-oyaw da.
42 On, binatabata da a kon da, “Nangisalakanaya so kadwan a tawo, ki
asyo naya maisalakan inawan na. An oyod a iyaw Āri dan tawotawo saw

---

§ **27:29 27:29** Siraw āri do kaychowa, ki myan igpet da a balitok a sarokod a nakaikitikitan so ngaran da a pangilasinan so katoray da. * **27:34 27:34** Sal. 69:21. Sigon do kapakaāwat dan magadal so Biblya, akmay inosar daw nyaya a pamagpipikel so inawan.

do Israel, ayket na, gomchin pakono do kros naya tan manganohed kami dya.
43 An oyod a magtalek do Dyos, kan oyod a Anak no Dyos a akmas binata
naw, chiban ta pan ara ikaso no Dyos a isalākan sichangori."
44 Ki aran siraw manakanakawaw a rarayay na a nailansa, komwan
kaoyaw da sya.

No Nakadiman Ni Jesos
(Mk. 15:33-41; Lk. 23:44-49; Jn. 19:28-30)

45 Somniknan do kayegen danaw no araw, nabo sedang, kan naysari iyaw
intīro a lobong a nandad kaalas tres do kamakoyab.
46 Sinpangan na, do kakalo naranaw a mangalas tres, nangngengey si
Jesos so malyak, kan binata na a kāna, "Eloi, Eloi, lama sabaktani?" No
chakey a batahen nyaya, ki "Dyos ko, Dyos ko, āngo ta ninonolay mo
yaken?"
47 Siraw naychatetēnekaw daw a nakadngey sya, binata da, "Tawagan
nya tawo si Elyas!"
48 Ki sinpangan na,, no asa dyira, ki nanyeng a nayyayo a nanghap so
akmay dadyi a pinakneban na so naysoka a palek, as nakapatap na syad
tobwanaw no byawo, as nakapagolo na syad dangoyaw ni Jesos.
49 Ki binata dan kadwanaw daw a kon da, "Anchi kamo, ta chiban ta
panchi an yangay a isalākan ni Elyas!"
50 Sinpangan na, minirwa dana nangngengey si Jesos so malyak, as
naybitos byay na do nakaiparawat naw so ispirito na di Āpo Dyos.
51 Do dawri, napirit a naysyay kortinaw† do Timplo a yapod tohos a
nandad sayran. Nagin-gined pa so mayit a napayayabhak siras rarakohaw
a bato.
52 As do dawri, naywangan saw tanem, as nagongar saw aro a nadiman
a tawotawo no Dyos.
53 Ki do nakapagongar danaw ni Jesos, minohtot sa do tanem daw a
aschip, as nakangay da do Jerosalem a iyaw masantwanaw a syodad a
dawriw nakaboyan sira no aro a tawotawo.
54 Ki taywara mananawaw kapitan daw no soldado saw kan siraw
rarayay naw a magbanbantay si Jesos do kadidiw daw so gin-ginedaw kan
iyaw kaboya daw so mapariparin naw. Binatabata da a kon da, "Oyod
sawen a Anak ni Āpo Dyos!"
55 Ki do mabawaw so dēkey di Jesos, myan aro saw a mababakes daw
a omchidechideb sya. Siraw nyaya mababakes, ki minonot sad Jesos a
somidosidong a yapo pad Galilya.
56 No kadwan dyira, ki sa Maria Magdalena, kan si Maria a ānang ni
Santiago kan Jose,‡ kan iyaw kabahayaw ni Sebedeo.

No Nakaitanemaw Ni Jesos
(Mk. 15:42-47; Lk. 23:50-56; Jn. 19:38-42)

57 Do kamakoyāb naranaw, ki nawaraw asaw a mahakay a mabaknang
a mayngaran so Jose a taga Arimatea, as kan iya, ki asa pa nanawhen ni
Jesos.
58 Nangay do yananaw ni Pilato, kan yangay na chindaw bangkayaw ni
Jesos. Do dawri, inbilin ni Pilato tan maitoroh dya.

---

† **27:51 27:51** Iyaw nyaya kortina, ki matokpoh kan lilibeng no Kasasantwanaw a Yanan do irahem no Timplo dan Jodyo saw. Eks. 26:31-33; Heb. 9:3 ‡ **27:56 27:56** Nyaya, ki si Maria a ānang Jesos.

59 Dawa, yangay ni Jose a inhap bangkayaw, as nakapongos na sya so
madalos a ayowayob.
60 Sinpangan na, pinosek naw bangkayaw ni Jesos do mismo naw a
tanem a aschip a bayo pa inpaparin na a nabangbangan, as nakaneb na
syas rakkoh a bato, as nakayam narana.
61 Ki myan sa daw, sa Maria Magdalena kan asa paw a Maria a myan a
maydisna do anmwaw no pantawaw no tanem.

Siraw Magbanbantay Do Tanemaw

62 Do somarono danaw a araw, do katayoka danaw no Arawaw a
Kapagsagāna,§ nangay sad Pilato matotohosaw a papadi kan siraw
Parisyowaw.
63 Binata dad Pilato a kon da, “Āpo, manakem namenaya a do kabyay
paw no nawri a mangal-allilawaw a tawo, ki binata naw a mirwa kono a
mabyay do chatatdo naw a araw.
64 Dawa, ibilin mo tan mabantayan so maganay tanemaw a mandan
makahabas tatdo a karaw. On, ta āngo nchan yay da takawen nanawhen
na saw bangkay naw, as kaibahey da sya dyirad tawotawo a kon da,
‘Nagongar danas Jesos.’ Ta an maparin komwan, malidlidyat dananchiw
manawnawdyaw a pangallilaw kan iyaw nanmaw.”
65 Do dawri, binata dyira ni Pilato a kāna, “Sigi, manghap kamo siras
soldado saw, kan kapyahen nyo a ipabantay dyira a mandan pandan
chapatak nyo.”
66 Dawa, yangay da pinaysonong tanemaw, as pinangayan da pas
pangilasinan do hapotaw no aneb naw a bato tan abo mangbadede so
batwaw, as nakapanokos da siras soldado saw a magbantay sya.

28

No Kapagongar Ni Jesos
(Mk. 16:1-10; Lk. 24:1-12; Jn. 20:1-10)

1 Do nakatayokaw no Araw a Kapaynaynahah, do kapaysesedang danaw
do manōmaw a araw no lawas, yangay a chiniban Maria Magdalena kan
asa paw a Maria iyaw nakaitanemanaw ni Jesos.
2 Ki do dawri, nanyeng a naggin-gined so mayit, kan gominchin asa
anghil ni Āpo a yapod hanyit. Binadede naw batwaw a aneb no tanemaw,
as nakadisna na sya.
3 Oltimo a makapoyat a akmay kimat anghilaw, kan taywaras kaydak
laylay naw.
4 Ki do nakaboya daw so anghilaw, namirpir saw gwardyaw do taywara
a nakamo da, kan naysasakeb sa akmay nadiman.
5 Ki naychirin anghilaw dyirad mababakes saw a kāna, “Mamo kamo
aba. Chapatak ko a si Jesos a nailansa do kros chichwasen nyowaya.
6 Ki apaba dya maynamot ta nagongar dana a akmas binata naw. Ngay,
chiban nyo pad pinangayan daya sya.
7 Sichangori, makalisto kamo. Yangay nyo a ibahey nya dyirad
nanawhen naw a kon nyo, ‘Nagongar danas Jesos, as kan nanma dana
a mangay do Galilya. Dawrinchiw kaboyan nyo sya.’ Aran chiban nyo an
dya oyod iyaw binata kwaya dyinyo ah!”

---

§ **27:62 27:62** Do dawri, ki Araw a Kapaynaynahah.

8 Dawa, nakabel sa a komnaro do aschipaw, as kan aran mamo pa sa, ki
oyod das kasoyot. Naychapayapayayo sa a nangay a nangipakatoneng so
nawri a dāmag dyirad nanawhen na saw.
9 Ki nyiknyinan da a binayat san Jesos, kan kinablaawan na sa. Do dawri,
naypasngen sa kan kinepkep daw kokod naw, as nakapagdaydayaw da dya.
10 Do dawri, binatan Jesos dyira a kāna, “Mamo kamo aba. Mangay kamo
dyirad kakakteh ko saw, ta ibahey nyo a mangay sad Galilya, ta maboya
danchi yaken daw.”

Iyaw Inpadāmag Daw No Gwardya Saw

11 Ki do nakayam daranaw no mababakesaw, nangay sad syodad kadwan
saw a soldado a nagwardya so tanemaw, ta yangay da inpadāmag dyirad
matotohosaw a papadi iyaw tabo a napariparin.
12 Ki naychichipeh saw matotohos saw a papadi kan siraw panglakayen
saw, as nakapagtotolag da. Tinorohan da saw soldadwaw so aro a kwarta
da,
13 as nakabata da sya dyira a kon da, “Ibahey nyo dyirad tawotawo saw
a, ‘Nangay sa kahep nanawhen na saw, kan tinakaw daw bangkay naw do
kayan namenaw a makaycheh,’ kon nyo ah.
14 As an mapatakan anchi ni Gobirnador, ki nolay nyo, ta yamen anchiw
makatoneng dya tan abo mabata na dyinyo.”
15 Dawa, inhap dan gwardyaw kwartaw, as pinarin daw naibilinaw dyira.
Ki mandas changori, ki nawri paw dāmag a chapatak dan Jodyo saw.

No Katoboy Ni Jesos Siras Nanawhen Naw
(Mk. 16:14-18; Lk. 24:36-49; Jn. 20:19-23; Ara. 1:6-8)

16 Ki siraw asaw a poho kan asa a nanawhen ni Jesos, ki nangay sa do
Galilya, do tokonaw a inbahey ni Jesos a ngayan da.
17 Ki do nakaboya daw si Jesos, ki nagdaydayaw sa a aran nagmanga-
manga saw kadwan a iya, ki si Jesos.
18 Ki naypasngen si Jesos dyira, as nakabata na sya dyira a kāna,
“Naitoroh dyaken tabo a toray do hanyit kan do tanaya.
19 Dawa, mangay kamo dyirad tabo tawotawo do intīro a lobong, ta
payparinen nyo sa nanawhen ko. Bonyagan nyo sa do ngaran Āmang kan
Anak kan Ispirito Santo.
20 On, nanawhen nyo sa a magtongpal so tabo inbilin ko dyinyo.
Naknakmen nyo nyaya a nāw ko dyinyo a mandanchan pandan.”

No Maganay A Dāmag A Intolas Ni Markos

No Pakatonngan So Paytābwan No Nya Libro

No nangitolas so nyaya a libro, ki si Markos a anak ni Maria a asa mabaknang a minyan do Jerosalem (Ara. 12:12). Sigon do kapakaāwat dan kadwan saya a nagadal so Biblya, ki si Markos a nangitolas so nyaya, ki abaw matarek, an dya si Juan Markos a kasinsin ni Bernabe (Kol. 4:10) kan rarayay ni Pablo do nakangay daw a nangasaba do porwaw a Chipre (Ara. 12:25; 13:4-5). Iya paw rarayay ni Pedro (1 Ped. 5:13), kan si Pedro nanginanawo dya so maynamot do byay ni Jesos do kayan naw do lobongaya.

No nanoma a pakaboyan so maynamot do kabibyay ni Juan Markos, ki do Aramid (12:12) a inbahey na dyaten daw a myan iyaw no bahay ni Markos do Jerosalem. Siraw nagadal saw so Biblya, ki batahen da a iyaw bahayaya, ki iyaw nakakpehan daw no nanawhenaw do kayan daw do Jerosalem kan iyaw logaraw a nakaparinan kapanawdyanaw a nakapachipangmalem ni Jesos dyirad nananwhen naw. Do dya paw nangayanaw no Ispirito no Dyos dyirad nanawhenaw do arawaw a Pentekostes (Ara. 2:1-4).

Intolas ni Markos nyaya maynamot ta chakey na a mapatakan dan manganohed saw a Dya-Jodyo no panggep ni Jesos a nangay do lobongaya. No tima na, ki maboya nyo do Markos 10:45 do kaibaheyaw ni Jesos a kāna, “Nangay akwaba dya a pagsirbyan tawotawo, an dya yaken magsirbi dyira.” Sigon do kapakaāwat ni Markos, ki si Jesos danaw pagmididan tawotawo. Naitolas do Markos 9:37 a, “No mangrawat dyaken, yaken aba lang rawaten na, an dyi pa iyaw nanoboyaw dyaken.”

Do dyaya libro, binata ni Markos dyirad nanganohedaw a machita mangay sa mangibahey so Maganay a Dāmag maynamot di Jesos. Akmas inbaheyaw ni Jesos do tawowaw a linoganan dan marahet saw a ispirito a kāna do Markos 5:19, “Mayam ka na a maybidid bahay nyo, kan ibahey mo dyirad rarayay mo saw maynamot do makasalidaya a pinarin no Dyos do nakāsi na dyimo,” komwan paw ibahey na dyirad manganohedaw dya. Chiban nyo pa do Markos 16:15.

Asa pa a tima ni Markos, ki iyaw kaipaneknek na so katoray ni Jesos a Anak no Dyos. Pinaneknekan Markos nya do kaibahey naw so aro a makaskasdaaw a pinarin Jesos, maypāngo nakapya na siras maganyit, kan nakapaksyat na siras marahet a ispirito do tawotawo.

Iyaw manawdyi saw a birsikolo do kapitolo 16:9-20, ki myan saba dyirad kadwan a kaaadanan a manyoskripto do chirin Griego. As dawa, siraw nagadalaw so Biblya, batahen da a dyi sa intolas ni Markos nya saya birsikolo.

No Naychakarwan No Nya Libro

No Kapangasaba Ni Juan a Mamonyag 1:1-13
No Kapangnanawo Ni Jesos Do Galilya 1:14–9:50
No Kapangnanawo Ni Jesos Do Jerosalem 10:1-52
No Kapanawdyan A Kapangnanawo Ni Jesos 11:1–14:42
No Kadiman Ni Jesos 14:43–15:47
No Kapagongar Ni Jesos 16:1-8

No Kapangasaba Ni Juan A Mamonyag
(Mt. 3:1-12; Lk. 3:1-18; Jn. 1:19-28)

1 Nyayaw nakaisiknan no Maganay a Dāmag a maynamot di Jeso-Kristo
a Anak no Dyos.
2 Myan binata ni Āpo Dyos do Anak naya do kaychowa pa a inpaitolas
na di Isayas a asa a propīta na a kāna,
“Panmahen konchi a toboyen asaw a pachirawatan ko tan yay na
paysonongen ayaman mo.*
3 Iyanchiw mangingengengey do let-ang a mangibahebahey so nya a kāna,
‘Mamarin kamo so rarahan a para do Āpo, kan paysonongen nyo
pakono ayaman na.’ ”†
4 Natongpal nya do nakapamonyagaw kan nakapangnanawowaw ni Juan
siras tawotawo a romnapit dya do let-ang. Binatabata na dyira a kāna,
“Magbabāwi kamo kan pabonyagan kamo. Tan komwan, pakawanen
naynyo no Dyos do gatogatos nyo.”
5 Do dawri a chimpo, reprep saw tawotawo a nangay di Juan a yapo do
Jerosalem kan yapo do idiidi do probinsya a Jodya. Inpodno daw gatogatos
da, as kan binonyagan sa tabon Juan do oksongaw a mayngaran so Jordan.
6 Naparin laylay ni Juan do boboh no kamilyo, kan iyaw barikis na, ki
tod a nahathat a lalat. Kabaga kan tagapolot no yokan iyaw no chinabyay
na.
7 Do nakapangasaba naw dyirad tawotawo saw daw, binatabata na dyira
a kāna, “Myan anchiw manawnawdyi kan yaken a matortoray kan yaken,
as kan maikari akwaba a magrokob a mangwasak so kahot no tokap na.
8 Bonyagan koynyo do ranom. Ki iya, ki bonyagan nanchi inyo so Ispirito
Santo.”

No Kapagpabonyag Ni Jesos Di Juan
(Mt. 3:13-17; Lk. 3:21-22)

9 Do dawri a chimpo, nawaras Jesos a yapo do idi a Nasaret do probinsya
a Galilya, as kan nagpabonyag di Juan do oksongaw a Jordan.
10 Do nakapakaraya danaw ni Jesos, ki insigīda a naboya na naywangan
hanyit, kan naboya na paw Ispirito Santo a akmay boyit a naypabodis dya.
11 Sinpangan na, myan timek a yapod hanyit a nakabata so nya dya
a kāna, “Imo Anak ko a oyod kos chadaw. Oltimo a mahwahok ako a
maynamot dyimo.”

No Kasoot Ni Satanas Di Jesos
(Mt. 4:1-11; Lk. 4:1-13)

12 Do nakatayokaw no nyaya, nyeng a pinalongo no Ispirito Santo si Jesos
do naychabongbongrwaw a let-ang.
13 Minyan daw so apat a poho a karaw, kan sinosoot ni Satanas. Myan
pa saw bolaw a animal do dawri a yanan na, ki sinirbyan dan anghil saw
si Jesos.

No Kaisiknan Ni Jesos So Tarabako Na Do Galilya
(Mt. 4:12-22; Lk. 4:14-15)

14 Do nakabahod danaw ni Juan, nangay si Jesos do Galilya a nangikasaba
so Maganay a Dāmag a yapod Āpo Dyos.
15 Binata na a kāna, “Narapit danaw oras a inkeddeng no Dyos, kan īto
danaw kapagtoray na. Dawa, magbabāwi kamo na do gatogatos nyo, kan
manganohed kamo na do Maganayaya Dāmag!”

---

* **1:2 1:2** Mal. 3:1 † **1:3 1:3** Isa. 40:3

No Kapanawag Ni Jesos Siras Apataw A Mangalap (Mt. 4:18-20; Lk. 5:1-11)

16 Do naypisaw do kayamaw ni Jesos do payisaw no Minanga a Galilya,
naboya na saw dadwaw a mangalap a sa Simon kan kakteh na a si Andres.
Myan sa magpakat so sigay.
17 Ki binatan Jesos dyira a kāna, “Onotan nyo yaken, kan payparinen
koynyo a magkalap so tawo.”
18 Do nakadngey daw sya, nanyeng da kinarwan sigay da saw, as
nakawnot da dya.
19 Do dawri, tinongtong da Jesos nayam. Ki do nakapakabawa daranaw
so dēkey, naboya na saw dadwa paw a mangalap a sa Santiago kan kakteh
na a si Juan a siraw anakaw ni Sebedeo. Myan sa do abang daw a madama
mapaysoysonong so sigay da saw.
20 Insigīda a tinawagan san Jesos, as kan do dawri, ki kinarwan das
āmang da a si Sebedeo do abangaw magraman dyirad mahahakayaw a
matangtangdanan, as nakawnot dad Jesos.

No Kapaksyat Ni Jesos So Marahetaw A Ispirito (Lk. 4:31-37)

21 Sinpangan na, nangay sa Jesos do idi a Kapernaom. Do Araw a
Kapaynaynahah, somindep si Jesos do sinagoga daw no Jodyo saw, as kan
inrogi naw nangnanawo.
22 Ki do nakadngey dan tawotawo saw daw so kapangnanawowaw
ni Jesos, chinasdaaw da tabo maynamot ta myan toray na sigon do
kapaychiychirin naw kan akmaba siras mangnanawowaw so linteg.
23 Do dawri, do kayanaw ni Jesos do sinagoga, myan daw mahakayaw a
intorayan marahet a ispirito, kan nangagay mahakayaw a kāna,
24 “Anghen mo yamen, mo Jesos a taga Nasaret?‡ Yangay mori yamen
a rarayawen? Taywaran dyi namen imo a chapapatak? Imo abawriw
Masantwanaw a tinoboy no Dyos?”
25 Ki pinaydabdab ni Jesos marahetaw a ispirito, as nakaibahey na sya
dya a kāna, “Magolimek ka, kan komaro ka do dawri a tawo!”
26 Nanyeng a pinaychamirpirpir no marahetaw a ispirito iyaw tawowaw,
as nakapangagay na sya, as kan do dawri, kinarwan na.
27 Chinasdaaw da tabo no tawotawowaw nawri a pinarin Jesos, kan
naysin-iiyahes sa a kon da, “O! Āngo paro nyaya? Bayori a kapangnanawo?
Matorayaya magmandar a aran sirayaw marahetaya ispirito, as kan
tongpalen dāya. Samna!”
28 Do dawri, nalisto a nagdinamag do intīro a probinsya a Galilya iyaw
maynamot di Jesos.

Pyahen Ni Jesos Aro A Tawotawo (Mt. 8:14-17; Lk. 4:38-41)

29 Do nakakaro daranaw da Jesos kan siraw nanawhen naw do sinagoga,
nagtaros sa a kominwan do bahay da Simon kan Andres. Nachangay sa
Santiago kan Juan dyira.
30 Do dawri, myan do apin a madama magbāra iyaw mabakesaw a
katogangan ni Simon, kan nyeng da a yangay a inbahey di Jesos.
31 Ki naypasngen si Jesos dya, as nakaigpet nas tanoro naw a pinayban-
gon. Ki nyeng na binawan, kan nakangay dana nangidasar so kanen da.

‡ **1:24 1:24** Mt. 8:29; Mk. 5:7; Lk. 4:34; 8:28

32 Do kasdep danaw no araw, do kapaysarisari naranaw, inyangay da sa
di Jesos aro saw a tawotawo a maychagaganyit kan siraw sindep saw no
marahet a ispirito.
33 Tabo tawotawo a yapo do dawri a idi, ki naychipeh sa daw do
salapenaw no bahayaw a yanan Jesos.
34 Sinpangan na, pinapya sa ni Jesos maychagaganyit saw a matatarek so
ganyit, as nakapaksyat nas aro saw a marahet a ispirito, as kan pinalobosan
na saba a maychirin, ta chapapatak da an sino iya.

No Kapangasaba Ni Jesos Do Galilya
(Lk. 4:42-44)

35 Sinpangan na, do kamabekasan naranaw, nakamasari si Jesos a
komnaro do bahayaw, kan nangay a naydasal do kabwan naw no
matawotawo a logar.
36 Ki do nakapaybangon daw da Simon kan rarayay na saw, yangay da
kinadyaw si Jesos.
37 Do nakadongso daw sya, inbahey da dya, “Ari daw imo a
kadikadyawen aro saw a tawotawo!”
38 Ki tinbay sa ni Jesos a kāna, “Mangay ta do masngen saya a idiidi tan
makapangasaba ako pa dyirad tawotawo saw daw, ta nawriw nangayan
ko dya.”
39 Do dawri, minidibidi sa Jesos do intīro a probinsya a Galilya a
nangasaba do sinagoga dan Jodyo saw kan namakpaksyat so marahet saw
a ispirito.

Pyahen Ni Jesos Asa A Nagliproso
(Mt. 8:1-4; Lk. 5:12-16)

40 Do asa karaw, myan asa mahakay a nagliproso a nangay di Jesos, kan
naydogod do salapen naw a nachikakaāsi dya a kāna, “Āpo, an chakey mo
a mapyan ako, masigorādo ko a maparin mo.”
41 Ki oyod ni Jesos so nakāsi sya, kan tinodah naw tatchay naw a sinalid,
as nakabata na sya dya a kāna, “Naon, chakey ko. Mapyan ka na!”
42 Ki nanyeng a napyan, kan nabo ganyit naw a liproso.
43 Do dawri, sakbay a pinayam ni Jesos, inmandar na pa a maganay a
kāna,
44 “Ibahebahey mwabaw nya naparin dyimo do aran sino, ah basbāli
a nyeng ka mangay a mapaboyad padyaw tan sakangwan maboya na
a napyan ka na. As katayoka no nawri, mangidāton ka a para do
nakapakadalos mo a akmas inbilinaw ni Moyses do kaychowa pa a
pangipaneknek mo do tawotawo a napyan ka na.”§
45 Ki do nakakaro naranaw, napenpen nabaw dangoy na, kan basbāli
a inbahebahey na do tawotawo naparinaw dya. Nawriw nakayapwan
na a dyi dana makasdep si Jesos do idiidi a makantad do kārwan tawo.
Dawa, minyan danas Jesos do gaganaw no idiidi do logar saw a kabwan
matawotawo. Ki alit na, romnapit sa dyaw aro saw a tawotawo a yapod
matatarek saw a loglogar.

2

Pyahen Ni Jesos Asaw A Paralitiko
(Mt. 9:1-8; Lk. 5:17-26)

§ **1:44 1:44** Leb. 14:1-32

1 Abaw aro a araw a napahabas, as nakapaybidi da Jesos do Kapernaom.
Ki nadamag dan tawotawo saw a naybidi danad bahayaw a pagyanan na.
2 Dawa, domnahepdep aro a tawotawo, kan napekpek bahayaw a
mandan arabaw logar da a aran do yananaw no pantaw. Do kayanaw
ni Jesos a mangnanawo dyira so chirin ni Āpo Dyos,
3 myan nawara apat a mahahakay a nangisiw so asa a paralitiko.
4 Ki maynamot do kāron tawo, maisdep dabad yananaw ni Jesos
paralitikwaw. Dawa, inkayat dad atepaw no bahay, as nakakabkab das
atepaw do anmwaw ni Jesos, kan tinonton daw paralitikwaw do dohod.
5 Do nakaboyaw ni Jesos so kapanganohed daw dya, binata nad
paralitikwaw, “Imom anak ko, napakawan ka na do gatogatos mo.”
6 Ki do dawri, myan sa maychadisdisna daw kadwan saw a mangnanawo
so linteg no Jodyo, kan yahahes da do aktokto da,
7 “Āngo ta komwan kapaychirin nya tawo? Tod naya dyābat si Āpo
Dyos! Sino makapakawan so tawotawo do gatogatos da, an dya si Āpo
Dyos a moybōh!”
8 Ki naitayo daba di Jesos nawri a kapangtokto da. Dawa, binata na dyira
a kāna, “Āngo ta komwan kapangtokto nyo?
9 Āngo maydaydamnay a batahen ko: ‘Napakawan ka na do gatos mo,’
mana ibahey kwa, ‘Maytēnek ka, as kakatkat mos nakaychehan mwaya,
as kasabat mo na’?
10 Ki tan chapatak nyo a yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki myan toray ko
do tanaya a mangpakawan so naygaygatos, paytēneken ko paralitikwaya.”
Sinpangan na, binata nad paralitikwaw a kāna,
11 “Do bilin ko, maytēnek ka, as kakatkat mos nakaychehan mwaya, as
kasabat mo na.”
12 Sinpangan na, naytēnek paralitikwaw, as nanyeng na inhap nakay-
chehan naw, as nakayam narana do kasalasalapan daw a tabo. Do dawri,
chinasdaaw da tabo, kan katakatayisaw nangidaydayaw si Āpo Dyos a kon
da, “Aysa! Ari kami pad nakaboyas akma syay!”

No Katawag Ni Jesos Si Lebi
(Mt. 9:9-13; Lk. 5:27-32)

13 Sinpangan na, minirwa dana inon-onor ni Jesos masngenaw do payis
no Minanga a Galilya, ki inaribongbongan dan arwaw a tawotawo, as kan
ninanawo na sa.
14 Do kadama naw a mayam, naboya naw asaw a magsingsingir so bwis a
mayngaran so Lebi a anak ni Alpeo, kan myan a maydisna do opisina naw
a pagsingsingiran na. Binata ni Jesos dya a kāna, “Ka pa dya! Pachisyayan
mwaba yaken.” Nanyeng a naychakatkat si Lebi, as nakawnot na sya.
15 Sinpangan na, do nakapachakanaw ni Jesos kan nanawhen na saw do
bahayaw ni Lebi, aro saw nachihanghang dya a magsingsingir so bwis kan
tawotawo saw a naibidang a aro so gatos, ta machononot sa di Jesos.
16 Ki do nakaboya daw sya no mangnanawo saw so linteg a rayay dan
Parisyo saw a machihanghang sa Jesos dyira, inyahes da dyirad nanawhen
na saw a kon da, “Āngo ta machihanghang si Jesos dyirad magsingsingir
saya so bwis kan dyirad naibidang saya a aros gatos?”
17 Ki do nakadngeyaw sira ni Jesos, inpangarig na dyira a kāna, “Sirabaw
masalon-at makachitas mangagas, an dya siraw maganyit. On, nangay
akwaba mangrara so tawotawo saw a malinteg, an dya siraw myan so
gatos.”

No Kapanahahes A Maynamot Do Kapagayonar
(Mt. 9:14-17; Lk. 5:33-39)

18 Do naypisa araw, do kayan daw a magayonar a maydaydasal no
nanawhen saw ni Juan a Mamonyag kontodo siraw Parisyowaw, myan
saw nangay di Jesos a nangyahes sya a kon da, “Āngo ta magayonar saw
nanawhen naw ni Juan kan siraw no nanawhen daw no Parisyo saw, ki
siraw nanawhen mwaya, ki enggaya?”
19 Ki tinbay san Jesos do pangarig a kāna, “Namna! Maparinawri a
dyi sa koman tawo a naawis dana do kasaran, naten dana an myan paw
nobyowaw do yanan daw? Syimpri, maparin aba an dyi sa koman!
20 Ki īto araw a maikaro dyiraw nobyowaw, kan do dawrinchi a araw,
nawri dananchiw kapagayonar da.”
21 Tinongtong ni Jesos nagpangarigan dyira a maynamot do adanaw kan
bayo a nanawo a dya maparin a maysagel. Binata na dyira a kāna, “Abaw
mangitakop so bayo a lamit do adan a laylay. Ta an komwan, ki komsen
anchiw no naitakopaw, kan marohnwan piritaw no adanaw a laylay.
22 Masaw, maparin aba pangayen mawnged a palek do adan a sopot a
lalat. Ta an komwan, pabtaken naw sopotaw, as kan mararayaw palekaw
kan adanaw a sopot. No mawnged a palek para pakono lang do bayo a
sopot a lalat ah!”*

No Kapanahes Maynamot Do Araw A Kapaynaynahah
(Mt. 12:1-8; Lk. 6:1-5)

23 Do asaw a Araw a Kapaynaynahah, nayam sa Jesos kan siraw no
nanawhen naw do asaw a bengkag a namohan so trigo. Ki do kadama
daw a mayam, nanghokhot saw nanawhen naw so dāwa a kinoditan da
chinan.
24 Ki nasipotan da san Parisyo saw, as kan inyahes dad Jesos a kon da,
“Chiban mo pa! Āngo ta parinen dan nanawhen mwayaw mabaywanaya
do Araw a Kapaynaynahah? Mapsekawriw nawri?”
25 Ki inatbay san Jesos a kāna, “Namna! Ari nyo pawryad nabāsaw no
pinarinaw ni Dabid do nakapteng naw kan siraw kinayrayay naw?
26 Do kachimpo ni Abyatar a katotohosan a padi, taywaran dya somindep
si Dabid do pagdaydayāwan daw so Dyos, as nakakan nas tinapay a
naidāton do Dyos?† Sigon do linteg ta, sirabawri lang papadyaw maparin
a koman so nawri a tinapay? Ki alit na kinan na, as kan nanoroh pad
rarayay na saw.”
27 Do dawri, pinarapa pan Jesos a inbahey, “Dawa, komwan saw
nanawhen kwaya, ta pinarin aban Dyos iyaw tawo a magsirbi do Araw
a Kapaynaynahah, an dya pinarin naw no Araw a Kapaynaynahah a para
do kaganayan tawotawo.
28 Dawa, yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki yaken myan so toray a
mangeddeng so maparin do Araw a Kapaynaynahah.”

3

No Mahakay A Singkol
(Mt. 12:9-14; Lk. 6:6-11)

1 Sinpangan na, minirwa dana somindep si Jesos do sinagoga da daw,
kan myan daw asa mahakay a singkol.

---

* **2:22 2:22** Do kaychowa, inosar daw lalat no kalding kan rinayit da a pinakaagwada da. Gen. 21:14, 19; Jos. 9:4, 13 † **2:26 2:26** 1 Sam. 21:1-6

2 Myan pa daw tawotawo saw a omsisiim di Jesos an pyahen naw nawri
a mahakay do Araw a Kapaynaynahah tan myan pamagatosan da sya.
3 Do dawri, binata ni Jesos do nagsingkolaw, “Maytēnek ka pa dya do
kasalasalapanaya.”
4 Sinpangan na, inyahes ni Jesos dyirad tawotawo saw daw a kāna,
“Āngo chakey no linteg a parinen an marapit Araw a Kapaynaynahah:
kasidong mana kapangranggas, kapangisalakan mana kapangdiman?” Ki
abaw nakalilyak dyira.
5 Do dawri, pinakasisirem sa ni Jesos a insoli, as kan chinaynyin no
aktokto naw katwaw no oho da. Sinpangan na, binata na do mahakayaw
a singkol a kāna, “Lonaten mo tatchay mwaya.” Do dawryaw a inbahey
ni Jesos, linonat na kan nyeng a napyan.
6 Ki maynamot do nyaya, minohtot saw Parisyowaw do sinagoga, kan
nyeng sa nagplano kan siraw no nanawhen naw ni Āri Herodes an
maypāngo iyaw no kadiman das Jesos.

No Kāro Da No Tawotawo Saw Do Payis No Minanga A Galilya

7 Sinpangan na, domnitchan sa Jesos kan siraw nanawhen naw, kan
nangay sa do payisaw no minanga. Ki minonot saw reprep saw a tawotawo
a yapo do probinsya naw a Galilya kan
8 do Jerosalem, as kan do probinsyaw a Jodya kan Idomya kan do
kabtangaw no Oksong a Jordan, as kan aran siraw no logaraw a masngen
do syodad nad Tiro kan do Sidon. Tabo san nyaya tawo, ki nangay sad
Jesos, ta nadamag da saw pariparinen naw.
9 Ki maynamot do kāron tawo, inbahey ni Jesos dyirad nanawhen naw
a isagānaan das abang tan dyi da masdin no tawotawo saw,
10 ta aro pinapya na tawotawo, as kan nawriw naynamotan paysinpa-
padoydoyan dan maychagaganyitaw a maypasngen a omsalid sya.
11 Kāda maboya da si Jesos no tawotawo saw a sindepan marahet a
ispirito, ki maysasakeb sad salapen naw, as kapangagay da a kon da, “Imo
Anakaw no Dyos.”
12 Ki inmandar na dyira a dyi da ibahebahey an sino iya.

No Kapamidi Ni Jesos Siras Nanawhen Na
(Mt. 10:1-4; Lk. 6:12-16)

13 Sinpangan na, somnonget si Jesos do asaw a tokon. Tinawagan na saw
no chakey naw a tawo, kan minonot sa dya.
14 Namidi dyira so asa poho kan dadwa mahahakay tan sira danaw
rarayay na as kan tan toboyen na sa a mangay a mangasaba.
15 Tinorohan na pa sa so toray a mangpaksyat so marahet saw a ispirito.
16 No ngarangaran dan nya sa pinidi ni Jesos, ki sa Simon a pinangaranan
ni Jesos so Pedro,
17 siraw maykaktehaw a sa Santiago kan ādi na a si Juan a anak ni
Sebedeo. Siraw nya maykakteh, ki pinangaranan san Jesos so “Boanerges,”
as kan no chakey na batahen ki, “akmay adey.”
18 As pinidi na pa sa Andres, Pilipi, Bartolome, Matchew,* Tomas,
Santiago a anak ni Alpeo, Tadeo, Simon a mangispal so kaidyan na,
19 kan si Jodas a yapod Iskariote, iyaw nyaw nanglipotaw di Jesos.

Si Jesos Kan Si Beelsebob
(Mt. 12:22-32; Lk. 11:14-23; 12:10)

* **3:18 3:18** Mana “si Lebi.”

20 Sinpangan na, somnabat sa Jesos. Ki do dawri, minirwa dana
naychipeh daw tawotawo saw, kan maisanga na paba kan siraw nanawhen
naw koman.
21 Ki do nakadamag daw syan pamilya naw, nangay sa tan hapen da, ta
batahen dan kadwan dyira a magatit dana konos Jesos.
22 As siraw mangnanawowaw so linteg a minosok a yapod Jerosalem, ki
binatabata da a kon da, “Sindepaya ni Beelsebob. On, iyayaw pangolo daw
no dimonyo saw manorotoroh dyas bīleg a mangpaksyat so marahet saya
ispirito.”
23 Ki tinawagan san Jesos tawotawowaw, as nakapagpangarig na dyira a
kāna, “Maypāngo kapaksyat ni Satanas so mismo na inawan?” inyahes ni
Jesos.
24 “An mayayarap saw tawotawo do asa kapagaryan, manayonoriw
nawri a pagaryan?
25 Masaw asa kapamilya an maglalaban sa, masigorādo a masisyay
sanchi.
26 Komwan pa saw myanaw do pagaryan ni Satanas an maglalaban
sa, ki masisyay sanchi. Ta an maysinrararayaw saw bonggoy naw,
makapaytēnek pa saba, kan narapit danaw tawsan da.
27 “Abaw tod a makasdesdep do irahem no bahay no mayit a tawo a
akmas Satanas kan manakanakaw siras dyira na saw, an dyi pa manma
mabahod nya mayit a tawo. Amnan nabahod dana, libri danaw tod a
manghap siras dyira na saw.
28 Oyod nya ibahey ko dyinyo maparin a mapakawan tawotawo do tabo
a pakagatosan da, kan mapakawan saw maychirin so maikontra do Dyos.
29 Ki aran sino a maychirin so maikontra do Ispirito Santo, mapakawan
aba polos tawowaw do nawri a gatos, ta gatos a abos pandan.”
30 Chinirin ni Jesos nyaya maynamot do kabata daw syan mangnana-
wowaw so linteg a sindep kono no marahet a ispirito.

Si Ānang Ni Jesos Kan Siraw Kakakteh Naw
(Mt. 12:46-50; Lk. 8:19-21)

31 Sinpangan na, nawara si ānang ni Jesos kan siraw kakakteh naw a
mahahakay. Naytēnek sa do atataw no bahay, as nakapanoboy das nangay
a omtawag sya.
32 Dawa, siraw tawotawo saw a naychadisdisna a mindibon sya, ki
inbahey da dya a kon da, “Ari saw sa ānang kan ādi mo saw do gagan
a maychichwas dyimo!”
33 Ki inatbay san Jesos a kāna, “Sino saw ānang ko kan kakakteh ko?”
34 Ki sinpangan na,, chiniban san Jesos myanaw do omdibon naw, as
nakabata na sya, “Cha saya dyaw ānang kan kakakteh ko,
35 ta aran sino a mamarin so pagayatan no Dyos, iya danaw kakteh kan
ānang ko.”

4

No Pangarig Maynamot Do Maymohamoha
(Mt. 13:1-9; Lk. 8:4-8)

1 Do naypisa, naybidi dana sa Jesos do payisaw no minanga a Galilya,
as kan inrogi naranaw nangnanawo daw. Ki maynamot do kārwaw no
tawotawo a mindibon sya, nangay si Jesos a somnakay a naydisna do
sihahatawaw a abang. Ki siraw tawotawowaw, nāw dad payisaw no
minanga a nangadngey sya.

2 Aro innanawo na dyira, kan pangarig inos-osar na. Binata na dyira a
kāna,
3 “Mangadngey kamo. Myanaw asa maymohamoha a nangay a
nangiwaris so botoh.
4 Do kayan naw a magwaris, myan saw napaychahesday na do rarahan
naw, kan kinan san manomanok.
5 Myan pa saw kadwan a botoh, ki naychahesday sa do mabato saw a
yanan. Maynamot do kadēkey no tana, nalisto sa naycharoroting.
6 Ki do nakaibilag daranaw do araw, nahayo sa, ta nakarahem abaw
yamot da saw.
7 Myan pa kadwan saw a botoh, ki naychahesday sa do katamtamkan a
manolok. Ki minsi saba maynamot ta nahonghongan sa.
8 Ki myan saw botoh a naychahesday do maganayaw a tana. Tomnobo
sa, kan minsi sas aro. Siraw kadwanaw, ki mawpayang, kan myan saw
kadwan a mangengen. Siraw kadwanaw, ki mayid so dāwa.”
9 Do nakatayokaw ni Jesos so nya pangarigan na, binata na, “Changori,
inyo a myan so tadyinya, kadngeyen nyo.”*

No Chakey A Batahen No Pangariganaya (Mt. 13:10-23; Lk. 8:9-15)

10 Do ka si Jesos danaw kan siraw minononotaw dya kontodo dosi saw a
nanawhen na, inyahes da dya an āngo iyaw chakey a batahen no pangarig
naw.
11 Ki initbay ni Jesos dyira a kāna, “Inyo nakaitorohan no kapakatoneng
so palimedaya a maynamot do pagaryan no Dyos. Ki siraw dya monot
dyaken, maynana pangarig maosar dyira.
12 Tan komwan, aran chichiban da, ki maimangmang daba. As aran
adngedngeyen da, ki makaāwat saba.† Ta an dyi sawen a komwan, sigoro
magbabāwi sa kan pakawanen sa no Dyos.”
13 Do dawri, tinongtong ni Jesos naychirin dyira a kāna, “Maawātan nyo
abawriw nya pangarig? Maypangonchiw kapakaāwat nyos kadwan pa a
pangarig?
14 “Nyaw chakey na batahen no pangarigan kwaya. No botoh saya a
inwarwaras no maymoymohaw, ki chirin no Dyos.
15 Iyaw rarahanaya a nakasdayan no botoh, ki mayarig do tawowaw a
mangadngey so chirin no Dyos, ki nyeng si Sairo a nangay a napakaro so
nadngey naw.
16 “As no kabatwanaya a naychahesdayan botoh, ki nawriw pachiyen-
gayan tawowaw a nyeng a masoyot a mangrawat an madngey naw chirin
no Dyos.
17 Ki maynamot ta nakarahem abaw yamot na do aktokto na, manayon
aba. Ta an myan kalidyatan kan kaidadanes a maynamot do chirinaya
a nadngey na, chaōpay narana kan malisto a tomadyichokod do ka-
panganohed naw.
18 As no kanonolokanaya a naychahesdayan no botoh, ki maipariho do
tawowaw a mangadngey so chirin no Dyos.
19 Ki iyaw chirinaya nadngey na, makalo na mabo a maynamot do
kabakel na makayapo do problima do byay a akmas pangawis no kinabak-
nang kan sira paw kadwanaw a kalakam na. Nya sayaw manghonghong
so chirinaw a nadngey na, kan may-asi aba.

---

* **4:9 4:9** Mk. 7:16; Pal. 2:7, 11, 17, 29 † **4:12 4:12** Isa. 6:9-10; 43:8; Jer. 5:21; Esek. 12:2; Jn. 12:40; Roma 11:8

20 As iyaw maganayaw a tana a naychahesdayan no botoh, ki mayarig
do tawowaw a mangadngey so chirin no Dyos kan rawaten na. As siraw
naimohaw dya a botoh, ki nay-asi sa. Myan saw mawpayang, mangengen,
kan mayid so dāwa."

No Pangarig A Maynamot Do Soho
(Lk. 8:16-18)

21 Binata pan Jesos nya matarek a pangarigan a kāna, "Pasdeben nyoriw
soho, as katohong nyo syan bakag, mana pasiroken nyorid ohbwaw no
katri nyo? Syimpri engga, ta pangayen nyod nairantaw a pakadatokan na.
22 Komwan chakey na batahen do pangarig kwaya, ta aryoriw naitayo
a dyinchi a mapahtot? Masaw a abaw palimed a dyinchi a malawag a
mapatakan.
23 Dawa, inyo a myan so tadyinya, kadngeyen nyo ah!"‡
24 Do dawri, tinongtong ni Jesos naychirin a kāna, "Ipasnek nyo a
adngeyen iyaw ibahebahey ko dyinyo sichangori, ta an parinen nyo nawri,
ki maypaypangay paw kapakaāwat nyo. Ta no rokod a osaren nyo do
kapangokom nyo so kapayngay nyo a tawo, ki nawrinchiw pangrokod no
Dyos dyinyo, as kan arwaro pa parapan nanchi.
25 Ta no makaāwat, ki arwaro maitoroh dya. Ki no dya makaāwat, aran
iyaw dēkeyaw a myan dya, ki mapakaro panchi dya."

No Pangarig A Maynamot Do Nakatobo No Botoh

26 Tinongtong ni Jesos naychirin, kan binata na, "No pagtorayan no Dyos,
ki mayarig do tawo a magwarwaris so botoh do bengkag.
27 Makaycheh an mahep mahakayaw as kan maybangon an mabebekas,
ki chapatak aba no naymohaw an maypāngo kapaypayparakoh no tomobo
saw a inmoha na.
28 Ki iyaw tanaw, maparakoh kan mapay-asi so mohamohaw. On,
paybohongen na manma, as kapagdāwa na sya, as kan kaynoy narana.
29 An natwa danaw dāwa naw, mangay dana magranyiw no naymohaw
maynamot ta narapit danaw oras no kapagapit."

No Botoh No Mostasa
(Mt. 13:31-32, 34; Lk. 13:18-19)

30 Sinpangan na, binata ni Jesos dyira a kāna, "Āngo paw maganay a
pangarigan a osaren ta maynamot do pagtorayan no Dyos? Ngay, āngo
paw akmas syaw?
31 Maiyarig do dēkey a botoh no mostasa a akmay kadedēkeyan a botoh
do tanaya.
32 Ki an naiwaris dana, tomobo kan mayparin a akmas kararakohanaw
a mohamoha. On, mayparakoh as kan maysanga so rakoh a payketketan
dan manomanok a nachisirong do sangasanga na."§
33 Aro saw pangarig a inosar ni Jesos do kapangnanawo na dyirad
tawotawowaw sigon do pandanaw a matokod no kapakaāwat da.
34 Mangnanawo abas Jesos, an dya mangosar so pangarigan dyirad
tawotawowaw. Ki an nachibawa dana sa Jesos kan siraw nanawhen naw
do katawotawowan, ipaāwat danan Jesos iyaw no chakey naw a batahen.

No Kapangheteng No Salawsaw Kan Kapagtalna No Kelsang
(Mt. 8:23-27; Lk. 8:22-25)

---

‡ **4:23 4:23** Mt. 11:15; Pal. 3:6, 13, 22; 13:9 § **4:32 4:32** No mohamoha a mostasa do Jodya, ki makakarang sa, ta marapit daw tatdo a kamitro so katohos.

35 Do kapaysarisari naranaw do dawri a araw, binata ni Jesos dyirad
nanawhen naw a kāna, “Mamtang tad minangaya.”
36 Dawa, maynamot ta sigod dana sad abangaw, tod darana sa kinarwan
no tawotawowaw do payisaw no minanga, as nakayam da. Siraw
kadwanaw a abang do dawri a yanan, ki nachisabay sa.
37 Ki do kayan daranaw do almidyo, naypayit salawsaw kan nay-
pararakoh iyaw kelsang, as kan makalo dana mapno abang daw.
38 Do dawri, makaycheh si Jesos a maypongan do mawdyiyaw no
abangaw. Yinokay dad kabakel daranaw, kan binata da dya a kāna,
“Maistro, abawriw kaynyinyinan na dyimo an omned abang taya?”
39 Do nakayokayaw ni Jesos, inmandar na do salawsawaw a kāna,
“Mangheteng ka!” Ki nanyeng a nangheteng kan taywara dana matalna.
40 Sinpangan na, binata ni Jesos dyira a kāna, “Napangayan nyos katored
nyo? Abawriw anohed nyo?”
41 Ki do dawri, taywaraw nakamo da, as kan binata dad katakatayisa
dyira, “Sino nya tawo a aran salawsaw kan kelsang, ki manganohed sa
dya?”

5

No Mahakay A Yapod Gerasa A Sindepan Marahet A Ispirito (Mt. 8:28-34; Lk. 8:26-39)

1 Do nakapakarapit daw do kabtangaw no Minanga a Galilya, nakaraya
sad tanaw daw a mayngaran so Gerasa.
2 Ki do nakapakagchinaw ni Jesos do abangaw, myan nangbayat sya a
yapod pagtatanman daw a asa mahakay a linoganan no marahet a ispirito.
3 Iyaw nyaya a mahakay, ki omyan do pagtatanmanaw do dawri, as kan
apabaw makaparin a omkawar sya,
4 ta nasanyib dana naposasan kan nakawaran so tanoro kan kokod, ki
binitobitos na. Oltimo kayit na kan aba polos makapagpet sya.
5 Maraw kan mahep a pirmi a maypaypaktas dyirad aschipaw a
pagtatanman kan do katokotokonan a mangagagay kan tagatagahen naw
inawan na so bato.
6 Ki do nakaboya naw si Jesos a mabawa pa, nayyayo a nangay dya, as
nakapaydogod na,
7 as nakakalyak na nangibahey sya dya a kāna, “Mo Jesos a Anak no
Katotohosan a Dyos, anghen mo yaken?* Ikari mo do salapen no Dyos a
dyi mo yaken a dosāen.”
8 Inbahey naw nyaya, ta minandaran ni Jesos a kāna, “Marahet a ispirito,
mohtot ka do dyaya a tawo!”
9 Sinpangan na, inyahes ni Jesos dya, “Āngo ngaran mo?”
Ki tinbay nas Jesos, as nakaibahey na sya a kāna, “No ngaran ko, ki
‘Arban,’ ta aro kami.”
10 Do dawri, sipapasnek a nachikakaāsi di Jesos a dyi na sa pakarohen
do dawri a logar.
11 Ki myan daw asa matokpoh a arban bago a maysaysabok do
bakrangaw no nawri a tokon.
12 Dawa, nachikakaāsi saw marahetaw a ispirito di Jesos a kon da,
“Toboyen mo pa yamen a somdep dyirad bago saya.”
13 Dawa, pinalobosan san Jesos. Do dawri, minohtot sad mahakayaw, as
nakangay da a somindep dyirad dadwaw a ribo a bago. Sinpangan na,

* **5:7** **5:7** Mt. 8:29; Mk. 1:24

naychapayapayayo saw bagwaw a nandad nakatapwak dad pangpangaw a nachinmo do minangaw, kan nahmes sa tabo bago saw.
14 Ki siraw mangonongaw siras nawri a bago, naychapayapayayo sa
a nangay a nangibahebahey do tawotawo saw do idi da kan barbaryo
saw maynamot do naparinaya. Sinpangan na, naychawarawara saw
no tawotawowaw do yanan Jesos, ta yangay da chiban an āngo iyaw
naparinaw.
15 Ki do nakawara daw daw, naboya daw no atittaw a mahakay a
iyaw myanaw so arban a dimonyo a myan a maydisna a nakalaylay kan
maganay danas pangtoktwan. Do dawri, namo sa tabo.
16 Siraw nakaboyaw so nawri a naparin do mahakayaw kan bago saw,
nāw da inistorya dyirad tawotawo saw naparinaw do mahakayaw kan
siraw bago saw.
17 Maynamot do dawri, chindaw dan tawotawowaw a komaros Jesos do
logar daw.
18 Ki do kasakay danaw ni Jesos do abangaw, iyaw mahakayaw a
sindepan dan marahet saw a ispirito, ki nachikakaāsi di Jesos a machangay
dya.
19 Ki pinalobosan aban Jesos, as nakabata na sya dya a kāna, “Mayam
ka na a maybidid bahay nyo, kan ibahey mo dyirad rarayay mo saw
maynamot do makasalidaya a pinarin ni Āpo do nakāsi na dyimo.”
20 Do dawri, nayam mahakayaw a kominwan do asa poho saw a idi
do dawri a yanan,† as kan inbahebahey na iyaw kapakaskasdaawaw no
pinarin ni Jesos dya. Dawa, oyod das nakaklat no tawotawo saw.

No Anak Ni Jayro Kan Mabakesaw A Nangsalid So Laylayaw Ni Jesos (Mt. 9:18-26; Lk. 8:40-56)

21 Nakapakarayaw ni Jesos do kabtangaw no minanga do nakapaybidi
naw, dinahepdep dan arwaw a tawotawo.
22 Ki do dawri, myan nawara asa tawo a mayngaran so Jayro a asa
āpohen do sinagoga daw do dawri a yanan. Do nakaboya naw si Jesos,
naydogod do salapen naw, as nakapachikakaāsi na a kāna,
23 “Kadidiman danaw no anak kwaw a balasītang, mo Āpo. Pachiyangay
mo pa saliden tan mapyan dana, as kan tan mabyay.”
24 Nachangay si Jesos dya. Ki do kadama daw a mayam, aro saw
tawotawo a minonot di Jesos, kan masyasidin sa a omdibon do ayaman
naw.
25 Myan do dawriw asa mabakes a nāw na marodit do asa poho kan
dadwa dana katawen.
26 As iya, ki oyod naranas kalidyat, ta aro danaw nagasto nad kangangay
nad matatarek saw a mangagas. On, nagasto narana tabo kwarta na, ki
aba polos nakaagas sya, basbāli a naypaypangay paw ganyit naw.
27 Nadamdamag naranaw maynamot di Jesos, kan do dawri, nangay a
nachisdin dyirad arwaw a tawo do dyichodanaw ni Jesos, as nakasalid nas
kekeh naw.
28 Ta no myan do aktokto na, ki nyaya: “Aran nawri lang masalid ko
laylay naya, sigorādo a mapyan ako.”
29 Nanyeng do dawri a nagsardeng iyaw no kapayraraya naw, as kan
nadidiw na pa abo danaw ganyit naw.

† **5:20 5:20** Mana “Dekapolis.” No chakey na batahen, ki “asa poho a idi.”

30 Ki nyeng a nadlaw ni Jesos a myan iyaw panakabalin a minohtot dya.
Dawa, nayweswes as nakasalap na siras myanaw do dyichodan naw, as
nakaiyahes na sya dyira a kāna, “Sino nangsalidayas laylay ko?”
31 “Namna!” tinbay dan nanawhen naw, “Maboya mwaya aro saw
tawotawo a masyasidin do omdibon mwaya. Āngo paw yahsan mos
nakasalid so laylay mo?”
32 Ki tinongtong ni Jesos nanyideb an sino nawri.
33 Nadlaw no mabakesaw naparinaw dya. Dawa, naypasngen do
salapenaw ni Jesos a naychamirpirpir do kāmo na. Do nakapaydogod
naranaw, inistorya na tabo naynamotan naw no nakasalid na sya.
34 “Balāsang ko,” kānan Jesos, “maynamot do nakapanganohed mwaya,
ki napyan ka. Ngay, mayam ka na, kan myan pakono dyimo kaydamnayan
no kapangtokto, as kan mariribokan ka paba a maynamot do dawri a
ganyit.”
35 Ki do kadama paw ni Jesos a maychiychirin do mabakesaw, myan dana
saw natoboy a yapod bahay ni Jayro a makabata sya a kon da, “Nadiman
danaw balāsang mwaw. Āngo paw ringgoran mo si Maistro?”
36 Ki inkaskaso naban Jesos chirinaw no tobotoboyen saw, as basbāli a
binata na di Jayro a kāna, “Mabakel kaba. Aryan mwabaw kapanganohed
mwaya dyaken.”
37 Do dawri, pinalobosan paba ni Jesos kawnot daw no tawotawowaw,
malaksid di Pedro, as kan siraw maykaktehaw a sa Santiago kan Juan.
38 Sinpangan na, do nakapakarapit daw do bahayaw ni Jayro, naboya ni
Jesos rakohaw a riribok dan aro saw a tawotawo a maychatanyitanyis kan
magdongdong-aw.
39 Ki do nakasdep naw do bahayaw, inyahes na dyira a kāna, “Āngo
pakalyak nyo a tomanyitanyis? Nadiman abaw nya balasītang, ta tod a
nakaycheh.”
40 Ki chinamyeng das Jesos. Dawa, pinahbot na sa tabo tawotawowaw do
bahayaw, as sira danaw inyapwan naw kan siraw nanawhen naw a tatdo
nangay do kwartwaw no nadimanaw.
41 Sinpangan na, inigpet ni Jesos tanorwaw no balasītangaw, as
nakaibahey na syad chirin da, “Talita kom!” No chakey na batahen,
“Balāsang ko, ibahey ko dyimo a maybangon ka!”
42 Ki insigīda naybangon iyaw balasītangaw a dosi so tawen, as
nakabidibidi na. Ki oltimo a chinasdaaw dan rarayayaw ni Jesos.
43 Pinakaolit ni Jesos dyira a dyi da ibahebahey nya naparin do aran sino.
Sinpangan na, inbahey na a pakanen daw balasītangaw.

6

Chaskeh Da Si Jesos Do Nasaret
(Mt. 13:53-58; Lk. 4:16-30)

1 Sinpangan na, komnaro si Jesos do dawri a logar kan naybidi danad
Nasaret a idi na, kan minonot sa dyaw nanawhen naw.
2 Ki do Arawaw a Kapaynaynahah, nangay si Jesos a nangnanawo do
sinagoga. Ki oltimo a nasdaawan aro saw a nangadngey sya, as kan
binatabata da a kon da, “Dino paro nanghanghapan na tabo siras nyaya?
Maypāngo nakapatak na so komwan a sirib, kan maypāngo kaparin na
siras milagro saya?
3 Iyabawriw karpintirwaw a baro ni Maria, kan kakteh abawri da
Santiago, Jose, Jodas, kan Simon? Asa pa, siraw kakakteh naw a

mababakes, ki taywaran dyi sa omyan dya a masngen dyamen? Ay samna!" Nyaw binatabata dan nangadngeyaw di Jesos a nakoyid so aktokto a maynamot dya.
4 Dawa, initbay ni Jesos dyira a kāna, "Iyaw propīta no Dyos, ki anyiben da do aran dino a logar, malaksid do bokod na idi, kakabagyan, kan pamilya."
5 Maynamot do kadēkey no kapanganohed da dya, pinarin nabaw aro a milagro do dawri, malaksid nakapalapaw naw so tanoro na dyirad papere saw a maganyit tan mapyan sa.
6 Chinasdaaw ni Jesos maynamot do dyi daw a panganohdan.
Sinpangan na, nangay si Jesos a nangnanawo do kadwan saw a idiidi do omdibonaw do dawri a yanan.

No Katoboy Ni Jesos Siras Dosi Saw A Nanawhen Na (Mt. 10:5-15; Lk. 9:1-6)

7 Do asaw a karaw do dawri, tinawagan sa ni Jesos asaw a poho kan dadwa nanawhen na, as nakatoboy na dyira taydodwa. Tinorohan na sas toray da a mangpaksyat so marahet saw a ispirito.
8 No inbilin ni Jesos dyira, ki mangyononot saba so aran āngo: kanen, bayon, mana kwarta do bolsa da, malaksid do sarokod da.
9 Binata na dyira a kāna, "Do kayam nyo, ki magsapatos kamo, kan mangyonot kamo abas aran āngo a pagsokatan nyo.
10 An myan iyaw ngayan nyo a idi, as myan mangrara dyinyo do bahay na, omyan kamo na daw mandad kakaro nyo do dawri a idi.
11 As an makarapit kamo do idi a dya mangrawat dyinyo kan chaskeh daynyo a adngeyen, karwan nyo sa, as kan wakwaken nyo ahbek naw no nawri a idi do kokod nyo a pamaneknek nyo dyira a sira danaw makatoneng anchan madosa sa." Nawriw inbilin ni Jesos dyira.
12 Do dawri, nangay dana saw nanawhen naw, kan inkaskasaba dad tawotawo a machita magbabāwi sad gatogatos da.
13 Pinaksyat daw aro a marahet a ispirito, as kan pinaptosan da saw maganyitaw so lana, ki napya sa.

No Nakadimanaw Ni Juan A Mamonyag (Mt. 14:1-12; Lk. 9:7-9)

14 Sinpangan na, nadngeyan a tabo nyaya ni Āri Herodes,* ta nagdinamag danaw pinariparinaw ni Jesos do dawri a logar. No binata dan kadwan a tawo, ki "Iyaw si Juan a Mamonyag a minirwa nabyay. As dawa, myan dyaw panakabalin a mamarin so komwan saw a milagro."
15 As siraw kadwanaw, binata da a kon da, "Iyano si Elyas ah?" As myan paw nakabata sya a iya, ki asa propīta a akmas propīta saw do kaychowa.
16 Ki do nakadngeyaw syan Āri Herodes, inpapati na a kāna, "Oy! Iya si Juan a Mamonyag a inpapotoh ko! Aysa, napagongaraya!"
17 Nyayaw binatan Herodes maynamot ta iyaw nangpatiliw kan nangpabahod di Juan a sikakawar. Pinarin Herodes nya maynamot do nakapachikontraw ni Juan di Herodes do nakakabahay naw so ipag naw a si Herodyas a baket ni ādi nas Pilipi.
18 Ta do nakarahan, binata ni Juan di Herodes a kāna, "Malinteg abaw pinarin mwaya, ta sinodib mo baketaya ni ādi mo, kan myan pa sibibyay."

---

* **6:14 6:14** Iyaw nya a Āri Herodes, ki si Herodes Antipas. No āwag na, ki "Tetrako." No toray na, ki akmay gobirnador. Mt. 14:1

19 Maynamot do dawri, inipsok ni Herodyas si Juan kan chakey na
dimanen, ki maparin naba maynamot di Āri Herodes.
20 Ta chamo ni Āri Herodes si Juan, ta chapatak na malinteg kan
masantwan a tawo, dawa, inaywanan na maganay. Ki aran akma saw
kapaybiybinakel ni Āri Herodes, chinakey na pa adngeyen chirinaw ni
Juan.
21 Sinpangan na, do nakasilibraraw ni Āri Herodes so kompli na, ki
rinara na sa tabo āpohen daw no gobyirno kan siraw matotohosaw a
torayen soldado kan siraw mabigbigbig saw a tawotawo do probinsya na
a Galilya. Ki do dawri a silibrar, nachichwasan ni Herodyas gondaway na
a mangipadiman si Juan.
22 Do nakatadaw no balāsangaw a anak ni Herodyas do salapen ni Āri
Herodes, oltimo a chinahwahok ni Herodes kan siraw bisīta naw nya
balāsang. Dawa, binatan Āri Herodes dya a kāna, "Akdawen mo chakey
mo a akdawen, kan itoroh konchi dyimo."
23 Binata na pa a magkari, "Aran iyaw no kagodwayan pagaryan ko, an
nawriw chakey mo a akdawen, ki itoroh ko."
24 Ki do nakahtotaw no balāsangaw, yangay na inyahes di ānang na an
āngo iyaw akdawen nad Āri Herodes. Binatan ānang na a kāna, "Iyaw
ohwaw ni Juan a Mamonyag akdawen mo ah!"
25 Naybabalay abaw balāsangaw a naypasngen di Āri Herodes, as
nakakdaw na sya a kāna, "Changori, chakey kwa nanyeng a maiyangay
dyaken iyaw ohwaw ni Juan a Mamonyag a mapadatok do tatakan."
26 Maynamot do dawri, taywara chinaynyin aktokto no āryaw, ki
maynamot ta inkari na kan myan pa saw bisīta na, maparin na paba
ibabāwi iyaw napabata naw do balāsangaw.
27 Dawa, tinawagan Āri Herodes asaw a gwardya, as nakaimandar na
sya a yangay na dyaw iyaw ohwaw ni Juan. Do dawri, komnaro iyaw
gwardyaw a nangay a minpotoh si Juan a Mamonyag do yanan naw do
bahodan.
28 Sinpangan na, inyangay naw ohwaw ni Juan a napadatok do
tatakanaw, kan inparawat nad balāsangaw. As iya, ki inyangay nad ānang
na.
29 Sinpangan na, do nakadngey daw syan nanawhenaw ni Juan, yangay
da inhap iyaw bangkay naw, as nakaitanem da sya. Komwan nakadiman
Juan a Mamonyag.

Pakanen San Jesos Nasorok A Dadima Ribo A Tawo
(Mt. 14:13-21; Lk. 9:10-17; Jn. 6:1-14)

30 Do dawri, naybidi saw apostolisaw ni Jesos do nakayapwan da saw
a matatarek a idiidi a nangayan da, kan inbahey da di Jesos tabo pinarin
kan innanawo daw.
31 Ki maynamot ta matatadi saw tawotawo a mawara kan komaro do
yanan daw, ki aran kakan da Jesos, ki naisanga da paba. Dawa, binata ni
Jesos dyirad nanawhen naw a kāna, "Ngay, mangay tad matarek a logar a
abos tawo tan makapaynahah ta daw."
32 Do dawri, nayabang sa a nangay do logaraw a kabwan tawo.
33 Ki aro saw tawotawo nakaboya so nakakaro daw kan nakailasin dyira.
As dawa, nayyayo saw tawotawowaw a yapod matatarek saw a idiidi a
minbakhang sira. Sakbay a nakarapit sa Jesos kan siraw nanawhen naw
do logaraw a kwanan da, myan dana sa mangnanayaw tawotawo saw.

34 Do nakagchinaw ni Jesos do abangaw, naboya naw reprep saw a
tawotawo kan taywaraw nakāsi na sira maynamot ta akma saw karniro a
abo mangipastor sira. Dawa, insiknan naw nangnanawo so aro dyira.
35 Ki do kamakoyab naranaw, naypasngen sa di Jesos nanawhen naw,
as nakabata da sya a kon da, “Īto danayaw kasdep no araw kan abayaw
pagyanan dan tawotawo saya do dya ranso.
36 Dawa, payamen mo na saw tawotawowaya a mangay a gomātang so
kanen dad masngen saya barbaryo.”
37 Ki tinbay san Jesos a kāna, “Inyo manoroh so kanen da ah!”
Ki inyahes dan nanawhen naw a kon da “Samna! Chakey mori a mangay
kami a gomātang so tinapay a balor no rinibribo tan ipakan namen dyira?”
38 Ki binatan Jesos dyira a kāna, “Papira paw myan a tinapay nyo?
Yangay nyo pa chiban.”
Ki yangay da chiniban nanawhen na saw, as nakapaybidi dad Jesos,
kan binata da dya a kāna, “Ari paw dadima dana katinapay kan dadwa
among.”
39 Ki inbilin ni Jesos dyira a paychakpekpehen da sa a maychadisdisnaw
tawotawowaw do katamtamkanaw.
40 Dawa, naychadisdisna saw tawotawowaw do katamtamkanaw. Myan
saw tayisa gasot a nakpekpeh, kan myan saw taydidima poho.
41 Sinpangan na, inhap ni Jesos dadimaw a tinapay kan dadwaw a
among, as nakatangay nad hanyit a nagyaman do Dyos. Sinpangan na,
inakchikchid naw tinapayaw, as nakaitoroh na sya dyirad nanawhen naw
tan idasar da dyirad tawotawo saw. Komwan pinarin na dyirad dadwaw
a among tan maidatar dyira tabo.
42 Ki komninan sa tabo, kan nabsoy sa.
43 Myan paw kinonokon dan nanawhen naw a panda da, as kan nakapno
pad asa poho kan dadwa kakalapay nabidin do tinapayaw kan amongaw.
44 As no bidang dan mahahakay lang a komninan do dawri, ki dadima a
ribo.

No Kayam Ni Jesos Do Hapotaw No Ranom (Mt. 14:22-33; Jn. 6:16-21)

45 Do dawri, insigīda a pinayabang ni Jesos nanawhen na saw a mamtang
a komwan do Betsayda, as pinaybidi na saw tawotawowaw do bahabahay
da.
46 Do nakapakayam daranaw, somnonget si Jesos do asaw a tokon a
naydasal.
47 Ki do kapaysarisari naranaw, maychatanyi danas Jesos do tokonaw, ki
myan pad hobokaw no minangaw abangaw a nagloganan dan nanawhen
naw.
48 Natalamad na sa a malidyatan a mangawod maynamot ta songat daw
salawsaw. Ki do kaparbangon naranaw, romnapit si Jesos dyira, kan
nayam do hapotaw no ranom. Do dawri, akma na say habasan.
49 Ki do nakaboya daw no nanawhen na saw si Jesos a myan a mayam do
hapotaw no ranom, chināmo da kan nangagagay sa, ta no myan do aktokto
da, iya, ki asa anyito.
50 On, taywaraw nakamo da do nakaboya daw sya a tabo. Ki do dawri,
nyeng a naychirin si Jesos dyira a kāna, “Patoreden nyo aktokto nyo!
Mamo kamo aba, ta yaken si Jesos.”
51 Sinpangan na, somnakay si Jesos do abang daw, ki nyeng a nangheteng.
Taywaraw nakaklat dan nanawhen naw.

52 On, komwan sa a maynamot ta aran tayoka a naboya daw no
nakapayparo nas tinapayaw, ki alit na natokod dabaw kabīlegaw ni Jesos,
ta matwa paw aktokto da.

No Kangayaw Ni Jesos Do Genesaret A Tana
(Mt. 14:34-36)

53 Do nakapakabtang daranaw, nakadok sa Jesos do tana a Genesaret,
kan in-gwarni da daw abang daw.
54 Sinpangan na do nakapakagchin daranaw, nanyeng da nailasin si Jesos
no tawotawo saw.
55 Dawa, naychapayapayayo saw tawotawowaw a nangay dyirad
matatarek saw a idi do dawri a logar, as nakakpeh da siras maganyitaw,
kan inisiw da sa inyangay do yananaw ni Jesos.
56 Do aran dino a nangayan Jesos a akmas porporok da saw, barbaryo da
saw, kan siraw idiidi daw, ki naiyangay saw maganyitaw do paglaklakwan
saw, as kan nachikakaāsi sa dya a aran iya lang sayranaw no laylay
naw masalid da no maganyit saw tan mapyan sa. Do dawri, tabo san
nakasalidaw, ki mapyan dana sa.

7

No Kapachikontra Ni Jesos Do Nanawo Daw No Parisyo
(Mt. 15:1-9)

1 Myan paw naypisa do asa karaw, naychipeh sa do yananaw ni Jesos
siraw kadwan saw a Parisyo kan mangnanawo saw so linteg a yapod
Jerosalem.
2 Do dawri, nadlaw da siraw kadwan saw a nanawhen ni Jesos a dya
monot do dadakay dan Jodyo do kapaybanaw sakbay no kakan.
3 Ta siraw Parisyowaw kan tabo saw Jodyowaw, ki inanohdan daw
dadakay saya, ta nawriw inpatāwid dan inyaynyapwan da saw a koman
saba, an dyi da manma kapyāhen maybanaw,
4 kan koman saba so aran āngo a yapod chindaan, an dyi da pa manma
warsyan so ranom inawan da. Aro paw kadwan a anohdan da dadakay
da no kapoonan da saw a akmas kapanoyas so bāso, banga, kan siraw
longlonganaw a bronsi.
5 Dawa, maynamot do dyaya dadakay da, inyahes dan Parisyowaw kan
siraw mangnanawowaw so linteg di Jesos a kon da, “Āngo ta dyi sa
manganohed nanawhen mwaya do dadakay dan kapoonan ta, ta kapyahen
dabayaw maybanaw sakbay a koman sa?”
6 Ki inatbay san Jesos a kāna, “Maysinsīsingpet kamwaya! Oyod sawen
binata ni Āpo Dyos a maynamot dyinyo do inpapadto na di propīta Isayas
a naitolas do Masantwan a Tolas a kāna,
‘Siraw nya tawotawo, dayāwen da yaken do dangoy da, ki mabawaw
aktokto da dyaken.
7 Abaw sirbin kaidaydāyaw da dyaken, ta inanawo daw linteg a pinarin
tawo, kan batahen da a iyaw oyod a bilin no Dyos.’*
8 “Komwan kamo sichangori, ki ninonolay nyo bilinaw no Dyos, kan
nawri danayaw anohdan nyo dadakayaw a inpatāwid no tawo.”
9 Do dawri, tinongtong ni Jesos naychirin dyira a kāna, “Masisirib
kamwaya a magpambar do nakapawadin nyos bilin no Dyos tan mawnono-
tan nyo inpatāwid daw no kapoonan nyo.

---

* **7:7** **7:7** Isa. 29:13

10 Ta chiban nyo intolasaw ni Moyses a kāna, ‘Dayāwen mo sa āmang
mo kan ānang mo. As no aran sino a mangibahey so marahet a maynamot
do inyapwan na, ki machita dimanen nyo.’
11 Ki no inanawo nyowaya, ki matarekaya. Batahen nyowaya a an myan
iyaw no maisidong no tawo do inyapwan na, ki maparin a dyi na itoroh.
On, tod na ipambar a batahen dyira a iyaw isidong naw dyira, ki mabata a
‘Korban’.” No chakey na batahen korban, ki “naikari a naidāton do Dyos.”
12 “Ki do dyaya a inanawo nyo, ki palobosan nyo pabaya sidongan na
saw inyapwan na.
13 On, maynamotaya do komwan saya a nanawo a natawid nyo,
ninonolay nyo nayaw chirin no Dyos. Samna! Aro pa sayaw komwan
a pariparinen nyo.”

Maypāngo Nakapakagatos No Tawo (Mt. 15:10-20)

14 Do dawri, pinaypasngen san Jesos tawotawo saw dya, as kan binata
na dyira a kāna, “Adngeyen nyo yaken, inyo a tabo, kan iktokto nyo a
maganay tan maawātan nyo batahen kwaya.
15 Makagatos abaw tawo do isobo na, an dya iyaw marahetaw a
kapangtokto na a ihwa no dangoy na. [
16 Changori, inyo a myan so tadyinya, kadngeyen nyo ah!”]†
17 Do nakakaro danaw ni Jesos siras tawotawowaw, somindep danad
bahayaw. Ki do dawri inyahes dan nanawhen naw an āngo iyaw no chakey
a batahen no pangarigan naw.
18 Ki binatan Jesos dyira, “Aran inyo, ki naawātan nyo pabawri? Chiban
nyo kanen a isobo nyo. Taywaran pakagatosan nawri?
19 Somdep abaw nawri do aktokto, an dya do bodek, as kan maipoha
anchi.” No chakey a batahen ni Jesos, ki maparin a kanen aran āngo a
kitan makan, kan pakagatosan aba.
20 Sinpangan na, tinongtong ni Jesos nangibahey sya a kāna, “No mohtot
do pangtoktwan no tawo iyaw nawriw pakagatosan.
21 On, no pangtoktwan tawo, ki nawriw paypātobwan paygatosan a
akmas marahet a kapangtokto, kapaychakatekateh a machoknod, ka-
panakanakaw, kapangdiman, kapachikamalala,
22 kapayagom, kapamarin so marahet, kan kapangoskosit, kaderrep,
kaimon, kapamaraherahet, kakospag, as kan abos arang a kaparin.
23 “Tabo san nyaya, ki yapo sad kapangtokto no tawo, as kan siraw
nyayaw mapaygatos.”

No Saray No Asa Mabakes A Yapod Penisya (Mt. 15:21-28)

24 Do nakakarwaw ni Jesos do dawri a logar, ki nangay do logaraw
a masngen do syodad nad Tiro, kan nachiyan do asaw a bahay daw.
Do dawri, chaskeh na a myan makapatak sya, ki alit na napatakan dan
tawotawo.
25 Sinpangan na, myan asa a mabakes a myan so balasītang a intorayan
marahet a ispirito. Do nakadamag naw a myan dana si Jesos, nyeng a
nangay kan naydogod do salapen naw.
26 Do dawri, nachikakaāsi di Jesos a paksyaten naw marahetaw a ispirito
a nangitoray so anak naw. Ki iyaw nya mabakes, Jodyo aba, ta nayanak do
Penisya do Sirya a tana, kan Griego iyaw no chirin na.

† **7:16 7:16** Abaw nya birsikolo do kadwan saw a manyoskripto do chirin Griego. Mk. 4:9

27 Sinpangan na, initbay ni Jesos dyaw no nyaya pangarigan a kāna,
“Machita pakanen a manmaw adedekey, ta maparin aba sodiben kanen
daw a ipakan dyirad chito.”
28 “Na, oyod mo Āpo nawri,” initbay no mabakesaw. “Ki aran siraw chito
do ohbwaw no lamisaan, ki dididen dabawriw mapaychahesday daw no
adedekey an koman sa?”
29 Ki inatbay ni Jesos a kāna, “Maynamot do atbay mwaya, maparin mo
naw maybidi, ta komnaro danaw marahetaw a ispirito do anak mwaw.”
30 Do dawri, naybidi danaw mabakesaw. Ki do nakasabat naranaw,
naboya naw anak naw a myan a maypoktad kan napya dana, ta komnaro
danaw marahetaw a ispirito dya.

Pyahen Ni Jesos Toleng Kan Omel A Mahakay

31 Sinpangan na, komnaro sa Jesos do Tiro, kan nayam sa do Sidon
a kominwan do Minangaw a Galilya a nandad nakapakarapit da do
probinsya a Dekapolis.
32 Ki do dawri, myan saw nangyangay di Jesos so asa a mahakay a toleng
kan dya makabnek. Nachikakaāsi sad Jesos a aran tod na palapawan so
tanoro na tan mapyan nya mahakay.
33 Ki no pinarin Jesos, pinachibawa na dyirad tawotawowaw. Sinpangan
na, pinaseseng na saw kamanongdo naw do tadyinya na saw no ma-
hakayaw. Katayoka no nawri, napapot so chipa nad kamanongdo naw,
as nakasalid nas ridaw no mahakayaw.
34 Tinangay ni Jesos hanyit, kan minawa so marahem, as nakabata na
syad chirin da, “Eppata!” No chakey na batahen, ki “Manyiwang ka!”
35 Do dawri, nyeng a nakadngey, as nakabnek mahakayaw, kan arabaw
balibad na maychirin.
36 Ki maynamot do nyaya a naparin, binata ni Jesos a abaw pangibaheyan
das nyaya. Ki an mango nakabilin sira ni Jesos, mangamangay paw
nakaipadpadamag da sya.
37 Tabo san nakadngeyaw so nyaya dāmag, taywaraw nakaklat da, kan
binatabata da a kon da, “Ay, oyod sawen a maganay a tabo pariparinen
na! Ta aran sirayaw tolengaya, ki mapakadngey na saya, kan aran sirayaw
dyaya makapaychirin, ki mapaylilyak na saya.”

8

Pakanen San Jesos Nasorok A Apat A Ribo A Tawo
(Mt. 15:32-39)

1 Do dawri, aro dana saw naychipeh a tawotawo do yananaw ni Jesos.
Maynamot ta arabaw kanen da, tinawagan ni Jesos siraw nanawhen naw,
as nakabata na sya dyira a kāna,
2 “Chāsi ko sayaw nyaya tawotawo, ta napatawsan dana sayas bahon da,
kan tatdo danaya karaw da dyaten do dya.
3 An paybidihen ko sa a mapteng, angwan mahohed kadwan do rarahan,
ta mabawayaw sabatan dan kadwan dyira.”
4 Ki initbay dan nanawhen naw a kon da, “On, ki, ayya! Panghanghapan
tas kanen dad nayraranswan taya? Chapakan tawri sira tabo?”
5 Ki inyahes ni Jesos dyira a kāna, “Papira paw tinapay nyowaya?”
Ki initbay da, “Ari paw papito dana.”
6 Do dawri, inbilin ni Jesos dyirad tawotawowaw a maychadisdisna sa do
tana. Sinpangan na, inhap na saw papito saw a tinapay, as nakapagyaman

na di Āpo Dyos. Ki do nakatayoka naw, inakchikchid na, as nakaitoroh na sya dyirad nanawhen naw tan idasar da dyirad tawotawo saw. Ki pinarin daw akmas inbilinaw ni Jesos.
7 Do dawri, myan papere a dedekey a natapan a among. Nagyaman si
Jesos di Āpo Dyos a maynamot do dyaya, as nakaibahey na sya dyirad
nanawhen naw a iraman da idasar dyirad tawotawowaw.
8 Komninan sa tabo tawotawo saw, as kan nabsoy sa. Sinpangan na,
myan paw kinonokon dan nanawhen naw a panda da, as kan nakapno
pad papito a kakalapay nabidin do nakchikchidaw a tinapay kan among.
9 Do dawri, myan sa ngataw apat a ribo a tawotawo a komninan daw.
Sinpangan na, pinaybidi dana san Jesos.
10 Do nakayam daw, nanyeng a naglogan sa Jesos kan siraw nanawhen
naw do abangaw a kominwan do sakop naw do idyaw a Dalmanota.

No Kapanahahes Dan Parisyowaw Di Jesos (Mt. 16:1-4; Lk. 12:54-56)

11 Do nakawara daw do dawri, yangay da sinogal no kadwan saw a
Parisyo si Jesos. Inakdaw da pa dya a mapaboyas milagro tan sooten da
an iya, ki yapod Āpo Dyos mana engga.
12 Maynamot do dawri a inakdaw da, chinaynyin aktokton Jesos. As
dawa, minnawa so marahem, as nakabata na sya dyira a kāna, “Āngo ta
mangdaw nya kapotōtan so milagro? Oyod nya ibahey ko dyinyo a abanchi
a polos maitoroh do dya kapotōtan!”
13 Do dawri, kinarwan na sa, as kan minirwa naglogan do abangaw a
namtang a nangay do kabtangaw no minangaw.

No Pangarig Ni Jesos A Maynamot Dyirad Parisyowaw (Mt. 16:5-12)

14 Ki do dawri, nawayakan dan nanawhen naw naybahon, malaksid do
asaw lang a tinapay a myan dyira do abangaw.
15 Sinpangan na, binata ni Jesos dyiraw no nya pangarigan a kāna,
“Magannad kamo do yapo daw no Parisyo saw kan yapo ni Āri Herodes.”
16 Do nakaibaheyaw ni Jesos so nya, nagsasarita saw nanawhen naw, kan
binata da a kon da, “Komwanayaw batan Jesos, ata abayaw tinapay ta.”
17 Ki nadlaw ni Jesos iyaw no kapagsasarita daw, as dawa, inyahes
na dyira a kāna, “Ay samna! Āngo ta nawriw pagsasaritaan nyo kabon
tinapay nyo? Ari kamo pawri a dya makaboya mana ari nyo pawri a dya
maawātan? Napangayan nyos aktokto nyo?
18 Myanayaw mata nyo, ki makaboya kamo abawri? As myanayaw
tadyinya nyo, ki bitor kamori? Manakem nyo pabawriw no nakapaypar-
waw no tinapay kan natapan a among?
19 Do nakakchikchid kwaw so dadimaw a tinapay a kinan dan dadimaw
a ribo a mahahakay, papira kakalapay panda a kinonokon nyo?”
Ki initbay das Jesos a kon da, “Nakakonokon kami paw so asa poho kan
dadwa kakalapay.”
20 Sinpangan na, binata pan Jesos a kāna, “Naon, as kan do
nakakchikchid kwaw so papitwaw a tinapay a kinan dan apataw a ribo
a tawotawo, papira kakalapay panda a kinonokon nyo?”
Ki initbay da, “Myan paw papito a kakalapay.”
21 Do dawri, binata ni Jesos dyira a kāna, “Na, nyawen! Ari kam pawri
a dya makaāwat?”

Pyahen Ni Jesos Bolsekaw A Mahakay Do Betsayda

22 Do nakawara daw da Jesos do Betsayda, myan saw nangyangay so
mahakay a bolsek kan nachikakaāsi sad Jesos a saliden na tan mapyan
mahakayaw.
23 Sinpangan na, kinaday ni Jesos iyaw no bolsekaw, as nakaihtot na syad
gaganaw no idi. Do dawri, chinipan naw mataw no bolsekaw, as pinalapaw
naw tanoro na dya, as kan nakaiyahes na sya dya a kāna, “Ariw maboya
mo?”
24 Ki inwaras no mahakayaw kapanyideb na, as nakabata na sya a kāna,
“On, makaboya ako nayas tawotawo, ki akma sayaw kayokayo a mayam.”
25 Do dawri, minirwa sinalid ni Jesos iyaw no mataw no bolsekaw.
Inmochideng no mahakayaw mata naw, ki napyan kan malawag danaw
kapanyideb na.
26 Sinpangan na, pinasabat ni Jesos, kan binilin na a kāna, “Taros ka na
somabat ah, as kan somibah ka pabad idi.”

Paneknekan Ni Pedro Maynamot Di Jesos (Mt. 16:13-20; Lk. 9:18-21)

27 Do dawri, komnaro sa Jesos kan siraw nanawhen naw do Galilya a
nangay do barbaryo saw a omdibon do Sesarea Pilipos. Do kayan da paw
do rarahan, inyahes ni Jesos nya dyirad nanawhen naw a kāna, “Ibahey
nyo pa dyaken an sino ako do kapangtokto dan tawotawo.”
28 Initbay da dya a kon da, “Na, binata daw no kadwan a imo kono si
Juan a Mamonyag a minirwa nabyay, kan myan paw nakabata sya a imos
Elyas. As siraw kadwan saw, ki batahen daw a asa ka kono a propīta ni
Āpo Dyos do kaychowa a minirwa nabyay.”
29 “Ki inyo,” inyahes ni Jesos dyira, “sino ako do kapangtokto nyo?”
Ki initbay ni Pedro a kāna, “Namna! Taywaran dya imos Kristo?”*
30 Do dawri, mainget a inbilin ni Jesos dyira a dyi da ibahebahey do aran
sino a maynamotaw do kadyos na.

No Kaipakatoneng Ni Jesos So Kadiman Kan Kapagongar Na (Mt. 16:21-28; Lk. 9:22-27)

31 Do dawri, insiknan ni Jesos a inanawo dyirad nanawhen naw a
machita a rahanen no Tawo a Yapod Hanyit iyaw kalidyalidyat. Siranchiw
panglakayen saw kan siraw matotohos saw a papadi kan siraw no
mangnanawowaw so linteg, ki ipsok danchi, as kan iparawat danchi a
madiman. Ki makarahan iyaw tatdo a karaw, ki mirwanchi a mabyay.
32 Ki maynamot ta malawag a inbahey ni Jesos maynamot do kadiman
naya, pinachibawa ni Pedro so dēkey, as nakailyak na sya.
33 Ki inidit ni Jesos saw no nanawhen naw, as nakapaydabdab nad Pedro.
Inbahey na dya a kāna, “Komaro ka dyam Satanas, ta nawryayaw iktokto
mo chakey no tawotawo; iyabayaw chakey no Dyos!”
34 Sinpangan na, tinawagan san Jesos tawotawowaw kan siraw no
nanawhen naw, as nakabata na sya dyira a kāna, “No aran sino a makey
a monot dyaken, ki machita a penpenen naw chakey na, isabhay naw kros
na, as kawnot na dyaken.
35 Ta no sino a mangipateg so byay nad tanaya, alit na mabo na. Ki no
tawo a madiman a maynamot do kapanganohed na dyaken kan kaiwaras
nas Maganay a Dāmag, myan anchiw byay na abos pandan a itoroh anchi
no Dyos dya.

---

* **8:29 8:29** “Kristo” mana “Mesias” a iyaw Mangisalakan so tawotawo a inkari no Dyos.

36 Ta aryoriw magon-gona no tawo a madyira na tabo iyaw no myan do
lobongaya, ki mabo naw byay na abos pandan do impyirno? Polos!
37 On, ta aryoriw maitoroh no asa tawo a panadi so byay na? Polos!
38 No mangyasnek dyaken kan iyaw chirin ko do salapen tawotawo
saya sichangori a nailabay do gatos kan managdaydayaw do didyosen, ki
pachisnek konchi anchan mawara ko. On, yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki
pachisnek konchi anchan mawara ko a mangipaboya so dayag ni Āmang
ko, kan pachirayayan da pan masantwan saw a anghilis." Nawriw no
binatan Jesos.

9

1 Binata na pa dyira a kāna, "Oyod nyaya ibahey ko dyinyo a siraw
kadwan saya dyinyo dya sichangori, ki madiman sabanchi a mandad
kaboya das pagtorayan ni Āpo Dyos kontodo panakabalin na."

No Kapagbalbaliw No Inawan Ni Jesos
(Mt. 17:1-13; Lk. 9:28-36)

2 Nakapakarahanaw no anem a karaw, inhap ni Jesos sa Pedro, Santiago,
kan si Juan a sira lang, kan somnonget sa do asaw a matohos a tokon. Do
nakapakarapit daranaw daw, nyiknyinan a nagbalbaliw inawanaw ni Jesos
do salapen da.
3 Somnileng laylay naw, as kan oltimo a makapoyat kaydak na. Aba polos
makapanyidak do dya tana so akmas kaydakaw no laylay naw.
4 Sinpangan na, nagparang saw dadwaw a pachirawatan Āpo Dyos
kaychowa a sa Elyas kan Moyses, kan myan sa machisarsarita di Jesos.
5 Ki binata ni Pedro di Jesos, "Maistro, ay, angwa kagāsat no kayan taya
dya! Maganay ngata an mamarin kamis tatdwa bengbeng: asa dyimo, asad
Moyses, kan asad Elyas."
6 Naychaychawawan Pedro a napabataw nya, ta chapatak naba polos an
āngo kosto a ichirin na maynamot do taywaraw a nakamo da.
7 Sinpangan na, nyiknyinan a inabongan sa no demdem, kan myan timek
a yapod demdemaw a naychirin a kāna, "Iyaw nyaw Anak ko a oyod kos
chadaw. Adngeyen nyo ibahey na!"
8 Nanyeng da inwaras kapanyideb da, ki abaw matarek a naboya da, an
dyas Jesos a maychatanyi.
9 Do kawsok daranaw, inbilin Jesos dyira a dyi da ibahebahey naboya
daw do aran sino a mandad kapagongar naw anchi no Tawowaw a Yapod
Hanyit.
10 Do dawri, kinapikapya daw nawri a bilin ni Jesos dyira, ki alit na a
naysin-iiyahes sa an āngo chakey na batahen kapirwa naya mabyay.
11 Inyahes dad Jesos a kon da, "Na, āngo paro batan da sya no
mangnanawowaya so linteg a machita manma mangay si Elyas sakbay a
mangay si Kristo?"
12 "Naon," initbay ni Jesos. "Kosto nawri a kapangnanawo da a mangay
a manmas Elyas, kan pagsagānaen naw aktokto dan tawotawo. Ki nawri
aba lang, ta myan paw naitolas do Masantwan a Tolas a maynamot dyaken
a machita a lidyalidyaten kan oyawen da yaken a Tawo a Yapod Hanyit.
13 Ki ibahey ko dyinyo a nangay danas Elyas,* kan pinarin da dyaw aran
āngo a chinakey da a akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a maynamot
dya."

---

* **9:13 9:13** Si Juan a Mamonyag chakey na batahen do dya.

No Adekeyaw A Sindep No Marahet A Ispirito (Mt. 17:14-21; Lk. 9:37-43a)

14 Do nakapaybidyaw ni Jesos kan siraw tatdwaw a kinayrayay na
do yanan daw no nabidinaw a nanawhen na, naboya da saw arwaw a
tawotawo daw. Myan pa daw tomaytayisa saw a mangnanawo so linteg a
machisopsopyat dyirad nanawhenaw.
15 Sinpangan na, do nakaboya daw no tawotawowaw si Jesos, akma
say dya domninad tana, kan nanyeng sa naychapayapayayo a nangay a
nangpadayaw sya.
16 Ki inyahes ni Jesos dyira a kāna, “Āngo pachisopyat nyo dyira?”
17 “Mo Maistro,” initbay no asaw dyirad tawotawo saw daw, “aryaw
dyaw baro kwaw a inyangay ko dyimo. Pinagomelaw ngamin nangi-
torayaw sya marahet a ispirito.
18 An somrwaw marahetaw a ispirito a lomnogan dya, ki dipodiporisen
naw, as kahabotab no dangoy na kan mayngaletnget paw, as kaksiw na.
Chindaw ko naw dyirad nanawhen mwaya a paksyaten da, ki mapakaro
dabaw a polos.”
19 Do dawri, initbay ni Jesos dyira a kāna, “Inyo kapotōtan a abos
anohed, anchan āngo kapanganohed nyo a aran nahay ako na minyan
dyinyo? Mango pas kahay kaan-ānos ko dyinyo? Yangay nyo pa dyaken
adekeyaya!”
20 Sinpangan na, pinasngen da dyaw adekeyaw. Ki do nakaboyaw
no marahetaw a ispirito si Jesos, pinaychamirpirpir naw adekeyaw, kan
nalbad tana a nadipodiporis a homotahotab so dangoy.
21 Inyahes ni Jesos do āmangaw no adekeyaw a kāna, “Kango paw
nakapangrogin nyaya a mapariparin dya?”
Ki tinbay no āmangaw no adekeyaw a kāna, “Nakayapo paw do kadēkey
na.
22 Masanyibaw a pakbongen no marahetaw a ispirito anak kwaya
do apoy kan ahmesen naw do ranom tan rarayawen na. As dawa,
machikakaāsi ako dyimo a chāsi kan sidongan mo pa yamen an arā mwa
maparin.”
23 Sinpangan na, binatan Jesos a kāna, “Āngo ta batahen mo a, ‘An
maparin mo’? Aran āngo a parinen, ki maparin tawo a myan so anohed
do Dyos.”
24 Ki nyeng a binatan āmangaw no adekey a kāna, “Manganohed ako,
ki sidongan mo pa yaken do pagkorāngan ko!”
25 Do nakaboyaw ni Jesos a omaribongbong saw tawotawo saw, minan-
daran naw marahetaw a ispirito a kāna, “Imo a ispirito a napagtoleng kan
napagomel so adekeyaya, mohtot ka do dawri a adekey kan paybidyan mo
paba polos.”
26 Do dawri, nangagay marahetaw a ispirito, as kan naypataywaraw
nakapaychamirpirpir nas adekeyaw, as kan do dawri, minohtot. Ki do
nakapakahtot naranaw, akma danaw bangkay adekeyaw, as kan aro
nakabata sya a nadiman dana.
27 Ki inigpet ni Jesos tanorwaw no adekeyaw, as nakabangon na sya, kan
naytēnek adekeyaw.
28 Ki do nakapakasdep daranaw da Jesos kan siraw nanawhen naw do
bahayaw, inyahes dan nanawhen naw so malimed a kon da, “Āngo ta
napaksyat namen abaw marahetaw a ispirito?”
29 Ki tinbay san Jesos a kāna, “Mapaksyat abaw komwanaya marahet a
ispirito, an dya manmaw kaipasnek nyo so kapaydasal nyo do Dyos.”

No Maynamot Do Nakadiman Kan Nakapagongaraw Ni Jesos (Mt. 17:22-23; Lk. 9:43b-45)

30 Do dawri, komnaro dana sa Jesos kan siraw nanawhen naw daw, kan
kinelsat dad Galilya. Chakey ni Jesos a dyi da mapatakan tawotawowaw
yanan da,
31 ta madama na inanawo nyaya dyirad nanawhen naw a kāna, “Yaken
a Tawo a Yapod Hanyit, ki mahayak paba maiparawat dyirad tawotawo a
omdiman dyaken. Ki aran komwan, mirwa akonchi a mabyay do chatatdo
naw a karaw.”
32 Ki do dawri, maawātan daban nanawhen naw nyaya a inbahey na
dyira, as kan chamo daw manahes dya an āngo chakey naw a batahen.

No Kasisitaan Do Pagtorayan No Dyos (Mt. 18:1-5; Lk. 9:46-48)

33 Sinpangan na, nakarapit sa do idyaw a Kapernaom. Do nakapakasdep
danaw ni Jesos do bahayaw, inyahes na dyirad nanawhen naw a kāna,
“Āngo kaychiw pagsosopyatan nyowaw do rarahan?”
34 Ki naychalilyak saba, ta do kayan daw do rarahan nawriw nagsosopy-
atan da an sino dyiraw kasisitaan.
35 Do dawri, naydisna si Jesos, as nakatawag na siras asa pohwaw kan
dadwa nanawhen na, as nakabata na sya dyira a kāna, “No magkalikagom
a manma, machita a iyaw kapanawdyan kan magsirbi dyirad tabo
tawotawo.”
36 Sinpangan na, nanghap si Jesos so asa adekey, as nakapatēnek na sya
do kahahatangan daw. Sinpangan na, kinepkep na, as nakabata na sya
dyira a kāna,
37 “No aran sino a mangrawat so mabodis so saad a akmas nyaya adekey
a maynamot do kapanganohed na dyaken, yaken rawaten na. As no aran
sino a mangrawat dyaken, yaken aba lang rawaten na, an dyi pa iyaw
nanoboyaw dyaken.”

No Dya Machikontra, Ki Machirarayay (Lk. 9:49-50)

38 Binata ni Juan di Jesos a kāna, “Mo Maistro, naboya namenaw asaw
a tawo a napaksyat so marahet saw a ispirito a maynamot do kaosar nas
ngaran mo, ki binaywan namen, ata, rarayay tabaya.”
39 Ki binata ni Jesos a kāna, “Baywan nyo aba, ta an myan makaparin
so milagro a maynamot do kaosar nas ngaran ko, maparin naba a
pasaronwan so maikontra dyaken.
40 No dya machikontra dyaten, ki rarayay taw nawri.
41 No ibahey kwaya dyinyo, ki oyod a aran sino a mapaynom dyinyo so
asa kabaso a ranom maynamot ta dyira naynyo ni Kristo, syirto a gon-
gonaan anchiw nawri a tawo.”

Siraw Pakayapwan Kapaygatos (Mt. 18:6-9; Lk. 17:1-2)

42 Do dawri, tinongtong ni Jesos naychirin a kāna, “No aran sino a
mangsolisog tan makagatos aran asa lang dyirad nyaya mawnged pa so
kapanganohed dyaken, ki maganaganay pa adayo an mapaytanan so rakoh
a bato a gilingan lagaw naw, as kaitapwak syad tāw.
43 As dawa, an tanoro mwaw pakayapwan kapaygatos mo, akteben mo.
Maganaganay an pokol ka a somdep do hanyit kan iyaw myanaw dadwa
tanoro mo a maitapwak do impyirno a yanan apoy a dya mawsepan. [

44 Do dawri, madiman sabaw ohed, as kan iyaw apoyaw, ki mawsep aba.]†
45 Ki an iyaw kokod mwaw pakayapwan pakachichadan mo do kapaygatos, akteben mo! Maganaganay an piday ka a somdep do abos pandan a byay kan myanaw so dadwa a kokod a maitapwak do impyirno. [
46 Do dawri, madiman sabaw ohed, as kan iyaw apoyaw, ki mawsep aba.]
47 An iyaw mata mwayaw pakayapwan kapaygatos mo, hawhawen mo. Maganaganay a bolsek ka a somdep do pagtorayan no Dyos kan myanaw so dadwa mata a maitapwak do impyirno.
48 Do dawri, madiman sabaw ohed, as kan iyaw apoyaw, ki mawsep aba.
49 "Oyod a myan kalidyatan a pasaren tabo tawotawo a nawriw mapaganay so dadakay da a akmas apoyaw kan asin a mapaganay so taham no ichan.
50 Oyod a masirbiw asin, ki an tomnabang, maybidi pawriw payit naw? Dawa, iktokto nyo chakey a batahen asinaya, as kan sikakapya kamo tan myan kapagtotonos nyo." Nawriw binatan Jesos dyira.

10

No Kapaychabahay Kan Kapaysyay
(Mt. 19:1-12; Lk. 16:18)

1 Do dawri, komnaro dana daw si Jesos, as nangay do probinsya a Jodya. Sinpangan na, namtang do Oksong a Jordan. Ki do nakapamtang naw daw, minirwa dana saw reprepaw a tawotawo a naychipeh do yanan naw. Do dawri, ninanawo na sa a akmas sigodaw a pariparinen na.
2 Sinpangan na, naypasngen di Jesos kadwan saw a Parisyo tan sooten da. Inyahes da dya an maipalobos do linteg an pasyayen mahakay kabahay na?
3 Ki inyahes ni Jesos dyira a kāna, "Āngo inbilin Moyses dyinyo?"
4 "Na, inpalōbosaw ni Moyses. Basta maytolas mahakayaw so pakaboyan a maysyay sa, as kapayam naranas baket naw," binata da.
5 Ki tinbay san Jesos, "On, maynamot do katwayan oho nyo, nawriw intolasanaw ni Moyses so nawri a bilin.
6 Ki no pinarin napaytawo do nakapamarswa na, pinarin na sa mahakay kan mabakes.
7 Akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna, 'Dawa, nyaw paynamotan na a karwan mahakay āmang kan ānang na an machikabahay.
Tan komwan, komplito kapayrapa da kan baket na,
8 as kan sira dadwa, ki mayparin dana sa asa bayo a pamilya.'*
9 As dawa, no pinayrapan Dyos a pinayparin a asa, dyi pakono a paysyayen tawo."
10 Do nakapaybidi darana da Jesos do bahayaw, inyahes dan nanawhen naw maynamot do dyaya.
11 Ki tinbay sa ni Jesos a kāna, "No aran sino a mapasyay so baket na, as mangabahay so matarek, ki makagatos do baket naw a nanma so kapachikamalala.
12 Komwan iyaw mabakes a mapasyay so lakay na, as kapachikabahay nad matarek, makagatos do nanomaw a lakay na so kapachikamalala."

No Kabindisyon Ni Jesos Siras Adedekey
(Mt. 19:13-15; Lk. 18:15-17)

† **9:44 9:44, 46** No birsikolo 44 kan 46, ki aba do chirin Griego do kadwan saw a manyoskripto. Siraw nyaya, ki pariho do 9:48. * **10:8 10:8** Gen. 2:24

13 Myan paw naypisa do asa karaw, nangyangay sa di Jesos so adedekey
da tan saliden na sa a bindisyonan. Ki siraw nanawhen naw, pinaydabdab
da sa.
14 Ki do nakaboyaw sya ni Jesos so nawri a pinarin dan nanawhen naw,
ki nakasoli, kan binata na dyira a kāna, “Palobosan nyo saw adedekey saya
a mangay dyaken, kan baywan nyo saba, ta siraw akma syay a adedekey
akin dyira so pagtorayan no Dyos.
15 No ibahey ko dyinyo, ki oyod. No aran sino a dya machiyengay so
kapangrawat so pagtorayan no Dyos a akmas kapangrawataw no nya saya
adedekey, sigorādo a mairaman abanchi daw.”
16 Sinpangan na, tinayitayisa na sa kinepkep adedekeyaw. Pinalapaw
naw tanoro naw dyira, as nakabindisyon na sira.

No Baknang A Tawo
(Mt. 19:16-30; Lk. 18:18-30)

17 Do kapagrobwataw ni Jesos a komaro daw, myan asa mahakay a
nayyayo a nangay dya. Naydogod do salapenaw ni Jesos, as nakaiyahes
na sya dya a kāna, “Mo maganay a Maistro! Āngo machita a parinen ko
tan madyira ko byay a abos pandan?”
18 Ki binata ni Jesos dya a kāna, “Āngo ta pangaranan mo yaken so
maganay? Abaw maganay, an dya iya lang Dyos.
19 Chapatak mo na saw bilbilinaw do linteg: ‘Mangdiman kaba,
machikamalala kaba, manakanakaw kaba, mangipaneknek kabas bay-
ataw, magkosit kaba, as kan dayāwen mo saw inyapwan mo saw.’ ”†
20 “Na, Maistro, yapo pa do kadēkey ko, ki tinongtongpal ko na sa tabo
nyaya bilbilin,” initbay no mahakayaw.
21 Ki naayatan si Jesos a nangperreng sya. Sinpangan na, binata na dya
a kāna, “Ari paw asa pagkorāngan mo. Yangay mwa ilāko kinabaknang
mwaw, as kaitoroh mo sya dyirad mapopobri saw so naglakwan mwaw tan
myan anchiw kinabaknang mod hanyit. Katayoka na, monot ka dyaken.”
22 Ki do nakaichirinaw ni Jesos so nyaya, naopay mahakayaw, as kan
nagmamayo a komnaro daw maynamot ta taywaras kabaknang.
23 Do dawri, inwaras ni Jesos nanyideb, as nakabata na sya dyirad
nanawhen naw a kāna, “Ay, āngo nchya kalidyat no myan sayas
kinabaknang a somdep do pagtorayan no Dyos!”
24 Chinasdaaw dan nanawhen naw a maynamot do dyaya chinirin na,
ki tinongtong ni Jesos a binata, “Ay, inyo a anak ko, iyaw kapakasdep do
pagtorayan no Dyos, ki oyod nas kalidyat!
25 Maydaydamnay kapayhawos no binyay a kamilyo do wayan rayem
kan kasdep no mabaknang do pagtorayan no Dyos.”
26 Maynamot do dawri a chinirin Jesos, ki taywaraw kapakasdaaw da,
as kan napenpen dabaw dangoy da a nangiyahes sya a kon da, “Na, an
komwan, sino dana paronchiw maisalakan?”
27 Ki pinerreng san Jesos, as nakabata na sya dyira a kāna, “Maparin
aba polos no tawo do aran āngo a pamosposan. Ki no Dyos, maparin na a
parinen aran āngo.”
28 Sinpangan na, binata ni Pedro dya a kāna, “Namna! Maypāngo kami
na? Kinarwan namen dana saya tabo do nakawnot namenaya dyimo!”
29 “Naon!” kānan Jesos. “No ibahey ko dyinyo, ki oyod. No aran sino a
omkaro so bahay na, kakakteh na saw mana inyapwan na, anak na saw
mana tana na a maynamot dyaken kan Maganayaya Dāmag,

† **10:19 10:19** Eks. 20:12-16; Deot. 5:16-20

30 ki masorsorok panchi kan ginasgasot rawaten na do kayan na paw
a sibibyay sichangori kan iyaw baloraya no kinarwan na saya. On,
arwaronchiw bahay, kakakteh, inyapwan, anak, kan tana na. Komwan
pa do karon kalidyatan, as do kapanawdyan anchi a araw, ki rawaten
nanchiw byay na a abos pandan.
31 Ki aro saw nanmanma sichangori a maybadiw a manawdyinchi, kan
myan saw nanawdyi a manmanma anchi."

Pitdwen Jesos A Ibahey Kadiman Kan Kapagongar Na (Mt. 20:17-19; Lk. 18:31-34)

32 Do dawri, somnonget dana sa Jesos kan siraw nanawhen naw a
kominwan do Jerosalem. Si Jesos, ki myan do panman daw no nanawhen
naw, as kan oltimo a masmasdaaw sa. Do panawdyan daw, ki siraw
tawotawo saw a mamo an āngo maparin anchi daw. Sinpangan na,
pinirwa pinachibawa ni Jesos asa poho saw kan dadwa a nanawhen na,
kan inbahey na dyiraw mapariparinaw anchi dya.
33 "Adngeyen nyo," binata na. "Somonget ta do Jerosalem, ki do dawri
maiparawat akonchi a Tawo a Yapod Hanyit dyirad matotohos saw a
papadi kan siraw mangnanawowaw so linteg. Ikeddeng danchi yaken a
madiman, as kan iparawat danchi yaken dyirad dyaw a Jodyo.
34 Do dawrinchi, oyawen danchi yaken, as kachichipa danchi dyaken,
sapsaplitan, as kan dimanen danchi yaken. Ki makarahan tatdo a karaw,
mirwa akonchi a mabyay."

No Kapangyahahes Ni Santiago Kan Juan (Mt. 20:20-28)

35 Ki do kadama daw a mayam, naypasngen di Jesos anak saw ni Sebedeo
a sa Santiago kan Juan, as nakaiyahes da sya dya a kon da, "Mo Maistro,
ari paw chakey namen a akdawen dyimo."
36 "Na, āngo chakey nyo a parinen ko dyinyo?" initbay ni Jesos dyira.‡
37 Ki nawriw inakdaw dad Jesos a kon da, "Palobosan mo pa yamen a
machipaydisna anchi dyimo anchan maidayaw ka do pagtorayan mo: asa
do mangketaw do kawanan mo, as asa do mamangketaw do kaholi mo."
38 Ki binatan Jesos dyira a kāna, "Chapatak nyo abayaw akdawen
nyowaya. Maibtoran nyoriw kalidyatan a akmanchis pasaren kwaw, kan
aryoriw tored nyo a madiman a akmanchis kadiman ko?"
39 Ki initbay da dya a kon da, "Na, maparin namen."
Do dawri, binatan Jesos dyira a kāna, "On, ibtoran nyonchiw kalidyatan
a akmas kalidyatan kwaw anchi, as kan madiman kamonchi a akmas
kadiman kwaw anchi,
40 ki yaken abaw mamidi an sinonchiw maydisnad kawanan ko mana
do kaholi ko, ta no Dyos anchiw manoroh siras insagāna naw."
41 Ki do nakadngey daw no rayay saw a asa poho a nanawhen so nyaya,
nakasolyan da sa Santiago kan Juan.
42 As dawa, tinawagan sa tabo ni Jesos nanawhen naw, as nakabata na
sya dyira a kāna, "Chapatak nyo a siraw mangitoray so tawo do lobongaya,
ki adipenen da saw itorayan daw. As siraw āpohen daw, ki itorayan da saw
tawotawo da saw.
43 Ki dyi pakono komwan parinen nyo. No magkalikagom a iyaw torayen,
machita iyaw magsirbi dyinyo.
44 As no magkalikagom a iyaw katotorayan, ki machita paadipen dyirad
tabo tawotawo.

‡ **10:36 10:36** Mt. 20:32; Mk. 10:51

45 Toladen nyo pakono yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ta nangay akwaba
dya a pagsirbyan tawotawo, an dya yaken magsirbi dyira. On, nangay ako
a madiman tan isalākan ko saw tawotawo."

Pyahen Ni Jesos Si Bartimeo A Bolsek
(Mt. 20:29-34; Lk. 18:35-43)

46 Do dawri, nakapakarapit daw da Jesos kan siraw nanawhen naw do
asaw a idi a Jeriko. Minonot sa dyiraw reprep saw a tawotawo. Sinpangan
na, do kakaro daranaw do dawri a idi, myan daw a maydisnad payisaw no
rarahan a magpalpalimos asaw a bolsek a si Bartimeo a anak ni Timeo.
47 Ki do nakadngey naw sya a myan si Jesos a taga Nasaret, inyagagay
na a kāna, "Jesos a kapotōtan ni Āri Dabid, chāsi mo pa yaken!"
48 Ki aro naydabdab dya, kan inbahey da a magolimek, ki alit na
naypataywaraw nakaiyagagay na sya a kāna, "Kapotōtan Āri Dabid,
chāsim pa yaken!"
49 Do dawri, nagsardeng si Jesos do kayam naw, as nakabata na sya a
kāna, "Yangay nyo pa dya."
Nangay sa do bolsekaw, as kan binata da dya a kon da, "Patorden mo
aktokto mo! Maytēnek ka, ta ipatawag naw imo."
50 Do nakadngeyaw syan Bartimeo, nyeng na pinawakdit kekeh naw, as
nakapaytēnek na a nangapikapyas a nangay di Jesos.
51 Sinpangan na, inyahes ni Jesos dya a kāna, "Āngo chakey mo a parinen
ko dyimo?"
Ki binata no bolsekaw dya a kāna, "Mo Maistro, chakey ko makaboya."
52 Do dawri, binata ni Jesos dya a kāna, "Mayam ka na, ta maynamot
do nakapanganohed mwaya, ki napyan ka na." Ki nyeng a nakaboyaw
bolsekaw, kan minonot dana di Jesos do rarahanaw.

11

No Maragsak A Kasdep Ni Jesos Do Jerosalem
(Mt. 21:1-11; Lk. 19:28-40; Jn. 12:12-19)

1 Do nakapaypasngen daw do Jerosalem, do kasngen daranaw do
tokonaw a mayngaran so Olibo, do masngenaw do idi saw a Betpage kan
Betanya, nanoboy si Jesos so dadwa dyirad nanawhen naw.
2 Binata na dyira a kāna, "Mangay kamo pa do masngenaya a idi do
bitaya no rarahan, as kan do kapakarapit nyo daw, maboya nyonchiw
naigalotaw a orbon no asno a dyi pa nasaksakayan. Obayan nyo, as
kaiyangay nyo sya do dya.
3 An myan mangyahes dyinyo an anghen nyo asnwaw, ibahey nyo a,
'Machita ni Āpo a pagsakayan na, as kan insigīda a pabidyen nanchi dya.' "
4 Do dawri, nayam dana sa, kan nasarakan daw orbonaw no asno a myan
do kalsada, kan naigalot do pantawaw no bahay. Sinpangan na, inobay da.
5 Ki siraw maychatetēnek saw daw, binata da dyira a kon da, "Anghen
nyo a obayan orbonayan asno?"
6 Ki initbay dan dadwaw a nanawhen inbilinaw ni Jesos dyira, dawa,
pinalobosan da sa.
7 Sinpangan na, inyangay daw orbonaw do yananaw ni Jesos. Pinaap-ap
da saw kagay daw, as nakapagsakay ni Jesos.
8 Do dawri, aro a tawo namolay so kagay dad rarahanaw. Siraw
kadwanaw, ki nanghap sas mabohong saw a sangasanga no kayo a
tinongeh da yapod hakawan saw, as nakaparasay da syad ayamanaw ni
Jesos.

9 Siraw myanaw do panmanaw kan panawdyan Jesos, ki inngengengey
da a kon da, “Madaydayaw kan maitoroh pakono bindisyon do tinoboyaya
ni Āpo Dyos a pinakainawan na!
10 Mabindisyonan pakono nyaya a mangay a maytēnek do pagaryanayan
Āri Dabid a kapoonan ta. Madaydayaw si Āpo Dyos do katotohosan a
hanyit!”
11 Do nakapakarapit daw da Jesos do Jerosalem, nangay si Jesos do
Timplo. Sinpangan na, chiniban na tabo omdibon naw, ki maynamot ta
makoyab dana, naybidi sa Jesos kan siraw nanawhen naw do idi a Betanya.

Abayen Ni Jesos Kayo A Igos
(Mt. 21:18-19)

12 Do somaronwaw a araw, do nakayapo daranaw do Betanya, naptengan
si Jesos.
13 Do dawri, naboya ni Jesos kayo a igos a maraboy so bohong do
mabawaw so dēkey dya. Dawa, yangay na chiniban an myan asi na. Ki
do nakapakarapit naranaw, abaw naboya na, an dyi lang a iyaw bohong
naw, ta ari pad chimpo no kapay-asi na.*
14 Ki maynamot ta abaw naboyan Jesos a asi na, inbahey na a kāna, “Abo
pakononchi a polos koman so asi mo!” Do dawri, nadngey dan nanawhen
naw binataw ni Jesos.

No Kangay Ni Jesos Do Timplo
(Mt. 21:12-17; Lk. 19:45-48; Jn. 2:13-22)

15 Do nakapakarapit daw do Jerosalem, somindep si Jesos do atataw no
Timplowaw. Sinpangan na, pinahbot na saw maglaklakwaw kan siraw
magatgatangaw daw. Pinasakeb na saw lamisaan saw no manatadi saw
so kwarta, as kan kinwan na saw bangko da saw no maglaklāko saw so
kalapāti.
16 Aba polos pinalobosan na a myan so rara a lomasat do sakopaw no
Timplo.
17 Sinpangan na, ninanawo na saw tawotawowaw daw, kan binata na
dyira a kāna, “Naitolas abawri do Masantwan a Tolas a kāna, ‘No bahay
ko, ki matawagan anchi so yanan a paydasalan no tabo tawotawo.’ Ki
inyowaya, ki pinayparin nyowaya bahay dan manakanakaw.”
18 Do nakadamag daw so nyaya no matotohos saw a papadi kan siraw
mangnanawowaw so linteg, inrogi da a chinichwas an maypāngo kadiman
da sya, ta chināmo da, ta siraw tawotawo saw, ki taywaraw kaskasdaaw
da do innanawowaw ni Jesos.
19 Do kapaysarisari naranaw, komnaro sa Jesos kan siraw nanawhen naw
do Jerosalem.

No Kapangnanawo Ni Jesos Maynamot Do Kapaydasal
(Mt. 21:20-22)

20 Do kamabekasan naranaw do somaronwaw a araw, do kayam daw do
rarahan, naboya daw kayowaw a igos a nahayo dana tabo bohong naw
kontodo yamot na saw.
21 Ki do dawri, nanakem ni Pedro nakaabayaw syan Jesos, kan binata na
a kāna, “Mo Maistro, chiban paw kayowaya a igos a inabay mo, ki nadiman
danaya!”

---

* **11:13 11:13** No kayowaya a igos, ki an omsi, ki manma mohtot asi naw, as kan somarono bohong naw. Dawa, an maganay atngeh na, ki ranan kayan bohong na, ki myan paw asi na.

22 Initbay ni Jesos dya a kāna, “Myan pakono kapanganohed nyo do Dyos.
23 No ibahey ko dyinyo, ki oyod. An mamandaran nyo nyaya tokon a kon
nyo, ‘Makatkat ka pakono dya a maipatapwak do tāw,’ as kan anohdan nyo
a abo polos kapagmangamanga nyo a maparin inbahey nyowaw, ki syirto
a maitoroh anchi dyinyo katongpal na.
24 As dawa, ibahey ko dyinyo a aran āngo a akdawen nyo do dasal nyo,
as anohdan nyo a narawat nyo na, maitoroh anchi dyinyo.
25 Ki aran komwan, machita a kāda maydasal kamo, an myan ipsok nyo
dyirad aran sino, ki pakawanen nyo tan pakawanen naynyo ni Āmang nyo
a Dyos do hanyit do gatogatos nyo. [
26 Ki an dyi nyo a pakawanen tawotawo a nakagatos dyinyo, pakawanen
nabanchi inyo ni Āmang nyo a Dyos do hanyit do gatogatos nyo.”]†

No Kapanahahes Maynamot Do Toray Ni Jesos (Mt. 21:23-27; Lk. 20:1-8)

27 Do nakapaybidi daw da Jesos do Jerosalem, minidibidi do atataw no
Timplowaw. Sinpangan na, inasngenan dan matotohos saw a papadi kan
siraw mangnanawowaw so linteg, as kan siraw panglakayen daw no Jodyo
saw si Jesos.
28 Binata da dya a kon da, “Iyaw pinarin mwaya kakoyab do Timplowaya,
ki dino nanghapan mos toray, mana sino nangmandar dyimo a omparin
siras syay?”
29 Ki tominbay si Jesos dyira a kāna, “Sakbay a atbayen ko, ari paw iyahes
ko dyinyo. Ta an matbay nyo, ayket, atbayen ko iyahes nyowaya dyaken
an sino nanoroh so toray ko a mamarin siras nyaya.
30 Dino nakayapwan torayaw ni Juan a Mamonyag a mangbonbonyag:
yapo do Dyos mana yapod tawo? Atbayen nyo pa!”
31 Ki nagsisinopyat sa, kan naysin-aatbay sa do katakatayisa dyira a kon
da, “Āngo itbay ta? An ibahey ta a, ‘Yapod Āpo Dyos,’ iyahes nanchyori
dyaten an āngo ta dyi ta nanganohed di Juan?
32 Ki an batahen tawri a, ‘Yapod tawo’? Aysa! Engga ah,” kon da. Nyaw
binata da maynamot ta mamo sad tawotawo saw daw, ata, nanganohed
tabo tawotawo di Juan Mamonyag a iya, ki oyod a propīta no Dyos.
33 As dawa, no initbay dad Jesos, ki “Chapatak namen aba.”
Sinpangan na, binata ni Jesos dyira a kāna, “An komwan, ibahey kwaba
dyinyo an āngo toray ko a mamarin so akma siras nya.”

12

No Pangarig Maynamot Dyirad Mangay-aywanaw So Obas (Mt. 21:33-46; Lk. 20:9-19)

1 Sinpangan na, tinongtong ni Jesos nagpangarigan dyira a kāna, “Myan
asa tawo a naymoha so aro a obas do kaobāsan naw, kan dinibon na a
inahadan. Nakapamarin na pa so pangatsan na kan angangaw a bato a
pangapyan naw so asoyaw a ipaates nanchi. Sinpangan na, napatnek pas
bengbeng a pagbantayan na. Do katayoka naranaw, inpaābang na dyirad
pinagbantay naw, as nakapagbyahi na.
2 Do chimpo danaw no kapaychamomolas, tinoboy no nagpaābangaw
iyaw tobotoboyen naw a mangay dyirad nangipaābangan naw tan mangay
a manghap so binglay naw.

† **11:26 11:26** Nyaya birsikolo, ki aba do kadwan saw a manyoskripto.

3 Ki siraw nangipaābanganaw, tiniliw daw tinoboy naw, as nakamalo da
sya, kan pinaybidi da a aba polos intoroh da dya.
4 Sinpangan na, minirwa dana nanoboy nagpaābangaw. Ki linichitan
daranan nachiābangaw, as nakasnesnek da sya.
5 Sinpangan na, nanoboy danas matarek, ki diniman darana. Komwan
paw pinarin da dyirad tabo saw a tobotoboyen na. Myan saw minalmalo
da, kan diniman daw kadwan.
6 Do dawri, apabaw nabidin a maparin na toboyen, malaksid do mismo
naw a anak a oyod nas chadaw. Dawa, iya danaw tinoboy na, kan binata
na a kāna, 'Ay, syirto a anyiben daw anak kwaya.'
7 Ki do nakawara naw do kaobāsanaw, binata dan machiab-ābangaw
do katakatayisa dyira a kon da, 'Iya danaw nyayaw mangtawidaw so
kaobāsanaya. Ngay, yangay ta dimanen tan dyaten danaw kaobāsanaya!'
8 Sinpangan na, tiniliw da, as nakadiman da sya, as nakaipoha das
bangkay naw do gaganaw no kaobāsan."
9 Do dawri, inyahes ni Jesos dyirad tawotawowaw a kāna, "Āngonchiw
parinen akin dyiraw so kaobāsanaw? Syimpri, yangay na sanchi a
dimanen pinaabāngan naw so kaobāsan naw, as kaipaābang nanchi sya
do matarek.
10 Nabāsa nyo abawriw nyaya chirin no Dyos a naitolas do Masantwan
a Tolas a kāna,
'Iyaw nawri a bato a inpoha dan mapatnek saw so bahay, ki nayparin a
iyaw kasisitaan a bato a mangpayit so nawri a bahay.
11 Iyaw nyaw pinarin no Dyos, kan taywara maganay kan makaskasdaaw
do kapakaboya ta?' "*
12 Sinpangan na, chakey dan āpohenaw no Jodyo a ipatiliw si Jesos,
ta maawātan da a chinirichirin naw nyaya a pangarigan a pachikontra
na dyira. Ki maynamot ta mamo sad aro saw a tawotawo, tod darana
kinarwan.

No Kapanahes Maynamot Do Kapagbayad So Bwis (Mt. 22:15-22; Lk. 20:20-26)

13 Do dawri, nanoboy sas papere a Parisyo kan siraw kadwanaw a
nanawhen Herodes tan asdosdoken das Jesos maynamot do kapanahahes
da.
14 Nangay sa dya, kan binata da a kon da, "Mo Maistro, chapatak namen
a tabo a ichirin mo, ki oyod. Chapatak namen pa a mangidomdoma kaba,
kan itatārek mo sabaw matohos so saad. Abaw matarek a inanawo mo, an
dyi lang a iyaw oyodaw a chakey no Dyos a parinen tawotawo. Sichangori,
ibahey mo pa dyamen an maikontra do linteg iyaw kapagbayad namen so
bwis do impirador do Roma? Āngo mabata mo? Magbayad kami mana
engga?"
15 Ki maynamot ta chinapatak ni Jesos kapaysinsīsingpet da, binata na
dyira a kāna, "Āngo ta sooten nyo yaken? Torohan nyo pa yaken so plata,
ta chiban ko pa."
16 Tinorohan da so plataw. Do dawri, inyahes na dyira a kāna, "Sino
akin ladawan kan akin ngaran syay?"
Ki initbay da dya, "Nas Impirador."
17 Do dawri, binata ni Jesos dyira a kāna, "Na, an komwan, itoroh nyod
Impirador dyira naw, as itoroh nyo do Dyos dyira naw." Do nakadngey
daw so nyaya, ki oltimo nakasdaaw da a maynamot do kasiribaw ni Jesos.

* **12:11 12:11** Sal. 118:22-23; Mt. 21:42; Ara. 4:11; Roma 9:33; 1 Ped. 2:7

No Kapanahahes Maynamot Do Kapagongar (Mt. 22:23-33; Lk. 20:27-40)

18 Do dawri, myan saw nangay di Jesos a yapod gropo dan Sadosyowaw
a siraw Jodyo saw a makabata a dya mirwa mabyay nadiman.
19 Inyahes da dya a kon da, “Maistro, intolas ni Moyses nyaya linteg
dyaten a Jodyo a kāna, ‘An madiman iyaw asa mahakay, as makarwan
naw baket naw a abo pas pōtot, machita ahapen a kabahayen kakteh naw
tan pototan na so pinakaanak no kakteh naw a nadiman.’†
20 “An komwan linteg, āngo mabata mo do dyaya pangarigan? Myan
sa kono papito a makakakteh a mahahakay. Iyaw matonengaw, ki
nangabahay, as kan sakbay a myan pōtot na, nadiman.
21 Sinpangan na, no adyenaw no nadimanaw, ki kinabahay naw ipag
naw a bālo, as kan aran iya, ki nadiman a abos pōtot. Masaw, naparin do
chatatdo daw.
22 Siraw papitwaw a makakakteh, ki kinabahay daw nawri a mabakes,
kan nadiman sa tabo a abos pōtot. Do kapanawdyanaw, nadiman
mabakesaw.
23 “Dawa, an komwan,” inyahes dan Sadosyowaw di Jesos, “sinonchi
dyiraw akin kabahay so nya mabakes anchan araw a kapagongar, ta
kinabahay daya tabon papito saya makakakteh nyaya mabakes?”
24 Ki binata ni Jesos dyira a kāna, “Samna! Matikaw kamo, ta maawātan
nyo abaw naitolasaw do Masantwan a Tolas, as kan maawātan nyo abayaw
panakabalin no Dyos.
25 Ta anchan mirwa mabyay tawotawo a nadiman, ki mangabahay pa
sabanchi daw, ta akma dana sanchis anghil saw do hanyit.
26 Ki an maynamot do kapirwa mabyay no nadiman, nabāsa nyo
abawriw naitolasaw do libro a intolas ni Moyses a maynamot do
somdesdebaw a kayo? Do dawri, binata no Dyos di Moyses a kāna, ‘Yaken,
ki yaken no Dyos daw da Abraham, Isaak, kan Jakob.’‡
27 No chakey na batahen, ki iyabaw Dyos no nadiman, an dya iyaw Dyos
no sibibyay. Rakohayaw pakatikawan nyo.”

Iyaw Kasisitaan A Bilin (Mt. 22:34-40; Lk. 10:25-28)

28 Myan do dawriw asa mahakay a mangnanawo so linteg. Nadngey naw
kapagsosopyat daw, kan napatakan naw nainsiribanaw a katbay ni Jesos
dyirad Sodosyowaw. As dawa, naypasngen di Jesos, as nakaiyahes na sya
a kāna, “Mo Maistro, āngo iyaw kasisitaan dyirad tabo saw a bilbilin?”
29 Tinbay ni Jesos a kāna, “Iyaw kasisitaan a bilin, ki nyaya: ‘Adngeyen
nyo, inyo a tawotawo do Israel. No Āpo ta a Dyos, ki iyaw moyboh a Dyos.
30 Machita chadaw nyo Āpo a Dyos nyo do tābo poso nyo kan tābo katawo
nyo, do tābo aktokto nyo, as kan tābo kayit nyo.’§
31 Ki no somarono a kasisitaan, ki nyaya: ‘Machita chadaw nyo
kapayngay nyo a tawo a akmas kadaw nyo so inawan nyo.’* Apabaw bilin
a masississīta kan nya saya.”
32 Do dawri, binatan mangnanawowaw so linteg dya a kāna, “Kosto
nawrim Maistro! Oyodayaw binata mwaya a asaw Dyos, kan abaw
matarek, an dya iya lang.
33 On, machitaw kadaw ta sya do tābo poso ta kan tābo aktokto ta, do
tābo kayit ta, as kan machita a chadaw taw kapayngay ta a tawo a akmas

† **12:19 12:19** Deot. 25:5 ‡ **12:26 12:26** Eks. 3:6 § **12:30 12:30** Deot. 6:4-5 * **12:31 12:31** Leb. 19:18

inawan ta. Masisisīta a tongpalen taw dadwa saya kan kapangidātonaw
so binyay ta do Dyos.”†
34 Ki do kadlawaw syan Jesos so nainsiribanaw a katbay na, binata na
dya a kāna, “Mabawa kaba a machirapa do pagtorayan no Dyos.”
Do katayokaw no nawri, mabābang dana sa manahahes di Jesos.

No Kapanahahes A Maynamot Di Kristo
(Mt. 22:41-46; Lk. 20:41-44)

35 Sinpangan na, do kayanaw ni Jesos a mangnanawo do Timplo, inyahes
naw nya a kāna, “Āngo ta batahen dan mangnanawo so linteg a si Kristo,‡
ki tod lang a kapotōtan Āri Dabid do kaychowa?
36 Ta sigon do inpaltiingaw no Ispirito Santo di Dabid, nyaw intolas na a
kāna,
‘Binata ni Āpo Dyos do Āpo ko a, “Maydisna ka do kawanan kwaya a
mandad kaābak ko siras kabosor mo saya, kan ipapitapita ko sad
kokod mwaya.” ’§
37 “An tawagan ni Dabid so ‘Āpo,’ maypāngo nakahtot ni Kristo do
kapotōtan Dabid?”
Do dawri, siraw aro saw a tawotawo a myan daw, ki taywara a masoyot
sa a nangadngey di Jesos.

Pilawen San Jesos Mangnanawo Saw So Linteg
(Mt. 23:1-36; Lk. 20:45-47)

38 Do nakapangnanawo naw dyira, binata na a kāna, “Annadan nyo
saw mangnanawowaya so linteg, ta chakey daw maylaylay so mayid,* kan
imāsen da paw mapadayawan a kabkablaawan no tawotawo do plasa.
39 Pidyen da paw kasisitaan a disnan do sinagoga da saw kan madadayaw
saw a yanan dan matotohos saw so saad do paspasken saw.
40 Allilawen da pa saw babbālwaw a mababakes tan madyira daw
bahabahay da, as kapaydasal das manaro a pangoliwlib das kaparin daw.
As dawa, marahrahmet anchiw dosa da.” Nawriw binatan Jesos.

No Limos No Bālo A Mabakes
(Lk. 21:1-4)

41 Katayokan nawri, nangay si Jesos a naydisna do masngenaw do
paglimosan daw do Timplowaw. Ki do dawri, chinichiban na saw
tawotawowaw a mamosek so kwarta da, ki aro saw babaknang a taywaras
kāro posken da.
42 Sinpangan na, naypasngen asaw a mapobri a bālo a mabakes, as
nakapangasday nas dadwa plata a kabobodisan so balor.
43 Ki do dawri, tinawagan sa ni Jesos nanawhen naw, as kan binata
na dyira a kāna, “No ibahey ko dyinyo, ki oyod. Arwaro inasdayaya no
mapobryaya a bālo kan iyaw sinday daya no tabo a namosek so paglimos
da.
44 Ta no intoroh da, ki iya lang sobraw no kinabaknang da. Ki iyaw
bālwaya, aran pobri, ki intoroh naw moybohaw a myan dya. On, intoroh
naw tabo a maparin a chabyay na.”

---

† **12:33 12:33** Deot. 4:35 ‡ **12:35 12:35** “Kristo” mana “Mesias.” § **12:36 12:36** Sal. 110:1; Ara. 2:35; Heb. 1:13; 10:12-13 * **12:38 12:38** No gagāngay a kaosar da so nyaya a mayid a laylay, ki do kayan daw lang a mangnanawo mana maydasal. Ki mapatak a maboya dya a midibidi sa do gagan a maylaylay so komwan tan ipangas daw katohos no saad da.

13

No Kaipakatoneng Ni Jesos So Kalasa No Timplo (Mt. 24:1-2; Lk. 21:5-6)

1 Do nakahbot daranaw da Jesos do Timplowaw, asa dyirad nanawhen
naw nakabata sya dya a kāna, “Mo Maistro, chiban pa! Ay, taywarayas
kararakoh naosar saya bato a pinamatnek da, as kan mapipintas sayaw
pinatnek da saya do dyaya a Timplo!”*
2 Ki tominbay si Jesos a kāna, “Siraw maboya nyowaya rarakoh a
napatnek, ki mararayaw sanchi a tabo, as kan apabanchi a polos matokos
a machidket a bato do yanan daya sichangori, ta malasanchi a tabo.”

No Kalidyatan Kan Kaidadanes (Mt. 24:3-14; Lk. 21:7-19)

3 Ki do nakapaydisnaw da Jesos do talapawaw no tokonaw a mayngaran
so Olibo a machisalap do Timplowaw, naypasngen si Pedro, si Santiago, si
Juan, as kan si Andres di Jesos. Inlīmed da inyahes dya a kon da,
4 “Ibahey mo pa dyamen an kangonchiw kaparin dan nyaya, kan
maypāngonchiw pakailasinan namen sya a iyaw pakatongpalan da tabon
nya, ki masngen dana?”
5 Do dawri, inrogi ni Jesos nangnanawo dyira a kāna, “Magannad kamo
tan abo mapaychawaw dyinyo.
6 Aro sanchiw mangay a mangosar so ngaran ko, kan batahen danchi a,
‘Yaken si Kristo!’ Aronchiw allilawen da.
7 Anchan madngey nyo kabtak no gobat kan damdāmag maynamot do
gobat, mabakel kamo abanchi. Machita maparin saw nyaya, ki chakey
naba batahen a nawri danaw pandan lobongaya.
8 Maggogobat sanchiw nasyon kan nasyon, as kan komwan sanchiw
pagaryan kan pagaryan. Myan panchiw gin-gined do matatarek saw a
logar, kan myan panchiw kapaychapteng. Siraw nya, ki pangrogyan pa no
panglidyalidyat a akmas kapagpasikalaw no maymanganak.
9 “Ki an inyo, magannad kamo, ta tiliwen kan idarom danchinyo no
tawotawo. Saplitan danchinyo do sinagoga da saw, kan paytēneken
danchinyo do salapen dan magtotoray kan ar-āri maynamot do kawnot
nyo dyaken. Ki iyanchiw nawriw gondaway nyo a mangipaneknek dyira
so Maganay a Dāmag.
10 Ki sakbay no pandan lobongaya, ki machita maikasaba a manma iyaw
Maganay a Dāmag do tabo tawotawo do lobongaya.†
11 Do katiliw daw anchi dyinyo a idarom, chabakel nyo aba an āngo
nchiw itbay nyo. Do dawrinchi, tod nyonchi a batahen tombodaw do
pangtoktwan nyo, ta inyo abanchiw maylililyakaw, an dya Masantwan a
Ispirito a manoroh so pabatahen nyo.
12 Myan sanchiw tawotawo a mangipadiman so mismo da a kakakteh, as
kan komwan anchiw parinen inyapwan dyirad anak da. Siranchiw anak,
ki machikontra sanchi do inyapwan da, kan ipadiman da sanchi.
13 Ipsok danchinyo no tabo tawotawo maynamot do kapachichasa
nyowaya dyaken. Ki maisalakan anchiw makaibtor so kapanganohed na
mandad pandan.”

No Makamwamomo A Mangrarayaw (Mt. 24:15-28; Lk. 21:20-24)

---

* **13:1** **13:1** Siraw nyaya a bato, ki marmol kan maydak so kita. Nasorok a asa poho kan asa a kamitro kananaro da, kan tatdo kan godwa kamitros katohos da. † **13:10** **13:10** Mt. 24:14; 2 Ped. 3:10-14

14 Tinongtong ni Jesos naychirin. Binata na a kāna, “Anchan maboya
nyonchiw ‘Makamwamomwaw a Mangrarayaw’‡ a maytēnek do dyaw a
rombeng a paytēnekan na — Inyo a makabāsa so nyaya, awāten nyo a
maganay iyaw chakey na batahen! — do dawrinchi, siraw myan do Jodya,
machita mayyayo sanchi a somonget do katokotokonan a tomayo.
15 Iyanchiw myan do papagaw no bahay na, ki dyi dana pakono
maybabalay a somdep a mangay a manghap so warawara na a iyonot na.
16 Masaw myanaw do bengkag naw, dyi dana pakono a maybidi do bahay
na a mangay a manghap so pagsokatan na.
17 Ki piman, ta makakāsi sanchiw mabogyaw kan mapasoswaw do dawri
a araw!
18 Maydasal kamo do Dyos tan dyi pakono a ammyan kaparin no nyaya.
19 Ta do dawri sanchi a araw, myan sanchiw lidyat a polos a dyi pa
naparin mana dyi pa napadasan nakayapo do nakaparswa no Dyos so
lobongaya a mandas changori, as kan mapirwa pabanchi a polos nyaya
do masakbayan.
20 Ki an dya inaksayan no Dyos bidang no araw saya a kalidyatan,
abanchiw aran sino a mabidin a sibibyay do lobongaya. Ki maynamot dyi-
rad pinidi saw no Dyos, chinsayan naw araw saya a kayan kalidyatanaya.
21 “Do dawri, an myan makabata sya dyinyo a kāna, ‘Chiban nyo, ari
dana dyas Kristo!’ mana ‘Chiban nyo, tori aba dwadaw?’ ki manganohed
kamwaba,
22 ta tombod sanchiw aro a sinan Kristo kan sinan propīta a mapaboya
so milagro kan pangancharan a pamaychawaw da siras aro a tawotawo.
On, allilawen da sanchi, an maparin, sira paw pinidyaw no Dyos a tawo
na.
23 As dawa, kaannadan nyo, ta naisakbay ko na sa naibahey a tabo dyinyo
nya saya.”

No Kangay No Tawo A Yapod Hanyit
(Mt. 24:29-31; Lk. 21:25-28)

24 “Do dawri sanchi a araw a katayokan kalidyatan, maysarinchiw araw,
kan arabanchiw sedang no bohan.
25 Maychahesday sanchiw bitohen a yapod hanyit, as kan tabonchi do
hanyit a myan so panakabalin, ki makosokoso sanchi.§
26 Do dawrinchi, ki maboya danchi yaken a Tawo a Yapod Hanyit a
mawara a pongosan no demdem* a myan so rakoh a panakabalin kan
tan-ok.
27 Sinpangan na, toboyen ko sanchiw anghilis ko a mangay a mangpeh
siras pinidi kwaw do aran dino a seksek do intīro a lobong.”

No Pangarigan A Maynamot Do Kayo A Igos
(Mt. 24:32-35; Lk. 21:29-33)

28 Sinpangan na, tinongtong ni Jesos nangnanawo a kāna, “Adālen nyo
nya pangarig a maynamot do kayowaw a igos: An somiknan a omlak kan
tomohos, chapatak nyo na a masngen danaw rayon.
29 Komwan pa dyinyo sichangori. An maboya nyonchiw katongpal no
nya saya kalidyatan, chapatak nyo nanchi a īto danaw kawara ko.

---

‡ **13:14 13:14** Dan. 9:27; 11:31; 12:11 § **13:25 13:25** Isa. 13:9-11; 34:4; Joel 2:10; Pal. 6:12-17
* **13:26 13:26** Dan. 7:13; Mk. 9:7; 14:62; Pal. 1:7. No chakey a batahen demdem, ki “bīleg no Dyos a mangokom.”

30 No ibahey kwaya dyinyo, ki oyod. Myan panchi dyinyo do dyaya
kapotōtan sibibyay pa do katongpal no tabo no bata ko saya.†
31 Iyanchiw hanyit kan tanaya, ki mabo sanchi a tabo, ki mabo abanchi
a polos chirin ko."‡

Abaw Makapatak So Nawri A Araw Mana Oras (Mt. 24:36-44)

32 "An maynamot do dawri a araw mana oras no panongpalanaya, ki aba
polos makapatak sya. On, ta aran siraw anghilis do hanyit, ki chapatak
daba. As aran yaken a Anak no Dyos, ki chapatak kwaba, an dyi lang a si
Āmang kod hanyit moyboh a makapatak sya.
33 As dawa, magannad kamo, kan nāw kamo pakono a nakasagāna, ta
chapatak nyo aba an āngo nchiw oras no kawara ko.
34 "Ta maiyarig ako do tawowaw a magbyahi a dya mangibahey an
āngo a araw kapaybidi na. Inparawat naw bahay naw a onongan
dan pachirawatan naw, kan tinorohan naw kāda asa so pagrebbengan
na. Sinpangan na, binilin naw magbantayaw do pantawaw a nāw na
nakasagāna do kawara na.
35 "As dawa, sisasagāna kamo pakono ah, ta chapatak nyo aba an āngo
nchiw kawara ko a maiyengay do akin bahayaw. Chapatak nyo aba an
maysarisari, abak no ahep, maysesedang, mana an mabekas dana.
36 Ta alit na maychihat anchiw kawara ko, kan maganay an dyi koynyo
a madasan a makaycheh.
37 "Nyayaw ibilin ko dyinyo dya kan dyinyo a tabo a tawotawo a
sisasagāna kam pakono a pirmi."

14

Siimen Da A Dimanen Si Jesos (Mt. 26:1-5; Lk. 22:1-2; Jn. 11:45-53)

1 Dadwa pa karaw, as karapit no Pista no Pakanaknakman so Naka-
habasaw no Anghil kan Pistaw no Tinapay a Abos Libadora. Do dawri,
siraw matotohos saw a papadi kan siraw mangnanawowaw so linteg, ki
tinongtong daw nagtotolag an maypāngo kaikorimed da mangtiliw si Jesos
tan dimanen da.
2 Binata da a kon da, "Maparin aba irana ta tiliwen an madamaw pista
ah, ta angwan nawriw mangkiras so riribok."

No Mabakes A Napado So Bangbanglo (Mt. 26:6-13; Jn. 12:1-8)

3 Do dawri, myan sa Jesos do Betanya do bahayaw ni Simon a nagliproso
do nakarahan. Ki do kadama daw a koman, myan asa mabakes a somindep
do bahayaw a nakaigpet so oltimo so kangina a bangbanglo a mayngaran
so nardo a nakapno do praskita a alabastro.* Sinpangan na, pinotohan
naw alabastrowaw, as nakapado nas bangbanglwaw do ohwaw ni Jesos.
4 Ki do dawri, nakasoli saw kadwanaw a tawo a myan daw, kan binata da
do katakatayisa dyira a kon da, "Aysa, mangbaywaya! Āngo ta naipohaw
nyaya?
5 Sigoro magbalor nyaya so nasorsorok kan tatdo a gasot a dinaryo.†

† **13:30 13:30** Mana "mabo kamo aba a Jodyo sakbay no katongpal a tabo no nya saya a batahen ko dyinyo sichangori." ‡ **13:31 13:31** Sal. 102:25-27; Isa. 40:6-8; Mt. 5:18; 1 Ped. 1:24-25; 2 Ped. 3:10-14 * **14:3 14:3** Iyaw alabastro, ki kitan bato kan akmay dyidyaw. Tiktikan kan osaren da pangidyidyawan so bangbanglo. † **14:5 14:5** Tatdo a gasot a dinaryo, ki kosto a tangdan no asa a tawo do asa katawen.

Dyori a maganaganay an ilāko, as itoroh kwartaw dyirad mapopobri saw?”
kon da, as kan taywaraw nakapaydabdab da sya.
6 Ki binatan Jesos dyira a kāna, “Inolay nyo! Āngo ta ririboken nyo?
Oyod a maganay nawri a pinarin na dyaken.
7 Ta siraw pobri, ki pirmi sa myan dyinyo, as kan maparin nyo sa
sidongan do aran āngo a chakey nyo a oras. Ki an yaken, myan akwaba
kankanayon dyinyo.
8 Iyaw mabakesaya, ki pinarin na tabo maparin na. On, pinapapotan
naw inawan ko a pinanma tan maisagāna do kaitanem ko.
9 No ibahey ko dyinyo, ki oyod a aran dino a kaikasabaan Maganayaya
Dāmag do lobongaya, ki masarsarita panchiw pinarinayan nyaya mabakes
a pakanaknakman sya.”

No Kapachitolag Ni Jodas A Lipotan Na Si Jesos (Mt. 26:14-16; Lk. 22:3-6)

10 Sinpangan na, si Jodas Iskariote a asa dyirad asaw a poho kan dadwa
nanawhen ni Jesos, ki nangay dyirad matotohos saw a papadi tan lipotan
nas Jesos.
11 Do nakadngey daw so rantaw ni Jodas, nasoyot saw papadyaw,
kan inkari da dya a torohan das kwarta. Do dawri, insiknan ni Jodas
maychichwas so gondaway na a manglipot di Jesos.

No Kaisagāna No Kapanawdyan A Pangmalem (Mt. 26:17-25; Lk. 22:7-14, 21-23; Jn. 13:21-30)

12 Do manōmaw a araw no Pista no Tinapay a Abos Libadora‡ a iyaw no
arawaw a kapangdiman dan Jodyo saw so orbon saw a karniro a idāton
da, ki inyahes dan nanawhen na saw ni Jesos a kon da, “Dino chakey mo
a pagsagānaan namen so pangmalem ta do Pistaya no Nakahabasaw no
Anghil?”
13 Do dawri, tinoboy san Jesos dadwaw a nanawhen na, as kan binata na
dyira a kāna, “Somdep kamo do syodadaya, as kan myan anchiw ombayat
dyinyo a asa mahakay a mayrara so asa kamalabi a ranom, ki monot
kamonchi dya.
14 Onotan nyonchi do asdepan naw a bahay, as kabata nyonchi syad akin
bahayaw a, ‘Ipayahesaw ni Maistro an dino kono kwarto a kanan danchi
kan siraw nanawhen naw do kapistaya?’
15 Ipaboya nanchi dyinyo mamanyitwaw a kwarto a rakoh a nakasagāna
dana kontodo lamisaan. Dawrinchiw pagsagānaan nyos kanen ta.”
16 Sinpangan na, nangay saw dadwaw a nanawhen ni Jesos do syodadaw,
ki naparin binataw ni Jesos dyira. Do dawri, nagsagāna sa so kanen da
maynamot do Pistaw a Pakanaknakman so Nakahabasaw no Anghil.
17 Ki do kapaysarisari naranaw, nawara dana sa Jesos kan siraw dosi saw
a nanawhen na.
18 Ki do kayan daw do lamisaan a koman, binatan Jesos dyira a kāna,
“No ibahey ko dyinyo, ki oyod. Asanchi dyinyo a machihanghang dyaken
sichangori, ki manglipot anchi dyaken.”
19 Pinagmamayo daw nawri a nadngey da, kan nagsasarono sa nangya-
hes sya di Jesos a kon da, “Yakenori?”
20 Binatan Jesos dyira a kāna, “On, syirto a asa dyinyo a asa poho kan
dadwa a machipaydidinot dyaken do sabak.

---

‡ **14:12 14:12** No dāmwaw a pangmalem do dyaya a pista, ki pinangaranan da so Pistan Passover a pakanaknakman da so nakahabasaw no anghil do Egipto. Eks. 12:1-27; Leb. 23:5-8; Deot. 16:5-8

21 Ta yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki madiman a akmas naitolasaw do
Masantwanaya a Tolas, ki kapakāsi panchi no nawri a tawo a manglipot
dyaken! Maganaganay an dya nayanak nawri a tawo."

No Manawdyi A Kapachipangmalem Ni Jesos Dyirad Nanawhen Naw (Mt. 26:26-30; Lk. 22:15-20; 1 Kor. 11:23-25)

22 Ki do kayan daw a koman, nanghap si Jesos so tinapay, as nakapay-
dasal na nagyaman di Āpo Dyos. Sinpangan na, inakchikchid na a intoroh
dyirad nanawhen naw, as nakabata na sya dyira a kāna, "Hapen nyo
nyaya, ta nyaw inawan ko."
23 Sinpangan na, nanghap so asa kabaso do inomen daw, as nakapagya-
man nad Āpo Dyos, as nakaiparawat na sya dyira, ki mininom sa tabo.
24 Do dawri, binata na dyira a kāna, "Iyaw nya, ki raya ko a moyog
anchi do kadiman ko a pangsigorādo so bayo a tolag no Dyos dyirad tabo
tawotawo.
25 Oyod nyaya ibahey ko dyinyo a mirwak pabanchi a polos a minom so
palekaya no obas a mandad araw a kaynom ko so bayo do pagtorayan no
Dyos."
26 Do katayokaw no nawri, nagkankanta sa, as nakahbot da a somnonget
do Tokon a Olibo.

No Kaibahey Ni Jesos So Kailibak Sya Ni Pedro (Mt. 26:31-35; Lk. 22:31-34; Jn. 13:36-38)

27 Ki do kayam daw do tokonaw, binatan Jesos dyira a kāna, "Payayowan
nyonchi yaken, inyo a tabo, ta myan naitolas do Masantwan a Tolas a kāna
no Dyos, 'Dimanen konchiw mangonong so karniro, as siranchiw karniro,
ki maychawpit sanchi.'§
28 Ki anchan mirwa akwa mabyay, manmanma akonchi a mangay do
Galilya kan inyo."
29 Ki initbay ni Pedro dya a kāna, "Aran komaro sanchi a tabo, ki yaken,
ki engga!"
30 Binata ni Jesos dya a kāna, "Ibahey ko dyimo oyod mo Pedro a do
dyaya ahep, sakbay a pirwahen sabongan a manok monyi, naypitdo mo
nanchi yaken a inlibak."
31 Ki inpapati ni Pedro a inbahey dya a kāna, "Aran mairaman akonchi
a madiman dyimo, polos a dyi koymo a ilibak." Komwan paw binata da
tabo no nanawhen naw.

No Kapaydasal Ni Jesos Do Getsemani (Mt. 26:36-46; Lk. 22:39-46)

32 Sinpangan na, nawara sa Jesos do asaw a logar a mayngaran so
Getsemani do dawri a tokon. Do dawri, binata ni Jesos dyirad nanawhen
naw a kāna, "Maydisna kamo dya, ta mangay akwa maydasal."
33 Katayoka na nangibahey syaw, inhap na sa Pedro, Santiago, kan Juan,
kan nachibawa sa so dēkey. Do dawri, somniknan si Jesos a taywara
mabakel kan mariribok.
34 Binata na dyira a kāna, "Taywarayaw kapagmamayo ko, kan akmayaw
chadiman ko. Mabidin kamo dya, ki makaridam kamo."
35 Do dawri, naypabawas dēkey, as nakapaysasakeb nad tana a naydasal.
Inakdaw na an maparin, ki ditchanan naw nawri a kalidyatan.
36 Do nakapaydasal naw, binata na a kāna, "Mo Āmang ko, maparin mo
aran āngo. An maparin, ki paditchanen mo pa yaken do kalidyatan kwaya.
Ki pagayatan kwabaw matongpal, an dya iyaw chakey mo."

---

§ **14:27** **14:27** Sak. 13:7

37 Sinpangan na, do kapaybidyaw ni Jesos do yanan daw no tatdwaw a
nanawhen na, ki nadasan na sa a makaycheh. Binata nad Pedro a kāna,
“Simon, nakaycheh kawri? Maparin mwabawriw magridam so aran asa
kaoras?
38 Makaridam kamo kan maydasal kamo tan dyi kamo a masday do
solisog. Sisasagānaw kapangtokto nyo, ki makapsot inawan nyo.”
39 Katayokan nawri, naybidi danas Jesos do paydasalan naw a nayday-
dasal a akmas dāmwaw a pinarin na.
40 Ki do kapirwa naranaw a naybidi do yanan daw no nanawhen naw,
myan dana sa minirwa nakaycheh, ta oyod das kadoho. Chapatak dabaw
itbay da dya. Sinpangan na, naybidi danas Jesos do paydasalan naw.
41 Ki do chatatdwaw no nakapaybidi nad yanan daw, binata na dyira a
kāna, “Ari kam pawri a makaycheh kan maynahah? Naw dana ah! Narapit
danaw orasaw a kaiparawat ko a Tawo a Yapod Hanyit dyirad arwaw so
gatos.
42 Maybangon kamo na, ta may ta na. Chiban nyo, tori danaw
manglipotaw dyaken!”

No Kalipot Kan Katiliw Da Si Jesos
(Mt. 26:47-56; Lk. 22:47-53; Jn. 18:3-12)

43 Madama pa maychiychirin si Jesos do nakawaraw ni Jodas a iyaw
asaw dyirad asa poho kan dadwa saw a nanawhen na. Nachirayay sa
dyaw arwaw a tawotawo a nakabahayang kan nakamamalo a tinoboy
dan matotohos saw a papadi, siraw mangnanawowaw so linteg, kan siraw
panglakayen da saw no Jodyo.
44 Tinorohan ni Jodas saw nachirayayaw dya so sinyal a iyaw nyaya:
“No dadek kwaw anchi, ki iyaw kadyawen nyowaya. Tiliwen nyonchi, as
kaikaro nyo sya a mabantayan a maganay.”
45 Do nakapakarapit daw daw, ki taros a nangay si Jodas di Jesos, as
nakabata na sya a kāna, “Mo Maistro,” as nakadadek na sya.
46 Insigīda kinamet das Jesos a tiniliw.
47 Do dawri, inasot no asaw dyirad nanawhen naw a myan a maytēnek
daw bahayang naw, as nakasintaw nas adipenaw no katotohosanaw a padi,
kan naringodan.
48 Sinpangan na, binatan Jesos dyirad nangtiliwaw sya a kāna, “Tolisan
akori? Āngo ta myan bahayang nyo kan mamalo nyo a mangay a omtiliw
dyaken?
49 Kararaw, ki nachisagel ako dyinyo a nangnanawo dyinyo do Timplo,
ki asyo nyo yaken a pinadas a tiliwen do dawri. Ki aran komwan, machita
parinen nyo nyaya tan matongpal naitolasaw kaychowa do Masantwan A
Tolas.”
50 Sinpangan na, naychapayapayayo saw nanawhen naw, kan inonolay
daranas Jesos.
51 Ki do dawri, myan iyaw barwaw, kan nakalaylay lang so ayob a
minonot di Jesos. Sinpangan na, inigpet daw ayob naw, ta aran iya, ki
pinadas da tiliwen.
52 Ki sinpangan na,, nabahas ayob naw, kan nayyayo a silalābos.

No Kaidarom Das Jesos Dyirad Matotohos Saw A Papadi
(Mt. 26:57-68; Lk. 22:54-55, 63-71; Jn. 18:13-14, 19-24)

53 Do dawri, inyangay da si Jesos do bahayaw no katotohosanaw a padi
a nakakpehan dan tabo matotohos saw a papadi, siraw panglakayen dan
Jodyo saw, as kan siraw mangnanawowaw so linteg.

54 An maynamot di Pedro, ki nakateng a minonot di Jesos, as kan
do nakapakarapit naw do atataw no bahay no katotohosanaw a padi,
nachidisna dyirad gwardya saw kan nachipanangdang.
55 As siraw matotohos saw a papadi kan siraw tabo a konsihal, ki nanta
sas pangpaneknek a maikontra di Jesos tan myan iyaw pakayapwan da
omdiman sya. Ki alit na abo nachichwasan da.
56 Aro saw tawotawo a nangpaneknek so maikontra di Jesos, ki malit sa
bayataw. As dawa, mayoyonot abaw batabata daw.
57 Myan saw kadwan dyira a naytēnek a nangpaneknek so nya bayataw
a maikontra dya a kon da:
58 "Nadngey namenaw nyaya tawo a batahen na a kāna, 'Rarayawen ko
nyaya Timplo a pinarin tawo, as do irahem no tatdo a karaw, ki mapatnek
ako so dya pinarin tawo.' "
59 Ki aran komwan binata dan kadwan saw, alit na mayoyonot abaw
batabata daw.
60 Ki do dawri, naytēnek katotohosanaw a padi do salapen dan tabo, as
nakaiyahes na syad Jesos a kāna, "Oyodoriw batabatahen daya maikontra
dyimo? Abawriw maitbay mo?"
61 Ki naylilyak aba si Jesos kan polos nad inatbay. Sinpangan na, pinirwa
danan katotohosanaw a padi a inyahes a kāna, "Imoris Kristo a Anak no
maidayawaw a Dyos?"
62 Ki tinbay ni Jesos a kāna, "On, yaken nawri, kan maboya nyonchi
yaken a Tawo a Yapod Hanyit a maydisna do kawanan no Dyos do hanyit
a myan so panakabalin, as kan maboya nyo panchi yaken a maypābodis
a yapod hanyit a mapongosan so demdem."*
63 Do dawri, taywaraw nakapakasoli no katotohosanaw a padi. As dawa,
pinirit naw laylay naw, as nakaibahey na sya dyirad tawotawo saw daw a
kāna, "Machita ta pawriw pamaneknek ta?
64 Nadngey nyo nayaw bata naya a ipariho naw inawan na do Dyos. Ki
āngo keddeng nyo?"
Ki initbay da a tabo a machita a madiman.
65 Sinpangan na, insiknan dan kadwan saw a chinichipan si Jesos.
Binarabādan das mata, as nakadandanog da sya, as nakaiyahes da sya
dya, "Tarosen mo pa an sino saw mangdandanogaya dyimo?" kon da.
Sinpangan na, inhap das Jesos no magbanbantayaw daw, as nakatong-
tong da minbaot sya.

No Kailibak Ni Pedro Si Jesos
(Mt. 26:69-75; Lk. 22:56-62; Jn. 18:15-18, 25-27)

66 Ki si Pedro, nabidin do panangdangan daw do atataw do dawri a
bahay. Myan daw asaw a mabakes a kasidong no katotohosanaw a padi,
kan naypasngen do yananaw ni Pedro.
67 Do nakaboya naw si Pedro a myan a manangdang, pinerreng na, as
binata na dya a kāna, "Na, aran imo, syirto imo asaw a rarayay ni Jesos a
taga Nasaret?"
68 Ki naglibak si Pedro, kan binata na a kāna, "Wa! Abayaw
chapatak kod batabatahen mwaya, kan polos a dyi kwa maawātan!" Do
dawri, nachibawa a nangay do rowanganaw. Sinpangan na, minonyiw
sabonganaw a manok.†

---

* **14:62** **14:62** Chiban nyo nakailawlawagan Mk. 13:26. † **14:68** **14:68** Do kadwan saw a manyoskripto, ki abaw nyaya "minonyiw sabonganaw a manok."

69 Ki naboya no mabakesaw si Pedro do nayadisanaw, kan minirwa
binata na dyirad kadwan sa a myan daw a kāna, “Iyaw nyaya tawo, ki
asaw a kayban da.”
70 Do dawri, pinirwa danan Pedro a inlibak.
Nahay abas dēkey, binata da pa di Pedro no myan saw a naytēnek daw
a kon da, “Syirto a imo asaw dyira, ta yapo kad probinsya a Galilya.”
71 Do dawri, insiknan ni Pedro nangabay do mismo na inawan, kan
nagkari a kāna, “Si Āpo Dyos danaw makatoneng an bayataw ako, ta
chapatak ko abayaw nawri a tawo a batabatahen nyo!”
72 Ki do dawri, nyeng a minirwa minonyiw sabonganaw a manok. As
nanakem ni Pedro binataw ni Jesos dya a kāna, “Sakbay a maypirwa
monyiw sabonganaw a manok, ki maypitdo mo nanchi yaken a inlibak.”
Ki do nakanakem naw so nawri, naigpet nabaw inawan na, kan tomnanyis.

15

No Kaiparawat Da Si Jesos Di Gobirnador Pilato
(Mt. 27:1-2, 11-14; Lk. 23:1-5; Jn. 18:28-38)

1 Do kapaysesedang naranaw, tinolag da an āngo parinen dad Jesos
no matotohos saw a papadi, panglakayen saw, siraw mangnanawowaw
so linteg, kan siraw tabo konsihal da saw do dawri. Katayokaw no
nyaya, binahod das Jesos, as nakaiyangay da sya a inparawat di Pilato
a gobirnador a yapod Roma.
2 Do nakawaraw ni Jesos daw, inyahes ni Pilato dya a kāna, “Āngo?
Imoriw Āri daw no Jodyo saw?”
“Nabata mo na,” initbay ni Jesos.
3 Do dawri, aro inpagatos dad Jesos no matotohos saw a papadi.
4 As dawa, minirwa dana inyahes ni Pilato dya a kāna, “Madngey moriw
kārwayan darom daya a ikontra da dyimo? Abawriw maitbay mo?”
5 Ki tominbay aba polos si Jesos, dawa, chinaklat ni Pilato.

No Kaikeddeng No Kadiman Ni Jesos
(Mt. 27:15-26; Lk. 23:13-25; Jn. 18:39–19:16)

6 Kāda Pistan Nakahabasaw no Anghil do kāda tawen, dadakay ni Pilato
mapakakaro so asa dyirad nabahod a tawo a aran sino a akdawen dan
tawotawo.
7 Ki myan daw asa dyirad nabahod saw a mayngaran so Barrabas. Nyaya
tawo kan siraw rarayay naw, ki nagribildi sa, as kan do nakapaydidiman
daw, diniman da saw tawotawaw. As dawa, binahod san Pilato.
8 Ki do dawri a kamabekas, naychipeh saw tawotawowaw do yananaw
ni Pilato, as kan chindaw da a pakakarohen naw asa dyirad nabahodaw a
akmas gagāngay naw do pistaya.
9 Ki inyahes ni Pilato dyira a kāna, “Chakey nyori a pakakarohen ko iyaw
mabataya Āri dan Jodyo?”
10 Binata naw nya, ta chinapatak na a maynamot do kahoho dan
matotohos saw a papadi nawriw nangidaroman da sya dya.
11 Do nakadngey daw syan matotohos saw a papadi so nawri a inyahes
ni Pilato, pinaklaklal da saw tawotawowaw a mangdaw di Pilato a basbāli
a si Barrabas pakakarohen na.
12 “Na, an komwan, āngo parinen kod Jesos a batahen nyo a Āri dan
Jodyo?” inyahes ni Pilato dyira.
13 Ki inyagagay dan tawotawo saw, “Ipailansa mo do kros!”

14 Inatbay san Pilato a kāna, “Na, āngo ta? Āngo pinarin na a gatos ta
dawa?”
Ki naypangay nakaiyagagay da sya a kon da, “Ipailansa mo do kros!”
15 Do dawri, chakey ni Pilato a pagostwan saw tawotawo saw, dawa,
pinakakaro na si Barrabas. Ki si Jesos, inpasaplit na dyirad soldadwaw, as
nakaimandar na sya dyira a ilansa da do kros.

Sisyabaken Dan Soldadwaw Si Jesos
(Mt. 27:27-31; Jn. 19:2-3)

16 Do dawri, inisdep dan soldadwaw si Jesos do atataw no bahayaw no
gobirnadoraw, as kan tinawagan da sa tabo rarayay da saw a soldado.
17 Sinpangan na, kinekehan da si Jesos so akmay obi so kita kan akmas
kekehaw no āri, as kan namahokon sas inbalāngat da sya a manolok.
18 Sinpangan na, sindādayaw sa a sinkakablaaw dya, as nakabata da sya
a kon da, “Mabyay pakono Āri dayan Jodyo!”
19 Do dawri, sinimsimlod daw oho naw, as nakachichipa da sya, as kan
nakapaydogod dad salapenaw ni Jesos a sindādayaw dya.
20 Do nakatayokaw no kapangoy-oyaw da dya, pinakaro daw pinakekeh
daw dya a akmay obi so kita, as nakapabidi das sigodaw a laylay na.
Sinpangan na, inyayam darana a yangay a ilansa do kros.

No Kailansa Da Si Jesos Do Kros
(Mt. 27:32-44; Lk. 23:26-43; Jn. 19:17-27)

21 Do kayan da paw a mayam do rarahan, nabayat das āmang da
Alehandro kan Ropo a si Simon a taga Sirene a komwan do syodadaw
a yapod barbaryo. Do dawri, pinilit dan soldado saw a inpaisabhay dyaw
krosaw ni Jesos.
22 Tinongtong daw somnonget do tokonaw a mayngaran so Golgota. No
chakey na batahen, ki “Logar no Bangabanga.”
23 Sinpangan na, pinadas da a paynomen si Jesos so palek a napasaglan
so mirra,* ki chinaskeh na.
24 Do dawri, inlansa dan soldadwaw si Jesos do kros. Ki iyaw laylay na
saw, ki nagbibinglayan da maynamot do nakapagbibinonot da, ta chiban
da an āngo hapen katakatayisa dyira.
25 No oras no nakailansa da sya, ki ālasnwebi do kamabekas.
26 Intolas daw inpagatos daw dya a, “NO ĀRI DAN JODYO.”
27 Do dawri, myan pa saw dadwa manakanakaw a inlansa da do kros do
maybitaw ni Jesos. Iyaw asaw, ki myan do kawanan naw. As iyaw asaw,
ki myan do kaholi naw.
[
28 Maynamot do dyaya, natongpal naitolasaw do Masantwan a Tolas a
kāna, “Naibidang a akmay asa kriminal.”]†
29 Ki siraw tawotawowaw a omhabas sya, ki inoy-oyaw da, kan naylilinlin
sa a binata da a kon da, “Samna! Imo nakabataw sya a rarayawen
monchiw Timplowaw, as kapatnek mo syad irahem no tatdo a karaw! Pi!
30 Sichangori, isalākan mo paw mismo a inawan mo, kan gomchin ka
pad dawri a kros!”

---

* **15:23 15:23** No mirra, ki makpad akmas tahamaw no apdo. Sigon do kapakaāwat dan magadal saw so Biblya, akmay inosar daw nyaya a pamagpipikel so inawan. † **15:28 15:28** Isa. 53:12. Nya birsikolo, ki aba do kadwan saw a manyoskripto do chirin Griego.

31 Aran siraw matotohos saw a papadi kan siraw mangnanawowaw so
linteg, ki inoyaw da. Binatabata da a kon da, “Nangisalakanaya so kadwan
a tawo, ki asyo naya maisalakan inawan na.
32 An oyod a iyas Kristo a Āri dan tawotawo saw do Israel, ayket na,
gomchin pakono do kros naya tan maboya ta kan manganohed ta dya.” Ki
aran siraw rarayay naw a nailansa, komwan kaoyaw da sya.

No Kadiman Ni Jesos
(Mt. 27:45-56; Lk. 23:44-49; Jn. 19:28-30)

33 Do kayegen danaw no araw, nyeng a nabo sedang, kan naysari iyaw
intīro a lobong a nandad kaalas tres do kamakoyab.
34 Sinpangan na, do nakapangalas tres naranaw, nangngengey si Jesos
so malyak, kan binata na a kāna, “Eloi, Eloi, lama sabaktani?” No chakey
a batahen nyaya, ki “Dyos ko, Dyos ko, āngo ta ninonolay mo yaken?”
35 Siraw naychatetēnekaw daw a nakadngey sya, binata da, “O, adngeyen
nyo ah, ta tawagan nayas Elyas!”
36 Ki sinpangan na,, asa dyiraw nayyayo a nanghap so akmay dadyi a
pinakneban na so naysoka a palek, as nakapatap na syad tobwanaw no
byawo, as nakapagolo na syad dangoyaw ni Jesos. Binata na a kāna, “Anchi
kamo, ta chiban ta panchi an yangay a pagchinen Elyas!”
37 Sinpangan na, minirwa dana nangngengey si Jesos so malyak a
nachirayayan danan nakapaybitos no byay na.
38 Do dawri, napirit a naysyay kortinaw do Timplo a yapod tohos a
nandad sayran.‡
39 Do salapenaw ni Jesos, myan daw a maytēnek kapitan daw no soldado
saw. Do nakaboya naw so nakadimanaw ni Jesos, binata na a kāna, “Oyod
sawen a Anak ni Āpo Dyos nyaya tawo!”
40 Ki do mabawa so dēkey di Jesos, myan saw mababakes a om-
chidechideb sya. No kadwan dyira, ki sa Maria Magdalena, kan si Maria
a ānang ni Jose kan si Santiago a pinangaranan das “pandek,” as kan si
Salome.§
41 Siraw nyaya mababakes, ki minonot sad Jesos do kayan daw do Galilya,
kan sinidongan da. Myan pa saw aro a mababakes a minonot dya do
nakangay na do Jerosalem.

No Kaitanem Da Si Jesos
(Mt. 27:57-61; Lk. 23:50-56; Jn. 19:38-42)

42 Do kamakoyāb naranaw, do dawri a araw a iyaw arawaw a
kapagsagāna da do dispiras no Araw a Kapaynaynahah,
43 intortored ni Jose a yapod Arimatea iyaw nangay do yananaw ni Pilato,
kan yangay na chindaw bangkayaw ni Jesos. Si Jose, ki asa mabigbigbig
dyirad konsihalis dan Jodyo a mangnangnanaya so kangay no kapagtoray
no Dyos.
44 Do nakadngeyaw syan Pilato a nalisto a nadiman si Jesos, taywara
chinasdaaw na. Tinawagan naw kapitanaw no soldado saw, as nakaiyahes
na sya dya an oyod a nadiman danas Jesos.
45 Do nakadngey naw sya do kapitanaw a nadiman danas Jesos,
pinalobosan Pilato a hapen ni Jose iyaw bangkayaw.

---

‡ **15:38 15:38** Iyaw nyaya kortina, ki matokpoh kan lilibeng no Kasasantwanaw a Yanan do irahem no Timplo dan Jodyo saw. Eks. 26:31-33; Heb. 9:3 § **15:40 15:40** Maria Magdalena mana Maria a yapod Magdalena a idi (Lk. 8:2). Santiago a Pandek, ki matarek kan si Santiago a Matoneng. Salome, ki si baket ni Sebedeo kan ānang da Santiago kan Juan (Mt. 27:56). Mk. 16:1

46 Do dawri, inyonot ni Jose iyaw ginatang naw a maydak a ayowayob, as
yangay na a pinagchin bangkayaw ni Jesos do kros, as nakapongos na sya
so ayowayob. Sinpangan na, pinosek naw bangkayaw ni Jesos do pinarin
daw a tanem a aschip, as nakaneb na syas rakkoh a bato.
47 Myan pa daw sa Maria Magdalena kan si Maria a ānang ni Jose a
nakaboya so nakaitanemanaw no bangkayaw ni Jesos.

16

No Kapagongar Ni Jesos
(Mt. 28:1-8; Lk. 24:1-12; Jn. 20:1-10)

1 Do nakatayokaw no Araw a Kapaynaynahah,* sa Maria Magdalena
kan Maria a ānang ni Santiago, as kan si Salome, ki gomnātang sa so
bangbanglo a pangbalsamar das bangkayaw ni Jesos.
2 Masapa pa do manōmaw a araw no lawas do katatayokaw no araw a
tomninyi, nangay saw mababakesaw do aschipaw a nakaitanman ni Jesos.
3 Do kayam daranaw, naysin-iiyahes sa a kon da, “Sino paronchiw
ombadede so anebaw a bato do asdepanaw do aschip?”
4 Ki do nakapakarapit daw do yananaw no aschip a tanem, naboya da a
aran rakkoh iyaw batwaw, ki alit na nabadede.
5 Sinpangan na, sindep daw aschipaw. Ki do nakapakasdep daranaw,
sominryam sad naboya daw a asa baro a myan a maydisnad mangketaw
do kawanan daw. Nakalaylay so manaro, kan oyod nas kaydak.
6 Do dawri, binata na dyira a kāna, “Mamo kamwaba, ta si Jesos a
taga Nasaret a chichwasen nyo a iyaw nailansaw do kros, ki apaba dya
maynamot ta nagongar dana. Chiban nyo pad pinangayan daya sya, an
dyi dana abo daw.
7 Sichangori, yangay nyo a ibahey nya dyirad nanawhen naw a
magraman di Pedro a kon nyo, ‘Nanma danas Jesos a mangay do
Galilya. Dawrinchiw kaboyan nyo sya a akmas inbahey naw dyinyo do
nakarahan.’ ”
8 Do nakapakahtot daw do aschipaw, naychapayapayayo sa, ta taywaraw
nakasryam kan nakapamirpir da. Abaw inbaheyan da sya a aran sino
maynamot ta oyod das nakamo.

No Kaipaboya Ni Jesos So Inawan Na Dyirad Nanawhen Na Saw
(Mt. 28:9-10; Lk. 24:13-35; Jn. 20:11-18)

[
9 Minhep do nakapagongaraw ni Jesos do manōmaw a araw no lawas,
napaboya a nanma di Maria Magdalena a iyaw nangpaksyatan naw so
papito a marahet a ispirito.
10 Do dawri, yangay a inbahey ni Maria Magdalena iyaw nyaya dyirad
nachirarayayaw di Jesos a madama a tomanyitanyis do kapagmamayo da.
11 Ki do nakadngey daw sya a minirwa nabyay si Jesos, kan naboya ni
Maria, inanohdan daba.
12 Katayokan nya, napaboya si Jesos dyirad dadwa saw a nanawhen na
do kayam daw do ayamanaw a mangay do barbaryo, ki nagbaliw danaw
mostra na.
13 Do dawri, naybidi saw dadwaw do syodad a nangay a nangibahey
dyirad rarayay da saw a nanawhen a napaboyas Jesos dyira, ki alit na dyi
da inanohdan.

---

* **16:1 16:1** No Araw a Kapaynaynahah dan Jodyo, ki mangrogi do ālassais an makoyab no Byirnes a mandad ālassais an makoyab no Sabado.

No Kapanawdyan A Bilin Ni Jesos
(Mt. 28:16-20; Lk. 24:36-49; Jn. 20:19-23; Ara. 1:6-8)

14 Sinpangan na, do dawri, napaboya si Jesos do yanan daw no onsi
saw a nanawhen na a madama a koman. Pinaydabdab na sa maynamot
do kabwaw no kapanganohed da kan katwaw no oho da do dyi daw a
nanganohdan dyirad nakaboyaw a nagongar dana.
15 Sinpangan na, binilin na sa a kāna, "Mangay kamo do intīro a lobong,
kan ikasaba nyo Maganay a Dāmag do tabo tawotawo.
16 No sino a manganohed as mabonyagan, ki maisalakan anchi. Ki no
dya manganohed, madosanchi.
17 Siranchiw nyayaw pangilasinan a maipaboya dan manganohedaw
dyaken: Mapaksyat danchiw marahet saw a ispirito maynamot do kaosar
das ngaran ko. Makapaychirin pa sanchis chirin a dyi da nachinana-
wowan.
18 Aran mangigpet sanchis marem mana minom so makabinino, madi-
man sabanchi. An palapawen daw tanoro da do oho dan maganyit saw, ki
mapyan sanchi."

No Kapaybidi Ni Jesos Do Hanyit
(Lk. 24:50-53; Ara. 1:9-11)

19 Do nakatayokaw ni Jesos a naychirin dyira, naypatohos do hanyit, kan
nangay a naydisna do makanawanaw ni Āpo Dyos.
20 Ki siraw nanawhenaw ni Jesos, yangay da inkasabaw Maganay a
Dāmag do tabo a loglogar. Sinidongan san Āpo Jesos a nangipanpaneknek
so kaoyod no inkaskasaba daw maynamot do milagro saw a inpapariparin
na dyira.†]

† **16:20 16:20** Siraw nyaya birsikolo (16:9-20), ki aba do kadwan saw a manyoskripto do chirin Griego.

No Maganay A Dāmag A Intolas Ni Lokas
No Pakatonngan So Paytābwan No Nya Libro

No nangitolas so nyaya a libro, ki si Lokas a iyaw pinangarananaw ni Pablo so “chadaw namen a doktor” (Kol. 4:14), as kan iya paw nangitolas so librwaw a Aramid. No nanoma a naibahey a maynamot di Lokas do Masantwan a Tolas, ki iyaw kapachirayay na di Pablo a yapo do Troas a asa syodad do Asya (Ara. 16:10-12). Yapo do dawri, nāw na nachirayay di Pablo do kangay ni Pablo do probinsya a Akaya a nangikasaba so Maganay a Dāmag a mandad kasngenaw no kadiman ni Pablo do Roma (Ara. 6:10-17; 20:5-15; 21:1–27:14; 2 Tim. 4:6-11).

Mapatak a maboya a yapod Kolosas 4:11-14 a Jodyo aba si Lokas, ta inrāman aban Pablo do ngarangaran daw no Jodyo saw a manganohed a nachipaytarabako dya. Maynamot ta Jodyo aba si Lokas, sinidongan na saw kapayngay naw a Dya–Jodyo a makapatak so maynamot do loglogar saw a dyi da chapatak do Jodya (4:31; 24:13).

Inpaboya ni Lokas a iyaw kaisalakānan taya a myan di Jesos, ki dyira no tabo a tawotawo a yapod Jerosalem a mandad kaiwaras na do intīrwaya a lobong (24:47). Do kanta naw do Timplo, binata ni Simeon maynamot di Jesos a iya, ki iyaw mangsedang so aktokto dan Dya–Jodyo (2:32). Inpaboya pa ni Lokas a si Jesos, ki yapo aba lang do kapotōtan Abraham, an dyi pa yapod Adan (3:23-38) a kapoonan dan tabo tawotawo do lobongaya.

Myan dadwa a panggep ni Lokas a nangitolas so nyaya a libro. No asa, ki chakey na a mapatakan Teopilo iyaw maynamot do kapanganohed na tan sakangwan mapatakan na a oyod iyaw no nainanawo saya dya (1:4). No asa pa a panggep ni Lokas, ki maynamot ta kinaganay na kan binisado na sa ninanawo tabo nya napariparin a yapo do kasiknan da, naktokto na pa a maganay an itolas na saw nyaya sigon do kosto a kasarosarono da (1:3).

Myan saw matatarek a tima do librwaya ni Lokas. No asa, ki maynamot do kapagbabāwi. Intolas ni Lokas a nawriw kangay ni Juan a mangnanawo tan magbabāwi saw tawotawo do gatogatos da (3:3), as kan myan toray ni Jesos do tanaya a mamakawan so naygaygatos (5:24). Naybibidi si Lokas a nangitolas so maynamot do kapakawan (6:37; 7:47; 11:4; 12:10; 17:3-4; 23:34; 24:47).

No chadadwa a tima ni Lokas, ki iyaw maynamot do kapaydasal. Maipaboya do dya saya birsikolo a nasanyib a naydasal si Jesos: 3:21; 5:16; 6:12; 9:18, 28; 22:32, 40–41. Intolas pa ni Lokas iyaw bilinaw ni Jesos dyirad nanawhen na saw a dyi sa maopay do kapaydasal da (18:1-8).

No chatatdo a tima do nyaya a libro, ki maynamot do soyot a myan dyirad tabo saw a nanganohed a si Jesos, ki Anak no Dyos. Akmas binataw no anghil di Sakaryas a āmang ni Juan a kāna, “Ay, āngo nchya kasoyot mo, as kan aro sanchiw masoyot do kaiyanakaw ni Jesos!” (1:14; 8:13; 10:17; 15:5, 9, 32; 19:6, 37).

Maynamot di Jesos, no paytābwan no chakey na batahen do dya libro, ki maboya do 19:10 a kānan Jesos, “Iyaw nyaw nangayan ko dya lobong, iyaw kangay kwa omchichwas siras nabo saw tan isalākan ko sa.” Asa pa, “Myan dyaken Ispirito no Dyos, ta pinidi na yaken a mangikasaba so Maganay a Dāmag dyirad mapopobri. Tinoboy na yaken a mangibahey so kapakakaro dan nabahod, kan kapakaboya dan bolsek, kan kapanoroh

so kalibryan dyirad malidyatan, as kan kapangibahey ko so chimpo a kapangisalakan Āpo Dyos so tawotawo na” (4:18-19).

No Naychakarwan No Nya Libro

No Panggep No Nya Tolas 1:1-4
No Kaiyanakaw Ni Juan Kan Si Jesos A Mismo 1:5–2:52
No Kapagsagāna Ni Jesos Do Tarabako Na 3:1–4:13
No Kapangnanawo Ni Jesos Do Galilya 4:14–9:50
No Kangayaw Ni Jesos Do Jerosalem 9:51–19:27
No Kapangnanawo Ni Jesos Do Jerosalem 19:28–21:38
No Kadiman Kan Kapagongar Ni Jesos 22:1–24:53

No Maganay A Dāmag A Intolas Ni Lokas

Pakatoneng

1 Dyimom madayaw a Teopilo,
Aro dana saw nangpadas a naytolas so maynamot do natongpalaya do payayahatangan taya.
2 On, no intolas daw, ki akmas nakaiparawat daw dyamen yapod kasiknan na pa no mismo saw a nakaboya kan nangasaba so maynamot di Jesos.
3 Aran yaken, maynamot ta kinaganay ko kan nabisado ko a nachi-nanawan a tabo nya saya napariparin a yapo do kasiknan da, naktokto ko pa a maganay an itolas ko sa dyimo nyaya sigon do kosto a kasarosarono da,
4 tan sakangwan mapatakan mo a oyod iyaw no nainanawo saya dyimo.

No Kaipakatoneng No Kayanak Ni Juan A Mamonyag

5 Do chimpwaw no kapagāri ni Herodes do Jodya,* ki myan daw asa a padi a mayngaran so Sakaryas a asa mimbro no bonggoy no papadi saw a inpangpangōlwan Abias do kaychowa. Iyaw nyaya Sakaryas, ki myan baket na a mayngaran so Elisabet a yapo do kapotōtan ni Aaron.†
6 Siraw nya maychabahay, ki mayengay sa malinteg do salapen no Dyos, as kan kinapyā da a inononotan tabo bilbilin kan paglintegan no Dyos.
7 Ki abaw anak da, ta hopes si Elisabet. Asa pa, malkem kan baket dana sa.
8 Asa karaw, narapit arawaw a batang no bonggoy da Sakaryas, kan iyaw magsirbi do Dyos do Timplo do dawri.
9 Sigon do dadakay daw no papadi, si Sakaryas nabonot a somindep do Timplowaw ni Āpo a maysosoh so insinso.
10 Do nakarapitaw no oras a kapaysosoh na so insinso, naychipeh saw aro a tawotawo a maydaydasal do gaganaw no Timplo.
11 Sinpangan na, myan nagparang di Sakaryas asa a anghil ni Āpo, kan naytēnek do makanawanaw no altar a paysosohan so insinso.
12 Ki do nakaboyaw syan Sakaryas, sominryam, as kan oltimo nakamo na.
13 Ki binata dya no anghilaw a kāna, “Mamo kabam Sakaryas, ta nadngey no Dyos dasal mwaw. Dawa, maymanganak anchis Elisabet a kabahay mo so mahakay, kan pangaranan monchis Juan.

---

* **1:5 1:5** Iyaw nya Herodes, ki Herodes a pinangaranan das “Mabīleg,” kan intorayan naw tabo tana dan Jodyo. † **1:5 1:5** Sira tabo papadyaw no Jodyo, ki naychakarwa sa do dadwa poho kan apat a bonggoy da. 1 Kron. 24:10. Si Aaron, ki iyaw ākangaw ni Moyses, as kan iyaw no nanoma a padi a pinidi no Dyos do Israel.

14 Ay, āngo nchya kasoyot mo, as kan aro sanchiw masoyot do kaiyanak
naw!
15 Ta iya, ki maibidang anchi a masisita do salapen no Dyos. Machita
dya polos a minom so palek mana aran āngo a makabok,‡ as kan makneb
anchi so panakabalin no Ispirito Santo a aran myan pad bodek ni ānang
na.
16 Aronchi dyirad kapotōtan Israel paybidyen na di Āpo a Dyos da.
17 Manmanmanchi kan si Āpo, as kan iyaw panakabalin na, ki akmas
intorohaw no Masantwan a Ispirito di propīta Elyas§ do kaychowa.
Paychachapyahen na sanchiw may-aāmang.* Pagbabawyen na sanchiw
masosokir saw a tawotawo tan mangtokto sanchi a akmas siras malinteg
saw. On, nyayaw parinen nanchi tan isagāna na saw tawotawowaw do
kawara ni Āpo."
18 Ki binata ni Sakaryas do anghilaw a kāna, "Maypangonchiw kapatak
ko sya a maparin saw nya, ta malkem ako naya kan koribetbet danaw si
baket ko?"
19 Ki tinbay no anghilaw a kāna, "Yaken si Gabriel a pachirawatan ni
Āpo Dyos, kan maytēnek ako do salapen na. Tinoboy na yaken a mangay
a mangibahey so nya maganay a dāmag dyimo.
20 Maynamot ta inanohdan mwabaw binata ko saya, makapaylilyak ka
paba a mandan arawaw a maparin saw inbahey kwaya, ta sigorādo a
maparin anchi anchan marapit oras na."
21 Ki siraw tawotawo saw do gagan a mangnanaya di Sakaryas,
chinasdaaw da an āngo chinahay na do irahemaw no Timplo.
22 Sinpangan na, do nakahtot naw, oyod a omel dana, ta makapaylilyak
paba. Nyaw nakatonngan da sya a myan naipaboya no Dyos dya do
irahem. Yapo do dawri, sininsinyasan na saw tawotawo, ta polos a dya
makapaychirin dyira.
23 Do nakakabos danaw no arawaw no nakapagsirbi nad Timplo,
somnabat danad bahay na.
24 Oyod a nahay aba, as nakapanginaw ni Elisabet a baket na, as kan do
dawri, minohbot paba do bahay na do dadima a kabohan.
25 Binata na do inawan na, "Pinarin no Dyos dyaken nya sichangori a
maynamot do kāsi na dyaken. Sichangori, pinakaro naw nya pakasnes-
nekan ko do salapen tawotawo."

No Kaipakatoneng No Kayanak Ni Jesos

26 Do chanemaw a kabohan bogyaw ni Elisabet, tinoboy no Dyos si anghil
Gabriel do idi a Nasaret do probinsya a Galilya.
27 Nangay do asa balāsang a birhin a naitolag a machikabahay di Jose a
kapotōtan ni simna Āri Dabid. No ngaran nya birhin, ki si Maria.
28 Do nakapagparangaw no anghilaw di Maria do bahay na, binata na
dya a kāna, "Komosta ka! Masoyot ka, ta machitatārek parabor dyimo no
Dyos, kan ay-aywanan naymo."
29 Maynamot do dyaya naparin, taywara chinariribok ni Maria an āngo
inbaheyaw no anghilaw, kan iniktokto na an āngo chakey na batahen.
30 Ki binatan anghilaw dya a kāna, "Mamo kabam Maria, ta pinidi naymo
ni Āpo Dyos a kaipaboyan parabor na.
31 Mabogi kanchi kan iyanak monchiw asa mahakay, kan pangaranan
monchis Jesos.

---

‡ **1:15 1:15** Leb. 10:9-11 § **1:17 1:17** 1 Ār. 18 * **1:17 1:17** Mal. 4:6

32 Mabīleg anchi, kan matawagan anchi so Anak no Katotohosan.
Pagārihen anchi ni Āpo Dyos a akmas kapoonan na a si Āri Dabid.
33 Itorayan na sanchi a abos pandan kapotōtan sayan Jakob, kan
abanchiw pandan kapagāri na."
34 Ki tinbay ni Maria iyaw anghilaw a kāna, "Maypāngo a maparin nyaya
dyaken a asa kwa birhin?"
35 Tinbay no anghilaw a kāna, "Mangay anchi dyimo Ispirito Santo, as
kan pongosan nanchimo so panakabalin no Manakabalin a Dyos. Nyaw
paynamotan na a iyaw masantwanaya a adekey a iyanak monchi, ki
matawagan anchi so Anak no Dyos.
36 "Chiban mo pas Elisabet a kabagyan mo a aran batabatahen da a
hopes, ki maymanganak anchi. Changori, anem dana kabohan kabogi na
a aran bakbaketan dana.
37 Ta aba polos dya maparin ni Āpo Dyos." Nawriw binatan anghilaw.
38 Ki binatan Maria a kāna, "Cha ko dya a pachirawatan Āpo Dyos.
Maparin pakono sa dyaken akmas binata mo saya." Sinpangan na,
komnaro danaw anghilaw.

No Kasarongkar Ni Maria Di Elisabet

39 Do dawri, nahay aba as nakapagrobwat ni Maria, kan nakalyalisto a
nangay do katokotokonanaw do asaw a idi do Jodya.
40 Nangay a somindep do bahay daw da Sakaryas, kan kinablaawan na
si Elisabet.
41 Ki do nakadngeyaw ni Elisabet so kablaawaw ni Maria, minlon
adekeyaw do bodek na, as kan nakneb si Elisabet do panakabalin no
Ispirito Santo.
42 Do dawri, nakalyak a kāna, "Ay, imo kagagasātan do tabo a
mababakes, as kan magasat anchiw iyanak mo a adekey!
43 Chasdaaw kwaya, ta sino ako a yangay a sarongkaran ānangayan Āpo
ko?
44 Chiban mo, do nakadngey kwaw so nakakablaaw mwaw dyaken, ki
minlon adekeyaya do bodek ko do kasoyot na.
45 On, magasat ka, ta nanganohed ka a matongpal sanchiw inbaheyaw
no Dyos dyimo!" binata ni Elisabet.

No Kanta A Pagdayaw Ni Maria

46 Sinpangan na, naychirin si Maria a kāna,
"Daydayāwen ko Āpo ko do tābo a aktokto ko.
47 Ayso kasoyot ko maynamot do Dyos a Mangisalakan ko,
48 ta nanakem na yaken a mabodis a pachirawatan na! Mangrogi
sichangori, batabatahen danchin tabo a tawotawo a magasat ako
49 maynamot do kataywara a kapakasdaaw a naparin dyaken a pinarin no
manakabalin kan masantwan a Dyos.
50 Asa pa, chāsi na saw manganyibaw sya a mangrogi dyirad kapoonan ta
saw a mandanchi dyirad somarsarono pa saya a kapotōtan.
51 Inpaboya naw panakablin na, kan pinaychaket na saw plano dan
mapapangas saw a tawo.
52 Pinakaro naw toray dan matotohosaw a aāri, as pinatohos naw saad dan
mabobodis saw a tawotawo.
53 Inapnek na sas maganay makachitaw, ki siraw mabaknangaw, ki
pinayam na sa a kaynaynawan da.

54 Sinidongan na saw tawotawo na a kapotōtan Israel a pachirawatan na,
ta nāw na nanakem iyaw kari na a kāsi dyira.†
55 On, inpaboya naw kāsi na di simna Abraham kan dyaten a tabo a
kapotōtan na a abos pandan a akmas inkari naw dyira kaychowa."
Nyaw binatan Maria.
56 Minyan si Maria so malabit a tatdo a kabohan do yanan da Elisabet,
as nakapaybidi nad bahay naw do Nasaret.

No Kaiyanak Ni Juan A Mamonyag

57 Sinpangan na, do nakarapit danaw so orasaw a kapaymanganak ni
Elisabet, inyanak naw asaw a mahakay.
58 Do nakadamag daw syan karoba da saw kan siraw kakabagyan da saw
so makaskasdaawaya a pinarin Āpo Dyos dya, ki nachipagragsak sa dya.
59 Do chawawaho naw a araw no adekeyaw, yangay da inpakogit, ta
nyaw sigod a dadakay da, kan chakey da pangaranan so Sakaryas tan
mayengay sa kan āmang na.
60 Ki nachiengga si Elisabet a kāna, "Engga, Juan ngaran na."
61 Ki binata da dya a kon da, "Naon, ki abayaw mayngaran so Juan a
kabagyan nyo."
62 Do dawri, sininyasan das Sakaryas, ta yahes da an āngo chakey na
ngaran adekeyaw.
63 Sinpangan na, nangdaw si Sakaryas so paytolasan na, as kan nyaw
intolas na: "Juan iyaw ngaran na." Chinasdaaw da a tabo no myan saw
daw.
64 Do dawri, nyeng a napakaro kaomelaw ni Sakaryas, kan naychirin so
pangidayaw na so Dyos.
65 Nasdaawan sa tabo karoba da saw daw, as kan nakarakarapit nya
dāmag do tabo a tawotawo do songesonget no Jodya.
66 Nyaw iniktokto dan tabo tawotawo saw a nakadngey sya a, "Āngo
paronchiw payparinan nyaya a adekey anchan mayparakoh?" Nyaw
binata da, ta madlaw da a myan panakabalin ni Āpo do dawri a adekey.

No Kanta A Pagdayaw Ni Sakaryas

67 Do dawri a nakapakalilyak dana ni Sakaryas a āmang ni Juan, nakneb
dana do panakabalin no Ispirito Santo, kan inpadto na a kāna,
68 "Madaydayaw si Āpo a Dyos dan kapotōtan Israel, ta yangay na yaten a
sarongkaran tan wayawayaan na yaten a tawotawo na.
69 Tinorohan na yaten so mabīleg a Mangisalakan a yapo do kapotōtan Āri
Dabid a pachirawatan na.
70 On, nyaw am–āmang dana inpaibahey na dyirad masantwan saw a
propīta na do kaychowa
71 a isalākan na yaten dyirad kabosor ta kan sira tabo mangipsokaw dyaten.
72 Binata na pa a chāsi na saw kapoonan ta, kan naknakmen naw
masantwanaw a tolag na dyira.
73 On, inkari na di Abraham a kapoonan ta
74 a isalākan na yaten dyirad kabosor ta tan abo kāmo ta a magsirbi dya
75 a nāw na masantwan kan malinteg do salapen na do tabo araw do
kabyay taya.
76 Ki imo a anak ko, matawagan kanchi a propīta no Katotohosan a Dyos.
Nanmanma ka kan si Āpo tan isagāna mo ayaman na.‡

† **1:54 1:54** Gen. 32:25-28; 49:7, 16 ‡ **1:76 1:76** Mal. 3:1; Mt. 11:10; Mk. 1:2; Lk. 7:27

77 On, ipakatoneng monchi dyirad tawotawo na a maisalakan sa a
maynamot ta napakawan dana sa do gatogatos da,
78 ta oltimo a masisyen iyaw Dyos ta, as kan toboyen nanchiw asaw a yapod
hanyit a kayarig no domadaw a araw a mangay a mangisalakan
dyaten.
79 Ta anchan mangay, ki sedangan na sanchiw myan saya do kasarisaryan
a mangay danad kadiman a abos pandan, as kan palongohen nanchi
yaten do rarahan a mangay do kaydamnayan no kapangtokto."§
Nawriw binatan Sakaryas.
80 Do dawri, nayparakoh kan naypayit adekeyaw do inawan kan do
kapakatoneng so maynamot do naispiritwan a byay. Minyan do let–ang a
nandad nakapaboya naw a nangnanawo dyirad tawotawo saw a kapotōtan
Israel.

2

No Kaiyanak Ni Jesos
(Mt. 1:18-25)

1 Do dawri saw a araw, myan bilin a yapod Agosto Caesar a maipalista
tabo a tawotawo a omidi do dawri a pagaryan Roma.
2 Nya dāmo a kapagpalista, ki do kagobirnadoraw ni Kirenyo do Sirya.
3 As katakatayisa, ki nangay sa tabo a magpalista do mismo da a idi.
4 Do dawri, aran si Jose, ki nagrobwat a mangay a magpalista. Ki
maynamot ta yapo do kapotōtan kan pamilyaw ni Āri Dabid, nangay a
yapod idi na a Nasaret do probinsya a Galilya kan nangay do Jodya do idi
a Betlehem a iyaw idyaw ni Āri Dabid kaychowa.
5 Do kangay naya a magpalista, rinarayay na si Maria a naitolag a
kabahayen na, as kan mabogi dana si Maria do dawri.
6 Ki do kayan daranaw do Betlehem, narapit oras a kapaymanganak na.
7 Do dawri, inyanak ni Maria iyaw matonengaya a mahakay a anak na.
Sigon do dadakay da, pinongosan nas mananaro saw a lamilamit, as kan
maynamot ta abaw yanan da do pagdagdagosan saw a bahay, pinapoktad
na do hosagan daw no binyay.

Siraw Magpaspastor Kan Siraw Anghil Saw

8 Ki do dawri a ahep, do masngen do dawri a idi, myan saw magpaspastor
a magbanbantay siras karniro da saw do pagpapaaraaban daw sira.
9 Ki nyiknyinan a myan napaboya dyira a anghil ni Āpo, kan nadibon san
sedang no kararanyagan a glorya ni Āpo Dyos, as kan taywaraw nakamo
da.
10 Ki binatan anghilaw dyira a kāna, "Mamo kamo aba, ta yangay ko
dyinyo maganay a dāmag a manoroh so rakoh a soyot dyirad tabo a
tawotawo.
11 Sichangori, do idi ni Āri Dabid, ki nayanak si Kristo a Āpo kan
Mangisalakan nyo.
12 Iyanchiw nyaw pakatonngan nyo sya: Maboya nyonchiw adekeyaw a
nakapoktad do asa hosagan a napongosan so mananaro a lamilamit."
13 Ki naychihat a nagparang reprep saw a aanghil a yapod hanyit a siraw
rarayay saw no napaboyaw dyira, kan nagdaydayaw sa do Dyos a kon da,
14 "Matan–ok si Āpo Dyos do katotohosan a hanyit, kan myan danaw
kapaychachapya dyirad tawotawo a chinahwahok na do lobongaya!"

§ **1:79 1:79** Isa. 9:2; 59:8; Mt. 4:16

15 Do nakakaro daranaw no anghil saw a naybidi do hanyit, binata dan
magpaspastor saw do katakatayisa dyira a kon da, “Ngay, mangay tad
Betlehem, ta yangay ta chiban inpakatonengaya ni Āpo dyaten.”
16 Nakalyalisto sa nangay, as kan do nakapakarapit daw daw, nachich-
wasan da sa Maria kan Jose, as kan naboya da pa iyaw adekeyaw a
nakapoktad do hosagānaw.
17 Do nakaboya daw so adekeyaw, inistorya dan magpaspastoraw iyaw
inpakatonengaw dyiran anghilaw a maynamot dya
18 Ki nasdaaw sa tabo nakadngeyaw so inbahey daw no magpaspastor
saw.
19 Ki si Maria, kinapya na sa tabo do aktokto naw inbahebahey daw no
magpaspastor saw, as kan nāw na iktokto chakey da batahen.
20 Sinpangan na, naybidi dana saw magpaspastoraw a mangibahebahey
so pagdaydayaw da di Āpo Dyos maynamot do tabo nadngey daw kan
naboya daw, ta naparin sa tabo a akmas inbaheyaw no anghil dyira.

No Kapangaran Das Adekeyaw So Jesos

21 Do chawawaho naranaw a karaw no adekeyaw, inpakogit da, as kan
pinangaranan das Jesos. Iyaw nyaw ngaranaw a inbahey no anghilaw
sakbay a naīnaw.

No Kaididikar Da Si Jesos Do Timplo

22 Do nakarapit daranaw so arawaw a kapagtongpal da so kapakadalos
da do salapen no Dyos a akmas naitolasaw do Lintegaw ni Moyses a
maynamot dyirad naymanganak,* inyangay da Jose kan Maria iyaw anak
daw do Jerosalem tan iparawat da do Dyos.
23 Pinarin daw akmas naitolasaw do linteg ni Āpo Dyos a kāna, “Kāda
matoneng a anak a mahakay, ki naibidang a dyira no Dyos.”†
24 Indāton da pa di Āpo Dyos iyaw dāton da a mismo a akmas naitolasaw
do linteg ni Āpo a kāna, “Masisita a myan dadwa boyit mana dadwa anak
no kalapāti.”‡
25 Ki do dawri, myan asa malkem do Jerosalem a mayngaran so Simeon a
panapanayahen naw kaisalākan no Dyos so tawotawo a kapotōtan Israel.
Malinteg katawo na kan managdaydayaw di Āpo Dyos, as kan myan dyaw
Ispirito Santo.
26 Inpakatoneng no Ispirito Santo dya a madiman aba, an dyi na pa
maboyaw Kristo a iyaw inkaryaw ni Āpo Dyos.
27 Maynamot do kapawnot no Ispirito Santo dya, somindep si Simeon
do Timplo. Ki do dawri, do kaiyangay daw da Jose kan Maria si Jesos do
irahem tan tongpalen daw bilinaw a naitolas do linteg,
28 inhap ni Simeon adekeyaw a kinepkep, as nakaidaydayaw nas Āpo
Dyos a kāna,
29 “Changori, natongpal kari mwaw dyaken, mo Āpo. Palobosan mo na
yaken a pachirawatan mo a madiman a sikakapya.
30-31 On, ta naboya ko na a mismo nyaya a tinoboy mo a mangisalakan a
insagāna mo do salapen dan tabo a tawotawo do lobongaya.

---

* **2:22 2:22** Sigon do Linteg ni Moyses, an mangiyanak mabakes so mahakay, ki maibidang a malapos do irahem no apat a poho a karaw mana an mabakes, ki anem a poho a karaw. Do dawri saw a araw, maipalobos aba a mangsalid so aran āngo a naibidang a masantwan mana somdep do Timplo a mandad kapakadalos na. Leb. 12:2-8 † **2:23 2:23** Eks. 13:1-2, 12–13; 1 Sam. 1:24 ‡ **2:24 2:24** Leb. 5:11; 12:8

32 Kayarig naw soho a mangsedang so pangtoktwan dan Dya–Jodyo, as kan
maynamot dya, ki iyangay na anchiw dāyaw dyirad tawotawo mo a
kapotōtan Israel.”
33 Do dawri, chinasdaaw da Jose kan Maria iyaw chinirin saw ni Simeon
a maynamot di Jesos.
34 Binindisyonan san Simeon, kan binata nad Maria a ānang na,
“Pinidi no Dyos nya adekey a pakararayawan kan pakaisalakanan aro a
tawotawo a kapotōtan Israel. On, iyaw pangilasinan a tinoboy no Dyos a
mangipaneknek so chakey naw. Ki aran komwan, kontraen danchin aro a
tawotawo.
35 No pagtongpalan na, mapahtot anchiw intayo daw no tawotawo do
makatayrahem a aktokto da. Ki imom Maria, oltimonchi a kapagmamayo
mo, ta akma kanchiw mabagkong do poso mo,” binata ni Simeon.
36 Ki myan do dawriw asaw a propīta a mabakes a mayngaran so Ana.
Iya, ki pōtot ni Panwel a yapod kapotōtan Aser, kan taywara danaw
kabaket na. Papito lang a katawen nakapayopok da kan lakay na,
37 as nakabālo na. Do dawri, myan danaw wawaho a poho kan apat
a tawen na. Polos a dya komnarokaro do Timplowaw, an dya nāw na
nagdaydayaw do Dyos a nagay–ayonar kan naydaydasal do maraw kan
mahep.
38 Do dawri a nakayangay das Jesos do Timplo, ki nangay si Ana do yanan
daw, kan nagyaman do Dyos. Yapo do dawri, inbahebahey naw maynamot
do adekeyaw dyirad tabo a mangnangnanaya so kapangisalakan no Dyos
so tawotawo do Jerosalem.§

No Kapaybidi Da Do Nasaret

39 Do nakatayoka daw da Jose kan Maria a nagtongpal so tabo inbilinaw
no linteg ni Āpo, naybidi dana sa do Nasaret a idi da do probinsya a Galilya.
40 Do dawri, nayparakoh kan naypayit si Jesos. Napno so kinasirib, kan
myan dyaw parabor no Dyos.

No Nakabidin Ni Jesos Do Timplo

41 Kāda tawen, ki mangangay saw inyapwan naw ni Jesos do Jerosalem
a machipista do Pistaw no Nakahabas no Anghil.
42 Maynamot ta nyaw dān da pariparinen, nangay dana sa nachipista.
Magtawen si Jesos so asa poho kan dadwa do dawri.
43 Ki do nakatayoka danaw no pistaya, somabat dana sa do Nasaret, ki
nadladlaw daba no inyapwanaw a nabidin sawen si Jesos do Jerosalem.
44 Komwan naparin, ata, no myan do aktokto da, ari a nachisagel si Jesos
do aro saw a rarayay da, dawa, tinongtong daw nayam so asa karaw. Ki do
nakadlaw daw sya a abo si Jesos, yangay da inyahahes dyirad kakabagyan
da saw kan siraw chapapatak da saw.
45 Do dyi daw a nakaboyan sya, pinaybidi da a yangay a chinichwas do
Jerosalem.
46 Do chatatdo naranaw a karaw, nasarakan da a myan do Timplo, kan
myan a machidisdisna dyirad mamaistro saw no Jodyo. Ditā na daw a
mangadngedngey kan manahahes dyira.
47 Nasdaaw sa tabo nakadngeyaw sya maynamot do kapakaāwat naw
kan atbay na saw.

---

§ **2:38 2:38** “Jerosalem” mana “tabo tawotawo do Israel,” ta no Jerosalemaya, ki naibidang dana a akmay pinakainawan dan tabo Jodyo.

48 Komwan a nasdaawan saw inyapwan naw do nakaboya daw sya.
Binatan ānang na dya a kāna, “Anak ko, āngo ta pinarin mo dyamen nya?
Oltimo a bakel namen kan āmang mo a maychichichwas dyimo?”
49 Ki nyaw initbay ni Jesos dya a kāna, “Āngo ta chinichwas nyo yaken?
Chapatak nyo abawri a machita a myan ako do bahay ni Āmang ko?”
50 Ki naawātan dabaw inbahey naw dyira.
51 Do dawri, nachangay danas Jesos dyira a naybidi do Nasaret, as kan
matodyo kan managtongpal si Jesos dyira. Kinapya na sa tabon ānang naw
nya naparipariparin do aktokto naw.
52 Nayparakoh si Jesos do inawan na kan do sirib, as kan makahwahok
do Dyos kan do tawotawo.

3

No Kapangasaba Ni Juan A Mamonyag
(Mt. 3:1-12; Mk. 1:1-8; Jn. 1:19-28)

1 Do nakahabasaw no aro a tawen, do chaasa poho naw kan dadima a
katawen no nakapagtoray ni Impirador Tiberyo, ki myan dana si Ponsyo
Pilato a gobirnador do Jodya, kan nagtoray si Herodes do Galilya,* as
kan si Pilipi a kakteh ni Herodes, ki nagtoray do loglogar a Itorea kan
do Trakonite. Myan pa si Lisanyas a nagtoray do Abilene,
2 as kan myan pa sa Anas kan Kaypas a naggedan a katotohosan a padi
do Jerosalem.
As do dawri a chimpo, nawaraw no chirin ni Āpo Dyos di Juan a anak
ni Sakaryas do kayan naw do let–ang.
3 Binidibidi ni Juan tabo yanan tawotawo do maychamibitaw no
oksongaw a Jordan, kan nangaskasaba dyira a kāna, “Magbabāwi kamo
kan pabonyagan kamo. Tan komwan, pakawanen naynyo no Dyos do
gatogatos nyo.”
4 No nyaya a pinariparin ni Juan, ki pakatongpalan no intolasaw ni Isayas
a asa propīta kaychowa a kāna,
“Iyanchiw mangingengengey do let–ang a mangibahebahey so nya a kāna,
‘Mamarin kamo so rarahan a para do Āpo, kan paysonongen nyo
pakono ayaman na.’
5 Ponan nyo saw naychachichidongan na, as pagdapagen nyo saw
naychatokotokonan na. Lintegen nyo saw naypaypachichwan na,
as linisen nyo naychadodogolanaw.
6 Do dawri, maboyanchin tabo a tawotawo kapangisalakan no Dyos!”†
7 Iyaw nyayaw binata ni Juan dyirad aro saw a tawotawo a nangay a
magpabonyag dya a kāna, “Inyo a anak no karasaen! Sino nakabata dyinyo
a maditditan nyo ītwaya a soli ni Āpo Dyos an nabonyagan kamo?
8 Nawri pakono ipaboya nyo do kaparin nyo a nagbabāwi kamo do
gatogatos nyo ah! Chasaray nyo abaw kabata nyowaya sya a, ‘Ara, ta
kapoonan namen si simna Abraham,’ ta ibahey ko dyinyo a maparin ni
Āpo Dyos a payparinen bato saya dya a kapotōtan ni Abraham!
9 Annadan nyo okom no Dyos a akmay wasay a nakasagāna dana
panongeh so kayowaw a dya omsi so maganay, as kapayongeb na syad
apoy.”
10 Ki inyahes dan aro saw a tawotawo di Juan a kon da, “Na, an komwan,
āngo paro parinen namen?”

---

* **3:1 3:1** Si Herodesaya, ki si Antipas. Mt. 14:1; Ara. 13:1 † **3:6** 3:4-6 Isa. 40:3-5

11 Ki initbay ni Juan dyira a kāna, “No myan so dadwa laylay, machita
paramanan naw abwanan. Masaw no myan so kanen, torohan na pakono
maychapteng.”
12 Ki do dawri, aran siraw magsingsingir saw so bwis, ki myan sa a
nangay a magpabonyag. Inyahes dad Juan a kon da, “Maistro, āngo paro
parinen namen?”
13 Ki initbay ni Juan dyira a kāna, “Magsingir kamo aba so arwaro kan
iyaw naikeddengaw a singsingiren nyo.”
14 Myan pa saw kadwan a soldado, ki inyahes da dya a kon da, “Na, an
yamen, āngo paro parinen namen?”
Ki binatan Juan dyira, “Pilpiliten nyo aba a samsamen kwarta dan
tawotawo saw, as kan maybayataw kamwaba mapagatos so aran sino a
tawo. Asa pa, mapnek kamo na pakono do maitorohaya sweldo nyo.”
15 Maynamot do dyaya chirin ni Juan, naypaypangay arapaap dan
tawotawo a maynamot dya a iya danaw Kristwaw, ta siiinama sa a
ītonchiw Kristo.
16 Ki binata ni Juan dyira tabo a kāna, “Bonyagan koynyo do ranom,
ki mangay anchiw matortoray kan yaken, as kan maikari akwaba a
mangwasak so kahot no tokap na. Bonyagan nanchinyo so Ispirito Santo
kan apoy.
17 Ari dyaw akmay igaw a paytahpan na tan mapaytawa naw hopes kan
nakabyas saw. Iyaw matahpanaw, kapyahen nad agāmang naw. As iyaw
naytahpanaw, sosohan nas apoy a abos pandan.”
18 Aro paw matatarek a pamagbaga ni Juan do kapangikasaba naw so
Maganay a Dāmag dyirad tawotawo saw.
19 Pinaydabdab na paw si Gobirnador Herodes‡ do nakaagaw naw si
Herodyas a baket ni kakteh na kan maynamot pa do tabo saw a marahet
a pinariparin na.
20 Malaksid dyirad dyaya kāron marahet a pinarin Herodes, otro
rinohnwan na pa a inpabahod si Juan.§

No Kapagpabonyagaw Ni Jesos Di Juan
(Mt. 3:13-17; Mk. 1:9-11)

21 Do dyi paw a nakabahodan Juan, aro saw tawotawo a nagpabonyag
dya. Do dawri, aran si Jesos, ki nagpabonyag dya. As do kadamaw ni Jesos
a maydasal, naywangan hanyit,
22 kan naypabodis dyaw Ispirito Santo a akmas inawanaw no boyit.
Sinpangan na, myan timek a yapod hanyit a nakabata so nya a kāna, “Imo
Anak ko a oyod kos chadaw. Oltimo a mahwahok ako a maynamot dyimo.”

Siraw Kapoonan Ni Jesos
(Mt. 1:1-17)

23 Do kaisiknanaw ni Jesos so tarabako na, mangay dana tatdwa poho
tawen na. An maynamot dya, ki ibidang dan tawotawo a anak ni Jose. As
si Jose, ki pōtot ni Eli.
24 As si Eli, ki pōtot ni Matat. As si Matat, ki pōtot ni Lebi. As si Lebi, ki
pōtot ni Melki. As si Melki, ki pōtot ni Jane. As si Jane, ki pōtot ni Jose. As
si Jose, ki pōtot ni Matatias.
25 Si Matatias, ki pōtot ni Amos. As si Amos, ki pōtot ni Nahom. As si
Nahom, ki pōtot ni Esli. As si Esli, ki pōtot ni Nage.

---

‡ **3:19 3:19** No nyaya a Herodes, ki si Āri Herodes Antipas. Sigon do keddeng dan taga Roma, ki inbidang daw toray naw a akma lang asa gobirnador. § **3:20 3:20** Mk. 6:16-29

26 Si Nage, ki pōtot ni Maat. As si Maat, ki pōtot ni Matatias. As si
Matatias, ki pōtot ni Semei. As si Semei, ki pōtot ni Jose. As si Jose, ki
pōtot ni Joda.
27 Si Joda, ki pōtot ni Joana. As si Joana, ki pōtot ni Resa. As si Resa, ki
pōtot ni Serobbabel.* As si Serobbabel, ki pōtot ni Sealtiel. As si Sealtiel,
ki pōtot ni Neri. As si Neri, ki pōtot ni Melki.
28 Si Melki, ki pōtot ni Adi. As si Adi, ki pōtot ni Kosam. As si Kosam, ki
pōtot ni Elmodam. As si Elmodam, ki pōtot ni Er.
29 Si Er, ki pōtot ni Joswe. As si Joswe, ki pōtot ni Elieser. As si Elieser, ki
pōtot ni Jorim. As si Jorim, ki pōtot ni Matat. As si Matat, ki pōtot ni Lebi.
30 Si Lebi, ki pōtot ni Simeon. As si Simeon, ki pōtot ni Jodas. As si
Jodas, ki pōtot ni Jose. As si Jose, ki pōtot ni Jonan. As si Jonan, ki pōtot
ni Eliakim.
31 Si Eliakim, ki pōtot ni Melea. As si Melea, ki pōtot ni Mena. As si
Mena, ki pōtot ni Matata. As si Matata, ki pōtot ni Natan. As si Natan, ki
pōtot ni Dabid.
32 Si Dabid, ki pōtot ni Jesse. As si Jesse, ki pōtot ni Obed. As si Obed,
ki pōtot ni Boas.† As si Boas, ki pōtot ni Salmon. As si Salmon, ki pōtot ni
Naason.
33 Si Naason, ki pōtot ni Aminadab. As si Aminadab, ki pōtot ni Aram.
As si Aram, ki pōtot ni Arni. As si Arni, ki pōtot ni Esron. As si Esron, ki
pōtot ni Pares. As si Pares, ki pōtot ni Joda.‡
34 Si Joda, ki pōtot ni Jakob. As si Jakob, ki pōtot ni Isaak. As si Isaak, ki
pōtot ni Abraham. As si Abraham, ki pōtot ni Tare. As si Tare, ki pōtot ni
Nakor.§
35 Si Nakor, pōtot ni Serog. As si Serog, ki pōtot ni Ragaw. As si Ragaw,
ki pōtot ni Peleg. As si Peleg, ki pōtot ni Heber. As si Heber, ki pōtot ni
Selah.*
36 Si Selah, ki pōtot ni Kainan. As si Kainan, ki pōtot ni Arpasad. As si
Arpasad, ki pōtot ni Sem. As si Sem, ki pōtot ni Noyi. As si Noyi, ki pōtot
ni Lamek.†
37 Si Lamek, ki pōtot ni Matosalem.‡ As si Matosalem, ki pōtot ni Enok.
As si Enok, ki pōtot ni Jared. As si Jared, ki pōtot ni Mahalaleel. As si
Mahalaleel, ki pōtot ni Kainan.
38 Si Kainan, ki pōtot ni Enos. As si Enos, ki pōtot ni Set. As si Set, ki
pōtot ni Adan, as kan si Adan, ki anak no Dyos.§

4

No Kasoot Ni Satanas Di Jesos
(Mt. 4:1-11; Mk. 1:12-13)

1 Do nakakaro danaw ni Jesos do Oksong a Jordan, ki nakneb do
panakabalin no Ispirito Santo, as kan pinalongo no Ispirito do naychabong-
bongrwaw a let–ang.
2 Minyan daw si Jesos so apat a poho a karaw, kan sinosoot ni
Satanas. Ki iyaw kayanaw ni Jesos daw, polos a dya komninan, as kan
do panapanawdyanaw, naptengan.
3 Binata dya ni Satanas a kāna, “An oyod a imo Anak no Dyos, mandaran
mo paw nyaya bato a mayparin a tinapay.”

---

* **3:27 3:27** 1 Kron. 3:17-19; Esra 3:2; Hag. 1:1 † **3:32 3:32** Rot 2–4 ‡ **3:33 3:33** Gen. 38:29; 46:12; Nom. 26:20 § **3:34 3:34** Gen. 11:24-32 * **3:35 3:35** Gen. 10:25; 11:16-19 † **3:36 3:36** Gen. 4:18-24 ‡ **3:37 3:37** Gen. 5:18-22 § **3:38 3:38** Gen. 2; 5:1-5

4 Ki initbay ni Jesos dya a kāna, “Naitolas do Masantwan a Tolas a,
‘Tinapay aba lang manoroh so byay no tawotawo.’ ”*
5 Sinpangan na, pinalongo ni Satanas si Jesos do matohosaw a yanan, as
nakaiparang na dya so tabo saw a pagpagaryan do lobongaya do pagripat
lang.
6 Binata na pa di Jesos a kāna, “Itoroh ko sanchi a tabo dyimo nyaya
panakabalin a mangitoray kan tābo kinabaknang da, ta naitoroh sa tabo
dyaken, kan maparin ko a itoroh do aran sino a chakey ko a panorohan.
7 Dawa, an magdayaw ka dyaken, ayket, dyira mo na sa tabo.”
8 Ki inatbay ni Jesos a kāna, “Naitolas do Masantwan a Tolas a,
‘Pagdayawan mo si Āpo a Dyos mo, kan iya lang pagsirbyan mo.’ ”†
9 Katayokan nawri, pinalongo ni Satanas kan pinaytēnek na si Jesos do
katotohosanaw a yanan do Timplo do Jerosalem, as kabata na sya di Jesos
a kāna, “An oyod a imo Anak no Dyos, gomtos ka pa dya,
10 ta nawryaw batan Masantwan a Tolas: ‘Mandaran sanchi no Dyos
anghilis na saw a omaywan dyimo.’
11 Asa pa, ‘Siranchiw mangigpet dyimo tan dyi sa madonggyaran bato
kokod mwaya.’ ”‡
12 “Naon” tinbay ni Jesos a kāna, “ki binata na pa do Masantwan a Tolas
a, ‘Sooten mwabaw Āpo a Dyos mo.’ ”§
13 Do nakapatawos danaw a tabo no maparinaw ni Satanas a isoōt di
Jesos, kinarwan na pa a mandanchan myan maganay a gondaway na.

No Kaisiknan Ni Jesos So Tarabako Na Do Galilya
(Mt. 4:12-17; Mk. 1:14-15)

14 Do dawri, naybidi si Jesos do probinsya a Galilya, kan myan dyaw
panakabalin no Ispirito Santo, kan nagwaras danaw dāmag a maynamot
dya do intīro a yanan do Galilya.
15 Nangnanawo do sinagoga da saw no Jodyo, kan indaydāyaw da no
tabo tawotawo saw.

No Kaskeh Da Si Jesos Do Nasaret
(Mt. 13:53-58; Mk. 6:1-6)

16 Do dawri, nawara si Jesos do Nasaret do idyaw a nayrakorakohan na.
Sigon do dadakay na do Arawaw a Kapaynaynahah, ki somindep si Jesos
do sinagoga daw daw, as kan naytēnek a nangbāsa so Masantwan a Tolas.
17 Inparawat da dyaw nahonaw a libro a intolas ni propīta Isayas.
Binolay na, as kan nakachichwas na so naitolasaw a kāna,
18 “Myan dyaken Ispirito no Dyos, ta pinidi na yaken a mangikasaba
so Maganay a Dāmag dyirad mapopobri. Tinoboy na yaken a
mangibahey so kapakakaro dan nabahod, kan kapakaboya dan
bolsek, kan kapanoroh so kalibryan dyirad malidyatan,
19 as kan kapangibahey ko so chimpo a kapangisalakan Āpo Dyos so
tawotawo na.”*
20 Do dawri, hinon Jesos pagbasāan naw, as nakapaybidi na syad
mangay–aywanaw sya daw, as nakapaydisna na. Ki pinasyay dabaw mata
dad Jesos no tabo myan saw do sinagogaw.
21 Binata na dyira a kāna, “Sichangori a araw, natongpal danaw nyaya
a nadngey nyo do Masantwan a Tolas.”

---

* **4:4 4:4** Deot. 8:3 † **4:8 4:8** Deot. 6:13; 10:20 ‡ **4:11 4:11** Sal. 91:11-12 § **4:12 4:12** Deot. 6:16
* **4:19** 4:18-19 Isa. 61:1-2

22 Do nakatayoka naw a naychirin, dinaydāyaw dan tabo tawotawo, kan
nasnasdaaw sa do makadadaw saw a chinirichirin na. Ki alit na binatabata
da a kon da, “Samna! Iyabawriw nyaw barwaw ni Jose?”
23 Do dawri, binata ni Jesos dyira a kāna, “Sigorado ko a ibahey nyo
dyaken nyaya panyinyirin a kon nyo, ‘Doktor, sigi, pyahen mo paw inawan
mo!’ As chakey nyo pa batahen, ki ‘On, parinen mo pad bokod mwaya idi
iyaw akmas nadngey namenaw a pinarin mo do Kapernaom.’
24 Ki ibahey ko dyinyo oyod a abaw propīta no Dyos a mapadayawan do
bokod na idi.
25 Adngeyen nyo nyaya, ta oyod. Do chimpwaw ni Elyas do Israel,
myan rakkoh a kapaychapteng do intīrwaw a tanatana do dyi naw a
nakachimoyan do tatdo kan godwa a katawen, kan aro saw bālo do dawri.
26 Ki aran komwan, tinoboy aban Āpo Dyos si Elyas do aro saw daw,
basbāli a nawriw nanoboyan na syaw asaw lang a bālo do idi a Serepta do
tana a Sidon.†
27 As aro saw nagliproso do Israel do chimpwaw ni propīta Eliseo, ki
abaw napyan dyira, malaksid di Naaman a taga Sirya.”‡
28 Ki do dawri, oltimo a kasoli dan tabo tawotawo do sinagoga do
nakadngey daw so nawri a binatan Jesos.
29 Nyeng sa naytēnek, as nakagoygoyod das Jesos a inihtot do dawri a
idi, kan inyangay dad talapawaw no tokon a nakapatnekan syodad daw, ta
chakey da asdayen daw.
30 Ki tod a nyiknyinan a nayhawohawos si Jesos do payapayawan daw,
as nakayam na.

No Kapaksyat Ni Jesos So Marahetaw A Ispirito (Mk. 1:21-28)

31 Sinpangan na, minosok si Jesos do Kapernaom a asa idi do Galilya.
As do Arawaw a Kapaynaynahah, nangay do sinagoga daw a nangnanawo
siras tawotawo saw daw.
32 Chinasdaaw da tabo do kapangnanawo naw maynamot ta malawag a
myan toray na sigon do kapaychiychirin naw.
33 Ki do irahemaw no nawri a sinagoga, myan asa mahakay a linoganan
marahet a ispirito, kan nangagay so malyak a kāna,
34 “Ayya! Anghen mo yamen, mo Jesos a taga Nasaret? Yangay mori
yamen a rarayawen? Taywaran dyi namen imo a chapapatak? Imo
abawriw Masantwanaw a tinoboy no Dyos?”
35 Ki pinaydabdab ni Jesos marahetaw a ispirito, as nakaibahey na sya
dya a kāna, “Magolimek ka, kan komaro ka do dawri a tawo!” Sinpangan
na, pinaydipodiporis no marahetaw a ispirito mahakayaw do salapen daw,
as nakakaro na sya, kan pinaynyinan naba.
36 Chinasdaaw da tabo no tawotawowaw nawri a pinarin Jesos, kan
binatabata da do katakatayisa dyira a kon da, “O! Āngo paro nyaya chirin?
Myanayas toray kan panakabalin a magmandar siras marahet saya a
ispirito, as kan komaro sa!”
37 Nagwaras do dawri a idi kan tabo do omdibonaw iyaw dāmagaya a
maynamot di Jesos.

Pyahen Ni Jesos Aro A Tawotawo (Mt. 8:14-17; Mk. 1:29-34)

† **4:26 4:26** Iyaw nya a Sidon, ki tana dan dyaw a Jodyo. 1 Ār. 17:9-24 ‡ **4:27 4:27** 2 Ār. 5:1-15

38 Sinpangan na, komnaros Jesos do dawri a sinagoga, as nakangay nad
bahay ni Simon Pedro. Ki myan do dawri iyaw mabakesaw a katogangan
ni Simon a palalo so kapagbāra. Dawa, chindaw dad Jesos a sidongan na.
39 Do dawri, naytēnek si Jesos do katalinaw no mabakesaw, as nakaiman-
dar na sya komaro kapagbāra naw, ki nyeng na binawan. Insigīda
naybangon, kan nakangay dana nangidasar so kanen da.
40 Do kasdep danaw no araw,§ inyangay da san tawotawowaw maycha-
gaganyit saw a matatarek so ganyit di Jesos, kan pinalapaw naw tanoro
naw do katakatayisa dyira, ki napyan sa a tabo.
41 Do dawri, pinaksyat na paw marahet saw a ispirito a somindep dyirad
aro saw a tawotawo, kan ingengengey dan marahet saw a ispirito do
kakaro daw nya a kon da, “Imo, Anakaw no Dyos!”
Ki pinaydabdab san Jesos, kan palobosan na saba a maychirin, ta sigod
darana chapatak a iya, ki si Kristo.

No Kapangasaba Ni Jesos Do Galilya (Mk. 1:35-39)

42 Do kapaysesedang naranaw, komnaro si Jesos, kan nangay do kabwan
naw no matawotawo a logar. Ki siraw tawotawo saw, ki nangay da a
chinichwas, as kan do nakaboya daw sya, pinadas da a pagpegpeten tan
nāw narana dyira.
43 Ki binata na dyira a kāna, “Machita ko a ikasabaw Maganayaya a
Dāmag a maynamot do pagtorayanayan Āpo Dyos do kadwan pa saya a
idiidi, ta nawriw nanoboyan dyaken no Dyos.”
44 Dawa, nangay si Jesos a nangasaba do sinagoga da saw do intīro a
probinsya a Jodya.

5

No Kapamidi Ni Jesos Siras Nanoma A Nanawhen Na (Mt. 4:18-22; Mk. 1:16-20)

1 Do naypisaw a kayan ni Jesos a naytēnek do payisaw no Minanga
a Genesaret* a mangnanawo, naysinpapadoydoy saw tawotawowaw a
maypasngen dya, ta chakey daw mangadngey so chirin no Dyos.
2 Do dawri, naboya ni Jesos dadwaw a abang a naigwarni dana, as
nakagchin dana saw magkalkalapaw a nangay a naylablab so sigay da.
3 Sinakayan ni Jesos asaw a abang a dyira ni Simon, kan inyahes na dya
a paydawden nas dēkey. Sinpangan na, naydisnas Jesos do abangaw, as
nakainanawo na siras tawotawo saw daw.
4 Do nakatayoka naw a nangnanawo, binata nad Simon a kāna,
“Paydawden mo paw abangaya, kan ipakat nyo sigay nyo saya tan
makakalap kamo.”
5 Ki initbay ni Simon dya a kāna, “Āpo, naychararakan naw a nakapakat
sigay namenaya, ki polos! Ki maynamot ta ibahey mo, ayket, ipakat namen
a mirwaw sigay saya.”
6 Do nakaipakat daranaw so sigay da saw, nakalikmot sa so pangen dan
among, kan kāpipirit danan sigay daw saw do kāron nahap da.

---

§ **4:40** **4:40** Sigon do linteg da, ki mabaywan sa a maykatkat so aran āngo do Arawaw a Kapaynaynahah. Ki do kasdep no araw do dawri a araw, nawri danaw pandan no Araw a Kapaynaynahah. * **5:1** **5:1** Mana “Minanga a Galilya” mana “Minanga a Tiberyas.”

7 Dawa, sininyasan da saw rarayay da saw do matarekaw a abang a
mangay a machisidong. Ki nangay sa, kan inapno daw dadwa saw a abang
da, kan makalo dana sa dadwa a omned.
8 Do nakaboyaw ni Simon Pedro so naparinaw, naydogod do salapenaw
ni Jesos, as nakabata na sya a kāna, “Āpo, pachibawan mo yaken, ta asa
kwa aros gatos!”
9 Nabatan Pedro nawri maynamot ta oltimo a nasnasdaawan sa kan
siraw tabo rarayay naw do kārwaw no nahap da among.
10 Aran siraw rarayayaw ni Simon a sa Santiago kan Juan a pōtot ni
Sebedeo, ki nasdaaw pa sa. Sinpangan na, binatan Jesos di Simon, “Mamo
kabam Simon, ta mangrogi sichangori, tawo danaw kalāpen mo.”
11 Ki do nakapakaraya daranaw so abang da saw, kinarwan da tabo, as
nakawnot dad Jesos.

Pyahen Ni Jesos Asa A Nagliproso
(Mt. 8:1-4; Mk. 1:40-45)

12 Do naypisa do kayanaw ni Jesos do asaw a idi, myan omnasngen dya
a asa mahakay a nahapot dana so liproso. Ki do nakaboya naw si Jesos,
naydogod a naysasakeb a nachikakaāsi dya a kāna, “Āpo, an chakey mo a
mapyan ako, masigorādo ko a maparin mo.”
13 Ki tinodah ni Jesos tatchay naw a sinalid, as nakabata na sya dya a
kāna, “Naon, chakey ko. Mapyan ka na!” Ki nanyeng a nabo ganyit naw
a liproso.
14 Sinpangan na, inmandar ni Jesos dya a kāna, “Ibahebahey mwabaw
nya naparin dyimo do aran sino ah, basbāli a nyeng ka mangay a
mapaboyad padyaw tan sakangwan maboya na a napyan ka na. As
katayoka no nawri, mangidāton ka a para do nakapakadalos mo a akmas
inbilinaw ni Moyses do kaychowa pa a pangipaneknek mo do tawotawo a
napyan ka na.”†
15 Ki naypaypangay a nagwaras iyaw dāmag a maynamot di Jesos. Dawa,
nayparo saw nangay a nangadngey kan tan mapyan sa do ganyit da saw.
16 Ki maynamot di Jesos, ki nasanyib a nachibawa a nangay do kabwan
naw no matawotawo a logar a maydasal.

Pyahen Ni Jesos Asaw A Paralitiko
(Mt. 9:1-8; Mk. 2:1-12)

17 Do asaw a karaw do kayan ni Jesos a nangnanawo, myan saw Parisyo
kan siraw mangnanawo so linteg a maydisna do dawri. Yapo sa do kāda
idi do probinsya saw a Galilya kan Jodya as kan yapo pa do Jerosalem.
Myan di Jesos panakabalin a mangpapya siras maganyitaw.
18 Do dawri, myan saw nawara a nangisiw do dohod so asa paralitiko,
kan pinadas da isdep a iyangay do salapenaw ni Jesos.
19 Ki maynamot do kāron tawotawo, naisdep dabad bahayaw. Nyaw
nanghapan na a inkayat dad atep, as nakapaykabkab das tinontonan das
paralitikwaw a sidodohod, kan pinadna dad salapenaw ni Jesos do hobok
daw no aro saw a tawotawo.
20 Do nakaboyaw ni Jesos so kapanganohed daw dya, binata na do
mahakayaw a kāna, “Imom anak ko, napakawan ka na do gatogatos mo.”
21 Ki maynamot do dawri a binata na, dinabadabay dan mangnanawo
saw so linteg kan siraw Parisyowaw. Binatabata da a kon da, “Sino nyaya
a tawo a tod na dyābat si Āpo Dyos? Sino makapakawan so tawotawo do
gatogatos da, an dya si Āpo Dyos a moybōh?”

† **5:14 5:14** Leb. 14:1-32

22 Ki maynamot ta chapatak ni Jesos paysin–iiyahesan daw, initbay na
dyira a kāna, “Āngo ta komwan kapangtokto nyo?
23 Āngo maydaydamnay a batahen ko: ‘Napakawan ka na do gatos mo,’
mana ibahey kwa, ‘Maytēnek ka, as kayam mo na’?
24 Ki tan chapatak nyo a yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki myan toray ko
do tanaya a mangpakawan so naygaygatos, paytēneken ko paralitikwaya.”
Sinpangan na, binata nad paralitikwaw a kāna, “Do bilin ko, maytēnek ka,
as kakatkat mos nakaychehan mwaya, as kasabat mo na.”
25 Ki do dawri, nanyeng a naytēnek do salapen daw no tabo a tawotawo,
as nakahap nas nakaychehan naw, as nakasabat narana a mangidaydayaw
so Dyos.
26 Maynamot do dyaya naparin, taywaraw nakasdaaw da a tabo, kan
taywaraw nakasryam da tabo a nagdaydayaw do Dyos a kon da, “Ay
samna! Oltimwaya makaskasdaaw naboya taya sichangori a araw!”

No Katawag Ni Jesos Si Lebi
(Mt. 9:9-13; Mk. 2:13-17)

27 Katayokan nyaya, minohtot si Jesos, ki naboya naw asaw a magsingsin-
gir so bwis a mayngaran so Lebi kan myan a maydisna do opisina naw a
pagsingsingiran na. Binata ni Jesos dya a kāna, “Ka pa dya! Pachisyayan
mwaba yaken.”
28 Nanyeng a naychakatkat si Lebi, kan kinarwan na sa tabo myanaw
daw, as nakawnot na sya.
29 Sinpangan na, rinara ni Lebi sa Jesos do bahay na kan namarin so
rakoh a pasken a pamadayaw nas Jesos. Do dawri, aro saw rarayay naw a
magsingsingir so bwis kan myan pa saw kadwan a nachihanghang dyira.
30 Ki iyaw nawri a naparin, dinabadabay dan Parisyowaw kan rarayay da
saw a siraw mangnanawowaw so linteg, as binata da dyirad nanawhenaw
ni Jesos a kon da, “Āngo ta machakan kan machinom kamo dyirad
magsingsingir saya so bwis kan dyirad naibidang saya a aros gatos?”‡
31 Ki tominbay si Jesos dyira a kāna, “Sirabaw masalon–at makachitas
mangagas, an dya siraw maganyit.
32 On, nangay akwaba mangrara so tawotawo saw a malinteg, an dya
siraw myan so gatos tan magbabāwi sa.”

No Kapanahahes Maynamot Do Kapagayonar
(Mt. 9:14-17; Mk. 2:18-22)

33 Ki myan saw tawo a nakabata syad Jesos a kon da, “Āngo ta pirmi
a magayonar kan maydaydasal saw nanawhenaw ni Juan kan siraw no
nanawhen daw no Parisyo saw, ki siraw nanawhen mwaya, ki koman saya
kan minom sa a dya magayonar?”
34 Ki tinbay san Jesos do pangarig a kāna, “Namna! Maparinawri a
dyi sa koman tawo a naawis dana do kasaran, naten dana an myan paw
nobyowaw do yanan daw? Syimpri, maparin aba an dyi sa koman!
35 Ki īto araw a maikaro dyiraw nobyowaw, kan do dawri sanchi a araw,
nawri dananchiw kapagayonar da.”
36 Sinpangan na, binatan Jesos nyaya pangarig dyira, “Abaw mamirit so
bayo a laylay a patakopen do adan a laylay. Ta an komwan, mararayaw

‡ **5:30 5:30** Siraw nya tawo a naibidang a aros gatos, ki siraw dya nakatongpal so tabo linteg no Jodyo. Naibidang dana sa a akmay siraw Dya–Jodyo a dya makapatak so Dyos. Maynamot ta chināsi san Jesos, binata dan Parisyowaw a si Jesos, ki asa maygaygatos a tawo, ta sit dayan aros gatos. Lk. 7:34; 15:2; Jn. 9:25

bayowaw a laylay, kan iyaw bayowaw a takop, ki kombini aba a pagtakop do adanaw.
37 Masaw, maparin aba pangayen mawnged a palek do adan a sopot a
lalat. Ta an komwan, pabtaken naw sopotaw no mawngedaw a palek, as
madonchiw palekaw, as kan mararayaw anchiw sopotaw.
38 On, machita mapangay mawnged a palek do bayo a sopot a lalat ah!
39 Asa pa, abaw makey a minom so mawngedaw a palek an naywaman
naranaw natwanaw, ta batahen na a 'On, ata, maim–īmas ngamin
natwanaw.' "

6

No Kapanahes Maynamot Do Araw A Kapaynaynahah (Mt. 12:1-8; Mk. 2:23-28)

1 Do asaw a Araw a Kapaynaynahah, nayam sa Jesos kan siraw
nanawhen naw do asaw a bengkag a namohan so trigo. Do dawri,
nanghokhot saw nanawhen naw so dāwa, as nakapangodit das kinan da.
2 Ki nasipotan da san kadwan saw a Parisyo, as kan inyahes da dyira
a kon da, "Āngo ta parinen nyo mabaywanaya a kaparin do Araw a
Kapaynaynahah?* Mapsekawriw nawri?"
3 Ki inatbay san Jesos a kāna, "Namna! Ari nyo pawryad nabāsaw no
pinarinaw ni Dabid do nakapteng daw kan siraw kinayrayay naw?
4 Taywaran dya somindep si Dabid do pagdaydayāwan daw so Dyos, as
nakapanghap nas kinan na tinapay a naidāton do Dyos?† Sigon do linteg
ta, sirabawri lang papadyaw maparin a koman so nawri a tinapay? Ki alit
na kinan na, as kan nanoroh pad rarayay na saw."
5 Do dawri, pinarapa pan Jesos a inbahey, "Yaken a Tawo a Yapod
Hanyit, ki yaken myan so toray a mangeddeng so maparin do Araw a
Kapaynaynahah."

No Mahakay A Singkol (Mt. 12:9-14; Mk. 3:1-6)

6 Do asa paw a Araw a Kapaynaynahah, somindep si Jesos do sinagoga
daw a nangnanawo. Ki do dawri, myan daw asa mahakay a singkol so
kawanan a tatchay.
7 Myan pa daw kadwan saw a mangnanawo so linteg kan kadwan saw a
Parisyo a omsisiim di Jesos an pyahen na do Arawaw no Kapaynaynahah
tan myan paynamotan da a mapagatos sya.
8 Ki chapatak danan Jesos myanaw do aktokto da, kan binata na
do nagsingkolaw a kāna, "Maytēnek ka pa dya do kasalasalapanaya."
Sinpangan na, naytēnek tawowaw, as nakangay nad salapen daw.
9 Sinpangan na, inyahes ni Jesos dyirad tawotawo saw daw a kāna,
"Yahes ko pa dyinyo an āngo chakey no linteg a parinen an marapit Araw
a Kapaynaynahah: kasidong mana kapangranggas, kapangisalakan mana
kapangrarayaw?"
10 Do dawri, pinakasisirem sa tabo ni Jesos, as nakabata na syad
singkolaw, "Lonaten mo tatchay mwaya." Do dawryaw a inbahey ni Jesos,
pinarin singkolaw kan nyeng a napyan.

---

* **6:2 6:2** Sigon do naitolasaw do Eks. 34:21, ki mabaywan tawo a magarado mana magranyi do Arawaw a Kapaynaynahah. Ki sigon do kapakaāwat dan Jodyo saw, an manghot sa so aran asa lang a botoh, ki bāli nakagatos dana sa do dawri a linteg, ta akma kono kitan kapagranyiw nawri.
† **6:4 6:4** 1 Sam. 21:1-6

11 Maynamot do dyaya pinarin Jesos, taywaraw nakapakasoli dan
Parisyowaw kan no mangnanawo saw so linteg. Dawa, nagtotolagan da
an āngo parinen dad Jesos.

No Kapamidi Ni Jesos Siras Nanawhen Na
(Mt. 10:1-4; Mk. 3:13-19)

12 Ki do dawri, somnonget si Jesos do asaw a tokon, kan naychararakan
daw a naydasal di Āpo Dyos.
13 Do kamabekas naranaw, tinawagan na saw nanawhen naw, as
nakapamidi nas asa poho kan dadwa dyira, as kan pinangaranan na sas
apostolis.‡
14 As no napidi na, ki sa Simon a pinangaranan na so Pedro, si Andres a
kakteh ni Pedro, si Santiago kan Juan, si Pilipi kan Bartolome,
15 si Matchew kan Tomas, si Santiago a pōtot ni Alpeo, si Simon a
napangaranan so Patriota,§
16 si Jodas a pōtot ni Santiago, as kan si Jodas Iskariote a iyanchiw
manglilipotaw.

No Kapangnanawo Kan Kapangpapya Ni Jesos
(Mt. 4:23-25)

17 Sinpangan na, minosok sa Jesos kan siraw napidi naw a nanawhen
na, as kan nagsardeng sa do nagdapaganaw daw. Myan daw aro saw a
manganohed a mononot di Jesos kontodo reprep saw a tawotawo a yapo
do intīro a Jodya kan do Jerosalem, as kan yapod syodad saw do Tiro kan
do Sidon a siraw masngenaw do kanayan.
18 Siraw nawri a tawotawo, ki nangay sa daw tan mangadngey sa kan
tan mapapya sa do ganyit da saw. Myan pa saw nachangay a pinalidyat
no marahet a ispirito, kan pinaksyat ni Jesos marahet saw a ispirito dyira.
19 Sira tabo, ki pinadas da a tod a saliden si Jesos maynamot ta myan
panakabalin a yapo dya a mangpapya sira tabo.

No Kagāsat No Tawotawo
(Mt. 5:1-12)

20 Sinpangan na, chiniban san Jesos nanawhen naw, as nakabata na sya
dyira,
“Magasat kamo, inyo a mapobri, ta nairamraman kamo na do pagtorayan
Āpo Dyos.
21 Magasat kamo, inyo a mapteng sichangori, ta mapnek kamonchi.
Magasat kamo, inyo a tomanyitanyis sichangori, ta mamimyeng kamonchi.
22 Magasat kamo an ipsok daynyo no tawotawo kan dyi daynyo a
padpadayawan kan asnesnekan daynyo, as batahen da a marahet
kamo a maynamot dyaken a Tawo a Yapod Hanyit!
23 Chasoyot nyo kan ihokso nyo ragsak nyo anchan maparin saw nyaya, ta
myan anchiw rakkoh a gon-gona nyo do hanyit. Ta komwan pinarin
dan simna aāmang da saw dyirad propīta saw.
24 Ki kapakāsi nyo pa, inyo a babaknang sichangori, ta rinawat nyo naw
gon-gona nyo.
25 Kapakāsi nyo pa a magbokbokatot sichangori, ta paypiypisipis nyonchiw
kapteng nyo!
Kapakāsi nyo pa a mamyeng sichangori, ta magdongdong-aw kan tomany-
itanyis kamonchi.

---

‡ **6:13 6:13** No chakey na batahen apostol, ki “natoboy.” § **6:15 6:15** No chakey na batahen patriota, ki iyaw mangisakitaw so nasyon na.

26 Kapakāsi nyo pa a naitan–ok do salapen tawotawo, ta akma kamo siras
mababayataw saw a propīta a dinaydāyaw dan simna aāmang nyo
saw."

No Kapamahes So Adaw Dyirad Kabosor (Mt. 5:38-48; 7:12a)

27 Sinpangan na, tinongtong ni Jesos naychirin dyira, kan binata na dyira
a kāna, "Nyaw ibahey ko dyinyo a mangadngey: Chadaw nyo saw kabosor
nyo, kan pamarinan nyo sas maganay mangipsok saw dyinyo.
28 Siraw tawo saw a mangabay dyinyo, ki bindisyonan nyo sa. Masaw
dyirad mangidadanes saw dyinyo, ki paydasal nyo sa.
29 An myan mamitpit so bīt no pisnyi mo, ki nonolay mo a pabahsan
nad bīt. An myan manghap so kekeh mo, nonolay mo a pachahap na paw
laylay mo.
30 As aran sino a mangdaw dyimo, ki torohan mo. Masaw a an myan
manghap so dyira mo, ki ipapabidi mo paba.
31 Iyaw chakey nyowaw do inawan nyo, ki nawriw parinen nyo do
kapayngay nyo a tawo.
32 "Ta an sira lang madaw dyinyo chadaw nyo, aryoriw gon–gona nyo?
Ta aran siraw maygaygatos saw a tawotawo, ki komwan parinen da.
33 Masaw a an sira lang mamarinaw dyinyo so maganay pamarinan nyos
maganay, machalit kamo na dyirad tawotawo saw a maygaygatos. Aryoriw
gon–gona nyo?
34 As an pidyen nyo sa paōtangan lang hahawen nyowaw a makabayad
dyinyo, aryoriw gon–gona nyo? Ta aran siraw tawotawo saw a naygay-
gatos, ki pabohodan da saw chapatak daw a makapabidi dyira so tabo.
35 Ki dyi pakono a komwan parinen nyo, basbāli a chadaw nyo saw
kabosor nyowaw kan pamarinan nyo sas maganay. Mapabohod kamo
kan chabakel nyo aba an dyi darana pabidyen. An komwan parinen nyo,
rakkoh anchiw gon–gona nyo, as kan anak naynyo no Katotohosan a Dyos.
Ta no Dyos, myan kāsi na dyirad dyaw a magyaman kan siraw marahet
saw so dadakay.
36 Masisita a māsisyen kamo a akmas kāsisyenaw no Dyos a Āmang
nyo."

No Kapangokom So Kapayngay Nyo A Tawo (Mt. 7:1-5; Mk. 4:24)

37 "Okomen nyo abaw kapayngay nyo a tawo tan dyi naynyo a okomen no
Dyos. Masaw a ikeddeng nyo aba a madosaw kapayngay nyo a tawo tan dyi
naynyo a kedngan no Dyos, basbāli a mamakawan kamo tan pakawanen
nanchinyo no Dyos.
38 Sisasagāna kamo pakono a manoroh tan torohan anchinyo no Dyos. Ta
masinyat abaw no kapangrokod no kapanoroh no Dyos, basbāli a sedseden
kan apnopnohen na a mandad kasawasaway na. Ta no rokod a osaren nyo
do byay nyo, ki nawrinchiw pangrokod no Dyos dyinyo."
39 Myan paw pangarig a inchirin ni Jesos dyira a kāna, "Maparinori a
kadayen bolsek kapariho na a bolsek? An parinen daw komwan, syirto a
masek sanchi a dadwa do abot.
40 Aryoriw machinanawo a masirsirib kan mangnanawowaw sya?
Syimpri aba! Ki anchan maitorpos na tabo korso na, nawrinchiw
kapachipariho narana do maistro naw."*

* **6:40 6:40** Mt. 10:24; Jn. 13:16; 15:20

41 “Āngo ta dilawen mo akmay dedeng a podin do mata no kakteh mo
an myan dyi mo a madlaw a akmay toroso a podin mo?
42 On, maypāngo kaibahey mo syad kakteh mwaw a, ‘Oy, kakteh,
palobosan mo pa yaken, ta pakarohen ko podin mwaya,’ an dyi mo pa
maboyaw akmay toroso a podin no mismo a mata mo? Maysinsīsingpet
kaya! Pakarohen mo pa manma iyaw akmayay toroso a podin mata mo tan
masedang kapakaboya mo, as kapakaro mos podinaw no kakteh mwaw.”

No Pangarig A Maynamot Do Kayo Kan Asi Na (Mt. 7:16-20; 12:33-35)

43 Binata pa ni Jesos a kāna, “Abaw magla a kayo a omsi so makwan.
Masaw a abaw nahayo a kayo a omsi so maganay.
44 Ta sigon do asyaw no kayowaw, mailasin mo an āngo kakayo na. Ta
abaw mahap mo a igos do hateng, kan magapit kabas obas do kwantong.
45 Komwan tawo a maganay so dadakay; nawriw pahtoten naw
maganayaw, ta nawriw kinapyan na do aktokto na. Masaw a an marahet
so dadakay; nawriw pahtoten naw marahetaw, ta nawriw kinapyan na
do aktokto na. Ta an āngo mimyan no kapangtokto no asa tawo, nawriw
maichirin na.”

Siraw Dadwa A Napatnek A Bahay (Mt. 7:24-27)

46 “Āngo ta machiāpo kamo dyaken, ki parinen nyo abaw ibahey ko?
47 No aran sino a mangay dyaken kan mangadngey so chirin ko, as
tongpalen na, ibahey ko dyinyo kapariho na.
48 Maipariho do asaw a tawo a napatnek so bahay na a nangipinsan so
parey na do pinasaw a bato. Ki do nakadalaposaw syan ayo, naparoparo
aba, ta mahnyi so pondasyon.
49 Ki no tawo a mangadngey so chirin ko, as dyi na tongpalen, maipariho
do tawowaw a napatnek so bahay na a kinahapot naw kadin parey
na. Dawa, do nakadalaposaw syan ayo, nyeng a nawarwara, kan
makamwamomo nakalasa na.”

7

Pyahen Jesos Adipenaw No Kapitan (Mt. 8:5-13)

1 Do nakatayokaw ni Jesos a nangnanawo so tabo nyaya a nanawo dyirad
tawotawo saw, ki nangay do Kapernaom.
2 Ki do dawri, myan asa a kapitan no soldado saw a yapod Roma a
naganyit so adipen. Iyaw nya adipen no kapitanaw, ki taywaraw kadaw
na sya, ki makey dana madiman do ganyit naw.
3 Do nakadngeyaw syan kapitanaw a myan dana si Jesos, tinoboy na saw
kadwanaw dyirad panglakayen daw no Jodyo a mangay a mangdaw so
kāsin Jesos tan yangay na pyahen adipen naw a maganyit.
4 Sinpangan na, nangay sad Jesos a nachikakaāsi dya a kon da, “Maikari
iyaw nyaya a kapitan a mangdaw so sidong mo,
5 ta chadaw naw yaten a Jodyo, as kan iyaw nakatoneng a napatnek so
sinagoga ta.”
6 Do dawri, nachirayay si Jesos dyira.
Ki do kasngen daranaw do bahayaw, tinoboy san kapitanaw sit na saw
tan yangay da ipakatoneng di Jesos nya a kon da, “Āpo, aran dyi ka na kono
a tomongtong a mangay, ta maikari kono abaw kapitanaw a mapasdep
dyimo do bahay na.

7 Dawa, nangay kono aba mismo a nangdaw dyimo, ta maikari kono aba
a maypasngen dyimo. Aran tod mo na kono a ibilin, ki mapyan adipen
naw.
8 Ta itaha na kono do inawan na a aran iya, ki adngeyen naw bilbilin no
matwatohos kan iya. Masaw dyirad soldado na saw a itorayan na a parinen
da kono ibahey na. An mangmandar so asa a, 'Mangay!' ki mangay. Do
matarekaw, bilinen na a, 'May ka pa dya!' ki tongpalen na. An ibilin na
kono do adipen na a, 'Parinen mo nya,' parinen na. As dawa, nawriw itaha
naya dyimo, mo Āpo." Nawriw binata dan nangayaw di Jesos.
9 Do nakadngeyaw ni Jesos so nyaya, ki chinasdaaw naw kapitanaw.
Chiniban na saw tawotawo saw a minonot dya, as nakabata nas nya a kāna,
"Ibahey ko dyinyo a ari ko pad nachichwasan dyinyo a Jodyo a kapotōtan
Israel iyaw kapanganohed a akma syay so kayit."
10 Do dawri, somnabat dana saw tinoboyaw no kapitanaw. Ki do
nakawara daw do bahayaw, nasabatan darana napyan adipen naw.

No Kapagongar Ni Jesos So Anak No Bālwaw A Mabakes

11 Nahay aba as nakangay ni Jesos do asaw a idi a mayngaran so Nain.
Nachirayay pa sa dyaw nanawhen naw kontodo aro saw a tawotawo.
12 Ki do nakapakarapit daw do rowanganaw no nawri a idi, kosto da sa
nabayat mangayaw a mangiponpon so bangkayaw no asaw a tawo a iya,
ki moyboh a baro no bālwaw a mabakes. Myan paw aro a rarayay da a
yapod idi daw daw.
13 Do dawri, do nakaboyaw ni Āpo Jesos so bālwaya, nadidiw naw kāsi
dya, kan binata na dya a kāna, "Tomanyis kaba."
14 Sinpangan na, naypasngen si Jesos do nadimanaw, as nakapalapaw
nas tanoro naw do longon* naw, ki nagsardeng saw maysabhayaw. Ki do
dawri, binatan Jesos a kāna, "Barok, bilinen koymo a maybangon ka!"
15 Do nakabataw ni Jesos so nawri, nyeng a naybangon barwaw a
nachisarsarita dyirad myan saw do omdibon naw. Sinpangan na, inpahap
ni Jesos barwaw di ānang na.
16 Ki taywaraw nakamo dan tabo tawotawo saw, kan nyeng da
indaydāyaw si Āpo Dyos a kon da, "Napaboyaya dyaten asa mabīleg a
propīta!" Binata da pa, "Myan dana si Āpo Dyos a nangay a mangisalakan
siras tawotawo na!"
17 Nagwaras nya dāmag a maynamot di Jesos do intīro a Jodya kan siraw
myanaw do omdibonaw a tana.

Siraw Tinoboyaw Ni Juan A Mamonyag (Mt. 11:2-19)

18 Do dawri, ki myan a nabahod si Juan a Mamonyag, as kan yangay dan
nanawhen naw a inpadāmag dyaw maynamot do tabwaya a pinariparin
ni Jesos. Do nakadngeyaw ni Juan so nawri, tinawagan na saw dadwaw a
nanawhen na,
19 kan tinoboy na sa a mangay a mangyahes di Āpo Jesos so nyaya
a kon da, "Imo danawriw hahawen namenaw a mangay anchi, mana
mangnanaya kami pas matarek?"
20 Do nakapakarapit daw di Jesos no dadwa saw a tinoboy ni Juan, binata
da dya a kon da, "Tinoboy naw yamen Juan Mamonyag tan yahes namen

---

* **7:14 7:14** Iyaw longon daw no Jodyo saw kaychowa, ki tappi, kan nyaw payraran das bangkayaw a ikwan do aschip a pagtatanman da. No parinen da, ki tod da bedbeden bangkayaw, as kapapoktad da syad tappyaw. As dawa, masonong a naybangon mahakayaya, ta abas tohong a mangbalat sya.

an imo danaw hahawen namenaw a mangay anchi, mana mangnanaya kami pas matarek?”
21 Ki do dawri a oras, do kawara daw no dadwa saya, madama si
Jesos a mangpapya so aro a tawotawo a matatarek so kita no ganyit,
kan winayawayaan na saw sindepaw no marahet saw a ispirito, kan
pinakaboya naw aro saw a bolsek.
22 Do dawri, inatbay ni Jesos tinoboy saw ni Juan a kāna, “Maybidi kamo
di Juan, as kaibahey nyo sya dya siras naboya kan nadngey nyo saya:
Makaboya dana saw bolsek, makayam dana saw piday, kan napyan saw
nagliproswaw. Makadngey dana saw toleng, nagongar saw nadiman, as
maikasaba danaw Maganay a Dāmag dyirad mapopobri.
23 Magasat tawo a dya maycharwa so kapangtokto a maynamot dyaken!”
24 Do nakayam daranaw no tinoboyaw ni Juan, nyaw binata ni Jesos
dyirad tawotawo saw a maynamot di Juan: “Do nakangay nyowaw di
Juan do let–ang, āngo hahawen nyo a maboya? Asawri a tawo a tod a
madyiwadyiway so kapangtokto a akmay bochid a pablobloten salawsaw?
Syimpri engga!
25 Āngo saw yangay nyo a chiniban? Asawri a tawo a naylaylay so
mapintas kan mangina? Engga, ta palasyo iyaw yanan dan maylaylayaw
so malamoyot a mangina kan maybibyay so maboslon.
26 Ibahey nyo pa: Āngo yay nyo a chiniban? Nangay kamo āno a
nanyideb so asa propīta? Naon, masyirto nawri! Ki no ibahey ko dyinyo,
ki masississīta pa a adayo kan asa a propīta.
27 Ta si Juan chakeyaw a batahen myanaw a naitolas do Masantwan a
Tolas a kānan Āpo Dyos,
‘Panmahen konchi a toboyen asaw a pachirawatan ko tan yay na
paysonongen ayaman mo.’†
28 Adngeyen nyo nya, ta oyod. Tabon nayanak a tawo, ki abaw akmas
kasisita ni Juan. Ki aran komwan, siraw kabobodisanaw a naibidang dana
do pagtorayan Āpo Dyos, ki masississīta sa kan iya.”
29 Do nakadngey daw no tabo tawotawo saw kontodo siraw magsingsin-
gir saw so bwis so inbahebahey ni Juan, rinawat da a si Āpo Dyos akin
plano so nyaya do nakangay daw a nagpabonyag di Juan.
30 Ki siraw Parisyo saw kan siraw mangnanawowaw so linteg, ki
rinawat dabaw nawri a pinanggep no Dyos dyira do dyi daw nangayan
a nagpabonyag di Juan.
31 Do dawri, tinongtong ni Jesos naychirin a kāna, “Āngo paro pangipar-
ihwan kos tawotawo sichangori? Āngo paro kaparpariho da?
32 Akma saya siras adedekey saw a maychadisdisna do plasa a polos a
dyi sa mapnek. Maysin–aagay sa a kon da, ‘An magtokar kami so pīto, ki
tomada kamo abaya! An magkanta kamyayas para minatay, ki tomanyis
kamo abaya!’
33 Ta si Juan a Mamonyag, ki nangay a nagayonar kan mininom aba
so palek. Ki aran akma syaw, binatabata nyo a, ‘Linoganan marahet a
ispirito!’
34 Ki yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki nangay ako a nachakan kan
nachinom dyinyo. Ki batahen nyo a, ‘Chiban nyo nya tawo, masarawaya
kan maybobokaya. Sit dayan magsingsingirayas bwis kan siraw maibidang
saya a aro so gatos!’

† **7:27 7:27** Mal. 3:1; Mk. 1:2

35 Ki aran komwan batabatahen nyo, ki kosto kan oyod sirib no Dyos, as
kan maipaboyaw nyaya do kabibyay no tabo a manganohed dya."

No Kapakawan No Mabakes A Aros Gatos

36 Sinpangan na, myan daw asaw a Parisyo a mayngaran so Simon a
nangrara sa Jesos a machakan do bahay na. Dawa, nangay si Jesos do
bahay na a nachihanghang dyira.
37 Ki do dawri a idi, myan asa mabakes a maidamdamag so karahet. Ki do
nakadamagaw no mabakesaw a myan a machakan si Jesos do bahayaw no
Parisyowaw, nangay kan nangyonot so bangbanglo a nakapno do praskita
a alabastro.‡
38 Do nakapakarapit naw do yananaw ni Jesos, naytēnek do dichodanaw
ni Jesos a tomanyitanyis do tokaran naw. Sinpangan na, naytetedted hō
naw do kokodaw ni Jesos, kan pinonas nas boboh naw, as nakadadek nas
kokod naw, as nakapado nas bangbanglwaw do kokodaw ni Jesos.§
39 Ki do nakaboyaw no nangawisaya a Parisyo so naparinaya, binata nad
aktokto na a, "Ayya! An oyod a propītaw nya tawo, chapatak na pakono
katatawo no nya mabakes a napapot dya a iya, ki asa a naygaygatos a
tawo."
40 Sinpangan na, inatbay ni Jesos myanaw do aktokto no Parisyowaw, as
nakabata na sya dya a kāna, "Simon, adngeyen mo yaken, ta ariw ibahey
ko dyimo."
"On, mo Maistro," initbay ni Simon, "ibahey mo dyaken."
41 Sinpangan na, nagpangarig si Jesos dya so nya: "Myan saw dadwa
a omnōtang so kwarta do pagot–ōtanganaw. Iyaw asaw omnōtang so
dadima gasot a dinaryo.* As iyaw asaw, ki dadima poho.
42 Ki maynamot ta pariho sa a dya makabayad, pinakawan na sa
dadwa. Changori, sinonchi dyirad dadwa sayaw rakorakoh so adaw do
nakaōtangan dāya?"
43 Tinbay ni Simon a kāna, "Iya ngataw arwarwaw so naōtang ah."
"Oyod nawri a binata mo," binata ni Jesos.
44 Sinpangan na, inidit ni Jesos mabakesaw, as nakabata na syad Simon
a kāna, "Imangmangen mo a maganay nyaya mabakes. Kaychid nakasdep
kwaw do bahay mwaya, aba polos intoroh mo dyaken a ranom a ibanaw
kos kokod kwaya a mahbek.† Ki iyaw nya mabakes, ki nāw na a linablaban
kokod kwaya so hō na, kan pinonasan nas boboh na.
45 Dinadek mwaba yaken a akmas dadakay taw a kapangrispitar. Ki iya,
ki ari na pad insardeng nangdadadek so kokod kwaya a yapo pad nakasdep
naya kaychi.
46 Asa pa, tinorohan mwaba yaken so payamod ko. Ki iyaw nya mabakes,
ki pinapapotan naw kokod ko so bangbanglo.
47 As dawa, nyaw ibahey ko dyimo: Makaynamot do rakkoh a adaw na
dyaken, nyaw pakaboyan a napakawan dana do kāron gatos na. As no
dēkey so kapakawan, ki dēkey anchiw adaw na."
48 Sinpangan na, binata ni Jesos do mabakesaw a kāna, "Napakawan ka
na do gatogatos mo."

---

‡ **7:37 7:37** Iyaw alabastro, ki kitan bato kan akmay dyidyaw. Tiktikan kan osaren da pangidyidyawan so bangbanglo. § **7:38 7:38** Do chimpon Jesos, ki dān da no Jodyo saw maypasiri a maypoktad an koman sa. As dawa, masonong nakaigpet no mabakesaw so kokod ni Jesos. * **7:41 7:41** Tatdo a gasot a dinaryo, ki kosto a tangdan no asa a tawo do asa katawen. † **7:44 7:44** Nawriw dadakay dan Jodyo saw maylablab so kokod dan bisīta da an isdep da sad bahay da. Asa pa, papotan da pakono so lanaw boboh dan bisīta da tan rispitaren da sa a maganay.

49 Ki maynamot do dawri, siraw somalasalapaw a koman daw, naysin-
aarasaas sa a kon da, “Sino nya tawo a maparin a mangpakawan so
naygaygatos?”
50 Do dawri, binata ni Jesos do mabakesaw a kāna, “Maynamot do
nakapanganohed mwaya, naisalakan ka. Ngay, mayam ka na, kan myan
pakono dyimo kaydamnayan no kapangtokto.”

8

Siraw Mababakes A Nachirayay Di Jesos

1 Nahay aba do dawri, as nakabidibidi ni Jesos do idiidi saw kan barbaryo
saw a nangikasaba so Maganay a Dāmag a maynamot do pagtorayan no
Dyos. Nachirayay sa dyaw asa poho saw kan dadwa a nanawhen na.
2 Myan pa saw mababakes a nachirayay dyira a siraw pinaksyatanaw
ni Jesos so marahet saw a ispirito kan siraw napyan saw so ganyit.
No asa dyira, ki si Maria a mapangaranan so Magdalena a iyaw no
nangpaksyatanaw ni Jesos so papito a marahet a ispirito.
3 Nachirayay pa sa Juana a baket ni Kosa a asa a opisyal ni Āri Herodes,
kan si Sosana, as kan aro pa saw mababakes a siraw somnidosidong saw
da Jesos a yapod bokod da a warawara kan kwarta.

No Pangarig A Maynamot Do Maymohamoha
(Mt. 13:1-9; Mk. 4:1-9)

4 Do dawri, ki nachipanda sabaw tawotawo a maychawarawara a yapod
matatarek saw a idiidi a naychipeh do yananaw ni Jesos. Ki do kāro
daranaw no tawotawo, inbahey na dyiraw nya a pangarig:
5 “Myanaw asa maymohamoha a nangay a nangiwaris so botoh. Do
kayan naw a magwaris, myan saw napaychahesday na do rarahan naw,
kan nalasalasagan, kan kinan san manomanok.
6 Myan pa saw naychahesday do mabato saw a yanan. Do katobo daw,
ki nahayo sa, ta abaw ranom no yanan daw.
7 Siraw kadwanaw, ki naychahesday sa do katamtamkan a manolok. Ki
do kapayparakoh daranaw a nachisagesagel do tametamek, ki nahonghon-
gan sa.
8 Ki myan saw naychahesday do maganayaw a tana. Tomnobo sa, kan
minsi sas mayid.” Sinpangan na, pinarapa pa ni Jesos a inchirin nyaya a
kāna, “Inyo a myan so tadyinya, kadngeyen nyo ah.”

No Chakey A Batahen Pangariganaya
(Mt. 13:10-17; Mk. 4:10-12)

9 Do dawri, inyahes da no nanawhen saw ni Jesos an āngo iyaw chakey
a batahen nya a pangarig na.
10 Ki binatan Jesos dyira a kāna, “Inyo nakaitorohan no kapakatoneng
so palimedaya a maynamot do pagtorayan no Dyos. Ki siraw kadwan saw
a tawotawo, pangarig lang maibahey dyira. Tan komwan, aran chichiban
da, ki maimangmang daba. As aran adngedngeyen da, ki makaāwat saba.*
11 “Nyaw chakey na batahen no pangarigan kwaya: No botohaya a binata
ko, ki iyaw chirin no Dyos.
12 Iyaw rarahanaya a nakasdayan no botoh, ki mayarig do tawowaw a
mangadngey so chirin no Dyos a yangay a pakarohen ni Sairo natobidan
naw a chirin do aktokto na tan dyi dana makapanganohed kan maisalakan.

* **8:10 8:10** Isa. 6:9-10; 43:8; Jer. 5:21; Esek. 12:2; Jn. 12:40; Roma 11:8

13 As no kabatwanaya a naychahesdayan botoh, ki nawriw pachiyengayan tawowaw a masoyot a mangrawat an madngey naw chirin no Dyos. Ki maynamot ta nakarahem abaw yamot na do aktokto na, manayon aba. Ta an myan pakasolisogan na, tomadyichokod do kapanganohed naw.
14 As no kanonolokanaya a naychahesdayan botoh, ki maipariho do tawowaw a mangadngey so chirin Āpo Dyos. Ki maynamot do kabakel kan kinabaknang kan siraw pakaragsakanaw do lobongaya, nyaw nanghapan na a nawayakan naw no nadngey naw, kan matwan abas kapanganohed.
15 Ki iyaw maganayaw a tana a naychahesdayan no botoh, ki mayarig do tawowaw a maganay kan masingpet a mangadngey so chirin no Dyos kan polos a dyi na aryan. On, iyaw nyaya, ki may–asi so maganay, ta an–anōsan na tongpalen chakeyaw no Dyos."

No Pangarig A Maynamot Do Soho
(Mk. 4:21-25)

16 Sinpangan na, tinongtong ni Jesos naychirin dyira, kan binata na a kāna, "Abaw mapasdeb so soho, as katohong na syas sabak mana pasiroken na do ohbwaw no katri na. Engga, basbāli a pangayen na do nairantaw a pakadatokan na tan siraw somdepaw, ki maboya daw sedang naw.
17 On, abaw naitayo a dyinchi a mapahtot. Masaw a abaw palimed a dyinchi a malawag a mapatakan.
18 "Ipasnek nyo a adngeyen iyaw ibahebahey ko dyinyo sichangori. Ta no makaawat, ki arwaro maitoroh dya. Ki no dya makaawat, aran iyaw dēkeyaw a ipagarop na a myan dya, ki mapakaro panchi dya."

Si Ānang Ni Jesos Kan Siraw Kakakteh Naw
(Mt. 12:46-50; Mk. 3:31-35)

19 Sinpangan na, nangay di Jesos si ānang na kan siraw kakakteh na saw a mahahakay, ki masngenan daba do kāron tawo.
20 Myan nangibahey syad Jesos so nyaya a kāna, "Ari saw sa ānang mo kan ādi mo saw a maytēnek do gagan. Chakey daw imo a maboya."
21 Ki initbay ni Jesos dyira a kāna, "No ānang kan kakakteh ko, ki siraw mangadngeyaw kan magtongpal do chirin no Dyos."

No Kapangheteng No Salawsaw Kan Kapagtalna No Kelsang
(Mt. 8:23-27; Mk. 4:35-41)

22 Do asa karaw, naglogan sa Jesos kan nanawhen na saw do abang, as kan binata ni Jesos dyira a kāna, "Mamtang tad minangaya." Do dawri, naypaydawod sa a nachibawa do dawri a yanan.
23 Do nakapakaydawod daranaw, nakaycheh si Jesos. Ki do dawri, naychihat a nagtribonada kan naypayit salawsaw, as kan makey a maarinebneb abang daw. Oyod a dilikādo danaw kayayan da.
24 As dawa, yay da yinokay si Jesos, as nakabata da sya dya, "Mo Āpo, Āpo, makey danaya maarinebneb abang taya! Ih, mahmes ta na!"
Do nakayokayaw ni Jesos, inmandar na do salawsawaw kan magbosbosyaw a kelsang, ki nanyeng a nangheteng kan nagtalna.
25 Sinpangan na, binatan Jesos dyirad nanawhen naw a kāna, "Dino napangangayan nyos kapanganohed nyo?"
Ki chinasdaaw da, kan sominryam sa do kāmo da, as kan dinomodomo no katakatayisa dyira a kon da, "Sino nya tawo a tod naya mandaran aran salawsaw kan kelsang, ki manganohed sa dya?"

No Mahakay A Yapod Gerasa A Sindepan Marahet A Ispirito (Mt. 8:28-34; Mk. 5:1-20)

26 Do dawri, tinongtong daw nagbila a nandad nakapakarapit dad tana
daw no tawotawo a Gergeseno† a iyaw tanaw a mangket do kabtangaw do
Galilya.
27 Ki do nakapakaraya danaw ni Jesos, myan nangbayat sya a yapod
dawri a idi a asa mahakay a linoganan no marahet saw a ispirito. Nahay
dana a naybibyay a silalābos, kan somnabasabat aba do bahay, an dya do
aschischip a iyaw yayananaw a pagtatanman.
28 Do nakaboya naw si Jesos, nangngey kan naysasakeb do salapenaw
ni Jesos, as nakakalyak na nangibahey sya dya a kāna, “Mo Jesos a Anak
no Katotohosan a Dyos, anghen mo yaken?‡ Chāsi mo yaken, kan dosāen
mwaba yaken!”
29 Nyaw binata na a maynamot ta minandaran ni Jesos marahetaw a
ispirito a komaro do dawri a tawo. Ta do nakarahan, ki nasanyib a lalahen
da no marahet saw a ispirito. Aran bahoden dan tawotawo kan kawaran
da so kokod kan tanoro, ki alit na bitobitosen na. As an tayokaw no nawri,
ki palongohen da do naychabongbongrwaw a let–ang.
30 Ki do nakapaypasngenaw di Jesos, inyahes ni Jesos dya a kāna, “Āngo
ngaran mo?”
Ki binata na a kāna, “Arban kami.” Nyaw atbay na maynamot ta aro
saw marahetaw a ispirito a lomnogan dya.
31 Do dawri, nachikakaāsi saw marahet saw a ispirito di Jesos a dyi na
sa toboyen do abos pandan so karahem a aridos.§
32 Ki maynamot ta myan daw asa matokpoh a arban a bago a
maysaysabok do bakrangaw no nawri a tokon, nachikakaāsi sad Jesos a
toboyen na sa a somdep do bago saw. Dawa, pinalobosan san Jesos.
33 Do dawri, minohtot sad mahakayaw, as nakangay da a somindep
dyirad bagwaw. Sinpangan na, naychapayapayo saw bagwaw a nandad
nakatapwak dad pangpangaw a nachinmo do minangaw, kan nahmes sa
tabo bago saw.
34 Do nakaboya daw so nawri a naparin no mangonongaw siras nawri a
bago, naychapayapayo sa a nangay a nangibahebahey do tawotawo saw
do idi da kan barbaryo saw.
35 Sinpangan na, naychawarawara saw no tawotawowaw do yanan Jesos,
ta yangay da chiban an āngo iyaw naparinaw. Ki do nakawara daw daw,
naboya da a myan a maydisna do salapenaw ni Jesos iyaw mahakayaw a
kinarwan dan marahet saw a ispirito. Iya, ki nakalaylay dana kan maganay
danas pangtoktwan.
Do dawri, namo sa tabo.
36 Ki siraw nakaboyaw so nawri a naparin do mahakayaw kan bago
saw, nāw da inistorya dyirad tawotawo saw an maypāngo nakapyan
mahakayaw a linoganan dan marahet saw a ispirito.
37 Maynamot do palalwaw a nakamo dad Jesos no tabo tawotawo saw a
Gergeseno, chindaw da a komaro dyira si Jesos. Dawa, naglogan si Jesos
do abangaw tan maybidi.
38 Ki do kasakay naw, naypasngen mahakayaw a kinarwan dan marahet
saw a ispirito, as kan nachikakaāsi di Jesos a machangay dya. Ki pinasabat
ni Jesos.

---

† **8:26 8:26** Mana “Gadareno” mana “Geraseno.” Mt. 8:28; Mk. 5:1 ‡ **8:28 8:28** Mt. 8:29; Mk. 1:24
§ **8:31 8:31** Pal. 9:1; 11:7; 20:1

39 Binata ni Jesos dya a kāna, “Somabat ka nad bahay nyo, kan
ibahey mo maynamot do makasalidaya a pinarin no Dyos dyimo.” Do
dawri, nayam mahakayaw, kan inbahebahey nad intīrwaw a idi iyaw
kapakaskasdaawaw no pinarin ni Jesos dya.

No Anak Ni Jayro Kan Mabakesaw A Nangsalid So Laylayaw Ni Jesos (Mt. 9:18-26; Mk. 5:21-43)

40 Do nakapaybidyaw ni Jesos do kabtangaw no minanga, nasoyot sa daw
aro saw a tawotawo, ta ninanaya da.
41 Do dawri, myan nawara asa tawo a mayngaran so Jayro a asa āpohen
do sinagoga daw do dawri a yanan. Nangay a naydogod do salapenaw ni
Jesos a nachikakaāsi dya a mangay do bahay na
42 ta maganyit kan makey dana madiman moybohaw a pōtot na a
mabakes a magtawen so asa poho kan dadwa.
Do dawri, nachangay si Jesos, ki masyasidin tawotawo a omdibon do
ayaman ni Jesos.
43 Ki myan do dawriw asaw a mabakes a minonot a nāw na marodit do
asa poho kan dadwa dana katawen, ki abaw nakaagas sya.
44 Do dawri, nangay mabakesaw do dyichodanaw ni Jesos, as nakasalid
nas sayranaw no kekeh na, ki nanyeng a nagsardeng iyaw no kapayraraya
naw.
45 Ki nyeng a nadlaw ni Jesos nawri a naparin, as nakaiyahes na sya a
kāna, “Sino nangsalidaya dyaken?”
Katakatayisa dyira, ki binata da a siraba. Sinpangan na, binatan Simon
Pedro a kāna, “Samna, Āpo, aro sayaw tawotawo a maysinpapadoydoy do
omdibon mwaya kan masyasidin saya dyimo!”
46 Ki initbay ni Jesos a kāna, “Naon, ki ariw nanalid dyaken, ta nadidiw
kwa myan minohtot a panakabalin dyaken.”
47 Ki do nakaboyaw no mabakesaw a dyi dana makatayo, naychamirpir-
pir a nangay di Jesos, kan naydogod do salapen naw. Do dawri, chichiban
dan aro saw a tawotawo do nakaibahey naw syad Jesos an āngo ta sinalid
na as kan an maypāngo a nanyeng nakapya na.
48 Sinpangan na, binatan Jesos dya a kāna, “Balāsang ko, maynamot do
nakapanganohed mwaya, ki napyan ka. Ngay, mayam ka na, kan myan
pakono dyimo kaydamnayan no kapangtokto.”
49 Ki do kadama paw ni Jesos a maychiychirin do mabakesaw, nawaraw
mahakayaw a natoboy a yapo do bahay ni Jayro a nakabata sya di Jayro a
kāna, “Nadiman danaw balāsang mwaw. Ringgoren mo paba si Maistro.”
50 Ki do nakadngeyaw ni Jesos so inbaheyaw no tinoboy daw, binata
nad Jayro a kāna, “Mabakel kaba. Aryan mwabaw kapanganohed mwaya
dyaken, kan mabyay anchiw anak mwaw.”
51 Do nakapakarapit daw da Jesos do bahayaw, ki abaw pinasdep na
matarek, malaksid da Pedro, Juan, kan Santiago, as kan siraw inyapwan
naw no adekeyaw.
52 Ki do dawri, ki madama darana dong–awan adekeyaw no tabo saw
a myan do irahem. Ki binatan Jesos dyira a kāna, “Tanyisan nyo aba!
Nadiman abaya, ta tod a nakaycheh.”
53 Ki chinamyeng das Jesos maynamot ta chapatak da a nadiman dana.
54 Ki inigpet ni Jesos tanorwaw no adekeyaw, as nakabata na sya dya a
kāna, “Balāsang ko, maybangon ka ah!”
55 Ki do dawri, naybidi dyaw byay na, as kan nyeng a naybangon. Ki
inbahey ni Jesos a pakanen da.

56 Oltimo a chinasdaaw dan inyapwan naw, ki binatan Jesos dyira a dyi
da ibahebahey nya naparin do aran sino.

9

No Katoboy Ni Jesos Siras Dosi Saw A Nanawhen Na
(Mt. 10:5-15; Mk. 6:7-13)

1 Do asaw a karaw, tinawagan sa ni Jesos asaw a poho kan dadwa
nanawhen na a maychipeh do yanan naw. Tinorohan na sas bīleg kan
toray a mangpaksyat so tābo a kita no marahet a ispirito kan mangpapya
so maganyit.
2 Sinpangan na, tinoboy na sa a mangay a mangipakatoneng so
maynamot do pagtorayan no Dyos kan mangpapya so maganyit.
3 Inbilin na dyira a kāna, "Mangyononot kamo aba so aran āngo do
ayaman nyo, akmas sarokod, bayon, kanen nyo, kwarta, mana pagsokatan
nyo.
4 An myan iyaw ngayan nyo a idi, as an sino mangrara dyinyo do bahay
na, omyan kamo daw a mandad kakaro nyo do dawri a idi.
5 Do aran dino a ngayan nyo a idi a dya mangrawat dyinyo, karwan
nyo sa, as kan wakwaken nyo ahbek naw no nawri a idi do kokod nyo a
pamaneknek nyo dyira a sira danaw makatoneng anchan madosa sa."
6 Do dawri, komnaro saw nanawhen naw a nangay do aro saw a idiidi
a nangikasaba so Maganay a Dāmag. Do aran dino a nangayan da, ki
pinapya da saw maganyit saw.

No Kariribok Ni Āri Herodes
(Mt. 14:1-12; Mk. 6:14-29)

7 Do nakadamagaw ni Āri Herodes* a nagtoray do probinsya a Galilya so
tabo pinariparin saw ni Jesos, ki nakamikamyaba, ta binata dan kadwan
a tawo a minirwa nabyay si Juan a Mamonyag.
8 Siraw kadwan saw, ki binata da a nagparang si Elyas. As siraw
kadwanaw, ki binata da a iya, ki asa a nagongar a propīta do kaychowa.
9 Ki inpapati ni Āri Herodes a kāna, "Ōy! Inpapotoh kwa mismo si
Juan, ki sino paro nawri a tawo a batabatahen da?" Somniknan do dawri,
posposan na a maboya si Jesos.

Pakanen San Jesos Nasorok A Dadima Ribo A Tawo
(Mt. 14:13-21; Mk. 6:30-44; Jn. 6:1-14)

10 Do nakapaybidi daranaw di Jesos no apostolis na saw, inbahey da dyaw
tabo a pinariparin da. Sinpangan na, inhap san Jesos, kan naychaynana
sa nangay a sililimed do idyaw a mayngaran so Betsayda.
11 Ki do nakatoneng dan tawotawo saw a komnaro dana sa Jesos,
inonotan da sa. Do dawri, rinawat ni Jesos siraw tawotawo saw, as kan
ninanawo na sa so maynamot do pagtorayan no Dyos. As siraw nangay
saw a maganyit, ki pinapya na sa.
12 Do kamakoyab naranaw, naypasngen sa dyaw asa poho saw kan
dadwa a nanawhen na, as kan binata dad Jesos a kon da, "Payamen mo
na saw tawotawowaya a mangay do masngen saya idiidi kan barbaryo
a maychichwas so kanen da kan pagdagosan da, ta ari taya dya do
ranswaya."
13 Ki binatan Jesos dyira a kāna, "Inyo manoroh so kanen da ah!"

---

* **9:7** **9:7** Herodes Antipas. Mt. 14:1; Lk. 3:19

“Namna! Dadimaya katinapay kan dadwa among lang myanaya dyaten dya,” binata da. “Chakey mori a mangay kami a gomātang so ipakan dyira tabo?”
14 Myan ngataw dadima ribo bidang dan mahahakay saw.
Ki nyaw inbilin Jesos dyirad nanawhen na saw a kāna, “Paychakarwahen nyo sa paydisnahen, kan taydidima poho kāda asa yanan.”
15 Tinongpal da, kan pinaydisna da sa tabo tawotawo saw daw.
16 Sinpangan na, inhap ni Jesos dadimaw a tinapay kan dadwaw a among, as nakatangay nad hanyit a nagyaman do Dyos. Sinpangan na, inakchikchid naw tinapayaw, as nakaitoroh na sya dyirad nanawhen naw tan idasar da dyirad tawotawo saw.
17 Ki komninan sa tabo kan nabsoy sa. Myan paw kinonokon dan nanawhen naw a panda da, as kan nakapno pad asa poho kan dadwa a kakalapay nabidin do nakchikchidaw.

No Kapaneknek Ni Pedro So Maynamot Di Jesos (Mt. 16:13-19; Mk. 8:27-29)

18 Myan paw naypisa a myan si Jesos kan siraw nanawhen naw a sira lang do asa yanan, as kan naydasal si Jesos. Ki inyahes ni Jesos dyira a kāna, “Ibahey nyo pa dyaken an sino ako do kapangtokto dan tawotawo.”
19 Ki initbay dan nanawhen naw a kon da, “Na, binata daw no kadwan a imo kono si Juan a Mamonyag a minirwa nabyay, kan myan paw nakabata sya a imos Elyas. As siraw kadwan saw, ki batahen daw a asa ka kono a propīta ni Āpo Dyos do kaychowa a minirwa nabyay.”
20 Inyahes ni Jesos dyira, “Ki inyo, sino ako do kapangtokto nyo?”
Ki initbay ni Pedro a kāna, “Namna! Taywaran dya imos Kristo.”†

No Kaipakatoneng Ni Jesos So Maynamot Do Kadiman Kan Kapagongar Na (Mt. 16:20-28; Mk. 8:30–9:1)

21 Do dawri, mainget nakabilin ni Jesos siras nanawhen naw, as kan inmandar na a dyi da ibahebahey nya do aran sino a tawotawo.
22 Binata na dyira a kāna, “Machita a rahanen ko a Tawo a Yapod Hanyit iyaw kalidyalidyat. Siranchiw panglakayen saw kan siraw matotohos saw a papadi kan siraw no mangnanawowaw so linteg, ki ipsok danchi yaken, as kan iparawat danchi yaken a madiman. Ki makarahan iyaw tatdo a karaw, ki mirwa akonchi a mabyay.”
23 Sinpangan na, tinongtong ni Jesos naychirin dyirad tabo tawotawo a naychipeh daw a kāna, “No aran sino a makey a monot dyaken, ki machita a penpenen naw chakey na, isabhay naw kros na do kararaw, as kawnot na dyaken.
24 Ta no sino a mangipateg so byay nad tanaya, alit na mabo na. Ki no tawo a madiman a maynamot do kapanganohed na dyaken, myan anchiw byay na abos pandan a itoroh anchi no Dyos dya.
25 Ta aryoriw magon–gona no tawo a madyira na tabo iyaw no myan do lobongaya an mabo mismo na pahad? Polos!
26 No mangyasnek dyaken kan iyaw chirin ko, ki pachisnek konchi anchan mawara ko. On, yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki pachisnek konchi anchan mawara ko a mangipaboya so dayag ko kan dayag ni Āmang ko kan siraw masantwan saw a anghilis.‡

† **9:20 9:20** “Kristo” mana “Mesias” a iyaw Mangisalakan so tawotawo a inkari no Dyos. ‡ **9:26 9:26** Mt. 10:33

27 Ki oyod nyaya ibahey ko dyinyo a siraw kadwan saya dyinyo dya
sichangori, ki madiman sabanchi a mandad kaboya das pagtorayan ni Āpo
Dyos.”

No Kapagbalbaliw No Inawan Ni Jesos
(Mt. 17:1-8; Mk. 9:2-8)

28 Nakapakarahanaw no wawaho a karaw a nakaibahey ni Jesos so nya
saya, inhap na sa Pedro, Juan, kan Santiago, kan somnonget sa do asaw a
tokon a maydasal.
29 Ki do kapaydasal naw, naychihat a nagbaliw kitan ropa naw, kan
somnileng a makapoyat laylay naw so kaydak.
30 Sinpangan na, naychihat a myan saw dadwa a mahahakay a
machisarsarita dya a sa Moyses kan Elyas,
31 as kan machipariho sad Jesos a makapoyat so kita. Nawriw
nagsasaritaan daw kadimanaw anchi ni Jesos a tongpalen nanchi do
Jerosalem.
32 Ki sa Pedro kan siraw rarayay naw, naynepdep sad dawri. Sinpangan
na, natarimbangon sa, kan naboya daw dayagaw ni Jesos kan siraw
dadwaw a naybit dya.
33 Ki do kakaro daranaw no dadwaw, binatan Pedro di Jesos a kāna,
“Maistro, ay, angwa kagāsat no kayan taya dya! Maganay ngata an
mamarin kamis tatdwa bengbeng: asa dyimo, asad Moyses, kan asad
Elyas.” Naychaychawawan Pedro a napabataw nya, ta chapatak nabaw
chirichirinen naw.
34 As do kadama naw a mangibahey syay, nyiknyinan a inabongan sa no
demdem,§ as kan oltimo danaw kāmo dan nanawhen naw do kayan daw
da Jesos a napongosan so demdemaw.
35 Sinpangan na, myan timek a yapod demdemaw a naychirin a kāna,
“Iyaw nyaw Anak ko a pinidi ko. Adngeyen nyo ibahey na!”
36 Ki do nakatayoka danaw no timekaw a naychirin, si Jesos dana lang
nabidin a naboya da. Ki iyaw nawri a naboya dan nanawhen naw,
intayotayo da kan aba polos nangibahebaheyan da sya do aran sino do
dawri.

No Adekeyaw A Sindep No Marahet A Ispirito
(Mt. 17:14-18; Mk. 9:14-27)

37 Do somaronwaw a araw do dawri, do nakawsok daranaw do tokonaw,
ki binayat dan aro a tawotawo si Jesos.
38 Ki myan asa mahakay a yapo dyira a nangngengey a kāna, “Mo
Maistro, chāsim pa yamen, ta chiban paw baro kwaw a moyboh a pōtot
ko!
39 An kāda somro no marahetaya ispirito a lomnogan dya, ki maychi-
hataw a mangngey a nawriw pachirayayanaya no kaksiksiw na a mandan
homotahotab so dangoy. Oltimwaya lidyalidyaten naw anak kwaya, kan
polos a dyi na karwan.
40 Nachikakaāsi akwaw dyirad nanawhen mwaya a paksyaten da, ki
mapakaro dabaw a polos.”
41 “Ay samna! Inyo a kapotōtan a abos anohed kan madyido so
pangtoktwan, anchan āngo kapanganohed nyo a aran nahay ako na
minyan dyinyo, kan mango pas kahay kaan–ānos ko dyinyo?” Nawriw

§ **9:34 9:34** Iyaw demdemaya, ki ipaboya naw kayan no Dyos dyira a aran dyi da maboya. Eks. 13:21, 22; 16:10; 24:15-18; Isa. 19:1

initbay ni Jesos dyira. Sinpangan na, binata nad inyapwanaw no adekeyaw a kāna, “Iyangay nyo pa dyaw adekeyaw.”
42 Ki do kasngen danaw no adekeyaw di Jesos, dinipodiporis no marahetaw a ispirito kan pinaksyiw na. Ki minandaran ni Jesos marahetaw a ispirito a mohtot dya. Do dawri, pinapyan ni Jesos adekeyaw, as nakaipahap na syad āmang naw.
43 Do dawri a naparin, chinasdaaw dan tabo tawotawo saw naboya daw a panakabalin no Dyos.

No Maynamot Do Nakadiman Kan Nakapagongaraw Ni Jesos (Mt. 17:22-23; Mk. 9:30-32)

Ki do kadama da paw no tabo tawotawo a masmasdaawan a maynamot do tabo a pinariparin na, binatan Jesos dyirad nanawhen naw a kāna,
44 “Adngeyen nyo a maganay, as kan kawayakan nyo abaw nya ibahey ko dyinyo, ta Yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki mahayak paba maiparawat dyirad tawotawo.”
45 Ki do dawri, maawātan daban nanawhen naw nyaya a inbahey na dyira, ta naitayo dyira tan dyi da maawātan, as kan chamo daw manahes dya an āngo chakey naw a batahen.

No Kasisitaan Do Pagtorayan No Dyos (Mt. 18:1-5; Mk. 9:33-37)

46 Myan tominbod a kapagsosopyat dan nanawhen naw an sino dyiraw kasisitaan.
47 Ki maynamot ta chapatak dana sigod ni Jesos myan do aktokto da, nanghap so asa adekey, as nakapatēnek na sya do katangked naw.
48 Do dawri, binatan Jesos dyira a kāna, “No aran sino a mangrawat so mabodis so saad a akmas nyaya adekey a maynamot do kapanganohed naya dyaken, yaken rawaten na. As no aran sino a mangrawat dyaken, rawaten na iyaw nanoboyaw dyaken, ta iyaw kabobodisan so toray dyinyo, ki iyanchiw kasisitaan dyinyo.”

No Dya Machikontra, Ki Machirarayay (Mk. 9:38-40)

49 Sinpangan na, inatbay ni Juan si Jesos a kāna, “Mo Āpo, naboya namenaw asaw a tawo a napaksyat so marahet saw a ispirito a maynamot do kaosar nas ngaran mo, ki binaywan namenaw, ata, rarayay tabaya.”
50 Ki binatan Jesos di Juan a kāna, “Baywan nyo aba. No dya machikontra dyinyo, ki rarayay nyo nawri.”

No Dyi Da Karawat Si Jesos Do Samarya

51 Do dawri, do kakalo danaw no kapaybidi ni Jesos do hanyit, tinarengteng naw somnonget a mangay do Jerosalem.
52 Dawa, nanoboy so nanma dana do asaw a idi do probinsya a Samarya a mangisagāna so sibahan na.
53 Ki siraw tawotawo saw daw, ki chinakey daba somibah si Jesos do yanan daw, ta chapatak da a iya, ki asa Jodyo. Asa pa, chapatak da pa ngamin a mangay do Jerosalem.*
54 Do nakaboya daw da Santiago kan Juan a nanawhen ni Jesos so nya pinarin dan tawotawo saw do Samarya, binata dad Jesos a kon da, “Āpo, chakey mori a tawagan namen apoyaw a yapod hanyit tan matemtem sa?”

---

* **9:53 9:53** Rinawat daba si Jesos, ta chapatak da a mangay si Jesos do Jerosalem a machipista daw. Ta an siraw taga Samarya, ki bata da a dawri abaw oyod a pagdaydayāwan Dyos.

55 Ki sinalap san Jesos, as nakapaydabdab na sira.
56 Katayokan nawri, komnaro sa, as nakangay dad matarekaw a idi.

Siraw Makey A Mayparin A Nanawhen Jesos (Mt. 8:19-22)

57 Do kadama daw a mayam do rarahan, myan asa tawo a naypasngen di Jesos, kan binata na dya a kāna, “Monot ako dyimo a aran dino a angayan mo.”
58 Inatbay ni Jesos a kāna, “Myan abab a pakaychehan bolaw, as masaw a myan binahayan dan manomanok, ki abaw pakaychehan kan paynahahan ko a Tawo a Yapod Hanyit.”
59 Sinpangan na, binatan ni Jesos do asa paw a mahakay a kāna, “Aran imo, monot ka dyaken.”

Ki tominbay mahakayaw a kāna, “Āpo, somabatak pa manma ah, ta yangay ko pa itabon si āmang ko.”
60 “Nolay mo na,” initbay ni Jesos dya, “ta siraw naibidang danaw a nadiman, sira dana makatoneng a mangitabon so minatay. As imo, yangay mo a ikasabaw Maganay a Dāmag a maynamot do pagtorayan no Dyos.”
61 Do dawri, myan matarek a naychirin a kāna, “Yaken mo Āpo, monot ako dyimo, ki yangay ko pa ipakada do bahay ah.”
62 Ki binatan Jesos dya a kāna, “No somiknan a magarado, as pirmi a mididit, ki abaw sinpaspangan kapagarado na. Masaw siraw makey a monot dyaken, as kan pirmi sa a mididit, ayket, masirbi saba do pagtorayan no Dyos.”

10

No Katoboy Ni Jesos Siras Papito A Poho Kan Dadwa A Tawo

1 Do nakatayokaw no nawri, namidis Jesos so papito a poho kan dadwa, as kan tinoboy na sa tinaydodwa a panmahen na sa a mangay do kāda idi kan baryo a iyaw rinanta na saw a ngayan.
2 Ki do sakbayaw a kayam da, binata na dyiraw nyaya pangarig a kāna: “Arwayaw ranyen, ki taytayisa lang magranyi. As dawa, akdawen nyo si Āpo a iyaw akin dyiraw so ranyen saya tan manoboy so arwaro pa a magranyi.
3 Ngay, may kamo na, ta toboyen koynyo a akma siras maywam saw a orbon no karniro do payayahatangan dan mararanggas saw a lobo.
4 Mangyonot kamo abas pitaka nyo, bayon, kan risirba a tokap nyo, as kan maybabalay kamo aba a machisarsarita do rarahan.
5 Aran āngo a bahay a asdepan nyo, nyaw manōma batahen nyo: ‘Myan pakono kaydamnayan kapangtokto dyinyo a omyan do dya bahay.’
6 Ki an rawaten da no myan saw do dawri a bahay iyaw pamindisyon mo dyira, ki mabindisyonan sanchi. Ki no tawo a dya omrawat sya, ki polos a dyinchya mabindisyonan.
7 Ki an rawaten daynyo do dawri a bahay, omyan kamo daw, as kanen nyo kan inomen nyo myanaw a ipasalap da dyinyo, ta iyaw nawriw akmay tangdan nyo do maganayaw a pariparinen nyo dyira. Mayayadis kamwaba.
8 An rawaten daynyo do aran āngo a idi a angayan nyo, ki kanen nyo maidasaraw dyinyo.
9 Pyahen nyo saw maganyitaw, kan ibahey nyo dyiraw nyaya: ‘Masngen danaw kapagtoray no Dyos dyinyo.’

10 Ki an dyi daynyo a rawaten do angayan nyo a idi, ki midibidi kamod
kalkalsāda, as kabata nyo sya a kon nyo,
11 ‘Aran siraw ahbek sayan idi nyowaya a dominket do kokod namen,
ki wakwaken namen a pamaneknek dyinyo a inyo danaw makatoneng
anchan madosa kamo. Ki kanakmen nyo nyaya a maypaypasngen dana
dyinyo kapagtoray no Dyos.’
12 Ibahey ko dyinyo a iyaw idyaw a dya mangrawat dyinyo, ki
malidyalidyat anchiw dosa dan tawotawo a omyan daw kan siraw yapo do
Sodoma* anchan marapit nawri a araw a kapangdosa no Dyos.” Nawriw
inbilin Jesos dyira.

Siraw Tawotawo Do Idi Saw A Dya Nagbabāwi
(Mt. 11:20-24; Jn. 13:20)

13 Tinongtong ni Jesos naychirin dyira a kāna, “Kapakāsi nyo pa, inyo a
taga Korasin kan taga Betsayda! Aro makaskasdaaw a pinariparin ko do idi
nyo saya, ki alit na dyi kamo a nagbabāwi! Amnan do idiidi sawen a Tiro
kan do Sidon† namarinan ko siras nya milagro, ayket, ari dana sa nahay
a naylaylay so kostal kan naydisnad ahbek a pangipaboya da so oyod a
nakapagbabāwi da.
14 As dawa, anchan araw a kapangokom, ki malidyalidyat anchiw dosa
nyo kan iyaw dosa da do idiidi a Tiro kan Sidon.
15 As inyo a tawotawo a yapod Kapernaom, bata nyori an maidayaw
kamonchi do hanyit? Polos, basbāli a maitapwak kamonchi do impyirno!”‡
16 Binata pan Jesos dyirad nanawhen na saw a kāna, “No mangadngey
dyinyo, bāli yaken inadngey na. Ki no dya mangrawat dyinyo, bāli yaken
dyi na rinawat. As iyaw dya mangrawat dyaken, bāli iyaw nanoboyaw
dyaken dyi na rinawat.”

No Kapaybidi Da No Papito A Poho Kan Dadwa

17 Ki do nakapaybidi daranaw no papito saw a poho kan dadwa a tinoboy
ni Jesos, ki oltimo soyot da, kan binatabata dad Jesos a kon da, “Āpo, aran
siraw marahet saw a ispirito, ki nanganohed saw dyamen a maynamot do
nakaosar namen so ngaran mo!”
18 Ki tominbay si Jesos dyira a kāna, “On, naboya ko kasdayaw ni Satanas
a akmay kasday no kimat a yapod hanyit.
19 Dawa, adngeyen nyo! Intoroh ko na dyinyo panakabalin tan
aran makatokap kamo siras marem kan anggagamma, abanchi a polos
kaparoparwan nyo, basbāli a abaken nyo sanchi a tabo panakabalin saw
ni Satanas.
20 Ki aran komwan, nawri abaw chasoyot nyo kapagtongpal daya dyinyo
no marahet saw a ispirito. Ki nawri pakono chasoyot nyo, nakaitolas danan
ngaran nyo do hanyit.” Nawriw binata ni Jesos dyira.

Masoyot Si Jesos
(Mt. 11:25-27; 13:16-17)

21 Ki do dawri a oras, pinasoyosoyot no Ispirito no Dyos si Jesos, as kan
sinpangan na,, naydasal si Jesos a kāna, “Āmang, imo Āpo do hanyit kan
do tana! Magyaman ako dyimo, ta inpakatoneng mo dyirad abos ādal

---

* **10:12** **10:12** Siraw tawotawo do Sodoma, ki akmay siraw pinakainawan dan tabo tawotawo a mamarin so marahet kan mangipsokaw so Dyos. Gen. 19:1-29; Isa. 1:9-10; 3:9; Jer. 23:14; Mt. 10:15; Pal. 11:8 † **10:13** **10:13** Siraw nyaya a Tiro kan Sidon, ki idi sa do tana dan dya Jodyo. ‡ **10:15** **10:15** Mana “Hades.”

iyaw intayo mwaya dyirad mamasirib kan myan so ādal. On mo Āmang, ta nawriw chakey mo kan makahwahok nawri do salapen mo."
22 Sinpangan na, binata ni Jesos dyirad tawotawo saw a kāna, "Intalek dyaken Āmang tabo a panakabalin a mangitoray. Abaw makapatak so maynamot dyaken a Anak no Dyos, an dyi lang a si Āmang ko. Masaw a abo makapatak so maynamot di Āmang, an dya yaken lang a Anak na kan siraw tawo a pidyen ko a pangibaheyan so maynamot dya."
23 Do nakatayokaw no nawri, sinalap san Jesos nanawhen naw, as nakailimed na sya inbahey dyira a kāna, "Magasat saw makaboya so chichiban nyowayas changori!
24 Ibahey ko dyinyo a aro saw propīta kan ar–āri kaychowa a taywara makey a manyideb so maboyaboya nyowaya, ki naboya daba, kan chinakey da adngeyen iyaw madngedngey nyowaya, ki nadngey daba."

No Pangarig Maynamot Do Maganay A Samaritano (Mt. 22:34-40; Mk. 12:28-31; Roma 13:8-14)

25 Ki do naypisa, myan asa a mangnanawo so linteg a nangay di Jesos, ta chakey na sooten. Inyahes na di Jesos a kāna, "Maistro, āngo parinen ko tan madyira ko byay a abos pandan?"
26 Ki initbay ni Jesos dya a kāna, "Āngo iyaw naitolasaw do Masantwan a Tolas, ta dawa? Āngo pangawatan mo syaw?"
27 Ki tinbay na a kāna, "Machita chadaw mo Āpo a Dyos mo do tābo poso mo kan tābo katawo mo, do tābo kayit mo, kan do tābo aktokto mo. Chadaw mo paw kapayngay mo a tawo a akmas kadaw mo so inawan mo."§
28 Initbay ni Jesos, "On, kosto atbay mwaya. Parinen mo saw nya kan myan anchiw byay mo a abos pandan."
29 Ki maynamot ta chakey no mangnanawowaw so linteg a ikalintegan inawan naw, binata nad Jesos a kāna, "Na, sino paro nyaya kapangay kwa tawo a masisita chadaw ko?"
30 Ki tinbay ni Jesos so nyaya a pangarig: "Asa karaw, myan asa tawo a Jodyo a mosok a yapod Jerosalem a mangay do Jeriko. Ki do kayan naw do rarahan, sinaneb dan tolisan, as kan pinachahahap daw tabo myan dya kontodo laylay naw, as nakakabkabil da sya. Do kapaytiytinawsan naranaw, kinarwan da.
31 Do dawri, nairana a myan padi a Jodyo a mosok do dawri a rarahan. Ki do nakaboya naw sya, dinitdit na, as nakahabas na sya.
32 Sinpangan na, myan danaw asa padi a Lebita a minosok daw. Aran iya, ki naboya naw rinanggasan daw, ki dinitdit na, as nakahabas na sya.
33 "Sinpangan na, myan asaw a Samaritano* a nayam daw. Do nakaboya naw so kinabkabil daw, nadidiw naw taywara kāsi na sya.
34 Yangay na a pinapotan so lana kan arak iyaw bigar na saw, as nakabedbed na sira. Sinpangan na, pinasakay nad asno naw a mismo, as nakaiyangay na syad baybayādan daw a pagdagdagosan no magbibyahi a dawriw nangasikaswan na sya.
35 "Do kamabekas naranaw, napahtot so dadwa dinaryo a kwarta, as nakaitoroh na syad akin bahayaw, as nakaitolag na sya a kāna, 'Pachiay–aywan mwa maganay ah! Amnan magkorang anchiw gastosen naya, pachibayad mo nanchi, ta pabidyen konchi dyimo anchan maybidi ako.' "

---

§ **10:27 10:27** Deot. 6:5; Leb. 19:18; Prob. 3:29; Mt. 5:43; Gal. 5:13-16 * **10:33 10:33** Siraw Samaritano saya, ki yapod probinsya do Samarya, as kan taywara sa inipsok no Jodyo saw. Lk. 9:52-53; Jn. 8:48

36 Ki do dawri, inyahes ni Jesos do mangnanawowaw so linteg a kāna,
“Sino dyirad tatdo sayaw oyod nas kadaw so kapayngay daya tawo a
kinabkabil dan tolisan?”
37 Ki initbay no mangnanawo so linteg a kāna, “Na, syimpri iyaw nāsyaw
sya ah.”
Ki binatan Jesos dya, “Na, an komwan, mayam ka na, kan toladen mo
nawri a pinarin na.”

No Kasarongkar Ni Jesos Da Marta Kan Maria

38 Tinongtong da Jesos nayam, as kan do nakarapit daw so asaw a baryo,†
myan daw asaw a mabakes a mayngaran so Marta a nangrara sira do bahay
na.
39 Do dawri, myan pa daw si Maria a kakteh ni Marta a nāw na naydisna
do tokaranaw ni Jesos a nangadngey so innanawo na saw.
40 Ki nariribokan si Marta, ta iya lang magpoligos do kosina. Ki do
dyi naranaw a kaanōsan sya, ki yay na inbahey di Jesos a kāna, “Āpo,
sigoro nadlaw mo ngata a ninonolay yaken no ādi kwaya a maychatanyi
a magpoligos do kosina? Ibahey mo pa dya, ta yangay na pa yaken a
sidongan!”
41 Ki tinbay ni Jesos a kāna, “Marta, Marta, arwayaw pakariribokan kan
pakadandanagan mo.
42 Asa lang kasisitaan. Si Maria a kakteh mo, ki pinidi na iyaw no
kagaganayan, as kan nyaya, ki polos a dyinchya mapakaro dya.”

11

No Kapangnanawo Ni Jesos Maynamot Do Kapaydasal (Mt. 6:9-13; 7:7-11)

1 Myan naypisa, do nakatayokaw ni Jesos a naydasal do asa yanan,
naypasngen asa dyirad nanawhen naw, as nakayahes na sya dya a kāna,
“Āpo, nanawhen mo pa yamen a maydasal a akmas kananawowaw ni Juan
siras nanawhen na saw.”
2 Do dawri, binata ni Jesos dyira a kāna, “An maydasal kamo, nyaw
batahen nyo:
‘Āmang, madaydayaw pakono ngaran mo. Mangay pakono kapagtoray
mo.
3 Torohan mo pakono yamen so kanen namen do kararaw.
4 Pakawanen mo yamen do naygatosan namen dyimo, ta pakawanen
namen sa tabo nakagatos dyamen, as paditchanen mo yamen do
pakasolisogan.’ ”
5 Binata pan Jesos dyirad nanawhen naw a kāna, “Kaspangarigan, an
do abak no ahep, as mangay a mangdaw asa dyinyo do bahay no sit mo a
kāna, ‘Sīt, magpaōtang ka pas aran tatdo a tinapay nyo,
6 ta nawaraw asaw a sit ko a nagbyahi, ki abaw ipakan ko dya.’
7 “Ki an kaspangarigan, akma syay iyatbay no sit mwaw a myan do
irahemaw no bahay a, ‘Ayya mo Sit! Dyi mo pa yaken a ringgoran. Maboya
mwabawri a nangneb kami na, as kan nakaycheh dana sayaw kamotdehan
kwaya? Masolit ako naya maybangon a manoroh dyimo.’
8 “Ibahey ko dyinyo a aran chaskeh naw maybangon a manoroh so
tinapay a maynamot ta maysit kamo, ki maynamot do dyi mwaw a
isardengan so kapangdaw mo, nawrinchiw kapilitan na maybangon a
manoroh so aran āngo a machita mo.

† **10:38 10:38** No baryowaya ni Marta kan Maria, ki Betanya do probinsya a Jodya Jn. 11:18-19

9 “Dawa, ibahey ko dyinyo a chaōma nyo abaw mangdaw do Dyos,
ta syirto a itoroh nanchi dyinyo akdawen nyo. Chaōma nyo abaw
maychichwas so machita nyo a yapo dya, ta sidongan nanchi inyo a
omsarak sya. As chaōma nyo abaw magtoktok, ta iwangan nanchiw
pantaw dyinyo.
10 Ta aran sino a mangdaw, matorohan anchi, as no maychichwas, ki
makasarak anchi. Masaw, no aran sino a magtoktok, ki maiwangan anchiw
pantaw dya.
11 “Ta ari danawri dyinyo a āmang manoroh so marem do anak na an
mangdaw so among?
12 Mana manoroh so anggagamma an mangdaw so otchoy?
13 Inyo paya tawo a aros gatos, an chapatak nyo manoroh so maganay
do anak nyo, mangamangay panchi si Āmang nyo do hanyit a manoroh so
Ispirito Santo dyirad mangdawaw dya!”

Si Jesos Kan Si Beelsebob
(Mt. 12:22-30; Mk. 3:20-27)

14 Do naypisa, myan madama paksyaten Jesos a marahet a ispirito a
napagomel so asaw a tawo. Do nakapaksyat danaw no marahetaw a
ispirito, nakapaychirin danaw tawowaw.
Chinasdaaw dan tawotawowaw.
15 Ki binata dan kadwan saw dyira a kon da, “Ay, si Beelsebob a pangolo
dan dimonyo saw manorotoroh dya so panakabalin a mangpaksyat so
marahet saya ispirito.”
16 As siraw kadwan dyira, ki chakey da sooten si Jesos, dawa, inakdaw da
dya a mangipaboya so milagro tan nawriw pakaboyan an oyod a tinoboy
no Dyos mana engga.
17 Ki chapatak ni Jesos myanaw do aktokto da, kan binata na dyira a
kāna, “An mayayarap tawotawo do asa kapagaryan, manayonoriw nawri
a pagaryan? Masaw asa kapamilya an maglalaban sa, masisyay sanchi.
18 Masaw an maglalaban saw myanaw do pagaryan ni Satanas,
mararayaw anchiw pagtorayan na. Ibahey ko nyaya, ta binata nyo a yapod
panakabalin ni Beelsebob kapaksyat kwayas marahet saw a ispirito.
19 An oyod nya batahen nyo a yapod panakabalin ni Beelsebob kapaksyat
kwaya so marahet saya a ispirito, sino paro nanoroh so panakabalin
dan nanawhen nyowaya a mapaksyat so akma syay? On, sira mismo
mangipaneknek dyinyo so riro nyo.
20 Ki an maynamot dyaken, no kaoyodan na, ki paksyaten ko saw
marahet a ispirito a maynamot do panakabalin no Dyos, as kan nyaw
pakaboyan a nawara dana dyinyo kapagtoray no Dyos.
21 “An bantayan mayit a tawo bahay na kan an komplito armas na, abaw
makangay a manakanakaw so warawara na.
22 Ki an myan romaot a mayiyit kan iya, anchan mangabak mayiyitaw,
ki maagaw naw armasaw a pinagtaltalkan akin bahayaw. Sinpangan
na, sodiben na sanchiw warawaraw no nawri a kinalaban na, as
kapaychakarwa na sya dyirad rarayay na saw.
23 “No dya machitonos dyaken, ki machikontra dyaken. Masaw no dya
somidong a machipangpeh dyaken, mapawpit.”

No Kapaybidi No Marahet A Ispirito
(Mt. 12:43-45)

24 Sinpangan na, tinongtong ni Jesos a binata dyiraw nya pangarig:
“An mohtot asa marahet a ispirito do asa tawo a sindepan na, midibidi

anchi a maychichwas do let–ang so matarek a paynahahan na. Ki an dya
makadongso, batahen nanchi do inawan naw a, ‘Maganay āno an paybidi
ko nakayapwan kwaw a bahay?’
25 Do kapaybidi naw, masarakan na a madalos kan maornos.
26 Do dawrinchi, ki mangay a manghap so papito pa a ispirito a
maraherahet kan iya, as kan somdep sanchi a tabo do dawri a tawo. As
no kayayan no nawri a tawo a sindepan da, ki mangamangay paw karahet
na kan iyaw sigodaw a kayayan na.”

No Kagagasātan A Tawo

27 Do nakatayokaw ni Jesos a naychirin so nya, myan asa mabakes
dyirad aro saw a tawotawo a naychipeh daw a nangingengey a kāna,
“Oltimwayaw kagāsat no mabakes a nangyanak dyimo kan napasoso
dyimo!”
28 Ki binata dya ni Jesos a kāna, “Magasgasat pa saw mangadngeyaw
kan mangtongpal so chirin Dyos!”

No Kapangdaw Das Kaipaboyan Jesos So Milagro (Mt. 12:38-42)

29 Ki do nakapaypayparo daw no tawotawo a maypasngen di Jesos,
tinongtong naw naychirin a kāna, “Aysa! Oltimwaya so karahet no
tawotawo sichangori. Oltimwayaw kakey da makaboyas milagro, ki
abanchi a polos maitoroh a milagro, malaksid do naparinaw a milagro
di propīta Jonas.
30 Ta akmas nakapangipaboyaw ni propīta Jonas dyirad taga Ninebe so
kangay danaw no kapangdosa no Dyos dyira, komwan parinen ko a Tawo
a Yapod Hanyit a mangipaboya do dya kapotōtan.
31 “Ta anchan araw a kapangokom, maytēnek anchiw Rēyna do
Abagātan* do kaychowa pa tan pagatosen na saw tawotawo do dya
kapotōtan maynamot ta iya, ki yapod katetengan a yanan a mangay a
mangadngey so kasirib ni Āri Solomon. Ki inyo, ki manganohed kamo
abaya aran myan mangnanawo dyinyo sichangori a masirsirib pa kan si
Āri Solomon.
32 Do arawayan kapangokom, machiraman sanchiw taga Ninebe a
maytēnek a mapagatos dyinyo do dya kapotōtan. Ta sira, ki nagbabāwi
sa do nakapangasabaw ni Jonas.† Ki inyowaya, ki anohdan nyo abayaw
ibahey kwaya a aran matwatohos ako kan Jonas.”

No Soho No Inawan (Mt. 5:15; 6:22-23)

33 Binata pa ni Jesos a kāna, “Abaw mapasdeb so soho, as kaitayo na
syad lakasan mana tohongen nas bakag. Engga, basbāli a pangayen na do
nairantaw a pakadatokan na tan siraw somdepaw, ki maboya daw sedang
naw.
34 “Iyaw mata mo, pinakasoho no inawan mo. An maganay kapanyideb
mo, masedang a tābo pangtoktwan mo kan inawan mo. Ki an madiw mata
mo, masari dana tābo inawan mo.
35 Dawa, magannad ka, ta āngo nchan iyaw bata mwaya a soho mo, ki
sari sawen.
36 Ta an masedang tābo inawan mo, as abo machisagel a sari, maysedang
anchiw intīro a inawan mo, kan akmanchiw sesedangan mayit a soho.”
Nyaw binatan Jesos dyira.

---

* **11:31 11:31** 1 Ār. 10:1-10 † **11:32 11:32** Jon. 3:5

No Kapaydabdab Ni Jesos Dyirad Mangnanawo So Linteg Kan Parisyo (Mt. 23:1-36; Mk. 12:38-40)

37 Do nakatayokaw ni Jesos a maychiychirin, myan asa Parisyo a
nangrara sya a mangay a machakan do bahay na. Dawa, nangay a
nachihanghang si Jesos dya.
38 Ki do dawri, nasdaawan iyaw Parisyowaw do dyaw a naybanawan
Jesos do sakbayaw a kakan na sigon do dadakay da.
39 Ki nyaw binata ni Āpo Jesos dya a kāna, “Inyo a Parisyo, akma
kamwaya siras tawo saw a nawri lang oyasan daw hapot no bāso
kan pinggan da. Ay, angwa kaannad nyo a maybanaw, ki do irahem,
napekpekayas āgom kan karahet.
40 Inyo a abos arang! Chapatak nyo abawri a no Dyos a namarin so
makatayhapot a inawan nyo, ki pinarin na paw aktokto nyo?
41 Maganaganay an dalosan nyo paw aktokto nyo, as torohan nyo saw
mapobri so myan saya dyinyo. Ta an komwan, oyod a madalos kamo na!
42 “Kapakāsi nyo pa, inyo a Parisyo! Chagaget nyo a itoroh apagkapollo
no āpit nyo kan apagkapollo dan rikado saya dedekey,‡ ki parinen nyo
abayaw kasisitaan saya a akmas kaparin nyos kosto dyirad kapayngay nyo
a tawo kan kadaw nyo do Dyos. Siraw nyayaw kasisigoradwan a manōma
parinen nyo sakbay no kapagtongpal nyo so kadwan.
43 “Kapakāsi nyo pa Parisyo, ta chadaw nyo mamidi so kasisitaan
a disnan do sinagoga da saw, kan imāsen nyo paw mapadayawan a
kabkablaawan no tawotawo do plasa.
44 On, kapakāsi nyo pa, ta akma kamwayaw tanem a dya maboya a
lasalasagan dan tawotawo, ata, chapatak daba myan bangkay do irahem.”
45 Ki do dawri, tominbay dyaw asaw a mangnanawo so linteg a kāna,
“Maistro, iyaw komwanaya kapaychirin mo, ki iramraman mwaya yamen
a asnesnekan.”
46 Ki tinbay ni Jesos a kāna, “Aran inyo a mangnanawo so linteg,
kapakāsi nyo pa, ta lidyalidyaten nyo tawotawo saw do nakaipasabhay
nyowaw dyira so mararahmet saya a linteg nyo. Ki aran komwan, polos a
dyi kamo a machipaysabhay dyira so aran akmay dedeng.
47 Kapakāsi nyo pa, ta patneken nyo saw mapipintas saw a tanem dan
propīta saw a diniman dan kapoonan nyo saw.
48 On, ipaboya nyo kapachitonos nyowaw dyirad kapoonan nyo. Ta an
sira, ki diniman da saw propīta. As inyo, ki patneken nyo tanem da.
49 “Nyaw mangipaboya so kasirib no Dyos, ta binata na do kaychowa pa
a kāna, ‘Toboyen konchi dyiraw propīta ko saw kan apostolis ko saw, ki
dimanen da sanchiw kadwan, as idadanes da sanchiw kadwan.’
50 Dawa, siraw tawotawo do dya kapotōtan, ki singiren sanchi no Dyos
a maynamot do nakadiman dayan tabo propīta saya a nakayapo pad
nakaparswa no lobong,
51 somniknan do nakadimanaw ni Abel a mandad nakadimanaw ni
Sakaryas§ a diniman dad payawan no altar kan Masantwan a Yanan. On,
nya sanchi a tabo singiren no Dyos dyirad tawotawo do dya kapotōtan.
52 “Kapakāsi nyo pa, inyo a mangnanawo so linteg, ta pinakaro nyo
tolbekaw a manyiwang so kapakaāwat no tawotawo. Imbes a somdep
kamo, ki engga, basbāli a pinalidyat nyo saw tawotawo tan aran sira, ki
somdep saba.” Nawriw binata ni Jesos dyira.

---

‡ **11:42 11:42** Leb. 27:30; Deot. 14:22. Taywara mainget Parisyo do kapagtongpal da siras linteg, ta iraman da do apagkapollo daw aran siraw akma saw dedeng a rikado. § **11:51 11:51** Gen. 4:8; 2 Kron. 24:20-22

53 Do kakaro danaw ni Jesos do dawri a yanan, taywaraw kapachikontra
da dya no Parisyo saw kan siraw mangnanawo saw so linteg, kan
binalabalay da a pangyahyahsan,
54 ta paychichwasan das pambar da a omtiliw sya an myan maichirin na
maikontra do linteg da.

12

No Kapangnanawo A Maikontra Do Kapaysinsīsingpet (Mt. 10:26-27)

1 Ki do kayanaw no nyaya a mapariparin, myan sa nakpeh riboribo
saw a tawotawo a nangay a mangadngey so kapangnanawo ni Jesos, kan
maysinlalasag sa do kāro da. Do dawri, inrogi ni Jesos nangnanawo dyirad
nanawhen na saw. Binata na dyira a kāna, "Magannad kamo do yapo daw
no Parisyo saw. No chakey ko a batahen, iyaw kapaysinsīsingpet da.
2 Ta abaw naitayo a dyinchya maipaboya, mana palimed a dyinchi a
mapatakan.
3 Dawa, no inchirin nyo do kasarisaryan, ki madngey danchin tawotawo
do kasedangan. Masaw a iyaw inyarasāas nyo do makatayrahem saw a
kwarto, maingengey anchi do katawotawowan."

No Rebbeng Na A Chamo (Mt. 10:28-31)

4 Sinpangan na, binata pa ni Jesos dyira a kāna, "Ibahey ko dyinyo a sit
ko, chamo nyo sabaw mangdimanaw so inawan. Ta katayokan nawri a
parinen da dyinyo, apabaw matarek a maparin da.
5 Ki iballāag ko dyinyo rebbeng na chamo nyo. Nawri pakono chamo nyo
si Āpo Dyos a makaparin a mangdiman so inawan kan iya lang myan so
panakabalin a mangitapwak so pahad do impyirno. On, ibahey ko dyinyo
a iya pakono chamo nyo!
6 "Ta no Dyos, kawayakan naba inyo. Ta chiban nyo saw billit toleng
saya a sinsinan so balor, dadwa lang a kaplataw balor dan dadimaw. Asyo
a mawayakan aran asa dyirad dyaya?
7 Ta aran siraw boboh nyo, ki chapatak danan Dyos bidang da. Mamo
kamo aba, ta mapatpateg kamo kan aro saw a billit toleng."

No Kapangipodno Kan Kailibak Si Jesos (Mt. 10:32-33; 12:32; 10:19-20)

8 Sinpangan na, tinongtong ni Jesos naychirin dyira a kāna, "Ibahey ko
dyinyo a aran sino a mangipodno do salapen dan tawotawo a manganohed
dana dyaken, ki yaken a Tawo a yapod Hanyit, ipodno konchi do salapen
dan anghilis no Dyos.
9 Ki no mangilibak so kapanganohed na dyaken do salapen dan
tawotawo, ilibak konchi do salapen dan anghilis no Dyos.
10 "As no aran sino a maychirin so marahet a maikontra dyaken a Tawo
a Yapod Hanyit, maparin pa a mapakawan. Ki no maychirin so marahet a
maikontra do Ispirito no Dyos, mapakawan abanchi a polos.
11 "An yangay daynyo a idarom do salapen da do sinagoga da sa kan
do salapen dan pangolo da saw kan siraw magtotoray da saw, ki mabakel
kamo aba an maypāngonchiw kaikalintegan nyo so inawan nyo, mana
chabakel nyo aba an āngo nchiw itbay nyo dyira.
12 Ta do dawri a oras, ki ipakatoneng anchi dyinyo no Ispirito Santo kosto
a atbay nyo." Nawriw inbahey ni Jesos dyira.

No Pangarig A Maynamot Do Baknang A Marahet

13 Ki myan daw asa dyirad tawotawo saw a nakabata syad Jesos a kāna,
“Maistro, ibahey mo pad kakteh kwaya, ta itoroh naranaw binglay kod
tawid namenaw dyirad inyapwan namenaw!”
14 Ki kānan Jesos, “Namna, āngo ta yaken? Sino nanoroh dyaken so
rebbeng a mapaycharwa dyinyo so tawid nyo a maykakteh?”
15 Binata pan Jesos dyira a kāna, “Magannad kamo, kan aywanan nyo
kapangtokto nyo do tabo a kitan kapayagom, ta machipariho aba polos
byay do warawara a aran myan dana dyinyo a tabo.”
16 Ki do dawri, inbahey ni Jesos dyiraw nya pangarig: “Myan asa
mabaknang, kan nakaapit so aro do talon naw.
17 Ki binata nad aktokto na, ‘Āngo paro parinen ko? Abayaw rakoh a
pangayan kos naapit kwaya.’
18 Ki naktokto na, ‘On, nyaw parinen ko. Rakraken ko agāmang ko saw
tan patneken konchiw rakorakoh pa tan myan pangayan kos naapit kwaya
kan siraw warawara ko saya.
19 As batahen konchi do mismo a inawan ko a, “Magasat ako, ta myan
danaw chabyay ko do aro a tawen! Maydamnay dananchiw kabibyay ko,
ta tod ako a koman, minom, kan magragsak!” ’
20 Ki do kayan naw a mangtokto so komwan, binata no Dyos dya a kāna,
‘Abos arang a tawo! Do dyaya ahep, singiren ko byay mo. As tabo san
nyaya a inakpeh mo, sino paro magtawid sya?’
21 “Komwan anchiw payparinan dan mangpeh sayas aro a kinabaknang
da a alit na mapobri sad salapen no Dyos.” Nawriw nandan pangarigaya
ni Jesos.

Chabakel Nyo Abaw Byay Nyo
(Mt. 6:25-34)

22 Sinpangan na, tinongtong ni Jesos naychirin dyirad nanawhen na saw
a kāna, “Nyaw paynamotan na a ibahey ko dyinyo a chabakel nyo abaw
byay nyo a maynamot do kanen nyo, mana inawan nyo a maynamot do
laylay nyo.
23 Ta iyaw byay nyo, ki mapatpateg kan isobo nyo, as kan iyaw inawan
nyo, ki mapatpateg kan laylay nyo.
24 Chiban nyo pa saw kak saya. Maymoha kan magranyi sabaya, as kan
abayaw agāmang mana bengbeng da, ki pakanen sayan Āpo Dyos! Pango
narananchi dyinyo a mapatpateg kamo di Āpo Dyos kan siraw manomanok
saya!
25 “Asa pa. Sino dana dyinyo makapanaro so byay na do aran asa kaoras
a maynamot do nakabakel na? Polos!
26 Dawa, an dyi nyo a marawa a parinen taydedekeyaya, āngo ta
pakariribokan nyo saw kadwan saya?
27 Chiban nyo saw sabong saya a bakong an maypāngo kapaypararakoh
da. Asyo sa maytarabako, kan asyo sa mayrayirayit? Ki chiban nyo pas Āri
Solomon a kababaknangan an myan laylay na a mapinpintas pa kan siraw
nya sabong?
28 Ki an laylayan san Āpo Dyos tametamek sayad lobongaya a magla
sichangori kan kahayo nan delak a masosohan, inyo dananchiw dyi na
malaylayan a masissisīta kamo a adayo kan siraw nya tamek? Oltimwaya
kadēkey no kapanganohed nyo!
29 Dawa, inyo, ki iya abaw kanen nyo kan inomen nyo yanan aktokto
nyo a pakariribokan nyo ah, as kan dyi nyo pakono a chabakel!

30 Ta iyaw kapaychichwasaya so nawri, iyaw chabalay dan dyi saya
manganohed do Dyos do lobongaya. As dawa, tahatahan nyo saba, ta si
Āmang nyod hanyit, ki chapatak na itoroh machita nyo.
31 As nawri pakono chichwasen nyo pagtorayan no Dyos tan tabo
masisita saya machita nyo, ki itoroh na sanchi a tabo dyinyo.”

No Kinabaknang Do Hanyit
(Mt. 6:19-21)

32 “As dawa, inyo a nanawhen ko, mabakel kamo aba a aran dyi kamo
a aro, ta inranta naynyo ni Āmang nyo a Dyos a machipagtoray dya do
pagtorayan naya.
33 Ngay, ilāko nyo warawara nyo, as kaitoroh nyo so naglakwan nyowaw
dyirad mapopobri saw. Nawriw akpehen nyo kinabaknang nyo do hanyit
a dya mapatawos kan dya maronot a nawriw pinakapitaka nyo a dya
matakaw kan polos a dya mararayaw.
34 Ta an dino yanan hahawen nyo a kinabaknang nyo, dawriw yanan
aktokto nyo.”

Iyaw Adipenaw A Nāw Na Nakasagāna

35 Binata pan Jesos dyirad nanawhen naw a kāna, “Machita a nāw kamo
pakono a nakasagāna kan nāw pakono a somdeb no soho nyo.
36 Akma kam pakono so adipen saw a mangnanaya so kasabat no
āmo daw a yapod kasaran. Ta anchan mawara a magtoktok, sigida sa
manyiwang, as kapasdep da sya.
37 Magasat saw akma siras nya adipen a nakasagāna a mangnanaya do
kawaran āmo da. Ibahey ko dyinyo oyod. Paybadiwen sanchin āmo daw
a paydisnahen nya sa adipen do kanan, kan pangidasar na sa.
38 On, magasat saw nya adipen a nāw da nakasagāna a mangnanayas
āmo daw a aran do abak no ahep mana panonotong!
39 Ki kaawāten nyo nya: An chapatak no akin bahay iyaw orasaw a
kangay no manakanakaw do bahay na, syimpri, ipalōbos naba a makasdep
manakanakawaw.
40 Komwan kamo pakono a pirmi a nakasagāna, ta mangay akonchi a
Tawo a Yapod Hanyit do dyi nyo a hahawen a oras.” Nawriw binata ni
Jesos dyira.

No Mapagtalkan Kan Dya Mapagtalkan A Adipen
(Mt. 24:45-51)

41 Sinpangan na, inyahes ni Pedro di Jesos a kāna, “Āpo, yamenoriw
pangibaheyan mos nawri a pangarig, mana aran siraw tabo tawotawo
saya?”
42 Ki tinbay ni Āpo Jesos a kāna, “Iyaw mapagtalkanaw kan masirib a
adipen, ki iyanchiw talken āmo naw a manyidechideb siras rarayay na saw
a adipen, kan iyanchiw maminglay dyira so kanen da.
43 Magasat nawri a adipen an masabatan āmo naw a madama na
pariparinen inbilin naw.
44 Ibahey ko dyinyo oyod. Payparinen anchi no āmo naw a iya danaw
mangaywan so tabo warawara na.
45 Ki an kaspangarigan, batahen nawri a adipen do aktokto na a, ‘Mahay
pa ngata mawaraw āmo kwaw.’ Do dawri, nāw narana mangkabkabil
siras kapayngay naw a adipen a mahahakay kontodo mababakes saw, as
kapagbokbokatot kan kapachichinom na.

46 Sinpangan na, nyeng a mawaraw āmo naw do dyi na hahawen a araw
kan oras do kadama naw a mamariparin so komwan. Ayket na, syimpri
dosāen nanchi a dimanen. On, ipanānam nanchi dyaw no dosa daw no
dya manganohed do Dyos.
47 “Iyaw adipen a sigod a makapatak so chakey no āmo na, as alit na dyi
na isagāna a parinen, abaw dwadwa an dyinchya magagara masapsaplit.
48 Ki no adipen a dya makapatak so chakeyaw no āmo naw, as nakagatos
kan rebbeng na a madosa, ki mapapaw dosa na. Ta kāda tawo a natorohan
so aro, aronchiw mahahaw a yapo dya. As kāda tawo a mapagtalkan so
aro, ki arwaronchiw atbayen na.”

Si Jesos Pakayapwan Kapaysisyay
(Mt. 10:34-36)

49 Sinpangan na, inpangarig ni Jesos dyira iyaw nya: “No panggep
ko a nangay do lobongaya, ki mangyangay ako so apoy a pakaokoman
tawotawo, kan taywara danaw kakey ko a somdeb dana pakono!
50 Ki machita a manma ko a anōsan so kalidyatan, kan iyanchiw nyaw
taywara pakariribokan ko a mandad kakabos na.
51 “Iktokto nyo āno a nangay ako a mangyangay so kapaychachapya do
lobongaya? Engga, ta inyangay ko kapaysisyay dan tawotawo.
52 Somiknan sichangori, masisyay tawotawo do asa a pamilya. An
dadima sa, machikontra sanchiw tatdwaw do dadwa saw. Masaw siraw
dadwaw do tatdo saw.
53 Iyaw āmangaw, ki kontraen naw anak naw a mahakay. Masaw anak
a mahakay do āmangaw. As no ānang, ki kontraen naw anak naw a
mabakes. Masaw anakaw a mabakes do ānang naw. As iyaw katogangan
a mabakes, ki kontraen nanchiw manogang naw a mabakes. Masaw
manogangaw a mabakes di katogangan na a mabakes.”

No Kapatakan So Maykāwan
(Mt. 16:2-3)

54 Binata pan Jesos dyirad tawotawowaw daw a kāna, “An maboya nyo
a makonem do laod, nyeng a ibahey nyo a ‘Alla, īto chimoy,’ as kan oyod
a machimoy.
55 Komwan an itaw salawsaw, batahen nyo a ‘Aysa! Makohat anchi,’ ki
oyod.
56 Maysinsīsingpet kamo! Chapatak nyo mangikeddeng so kāwan do
kaboya nyo so pangilasinan do tanaya kan do kademdeman, ki āngo ta
maawātan nyo abaw chakey a batahen no pangilasinan saya a pariparinen
Āpo Dyos sichangori a maynamot dyaken?”

No Kapachikapya Dyirad Kakonkontra Nyo
(Mt. 5:25-26)

57 Tinongtong ni Jesos naychirin dyira a kāna, “Āngo ta osaren nyo abaw
pangtoktwan nyo an āngo maganay a parinen nyo?
58 An myan makey a mangidarom dyimo, maganaganay an sakbay a
maidarom ka do pangokoman, ki posposan mo mangay a machikapya dya
an myan paw oras mo. On, ta āngo nchan iparawat naymo do okom, as
iparawat naymo no okomaw do polis a mamosek dyimo do bahodan.
59 Ibahey ko dyinyo oyod a mabongtot kanchi daw a mandad kaitarkas
mo a tabo so ōtang mo.”

13

No Kapangnanawo Ni Jesos So Maynamot Do Kapagbabāwi

1 Do kayanaw ni Jesos a mangnanawo so nyaya, myan saw kadwan a
tawo a nangibahey dya so nakaipadimanaw ni Pilato so tawo saw a yapod
Galilya a madama mangidāton do Timplo.
2 Ki tinbay san Jesos a kāna, “Bata nyori an rakorakoh gatos da kan sira
tabo kapayngay da saw a taga Galilya a maynamot ta komwan klasi no
nakadiman da?*
3 No bata ko dyinyo, ki engga! Ta an dyi kamo a magbabāwi do gatos
nyo, akma kamonchi sira a madiman.”
4 “Āngo mabata nyo dyirad asa poho saw kan wawaho a nadiman a
nawtohan so naloyowaw a atoy do Siloe? Bata nyori an maraherahet sa
kan tabo a tawotawo a omyan do Jerosalem?
5 No bata ko dyinyo, ki engga! Ta an dyi kamo a magbabāwi do gatos
nyo, akma kamonchi sira a madiman a abos pandan.”

No Pangarig Maynamot Do Igos A Dya Omsi

6 Sinpangan na, inbahey ni Jesos nya pangarigan: “Myan asa tawo a
naymoha so igos a kayo do kaobāsan na. Ki do karakoh naranaw, yay na
chiniban an myan danaw asi na, ki abaw naboya na.
7 Dawa, binata nad pagay–aywanen naw a kāna, ‘Tatdo danaya katawen
a yay kwa sarsarongkaran an myan asi na, ki alit naya abo. Maganaganay
danāno an tonghen mo na tan dyi dana mandin do tanaya!’
8 Ki initbay no pinagaywan naw, ‘Āpo, anchi ka pa ah! Anōsan ta pa do
dya āwan, ta padasen ko pa labolaboken atngeh naya, as kaabono ko sya.
9 Ta an omsi do somaronwaw a tawen, dyori a maganay? Ki an dyi
panchi a omsi, ipatongeh mo nanchi.’ ”

Pyahen Ni Jesos Dodokotaw A Mabakes

10 Do asa karaw a Araw a Kapaynaynahah, nangnanawo si Jesos do asa
sinagoga.
11 Ki do dawri, myan asa a mabakes a sindep no marahet a ispirito, as
asa poho dana kan wawaho a katawen a nalidyatan. Naydodokot nawri a
mabakes, kan makapaylolonat aba.
12 Ki do nakaboyaw ni Jesos so mabakesaw, tinagawan na, kan binata na
dya a kāna, “Nakalong–aw ka nad lidyat mwaya mo Ikit!”
13 Sinpangan na, pinalapaw naw tanoro naw dya, ki nanyeng a
naylolonat mabakesaw, kan nagdaydayaw do Dyos.
14 Maynamot ta napapya si Jesos do Arawaw a Kapaynaynahah, naka-
soliw magtorayaw do dawri a sinagoga. Binata na dyirad tawotawo saw a
kāna, “Anem a karaw a makapaytarabako ta. Dawa, may kamo do dawri
sa araw a mapapya a dya do Arawaya a Kapaynaynahah!”
15 Ki inatbay ni Āpo Jesos a kāna, “Inyo a maysinsīsingpet! Katakatayisa
abawri dyinyo mangay a mangobay so baka mana asno nyo do nakaiga-
lotan da, as kaiyangay nyo sya paynomen do Araw a Kapaynaynahah?
16 Changori, myan dyaw nyaya mabakes a kapotōtan Abraham. Do
irahem no asa poho dana kan wawaho a katawen, ki nāw na binahod
kan linidyalidyat ni Satanas. Rebbeng nabawriw mawbayan sichangori a
aran Araw a Kapaynaynahah? Anyā met!”

---

* **13:2 13:2** Sigon do kapakaāwat dan Jodyo saw, an madiman ka do komwan a disgrasya, ki nawriw asa kailasinan so karahet mo.

17 Maynamot do dawri a initbay ni Jesos, nasnekan sa tabo mangkontraw
sya. Ki siraw tawotawo saw, ki nasoyot sa do tabo pinarin na saw a
makaskasdaaw.

No Pangarig Maynamot Do Botoh No Mostasa
(Mt. 13:31-32; Mk. 4:30-32)

18 Sinpangan na, inyahes ni Jesos dyira a kāna, “Āngo kapariho no
pagtorayan no Dyos? Āngo maparin a pangiparihwan sya?
19 Maiyarig do dēkey a botoh no mostasa a akmay dedeng a inwaris no
asa tawo do hakawan na. Ki tomnobo kan nayparin a rakoh a kayo a
maparin a payketketan manomanok sangasanga na saw.”

No Pangarig Ni Jesos A Maynamot Do Yapo
(Mt. 13:33)

20 Ki minirwa si Jesos a nangyahes dyira a kāna, “Āngo paw maparin a
pangiparihwan ko so pagtorayan no Dyos?
21 Akmay yapo a pasaglen mabakes do aro a arina tan pabsogen na tabo.”

No Malopit A Ayaman
(Mt. 7:13-14, 21-23)

22 Tinongtong ni Jesos nayam a nangay do Jerosalem. Ki nāw na
nangnanawo do kāda nahabasan na a idiidi kan barbaryo.
23 Do dawri, myan asa a nangyahahes dya a kāna, “Āpo, tomayisa sawri
lang maisalakan?”
24 Ki initbay ni Jesos a kāna, “Ipaspasnek nyo somdep do malopitaya a
ayaman a asdepan do hanyit. Ta ibahey ko oyod dyinyo a aronchiw makey
a somdep, ki makasdep sabanchi.
25 “Ta maiyarig nyaya do asa bahay. An nangneb danaw akin bahayaw,
siraw maytēnekaw do gagan, ki makasdep sa paba. Aran magtoktoktok
kamo panchi a machikakaāsi dya a kon nyo, ‘Āpo iwangan mo pa, ta
somdep kami,’ ki maparin aba. Atbayen nanchi inyo a kāna, ‘Chapapatak
kwabaw inyo, kan chapatak kwabaw an dino nakayapwan nyo.’
26 Sinpangan na, batahen nyo panchi a kon nyo, ‘Nachakan kamyaw kan
nachinom kamyaw dyimo, as kan nangnanawo ka paw do yanan namen.’
27 Ki pirwahen nanchi a ibahey dyinyo a kāna, ‘Chapapatak kwabaw
inyo, kan chapatak kwabaw an dino nakayapwan nyo. Machibawa kamo
dya, inyo a tabo a mamarin so marahet!’
28 As inyonchi a myan do gagan, itanyis kan payngaletnget nyonchiw soli
nyo an maboya nyo sa Abraham, Isaak, Jakob, kan sira tabo propītaw do
pagtorayan no Dyos maynamot ta napaksyat kamo.
29 Do dawrinchi a araw, mangay sanchiw tawotawo a yapo do dāya, laod,
ammyānan, kan abagātan, as kan mayrarapa sanchi a mahahanghang do
pagtorayan no Dyos.
30 “Ibahey ko dyinyo, myan sanchiw manawnawdyi sichangori a man-
manma anchi, kan myan sanchiw manmanma sichangori a manawnawdyi
anchi.”

No Katanyis Ni Jesos A Maynamot Do Jerosalem
(Mt. 23:37-39)

31 Ki do dawri a araw, myan saw kadwanaw a Parisyo a nangay di Jesos,
kan binata da dya a kon da, “Maganay āno, an komaro ka dya a yanan, ta
chakey kono imo a dimanen ni Āri Herodes.”
32 Ki binatan Jesos dyira a kāna, “Ibahey nyo do dawri a masikap a bolaw
a chito a kon nyo, ‘Tongtongen ko mapaksyat so marahet a ispirito kan

mapapya so maganyit sichangori kan anchan delak. As anchan chatatdo naw a araw, ki komabos ako nanchi.'
33 Aran komwan, sichangori a mandan chatatdo na karaw, ki machita tongtongen ko kayam kod Jerosalem, ta maparin aba a myan madiman a propīta do matarek a idi, an dya do Jerosalem.
34 "Ay-ay pīman, inyo a tawotawo do Jerosalem, ta diniman nyo saw propīta saw, as kan inagsidan nyo sas bato natoboy saw dyinyo a tobotoboyen no Dyos! Naypipira dana chakey koynyo a paychipehen a akmas kakhebaw no manok so pyek na saw, ki makey kamo abaya!
35 Dawa, sichangori, nonolay narana inyo no Dyos. No ibahey ko dyinyo, ki polos a dyi nyo nanchi yaken a maboya a mandan marapit chimpo a kabata nyonchi sya a, 'Madaydayaw kan maitoroh pakono bindisyon do tinoboyaw ni Āpo Dyos a pinakainawan na!' "

14

Pyahen Jesos Maganyit A Tawo

1 Do asaw a karaw a Araw a Kapaynaynahah, rinaran asaw a pangolo dan Parisyo si Jesos a machakan do bahay na, kan kinapya da siniim an āngo parinen na.
2 Ki myan do salapen naw do dawriw asaw a tawo a minyatek a tabo tatchay kan kokod na.
3 Do dawri, inyahes ni Jesos dyirad mangnanawowaw so linteg kan siraw Parisyowaw a kāna, "Nainkalinteganoriw mapapya do Arawayan Kapaynaynahah mana engga?"
4 Ki naychalilyak saba. Dawa, sinalid kan pinapyan Jesos maganyitaw, as nakapasabat narana sya do bahay na.
5 Sinpangan na, binatan Jesos dyirad magsisiimaw dya a kāna, "Sino dyinyo a myan so anak mana baka iyaw dya mangawon a insigīda an kaspangarigan masday do aridos do Arawaw a Kapaynaynahah?"
6 Ki nakatbay saba do dawri a inyahes na dyira.

No Pangarig A Maynamot Dyirad Bisīta

7 Ki do dawri, nadlaw ni Jesos a maypidipidi saw bisīta saw so disnan a nairanta do matohos so saad. As dawa, inbahey na dyiraw nya pangarig:
8 "An myan mangrara dyimo a mangay do kasaran, pidyen mwabaw kagaganayan saw a disnan, ta āngo nchan myan nakairantaan na a matortoray kan imo.
9 Ta an komwan, ayket, mangay anchi dyimo nangraraw dyinyo a dadwa, as kabata na sya dyimo a kāna, 'Chāsi mo pa yaken, ta itoroh mo pa dyaw nawri a disnan.' Dyori a manyibaya ka daw, as kan pīlit ka nanchi a maydisna do paydisnanaw a mabobodis so saad?
10 "Dawa, an myan mangrara dyimo do asa pasken, mangay ka do yananaw a sinsinan tan mangay anchiw nangraraw dyimo, as batahen nanchi dyimo a kāna, 'Sīt, may ka dya. Mangay ka maydisnad magana-ganayaya a yanan.' Do dawrinchi, ayket, maidayaw kad kasalasalapan daw no tabo rinara da saw.
11 Ta aran sino a mapatohos so inawan na, ki masnekan anchi, as iyaw mapakombaba, ki mapatohos anchi."
12 Sinpangan na, binata ni Jesos do nangraraw sya a kāna, "An mangrara ka an myan pasken do bahay mo, sira aba lang sit mo, mana kakakteh mo, mana kakabagyan mo, mana siraw babaknang saw a karoba mo rarahen

mo. Ta an komwan parinen mo, āngo nchan patadyen daymo a rarahen
tan masopapakan daw nakarara mwaw sira.
13 Ki an magpasken ka, rarahen mo saw mapobri, logpi, piday, kan siraw
bolsek saw.
14 Ta an parinen mo komwan, magasat ka, ta aran dyi da mabahes
parinen mwaw dyira a maynamot do kabon myan dyira, ki gon-gonaan
nanchimo no Dyos anchan pagongaren na saw malintegaw a tawotawo."

No Pangarig Maynamot Do Rakoh A Pasken (Mt. 22:1-10)

15 Ki do nakadngeyaw no asaw dyirad mahahakay saw a somalap do
kanan daw so pangarigaw ni Jesos, binata na di Jesos a kāna, "Magasat
anchiw tawo a machihanghang do pagtorayan no Dyos!"
16 Do dawri, inatbay ni Jesos do dyaya pangarigan: "Myan asa tawo a
nangisagāna so rakoh a pasken, kan nangraras aro a tawo.
17 Do nakarapit danaw so arawaw no nawri a pasken, tinoboy naw
tobotoboyen naw a mangay a mangibahey dyirad rinara na saw a kāna,
'Ngay, may kamo na, ta nakasagāna dana tabo.'
18 "Ki malit sa a katakatayisa nagpambar. Binatan asaw dyira a kāna,
'Ayya, kagagatang ko paw so talonaw, kan yangay ko pa chiban ah. Ibahey
mo nanchi di āmo mo, ta pakawanen narananchi yaken, ta makangay
akwaba.'
19 Ki binata no asaw dyira a kāna, 'Kagagatang kwaw dadimaw a kaparis
a baka, as kan yangay ko pa sa chiban. Ibahey mo nanchi do āmo mwaw
ah, ta makangay akwaba.'
20 As binatan asaw dyira a kāna, 'Namna! Kapagkasar ko paw. Dawa,
dya kwa makangay!'
21 "Ki naybidiw tobotoboyen naw, kan inpadāmag nad āmo naw binata
daw no inawis naw. Ki do dawri a nadngey no āmo naw, nakasoli, kan
binata nad tobotoboyen naw a kāna, 'Kalisto ka a mangay do kalkalsādaw
kan rarahan, ta yangay mo sa ahapen saw mapobri, logpi, bolsek, kan
piday, ta yangay mo sa dya.'
22 "Katoyokaw no nawri, naybidi danaw tobotoboyenaw, as kan do
nakawara naw do āmo naw, binata na dya a kāna, 'Natongpal inbilin
mwaw, mo Āpo, ki aro payaw maparin a yanan.'
23 "Ki do dawri, binata danan āmo naw do tobotoboyen naw a kāna,
'Mangay ka pa dyirad mateng saya a rarahan kan ayaman, ta yangay mo
sa piliten tawotawo saw a yangay dya tan mapno sa do bahay kwaya.
24 Ta ibahey ko dyimo a siraw dyaya nangay a rinara ko, polos anchi a
dyi ko sa patahamen so sagāna kwaya.' "

No Machita A Parinen Nanawhen Ni Kristo (Mt. 10:37-38)

25 Do asa karaw, taywara aro tawotawo a minonot di Jesos. As dawa,
sinalap na sa, as nakabata na sya dyira a kāna,
26 "Polos a dya makapayparin a nanawhen ko aran sino a monot dyaken,
an dyi na pa tadyichokodan a manmaw chakeyaw no inyapwan na,
kabahay na, anak na saw, kakakteh na, kan aran iyaw mismo naw a byay.
27 Masaw a dya makapayparin a nanawhen ko aran sino a dya
maysabhay so mismo a kros na, as kawnot na dyaken.
28 "Kaspangarigan, an plano no asa tawo mapatnek so rakoh a bahay,
maydisna abawri a manma a magkwinta so magastos na, as kan chiban
na pa an manawob kwarta naw mana engga a mapatayoka sya?

29 Ta an abo manawob, as panmanmahen na patneken parey na,
matongtong nabanchi. As an komwan, oyawen danchin tawotawo saw
a makaboya sya.
30 Batahen danchi a kon da, 'Tod naya naisiknan bahay naya tonged!'
31 "Masaw machigobat. Kaspangarigan, myan asa āri a makey a
manggobat so matarek a āri. Maydisna abawri a manma a mangtokto
an maparin na sa iraot soldado na saw a asa poho a ribo a komontra do
dadwa poho saw a ribo a soldado no āryaw a kabosor na?
32 Amnan dyi na maparin, manoboy anchi so mangbayat siras kabosor
naw an mateng pa sa tan mangdaw sas kapya.
33 "As dawa, aran inyo, ki machita a mangtokto kamo so maganay, as
kawnot nyo dyaken. Ta aba polos makapayparin dyinyo a nanawhen ko,
malaksid an manma karwan na tabo myanaw dya."

No Asin A Abos Kapsekan
(Mt. 5:13; Mk. 9:50)

34 Sinpangan na, tinongtong ni Jesos a kāna, "Oyod a masirbiw asin, ki
an tomnabang, maybidi pawriw payit naw?
35 Apabaw sirbi nad tanaya a aran pagabōno pa, an dyi dana maipoha.
"Inyo a myan so tadyinya, mangadngey kamo ah."

15

No Pangarig Maynamot Do Nabo A Karniro
(Mt. 18:12-14)

1 Myan paw naypisa a aro saw nangay a mangadngey di Jesos a
magsingsingir so bwis kan siraw maibidang saw a aros gatos.
2 Ki do dawri, nadomodomo saw Parisyo saw kan siraw mangnana-
wowaw so linteg a kon da do katakatayisa dyira, "Āngo ta rawaten nya
tawo saya naywam do gatos, as kan kahanghang na saya?"
3 Ki maynamot do dawri, nagpangarig si Jesos dyira a kāna,
4 "Kaspangarigan, an myan asa dyinyo a asa gasot so karniro, as mabo
asa dyirad karniro naw, āngo parinen na? Syimpri, karwan na saw sasyam
saw a poho kan sasyam do pagaraban da, as kangay na maychichwas so
nabwaw a mandad kaboya na sya.
5 Ki anchan machichwasan na, isabhay nanchi a isabat do oltimo a
kasoyot na.
6 As do kawara naw anchi do bahay na, tawagan na sanchiw sit naw kan
karoba na saw, kan batahen na dyira a kāna, 'Magragsak ta, ta nadongso
ko naw chinichichwas kwaw a karniro ko.'
7 "Masaw a nyaw bata ko dyinyo: Rakorakoh anchiw kasoyot do hanyit
maynamot do asaya a nakagatos a magbabāwi kan iyaw sasyam saw a
poho kan sasyam a malinteg a dya makachitas kapagbabāwi."

No Pangarig Maynamot Do Nabo A Plata

8 Tinongtong pan Jesos nangnanawo so nya do matarek pa pangarigan.
"Myan asa mabakes a myan so asa poho a plata a mangingina, ki nabo
naw asa. Āngo parinen na? Syimpri, pasdeben naw soho naw, as kaboyas
nas bahay naw, as kan oltimo a kapasnek na maychichwas sya a mandan
maboya na.
9 Ki an maboya na, tawagan naw sit na saw kan karoba naw, as kabata
na sya dyira a kāna, 'Masoyot ta, ta nachichwasan kwaw nabo kwaw a
plata ko.'

10 “Masaw, nyaw bata ko dyinyo: Oltimo a kasoyot dan anghilis saw do
hanyit maynamot do asa naygaygatos a magbabāwi.”

No Pangarig A Maynamot Do Gastador A Anak

11 Do dawri, inpangarig pan Jesos dyiraw nya: “Myan saw dadwa baro
no asa tawo.
12 Myan naypisa, nangay adeadekeyaw di āmang na, kan binata na
dya a kāna, ‘Āmang, itoroh mo pa dyaken pinakabinglay kwaw do tawid
namenaw dyimo tan mahap ko naw pinakadyira ko.’ Maynamot ta inyahes
naw nawri, bininglay ni āmang da dyira maykakteh iyaw no ipatāwid naw
dyira.
13 Ki nakahabas papere a karaw, chinpeh na tabon adeadekeyaw
pinakadyira naw do tawid daw, as nakapagbyahi na a nangay do mateng
a logar. Do dawri, in-gasto na tabo daw kwarta naw do mabarayoboy a
kabibyay.
14 Do nakapatawos danaw no kwarta naw, myan chimpo a kapaychap-
teng do intīrwaw a tana do dawri, kan taywara dana malidyatan.
15 Do dawri, nangay a nangikāro so kanen na do asaw a omidi daw.
Dawa, tinoboy no tawowaw a mangay a machipangdam siras bago naw do
songet.
16 Ki do kayan naw a machipangdam siras bago saw, maypiypisipis danad
kapteng na, kan makakakan dana so sinohadaw a kanen da no bago saw,
ki tinorohan daba.
17 Sinpangan na, nangtoktos marahem, as nakabata na syad inawan na
a, ‘Ari sa magsobsobraanan so kanen adipen saw do bahay ni āmang ko,
ki yaken, cha ko naya dya a madiman do kapteng!
18 Maganaganay āno, an maybidi ako na di āmang, as kaibahey ko sya
dya a, Āmang, pakawanen mo pa yaken, ta nakagatos akos taywara do
salapen no Dyos kan akma saw dyimo.
19 Maikari ako paba a maibidang a asa a anak mo. Ibidang mo na yaken
a asa dyirad tobotoboyen mo saya.’
20 Do nakatayoka naw a nangtokto so nyaya, naytēnek as nakapaybidi
narana do bahay ni āmang na.
“Ki do katinyi naranaw, nailasin āmang na a iyaw anak naw maypaypas-
ngenaw do bahay da. Naāsot nakāsi syan āmang na, kan nyeng a nayyayo
kan yangay na kinepkep, as nakadadek na sya.
21 Ki do dawri, binata na di āmang na a kāna, ‘Āmang pakawanen mo
pa yaken, ta nakagatos akos taywara do salapen no Dyos kan akma saw
dyimo. Sichangori, maikari ako paba a maibidang a asa dyirad anak mo
saw.’
22 Ki binata ni āmang na dyirad tobotoboyen na saw a kāna, ‘Makalisto
kamo a mangay a manghap so kagaganayanaw a laylay, as kaipalaylay nyo
syad anak kwaya. Singsingan nyo, kan sapatosan nyo.
23 Katayoka no nawri, yangay nyo a apen a partyen katatabanaw a baka,
ta magpasken ta a magragragsak.
24 Ta bāli, akmay nadiman nya anak ko, ki sichangori, nagongar. Akmay
nabo, ki nachichwasan.’ Nyaw binata ni āmang na. Do dawri, inrogi daw
nagragragsak.
25 “Ki myan do bengkag kakteh naw a matoneng. Ki do kapakasngen
naranaw do bahayaw do kasabat naranaw, madngey naw toktokaraw, kan
naboya na pa saw maychatatadaw.
26 Sinpangan na, tinawagan naw asa dyirad tobotoboyen daw, as
nakaiyahes na sya an āngo mapariparinaya.

27 Ki tinbay no tobotoboyenaw a kāna, ‘Naybidi danaw ādi mwaw.
Dawa, inpartyan āmang mo so katatabanaw a baka, ta nawara abos
nakaparoparwan.’
28 Maynamot do dyaya naparin, oltimo a solin matonengaw a anak na,
kan makey paba somdep do bahayaw. Dawa, minohbot si āmang na a
nangahwahok sya a somdep.
29 Ki tinbay nas āmang na a kāna, ‘Papira dana katawen ko a akmay
adipen a magsirsirbi dyimo, kan polos a abo sinokir ko a inbilin mo dyaken.
Ki aran komwan, malidyat paya a aran orbon pan kalding intoroh mo
dyaken a polotan namen kan siraw sit ko saw?
30 Ki sichangori, iyaw nyaya anak mo a somnabat a ginasto naw kwarta
mo do mababakes, ki inpartyan mwaya, kan iya payaw katatabanaw a
baka?’
31 “Ki binata ni āmang na dya a kana, ‘Anak ko, maawātan mo abawri
a imo, ki nachischisyay kaba dyaken, kan tabon dyira ko, ki bāli dyira mo
na?
32 Sichangori, chasoyot ta, ta bāli nadiman kakteh mwaya, ki minirwa
nagongar, as kan nabo, ki nachichwasan.’ Nyaw inlawlawag ni āmang
na.”

16

No Pangarig Do Masikap A Mangaywan

1 Do dawri, tinongtong ni Jesos nangibahey dyirad nanawhen naw
so nyaya pangarig: “Myan asa baknang, kan myan tobotoboyen na a
pinagaywan na siras warawara naw. Ki sinpangan na,, myan nangi-
padamag a iyaw pinagaywan naw so warawara na, ki gasgastwen naw
kinabaknangaw ni āmo na.
2 “Do nakadamagaw syan āmo naw, inpatawag naw tobotoboyen naw,
as nakabata na sya dya a kāna, ‘Āngo madamdamag kwaya pariparinen
mo? Itoroh mo na tābo dyaken listaanaw no tabo warawara ko, ta imo
pabaw mangaywan.’
3 “Ki do dawri, binatan tobotoboyenaw do aktokto na a, ‘Ayya! Āngo
paro maganay a parinen ko sichangori, ta pakarohen naranaya yaken āmo
kwaya? Marawa kwabayaw maychadi tan myan paychichwasan ko, as kan
masnek akwaya a magpalpalimos. Ay samna!
4 Ay on, chapatak ko naw parinen ko tan myan sit ko a siranchiw
manghap dyaken do bahay da anchan mapakaro ako do dya a tarabako
ko.’
5 “Ki no pinarin na, tinawagan na sa tayitayisa tabo nakaōtangaw di āmo
naw, kan binata na do dāmwaw a nanahsan na a kāna, ‘Papiraw kāron
ōtang mod āmo kwaw?’
6 Ki initbay no nakaōtangaw a kāna, ‘Asaw a gasot a kaangang a lana.’ Ki
binatan tobotoboyenaw, ‘Ni! Chaw risibo mo. Maydisna ka, kan kalistwan
mwa itolas a dadima poho lang a kaangang.’
7 Sinpangan na, inyahes naranad asaw a, ‘Na, imo! Papiraw ōtang mo?’
Ki initbay na, ‘Na, asaw a ribo a salop a trigo.’ Ki binata no tobotoboyenaw
dya, ‘Ni! Chaw risibo mo. Itolas mo a wawaho a gasot.’
8 “Ki do nakapaybidi naw do āmo naw, ki pinadayawan āmo naw
kasikapaw no makositaw a tobotoboyen na.* On, ata, masiksikap ngamin
tawotawo saya a dya manganohed do lobongaya a mangisagāna so

* **16:8 16:8** Sikap abaw dayāwen nyaya pangarig, an dya iyaw kagaget no tawo a mangisagāna so masakbayan da.

bokod daw a kaydamnayan kan tawotawo saya a masedangan danas pangtoktwan.
9 “Ki no bata ko dyinyo, madadam kamo do nainlobongan saya a
kinabaknang nyo tan myan sit nyo. Ta anchan abo danaw sirbi no
kinabaknang nyod lobongaya, ki rawaten danchi inyo a siraragsak do abos
pandan a yanan nyo do hanyit.
10 Ki no tawo a mapagtalkan do dēkey, maparin a maitalek dyaw arwaro.
Ki iyaw makosit do dēkey, mangamangay dananchi an rakoh.
11 Dawa, an dyi kamo a napagtalkan do kinabaknang do lobongaya,
mapagtalkan kamori do oyod a kinabaknang do hanyit?
12 Masaw a an dyi kamo a mapagtalkan do dyi nyo a dyira, myanoriw
maitoroh dyinyo a dyira nyo a mismo?
13 “Abaw tobotoboyen a makapayrayay a magsirbi do dadwa āmo,
ta mangwan ipsok naw asaw, as chadaw naw asaw, mana dayāwen
naw asaw, as pachimadekeyan naw asaw. Masaw a maparin nyo aba
pagsirbyan Dyos kan kinabaknang nyo.” Iyaw nyaw binatan Jesos dyira.
14 Ki do nakadngey dan Parisyo saw so nyaya a binatan Jesos, inoyaw
da, ta an sira, ki ropa san kwarta.
15 Ki binatan Jesos dyira a kāna, “Ipaboya nyo dyirad tawotawo saya
a malinteg kamo, ki chapatak no Dyos iyaw myanaw do aktokto nyo. Ta
siraw inbidang nyo a taywara mapateg dyinyo, ki nawriw inbidang no
Dyos a makababa dya.†
16 “As no maynamot do kapagtongpalaw so Linteg ni Moyses‡ kan iyaw
kapagtongpalaw so intolas daw no propīta kaychowa, siraw nyaya, ki
naikasaba sa a nanda lang do kachimpwaw ni Juan Mamonyag. As
nangrogi dana do dawri, no maikaskasaba dana do tabo a tawotawo, ki
iyaw Maganay a Dāmag a maynamot do pagtorayan no Dyos. As tabo
tawotawo, ki piliten daw somdep tan sakangwan makasdep sad pagtorayan
na.
17 Ki aran komwan, maydaydamnay a mabo hanyit kan tana kan iyaw
aran asaw lang a katiping a Linteg.
18 Akmas naibaheyaw a maynamot do kapachikabahay, no aran sino a
mapasyay so baket na, as mangabahay so matarek, ki makagatos do baket
naw a nanma so kapachikamalala. Komwan paw no machikabahayaw do
mabakesaw a pinasyay ni lakay na, ki makagatos so kapachikamalala.”

Iyaw Baknang Kan Si Lasaro

19 Do dawri, tinongtong ni Jesos naychirin dyira a kāna, “Myan
asa baknang a kararaw a maylaylay so mangingina kan naybibyay a
mabarayoboy.
20 “Ki myan asa mapobri a machilimlimos a mayngaran so Lasaro, as
kan iya, ki nahapot no korad. Do kararaw yangay da a pinapoktad do
rowanganaw no bahayaw no baknang.
21 Rakoh hahawen na a myan pakono kanen na do mapaychahesdayaw
no baknangaw do lamisaan naw. Aran siraw chito saw, ki yangay da
tinapotaposan kolad na saw.
22 “Do nakadimanaw ni Lasaro, inyangay dan anghilis saw do yananaw
ni Abraham. Otro, nadiman paw baknangaw, ki yangay da intanem.
23 Ki do kayan naranaw do Hades a pangnanayan daw no nadiman,
oltimo dana a malidyalidyatan baknangaw. Do dawri, tomnangay, as kan

† **16:15 16:15** 1 Sam. 16:7 ‡ **16:16 16:16** No Linteg ni Moyses, ki siraw dāmwaw a dadima a libro do Biblya a mangrogi do Genesis a mandad Deoteronomyo.

naboya nas Abraham do matengaw a yanan, kan myan sa maytalin kan Lasaro.
24 Ki inngengey no baknangaw a kāna, ‘Āma Abraham! Chāsim pa yaken, ta toboyen mo pas Lasaro a mangbasa so kakamay na, ta yay na pa pahanebneban rida kwaya, ta oltimo danaya lidyat kod apoyaya.’
25 “Ki binatan Abraham dya a kāna, ‘Anak, nakmen mo a imo, ki naybibyay ka maydamnay kan mabaknang. Ki si Lasaro, ki natotook. Changori, cha dana dya masoyosoyot, kan imo machitadi ka na matotook.
26 Asa pa, aryayaw marahem a pangpang do naypawan taya tan dyi kami a makangay dyinyo daw, as akma saw a abaw makangay dyamen a yapo dyinyo daw.’
27 “ ‘Na, amnan komwan, chāsim pa yaken, ta akdawen ko pa dyimom āmang a toboyen mos Lasaro a mangay do bahayaw ni āmang ko,
28 tan yangay na sa ballaāgan dadima saw a kakakteh ko daw a mahahakay, ta āngo nchan mangay sad katotookan kwayas changori.’
29 “Ki tinbay ni Abraham a kāna, ‘Aryaw Lintegaw ni Moyses a myan dyira as kan siraw intolas daw no propītaw a mangbagbaga sira. Nolay mo saw kakakteh mwaw a omadngey sira.’
30 “Ki binata na a kāna, ‘Ay, engga mo Āma Abraham. Anohdan dabanchi a polos nawri, malaksid an myan magongar a mangay a mangibahey dyira. Nawrinchiw kapagbabāwi da do gatogatos da.’
31 “Ki inatbay ni Abraham a kāna, ‘On, ki an dyi da anohdan iyaw Lintegaw ni Moyses kan siraw intolas daw no propīta saw, ayket na, aran myan paw magongar a mangay dyira, alit na mapanganohed mo saba.’ ”

17

Siraw Pakayapwan Kapaygatos (Mt. 18:6-7, 21-22; Mk. 9:42)

1 Sinpangan na, binata pan Jesos dyirad nanawhen naw a kāna, “Iyaw solisog a makapaygatos, ki syirto a mawara do kāda tawo. Ki kapakāsi pan tawowaw a pakayapwan gatos!
2 Maganaganay pa adayo an mapaytanan so bato a gilingan lagaw naw no nawri a tawo, as kaitapwak syad tāw kan iyaw mangsolisogaw tan makagatos aran asa dyirad mawnged pa saya do kapanganohed da dyaken.
3 Dawa, magannad kamo. An myan makagatos a asa a rarayay mo a manganohed, bagbagaan mo nakagatosaw. An magbabāwi, pakawanen mo.
4 Aran maypapito a makagatos dyimo do asa karaw, as an kāda makagatos, ki mangdaw so kapakawan mo sya, machita a pakawanen mo.”

No Bīleg No Anohed

5 Ki do dawri, binata dan apostolis saw di Āpo a kāna, “Parakohen mo paw kapanganohed namen.”
6 Ki binata ni Āpo Jesos dyira a kāna, “An myan kapanganohed nyo a akmas kadēkeyaw no botoh no mostasa, maparin nyo a ibahey do dawri a kayon tanyod a, ‘Bagoten mo atngeh mwaya, as kaimoha mo syad tāw,’ ki manganohed anchi dyinyo.”

No Rebbeng No Tobotoboyen

7 Tinongtong ni Jesos naychirin dyira a kāna, “Kaspangarigan, myan asa dyinyo a myan so tobotoboyen a magar–arado mana magpaspastor so karniro, āngo imandar nyo dya parinen na an somabat? Batahen nyori dya a, ‘Kalisto ka, ta mangay ka na maydisna a koman’?

8 Syimpri engga, basbāli a batahen nyo dya a, ‘Manotong ka na, kan
mangay ka na magsokat, ta imonchiw mangidasar anchan koman ako. Ta
anchan tayoka ko na, maparin mo nanchiw koman kan minom.’
9 “An natongpal sa tabon tobotoboyenaw nyaya a naitoboy dya, pagya-
manan paro no āmo naw? Polos!
10 Dawa, komwan kamo pakono a manganohed do Dyos. An maparin nyo
tabo inbilinaw dyinyo no Dyos, iktokto nyo abaw nawri a nakapagtongpal
nyo a mangyangay so pakaidaydayawan nyo, basbāli pakono a akma syay
ibahey nyo: ‘Tobotoboyen kami lang a dya maikari, kan tod namen lang a
tongpalen bilbilin sayan Āpo, ta nawriw rebbeng namen.’ ”

Pyahen San Jesos Asa Poho Saw A Nagliproso

11 Do dawri, do katongtongaw ni Jesos so mangay do Jerosalem, nayyam
do naypayawanaw no probinsya no Samarya kan Galilya.
12 Ki do nakapakarapit naw do asaw dyirad baryo saw, nakabayat so asa
poho a nagliproso. Naytēnek sa do midyowaw so mabawa,
13 as nakaingengey da sya a kon da, “Jesos, Āpo, chāsim pa yamen!”
14 Do nakaboyaw siran Jesos, binata na dyira a kāna, “Mangay kamo a
mapaboya dyirad papadi saw.”* Do kadama daw a mayam do dawri, ki
napyan sa.
15 Sinpangan na, do nakadlawaw no asaw a napyan, nanyeng a naybidi
a nangingengengey so dāyaw no Dyos.
16 Naydogod do salapenaw ni Jesos, as nakapagyaman na. Ki iyaw nawri
a tawo, ki asa Samaritano.
17 Inatbay ni Jesos a kāna, “Asa poho sabawriw napyanaw? Nangayan
dan sasyam?
18 Asyo saya naybidiw kadwan saw a nagyaman do Dyos? Naybadiwaya
naybidi iyaw dyi aya a Jodyo?”
19 Do dawri, binatan Jesos dya a kāna, “Maytēnek ka kan mayam ka na,
ta napyan ka na a maynamot do anohed mwaya.”

Iyaw Kangay No Pagtorayan Dyos
(Mt. 24:23-28, 37-41)

20 Sinpangan na, maynamot ta nanahahes sad Jesos papere saw a Parisyo
an āngo nchiw kangay no kapagtoray no Dyos, inatbay san Jesos a kāna,
“Mangay abaw kapagtoray no Dyos a pachirayayan makaskasdaawaw a
pangilasinan.
21 Asa pa, abanchiw makaibahey a, ‘Myan dya!’ mana ‘Myan dwadaw!’
Ta no kapagtoray no Dyos, ki mismo dana myan dyinyo sichangori.”
22 Do dawri, binatan Jesos dyirad nanawhen naw a kāna, “Myan anchiw
araw a changsah nyonchi yaken a maboya a Tawo a Yapod Hanyit do aran
pagripat, ki maboya nyo pabanchi yaken.
23 “On, myan sanchiw mangibahey dyinyo a kon da, ‘Aryaw dwadaw!’
mana ‘Aryaw dya!’ Ki manganohed kamo abanchi dyira, as kan
chichwasen nyo abanchiw nawri a bata da a yanan ko.
24 Ta akmas karanyagaw no kimat a nanyeng a masedangan may-
chamibit no kademdeman, ki komwan kangay konchi a Tawo a Yapod
Hanyit.
25 Ki sakbay no nawri a kangay ko, ki machita a manma lidyalidyaten da
yaken, as kan payparinen da yaken a akmaw abos sinpaspangan no myan
saya do dya kapotōtan.

---

* **17:14 17:14** Sigon do linteg da, siraw papadi, ki siraw mangikeddeng an malinis sa mana engga. Leb. 13; Lk. 5:14

26 Akmas kaparin daw no tawotawo saw do kachimpo ni Noyi, komwan
anchiw kaparin dan tawotawo anchan araw a kangay ko a Tawo a Yapod
Hanyit.
27 Ta sira, ki nāw da komninan kan naybobok kan naychakabahay a
nandad nakasdepaw ni Noyi do biray naw. Ki do dawri, nawaraw layos,
kan nahmes sa tabo.
28 “Komwan paw kaparin daw do kachimpo ni Lot. Do dawri, siraw
tawotawo saw, ki komninan kan naybobok sa. Naglaklako sa, as kan
gomnatgātang sa. Naymohamoha sa, as kan naybaybahay sa.
29 Ki do nakakaro danaw ni Lot do syodad a Sodoma, nanyeng a nasday
apoy kan asopri a yapod hanyit a nawriw nangdiman siras tabo tawotawo
saw daw.
30 Komwan anchiw maparin do arawaw a kapaybidi ko a Tawo a Yapod
Hanyit.
31 “Do dawrinchi a araw, iyanchiw myan do papagaw no bahay na, ki
dyi dana pakono maybabalay a somdep a mangay a manghap so warawara
nad irahemaw no bahay na a iyonot na. Masaw myanaw do bengkag naw,
dyi dana pakono a somabat.
32 “Naknakmen nyo naparinaw do baketaw ni Lot!†
33 “Ta no sino a mangipateg so byay nad tanaya, alit na mabo na. Ki no
tawo a madiman a maynamot do kapanganohed na dyaken, myan anchiw
byay na abos pandan a itoroh no Dyos dya.
34 “Ibahey ko pa dyinyo a an mairana an mahep kangay ko, myan
sanchiw mayoknod a mahap asa, ki mabidin anchiw asa.
35 Masaw a myan sanchiw dadwa mababakes a manggiling. Mahap
anchiw asaw, ki mabidin asaw. [
36 Komwan anchi a an myan saw dadwa mahahakay do bengkag, mahap
anchiw asaw, ki mabidin asaw.”]‡
37 Ki do dawri, nanahes saw nanawhen naw, kan binata da dya a kon
da, “Na, dinonchiw kaparinan nyaya mo Āpo?”
Ki inpangarig ni Jesos dyira a kāna, “Aran dino a yanan bangkay,
dawrinchiw kakpehan dan agila a omsitsit sya.”

18

No Pangarig Maynamot Do Bālo A Mabakes Kan No Hwis

1 Inistorya pan Jesos dyiraw nyaya pangarig tan pirmi sa a maydasal kan
tan dyi sa maopay.
2 Binata na dyira a kāna, “Myan asa hwis do asa idi, kan abaw kāmo na
do Dyos. Masaw a abaw anyib nad kapayngay na tawo.
3 “Ki myan asa bālo a mabakes do dawri a idi a pirmi a mangay a
machikakaāsi so sidong no hwisaw. Batahen na dya a kāna, ‘Sidongan mo
pa yaken a mangikalintegan so inawan ko do manglidyalidyataw dyaken.’
4 “Ki nahay dana mangangay, ki maskeh hwisaw a mangikeddeng so
maynamot do dawri a kāso no bālwaw. Ki sinpangan na,, nakaktokto
hwisaw, kan binata na do aktokto na a, ‘Abayaw kamwamwan kos Dyos,
kan abayaw bigbigen kwa tawo.
5 Ki maynamot ta magsardeng abaya mangorihir dyaken nya bālo,
ikalintegan ko pa tan dyi dana manghopag do kanāw naya a maybibidi
dya.’ ”

† **17:32 17:32** Gen. 19:26 ‡ **17:36 17:36** Nya birsikolo, ki aba do kadwan saw a manyoskripto.

6 Do dawri, binata ni Āpo Jesos dyira a kāna, “Adngeyen nyo chinirinaya
no dyaya malinteg a hwis.
7 An chapatak no hwisayaw manyidong, mangamangay abawri a
mangikalintegan Dyos siras tawotawo na saw a kararaw kan kahahep a
mangdakdaw dya? On, paybabalay nabanchi a polos manoroh dyira so
sidong na.
8 No bata ko dyinyo, nanyeng na sanchi a torohan so kalintegan da.
Ki aran komwan, anchan mangay ako a Tawo a Yapod Hanyit, myan
paronchiw madasan kwa manganohed do tanaya?”

No Parisyowaw Kan No Magsingsingiraw So Bwis

9 Binata pan Jesos nyaya pangarig dyirad tawotawo saw a ad–adda
masaray do mismo da a kalintegan kan mangiroromen so kapangay da
a tawotawo.
10 Binata na a kāna, “Myan saw dadwa mahahakay a nangay a naydasal
do Timplo. Iyaw asaw, ki Parisyo, as magsingsingir so bwis asaw.
11 “Sinpangan na, do kayan daranaw do irahem, naytēnek Parisyowaw,
as nakapaydasal na a maynamot do mismo na inawan a kāna, ‘Āpo Dyos,
magyaman ako dyimo, ta akma kwaba siras kadwan saya tawo a maagom,
makosit, kan machikamkamalala. Magyaman ako pa, ta akma akwabas
tawowaya daw a magsingsingir so bwis.
12 Maypirwa ko a magayonar do kāda lawas, as kan itoroh ko paw
apagkapollo no tabo a maganansya ko.’ Nawriw binatan Parisyowaw.
13 “Ki iyaw magsingsingiraw so bwis, ki naytēnek do mabawa so dēkey,
as kan polos a dyi na maipreng ropa na do kasnek na, basbāli a dinandanog
naw barōkong na, as nakabata na sya a kāna, ‘Āpo Dyos, chāsi mo yaken,
ta aro gatogatos ko!’
14 “Ibahey ko nyaya dyinyo: Iyaw magsingsingiraw so bwis, ki iyaw
somnabat a naibidang dana a malinteg do salapen no Dyos, as iyaw
Parisyowaw, ki polos. Ta aran sino a mapatohos so inawan na do salapen
no Dyos, ki masnekan anchi. As no mapabodis so inawan na, ki iyanchiw
mapatohos.”

No Kabindisyon Ni Jesos Siras Adedekey
(Mt. 19:13-15; Mk. 10:13-16)

15 Myan paw naypisa do asa karaw, inyangay da sad Jesos siraw tagibi da
saw tan saliden na sa a bindisyonan. Ki do nakaboya daw siran nanawhen
na saw, ki pinaydabdab da sa.
16 Do dawri, pinaypasngen san Jesos tagibi saw, as nakabata na sya
dyirad nanawhen na saw a kāna, “Palobosan nyo saw adedekey saya a
mangay dyaken, kan baywan nyo saba, ta siraw akma syay a adedekey
akin dyira so pagtorayan no Dyos.
17 No ibahey ko dyinyo, ki oyod. No aran sino a dya machiyengay so
kapangrawat so pagtorayan no Dyos a akmas kapangrawataw no nya saya
adedekey, sigorādo a mairaman abanchi daw.”

No Baknang A Tawo
(Mt. 19:16-30; Mk. 10:17-31)

18 Ki myan daw asaw a torayen dan Jodyo saw, as kan inyahes na di Jesos
a kāna, “Mo maganay a Maistro! Āngo machita a parinen ko tan madyira
ko byay a abos pandan?”
19 Ki binata ni Jesos dya a kāna, “Āngo ta pangaranan mo yaken so
maganay? Abaw maganay, an dya iya lang Dyos.

20 Chapatak mo na saw bilbilinaw do linteg: ‘Machikamalala kaba,
mangdiman kaba, manakanakaw kaba, mangipaneknek kabas bayataw,
as kan dayāwen mo saw inyapwan mo saw.’ ”*
21 Ki binatan mahakayaw a kāna, “Yapo pa do kadēkey ko a tinongtong-
pal ko na sa tabo nyaya bilbilin.”
22 Do nakadngeyaw ni Jesos so initbayaw no mahakayaw, binata na
dya a kāna, “Ari paw asa pagkorāngan mo. Yangay mwa ilāko a tabo
kinabaknang mwaw, as kaibinglay mo sya dyirad mapopobri saw so
naglakwan mwaw tan myan anchiw kinabaknang mod hanyit. Katayoka
na, monot ka dyaken.”
23 Do nakadngeyaw no mahakayaw so nawri a binatan Jesos dya,
nagmamayo maynamot ta taywaras kabaknang.
24 Ki do nakaboyaw ni Jesos so mamayowaw no baknangaw, binata na
a kāna, “Ay, āngo a kalidyat no myan sayas kinabaknang a somdep do
pagtorayan no Dyos!
25 Maydaydamnay kapayhawos no binyay a kamilyo do wayan rayem
kan kasdep no mabaknang do pagtorayan no Dyos.”
26 Ki siraw nakadngeyaw daw so nya a binatan Jesos, inyahes da a kon
da, “Na, an komwan, sino dana paronchiw maisalakan?”
27 Ki tinbay sa ni Jesos a kāna, “No dya maparin a pamosposan tawo, ki
maparin do Dyos.”
28 Ki binata ni Pedro, “Namna! Maypāngo kami na? Kinarwan namen
dana sayaw pamilya namen do nakawnot namenaya dyimo!”
29 “Naon!” kānan Jesos dyira. “No ibahey ko dyinyo, ki oyod. No aran
sino a tawo a omkaro so bahay na, baket na, kakakteh na saw mana
inyapwan mana anak na saw a maynamot do pagtorayanaya no Dyos,
30 ki arwaro panchiw rawaten na do kayan na paw a sibibyay sichangori,
as kan do kapanawdyan anchi a araw, ki rawaten nanchiw byay na a abos
pandan.”

Pitdwen Jesos A Ibahey Kadiman Kan Kapagongar Na (Mt. 20:17-19; Mk. 10:32-34)

31 Sinpangan na, pinachibawa ni Jesos asa poho saw kan dadwa
nanawhen na, as nakabata na sya dyira a kāna, “Adngeyen nyo. Somonget
ta na do Jerosalem, kan matongpal dananchi daw tabo intolas daw no
propīta saw do kaychowa a maynamot dyaken a Tawo a Yapod Hanyit.
32 Maiparawat akonchi dyirad Dya–Jodyo, as kan oy–oyawen danchi kan
asnesnekan danchi yaken, as kan chichipan danchi yaken.
33 Sapsaplitan danchi yaken, as kan dimanen danchi yaken, ki mabyay
akonchi a mirwa do chatatdo naw a araw.”
34 Ki polos a dyi da naawātan nanawhen naw chakey naya a batahen, ta
naitayo dyira. On, aba polos kapakaāwat da daw.

Pyahen Jesos Bolsekaw A Magpalpalimos (Mt. 20:29-34; Mk. 10:46-52)

35 Do kasngen daranaw da Jesos do Jeriko, myan do payisaw no rarahan
asa bolsek a maydisna kan magpalpalimos.
36 Ki do nakadngey naw sya a aro saw homabas a tawotawo, inyahes na
a āngo mapariparin.
37 Ki inbahey da dya no tawotawo saw a iyaw homabasaw, ki si Jesos a
taga Nasaret.

---

* **18:20 18:20** Eks. 20:12-16; Deot. 5:16-20

38 Ki do nakadngey naw sya, inyagagay no bolsekaw a kāna, “Jesos a
kapotōtan ni Āri Dabid, chāsim pa yaken!”
39 Ki pinaydabdab dan myan saw do salapenaw daw, kan inbahey da
a magolimek, ki alit na naypataywaraw nakaiyagagay na sya a kāna,
“Kapotōtan Āri Dabid, chāsim pa yaken!”
40 Do dawri, nagsardeng si Jesos do kayam naw, as nakaibilin na sya
a paypasngen da. Ki do nakapakasngen naranaw, inyahes ni Jesos dya a
kāna,
41 “Āngo chakey mo a parinen ko dyimo?”
Ki binata na, “Āpo, chakey ko makaboya.”
42 Do dawri, binata ni Jesos dya a kāna, “Makaboya ka na, ta maynamot
do nakapanganohed mwaya, ki napyan ka na.”
43 Ki do dawri, nyeng a nakaboyaw bolsekaw, kan minonot dana di
Jesos a nāw na mangidaydayaw so Dyos. Do nakaboya daw no tabo
tawotawowaw so nawri a naparin, nachitaha sa nangidaydayaw so Dyos.

19

Si Jesos Kan Si Sakeo

1 Katayokan nyaya, somindep do syodad a Jeriko, as kan nagkelsat a
kominwan do Jerosalem.
2 Ki myan daw asa mabaknang a tawo a mayngaran so Sakeo a iya, ki
asa pangolo dan magsingsingir saw so bwis.
3 Do kadamaw ni Jesos a homabas, rakoh kakey ni Sakeo a makaboya an
sino si Jesos, ki maboya naba maynamot ta pandek kan masyasidin saw
tawotawo.
4 Dawa, kinmah na saw tawotawo saw, kan komnayat do asaw a
sikamoro a kayo a mayaman Jesos tan sakangwan maboya na.
5 Ki do kanmwaw ni Jesos si Sakeo, tinangay na, as nakabata na sya dya
a kāna, “Sakeo, alistwan mo gomchin daw, ta mangay ako a machidagos
do bahay mo sichangori.”
6 Do nakadngeyaw ni Sakeo so nawri a binata ni Jesos dya, naybabalay
paba, kan nyeng na inalistwan gominchin, as kan chinasoyot na rinawat
si Jesos.
7 Maynamot do dyaya naparin, dinabadabay dan tabo saw a nakaboya
sya a kon da, “Pi! Pabisbisītaya do tawowaw a maibidang a aros gatos!”
8 Do dawri naytēnek si Sakeo do salapen na, as nakabata na sya di Āpo
Jesos, “Āpo, sichangori, itoroh ko godwan warawara ko dyirad mapopobri
saya, as siraw kinosit ko saw do nakasingir kwaw sira, paypipaten kwa
paybidyen dyira.”
9 Ki binata dya ni Jesos a kāna, “Changori a araw, nangay kaisalākan do
dyaya pamilya, ta nanganohed nya tawo a akmas nakapanganohedaw ni
Abraham a kapoonan na.
10 Ta yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki iyaw nyaw nangayan ko dya
lobong, iyaw kangay kwa omchichwas siras nabo saw tan isalākan ko sa.”

No Pangarig Maynamot Dyirad Plata A Balitok
(Mt. 25:14-30)

11 Do kadama daw no tawotawo a mangadngey so nya, pinadngeyan sa
ni Jesos so asa pa pangarig. Komwan pinarin na, ta masngen dana sa
do Jerosalem kan maynamot ta hahawen dan tawotawowaw a īto danaw
kasiknan no kapagtorayaw no Dyos.

12 Binata na dyira a kāna, “Myan asa tawo a matohos so toray a nagplano
a magbyahi do mabawa a tana a dawrinchiw pakakoronaan na a asa a āri.
Do katayokaw no nakapayparin da sya a asa āri, ki somnabat do mismo
naw a tana.
13 Ki do sakbayaw a kakaro na, tinawagan na saw asaw a poho dyirad
tobotoboyen naw, kan tinayitayisa na sa nangitalekan so plata a balitok,*
as nakabilin na sira a kāna, ‘Ni! Apen nyo a inigosyo nyaya ranan kwa
mawara.’
14 “Ki iyaw nyaya tawo, ki oltimo a dyi da makden kaidyan na saw, ta
ipsok da. Dawa, nanoboy sas somnarono dya a nangay a nangibahey syad
impiradoraw a bata da, ‘Āpo Impirador, chakey namen abaw nya tawo a
iyaw magāri dyamen.’
15 “Ki naipapilit dabaw chakey daw no mangipsokaw sya, as naybidi iyaw
torayen daw a nakoronaan dana. Ki do nakawara naw, inpatawag na saw
tinorohanaw so plata a balitok tan yahes na dyira an papiraw naganansya
no intoroh naw dyira.
16 “Ki nangay nanomaw a natorohan, kan binata na, ‘Āpo, yapo do
intalek mwaw dyaken, nakaganansya kwaw so asa poho pa a plata a
balitok.’
17 “Ki binatan āryaw dya a kāna, ‘Maganayayaw pinarin mwaya, kan
managtongpal kaya tobotoboyen! Maynamot ta mapagtalkan ka do dēkey
a bānag, pagtorayen konchi mo do asa poho a idi.’
18 “Sinpangan na, nachitadi a nangay somaronwaw a tobotoboyen, kan
binata na, ‘Āpo, chayaw plataw a intoroh mo, kan nakaganansya kwaw so
dadima pa plata a balitok.’
19 “Do nakadngeyaw syan āryaw so binataw no tobotoboyen naw, binata
na dya a kāna, ‘Pagtorayen konchimo do dadima idi.’
20 “Ki nangay chatatdo daw, kan binata na, ‘Āpo, chayaw plata mwaw.
Pinongosan kwaw so panyo, as nakakapya ko sya,
21 ata, chapatak kwaw a masosolyen ka, dawa, chamo kwaw imo.
Nawryayaw chabalay mo machichami kan magranyi kayas dyi mwa
inmoha.’
22 “Ki do dawri, binatan āryaw dya a kāna, ‘Oltimo kayas karahet a
tobotoboyen! Dosaen koymo maynamot do bokod mo saya chirin, ta
chapatak mo naya masosolyen ako, as kan chapatak mo a nawriw chabalay
ko machichami kan ranyen ko aran dyi kwa inmoha.
23 An komwan chapatak mo, āngo ta pinasdep mwaba do bangko kwarta
kwaw tan sakangwan myan nahap ko kontodo anak na do kapaybidi
kwaya?’
24 “Ki binata no āryaw dyirad tawotawo saw a maytēnek daw a kāna,
‘Apen nyo kwarta kwaw dya, ta itoroh nyo do nakaganansyaw so asa poho.’
25 “Ki binata no tawotawo saw a, ‘Namna, Āpo! Ari danayaw asa poho
a plata na!’
26 “Ki binatan āryaw, ‘No ibahey ko dyinyo, ki no tawowaw a myan so
mapariparin, ki arwaro maitoroh dya. Ki no abos mapariparin, aran iyaw
dēkeyaw a myan dya, ki mapakaro panchi dya.
27 Changori, yanan dan kabosor ko saw a naskeh a mayparin ako a āri
da? Yangay nyo sa a dimanen do salapen kwaya.’ ” Nawriw binatan Jesos.

* **19:13 19:13** Do chirin Griego, ki “asa poho a mina,” as kan iyaw balor no asa mina, ki “asa gasot a dinaryo,” mana tangdan no asa a tawo do tatdo a kabohan.

No Maragsak A Kasdep Ni Jesos Do Jerosalem (Mt. 21:1-11; Mk. 11:1-11; Jn. 12:12-19)

28 Do nakatayokaw ni Jesos a nangibahey so nyaya pangarig, ki somnonget a nangay do Jerosalem, as kan minonot sa dyaw nanawhen naw.
29 Ki do nakapaypasngen daranaw do tokonaw a mayngaran so Olibo, do masngenaw do idi saw a Betpage kan Betanya, nanoboy si Jesos so dadwa dyirad nanawhen naw.
30 Binata na dyira a kāna, “Mangay kamo pa do masngenaya a idi do bitaya no rarahan, as anchan makarapit kamo daw, maboya nyonchiw naigalotaw a orbon no asno a dyi pa nasaksakayan. Obayan nyo, as kaiyangay nyo sya do dya.
31 An myan mangyahes dyinyo an anghen nyo asnwaw a obayan, ibahey nyo nyaya a, ‘Machita ni Āpo a pagsakayan na.’ ”
32 Sinpangan na, nayam dana saw natoboyaw, as kan nasarakan daw tabo akmas binataw ni Jesos dyira.
33 Do kawbay daranaw so asnwaw, binatan akin binyayaw sya dyira, “Āngo ta obayan nyo orbonayan asno?”
34 Ki initbay da, “Machitaw ni Āpo.”
35 Sinpangan na, inyangay da do yananaw ni Jesos. Pinaap–ap da saw kagay daw do orbonaya, as nakapasakay das Jesos.
36 Do dawri, do kayam danaw no nagsakayanaw ni Jesos a orbon asno, binolay dan tawotawo saw kagay da saw do rarahanaw.
37 Ki do nakapakasngen daranaw do Jerosalem, do rarahanaw a mosok a yapo do tokon a mayngaran so Olibo, nangngengengey sa do soyot daw aro saw a mononot dya, kan magdaydayaw sa do Dyos a maynamot do aro saw a makaskasdaaw a naboya da.
38 Inngengengey da a kon da, “Madaydayaw kan maitoroh pakono bindisyon do Āryaya a tinoboy ni Āpo Dyos a pinakainawan na! Madaydayaw si Āpo Dyos do katotohosan a hanyit, ta naychapya dana saw tawotawo kan Dyos!”
39 Ki binata da di Jesos no kadwan saw a Parisyo a nachikpekpeh do yanan daw no tawotawo saw a kon da, “Maistro, pagsardengen mo pa saw nanawhen mwaya.”
40 Ki tinbay san Jesos a kāna, “Ibahey ko dyinyo a an penpenen ko sa, iyagagay dan bato sayaw kapagdayaw da do Dyos.”

Tanyisan Ni Jesos Jerosalem

41 Do kasngen daranaw da Jesos do syodadaw no Jerosalem, naychahoho si Jesos do nakaboya naw sya.
42 Binata na a kāna, “Ay-ay pīman, inyo a taga Jerosalem, imbes a chapatak nyo pakono sichangori an āngo masisita a parinen nyo tan sakangwan makapachikapya kamo do Dyos! Ki enggaya, ta ari nyo paya a dya mailasin, as kan sichangori, ki naitayo dana dyinyo.
43 Myan anchiw araw a dibonen daynyo no kabosor nyo saw, as kan balaten danchi inyo a gobaten, kan abanchya polos maparin a payaywan nyo.
44 Paypisahen danchiw syodad nyo a rarayawen kan tabo saw tawotawo a omyan daw. Abanchi a polos akdahen da a machidket a bato do sigodaya nakapatnekan syodad nyo maynamot ta polos nyo a dya bigbigen chimpwaya kangay no Dyos a mangisalakan dyinyo.”

No Kangay Ni Jesos Do Timplo
(Mt. 21:12-17; Mk. 11:15-19; Jn. 2:13-22)

45 Do nakapakarapitaw ni Jesos do Jerosalem, somindep do atataw no
Timplowaw. Sinpangan na, pinahbot na saw maglaklakwaw.
46 Nyaw binatan Jesos dyira a kāna, “Myan naitolas do Masantwan a
Tolas a kāna, ‘No bahay ko, ki yanan a paydasalan no tabo tawotawo.’† Ki
inyowaya, ki pinayparin nyowaya bahay dan manakanakaw.”
47 Makayapod dawri, kararaw si Jesos a nangay a nangnanawo do
Timplo. Ki siraw matotohos saw a papadi kan siraw mangnanawowaw
so linteg, as kan siraw panglakayen daw no tawotawo, chinichwas da an
maypāngo kadiman da sya.
48 Ki aran komwan, abaw gondaway da a maynamot ta mapasnek sa
mangadngey tawotawo saw so inanawowaw ni Jesos.

20

No Kapanahes Maynamot Do Toray Ni Jesos
(Mt. 21:23-27; Mk. 11:27-33)

1 Asa karaw, do kadamaw ni Jesos a mangnanawo do Timplo siras
tawotawowaw, kan mangikasaba so maynamot do Maganay a Dāmag, ki
inasngenan dan matotohos saw a papadi kan siraw mangnanawowaw so
linteg kontodo siraw panglakayen daw no Jodyo.
2 Binata da dya a kon da, “Ngay, ibahey mo pa dyamen maynamotaya do
pariparinen mwaya an dino nanghapan mos toray, mana sino nangmandar
dyimo a omparin siras syay?”
3 Ki tominbay si Jesos a kāna, “Sakbay a atbayen ko, ari paw iyahes ko
dyinyo. Ibahey nyo dyaken,
4 dino nakayapwan torayaw ni Juan a Mamonyag a mangbonbonyag:
yapo do Dyos mana yapod tawo?”
5 Ki nagsasarita sa kan nakatbatbayan da do katakatayisa dyira a kon
da, “Āngo itbay ta? An ibahey ta a, ‘Yapod Āpo Dyos,’ ki iyahes nanchyori
dyaten an āngo ta dyi ta nanganohed di Juan?
6 Ki an batahen ta a, ‘Yapod tawo,’ ay, kalalatan da yaten a agsidan tabo
tawotawo saya dya, ta anohdan daw si Juan Mamonyag a iya, ki asa oyod
a propīta no Dyos.”
7 As dawa, no initbay da chapatak daba an dino nakayapwan toray na.
8 Sinpangan na, binata ni Jesos dyira a kāna, “An komwan, ibahey kwaba
dyinyo an āngo toray ko a mamarin so akma siras nya.”

No Pangarig Maynamot Dyirad Magay-aywanaw So Obas
(Mt. 21:33-46; Mk. 12:1-12)

9 Sinpangan na, tinongtong ni Jesos nangibahey so nya pangarig dyirad
tawotawo saw daw a kāna, “Myan asa tawo a naymoha so aro a obas do
kaobāsan naw. Sinpangan na, inpaābang na dyirad pinagbantay naw, as
nakapagbyahi na so nahay.
10 “Do chimpo danaw no kapaychamomolas, tinoboy no nagpaābangaw
iyaw tobotoboyen naw a mangay dyirad nangipaābangan naw tan torohan
da so pinakadyira naw a binglay. Ki minalmalo da, kan pinaybidi da a aba
polos intoroh da dya.
11 “Sinpangan na, insarono narana tinoboy tobotoboyen naw a matarek.
Ki masaw a minalmalo da, kan inasnesnekan da, as nakapaybidi da sya a
polos a abo intoroh da.

† **19:46 19:46** Isa. 56:7; Jer. 7:11

12 “Ki pinitdo naranaw nanoboy. Ki binigabigaran darana, as nakaipoha
da sya do gaganaw no kaobāsan.
13 “Ki binatan akin dyiraw so kaobāsanaw, ‘Āngo paro parinen ko? Iya
paw chadaw kwaya anak ko toboyen ko, ta sigoro iya ngataw anyiben da.’
14 “Ki do nakaboya daw no machiab–ābangaw sya, nagtotolagan da a
kon da, ‘Iya danaw nyayaw mangtawidaw so kaobāsanaya. Yangay ta
dimanen tan dyaten danaw kaobāsanaya!’
15 “Sinpangan na, inpoha da do gaganaw no kaobāsan, as nakadiman da
sya.”
Do dawri, inyahes ni Jesos dyirad tawotawowaw a kāna, “Āngonchiw
parinen na dyira no akin dyiraw so kaobāsanaw?
16 Syimpri, yangay na sanchi a dimanen pinaabāngan naw so
kaobāsanaw, as kaipaābang nanchi sya do matarek.”
Ki do nakadngey daw syan tawotawo saw so nya a binatan Jesos,
binatabata da a kon da, “Dyi pakono a ipalōbos no Dyos nawri a maparin!”
17 Ki pinerreng san Jesos, as nakaibahey na sya a kāna, “Na, āngo chakey
a batahen nyaya a naitolas do Masantwan a Tolas a kāna,
‘Iyaw nawri a bato a inpoha dan mapatnek saw so bahay, ki nayparin a
iyaw kasisitaan a bato a mangpayit so nawri a bahay.’ ”*
18 “No aran sino a madodog do dawri a bato, mapotopototan anchi. Ki
aran sino a matopakan na, pitahen nanchi.”

No Kapanahes Maynamot Do Kapagbayad So Bwis (Mt. 22:15-22; Mk. 12:13-17)

19 Ki siraw mangnanawowaw so linteg kan siraw matotohos saw a
papadi, ki pinadas da tiliwen si Jesos do dawri a oras, ta maawātan da a
chinirichirin naw nyaya a pangarigan a pachikontra na dyira. Ki naparin
daba maynamot ta namo sa dyirad tawotawo saw.
20 As dawa, manyidechideb sa so maganay a chimpo da mangchamba sya
tiliwen, kan nanoboy sas ispya da a nangay a mangyahahes dya a akmay
maganay ranta daw dya tan myan pakayapwan da omtiliw sya an myan
maikontra atbay na kan tan nawriw pambar da a mangiparawat sya do
toray ni Gobirnador.
21 Dawa, nangay sad Jesos, as nakaiyahes da sya dya a kon da, “Mo
Maistro, chapatak namen a kosto tabo ichirin kan inanawo mo. Chapatak
namen pa a mangidomdoma kaba. Abaw matarek a inanawo mo, an dyi
lang a iyaw oyodaw a chakey no Dyos a parinen tawotawo.
22 Sichangori, ibahey mo pa dyamen an maikontra do linteg iyaw
kapagbayad namen so bwis do impirador do Roma.”
23 Ki maynamot ta chinapatak ni Jesos iyaw sikap daw, binata na dyira
a kāna,
24 “Mangipaboya kamo pa dyaken so plata.” Ki nangipaboya sa.
Sinpangan na, binata na dyira a kāna, “Sino akin ladawan kan akin ngaran
syay?”
25 Ki tinbay da, “Nas Impirador.”
Do dawri, binata na dyira a kāna, “Na, an komwan, itoroh nyod
Impirador dyira naw, as itoroh nyo do Dyos dyira naw.”
26 Ki nasdok daba polos si Jesos do kapaychiychirin naw do salapen no
tawotawo, as kan maynamot ta nasdaawan sa do atbay naw, naylilyak pa
saba.

---

* **20:17 20:17** Ps. 118:22; Epe. 2:20; 1 Ped. 2:6-8

No Kapanahes Maynamot Do Kapagongar (Mt. 22:23-33; Mk. 12:18-27)

27 Sinpangan na, myan saw nangay di Jesos a yapod gropo dan
Sadosyowaw a siraw Jodyo saw a makabata a dya mirwa mabyay nadiman.
28 Ki inyahes da dya a kon da, “Maistro, intolas ni Moyses nyaya linteg
dyaten a Jodyo a kāna, ‘An madiman iyaw asa mahakay a myan so baket
a abo pas pōtot, machita ahapen a kabahayen kakteh naw tan pototan na
so pinakaanak no kakteh naw a nadiman.’†
29 “Maganay nawri, ki myan sa kono papito a makakakteh a mahahakay.
Iyaw matonengaw, ki nangabahay, as kan sakbay a myan pōtot na,
nadiman.
30 Sinpangan na, no adyenaw no nadimanaw, ki kinabahay naw ipag
naw a bālo, as kan aran iya, ki nadiman a abos pōtot.
31 Masaw, naparin do chatatdo daw. Komwan pinarin da a natatadi a
nandad nakadiman da a tabo a papito a abos pōtot.
32 Do kapanawdyanaw, nadiman mabakesaw.
33 “Dawa, an komwan,” inyahes dan Sadosyowaw di Jesos, “sinonchi
dyiraw akin kabahay so nya mabakes anchan araw a kapagongar, ta
kinabahay daya tabon papito saya makakakteh nyaya mabakes?”
34 Ki binata ni Jesos dyira a kāna, “Maychakabahay saw tawotawo do
dya lobong,
35 ki siraw nadiman a maikari a magongar a matorohan so byay do
masakbayan, ki mangabahay pa sabanchi daw,
36 ta akma sanchi siras anghil saw a dya madiman. On, anak dana sa no
Dyos a nagongar dana.
37 “Ki an maynamot do kapagongar dan nadiman, aran si Moyses, ki
inpaneknek na a magongar sanchiw nadiman. Ta naitolas do Masantwan
a Tolas maynamot do somdesdebaw a kayo a tinawagan ni Moyses si Āpo
a ‘iyaw Dyos daw da Abraham, Isaak, kan Jakob.’‡
38 No chakey na batahen, ki iyabaw Dyos no nadiman, an dya iyaw Dyos
no sibibyay, ta do yanan no Dyos, ki sibibyay sa tabo tawo daw.”
39 Ki binata dan kadwan saw a mangnanawo so linteg a kon da,
“Maganayayam Maistro initbay mwaya!”
40 Nawriw binata da, ta maitored da pabaw manahes dya.

No Kapanahes Maynamot Di Kristo (Mt. 22:41-46; Mk. 12:35-37)

41 Do dawri, binatan Jesos dyira, “Āngo ta batahen da a si Kristo,§ ki tod
lang a kapotōtan Āri Dabid do kaychowa?
42 Ta mismo a si Dabid nakabata sya do libro daw no Salmo a kāna,
‘Binata no Dyos di Āpo ko a, “Maydisna ka do kawanan kwaya a
43 mandan kaābak ko siras kabosor mo saya, as kan sira danaw paydada-
tokan no kokod mwaya.” ’*
44 “An tawagan Dabid so ‘Āpo,’ maypāngo nakahtot ni Kristo do
kapotōtan Dabid?”

No Kapilaw Ni Jesos Siras Mangnanawo Saw So Linteg (Mt. 23:1-36; Mk. 12:38-40)

45 Ki do kayan daw a tabo no tawotawowaw a mangadngey, binatan Jesos
dyirad nanawhen naw a kāna,

---

† **20:28 20:28** Deot. 25:5 ‡ **20:37 20:37** Eks. 3:6 § **20:41 20:41** “Kristo” mana “Mesias.” * **20:43 20:43** Sal. 110:1; Ara. 2:35; Heb. 1:13; 10:12-13

46 “Annadan nyo saw mangnanawowaya so linteg, ta chakey daw
maylaylay so mayid,† kan imāsen da paw mapadayawan a kabkablaawan
no tawotawo do plasa. Pidyen da paw kasisitaan a disnan do sinagoga
da saw kan madadayaw saw a yanan dan matotohos saw so saad do
paspasken saw.
47 Allilawen da pa saw babbālwaw a mababakes tan madyira daw
bahababay da, as kapaydasal das manaro a pangoliwlib das kaparin daw.
As dawa, marahrahmet anchiw dosa da.” Nawriw binatan Jesos.

21

No Limos No Bālo A Mabakes
(Mk. 12:41-44)

1 Katayokan nawri, nanyideb si Jesos, ki naboya na saw babaknangaw a
mamosek so limos da do paglimosan daw do Timplo.
2 Sinpangan na, naboya naw asaw a mapobri a bālo a mabakes a
nangasday so dadwa plata a kabobodisan so balor.
3 Ki do dawri, binata ni Jesos a kāna, “No ibahey ko dyinyo, ki oyod.
Arwaro inasdayaya no mapobryaya a bālo kan iyaw sinday dayan tabo
dyira.
4 Ta no intoroh da, ki iya lang sobraw no kinabaknang da. Ki iyaw
bālwaya, aran pobri, ki intoroh naw moybohaw a myan dya. On, intoroh
naw tabo a maparin a chabyay na.”

No Kaipadto Ni Jesos So Kalasaw No Timplowaw
(Mt. 24:1-2; Mk. 13:1-2)

5 Do dawri, ki myan saw kadwan dyira a pagiistoryaan daw kapintasaw
no Timplo daw maynamot do magaganayaw a bato a pinamatnek da kan
siraw mapintasaw a sāgot dan tawotawo a dāton da. Ki nadngey ni Jesos
nawri, dawa, binata na dyira a kāna,
6 “Siraw nyaya chichiban nyo sichangori, ki myan anchiw araw a
mararayaw sanchi a tabo, as kan apabanchi a polos matokos a machidket
a bato do yanan daya sichangori, ta malasanchi a tabo.”

Siraw Īto A Kalidyatan
(Mt. 10:17-18; 24:3-14; Mk. 13:3-13)

7 Ki inyahes da, “Maistro, anchan āngo kaparin dan nyaya, kan
maypāngonchiw pakailasinan namen sya a iyaw pakatongpalan da no
nyaya, ki masngen dana?”
8 Do dawri, binata ni Jesos dyira a kāna, “Magannad kamo tan dyi kamo
a maychawaw, ta aro sanchiw mangay a mangosar so ngaran ko, kan
batahen danchi a, ‘Yaken si Kristo!’ kan ‘Masngen danaw panongpalan!’
Ki aran komwan, onotan nyo saba.
9 Anchan madngey nyo kabtak no gobat kan riribok, mamwamohen
kamo abanchi. Machita manma maparin saw nyaya, ki chakey naba
batahen a nawri danaw pandan lobongaya.”
10 Sinpangan na, binata ni Jesos dyira a kāna, “Maggogobat sanchiw
nasyon kan nasyon, as kan komwan sanchiw pagaryan kan pagaryan.
11 Myan panchiw makabakebakel saw a gin-gined. Do matatarek saw a
logar, ki myan panchiw kapaychapteng kan makadiman a ganyit. As do

† **20:46 20:46** No gagāngay a kaosar da so nyaya a mayid a laylay, ki do kayan daw lang a mangnanawo mana maydasal. Ki mapatak a maboya dya a midibidi sa do gagan a maylaylay so komwan tan ipangas daw katohos no saad da.

kademdemanaya, ki myan sanchiw makamwamomo kan makaskasdaaw a pagilasinan.
12 “Ki sakbay a maparin saw tabo nya pagilasinan, tiliwen danchinyo
no tawotawo, as kalidyalidyat da dyinyo. Idarom danchinyo do pangpan-
golwen saw do sinagoga da saw, kan bahoden danchinyo. As maynamot
do kapanganohed nyo dyaken, maiparawat kamonchi dyirad ar–āri kan
gobirnador da saw.
13 Ki do dawrinchi, nawri dananchiw gondaway nyo a mangipaneknek
dyira so maynamot do kapanganohed nyo.
14 Patoreden nyo aktokto nyo sakbay no kaosisa da dyinyo tan dyi
nyonchi a chabakel an maypāngo a ikalintegan nyo inawan nyo.
15 On, ta yaken anchiw manoroh dyinyo so ichirin nyo kan sirib nyo a
dyi danchi a matbay kan makontra no kabosor nyo.
16 Idarom danchinyo aran siraw inyapwan nyo, kakakteh nyo, kak-
abagyan nyo, kan siraw sit nyo, as kan ipadiman danchiw kadwan dyinyo.
17 Ipsok danchinyo no tabo tawotawo maynamot do kapachichasa
nyowaya dyaken.
18 Ki aran komwan, abanchi a polos mabo a aran asa mabotbot a boboh
nyo, an dya si Āpo Dyos mangikeddeng sya.
19 Ki maynamot do kapangibtor nyowaw so lidyat saya a maynamot
dyaken, ki nyaw panghapan nyo so abos pandan a byay nyo.”

No Kaipadto Ni Jesos So Kararayawaw No Syodadaw A Jerosalem (Mt. 24:15-21; Mk. 13:14-19)

20 Tinongtong ni Jesos naychirin. Binata na a kāna, “Anchan maboya
nyonchi a dinibon dan soldado syodadaya a Jerosalem, chapatak nyo
nanchi a masngen danaw kararayaw na.
21 Do dawrinchi, siraw myan do Jodya, machita mayyayo sanchi a
somonget do katokotokonan a tomayo. Machita a komaro saw myanaw do
irahem no syodadaya. As siraw myan saw do barbaryo, ki dyi sa pakono
a somdep do syodadaya,
22 ta iyanchiw nyaw chimpon kapakadosa tan maparin binata naw do
Masantwan a Tolas.
23 Ki piman, ta makakāsi sanchiw mabogyaw kan mapasoswaw do dawri
a araw! Mangay anchiw makamwamomo a kalidyatan do dyaya tana, as
kan nawrinchiw magtoray solyaw no Dyos dyirad tawotawo saw dya.
24 Myan sanchiw madiman do ispada. As siraw kadwan, ki payayohen
da sa do matatarek a pagtorayan, as kan do dawrinchi mabahod sa.
Lasalasagan danchin Dya–Jodyo iyaw nya syodad a Jerosalem a mandad
katayokan naikeddeng a araw da.”*

No Kangay No Tawo A Yapod Hanyit (Mt. 24:29-31; Mk. 13:24-27)

25 “Myan sanchiw pagilasinan a maboya do araw, bohan, kan siraw
bitohen. As do tanaya, ki taywara mariribokan sanchiw tawotawo do tabo
a nasnasyon do oltimo a kāmo da a maynamot do karakoh no kelsang kan
kalebkebaw no abkas.
26 Mapleng sanchiw tawotawo a yapod kāmo da a mangnanaya so
kangayaw no lidyataya do lobongaya, ta tabo sanchiw bīleg a myan do
hanyit, ki makosokoso sanchi.†

---

* **21:24 21:24** Roma 11:25 † **21:26 21:26** Isa. 13:9-11; 34:4; Joel 2:10; Pal. 6:12-17

27 Do dawrinchi, ki maboya danchi yaken a Tawo a Yapod Hanyit a
mawara a pongosan no demdem‡ a myan so panakabalin kan rakoh a
tan–ok.
28 Anchan somiknan saw nya maparin, maytēnek kamo kan tomangay
kamo, ta īto danaw kaisalākan nyo."

No Pangarig A Maynamot Do Kayo A Igos
(Mt. 24:32-35; Mk. 13:28-31)

29 Do dawri, innanawo ni Jesos dyiraw nya pangarig: "Chiban nyo
kayowaw a igos kan tabo pa saw kayowaw.
30 An maboya nyo a somiknan dana mohtot ablak daw, ki chapatak nyo
na a masngen danaw rayon.
31 Komwan pa dyinyo sichangori. An maboya nyonchiw katongpal no
nya saya kalidyatan, chapatak nyo na a masngen danaw kapagtoray no
Dyos.
32 "No ibahey kwaya dyinyo, ki oyod. Myan panchi dyinyo do dyaya
kapotōtan sibibyay pa do katongpal no tabon bata ko saya.§
33 Iyanchiw hanyit kan tanaya, ki mabo sanchi a tabo, ki mabo abanchi
a polos chirin ko."*

Machitaw Kapagridam

34 Sinpangan na, tinongtong naw naychirin a kāna, "Magannad kamo, ta
āngo nchan mapasiwal kamo do sobsobra a kapagragragsak, kapaybobok
mana siraw kabakel a makayapo do problima do byay, as maychihat a
masdok kamo do arawaw anchi a kawara ko.
35 On, ta iyaw arawaw a kapaybidi ko, ki tod anchi a nyiknyinan tabon
tawotawo do lobongaya.
36 Dawa, nāw nyo a sisasagāna, as kan pirmi kamo pakono a may-
daydasal tan myan anchiw tored nyo a makalasat so tabo nyaya a
makamwamomo a maparin kan tan dyi kamo a masnek a maytēnek do
salapen ko a Tawo a Yapod Hanyit, anchan maybidi ako."
37 Kararaw a nangnanawos Jesos do Timplo, kan kahahep do dawri, ki
pinahabas na do Tokon a Olibo.
38 Kāda mabebekas, mangay sa tabo tawotawowaw do Timplo, ta mangay
sa mangadngey so inanawo naw.

22

No Kasiim Da Dimanen Si Jesos
(Mt. 26:1-5; Mk. 14:1-2; Jn. 11:45-53)

1 Do dawri, makalo danaw Pistaw no Tinapay a Abos Libadora a nawri
a pista, ki pinangaranan das Nakahabasaw no Anghil.
2 Do dawri, siraw matotohos saw a papadi kan siraw mangnanawowaw
so linteg, ki nāw da mangtokto an maypāngo kaikorimed da mangdiman
si Jesos, ta chamo da saw tawotawo.

No Kapachitolag Ni Jodas A Lipotan Na Si Jesos
(Mt. 26:14-16; Mk. 14:10-11)

3 Do dawri, sindep ni Satanas si Jodas a pinangaranan das Iskariote, iyaw
asaw dyirad asa poho saw kan dadwa nanawhen Jesos.

---

‡ **21:27 21:27** No chakey a batahen demdem, ki "bīleg no Dyos a mangokom." Dan. 7:13; Mk. 9:7, 14:62; 1 Tes. 4:17; Pal. 1:7 § **21:32 21:32** Mana "mabo kamo aba a Jodyo sakbay no katongpal a tabo no nya saya a batahen ko dyinyo sichangori." * **21:33 21:33** Sal. 102:25-27; Isa. 40:6-8; Mt. 5:18; 1 Ped. 1:24-25; 2 Ped. 3:10-14

4 Kinarwan ni Jodas sa Jesos, as kan nangay dyirad matotohos saw a
papadi kan siraw opisyalis daw no gwardya saw no Timplo tan machitolag
dyira an maypāngo kaiparawat na si Jesos dyira.
5 Oyod a nasoyot sa, kan inkari da dya a torohan das kwarta.
6 Dawa, nakey si Jodas do dawri a nadngey na, as kan insiknan naw
maychichwas so gondaway na a mangiparawat si Jesos dyira do kabwan
kakpekpehan tawotawo.

No Kaisagāna No Kapanawdyan A Pangmalem
(Mt. 26:17-25; Mk. 14:12-21; Jn. 13:21-30)

7 Do dawri, narapit araw no Pista no Tinapay a Abos Libadora kan iyaw
kapangdiman dan Jodyo saw so orbon saw a karniro a idāton da.
8 Ki tinoboy ni Jesos sa Pedro kan Juan, as nakabata na sya dyira a kāna,
“Mangay kamo a mangisagāna so pangmalem ta do pistaya a Nakahabas
no Anghil.”
9 Ki binata da dya, “Dino chakey mo a pagsagānaan namen?”
10 Ki binatan Jesos dyira a kāna, “Na, anchan somdep kamo do dya
syodad, myan anchiw ombayat dyinyo a asa mahakay a mayrara so asa
kamalabi a ranom. Ki onotan nyonchi do bahayaw a asdepan na.
11 Do dawri, ibahey nyonchiw nyaya do akin bahayaw a, ‘Ipayahesaw ni
Maistro an dino kono kwarto a kanan danchi kan siraw nanawhen naw
do kapistaya?’
12 Ipaboya nanchi dyinyo mamanyitwaw a kwarto a rakoh a nakasagāna
dana kontodo lamisaan. Dawrinchiw pagsagānaan nyos kanen ta.”
13 Sinpangan na, nangay sa, ki naparin binataw ni Jesos dyira. Do dawri,
nagsagāna sa so kanen da maynamot do Pistaw a Pakanaknakman so
Nakahabasaw no Anghil.

No Manawdyi A Kapachipangmalem Ni Jesos Dyirad Nanawhen Naw
(Mt. 26:26-30; Mk. 14:22-26; 1 Kor. 11:23-25)

14 Do nakarapitaw no oras a kakan da, nahahanghang sa Jesos kan siraw
apostolis naw.
15 Sinpangan na, binatan Jesos dyira a kāna, “Inahahay ko kapachakan
ko dyinyo do dyaya pangmalem a Pistan Nakahabas no Anghil a sakbay no
kalidyalidyat ko.
16 Ta no ibahey ko dyinyo, ki nya danaw manawdyi a kapachakan ko
dyinyo a mandad katongpal na do pagtorayan no Dyos no oyodaya chakey
na batahen no nya pista.”
17 Sinpangan na, nanghap so asa kabaso do inomen daw, as nakapagya-
man nad Āpo Dyos, as nakabata na sya dyira a kāna, “Apen nyo, as kan
paychakarwan nyo.
18 Ibahey ko dyinyo a somiknan sichangori, minom ako paba polos so
palekaya no obas a mandanchan mangay kapagtoray no Dyos.”
19 Sinpangan na, nanghap si Jesos so tinapay, as nakapaydasal na
a nagyaman di Āpo Dyos. Do nakatayoka naw, inakchikchid na a
intoroh dyirad nanawhen naw, as nakabata na sya dyira a kāna, “Iyaw
nyaw inawan ko a maitoroh a maynamot dyinyo. Kanen nyo nyaya a
pakanaknakman nyo dyaken.”
20 Masaw do nakatayoka daw a nangmalem, kinamet ni Jesos bāswaw,
as nakabata na sya dyira a kāna, “Iyaw nya inomen do bāswaya, ki iyaw
bayo a tolag no Dyos a paneknekan no raya ko a moyog anchi do kadiman
ko a maynamot dyinyo.

21 “Ki chiban nyo! Ari dya a machihanghang dyaken sichangori iyaw
manglipotaw dyaken.
22 Ta yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki madiman a akmas inkeddeng no
Dyos, ki kapakāsi panchi no nawri a tawo a manglipot dyaken!”
23 Do dawri, naysin–iiyahes saw nanawhen naw an sino dyiraw omparin
so komwan.

No Kapagsosopyat Da An Sino Kasisitaan

24 Sinpangan na, sominro nakapagsosopyat dan nanawhen naw an sino
dyiraw mabigbig a kasisitaan.
25 Ki binatan Jesos dyira a kāna, “Siraw ar–āri do lobongaya, ki adipenen
da saw itorayan daw, as kan chakey da paw mapadayawan do kapangaran
dan tawotawo sira so ‘Māsisyen.’
26 Ki dyi pakono a komwan parinen nyo, basbāli a no magkalikagom
a iyaw kasisitaan dyinyo, ki iya pakono mayparin a akmay kaadekeyan
dyinyo. As iyaw pangolo, ki mayparin pakono a akmay iyaw tobotoboyen.
27 Ta sino masissisīta, iyaw somalapaw do kanan mana iyaw magsirsir-
biyaw dya? Iyabawriw maydisnaw a masirbyan? Ki aran komwan, ari ako
dya a magsirbi dyinyo.
28 “Ki inyo, nāw nyo dyaken do tabo nakasootan ko.
29 Dawa, akmas nakapagtorayaya dyaken ni Āmang ko, komwan itoroh
ko a kapagtoray nyo.
30 Tan komwan, masalasalap tanchi a koman do pagtorayan ko kan tan
maydisna kamonchi a mangokom siras kapotōtan da saw no asaw a poho
kan dadwa tribo a kapotōtan no Israel.”

No Kaibahey Ni Jesos So Kailibak Sya Ni Pedro
(Mt. 26:31-35; Mk. 14:27-31; Jn. 13:36-38)

31 Sinpangan na, binata ni Jesos di Simon Pedro, “Simon, Simon,
magannad ka, ta nangdaw si Satanas so palobos na a mangsoot dyinyo
a tabo, ta chakey naynyo a itahep tan chiban na an myan nabidin dyinyo
a kapanganohed nyo anchan napaytawa naw hopes kan nakabyas.
32 Ki imom Simon, pinaydasal ko naymo tan dyi mo a mabo ka-
panganohed mo dyaken. Ki anchan maybidi ka dyaken, paypayiten mo
sanchiw kakakteh mo do kapanganohed da.”
33 Ki tinbay ni Pedro a kāna, “Āpo, nakasagāna ako a machirayay dyimo
do bahodan kan aran do kadimanan!”
34 Ki binatan Jesos a kāna, “Ibahey ko dyimom Pedro, dyi panchi a
monyiw sabonganaw a manok sicharaw, ki naypitdo mo nanchi yaken a
inlibak.”

No Pitaka, Bayon, Kan Bahayang

35 Binata pan Jesos dyirad nanawhen na saw a kāna, “Do nakatoboy
kwaw dyinyo do kabata kwaw sya a dyi kamo a mangyonot so pitaka,
bayon, mana tokap,* taywaran myan nagkorāngan nyo?”
Ki initbay da, “Abaw mo Āpo.”
36 Do dawri, binata ni Jesos dyira a kāna, “Ki sichangori, matarek ibahey
ko dyinyo. No myan so pitaka, ahapen na. Masaw a machita mangyonot
so bayon na. No abos bahayang, ilāko naw kagay naw, as kapanggatang
na.

---

* **22:35 22:35** Lk. 10:4

37 Ta ibahey ko dyinyo sichangori, machita maparin dyaken naitolasaw
do Masantwan a Tolas a kāna, ‘Naibidang a asa kriminal.’† On,
maypaypasngen danaw katongpal no naitolasaw a maynamot dyaken.”
38 Ki binata dan nanawhen naw a kon da, “Āpo, cha sayaw dadwa
bahayang?”
“Manawob dana,” kānan Jesos.

No Kapaydasal Ni Jesos Do Tokon A Olibo
(Mt. 26:36-46; Mk. 14:32-42)

39 Sinpangan na, akmas sigodaw a pariparinen Jesos, komnaro do
syodadaw, as nakangay nad Tokon a Olibo, as kan inonotan dan nanawhen
naw.
40 Ki do nakapakarapit daw daw, binata na dyira a kāna, “Maydasal
kamo tan dyi kamo a masday do solisog.”
41 Do dawri, nachibawa dyiras dēkey a akmas kabawaw no agsid no asa
tawo, as nakapaydogod na a naydasal.
42 Binata na, “Mo Āmang, an chakey mo, paditchanen mo pa yaken do
kalidyatan kwaya.‡ Ki pagayatan kwabaw matongpal, an dya iyaw chakey
mo.”
[
43 Ki napaboya dyaw asa anghil a yapod hanyit a iyaw napayit sya.
44 Oltimo a taywara maribokan no aktokto ni Jesos, as kan naypaypangay
nakapaydaydasal na, kan akmay rayaw nannget na a naytetedted do
tana.]§
45 Do nakatayoka ni Jesos a naydasal, naytēnek, as nakapaybidi na
do yanan daw no nanawhen naw, ki nadasan na sa makaycheh, kan
pinaynepdep san kapagmamayo da.
46 Ki binata na dyira a kāna, “Āngo ta makaycheh kamo? Maybangon
kamo a maydasal tan dyi kamo a masday do solisog.”

No Kalipot Kan Katiliw Da Si Jesos
(Mt. 26:47-56; Mk. 14:43-50; Jn. 18:3-11)

47 Madama pa maychiychirin si Jesos do nakawara daw no aro saw a
tawotawo a inpangōlwan Jodas a iyaw asaw dyirad asa poho saw kan
dadwa a nanawhen na. Do dawri, naypasngen si Jodas di Jesos a mindadek
sya.
48 Ki binata ni Jesos dya a kāna, “Jodas, lipotan mori yaken a Tawo a
Yapod Hanyit maynamot do kadadek mo dyaken?”
49 Do nakaboya daw no nanawhen naw so ītwaw a maparin, binata da
dya a kon da, “Āngom Āpo, machitabtab kami na?”
50 Ki do dawri, asa dyirad nanawhenaw ni Jesos nangsintaw so adipenaw
no katotohosanaw a padi, ki naringodan do kawanan naw a tadyinya na.
51 Ki binatan Jesos a kāna, “Oy, nāw dana ah!” Do dawri, sinalid naw
tadyinyaw no adipenaw, ki napyan.
52 Sinpangan na, binata ni Jesos dyirad matotohos saw a papadi kan
siraw opisyalis da saw no gwardya saw no Timplo kan siraw panglakayen
saw a nachangay a machipagtiliw a kāna, “Tolisan akori? Āngo ta myan
bahayang nyo kan mamalo nyo a mangay a mangtiliw dyaken?
53 Do kayan ko dyinyo a kararaw, nachisagesagel ako dyinyo do Timplo,
ki asyo nyo yaken a pinadas a tiliwen do dawri. Ki bāli, ta changori

† **22:37 22:37** Isa. 53:12 ‡ **22:42 22:42** No binatan Jesos, ki “Pabawahen mo dyaken nyaya kopa a napnos kalidyatan.” § **22:44** 22:43-44 Nya saya a birsikolo, ki aba do kadwan saw a manyoskripto.

danaw naitongdwaw a oras a gondaway nyo, kan napalobosan danaw panakabalinaw no sari a myan dyinyo a mamarin sya."

No Kailibak Ni Pedro Si Jesos
(Mt. 26:57-58, 69-75; Mk. 14:53-54, 66-72; Jn. 18:12-18, 25-27)

54 Do dawri, tiniliw das Jesos, as nakaiyangay da sya do bahayaw no
katotohosanaw a padi. Ki nakateng a minononot si Pedro.
55 Do nakapamyay daw so panangdangan da do hobokaw no atataw no
nawri a bahay, ki nangay si Pedro a nachidisna kan nachipanangdang
dyirad myanaw daw.
56 Ki myan daw asa a tobotoboyen a mabakes. Do nakaboya naw si Pedro
a maydisna do masedanganaw no apoy, ki inimangmang na a maganay,
as nakabata na sya a kāna, "Samna, iyayaw nya mahakay, ki asa dyirad
rarayay naw!"
57 Ki naglibak si Pedro, kan binata na a kāna, "Wa! Abayaw chapatak ko
do dawri a tawo!"
58 Nahay abas dēkey, myan danaw nakaboya sya matarek, kan binata
na, "Imo payaw asaw dyirad rarayay naw."
Ki binatan Pedro, "Enggaw! Yaken paro?"
59 Sigoro myan ngataw napahabas a asa kaoras do dawri, as myan
matarek a mahakay a nakaboya sya, kan inpapati na a kāna, "Syirto a
rarayay naw nyaya tawo, ta iya, ki taga Galilya!"
60 Ki inatbay ni Pedro a kāna, "Pi! Chapatak ko abayaw batabatahen
nyowaya!" Ki do dawri, nyeng a do kadama paw ni Pedro a maychiychirin,
minonyiw manokaw.
61 Inidit ni Jesos, as nakaperreng na sya. Nanyeng a nanakem ni Pedro
inchirinaw ni Āpo Jesos dya a kāna, "Sakbay a monyiw sabonganaw a
manok sicharaw, ki maypitdo mo nanchi yaken a inlibak."
62 Ki do nakanakem naw so nawri, minohtot si Pedro, kan napenpen
nabaw katanyis na.

No Kaoy–oyaw Kan Kakabkabil Da Si Jesos
(Mt. 26:67-68; Mk. 14:65)

63 Do dawri, inoy–oyaw kan kinabkabil das Jesos no manggwardyaw sya.
64 Binarabādan da paw mata na, as nakadanog da sya, as kaiyahes da
sya dya a kon da, "Tarosen mo pa an sino nangdanog dyimo?"
65 Pinaychirichirinan da pa so aro a makasnesnek a pangiroromen da
sya.

No Kaiyangay Das Jesos Do Salapen Konsiho Dan Jodyo
(Mt. 26:59-66; Mk. 14:55-64; Jn. 18:19-24)

66 Do kapaysesedang naranaw, naychipeh saw panglakayen saw no
Jodyo, kan myan pa saw matototos saw a papadi kan siraw mangnana-
wowaw so linteg, as nakaiyangay das Jesos do salapenaw no konsiho.
67 Sinpangan na, inyahes dad Jesos a kon da, "Ibahey mo dyamen an
imos Kristo?"*
Ki initbay ni Jesos dyira a kāna, "Aran ibahey kwa yaken, abaw
sinpangan na,, ta anohdan nyo abaya yaken.
68 As an myan iyahes ko dyinyo, ki atbayen nyo abanchi yaken.
69 Ki somiknan sichangori, yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki maydisna
akonchi do kawanan no Dyos a manakabalin do tabo."

---

* **22:67 22:67** "Kristo" mana "Mesias."

70 Do dawri, binata da a tabo a kon da, “Na, an komwan, imoriw Anakaw
no Dyos ah?”
Ki binata na dyira a kāna, “Yaken bata nyowaya.”
71 Ki do dawri, binatabata da a kon da, “Na, āngo paw kachitan tas
tistigo? Yaten a mismo nakadngey so chirin naya a yapod mismo na
dangoy.”

23

No Kaiparawat Da Si Jesos Di Gobirnador Pilato
(Mt. 27:1-2, 11-14; Mk. 15:1-5; Jn. 18:28-38)

1 Do dawri, nanyeng sa naytēnek a tābo konsiho daw, as nakaiyangay
das Jesos di Pilato a iyaw gobirnadoraw a pinakainawan ni Impirador do
Roma.
2 Do nakapakarapit daw do yanan Pilato, indarom da dya a kon da,
“Natiliw namenaw nya tawo a mangringriribok siras kaidyan namen saw.
Baywan na paw kapagbayad namen so bwis di Impirador, kan batahen na
paw a iya dana si Kristo a asa a āri.”
3 Sinpangan na, inyahes ni Pilato dya a kāna, “Āngo? Imoriw Āri daw
no Jodyo?”
“Nabata mo na,” initbay ni Jesos.
4 Ki binatan Pilato dyirad matotohos saw a papadi kan siraw tawotawo
saw a kāna, “Abayaw nachichwasan kwa gatos no nya tawo a panghapan
ko a mangikeddeng so kaokom na.”
5 Ki inpapati da a kon da, “Napakalakalalaw so tawotawo do intīrwaya
Jodya a machisyay sa do linteg maynamot do kapangnanawo naw.
Insiknan naw do Galilya, ki sichangori, ari danaya do yanan taya a
Jerosalem.”

No Kangay Ni Jesos Do Palasyo Ni Āri Herodes

6 Ki do kadngeyaw ni Pilato so binata daw, inyahes na dyira an oyod a
yapo do probinsya a Galilya mana engga.
7 Do nakadamag naw so nawri a yapo si Jesos do sakop ni Herodes,
inpayangay nas Jesos do yanan na, ta myan si Herodes do Jerosalem do
dawri.*
8 Ki chinasoyot ni Herodes do nakaboya naw si Jesos, ta am–āmang dana
chakey na a maboya a maynamot do nadamdamag na saw a pinariparin
Jesos, kan hahawen naw makaboya so milagro a parinen ni Jesos.
9 Dawa, aro inyahahes ni Herodes di Jesos, ki tominbay aba polos.
10 Ki naychatetēnek sa daw, matotohos saw a papadi kan siraw
mangnanawowaw so linteg, kan pamirpir daw kasoli da a mangipapilit
so ipagatos daw di Jesos.
11 Do dawri, inasnesnekan kan inoy–oyaw da Herodes kan siraw
soldado na saw. Sinpangan na, kinekehan das kekeh no mabaknang, as
nakaipapaybidi da sya di Pilato.
12 Ki somniknan do dawri a araw, naysit dana sa Herodes kan Pilato, ta
do kachwaw, ki sigod sa magkonkontra.

No Kaikeddeng No Kadiman Ni Jesos
(Mt. 27:15-26; Mk. 15:6-15; Jn. 18:39–19:16)

* **23:7 23:7** Iyaw nya Herodes, ki si Antipas, as kan myan do Jerosalem do dawri a Pistan Nakahabas no Anghil, ta nachipista daw.

13 Do nakapaybidi danaw ni Jesos do yananaw ni Pilato, chinpeh ni
Pilato saw matotohos saw a papadi kan siraw magtotoray saw kan siraw
tawotawo saw.
14 Sinpangan na, binata na dyira a kāna, “Inyangay nyowaya dyaken
nya tawo a batahen nyo a mapakalakalal so tawotawo a machikontra do
paglintegan Romano. Inosisa ko nayad salapen nyo, ki abayaw madngey
ko a naygatosan na do ipagatogatos nyo saya dya.
15 Naon, ta aran si Herodes, ki abayaw naboya na gatos na, ta
pinaybidi naya dyamen. Abayaw pinarin nya tawo a paynamotan kwa
mangipadiman sya.
16 Dawa, tod kwa ipaiplot, as kapakakaro ko na sya.”
[
17 Binata ni Pilato nyaya, ta kapilitan a do kāda Pistan Nakahabas no
Anghil mapakakaro so asa dyirad nabahod saw, ta nawriw dadakay da no
Jodyo saw.]†
18 Sinpangan na, nakāsan dan tawotawowaw a inngengey a kon da
“Ipadiman mo, as si Barrabas chakey namen a pakakarohen mo!”
19 Iyaw nya Barrabas, ki nawriw nakabahodan naw nakairaman naw a
nagribildi do syodadaya, as kan asa pa, ki nangdiman.
20 Ki maynamot ta chakey ni Pilato a pakakarohen si Jesos, pinirwa
narana sa kinasaritaw tawotawo saw.
21 Ki inpapati da a inngengengey a kon da, “Ipailansa mod kros!
Ipailansa mo do kros!”
22 Do dawri, pinitdo ni Pilato naychirin dyira a kāna, “Na, āngo ta? Āngo
pinarin na a gatos ta dawa? Abayaw naboya kwa gatos na paynamotan
kwa mangipadiman sya. Tod kwa ipaiplot, as kapakakaro ko na sya.”
23 Ki pinaypangay dan tawotawowaw nangiyagagay sya a ipailansa na
do kros a nandad nakapadso das Pilato.
24 As dawa, inkeddeng ni Pilato a onotan inyagagay daw no tawotawo.
25 Iyaw pinakakaro naw tawowaw a chakey da pakakarohen a iyaw
nabahodaw maynamot do nakapagribildi na kan nakapangdiman na. As
si Jesos, ki inparawat na dyirad tawotawo saw tan ipatongpal daw chakey
daw dya.

No Kailansa Da Si Jesos Do Kros
(Mt. 27:32-44; Mk. 15:21-32; Jn. 19:17-27)

26 Sinpangan na, do nakaikaro daranaw si Jesos, do kayan da paw
a mayam do rarahan, nabayat das Simon a taga Sirene a komwan do
syodadaw a yapod barbaryo. Do dawri, kinamet dan soldadwaw si Simon,
as nakaipasabhay das krosaw, as nakapasarono da sya di Jesos.
27 Do dawri, myan reprep saw a tawotawo a minonot di Jesos, as kan
myan pa saw mababakes a minononot a omtanyitanyis sya.
28 Ki inidit san Jesos, as nakabata na sya dyira a kāna, “Inyo a mababakes
a taga Jerosalem, tanyisan nyo aba yaken, an dya iyaw mismo a inawan
nyo kan siraw anak nyo tanyisan nyo.
29 Ta mangay anchiw chimpo a kabata danchin tawotawo, ‘Magasat saw
mababakes a dya polos a naymanganak, dya polos a nabogi, kan dya polos
a napasoso!’
30 Nawrinchiw kabata da syan tawotawo a kon da, ‘Inyo a tokotokon,
topakan nyo yamen!’ As batahen danchi a, ‘Ponan nyo yamen!’‡

† **23:17 23:17** Nya birsikolo, ki aba do kadwan saw a manyoskripto. ‡ **23:30 23:30** Ose. 10:8

31 Ta an komwan parinen da dyaken a abos gatos a maiyarig do māta
a kayo, pango narananchi dyinyo a aros gatos a maiyarig do nahoto a
kayo?”§
32 Do dawri, myan pa saw dadwa a kriminal a pinahbot da a parayayen
da dimanen do kadiman daw si Jesos.
33 As do nakapakarapit daw do logaraw a mayngaran so Bangabanga,
inlansa dan soldadwaw si Jesos do kros, as nakailansa da siras kriminalaw
do kros da saw do maybitaw ni Jesos. Iyaw asaw, ki myan do kawanan
naw. As iyaw asaw, ki myan do kaholi naw.
34 Sinpangan na, binata ni Jesos a kāna, “Āmang, pakawanen mo sa, ta
chapatak dabaw pariparinen da.”
Do dawri, nagbibinglayan da no soldado saw iyaw laylayaw ni Jesos
maynamot do nakapagbibinonot da.*
35 Ki myan sa daw a maytēnek aro saw a tawotawo a magboya.
As siraw magtotoray da saw no Jodyo, ki inoyaw das Jesos a kon da,
“Nangisalakanaya so kadwan a tawo, ki changori, an iya oyod Kristo a
pinidi no Dyos, nolay ta pa isalākan naw mismo na inawan.”
36 Aran siraw soldado saw daw, ki nachipangoyaw sa dya. Inasngenan
das Jesos, as intodah daw naysokaw a palek† a inpaynom da dya,
37 as nakabata da sya dya a kon da, “An imo oyod a Āri dan Jodyo,
isalākan mo pas changoriw mismo a inawan mo!”
38 Do nakailansaanaw ni Jesos, do toknolen naw, myan naitolas a kāna,
“IYAW NYAW ĀRI DAN JODYO.”
39 Ki iyaw asaw a nailansa a kriminal, ki naychirin so marahet di Jesos a
kāna, “Imo abawriw Kristwaw? Isalākan mo inawan mwaya, as kapatadi
mo a mangisalakan dyamen!”
40 Ki pinaydabdab no rarayay naw a kāna, “Abawrya polos kāmo mo do
Dyos, ta kalitan tayaw madosa a madiman?
41 Ki yaten, rebbeng taw madosa, ta apīten taw asi no inmoha taw a
marahet. Ki iya, taywaran myan marahet a pinarin na?”
42 Sinpangan na, binata nad Jesos a kāna, “Naknakmen monchi yaken,
mo Jesos, anchan mangay ka magāri ah.”
43 Ki binatan Jesos dya a kāna, “Oyod nya ibahey ko dyimo, somiknan
sicharaw, machasa kanchi dyaken do Paraiso.”‡

No Kadiman Ni Jesos
(Mt. 27:45-56; Mk. 15:33-41; Jn. 19:28-30)

44 Sinpangan na, do kakalo naranaw a mayegen araw, nyeng a nabo
sedang, kan naysari iyaw intīro a lobong a nandad kaalas tres do
kamakoyab.
45 Do dawri, napirit a naysyay kortinaw do Timplo.§
46 Sinpangan na, kinalyak ni Jesos nangngengey, kan binata na, “Āmang,
iparawat ko na dyimo pahad ko!” Nakatayoka naw a nangibahey so nya,
naybitos byay na.

---

§ **23:31 23:31** No chakey na batahen, ki syimpri maydaydamnay a masosohan nahoto a kayo kan iyaw mātaw. An parinen daw akma syay sichangori, ad-adda pa parinen da anchan maywam sa a mamarin so marahet. * **23:34 23:34** Sal. 22:18 † **23:36 23:36** Nyaya soka mana naysoka a palek, ki gagāngay a inomen dan sinsinan saw a tawo. ‡ **23:43 23:43** No chakey na batahen Paraiso, ki “minoyongan” mana, “yanan a kararagsakan.” § **23:45 23:45** Iyaw nyaya kortina, ki matokpoh kan lilibeng no kasasantwanaw a yanan do irahem no Timplo dan Jodyo saw. Eks. 26:31-33

47 Ki do nakaboyaw no kapitan daw no soldado saw so nakadimanaw ni
Jesos, dinaydāyaw naw Dyos a kāna, “Oyodaya a abo polos gatos no nya
tawo!”
48 Ki sira tabo tawotawo saw a nakpekpeh daw a omnarayat, ki do
nakaboya daw so nawri a naparin, somnabat sa a omdandanog so
barōkong dad taywara kapagmamayo da.
49 Ki sira tabo sit saw ni Jesos kan siraw mababakes saw a minonot
dya a yapo do Galilya, ki naytēnek sa do midyowaw a mabawas dēkey
a nangboyboya so tabo a napariparin.

No Kaitanem Da Si Jesos
(Mt. 27:57-61; Mk. 15:42-47; Jn. 19:38-42)

50-51 Katayoka tabo no nyaya napariparin, myan asa tawo a mayngaran
so Jose a yapod idi a Arimatea do probinsya a Jodya. Iya, ki asa dyirad
konsihalis saw no Jodyo, as kan malinteg kan maganay katawo na. Iya paw
asaw a mangnangnanaya so kangay no kapagtoray no Dyos. Nachitonos
aba polos si Jose do pinanggep daw kan pinarin daw no rarayay na saw a
konsihalis.
52 Iyaw nyaya Jose, ki nangay do yananaw ni Pilato, kan yangay na
chindaw bangkayaw ni Jesos.
53 Do nakaipalobosaw syan Pilato, yangay na pinagchin bangkayaw ni
Jesos do krosaw, as nakapongos na sya so maydak a ayowayob. Sinpangan
na, pinosek naw bangkayaw ni Jesos do pinarin daw a tanem a aschip a
bayo pa a nabangbangan kan ari pad abo bangkay a naitanem daw.
54 Ki iyaw nawri a araw, ki iyaw Arawaw a Kapagsagāna da do dispiras
no Araw a Kapaynaynahah, kan makalo dana somiknan.
55 Ki siraw mababakes saw a nachirayay di Jesos a kayapo pad Galilya,
ki minonot sa di Jose. Naboya daw tanemaw ni Jesos kan an maypāngo
nakaitanem na.
56 Sinpangan na, somnabat sa a nangay a nangisagāna so bangbanglo
kan lana a papoten dad bangkayaw ni Jesos. Ki maynamot ta nadasan san
Arawaw no Kapaynaynahah, naynahah sa a akmas inbilin naw no linteg.

24

No Kapagongar Ni Jesos
(Mt. 28:1-10; Mk. 16:1-8; Jn. 20:1-10)

1 Kapaysesedang na pa do manōmaw a araw no lawas, nangay saw
mababakesaw do aschipaw a nakaitanman ni Jesos, kan inyonot da saw
insagāna daw a bangbanglo kan lana.
2 Ki do nakapakarapit daw do yananaw no aschip a tanem, naboya da a
nabadedew batwaw a aneb no tanem.
3 Ki do nakasdep daw do tanemaw, nachichwasan dabaw bangkayaw ni
Jesos.
4 Do kayan daw daw a nariribokan a maynamot do dyaya naparin, nay-
chihat a napaboya a naytēnek a nachitalin dyiraw dadwaw a mahahakay
a nakalaylay so makapoyat.
5 Ki do oltimo a nakamo da, naydogod sa a komheb. Ki binata dan
dadwaw a mahahakay a kon da, “Āngo ta maychichwas kamo so sibibyay
do yanan dayan nadiman?
6 Araba dya, ta nagongar dana. Nakmen nyo bata naw dyinyo do kayan
na paw do Galilya a

7 machita maiparawat Tawo a Yapod Hanyit dyirad naygaygatosaw a
tawotawo, as kan mailansa do kros, as kapagongar na do chatatdo naw
a araw.”
8 Do dawri, nanakem dan mababakesaw binataw ni Jesos.
9 Sinpangan na, do nakapaybidi daw a yapod nakaitanemanaw ni
Jesos, yay darana a inpadāmag tabo nya dyirad asa poho saw kan asa
a nanawhen ni Jesos, as kan dyirad tabo kadwan saw a rarayay da a
manganohed.
10 No ngaran dan mababakesaw a nangay a nangibahey so nya dyirad
apostolis saw, ki sa Maria Magdalena, si Juana, kan si Maria a ānang ni
Santiago, kan myan pa saw rarayay da mababakes.
11 Ki inanohdan da saba, ta no myan do aktokto dan apostolis saw, ki tod
sa maychiychirin so abos sinpaspangan. [
12 Ki aran komwan, alit na nayyayo si Pedro a nangay do tanemaw.
Do nakawara naw daw, pinakabokot na pinalid do irahem, ki nawri
lang naboya naw mananaro saw a lamilamit a pinangbedbed das Jesos.
Sinpangan na, somnabat a masmasdaawan do dawri a naparin.]*

No Kaipaboya Ni Jesos So Inawan Na Dyirad Nanawhen Na Saw (Mk. 16:12-13)

13 Do dawri lang a araw, myan saw dadwa a manganohed di Jesos a
mangay do asa baryo a mayngaran so Emaos. No kateng no nawri a baryo
do Jerosalem, ki nasorok a asa poho kan asa kakilomitro.
14 Do kadama daw a mayam, myan da pagsarsaritaan a tabo iyaw
napariparin saya.
15 Ki do kadama daw a magsarsarita do ayaman daw, naypasngen si
Jesos, as nakapachirayay na dyira.
16 Ki aran nayirayay sa, ki nailasin dabas Jesos, ta akmay naitayo
kapakailasin da sya.
17 Ki binatan Jesos dyira a kāna, “Āngo pagsarsaritaan nyowaya do
kayam nyowaya?” Ki do dawri, nagsardeng sa a taywaraw kapagmamayo
da.
18 Sinpangan na, tinbay no asaw dyira a mayngaran so Kleopas a kāna,
“Ay samna! Imo danawriw dya makapatak dyirad bisīta saw do Jerosalem
so napariparin saya daw do napahabas saya a araw ah?”
19 Ki binata ni Jesos dyira a kāna, “Ta āngo saw nawri a naparin?”
Ki initbay da dya, “Na, iyaw naparinaya di Jesos a taga Nasaret. Iya, ki
asa propīta no Dyos, as kan inbidang no Dyos kan tabo no tawotawo a iya,
ki myan dyaw panakabalin no Dyos a mangnanawo kan mamariparin so
milagro.
20 Sinpangan na, inparawat da no matotohos saw a papadi kan siraw
magtotoray ta saw, as nakaipaikeddeng da sya a madiman, as kan
nakaipailansa da sya do kros.
21 Ki hinahaw namenaw a iya danaw mangisalakan dyaten a tabo a
kapotōtan Israel! On, malaksid do tabo nya, ki tatdo danaya karaw
nakahabas a yapod dawri.
22 Asa pa, ki nasdaawan kamyaw do inbahey daw no kadwan saw a
rarayay namen a mababakes. Ta nangay saw kaychi a minhep do tanemaw
ni Jesos,

* **24:12 24:12** Nya birsikolo, ki aba do kadwan saw a manyoskripto.

23 ki nachichwasan daba kono bangkay naw. Sinpangan na, naybidi
saw, as kan binata da paw a myan kono saw napaboya dyira anghil a
nangibahey dyira a minirwa dana kono a nabyay si Jesos.
24 Sinpangan na, nangay saw kadwanaw a rarayay namen a mahahakay
do tanemaw, ki naboya da a oyod sawen binata daw no mababakes saw,
ki alit na dyi da naboyas Jesos."
25 Do dawri, binatan Jesos dyira a kāna, "Oltimo kamwayas kasalanga!
Malidyatan kamwaya manganohed do tabo binata daw no propīta saw
kaychowa.
26 Taywaran dya masisita a manma sa pasaren Kristo nya saya a lidyat
sakbay no kasdep na do makaskasdawaw a kapagtoray na?"
27 Sinpangan na, inlawlawag na dyiraw chakey na batahen do tabo
naitolasaw do Masantwan a Tolas a maynamot dya a somniknan do libro
saw ni Moyses a nandad tolas da saw a tabo no propīta saw.
28 Ki do kasngen daranaw do baryowaw a angayan da, ki tinongtong ni
Jesos nayam akmay matateng angayan na.
29 Ki pinenpen da, kan binata da dya a kon da, "Sīt, machiyan ka pa
dyamen ah, ta makoyāb danaya, kan īto danaw kasdep no araw?"
As dawa, somindep a machidagos dyira.
30 Sinpangan na, do kasalasalap daranaw a mangmalem, kinamet ni
Jesos tinapayaw, as nakapaydasal na a nagyaman di Āpo Dyos. Katayokan
nawri, inakchikchid nas kaibonong na sya dyira.
31 Ki do nakarawat daw sya, akmay nanyeng a naywangan nakapanyideb
daw, as kan nailasin da a iya sawen si Jesos. Ki do dawri, tod a nabo do
salapen daw.
32 Do dawri, binata da do katakatayisa dyira a kon da, "Dawa sawen
a akmay bomtak poso ta do kasoyot ta do nakapachisarita naw dyaten
kaychi do rarahan kan do nakailawlawag naw so myan saw do Masantwan
a Tolas!"
33 Sinpangan na, do dawri paw a oras, nyeng sa nagrobwat a naybidi
do Jerosalem. Do nakapakarapit daranaw daw, yay da sa chiniban saw
nakpekpehaw a asa poho kan asa nanawhen kan siraw kadwan saw a
rarayay da.
34 As aran sira, ki madama da pagiistoryaan a kon da, "Oyod sawen a
nagongar si Āpo Jesos, kan napaboya danaya di Simon Pedro!"
35 Ki siraw dadwaw a yapod Emaos, ki pinachitbay daw naparinaw dyira
do kayan daw do rarahan kan iyaw nakailasin daw sya do nakakchikchid
naw so tinapayaw do kayan daw a koman.

No Kapaboya Ni Jesos Dyirad Nanawhen Naw
(Mt. 28:16-20; Mk. 16:14-18; Jn. 20:19-23; Ara. 1:6-8)

36 Ki do kayan da paw a matbatbay so maynamot do dyaya, naychihat a
myan si Jesos a naytēnek do salapen daw. Ki binatan Jesos dyira a kāna,
"Myan pakono dyinyo talna!"
37 Ki nakigtot sa, kan naychamirmpir sa do nakamo da, ta no myan do
aktokto da, ki anyito.
38 Ki do dawri, binatan Jesos dyira a kāna, "Āngo ta mariribokan kamo?
Āngo ta magmangamanga kamo?
39 Chiban nyo pa saw tanoro ko saya kan kokod ko saya. Taywaran dya
yaken? Saliden nyo yaken ah, tan manganohed kamo. Taywaran myan asi
kan tohang no anyito a akmas naboya nyowaya dyaken?" [

40 Ki do nakaibahey naw so nya, inpaboya naw nayamanaw no lansa do
tanoro kan kokod na saw.]†
41 Ki midyo pa sa a dya manganohed do kataywaraw no kasoyot kan
kasdaaw da a mabyay si Jesos, dawa, inyahes ni Jesos dyira a kāna, “Abaw
makan do dya?”
42 Do nakadngey daw so nawri, tinorohan da so asa kakchid no tinapan
a among.
43 Sinpangan na, rinawat na, as nakakan na sya do kasalasalapan daw.
44 Ki do nakatayoka naw a komninan, binata na dyira a kāna, “Siraw
nyaw binatabata kwaw dyinyo do kayan ko paw dyinyo do kachwaw a
machita matongpal sa tabo naitolas saw a maynamot dyaken do Linteg ni
Moyses kan tolas da saw no propīta kan do Salmo.”
45 Sinpangan na, pinasedang naw pangtoktwan da tan mapatak dana
dyira iyaw chakey naw a batahen no naitolas saw do Masantwan a Tolas.
46 Binata na dyira a kāna, “Nyaw naitolas do Masantwanaw a Tolas a
machita matotook si Kristo a mandad kadiman na, kan do chatatdo naw a
karaw, ki magongar.
47 As maynamot dyaken, ki maikasaba anchiw kapamakawanaw no Dyos
dyirad tabo tawotawo a magbabāwi do gatogatos da. Somiknan nya do
Jerosalem a mandad kaiwaras na do intīrwaya lobong.
48 As inyo, ki inyo danaw mangpaneknek a maynamot do tabo saya a
napariparin dyaken.
49 Changori, toboyen konchi dyinyo Ispirito Santo a iyaw inkaryaw ni
Āmang ko.‡ Ki nāw kamo do dya a syodad a mandan mangay dyinyo
panakabalin Ispirito Santo a yapo do hanyit.”

No Kapaybidi Ni Jesos Do Hanyit
(Mk. 16:19-20; Ara. 1:9-11)

50 Sinpangan na, pinawnot sa ni Jesos a kominwan do idi a Betanya. Do
dawri, pinatohos naw tatchay naw, as nakabindisyon na sira.
51 Ki do kadama naw a maychiychirin so pamindisyon naw dyira,
kinarwan na sa a naypatohos do hanyit.
52 Do dawri, dinaydāyaw da si Jesos, as kan naybidi sa do Jerosalem a
taywaras kasoyot.
53 Kararaw a myan sa do Timplo a nangidaydayaw so Dyos.

† **24:40 24:40** Nya birsikolo, ki aba do kadwan saw a manyoskripto. ‡ **24:49 24:49** Joel 2:28-32; Jn. 16:5-15; Ara. 2:1-21

No Maganay A Dāmag A Intolas Ni Juan

No Pakatonngan So Paytābwan No Nya Libro

No nya Maganay a Dāmag a maynamot di Jeso-Kristo, ki intolas ni Juan a anak da Sebedeo kan Salome a taga Galilya. Iya paw asa dyirad dosi saw a nanawhen ni Jesos. Iyaw nanoma a minonot di Jesos (1:37-40), kan iya paw myan do nakadimanaw ni Jesos do kros (19:26-27). Ki aran komwan, chakey aba ni Juan a ibahey mismo a ngaran na. Dawa, pinangaranan naw inawan na so “iyaw asaw dyirad nanawhen naw a oyod ni Jesos so chinadaw” (13:23; 19:26; 21:7, 20) mana “iyaw asaw a nanawhen ni Jesos” (1:37-40; 20:2).

No panggep ni Juan a naytolas so nyaya libro, ki “… tan anohdan nyo a si Jesos iyaw Kristo a Anak no Dyos, as kan maynamot do kapanganohed nyo dya, myan anchiw abos pandan a byay nyo” (20:31).

Do siknanan no nya libro, pinaneknekan ni Juan a si Jesos, ki iyaw Chirin no Dyos a nayparin a tawo. Tan komwan, matonngan dan aro a tawotawo a maynamot do kadyos kan kapangtokto ni Āmang ta a Dyos. Do katongtong no nyaya libro, inpaboya ni Juan papito saw a makaskasdaaw a pagilasinan a pinarin ni Jesos a mangipaneknek so kadyos na. Siraw nya, ki iyaw no nakapayparin naw so ranom a palek (2:1-11), no nakapapya naw so anakaw no magtoray (4:46-54), no nakapapya naw so mahakay do linaw a Betesda mana Betsata (5:1-18), no nakapamakan naw so dadima ribo a tawotawo (6:6-13), no nakayam naw do hapot no ranom (6:16-21), no nakapapya naw so bolsek (9:1-7), kan no nakapagongar naw si Lasaro (11:1-45).

Intolas pa ni Juan chinirichirinaw ni Jesos a maynamot do kadyos na kan no tarabako ni Jesos a intalek dya no Dyos a Āmang na. No asa dadakay ni Jesos do kapangnanawo na, ki no kapangosar nas pangarig. Binata ni Jesos a iya, ki iyaw oyod a chabyay (6:35), soho (9:5), rowangan (10:7), rarahan (14:6), kan atngeh no obas (15:1).

Aro paw naibahey do dyaya libro a maynamot do kadyos ni Āpo Dyos a Āmang ta. Myan naibahey a maynamot do kapagongar nas nadiman, kapanoroh na so byay (5:21), katoray na (10:29), kangay na a omyan do tawotawo (14:23), kasanto na (17:11), as kan kalinteg na (17:25).

Naitolas pa do dyaya libro a maynamot do kadyos ni Āpo Jesos a iya, ki machasa do Dyos kan iyaw Dyos a mismo (1:1). Iya paw pakayapwan byay, as abaw naparswa a aran āngo, an dya maynamot dya (1:3-4).

Ki aran malawag a maboya taw no kadyos ni Jesos a naitolas do dyaya libro, inistorya pa ni Juan a maynamot do katatawo ni Jesos, ta myan oras na a nahopag, naptengan, mana nalidayan a akma dyaten.

Aro naitolas do kapitolo 14-16 a maynamot do Ispirito Santo. On, iyaw mangpaneknek dyirad tawotawo so oyod, kan iyaw nāw a myan do tawotawo a manganohed di Kristo.

No Naychakarwan No Nya Libro

Nayparin A Tawo Chirin 1:1-18
Si Juan A Mamonyag 1:19-34
Siraw Dāmo A Nanawhen Ni Jesos 1:35-51
No Kapangnanawo Ni Jesos Dyirad Tawotawo 2:1–12:50
No Kapangnanawo Ni Jesos Dyirad Nanawhen Na Saw 13:1–17:26
No Kadiman Ni Jesos 18:1–19:42

No Kapagongar Kan Kapaboya Ni Jesos 20:1–21:25

No Maganay A Dāmag A Intolas Ni Juan

Nayparin A Tawo Chirin No Dyos

1 Sakbay a naparswaw lobong kan hanyit, myan danaw Chirin no Dyos
a si Jeso-Kristo. Iyaw nya a Chirin, ki machasa do Dyos, kan iyaw Dyos a
mismo.
2 Do kabo pan lobong kan hanyit, ki myan danaw Chirinaya a nachasa
do Dyos.
3 Maynamot do Chirinaya no Dyos, naparswa sa no Dyos tabo a myan
sichangori, as abaw naparswa a aran āngo, an dya maynamot dya.*
4 Iyaw Chirinayaw pakayapwan byay, kan iya paw manoroh so sedang
no pinangtoktwan tawotawo.
5 As iyaw nyaya soho, ki nāw na mangsedang do kasarisaryan, kan
marawaban sari a abāken sedangaw.
6 Myan asa tawo a mayngaran so Juan† a tinoboy ni Āpo Dyos.
7 Iyaw nyaya a Juan, ki tinoboy ni Āpo Dyos a nangay a mangpaneknek
dyirad tawotawo so maynamot do sohwaya tan tabo tawotawo a nangad-
ngey so inpaneknek naw, ki manganohed sa.
8 Ki si Juan abaw soho, ta nawriw yangay na inpaneknek maynamot do
sohwaya.
9 Iyaw oyod a soho a mawara do lobongaya, ki mangay a mangsedang
so pinangtoktwan dan tabo tawotawo.
10 Iyaw Chirinaya, ki oyod a minyan do lobongaya, as kan aran iya paw
nangparswa so lobongaya, ki alit na nalasin daban tawotawo.
11 Nangay do mismo na nasyon, ki chinakey daba rinawat no mismo na
a tawotawo.
12 Ki siraw nangrawataw dya a nanganohed dya, ki tinorohan na sa so
kalintegan da a mayparin a anak no Dyos.
13 Nayparin saba anak no Dyos a akmas kaiyanakaw no tawotawo do
inyapwan na mana gagāngayaw a anak no maychachabahay saw. Engga,
ta pinayparin no Dyos a anak na a maynamot do mismo na keddeng.
14 No Chirinaya, ki nayparin a tawo, as nachirayarayay dyaten. Naboya
namen makaskasdaaw a kadyos na a iyaw kadyosaw no moyboh a Anak
no Dyos a yapod Āmang na. Iya, ki oltimo a masisyen, as kan tabo a ibahey
na, ki oyod.
15 Nyaw pinaneknekan ni Juan a Mamonyag a maynamot dya. In-
ngengengey ni Juan a kāna, “Iyaw nyayaw binata ko dyinyo a iyaw
nanawnawdyi kan yaken, ki matortoray adayo kan yaken, ta myan dana
sigod sakbay no kaiyanak ko.”
16 Makaynamot do kasawasaway no kāsi kan parabor na dyaten,
machipanda abaw bindisyon na dyaten a tabo a nanganohed.
17 Ta inpaipakatoneng no Dyos linteg na di Moyses, ki no parabor na
kan iyaw kaoyodan na a maynamot do kadyos na, ki inpaipakatoneng na
dyaten a maynamot di Jeso-Kristo.

---

* **1:3 1:3** Gen. 1:1; 1 Kor. 8:6; Kol. 1:20-16; Heb. 1:2 † **1:6 1:6** Iyaw nya a Juan, ki si Juan a Mamonyag a anak ni Sakaryas kan Elisabet. Lk. 1:5-25

18 Aba polos nakaboya so Dyos, malaksid do moybohaya a masinged a
Anak na a oyod nas chadaw. Iya, ki mangipakatoneng dyaten so maynamot
di Āpo Dyos, ta iya, ki Dyos a mismo a kapayngay ni Āmang na.

No Pamaneknek Ni Juan A Mamonyag
(Mt. 3:1-12; Mk. 1:1-8; Lk. 3:1-18)

19 Do naypisa, myan saw papadi kan kadwan saw a kapotōtan ni Lebi‡
a yapod Jerosalem a nangay di Juan, ta tinoboy da san aapohen da saw a
yangay da iyahes an iya danas Kristo. Nyaw inpaneknek naw dyira.
20 Insigīda inpodno na dyiraw no oyod do nakaibahey naw sya dyira a
kāna, "Yaken abas Kristo§ a inkari no Dyos."
21 "Namna, sino ka? Imori si Elyas* a nagongar ah?" inyahes dad Juan.
"Engga! Taywaran yaken si Elyas?" initbay ni Juan.
"Na, imoriw Propitaw† a inkari ni Āpo Dyos ah?"
"Engga!" initbay ni Juan.
22 "Sigi, ibahey mo pa an sino ka! Ibahey mo dyamen tan myan ibahey
namen dyirad nanoboyaw dyamen a maynamot dyimo. Ngay, sino ka a
oyod?" inyahes da.
23 Ki inatbay ni Juan a kāna, "Yaken no nakatongpalan no inpadtwaw ni
Propīta Isayas a myan anchiw mangingengengey do let-ang a mangibahe-
bahey so nya a kāna, 'Tadyan nyo kapangtokto nyo tan makapagsagāna
kamo do kangay ni Āpo a akmas maysipataw so rarahan na.' "‡
24 Ki tinbay dan tinoboy da saw no Parisyowaw a kon da,
25 "Aysa! An dya imos Kristo mana si Elyas mana no Propitaw, āngo ta
mamonyag ka siras tawotawo saya?"
26 "Na! Osaren ko ranom a pangbonyag," inatbay ni Juan. "Ki ariw asa
machisagesagel dyinyo sichangori a dyi nyo a mailasin.
27 Iyaw nyaya nanawnawdyi kan yaken, ki adayo a matortoray kan
yaken. Ta an yaken, ki maikari akwaba mangwasak so itan no tokap na."
28 Napariparin saw nyaya tabo do Betanya iyaw asaw a idi do kabtangaw
no oksong a Jordan a pamonbonyagan Juan.

No Karniro No Dyos

29 Do somaronwaw a araw, naboya ni Juan si Jesos a lomongo dya. Ki
binatan Juan dyirad myanaw daw, "Chaya dyaw napangaranan naw so
Karniro no Dyos a naisagāna dana maidāton do Dyos tan mapakawan tabo
tawotawo do gatogatos da.
30 Iyaw nyayaw bata kwaw dyinyo a nanawnawdyi kan yaken. Ki aran
akma saw, matortoray a adayo kan yaken, ta myan dana sigod sakbay do
nakaiyanak ko.
31 Aran yakenaw do sakbayaw no kabonyag ko sya, ki nailasin kwabaw.
Ki nyaw naynamotan na a nangay ako a mangbonyag dyinyo so ranom tan
iya, ki maipakatoneng dana dyinyo a kapotōtan Israel."
32 Sinpangan na, nyaw inpaneknek ni Juan a maynamot di Jesos a kāna,
"Do nakabonyag kwaw sya, ki naboya ko iyaw Ispiritwaw no Dyos a

‡ **1:19 1:19** Siraw kapotōtan ni Lebi mana siraw Lebita saw, ki papadi sa a somidosidong lang do Timplo. § **1:20 1:20** "Kristo" mana "Mesias." No chakey na batahen, ki "mangisalakan." Jn. 1:41 * **1:21 1:21** Myan asa a propīta do kaychowa a nangipadto a myan anchiw asa mabīleg a tobotoboyen no Dyos a akmas kabīlegaw ni Elyas. Dawa, maynamot do dawri a padto, inpapati dan Jodyo saw a masyirto a magongar anchi si Elyas. Mt. 11:14 † **1:21 1:21** No nya Propīta, ki abaw matarek, an dya si Jeso-Kristo. Deot. 18:20-18 ‡ **1:23 1:23** Isa. 40:3; Mk. 1:2-3; Lk. 3:4-6

naypabodis a yapod hanyit a akmas kapaypabodisaw no asa boyit. Do dawri, ki domina dya, kan nāw narana minyan dya.
33 Ta an dyi na inbahey no nanoboyaw dyaken a mamonyag ako do ranom nyaya, ayket, masigorādo kwaba a iya. Binata naw dyaken, ‘Iyaw tawo a kaboyan monchi so Ispirito a maypābodis a domna dya kan omyan dya, iyaw mangibonyag so Ispirito Santo.’
34 Ki oyodaw a naparin nya, ta naboya ko a mismo do nakabonyag kwaw sya, as kan paneknekan ko dyinyo a iya oyod Anak no Dyos.”

Siraw Nanoma Saw A Nanawhen Ni Jesos

35 Do somaronwaw a araw, myan dana sa Juan kan dadwaw do nanawhen na a maytēnek do dawri.
36 Ki do kahabasaw ni Jesos, binatan Juan dyira a kāna, “Chiban nyo, ta tori danaw napangaranan naw so Karniro no Dyos a naisagāna dana maidāton do Dyos!”
37 Do nakadngey daw syan dadwaw a nanawhen ni Juan, nanyeng sa minonot di Jesos.
38 Do nakayditaw ni Jesos, naboya na sa a mononot dya, ki inyahes na dyira a kāna, “Ngayan nyo? Aryoriw chichwasen nyo?”
Ki tominbay sa, “Pakawanen mo pa yamen, mo Rabbi, ta ariw yahes namen dyimo, ki dino nagdagosan mo?” No chakey na batahen “Rabbi,” ki “Maistro.”
39 “Na, an chakey nyo a chiban, monot kamo dyaken,” binatan Jesos dyira. Dawa, inonotan da, as kan nachisan sa dya, ta ālaskwatro danad kamakoyab.
40 Ki si Andres a kakteh ni Simon Pedro iyaw ngaran asaw dyirad dadwa saw a nakadngey so binataw ni Juan, kan minonot di Jesos.§
41 No dāmo a pinarin Andres, ki nyeng na kinadyaw si Simon a kakteh na. Do nakadongso naw sya, binata na dya a kāna, “Nadongso namen danaw si Mesias.” No chakey na batahen, ki “Kristo.”
42 Sinpangan na, inyangay ni Andres di Jesos. Inimangmang ni Jesos si Simon, as nakabata na sya a kāna, “Imwayas Simon a pōtot ni Juan, ki mapangaranan kanchis Sepas.” No chakey na batahen, ki “Pedro.”*

No Kapanganohed Da Pilipi Kan Natanael

43 Do somaronwaw a araw, naktokto ni Jesos mangay do probinsya a Galilya. Do dawri, chinichwas nas Pilipi, kan binata na dya, “Monot ka dyaken a mayparin a nanawhen ko.”
44 Si Pilipi, ki taga Betsayda a kaidyan da Andres kan Pedro.
45 Ki yangay ni Pilipi a chinichwas si Natanael,† as nakabata na sya a kāna, “Nadongso namen danaw iyaw intolasaw ni Moyses do libro saw no linteg kan iyaw intolasaw no propīta saw do kaychowa. Iyaw nyaya, ki si Jesos a taga Nasaret kan pōtot ni Jose.”
46 “Wā! Aryoriw inpadto dan propīta saw a magamay a yapod Nasaret a idi?” kānan Natanael di Pilipi.
“Namna, mangay ta chiban ah!” initbay ni Pilipi.
47 Sinpangan na, do nakaboyaw ni Jesos si Natanael a maypasngen dya, binata na, “Iyaw nyayaw oyod a kapotōtan Israel, ki aba polos sikap na.”‡

---

§ **1:40 1:40** No batahen dan kadwan, ki si Apostol Juan asaw a minonot di Jesos. Jn. 13:23; 18:15; 20:2; 21:24 * **1:42 1:42** No Sepas, ki chirin Hebreo. Si Pedro, ki chirin Griego. No chakey na batahen, ki “bato.” † **1:45 1:45** No chakey na batahen Natanael, ki “sāgot no Dyos.” Jn. 21:2 ‡ **1:47 1:47** Si Jakob mana Israel, ki masikap a tawo.

48 Ki inyahes ni Natanael di Jesos a kāna, “Aysa! Maypāngo kapatak mo
dyaken mo Āpo?”
Ki tominbay si Jesos dya, “Na! Do kasakbayaw no katawagaw dyimo ni
Pilipi do kayan mwaw kaychi a machabong do kayo a igos, ki naboya ko
naymo.”
49 Do dawri, ki tominbay si Natanael a kāna, “Mo Maistro, imwaya oyod
Anakaw no Dyos kan Āri no Israel!”
50 Ki binata ni Jesos dya a kāna, “Manganohed ka sichangori dyaken
maynamot ta binata ko na naboya koymo do kayan mwaw a machabong
do kayowaw a igos. Oyod abawri? Ki ibahey ko dyimo a mangamangay pa
sanchiw maboya mo a makaskasdaaw kan nawri.
51 No ibahey kwaya dyinyo, ki oyod. Maboya nyonchiw hanyit a
maywangan. As maboya nyo pa sanchiw anghilis no Dyos a komayat kan
gomchin a mangay dyaken,§ ta yaken nyaya Tawo a yapod hanyit.”

2

No Milagro Do Kana

1 Do chatatdo naranaw a karaw, myan saw magkasar do Kana, iyaw asaw
a idi do probinsya a Galilya. Ki si ānang ni Jesos, ki myan daw.
2 Masaw a inawis da sa Jesos kan nanawhen na saw a mangay do dawri
a kasar.
3 Do nakapatawos danaw no palekaw a inomen da, naypasngen di Jesos
si ānang na, as nakaibahey na sya, “Nakapatawos dana sayas palek.”
4 Ki binata ni Jesos dya a kāna, “Anchi ka pa, mo Ānang. Bibyangan
mwaba yaken, ta ari pad narapit oras ko.”
5 Ki binata ni ānang na dyirad magsirsirbyaw do dawri a pasken a kāna,
“Aran angwa ibilin na dyinyo, ki parinen nyo.”
6 Ki do dawri, myan daw anem a rarakoh a angang a osaren dan
Jodyowaw a pangayan so paybanaw da,* ta nawriw dadakay da tan
maibidang sa a madalos do salapen Dyos. An mapno asa, makahap ngata
so dadwa mana tatdo a poho a kagalon.
7 Ki binata ni Jesos dyirad magsirsirbyaw a kāna, “Apnohen nyo saw nya
angang so ranom.” Dawa, nyeng da sa inapno, kan pinasawasaway da sa.
8 Sinpangan na, binatan Jesos dyira, “Manabo kamo, ta yangay nyod
magpaskenaya.”
Ki tinongpal da.
9 Sinpangan na, tinahaman no magpaskenaw ranomaw a nayparin
a palek, ki chapatak naba an dino nakayapwan nya palek. Ki siraw
magsirsirbyaw, chapatak da. As dawa, tinawagan no magpaskenaw
nobyowaw.
10 As nakabata na sya, “No chapatak kod dadakay dan tawotawo, ki
manōma da ipaynom maimas a palek, as anchan aro danaw naynom dan
bisītaw, ipasarono daranaw gagāngayaw a palek. Ki imwaya, ki enggaya,
ta pinanawdyi mwayaw kaimāsanaya palek,” kānan magpaskenaw.
11 Iyaw nyaya pinarin ni Jesos do Kana do Galilya, ki iyaw nanma
makaskasdaaw a pagilasinan a pinarin na a pangipaboyan nas kadyos na.
Dawa, naypaypangay nakapanganohed da no nanawhen naw.
12 Katayoka no nawri, minosok sa Jesos do Kapernaom. Nachangay pa
si ānang na, siraw kakakteh naw a mahahakay, kan siraw nanawhen na
saw. Minyan sa daw so papere a karaw.

---

§ **1:51 1:51** Gen. 28:12 * **2:6 2:6** Mk. 7:3

No Kapahbot Sira Ni Jesos Do Timplo (Mt. 21:12-13; Mk. 11:15-17; Lk. 19:45-46)

13 Ki do kasngen danaw no pista dan Jodyo a Pistan Nakahabas no Anghil
no Dyos a Mangdiman,† nangay sa Jesos do Jerosalem.
14 Do dawri, somindep sad atataw no Timplowaw, as kan naboya ni Jesos
daw maglaklāko saw so baka, karniro, kan kalapāti.‡ Naboya na pa saw
manatadyaw so kwarta a maydisna do panatadyan daw.
15 Nanyeng a namarin si Jesos so hobid a pagbaot na, as nakapahbot
na siras maglaklakwaw kontodo siraw baka daw kan karniro da saw.
Inwarwaris naw kwarta daw no manatadi saw so kwarta, as kan
binadyibadyichid na paw lamisaan da saw.
16 Sinpangan na, binata ni Jesos dyirad maglaklāko saw so kalapāti a
kāna, "Pahboten nyo saw nyaya! Āngo payparinan nyo so bahayayan
Āmang kwa Dyos a paglaklakwan?"
17 No nyaya pinarin Jesos, napanakem dan nanawhen naw myanaw do
Masantwan a Tolas a kāna, "Chadiman ko oltimo a kaipateg ko so bahay
mwaya mo Āpo Dyos."§
18 Maynamot do dawri a pinarin Jesos, inakdaw dan totorayenaw no
Jodyo di Jesos a kon da, "Āngo maipaboya mwa pangilasinan so toray mwa
mamarin so komwan?"
19 Ki initbay ni Jesos dyira a kāna, "Rarayawen nyo nyaya timplo, as kan
do irahem no tatdwa karaw, pirwahen kwa patneken."
20 Ki initbay dan Jodyowaw, "Pi! Apat a poho kan anem a tawen a
pinatnek daw Timplowaya. Ki maparin mori a patneken do tatdo lang
a karaw? Ay samna!"
21 Ki iyaw timplowaya a bata ni Jesos, ki iyaw mismo a inawan na.
22 Dawa, do nakapagongar danaw ni Jesos, nanakem dan nanawhen naw
nyaya inchirin na. Do dawri, taywara nanganohed sad Masantwanaw a
Tolas kan iyaw chinirinaw ni Jesos.

No Kapatak Ni Jesos So Pangtoktwan Tawotawo

23 Ki do kayanaw ni Jesos do Jerosalem a nachipista do Pistan Nakahaba-
saw no Anghil no Dyos, aro saw tawotawo a nanganohed dya, ta naboya
daw makaskasdaaw saw a pinarin na.
24 Ki chinasaray aban Jesos kapanganohed daw no aro saya tawo, ta
chapatak na sigod katatawo da.
25 Machita nabaw tawo a mangipaneknek dya so maynamot do kapang-
tokto dan tawotawo, ta chapapatak naranaw myan do aktokto da a tabo.

3

Si Jesos Kan Si Nikodemo

1 Do dawri, ki myan asa a Parisyo a mayngaran so Nikodemo a asa dyirad
pangolwen daw no Jodyo.
2 Ki do asaw a ahep, nangay si Nikodemo do yananaw ni Jesos, as
nakabata na sya dya a kāna, "Imom Maistro, chapatak namen a imo, ki
tinoboy no Dyos a mangay a mangnanawo dyamen, ta abaw makaparin so
makaskasdaaw a akmas pariparinen mo saya, an dya sidongan Āpo Dyos."

† **2:13 2:13** Mana "Simana dan Jodyowaw." ‡ **2:14 2:14** No kaosar das nya saya a binyay, ki para dāton da sa do Dyos. No sirbi no manatadi saw so kwarta, ki tadyan daw kwartaw no Romano tan dyi da pasdepen rahten daw a kwarta do Timplo daw. § **2:17 2:17** Sal. 69:9

3 Ki initbay ni Jesos dya a kāna, “No ibahey kwaya dyimo, ki oyod.
Abaw aran sino a tawo a mairaman do pagtorayan Dyos, an dya mirwa
maiyanak.”
4 Ki initbay ni Nikodemo dya a kāna, “Maypāngo a mirwa maiyanak asa
tawo a rakoh dana? Namna! Maparin pawri a mirwa maybidid bodek ni
ānang na, as kapirwa na maiyanak?”
5 “No ibahey kwaya dyimo, ki oyod,” inatbay ni Jesos. “Aba polos tawo
a makasdep do pagtorayan no Dyos, an dya mirwa maiyanak a yapo do
ranom kan Ispirito Santo.*
6 Iyaw maiyanak do tawo, ki myan gagāngay a byay na do tanaya. Ki no
maiyanak a maynamot do Ispirito no Dyos, ki myan dyaw naispiritwan a
byay a yapod Dyos.
7 Dyi mo pakono a chasdaaw kabata kwaya sya a ‘Machita mo mirwa
maiyanak do Ispirito Santo.’
8 Abaw makapenpen so salawsaw. Madngey taw kayasakas no salawsaw,
ki chapatak taba an dino nakayapwan na kan dino somarono a kwanan
na. On, komwan kayarigan no tarabako no Ispirito Santo do kabaliw nas
kapangtokto no tawotawo.”
9 “Aysa! Maypāngo a maparin nyaya?” tinbay ni Nikodemo.
10 “Samna!” kānan Jesos. “Asa ka mangnanawo dyirad kapotōtan saya
ni Israel, ki maawātan mo pabawriw?
11 Pirwahen ko na ibahey dyimo oyod. Ichirin namenayaw chapatak
namen, kan ipaneknek namen naboya namen, ki nāw naya dyi nyo a
anohdan.
12 An ibahey kwaya dyinyo mapariparin do tanaya, ki anohdan nyo
abaya, dyori a mangamangay dyi nyo a panganohdan so mapariparin do
hanyit?
13 Aba polos tawo a nangay do hanyit, an dyaw Tawowaya Yapod Hanyit
a nangay do tanaya.
14 Akmas Moyses do kaychowa paw do let-ang a nangibāyog so sinan
marem a bronsi,† komwan anchiw kaibāyog da dyaken a Tawo a Yapod
Hanyit do kros
15 tan mabyay a abos pandan no aran sino a tawo a manganohed dyaken.
16 “Ta maynamot do rakoh a kadaw ni Āpo Dyos so tabo a tawotawo do
lobongaya, tinoboy naw moybohaya Anak na.‡ Ta an sino a manganohed
dya, ki mapasyay pabanchi do Dyos a madosa, basbāli a matorohan so
byay na abos pandan.
17 Ta tinoboy aban Dyos Anak naya a mangay do lobongaya a mangokom
so tawotawo, an dya nangay tan maisalakan sa a maynamot dya.
18 “As dawa, maikeddeng pabanchi a madosaw tawo a manganohed
dya.§ Ki naokom dana saw tawotawowaya a dya manganohed, ta
manganohed saba do moybohaya Anak no Dyos.
19 “As nyayaw paynamotan kaokoman tawotawo: Nangay danaw soho do
lobongaya, ki maynamot do karahet no kaparin dan tawotawo, chinakakey
daw sari kan sedang.

---

* **3:5 3:5** No bata dan kadwan a chakey na batahen dya, ki iyaw kapagbonyagaw no asa a tawo a mangipaboya so kapagbabāwi nad gatos na, as kan iyaw kaparin no Ispirito Santo a mangdalos so aktokto no nawri a tawo. Jn. 1:33; Mt. 3:11; Mk. 1:8; Lk. 3:16 † **3:14 3:14** Nom. 21:4-9 ‡ **3:16 3:16** No chakey na batahen “moybohaya Anak no Dyos,” ki iya lang mismo a myan do Dyos. Aran iraman na yaten a manganohed a anak no Dyos, ki si Jesos lang mismo a yapo do Dyos. Jn. 1:14; 1 Jn. 4:9 § **3:18 3:18** Mk. 16:16; Jn. 5:24

20 No tawotawo a mamarin so marahet, ki ipsok daw sedangaya.
Maypasngen sabad sohwaya, ta chakey daba maipaboyaw marahet saya
kaparin da.
21 Ki siraw mamarinaw so oyod, maypasngen sad sohwaya tan malawag
a maipaboya a yapod Āpo Dyos maganayaw a pinarin da.”

No Kapangipaneknek Ni Juan A Mamonyag So Maynamot Di Jesos

22 Katayoka no nawri, nangay sa Jesos kan siraw nanawhen naw do
probinsya a Jodya. Minyan sa so nahay daw, kan namonbonyag sa* so
tawotawo.
23 Aran si Juan, ki namonbonyag do Enon a masngen do Salem, ta
rakoh ranomaw daw, kan nasarosarono saw tawotawo a nangay di Juan a
nagpabonyag.
24 Ki dyi pa nabahod do dawri si Juan.
25 Ki do kayan daw daw, naypisa nachisogal saw kadwanaw a nanawhen
ni Juan do asaw dyirad Jodyo saw a maynamot do dadakay daw a kaibidang
a madalos do salapen Dyos.
26 Dawa, nangay sad Juan, as nakabata da sya a kon da, “Mo Maistro,
manakem moriw myanaw dyimo dwa kabtangaw no Jordan a oksong, iyaw
inpaneknek mwaw dyamen? Naipadamagaw a mamonbonyag dana kono,
kan aro sa kono mangay dya tawotawo!”
27 Ki tinbay sa ni Juan a kāna, “On, abaw maparin asa tawo a komwan,
an dya si Āpo Dyos manoroh.
28 Sichangori, inyo mismo a nangpaneknek so inbahey kwaw dyinyo do
nakarahan a yaken abaw Kristo, ta tod naw yaken a tinoboy a nanmanma
sakbay no kangay na.
29 Maipariho nya do kasar no nobyo kan nobya. As iyaw masingedaw
a sit no nobyo a para isagāna do dawri a kasar kan mangnanaya do
nobyowaw, ki taywara masoyot anchan madngey naw chirinaw no nobyo.
Komwan, maypataywaraw kasoyot ko. Ta an yaken, ki para isagāna dyirad
tawotawo do kangayaw ni Kristo.
30 As dawa, sichangori, iya danaw maypaypasisita, as kan yaken, ki
maypaypapos.”

No Tawo A Yapod Hanyit

31 No tawo a yapod tanaya, ki nainlobongan, ta gagāngay na. Dawa,
nainlobongan kapaychirin na, ta nawri lang chapatak na. Ki no Tawo a
Yapod Hanyit, ki iyaw katotorayan do tabo.
32 Ipaneknek naw naboya naw kan nadngey naw do hanyit. Ki aran
komwan, akmay abo polos manganohed do inbahebahey na saya.
33 Ki aran sino a manganohed do chirin na saw, paneknekan na oyod
iyaw inchirin no Dyos.
34 Ta iyaw tinoboyaya ni Āpo Dyos, ki chirinen naw oyod a chirin ni Āpo
Dyos, as kan iyaw tinorohan no Dyos so tabo panakabalin no Ispirito na.
35 Oyod a chadaw ni Āpo Dyos Anak naya, dawa, inpaitoray na dyaw no
tabo.
36 No aran sino a manganohed do Anak no Dyos, ki myan byay na abos
pandan. Ki an sino a dya manganohed do Anak naya, abanchiw nya byay
na, basbāli a nāw nanchi a dosdosāen no Dyos a abos pandan.

---

* **3:22 3:22** Siraw nanawhen ni Jesos namonbonyag so tawotawo. Jn. 4:2

4

Si Jesos Kan No Mabakesaw A Yapod Samarya

1 Do dawri, nadamag dan Parisyowaw a arwaro kono tawotawo a nangay
di Jesos a nagpabonyag kan di Juan a Mamonyag.
2 Ki mismo aba si Jesos namonbonyag so tawotawo, an dya siraw
nanawhen naw.
3 Dawa, do nakatonengaw syan Jesos so nya, komnaro do probinsya a
Jodya, as kan naybidi do Galilya.
4 Ki do dawri, machita magkelsat si Jesos do probinsya a Samarya.
5 Dawa, nakarapit sa do Sikar, iyaw asaw a idi do Samarya do masngenaw
do tana ni simna Jakob a inpatāwid na kaychowa di simna Jose a pōtot na.*
6 Myan daw bobon a inpakawot ni simna Jakob do kaychowa pa.
Naydisna si Jesos do katalinaw no bobon, ta nahopag a nayam, as kan
makalo dana mayegen araw.
7 Ki nahay abas dēkey, nawaraw asaw a mabakes a taga Samarya a
mangay a mamoranom. Ki binatan Jesos dya a kāna, "Machinomak pa."
8 Naychatanyi a nabidin daw si Jesos, ta nangay saw nanawhen naw a
gomnātang so kanen da do sintro.
9 "On mo Āpo, ki asa kaya Jodyo. Maypāngo yaken pangdawan mo
so inomen mo a asa akwa Samaritana?" kānan mabakesaw. Naklat,
ta dadakay daban Jodyowaw machibibyang dyirad tawowaw a yapod
Samarya.
10 Ki tinbay ni Jesos a kāna, "An matonngan mo sawen an āngo sāgotaw
no Dyos, as kan an chapatak mo sawen an sino ako a manahes dyimo so
inomen, yaken ngataw panahsan mo so ranom, as kan itoroh ko dyimo
ranom a manoroh so abos pandan a byay."
11 Ki inatbay no mabakesaw a kāna, "Mo Āpo, marahemayaw bobonaya
kan abayaw pamoranom mo. Maypāngo kono kapanghap mos ranomaya
a bata mwa manoroh so byay a abos pandan?
12 Masirsirib kawri kan si kapoonan ta a si Jakob ah? On, ta iyaw
nangipatawid dyamen so nya bobon a pakayapwan inomen da kan pōtot
na saw kan siraw binyay na saw."
13 Ki binatan Jesos dya a kāna, "No minom so ranom a yapo do bobonaya,
ki mirwa dananchi a mawaw.
14 Ki no minom so ranom a itoroh ko, ki mawaw pabanchi a polos. Ta
iyaw ranom a itoroh ko, ki mayparin anchi a akmay akbod do irahem na
a dya mayachan kan manoroh dya so byay na abos pandan."
15 Ki binata no mabakesaw dya a kāna, "Aysa mo Āpo! Itoroh mo pa
dyaken nawri a ranom tan dya ko na mawaw kan dya ko na pirmi a
mangay dya mamoranom."
16 Ki binatan Jesos dya a kāna, "Yangay mwa manma tawagan kabahay
mwaw as kapaybidi mo dya."
17 "Wā! Abaw kabahay ko," initbay no mabakesaw.
"Na, oyod," tinbay ni Jesos. "Abaw kabahay mo.
18 Ki naypadima ka pabawri a nachikabahay, as kan iyaw mahakayaw
a myan do bahay mos changori, ki taywaran kabahay mo? Dawa, oyod
binata mwaya dyaken a abaw kabahay mo."
19 Ki tinbay no mabakesaw a kāna, "Āpo, madlaw kwaya imo, ki asa ka
a propīta. Ari paw iyahes ko dyimo.

---

* **4:5 4:5** Gen. 33:19; 48:21-22; Jos. 24:32

20 Iyaw nyaya tokon pinagdaydayawan dad Āpo Dyos no kapoonan
namen saw. Ki āngo ta inyo a Jodyo, ki batahen nyo a do Jerosalem lang
pagdaydayāwan di Āpo Dyos?”
21 Ki tinbay ni Jesos a kāna, “Anohdan mo nyaya a ibahey ko dyimo.
Īto danaw oras a dya do tokonaya mana do Jerosalem pagdaydayāwan do
Dyos Ama.
22 Ki inyo a taga Samarya, chapatak nyo abayaw daydayāwen nyo.
Amnan yamen, chapatak namen iyaw daydayāwen namen, ta yapo
dyamen a Jodyo† kaisalakānan.
23 Ki aran akma saw, īto danaw oras kan narapit dana a iyaw Ispirito no
Dyos a mangipakatoneng so oyod a maynamot dya, ki payparinen naranaw
tawo a magdaydayaw do irahem no kapangtokto da. On, dayāwen danchiw
Dyos a maynamot lang do panakabalin no Ispirito na, ta nawriw chakey
no Dyos a kaidāyaw da sya no tawotawo.
24 Si Āpo Dyos, ki Ispirito ngamin, as kan siraw oyod a magdaydayaw
dya, ki machita a magdaydayaw sa a maitonos do oyod a inpakatoneng no
Ispirito na.”
25 Ki binata dya no mabakesaw a kāna, “On, chapatak kwa mangay
anchiw Mesias a mayngaran so Kristo. Ki anchan mangay, iyanchiw
mangipaāwat a tabo dyaten so nya saya.”
26 Ki inatbay ni Jesos a kāna, “Iyaw bata mwaya, ki yaken a machis-
arsarita dyimo sichangori.”
27 Ki do dawri a oras, nawara saw nanawhenaw ni Jesos do yanan
daw. Rakoh nakapakasdaaw da do kapachisarsaritaw ni Jesos do asaw
a mabakes. Ki inahes dabad mabakesaw an āngo machita na, kan inyahes
dabad Jesos an āngo ta nachisarsarita dya.
28 Sinpangan na, kinarwan mabakesaw poranom naw, as nakapaybidi
nad sintro. Binata na dyirad tawotawo saw a kāna,
29 “May kamo, ta yangay ta chiban nangibaheyaw dyaken so tabo a
kaparin ko. Malabit a iya ngataw Kristwaw a Mangisalakan.”
30 Ki do dawri, nagrobwat sad sintro, as nakangay dad yananaw ni Jesos.
31 Do nakakaro danaw no mabakesaw do yananaw ni Jesos, inahwahok
dan nanawhenaw si Jesos a kon da, “Mo Maistro, koman ka na.”
32 Ki binata ni Jesos dyira a kāna, “Ariw kanen ko a dyi nyo a chapatak.”
33 Do dawri, naysin-iiyahes saw nanawhen na saw a kon da, “Sino paro
nanoroh so kanen na?”
34 Initbay ni Jesos dyira a kāna, “No kanen ko, ki iyaw kapangtongpal kos
chakeyaw no nanoboyaw dyaken kan kapatayoka kos inpatarabāko naya
dyaken.
35 No masanyib a panyinyirin nyo ki, ‘Apat paya kabohan sakbay no
kapagranyi.’ Chiban nyo pa saw tawotawo saya a mangay dya. Maipariho
saw nya dyirad naynoy saya a dāwa, kan maparin dana sa ranyen.
36 As dawa, mangay kamo a magranyi sichangori, kan torohan nanchinyo
no Dyos so gon-gona nyo. Ta siraw tawotawo a maranyi nyo a
mapanganohed dyaken, rawaten danchiw byay da a abos pandan. An
komwan, mayengay sanchi a maragsakan naymohaw so chirin no Dyos
kan nagranyiyaw so tawotawo.
37 Oyod panyinyirin nyowaw a kāna, ‘Asaw maymoha as matarek
magranyi.’

† **4:22 4:22** Sal. 147:19-20; Isa. 2:3; Amos 3:2; Roma 3:1; 9:3-5

38 On, toboyen koynyo a magranyi so dyi nyo a minohan. Ta matarek
saw naymoha, ki ināpit nyo naylilidyatan daw," binatan Jesos.
39 Ki do dawri a araw, aro saw Samaritano do Sikar a idi iyaw
nganohed di Jesos a maynamot do inpaneknekaw no mabakesaw a,
"Inbahey na dyaken tabo a kaparin ko."
40 Dawa, do nakawara daw do yanan da Jesos, chindaw da a omyan pa
dyira. Ki nakey si Jesos, kan minyan pa dyira so dadwa karaw.
41 Ki aro pa saw nganohed di Jesos a maynamot do nakadngey daw so
innanawo na dyira.
42 Ki binata dan tawotawo saw do mabakesaw a kon da, "On,
manganohed kami naya, ki maynamot pabad inpadāmag mwaw, ki
maynamot ta yamen dana mismo nakadngey sya. Chapatak namen dana
a iya a oyod Mangisalakanaw so tawotawo do lobongaya."

Pyahen Jesos Iyaw Anak No Asa Magtoray

43 Katayokan dadwa karaw, komnaro sa Jesos do Samarya, as nakangay
darana do Galilya no probinsya ni Jesos.
44 On, nangay si Jesos daw a maynamot ta chapatak na a mapadayawan
abaw asa propīta do mismo na idi, as kan iya mismo nangpaneknek so
maynamot do dawri.
45 Do nakawara daw da Jesos do Galilya, rinawat dan tawotawowaw si
Jesos a maynamot ta naboya da tabo makaskasdaaw saw a pinariparin na
do nakangay daw no tawotawowaw a nachipista do Jerosalem so Pista no
Nakahabasaw no Anghil.
46 Do dawri, naybidi sa Jesos do Kana do Galilya a napagbalbaliwan
Jesos so ranom a pinayparin na palek. Ki myan do dawriw asa opisyal
no gobyirno a maganyit so anak a mahakay do idi a Kapernaom.
47 Do nakadngey naw a naybidis Jesos do Galilya a yapod Jodya, yangay
na chinichwas. Ki do nakadongso naw sya, nachikakaāsi di Jesos a mangay
do Kapernaom tan pyahen naw anak naw, ta makey dana madiman.
48 Ki binata ni Jesos dya a kāna, "Namna! Inyo a tawotawo, anohdan
nyo paro yaken an abo maboya nyo a milagro?"
49 Ki binata no opisyalaw a kāna, "Āpo, chāsi mo pa yaken. Mangay ka
pa, ta makey danaw a madiman anak kwaw."
50 Sinpangan na, binatan Jesos dya, "Mayam ka na, ta napya danaw anak
mwaw."
Ki nanganohed opisyalaw do inbaheyaw ni Jesos, kan nanyeng a
komnaro a naybidi do bahay na.
51 Ki do somaronwaw a araw do kayan na paw do rarahan,‡ pinachibayat
da dya no adipen na saw dāmag a napya danaw anak naw.
52 Sinpangan na, inahes no opisyalaw an āngo a oras nakapya na. Ki
binata da dya a kon da, "Do kaala onaw kakoyab iyaw kabaw no kapagbara
na."
53 Ki nanakem no āmangaw no adekeyaw a nawri a oras nakaibaheyaw
syan Jesos a, "Napya danaw anak mwaw." As dawa, nanganohed kan sira
tabo pamilya naw.
54 Nyayaw chadadwa no makaskasdaaw a pagilasinan a pinarin Jesos do
kayan naw do Galilya a yapod Jodya.

‡ **4:51 4:51** No kabawa no Kana kan Kapernaom, ki makalo 32 kakilomitro.

5

Pyahen Ni Jesos Iyaw Asa Mahakay

1 Do nakapaypahabas no araw, nangay si Jesos do Jerosalem a nachipista
do pista daw no Jodyo.
2 Do dawri, do Jerosalem, myan asa linaw a masngen do yananaw no
Rowangan Karniro. Ki nyaya linaw, pinangaranan das Betesda do chirin
Jodyo. As do payis naw, myan daw dadima a pachisirongan.
3 Siraw nya dadima pachisirongan, ki yanan aro saw a maganyit
a tawotawo. Myan sa daw bolding, logpi, kan siraw paralitiko saw.
[Panayahen da kono daw kakiboraw no ranomaw,
4 ta batahen da a myan kono anghil a maypipisa mangay a mangkibor so
ranomaw. Ki no makapanma kono a tomakbong do katayokaw no kakibor
naw, ki iyaw mapyan do aran āngo a ganyit na.]*
5 Ki myan daw asa mahakay a maganyit, kan tatdwa poho dana kan
wawaho a katawen a nāw na a maganyit.
6 Ki do nakaboyaw sya ni Jesos a myan a maypoktad do dawri, napatakan
na a nahay dana naganyit nawri a mahakay, ki inyahes ni Jesos dya,
“Chakey moriw mapyan?”
7 Tinbay no maganyitaw a kāna, “Āpo, abaw kasidong ko a mapangay
dyaken do linawaya an makibor ranomaya. Naypipira dana padasen ko
tomakbong, ki ranan ko a maypasngen, ki panman da yaken.”
8 Ki binata ni Jesos dya, “Maytēnek ka, as kakatkat mos nakaychehan
mwaya, as kayam mo na.”
9 Ki nanyeng a napyan mahakayaw. Inhap naw apin naw, as nakayam
na. Pinarin Jesos nyaya do Araw a Kapaynaynahah dan Jodyo.
10 Do nakaboya daw syan magtotorayaw no Jodyo, binata da do
mahakayaw a napyan, “Ngayan mo? Āngo paykatkat mos apin? Alla,
baywan naw no linteg komwan do Araw a Kapaynaynahah!”
11 Ki initbay no napyanaw a kāna, “Naon ngamin, ata, nawryaw binatan
tawowaw a napapya dyaken a katkaten ko apin kwaya, as kayam ko na.”
12 Sinpangan na, inyahes da dya a kon da, “Sino nawri a tawo a nakabata
dyimo so akma syaw a katkaten mo apin mo, as kayam mo?”
13 Ki chapatak aban mahakayaw an sino napapyaw sya, ta aro saw
tawotawo a naychipeh do dawri a linaw, as kan nasipsipolan nabaw
kinwanan Jesos.
14 Nahay abas dēkey, nadongso ni Jesos do Timplowaw iyaw no
napyanaw. Binata na dya, “Chiban mo ah, ta napyan ka naya. Pirwahen
mo pabanchiw maygatos, ta āngo nchan mangamangay dananchiw
maparin dyimo.”
15 Katayokan nawri, nayam mahakayaw a nangay dyirad totorayen daw
no Jodyo, as nakaibahey na sya dyira a si Jesos sawen tawowaw a napapya
sya.
16 As dawa, nyaw paynamotan na a indadanes dan totorayen daw no
Jodyo si Jesos, ta nakasoli sad nakapangpapya naw so maganyit do Araw
a Kapaynaynahah.
17 Ki binatan Jesos dyirad Jodyowaw a kāna, “Si Āmang ko, ki nāw na
mamarin so maganay do aran āngo a araw, kan machita tahatahan ko.”
18 Maynamot do dawri, mangamangay danaw kakey da mangdiman sya,
ta tinongpal nabaw dadakay daw no Jodyo do Arawaw a Kapaynaynahah,

* **5:4 5:4** No myan do irahem no komwan, ki naitolas aba do kārwan a manyoskripto a Griego.

as kan maynamot ta inpariho naw inawan na do Dyos do kaibahey na sya a iyaw Dyos, ki Āmang na.

No Toray No Anak No Dyos

19 Binatan Jesos dyirad Jodyo saw a kāna, “No ibahey kwaya dyinyo, ki
oyod. Abaw maparin Anak do kaynaynawan na, ta nawriw parinen naw
maboya naw a parinen Āmang na. Ta no parinen Āmang na, nawriw
parinen na.
20 Ta oyod a chadaw ni Āmang Anak na, kan ipaboya na tabo
pariparinen na do Anak na. On, sidongan na pa a mangipaboya dyinyo
so mangamangay pa saw a milagro kan nyaya kapangpapya na tan
masdaawan kamo.
21 Ta akmas parinen Āmang a mangpagongar so nadiman saw kan
torohan na sas byay, komwan Anak a torohan na sas byay daw chakey
naw a torohan.
22 As si Āmang abaw mangokom so tawotawo, ta intalek narana do Anak
naw panakabalin a mangokom so tabo.
23 Tan komwan, tabo a tawotawo, dayāwen daw Anak a akmas kadāyaw
daw si Āmang na. Iyaw dyaw a mangpadayaw do Anak naya, ki
padayawan naba si Āmang na a nanoboy dya,” binata ni Jesos.
24 Tinongtong ni Jesos naychirin a kāna, “Nya ibahey ko dyinyo, ki
oyod. No aran sino a mangadngey so chirin kwaya, as kan manganohed di
Āmang ko a nanoboy dyaken, ki myan byay na abos pandan. Maikeddeng
pabanchi a madosa, ta monot pabad rarahanaw a pakadimanan an dyi
dana do rarahanaw a pakabyayan a abos pandan.
25 “Nya ibahey ko dyinyo, ki oyod. Īto danaw oras kan narapit dana a
siraw tawotawo a naibidang a nadiman dana, ki madngey danchiw chirin
no Anak no Dyos. As siranchiw mangadngeyaw a manganohed, ki mabyay
sanchi.
26 Akmas Āmang a pakayapwan byay, komwan nakapayparin na dyaken
a Anak na a manoroh so byay.
27 Intoroh na pa dyaken ni Āmang kalintegan a mangokom a maynamot
ta yaken Tawowaw a Yapod Hanyit.†
28 “Masdaaw kamo abad dyaya. Ta myan anchiw oras a siraw tabo a
nadiman, ki madngey danchiw chirin ko,
29 as kan magongar sanchi a mohtot a yapo do pagtatanman da. On,
magongar sanchi a mabyay a abos pandan namarinaw so maganay. As
magongar sanchi a maikeddeng a madosa a abos pandan namarinaw so
marahet.” Nyaw binata ni Jesos.

Siraw Mangpaneknek So Maynamot Di Jesos

30 Do dawri, tinongtong ni Jesos naychirin a kāna, “Abaw maparin ko a
maychatanyi, ta mangokom akwaba, an dya iyaw nadngey kwaw a inbahey
dyaken ni Āmang. No kapangokom ko, ki malinteg, ta chalakam kwabaw
chakey ko, an dya iyaw chakeyaw no Dyos a nanoboy dyaken.
31 “An yaken mangpaneknek so inawan ko, makaano-anohed aba a oyod.
32 Ki myan pa si Āmang ko a mismo a mangipaneknek so maynamot
dyaken, kan chapatak ko a iyaw ibahey na maynamot dyaken, ki oyod.
33 Asa pa, nanoboy kamo na so nangay di Juan, ki aran si Juan, ki
pinaneknekan naw oyod a maynamot dyaken.

† **5:27 5:27** Dan. 7:13-14; Mt. 25:31-33; Mk. 8:38; Lk. 12:8-9

34 Ki aran komwan, machita kwabaw tawo a mangpaneknek so maynamot dyaken. Tod ko a ipanakem dyinyo maynamot do inbahebaheyaw ni Juan a maynamot dyaken tan manganohed kamo kan maisalakan kamo.
35 Ta si Juan, ki akmay soho a nangsedang, as kan do dēkey a chimpo, chinasoyot nyo innanawo naw a nangsedang so aktokto nyo.
36 “Ki myan pamaneknek a malawlawag pa kan pamaneknekaw ni Juan. Ta siraw pariparinen kwaya a inpaipatongpal ni Āmang ko, ki siraw mangipaneknek a tinoboy na yaken,
37 kan si Āmang a nanoboy dyaken, iyaw mismo a nangipaneknek so maynamot dyaken. Ki nadngey nyo abaw timek na, as kan polos a dyi nyo a naboyaw kadyos na,
38 kan ari nyo pad rinawat minsahi ni Āmang do aktokto nyo, ta inanohdan nyo abaya yaken a tinoboy na.
39 “Oltimwayaw kagaget nyo a machinanawo so Masantwanaya a Tolas, ta nawryayaw sigoradwen nyo a pakachichwasan nyos byay nyo a abos pandan. Ki taywaran dya iyaw Masantwanaya Tolas mangipaneknek pa so maynamot dyaken?
40 As aran akmaya syay, alit naya chakey nyo abaw manganohed dyaken tan torohan koynyos byay nyo a abos pandan.
41 “Chitahen kwaba padayawan da yaken tawotawo.
42 Ki an maynamot dyinyo, ki chapapatak ko myanaw do aktokto nyo a aba polos kadaw nyos Dyos.
43 Chako a nangay dya a pinakatoray ni Āmang ko a Dyos, ki rinawat nyo abaya yaken. Ki an myan matarek a mangay a mangipanpaneknek so bokod na a toray, iyayaw rawaten nyo. Ay samna!
44 “Maypāngo paro kapanganohed nyo dyaken an no moyboh a chitahen nyo, ki kadaydāyaw no kapayngay nyo a tawo dyinyo, as kan chalakam nyo abaw kapangahwahok yapo do moyboh a Dyos?
45 Iktokto nyo aba a idarom koynyo do salapen ni Āmang ko. Ta no nangidarom dyinyo, ki iyaw intolasaw ni Moyses a bata nyo a pagtalkan nyo.
46 An oyod a nanganohed kamo di Moyses, ki anohdan nyo pakono yaken, ta naytolas si Moyses so maynamot dyaken.
47 Ki an dyi nyo a anohdan saw intolas naw, maypāngo kapanganohed nyod chirin kwaya?” Nyaw binata ni Jesos dyirad totorayen daw no Jodyo.

6

No Kapakan Ni Jesos Siras Dadima Ribo A Tawotawo (Mt. 14:13-21; Mk. 6:30-44; Lk. 9:10-17)

1 Do nakapaypahabas no araw,* namtang sa Jesos do Minangaw a Galilya a pinangaranan das Minanga a Tiberyas.
2 Minonot sa nanakey dyaw reprep saw a tawotawo maynamot ta naboya daw makaskasdaaw saw a pinarin na do nakapapya naw siras naychagaganyit saw.
3 Sinpangan na, do nakapakaraya daranaw da Jesos kan siraw nanawhen na saw, somnonget sa do asaw a paytokonan, as nakapaychadisdisna da daw.

* **6:1 6:1** Sakbay no nyaya, ki myan si Jesos do Jerosalem. Sinpangan na, do nakapaypahabasaw no kadwan saw a bohan, ki naybidi do probinsya naw a Galilya, as kan do dawri danaw nakapamtang na do minangaya.

4 Do dawri a chimpo, masngen danaw pista daw no Jodyo a Pistan
Nakahabasaw no Anghilaw no Dyos.
5 Do dawri a paytokonan, inwaras ni Jesos kapanyideb na, ki naboya na
saw reprepaw a tawotawo a manakenakey a maypaypasngen dya. Binata
na di Pilipi a kāna, “Dino paro panggatangan ta tan myan kanen dan
tawotawo saya?”
6 Ki do dawri, chapatak dana sigod ni Jesos pariparinen na, ki inyahes
naw nyaya di Pilipi a pangsintiran na sya an āngo atbay na.
7 Ki initbay ni Pilipi dya a kāna, “Ay, aran papira pa ribo panggatang ta,
manawob aba aran taydedekeyen ta.”
8 Ki binatan Andres a asa dyirad nanawhenaw ni Jesos a kakteh ni Simon
Pedro a kāna,
9 “Aryaw asa barīto a naybahon so dadima lang a dedekey a tinapay
kan dadwa dedekey a among, ki manawobori a kanen dan aro saya tawo?
Polos!”
10 Ki binata ni Jesos dyira a kāna, “Anchi kamo! Paydisnahen nyo pa sa.”
Do dawri a yanan, ki marahawa kan maganay katamtamkanaw. Dawa,
pinaydisna da sa tabo tawotawowaw. No bidang no mahahakay lang, ki
makalo a dadima ribo.
11 Sinpangan na, inhap ni Jesos tinapayaw, as nakapagyaman na di
Āpo Dyos. Inpaibōnong na dyirad nanawhen na saw do tawotawo saw
a naychadisdisna. Komwan pinarin na do amongaw, as kan komninan
saw tawotawo a manda do nakabsoy da tabo.
12 Do nakabsoy daranaw no tabo tawotawo saw, binatan Jesos dyirad
nanawhen naw a kāna, “Konokonen nyo saw panda daya tan dya sāyang.”
13 Dawa, inhap daw panda a dyi da napatawos no tawotawo saw. Ki
nakakpeh sas asa poho kan dadwa kaalat a yapod nakchikchidaw a dadima
a tinapay.
14 Do nakaboya daw no tawotawo saw so milagrwaw a pinarin Jesos,
binatabata da a kon da, “Syirto a iya danaw nyayaw intolasaw ni Moyses
do kaychowa pa a mangay a Propīta do lobongaya.”†
15 Ki do nakadlawaw sya ni Jesos a chakey da piliten a payparinen a āri,‡
naypaypasonget pa a maychatanyi.

No Kayam Ni Jesos Do Hapot No Ranom
(Mt. 14:22-33; Mk. 6:45-52)

16 Ki do kapaysarisari naranaw, minosok saw nanawhenaw ni Jesos do
minangaw.
17 Do nakawara daw, lomnogan sa do abangaw, as nakapamtang da a
nangay do Kapernaom.§ Nahep dana do dawri, ki ari pa abo si Jesos dyira.
18 Ki do nakapakabawa daranaw so dēkey, somniknan dana maykeykel-
sang, ta mayit danaw salawsawaw.
19 Nakateng dana sa ngata so dadima mana anem a kakilomitro do
nakaboya daw si Jesos a maypasngen dyira a mayam do hapotaw no
ranom. Oltimo a nakamo da do dawri.
20 Ki binata ni Jesos dyira a kāna, “Mamo kamwaba, ta yakenaw si Jesos.”
21 Do nakadngey daw sya, nasoyot sa a napasakay si Jesos do logan daw.
Ki do dawri, nabebel sa a nakarapit do kwanan daw.

No Kakadyaw Dan Tawotawowaw Si Jesos

---

† **6:14 6:14** Deot. 18:15-18 ‡ **6:15 6:15** Jn. 1:49; 18:36-37 § **6:17 6:17** Pinarin daw komwan, ta nawri danaw bilinaw ni Jesos dyira. Mk. 6:45

22 Do somaronwaw a araw, siraw tawotawowaw a nabidin do kabtangaw
no minanga, pinanapanaya das Jesos. Nanakem da a asa lang abang a
nakapondo daw do kamahepaw, as kan chapatak da a nachirayay abas
Jesos a nachilogan dyirad nanawhen naw, ta sira lang komnaro.
23 Sinpangan na, nawara saw kadwanaw a abang a yapo do idyaw a
Tiberyas. Nakaraya sa do masngenaw do kinanan daw no aro saw a
tawotawo so tinapay do katayokaw no kapagyaman Jesos di Āpo Dyos.
24 Ki do nakadlaw daw a abo danas Jesos kan nanawhen na saw do dawri
a yanan, nachabang sa a nangay a nangkadyaw dyira do Kapernaom.

No Pangarig A Maynamot Do Tinapay

25 Ki do nakaboya daw si Jesos no tawotawowaw do kabtangaw no
minangaw do idi a Kapernaom, binata da dya a kon da, “Mo Maistro, kāngo
nakangay mo dya?”
26 Ki initbay ni Jesos dyira a kāna, “No ibahey kwaya dyinyo, ki
oyod. Nawriw kadyawan nyowaya dyaken maynamot aba ta naboya nyo
makaskasdaaw saw a pagilasinan, an dya iyaw nakapakan kwaw dyinyo
so tinapay kan nabsoy kamo.
27 Mariribokan kamo aba maynamot do chabyay nyo a mararayaw do
tanaya, basbāli a kadyawen nyo chabyay nyo a dya mararayaw a manoroh
so byay nyo a abos pandan. Ta yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki manoroh
ako dyinyo so nya chabyay nyo, ta inpaboya danaw ni Āpo Dyos a Āmang
ko a nahwahok dana a maynamot dyaken.”
28 Ki inyahes da dya a kon da, “Āngo paro maganay a parinen namen
tan tongpalen namen chakey ni Āpo Dyos?”
29 Ki initbay ni Jesos dyira a kāna, “No chakey no Dyos, ki iyaw no
kapanganohed nyo dyaken a tinoboy na.”
30 Ki pinirwa darana inyahes a kon da, “Na, an komwan, āngo
makaskasdaaw a pagilasinan a ipaboya mo dyamen tan anohdan namen
imo? On, āngo paw parinen mo?
31 Ta aran si Moyses do kaychowa paw do let-ang, ki pinakan na saw
kapoonan namenaw so māna. Ta myan naitolas do Masantwan a Tolas a
kāna, ‘Tinorohan na sa so chabyay da a yapod hanyit.’ ”*
32 Ki do dawri, initbay ni Jesos dyira a kāna, “No ibahey kwaya dyinyo,
ki oyod. Si Moyses abaw nanoroh dyinyo so chabyay a yapod hanyit, an
dya si Āmang ko a Dyos. On, iya paw manoroh dyinyo sichangori so oyod
a chabyay nyo a yapod hanyit.
33 Ta iyaw oyod a chabyay a itoroh no Dyos, ki iyaw yapod hanyit a
manoroh so byay a abos pandan dyirad tabo tawotawo.”
34 Ki binata da dya a kon da, “Āpo, kanayon mo pa itoroh dyamen nawri
a chabyay.”
35 Ki tinbay san Jesos a kāna, “Yaken chabyayaw a manoroh so abos
pandan a byay.† Aran sino a tawo a mangay dyaken a manganohed,
mapteng pabanchi, as kan mawaw pabanchi a polos.
36 “Ki akmas inbahey ko naw dyinyo a aran maboya nyo yaken, alit na
dyi kamo a manganohed.
37 Aran sino a italek ni Āmang dyaken, ki mangay sanchi dyaken, as kan
aran sino a mangay dyaken, ki boyawen ko abanchi a polos.
38 Ta gominchin akwaba a yapod hanyit tan mangay ako a mamarin so
chakey ko, an dya iyaw chakeyaw ni Āmang a nanoboy dyaken.

---

* **6:31 6:31** Eks. 16:4 † **6:35 6:35** Jn. 6:51; 8:12; 10:7, 9, 11, 14; 11:25; 14:6; 15:1, 5

39 Iyaw nyaw chakeyaya no nanoboyaw dyaken, ki iyaw kaaywan ko
siras tabo tawotawo saya a intalek na dyaken tan dya mabo aran asa,
basbāli a pagongaren ko sanchi do kapanawdyan araw.
40 Ta no chakey ni Āmang ko, ki no tabo a mangbigbig dyaken a yaken
Anak na kan manganohed dyaken, ki myan anchiw byay da abos pandan,
as kan yaken a mismo, ki pagongaren ko sanchi do kapanawdyan araw."
Nyaw binata ni Jesos dyira.
41 Do dawri, dinomodomo das Jesos no Jodyowaw a maynamot do
nakaibahey naw sya a iya danaw chabyay a yapod hanyit.
42 Binatabata da a kon da, "Iyabawri si Jesos a baro ni Jose? Chapatak
tabawri sa āmang kan ānang na? Na, an komwan, āngo ta ibahey na a
iya, ki yapod hanyit?"
43 Ki binata ni Jesos dyira a kāna, "Omhes kamo pa madomodomo!
44 Abaw makangay dyaken tan manganohed, an dya pasngenen Āmang
ko a nanoboy dyaken, as kan pagongaren konchi do kapanawdyan araw.
45 Ta myan naitolas do tolas daw no propīta saw a kāna, 'Tabon
tawotawo, ki nanawhen sanchi no Dyos.'‡ Siraw tabo a mangadngey kan
machinanawo so chakey ni Āmang ko, ki mangay sanchi dyaken.
46 Ki chakey naba batahen a myan danaw nakaboya si Āmang. Ta iyaw
yapod mismo a yanan no Dyos, iya lang nakaboya si Āmang.
47 No ibahey kwaya dyinyo, ki oyod. Iyaw tawowaw a manganohed
dyaken, ki myan dyaw byay a abos pandan.
48 Yaken chabyayaw a manoroh so abos pandan a byay.
49 Oyod a siraw kapoonan nyo saw, kinan daw māna a naychahesday do
let-ang, ki alit na nadiman sa tabo.
50 Ki iyaw nya chabyay a ibahey ko dyinyo sichangori, ki iyaw oyod a
chabyay a yapod hanyit. Siraw koman so nya kanen, ki polos sanchya dya
madiman.
51 Yaken nawri a sibibyay a chabyay a yapod hanyit. Aran sino a koman
so nyaya kanen, ki myan byay na abos pandan. Iyaw kanenaya bata ko, ki
iyaw inawan ko a itoroh ko tan mabyay sa tabo tawotawo." Nyaw binata
ni Jesos.
52 Ki maynamot do dyaya a chinirin ni Jesos, minirwa dana komnohat
kapagsosogal dan Jodyo saw, kan binatabata da a kon da, "Maypāngo paro
kaitoroh no nyaya tawo so inawan na a kanen ta?"
53 Ki binata ni Jesos dyira a kāna, "No ibahey kwaya dyinyo, ki oyod. An
dyi nyo a kanen inawan ko a Tawo a Yapod Hanyit, as kan an dyi nyo a
inomen raya ko, ki aba polos dyinyo byay a abos pandan.
54 Ta no koman so inawan ko kan minom so raya ko, ki myan anchiw
byay na abos pandan, as kan pagongaren konchi do kapanawdyan araw.
55 Ta no inawan ko iyaw oyod a kanen, as no raya ko iyaw oyod a inomen.
56 Ta no koman so inawan ko kan minom so raya ko, ki nāw na dyaken,
as nāw ko dya.
57 Maybibyay ako a maynamot di Āmang ko a nanoboy dyaken, ta iyaw
pakayapwan byay. Komwan anchiw koman so inawan ko, ta mabyay anchi
a maynamot dyaken.
58 Yaken iyaw nya oyod a chabyay a yapod hanyit. Kapariho kwabaw no
māna a kinan dan kapoonan nyo saw, ta nadiman dana sa. Ki no koman
so nyaya a kanen a itoroh ko, ki mabyay anchi a abos pandan."

‡ **6:45 6:45** Isa. 54:13

59 Inanawo saw nyaya ni Jesos dyirad Jodyowaw do sinagoga daw do
idyaw a Kapernaom.

No Kaipodno Ni Pedro So Kadyosaw Ni Jesos

60 Do dawri, do nakadngey dan nachirayarayayaw di Jesos so chirin naw
dyira, binatabata dan kārwanaw dyira a kon da, “Samna! Taywara sayaw
nya inanawo na! Sino paro makey a monot so komwan?”
61 Ki aran abo nangibahey dya, chinapatak ni Jesos nya dinomodomo da.
As dawa, inbahey na dyira a kāna, “Nyawriw mapakachichad dyinyo a dyi
nyo a onotan dyaken?
62 An komwan, āngo paro mabata nyo an maboya nyonchi yaken a Tawo
a Yapod Hanyit do kapaybidi kwaw do sigodaw a yanan ko do hanyit?
63 No manoroh so byay, ki no Ispirito no Dyos, ta aba polos panakabalin
no tawo a manoroh so byay. Iyaw inchirin kwaya dyinyo, ki iyaw
mangipakatoneng dyinyo so Ispiritwaya no Dyos a manoroh so byay a abos
pandan.
64 Ki aran komwanaya, ki myan saya dyinyo dya manganohed.” Ta sigod
a chinapatak ni Jesos do kasiknan na paw an sino saw dya manganohed
kan sinonchiw manglipotaw sya.
65 Binata pa ni Jesos a kāna, “Nyaw paynamotan ko a nangibahey dyinyo
a abaw makapanganohed dyaken, an dya pasngenen Āmang ko.”
66 Nakayapo do dawri, aro dyirad minonotaw di Jesos naybidi, kan
tinongtong da pabaw minonot dya.
67 As dawa, inyahes ni Jesos dyirad asa poho saw kan dadwa nanawhen
na a kāna, “Aran inyo? Machisyay kamo nawri dyaken ah?”
68 Ki tominbay si Simon Pedro a kāna, “Mo Āpo, sino paw matarek a
kwanan namen an myan dyimo chirin a manoroh so byay a abos pandan?
69 An yamen, manganohed kami dyimo kan masigorādo namen a imo
iyaw Masantwanaw a tinoboy no Dyos.”
70 Ki tominbay danas Jesos dyira a kāna, “Yaken namidi dyinyo a asa
poho kan dadwa. Ki aran komwan, alit na myan asa dyinyo a akmas
pangtoktwan Satanas!”
71 No chakey na batahen ni Jesos dya, ki si Jodas a pōtot ni Simon
Iskariote. Iyaw nyaw asa dyirad asa poho saw kan dadwa a nanawhen
na a manglipot anchi sya.

7

Siraw Mahahakay Saw A Kakakteh Ni Jesos

1 Katayoka no nya, minidibidi si Jesos do probinsya a Galilya. Chinakey
nabaw kominwan do Jodya, ta siraw totorayen daw no Jodyo saw daw, ki
panapanayahen da a dimanen.
2 Ki do kasngen danaw no pista dan Jodyo a Pistan Kapaychabengbeng-
beng,*
3 binata dan mahahakayaw a kakakteh ni Jesos dya a kon da, “Komaro
ka pakono dya, as kan may kad probinsya a Jodya tan siraw mononotaya
dyimo, ki maboya daw makaskasdaaw saya a pariparinen mo.
4 Ta iyaw tawo a chakey na magdinamag, machita ipaboya naw
makaskasdaaw saw a parinen na do tabo tawotawo. Aysa! An nāw mo
do asa yanan, maypāngo a mapatakan tawotawo pariparinen mo?”

* **7:2 7:2** Nya pista, ki pakanaknakman dan Israelita saw so nakasdep daw do Kanaan a yapod let-ang. Leb. 23:33-36; Deot. 16:13-15

5 Binata daw komwan ta aran sira a mismo a kakakteh ni Jesos, ki
manganohed saba dya.
6 Ki binata ni Jesos dyira a kāna, “On, mangay kamo an inyo, ta
makangay kamo do aran āngo a oras a chakey nyo. Ki an yaken, ari pad
marapit kosto a oras ko a mangtongpal so plano no Dyos.
7 No tawotawo saya do lobongaya, ipsok dabaynyo. Ki an yaken, ipsok
da yaken, ta pirmi ko a ipaneknek dyira a marahet kaparin daw.
8 On, manma kamo na a machipista. Makey akwaba machangay dyinyo
sichangori, ta ari pad narapit orasaw a inkeddeng no Dyos.”
9 Nakatayokaw ni Jesos a nakabata so nyaya, nabidin pad probinsyaw a
Galilya.

No Kapachipista Ni Jesos Do Pista No Kapaychabengbengbeng

10 Do nakakaro daranaw no kakakteh na saw a nangay a nachipista,
sililimed a miniras si Jesos dyira.
11 Ki do dawri, chinichichwas das Jesos no totorayen daw no Jodyo do
pagpistaan daw, ki nadongso daba. Binata dad katakatayisa dyira, “Dino
paro yanan no nawri a tawo?”
12 Ki siraw kārwan daw no tawotawo a nachipista daw, ki madomodomo
sa, as kan matatarek paysin-aarasaasan da a maynamot di Jesos. Binata
dan kadwan saw a maganay katatawo na. Ki binata dan kadwan saw a
kon da, “Pi! Taywaran dyi na al-allilawen saw tawotawo?”
13 Ki aran komwan a paysin-aarasaasan da, inpadlaw dabad kārwan
tawotawo, ta chamo da saw totorayen daw no Jodyo.
14 Ki do araw danaw a panghonghobokan no pista, nangay si Jesos a
nangnanawo so tawotawo do Timplo.
15 Ki siraw totorayen daw no Jodyo, ki nasdaaw sa. Binatabata da a kon
da, “Dino paro nanghapan no nya tawo so chapatak na saya a polos a dya
nagad-adal?”†
16 Ki initbay ni Jesos dyira a kāna, “No inanawo kwaya, ki yapo aba do
bokod ko a pangtoktwan, an dya yapo do Dyos a nanoboy dyaken.
17 Iyaw tawo a monot do chakey no Dyos, ki chapatak naw inanawo
kwaya an yapod Dyos mana yapod bokod ko a toray.
18 Iyaw tawowaw a maychirin a yapo do bokod na a sirib, ki maychich-
was so bokod na pakaidayawan. Ki iyaw maychichwas so kaidāyaw no
nanoboyaw dya, ki maychirin so maynana oyod kan aba polos bayataw
na.
19 Intoroh abawri dyinyo ni Moyses iyaw linteg? Ki abaya polos aran asa
mangtongpal dyinyo. An anohdan nyo nawri a linteg, āngo ta chakey nyo
yaken a dimanen.”
20 Ki initbay dan tawotawo saw di Jesos a kon da, “Ay samna! Intorayan
naya imo no marahet a ispirito! Sino kono mangranta a omdiman dyimo?”
21 Ki tinbay sa ni Jesos a kāna, “Pinapya ko asa tawo do Araw no
Kapaynaynahah, ki chinasdaaw nyo a tabo.
22 Ki aran inyowaw, ki myan parinen nyo do Arawaya no Kapaynay-
nahah, ta myan bilin nyo a yapod Moyses a maynamot do kapagkogit a
tinawid na yapod kapoonan nyo saw. On, ta an marapit chawawahwaw a

† **7:15 7:15** No kapakaāwat dan totorayen saw no Jodyowaw, ki abaw matarek a pakayapwan sirib, an dya yapo do iskwila da. Dawa, an dya magadal asa tawo dyira, tod na kono a pakbokboden chirin na do dangoy na. Ki tinbay sa ni Jesos a si Āpo Dyos a mismo pakayapwan tabo sirib na. Jn. 5:30; 7:16; 8:28; 12:49; 14:10, 24

araw no anak nyo a mayanak, ki kogiten nyo a aran nawri a araw, ki iyaw Arawaw no Kapaynaynahah.
23 Changori, an nyaw parinen nyo do partis no inawan no adekey do Araw no Kapaynaynahah tan dya mararayaw Linteg ni Moyses, āngo ta isoli nyo yaken an mapapya kos tabo a inawan no tawo a maganyit do Araw no Kapaynaynahah?
24 Tod kamo aba mangokom so kaparin tawotawo a maynamot lang do naboya nyo, an dya okomen nyo sa sigon do oyod?”

No Kaiyahahes Da So Nakayakayapwan Ni Jesos

25 Ki do dawri, inyaheyahes dan kadwan saw a tawotawo a myan do Jerosalem a kon da, “Samna! Iyabawriw nyaw chakey daw a dimanen?
26 Ki chiban nyo pa! Tori danaya daw a maychirichirin do salapen no aro saya a tawotawo, as asyo daya matbay no totorayen ta saya so pangkontra da so ibahebahey naya. Namna! Mabigbig darana paro a iya danas Kristo a Mesias?
27 Katen, ta chapatak ta nayaw no nakayapwan nyaya tawo. Ki anchan mangay si Kristo, abaw makapatak sya an dino pakayapwan na.”
28 Tinongtong ni Jesos nangnanawo do Timplowaw do Jerosalem, kan kinalyak na a kāna, “Batahen nyo a chapapatak nyo yaken, as kan chapatak nyo nakayapwan ko. Ki iyaw kaoyodan na, nangay akwaba dya lobong do bokod ko a toray, ta myan matarek a nanoboy dyaken, as kan iya, ki oyod. Ki an inyo, ki chapatak nyo aba iya.
29 Amnan yaken, ki chapapatak ko Dyos, ta yapo ako dya kan tinoboy na yaken.”
30 Maynamot do dyaya a chinirin na, pinadas da a tiliwen. Ki abaw nakaparin sya, ta ari pad narapit no kostwaw a oras a inkeddeng no Dyos.
31 Aran komwan, aro saw tawotawo a nanganohed dya, ta binatabata da a kon da, “Anchan mangay Kristo a Mesias, makaparin paro so arwaro kan nya saya makaskasdaaw a pariparinen no nyaya tawo? Ay engga!”

No Katoboy Das Mangtiliw Di Jesos

32 Do dawri, nadngeyan dan Parisyo saw no inyar-arasāas daw no tawotawowaw a maynamot di Jesos. As dawa, nanoboy sa kan siraw matotohos saw a papadi so mangtiliw di Jesos a siraw magbanbantayaw so Timplowaw.
33 Ki maynamot do dawri, binata ni Jesos a kāna, “Dēkey danaw kayan ko dyinyo, as kapaybidi ko nanchid nanoboyaw dyaken.
34 Syirto a chichichwasen nyonchi yaken, ki machichwasan nyo pabanchi yaken, as kan makangay kamo pabanchi do dawri a yanan ko.”
35 Siraw totorayen da saw no Jodyo a myan do dawri, ki naysin-iiyahes sa a kon da, “Samna, dino paro ngayan naya a dyi tanchi a machichwasan? Mangayorid mabawa saya tanatana dan Dya-Jodyo a naychawpitan dan rarayay ta saw a Jodyo ah, tan mangnanawo dyirad Dya-Jodyo?
36 Āngo chakey naya batahen a, ‘Chichichwasen nyonchi yaken, ki machichwasan nyo pabanchi yaken, as kan makangay kamo pabanchi do dawri a yanan ko’?”

No Pangarig Do Akbod A Nāw Na Moyog

37 Do kapanawdyan danaw no araw no pista da, iyaw kangitingitenaw, naytēnek si Jesos do Timplowaw, as nakapakalyak na naychirin a kāna, “Iyaw tawo a mawaw, ki mangay pakono dyaken a minom.

38 Ta naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna, ‘No manganohed dyaken,
ki myan anchi dyaw manoroh so byay a maiyarig do ranom a nāw na
tombod dya.’ ”‡
39 Ki no chakey na batahen Jesos do dya, ki iyaw no Ispiritwaw no Dyos
a rawaten danchi no manganohed dya. Ta do dawri, iyaw Ispirito no
Dyos, ki ari pad naitoroh dyira a maynamot ta ari pad naitan-ok si Jesos a
maynamot do kadiman na kan kapaybidi na do hanyit.

No Kapagsosopyat Da A Maynamot Di Jesos

40 Do dawri, myan saw kadwan a tawotawo daw a nakadngey so nya
chinirin ni Jesos. Dawa, binata da a kon da, “Oyodaya nyaw Propitaw no
Dyos a inkari na toboyen dyaten!”
41 Myan pa saw kadwan a nakabata sya a kon da, “Iya, ki si Kristo!”
Ki myan saw matarek a machikontra dyira a batahen da a kon da,
“Namna enggaya! Aryoriw Kristo a yapo do Galilya?
42 Naitolas abawri do Masantwan a Tolas a yapo do kapotōtan Dabid si
Kristo kan mayanak do Betlehem a idi ni Dabid?”
43 Dawa, matatarek binatabata dan tawotawowaw maynamot di Jesos.
44 Myan saw makey a mangtiliw dya, ki abaw nakaparin sya.

Siraw Totorayenaw No Jodyo A Dya Manganohed Di Jesos

45 Sinpangan na, do nakapaybidi daw no magbanbantayaw so Timplo,
inyahes dan matotohos saw a papadi kan siraw Parisyowaw dyira a kon
da, “Āngo ta tiniliw nyo aba?”
46 “On, ata, maychiychirinaw so makaskasdaaw nawri a tawo, as kan ari
pad abo nadngey namen a komwan,” kon da.
47 Ki inyahes dan Parisyowaw dyira a kon da, “Na! Aran inyori, ki
napaychawaw naranawri nyo ah?
48 Myan danawriw napatakan nyo a aran asa dyamen a pangolwen mana
Parisyo a nanganohed dya?
49 Sira lang nanganohed dyaw sinsinan saw a tawotawo, ta abaw
chapatak dad linteg taw a yapod Moyses. Ari dana sa do abay no Dyos.”
50 Ki myan dyiraw asa Parisyo a mayngaran so Nikodemo, iyaw
nangayaw di Jesos do kachwaw.§ Binata na dyirad rarayay na saw a kāna,
51 “Sigon do linteg ta, ki maipalobosori dyaten mangeddeng so tawo a
dyi ta pa nadngey kan napatakan oyod a kaparin na?”
52 Ki do dawri, magngarngaretnget sa tominbay dya a kon da, “Na, aran
imori ah, ki taga Galilya ka? Chichwasen mo do Masantwan a Tolas tan
mapatakan mo a polos a dya yapod Galilyaw propīta no Dyos.”
53 Do dawri, somnabat sa katakatayisa do bahabahay da.*

8

Iyaw Mabakes A Nachikamalala

1 Do dawri, nangay si Jesos do Tokon a Olibo.
2 Ki do kamabekasanaw, minhep si Jesos a naybidi do Timplo. Nangay
sa dyaw aro saw a tawotawo, kan nasidisidin sa mindibon sya. Do dawri,
naydisna si Jesos a nangnanawo dyira.

---

‡ **7:38 7:38** Sigon do dadakay dan Jodyo do dyaya a pista, ki mangay sa mamoranom do Linaw a Siloe, as kan idāton daw ranomaw a inhap da di Āpo Dyos a pakanaknakman das pinarinaw ni Moyses do kayan daw no kapoonan da saw do let-ang do kaychowa. Eks. 17:1-7; Isa. 12:3-6; 44:3; 55:1; 58:11; Esek. 47:1-12; Jn. 4:10 § **7:50 7:50** Jn. 3:1-21 * **7:53 7:53–8:11** Siraw dāmo saw a manyoskripto, abo saw nya birsikolo.

3 Ki do kadama naw a mangnanawo dyira, myan saw mamaistrowaw no
Linteg ni Moyses kan siraw Parisyowaw a nangyangay dya so asa mabakes
a natiliw da a madama machikamalala. Pinatēnek dad salapenaw no aro
saw a tawo.
4 As nakabata da sya di Jesos, “Maistro! Natiliwanaw nya mabakes a
madama a machikamalala.
5 Sigon do Lintegaw ni Moyses, siraw mababakes a mamarin so nya, ki
machita magsidan sa so bato mandad kadiman da. Ki imom Maistro, āngo
mabata mo?”
6 Ki binata daw nyaya a pangasdok das Jesos tan myan paynamotan da
mangidarom sya.
Ki inatbay saba ni Jesos. Tod a nagrokob kan pinaytolas naw kakamay
nad tana.
7 Ki do kaipapati daw sya a iyahes dya, naytēnek si Jesos, as nakabata
na sya dyira a kāna, “Sigi, an myan dyinyo abos gatos, iyaw manma
mangagsid sya.”
8 Nakabata naw syaw, minirwa dana nagrokob kan pinaytolas naranaw
kakamay nad tana.
9 Ki do nakadngey daw so inbahey naw, in-īnot sa naychayayam a yapod
katotonngan da saw nandad ka si Jesos danan nabidin kan mabakesaw a
maytēnek do salapen naw.
10 Naytēnek si Jesos, as nakabata na sya dya a kāna, “Dino nangayan
dan mangokomaw dyimo?”
11 “Nayam dana saw a tabo mo Āpo,” initbay no mabakesaw.
“Aran yaken, okomen kwaba imo. Mayam ka na, ki tongtongen mo
pabaw maygatos,” binata ni Jesos.

No Kapachipariho Ni Jesos Do Soho

12 Do nakapirwa danaw ni Jesos a naychirin dyirad tawotawowaw,
binata naw nyaya a pangarig a kāna, “Yaken soho a mangsedang so
pangtoktwan tawotawo do lobongaya.* No monot dyaken, ki mayam
pabanchid kasarisaryan, ta myan dana dyaw soho a manoroh so byay.”
13 Do dawri, binata dan Parisyowaw di Jesos a kon da, “Kaynaynawan
mwayaw mangipaneknek so inawan mo. Maddi ah! Maypāngo a anohdan
namen imo?”
14 Ki tinbay sa ni Jesos a kāna, “Aran paneknekan ko inawan ko,
oyodayaw ibahey kwaya, ta chapatak ko nakayapwan ko kan kwanan ko.
Ki inyo, chapatak nyo aba polos nakayapwan ko kan dino kwanan ko.
15 As iyayaw kapangokom nyowaya, ki yapwaya do pangtoktwan
tawotawo. Ki amnan yaken, mangokom akwaba aran sino.
16 Ki amnan mangokom ako, no kapangokom ko, ki malinteg maynamot
ta maychatanyi akwaba, ta si Āmang a nanoboy dyaken iyaw rarayay ko.
17 Ta aran do linteg nyo, ki myan naitolas a an myan paneknekan dadwa
as pariho inbahey daw, naibidang dana kosto nawri.
18 Komwan dyaken, ta dadwa kami a mangipaneknek: yaken as kan si
Āmang ko a nanoboy dyaken, iyaw rarayay ko.”
19 Sinpangan na, binata dan Parisyowaw di Jesos a kon da, “Namna! Dino
yanan āmang mo?”
Ki tominbay si Jesos dyira a kāna, “Chapatak nyo abaya yaken, as dawa,
chapatak nyo abas Āmang ko. An chapatak nyo sawen yaken, ayket,
chapatak nyos Āmang ko.”

---

* **8:12 8:12** Jn. 1:4-5; 9:5; 12:46

20 Inbahey ni Jesos nya do kapangnanawo naw do Timplo do masngenaw
do paglimosan daw. Ki aba dyiraw mintiliw sya, ta ari na pad narapit
kostwaw a oras na a inkeddeng no Dyos.

No Kaibahey Ni Jesos An Sino Iya Kan Dino Nakayapwan Na

21 Pinirwa danan Jesos naychirin dyira a kāna, “Komaro akonchi dya,
as kan chichichwasen nyonchi yaken, ki tod kamonchi a madiman a dya
mapakawan do gatos nyo. On, polos a dyi kamo a makangay do kwanan
ko.”
22 Do nakadngey daw sya, naysin-iiyahes saw totorayen daw no Jodyo a
kon da, “Namna! Dimanen na ngataw inawan na ah? As dawa, batahen
na a polos a dyi tanchi a makangay do kwanan na.”
23 Ki tominbay si Jesos dyira a kāna, “Yapo kamo do tanaya. Ki an yaken,
ki yapo ako do tohos do hanyit. Inyo, ki dyira naynyo no lobongaya. Ki an
yaken, ki engga.
24 Nawriw inbaheyan kwaya sya dyinyo a madiman kamonchi a dya
mapakawan do gatogatos nyo. Ta an dyi kamo a manganohed dyaken a
yaken† danaw batabatahen kwaya dyinyo, ki sigorādohen ko a madiman
kamonchi.”
25 “Na, sino ka ta dawa?” inyahes da dya.
Ki tominbay si Jesos dyira a kāna, “Samna! Iyaw inbahey kwaw dyinyo,
ki matarek aba do sigodaw a inbahey ko.
26 As an maynamot dyinyo, aro saw chakey ko a dilawen a okoman
dyinyo. Ki no lang ibahey ko dyirad tawotawo saya, ki iyaw nadngey kwaw
a yapod nanoboyaw dyaken, ta no ibahey na, ki oyod.”
27 Tabo dan nakadngeyaw so nya, polos a dyi da natonngan a si Āmang
na a Dyos iyaw ibahebaheyaw ni Jesos.
28 Dawa, binata ni Jesos dyira a kāna, “Anchan ibāyog nyonchi yaken do
kros a Tawo a Yapod Hanyit, matonngan nyonchiw oyod a yaken‡ binata
kwaya. On, chapatak nyo nanchi a aba polos parinen ko a maynamot do
bokod ko a kapangtokto, basbāli a ibahebahey ko iyaw no innanawowaw
dyaken Āmang ko.
29 Ta iyaw nanoboyaw dyaken, ki nāw na myan dyaken. Sinyay naba
yaken, ta nāw ko a parinen iyaw makahwahok dya.”
30 Do dyaya inbahey ni Jesos, ki aro saw nanganohed dya.

No Kawayawaya Nanchi Dyinyo No Oyod

31 Do dawri, binata ni Jesos dyirad Jodyo saw a nanganohed dya a kāna,
“An nāw nyo a onotan inanawo kwaya, inyo a oyod nanawhen ko.
32 Matonngan nyo nanchiw oyod a maynamot dyaken, as kan iyaw nya
oyod, ki wayawayaan nanchinyo.”
33 Ki tinbay da a kon da, “Namna! Kapotōtan naw yamen Abraham kan
aryoriw nangadipen dyamen? Maypāngo bata mwaya a mawayawayaan
kaminchi?”
34 Dawa, binata danan Jesos dyira a kāna, “No ibahey ko dyinyo, ki oyod.
No aran sino a maygaygatos, ki adipen gatos.
35 Ta no adipen, ki machironronot abad pamilya, ki iyaw anakaw, nāw
na do pamilya.
36 Dawa, an yaken a Anak no Dyos mangwayawaya dyinyo do gatogatos
nyo, ki mawayawayaan kamo a oyod.

---

† **8:24 8:24, 28** Mana “yaken, ki yaken.” Eks. 3:14; Jn. 8:58; 13:19; 18:4-6 ‡ **8:28 8:28** Siraw Jodyo, ki taywara inipsok da saw taga Samarya. Pinachimadekeyan das Jesos do kaibahey daw sya a taga Samarya.

37 Chapatak ko a kapotōtan naynyo ni Abraham, ki chakey nyo yaken a
dimanen maynamot do kaskeh nyowayas inanawo kwaya.
38 Nawriw ibahey ko dyinyo inpaboyaw dyaken Āmang ko. Komwan
dyinyo, ta tongpalen nyo nadngey nyowaw di āmang nyo."
39 "Namna! Si Abraham, āmang namen," initbay dan Jodyowaw.
Ki binata ni Jesos dyira a kāna, "An oyod sawen a inyo anak ni Abraham,
iya pakono pinarin naw onotan nyo ah!
40 Ki enggaya, ta pipyahen nyowayaw omdiman dyaken a aran ibahey
kwayaw oyod a nadngey kwa yapod Āmang ko a Dyos. An si Abraham, ki
pinarin nabaw komwan.
41 Iyaw ononotan nyowaya, ki iyaw oyod a āmang nyo."
Ki nyeng da tinbay a kon da, "Bastardo kami aba! Abaw matarek a
Āmang namen, an dya si Āpo Dyos."
42 Sinpangan na, binata danan Jesos dyira a kāna, "An iyaw Dyos oyod a
Āmang nyo, chadaw nyo pakono yaken ah, ta yaken, ki yapo ako dya. On,
iyaw nakangay kwaya dya lobong, ki maynamot aba do bokod ko a toray,
an dya iyaw nanoboy dyaken.
43 Āngo ta dyi nyowaya maawātan ibahey kwaya? On, ata chaskeh nyo
a rawaten nadgney nyowaya a inanawo ko.
44 Anak naya inyo ni āmang nyo a si Satanas, kan iyayaw onotan
nyo chakey naw. Naon, nangdimdiman a yapo pa kaychowa a mandas
changori. Aba polos kangwangotan nas oyod, ta aba polos dyaw
oyod. An maybayataw, parinen naw kasisigod naw maynamot ta iya, ki
mababayatawen kan iyaw no āpong dan tabo bayataw.
45 Ki an yaken, maynamot do kaibahey kwayas oyod, ki nawryayaw
paynamotan nyowaya dya panganohdan dyaken!
46 Sino paro dyinyo makapaneknek a naygatos ako? Aba! Ki maynamot
ta ibahey kwaya dyinyo no oyod, āngo ta dyi nyo yaken a anohdan?
47 Siraw oyod a anak no Dyos, ki adngeyen daw chirin no Dyos. Ki
inyowaya, ki machiāmang kamo abaya do Dyos, dawa, nyayaw dyi
nyowaya pangadngeyan." Nyaw binata ni Jesos.

Myan Danas Jesos Kasakbayan Ni Abraham

48 Tominbay saw Jodyowaw di Jesos, "Oyod abawriw binata namenaw a
asa ka taga Samarya§ kan linoganan nayaymo no dimonyo?"
49 Initbay ni Jesos a kāna, "Linoganan naba yaken dimonyo, basbāli
a dayāwen kos Āmang ko. Ki inyo, abayaw dāyaw nyo dyaken do
kapachimadekey nyowaya dyaken.
50 Aran komwan, chichwasen kwabaw mismo kwa dāyaw, ta si Āmang
ko a Dyos akin rebbeng so nawri. On, as kan iyaw no mangokom dyinyo
a abos dāyaw dyaken.
51 No ibahey ko dyinyo, ki oyod. No manganohed so chirin kwaya,
madiman abanchi."
52 Ki do dawri, tominbay dana saw Jodyowaw a kon da, "Changori,
mapaneknekan namen dana a oyod a linoganan imo no dimonyo!
Nadiman si Abraham kan nadiman saw propītaw, ki batahen mo a no
manganohed so chirin mo, ki polos a dyinchi a madiman. Maypāngo
nawri?

§ **8:48 8:48** Sigon do kapakaāwat dan Jodyo saw, ki naboya ni Abraham iya do masakbayan do parmata naw a naitolas do Gen. 15:17-21. Mana, sigoro naboya na do nakaiyanakaw ni Isaak a pōtot na iyaw inkaryaw no Dyos dya. Ta yapod kapotōtan na, tongpalen anchiw tabo inkari no Dyos dya.

53 Mabilbīleg kawri kan si simna āpong namen a si Abraham kan siraw
propītaw a am-āmang dana saya nadiman ah? Sino ka ta dawa?”
54 Tominbay danas Jesos a kāna, “An yaken mangidaydayaw so mismo
a inawan ko, abaw sinpaspangan na. Ki no mangidaydayaw dyaken, ki si
Āmang ko a bata nyo a Dyos nyo.
55 Polos a dyi nyo a chapatak si Āpo Dyos. Ki an yaken, chapatak ko. An
ibahey ko a dyi ko a chapatak, akma ko dyinyo a mabayataw. On, sigorādo
a chapatak ko si Āpo Dyos, as kan anohdan ko chirin na.
56 Chinasoyot ni simna āpong nyo a si Abraham kahāhaw naw sya a
maboya naw arawaw no kangay kwaya dya. On, do nakaboya naw sya,*
ki nasoyot.”
57 Inatbay daranan Jodyowaw a kon da, “Namna! Ari payad abo dadima
poho a tawen mo! Maypāngo nakaboya mos simna Abraham?”
58 Ki binata ni Jesos dyira a kāna, “No ibahey ko naya dyinyo, ki oyod.
Sakbay a naiyanak si simna Abraham, myan ako na sigod.”†
59 Do dawri, nangamet saw Jodyowaw so bato tan agsidan da si Jesos. Ki
domnitdit si Jesos dyira, as nakahbot nad Timplowaw.

9

No Kapapya Ni Jesos So Naiyanakaw A Bolsek

1 Ki naypisa do kadamaw ni Jesos a mayam, naboya naw asaw a mahakay
a nakaiyanakanaw bolsek.
2 Inyahes dan nanawhen naw dya a kon da, “Mo Maistro, sino
pakayapwan komwanaya maiyanak a bolsek? Iyawri mana gatos dan
inyapwan na saw?”
3 Tominbay si Jesos, “Abaw akin gatos dyira. Iyaw kabolsek naya, ki
komwan tan maipaboyaw bīleg no Dyos a mapapya.
4 An maraw pa, machita nāw ta parinen chakeyaw no nanoboyaw
dyaken. An mahep dana, makapaytarabako ta paba.*
5 Ta do kayan ko paya do lobongaya, yaken soho a mangsedang so
pangtoktwan tawotawo.”
6 Nakatayokaw ni Jesos a nakabata so nyaya, nanyipa do tana. Sinpangan
na, pinasagel nad ahbekaw, as nakapapot na sya do mataw no bolsekaw.
7 Sinpangan na, binata na a kāna, “May ka mayramon do Linaw a Siloe.”
No chakey na batahen Siloe, ki “natoboy.” Ki do dawri, nanyeng a nangay
a nayramon bolsekaw. Do nakatayoka naranaw, ki nakaboya dana, as kan
somnabat dana.
8 Do nakaboya daw syan kaaroba naw kan siraw tawowaw a pirmi a
makaboyaboya sya a machilimlimos, binatabata da a kon da, “Iyabawriw
nyaw nāw naw a maydisna a machilimlimos do nakahabas?”
9 Ki myan saw nakabata a kon da, “Iya ngata!”
Ki myan saw kadwan a nakabata sya a kon da, “Iyabaya! Magkaropa sa
lang ngata.”

---

* **8:56 8:56** “Myan ako na sigod” mana “yaken, ki yaken.” Do kapakaāwat dan Jodyowaw, ki ngaran no Dyos nyaya. Eks. 3:14; Jn. 8:28; 13:19; 18:4-6 † **8:58 8:58** Myan ako na sigod mana yaken, ki yaken. Do kapakaāwat dan Jodyowaw, ki ngaran no Dyos nyaya. Eks. 3:14; Jn. 8:28; 13:19; 18:4-6.

* **9:4 9:4** Myan matarek a chakey na batahen dya. An chaskeh no asa tawo manganohed di Jesos, ki kayarig na a masari danaw aktokto na, as kan makapaytarabako pabaw Ispirito Santo dya. Mana, an mabyay paw asa tawo, ki kayarig na maraw pa, as īto danaw kadiman na a kayarig no ahep a dyi narana pakapaytarabakwan.

Ki iyaw mahakayaw mismo a naychirin dyira a kāna, “Samna! Taywaran dya yaken?”
10 Ki inyahahes da dya a kon da, “Namna! Maypāngo a makaboya ka na?”
11 Ki tinbay na a kāna, “Pinapotan naw no tawowaw a myngaran so Jesos so hotaw mata kwaya, as nakabata na sya a may ako a mayramon do Linaw a Siloe. Dawa, nyeng ako a nangay, ki nawriw nakaboyan ko naya.”
12 “Changori, dino yanan na?” inyahes da dya.
“Katen,” initbay no napyanaw.

No Kapangyaheyahes Dan Parisyowaw Do Napyanaw

13 Katayokaw no nya, inhap daw napyanaw, as nakaiyangay da sya dyirad Parisyowaw.
14 No arawaw a nakapangosar ni Jesos so hotaw a pinangpya nas bolsekaw, ki Araw no Kapaynaynahah.
15 Dawa, inosisa dan Parisyowaw an maypāngo nakapakaboya na.
Ki binata no mahakayaw dyira a kāna, “Pinapapotan naw so hotaw mata kwaya, as nakangay ko a nayramon. Sichangori, ki makaboya ko na.”
16 Ki myan saw kadwan daw a Parisyo a nakabata sya a kon da, “Iyaw nangpapya so nyaya tawo, ki yapo abad Āpo Dyos, ta tongpalen nabayaw lintegaw do Araw no Kapaynaynahah.”
Ki siraw kadwanaw daw, ki inyahes da a kon da, “Naon! Ki an oyod a aros gatos, makaparin paros makaskasdaaw saya?”
Dawa, naycharwaw kapangtokto da a maynamot di Jesos.
17 Dawa, pinirwa darana a nanahsan mahakayaw a napya a kon da, “Āngo mabata mod tawowaw, ta mismwaya imo napapya na?”
Tominbay mahakayaw a napyan a kāna, “Iyaw, ki asaw a propīta.”
18 Ki inanohdan daban totorayenaw no Jodyowaw a iyaw makaboyaw, ki bolsek do nakarahan, as kan sinpangan na, napyan. Dawa, inpatawag da saw inyapwan naw.
19 Do nakawara daw, inyahes dan Parisyowaw dyira a kon da, “Iyawriw nyayaw anak nyowaw a binata nyo a naiyanak a bolsek? Na, an komwan, maypāngo a makaboya danas changori?”
20 Tominbay saw inyapwan naw a kon da, “Iyaw a oyod anak namenaw kan oyodaw a nakaiyanakan naw bolsek.
21 Ki chapatak namen abaya an maypāngo a makaboya dana sichangori mana sino napakaboya sya. Iyahes nyo dya a mismo, ta adekey pabaya, kan chapatak narana istoryaen an maypāngo nakapakaboya na.”
22 Inbahey daw nyaya no inyapwan naw maynamot ta chamo da saw totorayenaw no Jodyo, kan chapatak da sigod a mapakaro do sinagoga daw no makabata sya a si Jesos iyaw no Kristo.
23 Dawa, nawriw binatan da syan inyapwan naw a kon da, “Adekey pabaya. Iyahes nyo dya.”
24 Dawa, pinirwa daranan Parisyowaw a tinawagan tawowaw a napya, as nakabata da sya dya a kon da, “Padayawan mo si Āpo Dyos do kapagkari mo a ibahey mo oyod do salapen na!† Ta iyaw no nangpapyaw dyimo, ki chapatak namen a aros gatos.”
25 “Ay samna! Chapatak kwaba an iya, ki aros gatos mana engga. Ta no lang chapatak ko, ki iyaw dyi kwaw a pakaboyan, ki sichangori makaboya ko na!” kāna no mahakayaw.

† **9:24 9:24** Mana “Masisita a dayāwen mo si Āpo Dyos, as kan si Jesos aba, ta chapatak namen a aro gatos na.”

26 Ki inyahes dan totorayenaw no Jodyo dya a kon da, “Na, āngo pinarin
na dyimo ta dawa? Ibahey mo dyamen an maypāngo nakapakaboya
mwaya?”
27 Ki tinbay no napyanaw a kāna, “Namna! Inbahey ko naya dyinyo, ki
alit naya dyi kamo a manganohed aran nadngey nyo naya. Āngo ta chakey
nyo a pirwahen ko na a ibahey? Chakey nyoriw mayparin a nanawhen
na?”
28 Ki do dawri inoyaw da no totorayenaw no Jodyo, as nakabata da sya
a kon da, “Imo nanawhen na! Amnan yamen, ki nanawhen na yamen
Moyses!
29 Ta chapatak namen a nachisarsarita si Āpo Dyos di Moyses. Ki
maynamot do tawowaya napapya dyimo, aryoriw chapatak namen aran
nakayapwan na lang?”
30 Ki iyaw napyanaw, binata na dyira a kāna, “Aysa! Makaskas-
daawayaw nya! Chapatak nyo abayaw nakayapwan na, ki iyayaw
napakaboya dyaken.
31 Masigorādo a chapatak ta a adngeyen aba ni Āpo Dyos kapangdakdaw
no tawotawo saw a maygaygatos, an dya siraw magdaydayawaw dya kan
mamarinaw so chakey na.
32 Mandas changori, ari pad abo nakadngey so komwan a mapakaboya
so tawo a nakaiyanakan naw kinabolsek.
33 An dya yapo do Dyos nyaya a tawo, ki maparin naba polos komwan.”
34 Ki do dawri, ki tinbay dan Jodyowaw a kon da, “Naiyanak ka kan
nayparakoh ka a aros gatos! Sichangori, yamenoriw nanawhen mo ah?”
Do dawri, pinahbot da do salapen daw.

Siraw Oyod A Bolsek

35 Ki do nakadngeyaw ni Jesos so nakapahbot daw sya, yangay
na chinichwas. Ki do nakadongso naw sya, binata na dya a kāna,
“Manganohed kawri do Tawowaw a Yapod Hanyit?”
36 Ki tominbay mahakayaw a kāna, “Imom Āpo, ibahey mo pa dyaken
an sino nawri tan anohdan ko iya.”
37 Binata dya ni Jesos a kāna, “Naboya mo na, ta iyaw myanaya a
machisarsarita dyimo sichangori.”
38 “Mo Āpo, anohdan koymo,” tinbay no mahakayaw, as nakapaydogod
na do salapenaw ni Jesos a nagdayaw dya.
39 Sinpangan na, kinalyak ni Jesos a kāna, “Nawriw paynamotan na a
nangay ako do lobongaya tan paytarken ko saw makapatak kan siraw dya
makapatak so Dyos. Siraw dya makapatak so Dyos, ki kayarig daw bolsek,
ki ara, ta pakarohen konchiw kabolsek daw. Ki siraw bata daw a chapatak
daw Dyos, ki ipaboya konchi a nāw da pa bolsek.”
40 Do dawri, myan sa daw kadwan a Parisyo a nakadngey so chirin naya.
Dawa, binata da dya a kon da, “Namna, aran yamen, ki bolsek kamyori?”
41 Ki tinbay sa ni Jesos a kāna, “An bolsek kamo, abaw pakagatosan nyo.
Ki maynamot do kaibahey nyowaya sya a makaboya kamo, syimpri nāw
na myan gatos nyo.”

10

No Maganay A Mangaywan So Karniro

1 Tinongtong ni Jesos naychirin, “No ibahey ko dyinyo, ki oyod. No tawo
a dya somdep do rowanganaw no koral no karniro as komayat do matarek
a ayaman, iya, ki manakanakaw kan tolisan.*
2 Ki iyaw mangay-aywanaw so karniro, somdep do rowanganaw,
3 as kan iyaw pasdepen no para bantayaw. Do kadngey dan karniro
na saw so kapanawag naw, ki nanyeng sa mangay dya. Tawagan na
sanchi a katakatayisa do ngarangaran da, as kaihtot narana sira a yangay
a pagaraben.
4 An maihtot narana sa tabo dyira naw, iya danaw soro da, as kasarono
da syan karniro na saw, ta chapapatak daw timek naw.
5 Onotan daba polos matarek a manawag sira, basbāli a mayyayo sa, ta
mailasin dabaw timek no matarek.”
6 Nyaw pangarig a inchirin ni Jesos dyira, ki naawātan daba polos chakey
na batahen.

Si Jesos Maganay A Mangaywan Siras Manganohed

7 As dawa, pinirwa danan Jesos naychirin dyira a kāna, “No ibahey ko
dyinyo, ki oyod. Yaken rowangan† a asdepan dan karniro.
8 As siraw nanmanma kan yaken a sin-aaywan so karniro, ki man-
akanakaw sa kan tolisan sa. Ki maganay, ta inanohdan da saban karniro
ko saya.
9 “On, yaken rowangan. Aran sino a somdep dyaken, ki maisalakan. Ta
iya, ki akmas karnirwaw a napalobosan a somdep mana mohtot a manta
so pagaraban na a abwa polos kamwamwan na.
10 Ki iyaw no manakanakawaw, ki aba polos panggep na, an dya mangay
a manakanakaw, mangdiman, as kan mangrarayaw. Ki an yaken, mangay
ako a manoroh dyirad tawotawo saw a karniro ko so byay da a abos
pandan kan abwa polos so pagkorāngan.
11 “Yaken maganay a magay-aywan so karniro. Sisasagāna ako a
mangisalakan siras karniro ko a aran pakadimanan ko.
12 No dya oyod a akin dyira siras karnirwaw a tod a machitangtangdan
a omchidechideb sira, ki anchan maboya na a maypasngen lobwaw a
maranggas, ki tod a mayyayo, ta dyira na sabaw karnirwaw. On, inonolay
na sa a rarayawen kan paychawpiten no lobwaw.
13 No paynamotan na mayyayo no machitangtangdanaw, ki machitang-
tangdan lang. Ibidang na saba a mapateg dya.
14 “Yaken maganay a magay-aywan so karniro. On, yaken kan siraw
karniro ko, ki maysinchachapatak kami a
15 akmas kapaysinchapatak namen kan Āmang ko. Sisasagāna ako a
mangisalakan siras karniro ko a aran pakadimanan ko.
16 Ki myan pa saw tawotawo ko a mayarig do karniro ko saya a abo pa
dya koral. Machita ko sa pawnoten tan machiraman sa dyirad dya saya
kan tan aran sira, ki madngey danchiw timek ko. Tan komwan, asa dana
sanchi a bonggoy kan asa dananchiw mangaywan dyira.
17 “Taywara chadaw yaken ni Āmang ko maynamot ta itoroh ko byay ko
a madiman tan mirwa konchya mabyay.
18 Ki masigorādo a abaw makadiman dyaken, an dya yaken mismo akin
plano sya. Myan toray ko an anchan āngo kadiman ko kan kapirwa kwa
mabyay, as kan nyaya, ki inbilin no Dyos dyaken.” Nyaw binata ni Jesos.

---

* **10:1 10:1** Do kapakaāwat dan Jodyo, ki kayarig daw karniro no Dyos a inpaaywan no Dyos dyirad papadi saw. † **10:7 10:7** Jn. 6:35; 8:12; 10:7, 9, 11, 14; 11:25; 14:6; 15:1, 5

19 Ki do dawri, tominbod a minirwaw nakapaychakarwan pangtoktwan
dan Jodyowaw maynamot dyira dya saya chirin ni Jesos.
20 Aro dyiraw nakabata sya a kon da, “Linoganan no dimonyo! Āngo ta
adngeyen taw magatitaya?”
21 Ki siraw kadwanaw dyira, ki binatabata da a kon da, “Iyaw tawowaw
a linoganan dimonyo, ki makapaychirin abas akma syay. Maypāngo
kaitoroh no dimonyos kapakaboyan bolsek a tawo?”

No Kaipsok Dan Jodyowaw Di Jesos

22 Do chimpo no ammyan, do kayanaw no Pista no Nakapakadalos no
Timplo do Jerosalem,
23 nayam si Jesos do pachisirosirongan saw do Timplowaw do yananaw
no mayngaran so Portiko ni Solomon.
24 Do dawri a kayam na, dinibon dan kadwanaw a Jodyo as nakaiyahes
da sya dya a kon da, “Nāw mori yamen a panglahlahben siras ibahey
mwaya? Samna, anchan āngo kaibahey mo sya dyamen a malawag an
oyod a imos Kristo mana engga?”
25 Ki tinbay sa ni Jesos a kāna, “Inbahey ko naya dyinyo, ki alit naya a
dyi nyo a anohdan. No makaskasdaaw saw a pinarin ko a maynamot do
toray a intoroh dyaken ni Āmang ko, siraw mangpaneknek a maynamot
dyaken.
26 Ki syimpri manganohed kamo aba, ta mayarig kamo do karniro saw
a dyi kwa dyira.
27 Siraw karniro kwaw, adngeyen daw timek kwaya. Chapatak ko sa, kan
onotan da yaken.
28 Itoroh ko dyiraw abos pandan a byay da, as polos sanchya dya
machisyay do Dyos, kan abanchiw makasodib dyira dyaken.
29 Ta si Āmang ko a katotorayan kan kabibilēgan, ki intalek na sa
dyaken. An komwan, abanchya polos makaparin a mangsodib dyirad
aywan Āmang ko.
30 No kaoyodan na, ki yaken kan si Āmang ko, ki masa kami.” Nyaw
binata ni Jesos.
31 Ki do dawri a chinirin Jesos, pinirwa daranan Jodyowaw nangamet so
bato a pangagsid da sya.
32 Ki binata ni Jesos dyira a kāna, “Namarin ako so aro a maganay
a makaskasdaaw a maynamot do panakabalin a intoroh ni Āmang ko
dyaken, kan naboya nyo sa. Ki āngo dyirad dyaw panghapan nyo a
mangagsid dyaken?”
33 “Agsidan namen abaymo maynamot do maganay saya pinarin mo, an
dya iyaw kapaychirin mwayas marahet a machikontra do Dyos. Tawo ka
lang, ki pinayparin mwayaw inawan mo a machipariho do Dyos!” initbay
dan Jodyo saw.
34 Ki tinbay sa ni Jesos a kāna, “Naitolas abawri do linteg nyo a inbahey
no Dyos a kāna, ‘Batahen ko a inyo, ki dyos kamo.’‡
35 No nyaya a inpaitolas ni Āpo Dyos do Masantwanaw a Tolas, ki
sigorādo a dya matadyan mana dya maponas. Ki an komwan binata no
Dyos a dyos saw nakaitorohan naw no nya chirin na,

‡ **10:34 10:34** Sal. 82:6

36 āngo ta pagatosen nyo yaken a maychirin so marahet a machikontra
do Dyos an batahen ko a, ‘Yaken Anak na’ a aran yaken a oyod pinidi§ kan
tinoboy no Dyos a mangay do lobongaya?
37 Sichangori, an dyi ko sa parinen chakeyaw ni Āmang ko, ki syimpri,
anohdan nyo aba yaken.
38 Ki maynamot ta parinen ko sa, aran dyi nyo a anohdan yaken, anohdan
nyo pakono pariparinen ko saya tan matonngan nyo kan maawātan nyo a
si Āmang, ki myan dyaken kan myan ako di Āmang.”
39 Ki maynamot do nyaya a inchirin ni Jesos, pinirwa darana pinadas a
tiliwen si Jesos, ki naditdit narana sa.
40 Ki do nakakaro naw dyira, naybidi si Jesos do kabtangaw no oksongaw
a Jordan do namonbonyaganaw ni Juan do nakarahan, as dawri danaw
niyanan na.
41 Ki aro dana saw tawo a nangay dya, as binatabata da a kon da, “Si
Juanaw, ki abaw naparin na a makaskasdaaw a pagilasinan, ki siraya tabo
inbahey naw maynamot do dya tawo, ki oyodaya.”
42 Do dawri a yanan, aro saw tawotawo a nanganohed di Jesos.

11

No Nakadiman Ni Lasaro

1 Do Betanya a idi da Maria kan Marta, naganyit kakteh daw a mahakay
a mayngaran so Lasaro.
2 Iyaw nya Maria a kakteh ni Lasaro, ki iyaw napadwaw so bangbanglo
do kokodaw ni Āpo Jesos, as nakaponas na syan boboh na.*
3 Maynamot ta naganyit si Lasaro a kakteh da Maria kan Marta, ki
nanoboy sa so nangay a nangipadamag di Jesos so komwan, “Āpo, iyaw sit
mwaw a chadaw mo, ki maganyitaw.”
4 Ki do nakadngeyaw sya ni Jesos, binata na a kāna, “Chadiman nabaw
nawri a ganyit na. Maparin saw nya tan maidayaw no Dyos, kan nawriw
pakaidayawan ko a Anak na.”
5 Siraw nya makakakteh a sa Maria, Marta, kan Lasaro, ki oyod a
chinadaw san Jesos.
6 Ki aran komwan, do nakadngey naw a maganyit si Lasaro, alit na
minyan pad yanan naw so dadwa pa karaw.
7 Katayoka no nawri, binata na dyirad nanawhen naw a kāna, “Maybidi
ta pa do probinsya a Jodya.”
8 Ki inatbay da a kon da, “Ki Maistro, ari payad nabawan kakey daw a
mangagsid dyimo so bato daw. Changori, chakey moriw maybidi daw?”
9 Tinbay ni Jesos a kāna, “Asa poho abawri kan dadwa kaoras an maraw?
No tawo a mayam an maraw, madodog aba, ta maboya na a maynamot do
soho a mangsedang do lobongaya.†
10 Ki an mahep kayam na, madodog, ta abaw soho na.”
11 Katayoka no nawri a inbahey na, tinongtong ni Jesos naychirin dyira
a kāna, “Yangay ko pa yokayen si Lasaro a sit ta, ta ari a makaycheh.”
12 Ki tinbay dan nanawhen naw a kon da, “Namna mo Āpo, maganay
nawri an ari a makaycheh, ta mapya anchi.”

---

§ **10:36 10:36** No chakey na batahen “pinidi” do chirin Griego, ki “pinasanto” mana “indidikar.” Jn. 17:17, 19. Binata ni Jesos nyaya, ta madamaw Pistan Nakapakadalos no Timplo do Jerosalem.

* **11:2 11:2** Jn. 12:3 † **11:9 11:9** Myan paw chakey na batahen dya a si Jesos soho, as kan madodog saba an myan pa si Jesos dyira. Jn. 8:12; 9:5

13 Ki no chakey na batahen ni Jesos, ki nadiman dana si Lasaro. Ki no
naawātan dan nanawhen naw, ki oyod a ari a makaycheh.
14 As dawa, malawag a inbahey ni Jesos dyira a kāna, “Nadiman dana si
Lasaro.
15 Aran komwan, maynamot dyinyo, masoyot ako a abwako daw do
nakadiman naw tan maypangay kapanganohed nyo dyaken. Ngay, may
tad yanan na.”
16 Ki si Tomas a mayngaran so “Singin,” ki binata na dyirad rarayay na
saw a nanawhen a kāna, “Ngay, aran yaten, ki may ta na, ta aran mairaman
ta madiman di Maistro!”

No Kapirwa Mabyay Ni Lasaro

17 Do nakawara daw da Jesos do Betanya, nadamag da a apat dana karaw
a naitanem si Lasaro.
18 No kabawa no Betanya yapo do Jerosalem, ki myan ngataw tatdo lang
a kakilomitro.
19 Aro saw Jodyo a yapod Jerosalem a nangay do yanan daw da Maria
kan Marta tan ahwahoken da sa maynamot do nakadimanaw no kakteh
daw a mahakay.
20 Do nakadngeyaw syan Marta a īto si Jesos, yangay na binayat, ki
nabidin si Maria do bahay daw.
21 Binata ni Marta a kāna, “Mo Āpo, an myan ka sawen dya, nadiman
abaw kakteh namenaw.
22 Ki aran komwan, chapatak ko a aran sichangori, ipaparin dyimo ni
Āpo Dyos aran āngo a iyahes mo dya.”
23 Ki binata ni Jesos dya a kāna, “Mirwa mabyay kakteh mwaw.”
24 Tominbay si Marta di Jesos a kāna, “Chapatak ko a mirwanchya
mabyay anchan pagongaren Dyos saw tawotawo do kapanawdyan a araw.”
25 Ki inbahey ni Jesos dya, “Yaken mangyangay so kapagongar no
tawotawo a nadiman, kan yaken manoroh so abos pandan a byay. No
tawo a manganohed dyaken aran madiman, ki mirwanchi a mabyay.
26 As aran sino a maybibyay a manganohed dyaken, ki polos a dya
madiman do abos pandan a kadiman. Manganohed kawri dya?”
27 “On, mo Āpo,” initbay ni Marta, “Anohdan ko a imo si Kristo a Anak
no Dyos a iyaw Mesias a nanayahen namen a mangay do lobongaya.”

No Kapaychahoho Ni Jesos

28 Nakatayoka na a nakabata so nyaya, naybidi si Marta do bahay da, as
nakatawag na si Maria a kakteh na so sililimed. Inbahey na dya a kāna,
“Aryaw si Maistro dya, kan ipatawag naw imo.”
29 Do nakadngey syay ni Maria, nanyeng a naytēnek, as nakapakalyalisto
na nangbayat si Jesos.
30 Ki do dawri, ari pa sa Jesos a dya nakarapit do baryowaw no Betanya,
ta myan pa sa do nangbayatanaw dyira ni Marta.
31 As siraw Jodyowaw a nangay do bahay da Marta kan Maria a
omahwahok sira, minonot sa di Maria do nakaboya daw sya a nakalyalisto
a komnaro do bahay, ta no myan do aktokto da, ki mangay a tomanyis do
tanemaw ni Lasaro.
32 Sinpangan na, do nakapakarapitaw ni Maria di Jesos, naydogod do
salapenaw ni Jesos, as nakabata na sya dya a kāna, “Mo Āpo, an myan ka
sawen dya, nadiman abaw kakteh namenaw.”

33 Do nakaboyaw ni Jesos sa Maria kan siraw Jodyo saw a minonot
dya a nāw da tomanyitanyis, ki oltimo a nasalid poso na kan taywara a
nariribokan aktokto na.
34 “Dino nangitaneman nyo sya?” inahes na dyira.
“Mangay ka mo Āpo. Yangay ta chiban,” kon da.
35 Ki sinpangan na,, naychahoho si Jesos.
36 Ki binata dan kadwanaw a Jodyo a kon da, “Chiban nyo kaoyod nas
kadaw sya ah!”
37 Ki kadwan dyiraw naysin-iiyahes a kon da, “Iyabawriw nyaw
napakaboyaw so bolsekaw? Āngo ta dyi na pinenpen nakadiman ni
Lasaro?”

No Kapagongar Ni Lasaro

38 Iyaw tanemaw ni Lasaro, ki aschip a nanban so rakkoh a bato. Ki do
kapaypasngenaw ni Jesos do dawri a tanem, minirwa a nasalid poso na.
39 Sinpangan na, inbilin na dyira a kāna, “Pakarohen nyo nawri a bato.”
Ki tominbay si Marta a iyaw kaktehaw no nadimanaw a kāna, “Namna,
Āpo, ari dana mangot sichangori, ta apat danaya karaw na naitanem.”
40 Ki tinbay ni Jesos a kāna, “Nawayakan mo nawriw inbahey kwaw a an
manganohed ka dyaken, maboya monchiw makaskasdaaw a panakabalin
no Dyos?”
41 Dawa, binadede daw batwaw. Do dawri, tomnangay si Jesos do hanyit,
as nakabata na sya a kāna, “Mo Āmang, rakoh kapagyaman ko dyimo, ta
nadngey mo na yaken.
42 On, chapatak ko a pirmi mo yaken a adngeyen, ki kalyaken ko a
batahen nyaya a maynamot dyirad tawotawo saya dya tan anohdan da
a oyod a tinoboy mo yaken.”
43 Nakatayoka naw a nakabata so nyaya, kinalyak na a tinawagan
nadimanaw a kāna, “Mo Lasaro! Mohtot ka daw!”
44 Nyeng a nayam a minohtot nadimanaw a myan pa sibebedbed so
tanoro kan kokod, kan myan paw panyo a nachibedbed do ropa naw.
Ki binata ni Jesos dyirad myan saw daw a kāna, “Wasaken nyo bedbed
na saw tan libri dana mayam.”

No Kapagtotolag Da A Omdiman Si Jesos
(Mt. 26:1-5; Mk. 14:1-2; Lk. 22:1-2)

45 Ki do dawri a naparin, siraw kārwanaw a Jodyo a nachangay di Maria,
naboya daw pinarinaw ni Jesos. Dawa, aro dyiraw nanganohed dya.
46 Ki siraw kadwan dyirad Jodyo saw, ki yay da inbahey dyirad
Parisyowaw iyaw pinarinaw ni Jesos.
47 Dawa, nanawag saw matotohos saw a papadi kan siraw Parisyo saw so
miting no konsiho da a Sanhedrin. Binata dad katakatayisa dyira a kon da,
“Āngo paro parinen ta sichangori? Chiban nyo kārwayan makaskasdaaw
a pagilasinan a pariparinen no nawri a tawo.
48 Aysa! An inonolay ta, manganohed sa dya tabo tawotawo saya.
An komwan, ayket, siraw magtotorayaw a taga Roma, yangay danchi a
rarayawen Timplowaya, as kan aran nasyon taya!”
49 Ki do dawri, binata ni Kaypas a katotohosan a padi do dawri a tawen
a kāna, “Pi! Abaya polos chapatak nyo!
50 Maawātan nyo abawri a maganaganay a madiman asa tawo a
maynamot do tabo tawotawo kan kararayaw no intīrwaya nasyon ta?”

51 Ki iyaw binataya ni Kaypas, ki yapo aba do bokod na aktokto. Ki
maynamot ta iyaw katotohosan a padi do dawri a tawen, inpapadto no
Dyos a madiman si Jesos tan mabyay saw tawotawo a Jodyo.
52 Ki sirabaw Jodyowaw lang, an dya siraw tabo a anak no Dyos do aran
dino a yanan da. Tan komwan, masa dana sa a tabo do asa lang a pamilya.
53 Nakayapo do dawri a nakapagtotolag da, insiknan daw maychichwas
an maypāngo kadiman da si Jesos.
54 As dawa, nachisagel paba sa Jesos dyirad kārwan saw a Jodyo do Jodya.
Komnaro sa Jesos kan nanawhen na saw do dawri as nangay sa a minyan
do idi a Epraim a masngen do let-ang.
55 Do dawri, makalo danaw pista dan Jodyo a Pistan Nakahabasaw no
Anghil. Aro saw yapo do barbaryo, ki somnonget sa do Jerosalem tan
tongpalen daw dadakay daw a kapakadalos sakbay no pista.
56 Do nakapakarapit daw no tawotawo do Jerosalem, ki chinichichwas
das Jesos, as kan do nakapaychipeh daw do yananaw no Timplo, naysin-
iiyahes sa a kon da, "Āngo mabata nyo? Mangay paro a machipista si Jesos
mana engga?"
57 Ki siraw matotohos saw a papadi kan siraw Parisyo saw, inbilin da
dyirad tawotawo saw a kon da, "An sino dyinyo makapatak an dino yanan
Jesos, yangay nyo a ipadāmag dyamen tan matiliw namen."

12

No Kapado Ni Maria So Bangbanglo Do Kokod Ni Jesos (Mt. 26:6-13; Mk. 14:3-9)

1 Anem dana karaw, as kapista dana no Pista no Nakahabas no Anghil.
Nangay sa Jesos do idi a Betanya do bahay ni Lasaro a pinagongar na.
2 Do dawri, nangisagāna sas kanen da a pangrispitar das Jesos. Si Marta
iyaw asa somnidong a nangidasar as si Lasaro, nachihanghang da Jesos.
3 Sinpangan na, nanghap si Maria so godwa no litro no kagaganayanaw a
bangbanglo a taywara mangina, as nakapado na sya do kokodaw ni Jesos,
as nakaponas na syas boboh naw. Do dawri, ki nagwaras do bahayaw
banglo na.
4 Ki do nakaboyaw so nya ni Jodas Iskariote a asa dyirad nanawhen naw
a manglipot anchi di Jesos, binata na,
5 "Sāyang! Rebbeng na pakono a nailako nyaya bangbanglo so tatdo a
gasot a dinaryo, as kaitoroh no kwartaw dyirad mapobri saya tawo!"
6 Ki inbahey naw nya maynamot aba ta myan kadaw na dyirad mapobri
saw a tawo, an dya maynamot ta iya, ki asa manakanakaw. Iya paw
mangigpet so kwarta da, kan naywam a manghanghap so kadwan saw
a kwarta a para do bokod na a osaren.
7 Ki binata ni Jesos dya a kāna, "Inolay mo kan machisadasadag kaba
dya. No parinen na do dyaya bangbanglo, ki isagāna naw inawan ko a
maitanem.
8 Ta siraw mapobryaw, pirmi sa dyinyo. Ki an yaken, manyid dana oras
kayan ko dyinyo."

No Kaplano Da A Mangdiman Si Lasaro

9 Ki do nakadngey dan reprep saw a Jodyo a myan si Jesos do Betanya,
nangay sa. Tod saba nangay a omchideb di Jesos, ta asa pa, chakey da pa
chiban si Lasaro a pinagongar na.
10 Dawa, nawriw nanghapan na nagtotolag saw matotohos saw a papadi
a iraman da dimanen si Lasaro.

11 Ta maynamot dya, aro saw tawotawo a Jodyo nachisyay dyira as si
Jesos danaw inanohdan da.

No Kaidāyaw Das Jesos Do Kasdep Naw Do Jerosalem (Mt. 21:1-11; Mk. 11:1-11; Lk. 19:28-40)

12 Do somaronwaw a araw, no reprep saw a tawotawo a machipista, ki
nadngey da a īto dana si Jesos a naypasngen dana do Jerosalem.
13 Do dawri, nanghap sas palatang no palma, kan minohbot sa do
syodadaw a nangay a ombayat sya. Inngengengey da a kon da,
"Madaydayaw kan maitoroh pakono bindisyon do tinoboyaya ni Āpo Dyos
a pinakainawan na! Bindisyonan pakono no Dyos nya Āri no Israel!"
14 Ki do dawri, somnakay si Jesos do orbonaw no asno a inpapahap na
tan matongpal danaw naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna,
15 "Mamo kamo aba, inyo a tawotawo do Jerosalem, ta īto iyaw kangay no
Āri nyowaya a nakasakay do orbon asno."*
16 Ki siraw nanawhenaw ni Jesos, naawātan daba an āngo mapariparin
do dawri. Ki do katayoka danaw no nakapagongar ni Jesos kan kaitan-
ok naw do nakapaybidi naw do hanyit, nanakem dan nanawhen naw
naibaheyaw do Masantwan a Tolas a naparin dya kan pinarin daw dya.
17 Siraw reprep saw a tawo a myan do nakapagongaraw ni Jesos si Lasaro
do nakatawag naw syad tanem naw, ki nāw da inpaneknek naboya daw.
18 Maynamot ta nadngey dan aro saw a tawotawo nya makaskasdaaw a
pinarin ni Jesos, naypayparo saw nangay a minbayat sya.
19 Maynamot ta komwan, binata dan Parisyowaw do katakatayisa dyira
a kon da, "Chiban nyo! Ari pawriw maparin tas changori? Nayparin dana
saya tabo tawotawowaya nanawhen na."

No Kachichwas Dan Dya-Jodyo Si Jesos

20 Ki myan sa do dawriw kadwan a Dya-Jodyo a Griego a nangay a
magdaydayaw so Dyos do dawri a pista do Jerosalem.
21 Nangay sa di Pilipi a taga Betsayda do Galilya. Binata da dya, "Sir,
chakey namenayaw machiam-ammo di Jesos."
22 Ki yangay a inbahey ni Pilipi di Andres, as nakangay da a nangibahey
syad Jesos.
23 Ki binata ni Jesos dyira a kāna, "Narapit danaw oras a maipaboya
dyirad tawotawo iyaw rakohaw a pamadayaw no Dyos dyaken a Tawo a
Yapod Hanyit.
24 No ibahey ko dyinyo, ki oyod. Aran asa botoh a naimoha do tana, ki
mahtanchi kan madiman. Tomobonchi kan mayparo botoh naw. Amnan
makapya a dya maimoha, nāw na asa botoh.
25 Iyaw tawo a maybibyay do chakeyaw no mismo a inawan na,
mabonchiw byay na. Ki iyaw tawo a mangtadyichokod so chakeyaw no
inawan na do byay na do tanaya, myan anchiw byay na abos pandan.
26 No makey a magsirbi dyaken, machita nāw na onotan yaken, as kan
aran dino a ngayan ko, dawrinchiw yanan na. Padayawan anchin Āmang
magsirbyaw dyaken."

No Kaipakatoneng Ni Jesos So Kadiman Na

27 Tinongtong ni Jesos naychirin a kāna, "Taywara mariribokan aktokto
ko. Āngo paronchiw batahen ko? Batahen ko paronchi a, 'Āmang,

* **12:15 12:15** Sak. 9:9

paditchanen mo yaken dyirad dyaya kalidyatan ko?' Ki engga, ta nawryayaw nangayan ko dya.
28 Mo Āmang! Ipaboya mo iyaw katan-ok mo!"
Ki sinpangan na,, myan timek a yapod hanyit a kāna, "Tayoka ko na a inpaboya. Ki sichangori, ki pirwahen ko na ipaboya iyaw katan-ok ko."
29 Siraw tawotawo saw a myan a maytēnek daw, nadngey daw timekaw. Myan saw nakabata a adey nawri. Ki binata dan kadwanaw a kon da, "Aysa! Nachisaritayaw anghil dya!"
30 Ki binata ni Jesos dyira a kāna, "Iyaw naichirin a nadngey nyo, ki para aba dyaken nawri, an dya para dyinyo.
31 "Siraw mangkontraw dyaken, ki sichangori danaw kaokom da, ta naābak dana si Satanas,† iyaw mangitorayaw so tawotawo do lobongaya.
32 Ki anchan ibāyog darana yaken do kros, ahwahoken ko sanchiw tabo tawotawo a maypasngen dyaken tan manganohed sa dyaken."
33 Ipakatoneng naw nya tan mapatakan da maynamot do kadiman naw do kros.
34 Ki do dawri, tinbay dan tawotawo saw daw a batahen da a kon da, "Namna! Chapatak namen do linteg a si Kristo a Mesias, ki mabyay a abos pandan. Dawa, āngo bata mwaya a kon mo a, 'Machita a maibāyog no Tawo a Yapod Hanyit'? Sino nawri a bata mo?"
35 Ki initbay ni Jesos dyira a kāna, "Dēkey danaw chimpo a kapachira-yarayay no soho dyinyo. Tongtongen nyo mayam do kayan payan soho dyinyo sakbay a madas naynyo no sari. No mayam do kasaryan, maboya nabaw kokwanan na.
36 Manganohed kamod sohwaya do kayan na paya dyinyo tan mayparin kamo na tawo a nasedangan so aktokto." Nakatayoka ni Jesos a nangibahey syay, komnaro, as nakaditchan na dyira.

No Dya Panganohdan Jodyo Saw

37 Aran pinarin sa tabo ni Jesos nya makaskasdaaw a pagilasinan do salapen dan tawotawo, alit na dyi da inanohdan.
38 Nyaw naparin tan matongpal danaw intolasaw ni Isayas a propīta no Dyos a kāna,

"Āpo, āngo ta papere sa lang nanganohed so minsahi namenaya? Āngo ta tatdō lang nangbigbig so panakabalin mo a inpaboya mo dyira?"‡

39 No paynamotan na a dyi sa manganohed, ki maynamot do akmas intolas paw ni Isayas a kāna,

40 "Pinagbolsek sa ni Āpo, kan pinaysari naw aktokto da tan dyi sa makaboya mana makaāwat mana makapaybidi dyaken tan pyahen ko sa."§

41 Nyaw binata ni Isayas do kaychowa paw maynamot ta naipaboya dyaw katan-okaw kan panakabalinaw ni Jesos, kan inchirin na a maynamot do kadyos naw.
42 Ki aran komwan, alit na aro saw nanganohed di Jesos, kan myan pa saw nanganohed dyirad totorayen daw no Jodyo. Ki inpodno dabaw kapanganohed da dyirad tawotawo a maynamot do kāmo da an pakarohen da san Parisyowaw do sinagoga daw,
43 ta chinakakey daw dāyaw no kapayngay da a tawo kan no dāyawaw a yapo do Dyos.

---

† **12:31 12:31** Jn. 14:30; 16:11 ‡ **12:38 12:38** Isa. 53:1 § **12:40 12:40** Isa. 6:10

44 Sinpangan na, kinalyak ni Jesos naychirin a kāna, “No tawo a
manganohed dyaken, ki yaken aba lang inanohdan na an dyi pa iyaw
nanoboyaw dyaken.
45 Ta no tawo a makaboya dyaken, ki maboya naw nanoboyaw dyaken.
46 Nangay ako do lobongaya a akmaw soho tan aran sino a manganohed
dyaken, ki machita nāw nabad sari.
47 No makadngey so chinirin ko saya, as dyi na anohdan nya saya, yaken
abaw mangokom sya. On, ta nangay akwaba do lobongaya tan okomen ko
saw tawotawo, an dya nangay ako tan isalākan ko sa.
48 Ki myan mangokom so mangipsok dyaken kan dya mangrawat so
chirinen ko saya, ta siraw nya inchirin ko, siranchiw mangpaneknek a
maokom sa do kapanawdyan a araw.
49 On, ta yapo sabad bokod ko a toray nya chirichirinen ko, an dya
si Āmang a nanoboy dyaken. Iyaw nangibilin an āngo ichirin ko kan
maypāngo kaichirin ko sya.
50 Dawa, nawri lang inchirin ko iyaw inbilin Āmang dyaken, ta chapatak
ko a siraw bilin na, ki mapawnot sa do byay a abos pandan.” Nyaw binata
ni Jesos.

13

No Kalablab Ni Jesos So Kokod Dan Nanawhen Naw

1 Do arawaw no kasakbayan Pistan Nakahabas no Anghil, chinapatak
ni Jesos a narapit danaw kakaro na do tanaya kan kapaybidi na do
yanan Āmang na. Yapod kairogi na, ki inpaboya naw kadaw na dyirad
manganohedaw dya do lobongaya, ki sichangori, ki inpaboya naw no
karahemaw no adaw na dyira.*
2 Do dawri a mahep do kapangmalem daw da Jesos kan siraw nanawhen
naw, ki somindep dana si Satanas do pangtoktwan ni Jodas Iskariote a anak
ni Simon a lipotan nas Jesos.
3 Ki chapatak ni Jesos a intoroh dana dya ni Āmang naw tabo toray kan
panakabalin, as kan chapatak na a iya, ki yapo do Dyos, as kan mirwanchi
a maybidi di Āmang na.
4 Dawa, do kayan daw a koman, naytēnek si Jesos. Nakapakaro nas
makatayhapotaw a laylay na, as nakaibarikis nas twalyaw.
5 Katayokan nawri, napado so ranom do palangganaw, as nakaisiknan
na minlablab so kokod daw no nanawhen na saw. As nawriw pinamonas
nas kokod da saw twalyaw a inbarikis na.
6 Ki do ka si Simon Pedro danaw, binata ni Pedro dya, “Mo Āpo, āngo ta
imo manglablab so kokod kwaya?”
7 Ki initbay ni Jesos dya a kāna, “Maawātan mo abas changori an āngo
pariparinen kwaya, ki maawātan monchi.”
8 Ki tominbay dana si Pedro dya a kāna, “Ay, enggam Āpo! Lablaban
mwabanchi a polos kokod ko!”
Ki do dawri, tinbay ni Jesos a kāna, “An dyi kwa lablaban kokod mwaya,
ki nanawhen kwabaymo. Mairaman kaba polos dyaken.”
9 “Ayket na! An komwan,” initbay ni Pedro, “Pachilablab mo paw kokod
kwaya kan iraman mo tanoro kwaya kan oho kwaya!”

---

* **13:1 13:1** Mana “No oyod a rakoh a adaw na a inpaboya nad nakarahan dyirad manganohedaw dya do lobongaya, ki nāw na inpaboya dyira a mandan pandan.”

10 Ki binata ni Jesos dya a kāna, “No tawo a naryos dana, machita paba
mirwa maryos, ta madadas dana. Tan komwan, kokod na lang lablaban
na. On, madadas kamo, malaksid do asaya dyinyo.”
11 Chapatak danan Jesos manglipotaw sya, dawa, binata na siraba tabo.
12 Katayoka na minlablab a tabo so kokod daw, pinabidi naw makatay-
hapotaw a laylay na, as nakapaybidi nad disnan naw. Inyahes ni Jesos
dyirad nanawhen na saw a kāna, “Maawātan nyoriw tayoka kwaya
pinarin dyinyo?
13 Pangaranan nyowaya yaken so Maistro kan Āpo. Na, kosto nawri
maynamot ta oyod.
14 Ki aran yaken Āpo kan Maistro nyo, ki linablaban ko saw kokod ny-
owaya. Sichangori, machita tahatahan nyo a parinen nya do katakatayisa
dyinyo.
15 Yaken pagmididan nyo, dawa, parinen nyo pakono akmas pinarin
kwaya dyinyo.
16 No ibahey ko dyinyo, ki oyod. Iyaw no adipen, masissisīta aba kan
iyaw āmo naw. Masaw, masissisīta abaw natoboyaw kan iyaw nanoboyaw
sya.
17 Ki maynamot ta natonngan nyo nyaya oyod, masoyot kamo an parinen
nyo!”
18 Tinongtong ni Jesos naychirin dyira a kāna, “Kasarsarita kwabaynyo
a tabo, ta chapatak ko katatawo no pinidi ko saw. Ki alit na pinidi koynyo
tan matongpal inpatolasaw no Dyos do Masantwan a Tolas a kāna, ‘Iyaw
nachihanghangaw dyaken, nayparin a kabosor ko.’†
19 Ibahey ko naya dyinyo sakbay a maparin tan anchan maparin dana,
anohdan nyo nanchi yaken‡ a si Kristo no tinobayaw no Dyos.
20 No ibahey ko dyinyo, ki oyod. No mangrawat so toboyen ko, rawaten
na yaken, kan no mangrawat dyaken, rawaten naw nanoboyaw dyaken.”

No Kaipakatoneng Ni Jesos So Kalipot Na
(Mt. 26:20-25; Mk. 14:17-21; Lk. 22:21-23)

21 Do nakatayokaw ni Jesos a nakabata so nyaya, taywara nariribokan.
Do dawri, malawag a binata na dyirad nanawhen na saw a kāna, “No
ibahey ko dyinyo, ki oyod. Asanchi dyinyo manglipot dyaken.”
22 Do dawri, naysinchichideb saw nanawhen naw, ta chapatak daba polos
an sino bataw ni Jesos dyira.
23 Do dawri, iyaw asaw dyirad nanawhenaw a nachitalin di Jesos a iyaw
oyod naw so chinadaw,§
24 ki kinosilapan ni Simon Pedro, as nakabata na sya dya a kāna,
“Pachiiyahes pa dya an sino dyaten bata naya.”
25 Do dawri, iyaw nachitalinaw, ki naypasngen di Jesos, as nakapanareng
na dya, as nakayahes na sya di Jesos a kāna, “Sino nawri, mo Āpo?”
26 “Iyanchiw no panorohan kwaw so patahmen kwaya tinapay,” tinbay
ni Jesos. Sinpangan na, nanghap so tinapayaw, as nakapatahem na sya, as
nakaitoroh na sya di Jodas a anak ni Simon Iskariote.
27 Ki kosto a do nakahap naw syan Jodas so nawri a tinapay, nanyeng a
intorayan ni Satanas.

---

† **13:18 13:18** Sal. 41:9 ‡ **13:19 13:19** Mana “yaken, ki yaken.” Eks. 3:14; Jn. 8:28, 58; 14:29
§ **13:23 13:23** Siraw nagadalaw so Biblya, ki batahen da a si Apostol Juan a mismo chakey na batahen, ki chasnek na ibahey mismo a ngaran na. Jn. 1:40; 18:15; 20:2; 21:24

Binata ni Jesos dya a kāna, “Maybabalay kaba omparin so sigodaw a
inranta mo.”
28 Ki do dawri a naparin, aba dyirad rarayay naw a myan do lamisaan
makapatak so chakeyaw a batahen Jesos dya.
29 Ki maynamot ta si Jodas mangig-igpet so kwarta, no aktokto dan
kadwan saw, ki tinoboy ni Jesos a mangay a gomātang so machita da do
dawri a pista mana mangay a manghap so itoroh na dyirad mapobri saw.
30 Dawa, do nakahapaw ni Jodas so tinapayaw, nanyeng a minohbot. Do
dawri, ki mahep dana.

No Bayo A Bilin

31 Do nakahbot danaw ni Jodas, binata ni Jesos dyira a kāna, “Sichangori,
narapit danaw oras a maipaboya do tawotawo a yaken no Tawowaw a
Yapod Hanyit, ki maidayaw dana, as kan maynamot dyaken, ki maipaboya
paw kaidāyaw no Dyos.
32 Ta an maipaboyaw kaidāyaw no Dyos a maynamot dyaken, ki
maybabalay aba si Āpo Dyos a mismo a mangipadayaw dyaken a Anak
na.
33 Inyo a anak ko, dēkey danaw kayan ko dyinyo. Chichwasen nyonchi
yaken, ki akmas inbahey ko naw dyirad totorayen saw no Jodyo, komwan
ibahey ko dyinyo a, ‘Makangay kamo abanchi do kwanan ko.’*
34 “Ki aran komwan, nyaw bayo a ibilin ko dyinyo: Maysin-aadaw
kamo.† Akmas kadaw kwaya dyinyo, komwan pakono machita kadaw nyos
katakatayisa dyinyo.
35 Ta an madaw kamo do katakatayisa dyinyo, maipakatoneng anchi do
tabo a tawotawo a inyo nanawhen ko.”

No Kaibahey Ni Jesos So Kailibak Sya Ni Pedro (Mt. 26:31-35; Mk. 14:27-31; Lk. 22:31-34)

36 Sinpangan na, inyahes ni Simon Pedro di Jesos a kāna, “Namna! Dino
ngayan mo, mo Āpo?”
Ki tinbay ni Jesos a kāna, “Makawnot kaba do ngayan kwaya sichangori,
ki aran komwan, marapit anchiw kawnot mo dyaken.”
37 “Samna mo Āpo!” kānan Pedro. “Āngo dyi kwa pakawnotan dyimo
sichangori? Aysa! Sindadaan ako a madiman a maynamot dyimo!”
38 Ki tominbay si Jesos dya a kāna, “Oyodawri a sindadaan ka a madiman
a maynamot dyaken, mo Pedro? No ibahey ko dyimo sichangori, ki oyod a
dyi panchi a minonyiw sabongan a manok, ki naypitdo mo nanchi yaken
a inlibak.”

14

Si Jesos Rarahan, No Oyod, Kan No Byay

1 Binata ni Jesos dyirad nanawhen na saw a kāna, “Mariribokan kamo
aba, basbāli a manganohed kamo pakono do Dyos, as kan manganohed
kamo dyaken.
2 Aro pagyanan do yanan Āmang ko do hanyit, as kan mangay ako daw
a mangisagāna so yanan nyo. Ibahey kwaba dyinyo nyaya, an dya oyod.
3 Do katayoka ko a mangay a mangisagāna so yanan nyo, syirto a yangay
konchinyo a hapen tan myan kamonchi daw do yanan ko.
4 On, chapatak nyo naw rarahan a mangay do kwanan ko.”

---

* **13:33 13:33** Jn. 7:34; 8:21 † **13:34 13:34** Jn. 15:12; 1 Jn. 3:23-24; 4:7-11

5 Ki tominbay si Tomas dya a kāna, “Mo Āpo, chapatak namenori an
dino kwanan mo? Maypāngo kapatak namen so rarahan?”
6 Ki binata ni Jesos dya a kāna, “Yaken rarahan a mangay do hanyit kan
no pakayapwan oyod kan no byay. Abaw makangay di Āmang, an dya
mayam dyaken.
7 An oyod a napatakan nyo na yaken, syirto a napatakan nyo pas Āmang
ko. Ki makayapo sichangori, chapapatak nyo na, as kan akmay oyod a
naboya nyo na.”
8 Binata ni Pilipi di Jesos a kāna, “Mo Āpo, ipaboya mo pa dyamen si
Āmang mo, ta manawob dana dyamen nawri.”
9 Ki tominbay si Jesos dya a kāna, “Ay samna! Nahay danaw kayan
kwaya dyinyo a tabo. Arim pawri yaken a dya chapatak mo, Pilipi? No
nakaboya dana dyaken, naboya naranas Āmang ko. Ki āngo ta batahen
mo a, ‘Ipaboya mo dyamen si Āmang mo?’
10 Ari ka pawri a dya manganohed a myan akod Āmang, as kan iya, ki
myan dyaken? Siraw chirichirinen kwaya dyinyo, yapo saba do bokod ko a
toray, an dya yapod Āmang ko a nāw na dyaken a mamariparin so chakey
na parinen a maynamot dyaken.
11 Kaaanohdan nyo ibahey kwaya a myan akod Āmang ko, as kan si
Āmang, ki myan dyaken. An dyi kamo a manganohed do chirin kwaya,
alit na pakono a anohdan nyo makaskasdaaw saya a pariparinen ko.
12 No ibahey ko dyinyo, ki oyod. No myan so kapanganohed dyaken,
parinen na sanchiw makaskasdaaw saw a pariparinen ko. On, arwaro
panchiw maparin na kan pinarin ko saya a maynamot ta mangay ako nad
Āmang ko.
13 Aran āngo a akdawen nyo maynamot do kapanganohed nyowaya
dyaken, ki parinen ko tan maipaboya ko kaidāyaw ni Āmang ko a
maynamot dyaken.
14 On, aran āngo a akdawen nyo a maynamot do kapanganohed nyowaya
dyaken, ki parinen konchi.”

No Kaikari Ni Jesos So Ispirito Santo

15 Binata pa ni Jesos a kāna, “An chadaw nyo yaken, anohdan nyo saw
bilin kwaya.
16 Manahes akonchid Āmang, kan manoroh anchi so Kasidong a nāw na
dyinyo a abos pandan a machitadi dyaken. Iyaw nawri, ki Ispirito Santo a
pakapatakan nyos oyod a maynamot do Dyos.
17 Ki siraw tawotawo a dya manganohed dyaken, maparin daba rawaten
iyaw Ispirito Santo a iyaw Kasidong, ta bigbigen daba kan chapatak daba.
Ki inyo, chapatak nyo, ta myan anchi dyinyo a nāw na omyan dyinyo.
18 “Karwan kwabaynyo a akmay olila, ta syirto a maybidi akonchi dyinyo.
19 Mahay paba a siraw dyaya a manganohed dyaken do lobongaya, ki
maboya da pabanchi yaken. Ki inyo, maboya nyo nanchi yaken a mirwa,
as kan maynamot ta mabyay ako, aran inyo, ki mabyay kamonchi.
20 Do dawrinchi a araw, matonngan nyo na a myan ako di Āmang, kan
myan kamo dyaken a akmas kanāw kwaya dyinyo.
21 “Aran sino a mangapya siras bilin ko saya do aktokto na, as anohdan
na sa, iyaw madaw dyaken, as kan aran sino a madaw dyaken, ki chadaw
anchi ni Āmang ko. Chadaw ko panchi iya, kan ipakatoneng ko panchi
dyaw maynamot dyaken,” binata ni Jesos.

22 Ki tominbay si Jodas, ki si Jodas Iskariote aba. Inyahes na dya a kāna,
“Ki mo Āpo, āngo ta yamen lang pangipakatonngan mo so maynamot
dyimo a dya tabo no tawotawo do lobongaya?”
23 Ki tinbay ni Jesos a kāna, “Iyaw no madawaw dyaken, ki tongpalen
naw ibahey kwaya. Chadaw anchin Āmang ko, as kan yamen kan Āmang,
ki mangay kaminchi a omyan* dya.
24 No dya madaw dyaken, ki tongpalen nabaw ibahey kwaya. Siraw nya
chirin a madngey nyo dyaken, ki yapo saba do bokbokod ko a pangtoktwan,
an dya yapo di Āmang ko a nanoboy dyaken.
25 “Inbahey ko na tabo dyinyo nyaya do kayan ko paya dyinyo.
26 Ki iyaw Ispirito Santwaw a iyaw Kasidong nyonchi, ki toboyen nanchi
ni Āmang a machitadi dyaken. Inanawo nanchi dyinyo tabo no oyod
a maynamot dyaken, kan ipanakem na sanchi dyinyo no tabo saya a
innanawo ko dyinyo.
27 “Bidinen ko dyinyo kaydamnayan no kapangtokto. On, iyaw kay-
damnayan no kapangtokto a itoroh ko dyinyo, ki abaw kapariho na. Itoroh
kwaba dyinyo akmas myanaw do aktokto no tawotawo do lobongaya.
Dawa, mariribokan kamo aba kan mamo kamo aba.
28 Nadngey nyo naw inbahey kwaw dyinyo a kon ko, ‘Komaro ako dya, ki
maybidi akonchi dyinyo.’ An chadaw nyo yaken, masoyot kamo do kangay
kwaya di Āmang. Ta si Āmang, ki mabilbīleg kan yaken.
29 Inbahey ko na dyinyo nyaya sakbay a maparin tan anchan maparin
dana, anohdan nyo nanchi yaken.
30 Sichangori, makāro ako paba so chirin ko dyinyo, ta īto danaw kangay
ni Satanas† iyaw mangitorayaw so tawotawo do lobongaya. Ki aran
komwan, abaw toray na dyaken.
31 Ki tongpalen ko tabo inbahey ni Āmang ko dyaken tan mapatakan dan
tawotawo do lobongaya a chadaw kos Āmang ko.
“Ngay, may ta na,” binata ni Jesos dyirad nanawhen naw.

15

Maiyarig Si Jesos Do Atngeh No Oloten A Obas

1 Tinongtong ni Jesos naychirin a kāna, “Yaken oyod a atngeh no obas,*
as si Āmang ko, iyaw mangay-aywanaw sya.
2 Do kāda yangaw a abos asi, langtesen Āmang ko a pakarohen. Kāda
yangaw a myan so asi, ki salingsingan na tan arwaro paw asi na.
3 Ki inyo yangaw ko, as kan nasalingsingan kamo na a maynamot do
nakapanganohed nyowaya do chirin ko a innanawo ko.
4 On, masisita a nāw nyo dyaken kan nāw ko dyinyo. Ta no yangaw,
ki makapay-asi aba, an dyi na nāw a machirapa do atngeh naw. Komwan
kamo, ta makapay-asi kamo aba do kapanganohed nyo an machisyay kamo
dyaken.
5 “On, yaken atngeh no obas, as yangaw kamo. No tawo a nāw na dyaken
kan nāw ko dya, makapayparo so asi na do kapanganohed na. Oyod nyaya
a makaparin kamo aba so aran āngo an abo ako dyinyo.

---

* **14:23 14:23** 2 Kor. 6:16; Epe. 3:17; Pal. 3:20; 21:3 † **14:30 14:30** Jn. 12:31; 16:11 * **15:1 15:1** Do Adan a Tolag, siraw Jodyo saw a kapotōtan ni Israel, ki naipariho sa do dyaw a maganay a obas, ta tomnadyichokod sa do Dyos. Sal. 80:8-18; Isa. 5:1-2, 7

6 No maskeh a nāw na dyaken, ki akmas no nayapasaw a yangaw
a naipoha. Anchan nahoto nayapas saya yangaw, makalawop sa a
masosohan.
7 Ki an nāw nyo dyaken kan nāw no chirin kwaya do aktokto nyo a
anohdan nyo, aran āngo a akdawen nyo do Dyos, ki maitoroh anchi dyinyo.
8 Nyaw pakaidayawan Āmang ko an mapayparo nyo asi no ka-
panganohed nyo, kan nawri paw pakaboyan a inyo nanawhen ko.
9 Akmas kadaw dyaken Āmang ko, komwan kadaw ko dyinyo. On,
masisita a nāw kamo na pakono do adaw ko dyinyo!
10 Pachisyayan nyo abaw adaw ko dyinyo an anohdan nyo saw bilbilin
kwaya dyinyo. Ta aran yaken, anohdan ko bilbilin ni Āmang ko kan nāw
ko do kadaw na dyaken.
11 Naibahey ko dyinyo tabo nyaya tan myan dyinyo soyot a akmas
soyotaya a myan dyaken, kan maypataywaraw kasoyot nyo.†
12 "Ki nyaw no bilin ko dyinyo:‡ Machita a nāw nyo a madaw do
katakatayisa dyinyo a akmas kadaw kwaya dyinyo.
13 Aryoriw mangamangay pa a adaw no tawo kan mangiparawataw so
byay na tan mabyay saw sit na?
14 Inyo sit ko an onotan nyo saw inbilin kwaya dyinyo.
15 Tobotoboyen pabaw pangibidangan ko dyinyo. Ta no tobotoboyen, ki
chapatak nabaw myan do aktokto no āmo na, basbāli a ibidang koynyo a
sit ko, ta tabo nadngey ko saw di Āmang ko, ki inpakatoneng ko na dyinyo.
16 Inyo abaw namidi dyaken, basbāli a yaken namidi dyinyo, kan
inkeddeng koynyo a mangay a may-asi so aro a mapanganohed nyo a
tawotawo. Siraw nya saya asi, ki mararayaw saba. Tan komwan, itoroh
anchi dyinyo ni Āmang no aran āngo a akdawen nyo a maynamot do
kapanganohed nyowaya dyaken.
17 On, nyaw no bilin ko dyinyo: Machita nāw nyo a madaw do
katakatayisa dyinyo." Nyaw binata ni Jesos dyira.

No Kapangipsok Da No Dyi Saw A Manganohed

18 Ki tinongtong ni Jesos naychirin dyira a kāna, "An ipsok daynyo no
dyi saya manganohed, kanakmen nyo a nanma ko a inipsok da.
19 An nairaman kamo dyirad tawotawo saya do lobongaya a dya
manganohed, syimpri chadaw daynyo. Ki maynamot ta pinidi koynyo a
machisyay dyira tan dyi kamo a mairaman dyira, nawriw paynamotan
ipsokan daya dyinyo.
20 Naknakmen nyo no inbahey ko naw dyinyo do nakarahan a, 'Iyaw
no adipen, masissisīta aba kan iyaw āmo naw.'§ An indadanes da yaken,
sigorādohen ko a idadanes danchinyo. Ki an inanohdan daw innanawo
kwaya, anohdan danchiw inanawo nyo.
21 Ki maynamot do kapanganohed nyowaya dyaken, parinen danchi a
tabo dyinyo nya saya a lidyat a maynamot ta chapatak dabaw nanoboyaw
dyaken.
22 Amnan dyi ko sawen a inbahey dyira, gatos dabaw no dyi daya
panganohdan. Ki sichangori, apabaw pambar da dyirad gatogatos daw.
23 Otro, no mangipsok dyaken, ipsok na pas Āmang ko.
24 On, abaw pakagatosan da, an dyi ko a inpaboya dyiraw makaskasdaaw
saya a aba polos makaparin a matarek. Ki sichangori, tayoka darana
naboya, kan alit na pa a ipsok da yamen kan Āmang.

---

† **15:11 15:11** Jn. 3:29; 16:24; 17:13 ‡ **15:12 15:12** Jn. 13:34; 1 Jn. 3:23-24; 4:7-11 § **15:20 15:20** Jn. 13:16

25 Ki aran komwan, naparin nya tan matongpal no naitolasaw do linteg
da a kāna, ‘Inipsok da yaken a abos paynamotan.’*
26 “Anchan mangay dyinyo iyaw Kasidongaw a yapod Āmang a toboyen
konchi a iyaw Ispirito Santo a pakapatakan nyos oyod a maynamot do
Dyos, iyanchiw mangpaneknek so maynamot dyaken.†
27 Aran inyo, ki paneknekan nyonchi yaken, ta nakayapo do kasiknan ko
a mangnanawo, nachirayarayay kamo na dyaken.”

16

1 “Inbahey ko dyinyo tabo nya saya tan dyi kamo a machisyay dyaken.
2 Ibidang da pabanchi inyo a tawotawo no Dyos do kapahbot da dyinyo
do sinagoga da saw, as kan mangay anchiw oras a no mangdiman dyinyo,
ki iktokto nanchi a parinen na a akmaw pagsirbi do Dyos.*
3 On, parinen da sanchiw komwan dyinyo a maynamot ta chapatak daba
si Āmang mana chapatak daba yaken.
4 Inbahey ko saba dyinyo nyaya do kadāmo nyowaw a myan dyaken, ta
myan ako pa dyinyo do dawri. Ki sichangori, inbahey ko sa tabo dyinyo
nyaya tan anchan marapit kaparin da siras nya dyinyo, manakem nyo
sanchiw no inbalāag kwaya.”

No Tarabako No Ispirito Santo

5 Tinongtong ni Jesos naychirin dyira a kāna, “Sichangori, mangay ako
na do nanoboyaw dyaken, ki ari payad abo dyinyo nangyahes dyaken an
dino ngayan ko.
6 Ki sichangoryaya, ta inbahey ko naw nya saya dyinyo, taywaraya
magmamayo kamo.
7 Ki ibahey ko dyinyo no oyod. Maganaganay kakaro kwaya dyinyo, ta
an dyi ako komaro, mangay aba dyinyo Ispirito Santo. Ki an komaro ako,
toboyen konchi a mangay dyinyo.
8 Anchan mangay, paneknekan nanchi dyirad tawotawo saya do lobon-
gaya a nagriro sa a maynamot do gatos, kan paneknekan na panchi dyira
a madyido kapangtokto da a maynamot do kalinteg kan kapangokom no
Dyos.
9 Maynamot do gatos, ki paneknekan nanchi a no gatos da, ki iyaw dyi
daw a panganohdan dyaken.
10 Maynamot do kalinteg, ki paneknekan nanchi a oyod a malinteg ako,
ta mangay akod Āmang a dyi nyo nanchi a kaboyan dyaken.
11 Maynamot do kapangokom, ki paneknekan nanchi a si Satanas a
mangitoray so tawotawo do lobongaya, ki naokom dana.
12 “Arwaro paw chakey ko a ibahey dyinyo, ki ari nyo pad marawa
iktokto sichangori.
13 Ki anchan mangay Ispiritwaw a pakapatakan nyos oyod a maynamot
do Dyos, iyanchiw mangipakatoneng dyinyo so tabo a oyod. Maychirin
abanchid bokbokod na a toray, ta chirinen na sanchiw no nadngey na saw
do Dyos, as kan ibahey na pa dyinyo maynamot do masakbayan a chimpo.
14 Padayawan nanchi yaken, ta no lang ipakatoneng na sanchi dyinyo, ki
iyaw myan do aktokto ko.
15 Tabo no dyiraw ni Āmang ko, ki dyaken. Dawa, ibahey ko a iyaw no
Ispirito, ipakatoneng nanchi dyinyo no myanaw do aktokto ko.”

---

* **15:25 15:25** Sal. 35:19; 69:4 † **15:26 15:26** Jn. 14:16-17, 26 * **16:2 16:2** Ara. 26:9-11

No Kapayparin Anchi A Soyot No Mamayo Da

16 “Manyid danaw oras kan maboya nyo paba yaken. Ki mahay aba, as
kan kapirwa nyo na makaboya dyaken,” binata ni Jesos.
17 Ki naysin-iiyahes saw kadwanaw a nanawhen na do katakatayisa dyira
a kon da, “Āngo paro chakey naya batahen a, ‘Manyid danaw oras kan
maboya nyo paba yaken. Ki mahay aba, as kan kapirwa nyo na makaboya
dyaken,’ kan ‘Maynamot ta mangay ako di Āmang’?”
18 Do dawri, tinongtong daw naysin-iiyahes a kon da, “Namna! Āngo
paro chakey na batahen dyirad dya saya chirin a, ‘Manyid danaw oras’?
Chapatak tawri?”
19 Ki natonngan Jesos a chakey da iyahes maynamot do dyaya, dawa,
binata na dyira a kāna, “Maysin-iiyahes kamori an āngo chakey na
batahen no, ‘Manyid danaw oras kan maboya nyo paba yaken. Ki mahay
abas kapirwa nyo na makaboya dyaken’?
20 No ibahey ko dyinyo, ki oyod. Siraw tawotawo a dya manganohed,
ki chasoyot danchiw ītwaya mapariparin dyaken, ki maychahoho kan
magmamayo kamonchi. Ki aran rakoh kapagmamayo nyo, ki maybadiw
anchi a soyot nyo.
21 Nya, ki mayarig do mabakesaw a taywara malidyatan do orasaw a
kapaymanganak na. Ki anchan makawara dana, nawayakan naranaw
kaynyin naw, kan taywara danaw soyot na a maynamot do naiyanakaw a
tagibi na.
22 Komwan kapagmamayo nyowaya sichangori. Ki mirwa konchinyo
a maboya kan taywaranchiw kasoyot nyo, as kan abanchi a polos
makapakaro dyinyo so nawri a soyot nyo.
23 “Do dawri, yaken pabanchiw panahsan nyo. Oyod nyaya ibahey
ko dyinyo: Aran āngo a akdawen nyo di Āmang ko a maynamot do
kapachichasa nyo dyaken, ki itoroh nanchi dyinyo.
24 Ki mandas changori, ari nyo payad pinadas nangdaw di Āmang ko
a maynamot do kapachichasa nyowaya dyaken. Mangdaw kamo tan
mangrawat kamo kan maypataywaraw kasoyot nyo.”†

No Kapangābak Ni Jesos So Marahet

25 Tinongtong ni Jesos naychirin dyirad nanawhen na saw a kāna,
“Tabon naichirin kwaya dyinyo maynamot di Āmang, ki nangosar ako so
pangarig. Ki īto danaw oras a dyi ko a osaren komwan a kapaychirin, an
dya malawag dananchi a ibahey ko dyinyo.
26 Do dawrinchi a araw, taros kamo nanchi a makapanahes di Āmang a
mismo a maynamot do kapachichasa nyo dyaken. Ibahey kwaba a masisita
a yaken mangdaw so chakey nyo di Āmang.
27 Ta si Āmang ko a mismo, ki chadaw na inyo a maynamot do kadaw
nyowaya dyaken kan kapanganohed nyowaya a yapo ako dya.
28 Oyod, yapo akod Āmang a kominwan do lobongaya. Ki sichangori,
karwan ko naw lobongaya, ta maybidi ako nad Āmang.” Nyaw binata ni
Jesos.
29 Sinpangan na, binata dan nanawhen naw dya a kon da, “Changori,
malawagayaw kapaychirin mo do dyi mwaya nangosaran so pangarig.
30 Changori, masigorādo a chapatak namen dana a chapatak mo aran
āngo. Machita mwabaw aran sino a maychirin a manahahes dyimo, ta

† **16:24 16:24** Jn. 3:29; 15:11; 17:13

chapatak mo na sigod do sakbay pa iyahes da dyimo. Dawa, iyaw nyaw panganohdan namen a yapo kad Dyos."
31 Ki tinbay sa ni Jesos a kāna, "Oyodori a manganohed kamo na sichangori?
32 Īto danaw oras, kan narapit dana a maychawpit kamonchi a tabo, as katakatayisa anchi dyinyo maybidi do bahay na. Ki maychatanyi ako nanchi a mabidin. Ki yakēn abanchi, ta myan si Āmang ko dyaken.
33 Inbahey ko na dyinyo nya saya tan myan dyinyo kaydamnay no kapangtokto nyo a maynamot do kapachasa nyowaya dyaken. On, do kayan nyo paya do lobongaya, ki myan dyinyo lidyat kan riribok. Ki patoreden nyo aktokto nyo, ta an yaken, ki inābak ko na tabo kinatoray do lobongaya!" binatan Jesos.

17

No Kapaydasal Ni Jesos

1 Katayoka no nakaibaheyaw ni Jesos so nawri, tomnangay do hanyit, as nakapaydasal na a kāna, "Mo Āmang, narapit danaw oras a inkeddeng mo. Idāyaw mo yaken a Anak mo tan maidayaw ko na imo.
2 On, ta intoroh mo dyaken tabo a panakabalin a mangitoray so tabo a tawotawo tan torohan ko sa tabo so byay a abos pandan intalek mo saya dyaken.
3 Nyaw abos pandan a byay: iyaw kapatak daya dyimo a oyod a Dyos a maychatanyi kan yaken a si Jeso-Kristo a tinoboy mo.
4 Tayoka ko na a inpaboyaw dāyaw kan katan-ok mo dyirad tawotawo saw do lobongaya, ta pinakabos ko na sa tabo inbilin mo dyaken a parinen ko.
5 Sichangori, mo Āmang, anchan myan ako dyimo a mirwa, pachipabidi mo pa dyaken katan-ok ko do salapen mo a akmas no kinadyos kwaw do kayan kwaw dyimo do kasakbayan pan nakaparswa no lobongaya."

No Kaidasal Ni Jesos Siras Nanawhen Na Saw

6 "Inpakatoneng ko naymo dyirad intalek mwaya dyaken a napidi mo a yapod lobongaya. Sigod a dyira mo sa, kan intalek mo sa dyaken, as kan nāw na inanohdan daw chirin mwaya.
7 Sichangori, chapatak da a iyaw tabo inchirin ko kan pinarin ko a intalek mo dyaken, ki yapo dyimo.
8 Inanohdan da sa tabo innanawo kwaw dyira a intalek mo dyaken. Oyod a maawātan da a yapo ako dyimo, as inanohdan da a tinoboy mo yaken.
9 "Paydasal ko sa. Ki an siraw myanaya do lobongaya a dya manganohed, ki paydasal ko saba, an dya sira lang intalek mwaya dyaken, ta dyira mo sa.
10 Tabo sa a dyira ko, ki dyira mo, kan tabo sa a dyira mo, ki dyira ko, as kan naidayaw ako na a maynamot dyira.
11 Īto danaw kangay ko dyimo, ta komaro ako nad lobongaya. Ki sira, ki myan pa sa do lobongaya. Mo Āmang, imo a masantwan, maynamot do panakabalin mo a akmas intoroh mwaw dyaken, ki aywanan mo pa sa tan masa pakono sa tabo a akma dyaten.
12 Do kayan ko paw dyira, inaywanan ko sa maynamot do panakabalin mo a intoroh mo dyaken. On, inaywanan ko sa maganay, kan abaw nabo dyira, malaksid do asaw a tawo a naikeddeng a mangay do pakararayawan na tan matongpal naitolasaw do Masantwan a Tolas.

13 “On, makalo danaw kangay ko dyimo. Ki chirinen ko saw nya do
kayan ko paya do lobongaya tan maypataywaraw kasoyot kwaya a myan
dyira.*
14 Intoroh ko dyiraw no chirin mwaya, ki inipsok da san tawotawo saya
do lobongaya maynamot ta machitonos saba do lobongaya a akma dyaken.
15 Iyahes kwaba dyimo, mo Āmang a pakarohen mo sa do lobongaya. Ki
no iyahes ko, ki kaaywan mo sira a yapo do panakabalin no Marahetaw a
si Satanas nawri.
16 On, machitonos saba dyirad dyaya manganohed do lobongaya a akma
dyaken.
17 Maynamot do chirin mwaya a pakayapwan no oyod, payparinen mo
sa a machitatārek† a magsirsirbi dyimo.
18 Tinoboy ko sa do kapayngay da a tawotawo do lobongaya akmas
nakatoboy mwaya dyaken a mangay do lobongaya.
19 Maynamot dyira, iparawat ko byay ko a madiman a pagsirbi dyimo
tan oyod a machitatārek sa a magsirbi dyimo.” Nyaw binata ni Jesos.

No Kapaydasal Ni Jesos Dyirad Tabo A Manganohed Dya

20 Tinongtong ni Jesos naydasal a kāna, “Sirabaw nanawhen kwaya lang
paydasal ko, an dyi pa siraw manganohedaw anchi dyaken a maynamot
do kapangnanawo da.
21 Mo Āmang, paydasal ko sa tan masa dana sa a tabo a akmas kayan
mwaya dyaken kan kayan kwaya dyimo. Komwan pakono sa a machasa
dyaten tan anohdan dan tawotawo saya do lobongaya a imo nanoboy
dyaken.
22 Iyaw dayagaw a intoroh mo dyaken, ki intoroh ko na dyira tan masa
dana sa do aktokto da a akma dyaten:
23 Myan ako dyira kan myan ka dyaken. Komwan pakono a maypatay-
waraw kasa da tan matonngan tawotawo do lobongaya a tinoboy mo yaken
kan chinadaw mo sa a akma do kadaw mwaya dyaken.
24 “Āmang, chakey ko a siraw tawotawo a intalek mo dyaken, ki
machiyan dyaken do hanyit tan maboya daw katan-ok ko. On, intoroh mo
dyaken nya katan-ok ko a maynamot do kadaw mwaw dyaken kasakbayan
pan nakaparswa no lobongaya.
25 Imom Āmang ko a malinteg, bigbigen abaymo no tawotawo saya do
lobongaya. Ki an yaken, taywara bigbigen koymo, kan siraw nanawhen ko
saya, chapatak da a tinoboy mo yaken.
26 Inpakatoneng koymo dyira, as kan nāw ko a mangipakatoneng tan
myan dyira iyaw adaw mwaya dyaken kan tan yaken mismo a myan
dyira.” Nyaw binata ni Jesos.

18

No Kalipot Kan Katiliw Ni Jesos
(Mt. 26:47-56; Mk. 14:43-50; Lk. 22:47-53)

1 Nakatayokaw ni Jesos a naydasal so komwan, komnaro kan siraw
nanawhen naw, as nakapamtang da do oksongaw* a Kidron. Do
masngenaw do namtangan daw, myan tokon a kaolibwan. Ki si Jesos kan
siraw nanawhen naw, ki kominwan sa daw.

---

* **17:13 17:13** Jn. 3:29; 15:11; 16:24; Pilp. 2:2 † **17:17 17:17** Mana “masantwan” do salapen no Dyos. * **18:1 18:1** Nya oksong, ki moyog an ammyan lang. Dawa, an kadwan, pangaranan das payahosongan.

2 Si Jodas a manglilipot, chapatak narana sigod nawri a logar, ta pirmi sa
a makpekpeh daw.
3 Dawa, nangay daw si Jodas. Inikwan na sa daw asaw a bonggoy no
soldado a taga Roma kan kadwan saw a para bantay so Timplo a tinoboy
dan matotohos saw a papadi kan siraw no Parisyowaw. Naysoho sa a konso
armas.
4 Ki maynamot ta chapatak a tabon Jesos nyaya īto a mapariparin dya,
yangay na sa binayat, as nakaiyahes na sya dyira a kāna, “Sino chichwasen
nyo?”
5 “Si Jesos a taga Nasaret,” initbay da.
“Yaken,† ki iya,” tinbay ni Jesos.
Ki si Jodas a manglilipot myan a machipaytēnek dyira.
6 Do nakaibaheyaw syan Jesos a, “Yaken, ki iya,” nyeng sa napasonod, as
nakalba dad tana.
7 Ki pinirwa danan Jesos a inyahes dyira a kāna, “Samna! Sino oyod a
chichwasen nyo?”
Tominbay dana sa a kon da, “Si Jesos a taga Nasaret.”
8 “Na! Inbahey ko naya dyinyo a yaken, ki iya,” binata ni Jesos dyira.
“An yaken chichichwasen nyo, palobosan nyo sa mayam rarayay ko saya.”
9 Binata naw nya tan matongpal inbahey naw a kāna, “Abaw nabo a
aran asa dyirad intalek mwaya dyaken.”‡
10 Ki do dawri, myan bahayang ni Simon Pedro. Inasot na, as nakasintaw
nas tobotoboyenaw no katotohosanaw a padi, ki naringodan do kawanan
naw a tadyinya na. Iyaw ngaran nyaya tobotoboyen, ki Malko.
11 Ki inbilin ni Jesos di Pedro a kāna, “Pasohoten mo bahayang mwaya!
Bata mori an ditchanan ko nyaya kalidyalidyat a inkeddeng dyaken
Āmang?”

No Kaiparawat Da Si Jesos Di Anas

12 Do dawri, siraw no soldado saw kontodo kapitan daw kan siraw no
para bantayaw so Timplo, tiniliw das Jesos, as nakabahod da sya,
13 as nakapanma da sya inyangay di Anas. Iya, ki katogangan ni Kaypas,
iyaw no katotohosanaw a padi do dawri a tawen.
14 Ki si Kaypas nangibaheyaw sya dyirad totorayen saw no Jodyo a
maganaganay a madiman asa tawo a maynamot do tabo tawotawo.§

No Dāmo A Kapaglibak Ni Pedro
(Mt. 26:69-70; Mk. 14:66-68; Lk. 22:55-57)

15 Do dawri, minonot si Simon Pedro di Jesos kontodo do asa paw a
nanawhen ni Jesos.* Ki maynamot ta chapapatak danan katotohosanaw a
padiw nyaya nanawhen, pinalobosan na a nachirayay di Jesos a somindep
do atataw no bahay na.
16 Ki si Pedro, nabidin do gagan do masngenaw do rowanganaw. Dawa,
iyaw nanawhenaw a chapapatak no katotohosanaw a padi, naybidi do
rowanganaw, as nakapachisarita na do mabakesaw a magbantay do
rowanganaw. Do dawri, inisdep nas Pedro.
17 Ki iyaw mabakesaw do rowanganaw, binata na di Pedro, “Imo
abawriw asaw dyirad nanawhen naw no nawri a tawo?”
“Enggaw, yaken abaw!” initbay ni Pedro.

---

† **18:5 18:5** Mana “Yaken, ki yaken.” Eks. 3:14; Jn. 8:28, 58; 13:19; 18:4-6 ‡ **18:9 18:9** Jn. 6:39; 17:12 § **18:14 18:14** Jn. 11:50 * **18:15 18:15** Si Apostol Juan nyaya. Jn. 1:40; 13:23; 20:2; 21:24

18 Do dawri, ki marokmeh. Siraw adipenaw kan siraw magbanbantayaw,
napanginmaya sas apoy, as nakapanangdang da. Dawa, aran si Pedro,
nachangay dyira a nachipanangdang.

No Kaosisa Da Di Jesos
(Mt. 26:59-66; Mk. 14:55-64; Lk. 22:66-71)

19 Ki do dawri, nanahahes nagritirwaw a katotohosan a padi di Jesos
maynamot dyirad nanawhen naw kan siraw innanawo naw.
20 Tominbay si Jesos dya a kāna, “Pirmi ako nangnanawo do salapen da
no aro a tawotawo. Tabo nakapangnanawo ko, ki naparin do sinagoga
saw mana do Timplo a paychichipehan dan Jodyo. Aba polos intayo ko a
chinirichirin.
21 Āngo panahahes mo dyaken? Iyahes mo pakono dyirad tawotawo
saya a nakadngey dyaken, ta masigorādo a chapatak da sa tabo innanawo
kwaw.”
22 Do nakabataw ni Jesos so nyaya, myan asa dyirad magbanbantayaw
a masngen dya, ki pinitpit na, as nakabata na sya a kāna, “Aysa!
Komwanoriw katbatbay mod katotohosan a padi ah?”
23 Ki tominbay si Jesos dya a kāna, “An naychirin akos madi, ipaneknek
mo an āngo gatos ko. Ki an oyod inbahey kwaya, āngo sipatan mo
dyaken?”
24 Sinpangan na, inpayangay ni Anas di Kaypas a katotohosan a padi,
kan nāw na sibabahod.

No Kapirwa No Kapaglibak Ni Pedro
(Mt. 26:71-75; Mk. 14:69-72; Lk. 22:58-62)

25 Ki ditā pan Pedro a naytēnek a nanangdang do yananaw no apoy,
kan inyahes darana dya no kadwan saw a kon da, “Imo abawriw asa paw
dyirad nanawhen naw?”
Ki naglibak danas Pedro a kāna, “Enggaw! Yaken paro?”
26 Ki myan daw asa dyirad tobotoboyen naw no katotohosanaw a padi a
kabagyan no riningodanaw ni Pedro. Ki inyahes na, “Imo abawriw naboya
kwaw a asa dyirad rarayay naw do kaolibwan?”
27 Ki minirwa inlibak ni Pedro, kan nanyeng a minonyiw sabonganaw a
manok.

Si Jesos Do Salapen Pilato
(Mt. 27:1-2, 11-14; Mk. 15:1-5; Lk. 23:1-5)

28 Do kapaysesedang naranaw, do nakatayoka danaw no nakaosisa da si
Jesos do yanan Kaypas, ki inyangay dan totorayen saw no Jodyo si Jesos do
palasyowaw no gobirnador a taga Roma. Ki siraw totorayen saw no Jodyo,
ki somindep saba do palasyowaw no gobirnador tan dyi sa maibidang a
malapos. Ta sigon do linteg da, ki maparin saba a machakan do Pista no
Nakahabasaw no Anghilaw an somdep sa do bahay no Dya-Jodyo.
29 Dawa, si Pilato a gobirnador do dawri, minohbot, as nakaiyahes na
sya dyira a kāna, “Āngo pangidaroman nyos nyaya tawo?”
30 Initbay da dya a kon da, “Samna! Inyangay namen aba dyimo nyaya
tawo, an dya nakaparin so gatos.”
31 Ki binata ni Pilato dyira a kāna, “Inyo makatoneng ah! Inyo manoroh
so kaokom na sigon do myanaw do linteg nyo.”
Ki tominbay sa dya a kon da, “Namna! Aryoriw kalintegan namen a
mangdiman so asa tawo?”

32 Naparin nyaya tan matongpal binataw ni Jesos an maypāngo kadiman
na.†
33 Naybidi si Pilato do palasyowaw, as nakapatawag nas Jesos. Inyahes
na dya a kāna, “Āngo? Imoriw āri daw no Jodyo?”
34 Ki tinbay ni Jesos a kāna, “Yapori do pangtoktwan mo nyaya iyahes
mo mana myan nangibahey dyimo tan iyahes mo?”
35 Ki initbay ni Pilato a kāna, “Kanamna! Bata mo anwan Jodyo ako ah?
Sirayaw kapayngay mwaya a Jodyo kan siraw matotohosaya a papadiw
mismo a nangiparawat dyimo dyaken. Āngo pinarin mo ta dawa?”
36 Ki inatbay ni Jesos a kāna, “Do dyaba lobong yanan pagtorayan ko. An
magāri ako do dya lobong, ayket na, machigobat saw rarayay ko saw tan
dya kwa maiparawat dyirad totorayen daw no Jodyo. On, magāri akwaba
do lobongaya.”
37 Binata ni Pilato dya a kāna, “Ayket, an komwan, asa ka a āri!
Oyodori?”
Ki inatbay ni Jesos a kāna, “Oyod nabata mwaya a āri ako. Nawriw
nangayan kod lobongaya a naiyanak iyaw no kapaneknek ko so oyod. Ta
no sino a madaw so oyod, ki adngeyen na yaken.”
38 “Oyod? Āngo nawri?” binata ni Pilato.

No Kaikeddeng No Kadiman Ni Jesos
(Mt. 27:15-31; Mk. 15:6-20; Lk. 23:13-25)

Katayoka ni Pilato a nangibahey so nyaya, minohbot dana a minirwa
a nangay dyirad Jodyowaw, as nakabata na sya dyira a kāna, “Abayaw
nachichwasan kwa gatos na a panghapan ko a mangikeddeng so kaokom
na.
39 Ki sigon do dadakay nyowaw a mapakakaro akos asa nabahod dyinyo
kāda Pistan Nakahabas no Anghil, chakey nyori a pakakarohen ko nyaya
āri nyo a Jodyo?”
40 Ki insigīda inngengengey da a kon da, “Engga! Iyabaw nawri a tawo!
Si Barrabas chakakey namen!” Ki si Barrabas, ki asa a tolisan.

19

1 Nakatayoka no nawri, inpahap ni Pilato si Jesos dyirad soldado naw, as
nakaipasaplit na sya.
2 As siraw soldadwaw, namahokon sas korona na a sangasanga no
manolokaw a kayo, as nakapangay da syad oho naw, as nakakekeh da
syas akmaw obi so kita a kekeh no āri.
3 Naytatadi sa minsipsipat di Jesos a nangibahebahey sya a kon da,
“Mabyay pakono Āri dayan Jodyo!”
4 Do dawri, minirwa minohbot si Pilato, as nakabata na sya dyirad
Jodyowaw a kāna, “Sichangori, pahboten ko dyinyo tan mapatakan nyo
a abaw nachichwasan ko a gatos na a panghapan ko a mangikeddeng so
kaokom na.”
5 Minohbot si Jesos do dawri a sikokorona so sangasanga saw no manolok
a kayo kan sikekekeh pa so akmaw obi so kita a kekeh no āri. Do dawri,
binata ni Pilato dyira, “Chaya dyaw tawowaya!”
6 Ki do nakaboya daw syan matotohos saw a papadi kan siraw para
bantayaw so Timplo, nanyeng da inngengengey a kon da, “Ipailansa mod
kros! Ipailansa mo do kros!”

† **18:32 18:32** Jn. 12:32-34

Ki binata ni Pilato dyira a kāna, “Inyo danaw makatoneng ah! Inyo
danaw mangilansa sya do kros. Abayaw nachichwasan ko a gatos na a
panghapan ko a mangikeddeng so kaokom na.”
7 Inatbay dan Jodyowaw si Pilato a kon da, “Sigon do linteg namen,
machita madiman maynamot ta inpaneknek na a iyaw Anak no Dyos.”
8 Do nakadngeyaw syan Pilato so nyaya chirin da, naypangay danaw
nakāmo na.
9 Do dawri, pinaybidi dana ni Pilato si Jesos do palasyowaw, as
nakapirwa narana nanahes dya a kāna, “Taga dino ka?”
Ki inatbay aba ni Jesos.
10 “Āngo dyi mwa atbayan?” binata ni Pilato dya. “Chapatak mo abawri
a myan dyaken toray a mapakakaro mana mapailansa dyimo do kros?”
11 Initbay ni Jesos a kāna, “Aba polos toray mo dyaken, an dya itoroh no
Dyos. Dawa, rakorakoh gatos da no tawotawo saw a nangiparawat dyaken
dyimo kan iyaw gatos mo.”
12 Do nakadngeyaw syan Pilato, posposan na pakakarohen si Jesos. Ki do
dawri, nāw da inngengengey no Jodyowaw a kon da, “An pakakarohen mo
nawri a tawo, sit abaymon Impirador. Ta aran sino a mapatnek so inawan
na a mayparin a āri, kontraen nas Impirador.”
13 Do nakadngeyaw syan Pilato so inchirin daw, pinahtot naranas Jesos,
as nakangay na naydisnad disnan naw no pangokoman do yananaw a
mayngaran so “Ratag a Bato.” Do Hebreo a chirin Jodyo, ki “Gabata.”
14 Do dawri, makey dana mayegen araw do kasakbayanaw no araw no
pista da a araw a kapangisagāna da. Binata ni Pilato dyirad Jodyowaw a
kāna, “Chadyaw āri nyowaya!”
15 Ki inngengengey da a kon da, “Ipadiman mo! Ipadiman mo! Ipailansa
mo do kros!”
“Namna! Chakey nyori a ipailansa ko āri nyowaya do kros?” inyahes ni
Pilato dyira.
Ki inatbay dan matotohos saw a papadi a inngengey, “Abaw matarek a
āri namen, an dya iyaw no Impiradoraw!”
16 Do dawri, inparawat ni Pilato dyira a mailansa do kros.

No Kailansa Da Si Jesos Do Kros
(Mt. 27:32-44; Mk. 15:21-32; Lk. 23:26-43)

17 Dawa, inpasabhay dan soldadwaw krosaw di Jesos, as nakahbot da
do Jerosalem a nangay do “Logaraw no Bangabanga.” Do Hebreo a chirin
Jodyo, ki mayngaran so Golgota.
18 Dawriw nangilansaan da sya, kan myan pa saw dadwa nailansa do
maybitaw ni Jesos, as si Jesos nanghobok.
19 Ki do dawri, nangipapatolas si Pilato so pinangay da do krosaw ni
Jesos. No naitolas, ki “SI JESOS A TAGA NASARET A ĀRI DAN JODYO.”
20 Aro dyirad Jodyo saw nakabāsa so nyaya, ta naitolas do chirin dan
Hebreo, Latin, kan do chirin a Griego, as kan masngen nakailansaan ni
Jesos do syodadaw.
21 Ki nangay saw matotohos saw a papadi dan Jodyo di Pilato, as
nakairiklamo da sya dya a kon da, “Itolas mo aba, ‘Āri Dan Jodyo.’
Komwan pakono itolas mo ah, ‘Binata no nya tawo a iyaw Āri dan Jodyo.’ ”
22 Ki naskeh si Pilato, kan binata na dyira a kāna, “No tayoka ko a intolas,
matadyan paba.”

23 Do nakatayoka daw a nangilansa si Jesos, inhap dan soldadwaw laylay
na saw, as nakapaychapat da sya a bininglay, kan nakatataysan da. Inhap
da paw no makatayrahemaw a laylay na. Ki iyaw nya, aba polos so saip.
24 Ki no bata dan soldadwaw do katakatayisa dyira, “O, piripiriten tabaw
nyaya, ta magbibinonot ta an sino akin dyira sya.”
Ki no nyaya, naparin tan matongpal danaw no naitolasaw do Masantwan
a Tolas a kāna,
“Naychacharwan daw laylay ko saw, kan nagbibinonotan daw
makatayrahemaw a laylay ko.”*
25 Do dawri, do masngenaw do krosaw ni Jesos, myan a naytēnek si
ānang na kan si ikit na a kakteh ni ānang na, as kan si Maria a baket ni
Kleopas, as kan si Maria a yapod Magdalena.
26 Do nakaboyaw ni Jesos a myan a naytēnek do masngenaw di ānang
na iyaw nanawhen naw a oyod nas chinadaw, binata na di ānang na a
kāna, “Ānang, ibidang mo nya a anak mo.”
27 Somnarono, inbahey na do nanawhen naw a kāna, “Ādi, ibidang mo
nya a ānang mo.”
Ki yapo do dawri a oras, pinachiyan no nya nanawhen si ānang ni Jesos
do bahay na, as kan inbidang na a akmay ānang na.

No Kadiman Ni Jesos
(Mt. 27:45-56; Mk. 15:33-41; Lk. 23:44-49)

28 Sinpangan na, do dawri a naparin, chapatak danan Jesos a pinatayoka
na a tabo intorohaw ni Āmang na a parinen na, ki tan matongpal danaw
naitolasaw do Masantwan a Tolas, binata na, “Mawaw akwaya.”
29 Ki myan do dawriw asa angang a napno so naysoka a palek. Dawa,
napatneb saw soldadwaw so soka do dadyi, as nakapatap da sya do
atngehaw no isopo a tamek, as nakapagolo da syad bibyaw ni Jesos.
30 Do nakatahamaw ni Jesos so naysokaw a palek, binata na a kāna,
“Tayoka dana.” Do dawri, nagdomog, as naybitos byay na do nakaiparawat
naw so ispirito na di Āpo Dyos.

No Kabono Da So Bakrang Ni Jesos

31 Do dawri a araw, ki Araw a Kapagsagāna, kan no somaronwaw a araw,
ki iyaw kasisitaan a Araw no Kapaynaynahah maynamot ta maggedan kan
pista daw a Nakahabas no Anghil. Maynamot ta chaskeh da no Jodyowaw a
ditā da daw a malodyit no nailansa saw do Araw a Kapaynaynahah, yangay
da chindaw no totorayen daw no Jodyo di Pilato a ibilin na mapotot kokod
da no nailansa saw tan malisto sa madiman, as sinpangan na,, mapakaro
inawan daw do kros daw.
32 Dawa, siraw soldadwaw, nangay da a pinotopotot saw kokodaw no
dadwaw a kinayrayay ni Jesos a nailansa.
33 Ki do kakwan daranaw di Jesos, naboya da a nadiman dana, dawa,
pinotot da pabaw kokod naw.
34 Ki aran komwan, pinabono pa no asa dyira do soldado saw chibot naw
do bakrangaw ni Jesos. Ki insigīda namsot raya kan ranom.†
35 No tawowaw a nakaboya so nya, inpaneknek na tan anohdan nyo. No
inchirin naw, ki oyod, kan aba polos kapagmangamanga na a maynamot
do inpaneknek naw, ta oyod a naparin nyaya.

---

* **19:24** **19:24** Sal. 22:18 † **19:34** **19:34** Siraw nagadal so Biblya, ki batahen da a do kadiman ni Jesos, ki pinabtak naw poso na (Sal. 69:20-21). As dawa, namsot ranom kan raya (Jn. 7:37-39; 1 Jn. 5:6-8). Maynamot do nakaidātonaw ni Kristo so byay na, chiban nyod Isa. 53:7-12; Jn. 1:29; Ara. 8:32-33; 1 Kor. 5:7; 1 Ped. 1:19; Pal. 5:6.

36 Naparin sa tabo nyaya tan matongpal naitolasaw do Masantwan a
Tolas a kāna, “Abaw aran asa dyirad tohang naw a napotot.”‡
37 As myan paw naitolas do Masantwan a Tolas a kāna, “Chiban danchiw
no chinibotan daw.”§

No Kaitanem Da Si Jesos
(Mt. 27:57-61; Mk. 15:42-47; Lk. 23:50-56)

38 Do nakatayokaw no nyaya naparin, nangay si Jose a taga Arimatea di
Pilato a nangdaw so bangkayaw ni Jesos. Si Jose, ki asa nanganohed di
Jesos. Ki maynamot ta mamo dyirad totorayenaw no Jodyo, inbahey naba
do aro a tawotawo a iya, ki asa rarayay ni Jesos. Do nakaipalobosaw syan
Pilato, yay na inhap inawan naw ni Jesos, as nakaikaro na sya.
39 Ki myan pa nachangay di Jose si Nikodemo,* iyaw tawowaw a nangay
di Jesos do asaw a kamahep. Nangyonot si Nikodemo so nasorok a
tatdo a poho a kakilo a bangbanglo a mayngaran so mirra kan aloe a
pangbalsamar.
40 Inhap daw inawanaw ni Jesos, as nakabedbed da sya so mananaro saw
a lamilamit kontodo bangbanglwaw, ta nawriw dadakay dan Jodyowaw a
kapangitanem.
41 Ki do masngenaw do nakailansaanaw ni Jesos, myan logar daw a
kakaywan. Do dawri, myan asa tanem a aschip a bayo pa a nabangbangan
kan ari pad abo bangkay a naitanem daw.
42 Ki maynamot ta Araw a Kapagsagāna dan Jodyo do dispiras no
Arawaw a Kapaynaynahah, chakey da a alistwan a itanem si Jesos. Dawa,
yangay da a pinakabat do irahemaw no aschip do dawri, ta masngen.

20

No Kapagongar Ni Jesos
(Mt. 28:1-8; Mk. 16:1-8; Lk. 24:1-12)

1 Masari pa do kamabekas no manōmaw a araw no lawas, ki nangay si
Maria Magdalena do aschipaw a nakaitanman ni Jesos. Do nakawara naw
daw, naboya naw rowanganaw no aschip, ki naywangan, ta nabadede a
nachibawaw aneb naw a bato.
2 Dawa, nayyayo si Maria a nangay di Simon Pedro kan iyaw asaw
a nanawhen* ni Jesos a oyod nas chinadaw. Binata na dyira a kāna,
“Taywaran ari paw inawanaw ni Āpo do irahemaw no aschip? Inhap daw,
kan chapatak namen abaya an dino pinangayan da sya.”
3 Dawa, nanyeng sa Pedro kan iyaw asaw a nanawhen a minohtot a
nangay do aschipaw.
4 Nayyayo sa dadwa, ki chinmah na si Pedro no rarayay naya, kan
nakapanma a nakarapit do aschipaw.
5 Do nakawara naw daw, nakadokōt a namalid sya do irahem, ki
somindep aba. Naboya na a myan pa daw mananaro saw a lamilamit
a pinangbedbed das Jesos.
6 Ki do nakawaraw ni Simon Pedro, taros a somindep do irahemaw no
aschipaw, as kan aran iya, ki naboya na a myan daw siraw mananaro saw
a lamilamit.
7 Myan pa daw iyaw panyowaw a pinay dad oho naw. Ki iyaw nya panyo,
ki nahon kan nachitarek do bīt naw.

---

‡ **19:36 19:36** Eks. 12:46; Nom. 9:12; Sal. 34:20 § **19:37 19:37** Sak. 12:10; Pal. 1:7 * **19:39 19:39** Jn. 3:1-2; 7:50 * **20:2 20:2** Si Apostol Juan nyaya. Jn. 1:40; 13:23; 18:15; 21:24

8 Do dawri, iyaw nanmaw a nakarapit do aschipaw, ki aran iya, ki somindep do irahem. Do nakasdep naw kan nakaboya naw so naparinaw daw, ki nanganohed a nagongar si Jesos.
9 Do dawri, dyi da pa maawātan naitolasaw do Masantwan a Tolas a mirwa mabyay si Jesos.
10 Katayoka no nawri, somnabat saw dadwaw a nanawhen ni Jesos.

No Kapaboya Ni Jesos Di Maria Magdalena (Mt. 28:9-10; Mk. 16:9-11)

11 As si Maria Magdalena, ki nabidin pa a maytēnek do gaganaw no aschip a tomanyitanyis. Ki do kayan naw a tomanyis, pinaybokot na pinalid do irahemaw no aschipaw.
12 Ki do dawri, nakaboya so dadwa sa a anghil a nakalaylay so maydak a myan sa maydisna do inohwananaw kan tinokaranaw no yananaw no bangkayaw ni Jesos do kayan na paw daw.
13 "Ādi, āngo itanyis mo?" inyahes dan anghilaw dya.
"On, ata, inkaro dayas Āpo ko, kan chapatak ko abayaw napayan da sya," initbay ni Maria.
14 Ki do nakabata naw so nyaya, minidit do dichodan naw. Ki nakaboyas asa maytēnek a si Jesos nawri, kan nailasin naba a si Jesos.
15 Sinpangan na, inyahes ni Jesos dya a kāna, "Āngo itanyis mo? Sino chichichwasen mo?"
Ki no chapatak ni Maria, iyaw no mangaywanaw so kakaywanaw. Dawa, binata na dya a kāna, "Ay on, mo Sir, an imo nangikaro sya, ibahey mo pa an dino yanan na tan yangay ko a ipahap."
16 Ki tinbay ni Jesos a kāna, "Maria."
Nanyeng do dawri a sinalap ni Maria, as nakabata na sya do chirin da a Hebreo, "Rabboni!" No chakey na batahen, ki "Maistro."
17 Sinpangan na binata ni Jesos dya a kāna, "Aryan mo yaken mo Maria, ta ari akpad naybidi do yanan Āmang, basbāli a yay mwa ibahey dyirad nanawhen ko saw a maibidang a kakakteh ko a maybidi ako nad Āmang ko a Āmang nyo a iyaw Dyos ko a Dyos nyo."
18 Do dawri, komnaro daw si Maria Magdalena a nangay a nangibahey dyirad nanawhenaw ni Jesos a kāna, "Nayboya kamyaw kan si Āpo!" Do dawri, inpadāmag na pa dyiraw no inbahey naw dya.

No Kapaboya Ni Jesos Dyirad Nanawhen Naw (Mt. 28:16-20; Mk. 16:14-18; Lk. 24:36-49)

19 Do kamahepaw no nawri a Dominggo, naychipeh saw nanawhenaw ni Jesos do asaw a bahay. Nangneb sa, as nakaibalonet das aneb saw a maynamot do kāmo daw dyirad totorayen daw no Jodyo. Ki sinpangan na,, naychihat a myan si Jesos a naytēnek do salapen daw, kan binata na dyira a kāna, "Myan pakono kaydamnayan no kapangtokto nyo!"
20 Ki do katayoka naw a nangibahey so nyaya, inpaboya na dyiraw no tanoro na saw a nayaman lansa kan bakrang naw a nabono. Do dawri, taywara chinasoyot daw nakaboya daw si Āpo.
21 Minirwa dana naychirin si Jesos dyira a kāna, "Myan pakono kaydamnayan no kapangtokto nyo! Akmas nakaitoboyaw dyaken Āmang, komwan katoboy ko dyinyo."
22 Katayoka na nangibahey syay, inalopan na sa, as nakaibahey na sya a kāna, "Rawaten nyo pakono iyaw Ispirito Santo a omyan dyinyo.

23 Tan komwan, an mamakawan kamo so aran sino a nakagatos,
napakawan dana do Dyos. Amnan dyi nyo a pakawanen, mapakawan
abanchi no Dyos."

No Dya Panganohdan Tomas

24 Do dawri a ahep a nakapaboya ni Jesos dyirad nanawhen na saw, ki
abo daw si Tomas a mayngaran so "Singin" a aran iya, ki asa dyirad dosi
saw a nanawhen ni Jesos.
25 Do nakaboya daw sya no kadwan saw a nanawhen na, binata da dya
a kon da, "Nayboboya kamyaw kāda Āpo!"
Ki initbay ni Tomas dyira a kāna, "An dyi kwa maboya kan masalid
nayaman saw no lansa do tanoro na saw kan dyi kwa masalid bigar naw
do bakrang naw, manganohed akwaba."
26 Do nakatayokaw no makadominggo, minirwa dana sa a naychipeh
siraw nanawhen saw ni Jesos do bahayaw, as kan do dawri, myan danas
Tomas dyira. Ki aran naibalonet aneb saw, naychihat a myan danas
Jesos a naytēnek do salapen daw, kan binata na a kāna, "Myan pakono
kaydamnayan no kapangtokto nyo!"
27 Sinpangan na, pinerreng nas Tomas, as nakabata na sya dya a
kāna, "Imom Tomas, cha dyaw tanoro ko saya! Saliden mo nayaman
saya no lansa, as kasalid mos bakrang kwaya. Pakarohen mo nawri a
kapagmangamanga mo kan manganohed ka na."
28 Ki do dawri, binata ni Tomas dya a kāna, "Imom Āpo ko kan Dyos ko!"
29 Ki binata ni Jesos dya, "Changori, manganohed ka na, ta naboya mo
na yaken. Ay, āngo a kagāsat da no tawotawowaw a manganohed dyaken
a aran dyi da yaken a maboya!"

No Panggep No Nya Libro

30 Arwaro paw makaskasdaaw a pinarin Jesos do salapen dan nanawhen
na saw, ki naitolas saba tabo do dyaya libro.
31 Ki naitolas saw nyaya do dya libro tan anohdan nyo a si Jesos iyaw
Kristo a Anak no Dyos, as kan maynamot do kapanganohed nyo dya, myan
anchiw abos pandan a byay nyo.

21

No Kapaboya Ni Jesos Dyirad Papito Saw A Nanawhen Na

1 Katayoka no nawri, minirwa dana napaboyas Jesos dyirad nanawhen
na saw do Minanga a Tiberyas.* Komwan nakapaboya na dyira:
2 Do naypisa, naychipeh sa Simon Pedro, Tomas a mayngaran so "Singin,"
si Natanael a taga Kana do probinsya a Galilya, siraw anakaw ni Sebedeo,
kan sira paw dadwaw a nanawhen ni Jesos.
3 Ki binata ni Simon Pedro dyira a kāna, "Mangay ako pa magkalap."
"Machangay kami ah!" binata da tabo. Dawa, nayabang sa a
naychararakan a nagsigay, ki aba polos nahap da.
4 Do kapaysesedang naranaw, myan si Jesos a naytēnek do aptanaw, ki
nalasin daba no nanawhen na saw.
5 Ki ngineyan na sa a kāna, "Inyom Sit, aba no nahap nyo a among ah?"
"Polos," initbay da.
6 Ki binata na dyira a kāna, "Ipakat nyo sigay nyowaya do kawananayan
abang nyo tan makahap kamo."

---

* **21:1 21:1** Minanga a "Tiberyas" mana "Galilya."

Insigīda da a inpākat do makawananaw no abang da. Ki do nakaipakat daw sya, napasakay da paba do abang daw a maynamot do kāron nahap da.
7 Sinpangan na, binata no nanawhenaw a oyod nas chinadaw ni Jesos di Pedro, “Aysa! Si Āpo nawri!”
Ki do nakadngeyaw syan Simon Pedro so binata naw a, “Si Āpo nawri,” nyeng na inbarikis laylay naw, ta sibahabahas, as nakagtos nad ranomaw, as nakapakaraya na.
8 Ki siraw rarayay na saw, nabidin sa do abangaw a nanggoyod so sigayaw a napnos among a nandad nakapakaraya da. Oyod saba mabawa do aptanaw. Myan ngataw asa gasot a kamitros so kabawa.
9 Do nakapakaraya daranaw, naboya da nanginmayaw apoyaw a myan danaw among a mapasopaso, as kan myan paw tinapay.
10 Binata ni Jesos dyira a kāna, “Iyangay nyo dyaw kadwan saya kahahap nyo a among.”
11 Do dawri, naybidi si Simon Pedro a somnakay do abangaw. Sinidongan naw rarayay na saw a manggoyod so sigayaw a napnos rarakoh saw a among tan pakarayahen da. No bidang da no amongaw, ki asa gasot, dadima poho, kan tatdo a tabo. Ki aran komwan karon amongaw, napirit abaw sigayaw.
12 Sinpangan na, binata ni Jesos dyira a kāna, “Mangay kamo na dya, ta may kamo na magarmosal.”
Ki aba polos makaitored dyira a nanahes an sino iya, ta chapatak darana a iya, ki si Āpo.
13 Sinpangan na, kinamet ni Jesos tinapayaw kan iyaw no amongaw, as nakaibonong na sya dyira.
14 Nyaw chatatdo no nakapaboya ni Jesos dyirad nanawhen na saw nakatayoka no nakapagongar naw.

Si Jesos Kan Si Pedro

15 Do nakatayoka daw a komninan, inyahes ni Jesos di Simon Pedro a kāna, “Simon a anak ni Juan, oyodori a ipateg mo yaken a mangamangay pa kan siraw kadwan saya dya?”
Initbay ni Pedro dya a kāna, “Mo Āpo, taywara chapatak mwa chadaw koymo.”
“Na, an komwan, dāmen mo saw no manganohedaya dyaken a akma siras orbonaw a karniro,” binata ni Jesos.
16 Ki pinirwa danan Jesos a binata a kāna, “Simon a anak ni Juan, oyodori a ipateg mo yaken?”
Initbay ni Pedro, “Mo Āpo, taywara chapatak mwa chadaw koymo.”
“An komwan,” inbahey ni Jesos dya, “onongan mo saw manganohedaya dyaken a karniro ko.”
17 Sinpangan na, pinitdo danan Jesos a inyahes dya, “Simon a anak ni Juan, oyodori a chadaw mo yaken?”
Nagmamayo si Pedro do nakapitdwaw sya inyahes ni Jesos a kāna, “Chadaw mori yaken?”
Initbay ni Pedro dya a kāna, “Āpo, chapatak mo tabo, as kan chapatak mo kadaw ko dyimo.”
Ki binata ni Jesos, “Dāmen mo saw manganohedaya dyaken a karniro ko.
18 No ibahey ko dyimo, ki oyod. Do kabaro mo, nagrobwat ka kan nakangay ka do aran dino a chinakey mo. Ki anchan malkem ka na,

maydedpa kanchi kan matarek anchiw ombahod so tanoro mo saya, as kaiyangay nanchi dyimo do dyi mwa chakey a ngayan.”
19 Nyaw binata ni Jesos an maypāngo kadiman Pedro a pakaidayawan
ni Āpo Dyos. Sinpangan na, binata na dya a kāna, “Nāw mwa monot
dyaken!”

No Kapachisarsarita Ni Jesos Di Pedro A Maynamot Di Juan

20 Do kapagrobwat daw, minidit si Pedro, ki naboya na iyaw
nanawhenaw a oyod nas chinadaw ni Jesos a minonot dyira. Iyaw nyaw
nanarengaw di Jesos do nanawdyaw a kapangmalem da a nanahes sya a
“Āpo, sino manglipot dyimo?”†
21 Do nakaboyaw sya ni Pedro, inyahes na di Jesos a kāna, “Na,
maypāngo maynamot dya, mo Āpo?”
22 Ki tinbay ni Jesos a kāna, “An chakey ko sibibyay mandanchan
maybidi ako, riribok mori? Machita a imo monot dyaken.”
23 Maynamot do dyaya inchirin ni Jesos, naiwaras dāmag dyirad
nanganohedaw di Jesos a dya madiman nya nanawhen. Ki nawri abaw
chakey a batahen Jesos, ta no inbahey naw lang ki, “An chakey ko a
sibibyay mandanchan maybidi ako, riribok mori?”

No Pandan Na

24 Iyaw nyaya nanawhen a minonot da Jesos kan si Pedro, ki yaken.
Paneknekan ko sa tabo naitolasaya a maynamot di Jesos, ta yaken mismo
a nangitolas sya. As chapatak namen a tabo saw nya a naitolas, ki oyod.
25 Arwaro pa saw pinariparin Jesos. Malabit a an naitolas sa tabo, ki
mahap aban lobongayaw no kāron libro a pakaitolasan da.

† **21:20 21:20** Jn. 13:23-25

Siraw Pinariparin Dan Apostolis Saw No Pakatonngan So Paytābwan No Nya Libro

Do nyaya libro a Aramid, ki tinongtong ni Lokas nangibahey so maynamot do Maganay a Dāmag a maynamot di Jesos. Do nanomaw a libro ni Lokas, ki inbahey na a maynamot do kangayaw ni Āpo Jesos do lobongaya kan iyaw pinariparin naw do kayan na dya. Ki do dyaya a libro a Aramid, ki inbahey ni Lokas a maynamot do kapangiwaras so Maganayaya a Dāmag a yapod Jerosalem a mandad nakapakarapit na do syodad a Roma do yananaw no impirador da. No naitolas na do dyaya a libro, ki siraw makaskasdaaw saw a pinariparin dan apostolis saw, naten dana da Pedro kan Pablo, kan siraw napariparinaw dyirad nanganohed saw a maynamot do nakapanganohed da di Jesos. Inbahey na pa a maynamot do kangayaw no Ispirito Santo a mangpayit kan somidong dyira do kapangasaba da (Jn. 14:16-17; Ara. 2:1-47). Si Lokas a mismo, ki inpaneknek na saw kadwan a napariparin, ta nachangay di Pablo do kadwan saw a byahi na. Dawa, an kadwan, myan naitolas do dyaya libro a, “yamen” mana “namen.”

Do sakbay a kapaybidi ni Jesos do hanyit, ki binilin na saw nanawhen naw a basta mangay sa do intīro a lobong a mangyangay so Maganayaya a Dāmag dyirad tabo a tawotawo. Binata na a kāna, “Mangay kamo dyirad tabo tawotawo do intīro a lobong, ta payparinen nyo sa nanawhen ko … nanawhen nyo sa a magtongpal do tabo inbilin ko dyinyo” (Mt. 28:19-20). Dawa, somniknan saw apostolis saw a nangaskasaba so Maganayaya Dāmag yapo do Jerosalem, kan nakarapit sa do probinsya a Jodya kan Samarya kan aran mateng saw a idiidi do lobong (1:8). Do irahem no tatdo a poho a katawen, nakarapit Maganayaya Dāmag do syodad do Roma (28:16-31), kan dawri abaw nagsardengan na, ta sichangori, ki oyod a maiwarwaras dana do intīro a lobong.

Ki do dawri pa a chimpo, nanganohed sabaw totorayen daw no Jodyowaw, ta inpapati da a si Jesos abaw Mesias da. No lang myan do aktokto da, ki iyaw kapagtongpal daw do linteg. Rakoh kakey da a mangpenpen so minsahyaw da Pedro kan Juan. Dawa, pinadas da sa a dimanen, as kan oyod a diniman da si Santiago. Ki aran komwan, alit na nayparo dana saw manganohed di Jesos a maynamot do sidong no Ispirito Santo dyira. Maynamot dyirad manganohed saw, ki kararaw a tinongtong daw nabayabayat do atataw no Timplo, as kan nāw da indaydāyaw si Āpo Dyos. Siraw tabo tawotawowaw, ki inanyib da saw manganohed saw, as kan kararaw, ki myan saw bayo a nanganohed a pinarapa ni Āpo Dyos dyirad sigodaw a nanganohed (2:47).

Dawa, intolas ni Lokas do dyaya a libro siraw pinariparin dan apostolis saw tan ipaneknek na dyirad Jodyo saw a oyod a nagongar si Jesos. Tan komwan, mapatakan da a si Jesos iyaw Kristo a Mesias a mangisalakan dyira.

Aro saw Jodyo a nanganohed di Jesos, ki arwaro paw Dya-Jodyo a nanganohed. Ki no bata dan Jodyo saw, maisalakan sabaw Dya-Jodyo, an dyi sa monot do dadakay dan Jodyo. Dawa, inpakatoneng ni Āpo Dyos dyirad apostolis saw a aran sino, Jodyo mana Dya-Jodyo, ki maisalakan, kan omyan Ispirito Santo dya maynamot lang do kapanganohed di Jesos Kristo (10:1–11:18; 15:1-34). Nyaw kapatakan ta sya a iyaw chirin no Dyos a nanma naipakatoneng dyirad Jodyo saw a maynamot do kapangisalakan

na so tabo tawotawo, ki naitoroh dana do tabo a tawotawo. Dawa, aran sino a manganohed di Āpo Jeso-Kristo, ki maisalakan.

Arwaro paw napariparin a dya naitolas do dyaya libro. Aran mabāsa ta a maynamot do aro saw a makaskasdaaw a napariparin, ki mabāsa ta pa a maynamot do aro saw a lidyat a naparin dyirad nanganohed saw.

No Naychakarwan No Nya Libro

No Kapagsagāna Dan Apostolis A Mangipaneknek 1:1-26
No Kapangasaba Dan Apostolis Do Jerosalem 2:1–8:3
No Kapangasaba Dan Apostolis Do Jodya Kan Samarya 8:4–12:25
No Kapangasaba Ni Pablo 13:1–28:31
No Manoma A Kapagbyahi Ni Pablo 13:1–14:28
No Kapachimiting Da Do Jerosalem 15:1-35
No Somarono A Kapagbyahi Ni Pablo 15:36–18:22
No Chatatdo Na Kapagbyahi Ni Pablo 18:23–21:16
Do Jerosalem, Sesarea, Kan Roma 21:17–28:31

Aramid
Siraw Pinariparin Dan Apostolis Saw

Pakatoneng

1 Dyimom Teopilo, Do nanomaw a tolas ko, ki intolas ko a maynamot
dyirad tabo saw a pinariparin ni Jesos kan iyaw nakapangnanawo naw a
nakayapod nakasiknan naw a mangnanawo a
2 mandad arawaw a nakapaybidi syan Āpo Dyos do hanyit. Ki do sakbay
no nakapaybidi naw do hanyit, maynamot do panakabalin no Ispirito
Santo, tinokos naw bilin naw dyirad apostolis* na a pinidi na a tobotoboyen
na.
3 Ta do katayokaw no nakadiman kan nakapagongar na, nasanyib si Jesos
a napaboya dyira† do irahem no apat a poho a karaw, as kan aro pinarin
na a pangipaboya na a sigorādo a nagongar. On, napaboya dyira, kan
inbahebahey na dyiraw maynamot do pagaryan no Dyos.
4 Do naypisa, do nakapaychipeh daw no nanawhen na, inbilin ni Jesos
dyira a komaro saba do Jerosalem, ta panayahen daw kangayaw no Ispirito
Santo dyira. Binata na dyira a kāna, “Panayahen nyo paw inkaryaw ni
Āmang ko dyinyo a iyaw binata ko naw dyinyo do nakarahan.
5 Si Juan a Mamonyag, ki binonyagan naw tawotawo so ranom. Ki papere
dana karaw, as mabonyagan kamonchis Ispirito Santo.”‡

No Kapaybidi Ni Jesos Do Hanyit

6 Do nakapirwa daranaw a naychipeh, inyahes dan apostolis saw di Jesos
a kon da, “Āpo, narapit danawriw oras a kabangon mo a mirwa so torayen
namen do dya Israel tan dyi dana Romano mangitoray dyamen?”
7 Ki tominbay si Jesos dyira a kāna, “Naitoroh aba dyinyo kapakatoneng
so chimpo mana oras a kaparin nawri, ta si Āmang ko moyboh a myan so
toray a mangikeddeng so mapariparin do masakbayan,
8 basbāli a anchan mangay Ispirito Santo a omyan dyinyo, matorohan
kamonchi so panakabalin tan inyo dananchiw mangsaksi dyaken. On, do
Jerosalem saksyan nyonchi yaken, kan do intīro a Jodya kan Samarya, as
kan aran mababawa saya a loglogar do intīrwaya lobong.”

---

* **1:2 1:2** No chakey na batahen apostol, ki “natoboy.” † **1:3 1:3** 1 Kor. 15:5-8 ‡ **1:5 1:5** Lk. 24:49; Ara. 11:16

9 Do nakabata naw so nyaya, in-īnot a naypatohos si Jesos do hanyit
ranan katangatangay daw sya nandad nakawlib nad kademdemanaw.
10 Do dawri, do kayan daw a tomangay so kapaypaypatohosaw ni Jesos,
naychihat a myan dadwa mahahakay a naylaylay so maydak, as kan
naytēnek sa a nachitalin dyira.
11 Binata da dyira a kon da, “Inyo a mahahakay a taga Galilya, āngo paw
paytēnek nyo a tomangay? Iyaw nya Jesos a naikaro dyinyo a naypatohos
do hanyit, ki maybidinchi a akmas nakaboya nyowaya so nakangay nad
hanyit.”

No Kapaypidi Daw So Machitadi Di Jodas

12 Sinpangan na, do katayokaw no nawri, komnaro dana sa do dawri a
tokon a mayngaran so Olibo, as kan naybidi sad Jerosalem. No kabawa na,
ki nagistayan asa a kakilomitro.
13 Do nakapakarapit daranaw do syodadaw, nangay sa do mamantoho-
saw a kwarton bahayaw a pagyanan da. Myan daw si Pedro, Juan, Santiago
kan Andres, Pilipi kan Tomas, Bartolome kan Matchew, si Santiago a anak
ni Alpeo, si Simon a mangis-ispal so kaidyan na, kan si Jodas a anak ni
Santiago.
14 Siraw nya, ki nasa dana sa a nāw da a naydaydasal kontodo siraw
kadwanaw a mababakes kan si Maria a ānang ni Jesos kan siraw aādi
naw a mahahakay.
15 Do nakapaypahabas no araw, naychipeh saw manganohed saw di
Jesos, ki myan ngataw bidang da a asa gasot kan dadwa poho. Do dawri,
naytēnek si Pedro do salapen daw, as nakabata na sya dyira a kāna,
16 “Kakakteh ko, masisita a matongpal no myanaw do Masantwan a Tolas
a iyaw inpatolasaw no Ispirito Santo di Āri Dabid do kaychowa paw a
maynamot di Jodas iyaw nangidaolwaw siras nangayaw a nangtiliw di
Jesos.§
17 As si Jodas, ki oyod a asa rarayay namen a apostolis do nakarahan, ta
tinongdo ni Āpo Jesos iya a nachipagsirbi dyamen.”
18 Komwan naparin di Jodas: No kwartaw a tangdan na do marahetaw
a pinarin na, ki naosar a naigatang so tana. As maynamot do inawan na
a mismo, ki nasday a naysasakeb, kan bomintak bodek naw kan minohtot
chinayi naw.
19 Iyaw nya dāmag, nalisto a nagwaras dyirad tawotawo saw do
Jerosalem. Dawa, pinangaranan daw nawri a tana so “Akeldama” do chirin
da. No chakey na batahen, ki “Tana a Nagatang Do Raya.”*
20 Tinongtong ni Pedro naychirin a kāna, “Iyaw nya, ki intolas ni Āri
Dabid do libro a Salmo:
‘Abo pakono tawo do bahay naw, kan abo pakono omyan daw.’
“Myan paw naitolas do Salmo a kāna,
‘Myan pakono omtadi sya do pagrebbengan naya.’†
21-22 “Dawa, masisita a mamidi ta so asa a omtadi di Jodas tan myan
machiraman dyamen a mangipaneknek so nakapagongaraya ni Āpo Jesos.
Machita a iyaw tawowaw a nāw na minononot di Jesos do kayan na
paw a nachirayay dyaten nakayapod nakapamonyagaw ni Juan a nandad
nakahapaw sya no Dyos a yapo dyaten a naybidi do hanyit.” Nyaw binata
ni Pedro.

---

§ **1:16 1:16** Sal. 41:9 * **1:19 1:19** Mt. 27:1-8 † **1:20 1:20** Sal. 69:25; 109:8

23 Do katayokaw ni Pedro a naychirin, ki myan saw dadwa paypidyan
da. No asa si Jose mana Josto a pinangaranan das Barsabas kan si Matias.
24 Katayokan nawri, naydasal sa, “Āpo, chapatak mo an āngo myan do
aktokto no tabo a tawotawo. Dawa, ipaboya mo dyamen an sino dyirad
dadwayaw pidyen mo
25 a machitadi di Jodas, ta tinadyichokodan naw rebbeng naw a asa
apostol, as kan nakangay na do yanan naw a maikosto dya.”
26 Do nakatayoka daranaw a naydasal, nagbibinonot sa. Ki si Matias
nabonot da a machirapa dyirad asa pohwaw kan asa a apostolis.

2

No Kangayaw No Ispirito Santo

1 Do nakarapit naranaw no araw a Pentekostes,* naychipeh sa tabo
nanganohedaw do asa yanan do Jerosalem.
2 Ki naychihat a nadngey daw akmas banerberaw no mayit a salawsaw
a yapod hanyit a nangay dyira a nangapno so intīrwaw a bahay a
naychipehan da.
3 Sinpangan na, myan naboya da a akma saw asdeb no apoy a nasisyay
kan tayisa sa domnina do katakatayisa dyira.
4 Do dawri, napno sa do Ispirito Santo, kan insiknan na sa pinaychirin
so matatarek a kapaychirin a dyi da ninanawo.
5 Ki do dawri, myan saw Jodyo a omyan do Jerosalem a yapod aro a
matatarek a nasnasyon do lobongaya. As siraw nyaya a Jodyo, ki oyod a
dayāwen daw Dyos.
6 Ki do nakadngey dan tawotawo saw so napariparinaw daw, yangay
da a chiniban. Nableg sa tabo do nakadngey daw siras manganohedaw
a naychirin so chirinaw no katakatayisa dyira do nakayanakan daw a idi
mana tana.
7 Taywara naklat kan nasdaawan sa a naysin-iiyahes a kon da, “Aysa,
āngo nya? Taga Galilya sabawriw nya tawotawo a maychiychirin?
8 Ki āngo ta madngey no katakatayisa dyaten dyaw bokod na chirin a
ichirichirin da?
9 Myan saya dyaten dyaw taga Partya, Medya, kan Elam. Myan pa sayaw
taga Mesopotamya, Jodya, kan Kapadosya. Ari pa sayaw yapod Ponto kan
Asya,
10 Prigya kan Pampilya, taga Egipto kan siraw yapwaya do Libya do
masngenaw do Sirene. Myan pa saya dyaw taga Roma a
11 Jodyo kan Dya-Jodyo a minonot do rilihyon no Jodyo. Myan pa
sayaw kadwan dyaten a yapod Kreta kan Arabya. Ki madngey taya tabo
do nakayanakan taw a chirin iyaw ibahebahey daya a maynamot do
makaskasdaaw saya pinarin no Dyos!”
12 Malit sa naklat kan nariribokan, as naysin-iiyahes sad katakatayisa
dyira, “Āngo chakey na batahen no nyaya?”
13 Ki siraw kadwanaw dyira daw, insisyabak da a kon da, “Nabok saya
as dawa!”

No Minsahi Ni Pedro

* **2:1 2:1** No chakey na batahen Pentekostes, ki “singkwinta.” Ta nawriw dān da a mamarin sas asa pista an makahabas danaw dadima poho a karaw a yapod Pistan Nakahabas no Anghil. Ki nawriw pista no kapagranyi da, as kan iyaw kararakohan a pista dan Jodyo. Eks. 2:16; Leb. 2:14-16; Deot. 16:9-12

14 Do dawri, naytēnek sa Pedro kan siraw asaw a poho kan asa
apostolis do salapen da, as nakapakalyak ni Pedro a nangibahey sya dyirad
tawotawo saw a kāna, “Inyo a kapayngay ko a Jodyo kan inyo a tabo a
omyan do dya Jerosalem, adngeyen nyo chakey kwaya ibahey dyinyo, ta
ilawlawag ko an āngo naparinaya dya.
15 Nabok sabaw nya tawotawo a akmas myan do aktokto nyo. Namna!
Ari payad abo ālasnwebi sichamabekas![†]
16 Komwan aba, ta nyaw inpaipadto no Dyos di Propīta Joel a kāna,
17 ‘Do panawdyan saya a araw, ki pengden ko sanchi a tabo tawotawo so
yapod Ispirito ko tan makneb sanchi. As siranchiw anak nyowaw
a mahahakay kan mababakes, ki mangipadto sanchis ipakatoneng
kwaw dyira do tawotawo. Pagparmataen ko sanchiw babbarwaw,
as paytayenepen ko sanchiw mangalkemaw.
18 Komwan sanchiw pachirawatan saw a mahahakay kan mababakes a
magsirbi dyaken. Do dawri sanchi a araw, pengden konchi dyiraw
yapod Ispirito ko. As maynamot do panakabalin no nya Ispirito a
myan dyira, ki ipadto danchiw ipakatoneng kwaw anchi dyira.
19 Mapaboya konchis makaskasdaaw do hanyit, as kan aran do tanaya,
myan anchiw pangilasinan a raya, apoy, kan matokpoh a ahob.
20 Maysarinchiw araw, as kan manyibayanchiw bohan a akmay raya
sakbay no mabīlegaw kan makaskasdaawaw a araw a kangay no
Āpo.
21 Aran sinonchi a manawag di Āpo so kāsi na dya, ki maisalakan anchi.’ ”[‡]
22 Tinongtong ni Pedro naychirin, “Inyo a kapayngay ko a kapotōtan ni
Israel, adngeyen nyo nyaya chirin ko. Malawag a maboya a si Jesos a taga
Nasaret, ki oyod a tinoboy ni Āpo Dyos. Ta maynamot do panakabalin no
Dyos, pinarin sa ni Jesos makaskasdaawaya a milagro kan pangilasinan.
Chapatak nyo saw nya, ta naparin sa do omdibon nyo, as kan myan sa
dyinyo dya sichangori iyaw mismo a nakaboya sya.
23 Si Āpo Dyos a mismo nangikeddeng, kan iyaw akin panggep do
kaychowa pa a naiparawat si Jesos dyinyo, as kan oyod a inpadiman nyo
dyirad marahet saya a tawotawo do nakaipailansa nyo sya do kros.
24 Ki pinagongar ni Āpo Dyos, kan winayawayaan na do panakabalin no
kadiman, ta polos a maparin aba pagpeten no kadiman.
25 Ta nyayaw inpadto ni Āri Dabid a maynamot dya a kāna,
‘Pirmi kwa maboya si Āpo ko. Iya, ki myan do kawanan ko tan dya kwa
mariribokan.
26 Maynamot do dyaya, masoyot ako, as kan chasoyot ko naymo a dayāwen.
On, myan rakoh a kapagnamnama ko dyimom Āpo. Ta aran
madiman inawan ko, ki
27 sigorādohen ko a nonolay mo abanchiw pahad ko do yanan nadiman.
On, nonolay mwaba iyaw masantwanaw a pachirawatan mo a
mahta do pangilabengan.
28 Inpaboya mo na dyaken iyaw no rarahan a mangay do kabyayan, as kan
oltimo danaw kasoyot ko a maynamot ta myan ka dyaken.’ ”[§]
29 Do dawri, ki tinongtong ni Pedro naychirin a kāna, “Kakakteh,
matored ako a mangibahey dyinyo maynamot do kapoonan taw a si simna

---

[†] **2:15 2:15** Iyaw no ālasnwebi an mabekas, ki iyaw no oras dan Jodyo a maydasal. Koman sas karni kan minom sas arak an mahep lang. Eks. 16:8 [‡] **2:21 2:21** Joel 2:28-32 [§] **2:28 2:28** Sal. 16:8-11

Dabid. Iya, ki nadiman kan naitanem, ki mandas changori, ari paw tanem
naw do yanan taya.
30 Ta si simna Dabid, ki asa propīta, kan chinapatak naw inkaryaw
no Dyos dya a payparinen nanchiw asaw dyirad kapotōtan naw a āri a
machitadi dya.
31 On, maynamot ta asa propīta si Dabid, ki inchirin na maynamot do
nakapagongaraw ni Kristo,* ta inpadto na a dya matokos do yananaw no
kadiman, as kan dya mahtaw inawan na.
32 Iyaw nyaya, ki si Jesos a pinagongar no Dyos. As an yamen,
ki maipaneknek namen maynamot ta nayboboya kami a mismo do
nakatayokaw no nakapagongar na.
33 Sichangori, ari dana pinaydisna ni Āpo Dyos si Jesos do makawananaw
a trono na do hanyit. On, rinawat na a yapod Āmang na a Dyos iyaw
inkaryaw no Dyos a iyaw Ispirito Santo, as kan pinenged na dyamen. Iyaw
nya danaw madngey nyowaya kan maboya nyowaya sichangori, ki yapod
dyaya a Ispirito Santo.
34 Ta syimpri nangay abas Dabid do hanyit, ki alit na intolas na a kāna,
‘Si Āpo inbahey nad Āpo ko a, “Maydisna ka do kawanan kwaya a
35 mandad kaābak ko siras kabosor mo saya, kan ipapitapita ko sad kokod
mwaya.” ’†
36 “Dawa,” kāna ni Pedro, “inyo a kapotōtan Israel, malawag kaibahey
ko sya dyinyo a nyaya Jesos a inpailansa nyo do kros, ki pinayparin ni Āpo
Dyos a Āpo kan Kristo.”
37 Do nakadngey dan tawotawowaw so nyaya chinirin ni Pedro, taywara
a nasalid danaw aktokto da. Dawa, inbahey dad Pedro kan siraw kadwan
saw a apostolis kon da, “Kakakteh, āngo paro machita parinen namen?”
38 Ki inatbay san Pedro a kāna, “Magbabāwi kamo a katakatayisa do
gatogatos nyo, kan magpabonyag kamo a pangipaboyan nyo so kapachasa
nyo na di Āpo Jeso-Kristo. Tan komwan, mapakawan kamo do gatogatos
nyo, kan marawat nyonchiw sāgotaw no Dyos a Ispirito Santo.
39 Ta nyaya, ki inkari ni Āpo Dyos dyinyo kan siraw kapotōtan nyo saw
kan sira tabo tawotawo do mateng saya a yanayanan, as kan sira tabo
tawagan saw ni Āpo ta a si Āpo Dyos.”
40 Do dawri, aro paw inchirin ni Pedro a pinangballaag kan pinang-
bagbaga siras nangadngedngeyaw a kāna, “Maisalakan kamo pakono tan
dyi kamo a mairaman do dosa daya no marahet kan matotoleng saya a
tawotawo sichangori!”
41 Siraw nanganohedaw do chirinaw ni Pedro, ki nagpabonyag sa. Do
dawri a araw, myan sigoro tatdo a ribo naparapa do bidang daw no
nanganohed saw daw.
42 Inpasnek daw nachinanawo dyirad apostolis saw, as kan nāw da
nachichasa dyira a nachikayban, nagkomonyon, kan naydaydasal.

No Kabibyay Dan Manganohed

43 Do dawri, katakatayisaw nasnasdaawan kan nāmo, as kan aro na-
pariparin dan apostolis saw a milagro kan makaskasdaaw a pangilasinan
a maynamot do panakabalinaw no Dyos a myan dyira.
44 Ki siraw tawotawo saw a nanganohed, tinongtong daw naychichipeh
do asa yanan, kan nasa danaw kapangtokto da. Ta aran warawara da, ki
inbidang da a dyira da a tabo.

---

* **2:31 2:31** Mana “Mesias,” no pinidi no Dyos. † **2:35 2:35** Sal. 110:1; Mt. 22:44; Heb. 1:13

45 Inlāko daw warawara da saw kan tana da saw, as nakaiwaras das
kwartaw a insidong dyirad rarayay da saw sigon do makachita.
46 Kararaw a tinongtong daw nabayabayat a naydasal do atataw no
Timplo.‡ Naychaychatoyo sa a nachihanghang do kāda bahabahay da, as
kan nagkomonyon sa daw. On, pinarin daw komwan a masoyosoyot kan
madadam so panggep.
47 On, nāw da indaydāyaw si Āpo Dyos, kan siraw tabo tawotawowaw,
ki myan kanyib da dyirad manganohed saw. Kararaw, ki myan saw bayo
a nanganohed a insalākan ni Āpo Dyos, as kan pinarapa na sa dyirad
nanganohedaw di Jesos.

3

No Nakapya No Tawowaw A Piday

1 Do asaw a karaw, do kaalas tres do kamakoyab, nangay sa Pedro kan
Juan do Timplowaw do orasaw no kapaydasal.
2 Ki myan nawara do rowanganaw no Timplo a mayngaran so “Mapintas
a Rowangan” a asa mahakay a naiyanak a piday. Kararaw a isiisiwen da
a patodahen do rowanganaw tan limosan das kwarta no somdep saw do
Timplo.
3 Do kaboya naw sa Pedro kan Juan a somdep dana do Timplo,
nachikakaāsi dyira a torohan das kwarta.
4 Do dawri, pinerreng da Pedro kan Juan, as nakaibahey sya dya ni Pedro
a kāna, “Chiban mo yamen!”
5 Insigīda pinaylāgaw san pidayaw a chiniban, ta hahawen na a myan
itoroh da dya.
6 Ki binata ni Pedro dya a kāna, “Aba polos kwarta namen a maitoroh
namen dyimo. Ki no myan dyamen, nawriw itoroh namen dyimo. Bilinen
koymo a maynamot do toray ni Āpo Jeso-Kristo a taga Nasaret, maytēnek
ka kan makayam ka na!”
7 Sinpangan na, inigpet ni Pedro kawananaw a tanoro no pidayaw, as
nakasidong na sya pinaytēnek. Ki nanyeng a naypayit saw kokod naw.
8 Do dawri, ki insigīda a naytēnek mahakayaw, as nakayam dana.
Sinpangan na, nachirayay da Pedro kan Juan a somindep do Timplowaw.
As do kadama naw a mayam, ki lomnaglagto a mangidaydayaw so Dyos.
9 Sira tabo tawotawo saw do Timplowaw, ki naboya da a nakayam danaw
mahakayaw a mangidaydayaw so Dyos.
10 Ki do nakailasin daw sya a iyaw maydidisnaw a machilimlimos do
pangaranan daw so “Mapintas a Rowangan” do Timplowaw, naklat sa kan
nasdaawan sa do naparinaw dya.

No Minsahi Ni Pedro Do Timplo

11 Do dawri, nangay sa Pedro kan Juan do yananaw no pachisirongan
do Timplo a pinangaranan das “Portikon Solomon,” ki nachikaday
mahakayaw dyira. Ki sira tabo tawotawo saw daw, nayyayo sa nangay
do yanan daw, ta nasdaawan sa a maynamot do dyaya a naparin.
12 Ki do nakaboyaw dyira ni Pedro, inbahey na dyira a kāna, “Inyo a
kapayngay ko a kapotōtan ni Israel, āngo ta masdaaw kamo, kan āngo ta
mochidngan nyo yamen? Bata nyo anwan yapod ayit namen mana yapod
kaganay namen nanghapan nya tawo a nakayam ah?

‡ **2:46 2:46** No dadakay no Jodyo do kararaw, ki maydasal sa do Timplowaw do ālasnwebi, as kan do ālastres an makoyab. Ara. 3:1

13 Yamen aba, an dya si Āpo Dyos a mismo a iyaw dinaydāyaw daw
no kapoonan ta saw a sa simna Abraham, Isaak, kan Jakob. On, iyaw
nya Dyos da iyaw napapya so nyaya mahakay tan mirwa maidaydayaw
pachirawatan naya a si Jesos. Ki inparawat nyo a naipadiman, as do
kakeyaw ni Gobirnador Pilato a mapakakaro sya, chinakey nyo aba polos.
14 On, chinaskeh nyo iyaw nyaya a Masantwan kan Malinteg a yapo do
Dyos,* basbāli a nawriw pinipya nyo a mapalobosan mangdimdimanaw
so tawo.
15 On, inpadiman nyo iyaw pakayapwanaw no byay. Ki pinagongar ni
Āpo Dyos, as kan yamen mangsaksi sya.
16 Iyaw nya mahakay a maboya nyo kan chapatak nyo, ki napayit a
maynamot do panakabalin ni Jesos kan iyaw kapanganohed namenaya
dya. On, maynamot do kapanganohed di Jesos, intoroh ni Āpo Dyos
do dyaya mahakay komplito a nakapya na kan mismo nyo a naboya
sichangori.
17 "Sichangori a kakakteh, chapatak ko a iyaw pinarin nyowaya di Jesos,
ki maynamot do dyi nyo a nakaawātan a iya, ki iyaw tinoboyaw ni Āpo
Dyos. Masaw a dyi da naawātan pangpangolo nyo saw.
18 Ta nyaw nakatongpalan no inpaibahebaheyaw no Dyos dyirad tabo
saw a propīta na do kaychowa a iyaw nya Kristo, ki machita malidyatan.
19 Dawa, machita magbabāwi kamo nad gatogatos nyo, kan machonot
kamo na do chakeyaw ni Āpo Dyos tan pakawanen naynyo kan wayaken
naranaw gatogatos nyo.
20 Ta an parinen nyo komwan, myan anchi dyinyo kaydamnayan no
kapangtokto nyo kan kasoyot nyo a yapod Āpo Dyos, as kan pirwahen
nanchi a toboyen a maybidi dya si Jesos a iyaw Kristo a napidi a mangay
anchi a mangitoray dyirad manganohedaw dya.†
21 Ki sichangori, machita a nāw pan Jesos do hanyit mandad orasaw a
kapabayo sya tabo ni Āpo Dyos, ta nawriw inpaibahebahey naw kaychowa
dyirad masantwan saw a propīta na.
22 Nyaw binatan Moyses kaychowa a kāna,
'Si Āpo Dyos anchi iyaw manoboy dyinyo so akma dyaken a propīta a
kapayngay nyo a Israelita. Machita adngeyen nyo a maganay kan
anohdan nyo a tabo ibahey na.
23 Maynamot ta aran sino a dya manganohed do ibahey na, ki pasyaen na
sanchi ni Āpo Dyos dyirad tawotawo na, as kan dimanen na sanchi.'‡
24 "Ta aran sira tabo propītaw a nakayapod Samuel kan siraw som-
naronwaw a nachitadi dya, ki aran sira, inbahey da a maynamot do
mapariparinaya sichangori a chimpo.
25 Ki dyira ta a Jodyo no karyaya ni Āpo Dyos a inpaibahey na dyirad
propīta na saw kaychowa, as kan nairaman ta na do tolagaw ni Āpo
Dyos dyirad kapoonan ta saw. Ta inkari na di simna Abraham a kāna,
'Maynamot do kapotōtan mo, mabindisyonan sanchiw tabo tawotawo do
lobongaya.'§
26 Ta yaten a Jodyo, ki pinanma na yaten no Dyos a binindisyonan do
nakapidi kan nakatoboy naw so tobotoboyen na a si Kristo a mangay a
mapagbabāwi dyaten do marahetaya a kaparin ta." Nawriw binata ni
Pedro dyira.

---

* **3:14 3:14** No chakey na batahen "Masantwan kan Malinteg a yapo do Dyos," ki "Mesias" mana "Kristo" a Mangisalakan. Isa. 53:11 † **3:20 3:20** Mt. 24:14; Mk. 13:10; 2 Ped. 3:12 ‡ **3:23 3:23** Deot. 18:15; 18:18-19; Ara. 7:37 § **3:25 3:25** Gen. 22:18

4

No Kaidarom Das Pedro Kan Juan

1 Ki do dawri, do kadama paw da Pedro kan Juan a maychiychirin
dyirad tawotawo saw, ki nawara sa daw papadyaw kan iyaw kapitanaw
no magbanbantay saw do Timplowaw, as kan siraw no Sadosyowaw a dya
manganohed do kapagongaraw no nadiman.
2 Nakasoli sa maynamot do kainanawo da Pedro dyirad tawotawo saw a
si Jesos, ki nagongar. As an komwan, maparin sa magongar nadimanaw a
tawotawo.
3 Tiniliw da sa, as nakaposek da sira do bahodan. Naychararakan sa daw
maynamot ta nahep dana.
4 Ki aran komwan, aro nanganohed dyirad tawotawowaw a nakadngey
so inbahey daw da Pedro. Do dawri, no bidang da no mahahakay saw a
nanganohed, ki nagistayan dana a nakarapit do dadima a ribo.*
5 Ki do kamabekas danaw, siraw pangpangolo daw no Jodyo saw
kan siraw panglakayen daw kan siraw mangnanawowaw so linteg, ki
naychichipeh sa do asa yanan do Jerosalem.
6 Myan sa daw sa Anas a iyaw katotohosanaw a padi, kan si Kaypas,
Juan a yapod pamilya ni Anas, Alehandro, as kan siraw kadwan saw a
mahahakay a kakabagyan ni Anas.†
7 Do dawri, inpahap da si Pedro kan Juan do kasalasalapan daw, as
nakaiyahes da sya dyira, “Āngo a panakabalin mana sino akin toray so
pariparinen nyowaya komwan a napakayam so pidayaya?”
8 Ki napno si Pedro so panakabalin no Ispirito Santo, as kan initbay na
dyira a kāna, “Madaydayaw a pangpangolo kan panglakayen!
9 An nawriw iyahahes nyo dyamen sicharaw iyaw maganayaw a pinarin
namen do pidayaw a mahakay kan maypāngo nakapya na,
10 palobosan nyo yaken a mangilawlawag dyinyo kan siraw tabo
tawotawowaya do Israel. Makapaytēnek sichangori iyaw nya mahakay do
salapen nyowaya a napyan maynamot do panakabalinaw kan torayaw ni
Jeso-Kristo a taga Nasaret a iyaw inpailansa nyowaw do kros a pinagongar
no Dyos.
11 Nyaw inpangarig na a bato a naitolas do Masantwanaya a Tolas a kāna,
‘Iyaw nawri a bato a inpoha nyo, inyo a mapatnek so bahay, ki nayparin
a iyaw kasisitaan a bato a mangpayit so nawri a bahay.’‡
12 “On, si Jesos lang myan so panakabalin a mangisalakan so tawotawo. Si
Jesos lang, ta abaw matarek do lobongaya a naitoroh dyirad tawotawo tan
maisalakan sa.” Nawriw binata ni Pedro.
13 Do nakaboya dan pangpangolo saw no Jodyo so katored daw da Pedro
kan Juan a naychirin, kan napatakan da a abo ādal da kan sinsinan sa a
tawo, nasdaawan sa. Binigbig da pa a sira, ki rarayay sa ni Jesos.
14 As maynamot do nakaboya daw so mahakayaw a napyan a maytēnek
do katangked daw, ki abaw naibahey da maikontra dyira.
15 Dawa, pinahbot da sad pagmimitingan daw a ranan nakapagtotolag
da.

---

* **4:4 4:4** Ara. 2:41 † **4:6 4:6** Si Anas, ki iyaw katotohosan a padi do tawen 6 a nandad A.D. 14. Si Kaypas, ki iyaw manogangaw ni Anas, as kan iyaw oyod a katotohosan a padi do dawri. Ta iyaw toray na, ki do tawen A.D. 18 nandad 36. An maynamot di Juan, ki sigoro asa anak ni Anas, kan iyaw nachitadi di Kaypas do tawen A.D. 36. ‡ **4:11 4:11** Sal. 118:22; Isa. 28:16

16 Inbahey dad katakatayisa dyira a kon da, “Āngo paro parinen ta
dyirad dyaya tawotawo? Ta tabwaya tawotawo do Jerosalem, ki napatakan
daranayaw nyaya milagro a pinarin da, kan mailibak tabaya.
17 Mapya āno an parinen taw komwan tan mapenpen taw kakayamkam
no nya dāmag do tawotawo. Amomohen ta sa tan dyi da pirwahen a
ibahey iyaw maynamot do ngaranaw ni Jesos.”
18 Do dawri, pinirwa da sa tinawagan, as kan mayit iyaw nakaballaag da
sira a dyi da polos a chirichirinen mana inanawo maynamot di Jesos.
19 Ki tominbay sa Pedro kan Juan a kon da, “Ibahey nyo pa dyamen
an āngo maganay a parinen do salapen Āpo Dyos: Anohdan namen inyo
mana si Āpo Dyos?
20 Amnan yamen, maparin namen aba aryan a ibahebahey saw
makaskasdaaw saw a naboya namen kan nadngey namen di Jesos.”
21 Do dawri, pinirwa darana sa inamomo, as nakapalobos darana sira
komnaro. Aba polos nadongso da tan dosāen da sa. Asa pa, ki namo sa do
kārwaw no tawotawo, ta nagdaydayaw saw tawotawo do Dyos maynamot
do makaskasdaawaya a naparin.
22 Ta iyaw mahakayaw a piday a napyan, ki nasorok dana apat a poho
tawen na.

No Kapaydasal Dan Nanganohedaw Di Jesos

23 Do nakawayawaya daranaw da Pedro kan Juan, taros sa naybidi dyirad
rarayay da saw, kan inpadāmag da dyiraw inbahey daw no matotohos saw
a papadi kan siraw panglakayen saw.
24 Do nakadngey daw sira no rarayay da saw, nasa sa naydasal do Dyos a
kon da, “O, Āpo namen a manakabalin, imo namarswa so hanyit kan tana,
as kan no tāw kan no tabo a myan dyira.§
25 Maynamot do panakabalin no Ispirito Santo, inpaibahey mom Āpo di
Āri Dabid a kapoonan namen a tobotoboyen mo a kāna,
‘Āngo ta nakasoli saw Dya-Jodyo, kan āngo ta nagranta saw tawotawo so
abos sinpaspangan?
26 Naychichipeh saw ar-āri kan siraw magtotorayaw do lobongaya a
nagsagāna a machigobat di Āpo kan di Kristo a iyaw pinidi naw
a mangisalakan.’*
27 “Oyod a natongpal danaw intolasaw ni simna Āri Dabid do dya syodad
a Jerosalem. Ta si Āri Herodes kan si Ponsyo Pilato, as kan siraw Jodyo
kan Dya-Jodyo, ki nabayabayat kan nagtotonos sa a machikontra di Jesos
a iyaw masantwanaw a pachirawatan mo a pinidi mo.
28 On, pinarin daw tabo nyaya a maynamot do panakabalin mo, ta tod da
tinongpal sigodaw a inkeddeng mo kaychowa pa.
29 Sichangori, mo Āpo, chiban mo paw kapangamomo dāya, kan sidongan
mo yamen a tobotoboyen mo tan maypaypatored kami pa a mangichirin
so chirin mo a aba polos kamwamwan namen.
30 Ipaboya mo paw panakabalin mo a kapamapya siras maganyit saw, as
kan kapamarin so milagro kan makaskasdaaw a pangilasinan a maynamot
do bīleg no toray ni Jesos a iyaw masantwanaya a pachirawatan mo.”
31 Do dawri, do nakatayokaw no dasal da, nagoyogoyon bahayaw
a nakakpehan da, as kan naypayit no Ispirito Santo a nangapno so
katakatayisa dyira do panakabalin na. Do dawri, naypatored dana sa
nangibahebahey so chirin no Dyos.

---

§ **4:24 4:24** Eks. 20:11; Neh. 9:6; Sal. 146:6 * **4:26 4:26** Sal. 2:1-2

No Kaasa Da Do Kapangtokto Kan Kapagtotonos

32 Sira tabo nanganohedaw, ki nasa dana sad kapangtokto kan kapag-
totonos. Abaw nakabata sya a tanyan naw myanaw dya, ta no dyiran asa,
ki dyira da tabo.
33 As siraw apostolis saw, ki naypaypayit paw panakabalin da do
nakatongtong daw a nangipaneknek so nakapagongaraw ni Āpo Jesos, as
kan maboslon iyaw bindisyon ni Āpo Dyos dyirad tabo saw a nanganohed.
34 Do dawri, abaw pagkorāngan da, ta siraw myanaw so tana mana
bahay, ki yay da sa inlāko. As iyaw nahap daw do naglakwan daw, ki
35 intoroh da dyirad apostolis saw, kan bininglay da dyirad
nanganohedaw a makachita sya.
36 On, komwan pinarin ni Jose a asa kapotōtan ni Lebi a nayanak do
Chipre a pinangaranan dan apostolis saw so Bernabe. As no chakey na
batahen Bernabe, ki “Mangahwahok a Tawo.”
37 Ki iyaw nya Bernabe, ki inlāko naw bengkag naw, as nakahap nas
naglakwanaw a inyangay dyirad apostolis saw.

5

Sa Ananyas Kan Sapira

1 Ki myan asa mahakay a mayngaran so Ananyas, kan no ngaran baket
na, ki si Sapira. Naglako sa so kadwan a tana da.
2 Do nakatayoka daw a naglako, nagtolag sa maychabahay a dyi da itoroh
a tabo naglakwan daw. Dawa, kinapya daw kadwanaw. As no nabidinaw,
inyangay ni Ananyas a intoroh dyirad apostolis saw, as nakabata na sya
dyira, “Cha dyaw naglakwan namen so tana namenaw.”
3 Ki binatan Pedro dya a kāna, “Ananyas, āngo ta pinalobosan mo si
Satanas a mangitoray do byay mo tan mayparin ka asa maybayataw do
salapen no Ispirito Santo do nakakapya mo so rayayaw no naglakwan mo
so tana mo?
4 Do dyi mo paw a naglakwan so tana mwaw, dyira mwabawri? As do
nakailako mwaw sya, taywaran dya myan dyimo iyaw panakabalin an
āngo parinan mo so naglakwan mo? Ki āngo ta pinarin mo komwan?
Tawo abaw binayatawan mo, an dya si Āpo Dyos!”
5 Do nakadngeyaw syan Ananyas so nawri a chirin Pedro, nanyeng a
nalba a nadiman. Dawa, myan rakoh a nakamo da tabon nakadngeyaw
sya.
6 Sinpangan na, siraw kadwanaw a babbaro a myan daw, ki sindep da
yangay a binedbed* bangkayaw ni Ananyas, as nakakatkat da sya inyangay
a intabon.
7 Sinpangan na, nakahabas tatdo a kaoras, somindep si Sapira a baket
na, ki chapatak naba an āngo naparin di lakay na.
8 Ki do dawri, inyahes ni Pedro dya a kāna, “Oyodawri a nya dana tabo
naglakwan nyos tana nyowaw?”
Ki tominbay si Sapira a kāna, “On, nawryaw a tabo.”
9 Ki initbay ni Pedro dya a kāna, “Tolag nyo sawen kan lakay mo! Āngo
ta nagtolagan nyo mangsoot so Ispirito Santo? Madngey moriw kadagpas
daya do pantawayan nangayaw a nangitabon di lakay mo? Changori, imo
isarono da pahboten.”

---

* **5:6 5:6** No parinen dan Jodyowaw an myan madiman, ki manghap sas manaro a ayowayob, as kabedbed das bangkayaw a yapod oho naw mandad kokod naw.

10 Nanyeng a nalba a nadiman si Sapira. Sinpangan na, do nakapirwa
daw a somindep no babbaro saw, naboya da a nadiman. Dawa, yangay
darana intabon a pinatangked do yananaw ni lakay na.
11 Ki taywaraw nakamo dan tabo saw a nanganohed kan aran siraw
kadwanaw a nakadngey so nyaya naparin, ki naychinyabot sa.

No Kāro No Milagro Kan Makaskasdaaw A Naparin

12 Do dawri, siraw apostolis saw, ki namariparin sa so aro a milagro
kan pakaboyan a makaskasdaaw dyirad tawotawowaw. As siraw tabo
a nanganohed, ki nagtotonos sa a nabayabayat do pachisironganaw do
Timplo a pinangaranan das “Portikon Solomon.”
13 As siraw dyaw a nanganohed, ki chināmo daw nachiraman dyirad
gropo daw no nanganohed. Ki aran komwan, taywaraw kanyib da sira.
14 Ki naypayparo saw mahahakay kan mababakes a nanganohed di Āpo
Jesos, kan nainayon sa do bidang daw no nanganohed.
15 Dawa, maynamot do kapangpapapya daw no apostolis saw, inyangay
dan tawotawo saw maganyit saw do kalkalsāda kontodo katri kan apin
da, ta hahawen da a an homabas si Pedro, aran maanyinwan naw kadwan
dyira, ki mapyan.
16 As myan pa saw reprep a tawotawo a yapod matatarek saw a idiidi
do omdibonaw do Jerosalem a nangyangay so maganyit da, as kan siraw
intorayanaw no marahet a ispirito, ki napapya sa kan maganay dana sa
tabo.

No Kaidadanes Dan Apostolis

17 Do dawri a napariparin, iyaw katotohosanaw a padi kan tabo saw
rarayay naw a bonggoy dan Sadosyo saw, ki taywaraw kaimon da dyirad
apostolis saw.
18 Inpatiliw da saw apostolisaw, as nakaipabahod da sira.
19 Ki do dawri a ahep, myan asa a anghil no Āpo a nangay a nangiwang
so pantaw saw do dawri a bahodan, as kan pinahbot na sa.
20 Binata na dyira a kāna, “Yangay nyo a itēnek do Timplo a inanawo
dyirad tawotawo saw iyaw maynamot do bayowaya kan abos pandan a
byay.”
21 Do kamabekasanaw, somindep saw apostolisaw do Timplowaw, kan
insiknan daw nangnanawo dyirad tawotawowaw a akmas inbaheyaw no
anghil dyira.
Ki do kawara daw no katotohosanaw a padi kan siraw rarayay na
saw, ki tinawagan da sa tabo panglakayen saw kan pangpangolo dan
Jodyowaw a siraw mimbro saw no konsiho da a mayngaran so Sanhedrin
tan magmimiting sa do parinen da dyirad binahod daw. Sinpangan na,
nanoboy sa so mangay a omhap siras binahod daw tan paytēneken da sad
salapen daw.
22 Ki do nakapakarapit dan tinoboy da saw do bahodanaw, nachichwasan
da saba daw apostolisaw. Dawa, naybidi sa nangibahey sya a kon da,
23 “Namna! Maganayaw nakaitolbek no bahodanaw, kan myan saw a
maytēnek a magbanbantay gwardyaw. Ki do nakaywang namenaw sya,
abaw tawo a naboya namen do irahem!”
24 Do dawri, do nakadamagaw syan kapitanaw no magbanbantay saw
no Timplowaw kan do nakadamagaw syan matotohos saw a papadi,
nariribokan sa an komayamkam nya naparin.

25 Nahay abas dēkey, myan nawara a nangibahey sya a kāna, “Taywaran
dyi sa ari a maytēnek do Timplo a mangnanawo so tawotawo binahod nyo
saw?”
26 Do nakadngey daw so nyaya, nangay kapitanaw kan siraw opisyalis
naw a nanghap sira. Ki pinilit da saba, ta āngo nchan makasoli saw
tawotawowaw dyira, as agsidan da sa so bato.
27 Do nakahap daranaw siras apostolisaw, pinaytēnek da sad salapen
daw no Sanhedrinaw, as nakapanahahes no katotohosanaw a padi dyira.
28 Binata na dyira a kāna, “Mayit nakaibilin namen sya dyinyo a dyi nyo
na tongtongen mangnanawo so maynamot do nyaya a Jesos. Chiban nyo
pinarin nyowaya sichangori! Nagwaras danaya do intīrwaya Jerosalem
innanawo nyowaya, as chakey nyo paya ipagatos dyamen nakaipadiman
naw.”
29 Ki tominbay si Pedro kan siraw rarayay na saw a apostolis a kon da,
“Sino maybadiw a tongpalen namen, inyo mana si Āpo Dyos?
30 Oyod a inpadiman nyo si Jesos do nakaipalidyalidyat nyowaw sya do
kros. Ki aran komwan, iyaw Dyos no kapoonan ta saw, ki pinagongar na.
31 Sichangori, pinatohos no Dyos do katotohosan a saad do makawanan
na, as pinayparin na a Pangolo kan Mangisalakan ta. Tan komwan, yaten
a kapotōtan Israel, ki myan chansa ta a makapagbabāwi tan mapakawan
ta do gatogatos ta.
32 Sichangori, yamen mismo a mangsaksi dyirad dyaya napariparin, as
kan yamen aba lang, ta iya paw Ispirito Santo a iyaw intorohaw no Dyos
dyirad manganohed dya, iyaw mangipanpaneknek a oyod nyaya.”
33 Ki do nakadngey das Pedro a naychirin so komwan, ki naypataywaraw
nakapakasoli da no mimbro saw no Sanhedrin, as kan chakey darana sa
dimanen siraw apostolisaw.
34 Ki myan daw asaw a Parisyo a mayngaran so Gamaliel. Iyaw nyaya,
ki asa dyirad mamaistrowaw do Linteg ni Moyses, as kan oyod da anyiben
no tawotawo. Do dawri, naytēnek, as nakaibahey na sya dyira do
Sanhedrinaw a pahboten da pa sa bebek apostolisaw do gagan.
35 Do nakaihbot daranaw sira, binata ni Gamaliel dyira a kāna, “Inyo
a kapayngay ko a kapotōtan Israel, annadan nyo pariparinen nyo dyirad
dyaya tawotawo.
36 Ta do nakahabas, nakakbodaw ni Teodas a naysintōtoray, kan myan
saw apat a gasot a bidang dan mahahakayaw a napawnot na. Ki nahay
abas dēkey, naychawpit sa do nakadimanaw ni Teodas. Dawa, nayparin
abaw plano daw.
37 “Nakarahanaw nya, tominbod danas Jodas a taga Galilya do chimp-
waw no kapamidang so tawotawo. Masaw aro napawnot na. Ki alit na
nadiman, as kan do nakadiman naw, naychawpit dana saw minonotaw
dya.
38 “Dawa, sichangori, nyaw mabata ko dyinyo. Inonolay nyo saw nyaya
mahahakay kan palobosan nyo sa. Ta an yapod aktokto no tawo iyaw
pinanggep da mana pariparinen dāya, ki abanchiw sinpaspangan na.
39 Amnan si Āpo Dyos akin aktokto, chaābak nyo aba sira. Dawa,
kontraen nyo saba, ta āngo nchan si Āpo Dyos konkontraen nyo!”
40 Do dawri, nakey sa do inbahey naw. Ki sakbay a pinalobosan da sa a
komaro, pinirwa da sa pinasdep siraw apostolisaw, as kan inpaiplot da sa.
Binalaāgan da sa a dyi darana ibahebahey maynamot di Jesos.

41 Do nakakaro daranaw do salapen dan magtotoray da saw, ki taywara
nasoyot saw apostolisaw a maynamot ta inbidang na sa ni Āpo Dyos a
maikari do nakairaman daw a nalidyatan kan nasnesnekan a maynamot
di Jesos.
42 Kararaw a nangay sa do Timplo kan bahabahay no tawotawo, kan
nāw da nangnanawo kan nangaskasaba so Maganay a Dāmag maynamot
di Jesos a iyaw Kristo a Mesias.

6

No Kapidi Da Siras Papitwaw A Kasidong

1 Do nakapayparo daw no nanganohed, somniknan kapaydidiman dan
Jodyowaw a maychirin so Griego kan siraw Jodyowaw a maychirin so
Hebreo. Ta no paynamotan na, ki naydabadabay saw Jodyowaw a
maychirin so Griego, ta batahen da a siraw bāllo da saw, ki mainonolay sa
kono a matorohan do kararaw an iwaras daw rasyonaw.
2 Dawa, siraw asaw a poho kan dadwa a apostolis, ki tinawagan da saw
tabo a nanganohed, as nakapagmimiting da. Sinpangan na, binata da dyira
a kon da, “Maganay aba an nawriw kainonolayan namen so mangasaba
so chirin Āpo Dyos maynamot do kapangiwaras namen so rasyon.
3 Sichangori, kakakteh, mamidi kamo a yapod dyinyo so papito a
bigbigen nyo a masingpet kan madayaw. Machita masirib sa kan napno
do Ispirito Santo, ta siraw magrebbeng do dyaya kapangiwaras so rasyon.
4 Tan komwan, nāw namen a tongtongen maydaydasal kan mangasaba
so chirin no Dyos.”
5 Do nakaibahey daw so komwan, ki nasoyot sa tabo nagmimitingaw.
Sinpangan na, pinidi da si Esteban, asa mahakay a mayit so kapanganohed
kan napno do panakabalin no Ispirito Santo. Pinidi da pa si Pilipi, Prokoro,
Nikanor, Timon, Parmenas, kan si Nikolas a asa Dya-Jodyo a taga Antiokya
a mononot do dadakay no Jodyo saw.
6 Siraw nya papito, ki inyangay da sad salapen daw no apostolis saw, as
nakapalapaw dan apostolis saw so tanoro da do oho dan papito saw, as
kan indasalan da sa.*
7 Do dawri, tomnongtong a nagwaras chirin Āpo Dyos, kan nalisto a
naypayparo bidang dan manganohedaw do Jerosalem. Aran siraw papadi
saw, ki aro saw minonot kan nanganohed.

No Katiliw Ni Esteban

8 Sichangori, iyaw tawowaw a pinidi da a si Esteban, ki rakoh naitoroh
dya parabor kan panakabalin a yapod Dyos. Dawa, nakapamarin so aro a
milagro kan makaskasdaaw a pakaboyan do salapen dan tawotawowaw.
9 Ki myan saw kadwan a Jodyo a taga Sirene kan taga Alehandria a
rarayay da sad sinagoga a mayngaran so “Sinagoga Dan Nawayawayaan a
Tawo.” Siraw nya kan siraw kadwan saw a yapod probinsya a Silisya kan
Asya, ki nachidiman sa di Esteban.
10 Ki natohatohay daba polos a maynamot ta nanoroh iyaw Ispirito Santo
dya so sirib na a maychirin.
11 Maynamot ta komwan, sililimed sa nanangdan siras kadwan saw
a mahahakay a mangibayataw sya a kon da, “Taywaran dyi namen a

* **6:6 6:6** No kapalapaw das tanoro da do asa tawo, ki nawri aba lang ipaboya naw kaitoroh da so rebbeng da, an dyi pa iyaw ayit da kan pamindisyon da.

nadngey si Esteban a naychirin so marahet a machikontra do Linteg ni Moyses kan si Āpo Dyos?”
12 Nyaw pinamaklaklal da siras tawotawowaw kan pinangpasoli da siras panglakayen saw kan siraw mamaistrowaw no Linteg. Dawa, tiniliw da si Esteban, as nakaiyangay da syad salapenaw no konsiho daw no Jodyo a Sanhedrin.
13 Ki myan sa pinasdep daw maybayataw saw a saksi a machikontra di Esteban a kon da, “Iyaw nya tawo, ki nāw na a naychiychirin so machikontra do masantwanaya a Timplo ta kan iyaw Lintegaya ni Moyses.
14 Ta nadngey namenaw a inbahey na a iyaw Jesosaya a taga Nasaret, ki rarayawen na kono Timplowaw kan tadyan na saw tawid taya a dadakay a tinokos ni Moyses.”
15 Do nakadngey daw sya no totorayen saw a naychichipeh daw so inchirin da no saksi saw, ki minochidngan daw ropaw ni Esteban, ki maranyag a akmaw ropa no anghil.

7

No Minsahi Ni Esteban
1 Sinpangan na, inyahes no katotohosanaw a padi di Esteban, “Oyo-dawriw no inbahey dāya?”
2 Ki tominbay si Esteban a kāna, “Inyo a kakakteh kan aāmang ko, adngeyen nyo pa yaken sichangori. Iyaw madaydayaw kan matan-ok a Dyos, napaboya do kapoonan taw a si simna Abraham do kayan na paw do Mesopotamya do sakbayaw a nakapayadis na a omyan do Haran.
3 Binata no Dyos dya a kāna, ‘Karwan mo tana mwaya kontodo saw kakabagyan mo saya, as kangay mo do tanaw a ipaboya konchi dyimo.’*
4 “Dawa, kinarwan naw tana daw no Kaldeo kan minyan do Haran. Do nakadiman danaw ni āmang na, tinoboy no Dyos do tanaya a iyaw yanan tayas changori.
5 Do nakawara daw da Abraham do dya a tana, ki abaw inpatāwid dya no Dyos a aran asa pa kadapan a tana. Ki aran komwan, alit na inkari ni Āpo Dyos dya a itoroh nanchi dyaw tabwaya a tana tan dyira na tabo kan siraw kapotōtan na saw a aran abo paw pōtot na.
6 “Inbahey pa no Dyos dya a kāna, ‘Gan-ganaet sanchiw kapotōtan mo do tana no matarek. Do dawri, mayparin sanchi a adipen, as malidyalidyatan sanchi daw so apat a gasot a katawen.
7 Ki dosāen konchiw nawri a nasyon a mangadipen dyira, as kan anchan ikaro ko sa do dawri a nasyon, paybidyen ko sanchi dyaya tana a pagdaydayāwan darananchi dyaken.’†
8 “Intoroh pa ni Āpo Dyos di Abraham iyaw bilin naw a maynamot do kapagkogit tan myan pakaboyan so nakapachitolag naw kan kapōtotan na saw. Dawa, kinogit ni Abraham si Isaak a pōtot na do chawawahwaw no araw a yapod nakaiyanak na, as si Isaak, kinogit nas Jakob a pōtot na. Komwan si Jakob dyirad asaw a poho kan dadwa mahahakay a pōtot na a siraw madaydayaw saya a simna aāmang ta.
9 “Siraw nyaya simna aāmang ta, ki nangimon sad Jose a kakteh da. Dawa, inlāko da a nayparin a adipen do Egipto. Ki aran komwan, kinarwan aba ni Āpo Dyos.
10 Sinidongan no Dyos do tabo a nakalidyatan na, kan tinorohan nas sirib kan makadadaw a kaparin a nakahwahok di Paraon a āwag no āri

* **7:3 7:3** Gen. 12:1 † **7:7 7:7** Gen. 15:13-14; Eks. 3:12

do Egipto. Dawa, pinayparin no āri si Jose a gobirnador, kan myan toray na do intīrwaw a Egipto. As aran do palasyowaw no āri kan siraw adipen na saw, ki inpaitoray na sa di Jose.‡
11 “Sinpangan na, myan apteng do intīro a Egipto kan do Kanaan a yanan dan pamilyaw ni Jose, as kan taywara danaw lidyat dan simna aāmang ta saw do kabon nachichwasan da kanen da.
12 Ki do nakadngeyaw syan Jakob a myan irek do Egipto, nanoboy siras simna aāmang ta saw a anak na a nangay a gomnātang so kanen da. Iyaw nyayaw nanoma a nakangay da.
13 Do somaronwaw a nakangay da, inpadlaw ni Jose iyaw inawan na dyirad kakakteh na saw, as kan inyam-ammo na sa di Paraon.
14 Do dawri, inpahap ni Jose si āmang na a si Jakob kan sira tabo pamilya daw no kakakteh na saw a mangay sa tabo do Egipto. Papito a poho kan dadima sa tabo.
15 “On, nangay si Jakob do Egipto, as kan dawri danaw nakadimanan na kan siraw kapotōtan na saw a simna aāmang ta.
16 Ki siraw bangkay da saw, ki pinaybidi da sa a intabon do Sikem do ginātangaw ni Abraham a tanem dyirad anak saw ni Hamor.
17 “Ki do kapaypasngen danaw no araw a katongpal no Dyos so kari naw di Abraham, taywara naypayparo naiyanak a anak dan kapoonan ta saw do Egipto.
18 Do dawri, myan nachitadi a āri a nagtoray do Egipto, kan abaw chapatak na maynamot di Jose.
19 Iyaw nya āri, ki sinikapan kan rinanggasan na saw kapoonan ta saw. On, linidyalidyat na sa, as kan pinilit na pa sa a inpapahbot kaiiyanak saw a tagibi da do gagan no bahabahay da tan madiman sa.
20 “Do dyaya chimpo, ki nyaw nakaiyanak ni Moyses, kan machitatārek kagwapo na. Tatdo a kabohan, nakatagibi da syan inyapwan naw.
21 Ki do dyi daranaw a kaitaywan sya do irahem no bahay, napilit sa a napahbot sya do bahay da tan madiman. Dawriw inhapan syan anakaw ni Paraon a prinsisa, kan pinarakoh na a pinayparin a akmay oyod a anak na.§
22 Nainanawo dyaw tabo sirib dan taga Egiptwaw, as nayparin si Moyses a asa matoray a tawo do tabo kapaychirin kan kaparin na.
23 “Do nakapagtawen naranaw so apat a poho, naktokto naw kangay naw a manyideb an maypāngo kayayan dan kapayngay na saw a kapotōtan no Israel.
24 Do kayan naw daw, naboya naw no taga Egiptwaw a madama na ranggasan no asaw dyira a Israelita. Dawa, yangay na insakit, kan diniman naw no taga Egiptwaw.
25 No iniktokto ni Moyses, ki naawātan dan kapayngay naw a Israelita a osaren ni Āpo Dyos iya a mangwayawaya sira do kaadipen dāya. Ki naawātan daba.
26 “Do somaronwaw a araw, nakaboya so dadwa a mayengay a Israelita a madama a maydiman. Do dawri, pinadas na sa a paychapyahen. Binata na dyira a kāna, ‘Kakakteh, taywaran dyi kamo a maylipos? Āngo ta maydiman kamo?’
27 “Ki iyaw makalo danaw a makapadso so kalāban naw, ki pinawadin nas Moyses, as nakabata na sya a kāna, ‘Āngo bibyang mo dyamen? Sino napayparin dyimo a pangolo a mangay a mangokom dyamen?

‡ **7:10 7:10** Gen. 37; 39-41 § **7:21 7:21** Eks. 2:1-10

28 Chakey mori yaken a dimanen a akmas nakadiman mwaw so taga
Egiptwaw kakoyab ah?' "*
29 "Maynamot do dya saya a chirin, nananawa dana si Moyses, dawa
nayyayo. Komnaro dana do Egipto, as nakangay na do Midyan, asaw a
mateng a tana. Do dawri a tana, nangabahay kan natorohan so anak na
dadwa mahahakay.
30 "Do nakahabas danaw no apat a poho a katawen, do asa karaw,
nayranso si Moyses do let-ang a masngen do tokon a mayngaran so Sinai.
Do dawri, myan anghil a napaboya dya do somdesdebaw a palongpong a
dya masosohan.
31 Ki nasdaawan si Moyses do nakaboya naw sya, as do kapaypasngen
naw a omchideb sya, nadngey naw timekaw no Dyos.
32 Binata ni Āpo Dyos dya a kāna, 'Yaken Dyos dan simna aāmang mo
saw. On, yaken no Dyos a dinaydāyaw da Abraham, Isaak, as kan si Jakob.'
"Do dawri, ki namirpir si Moyses a sominryam a maynamot do kāmo
na, kan naitored na paba a chiniban iyaw palongpongaw.
33 Ki binata ni Āpo dya a kāna, 'Pakarohen mo tokap mwaya, ta
masantwan a yanan iyaw paytēnekan mwaya.
34 Malawag a maboya ko kalidyatan dayan tawotawo kwaya do Egipto,
as nadngey ko as-āsog da. Dawa, gominchin ako a mangwayawaya dyira.
Sichangori, toboyen koymo a maybidi do Egipto.' "†
35 Ki tinongtong ni Esteban naychirin a kāna, "Sichangori, malawag a
maboya ta a iyaw nya Moyses, ki inipsok dan Israelita saw do nakaiyahes
daw sya a, 'Āngo bibyang mo dyamen? Sino napayparin dyimo a pangolo
a mangay a mangokom dyamen?' Ki aran komwan, iyaw tinoboy ni
Āpo Dyos a nangay a nangitoray kan nangwayawaya dyira. On, oyod a
pinarin naw nyaya a maynamot do sidong no anghilaw a napaboya dya do
somdesdebaw a palongpong.
36 "On, inihtot na saw kapoonan taya a yapod Egipto, kan pinariparin
naw aro a milagro kan makaskasdaaw a pakaboyan do Egipto kan do
Mabayaw a Tāw kan do let-ang do irahem no apat a poho a katawen.
37 On, si Moyses paw nangibaheyaw dyirad kapoonan ta saw a, 'Si
Āpo Dyos anchiw manoboy dyinyo so akma dyaken a propīta a yapod
kapayngay nyo a Israelita.'‡
38 Do nakapaychipeh daw no kapoonan ta saw do let-ang do tokon a Sinai,
iyaw nya Moyses, ki rinawat naw minsahyaw no Dyos a dya machipanda
tan itoroh na dyaten. On, iyaw nya Moyses, naychirinanaw no anghil do
tokonaya a Sinai.
39 "Ki chinaskeh da inanohdan no kapoonan ta saw, basbāli a inliblibbi
da, ta no myan do aktokto da, ki chakey daw maybidi do Egipto.
40 Do nakahayaw ni Moyses do tokon Sinai, binata dad Aaron§ a kon
da, 'Pamarin mo pa yamen so bolto namen a mangirarahan dyamen, ata,
arabayas Moyses a iyaw nangihtotaw dyamen do Egipto, as kan chapatak
namen abayaw naparin dya!'*
41 "Dawa, namarin sas didyosen da a akmay orbon baka a nangidātonan
das dāton da, as kan pinistaan daw pinarin daw a mismo.

---

* **7:28 7:28** No chakey na ibahey ni Esteban dya, ki akmas pinarin daw no Israelita di Moyses, ki komwan pinarin dan Jodyo saw di Jesos. Eks. 2:13 † **7:34 7:34** Eks. 3:1-10 ‡ **7:37 7:37** Deot. l8:15, Ara. 3:22 § **7:40 7:40** Si Aaron, ki ākang ni Moyses a nangsidong sya do kaiyayam naw siras Israelitaw a yapo do Egipto. Iyaw nanoma a matohos a padi dan Jodyowaw. * **7:40 7:40** Eks. 32:1

42 “Maynamot do katoleng da, tinadyichokodan sa ni Āpo Dyos. Innonolay narana sa a mangdayaw so bitohen saw do hanyit a akmas inpatolasaw
no Dyos dyirad asaw a propīta a kāna,
‘Inyo a kapotōtan ni Israel, yakenoriw nangitorohan nyos dāton nyo a
binyay a sinosohan nyo do kayan nyowaw do let-ang so apat a poho
a katawen? Ay engga!
43 Ta no pirmi a inyononot nyo, ki iyaw toldaw no didyosen nyo a si
Molok kan iyaw sinan bitohenaw a didyosen a si Repam, ta siraw
nyaw pinarin nyo a dinaydāyaw nyo. Dawa, manoboy akonchis
manggobat dyinyo kan palongohen danchinyo do matateng pa kan
do Babilonya a tana.’ ”†
44 Tinongtong ni Esteban naychirin a kāna, “Do kayan da paw do dya letang, myan tolda da no kapoonan ta saya a pakaboyan so kayanaw no Dyos dyira sigon do myanaw do tolag na dyira. Iyaw nya tolda, ki naparin sigon do bilinaw no Dyos di Moyses a minonot do naboya naw a panahatahan.
45 Sinpangan na, do nakapachitadyaw ni Joswe di Moyses a mangipangolo dyirad kapoonan ta saw, tinawid dan anak da saw toldaw. Do dawri, inyononot da do nakapachangay daw di Joswe do nakahap daw so tana saw a yapod nasyon saw a inparawat no Dyos dyira. As iyaw toldaw, ki nabidin dyira a nandad kachimpo ni Āri Dabid.
46 Sinpangan na, rakoh nakahwahok no Dyos di Dabid. Do dawri, naydasal si Dabid a mangdaw so pamalobos na a mapatnek so bahay a pagdaydayāwan da do Dyos, iyaw Dyosaw a dinaydāyaw ni Jakob.‡
47 Ki si Dabid abaw nangpatnek sya, an dya si Āri Solomon a pōtot na.
48 “Ki aran komwan, iyaw kadadayāwan a Dyos, ki omyan aba do bahay a pinarin tawo. Ta inpatolas no Dyos do asaw dyirad propīta naw a kāna,
49 ‘Do hanyit yanan trono ko, kan do tanaw yanan tokapan ko. Āngo paro
a kitan bahay parinen nyo a para dyaken? Mana maparin nyo paro
mapatnek so paynahahan ko?
50 Yaken abawriw namarswa tabo siras nyaya?’ ”§
51 Tinongtong ni Esteban naychirin a kāna, “As inyo sichangori, ay samna, taywarayaw katwa no oho nyo! Akma kamwaya siras dyaya makapatak so Dyos do katoleng nyowaya mangadngey so chirin no Dyos, as kan pirmi nyowaya kontraen chakeyaw no Ispirito Santo a akmas pinarin da saw no kapoonan ta saw kaychowa! Pakawanem!
52 Aryoriw aran asa propīta a dyi da linidyalidyat no kapoonan ta saw? Polos! On, diniman da pa saw nangipadtwaw do kaychowa maynamot do kangayaw no Malintegaw a Pachirawatan a si Kristo. As inyo sichangori, inyo mismo a nanglipot kan nangipadiman sya.
53 On, inyo nangtawid so linteg a inparawat ni Āpo Dyos di Moyses a maynamot do nakatoboy na so anghilaw kaychowa, ki alit na inanohdan nyo aba.” Nawriw binatan Esteban dyira.

No Kagsid Daw Si Esteban

54 Do nakadngey dan pangolwaw no Jodyo so inchirinaw ni Esteban, taywaraw nakapakasoli da, kan pinayngayngaletnget daw dyi daw a mapabtak a soli da dya.

---

† **7:43 7:43** Si Molok, ki iyaw dyos no araw kan hanyit a dinaydāyaw dan Kananeo saw a tawotawo. As si Repam, ki iyaw asaw a dyos dan bitohen a planita a dinaydāyaw dan Egipto. Deot. 17:3; Amos 5:25-27 ‡ **7:46 7:46** Mana “bahay a pagdaydayāwan dan kapotōtan ni Jakob.” § **7:50 7:50** Isa. 66:1-2

55 Ki do dawri, napno si Esteban so panakabalinaw no Ispirito Santo, as
do nakatangay naw do hanyit, naboya naw makaskasdaaw a sedang no
Dyos kan si Jesos a maytēnek do makawananaw ni Āpo Dyos.
56 Binata ni Esteban a kāna, “Chiban nyo pa! Tori kwaya maboya
naywangan hanyit, as maboya ko payaw Tawowaw a Yapod Hanyit a si
Jesos a maytēnek do makawananaya no Dyos.”
57 Do nakadngey daw so nya, nangagagay saw totorayenaw no Jodyowaw,
as kan binengbeng daw tadyinya daw tan dyi da madngey ibaheyaw ni
Esteban. Nakasan da dinarop a tiniliw,
58 kan nyeng da ginoygōyod a inihtot do gaganaw no syodadaw, as
nakagsigsid da syas bato. Siraw nangsaksyaw, ki pinakaro daw kagay
da saw tan masonosonong sa a mapagsid so bato, as pinangay da sa do
yananaw no asaw a mahakay a mayngaran so Saulo.*
59 Ki do kadama daw a omagsigsid sya, naydasal si Esteban, kan binata
na a kāna, “Āpo Jesos, rawaten mo pahad ko.”
60 Do dawri, naydogod as nakaiyagay na sya a kāna, “Āpo, ipagatos
mwaba dyiraw nyaya a naparin.” Nakaichirin naw so nyaya, nadiman.

8

Kalidyalidyat Ni Saulo Siras Nanganohed

1-2 Do dawri, myan saw managdaydayaw do Dyos a nangay a nangitabon
si Esteban, as kan nangagagay sa tomnanyitanyis a nagdongdong-aw, ki
bahes nabad Saulo, ta chinasoyot na.
Somniknan do dawri a araw, komnayab taywara a kalidyalidyat no
manganohed saw di Jesos do Jerosalem. Naychawpit sa a tabo a nangay do
intīro a probinsya no Jodya kan Samarya, malaksid dyirad apostolis saw.
3 Ki si Saulo, ki oyod a inpasnek naw panggep naw a mangrarayaw
so tabo a nanganohed di Jesos. Inasdesdep na saw bahabahay daw
no nanganohed, kan ginoygōyod na sa a pinahbot mahahakayaw kan
mababakesaw, kan inpabahod na sa.

No Kaikasaba No Maganay A Dāmag Do Samarya

4 Ki siraw naychawpit saw a nanganohed, in-godes da a inkasabaw
chirinaya ni Āpo Dyos do aran dino a nangayan da.
5 No asa dyira, ki si Pilipi a minosok do kararakohanaw a syodad do
Samarya, kan nangasaba dyirad tawotawo saw daw. Inminsāhi na dyira
maynamot di Jeso-Kristo a iya danaw Mesiasaw.
6 Do kadngey daw syan tawotawo, as kan do kaboya daw so makaskas-
daaw saw a pangilasinan a pinariparin na, ki naypaypasoyot sa mangad-
ngey.
7 Ta do dawri, napaksyat danaw marahet saw a ispirito do aro a
tawotawo, as nangngengengey sas malyak do kahtot daw, as kan aro pa
saw logpyaw kan pidayaw a napapya do dawri.
8 Dawa, rakoh kasoyot dan tawotawo do dawri a syodad.

Si Simon A Magmadmadyik

9 Ki myan do dawri a syodad asa tawo a mayngaran so Simon a nahay
narana sa paspasdaawen tawotawowaw do Samarya a maynamot do
nakapamarin nas aro a madyik. Inpangas na a iya, ki asa kasisitaan a
tawo.

---

* **7:58 7:58** Iyaw nya Saulo, ki pinangaranan da pa so Pablo. Ara. 13:9

10 Siraw tawotawowaw a matotohos so saad kan siraw tobotoboyen saw,
ki binigbig da, kan inbahebahey da a kon da, “Iyaw nya tawo, ki sinsinan
aba so bīleg, ta iya, ki asa a dyos a pangaranan so ‘Mayit so Panakabalin.’ ”
11 Nahay dana a chimpo a nasdaawan sa a maynamot dya, kan
naypataywaraw kapanganohed da dya maynamot do karon madyik naw.
12 Ki do nakapanganohed daw so innanawowaw ni Pilipi a maynamot do
Maganay a Dāmag a maynamot do pagtorayan Āpo Dyos kan maynamot
di Jeso-Kristo, nabonyagan sa tabo mahahakay saw kan mababakes.
13 Ki do dawri, aran si Simon, ki nanganohed do innanawowaw ni Pilipi,
kan nagpabonyag. Do katayoka naw a nabonyagan, nāw na minonot di
Pilipi do aran dino a kinwanan na. Ki nasnasdaaw do kapakaboya naw so
aro saw a pakaboyan kan aro saw a milagro a pinariparin Pilipi.
14 Sinpangan na, do nakadngey daw syan apostolis saw do Jerosalem a
nanganohed dana saw taga Samarya so chirin no Dyos, tinoboy da sa daw
sa Pedro kan Juan.
15 Do nakawara daw do dawri, indasalan da saw tawowaw a nanganohed
dana tan rawaten daw no Ispirito Santo,
16 ta do dawri, ari pad nangay dyiraw Ispirito Santo, ta tod sa nabonyagan
so ngaran ni Jesos.
17 Sinpangan na, pinalapaw daw tanoro da do oho da, as kan do dawri
rinawat daw no Ispirito Santo do byay da kan aktokto da.
18 Ki do nakaboyaw ni Simon a nangay dyiraw Ispirito Santo do
nakapalapaw daw no apostolisaw so tanoro da, inpaboya na dyiraw kwarta
naw, ta chakey na gatāngen nyaya panakabalin da.
19 Binata na dyira a kāna, “Aran yaken, torohan nyo pa yaken so nya
panakabalin tan aran sino a palapawan kos tanoro ko, ki mangay dyaw
Ispirito Santo.”
20 Ki inatbay ni Pedro a kāna, “Kayrayay mo pakono kwarta mwaya a
masosohan do impyirno! Taywaran mabayadan mos kwartaw sāgot no
Dyos?
21 Abaw byang mo mana binglay mod dyaya kapagsirbi namen do Dyos,
ta malinteg abaw aktokto mod salapen no Dyos.
22 Dawa, magbabāwi kad marahetaya panggep mo, kan maydasal ka
do Dyos. Ta an chakey na, ki pakawanen naymo do dawri a marahet a
pangtoktwan mo.
23 Ta no maboya kwaya, ki taywara kas kaapal kan nakawaran kayas
gatos.”
24 Ki tominbay si Simon di Pedro a kāna, “Na! Paydasal mo pa yaken di
Āpo tan abo maparin dyaken a akmas binata mwaya.”
25 Do nakatayoka daw da Pedro kan Juan a nangipaneknek so maynamot
di Jesos kan nangibahey so chirin ni Āpo Dyos, naypasabat dana sad
Jerosalem. Ki somnibasibah pa sa do aro saw a barbaryo do Samarya a
nangikasaba so Maganay a Dāmag a maynamot di Jesos dyirad tawotawo
saw daw.

Si Pilipi Kan Iyaw Opisyalaw A Taga Etiopya

26 Do dawri, myan anghil a napaboya di Pilipi, kan binata na dya,
“Magrobwat ka, ta magpaabagatan ka do rarahanaw a yapod Jerosalem
a komwan do Gasa a tana.” Iyaw nya rarahan, ki mangay do let-ang.
27 Dawa, nagrobwat as nakangay na. Ki do kayan na paw do rarahan,
myan nabayat na asa eunoko a nakapon a mahakay a taga Etiopya. Iyaw
nya tawo, ki asa matoray a opisyal a mangonong so tabo kinabaknang do

pagaryan ni Kandase a iyaw rēyna dad Etiopya. Iyaw nyaya a nakapon, ki
nangay do Timplowaw do Jerosalem a nagdaydayaw do Dyos.
28 Do kasabat naranaw no opisyalaw, do kayan na paw a silologan do
kalesa, basbasāen naw yapwaw do libro ni propīta Isayas.
29 Do dawri, inbahey no Ispirito Santo di Pilipi, “Ngay, maypasngen ka
do loganaya.”
30 Nyeng a nayyayo si Pilipi a naypasngen do kalesaw, kan nadngey naw
no basbasāenaw no opisyalaw a yapo do libro ni propīta Isayas. Dawa,
inyahes na dya, “Maawātan moriw basbasāen mwaya?”
31 “Ay, enggaya!” initbay no opisyalaw. “Maypāngo kaāwat ko sya an
abo mangilawlawag dyaken?” Ki do dawri, rinara nas Pilipi a somakay a
machilogan dya.
32 Iyaw binasbāsa naw do librwaw ni Isayas, ki akma syay:
“Iya, ki akmay karniro a naiyangay do pagpartyan naw mana akmay orbon
no karniro a dya maylilyak an magogodan. Ta iya, ki polos a dya
tominbay.
33 Do nakasnesnek naw, natadyichokodan kinalinteg. Abaw maparin a
mangibahey so maynamot do kapotōtan na maynamot ta diniman
da.”*
34 Sinpangan na, inyahes no opisyalaw di Pilipi a kāna, “Chāsi mo pa
yaken, kan ibahey mo pa dyaken an sino paychirinan nyaya a propīta,
iyaw inawan naya a mismo mana maynamot do matarek?”
35 Dawa, maynamot do dyaya a inyahes no opisyalaw, insiknan Pilipi
iyaw nangilawlawag dya an sino nawri a naitolas do librwaw ni Isayas.
On, inpakatoneng na dya iyaw Maganayaw a Dāmag a maynamot di Jesos.
36 Do kadama da paw a mayam, naboya daw ranomaw do payisaw no
rarahan. Binata no opisyalaw a kāna, “Chiban pa! Chaya dyaw ranom!
Āngo paw machita ta tan mabonyagan ako?”
[
37 “Na, maparin mo. Ki basta oyod a anohdan mos Jesos,” initbay ni
Pilipi.
Ki tominbay opisyalaw a kāna, “Anohdan ko a si Jesos, ki Anak no
Dyos.”]†
38 Pinagsardeng no opisyal logan naw, as nakawsok da dadwa do
yananaw no ranom, as nakabonyag sya daw ni Pilipi.
39 Do nakapakatalapaw daranaw do tinarayan daw a yapo do yananaw
no ranom, naychihat a inkaro danan Ispirito no Āpo si Pilipi, kan naboya
na paba polos no opisyalaw. Ki tinongtong naw nayam a nasoyosoyot.
40 Ki si Pilipi, ki naychihat a myan dana do asaw a yanan a mayngaran
so Asoto. Ki do kayam naw a komwan do Sesarea a idi, somnibasibah do
aro saw a idiidi, kan nangikasaba so Maganay a Dāmag a maynamot di
Jesos a nandad nakapakarapit nad Sesarea.

9

No Kapanganohed Ni Saulo
(Ara. 22:6-16; 26:12-18)

1 Ki do dawri, do kayan daw a mapariparin a tabo no nyaya, madama si
Saulo a mangamomo siras nanganohedaw di Āpo Jesos, as kan inpasnek

* **8:33 8:33** Isa. 53:7-8 † **8:37 8:37** Nya a birsikolo, ki aba do kadwan saw a manyoskripto.

naw panggep naw a mangdiman sira. Dawa, nangay a nanahes do katotohosanaw a padi
2 so pamalobos a tolas tan iyangay na a ipaboya dyirad Jodyo saw do sinagoga da saw do syodad a Damasko. Ta an myan machichwasan na minonot do nanawo ni Jesos a aran mahakay mana mabakes, ki myan toray na a omtiliw sira, kan iyangay na sa a sibabahod do Jerosalem.
3 Ki do kayan na paw do rarahan, do kapaypaypasngen naranaw do kakwan naw do Damasko, naychihat a myan sedang a yapod hanyit a nangdibon a minpoyat sya.
4 Insigīda a nalbad tana, kan nakadngey so timek a naychirin dya a kāna, "Saulo, Saulo, āngo ta idadanes mo yaken?"
5 "Sino kam Āpo?" inyahes ni Saulo.
Ki tinbay no timekaw a kāna, "Yaken si Jesos a idadanes mo.
6 Changori, maybangon ka, kan tongtongen mo mangay do syodadaya, ta myan anchi daw mangibahey dyimo so chakey ko a parinen mo."
7 Siraw tawo saw a rarayay ni Saulo, ki nableg sa do nakadngey daw so timekaw a dyi da naboya an sino naychirin.
8 Sinpangan na, naybangon si Saulo do nakalbānaw do tana a nāw na a maymochideng, ki polos a dya makaboya. Dawa, kinaday dan rarayay naw, as nakaiyangay da sya do Damasko.
9 Do nakawara daw do dawri, ki nāw na dya makaboya, kan komninan aba kan mininom aba do irahem no tatdo a karaw.
10 Do dawri a syodad a Damasko, myan asa a nanganohed a mayngaran so Ananyas. Nagparmata, as kan myan si Āpo Jesos a napaboya dya a kāna, "Ananyas!"
"On mo Āpo," initbay na.
11 Ki tinongtong ni Āpo Jesos naychirin dya a kāna, "Maybangon ka, as mangay kad asaw a kalsada a pinangaranan das 'Matalineng.' Iyahes mo do bahayaw ni Jodas si Saulo a taga Tarso, ta ari daw a maydasal sichangori.
12 Myan intoroh ni Āpo Dyos dya a parmata a napaboya so asaw a tawo a mayngaran so Ananyas a nangay a mapalapaw so tanoro na dya tan mirwa makaboya."
13 Ki inatbay ni Ananyas a kāna, "Namna! Āpo, aro danayaw dāmag ko a maynamot do dyaya a mahakay. Taywaran dya iya, ki manglidyalidyat siras nanganohedaw do Jerosalem?
14 Nawriw nangayan na dya do Damaskwayaw kayan pamalobos dan matotohosaw a papadi tan tiliwen na yamen a tabo a manganohed dyimo."
15 Ki binata ni Āpo Jesos dya a kāna, "Ara! Mangay ka sichangori, ta iyaw pinidi ko a magsirbi kan mangibahebahey a maynamot dyaken dyirad Dya-Jodyo kan ar-āri da saw kan aran siraw tawotawo a Jodyo a kapotōtan ni Israel.
16 On, ipakatoneng konchi dyaw kāron lidyat a pasaren nanchi tan ipakatoneng na yaken dyirad tawotawo."*
17 Do dawri, nagtaros a nangay daw si Ananyas, kan somindep do bahayaw a yanan ni Saulo. Sinpangan na, do nakapakasdep naw, pinalapaw naw tanoro naw dya, as nakabata na sya a kāna, "Imom Saulo a kakteh ko, si Āpo Jesos a napaboya dyimo do rarahan do kangay mwaw dya, ki tinoboy na yaken dyimo tan makaboya ka mirwa, as kan tan mangay Ispirito Santo a mapakneb dyimo so panakabalin na."

* **9:16 9:16** Ara. 20:23; 2 Kor. 11:23-27; 1 Tim. 1:11-16; 2 Tim. 1:11-12

18 Nanyeng a myan nasday a akmay isis no among a yapod mataw ni
Saulo, as kan nakaboya dana. Do dawri, naytēnek kan nagpabonyag.
19 Sinpangan na, komninan kan naypayit.

No Kapangasaba Ni Saulo Do Damasko

Minyan si Saulo do Damasko so papere a karaw do yanan daw no
nanganohed.
20 Sinpangan na, naybabalay aba a minidibidi do sinagoga daw no Jodyo
a nangikasaba so maynamot di Jesos, as kan binatabata na a si Jesos, ki
iyaw Anak no Dyos.
21 Ki sira tabo nangadngeyaw dya, ki nasdaawan sa. Naysin-iiyahes sa a
kon da, “Iyabawriw nyaw tawowaw a nanglidyalidyat siras nganohedaw
di Jesos do Jerosalem, kan nawri abawriw nangayan na dyaw katiliw
na siras manganohedaya dya, as kaiyangay na sira sibabahod dyirad
matotohosaw a papadi do Jerosalem?”
22 Ki naypaypabīleg si Saulo do kapangasaba naw. Inpasnek naw
kapangnanawo naw a mapawnonot siras tawotawowaw a manganohed
a si Jesos, ki iyaw Kristo a iyaw Mesiasaw a mangisalakan. As siraw Jodyo
saw do Damasko, maparin daba polos tombay so maikontra do nanawo
naya.
23 Do nakapaypahabas no midyo a mahay a chimpo,† nagtotolag saw
pangolwenaw no Jodyo a dimanen das Saulo.
24 Maraw kan mahep a sinagsagānaan dad rowanganaw no syodad a
saneben tan dimanen da. Ki aran komwan, nadas daba maynamot ta myan
nangibahey di Saulo so plano daw.
25 Dawa, do asaw a kamahep, pinasdot dan rarayay naw do rakkoh a
alat, as nakatonton da sya pinagchin do tohosaw no ahad no syodad tan
makalibas.

No Kangay Ni Saulo Do Jerosalem

26 Ki do nakawara danaw ni Saulo do Jerosalem, chakey naw machirapa
dyirad nganohedaw. Ki chamo da tabo, kan inanohdan daba a iya, ki
asa nganohed.
27 Ki myan daw si Bernabe, kan yangay na sinidongan. Inyangay na
si Saulo dyirad apostolis saw, as nakaibahey na sya dyira an maypāngo
nakaboya ni Saulo si Āpo Jesos do rarahanaw kan no nakapaychirinaw ni
Āpo dya. Inlawlawag na pa dyiraw no katoredaw ni Saulo do Damasko a
nangikasaba so maynamot di Jesos.
28 Dawa, do dawri, nachirapa danas Saulo dyirad apostolis saw do
Jerosalem, kan oltimo a matored a mangasaba so maynamot di Jesos.
29 Ki aran siraw Jodyo saw a naychirin so Griego, ki nachisarsarita kan
nachidibdibati a mandad nakaranta da sya dimanen.
30 Do nakatoneng daw syan nganohedaw, rinarayayan da inikwan do
Sesarea, kan tinoboy da do sigodaw a idi na do Tarso.
31 Do dawri, nayhat danaw kapangidadanes da dyirad nganohedaw
di Jesos do intīro a probinsya no Jodya, Galilya, kan Samarya. Maynamot
do sidong no Ispirito Santo dyira, naypaypayit sa do kapanganohed da.
Naypayparo sas bidang, as kan naybibyay sa a nāw da maanyib kan
managtongpal di Āpo.

---

† **9:23 9:23** Do kapakaāwat dan kadwan, do katayokaw a nanganohed ni Saulo a mayngaran so Pablo, nangay do probinsya Arabya. Sinpangan na, do kapaybidi naw do Damasko, naypaypabīleg danaw kapangasaba naw, as kan minyan daw so nahay. Gal. 1:16-18

Si Pedro Do Lidda Kan Joppe

32 An maynamot di Pedro, ki aran iya, ki minidibidi do aro a idiidi a
nangsarongkar siras nanganohed saw. As dawa, nangay pa a nagsarongkar
do asaw a idi a mayngaran so Lidda.
33 Do dawri, nakaboya so asa a mahakay a mayngaran so Eneas. As iya,
ki asa paralitiko. Wawaho dana katawen a nāw na maypoktad do apin.
34 Ki do nakaboyaw sya ni Pedro, binata na dya a kāna, “Imom Eneas,
maybangon ka kan honen mo nakaychehan mwaya, ta pyahen naymo ni
Jeso-Kristo!” Ki insigīda a naytēnek si Eneas.
35 Dawa, sira tabo do idi a Lidda, as kan siraw yapod tanapaw a
mayngaran so Sarona, ki nanganohed sad Āpo Jesos do nakaboya daw sya
napyan si Eneas.
36 Do masngen do dawri, do syodadaw a Joppe, myan asa mabakes a
mayngaran so Tabita, ki nanganohed dana di Jesos. Iyaw ngaran na do
chirin Griego, ki Dorkas. No chakey na batahen, ki “ogsa.” Iya, ki oltimo
a masingpet, ta pirmi a mamarin so maganay kan nāw na somidosidong
dyirad mapopobri saw.
37 Do dawri a chimpo do kayanaw ni Pedro do Lidda, naganyit si
Tabita kan nadiman. Rinyos daw bangkay naw, kan pinapoktad da do
mamantohosaw a kwarto.
38 Ki do nakadngey daw no nanganohed saw do Joppe a myan si Pedro
do masngenaw a idi do Lidda, nanoboy sas dadwa a mahahakay a nangay
a nachikakaāsi dya a kon da, “Chāsi mo pa yamen, kan maybabalay kaba
a mangay dyamen do Joppe!”
39 Do dawri, nagrobwat si Pedro, as nakapachirayay na dyira. Do
nakapakarapit daw do yanan daw do Joppe, ki inhap dad mamantohosaw
a kwarto a yanan bangkayaw. Ki myan sad omdibon naw mababakesaw
a babbālo. Intanyitanyis da a inpaboya di Pedro rinayit saw ni Dorkas a
ayowayob do kasibibyay na paw.
40 Ki pinahbot ni Pedro sa tabo, as nakapaydogod na a naydasal.
Sinpangan na, sinalap naw bangkayaw, as nakaibahey na sya a kāna,
“Tabita, maybangon ka.”
Insigīda inmochideng naw mata naw, as kan do nakaboya naw si Pedro,
naytangōtango.
41 Do dawri, inigpet ni Pedro tanoro naw, as kan sinidongan na a
naytēnek. Tinawagan na saw kadwan saw a nanganohed kan siraw
babbālo, as kan inpaboya na dyira a sibibyay dana si Tabita.
42 Naychawpit nya dāmag do intīrwaw a syodad no Joppe. Do dawri, aro
nanganohed di Āpo Jesos.
43 Ki nahay a minyan si Pedro do Joppe. Nachidagos do bahayaw ni
Simon a asa mamariparin so lalat.

10

Si Pedro Kan Si Kornelyo

1 Do kayanaw ni Pedro do Joppe, ki myan do masngenaw a syodad a
Sesarea asa mahakay a mayngaran so Kornelyo. Iya, ki asa kapitan no asa
gasot a soldado a chanem a partis no asa bōyot no Romano a mayngaran
so “Soldado A Taga Italya.”
2 Aran Dya-Jodyo si Kornelyo, ki alit na managdaydayaw kan mamo do
Dyos kontodo tabo pamilya na. Limosan na pa sa siboboslon mapobri saw
a Jodyo, as kan pirmi a maydasal do Dyos.

3 Do asaw a kamakoyab, sigoro makalo dana ālastres, nagparmata as
naboya na a mapatak asaw a anghil a yapod Dyos a nangay dya, as kan
tinawagan na a kāna, “Kornelyo!”
4 Ki minochidngan Kornelyo anghilaw, kan rakoh nakamo na. Inatbay
naw anghilaw a kāna, “Āngo mo Āpo?”
Ki binata no anghilaw dya a kāna, “Nāw naymo a nanakem ni Āpo Dyos,
ta adngedngeyen na saw dasal mo, as kan nahwahok do kāsisyen mwaya
dyirad mapopobri saya.
5 Changori, manoboy kas kadwan a mangay do Joppe tan awisen mo a
mangay dyimo si Simon a pinangaranan da so Pedro.
6 Ari a nachidagos do bahay daw da Simon a mamariparin so lalat. No
yanan da, ki ari sa do payisaw no kanayan.”
7 Do nakapaychirinaw no anghil so komwan, araba daw. Do dawri,
nanawag si Kornelyo so dadwa dyirad tobotoboyen naw kan asa matalek
a soldado a rarayay na a managdaydayaw do Dyos.
8 Inbahey na dyira tabo naparinaw, as nakatoboy na sira do Joppe.

No Parmata Ni Pedro

9 Do somaronwaw a araw, sigoro makalo dana mangalas dosi do kasngen
daranaw no natoboy saw do syodadaw, nangay si Pedro a naydasal do
lantagaw a atep no bahay da a pinakabalkon da.
10 Ki do kayan naw a maydasal, ki naptengan si Pedro, kan makakakan
dana. Ki do kadama daw no rarayay na saw a manotong do ibaba,
nagparmata.
11 Nyeng a naboya na a naywangan hanyit, kan myan akmay asa ayob
kan matontonton apataw a aroywan na, as maypaypabodis do yananaw ni
Pedro.
12 Ki do irahemaw no ayobaya, myan saw matatarek a kitan binyay
kontodo siraw mabaywan saw a kanen dan Jodyo. Myan sa daw makayam
saw kan siraw komayakayabaya do tana, kan sira paw somayasayapaw do
kademdeman.
13 Do dawri, myan nadngey na timek a nakabata sya a kāna, “Maytēnek
kam Pedro tan mangdiman kas kanen mo.”
14 Ki tinbay ni Pedro a kāna, “Aysa! Enggam Āpo! Ta aryak pad
minitchan so mabaywan saya kanen dan Jodyo.”
15 Ki pinirwa tinbay no timekaw do dyaya a bilin a kāna, “Ibidang nyo
paba a malapos tayoka dana inkeddeng ni Āpo Dyos a madalos!”
16 Naypitdo nyaya a naparin, kan nanyeng a naypatohos naypabodisaw
a ayob do hanyit.
17 Ki do kaiktoktwaw ni Pedro so maynamot do dyaya a parmata an
āngo paro chakey na batahen, ki nachichwasan darana no tobotoboyenaw
ni Kornelyo iyaw bahayaw ni Simon, as kan myan sa a maytēnek do
rowanganaw.
18 Intawatawag da an nawri a logar pagdagosan ni Simon a pangaranan
das Pedro.
19 Sinpangan na, do kaiktokto paw syan Pedro so parmata naw, inbahey
no Ispirito Santo dya a kāna, “Ariw bisīta mo a tatdo a mahahakay.
20 Gomchin ka, kan mabābang kaba machonot dyira, ta tinoboy ko sa.”
21 Do dawri, gominchin si Pedro, kan binata na dyira, “Yakenaw
chichwasen nyowaya. Āngo chakey nyo dyaken?”
22 Initbay da dya a kon da, “Tinoboy naw yamen kapitan namen a si
Kornelyo a mangay a omtawag dyimo. Iya, ki asaw a malinteg a tawo
kan managdaydayaw do Dyos, as kan taywaraw kanyib da sya no tabo

Jodyo saw. On, tawagan naw imo a maynamot do bilinaw no asa anghil no Dyos a napaboya dya do parmata na. Awisen naw imo do bahay na tan makapangadngey so ibahey mo."
23 Sinpangan na, pinasdep san Pedro do bahayaw, kan pinaysan na pa sa daw so asa kahep.
Do kamabekas naranaw, nagrobwat si Pedro, as nakapachangay na dyira. Ki myan pa saw manganohedaw a taga Joppe a nachirayay dya.
24 Ki do nakawara daw do Sesarea do somaronwaw a araw, myan a paspasongaden ni Kornelyo kontodo siraw kakabagyan naw kan siraw masingedaw a sit na. Inawis na san Kornelyo a machibayat di Pedro.
25 Do kasdep danaw ni Pedro do bahay naw, binayat ni Kornelyo, kan nagrokob do ratagaw a nagdayaw dya.
26 Ki pinatēnek ni Pedro, kan binatan na dya a kāna, "Maytēnek ka, ta aran yaken, ki kapayngay nyo a tawo."
27 Do kapagsarsarita daw a somdep do bahayaw, naboya san Pedro nakpeh saw a aro a tawotawo.
28 Do dawri, binata ni Pedro dyira a kāna, "Chapatak nyo a mismo a machikontra do dadakay namen a Jodyo kapachikpekpeh kan ka-pagsarongkar namen do tawo a Dya-Jodyo. Ki inpaboya dyaken no Dyos a ibidang kwaba mabaywan aran sino a tawo.
29 Dawa, aba polos wedwed ko a nangay dya do nakaipatawag nyowaya dyaken. Ki sichangori, āngo kachitan nyo dyaken?"
30 Ki tominbay si Kornelyo dya a kāna, "Tatdo danaya karaw napahabas do kapaydasal kwaw do kakma nas nyaya oras a ālastres do kamakoyab. Do dawri, ki naychihat a naytēnek asaw a mahakay do salapen kwaw a nakalaylay so makapoyat.
31 Binata na dyaken a kāna, 'Imom Kornelyo, nāw naymo a nanakem ni Āpo Dyos, ta adngedngeyen na saw dasal mo, as kan nahwahok do kasisyen mwaya dyirad mapopobri saya.
32 Changori, manoboy kas mangay do Joppe a mangay a mangawis so tawowaw a mayngaran so Simon a matawagan so Pedro tan magsarongkar dyinyo dya. Ari a omyan do bahay ni Simon a mamariparin so lalat do payisaw no kanayan.'
33 Dawa, sigida a nanoboy ako so nangay dyimo. Ki maganay ta chināsi mo yamen kan nangay ka dyamen sichangori. Ari kami dya tabo do salapen Āpo Dyos a mangadngey so tabo inbilinaw no Āpo a ipakatoneng mo dyamen."

No Kapangnanawo Ni Pedro Do Bahay Ni Kornelyo

34 Sinpangan na, binatan Pedro dyira a kāna, "Changori, oyod a napatakan ko na a tatarken naba yaten ni Āpo Dyos.
35 Ta siraw magdayawaw dya kan mamarinaw so maganay a yapod aran dino a nasyon, Jodyo mana Dya-Jodyo, ki rawaten na sa.
36 Chapatak nyo Maganayaw a Dāmag a inpakatoneng no Dyos dyamen a kapotōtan ni Israel a myan kapya di Āpo Dyos maynamot di Jeso-Kristo a Āpo no tabwa naparswa.
37 Sigoro ari dana nadamag nyo maynamot do naparinaw do intīrwaw a tana namen a Jodyo. Ta iyaw nya naparin, ki nangrogi do Galilya do katayokan kapagbonyagaw a innanawo ni Juan.
38 "Chapatak nyo na a maynamot di Jesos a taga Nasaret. Iya, ki oyod a intoroh ni Āpo Dyos dyaw Ispirito na kan iyaw panakabalin na. Chapatak

nyo nyaya, ta nangay si Jesos do aro a yanan a nāw na namarin so maganay kan napapya siras linidyalidyat saw ni Dyablo.* On, pinarin naw nyaya maynamot ta myan dya si Āpo Dyos.
39 Yamen iyaw mangpaneknek so tabo pinariparin na do Jerosalem kan do intīro a tana no Jodyo. On, ipaneknek namen a inpadiman das Jesos no kapayngay namen saw a Jodyo a inpailansa do kros.
40 Ki pinagongar no Dyos do chatatdo naw a karaw, as kan inpaboya na dyamen.
41 Ki napaboya aba do tabo a tawo, an dya yamen lang a pinidi na a mangpaneknek. On, nachakan kan nachinom kami dya do katayokaw no nakapagongar na.
42 Tinoboy na yamen a mangikasaba so Maganayaya a Dāmag do aran dino, kan mangpaneknek sya a si Jesos tinongdo no Dyos a mangokom so sibibyay kan nadiman.
43 As an maynamot di Jesos, ki aran sira tabo propītaw do kaychowa, ki pinaneknekan daw maynamot dya a aran sino a tawo a manganohed di Jesos, ki mapakawan gatos na." Nawriw binata ni Pedro dyira.

No Kangay No Ispirito Santo Dyirad Dya-Jodyo

44 Do kadamaw ni Pedro a mangibahebahey so nyaya, ki nangay a somindep no Ispirito Santo dyira tabo a nangadngey sya.
45 Ki siraw nachirayarayayaw di Pedro a nanganohed a Jodyo a yapod Joppe, nasdaawan sa a maynamot ta aran siraw Dya-Jodyo, ki nangay iyaw Ispirito Santo a sāgot no Dyos a somindep dyira,
46 ta nadngey darana sa a naychiychirin so matatarek kan magdaydayaw sa do Dyos.
Ki do dawri, binata ni Pedro dyirad rarayay na saw a kāna,
47 "Aryoriw makaparin a ombayo siras nyaya tawo a mabonyagan do ranom? Ta aran sira, ki nangay dana somindep dyiraw Ispirito Santo a akma dyaten."
48 Sinpangan na, inbilin na dyira a machita mabonyagan sa a ipaboya da a si Jeso-Kristo, ki iya danaw Āpo da. Katayoka da nagpabonyag, inawis da si Pedro a omyan pa dyira so papere pa a karaw.

11

No Kapangipadamag Ni Pedro Do Iglisyaw Do Jerosalem

1 Do katayoka no nyaya, nadngey dan apostolis saw, as kan siraw nanganohedaw a myan do intīro a Jodya a nanganohed dana saw Dya-Jodyo so chirin no Dyos.
2 Dawa, do nakasongetaw ni Pedro do Jerosalem, ki sinogal dan nanganohedaw a Jodyo a mainget a mononot do linteg a kapagkogit.
3 Binata da dya a kon da, "Aysa! Āngo ta nangay ka nachakan kan minyan do bahay dan Dya-Jodyo?"
4 Do nakaibahey daw so nyaya, kinapya ni Pedro a inbahey iyaw tabwaw a naparin a yapod siknanan nandad pandan.
5 Binata na dyira a kāna, "Do asaw a karaw do kayan kwaw do syodad a Joppe a naydasal, nagparmata ako a myan akmay asa ayob a yapod hanyit, kan matontonton apataw a aroywan na a naypaypabodis do yanan kwaw.
6 Chiniban ko a maganay, kan naboya ko do irahemaw no nawri a ayob aro saw a kitan bolaw kan mayiwam a binyay kan siraw komayakayab

* **10:38 10:38** Mana "Satanas," iyaw no pangolo dan marahet saw a ispirito.

saya do tana kan siraw somayapsayap saya do kademdeman. Aro dyiraw mabaywan a kanen ta.
7 Do dawri, nakadngey ako so timek a naychirin dyaken a kāna,
‘Maytēnek kam Pedro tan mangdiman kas kanen mo.’
8 “Ki tinbay ko a kon ko, ‘Enggam Āpo, ta aryak pad minitchan so
mabaywan saya kanen dan Jodyo.’
9 “Ki minirwa dana naychirin dyaken timekaw a yapod hanyit a kāna,
‘Ibidang nyo paba a malapos tayoka dana inkeddeng ni Āpo Dyos a
madalos!’
10 Naypitdo nya naparin, as nakapaypatohos naranan ayobaw do hanyit.
11 “Ki do dawri pa a oras, myan saw tatdo a mahahakay a natoboy a
yapod Sesarea a nawara do bahayaw a yanan ko.
12 Sinpangan na, binata no Ispirito no Dyos dyaken a dya kwa mabābang
a machangay dyira. As siraw nya anem a kakakteh ta a nanganohed, ki
nachangay sa dyaken. Do nakawara namen danaw do Sesarea, somindep
kami do bahayaw ni Kornelyo.
13 “Ki inistoryan Kornelyo dyamen iyaw nakapakaboya naw so anghil do
bahay na a nangibahey sya dya a kāna, ‘Changori, manoboy kas mangay
do Joppe a mangay a mangawis so tawowaw a mayngaran so Simon a
matawagan so Pedro tan magsarongkar dyinyo dya,
14 ta iyanchiw mangibahey dyimo so pakaisalakanan nyo kan pamilya
mwaya.’
15 “Do dawri, do kasiknan ko naw a nangibahey dyira so maynamot do
Maganayaya a Dāmag, nangay a somindep dyiraw Ispirito Santo akmas
naparinaw dyaten do nanomaw.
16 Sinpangan na, nanakem ko binataw ni Āpo Jesos a kāna, ‘Si Juan
a Mamonyag, ki binonyagan naw tawotawo so ranom, ki mabonyagan
kamonchis Ispirito Santo.’*
17 “As dawa, an tinorohan sa no Dyos so sāgot a akmas insāgot naw
dyaten do nakapanganohed taw di Jeso-Kristo, sino ako a mangtokto a
maparin kwa kontraen Dyos?”
18 Do nakadngey daw so nyaya a binata ni Pedro dyira, ki sinogal da
paba, basbāli a indaydāyaw das Āpo Dyos, kan binatabata da, “Aysa! An
komwan, intoroh dana no Dyos dyirad Dya-Jodyo oras da magbabāwi tan
myan byay da abos pandan!”

No Iglisya Do Antiokya

19 Do dawri, siraw nanganohedaw a naychawpit a maynamot do
nakalidyalidyat da do nakadimanaw ni Esteban, ki nakarapit saw kadwan
dyira nandad Penisya, Chipre, kan do Antiokya a nangiwaras so Maganay
a Dāmag dyirad Jodyo saw lang.
20 Ki myan pa saw kadwan a taga Chipre kan taga Sirene a nangay do
Antiokya do Sirya a nangibahebahey so Maganay a Dāmag a maynamot di
Jesos dyirad dyaw a Jodyo.
21 Ki maynamot ta myan sidong ni Āpo Dyos dyira, aro saw nanganohed
kan minonot di Āpo Jesos.
22 Do nakadngey daw no nanganohed saw do Jerosalem so nya dāmag a
maynamot do kapanganohed da no Dya-Jodyo do Antiokya, tinoboy da si
Bernabe a mangay dyira.

---

* **11:16 11:16** Ara. 1:5

23 Do nakawaraw ni Bernabe, kan do nakaboya naw so paraboraw no
Dyos dyira, ki nasoyot. Inahwahok na sa a tabo a nāw darana manganohed
do tabo aktokto da kan dyi dana sa machisyay di Āpo.
24 Si Bernabe, ki asa maganay a tawo, as kan mayit pa so kapanganohed
kan napno so Ispirito Santo. Dawa, nayparo paw bidang no nanganohed
di Āpo.
25 Sinpangan na, nangay a chinichwas ni Bernabe si Saulo do Tarso.
26 Ki do nakadongso naw sya, pinachirayay na a pinaybidi do Antiokya.
Ki makatawen sa daw a nangnanawo dyirad aro saw a nanganohed dana
di Kristo. Siraw nanganohedaw do Antiokya, ki siraw nanma a natawagan
so Krischano.†
27 Do dawri pa a chimpo, myan saw propīta a yapod Jerosalem a minosok
do Antiokya.
28 Si Agabo ngaran asaw dyira, kan inpapadto dya no Ispirito Santo a
myan anchiw rakoh a apteng do intīrwaya a tana a intorayan no impirador
do Roma. Naparin nya do chimpo ni Impirador Claudyo.
29 Dawa, siraw nanganohedaw do Antiokya, napagtotolagan daw
manoroh so sidong dyirad kakakteh da saw a nanganohed do Jodya sigon
do maparinaw no katakatayisa dyira.
30 Oyod pinarin daw nyaya, as kan sa Bernabe kan Saulo nangipaw-itan
da so sāgot da dyirad panglakayen dan nanganohedaw do Jerosalem.

12

No Kadiman Ni Santiago Kan Kabahod Ni Pedro

1 Do dawri a chimpo, insiknan ni Āri Herodes* a linidyalidyat kadwan
saw a nanganohed di Jesos.
2 As si Santiago a ākang ni Juan, ki inpapotoh na.
3 Do nakaboyaw sya ni Herodes a nahwahok kadwan saw a Jodyo do
dawri a pinarin na, tiniliw na pas Pedro. Naparin nyaya do Pistaw No
Tinapay A Abos Yapo.†
4 Do nakaipatiliw naw sya a inpabahod, inpabantay na dyirad apataw a
gropo no soldado, kan tayipat kāda gropo. Kāda gropo, ki naytatadi sa a
nagbantay. Ta no plano ni Herodes do dawri, ki osisaen nanchis Pedro do
kasalasalapan aro a tawo anchan tayokaw Pistan Nakahabas no Anghil.
5 Ki do kayanaw ni Pedro do bahodan, naypaypapasnek nakaidasal da
sya no nanganohedaw di Jesos.

No Kaihtot Ni Pedro Do Bahodan

6 Do ahepaw a sakbay a pahtoten ni Herodes si Pedro dyirad tawotawo
saw, myan si Pedro a nakaycheh do hobok daw no dadwa saw a soldado.
Nakadinaan maybitaw a tanoro na, kan nachipong do tanoro daw no
maybitaw a soldado. Myan pa saw dadwa a gwardya do asdepanaw no
bahodanaya.
7 Ki sinpangan na,, naychihat a myan anghil no Āpo a napaboya, kan
myan soho a nangsedang so bahodanaw. Ginon-gon anghilaw pakohaw ni
Pedro kan yinokay na, as nakaibahey na sya dya a kāna, “Ngay, kalistwan

† **11:26 11:26** No chakey na batahen Krischano, ki “siraw monot di Kristo.” * **12:1 12:1** Iyaw nya Āri Herodes, ki nangitoray do intīro a tana dan Jodyo do tawen A. D. 41 nandad A. D. 44. Iya paw nanoma a Herodes Agripa a apōko ni Herodes a Mabīleg. Lk. 1:5 † **12:3 12:3** Iyaw nawri a pista dan Jodyo, ki magrana kan iyaw Pistan Nakahabas no Anghil No Dyos A Mangdiman. Nyaw pakanaknakman da so nakaisalakan daw no kapoonan da saw do nakahabasaw no anghilaw do kayan da do Egipto.

mo maybangon!” Ki sigida nalngat saw kadina naw do pongopongwan naw.
8 Tinongtong no anghilaw a inbahey dya, “Ngay, paysonongen mo laylay
mwaya, as pangayen mo tokap mwaya.” Ki pinarin ni Pedro. Sinpangan
na, binata no anghilaw, “Payohay mo kagay mwaya, as kawnot mo
dyaken.”
9 Minonot si Pedro do anghilaw a minohtot do bahodanaw, kan chapatak
naba an oyod pariparinen naw no anghilaw. Iniktokto na an tod a
magparmata.
10 Do nakahabas daranaw so manmaw kan iyaw somaronwaw a yanan
gwardya, nakarapit dana sad yananaw no pasek a rowangan a komwan
do syodad. Tod a naywangan rowanganaw, kan minohbot dana sa. Do
nakahabas daranaw so asaw a kalsada, naychihat a kinarwan no anghilaw.
11 Sinpangan na, naawātan ni Pedro naparin naw. Nyaw binata na do
inawan na a kāna, “Aysa! Arabaw kapagmangamanga ko, ta oyod sawen
a tinoboy ni Āpo anghil naw a nangisalakan dyaken di Herodes kan iyaw
hahawen daw no Jodyo saw a parinen da dyaken.”
12 Do nakapakaāwat naw so napariparinaw dya, nangay do bahay ni
Maria a ānang ni Juan Markos a yanan dan aro saw a nanganohed a
naychipeh a naydaydasal.
13 Do nakapakarapit naw daw, nagtoktok do anebaw no rowangan.
Sinpangan na, myan kasidong daw a mabakes a mayngaran so Roda a
nangay a nanyideb an sino nawri a nagtoktok.
14 Ki do nakailasin naw so timekaw ni Pedro, taywara nasoyot kan
nayyayo a naybidi a nangibahey sya dyira a si Pedro naytēnekaw do
rowanganaw. Ki iniwangan nabaw rowanganaw.
15 Do dawri a inpadāmag no mabakesaw, ki anohdan daba kan binata da
dya a kon da, “Manganyaw ka!” Ki inpapapīlit na a oyod. Dawa, inbahey
da, “Pahad na ngataw nawri.”
16 Ki tinongtong ni Pedro nagtoktok. Dawa, minohbot sa nangay a
miniwang sya. Ki do nakaboya daw sya, nasdaawan sa.
17 Do dawri, sininyasan san Pedro a magolimek, kan inistorya na
dyiraw nakapakakaro syan Āpo do bahodan. Binata na dyira a kāna,
“Pachiibahey nyo paw nya di Santiago‡ kan siraw kadwan saw a kakakteh
ta a nanganohed.” Katayoka na nangibahey syay, komnaro a nangay do
matarekaw a yanan.
18 Do kamabekasan naranaw, dēkey abaw riribok dan soldado saw a
nagbantay di Pedro a maynamot do kabo naw.
19 Somnarono, inpachichwas a maganay ni Herodes si Pedro. Ki do
dyi daw a nakachichwasan sya, inpaosisa san Herodes nagbantay saw, as
nakaikeddeng na sira madiman.
Katayoka no nyaya, minosok si Herodes a yapod Jerosalem do Jodya a
nandad Sesarea kan minyan pa daw so nahay.

No Kadiman Ni Herodes

20 Do dawri, taywaraw nakapakasoli ni Herodes dyirad tawotawowaw do
Tiro kan Sidon. Ki siraw tawotawo a yapod dawri, chakey da paysonongen
nyaya problima, ta iyaw kanen da, ki yapod pagaryan Herodes. No
pinarin da, ki pinanma daw nachisisit di Blasto, iyaw mapagtalkanaw a
mangay-aywan so palasyowaw. Sinpangan na, nasa sa nangay di Herodes
a nachikapya.

‡ **12:17 12:17** Iyaw nya Santiago, ki pangolo dan nanganohed do Jerosalem kan kakteh pa ni Āpo Jesos.

21 Ki do naikeddengaw a araw, naylaylay si Herodes so laylayaw no āri
a kagaganayan, as nakapaydisna na do trono naw, as nakapaychirin na
dyirad tawotawowaw.
22 Ki do nakadngey daw no tawotawo saw, inyagagay da a kon da,
“Namna, tawo pabayaw maychiychirinaya, ta asa danaya dyos!”
23 Do dawri, nanyeng a pinaganyit no anghilaw ni Āpo Dyos si Herodes
maynamot ta pinadayawan naba si Āpo Dyos. Dawa, inohed inawan naw,
as nakadiman na.
24 Ki nakatongtong a nagwaras no chirinaw no Dyos, kan naypayparo
dana saw nanganohed.
25 As sa Bernabe kan Saulo, ki tayoka daranaw tarabako daw do
Jerosalem.§ Dawa, naybidi sa do Antiokya, kan inyonot das Juan Markos.

13

No Kapidi Kan Katoboy Da Bernabe Kan Saulo

1 Do iglisyaw do Antiokya, ki myan saw propīta kan mamaistro: si
Bernabe, si Simeon a pangaranan das Mabaheng, kan si Lucio a taga Sirene,
as kan si Manaen a yapod kadēkey na, ki naibidang a kakteh ni Gobirnador
Herodes Antipas, kan myan pa si Saulo.
2 Ki do kayan daw a magdaydayaw di Āpo Dyos kan madama sa
magayonar, binata no Ispirito Santo dyira a kāna, “Patarken nyo sa
paydasal sa Bernabe kan Saulo, ta itoroh konchi dyiraw inkeddeng kwaw
a tarabako da.”
3 Do dawri, katayokaw no nakapagayonar da kan iyaw nakapaydaydasal
daw, pinalapaw daw tanoro da do oho da Bernabe kan Saulo, as nakatoboy
darana sira.*

No Kapangasaba Da Bernabe Kan Saulo Do Chipre

4 Do dawri, sa Bernabe kan Saulo, ki nangay sad Seleosya maynamot
do nakapawnot siran Ispirito Santo. Nagbila sa yapod dawri a nangay do
asaw a poro a mayngaran so Chipre.†
5 Do nakawara daw do Salamina, nangay sad sinagoga daw no Jodyo a
nangnanawo. Rinarayay das Juan Markos a kasidong dad tarabako daw.
6 Sinpangan na, kinelsat daw intīrwaw a poro a nandad Papo.‡ Ki do
dawri, nakabayat sas asa magmadmadyik a mayngaran so Bar-Jesos a asa
Jodyo, kan batahen na do inawan na asa propīta.
7 Iya, ki asa rarayay no gobirnadoraw do dawri a poro a si Sergyo Pawlo
a asa masirib a tawo. Ki do dawri, ki inpatawag no gobirnadoraya sa
Bernabe kan Saulo maynamot ta chakey na adngeyen chirinaw no Dyos.
8 Ki binaywan sa no magmadmadyikaw a si Bar-Jesos. Ki Elimas
iyaw ngaran nad chirin no Griego. Pinadas naw gobirnadoraw a
patadyichokoden do kapanganohed na di Jesos.
9 Ki napno si Saulo a mayngaran so Pablo so panakabalin no Ispirito
Santo. Dawa, pinerreng naw magmadmadyikaw as nakabata na sya dya a
kāna,
10 “Imo a anak no Dyablo! Imo kabosor no aran āngo a maganay, kan
nachisagel ka na do tabo a kitan kinasikap kan kinakosit! Nawriw pirmi
mo a chakey a parinen kabalinsok mos oyod a maynamot do Dyos tan
inanawo mo bayataw!

---

§ **12:25 12:25** Ara. 11:29-30 * **13:3 13:3** Chiban nyo nakailawlawagan. Ara. 6:6 † **13:4 13:4** Do Chipre, ki idi ni Bernabe. ‡ **13:6 13:6** Iyaw paybawan Papo kan Salamina, ki 144 kilomitros.

11 Chiban mo! Changori, dosāen naymon Āpo Dyos. Magbolsek ka
kan maboya mo pabaw sedang no araw do dēkey a chimpo." Do dawri,
nanyeng a naysari iyaw nakapakaboya ni Elimas, kan naychichwas so
omkaday sya.
12 Do nakaboyaw no gobirnadoraw so naparinaya, nanganohed, ta
taywaraw nakapakasdaaw nad panakabalin no nanawowaya a maynamot
di Āpo Jesos.

Sa Pablo Kan Bernabe Do Antiokya Do Probinsya A Pisidya

13 Sinpangan na, kinarwan da Pablo idyaya a Papo, kan nagbila sa
nangay do Perge do probinsya naw do Pampilya. Ki dawriw, kinarwanan
sira ni Juan Markos, kan naybidi do Jerosalem.
14 Ki sa Pablo kan Bernabe, ki tinongtong daw nayam. Kinarwan daw
Perge, as kan romnapit sa do idi a Antiokya do probinsya a Pisidya. Do
Arawaw no Kapaynaynahah, somindep sa a naydisna do sinagogaw no
Jodyo saw daw.
15 Ki do nakatayokaw a naibāsa no kadwanaw a tolas yapod Lintegaw
ni Moyses kan yapod tolas daw no propīta saw, binata no pangolwenaw
no nawri a sinagoga dyira a kāna, "Kakakteh, an myan pangahwahok a
ibahey nyo dyirad tawotawo saya, ibahey nyo na."§
16 Do dawri, naytēnek si Pablo, as nakasinyas na sira tan magolimek sa,
as insiknan naw naychirin a kāna, "Inyo a kapayngay ko a kapotōtan ni
Israel kan inyo a Dya-Jodyo a magdaydayaw do Dyos, pachiadngey nyo pa
yaken!
17 Iyaw Dyos daw no kapotōtan dan Israel, pinidi na saw kapoonan ta
saw tan payparinen na sa a tawotawo na. Do kayan daw a minyan a gan-
ganaet do Egipto, binindisyonan kan pinayparo na sa, as kan maynamot
do panakabalin no Dyos, inihtot na sa daw.
18 Ki do kayan daw a nayranso do let-ang do irahem no apat a poho a
katawen, ki inan-anōsan na sa a inaywanan aran aro pakagatosan da dya.
19 Do nakawara daw do tana a Kanaan, sinidongan san Āpo Dyos a
nangābak siras tawotawo saw daw do papito saw a nasnasyon tan sira
danaw akin dyiras tanaw.
20 Ki apat a gasot kan dadima poho a katawen napahabas yapod
nakangay daw do Egipto a nandad dawri.
"Katayokan nawri, tinorohan sa no Dyos so aro a hwis da a nandad
kayan propīta Samuel.
21 Sinpangan na, do nakapanahes daw no tawotawo so āri da, ki intoroh
dyiran Āpo Dyos si Saulo a pōtot ni Kis a asa kapotōtan ni Benhamin. Iyaw
āri da do apat a poho a katawen.
22 Do nakapakaro naw si Saulo, pinatadi ni Āpo Dyos si Dabid a āri da,
kan iya danaw inpaneknekanaw sya no Dyos a kāna, 'Taywara chadaw
ko si Dabid a pōtot ni Jesse. Ta chapatak ko a iya, ki ipatongpal na tabo
chakey ko a ipaparin.'*

---

§ **13:15** **13:15** Iyaw plastar no miting dan Jodyowaw do sinagoga, ki manmaw kompisar da pangibaheyan das inanohdan daw (Deot. 6:4). Katayoka nya, maydasal pangolo daw, as kapangibāsa nas kadwanaw a partis no Libro ni Moyses. An myan pista, iraman daw mangibāsa so kadwanaw a intolas dan propīta saw. Katayokan kapagbāsa da, maparin danan aran sino dyiraw magminsahi. Iyaw Linteg ni Moyses mana linteg no Dyos, iyabaw no asaw a poho a bilin, an dya siraw manmaw a dadima libro do Adan a Tolag. * **13:22** **13:22** 1 Sam. 13:14; Sal. 89:20; Ara. 7:46. An maynamot do kari ni Āpo Dyos di Āri Dabid, chiban nyo do 2 Sam. 7:12-14.

23 “Changori, sigon do karyaw no Dyos a yapod kapotōtan no nyaya a āri a si Dabid, ki myan danaw Mangisalakan dyaten a kapotōtan ni Israel, as kan si Jesos danaw nyaya.
24 Ki do sakbay no nakasiknan ni Jesos a nangnanawo, nanmanma si Juan a nangikasaba so kapagbabāwi kan kapagbonyag dyirad tabo kapotōtan ni Israel.
25 Do kakalo danaw ni Juan a nakapatayokas naipatarabakwaw dya, binatabata na a kāna, ‘No chapatak nyo ngata, ki yaken Kristwaw. Ki engga, ta īto dana somarsarono dyaken, as kan maikari akwaba mangwasak so kahot no tokap na.’†
26 “Dawa, kakakteh,” kāna ni Pablo, “inyo a kapotōtan ni Abraham kan inyo a Dya-Jodyo a magdaydayaw do Dyos, yaten kwanan no nyaya minsahi a pakaisalakanan.
27 Siraw Jodyo saw do Jerosalem kan siraw pangolo daw, binigbig daba a si Jesos iyaw Mangisalakan. On, polos a dyi da naawātan a do nakaikeddeng daw a madiman si Jesos, tinongpal daw chinirin da saw no propīta saw a inbasbāsa da do kāda Araw no Kapaynaynahah.
28 Aran abo natonngan da a machita a pakadimanan Jesos, ki alit na chindaw dad Pilato a ipadiman na.
29 Do nakatongpal danaw a tabo no naitolas do Masantwan a Tolas a maynamot dya, pinagchin dad krosaw, as nakaitanem da syad aschip.
30 “Ki pinagongar no Dyos si Jesos,
31 kan do aro a araw, ki napaboya dyirad tawo saw a minonot dya a yapod Galilya nandad Jerosalem. Siraw nya sa tawo mangpaneknek sichangori so maynamot dya dyirad tawotawo saw do Jodya.
32 Dawa, yangay namen sichangori dyinyo iyaw Maganayaya a Dāmag a iyaw inkaryaw no Dyos dyirad kapoōnan ta saw,
33 ta natongpal dana dyaten a kapotōtan da iyaw nakapagongaraw ni Āpo Dyos si Jesos. Nawriw naitolasaw do chadadwaw no Salmo:

‘Imo Anak ko, sichangori, ipaboya ko a yaken, Āmang mo.’‡
34 “Maynamot do nakapagongar no Dyos si Jesos a dyi dananchi a polos a madiman, ki myan naitolas do Masantwan a Tolas a kāna,

‘Itoroh konchi dyimo masantwan saya a bindisyon a inkari ko di Āri Dabid
a masigorādo a matongpal.’§
35 “Myan naitolas do matarek a Salmo a kāna,

‘Nonolay mwaba iyaw masantwanaw a pachirawatan mo a mahta do
pangilabengan.’*
36 “Ki si Dabid abaw no chakey naya batahen. Ta do katayokaw no chimpo ni Dabid a nagsirbi do panggep no Āpo, ki nadiman, as kan pinatalin da intabon do katangked daw no kapoonan na saw, kan nahay dana nahta do pagtatanman naw.
37 Ki iyaw no asaya a pinagongar no Dyos a si Jesos, ki napadasan nabaw nahay do tanem, kan nahta abaw inawan na.
38 Dawa, kakakteh ko, chakey ko a mapatakan nyo a maynamot di Jesos, myan kapakawan gatos nyo.

---

† **13:25 13:25** Mt. 3:11; Mk. 1:7; Lk. 3:16; Jn. 1:20, 27 ‡ **13:33 13:33** Sal. 2:7; Heb. 1:5 § **13:34 13:34** Iyaw no inkaryaw no Dyos di Āri Dabid, ki myan anchiw yapod kapotōtan na a nāw na mangitoray a abos pandan. Iyaw nya, ki si Jesos. 2 Sam. 7:12-14; 1 Ār. 2:1-4; Sal. 132:11; Isa. 55:3
* **13:35 13:35** Sal. 16:10; Ara. 2:27

39 On, maynamot di Jesos, no aran sino a manganohed dya, ki naibidang
dana a malinteg do salapen no Dyos. Ki komwan abaw Lintegaw ni Moyses,
ta maparin aba polos no linteg a mapalinteg tawotawo.
40 Dawa, magannad kamo tan dya maparin dyinyo inbahey da saw no
propītaw a kon da,
41 ‘Chiban nyo, inyo a maooyaw! Masdaaw kamonchi, ki alit na madiman
kamonchi do dyi nyowaw a panganohdan! Ta iyaw pariparinen
kwaya do chimpo nyo a mabyay, ki manganohed kamwaba a aran
myan mangipaneknek dyinyo.’ ”† Nawriw pandan no minsahi ni
Pablo.
42 Ki do kakaro daranaw da Pablo kan Bernabe do sinagoga daw, rinara
darana san tawotawo saw a anchan marapit iyaw somaronwaw a Araw no
Kapaynaynahah da, ki pirwahen darananchiw mangibahebahey so arwaro
pa kan nyaya.
43 Do nakapaysisyay daranaw no tawotawo do kakpekpehanaw, aro
minonot da Pablo kan Bernabe a Jodyo kan siraw Dya-Jodyo a mononot
do linteg no Jodyo. Do dawri, nachisarita sa Pablo kan Bernabe dyira, kan
inahwahok da sa a nāw darana a mangigpet so bayowaya a kapakaāwat
da a maynamot do parabor no Dyos.
44 Do somaronwaw a Araw no Kapaynaynahah, ki nagistayan a tabo
omidi saw daw, ki nangay sa a nangadngey so chirin no Dyos.
45 Do nakaboya daw no totorayen saw no Jodyo so kārwaw no tawotawo,
nangimonan da sa Pablo, kan naychirichirinan da sa so maikontra do
inchirinaw ni Pablo, as kan pinaraherahet da pa sa.
46 Ki sa Pablo kan Bernabe, sitotored sa naychirin kan nangibahey a kon
da, “Inyo a Jodyo, machita inyo manma pangibaheyan namen so chirin no
Dyos. Ki maynamot ta maskeh kamo a maibidang do byay a abos pandan,
karwan namen inyo kan mangay kami dyirad Dya-Jodyo.
47 Ta komwan bilinaw no Dyos dyamen a yapod Masantwanaya a Tolas
a kāna,
‘Pinidi koymo a mangsedang so aktokto dan tawotawo a Dya-Jodyo tan
tabo tawotawo do intīrwaya lobong, ki maiyangay kaisalākan da a
maynamot dyimo.’ ”‡
48 Do nakadngey daw no Dya-Jodyo so nyaya, nasoyot sa kan indaydāyaw
daw chirinaw no Dyos. As sira tabo pinidi no Dyos a matorohan so byay a
abos pandan, ki nanganohed sa.
49 Do dawri dana, ki nagwaras chirin no Dyos a maynamot di Jesos do
tabo yanan do dawri a logar.
50 Ki pinaklaklal da san totorayen daw no Jodyo siraw mabaknangaw
kan matotohos saw so saad a mababakes a mononot do linteg no Jodyo.
Komwan pinarin da dyirad mawnonotan saw a mahahakay do dawri
a syodad, as insiknan daw kaidadanes das Pablo kan Bernabe, as kan
pinaksyat da sad dawri a yanan.
51 Do dawri, winakwak da Pablo ahbekaw do kokod da. Nyaw
inpaboya da Pablo a rebbeng da pabaw mangikasaba dyira, ta sira danaw
makatoneng.§ Do dawri, nayam sa Pablo a nangay do Ikonyo.
52 Ki aran komwan, rakoh kasoyot dan nanganohed saw do Antiokya do
probinsya do Pisidya, kan napno sa do panakabalin no Ispirito Santo.

† **13:41 13:41** Maynamot do nyaya a naipadto, ki myan saw nangay a nanggobat siras Jodyo saw do kaychowa, kan rinarayaw daw Timplowaw do Jerosalem. Nasdaawan saw no Jodyo saw, ta no chapatak da, ki abaw maparin a makararayaw so Timplo daw. Hab. 1:5 ‡ **13:47 13:47** Isa. 42:6; 49:6 § **13:51 13:51** Mt. 10:14; Mk. 6:11

14

Sa Pablo Kan Bernabe Do Ikonyo

1 Do kayan daw da Pablo kan Bernabe do Ikonyo, somindep sad sinagoga
daw no Jodyowaw, as kan maynamot do kapangnanawo daw, ki aro
nanganohed a Jodyo kan siraw Dya-Jodyo.
2 Ki siraw naskehaw a nanganohed a Jodyo, pinaklaklal da saw tawotawo
saw a Dya-Jodyo tan ipsok da saw manganohedaw daw.
3 Aran komwan, nahay sa Pablo kan Bernabe a minyan daw a sitotored a
nangnanawo a maynamot di Āpo. On, maynamot do sidong na dyira, aro
pinarin da a milagro kan makaskasdaaw a pakaboyan a mangpaneknek a
iyaw minsahi da, ki oyod.
4 Do dawri, siraw tawotawo saw do dawri a syodad, ki naycharwaw
inonotan da. Myan saw nanganohed dyirad pangolwenaw no Jodyo, as
myan saw nanganohed dyirad apostolisaw a sa Pablo kan Bernabe.
5 Sinpangan na, nagtotolagan dan Jodyo saw kan siraw dyaw a Jodyo a
dya manganohed kontodo siraw totorayen da saw a idadanes kan agsidan
da sa Pablo kan Bernabe so bato.
6 Ki do nakatoneng daw no apostolis saw so nya, naglibas sa a nayyayo
do Listra kan do Derbe, as kan siraw idiidi saw a omdibon do dawri a
loglogar do probinsya naw do Likaonya.
7 Dawriw tinongtongan da nangikasaba so Maganayaya Dāmag.

Sa Pablo Kan Bernabe Do Listra

8 Do Listra, myan naydisna asa mahakay a logpi, kan yapo pad
nakaiyanak na a dyi na napadasan nayam.
9 Do kayan naw a maydisna, inadngedngey na saw chinirichirinaw ni
Pablo. Ki do nakadlawaw syan Pablo a myan kapanganohed na a mapapya,
pinerreng na.
10 Sinpangan na, kinalyak ni Pablo a inbahey a kāna, “Maytēnek ka!” Ki
nanyeng a naytēnek a lomnagto, as nakabidibidi na.
11 Do nakaboya daw sya no kārwan daw no tawotawo so pinarinaw
ni Pablo, nangagagay sa do chirin da do Likaonya a kon da, “Gominchin
sayaw didyosen dyaten a akma sayaw tawo!”
12 Ki do dawri, pinangaranan das Bernabe so Seos, as pinangaranan das
Pablo so Hermes maynamot ta si Pablo naychirin.*
13 Sinpangan na, iyaw padyaw no didyosen daw a Seos a myan so timplo
do gaganaw no syodad, ki nangyangay so dadwa a baka kan aro a arkos a
sabsabong do rowanganaw no syodad, ta chakey da kan siraw tawotawo
saw daw mangidāton da Pablo kan Bernabe.
14 Ki do nakadlaw daw sya da Pablo kan Bernabe so īto daw a
parinen, rinay-ab daw laylay daw a pangipaboya das kapachikontra da,
as nayyayo sa a nangay dyira do yananaw no kārwanaw no tawotawo tan
pagsardengen da sa. Inyagagay da a kon da,
15 “Kakakteh, anchi kamo ah! Āngo parinan nyo syay? Taywaran
dyi kami a tawo a akma dyinyo? Nawriw nangayan namen dyinyo
tan iyangay namen dyinyo Maganayaya Dāmag tan tadyichokodan nyo
abwayas sirsirbi a paydaydasalan nyo, as kan tan midit kamod sibibyay
a Dyos a namarswa so hanyit kan tana, as kan no tāw kan tabo a myan
dyira.

---

* **14:12 14:12** Sa Seos kan Hermes, ki kadwan sa a dyos dan Griego. Si Seos iyaw no katotohosan a dyos da. As si Hermes, iyaw tobotoboyen da a maychirichirin so chakey daw a ichirin.

16 Ta do nakarahan, ninonolay san Āpo Dyos tabo a tawotawo a Dya-
Jodyo a nagdaydayaw so chakey da.
17 Ki aran komwan, namarin pa so aro a pakaboyan a pakailasinan nyo
sya. On, malawag a ipaboya na dyinyo kapamarin nas maganay dyirad
tawotawo saw a akmas kapanoroh naya so chimoy a yapod hanyit kan
āpit do naimoha tan myan chabyay nyo kan soyot nyo."
18 Ki aran komwan inbahey da Pablo kan Bernabe, ki alit na nalidyatan
pa sa a nanarsarapa so tawotawo saw a manoroh so dāton da dyira.
19 Do dawri, nawara saw Jodyowaw a yapod Antiokya do Pisidya kan
yapo do Ikonyo, kan pinaklaklal da saw tawotawo saw. Sinpangan na,
inagsigsidan das Pablo so bato, as kan do kaiktokto daw sya a nadiman
dana, ginoygōyod da inihtot do syodadaw.
20 Ki do nakaarayat daw syan nanganohedaw, tod a naytēnek si Pablo,
kan insigīda naybidi a somindep do syodadaya. As do somaronwaw a
araw, ki komnaro sa daw sa Pablo kan Bernabe a nangay do Derbe.

No Kapaybidi Da Pablo Kan Bernabe Do Antiokya Do Probinsya A Sirya

21 Do kapangasaba daw da Pablo kan Bernabe so Maganay a Dāmag
dyirad do Derbe, ki aro saw nanganohed di Jesos. Sinpangan na, naybidi
sa do Listra kan do Ikonyo, as kan do Antiokya do Pisidya.
22 Inahwahok da saw nanganohedaw do dawri sa a idiidi tan maypayit
sa do kapanganohed da, as kan tan dyi sa mabyor do kapanganohed
da an myan kalidyatan. Binatabata da dyira a kon da, "Nāw nyo do
kapanganohed nyo, ta manghahaw tabas matarek, an dya pasaren taw
aro a kalidyatan do kasdep taya do pagtorayan no Dyos."†
23 Do kāda iglisya a naybidyan da, ki namidi sa so yapo dyirad iglisya
saw so bokod da panglakayen no nanganohedaw daw. Sinpangan na,
pinaydaydasal da sa nagay-ayonar, as kan intalek da sa di Āpo Jesos a
inanohdan da tan iya danaw mangaywan dyira.
24 Sinpangan na, komnaro sa daw, kan kinelsat daw probinsya a Pisidya,
kan kominwan sa do probinsya a Pampilya.
25 Do dawri, nangasaba sa do Perge, as nakawsok da do pagpondwanaw
do Atalya.
26 Yapod Atalya, nagbila sa a naybidi do Antiokya do Sirya iyaw logaraw
a nangisiknanan das tarabako da. On, dawriw dāmwaw a nangidasalan
da siras nanganohedaw do tarabako da a iyaw napatayoka daranaya.
27 Do nakawara daw daw do Antiokya do Sirya, chinpeh da saw
nanganohed saw, as nakaidamag da tabo so pinariparinaw no Dyos a
maynamot dyira kan maypāngo nakapanyiwang no pangtoktwan da no
Dya-Jodyo tan manganohed sa.
28 Nahay sa nachiyan dyirad nanganohedaw daw.

15

No Kapagmimiting Da Do Jerosalem

1 Do kayan daw da Pablo kan Bernabe a omyan do Antiokya, myan
saw yapod Jodya a nawara, kan nangisiknan so nangnanawo dyirad
nanganohed saw a kon da, "An dyi kamo a makogit akmas dadakay
namenaw a Jodyo a innanawo ni Moyses, ki maisalakan kamo aba."
2 Do dawri, taywaraw kapachikontra kan kapachidibati da Pablo kan
Bernabe dyira. Nyaw nanghapan na a natongdo sa Pablo kan Bernabe a

† **14:22 14:22** Roma 5:3-5; Sant. 1:2-4: 1 Ped. 2:21

nangay do Jerosalem magraman dyirad kadwan saw a nanganohed a taga Antiokya tan yangay da sa chiban siraw apostolis saw kan panglakayen saw a maynamot do dyaya a bānag.
3 Sinpangan na, do nakatoboy daranaw sira no iglisya, kinelsat daw probinysa Penisya kan Samarya. Do nayaman daw da Pablo kan Bernabe, inbahebahey da dyirad nabayat da saw a manganohed iyaw maynamot do nakapanganohed daw no Dya-Jodyo di Jesos. Iyaw nyaya dāmag, ad-adda naypasoyotan dan nanganohed saw a kakakteh.
4 Do nakapakarapit daranaw do Jerosalem, rinawat da san iglisyaw kan siraw apostolis saw, as kan siraw panglakayen saw. Sinpangan na, inpadāmag da Pablo kan Bernabe iyaw tabo pinariparinaw no Dyos a maynamot dyira.
5 Ki myan saw nanganohed a naytēnek a rarayay dan Parisyowaw a nakabata sya a kon da, “Machita makogit saw Dya-Jodyo, kan machita tongpalen daw Lintegaw ni Moyses.”
6 Sinpangan na, nakpekpeh saw apostolis saw kan siraw panglakayen saw a nagsasarita maynamot do dyaya.
7 Do nakahay daranaw a nagdidibati, naytēnek si Pedro, as nakaibahey na sya dyira a kāna, “Kakakteh, chapatak nyo a do nakarahan, ki pinidi na yaken Āpo Dyos a yapo dyinyo a mangnanawo dyirad Dya-Jodyo so Maganay a Dāmag tan aran sira, ki manganohed sa.
8 Ki si Āpo Dyos a makapatak so pangtoktwan no tawotawo, inpaboya na a rinawat na saw Dya-Jodyo maynamot do nakaitoroh na dyiras Ispirito Santo a akmas pinarin naw dyaten.
9 Apabaw pachitarkan da do salapen no Dyos. Ta dinalosan naranaw kapangtokto da maynamot do kapanganohed da di Jesos akmas pinarin naw dyaten.
10 An komwan, inyoriw mangyoba si Āpo Dyos ah? Lidyalidyaten nyo sawriw Dya-Jodyo maynamot do kārwayan linteg a dyi da tongpalen kapoonan ta saw kan aran yaten?
11 On, basbāli a masigorādo ta a naisalakan ta maynamot do parabor ni Āpo Jesos a akma sira.”
12 Do dawri, nagolimek sa tabo tawotawowaw, kan nangadngey sa so inpadāmag daw da Bernabe kan Pablo a maynamot do makaskasdaaw saw a milagro kan pakaboyan a pinarin no Dyos dyirad Dya-Jodyo a maynamot dyira.

No Atbay Ni Santiago

13 Do nakatayoka daw a nangibahey syay, naychirin si Santiago a kāna, “Kakakteh, adngeyen nyo pa yaken.
14 Tayoka dana a nangilawlawag si Simon Pedro an maypāngo iyaw nakaisiknan no nakaipaboyaw no Dyos so kapangisalakan na dyirad Dya-Jodyo tan yapod dyira, ki myan saw mairaman a tawo na.
15 Maynamot do dyaya, ki machonot do intolas daw no propīta saw do Masantwan a Tolas a kāna,
16 ‘Myan anchiw araw a kapaybidi ko, kan pirwahen ko na patneken
iyaw narakrakaw a pagaryan ni Dabid. On, kapyahen konchiw
nararayawaw, as kapatnek ko sya.
17 Tan komwan, tabo kadwan a tawotawo a Dya-Jodyo a pinidi ko a tawo
ko, chichwasen danchi yaken a Āpo.
18 Komwan binata ni Āpo do kaychowa pa a nangipakatoneng so nyaya.’ ”*

* **15:18 15:18** Amos 9:11-12

19 Ki tinongtong ni Santiago naychirin a kāna, “As dawa, no myan do
aktokto ko, ki ririboken ta sabaw Dya-Jodyo a manganohed do Dyos,
20 basbāli a tolasan ta sa, kan ibahey ta dyira a dyi sa mitchan siras
naiyātang do didyosen mana raya mana siraw dyaw a napayraraya a
binyay, as kan machibawa sa do kapaychakatekateh a machoknod.
21 Ta siraw nya linteg, ki chapapatak dan tabo a Jodyo. Ta yapo do
kaychowa, do kāda Araw a Kapaynaynahah, ki manawob danaw kaibāsaw
no Linteg ni Moyses do tabo sinagoga do kāda idi.”

No Kaipaw-it Das Tolas Da Dyirad Manganohedaw A Dya-Jodyo

22 Sinpangan na, siraw apostolis saw kan siraw panglakayen saw, as kan
siraw tabo a nanganohed do dawri a iglisya, nagtotolagan daw mamidi so
yapo dyira a machirayay da Pablo kan Bernabe a mangay do Antiokya do
Sirya. Siraw napidi daw, ki siraw dadwaw a pangolwen da a sa Jodas a
mayngaran so Barsabas kan si Silas.
23 Nyayaw inpaw-it da dyira a tolas da:
“Yapo dyamen a apostolis kan panglakayen kan siraw kakakteh nyowaya
do dya Jerosalem. Pakomostaan namen inyo a manganohed do Dyos a Dya-
Jodyo do Antiokya, Sirya, kan Silisya.
24 Natonngan namen a myan saw kadwan a manganohed a yapo dyamen
a nangay a nangriribok. On, pinagmangamanga daynyo a maynamot do
nanawo da a aran abo inbilin namen dyira.
25 Dawa, nawriw nanghapan na a naychipeh kami a tabo a nagtotolag a
nanoboy dyinyo siras napidi namen saya. Nachirayay sa di Bernabe kan
Pablo a chadaw namen a kakakteh.
26 On, sa Bernabe kan Pablo, inposta daw byay da maynamot do
kapagsirbi da di Āpo Jeso-Kristo.
27 Dawa, toboyen namen dyinyo sa Jodas kan Silas tan ipaneknek da
dyinyo intolas namen saya a maynamot do kailawlawag da sya a mismo.
28 No chakey namen a ibahey dyinyo kan no chakey no Ispirito Santo,
ki iyaw dyi namen a kaparahmet dyinyo malaksid dyirad masisita saya
pariparinen:
29 “Mitchan kamo aba siras naiyātangaya do didyosen. Mitchan kamo
aba so raya, kan mitchan kamo aba so dyaw a napayraraya a binyay, kan
pachibawan nyo kapaychakatekateh a machoknod. Oyod a maganay an
monot kamo do dya saya a bilin. Si Āpo Dyos pakono mangaywan dyinyo.
Nawri dana.”
30 Do dawri, do nakatoboy daranaw sira, minosok sad Antiokya. Do
nakapakarapit daw, chinpeh da sa tabo nanganohedaw, as nakaitoroh das
tolasaw dyira.
31 Ki do nakabāsa daw sya, taywara nasoyot sa do makahwahokaya a
minsahi.
32 Maynamot ta myan da Jodas kan Silas iyaw Ispirito Santo a mangipadto
so minsahi no Dyos, nahay sa daw so dēkey a nachisarsarita dyirad
nanganohed saw a nangahwahok kan napayit so kapanganohed da.
33 Do nakahay daranaw a minyan daw, pinarobwatan da san kakaktehaw
a maybidi dana dyirad nanoboyaw sira. Binata dan taga Antiokyaw a kon
da, “Si Āpo Dyos pakono mangaywan dyinyo do aran dino a kwanan nyo.”
[
34 Ki si Silas naktokto naw nabidin.]†

† **15:34 15:34** Do kadwan saw a manyoskripto, ki abaw birsikolo 34.

35 As sa Pablo kan Bernabe, nāw da pa do Antiokya do Sirya a
nangnanawo kan nangasaba so chirin no Dyos, as kan aro saw rarayay
da a somidosidong dyira.

No Kapaysyay Da Pablo Kan Bernabe

36 Do nakapaypahabas danaw no araw, binata ni Pablo di Bernabe a
kāna, “Maypabidi ta pa do kāda idi a nangikasabaan ta so chirin ni Āpo
tan chiban taw kayayanaw no kakakteh ta saw a manganohed.”
37 Ki nakey si Bernabe, ki chakey na a pachirarayay da pas Juan a
mayngaran so Markos.
38 Ki chaskeh ni Pablo, as kan inpapati na a dyi da hapen. Ta no
chinaskeh na, ki iyaw nakakaro naw dyira do Pampilya do nakarahan a
dyi na tinongtong iyaw nachipaytarabako.‡
39 Do dawri, taywaraw nakapaydiman da. As dawa, naysyay sas
nangayan. Si Bernabe, inhap nas Markos, kan nachilogan sa do dibilaw
a nangay do Chipre.
40 As si Pablo, inhap nas Silas a rarayay na. As siraw nanganohed saw do
Antiokya, pinaydasal da sa a si Āpo Dyos mangaywan kan mangbindisyon
dyira do tabo a logar a kwanan da.
41 Do dawri, nangay sa do idiidi saw do Sirya kan do Silisya a napayit so
iglisya saw do dawri a logar.

16

No Kapachirayay Ni Timoteo Da Pablo Kan Silas

1 Tinongtong da Pablo kan Silas nangay do Derbe, as kan do Listra. Do
dawriw nakabayatan da si Timoteo a asa nanganohed daw. Iyaw nyaya
Timoteo, ki anak no asaw a nanganohed a Jodyo, as kan Griego āmang na.
2 As an maynamot do katawo ni Timoteo, ki masingpet. Sira tabo
nanganohedaw do Listra kan do Ikonyo, ki maynana maganay dāmag da
a maynamot dya.
3 Chakey ni Pablo a machirayay si Timoteo dyira. Ki maynamot ta
chapatak dan tabo tawotawo a no āmang ni Timoteo, ki Griego, kan
dadakay dabaw magkogit, inpakogit ni Pablo. Pinarin naw nyaya tan do
tabo ngayan da, ki mahwahok saw Jodyo saw.
4 Do nakabidibidi daw do kāda idi, inpakatoneng daw nagtotolagan daw
no apostolis saw kan siraw panglakayen da saw do Jerosalem a mapawnot
dyirad nanganohed saw a Dya-Jodyo.
5 Do dawri, naypaypayit kapanganohed dan iglisya saw, kan kararaw a
naypayparo sas bidang.

No Parmata Ni Pablo Do Troas

6 Do dawri, binidibidi da Pablo do intīro a probinsya a Prigya kan do
Galasya. Ki nangay saba do probinsya a Asya, ta binaywan no Ispirito
Santo a mangay sa a mangnanawo daw.
7 Do nakapakarapit daw do payisaw no probinsya naw do Misya,
naktokto daw mangay do probinsya a Bitinya, ki pinalobosan saba no
Ispirito ni Jesos.
8 Dawa, homnabas sad Misya, kan nagtaros sa a minosok do Troas.
9 Ki do kamahep naranaw, nagparmata si Pablo, kan naboya naw
tawowaw a taga Masedonya a naytēnek a nachikakaāsi dya. Binata na

‡ **15:38 15:38** Ara. 13:13

di Pablo a kāna, “Mangay ka pa dya do Masedonya, kan sidongan mo yamen!”

10 Maynamot ta komwan, napatakan namen* a tinawagan na yamen
no Dyos a dawriw ngayan namen a mangikasaba so Maganay a Dāmag
dyirad tawotawowaw daw. Dawa, nanyeng kami a nagrobwat a nangay
do Masedonya.

No Kapanganohed Ni Lydia

11 Sinpangan na, nagbila kami a yapod Troas, kan nagtaros kami a
nangay do Samotrasya, kan naginbirna kami daw. Do somaronwaw a
araw, tinongtong namen nagbila a nangay do Neapolis.
12 Do dawri, nanakey kami a kominwan do Pilipos a asa a masisita a
syodad do Masedonya. Iyaw nyaya, ki myan do sakop no Roma. Minyan
kami daw do papere a karaw.
13 Do Araw danaw no Kapaynaynahah, minohbot kami do gaganaw
no syodad, kan nangay kami do payisaw no oksong a bata da yanan
kono a paydaydasalan dan Jodyo. Ki do nakawara namenaw daw,
maynana mababakes naychipeh daw. Alit na, nachisarsarita kami dyira
a nangnanawo so Maganay a Dāmag.
14 Ki myan daw a nangadngey asaw a mabakes a myngaran so Lydia
a taga Tiatira a naglaklako so mangingina a laylay a akmay obi so kita.
Iya, ki asa managdaydayaw do Dyos. Ki do kayan naw a mangadngey
do innanawowaw ni Pablo a maynamot di Jesos, tinorohan no Dyos so
kapakaawat, kan inanohdan na.
15 Sinpangan na, nagpabonyag si Lydia kontodo siraw rarayay naw do
bahay na. Do nakatayoka daw, inawis na yamen do bahay na, kan inbahey
na a kāna, “An ibidang nyo a oyod kapanganohed kwaya di Āpo, mangay
kamo a omyan do bahay namen.” Do dawri, kinarwan naba yamen a
mandan nachangay kami do bahay na.

No Nakabahod Da Silas Kan Pablo Do Pilipos

16 Do asaw a karaw, do kayam namenaw a nangay do logaraw a pay-
daydasalan, nakabayat kamis balāsang a adipen a maganay a mamadto.
Pinarin naw komwan maynamot do panakabalin no asa marahet a ispirito
a omyan dya. Aro nakpeh na a kwarta a dyira da no āmo na saw a
maynamot do dawri a kapamadpadto na.
17 Do dawri, inonotan na yamen kāda Pablo, as kaingengengey na
sya a kāna, “Siraw nya tawo, ki tobotoboyen san Katotohosan a Dyos a
mangibahey dyinyos pakaisalakanan!”
18 Papira karaw a nāw na pinariparin nyaya nandad nakaoma danan
Pablo. Dawa, nagpoligos, as nakaibahey na sya do marahetaw a ispirito
a kāna, “Mandaran koymo do ngaran ni Āpo Jeso-Kristo a mohtot ka do
dawri a balāsang!” Ki nanyeng a minohtot.
19 Ki do nakadlaw daw syan āmo na saw no nawri a balāsang a abo
danaw panghanghapan da so kwarta, tiniliw da sa Pablo kan Silas, as
nakagoygoyod da sira a inyangay do salapen daw no totorayen da saw
do sintro.
20 Do nakaiparawat daw sira dyirad opisyal saw, inbahey da a kon da,
“Siraw nya, ki Jodyo sa, kan ririboken daw syodad taya.
21 Ta siraw dadakay a inanawo da, ki machikontraw do linteg ta, kan
maypāngo kawnot ta a Romano dyira?”

---

* **16:10 16:10** Iyaw “namen,” kānaya a naibahey, ki nairaman si Lokas a nangitolas so nyaya.

22 Do dawri, nachirapa saw tawotawo saw a nangagagay kan nachikontra
da Pablo kan Silas. Maynamot ta komwan, inpabahas dan opisyal saw
laylay daw da Pablo kan Silas, kan inpabāot da sa.
23 Ki do nakatayokaw no nakababaot da sira, kinolong da sad bahodan,
as kan inbilin da do maggwardyaw a bantayan na sa a maganay.
24 Do nakarawataw no magbanbantayaw so nyaya a bilin, ayket na,
pinosek na sad makatayrahemaw a kwarton bahodan, as nakalipit nas
kokod daw so kayo.
25 Ki do kakalo naranaw a abak no mahep, maydaydasal kan magkankan-
syon sa Pablo kan Silas so pagdaydayaw do Dyos. As siraw rarayay daw a
nabahod, ki nadngey da a tabo.
26 Sinpangan na, naychihat a myan mayit a gin-gined, kan nagoyogoyon
pondasyonaw no bahodanaw. Nyiknyinan a naywangan a tabo pantaw
saw no bahodan, kan naltat a tabo posas dan nabahod saw.
27 Ki do dawri, nabaringkwas magbanbantayaw do bahodanaw, kan
naboya na naywangan a tabo pantaw saw no bahodan. Do dawri, oltimo
nakabakel na, ta no myan do aktokto na, ki nayyayo sa tabo nabahodaw.
Dawa, inasot naw ispada naw a idiman so inawan na.
28 Ki inagayan Pablo, kan inbahey na a kāna, “Ranggasan mwabaw
inawan mwaya, ta ari kami a tabo dya!”
29 Do nakadngey naw so nawri, nanyeng a napahap so soho, as nakaalisto
na somindep a nangay do yanan daw da Pablo kan Silas, as nakapaydogod
na do salapen daw a mamirpir do kāmo na.
30 Sinpangan na, inihtot na sa do gaganaw no bahodan, as nakaiyahes na
sya dyira a kāna, “Inyom Āpo, āngo machita parinen ko tan maisalakan
ako?”
31 Ki binata da Pablo dya kon da, “Ngay! Manganohed kad Āpo Jesos,
kan maisalakan kamo a asa kapamilyaan.”
32 Do dawri, innanawo daw chirin ni Āpo Dyos dya kan sira tabo myanaw
do bahay na.
33 On, do dawri pa a oras do abak no mahep, inyangay no magbanban-
tayaw sa Pablo kan Silas do yananaw no ranom tan lablaban naw bigar
da saw. Katayoka na, insigīda nagpabonyag magbanbantayaw, as kan sira
tabo a asa kapamilyaan.
34 Sinpangan na, rinara na sa Pablo kan Silas do bahay na, as nakapakan
na sira. Rakoh nakasoyot da a tabo do dawri a bahay, ta nanganohed dana
sa asa a kapamilyaan di Jesos.
35 Do kamabekasanaw, nawara sa daw polis saw a tinoboy dan opisyalis
da saw no Romano, as inbilin dad magbanbantayaw do bahodanaw a kāna,
“Nonolay nyo na sa Pablo a mayam.”
36 Do dawri, iyaw magbanbantayaw do bahodanaw, ki nangay di Pablo,
as kan inbahey naw bilin daw dya a kāna, “Inbilin daw no opisyalis
namenaw a libri kamo na kan Silas a mayam. Dawa, mayam kamo na,
kan abo dana pakono pakaan-anwan nyo.”
37 Ki binata ni Pablo dyira a kāna, “Namna! Āngo ta inpabāot da yamen
do kārwan tawo a dyi da inyahes an āngo gatos namen? Nakabahod da pa
dyamen a aran Romano kami! Sichangori, ilīmed dawri yamen a pahtoten?
Ay, komwan aba ah! Maparin aba, an dya siraw opisyalisaw a mismo
mangay a mapahtot dyamen do dya!”
38 Maynamot do dawri a inbahey ni Pablo, yangay da inpadāmag no
polis saw dyirad opisyalis saw. Ki taywaraw nakabakel dan opisyalis saw

do nakadngey daw sya, naten danad kadāmag daw sya a Romano sa Pablo kan Silas.
39 Do dawri, inalistwan daw nangay a mismo do bahodanaw, as nakapachipakawan da dyira, as nakaihtot da sira. Do nakapakahtot daranaw, nachikakaāsi saw opisyalis saw da Pablo kan Silas a komaro sa insigīda do syodad daw.
40 Do kakaro daranaw da Pablo kan Silas do pamahodanaw, nangay sad bahay ni Lydia. Ki do nakaboya daw siras manganohedaw daw, ki nachisarsarita sa dyira, kan pinayit daw kapanganohed da. Sinpangan na, kinarwan daw nawri a syodad.

17

No Riribok Do Tesalonika

1 Do kakaro daw da Pablo kan Silas yapod Pilipos, homnabas sa do syodad saw a Ampipolis kan do Apolonya. Sinpangan na, nakarapit sad Tesalonika, as kan myan daw asaw a sinagoga dan Jodyo saw.
2 Do dawri, akmas dadakayaw ni Pablo, somindep sa do sinagogaw do Arawaw a Kapaynaynahah, as nachisarsarita kan nangnanawo dyirad naychipehaw daw maynamot do chirin no Dyos. Pinarin daw nyaya do tatdo a kalawas.
3 Inlawlawag ni Pablo, as kan pinaneknekan na a masisita malidyatan Kristo kan sinpangan na, magongar, as inbahey na pa a kāna, “Iyaw nya Jesos a inanawo ko dyinyo, ki iya si Kristo a Mesias.”
4 Do dawri, myan saw kadwan a Jodyo a nasalid do chirinaw ni Pablo kan nanganohed sa di Jesos. Nachirayay sa da Pablo kan Silas. Ki arwaro a adayo nanganohed di Jesos a yapo dyirad Dya-Jodyo a managdayaw do Dyos kontodo siraw matotohos saw so saad a mababakes.
5 Ki maynamot do dya naparin, nangimon saw Jodyowaw a dya nanganohed. Dawa, chinpeh da saw mahahakayaw a balyodong do kalkalsāda. Sinpangan na, pinaklaklal da sa no Jodyowaw tan mangagagay sa, as kan inrāman da pa saw kadwan saw a tawotawo do omdibon daw. Do dawri, namarin sa so rakoh a riribok do syodadaya. Sinpangan na, yangay da pinilit a sindep bahayaw ni Jason tan ihtot da sa do salapen saw no tawotawo. Ta no myan do aktokto da, ki ari sa Pablo kan Silas daw.
6 Ki maynamot ta nadongso da saba, iyaw akin bahayaw ginoygōyod da kan siraw kadwan saw a nanganohed, as nakaiyangay da sira do salapen daw no opisyalis saw do dawri a syodad. Ingengengey da a kon da, “Siraw nya tawotawo, ki namarin sas riribok do kāda logar a nangayan da. Changori, cha dana saya mangriribok dyaten,
7 as kan pinagdagos na san nya Jason. Sira tabo, ki kontraen daw linteg saw no impirador, ta batahen daw a myan matarek a āri a mayngaran so Jesos.”
8 Do nakadngey daw no tawotawowaw as kan siraw opisyalis saw so nya, nakamikamya saba.
9 Pinagmolta da sa Jason, as nakapalobos da sira a nayam.

No Kangay Da Pablo Kan Silas Do Berea

10 Do kasari naranaw, pinayam da san nanganohedaw sa Pablo kan Silas a mangay do syodad a Berea. Do nakapakarapit daw daw, nangay sa do sinagoga daw no Jodyo.
11 Ki siraw tawotawowaw do Berea, ki chadachadaw daw machinanawo kan siraw myanaw do Tesalonika, ta mapteptengan sa mangadngey so

inanawo daw da Pablo. Kararaw a nachinanawo sa so Masantwanaw a Tolas a chirin no Dyos tan matonngan da an oyod ibahebahey daw da Pablo mana engga.
12 Dawa, aro dyirad Jodyo saw nanganohed. As komwan pa dyirad dyaw
a Jodyo, ta aro Griego a mahahakay kan mababakes a matotohos so saad
iyaw nanganohed di Jesos.
13 Ki do nakatoneng daw syan Jodyowaw do Tesalonika a myan sa
Pablo kan Silas do Berea a mangasaba so chirin Āpo Dyos, yangay da sa
pinaskeskeh tawotawo saw, as nakariribok da sira.
14 Do dawri, nanyeng dan nanganohed saw a pinabosbos sa Pablo. Ki sa
Silas kan Timoteo, nabidin sa daw.
15 Ki siraw minrarayayaw di Pablo, nachangay sa nandad Atenas, as
nakapaybidi dad Berea, ta yangay da ibahey binilinaw ni Pablo a basta
miras sa Silas kan Timoteo, kan maybabalay saba.

Si Pablo Do Atenas

16 Do kayan naw ni Pablo a mangnanaya da Timoteo kan Silas do Atenas,
taywaraw kariribok na maynamot dyirad arwaw a didyosen a naboya na
do dawri a syodad.
17 Dawa, nangay do sinagoga daw a nachisarsarita kan nangnanawo
dyirad Jodyo saw, as kan siraw dyaw a Jodyo a nagdaydayaw do Dyos.
As aran do plasa, ki kararaw a nangay a nachisarsarita kan nangnanawo
dyirad nairanaw a myan a tawotawo.
18 Do dawri, myan sa daw mamaistro no Epikoreo kan Estoiko* a
nachidibati di Pablo. Inyahes no kadwan dyira a kon da, “Āngo isawsawat
no nawri a abos ādal a tawo?” Siraw kadwanaw, inbahey da a, “Akmayaw
matarek a didyosen ibahebahey naya.” Inbahey daw nya maynamot ta
innanawo ni Pablo Maganay a Dāmag a maynamot di Jesos kan iyaw
kapagongar.
19 Sinpangan na, inhap da si Pablo, as kan inyangay da do Areopago† a
kabayabayatan dan konsiho, as nakaibahey da sya dya a kon da, “Chakey
namenaya matonngan maynamot do bayowaya nanawo a inbahebahey
mo,
20 ata, maychiychirin kayas dyi namen pa nadngey. Ki chakey namenaya
matonngan chakey na batahen.”
21 Komwan binata da a maynamot ta dān da no taga Atenas saw kan
siraw bisītaw a omyan dyiraw mangibahebahey kan mangadngedngey so
bayo saw a nanawo. Ta abaw matarek a chabalay da, an dya nawri.
22 Do dawri, naytēnek si Pablo do kasalasalapan daw do mitingan daw do
Areopago, as nakaibahey na sya a kāna, “Inyo a tawotawo do dya Atenas!
Natonngan ko a taywara a rilihyoso kamo a magdayaw do didyosen nyo.
23 Ta do nakabidibidi kwaya do syodad nyowaya a nanyideb so yanan
saya a pagdaydayāwan nyo so didyosen nyo, ki nakaboya ako paw so
altar a nakaimarkaan akma syay a kana, ‘PANGIDATONAN DO DYOS A

* **17:18 17:18** No kapangtokto dan Epikoreo saw, ki abaw nangparswa so lobong, ta tod a myan. Batahen da pa a an madiman tawo, ki tod a abo pahad na. Dawa, no panggep no tawo, ki nāw na magragragsak kan tongpalen na sa tabo chakey no inawan naw. Aran siraw Estoiko saw, ki anohdan da a an madiman tawo, ki tod a nabo pahad naw. Ki batahen da a machita a tongpalen tawo myan do aktokto a dya penpenen no kaynyin no inawan mana karagsak a chakey no inawan na, ta iyaw no aktokto mangitoray so inawan. † **17:19 17:19** No chakey na batahen Areopago, ki iyaw “dēkey a tokon ni Areo,” iyaw dyos no gobat dan Griego saw.

DYI TA PA CHAPAPATAK.’ Iyaw nyaya daydayāwen nyo a Dyos a dyi nyo a chapapatak, iyaw ipakatoneng kwaya dyinyo sichangori.
24 Iyaw Dyos a namarswa so lobongaya kan no tabo a myan dya, ki iyaw
Āpo do hanyit kan do tana, as kan omyan aba do pagdaydayāwan saw a
pinarin tawo.
25 Machita nabaw kapagsirbi no tawo, ta aryoriw machita na? Aba,
basbāli a iyaw mismo a manoroh so anges kan byay, as kan tabo no
machita ta tan myan byay ta do hapotayan tana.
26 On, pinarswa ni Āpo Dyos asa tawo a nakayapwan tabo tawotawo do
tabo saw a nasyon. Pinayam sa no Dyos a nangay a minyan do intīrwaya
lobong, kan do sakbay paw a kaparswa nas lobong, inkeddeng narana an
dino logar dan nasnasyon kan kahay da a magtotoray.
27 On, pinarin naw komwan tan iyaw chichwasen dan tawotawo a aran
kapikapyasen daw rarahan a komwan dya. Rakoh kahahaw na sya a iyaw
machichwasan da, ta oyod aba mabawa si Āpo Dyos do kāda asa dyaten.
28 Akmas panyinyirin daw a kāna,

‘Iyaw nanoroh dyaten so byay, as kan iyaw mangaywan dyaten do
kokwanan ta kan kapaybibyay ta.’

“Mana akmas inbahey daw no rarayay nyo saw a magdandaniw a kāna,

‘Ta aran yaten, ki anak na yaten no Dyos.’

29 “Dawa, maynamot ta anak na yaten no Dyos, iktokto tawri a iyaw kadyos
na, ki machiyengay dyirad didyosen a balitok mana pirak mana bato a
pinotar dan tawotawo a yapod bokod da a kapangtokto? Ay, engga ah!
30 Ta do chimpo paw no dyi ta kapatakan so Dyos, ki ninonolay naw gatos
ta. Ki sichangori, bilinen naw kāda tawo do aran dino a logar a magbabāwi
sa,
31 ta inkeddeng naranaw arawaw a kaokom nas tabo tawotawo do
lobongaya. On, pinidi narana iyaw no malintegaw a mangokom, kan
tayokaw a nangpaneknek dyirad tabo tawotawo a iya danaw oyod a pinidi
na a maynamot do nakapagongar na sya.” Nyaw binata ni Pablo.

32 Do nakadngey daw so inbaheyaw ni Pablo maynamot do kapagongar
no tawo, chinamimyeng dan kadwan. Ki siraw kadwanaw, binata da a kon
da, “Chakey namen paya a pirwahen anchi a adngeyen.”

33 Do dawri, komnaro si Pablo do salapenaw no konsiho.
34 Ki myan saw kadwan a minonot dya, kan nanganohed sad Jesos. No
asa dyira, ki si Dionisyo a asa rarayay dan konsihalaw do dawri a syodad
kan si Damaris a asa mabakes, as kan myan pa saw kadwan a nanganohed.

18

Si Pablo Do Korinto

1 Katayokan nya, komnaros Pablo do Atenas, kan nangay do syodadaw
a Korinto.
2 Do dawri, nakaam-amo so asa Jodyo a nayanak do Ponto a mayngaran
so Akila, kan myan baket na a si Prisila. Kayayapo da pa do Italya
maynamot ta inbilin ni Impirador Claudyo a komaro tabo Jodyo saw do
Roma, iyaw kasisitaanaw a syodad dan Romano. Katayoka daw a nagam-
amo, nangay si Pablo a nagdagos do bahay da.
3 Ki maynamot ta machipariho tarabako ni Pablo dyira, minyan dyira a
nachipamarin so tolda.

4 Ki kāda Araw no Kapaynaynahah, nangay si Pablo a nachisarsarita
kan nangnanawo dyirad tawotawo do sinagoga daw tan ahwahoken na
saw Jodyowaw kan siraw Dya-Jodyo a manganohed di Jesos.
5 Ki do nakawara daw da Silas kan Timoteo a yapod Masedonya, nāw
danan Pablo a nangasaba kan nangpanpaneknek dyirad Jodyowaw a si
Jesos, ki iyaw Kristo a Mesias.
6 Ki do kakontra daw sya kan kapaychirin daw dya so marahet,
winakwak ni Pablo ahbekaw do laylay naw tan ipaboya na dyira a rebbeng
na pabaw mangikasaba dyira, sira danaw makatoneng, as nakaibahey na
sya dyira kāna, “Inyo danaw makatoneng a omsalap so pakadosaan nyo!
Yaken paba! Makayapos changori, mangay ako na a manginanawo dyirad
Dya-Jodyo.”
7 Ki do nakakaro naranaw dyira, nangay a minyan do bahay da Tikyo
Josto a asa Dya-Jodyo a nagdaydayaw so Dyos. Iyaw bahay daw, ki bīt no
sinagoga dan Jodyowaw.
8 Ki iyaw pangolwen daw do dawri a sinagoga a mayngaran so
Krispo, ki nanganohed sa asa kapamilyaan di Jesos. On, aro pa saw
nanganohed a taga Korinto do nakadngey daw so inkasabaw ni Pablo, as
kan nagpabonyag sa.
9 Do asaw a kahep, naychirin si Āpo di Pablo do asaw a tayēnep na, kan
inbahey na dya a kāna, “Mamo kaba mo Pablo. Maolimek kaba, basbāli a
nāw mwa maychirin, kan chaōma mwaba.
10 Maynamot ta myan ako dyimo, aba polos tawo a omranggas dyimo, ta
aro pa saw tawo ko do dya syodad a makey a manganohed.”
11 Do dawri, minyan daw si Pablo so asa katawen kan godwa a
nangnanawo so chirin no Dyos dyira.
12 Do nakapayparinaw ni Galyon a gobirnador do probinsya a Akaya,
nagtotolag saw Jodyowaw a dya nanganohed, kan nasa sa nangtiliw di
Pablo, as kan inyangay dad pangokomanaw.
13 Do dawri, indarom das Pablo a kon da, “Ahwahoken naw tawotawo
saw a magdayaw do matatarek a kapagdayaw do Dyos, as kan iyaw nyaya
a kapagdayaw da, ki maikontra do linteg.”
14 Ki do kaisiknanaw ni Pablo so mangikalintegan so inawan na,
naychirin si Galyon dyirad nangidaromaw sya a kāna, “Magringgor kamo
aba, inyo a Jodyo! An myan masisita kāso nyo a maynamot do madi mana
marahet a kaparin, syimpri myan rebbeng ko a omadngey dyinyo.
15 Ki an nawriw paydidimanan nyo chirin saya, ngarangaran, kan bokod
nyo a linteg, inyo danaw mapaysonong sya. Taywaran mangokom ako siras
sinsinanaya? Pi!”
16 Do dawri, pinahbot na sad pangokomanaw.
17 Maynamot ta komwan inkeddeng ni Galyon, tiniliw dan Griego saw si
Sostenes* iyaw no pangolwaw do sinagoga dan Jodyo, as nakabaot da syad
salapenaw no pangokoman. Ki ninonolay san Galyon.

Si Pablo Do Antiokya

18 Katayokan nya, nahay pa minyan si Pablo dyira do Korinto. Sinpangan
na, do nakakaro naw dyirad kakaktehaw daw a nanganohed do kasabat
naw do Sirya, nachangay sa Prisila kan Akila. Nayam sa nanma do idi
a Senkrea, ta do dawriw nagpondwan biray saw. Ki do sakbayaw no

* **18:17 18:17** Si Sostenes, ki iyaw tadi ni Krispo a nayparin a pangolo do dawri a sinagoga (18:8). Do dyaya a chimpo, ki manganohed aba di Jesos, ki chapatak taba an iya danaw no mapategaw a rarayay ni Pablo do 1 Kor. 1:1.

nakapagbila da, napagogod si Pablo tan ipaboya na a natongpal danaw kari naw do Dyos.
19 Nagbila sa a kominwan do Epeso, kan do nakapakaraya daw daw,
nachisyay si Pablo da Prisila kan Akila, as nakangay na a somindep do
sinagoga daw a nachisarita kan nangnanawo dyirad Jodyo saw.
20 Ki do kaiyahes daw no kadwan saw daw a omyan pa si Pablo dyira,
ki naskeh.
21 Do kayam naranaw, binata na dyira a kāna, “Maybidi akonchi an
ipalōbos no Dyos.” Sinpangan na, nagbila dana a komnaro a yapod Epeso.
22 Sinpangan na, do nakapakaraya naranaw do Sesarea, somnonget si
Pablo, as nakangay na nangkomosta so iglisyaw do Jerosalem. Katayoka
na, minosok a nangay do Antiokya do Sirya.
23 Do nakayan naw daw so dēkey a chimpo, komnaro si Pablo do
Antiokya do Sirya, as nakabidibidi na do intīro a probinsya a Galasya kan
do Prigya a napayit so kapanganohed dan nanganohedaw do dawri sa a
probinsya.

Si Apolos Do Epeso

24 Do dawri, myan asa Jodyo a taga Alehandria do Egipto a mayngaran
so Apolos, kan nangay a minyan do Epeso. Iyaw nya tawo, ki asa masirib
a mangnanawo, as kan aro chapatak na maynamot do Masantwan a Tolas.
25 Oyod a nachinanawo a maganay a maynamot di Āpo Jesos, ki no
nandan no natonngan na, ki iyaw innanawowaw ni Juan a Mamonyag.
Ki aran komwan, alit na chinagaget na innanawo maynamot di Jesos, kan
tabo a inbahey na, ki oyod.
26 Sinpangan na, insiknan naw sitotored a naychirin do sinagoga do
Epeso. Ki do nakadngey daw sya da Prisila kan Akila, inawis da do bahay
da, as nakailawlawag da sya dya so kōrangaw a chapatak na a maynamot
di Jesos kan iyaw rarahanaw a mangay do hanyit.
27 Sinpangan na, do kaplanwaw ni Apolos so mangay do probinsya a
Akaya, inahwahok dan nanganohed saw do Epeso, as kan sinidongan da
maynamot do nakapaytolas da dyirad kakaktehaw do Akaya tan rawaten
danchi daw. Ki do nakapakarapit naw daw, rakoh naisidong na dyirad
nanganohed saw di Jesos maynamot do parabor no Dyos,
28 as kan mayit do kapachidibati na dyirad Jodyo saw do salapen dan
aro a tawo, kan inābak na sa do nakapangipaneknek naw dyira a yapo do
Masantwan a Tolas a si Jesos, ki si Kristo.

19

Si Pablo Do Epeso

1 Do kayan na paw ni Apolos do Korinto, nanakey si Pablo a yapo do
Galasya kan Prigya. Sinpangan na, nawara do Epeso, kan nadongso na
saw kadwanaw a nanganohed.
2 Inyahahes ni Pablo dyira a kāna, “Do nakapanganohed nyowaw,
rinawat nyowriw Ispirito Santo a nangay dyinyo?”
Ki binata da dya a kon da, “Enggaw, ta ari namen paw a dya nadngeyan
a maynamot do Ispirito Santo.”
3 Dawa, pinirwa a inyahes ni Pablo dyira a kāna, “Na, an komwan, āngo
naawātan nyo do nakapagbonyag nyo?”
Ki inatbay da a kon da, “Na, akmas innanawowaw ni Juan a Mamonyag.”

4 Binata ni Pablo a kāna, “On, iyaw kapamonyagaw ni Juan, ki machitaw
tawotawo a magbabāwi do gatogatos da tan magpabonyag sa. Inbahey pa
ni Juan a machita daw manganohed di Jesos a iyaw somaronwaw dya.”
5 Do nakadngey daw so nyaya, minirwa sa nagpabonyag a tabo tan
maipaboya a si Jesos danaw Āpo da.
6 Do nakapalapawaw ni Pablo so tanoro na do oho da, ki nangay dyiraw
Ispirito Santo a somindep. Do dawri, nanyeng sa naychirin so matatarek
a kapaychirin a dyi da nachinanawowan, kan inbahey daw inpaichirinaw
dyira no Dyos.
7 No bidang da, ki ari ngataw asa poho kan dadwa a mahakay.
8 Sinpangan na, do irahem no tatdo a kabohan, no pirmi a pinariparin ni
Pablo, ki nangangay a somindep do sinagoga do Arawaw a Kapaynaynahah
da, as kan sitotored a nachisarsarita kan nangnanawo dyirad nakpeh
saw daw a maynamot do pagtorayan no Dyos. Pinarin naw komwan tan
ahwahoken na sa a manganohed di Jesos.
9 Ki myan saw kadwan a Jodyo dyira a taywara maskeh a manganohed.
Pinachimadekeyan da do salapen daw no aro a tawo iyaw no ka-
panganohed a maynamot do kaisalakānanaw a myan di Jesos. Dawa,
komnaro si Pablo kan siraw nanganohed saw do dawri a sinagoga, as kan
nangay sa do pangnanawowanaw ni Tirano. Dawri a yanan tinongtongan
ni Pablo so nangnanawo dyirad kararaw.
10 Nāw ni Pablo a nangnanawo a nandad katayokaw no dadwa katawen.
Dawa, siraba lang tawotawo do Epeso nakadngey so chirin ni Āpo Dyos a
maynamot di Jesos, an dya tabo a tawotawo a Jodyo kan Dya-Jodyo a myan
do probinsyaw do Asya.

Siraw Papito A Anak Ni Skeba

11 Namariparin si Āpo Dyos so makaskasdaaw a milagro a maynamot do
kaos-osar nas Pablo.
12 Ta aran siraw panyo mana siraw laylay na saw a inosar na, an iyangay
da dyirad maganyit saw, ki mapyan sa. Komwan dyirad tawotawo saw a
intorayan marahet a ispirito, ki napaksyat saw marahetaw a ispirito dyira.
13 Ki do dawri a logar, myan saw Jodyo a minidibidi a mapaksyat so
marahet saya a ispirito, kan pinadpadas da a osaren iyaw ngaranaw ni
Āpo Jesos dyirad intorayanaw no marahet a ispirito. Binatabata da a kon
da, “Maynamot do panakabalin no ngaranaw ni Jesos a ikasaba ni Pablo,
ibilin namen a komaro ka daw.”
14 Siraw papitwaw a anak ni Skeba a asa matohos a padi dan Jodyowaw
do dawri a chimpo, ki siraw namariparin so nyaya.
15 Sinpangan na, do asaw a karaw, inatbay sa no marahetaw a ispirito a
kāna, “Chapatak kos Jesos kan chapatak kos Pablo, ki sino kamo?”
16 Sinpangan na, iyaw mahakayaw a niyanan no marahetaw a ispirito,
linagto na sa, as kan palalo nakaranggas na sira nandad nakaābak da. Do
dawri, nayyayo sa a minohbot do bahayaw a silalābos kan nabigabigaran.
17 Nagwaras nya dāmag do tabo tawotawo do Epeso, dyirad Jodyowaw
kan siraw dyaw a Jodyo. Palalo nakamo da maynamot do dya naparin,
kan rakoh iyaw kaidaydāyaw das ngaran ni Jesos.
18 Do dawri, aro saw nanganohed di Jesos a nakapaytaytaha a marahet
saw kaparin daw. Dawa, inpodno da sa do salapen dan tawotawo saw a
nanganohed di Jesos.
19 Aro dyirad nanganohed saw a mangos-osar pa so taptāpal kan an-
ānyib, nangari so kapangorasyon daw, kan inakpeh da saw libro da saw a

pangorasyon, as nakasosoh da sira tabo do salapen dan tawotawo saw. Do nakabidang daw so balor no libro saw, ki nasorok a dadima poho a ribo do kwarta da.
20 Maynamot do dyaya napariparin, naypaypayit kapanganohed dan tawotawo, as kan naypalisto nakapagwaras no chirin ni Āpo Dyos.

No Kariribok Da Do Epeso

21 Do nakatayoka daw no nya naparin, maynamot do sidong no Ispirito Santo, inkeddeng ni Pablo mayam do probinsya a Masedonya kan do Akaya sakbay no kapaybidi na do Jerosalem. Binata na pa a kāna, “Katayoka kwa mangay do Jerosalem, ki machita yangay ko pa a chiban do Roma.”
22 Do dawri, pinanma na saw dadwaw a kasidong na a sa Timoteo kan Erasto a mangay do Masedonya. As iya, ki minyan pas dēkey do probinsyaw do Asya.
23 Do dawri a chimpo, myan makamwamomo a riribok do Epeso maynamot do kapanganohed a maynamot do kaisalakānanaw a myan di Jesos.
24 Myan asa tawo daw a mayngaran so Demetrio a manyichipo so pirak a sinan timplo sa no didyosen daw a mabakes a si Artemis. Maynamot do dya paytarabakwan na kan siraw tangtangdanan na saw, aro nahap da kwarta.
25 No pinarin ni Demetrio, ki chinpeh na saw naytarabakwaw do dawri kontodo siraw kapayngay naw a manyichipo, as nakaibahey na sya dyira a kāna, “Chiban nyo, iyaw nyaya tarabako taw pagbaknangan ta.
26 Ki naboya nyo kan nadngey nyo si Pablo a nangibahebahey a dyi kono a dyos saw parinen taya. Aro danayaw napawnot na do dya Epeso kan do aran dino do Asyaya.
27 Aysa! An nonolay ta komwan, parahten danchin tawotawo iyaw nya tarabako a kabyayan ta, kan apabanchiw makey a gomātang so pariparinen taya. As iyaw timplowaw no mabīleg a dyos a si Artemis, ki apabanchiw sinpaspangan na. An komwan, mararayaw anchiw kadyos na, iyaw daydayāwen no kārwan tawotawo do intīrwaya probinsya Asya kan do intīrwaya lobong.”
28 Ki do nakadngey daw so nya, taywaraw nakapakasoli da. Inyagagay da a kon da, “Mabīleg si Artemis a dyos ta do dya Epeso!”
29 Do dyaya naparin, komnayamkam riribok do intīro a Epeso. Tiniliw da saw rarayayaw ni Pablo a magbibyahi a sa Gayo kan Aristarko a taga Masedonya. Nasa saw tawotawowaw a minpalapalang sira, kan inyangay da sa do pagboyboyaanaw.
30 Chakey ni Pablo mangay do salapen daw no tawotawo, ki pinalobosan daban nanganohedaw.
31 Myan saw totorayen do dawri a probinsya a sit ni Pablo, kan myan tinoboy da a nachikakaāsi dya a dyi na ipostaw byay na do kaipaboya na so inawan na do pagboyboyaanaw.
32 Ki naypaypataywaraw kariribok dan naychipehaw a tawotawo maynamot do katatarekaw no iyagagay da, as kan kārwan na pa dyiraw dya makapatak an āngo ta myan sa daw.
33 Ki maynamot ta komwan, pinaytēnek no Jodyowaw do salapen daw no tawotawo asaw a rarayay da a si Alehandro tan ilawlawag na dyiraw nya riribok a dya yapo dyirad Jodyo saw. Do dawri, naytēnek si Alehandro, kan sininyasan na saw tawotawowaw tan magolimek sa.

34 Ki do nakatoneng dan tawotawo saw a si Alehandro, ki asa Jodyo,
nasa sa nangiyagagay so nya nandad dadwa kaoras a kon da, “Mabīleg si
Artemis a dyos ta do dya Epeso!”
35 Ki do kapanawdyan naranaw, napagolimek sa no sikritaryowaw do
dawri a syodad, kan naychirin dyira a kāna, “Inyo a kapayngay ko a
tawotawo a taga Epeso, taywaran dya chapatak no aran sino a tawo a
yaten do dyaya syodad no Epeso, ki yaten mangapkapya so timplowaw ni
mabīleg a Artemis kan iyaw masantwanaw a bato a akmas ladawan naw
a nasday a yapod hanyit do kaychowa pa?
36 Aryoriw komontra so nya? Aba! Dawa, magolimek ta, kan malisto
taba komohat a dyi ta pa manma iktokto.
37 Inyangay nyo saya dyaw nya mahahakay a aran abo tinakaw da yapod
timplo ta mana inchirin da maikontra do dyos ta.
38 An myan kāso da Demetrio kan siraw rarayay naw a kontra do aran
sino, myan saw naikeddeng a araw a kapanyiwang no pangokoman, kan
myan saw magtorayaw daw a mangokom. Dawri pakono pagdaroman da
ah.
39 Ki an myan paw machita nyo a pagsasaritaan, nayahen nyo do
kasalasalapan konsihalis,
40 ta ari akwaya mabakel maynamot do riribokaya naparin sicharaw.
Ta an mapatakan da no gobyirno do Roma, aysa, pagatosen da yaten a
machikontra do linteg da, kan abaw pambar ta.”
41 Do nakabata naw so nya, pinayam na saw tawotawo saw.

20

Iyaw Somaronwaw A Kangay Ni Pablo Do Masedonya Kan Gresya

1 Do nakatayoka danaw no riribok, inpakpeh sa ni Pablo nganohed
saw daw tan ahwahoken na sa do kapanganohed da. Katayoka na,
nagpakada kan nayam a nangay do probinsya a Masedonya.
2 Ki do nakapakarapit naw daw, pinayit naw kapanganohed dan
nganohed saw daw do kāda idi a nahabasan na, as nakangay na do
Akaya a mayngaran so Gresya.
3 Do dawri, minyan sa Pablo do Gresya so tatdo a kabohan. Sinpangan na,
nagsagsagāna a magbila a maybidi do Sirya, ki natonngan na a nagtotolag
saw Jodyowaw a mangdiman sya. Dawa, matarek danaw nayaman na, kan
pinanmanma naranaw naybidi do Masedonya.
4 Do dawri, nachirayay di Pablo sa Sopatro a anak ni Pirro a taga Berea.
Myan pa sa Aristarko kan Segondo a taga Tesalonika, kan si Gayo a taga
Derbe, kan si Timoteo,* as kan sa Tikiko kan si Tropimo a yapod probinsya
no Asya.
5 Siraw nyaya a rarayay namen, ki nanma dana sa a nangay a
nangnanaya dyamen do Troas.
6 Do katayokaw no Pista no Tinapay a Abos Yapo, nagbila kami kāda
Pablo a yapod Pilipos a nangay do Troas, ki dadima karaw namen a
nagbyahi. Do nakapakarapit namen danaw do Troas, nachichwasan
namen rarayay namen saw a nangnanaya daw. Minyan kami daw so
makalawas.

No Nanawdyi A Kangay Ni Pablo Do Troas

7 Do ahepaw no dāmwaw a araw no lawas, nakpekpeh kami kan
siraw nganohedaw di Jesos do Troas tan mahahanghang kami kan

* **20:4 20:4** Si Timoteo, ki taga Listra. Ara. 16:1

magkomonyon a pakanaknakman namen so nakadimanaw ni Jesos. Katayoka no nawri, nachisarsarita kan nangnanawo si Pablo, kan tinongtong na nandad kaābak no mahep maynamot ta komaro danad kamabekasanaw.
8 Myan aro a soho do nakakpehan namenaw do mamantohosaw a kwarto.
9 Do dawri, myan asa baro a mayngaran so Eutiko a naydisna do bintanaw. Do kahay danaw ni Pablo a nachisarsarita kan nangnanawo, nadoho kan naynepdep. Do dawri, nasday do ibaba a yapo do chatatdo naw a kadsaaran no bahay. Do kangay daw a minhap si Eutiko, ki nadiman dana.
10 Ki nanyeng a gominchin si Pablo, as nakakepkep na sya. Do dawri, minirwa nabyay nadimanaw. Binata ni Pablo dyira a kāna, “Mabakel kamo aba, ta nabyay.”
11 Sinpangan na, naybidi si Pablo do mamantohosaw a kwarto. Do dawri, inakchikchid naw tinapayaw, as nakakan namen sya. Do nakatayokaw no nawri, nāw namen dana nagsasarita nandad kamabekasanaw. Sinpangan na, kinarwan namen dana sa.
12 As iyaw nasdayaw a baro, ki insabat da. Rakoh nakasoyot da, ta minirwa nabyay.

No Kangay Da Pablo Do Mileto A Yapod Troas

13 Yamen a rarayay ni Pablo, ki nagbila kami a domnipet do Asson a dawriw nanyibahan namen si Pablo, ta nyaw tolag namen a manma dana manakey a mangay do Asson.
14 As do nakapaybabayat namenaw do Asson, inlogan namen, as nakakwan namen danad Militene.
15 Do somaronwaw a araw, tinongtong namen nagbila a somnibah do Chio. As do chatatdo naranaw a araw, nakarapit kamid Samos. As do chapat naranaw a karaw, nakarapit kamid Mileto.
16 Do dawri, inranta ni Pablo a dyi dana somibah do Epeso tan dya mabalabalay do probinsyaw do Asya, ta chakalo naw mangay do Jerosalem tan, an maparin, adasen naw pista daw no Jodyo do arawaw no Pentekostes.

No Kapagpakada Ni Pablo Dyirad Taga Epeso

17 Do kayan namenaw do Mileto, inpatawag san Pablo panglakayenaw do Epeso.
18 Do nakawara daw, binata na dyira a kāna, “Chapatak nyo a mismo iyaw kabibyay ko do kayan ko dyinyo a yapod kadāmo paw no nakangay ko do probinsya a Asya,
19 ta nāw na nagsirbi ako a managtongpal di Āpo Jesos a sipapakombaba, kan naytetedted iyaw hō ko a maynamot do katwan oho no Jodyo saw daw. On, inpasnek ko a aran aro a lidyat napadasan ko maynamot do kaplano daw so byay ko no Jodyo saw.
20 Chapatak nyo pa a insinyat kwabaw aran āngo a makasidong dyinyo yapod kapangasaba ko kan kapangnanawo ko dyinyo do salapen kārwan tawotawo kan do bahabahay nyo.
21 Pinaneknekan ko pa dyirad Jodyowaw kan siraw Dya-Jodyo a machita da tadyichokodan gatogatos da a maybidi do Dyos kan manganohed sa di Āpo Jesos.
22 “Changori, maynamot ta pawnonoten na yaken Ispirito Santo, mangay ako do Jerosalem a aran dyi ko a chapatak maparin dyaken daw.

23 No lang chapatak ko, binalaāgan na yaken no Ispirito Santo a do kāda
syodad a kwanan ko, myan anchiw kabahod kan kalidyatan ko.
24 Ki baywan kwabaw byay ko. Basta ipatongpal ko tarabako kwaya a
intoroh ni Āpo Jesos a iyaw kaibahebahey kwayad tawotawo so Maganay
a Dāmag a maynamot do parabor no Dyos.
25 “Ki sichangori, natonngan ko a inyo a tabo a pangikasaban ko
maynamot do pagaryan no Dyos, mayboboya ta pabanchi.
26 Dawa, sicharaw do salapen Āpo Dyos, paybibidi ko a ibahey dyinyo a
an myan dyinyo dya maisalakan, ki gatos ko paba.
27 On, ta abaw intayo ko a dyi ko a inbahebahey dyinyo a maynamot do
panggep no Dyos. On, inpasnek ko nangnanawo dyinyo so tabo.
28 Maynamot do dyaya, ballaāgan koynyo a siaannad kamo a man-
gaywan so bokod nyo a kapanganohed kan aran siraw tawowaw a
nanganohed a intalek dyinyo no Ispirito Santo! On, rebbeng nyo a
ipangōlwan a sipapasnek siraw tawotawo saya no Dyos a linibri na a
maynamot do nakadiman mismo a Anak na, ta akma saw karniro a
machita a myan mangaywan dyira.
29 Chapatak ko a anchan komaro ako, mangay sanchi dyinyo mabayataw
saw a mamaistro a mangkosokoso so kapanganohed nyo. Akmas sas
mararanggas saw a bolaw a chito a koman so karniro. On, chāsi
dabanchinyo, ta rarayawen danchiw kapanganohed nyo kan no ka-
panganohed dan tawotawo a inaywanan nyo.
30 Myan pa sanchiw maybayabayataw a yapo dyinyo a mismo, kan
pawawen danchiw kadwan dyinyo a manganohed tan monot sa dyira.
31 Dawa, siaannad kamo! Naknakmen nyo a do irahem no tatdo a
katawen do kayan ko dyinyo, ki maraw kan mahep inpasnek ko kananawo
ko dyinyo a tabo, kan naypipira naychahesday iyaw hō ko a maynamot do
kadaw ko dyinyo.
32 “Sichangori, italek ko naynyo do aywan ni Āpo Dyos kan iyaw chirin
na a mangibahey so parabor na, ta mabīleg chirin na a mapayit so
kapanganohed nyo. As an nāw nyo do kapanganohed nyo, rawaten
nyonchiw bindisyon saw no Dyos a inkari na dyirad tabo tawotawo na
a manganohed dya.
33 An yaken, ki polos a dyi ako a nangdakdaw do aran sino dyinyo so
kwarta, balitok, mana laylay.
34 Chapatak nyo a mismo a inkāro kwa tabo machita namen kan siraw
rarayay kwaw.
35 Nāw ko a inpaboyaw kapasnek do tabo kapaytarabako ko tan myan
pagmididan nyo a machita somidong ta dyirad makakapsot, mapobri, kan
maganyit saw, as kan kanakmen taw mismwaw a inbahey ni Āpo Jesos a
kāna, ‘Magasgasat manoroh kan mangrawataw.’ ”
36 Do nakabataw a tabo syay ni Pablo, naydogod sa tabo a naydasal.
37 Tinanyisan da a kinepkep kan dinadek do kapagpakada naranaw.
38 Ki taywara chinaliday daw kabata naw sya a dyi darana maboya.
Sinpangan na, nachirayay sa a nangay a nangparobwat sya do birayaw.

21

No Kangay Ni Pablo Do Jerosalem

1 Katayoka namenaw a nagpakada dyirad panglakayenaw a taga Epeso,
nagbila kami a nagtaros a nangay do Koos. Do somaronwaw a araw,

narapit namen do Rodas, as kan nakaraya kami do Patara do probinsya Lisya.
2 Do dawri, myan matarek a biray a magrobwat a mamtang do probinsya a Penisya. Dawa, nachilogan kami a komnaro do Patara.
3 Sinpangan na, homnabas kami do porwaw a mayngaran so Chipre, as nakatongtong namen a nagbila do abagātanaw a nandad nakapakarapit namen do probinsyaw a Sirya. Do dawri, nakaraya kamid syodadaw no Tiro, ta dawriw pagdiskargaan birayaw.
4 Do kayan namenaw daw, nachichwasan namen sa daw manganohedaw, kan minyan kami dyira so makalawas. Ki maynamot do nakaipakatoneng no Ispirito Santo dyirad nanganohedaw a malidyatan anchi si Pablo, naybibidi da inbahey dya a dyi na tongtongen mangay do Jerosalem.
5 Do kakaro namenaw daw, yangay da yamen a pinarobwatan no tabo saw a nanganohed kontodo pamilya da, kan nachirayay sa nandad nakahtot namen do syodadaw. Do nakapakarapit namenaw do payisaw no kanayan, naydogod kami a tabo a naydasal.
6 Sinpangan na, nagpakadaw katakatayisa dyamen, as nakasisyay namen dana. Somnakay kami na do birayaw, as siraw manganohed saw daw, ki somnabat dana sad bahabahay da.
7 Do nakayapo namenaw do Tiro, nagpondo kamid Tolemayda. Sinpangan na, nakaraya kami daw, kan nangay namen sa pinasyar manganohed saw di Jesos. Minyan kami daw so asa karaw.
8 Do kamabekasanaw, naglogan kami a nangay do Sesarea. As do nakapakarapit namenaw daw, nakaraya kami. Nangay kami a minyan do bahay ni Pilipi iyaw asaw a mangasaba so chirin Āpo Dyos kan asaw dyirad papito a napidi do Jerosalem a mangiwaras so rasyon.*
9 Do dawri, myan saw apat a babbalāsang ni Pilipi, as kan propīta sa tabo, ta mangipakatoneng sa so inpakatonengaw no Ispirito Santo dyira.
10 Ki do kayan namenaw daw so papere a karaw, myan asa propīta a minosok a yapod Jodya a mayngaran so Agabo.
11 Naypasngen do yanan namenaw, as nakahap nas sintorongaw ni Pablo, as nakabedbed nas bokod naw a tanoro kan kokod. Sinpangan na, binata nad Pablo a kāna, “Nyaw inbahey no Ispirito Santo a kāna, ‘Komwan anchiw kaipabedbed das akin dyiraw so nya sintorong no Jodyo saw do Jerosalem, as kaiparawat danchi sya dyirad Dya-Jodyo.’ ”
12 Do nakadngey namenaw so nyaya, nāsa kami kan siraw tawotawowaw daw a nachikakaāsi di Pablo a dyi dana mangay do Jerosalem.
13 Ki inatbay na yamen Pablo a kāna, “Namna! Āngo tanyisan nyo dyaken, kan āngo ta paglidayan nyo yaken? Rarayawen nyoriw panggep ko ah? Chapatak nyo abawri a sisasagāna ko a mabahod a aran madiman ako do Jerosalem maynamot do kapanganohed ko di Āpo Jesos?”
14 Ki do dyi namenaw a kapenpenan sya, ninonolay namen dana. Nya danaw naibahey namen a, “Maparin pakono chakey no Dyos.”
15 Katayokan nawri, nagrobwat kami, as nakapanakey namen a nangay do Jerosalem.
16 Ki myan saw manganohed a taga Sesarea a nachangay dyamen, kan inyangay da yamen a pinaysan do bahay ni Manason a nahay dana nanganohed a taga Chipre.

No Kapagpasyar Ni Pablo Di Santiago

* **21:8 21:8** Ara. 6:5

17 Do nakapakarapit namenaw do Jerosalem, nasoyot saw
manganohedaw a nangrawat dyamen.
18 Ki do kamabekasanaw, nachangay kami kāda Pablo a minchideb si
Santiago. Do dawri, myan sa daw tabo panglakayenaw no manganohed.
19 Do nakatayokaw ni Pablo a napādyos dyira, inbahey na tabo
pinarinaw no Dyos dyirad Dya-Jodyo a maynamot do nakananawo naw
dyira.
20 Do nakadngey daw so binataw ni Pablo, indaydāyaw das Āpo Dyos.
Ki aran komwan, masa sa a nangibahey di Pablo a kon da, “Imom Kakteh,
chapatak mo nya a rinibo saw Jodyo a nanganohed di Jesos, ki alit na
mapasnek sa magtongpal so Linteg ni Moyses.
21 Nadamag da kono a innanawo mo dyirad tabo Jodyo saw a naychawpit
a minyan dyirad tanan Dya-Jodyo a tomadyichokod sa do Lintegaw ni
Moyses, as kan inbahey mo kono dyira a dyi da kogiten anak da saw mana
mononot do dadakay daw no Jodyo.
22 Changori, āngo parinen ta tan matonngan da a dya oyod dāmag daya
dyimo? Ay, syirto a mapatakan danchi a nawara ka na dya.
23 Dawa, parinen mo pakono ibahey namenaya dyimo. Sichangori, myan
dyamen apat a mahahakay a nagkari.
24 Machirayay ka dyira a mangay do Timplowaw, kan machigedan ka
dyira a omparin so dadakay taw tan maibidang kamo a madalos do
salapen no Linteg. Bayādan mo gastos no pangidātonaw a machita da
tan makapagogod sa do padyaw a pangipaboyan so nakatongpal das kari
da. Tan komwan, mapatakan danchi no tawotawo a dya oyod dāmag daya
maynamot dyimo, kan tan batahen da a myan ka pa maybibyay do Linteg
ni Moyses.
25 Ki an maynamot dyirad Dya-Jodyo, nachiraman saba do dyaya. Siraw
nya lang inbilin namen dyira akmas intolas namenaw dyira a dyi sa koman
siras naiyātangaw do didyosen, as dyi sa mitchan so raya mana siraw
dya napayraraya a binyay, as kan pachibawan daw kapaychakatekateh a
machoknod.”†
26 Do somaronwaw a araw, nachigedan si Pablo dyirad apat saw a
mahahakay a omparin so dadakayaw no Jodyo a kapakadalos. Sinpangan
na, somindep si Pablo do Timplo, as nakaibahey na sya do padyaw a papito
a araw pahabasen dan apat saw mandad katayoka no kapakadalos da
sakbay a mangidāton katakatayisa dyira.

No Katiliw Da Si Pablo

27 Do kakalo naranaw a makahabas no papito a karaw, myan saw Jodyo
a yapod probinsya a Asya a nakaboyas Pablo do Timplo. Sinpangan na,
pinaklaklal da saw tawotawowaw daw tan tiliwen das Pablo.
28 Do dawri, inyagagay da a kon da, “Inyo a kapayngay ta a kapotōtan ni
Israel, may kamo a somidong dyamen, ta cha dyaw tawowaw a midibidi do
kāda logar a mangnanawos tabo a tawotawo a abos sinpaspangan dadakay
ta a Jodyo! Masaw a kontraen na paw Linteg ni Moyses as kan aran nyaya
Timplo. Chiban nyo sichangori an dya linaposan naw Timplo taya do
nakapasdep naw siras kadwan saw a Dya-Jodyo do irahem.”‡
29 Nyaw inbahey da maynamot ta naboya das Pablo do Jerosalem a myan
kinayrayay na asa Dya-Jodyo a yapod Epeso a mayngaran so Tropimo. No
myan do aktokto da, ki inisdep nad Timplo.

† **21:25 21:25** Ara. 15:23-29 ‡ **21:28 21:28** Baywan no linteg an somdep siraw Dya-Jodyo do irahem no Timplo daw, ta sigon do linteg da, an myan Dya-Jodyo a somdep daw, ki dimanen da.

30 Maynamot do dawri a naparin, myan riribok do intīrwaw a syodad,
as kan naychapayapayayo saw tawotawowaw a nangay do yananaw ni
Pablo, as nakapalapalang da sya inihtot do Timplowaw, as nakaisigida da
napaneb so Timplowaw.
31 Do kaisibar daranaw sya a dimanen, myan naibahey do komander daw
no soldado a taga Roma a myan rakoh a riribok da do intīro a Jerosalem.
32 Do nakadngey naw so naipadamagaw, nyeng na sa tinawagan
kakapitanaw no asa gasot a soldado kan siraw soldado daw. Inalistwan
daw nayyayo a nangay do yanan daw no tawotawo saw. Ki do nakaboya
daw syan tawotawowaw so komanderaw kan siraw bōyot na saw a
soldado, nyeng da sinardengan a binaōtan si Pablo.
33 Sinpangan na, naypasngen si komander di Pablo tan ipatiliw na, as kan
inbilin na a posasan das dadwa. Katayokaw no nyaya, inyahes na dyirad
tawotawowaw a kāna, “Sino nyaya tawo? Āngo pinarin na ta dawa?”
34 Ki natatarek sa so inyagagay. Ki maynamot do taywaraw a kakosokoso
kan karinggor no tawotawo, natonngan aba no komanderaw oyod a
nakayapwan nya riribok. Dawa, inbilin na yangay das Pablo do kampo
daw no soldado.
35 Do nakapakarapit daw do ayranaw, napilitan saw soldadwaw a
nangatkat kan napatohos si Pablo, ta taywaraw soli dan tawotawowaw.
36 Minononot saw tawotawowaw a nangyagagay so, “Dimanen nyo!”

No Atbay Ni Pablo Dyirad Tawotawo Saw

37 Do kasngen danaw no kaposek das Pablo do bahayaw do kampo daw
no soldado, inbahey nad komander daw no soldado a kāna, “Sir, palobosan
mo pa yaken, ta ari paw chakey ko a ibahey.”

Ki nasdaawan iyaw komander daw no soldado, ta Griego iyaw kapay-
chirin naw ni Pablo. Dawa, inyahes na dya, “Samna! Chapatak moriw
maychirin so Griego?
38 Ay, imo abawriw taga Egiptwaw a nagribildi do gobyirno do nakarahan
a napawnot siras apataw a ribo a nangdimdiman siras Jodyo saw a sit dan
Romano? On, inyangay na sa do let-ang tan omyan sa daw.”
39 Ki tominbay si Pablo a kāna, “Enggaw, yaken abaw nawri a tawo,
ta Jodyo ako a yapod Tarso a asa magdindinamag a syodad do probinsya
Silisya. Ki myan akdawen ko dyimo, mo Sir. Palobosan mo pa yaken a
maychirin dyirad tawotawo saya.”
40 Do dawri, pinalobosan komander daw no soldado. Dawa, naytēnek si
Pablo do ayranaw, as nakasinyas na siras tawotawowaw tan magsardeng
sa. Do nakapagolimek daw, naychirin dyira so Hebreo, iyaw chirin daw
no Jodyo.

22

1 Binata na a kāna, “Kakakteh kan inyo a aāmang ko, adngeyen nyo pa
yaken tan maipakatoneng ko dyinyo iyaw atbay ko.”
2 Ki do kadngey daw sya Hebreo kapaychirin na, naypataywaraw
nakapagolimek da. Dawa, tinongtong ni Pablo naychirin dyira.
3 “Yaken, ki Jodyo ako a nayanak do Tarso do Silisya, ki do dya Jerosalem
nayrakorakohan ko. No maistro ko, ki si Gamaliel, kan innanawo na
dyaken iyaw tabo a linteg dan kapotōtan ta saw, as kan mapasnek ako
kan magaget ako do kapagsirbi ko do Dyos a akma dyinyo.

4 Indadanes ko sa diniman nanganohedaw a minonot do kapanganohed
a maynamot do kaisalakānanaw a myan di Jesos. On, abaw pinidi ko
mabakes mana mahakay, ta kinalit ko sa tiniliw a inpabahod.
5 Mapaneknekan katotohosanaw a padi kan siraw pangolwen taw a oyod
nyaya, ta sira paw nanoboy dyaken, kan namarin siras pamalobos saw a
tolas a inpaboya ko dyirad panglakayen saw do Damasko. Ta iyaw panggep
ko do dawri, ki tiliwen ko sa a paybidihen a sibabahod do dya Jerosalem
tan madosa sa.”

No Kaistorya Ni Pablo So Nakapanganohed Na (Ara. 9:1-19; 26:12-18)

6 Tinongtong ni Pablo naychirin a kāna, “Ki do kapaypaypasngen kwaw
do Damasko, do kakalo naranaw a ālasdosi do kayegen danaw no araw,
ki naychihat a myan sedang a yapod hanyit a minpoyat kan nangdibon
dyaken.
7 Maynamot do dawri a naparin, nalba akod tana. Sinpangan na,
nakadngey ako so timek a nakabata sya a kāna, ‘Saulo! Saulo! Āngo ta
idadanes mo yaken?’
8 “Ki inyahes ko, ‘Sino kam Āpo?’
“ ‘Yaken si Jesos a taga Nasaret a idadanes mo,’ inbahey na.
9 “Ki siraw rarayay kwaw, naboya daw sedangaw, ki naawātan dabaw
chakey na batahen no timekaw a naychirin dyaken.
10 “Sinpangan na inyahes ko, ‘Āngo machita parinen kom Āpo?’
“Tominbay si Āpo dyaken a kāna, ‘Maybangon ka kan tongtongen mo
mangay do Damasko, ta myan anchi daw mangibahey dyimo so tabo a
chakey ko a parinen mo.’
11 “Do dawri, kinaday darana yaken rarayay kwaw a inyangay do
Damasko, ta nakaboya ko paba maynamot ta napoyat ako.
12 “Do dawri, myan asa tawo a mayngaran so Ananyas a managdaydayaw
do Dyos kan mangtongtongpal so linteg ta, kan anyiben dan tabo Jodyo saw
a omidi do Damasko.
13 Ki iyaw nya Ananyas, ki nangay kan naytēnek a nachitalin dyaken.
Binata na a kāna, ‘Kakteh a Saulo, changori, mirwa ka na makaboya!’
Nanyeng a nakaboya ko, kan chiniban ko iya.
14 “Do dawri, binata na dyaken a kāna, ‘Iyaw Dyos a dinaydāyaw da no
kapotōtan ta saw, ki pinidi naymo. On, inkeddeng na a imo makapatak
so panggep na, kan makaboya so Malintegaw a Pachirawatan na kan
makadngey so mismo a chirin na dyimo.
15 Asa pa, imonchiw mangpaneknek do tawotawo so naboya mwaw kan
nadngey mwaw.
16 Changori, āngo paw panayahen mo? Maytēnek ka na, kan mangay ka
magpabonyag. Maydasal ka di Āpo a mangdaw so kapakawan na dyimo
do gatogatos mo.’ ”

No Kaibahey Ni Āpo A Mangay Si Pablo Dyirad Dya-Jodyo

17 “Do nakapaybidi ko naw do Jerosalem, do naypisa do kayan kwaw a
naydasal do Timplo, nagparmata ako so yapo di Āpo Dyos.
18 Naboya kos Āpo a nakabata sya dyaken a kāna, ‘Makalisto ka kan
nyeng ka komaro do dya Jerosalem, ta anohdan daban tawotawowayaw
no pamaneknek mo a maynamot dyaken.’
19 “Ki tominbay ako, ‘Ki āngo ta komwan, mo Āpo, ta sigorādo a
maawātan da a matarek danayaw kabibyay ko. Abaw tayotayo na dyira a

do nakarahan nangay ako do tabo sinagoga do dya Jerosalem a nangtiliw siras nanganohed saw tan bahoden kan baōtan ko sa.
20 As do nakadiman daw si Esteban a toboyen mom Āpo, yaken mismo
a naytēnek daw a nachion do pinarin daw ranan nakabantay kwaw so
laylay dan nangdimanaw sya.'
21 "Ki binata ni Āpo dyaken a kāna, 'Ngay, mayam ka na, ta toboyen
koymo dyirad Dya-Jodyo do mabawa saya a logar.' "
22 Do nakabataw ni Pablo so nyaya, inyagagay dan tawotawowaw a
nakadngey sya a kon da, "Ngay, dimanen taw nyaya a tawo! Maikari paba
mabyay!"
23 Maynamot do dawri, tinongtong daw nangagagay, kan binahas da saw
kagay daw, as nakapawitwitwit da sira, as nakapatodetodem das ahbek
maynamot do soli da.
24 Do dawri, inbilin komanderaw a pasdepen das Pablo. Binilin na pa saw
soldadwaw a sanoten das Pablo, kan yahes da dya an āngo ta taywaraw
kaagagay da syan Jodyo saw.
25 Do nakaikahot daranaw sya do pangsanotanaw, ki binatan Pablo do
kapitanaw a naytēnek do yanan daw, "Ipalobosorin linteg a masanot
Romano a dyi pa naidarom?"
26 Ki do nakadngeyaw syan kapitanaw so nawri a chinirin Pablo, yangay
na inbahey do komander daw. Binata na dya a kāna, "Magannad ka do
pariparinen mo do dawri a tawo, ta Romano sawen!"
27 Dawa, nangay iyaw komanderaw a nangyahes sya dya, "Romano
kawri?"
"On Romano akwaw," tinbay ni Pablo.
28 "Na, aran yakenaw, ki manginaw binayādan kod nakapayparin kwa
Romano," binata no komanderaw.
Ki tinbay ni Pablo a kāna, "Yaken, ki asa kwa naiyanak a Romano."
29 Ki siraw mangosisaw dya, mamo dana sa. Dawa, nanyeng sa komnaro
daw. Aran iyaw komanderaw, ki nabakel do nakapatak naw sya asa
Romano si Pablo a pinosasan na a abo gapo na.*

Si Pablo Do Salapen Daw No Sanhedrinaw

30 Iyaw no komander daw no soldadwaw, chakey na matonngan no oyod
an āngo pinagatosan dan Jodyo si Pablo. Dawa, do somaronwaw a araw,
inbilin na dyirad soldado naw a pakarohen daw posasaw ni Pablo, kan
pinaychipeh na saw matotohos saw a papadi kan sira tabo konsihwaw a
mayngaran so Sanhedrin. Sinpangan na, yangay nas Pablo a pinaytēnek
do salapen daw.

23

1 Do dawri, pinerreng ni Pablo siraw myanaw do sesyon da, as nakaiba-
hey na sya dyira a kāna, "Kakakteh, mandas changori, ki maybibyay ako
do salapen ni Āpo Dyos a madalos so kapangtokto."
2 Do nakabata naw syaw, binilin ni Ananyas, iyaw katotohosanaw a padi
do dawri a dismogen das Pablo.
3 Do nakadismog daw sya, binatan Pablo di Ananyas a kāna, "Imo a
sinsinan a okom! Masigorādo a si Āpo Dyos anchiw mangdosa dyimo!

* **22:29 22:29** Myan kalintegan no komander a mangtiliw so asa Romano a tawo, ki abaw kalintegan na a mangposas so asa a Romano, malaksid an myan bilin no okom.

Maydisna kaya daw a mangokom dyaken sigon do linteg ta, ki konkontraen
mwayaw Linteg do kaibilin mwaya sya dismogen da yaken!”
4 Sinpangan na, binata dan masngenaw di Pablo a kon da, “Samna!
Napangayan mos anyib mo do katotohosanaya padi ni Āpo Dyos!”
5 Ki tominbay si Pablo a kāna, “Kakakteh, chapatak kwabaw a iyaw
katotohosan a padi, ta naitolas do Masantwan a Tolas a ‘Paychirinan
mwabas marahet iyaw mangitoray so tawotawo.’ ”*
6 Maynamot ta chapatak ni Pablo a naycharwa saw pangolwenaw, ta
myan saw Sadosyo kan Parisyo, kinalyak naw naychirin a nangibahey
sya dyirad konsihwaw a kāna, “Kakakteh, Parisyo ako kan Parisyo saw
kapoonan ko saw. Dawa, anohdan kwa siraw nadimanaw, ki magongar
sa! Ki iyayaw nyayaw paynamotanaya no pangidaroman nyo dyaken
sicharaw!”
7 Do nakabata naw so akma syay, nawri danaw nanghapan da naydidi-
man no Parisyowaw kan siraw Sadosyowaw a maynamot do matatarekaya
a pangtoktwan da.
8 Ta siraw Sadosyowaw, ki anohdan daba myan kapagongar no nadiman,
as kan anohdan daba myan anghil mana ispirito no tawotawo. Ki siraw
Parisyowaw, anohdan da sa tabo nya.
9 Maynamot do dya naparin, naypaypayit nakapangengey da a naydidi-
man, as kan naytēnek saw kadwan saw a mamaistro no linteg a rarayay
dan Parisyowaw a nangipapati so myanaw do aktokto da. Inngengey da a
kon da, “Abayaw nachichwasan namen a gatos no nya tawo! An oyod a
myan nakasarsarita na ispirito mana anghil, marahetawri?”
10 Ki naypaypataywaraw kapagkokontra da. Do dawri, namo iyaw
komanderaw dan soldado an paypapalangan daw inawanaw ni Pablo.
Dawa, inbilin na gomchin saw soldadwaw a mangihtot sya, as kaposek
da syad bahayaw do yananaw no kampo dan soldado.
11 Ki do dawri a ahep, napaboya si Āpo do bitaw ni Pablo, kan inbahey
na a kāna, “Patoreden mo aktokto mo! Ta akmas nakapaneknek mwaya
maynamot dyaken do dya Jerosalem, machita komwan anchiw parinen
mod Roma.”

No Plano Da A Kadiman Di Pablo

12 Ki do kamabekasan naranaw, nagtotolag saw kadwanaw a Jodyo, kan
inkari da a dyi sa koman mana minom so aran āngo mandan madiman
das Pablo.
13 Myan saw nasorok a apat a poho a nangikari so nyaya.
14 Sinpangan na, nangay sad matotohos saw a papadi kan siraw no
panglakayenaw a nangibahey so nya a kon da, “Sipapasnek kami a
nangikari sya a dyi kami a koman so aran āngo an dyi namen a madiman
si Pablo.
15 Dawa, sichangori, mangdaw kami dyinyo so sidong nyo kan iyaw
Sanhedrin a ipaibahey nyo do komanderaw dan soldado a pahboten das
Pablo a yangay do salapen nyo tan akma nyo pirwahen a osisaen a
maganay. Ki yamen, nakasagāna kami nanchi a omdiman sya sakbay a
makarapit do dya.”
16 Ki iyaw no kaanakanaw ni Pablo a anak no kakteh naw a mabakes, ki
nadngey naw nya nagtotolagan da. Dawa, nanyeng a nangay do yananaw
ni Pablo do kampo daw no soldado, as nakaibahey na sya dya.

---

* **23:5 23:5** Eks. 22:28

17 Sinpangan na, nanawag si Pablo so asa dyirad kapitan saw, as
nakaibahey na sya a kāna, “Apen mo nya barīto do yananaw no komander
nyowaw, ta ariw masisita chakey na ibahey.”
18 Dawa, inyangay no kapitanaw do komander daw, as nakaibahey na
sya a kāna, “Inbaheyaw dyaken Pablo a nabahod a apen ko nyaya barīto
do salapen mo, ta ari kono masisita ibahey na dyimo.”
19 Sinpangan na, kinibin no komanderaw dan soldado barītwaw, as
nakapachibawa na sya tan abo makadngey dyira, as nakaiyahes na sya
dya a kāna, “Āngo chakey mwa ibahey dyaken mo anak ko?”
20 Ki tominbay iyaw no barītwaw a kāna, “Nagtotolag saw totorayenaw
no Jodyo yay da yahes dyimo si Maraan Pablo an delak, kan yangay da do
salapen no Sanhedrin a akmaw osisaen da pa a maynamot do kāswaya.
21 Ki anohdan mo sabam Sir, ta myan saw nasorok a apat a poho a
mahahakay a omsaneb si Maraan Pablo. Inkari daw a dyi sa koman mana
minom mandanchan madiman da. Ari dana saw a nakasagāna, as kan
nawri danaw panayahen daw kapachion mo.”
22 Do nakadngeyaw sya no komanderaw, binata na do barītwaw a kāna,
“Ibahebahey mwaba do aran sino a inpadāmag mo nya dyaken ah.” Do
dawri, pinasabat narana.

No Kaiyangay Ni Pablo Di Gobirnador Felix

23 Sinpangan na, inpatawag no komanderaw no soldado dadwaw dyirad
kapitan naw a mangitoray so tayisa gasot a soldado. Nakaibilin na sya
dyira a kāna, “Sigida pagrobwaten nyo tabo bōyot nyo kontodo papito
a poho a nakakabalyo kan dadwa gasot a myan so chibot, ta anchan
ālasnwebi sichahep, mangay kamo a tabo do Sesarea.
24 Ki apen nyos Pablo a iparawat di Gobirnador Felix a abaw
kararayawan na, as panghap nyos Pablo so kabalyo a sakayan na.”
25 Sinpangan na, naytolas iyaw komanderaw di Gobirnador a kāna,
26 “Dyimom madaydayaw a Gobirnador Felix:
“Yaken si Claudyo Lisyas, kan kablaawan koymo.
27 Iyaw tawowaya a inpayangay ko dyimo, ki tiniliw dan Jodyowaw, kan
nagistayan da diniman. Ki do nakatoneng kwaw sya a asa Romano, yamen
kan siraw soldado kwaya, yangay namen a pinaditchan.
28 Maynamot ta chakey ko a mapatakan an āngo iyaw no pangidaroman
daw sya, dawa, inyangay kod salapen daw no Sanhedrin daw.
29 Ki natonngan ko a aba sawen gatos na a panghapan da mangdiman
mana mangbahod sya, ta no kontraan da sya, ki maynamot lang do linteg
daw.
30 Sinpangan na, myan nangibahey dyaken so plano daw no Jodyowaw
a omdiman sya. Dawa, naybabalayak paba nangiparawat sya dyimo,
as inbahey ko dyirad nangidaromaw sya a ibahey da dyimo iyaw no
pangidaroman daw sya.” Nawriw intolas no komanderaw.
31 Do dawri a ahep, inyangay da no soldadwaw si Pablo a akmas
inbilinaw no komanderaw dyira, kan nairapit da nanda do Antipatrisa a
idi.
32 Do somaronwaw a araw, siraw no soldadwaw a nayam, naybidi sad
Jerosalem do kampo daw. Ki siraw no nakakabalywaw, ki tinongtong da
rinarayayan si Pablo.
33 Do nakawara daranaw do Sesarea, inparawat daw tolasaw di Gobir-
nador, as nakaiparawat da pas Pablo.

34 Sinpangan na, bināsa no gobirnadoraw tolasaw. Ki do nakatayoka
naw a minbāsa sya, inyahes nad Pablo an dino nakayanakan na a
probinsya. Ki do nakatoneng naw sya a yapod Silisya kan myan do sakopen
naw no itorayan na,
35 inbahey nad Pablo a kāna, “Mangyahahes akonchi dyimo anchan
myan saw nangidaromaw dyimo.” Sinpangan na, inbilin na a maiyangay
do palasyowaw ni Herodes a magwardyaan.

24

No Kaidarom Dan Jodyowaw Si Pablo

1 Do nakapakahabas danaw no dadima karaw, nawara sa do Sesarea
sa Ananyas iyaw katotohosanaw a padi, kan myan saw panglakayen a
rarayay na. Myan paw rarayay da abogado a mayngaran so Tertolo, kan
nangay sa tabo do salapen ni Gobirnador Felix a nangibahey so darom daw
maynamot di Pablo.
2 Do nakatawag daranaw si Pablo, inbahey ni Tertolo iyaw no ipagatos
daw dya. Binata na a kāna,
“Imo a madaydayaw a Gobirnador! Maynamot do kasirib mo a
mangitoray dyamen, nahay kami na do dya a logar a matalna, as kan aro
payaw pinarin mo a nangpaganay so yanan taya.
3 Aran dino ngayan namen, bigbigen namen sa tabo pinarin mwaya, kan
rakoh kapagyaman namen dyimo a pirmi.
4 Ki maynamot ta chaskeh namen a mabalabalay ka, maparin abawri a
anōsan mo pa yamen a adngeyen so aran dēkey, ta ariw chakey namen a
ibahey dyimo sichangori.
5 No napadasan namen maynamot do dya tawo, ki asaw a mangringriri-
bok, ta taywaraw nakapaklaklal na siras Jodyowaw do tabo a yanan do
intīrwaya lobong. Iya paw no asa dyirad pangolwenaw no bonggoy a
mononot di Jesos iyaw tawowaw a yapod Nasaret.
6 Pinadas na pa rarayawen kasanto no Timplowaw do Jerosalem. Dawa,
tiniliw namen, [ta nawriw chapatak namen a kapangokom maynamot do
linteg namen.
7 Ki inyangay ni Komander Lisyas soldado na saw, kan siraranggas sa
nangsodib sya dyamen,
8 as inbahey naw dyamen a imo danaw no pangibaheyan namen so
darom namenaya maynamot do dya tawo.]* An osisaen mo nya tawo,
sigorādo a matonngan monchi a tabo indaroman namenaya sya.” Komwan
binata ni Tertolo.
9 Sinpangan na, siraw no rarayay naw a Jodyo, ki pinaneknekan da a
oyod iyaw no inbahebahey naw maynamot di Pablo.

No Kaikalintegan Ni Pablo So Inawan Na

10 Sinpangan na, inidit no gobirnadoraw si Pablo tan iyaw no machitadi
a maychirin. Do dawri, tominbay si Pablo, kan binata na a kāna,
“Āpo Gobirnador, chapatak ko a imo mangokom kan mangitoray dyamen
a Jodyo do nahay dana chimpo. Dawa, masoyot ako a tombay maynamot
do pangidaroman daya dyaken.
11 Masonong mo a machichwasan a asa poho pa kan dadwa karaw
napahabas nakayapod nakangay kwaw do Jerosalem a nangay a nachirapa
a machipagdaydayaw do Dyos.

---

* **24:8 24:8** Nya saya birsikolo, ki aba do kadwan saw a manyoskripto.

12 Do kayan kwaw daw, abaw nakaboya dyaken a machikonkontra do
irahem no Timplo mana mangriribok dyirad tawotawowaw do sinagoga
saw mana do aran dino a yanan do Jerosalem,
13 as kan abayaw pakaboyan sya iyaw nyaya ipagatos da, ki oyod.
14 Ki myan ipodno ko dyinyo a inonotan ko kapanganohed a maynamot
do kaisalakānanaw a myan di Jesos do kadāyaw kwaw so Dyos a
dinaydāyaw dan kapoonan ta saw. Nyaw ibahey daya no nangidaromaya
dyaken, ta batahen da a dya kosto a nanawo. Ki alit na, anohdan ko saw
Lintegaw ni Moyses kan sira tabo intolas da saw no propītaw do kaychowa,
15 as kan pariho hahawen ko kan siraw nya tawo a pagongaren sanchin
Āpo Dyos tabo nadimanaw a aran marahet mana maganay.
16 Maynamot ta nawriw anohdan ko, nāw ko a parinen pandan maparin
ko a machibawa do dya kosto. Tan komwan, madalos kapangtokto ko di
Āpo Dyos kan do kapayngay ko a tawo.
17 "Do nakapaypahabas no papere a tawen† do nakakaro ko do Jerosalem,
naybidi ako a nanoroh so kwarta a isidong ko dyirad kapayngay kwaw a
Jodyo a makachita, as kan nangay ako a nangidāton do Dyos do Timplo.
18 Do dawri, ki tayoka ko naw kapakadalos ko sigon do dadakay namen
a Jodyo, as madama ko a mangidāton do Dyos. Dawriw nakadongswan da
dyaken no Jodyo saw a taga probinsya a Asya, kan abaw aro a tawo do
omdibon kwaw, as kan nairaman akwaba polos do aran āngo a riribok.
19 Ki siraw Jodyo saw a taga Asya, ki sira pakono mangay dya a
mangibahey an myan chakey da idarom dyaken ah.
20 Mana iyahes mo pa dyirad dyaya tawotawo an āngo gatos ko a
nachichwasan da do kayan kwaw a naytēnek do salapen daw do Jerosalem.
21 Malaksid do dya lang a do kayan kwaw daw, nasnek akwaba
nangingengey sya do salapen da a kon ko, 'Maynamot do nadiman saw,
ki magongar sa. Ki iyayaw nyayaw paynamotanaya no pangidaroman nyo
dyaken sicharaw.' "
22 Do dawri, nagsardeng si Pablo a naychirin. Ki maynamot ta sigod
dana a nadamdamag ni Gobirnador Felix maynamot do kapanganohed no
Krischano, pinabhes na paw kāswaw, as nakabata na sya a kāna, "Anchan
mawara si Lisyas a komander, ikeddeng ko nanchiw darom daya dyimo."
23 Do dawri, komnaro si Felix, ki inpabantay na do kapitanaw si Pablo.
Ki inbidang daba asa nabahod, ta innonolay da saw sit naw a mangyangay
so machita na.

Si Pablo Do Salapen Da Felix Kan Drosila

24 Do nakahabasaw no papere a karaw, naybidi si Felix, kan nachirayay
dya si Drosila‡ a baket na a asa Jodyo. Do nakawara daw, inpatawag ni
Felix si Pablo tan adngeyen da an āngo ibahey ni Pablo a maynamot do
kapanganohed naw di Kristo Jesos.
25 Do nakawaraw ni Pablo, inlawlawag naw maynamot do kabibyayaw
no tawo a malinteg do salapen no Dyos, kan machita a igpet naw inawan.
Ki do kaibaheyaw syan Pablo so maynamot do arawaw a kangay no Dyos
a mangokom, ki sominryam si Felix. Dawa, binata na a kāna, "Naw pa!
Maparin mo paw komaro dya, ta tawagan konchimo anchan masalap ko."

---

† **24:17 24:17** Do dawri a araw, ari danaw napahabas a dadima katawen do nanawdyiyaw a kangay na do Jerosalem (Ara. 18:22), kan wawaho a katawen yapod nakangay na a nachimiting dyirad apostolis saw kan panglakayen daw no nanganohed saw (Ara. 15:1-29). ‡ **24:24 24:24** Si Drosila, ki iyaw boridek a anak a mabakes ni Herodes a Mabīleg mana iyaw nanmaw a Herodes Agripa.

26 Do dawri, pirmi na inpatawag si Pablo a kasarsarita, ta hahawen na a
pasoksokan ni Pablo.

27 Ki do nakapaypahabas danaw no dadwa katawen, nachitadi danas
Porsyo Pesto a gobirnador. Ki maynamot ta chakey ni Felix iyaw no
machisit dyirad Jodyowaw, ninonolay nas Pablo do bahodan.

25

No Kakdaw Ni Pablo So Kaiyangay Na Di Impirador

1 Do katayokaw no tatdo a karaw do kawaraw ni Pesto a mangisiknan
so kagobirnador na do Sesarea, nangay do Jerosalem.
2 Do nakapakarapitaw daw ni Gobirnador, napaboya sa dyaw matotoho-
saw a papadi kan siraw pangolwenaw no Jodyo a mangiparawat so darom
daw a maynamot di Pablo.
3 Inakdakdaw dad Pesto iyaw katoboy nas Pablo do Jerosalem tan sira
danaw mangokom. Ki no panggep da, ki saneben da si Pablo do kapaybidi
naw tan madiman darana.
4 Ki binatan Pesto dyira a kāna, “Magwardyaan si Pablo do Sesarea, kan
mahay akwaba maybidi daw.
5 Changori, āngo ta dyi sa machirayay kadwan saw a pangolwen nyo
dyaken a mangay dwadaw tan dawriw no idaroman nyo sya an oyod a
namarin so madi.”
6 Do dawri, minyan pa si Pesto do Jerosalem so wawaho a nandad asa
poho a karaw, as nakapaybidi nad Sesarea. Do kamabekas naranaw,
naydisna do pangokoman naw, as nakaipatawag nas Pablo.
7 Do kawaraw ni Pablo do yanan daw, dinibon dan pangolwenaw no
Jodyo a yapod Jerosalem, kan aro inpagatos da dya marahet, ki aba polos
pamaneknek da a oyod.
8 Katayokan nakapagatos daw sya, binata ni Pablo a kāna, “Abayaw
chapatak ko a pinarin ko a maikontra do linteg ta a Jodyo mana do Timplo,
kan abayaw no chapatak ko a rinarayaw ko a paglintegan ni Impirador.”

9 Ki maynamot ta chakey ni Pesto a ahwahoken saw Jodyowaw, binata
nad Pablo a kāna, “Chakey mori a mangay ta do Jerosalem tan dawriw
atbayan mo dyaken so nya saya a pangidaroman da dyimo?”

10 Ki tominbay si Pablo dya a kāna, “Engga mo Āpo! Chatoboy mwaba
dyaken daw, ta ari ako nayad salapen mwaya a yanan pangokoman
Impirador, kan do dyaw rebbeng na a pakaidaroman ko, as kan napatakan
mo na abaw gatos ko dyirad Jodyowaya.
11 Lidyaten ko abaw madiman an myan gatos a pinarin ko a pakadi-
manan ko. Ki an abo oyod do ipagatos dayan Jodyo dyaken, abaw aran
sino a tawo a myan so kalintegan a mangiparawat dyaken dyira. Dawa,
maganaganay an iparawat ko nya kāso ko di Impirador do Roma!”

12 Do dawri, nangay sa Pesto kan siraw opisyalis naw a nagsasarita.
Sinpangan na, binata ni Pesto di Pablo a kāna, “Maynamot ta inbahey mo
kaiparawat mo so kāso mwaya di Impirador, sigorādohen ko a iya danaw
ngayan mo!”

No Kapachisarita Ni Pesto Di Āri Agripa

13 Do nakapaypahabasaw no papere a karaw, nawara sa Āri Agripa kan
si Bernis* do Sesarea a mangay a omsarongkar kan mangkomosta di Pesto
a bayo a gobirnador.
14 Ki maynamot ta aro napahabas da a araw daw, inbahey ni Pesto di Āri
Agripa iyaw kāswaw ni Pablo. Binata na dya a kāna, “Ari paw nabahod
dya a kinarwan Felix.
15 Ki do kayan kwaw do Jerosalem, siraw matotohos saw a papadi kan
siraw panglakayen saw no Jodyo, ki indarom da dyaken, kan chakey daw
a ipadiman ko.
16 Ki no atbay ko dyira, ki dadakay namen aba Romano iyaw mangi-
parawat so asa tawo, an dyi pa manma maysalap nangidarom saw kan
naidaromaw tan myan iyaw no chimpo na a tombay no naidaromaw
dyirad nangidaromaw sya.
17 Dawa, do nakapachangay daw dyaken do dya, naybabalay akwaba.
Nyeng ko a insiknan do somnaronwaw a araw kāswaw, as nakaipatawag
kos nabahodaw.
18 Ki do nakapaytēnek daw no nangidarom saw a naychirin, abaw
naibahey da a marahet a gatos a akmas hinahaw kwaw.
19 Ta iyaw lang pachikontraan daw, ki maynamot do inanohdan daw
a Jodyo kan maynamot di Jesos. Iyaw nya tawo, ki aran nadiman dana,
inpanpaneknek ni Pablo a nagongar.
20 Ki maynamot ta chapatak kwaba an maypāngo kaimbistigar so nya
kāso, inyahes kod Pablo an makey a mangay do Jerosalem tan dawriw
pakaidaroman na.
21 Ki nakey abaw, ta si Impirador kono ngayan na a somalap. Dawa,
inpabantay ko mandad kaitoboy ko syad Impiradoraw.” Nawriw binata ni
Pesto.
22 Sinpangan na, binata ni Āri Agripa a kāna, “Ayket na! Aran yaken,
adngeyen ko pa.”
“On, adngeyen monchi an delak,” initbay ni Pesto.
23 Do kamabekasan naranaw, naylaylay sas kagaganayanaw sa Āri
Agripa kan si Bernis a nagparada a nangay do yananaw a pagboyaan do
pagdardaromanaw. Nachirayay sa dyiraw komanderaw no soldado kan
siraw mawnonotanaw a tawo do dawri a syodad. Do nakasdep daranaw a
tabo, inbilin ni Pesto a maihtot si Pablo.
24 Do nakapahtot daranaw sya, binata ni Pesto a kāna, “Madaydayaw a
Āri Agripa kan inyo a tabo a myan dya! Cha dyaw tawowaw a indarom dan
tabo a Jodyo dyaken do Jerosalem kan do dya Sesarea, kan inngengengey
da a rebbeng nabaw mabyay.
25 Ki an yaken, abaw naboya kwa gatos na a panghapan kwa omdiman
sya. Ki maynamot ta inahes na si Impirador ngayan na a machisalap,
inkeddeng kwa toboyen daw.
26 Ki aran komwan, abaw chapatak ko an āngo kosto a itolas ko di Āpo
Impirador a maynamot dya. Dawa, nawriw nanghapan na a inhap kod
salapen nyowaya tabo, as kan naten dana dyimom Āri Agripa tan myan
anchiw maitolas ko anchan tayoka ta osisaen,
27 ta akmayaw abo sirbi na a mangiparawat ta so asa nabahod di
Impirador an abo kosto a pangidaroman ta sya.”

---

* **25:13 25:13** Iyaw nya Āri Agripa, ki anak no nanomaw a Herodes Agripa, kan iyaw rarayay naw, ki mismo na kakteh a mabakes a si Bernis. Nya Agripa, ki nangitoray so kadwan lang a sakop a masngen do tana dan Jodyo.

26

Si Pablo Do Salapen Āri Agripa

1 Sinpangan na, binata ni Āri Agripa di Pablo a kāna, “Mapalobosan ka
a mangikalintegan so inawan mwaya.”
Do dawri, sininyasan san Pablo tawotawowaw tan magolimek sa, as
nakapaychirin na a kāna,
2 “Madaydayaw a Āri Agripa! Ibidang ko inawan ko a magasat a
maytēnek do salapen mwaya a omatbay so tabo a pangidaroman da
dyaken no kapayngay ko saya a Jodyo.
3 On, chasoyot ko maynamot ta imom Āpo Āri Agripa, ki bisādo mo tabo
dadakay ta a Jodyo kan pagkokontraan no Jodyo. Dawa, iyahes ko pa dyimo
a pachian-ānos mo pa a adngeyen no ibahey kwaya.
4 “Chapatak da tabo no kapayngay kwaya a Jodyo an maypāngo kabibyay
ko makayapod kadēkey ko do Tarso do probinsya a Silisya, as kan do
Jerosalem.
5 On, nahay darana chapatak a yapod kadāmo ko paw a nayparin a
Parisyo, ki somniwal akwaba polos do mapingetaw a bonggoy no rilihyon
ta a Jodyo. Maparin sa mangipaneknek so oyod an chakey da.
6 As maynamot ta hahawen ko iyaw inkaryaw ni Āpo dyirad kapoonan
ta saw a pagongaren anchiw nadiman, iyaw nyayaw paynamotan kayan
kwayad salapen nyo sichangori.
7 Ki aran siraw tabo a Jodyo, ki sipapasnek sa a magsirsirbi do Dyos
do maraw kan mahep a maynamot ta hahawen da a mairaman sa do
dyaya kari no Dyos. Ki maynamot ta anohdan ko kan hahawen ko a
pagongaren anchi ni Āpo Dyos nadiman, nawryayaw pangidaroman daya
dyaken Jodyowaya, mo madaydayaw a Āri!
8 Āngo ta inyo a tabo, ki malidyat kapanganohed nyo a pagongaren ni
Āpo Dyos saw nadiman?
9 “Ta aran yakenaw do nakarahan, ki no chinapatak ko, ki parinen ko
iyaw tabo a marawa ko a machikontra dyirad nanganohedaw di Jesos a
taga Nasaret.
10 Nawriw oyod a pinarin ko do Jerosalem. Aro saw manganohed a
inpabahod ko maynamot ta siraw matotohos saw a papadiw nanoroh
dyaken so pamalobos da, as an myanaw maktokto da a machita madiman,
nanyeng ako a machitonos do kadimanaw no nawri a tawo.
11 Pirmi ako a nangay do sinagoga da saw no Jodyowaw a nangdosa siras
manganohedaw a pangibaheyan ko sya a ilibak daw kapanganohed da di
Jesos. Maynamot do taywaraw a kaipsok ko sira, aran do mababawa saya
syodad mana nasyon dan Dya-Jodyo, nangay ako a nanglidyalidyat sira.”

Iyaw Nakapanganohed Ni Pablo
(Ara. 9:1-19; 22:6-16)

12 “Nawriw nanghapan na a nangay ako do Damasko, kan myan toray
ko kan pamalobos a yapo dyirad matotohos saw a papadi.
13 Ki do kayan kwaw do rarahan do kayegen no araw, mo madaydayaw
a Āri, ki nakaboya ko so makapoyat a sedang a yapod hanyit, kan
masedsedang pa kan iyaw sedangaw no araw. Ki dinibon na yaken nawri
kan sira paw no rarayay kwaw.
14 Do dawri, nalba kami a tabo. Sinpangan na, nakadngey ako so timek
a binata na do chirin daw no Hebreo, ‘Saulo, Saulo, āngo ta idadanes mo

yaken? Tod mo a lidyalidyaten inawan mo a akmay kalding a somkad an goyōden āpong na.’
15 “Maynamot do dawri a nadngey ko, inyahes ko, ‘Sino kam Āpo?’ Ki
tominbay no timekaw a kāna, ‘Yaken si Jesos a idadanes mo.
16 Changori maybangon ka. Nagparang ako dyimo sichangori a may-
namot ta napidi koymo a magsirbi dyaken. On, imonchiw mangpaneknek
so tabo saya naboya mo dyaken sichangori kan an āngo iyaw ipaboya
konchi dyimo.
17 Pakalsoten konchimo yapo do kapayngay mo saw a Jodyo kan siraw
dyaw a Jodyo a toboyan ko dyimo.
18 Nanawhen mo sanchiw Dya-Jodyo a maynamot dyaken tan manyi-
wang anchiw aktokto da tan mapakaro dananchiw kabolsek daya a
maynamot dyaken.* On, inanawo mo sanchi tan tadyichokodan daw sari
kan iyaw toray ni Satanas dyira, kan pakwanen mo sanchi do sedang do
pagtorayan ni Āpo Dyos.† Maynamot do kapanganohed daw anchi dyaken,
ki mapakawan sanchi do naygaygatosan da, as maibidang dana sa dyirad
pinidyaw no Dyos a tawotawo na.’ Nawriw binata ni Āpo dyaken.”

No Kaisarita Ni Pablo So Maynamot Do Tarabako Na

19 Do dawri, tinongtong ni Pablo naychirin, as kan binata na a kāna,
“Dawa, mo madaydayaw a Āri Agripa, no pariparinen kwaya, ki iyaw no
katongpal ko so inpaboyaw no Dyos dyaken a yapod hanyit.
20 On, ta nangay ako a nangasaba dyirad tawotawo tan magbabāwi sa
do gatogatos da, kan magbalbaliw sa a maybibyay dana do chakeyaw no
Dyos, as kan machita paneknekan daw kapagbabāwi da maynamot do
maganayaw a kaparin da. On, nyayaw inkasaba ko a nanma do Damasko,
sinpangan na, do Jerosalem, as kan tābo probinsya a Jodya, as kan aran
dyirad Dya-Jodyo.
21 Ki maynamot do dyaya, nawriw no nanghapan daw no kapayngay
kwaya a Jodyo a nangtiliw dyaken do Timplo, as kan nagistayan da pa
yaken a diniman.
22 Ki do sidong no Dyos dyaken a manda sichangori, ki ari ako pa
mangipaneknek do tabo a tawotawo, matohos mana mabodis so saad.
Abaw inanawo ko, malaksid dyirad innanawo daw no propīta saw kan
si Moyses a mapariparin anchi,
23 ta inpadto da a iyaw Kristo, ki machita maidadanes a mandan kadiman
na, as kan iyaw manma a magongar kan akmanchiw soho‡ a mangsedang
so pinangtoktwan dan tawotawo a Jodyo mana Dya-Jodyo a maynamot do
kaisalakānan da.”
24 Ki do dawri, do kadama paw ni Pablo a maychirin, ki inagayan ni Pesto
kan inbahey na a kāna, “Na, magatit ka naya, mo Pablo! Iyayaw sobraya
nanawo mo mapaychabobwayas arang mo!”
25 Ki tinbay ni Pablo a kāna, “Magatit akwaba, mo Āpo Gobirnador! Ta
no inbahebahey kwaya, ki oyod kan yapod malawag a pangtoktwan.
26 Si Āri Agripa, ki bisādo na sa tabo nyaya. Dawa, matored ako a
maychirin dya. Masigorādo kwa chasdaaw na sabaw nyaya, ta matayo
saba a naparin.
27 Ki imom Āpo Āri Agripa, taywaran dyi ka manganohed do intolas dan
propīta saw? Naon! Chapatak kwa manganohed ka.”

---

* **26:18 26:18** Isa. 42:7, 16 † **26:18 26:18** Kol. 1:12-13 ‡ **26:23 26:23** Isa. 9:2

28 Ki inatbay ni Āri Agripa si Pablo a kāna, “Samna! Bata mo anwan
malisto mo yaken a mapanganohed di Kristo ah?”
29 Sinpangan na, tinbay ni Pablo āryaw a kāna, “Aran malisto mana
mahay, no paydaydasal ko do Dyos, ki iyaw no kapanganohed mo kan
inyo a tabo a myan dya sichangori a mangadngey dyaken a mayparin
kamo a akma dyaken so kapanganohed. Ki syimpri, chakey kwaba inyo a
maposasan.”
30 Sinpangan na, naytēnek āryaw kan iyaw gobirnadoraw kan si Bernis,
as kan tabo rarayay da saw a maydisna daw.
31 Do nakahbot daranaw, napagsaritaan da a kon da, “Iyayaw nya tawo,
ki abayaw no gatos na panghapan ta omdiman sya mana ombahod sya.”
32 Sinpangan na, inbahey ni Āri Agripa di Pesto a kāna, “An dyi na sawen
a inparawat kāso naya di Impirador aket, maparin a aran pakakarohen ta
na.”

27

No Kangay ni Pablo Do Roma

1 Sinpangan na, narapit danaw no arawaw a naikeddeng a kapagbila
namen a mangay do Italya. Do dawri, naiparawat si Pablo kan siraw no
kadwanaw a nabahod di Kapitan Julio a asa a kapitan no asa bōyot no
soldado a myngaran so “No Kompanya ni Impirador.”
2 As do dawri, naglogan kami do asaw a biray a yapod Adrometo
a mangangay do pagpondwan saw do probinsya no Asya. Nachirayay
dyamen si Aristarko a taga Tesalonika do probinsya a Masedonya.
3 Do somaronwaw a araw, nakaraya kami do Sidon. Chināsi ni Kapitan
Julio si Pablo, ta pinalobosan nas Pablo a mangay do sit na saw daw tan
matorohan das machitachita na.
4 Do nakatongtong namenaw a nagbila a yapod Sidon, songsong namen
salawsaw. Dawa, nayam kami do bitaw no poro a Chipre, ta dawriw
kahtengan na.
5 Sinpangan na, inabtang namen tāwaw a masngen do probinsya naw
do Silisya kan Pampilya, as kan nakaraya kami do Mira do probinsyaw do
Lisya.
6 Dawriw nakachichwasan Kapitan Julio so biray a yapod Alehandria a
mangay do Italya. Dawa, inlogan na yamen daw.
7 Do dawri, nakanapyek kami a nagbila. Aro napahabas namen a araw a
nangsongsong so salawsawaw, as kan nalidyatan kami a nawara do Nido.
Ki maynamot ta dyi kami a nakapakaraya daw, tinongtong namen nagbila
a nagpaabagatan do kahtenganaw do poro a Kreta do bitaw do Salmona.
8 Do dawri, nakaptan kami a nayam, as kan nalidyatan kami pa nandad
nakapakarapit namen do pangaranan daw so Masalinong a Banwa a
masngen do idi do Lasea.
9 Nahay kami daw, ta nabalabalay kami do kayitaw no salawsaw.
Dawa, makananawa danaw no magbyahi a maynamot ta masngen danaw
ammyan, ta nakahabas danaw Araw a Kapagayonar.* Maynamot ta
komwan, binalaāgan sa ni Pablo a kāna,
10 “Kakakteh, an tongtongen taw magbyahi, aro sanchiw malyod dyirad
karga ta saya, kan malasa panchiw birayaya, kan dilikādo paw byay ta.”
11 Ki inanohdan aban kapitanaw no soldado si Pablo, ta pinipya na a
inadngey kapitanaw kan iyaw no akin dyiraw so birayaw,

* **27:9 27:9** Iyaw Araw a Kapagayonar, ki do pandan bohan no Siptyimbri.

12 as kan chapatak da a maganay abaw pagpondwanaw daw an ammyan.
Dawa, no kārwan dyirad nagloganaw, ki chinakakey da tongtongen namen
magbyahi. Hahawen da a marapit namen do Peneks a asa idi do Kreta,
kan dawriw pangammyānan namen, ta dawriw maganay a pagpondwan,
ta somalap aba do pakayapwanaw no salawsaw.

No Nakapachibagyo Da Do Tāw

13 Do kaipol-oy naw so kobi a kāwan na, binata da a maparin danaw
mayam, ta no chapatak da, ki maganay dana. Dawa, inīsa daw pondwaw,
as nakaptan kami do Kreta.
14 Nahay abas dēkey, naychihat a namdis salawsawaw kan nay-
ayokayam a domnalapos a yapo do ammyānanenaw no porwaw.
15 Maynamot ta nadas na yamen bagyowaw, masoba namen pabaw
kayitaw no salawsaw. Dawa, ninonolay namen dana birayaw a naisayaw.
16 Do kapaypaypasngen namen danaw do kahtenganaw no dēkeyaw a
poro do Kawda, nagistayan namen dana a dya narawa a napasakay kan
naikahot barkaw no birayaw.
17 Do nakatayoka daw sya, no somnarono a pinarin da, ki binedbed da
a maganay iyaw birayaw so kabli tan dya magsiwak. Maynamot ta chamo
da an maidagta kami do kalawanganaw a masngen do Sirte, pinabodis
daw bila naw tan mahahay pa mayadis, as ninonolay daranaw birayaw a
naisayaw.
18 Naypaypataywaraw kayit no salawsaw kan abkas. Dawa, do som-
naronwaw a araw do kanāw naw a mayit no bagyo, pinagtos da saw
kargaw tan maypatapaw birayaw.
19 Do chatatdo naw a araw, siraw mismo napagtos so kadwan saw a
hobid kan moton kan warawara maosar do birayaw.
20 Do dawri, aro dana a araw dyi namen a pakaboyan so araw mana
bitohen, ta nāw na mayit no bagyowaw a mandan apaba polos namnama
namen a maisalakan kami.
21 Do kahay namen danaw a dya komninan, naytēnek si Pablo, as
nakabata na sya a kāna, “Kakakteh, an inanohdan nyo sawen yaken
do kabata kwaw sya dyi ta komaro do Kreta, abaw nya nararayaw kan
naipoha.
22 Ki sichangori, patoreden nyo aktokto nyo, ta abaw madiman dyaten.
No lang maparin, ki mararayaw biray taya.
23 Ta kahep iyaw Dyos a akin dyira dyaken kan daydayāwen ko, ki
tinoboy naw anghil naw a nangay dyaken.
24 Binata no anghilaw a kāna, ‘Mamo kabam Pablo! Machita mapaboya
ka do salapen Impirador, kan maynamot dyimo, chināsi san Dyos rarayay
mwaya a nachilogan, ta abaw aran asa madiman.’
25 Dawa, patoreden nyo aktokto nyo a kakakteh, ta talken ko si Āpo Dyos
a maparin sanchi a tabo naibaheyaya dyaken.
26 Ki alit na, machita maidagta ta do asa poro.”

27 Do chaasa poho kan apat naranaw a kahep no bagyo, myan kami pa a
padoydoydoyen no salawsaw do Adriatiko a Tāw. Do kakalwaw no kaābak
no mahep, nadpangan dan tripolanti saw a maypasngen kami na do tana.
28 Dawa, pinatokodan daw tāwaw tan mapatakan daw karahem naw,
ki myan apat a poho a kamitros. Nahay abas dēkey, pinirwa darana a
pinatokodan, ki tatdo dana poho a kamitros so karahem.

29 Do dawri, maynamot ta chamo da an makatokod biray daw do
lāyit saw, napagtos sas apat a pondo do mawdyi naw no birayaw, as
nakapaydasal da a maysesedang dana pakono.
30 Siraw tripolantyaw, ki rakkoh kakey da a maglibas do birayaw. Dawa,
pinagchin daw barkaw a sinpapagchinan das kadwan saw a pondo a
pachikmah da do anamenaw no birayaw.
31 Ki nailasin ni Pablo iyaw ipondyar daw, kan binata naw nyaya do
kapitanaw kan siraw soldado saw a kāna, “An komaro sad birayayaw
tripolantyaya, abaw maisalakan dyinyo.”
32 Dawa, linangtes dan soldadwaw hobidaw a naiyitan do barka daw, as
nakanonolay darana sya nalyod.
33 Do kapaysesedang naranaw, inahwahok san Pablo a koman. Binata
na dyira a kāna, “Dadwa danaya kalawas a nāw na nangnanaya kamo so
kapakarahan no bagyowaya, kan ari kamo paya a dya komninan.
34 Dawa, sichangori, akdawen ko dyinyo a koman kamo tan myan pangyit
nyo! Mabyay tanchi a tabo, kan abanchiw polos a makararayaw dyaten.”
35 Do nakatayoka naw a nangibahey so nyaya dyira, nanghap so tinapay,
as nakapagyaman na di Āpo Dyos do salapen da tabo. Katayoka na,
inakchid naw tinapayaw, as nakaisiknan nas komninan.
36 Do nakaboya daw so pinarin naw, minpaw nakabakel daw. As dawa,
aran sira tabo, ki komninan sa.
37 No bidang namen a myan do birayaw, ki dadwa kami a gasot kan
papito a poho kan anem.
38 Do nakatayoka namen danaw a komninan, pinagtos daw kostal saw
no trigwaw tan maypahataw kami.

No Nakalasa Daw

39 Do kamabekasan naranaw, naimangmang daban tripolantyaw an
āngo dana aptan yanan namenaw. Ki naboya da myan maganay a lwek
na a yanan anay. Do dawri, nagtotolag sa a idagta darana daw birayaw an
maparin.
40 Dawa, inobay daw pondo saw, kan ninonolay darana daw, as kan in-
geddan da inobay kahotaw no agōsanaw no biray. Sinpangan na, insarono
da pinatnek bila naw a myan do morong tan maypaptan kami.
41 Do dawri, nalyod birayaw, ki naisaal do kalawanganaw kan nachisin-
git morong naw. Maynamot ta maakkal pabad yanan naw, nasisyay
datchanaw do kayitaw no abkas.
42 Do dawri a naparin, chakey darana san soldadwaw a dimanen saw
nabahodaw tan abo mayawat a magtalaw.
43 Ki binaywan sa no kapitan daw no soldado maynamot ta chakey na
mabyay si Pablo. Inbilin na dyira a sira tabo makapatakaw so mayawat,
ki tomapwak sa a mayawat a komwan do aptan.
44 As siraw kadwan, ki nagpātaw sa dyirad tapyaw mana siraw
narakrakaw a yapod birayaw. Komwan iyaw no nakapakaraya namen
a tabo a abo nadiman.

28

Si Pablo Do Malta

1 Do nakapakaraya namen danaw, natonngan namen dyirad tawotawo
saw daw a Malta sawen ngaran porwaw a nakaidagtaan namen.

2 Ki rakoh sidong da dyamen omidyaw daw, ta do dawri, somniknan
dana machimoy kan mahanebneb dana. Do nakaboya daw sya makbel
kami, namyay sas nanangdangan namen.
3 Ki do dawri, nangpekpeh si Pablo so asa kararan a kayo, kan
pinangay nad apoyaw. Ki do kapakbong naw sya, naychihat a nachitopdis
karasaenaw a nadangdang, kan sinonyit naw tanorwaw ni Pablo, kan nāw
na nachipong.
4 Do nakaboya daw no omidyaw so nalodyitaw a karasaen do tanorwaw
ni Pablo, binatabata dad katakatayisa dyira a kon da, “Ay, syirto a
mangdimdiman nyaya tawo! Aran nakalasataya do tāw, ki alit naya
lakatan no kinalinteg.”
5 Ki do dawri, tōd a winakwak ni Pablo karasaenaw do apoyaw, kan
naynyinan aba.
6 Ki siraw omidyaw daw, panapanayahen daw kayatek no tanorwaw ni
Pablo mana kasigida na mayhaharag a madiman. Ki do kabo danaw no
mapanaya da maparin dya, nanadiw kapangtokto daw, kan batahen da,
“Aysa! Asa āno a dyos ah?”
7 No nakarayan namenaw a logar, ki masngen daw tanaw ni Poblyo a
pangolo dad dawri a logar. Rinara na yamen do bahay na a pinadagos so
tatdo a karaw.
8 Ki do kayan namenaw daw, nairana a nagbāra kan nagborot āmangaw
ni Poblyo. Yangay a chiniban Pablo do irahemaw no kwarto na. Ki do
katayoka naw a naydasal do Dyos, pinalapaw naw tanoro naw do ohwaw
no naganyitaw, ki nyeng a napyan.*
9 Ki do nakapagwarasaw no nawri a dāmag do dawri a poro, tabo san
myanaw so ganyit, nangay sad Pablo, ki napyan sa.
10 Dawa, aro intoroh da rigalo dyamen, kan do kapagrobwat namen
danaw a magbila a komaro daw, pinabahonan da yamen so tabo machita
namen.

No Katongtong Ni Pablo So Mangay Do Roma

11 Tatdo a kabohan a minyan kami do Malta. Katayokan nawri, naglogan
kami do asaw a biray a nachiammyan do dawri a poro. Nya biray a yapo
do Alehandria myan naikitikit do morong naw a singin sa a sinan dyos a
mayngaran so Kastor kan Poloks.
12 Nagbila kami a nakaraya do syodad a Sirakosa, kan minyan kami daw
so tatdo a karaw.
13 Yapod dawri a logar, tinongtong namen nagbila a kominwan do syodad
a Regyo. No somaronwaw a araw, kobi danaw salawsaw na, dawa,
tinongtong namen nayam. As do somaronwaw a araw, nakarapit kami
do idi a Poteoli.
14 Do nakapakaraya namenaw daw, nadongso namen kadwan saw a
manganohed, kan inawis da yamen a omyan pa dyira so papito a karaw.
Sinpangan na, nanakey kami a nangay do Roma.
15 Do nakadamag daw no manganohedaw do Roma a maypasngen kami
na dyira, nayam sa nachibayat dyamen. Myan saw nanakey a nandad
Paglaklakwan do Appyo. Siraw kadwan, ki nakarapit sa lang do yananaw
no Tatdo a Pagdagdagosan.† Do nakaboyaw dyiran Pablo, nagyaman do
Dyos kan naypayit kapangtokto na.

---

* **28:8 28:8** Mk. 16:18 † **28:15 28:15** Iyaw Paglaklakwan do Appyo, ki nagistayan a papito a poho a kilomitro kabawa na yapod Roma. As iyaw Tatdwaw a Pagdagdagosan, ki makalo a dadima a poho kan tatdo a kilomitro yapod Roma.

Si Pablo Do Roma

16 Do nakapakarapit namen danaw do Roma, pinalobosan dan totorayen
daw si Pablo a mangay do chakey na a bahay, ki basta myan asa soldado
a mangbantay sya.
17 Do nakatayokaw no tatdo a karaw, inpatawag san Pablo pangolwenaw
no Jodyo. Do nakapaychipeh daranaw, binata na dyira a kāna, “Kakakteh!
Abaw gatos ko dyirad kapayngay ta saw a Jodyo, as kan abaw pinarin ko
a nachikontra do dadakay daw no kapoonan ta saw. Ki alit na, binahod da
yaken do Jerosalem, as nakaiparawat da dyaken dyirad Romanwaw.
18 Do nakaosisa daw dyaken no Romano saw, chakey da yaken a
pakakarohen, ta abaw paynamotan da a mangdiman dyaken.
19 Ki maynamot ta naskeh saw kapayngay kwaw a Jodyo, napilitan ako
a nangdaw so kapachisalap ko di Impirador. Ki nawri abaw chakey na
batahen a myan pangidaroman ko siras kaidyan kwaw.
20 Dawa, sichangori, nyaw paynamotan na a inpatawag koynyo, ta
chakey ko machisarita dyinyo. Ta chakey ko a ipakatoneng dyinyo a iyaw
nakabahod kwaya, ki maynamot lang do kapanganohed kwaw di Jesos,
iyaw naikaryaw a ahahayen ta a tabo a kapotōtan ni Israel.”
21 Ki binata da a kon da, “Abayaw tolas a narawat namen a yapod Jodya
maynamot dyimo, kan abayaw rarayay ta a yapo daw a nagpadamag mana
naychirin so maikontra dyimo.
22 Ki maynamot ta myan ka dya sichangori, chakey namenaya adngeyen
no myan do aktokto mo a maynamot dyirad mononotaw di Jesos. Ta no
lang nadngedngey namen, ki do aran dino, ki nakontra iyaw gropwaya a
inonotan mo.”
23 Sinpangan na, nagtotolag sas araw a kabayabayat da a mangadngey
di Pablo. Do nakarapitaw no nawri a araw a inkeddeng da, domnahepdep
sa nangay do yanan Pablo. Do dawri, naychaychasaryan a nangilawlawag
kan nangipaneknek so maynamot do pagtorayan no Dyos. Inpaboya na
dyira yapod intolasaw ni Moyses kan siraw no propītaw a si Jesos iyaw
Kristo. Iyaw nyaw pinangahwahok na sira a manganohed.
24 Do dawri, myan saw napanganohed na do inbahey naw, ki myan saw
naskeh.
25 Do kayam daranaw, naycharwa sa so pangtoktwan, kan nagkokontra
sa. Ki sakbay no kakaro da, myan paw nanawdyi a inbahey ni Pablo a
kāna, “Oyodayaw inpaibaheyaw no Ispirito Santo di propīta Isayas dyirad
kapoonan ta saw a kāna,
26 ‘Yangay mwa ibahey dyirad tawotawo saya:
Aran kaganayen nyo mangadngey, makaāwat kamwaba, kan aran
makararahawaw mata nyo, ki makabigbig kamwaba.
27 Maynamot ta siraw nya tawotawo, naysariw pangtoktwan da. Bineng-
beng daw tadyinya da, kan pinayreket daw mata da. On, chaskeh da
maboya kan madngey kan maawātan iyaw oyodaw a ibahey ko, as
kan chaskeh daw mangay dyaken tan pyahen ko sa.’ ”‡
28 “Maynamot ta komwan, chakey ko a matonngan nyo a myan saw
tinoboy no Dyos dyirad Dya-Jodyo a mangibahey so kapangisalakan na
so tawotawo, ta siraw mangadngey!” Nawriw binata ni Pablo. [
29 Do nakaibahey naw so nawri, nayam saw Jodyowaw, kan taywaraw
kapagkokontra da.]§

---

‡ **28:27 28:27** Isa. 6:9-10 § **28:29 28:29** Nya a birsikolo, ki aba do kadwan saw a manyoskripto.

30 Dadwa katawen a minyan si Pablo do bahayaw a binaybayādan na,
kan chinasoyot na pinasdep tabo saw a nangay a minchideb sya daw.
31 Sitotored a nangasaba dyira a maynamot do pagtorayan no Dyos,
kan nangnanawo dyira a maynamot di Āpo Jeso-Kristo, as kan aba polos
nakapenpen sya.

No Tolas Ni Apostol Pablo Dyirad Tawotawo Do Roma

No Pakatonngan So Paytābwan No Nya Tolas

Maynamot do byay ni Pablo, ki maparin nyo a basāen do libro a Aramid do Bayo a Tolag. Do dawri a libro, ki inistorya ni Lokas maynamot do nakapanganohed kan nakapagbyahi ni Pablo a nangay a nangasaba dyirad tawotawo saw do Asya, Bitinya, Kapadosya, Masedonya, kan do Akaya. Sinpangan na, inistorya ni Lokas iyaw napariparinaw di Pablo do nayaman naw do nakangay naw a nabahod do Roma.

Maynamot do panakabalin no Ispirito Santo, tinokos ni Pablo aro a tolas na dyirad manganohed saw. Aran nahay danaw tawen a napahabas yapo do dawri a chimpo mandan sichangori, ki rakoh paw sidong da. Nya saw tolas ni Pablo do Masantwan a Tolas.

1. Tolas naw dyirad taga Galasya (Do tawen A.D. 50)
2. Tolas naw dyirad taga Tesalonika (Do tawen A.D. 51)
3. Manoma a tolas na dyirad taga Korinto (Do tawen A.D. 56)
4. Somarono a tolas na dyirad taga Korinto (Do tawen A.D. 57)
5. Tolas naw dyirad taga Roma (Do tawen A.D. 58)
6. Tolas naw dyirad taga Kolosas (Do tawen A.D. 61)
7. Tolas naw dyirad taga Epeso (Do tawen A.D. 61)
8. Tolas naw di Pilemon (Do tawen A.D. 61)
9. Tolas naw dyirad taga Pilipos (Do tawen A.D. 61)
10. Manoma a tolas na di Timoteo (Do tawen A.D. 63)
11. Tolas na di Tito (Do tawen A.D. 65)
12. Somarono a tolas na di Timoteo (Do tawen A.D. 66, 67)

Siraw Nanganohedaw Di Kristo Do Roma

Nyaya tolas ni Pablo, naitoroh dyirad nanganohedaw di Kristo a myan do syodad a Roma a iyaw kararakohanaw a syodad do tana Italya, as kan dawriw mismo a yanan no trono no impirador da.

Siraw nyaya Romano, ki mabīleg soldado da. Dawa, inābak da saw no Jodyo saw kan Griego, as kan pinayparin da no Romano a probinsya daw no nasyon da sayan inābak da saya. Iyaw mangitoray da do Roma, ki mayngaran so Caesar, kan iyaw no impirador dan nyaya tawo.

Aran ari pad nakarapit si Pablo do logar a Roma, ki myan dana sa naychipeh daw tawotawo saw a nanganohed di Kristo a yapod Jodya, Asya, kan Aprika. Myan pa saw kadwan dyira a mismo a taga Roma a Dya-Jodyo a nairaman dyirad nanganohedaw di Kristo. Oltimo iyaw kakey ni Pablo a magpasyar dyira do Roma (1:10-11; 15:23-24) tan maysinnananawo sa, as kan tan maysinsisidong sa. Binata ni Pablo a pinadas naw nangay dyira (1:13), ki nabalabalay do kāron tarabako na do Asya.

Iyaw Tolas Ni Pablo Dyirad Manganohedaw Do Roma

Do tolas naya, ki chakey ni Pablo a ipaboya dyirad taga Romaw no chakey na batahen maisalakan a maynamot do kapagtalek lang di Kristo kan yapo aba do kapagtongpalaw do linteg, ta aba polos bīleg no linteg a makapalinteg so asa tawo (3:20-22). Aran āngo parinen asa tawo a mangpalinteg so inawan na, ki alit na masday maynamot ta sigod a myan gatos na, as kan sigod a maikeddeng a madiman a maynamot do dawri a gatos. As dawa, batahen na do kapitolo syeti a maparin aba polos no asa tawo a mapalinteg mismo a inawan na. Kayarig naw asa a tawo a

napadket do bangkayaw no nadiman. Aran padasen naw mariyos, ki alit na mayadis anchi dyaw āngo taw no bangkay. An komwan, āngo paro parinen tawotawo tan maisalakan sa? Aba (7:14-24).

Nyaw tima ni Pablo: aba polos matarek a kaisalakānan tawotawo an dya si Kristo. Ta maynamot do nakadiman naw do kros, ki myan danaw kalibryan tawotawo a maypasngen do Dyos (3:21-22; 5:1-9).

An maynamot dyaten, ki do nakarahan, ki akma taw kabosor no Dyos (5:10). Ki sichangori, maynamot do pinarin Jesos a mangibaet dyaten kan Dyos, ki naypasngen ta na do Dyos, as kan naibidang ta na a anak na. As dawa, maynamot di Kristo, ki myan kalintegan ta a manawag so Dyos so Āmang (8:15). An komwan pinarin na dyaten a maynamot di Kristo, ki ipanpaneknek ni Pablo a machita itoroh ta pakono byay kan inawan ta a magsirsirbi di Āpo (12:1). Basta tadyan ta saw marahet saw a dadakay ta, as kan ipalōbos ta a si Āpo Dyos a mangpabayo so tābo katawo ta kan tābo aktokto ta tan matonngan taw maganay iyaw koskostwaw a chakey na (12:2).

No Maynamot Dyirad Jodyo

Do kapitolo 9-11, ki inpalawag ni Pablo an āngo inplano no Dyos a maynamot do matatarek saw a nasnasyon do lobongaya. Innanawo ni Pablo a iyaw kaitokatokap dayan Jodyo saw si Kristo, ki chakey naba batahen a araba polos byay da do Dyos (11:1-6). Ta sigod a plano no Dyos komwan tan myan dananchiw oras no dyaw a Jodyo a maypasngen dya (11:11). Ta chakey naba no Dyos a myan mabo a aran sino a Jodyo mana dyaw a Jodyo (11:30-32). Kayarig dan Jodyo asa a kayo a pinalpaltongan ni Āpo. On, pinarin ni Āpo nyaya tan myan anchiw bayo a sanga a aros asi (11:17-24). Sichangori, abaw paytarkan no Dyos so Jodyo kan Dya-Jodyo. Sira lang nanganohedaw di Kristo naikari a nayparin a tawotawo na.

Dawa, myan paw kaisalākan dan Jodyo. An manganohed sad Kristo, ki mairaman sanchi do pamilya no Dyos a akmas mismo a kari ni Āpo Dyos di Abraham do kaychowa. Dawa, yaten a tabo, Jodyo kan Dya-Jodyo, ki asaw Āmang ta, as kan asa danaw Mangisalakan ta. Do kapaybidi ni Kristo Jesos a manghap so tawotawo na, ki mairaman ta a tabo a maynamot do kapanganohed taya dya (1:16-17).

No Naychakarwan No Nya Tolas

No Pakatoneng Kan Tima 1:1-17
No Maynamot Do Gatos 1:18–3:20
No Kalinteg No Dyos 3:21–4:25
No Bayo A Byay A Myan Di Kristo 5:1–8:39
No Maynamot Dyirad Jodyo Saw 9:1–11:36
No Dadakay Dan Manganohedaw Di Kristo 12:1–15:13
No Kapangasaba Ni Pablo 15:14-33
No Kapanawdyan Saya A Pakatoneng 16:1-27

No Tolas Ni Apostol Pablo Dyirad Tawotawo Do Roma

Pakatoneng

1 Yaken si Pablo a asa adipen ni Kristo Jesos. Tinongdo na yaken ni
Āpo Dyos, kan nayparin ako a asa a apostol* a napidi a mangikasaba so
Maganay a Dāmag a yapod Dyos a maynamot di Jesos.

* **1:1 1:1** No chirin a “apostol,” ki yapo do chirin Griego. No chakey na batahen, ki “natoboy.”

2 Iyaw nyaya Maganay a Dāmag, ki nahay dana inkari ni Āpo Dyos,
as kan inbilin na dyirad propīta na saw kaychowa a mangitolas sya do
Masantwan a Tolas.
3 On, iyaw nya Maganay a Dāmag, ki maynamot di Āpo ta a si Jeso-
Kristo a mismo a Anak no Dyos. An maynamot do katawo na, ki naiyanak
do tanaya a yapod kapotōtan ni Āri Dabid.†
4 An maynamot do kadyos na, do nakapagongar naw a yapod kadiman a
maynamot do panakabalin no Masantwan a Ispirito, naipakatoneng a iya,
ki oyod a mismo a Anak ni Āpo Dyos.
5 Iyaw nakayapwan na kan iya paw naynamotan na a intoroh ni Āpo
Dyos dyaken parabor na, kan tinongdo na yaken a asa a apostol‡ na
tan nanawhen ko saw tabo a tawotawo do tabo loglogar a maynamot do
anohedaya kan kapagtongpal di Jesos.
6 Aran inyo a manganohed do Roma, ki nairaman kamo, ta natawagan
kamo na a machasa di Jeso-Kristo.
7 Dawa, naytolas ako dyinyo a tabo a kakakteh do Roma a chadaw ni
Āpo Dyos kan pinidi na a tawotawo na.
Myan pakono dyinyo parabor kan kaydamnayan no kapangtokto nyo a
yapod Āpo Dyos a Āmang ta kan yapod Āpo Jeso-Kristo.

No Kakey Ni Pablo A Mangay Do Roma

8 No manma a ibahey ko dyinyo, ki rakoh iyaw kapagyaman ko di Āpo
Dyos a maynamot dyinyo a tabo, ta nakarapit do aro dana a loglogar dāmag
a maynamot do kayit no kapanganohed nyo, as kan adngeyen ni Āpo Dyos
kapagyaman kwaya a maynamot di Jeso-Kristo.
9 Ta si Āpo Dyos a pagsirsirbyan ko do tābo kapangtokto ko do kaikasaba
ko so Maganay a Dāmag a maynamot di Āpo Jesos a Anak na, ki iyaw
mangipaneknek a pirmi koynyo a paydaydasal.
10 Asa pa, pirmi ko a akdakdawen do kapaydasal ko, ki iya pakono kayan
chimpo ko a mangay a omsarongkar dyinyo an ipalōbos ni Āpo Dyos.
11 On, changsah ko naynyo a maboya tan mabinglayan koynyo so
naispiritwanaya a chirin a somidong a mapayit dyinyo do kapanganohed
nyo.
12 No chakey ko a batahen, ki tod kwaba lang a ibinglay kapanganohed
ko, an dyi paw kapangahwahok nyo dyaken. Ta an komwan, maysinpa-
payit ta do kapanganohed ta di Kristo.
13 Kakakteh, chakey ko a ipadāmag dyinyo a naypipira ko na a inplano
kangay ko do yanan nyo, ki alit na myan nakapenpenpenan ko. Rakoh
kakey ko a myan saw mapanganohed ko dyinyo daw a akmas naparinaw
do nakapanganohedaw no Dya-Jodyo do kadwan saw a loglogar.
14 Ta myan rebbeng ko a mangikasaba so Maganay a Dāmag do tabo
a tawotawo a aba polos kapangidomdoma. On, myan rebbeng ko dyirad
tawotawo saw a matotohos so saad kan siraw mabobodis saw so saad as
kan siraw masisirib kan abo so nanawo.
15 As dawa, rakoh kakey ko a mangikasaba so Maganay a Dāmag a aran
inyo a myan daw do Roma.

No Maynamot Do Maganay A Dāmag

16 Ta chasnek kwaba a ikasaba iyaw Maganay a Dāmag a maynamot di
Āpo Jesos, ta maynamot do panakabalin no Dyos, ki maisalakan aran sino a

† **1:3 1:3** An maynamot do nya kari ni Āpo Dyos, chiban nyo do 2 Sam. 7:12-16; Sal. 89:3-24; 132:17; Isa. 11:1-5; Jer. 23:5-6. ‡ **1:5 1:5** Ara. 22:21; 26:15-18; Gal. 1:1

manganohed dya. Iyaw nyaya a dāmag, ki nanma naikasaba dyirad Jodyo saw. Sichangori, tabo dana no tawotawo, ki maawis sa a mangay di Āpo Dyos.
17 Ta do Maganayaya a Dāmag, ki natonngan taw kalinteg a yapo di Āpo Dyos. Iyaw nya kinalinteg, ki madyira do kapanganohed lang a akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna, “Iyaw tawowaw a pinalinteg no Dyos do salapen na, ki myan byay na a abos pandan a maynamot do kapanganohed na dya.”§

No Gatos Dan Tawotawo Kan Soli No Dyos

18 Naon, ta naipakatoneng danaw solyaw no Dyos a yapod hanyit dyirad tabo tawotawo a maynamot do kabon anyib da dya kan karahet no kaparin da. On, ta aran chapapatak daw oyod, ki alit na penpenen daw oyodaya do aktokto da kan do kaparin da.*
19 Ta no oyod a maynamot di Āpo Dyos, ki malawag dana dyira, ta iyaw mismo a nangimoha so kapakaāwat do irahem no pangtoktwan da.
20 Ta yapo pa do kapapanoman pan araw, ki naboya dana no tawotawo iyaw kadyos na do tābo a pinarswa na. On, masyirto a chapatak darana a myan Dyos a masantwan kan iyaw rakoh kan abos pandan a kabīleg na. As dawa, aba polos maparin da pagpambar.
21 Oyod a chapapatak da sigod a myan danaw Dyos, ki polos a dyi da dināyaw, mana aran kapagyaman da pa do kararaw a kaaywan na dyira, ki polos a dyi da pinarin, basbāli a nāw da nangtokto so abos sinpaspangan. No nayparinan da, ki akma dana sas naychabobwaw so arang, ta iyaw aktokto da, ki nasaryan dana.
22 Sinsīsirib sa, ki salanga sa.
23 Ta imbes a si Āpo Dyos a sibibyay a abos pandan dināyaw da, ki basbāli a pinatnek daw didyosen daw a patahahen dad tawotawo a machipanda do kadimanan, as kan dināyaw daw bolto saw a ladawan no somayasayap, komayakayab, kan siraw makayamaw do tana.†
24 As dawa, ninonolay dana sa no Dyos a mamarin so malapos kan marahet a chakey no aktokto da. Tan komwan, nāw da mamarin do katakatayisa dyira so makaal-alas saw a kaparin.
25 Ta imbes a anohdan daw oyodaw a maynamot di Āpo Dyos, ki engga, ta pinipya daw nanganohed do bayataw. On, pinipya daw nagdaydayaw kan nagsirsirbi do pinarswa no Dyos kan iyabaw Dyos a mismo a namarswa sira. Samna! Si Āpo Dyos pakono ah, maidayaw a abos pandan. Amen.
26 Maynamot dyirad dyaya, ninonolay dana sa no Dyos do oltimwaya a makasnesnek a chalakam da. Ta aran siraw mababakes saw, ki tinadyan daw sigod a dadakay da, as kan pinaypariparinan daranaw kapayngay da a mababakes.
27 Komwan saw mahahakay, ta iyaw gagāngayaw a kapachikabahay da do mababakes, ki tinadyichokodan da, as kan komnohat sa do ottog da do inawan no kapayngay da a mahakay. Oltimwaya a makasnesnek kaparin da do katakatayisa dyira. As dawa, sigon do karahetaya a pariparinen da, rawarawaten daw dosa da a lidyat kan ganyit do mismo a inawan da.
28 Maynamot ta dyi da inkaskaso oyodaw a maynamot do Dyos, ninonolay narana sa mangtokto so makabābaba a nawriw mapawnot dyira do oltimo a makkwan a dya maipalobos a kaparin.

---

§ **1:17 1:17** Mana “Iyaw tawowaw a mapalinteg do salapen ni Āpo Dyos, ki maybibyay a maynamot do kapanganohed na.” Hab. 2:4; Gal. 3:11 * **1:18 1:18** Sal. 14:1; 53:1; 73:11; Roma 1:25; 2:15
† **1:23 1:23** Sal. 106:20; Isa. 46:1-7

29 Nailabay dana sa do tābo a kita no gatos a akmas karahet, kaāgom,
kalapos, kaapal, kapangdiman, kapachidiman, kapangkosit, kan kapangis-
istorya, as kan nāw da mangtokto so makapaynyin do kapayngay da a
tawo.
30 On, maparaherahet sa, ipsok da si Āpo Dyos kan abo anyib da do aran
sino, as kan mapangas kan matangsit pa sa. Chasoyot daw mangtokto
so parinen da a marahet, kan chapatak daba polos manganohed dyirad
inyapwan da.
31 Aba polos kapakaāwat da a maynamot do Dyos, ta matalek saba do
aran āngo. Madaw saba kan apabaw natokos a kāsi da.
32 Malawag a chapatak da a sigon do keddeng ni Āpo Dyos, ki siraw
tawotawo saw a mamarin so komwan, machita madiman. Ki alit na, nāw
da parinen akma syaw, as kan nya saba lang, ata, chasoyot da pa tonosan
saw tawotawo saw a sigod a nachikneb do marahet saya a kaparin.

2

Iyaw Malinteg A Kapangokom No Dyos

1 Dawa, aran inyo a makey a mangokom, ki abaw pambar nyo do salapen
no Dyos, ta okomen nyo sa as ikeddeng nyo sa a madosa, ki machalit
kamo dyira a mamarin so marahet. Do kapangokom nyo dyira, ki bāli,
kedkedngan nyo inawan nyo a mismo.
2 Chapatak ta a tabo a si Āpo Dyos, ki kosto kan malinteg iyaw
kapangokom kan kapangdosa na do kāda asa a mamarin so marahet a
akma siras nawri.
3 Ki kakakteh, āngo hahawen nyo an okomen nyo kapayngay nyo a tawo
as machipariho kaparin nyo dya? Samna! Habasan nawri inyo ni Āpo
Dyos anchan mangay a mangokom? Ay, syirto a engga!
4 Mana kaywaman nyoriw sobsobra danaya a kaganay, kāsisyen, mana
kaānos no Dyos dyinyo? Chapatak nyo abawri iyaw nyaya kaganay ni Āpo
Dyos dyinyo, ki iyaw mangsalid dyinyo tan magbabāwi kamo?
5 No kaoyodan na, ki oltimo a matwaw oho nyo kan masokir kamo.
As dawa, tod nyo a insagāna iyaw soli no Dyos a para do kadosa nyo
anchan marapit araw a kaipaboya no Dyos so soli na kan iyaw malinteg a
kapangokom na.
6 Ta an āngo pinarin no asa tawo, ki itoroh anchi no Dyos sigon do
maibasar do pinarin naw.*
7 Siraw tawotawo saw a nāw da a sipapasnek a mamarin so maganay, as
kan nāw da maychichwas so tan-ok kan dāyaw a yapo do Dyos kan iyaw
kalibryan do kadiman, ki itoroh anchi no Dyos byay da abos pandan.
8 Ki taywara anchiw kadosa na siras tawotawo saw a mangchichwas
lang so bokod da a chakey. On, pabtaken anchi no Dyos soli na dyirad
mangkontrayas oyod a mononot do dya malinteg a kaparin.
9 Malala kan malidyalidyatan sanchiw tabo a tawotawo a mamariparin
so marahet, siraw Jodyo saw kan siraw dyaw a Jodyo.
10 Ki myan anchiw dāyaw, bindisyon, kan kapya a itoroh no Dyos dyirad
tabo a tawotawo a mamariparin so maganay, siraw Jodyo saw kan siraw
dyaw a Jodyo.
11 Ta si Āpo Dyos, ki aba polos kapangidomdoma na.†
12 On, masyirto a pabtaken anchi no Dyos soli na dyirad tabo tawotawo
a myan so gatos. Siraw Dya-Jodyo, ki madosa sanchi a maynamot do gatos

* **2:6 2:6** Sal. 62:12; Prob. 24:12 † **2:11 2:11** Deot. 10:17; Ara. 10:34; Epe. 6:9

saw a pinarin da a aran dyi na inbasar nawri a dosa do Lintegaw ni Moyses, ta chinapatak daba. Siraw Jodyo saw a nakagatos do dyi da nangonotan so linteg a tinokos ni Moyses, ki maikeddeng dosa da sigon do lintegaw a naygatosan da.
13 Ta sirabaw makadngeyaw so linteg maibidang a malinteg do salapen
ni Āpo Dyos, an dya siraw magtongtongpalaw do linteg.
14 Ki an maynamot dyirad Dya-Jodyo a dya makapatak so linteg a tinokos
ni Moyses, ki an maybibyay sa a machitonos do chakey a batahen no
lintegaya, ayket, iyaw maganayaya a myan do aktokto da, ki mayparin
nawri a akmay linteg dyira.
15 Ipaboya da do kaparin da saya a akmay intolas ni Āpo Dyos linteg naw
do aktokto da. Iya danaw pangtoktwan daw mangipanpaneknek dyira an
maganay mana madiw kaparin da.
16 On, komwan panchiw arawaw a kaiparawat ni Āpo Dyos di Āpo
Jesos so kapangokom‡ siras tabo a pinarin no tawotawo a aran sira tābo
intayotayo daw do aktokto da. Iyaw nyaw paybibidi kwaw a ikaskasaba
do kaiwaras kwaya so Maganay a Dāmag.

Siraw Jodyo Kan Iyaw Linteg

17 Inyo a kapayngay ko a Jodyo, myan chakey kwa ibahey dyinyo.
Batahen nyo a chasaray nyo Lintegaw ni Moyses, kan ipangas nyo paw
kasngen ni Āpo Dyos dyinyo.
18 On, batahen nyo pa a chapatak nyo an āngo saw chakeyaw ni Āpo Dyos
kan āngo maibidang saw a maganay a parinen maynamot ta batahen nyo
a iyaw lintegaw nangipakatoneng so nyaya dyinyo.
19 Batahen nyo pa a chapatak nyo rarahan a mangay di Āpo Dyos, as
kan maparin nyo a makaday saw bolsek saw a mangay dya. No myan do
aktokto nyo, ki inyo soho dan myan pa saw do kasarisaryan a mapalongo
sira do yanan ni Āpo Dyos.
20 Asa pa, no myan do aktokto nyo, ki maparin an nanawhen nyo
saw kōrang so kapatak, kan imaistrowan nyo saw mawnged paw do
kapakaāwat. On, ibahey nyo nyaya a maynamot ta inyo a Jodyo, ki masirib
kamo ngamin do lintegaya a yanan tabo kosto kan oyod.
21 Sigi, inyo a mangnanawo dyirad kadwan, ari paw iyahes ko dyinyo
sichangori: Āngo ta mananawo nyo abaw inawan nyo? Ibahey nyo do
kadwan a, “Manakanakaw kamo aba.” Ki āngo panakanakaw nyo?
22 Batahen nyo a, “Madiw machikamalala.” Ki inyo, ki mismo kamo
a machikamalala! Asa pa, ipsok nyo kapagdayaw do didyosen saw, ki
āngo ta mangay kamo do irahemaw no pagdayawan saw do didyosen a
manakanakaw so myan saw daw?
23 Pagpangas nyo kapatak nyo so linteg, ki asnesnekan nyo si Āpo Dyos
do dyi nyowaya tongpalan sya.
24 Ta akmas naitolas do Masantwan a Tolas a kāna, “Maynamot dyinyo
a Jodyo, siraw Dya-Jodyo, ki maychirin so marahet a maynamot do ngaran
no Dyos.”§
25 An Jodyo kamo as tongpalen nyo iyaw linteg, ki maganay, as kan myan
danaw sirbi no nakapagkogit nyo. Ki an dyi nyo a tongpalen iyaw linteg,
aba polos sirbi no nakapagkogit nyo, ta nayparin kamo a akma siras dyaw
a Jodyo a dya magtongpal so linteg.

---

‡ **2:16 2:16** Si Jesos pangibasaran Dyos so kapangokom nad tawotawo do lobongaya. Mt. 25:31-36; Jn. 5:22; Ara. 17:30-31; 2 Kor. 5:10 § **2:24 2:24** Isa. 52:5; Esek. 36:22

26 Akma saw, an siraw dyaw a Jodyo as magtongpal sa do linteg, syimpri,
machipariho sa dyirad Jodyo saw a tawotawo ni Āpo Dyos, ta naibidang
dana sa nakogit do aktokto da a aran dyi sa nakogit do inawan da.
27 As dawa, inyo a Jodyo, aran nakogit kamo kan myan dyinyo iyaw
naitolasaw a linteg, ki an dyi nyo a tongpalen lintegaya, siranchiw Dya-
Jodyo a magtongpal do chakey naw a batahen do linteg, ki siranchiw
mangokom dyinyo. On, sira danaw maibidang a mangtongtongpal so linteg
a aran dyi sa nakogit do inawan.
28 Ta sirabaw tawotawo saw a nayanak a Jodyo kan nakogit do
inawan bigbigen ni Āpo Dyos a oyod a tawotawo na, an dya sira lang
magtongpalaw kan manganohed dya.
29 Iyaw oyod a Jodyo, ki iyaw tawowaw a magbabāwi kan mapasnek
a magtongpal do chakey ni Āpo Dyos. Ta nawri abaw chiban ni Āpo
Dyos nakogit saw a tawo do inawan, an dya siraw mabataw a nakogit
do aktokto da a maynamot do panakabalin Ispirito Santo kan maynamot
aba ta myan naitolasaw a linteg. Sira lang padayawan ni Āpo Dyos a aran
dyi sa padayawan tawotawo.*

3

No Maynamot Dyirad Jodyo
(Roma 9:4-5)

1 Changori, sigoro myan iyahes nyo do aktokto nyo a kon nyo, “Na,
an komwan, āngo sirbi na an naiyanak a Jodyo asa a tawo?” mana
“Masisitawri a onotan dadakayaya a kapagkogit?”
2 No atbay ko dyirad dawri sa kapanahes nyo, ki masirbi sa. No manoma,
ki siraw Jodyo nangitalkan ni Āpo Dyos so chirin na.
3 Ki an dya mapagtalkan kadwan saw a Jodyo, chakey nawri a batahen
a mapagtalkan paba si Āpo Dyos a mangtongpal so kari na dyira?
4 Samna, engga! Aran mabayataw dana tabo tawotawo do lobongaya, ki
si Āpo Dyos, ki engga, ta polos a dya matadyan kari na,* ta akmas naitolas
do Masantwan a Tolas a kāna,
“Malawag pakono a maboya a siraw chirin mom Āpo Dyos, ki nāw da a
malinteg. Dawa, maparin aba padsohen no aran sino a mangidarom
dyimom Āpo.”†
5 Ki sigoro myan kadwan dyinyo a makabata so nya, “Ayket! An iyaw
kapamarin tas marahet mangipaboya so malawag a kalinteg no Dyos, madi
si Āpo Dyos, ta āngo ta dosāen na pa yaten?” Yaken abaw mangibahey syay
ah. Ki ibahey ko lang nya a akmas kapangibahey daw no kadwan.
6 Aysa, engga! Dyi pakono a maparin a komwan ah! Ta an chasoyot naw
gatos, maypāngo a mangokom si Āpo Dyos so tawotawo do lobongaya?
7 Ki myan saw akin atbay so komwan a kon da, “Anchi ka! Kaspangari-
gan, an yapod kabayataw ko ad-adda pakaboyan so kaoyod no chirin no
Dyos as paypayparakohen kaidāyaw na, āngo ta maokom ako pa a akmay
asa maygaygatos?”
8 An komwan dana, āngo ta dyi ta inanawo komwan: “Ngay na, mamarin
ta nas marahet tan malawag a maboya ta iyaw maganay”? Aysa! Oltimo

* **2:29 2:29** Do chirin Hebreo, no chakey na batahen Jodyo, ki “tawo a madaydayaw” (Gen. 29:35; 49:8). Ki sigon do inanawo ni Pablo, iyaw oyod a Jodyo, ki tawo a dayāwen Āpo Dyos. * **3:4 3:4** Tongpalen ni Āpo Dyos kari na a aran inkari naw bindisyon mana dosa. Ta sigon do kari na, dosāen na sanchiw tabo tawotawo a dya manganohed dya. Deot. 4:23-27; 28:58-62; 2 Tim. 2:11-13
† **3:4 3:4** Sal. 51:4

a maddiw nyaya, ki alit na myan saw makabata a inanawo ko kono komwanaya. Ki taywaran binata ko komwan! Masigorādo a madosa sanchiw makabata so komwan, ta nawriw rombeng dyira!

No Kabo No Malinteg A Tawo

9 Dawa, āngo myan do aktokto ta sichangori? Mabata tawri a yaten
a Jodyo, ki maganaganay kan siraw dyaw a Jodyo? Samna, engga ah!
Inpaboya ko na a tabon tawotawo aran Jodyo mana Dya-Jodyo, ki inadipen
sa no gatos.
10 Ta malawag a maboya taw nyaya do Masantwan a Tolas a kāna,
“Aba polos malinteg a tawo do lobongaya.
11 Aba polos kapakaāwat da a maynamot do Dyos mana makey a
omchichwas sya.
12 Tinadyichokodan da si Āpo Dyos, as kan nayparin sa tabo a abos
sinpaspangan. Abaw aran asa dyira mamarin so kosto.‡
13 Akmay naywangan a tanem kayarigan dangoy daw do kāron malapos a
chirin da. Maynana mararahet a bayataw ibalbalikas no rida da.§
Akmay dīta no karasaen pahtoten bibi da saw.*
14 Napno paw dangoy da so kapangabay kan chirin a mangipaboya so
kapakasoli kan kapangipsok da.†
15 Sisasagāna sa a mangdiman so kapayngay da a tawo.
16 Aran dino ngayan da, ki nawriw matokos da daw kapangrarayaw kan
kapanglidyalidyat da so kapayngay da tawo.
17 Chapatak daba polos maybibyay a machitonos.‡
18 Aba polos kāmo da di Āpo Dyos.”§
19 Nawriw inpatolas ni Āpo Dyos do Masantwan a Tolas. As sichangori,
chapatak ta na a inpākat naba ni Āpo Dyos linteg naya tan sira lang
Jodyo magtongpal sya, an dyi pa siraw dyaw a Jodyo. Tan komwan,
mapagsardeng na saw pagpambar daw no aran sino a tawo anchan
okomen sa no Dyos.
20 Ta abaw tawo a maibidang a malinteg do salapen no Dyos a maynamot
lang do katongpal so linteg. Naitoroh lang linteg tan ipakatoneng na a
myan gatos.

Iyaw Kapalinteg No Dyos So Tawo

21 Dawa, sichangori, naipakatoneng danaw kapangpalinteg no Dyos so
tawo a abwa polos kaibibyangan linteg. Inpakatoneng ni Āpo Dyos nyaya
do kaychowa pa do nakaipatolas naw sya da Moyses kan siraw propīta
saw do Masantwan a Tolas.
22 On, maibidang asa tawo a malinteg do salapen ni Āpo Dyos a
maynamot lang do kapanganohed na di Jeso-Kristo. Parinen no Dyos nyaya
do tabo a manganohed di Kristo, kan tatarken na saba.
23 Ta naygatos a tabo tawotawo, kan mabawa sa tabo do pakahwahokan
no Dyos.*
24 Ki aran komwan, maynamot do rakoh a parabor na, ibidang na yaten a
malinteg do salapen na a maynamot do pinarin ni Kristo Jesos a nanglibri
dyaten.
25 On, tinongdo ni Āpo Dyos si Jesos a nangikāro so gatogatos dan
tawotawo tan maynamot do nakawyog no raya na do nakadiman naw

---

‡ **3:12 3:12** Sal. 14:1-3; 53:1-3; 143:2; Prob. 20:9; Ekl. 7:20; Roma 3:23 § **3:13 3:13** Sal. 5:9 * **3:13 3:13** Sal. 140:3 † **3:14 3:14** Sal. 10:7 ‡ **3:17 3:17** Isa. 59:7-8 § **3:18 3:18** Sal. 36:1 * **3:23 3:23** Roma 3:12

do kros, ki napakawan danaw tawotawo an oyod a manganohed sa dya. Pinarin ni Āpo Dyos nyaya tan ipaboya na iyaw kalinteg na a mangokom so tawotawo a aran inan-anōsan na sa a dyi na sa dinosaw nakagatosaw dya do nakahabas a araw.
26 Ki sichangori, pahabasen paba no Dyos gatos dayan tawotawo, ta inpaboya naranaw kalinteg na do nakaparapas naw so gatos no tawotawo a nachilanlansa di Jesos do kros. Komwan nakaipaboya sya no Dyos a taywaras kalinteg, as kan maparin na a palintegen tabo tawotawo a manganohed di Jesos.
27 Changori, aryoriw maipangas ta maynamot do nakapalinteg ta? Polos! Napalinteg tabaya do nakatongpal ta so linteg, an dya iyaw kapanganohed taw di Āpo Jesos, kan nawri lang maparin ta pagtangsit.
28 Ta malawag dana sichangori a iyabaw kapagtongpal taw do linteg iyaw pakaibidangan ta a malinteg do salapen ni Āpo Dyos, an dya iyaw kapanganohed taw di Āpo Jesos.
29 Sirawri lang Jodyo akin Dyos so Dyos? Iyabawriw Dyos da paw no dyi saw a Jodyo? Taywaran dyi pa iyaw Dyos da?
30 Ta asa lang Dyos, kan ibidang na sa malinteg Jodyo saw an manganohed sa di Āpo Jesos. Komwan saw Dya-Jodyo, ta ibidang na sa malinteg an manganohed sa di Āpo Jesos.
31 Changori, mabata tawri a arabaw sirbi no bilbilin saw ni Āpo Dyos a intoroh na dyirad Jodyo saw? Engga! Ta no kaoyodan na, ki iyaw kapanganohed taw di Āpo Jesos manoroh so katongpal ta so nawri sa bilbilin.

4

No Pagmididan A Maynamot Di Abraham (Gal. 3:6-10)

1 Changori, āngo mabata di simna Abraham a nakayapwan kapoonan namen saw a Jodyo? Āngo napadasan na?
2 Ta an kaspangarigan, an nawriw nakaibidangan na a malinteg maynamotaw do maganay a kaparin na, myan pakono itangsit na ah! Ki engga, ta no kaoyodan na, ki aba polos pagtangsit na do salapen no Dyos.
3 Ta chiban taw naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna, “Nanganohed si Abraham do inbahey ni Āpo Dyos, kan maynamot do dyaya naka-panganohed na, inbidang ni Āpo Dyos a malinteg do salapen na.”*
4 An myan asa tawo a mangay a machitangdan, mabata tawri a iyaw sweldo naw, ki asa sāgot? Engga ah! Ta nawriw tangdan nad nakapaytarabako naw.
5 Ki iyaw tawowaw a dya magtalek do maganayaw a kaparin na, as basbāli a italek na a si Āpo Dyos mangpalinteg siras naygatos, ki iyaw nawri a tawo, ki maibidang a malinteg do salapen ni Āpo Dyos a maynamot lang do kapanganohed na do Dyos.
6 Iyaw nyaw chakeyaw a batahen ni Āri Dabid do nakaibahey naw sya a mabindisyonan tawowaw a maibidang a malinteg do salapen ni Āpo Dyos a maynamot lang do kapanganohed na do Dyos kan iyabaw maynamot do maganay a kaparin.† Komwan binata ni Āri Dabid a kāna,
7 “Magasat saw tawotawo saw a napakawan dana kan kinawayakan ni Āpo
Dyos so gatogatos.

* **4:3 4:3** Gen. 15:6; Gal. 3:6; Sant. 2:23 † **4:6 4:6** Epe. 2:8

8 On, magasat tawowaw a dyi dana maibidang a myan so gatos do salapen
no Dyos.”‡
9 Changori, nyaw iyahes ko. Yatenori lang a Jodyo a nakogit ngayan no
nyaya a pamindisyon a batabatahen Āri Dabid? Engga! Ta aran sira paw
Dya-Jodyo a dyi pa nakogit, ki nairaman sa do pamindisyonaya. Pirwahen
ko a ipanakem dyinyo si simna Abraham a napalinteg do salapen ni Āpo
Dyos a maynamot lang do nakapanganohed na do Dyos.
10 Kango nakapalinteg ni Abraham? Iyawriw sakbayaw no nakakogit na
mana do nakatayoka naw? Syimpri do sakbay naw!§
11 Ta nanawnawdyiw nakakogit naw. Ta iyaw nawri a naparin, ki nyaw
sinyal a nangipaneknek a maynamot do kapanganohed na a inbidang dana
no Dyos a asa malinteg sakbay no nakakogit naw. As dawa, nayparin si
Abraham a naispiritwan a āmang da no tabo a manganohed do Dyos, as
kan payparinen sa no Dyos tabwaw a manganohed a malinteg do salapen
na a aran dyi sa nakogit.
12 Komwan pa siraw Jodyo saw a nakogit dana. Āmang da pa si
Abraham, ki maynamot aba lang do nakapagkogit da, an dya maynamot
do kapaybibyay da a akmas Abraham a kapoonan namen a napalinteg
do salapen no Dyos a maynamot do nakapagtalek na do Dyos do
kasakbayanaw no nakakogit na.

No Karawat So Bindisyon No Dyos A Maynamot Lang Do Kapanganohed

13 As dawa, malawag dana a iyabaw nakapagtongpalaw ni Abraham do
linteg nakayapwan ni Āpo Dyos a nangikari a itoroh na dya kan siraw
kapotōtan naw intīro a lobong, an dya iyaw nakapanganohed naw kan
nakaibidangaw sya ni Āpo Dyos a malinteg.*
14 As dawa, an batahen ta a nawriw kaitoroh ni Āpo so kari na an monot
ta do linteg, ayket, apabawriw sirbi no kapanganohed ah? As iyaw kari no
Dyos, ki aba so sinpaspangan dyaten.
15 Ta no kaoyodan na, an onotan taw linteg tan maisalakan ta, tod ta
apīten kasoli no Dyos, ata, matongpal tabaw lintegaya. Ki an abo linteg,
abaw nakagatos do linteg.
16 As dawa, malawag a maboya ta a iyaw kaipatongpalaw no Dyos so
kari na, ki yapo lang do kapanganohed taw dya. Tan komwan, sigorādo
a maboya taw parabor no Dyos dyaten a tabo a naibidang a kapotōtan ni
Abraham. Ta siraba lang Jodyo saw a monot do linteg iyaw kapotōtan ni
Abraham, an dya yaten a tabo a manganohed a akmas nakapanganohed
naw. Ta si Abraham, ki pinakaāmang ta a tabo an manganohed ta do Dyos.
17 Nawriw chakey a batahen no naitolasaw do Masantwan a Tolas do
nakabataw sya ni Āpo Dyos di Abraham a kāna, “Payparinen koymo a
āmang no aro saw a nasnasyon.”†
On, natongpal nya, ta do salapen no Dyos, ki naibidang si Abraham a
āmang ta a tabo a manganohed a akmas nakapanganohed na. Ta iyaw
Dyos a inanohdan na, ki myan panakabalin na do aran āngo a aran
mapagongar so nadiman, kan maparin naw aran āngo a dyi pa naparin.
18 On, rakoh kapagnamnama ni Abraham a tongpalen ni Āpo Dyos inkari
naw a payparinen nanchi si Abraham a āmang dan aro a nasnasyon. Ki

---

‡ **4:8 4:8** Sal. 32:1-2 § **4:10 4:10** Do nakapalinteg ni Āpo Dyos si Abraham (Gen. 15:6), ki ari pa abo pōtot na (Gen. 15:2). Sinpangan na, do arawaw a nakakogit ni Ismael a pōtot na, ki aran iya, ki nagpakogit. Tresi danaw tawen ni Ismael do dawri (Gen. 17:24-27). * **4:13 4:13** Gen. 12:2-3; 17:4-22; 18:16-19 Natongpal nyaya a kari di Kristo a asa kapotōtan Abraham. Roma 8:16-17; Gal. 3:29 † **4:17 4:17** Gen. 17:5

aran akmaw dya maparin nawri a kari, alit na in-intwan ni Abraham kapanganohed na. Dawa, naparin dya sigon do chirinaw ni Āpo a kāna, “Akmas bidang no bitohen saya, komwan anchiw kāron kapotōtan mo.”‡

19 Maynamot ta mayit kapanganohed na, nagmangamanga aba a aran chapatak na a makapōtot paba do kamalkem na do tawen naw a makalo dana asa gasot. On, nagdwadwa abas Abraham a aran dyi dana makapaymanganak si Sara do kabaket.

20 Nabo aba polos kapanganohed ni Abraham a maparin saw nawri. Inanohdan na si Āpo Dyos, kan naypaypayit paw kapanganohed na, as kan indaydāyaw na si Āpo Dyos.

21 Aba polos mangamanga na a dya maparin ni Āpo Dyos tābo a inkari na.

22 Dawa, maynamot do dyaya a nakapanganohed na, inbidang ni Āpo Dyos a malinteg do salapen na.

23 Ta si Abraham aba lang nakaisagōtan no nawri a naitolas a kāna, “naibidang a malinteg.”

24 Ta aran yaten, ki mairaman ta na do karyaya maynamot ta inkeddeng ni Āpo Dyos a mapalinteg aran sino a manganohed di Āpo Dyos a napagongar si Āpo ta a si Jesos a yapod kadiman.

25 Ta iya, ki inparawat ni Āpo Dyos a nadiman maynamot do gatogatos ta, as kan pinagongar na tan mayparin ta malinteg do salapen na.§

5

No Pakatongpalan Kapakapalinteg No Tawo

1 Changori, maynamot ta naibidang ta na a malinteg do salapen ni Āpo Dyos a maynamot do nakapanganohed taw di Āpo Jeso-Kristo, nachikapya ta na do Dyos, ta napakaro danaw soli na dyaten.

2 On, maynamot do nakapanganohed ta di Āpo Jesos kan iyaw nakadiman naw do kros, napasdep ta na do paraboraya no Dyos a payteytēnekan tas changori. Masoyot ta do kayanaya no namnama ta a machasa tanchi do glorya no Dyos do hanyit.

3 Asa pa, masoyot ta pa an myan pakasootan mana kalidyatan ta, ta chapatak ta na a iyaw kayan kalidyatan, ki itoroh na dyaten kapagibtor.*

4 On, an maibtoran taw lidyat, makahwahok nya do Dyos maynamot ta naboya na a dya mabdibdis kapanganohed ta dya. As an myan kapagibtor, ki iyaw manoroh so namnama ta.

5 On, paayen nabanchi yaten no kapanghahaw taya, ta siboboslon dana a intoroh no Dyos dyaten adaw na. On, masigorādo taw nyaya a maynamot do panakabalin no Masantwan a Ispirito a insāgot ni Āpo Dyos dyaten.†

6 Iktokto taw nyaya adaw ni Āpo Dyos dyaten. Do kabo danaw no polos a maparin ta a mangisalakan so inawan ta do pakadosaan ta, nadiman si Kristo do orasaw a pinidi no Dyos tan iyaw mangikāro so gatogatos ta.

7 Ta an iktokto ta, maypalidyat maychichwas so aran sino a makey a mangbo so byay na tan maisalakan naw asa tawo a nāw na malinteg so kaparin. Myan ngataw makaitored a madiman a maynamot do asa maganay a masisyen a tawo, ki katen!

---

‡ **4:18 4:18** Gen. 15:5 § **4:25 4:25** Isa. 53:4-5; 1 Kor. 15:17; 2 Kor. 5:15; Gal. 2:20 * **5:3 5:3** Jn. 16:33; Sant. 1:2-4, 12 † **5:5 5:5** Joel 2:28-29; Ara. 2:17; 10:45

8 Ki si Āpo Dyos, inpaboya naw rakoh a adaw na dyaten, ta do
kapamariparin ta paw so gatos, tinoboy naw Anak na a si Kristo a nadiman
tan maisalakan ta.
9 On, maynamot do nakadimanaw ni Kristo do kros, napalinteg ta na do
salapen ni Āpo Dyos. Dawa, maynamot dya, mangamangay paw kaditdit
ta so mangayaw a soli ni Āpo Dyos dyaten!
10 Ta do nakarahan, nayparin ta kabosor na a maynamot do gatogatos
ta. Ki aran komwan kayayan ta, ki nachikapya ta na a maynamot do
nakadimanaw ni Jeso-Kristo a Anak na do kros. Changori, maynamot
do nakapagongar na a yapod kadiman, mangamangay paw kasigorādo no
kaisalākan ta!
11 Tod naba lang yaten a insalākan do pakadosaan ta, an dyi pa
maynamot di Āpo ta a si Jeso-Kristo, nakapachikapya ta na do Dyos. Dawa,
chasoyot ta naw kayan taya do Dyos.

No Nagtongpalan Pinarin Adan Kan Pinarin Kristo

12 Dawa, chapatak ta a maynamot do nakapaygatosaw ni simna Adan do
kaychowa, komnayab gatos do intīro a lobong. As iyaw nawri a gatos, ki
asi naw kadiman. Nawriw nakayapwan na a tabo tawotawo do lobongaya,
ki madosa sa a madiman, ta naygatos sa a tabo.
13 Aran abo paw Linteg ni Moyses do nanma pa araw, ki alit na
naygaygatos danaw tawotawo. Ki aran komwan, iyaw gatos daw, ki
naibidang aba a nangrarayaw so linteg maynamot ta abo paw linteg a
nangibahey dyira a myan gatos da.
14 Ki aran komwan a abo gatos dan tawotawo a akmas gatosaw ni Adan,
ki alit na nairaman sa a nakagatos. Chapatak ta naw nyaya, ta yapo do
chimpon Adan a nandad chimpon Moyses, ki nadiman sa tabo tawotawo.
No kaoyodan na, si Adan iyaw anyino mana kayarig no tawowaw a
mangay anchi, as kan si Kristo nyaya.
15 Ki aran komwan, mayengay abaw pagtongpalan da, ta rakoh pay-
tarkan sāgot no Dyos kan no gatos ni Adan. Ta maynamot do gatos ni
Adan a asa tawo, nairaman tabo tawotawo do lobongaya a madiman.
Ki maynamot do pinarinaw ni Jeso-Kristo do kros, mangamangay paw
parabor no Dyos dyirad tabo tawotawo, ta no sāgot na, ki byay a abos
pandan.
16 On, taywara maytarek pagtongpalan sāgotaya no Dyos kan gatosaya
no asa tawo a si Adan. Ta an tayoka danaw asa tawo a naygatos,
naikeddeng dana a madiman, ta nawri danaw dosa na. Ki komwan abaw
sāgot no Dyos, ta aran oyod a nailabay tawotawo do gatos, ki alit na
maibidang dana sa a abos gatos do salapen no Dyos.
17 On, iyaw gatosaya no asa lang a tawo a si Adan, ki iyaw naynamotan
nakapagāri no kadiman do lobongaya. Ki ad-adda pa mabilbīleg nagtong-
palan pinarinaya ni Jeso-Kristo do nakadiman naw do kros! Ta aran sino
a mangrawat so dyaya machipanda a parabor ni Āpo Dyos, ki masagōtan
anchi so kinalinteg na do salapen ni Āpo Dyos, as kan myan anchiw byay
na a machipagtoray di Kristo do hanyit a abos pandan.
18 Dawa, malawag dana maboya ta a yapo do asaya a gatos ni Adan,
ki naikeddeng dana tabo tawotawo a madosa a madiman. Malawag pa
a maboya ta a maynamot do nakapagtongpalaya ni Kristo a nangay a
nadiman do kros a aran aba polos gatos na, ki naitoroh danad tawotawo
pakapalintegan da do salapen ni Āpo Dyos tan myan byay da abos pandan.

19 An mango kāro no naygatos a maynamot do dyaw a nakapanganohed
ni Adan, ki maynamot do nakapagtongpal ni Kristo, komwan anchiw kāro
no tawotawo a mapalinteg do salapen no Dyos an manganohed sa.
20 Naitoroh do tawotawo Linteg ni Moyses tan ad-adda pa mabigbig daw
kayan gatogatos da.‡ Ki an maypāngo kapaypayparo no gatogatos, ki ad-
adda paw kasawasaway no parabor ni Āpo Dyos a mangpakawan.
21 An maypāngo kapagtoray no gatogatos dyaten a manoroh so kadiman,
mimyan paw kapagtoray no paraboraya no Dyos dyaten a tawotawo na.
On, maynamot do parabor ni Āpo Dyos, myan danaw pakapalintegan
tawotawo do salapen ni Āpo Dyos a mapalongo dyaten do byay a abos
pandan a maynamot di Jeso-Kristo a Āpo ta.

6

No Kadiman A Yapo Do Gatos Kan Kabyay Di Āpo Jesos

1 Na, āngo bata ta sichangori? Tongtongen tawriw maygatos tan
maypayit parabor ni Āpo Dyos dyaten?
2 Samna, engga ah! Maypāngo a tongtongen taw maygatos an napakaro
danaw bīleg no gatos dyaten? Ta akmay nadiman ta na do gatos.
3 Ta chapatak nyo abawri a do nakapagbonyag ta do ranom a maynamot
do nakapanganohed ta di Kristo Jesos,* ki nawriw nakaboyan ta sya a
nairaman ta na a machichasa dya do nakadiman na?
4 Syimpri! As dawa, do nakapagbonyag ta naw di Kristo, ki inpaboya ta
a nairaman ta na do nakadiman kan nakailabeng na. On, naparin nyaya
tan akmas nakapagongaraw ni Kristo a yapod kadiman a maynamot do
panakabalin ni Āmang na do hanyit, ki komwan pa dyaten. Nairaman ta
na do bayo a byay tan maybibyay ta a mononot do chakeyaw no Dyos.
5 Ta an nairaman ta do nakadiman naw, ayket na, nairaman ta pa do
nakapagongar naw.
6 Chapatak ta na a iyaw sigod a dadakay ta a madaw do gatos, ki
naparaparapas a nachilansa di Kristo do kros tan napaksyat danaw
bīlegaya no gatos do inawan ta, as kan tan dyi ta na a magpaadipen do
gatos.
7 Ta no tawo a nadiman, naditchanan naranaw bīleg no gatos dya.
8 Sichangori, an manganohed ta a nairaman ta do kadimanaw ni Kristo,
sigorādo a manganohed ta a machichasa ta dya do bayo a byay na.
9 Ta chapatak ta na a si Kristo, ki nagongar kan polos dana dya mirwa
madiman, ta arabaw bīleg no kadiman dya.
10 Nadiman si Kristo so naypisa tan paksyaten naw bīleg no gatos, ki
maybibyay sichangori a para lang do pakaidayawan Āpo Dyos.
11 As dawa, aran inyo sichangori, ki ibidang nyo naw inawan nyo a
nadiman do gatos kan mirwa kamo a mabyay a magsirbi pakono do Dyos
a maynamot do kapachichasa nyo di Kristo Jesos.
12 As dawa, kakakteh, ipalōbos nyo aba mawnotan saw chalakamaw no
inawan nyo tan dyi nyo na sa mirwa tongpalen nakaywaman nyowaw a
marahet a dadakay.
13 Masaw a ipalōbos nyo aba a mapaygatos aran āngo a partis no inawan
nyo a maosar do marahet saw a panggep, basbāli a ipaitoray nyo inawan
nyo do Dyos tan maosar dyirad malinteg a panggep na. On, ibidang nyo

‡ **5:20 5:20** Roma 3:20; 7:7; Gal. 3:19 * **6:3 6:3** 1 Kor. 12:13; Gal. 3:27

naw inawan nyo a nadiman do gatos, as kan nachipagongar di Jesos a mabyay do Dyos.
14 Ta apaba polos pamalobos a mirwa dana mangitoray gatos dyinyo. Ta maynamot do pinarinaw ni Kristo, ki maybibiyay kamo paba do chimpo no linteg, an dyi dana parabor no Dyos.

No Kaparin Dan Tobotoboyen No Kinalinteg

15 Chakey nawri a batahen a maynamot do nakalibri ta naw do linteg a intoroh ni Moyses, as kan myan ta na do parabor no Dyos, ki maparin ta na tongtongen maygatos ah? Samna! Dyi pakono a maparin komwan!
16 Chapatak nyo abawri an sino panganohdan nyowaw, ki iyaw mangitoray dyinyo? An ipalōbos nyo gatos a mangitoray dyinyo, ki palongohen naynyo do kadimanan. Amnan ipalōbos nyo a iyaw chakeyaw ni Āpo Dyos mangitoray dyinyo, ki palongohen naynyo do kinalinteg.
17 Ki magyaman ako di Āpo Dyos, ta aran do nakarahan adipen naynyo no gatos, ki sichangori, mapasnek kamo na a manganohed do tābo aktokto nyo do oyodaya a nanawo a nainanawo dana dyinyo.
18 Changori, nalibri kamo na do nangadipenaya dyinyo a gatos, kan nayparin kamo na a adipen kinalinteg.
19 Maychirin ako dyinyo, kan osaren ko madama saya mapariparin dyinyo tan maydamnay nyo a maawatan, ta mawnged paw kapanganohed nyo. Do nakarahan, oyod a inpasnek nyo nagpapaadipen a namarin so malapos kan maypaypangayaya karahet nyo a machikontra do lintegaya no Dyos. Ki sichangori, paybadiwen nyo pakono magpapaadipen a para do kinalinteg tan maybibyay kamo a masantwan do salapen no Dyos.
20 Ta do nakarahan, do nakaadipen paw dyinyo no gatos, naitorayan naba inyo no kinalinteg.
21 Ki āngo paro nahahap nyo dyirad pinariparin nyo saw, an dyi dana nayparin a chasnek nyo na sas changori? Siraw nawri, ki kadiman iyaw pandan da!
22 On, napakakaro kamo na do bīleg no gatos, kan nayparin kamo na a adipen ni Āpo Dyos. Maynamot do nyaya, rakoh danaw bindisyon nyo, ta ari kamo na a maybibiyay a masantwan do salapen Āpo Dyos, as kan iyaw bānag na, ki myan byay nyo a abos pandan.
23 Ta iyaw panangdan no gatos, ki kadiman. Ki iyaw sāgot ni Āpo Dyos dyaten, ki byay a abos pandan maynamot do kapachasa ta di Kristo Jesos a Āpo ta.

7

Iyaw Pangarig A Maynamot Do Kapangabahay

1 Kakakteh, pagmangamangan kwaba a chapatak nyo ibahey kwaya maynamot ta chapatak ko a bisādo nyo linteg. Dawa, sigod a chapatak nyo a iyaw linteg, ki itorayan naw asa tawo do kayan na paw a sibibyay.
2 Kaspangarigan, iyaw linteg, ki inbilin na a maparin aba machikabahay asa mabakes do matarek an sibibyay paw lakay naw. Ki an nadiman danaw lakay naw, maparin naranaw mirwa machikabahay, ta nawayawayaan dana do dawri a linteg.
3 Dawa, sigon do naibaheyaya do linteg, an machikabahay do matarek a sibibyay paw lakay naw, maygatos do kapachikamalala. Ki an nadiman danaw lakay naw, maparin a machikabahay dana do matarek an chakey

na, ta nalibri dana do dawri a linteg, as kan maygatos aba do linteg do kapachikamalala.
4 Komwan kamo a kakakteh ko. Ta do nakarahan, akma kamo nachikabahay do lintegaw a intoroh ni Āpo Dyos di Moyses. Ki sichangori, akma kamo naw nadiman do linteg, ta nachiraparapas kamo na do nakadiman ni Kristo. Ki do nakapagongar naw, akma kamo nachipagongar dya, as iya danaw nachikabahayan nyo. Tan komwan, maybibyay kamo na a magsirbi do Dyos.
5 Ta do kapaybibyay ta paw do chalakamaya no inawan ta, ki maypay-palakam ta do kapatak taw sya a mabaywan sa do linteg. Maynamot ta pinariparin ta saw nya saya a dya machonot do linteg, no lang namnama ta, ki iyaw kadiman a abos pandan.
6 As dawa, sichangori, napakaro ta na do nangbahodaw dyaten a linteg, ta akmay nadiman ta na do nakaitoray na dyaten. Sichangori, iyaw kapagsirsirbi ta do Dyos, ki maynamot paba do keddeng no linteg, an dya maynamot do bayo a byay ta a yapod Masantwanaya Ispirito.

No Maynamot Do Linteg Kan Gatos

7 Āngo mabata ta sichangori? Marahetoriw linteg? Samna! Mabawaw nawri a maparin. Ki aran komwan a abaw gatos no linteg, alit na iyaw mangipaboya dyaken so kayan gatos ko. Ta napatakan kwaba polos a gatos kapayagom an abo linteg a nangipaboya dyaken a kāna, “Mayagom kaba.”
8 Ki maynamot ta myan danaw linteg a nangipaboya dyaken a naygatos ako, naypaypangay paw kakey ko a maygaygatos, ta nayokay dyaken tābo a kita a kapayagom. Ta an abo linteg a mangidarom so gatos, ki chapatak tabaw chakey a batahen gatos, as kan abaw toray na dyaten.
9 On, do nakarahan, do dyi ko pa kaawātan so chakey a batahen linteg, naybibyay ako a batahen ko a abo gatos ko. Ki do nakapakaāwat kwaw so chakey naya batahen no lintegaya, naboya ko naw karahet ko, ta naboya ko naw gatos kwaw. As no bānag no nyaya, ki kadiman ko, ta nawriw naikeddeng a dosa ko.
10 Ta iyaw lintegaya a nairanta a manoroh so byay a abos pandan, ki iyayaw nanoroh dyaken so kadiman, ta magtongpal akwabaya do linteg.
11 Ta akmay inosar no gatos lintegaya a mangallilaw dyaken tan myan dana do aktokto ko a maganay ako a magtongpal. Ki no kaoyodan na, nagtongpal akwaba do lintegaya, as kan do dawri, pinalongo na yaken no gatos a mangay do dosa ko a kadiman.
12 Dawa, malawag a maboya ta a abaw dyido do lintegaya, ta yapod Dyos. Ta tabo bilin na, ki masantwan, kosto, kan oltimo a maganay.
13 Ki an komwan, chakey nawri a batahen a iyaw maganayaya a linteg nanoroh dyaken so kadiman ah? Ay samna, engga! Ta iyaw gatos kwaw naynamotan kwa nadosa so kadiman tan malawag a maboya iyaw oyod a pagtongpalan no gatos. Ta maynamot do gatos ko, binadyichid ko no maganayaya a linteg a nawriw inosar no Dyos a nangikeddeng dyaken a madiman, as kan maynamot do dyaya a linteg, malawag dana a maboya iyaw karahet no gatos ko.

No Gobat Do Irahem No Tawo

14 Chapatak ta na a iyaw lintegaya, ki maganay, ta yapo do Ispirito no Dyos. Ki an yaken, ki tawo ako a maygaygatos, as kan akmay inadipen na yaken gatos.
15 Chasdaaw ko mismo a kaparin ko kan polos a dyi kwa maawatan. Ta siraw chapapatak kwaw a maganay a kaparin a chakey ko a parinen,

ki maparin ko saba. As siraw marahetaw a kaparin a ipsok ko, ki siraw maparin ko.
16 Ki an parinen ko saw kaparin saya a chaskeh ko, nawriw pakaboyan so kapachitonos ko do lintegaya a mangidarom dyaken, as kan ipaneknek ko kaganay na.
17 As dawa, yaken pabaw mamarin sya, an dya iyaw mismwaw a gatos ko a mangidoron dyaken.
18 Ta chapatak ko a maparin aba no katatawo ko a ipaparin dyaken maganay, ta maynana marahet. Batahen ko nyaya, ta aran chakey ko mamarin so maganay, ki alit na aba polos maparin ko.
19 Ta siraw maganay saw a chakey ko a parinen, ki sira paw dyi kwa parinen. As siraw marahetaw a chaskeh ko a parinen, ki nawri saw panmanmahen kwa pirmi a parinen.
20 Ki an parinen ko saw chaskeh ko saya parinen, yaken pabaw mamarin sya, an dya iyaw mismwaw a gatos ko a mangidoron dyaken.
21 As dawa, maynamot dyirad dya saya mapariparin, nyaw natonngan ko: An chakey ko mamarin so maganay, myan marahet a mamalat dyaken.
22 Nya danaw kayayan ko, ta do makatayrahem a aktokto ko, chasoyot ko a parinen chadaw saw ni Āpo Dyos.
23 Ki iyaw chakey kwaya do kabyay ko, ki maparin aba, ta myan matarek a mangipamosposan a manggobat so chakeyaw no aktokto ko a iyaw katongpal na so chadaw ni Āpo Dyos. Do dawri, iya dananchiw marahetaw a nangadipen dyaken magtoray. As dawa, maygatos ako na.
24 Ay-ay pīman! Kapakāsi ko pa, ta oltimo a malidyat nyaya a mapari-parin dyaken! Sino paro makaisalakan dyaken do dyaya pakadosaan ko a kadiman a maynamot do gatos a nakaadipenan ko?*
25 Rakoh kapagyaman ko di Āpo Dyos, ta maisalakan ako a maynamot di Jeso-Kristo a Āpo ta!
As dawa, nya danaw kayayan ko sichangori: Do aktokto ko, ki rakoh kakey ko a magtongpal do linteg ni Āpo Dyos, ki maynamot ta inadipen kapaygaygatos inawan ko, nāw ko na maygaygatos.

8

No Kapaybibyay A Maynamot Do Sidong No Ispirito Santo

1 As dawa, sichangori, yaten a nachichasa dana di Kristo Jesos, ki polos a dyi ta na madosa.
2 Ta maynamot do panakabalin no Ispirito Santo a mangpabayo so byay ta a maynamot do nakapachasa ta di Kristo Jesos, ki nawayawayaan ta na do bīlegaw no kapaygaygatos a mangalnelnet dyaten do pakadosaan ta a kadiman.
3 Maparin aba no linteg a wayawayaan tawotawo do panakabalin no gatos a maynamot ta matongpal dabaw bilin saya a myan do linteg. Ki iyaw dyaya naparin linteg, ki pinarin no Dyos a maynamot ta tinoboy naw mismo na a Anak a nangay do lobongaya a nayanak a akmas gagāngay no tawo, ki abaw gatos na. On, indāton ni Kristo byay na a mangikāro so gatos dan tawotawo. Tan komwan, alkaben ni Āpo Dyos kapangigpet no gatos dyirad tawotawo.*

---

* **7:24 7:24** Mana “Sino paro makaisalakan dyaken do dyaya chakey no inawan a mangidoron dyaken do abos pandan a kadiman?” * **8:3 8:3** Rinawat ni Kristo solyaw no Dyos a maynamot dyaten. Isa 53:4-6; Mt. 20:28; Jn. 1:29; Roma 5:6-9; 2 Kor. 5:21; Gal. 3:13

4 Pinarin no Dyos nyaya tan maparin taw mabyay a malinteg do salapen
na a akmas chakey naw a batahen do linteg. On, maparin nyaya, an dyi
ta monot do chakey no inawan, basbāli a nonolay ta pakono iyaw Ispirito
Santo a mangipangolo dyaten do tābo kabyay ta.
5 Siraw maybibyay saya a mangononot so chakeyaya no inawan, ki nawri
danaw yanan aktokto da. Ki siraw maybibyay saw do chakeyaw no Ispirito,
syimpri, nawri danaw chichwasen da do kabyay da.
6 An nawri danaw iktokto taw chakey no inawan, nachisyay ta na
do Dyos, as kan kadiman danaw pachipandan na. Ki an onotan taw
chakey no Ispirito Santo, palongohen na yaten do abos pandan a byay
kan kapachikapya do Dyos.
7 Ta an paitorayan asa tawo do chakey no inawan, mayparin a kabosor no
Dyos. Masigorādo a anohdan nabaw chakey no Dyos, ta aba polos kabaelan
na a magtongpal so linteg na.
8 Ta siraw mangonotaw so chakey no inawan da, polos danchi a dya
mahwahok Dyos.

9 Ki an inyo sichangori a kakakteh, an oyod a myan dyinyo Ispirito no
Dyos, maybibyay kamo paba a mangononot so chakey no inawan nyo,
an dya maybibyay kamo a akmas chakeyaw no mapawnonotaya dyinyo a
Ispirito. As dawa, naknakmen nyo a aran sino a kabwan Ispirito ni Kristo,
ki abas Kristo dya, ta dyira naba.
10 Ki an myan si Kristo dyinyo, ki aran mabata dana a nadiman kamo
a maynamot do gatos, ki sibibyay paw ispirito nyo maynamot ta nayparin
kamo na a malinteg do salapen no Dyos.
11 An nāw na dyinyo no Ispiritwaya no Dyos a napagongar si Kristo
Jesos, iyanchiw nya Ispirito manoroh so abos pandan a byay do mahtaya
a inawan nyo.† On, maparin nyaya a maynamot do panakabalin no
Ispiritwaya no Dyos a myan dyinyo.

12 As dawa, kakakteh, myan pagrebbengan ta a mamarin, ki iyabaw
kabibyayaw a monot do sigod a dadakay ta a chakey no inawan.
13 Ta syirto a madiman kamo an maybibyay kamo a akmas chakeyaw
no inawan. Ki an maynamot do sidong no Masantwanaya a Ispirito tan
tadyichokodan nyo marahet saya a dadakay nyo, myan anchiw byay nyo
a abos pandan.
14 Anak no Dyos tabo a pawnoten no Ispirito no Dyos.
15 Ta iyaw intoroh no Dyos a Ispirito dyinyo, ki adipenen nabaynyo kan
bakbaklen nabaynyo a akmas nagtaltalkan nyowaw do nakarahan, basbāli
a payparinen naynyo a anak no Dyos. As dawa, maynamot do panakabalin
no Ispirito no Dyos, maparin dana a machiāmang ta do Dyos.
16 Nachasa dana do ispirito taw Ispirito no Dyos a mangipakatoneng a
yaten anak na.
17 Changori, maynamot ta anak na yaten, rawaten tanchiw kapikapyahen
na saw a bindisyon a iyaw insagāna naw dyirad tawotawo na. Masaw a
mairaman ta panchi do kinapikapya naw a dyiran Kristo. On, rawaten
tanchiw nya saya, ta an matahaman ta saw nakalidyatanaw ni Kristo, ki
mairaman tanchi do glorya na.‡

Iyaw Mangayaw Anchi A Glorya Na

† **8:11 8:11** 1 Kor. 15:51-54 ‡ **8:17 8:17** Jn. 16:33; 17:22; 2 Tim. 2:12; 1 Ped. 4:13; Pal. 3:21

18 Masigorādo ko a maparin aba pachiparihwen kalidyatan ta saya
sichangori kan iyaw makaskasdaawaw a kayayan a itoroh nanchi no Dyos
dyaten. On, ta maikari saba pagparihwen.
19 Ta tabo naparswa a sibibyay kan abos byay, ki taywara dana ahahayen
daw no kapanawag no Dyos siras anak na a machirapa do glorya ni Āpo
Jesos.
20 On, siraw tabo nyaya a parswa no Dyos, ki akmay maitored da paba
iyaw kayayan da a abos sinpaspangan. Ta nabay sa a maynamot aba do
bokbokod da a pagayatan, an dya maynamot do keddeng ni Āpo Dyos.§ Ki
aran komwan, myan paw hahawen da.
21 On, myan namnama maynamot ta myan anchiw araw a maway-
awayaan sa a yapod kararayawanaya a minbahod sira, kan mairaman
sanchi do makaskasdaawaw a kalibryan dan anakaya no Dyos.
22 Ta aran sichangori, ki chapatak ta a no tabo a pinarswa ni Āpo Dyos a
yapod kaychowa pa a manda sichangori, ki akma say magas-asog do lidyat
da. On, myan lidyat da a akmas magpasikalaw a maymanganak.
23 Ki siraba lang, ta aran yaten a yanan Ispiritwaya no Dyos a iyaw
dāmwaya a sāgot no Dyos dyaten, ki magas-asog ta do irahem no aktokto
ta do kayan taya a mangnanaya di Āpo Dyos a mapayparin dyaten a anak
na. Nanayahen ta paw kapakaro na dyaten do maygaygatos saya a inawan
tan myan anchi dyaten bayo a kayayan a aba polos so pakapilawan.
24 Iyaw nyayaw hinahaw ta a nakayapod nakaisalakan taw. On, myan
paw namnama ta, ta an maboya ta naw hahawen taw, mabata paba a
namnama. Namna! Aryoriw manghahaw so natongpal dana?
25 Ki an dyi pa matongpal as hahawen ta na, sigorādo a maānos ta a
omnanaya syaw.

No Kapangābak Ta Di Kristo

26 Iyaba lang namnama tayaw somidong dyaten, an dya iya paw Ispirito
no Dyos, ta makapsot kapanganohed ta, as kan chapatak tabaw kosto a
kapaydasal. Ki aran komwan a masalanga ta, ki iyaw Ispiritwaw no Dyos
omakdakdaw do Dyos siras dyi ta saya mapabata a akdakdawen ta.
27 Syimpri, chapatak ni Āpo Dyos tābo myan do aktokto no tawotawo,
as kan komplito kapakaāwat na so myanaw do aktokto no Ispirito, ta
pangdakdaw na saw tawotawo sigon do chakeyaw no Dyos.
28 Chapatak ta pa a tabo a mapariparin dyirad madawaw so Dyos a
natawagan sigon do mismo a panggep na, ki payparinen naw nya saya
a para do kaganayan da.
29 Ta siraw pinidi paw no Dyos kaychowa, ki inkeddeng na a mayparin
sa pakono a akmaw mismo a Anak na a si Jesos tan mayparin si Jesos a
katotonngan dyirad aro saya a kakakteh.
30 Siraw nyaya a inkeddeng ni Āpo Dyos, ki tinawagan na sa a
manganohed dya. Siraw nya tinawagan na, ki inbidang na pa sa a malinteg
do salapen na. Tod na saba lang a pinalinteg, an dyi pa myan intoroh na
a pinakadyira da do glorya na.

No Adaw No Dyos A Myan Di Kristo Jesos

31 Āngo mabata tad dyaya? An si Āpo Dyos myan dyaten, sino paro
makaitored a mangrarayaw dyaten?

---

§ **8:20 8:20** Inokom no Dyos aran tana do chimpon gatos ni Adan. Gen. 3:14-19

32 Insinyat nabaw mismo a Anak na, basbāli a inparabor na a nangay a
nadiman do kros a maynamot dyaten a tabo. Aysa! An komwan, sigorādo
a maparin na itoroh dyaten machita ta tan maisalakan ta a tabo.
33 Sino paronchiw makaidarom kan makaibahey a myan gatos da no
pinidi saya no Dyos? Aba, maynamot ta no Dyos a mismo a nangikeddeng
a abo gatos ta do salapen na!
34 On, an si Āpo Dyos danaw mismo a mangpalinteg dyaten, sino paro
makaitored a mangokom dyaten? Aba! Ta si Kristo Jesos, ki nadiman do
kros a nangikāro so gatos ta. Kan iyaba lang nakadiman na, ta nagongar
pa a nangay a nachidisna do makanawan ni Āpo Dyos, as kan nāw na daw
a mapaychaychapya so tawotawo kan Dyos.
35 As dawa, aryoriw makaparin a mapasyay dyaten do adaw ni Kristo?
Aba! Ta mapasyayori no riribok mana lidyat, kapangidadanes, apteng
mana kapobri, kararayawan mana kadiman? Polos!
36 Ta myan naitolas do Masantwan a Tolas a kāna,
“Maynamot do kapanganohed namen dyimom Āpo, maychaychasaryan a
myan pakararayawan do byay namen. Akmas nairantaw a maparti
a karniro nakaibidangan namen.”*
37 Ki aran myan saw nyaya, ki sigorādo a komplito danaw kapangābak
ta a maynamot dya a madaw dyaten.
38 Ta syirtwen ko a abaw makapasyay dyaten do adaw na. On, aran
kadimanan ta mana kalidyatan do byay ta, aran myan pa saw anghil a
mangay mana aran siraw dyaw a boya a myan so panakabalin, aran siraw
myan dana sichangori mana siraw mangay anchi, mana aran āngo a myan
so panakablin,† ki aba polos makapasyay dyaten a yapod dyaya.
39 On, aran āngo myan do hanyit mana myan do lobongaya, mana polos
anchi a abo dyirad naparswa sayaw makapasyay dyaten do adaw no Dyos
a iyaw dyira ta naya a maynamot di Kristo Jesos a Āpo ta.

9

No Dyos Kan Siraw Tawo A Pinidi Na

1 Myan paw chakey ko a ibahey dyinyo, as kan no ibahey ko, ki oyod,
ta tawo na yaken Kristo. On, maybayataw akwaba, ta intorayan Ispirito
Santo aktokto ko, as kan iyaw mangpaneknek a abaw bayataw ko.
2 Iyaw chakey ko a ibahey, ki taywara maliday ako, as kan mapenpen
kwabaw kaliday no aktokto ko a maynamot do kangsah ko dyirad
kapayngay ko saw a Jodyo.
3 Oltimo a rakkoh kakey ko a maisalakan saw Jodyo a nakayakayapwan
ko. Ta an maparin sawen, ayket, aran yaken danaw maybadiw a mabay do
Dyos kan pasyayen na yaken di Kristo a maynamot dyira, basta maisalakan
sa.
4 Iyaw kapangdidiw ko a maynamot dyira, ki kosto a maynamot ta sira,
ki Israelita sa a pinidi no Dyos a mayparin a anak na. Inpaboya no Dyos
dyiraw kararanyagan a glorya na.* Nachitolag pa dyira, kan intoroh na
dyiraw linteg na. Myan pa dyiraw timplowaw a yanan a pagdaydayāwan
do Dyos. Rinawat da paw kari no Dyos dyira.†
5 Maidaydayaw paw kapoonan da saw. An maynamot di Kristo aket,
kabagyan da pa an maynamot do katawo na, as kan iya paw Dyos a mismo

---

* **8:36 8:36** Sal. 44:22; 1 Kor. 15:31 † **8:38 8:38** Epe. 1:21 * **9:4 9:4** Eks. 19:18; 40:34-38 † **9:4 9:4** Eks. 19:5-8

a mangitoray do tabo! Maidayaw pakono a abos pandan! Oyod nyaya, Amen.
6 Ki chakey naba batahen chirin kwaya dya a dyi a nagtongpal si Āpo
Dyos do kari na dyirad Israelita saw. Maynamot ta tabo aba tawotawo a
naiyanak do kapotōtan Israel, ki pinidi no Dyos a oyod a tawotawo na.
7 As tabo aba kapotōtan ni Abraham, ki nabigbig a oyod a kapotōtan na.
Ta nyayaw binata no Dyos di Abraham, “Si Isaak pakayapwan kapotōtan
mo saw a inkari ko.”‡
8 No chakey na batahen dya, ki inbidang aba no Dyos tabo a naiyanak
a kapotōtan ni Abraham a anak no Dyos, an dya siraw naiyanakaw lang
sigon do karyaw no Dyos.
9 As an maynamot do karyaya, ki myan naitolas do Masantwan a Tolas
a kāna, “Anchan marapit no naitoding a chimpo, maybidi akonchi dyimo.
Do dawri, ki maymanganak anchi si Sara so mahakay.”§
10 Nawri aba lang, ta aran siraw singin saya mahahakay a anak ni
Rebekka, ki asaw āmang da a iya si Isaak a kapoonan ta.
11-12 Iyaw nyayaw nangipaboyan no Dyos a iyaw nakapidyaya no asa
dyira, ki naitonos do chakey naw. Ta binata no Dyos di Rebekka, “Iyaw
adyenaw, ki tobotoboyen nanchiw matonengaw.”* Inbahey no Dyos
nyayad sakbayaw no kaiyanak da, kan abo paw pinariparin da marahet
mana maganay. Tan komwan, maynamot aba do kaparin panawagan no
Dyos, an dya maynamot do chakey naw lang.
13 Ta akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna, “Chinadaw ko si
Jakob, ki inipsok ko si Esaw.”†
14 Āngo mabata ta sichangori? Malinteg aba si Āpo Dyos? Samna, engga!
15 Ta myan binata ni Āpo Dyos di Moyses do kaychowa a kāna, “Chāsi ko
sa lang chakey ko saw. Masaw a machipangdidiw ako lang dyirad chakey
ko saw a pachipangdidiwan.”‡
16 As dawa, abaw maparin tawo tan rawaten daw kāsyaya no Dyos, ta si
Āpo Dyos lang makatoneng a mangibasar do chakey na.
17 Myan pananahan ko, ta myan binata ni Āpo Dyos di Paraon do Egipto
kaychowa paw a naitolas do Masantwan a Tolas a kāna, “Sigon do mismo a
pinanggep ko, ki pinayparin koymo a āri tan osaren koymo a mangipaboya
do tawotawo so panakabalin ko kan mangipakatoneng so ngaran ko do
tābo lobongaya.”§
18 As dawa, an komwan, chāsi no Dyos saw chakey naw a chāsi, as siraw
chaskeh naw, ki paypatwahen naw aktokto da.

Iyaw Soli Kan Adaw No Dyos

19 Sichangori, myan ngatanchiw asa dyinyo a makabata dyaken a kon
nyo, “Na, an komwan, āngo ta myan paw madongso ni Āpo Dyos a karahet
no tawo? Sino paro makaitored a mangkontra so chakeyaw no Dyos?”
20 Ki anchi kamo ah! Ta an komwan kapaychirin nyo, sino ka ta dawa, a
omatbay so Dyos? Ta abaw angang a makabata sya do namarinaw sya a,
“Āngo ta pinarin mo yaken a komwan?”*
21 Ta no mamariparin so angang, syimpri myan toray na a mangpotar
so chakey naw a potaran sya. Myan pa dyaw pangeddeng an magtimpla
so asa lang a katimplaan, as kaparin na sya dadwa angang. As iyaw asaw,

---

‡ **9:7 9:7** Gen. 21:12. Si Ismael a pōtot ni Abraham, ki nairaman aba do kari. Masaw si Esaw.
§ **9:9 9:9** Gen. 18:10 * **9:11-12 9:11-12** Gen. 25:23 † **9:13 9:13** Mal. 1:2-3 ‡ **9:15 9:15** Eks. 33:19 § **9:17 9:17** Eks. 9:16 * **9:20 9:20** Isa. 29:16; 45:9; Jer. 18:6; 2 Tim. 2:20

ki kapintasen na, as kan osaren na do masisita a kakpekpehan. Ki iyaw asaw, ki sinsinan lang, as kan osaren na do gagāngayaw a kaosaran na.
22 Komwan si Āpo Dyos, ta myan kalintegan na a omparin so sigon do chakey na parinen. Ta an chakey na ipaboyaw soli na kan panakabalin na a mangdosa so tawotawo a insoli na a maynamot do gatogatos da, ki maparin. Ki an chakey na panarohen ānos naw dyira, ayket, sino ta a mapagatos sya?
23 Ta pinarin ni Āpo Dyos nyaya a kaānos na tan ipakatoneng naw makaskasdaaw a kadyos na dyirad tawotawo a inkeddeng na a napaboyan so kāsi na. On, nya sigod insagāna na a parinen dyira tan machiraman sa do taywaraw so kaganay a byay do glorya na.†
24 On, yaten nawri a tinawagan na, kan yaten aba lang a Jodyo, an dyi pa siraw dyaw a Jodyo.
25 Akmas binata no Dyos do librwaw ni Oseas a kāna,
“Siraw tawotawo saw a dyi kwa dyira do nakarahan, ki tawagan ko na
sanchi a tawotawo ko. Siraw dyi kwaw a chinadaw do nakarahan,
ki batahen ko na sanchi a chadaw ko sa.”‡
26 “Do logaraw a binatan ko dyira a sira, ki tawotawo ko saba, ki
dawrinchiw tawagan ko sira a anak no sibibyay a Dyos.”§
27 Inngengey pa ni Isayas a maynamot dyirad tawotawo saw a kapotōtan ni Israel a kāna, “Aran akmay kāronchi no anay do kanayan kāron kapotōtan ni Israel, ki tomaytayisa sanchiw maisalakan.
28 Ta oyod a mangay anchi si Āpo Dyos a mangokom so tawotawo do lobongaya, as kan malisto kan komplitonchiw kapangokom na.”*
29 Inpadto pa ni Isayas nyaya a kāna, “Ta an dyi na tinokos ni Āpo Dyos a Manakabalin kadwan saw a kapotōtan ta a akmas binyi taw, aysa, sigorādo a akma tas tawotawo saw a nakset do syodad saw a Sodoma, kan ari ta na nabo a akmas tawotawo saw do Gomorra.”†

Siraw Jodyo Saw Kan Iyaw Maganay A Dāmag

30 Āngo mabata ta a maynamot do dyaya? No paytābwan na, ki nyaya: Siraw Dya-Jodyo, ki aran dyi da chinichwas nayparin a malinteg do salapen no Dyos, ki alit na a napalinteg sa a maynamot do nakapanganohed da.
31 Ki siraw Jodyo saw, aran inpasnek daw nakatongpal da so linteg tan mangpalinteg sira do salapen no Dyos, ki polos a dyi da nasarakan, ta natongpal dabaw lintegaw.
32 Āngo ta dyi sa napalinteg? Naon, ata, chinichwas daba a maynamot do kapanganohed da, an dya maynamot do bokod da a nannget nangtongpal so linteg. On, nayparin si Kristo dyira a akmay bato a pakachichadan da.
33 Akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna,
“Chiban nyo! Napatnek ako do tokon a Sion so bato a pakachichadan mana
pakadodogan dan tawotawo. Ki an myan manganohed do nyaya a
tawo a mabata a bato, ki polos anchi a dya masnesnekan.”‡

10

No Kaisalākan Ta A Maynamot Do Kapanganohed

1 Kakakteh, taywaraw kakey ko a maisalakan saw kapayngay ko saw a Jodyo, kan sipapasnek kaidasadasal ko sira do Dyos tan maisalakan sa.

---

† **9:23 9:23** Roma 8:28-30; Epe. 2:10 ‡ **9:25 9:25** Ose. 2:23 § **9:26 9:26** Ose. 1:6, 8-10 * **9:28 9:28** Isa. 10:22-23 † **9:29 9:29** Gen. 19:24-25; Isa. 1:9 ‡ **9:33 9:33** Isa. 8:14; 28:16; Mt. 21:42; Roma 10:11. No chakey na batahen Sion, ki “Jerosalem,” as kan maynamot ta chinaskeh dan Jodyo saw si Jesos, ki akmay nadodog sa.

2 Ipaneknek ko a sipapasnek sa a magdaydayaw do Dyos. Ki sayang, ta
iyaw nawri a kapasnek da, ki maitonos aba do chakeyaw no Dyos, ta kosto
abaw kapakaāwat da.
3 Ta do dyi daw a kaawātan so oyodaw a nakapangpalinteg no Dyos
so tawotawo, ki napatnek sas bokbokod da a pakapalintegan. As dawa,
nyaw naynamotanaya a dyi sa magpaitoray do kapangpalinteg no Dyos
siras tawotawo na.
4 Ta si Kristo, iyaw pachipandan linteg. On, maynamot ta tinongpal
na tabo chakey na batahen do linteg, linteg pabaw onotan tawotawo
tan mapalinteg sa do salapen no Dyos, an dya maynamot lang do
kapanganohed da di Kristo.

No Kaisalākan, Ki Maitoroh Do Aran Sino

5 Nyayaw intolas ni Moyses a maynamot do kapagtongpal no tawotawo
do linteg tan maibidang sa a malinteg do salapen no Dyos. Intolas na a
kāna, "Aran sino a makatongpal so tābo linteg, ki nawrinchiw panghapan
na so byay na a malinteg do salapen no Dyos."*
6 Ki an maynamot do kapangpalinteg no Dyos so tawotawo a maynamot
lang do kapanganohed di Kristo, ki myan matarek a naitolas do Masantwan
a Tolas a kāna, "Iktokto nyo aba an 'Sino makangay do hanyit?' a manawag
di Kristo tan gomchin do lobongaya," ta gominchin dana.
7 Masaw a, "Iktokto nyo aba an 'Sino makagchin do yanan daw no
nadiman?' a mangay a manghap sya," ta tayoka danaw nakapagongar
na.
8 Ki nya paw naitolasaw do Masantwanaya a Tolas a kāna, "Iyaw chirin
no Dyos, ki omyan dana dyinyo, ta myan dana do aktokto nyo, kan
maydamnay nyo na a ipodno."† Iyaw nyaya a chirin ni Āpo Dyos, ki iyaw
inkasaba namenaya dyinyo a kon namen:
9 An ipodno nyo do salapen tawotawo a, "Si Jesos, ki iyaw Āpo no
tabo," as kan manganohed kamo na do aktokto nyo a pinagongar no Dyos,
maisalakan kamonchi.
10 Ta an manganohed ta do aktokto ta, mapalinteg ta na do salapen no
Dyos. As an ipodno taw kapanganohed ta a maynamot di Jesos, maisalakan
tanchi.
11 Ta akmas nya a naitolas dana do Masantwan a Tolas a kāna, "Aran
sino a manganohed dya, ki polos anchi a dya masnesneskan."‡
12 No chakey a batahen nyaya, ki apabaw naytarkan Jodyo kan Dya-
Jodyo, ta asa lang Āpo ta a tabo, as kan masinyat aba a manoroh so kāsi
na dyirad tabo a machikakaāsi dya.
13 Ta myan naitolas do Masantwan a Tolas a kāna, "Aran sino a mangdaw
so kāsi no Dyos, ki maisalakan anchi."§

No Kabo No Pambar Dan Jodyo Saw

14 Ki maypāngo paro kapangdakdaw no tawotawo do Dyos, an dyi pa sa
manganohed dya? Masaw a maypāngo paro kapanganohed da, an dyi da
pa madngey chirin no Dyos? Kan sino mangadngey an abo mangikasaba
so chirinaya no Dyos dyira?
15 Kan maypāngo kayan mangasaba an abo matoboy? Ki no kaoyodan
na, ki ari dana saw natoboy, ta akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas
a kāna, "Taywaraya maganay kangay daya mangiyangay so Maganay a
Dāmag!"*

---

* **10:5 10:5** Leb. 18:5; Gal. 3:12 † **10:8 10:8** Deot. 30:10-14 ‡ **10:11 10:11** Isa. 28:16; Roma 9:33
§ **10:13 10:13** Joel 2:32 * **10:15** 10:15 Isa. 52:7; Epe. 6:15

16 Ki an maynamot do nya a Maganay a Dāmag, ki papere sa lang Jodyo
a nanganohed do dawri. Ta akmas binataw ni Isayas a maynamot dyira a
kāna, “Āpo, sino paro nanganohed do minsahi namenaya a inpaltiing mo
dyamen?”†
17 Dawa, malawag a maboya ta a manganohed abaw tawotawo, an dyi
sa manma mangadngey. As no nawri a machita da adngeyen, ki iyaw
Maganayaya a Dāmag a maynamot di Kristo.
18 Sigoro maparin a iyahes ko do aktokto ko: Oyod paro a nadngey dan
Jodyo saw minsahyaya? Ay samna! Sigorado a nadngey da. Ta myan paw
naitolas do Masantwan a Tolas a kāna,
“No inchirichirin dan nanoboy saw, ki nadngey dan tawotawo do tābo
lobongaya, as kan nakarapit minsahi da do tabo mateng saya a
tanatana.”‡
19 An komwan, myan paw asa a iyahes ko: Maawatan dabawri no Jodyo
saw, dawa, inkaskaso dabaw minsahyaya? Ta aran siraw dyaw a Jodyo,
ki naāwatan da. Pango narananchi dyirad Jodyo saw? Si Moyses danaw
makatoneng a mangatbay syay a maynamot do intolas naya a kāna,
“Pangimonen konchinyo dyirad matatarek saya nasnasyon a Dya-Jodyo.
On, pakasolihen ko panchinyo dyirad nasnasyon saya a batahen nyo
a dyi da chapatak a polos maynamot dyaken.”§
20 Ki mangamangay paw tored ni Isayas do nakapaibaheyaw syay no
Dyos do tolas na do Masantwan a Tolas a kāna,
“Nadongso da yaken dyi saw a minchichwas dyaken, as kan napaboya ako
dyirad dyaw a nangdakdaw dyaken.”*
21 Ki an maynamot dyirad Jodyo, ki myan inpatolas ni Āpo Dyos do
Masantwan a Tolas a kāna,
“Naychaychasaryan ako a mintawatawag so tawotawo ko saya a masokir
kan masolpeng.”†

11

Iyaw Kāsi No Dyos Dyirad Jodyo

1 Yahes ko pa dyinyo: Pinawadin sawri no Dyos tawotawo na a Israelita?
Engga! Ta aran yakenaw, ki Jodyo akwaw a asa kapotōtan Abraham, kan
yapo do tribo ni Benhamin.*
2 Polos a dya pinawadin no Dyos tawotawo na a sigod a binigbig na a
dyira na. Chapatak nyo abawriw naibaheyaw do Masantwan a Tolas a iyaw
maynamotaw do kapagriklamo ni Elias do Dyos kaychowa so maikontra
dyirad Israelita saw a kaidyan na? Iyaw nyaw binata na,
3 “Āpo, diniman da saw propīta mo saw, kan rinakrakrak da saw
pangidātonan saw a pagdaydayāwan namen dyimo. Asā ko naya nabidin,
kan alit na pa a chakey da yaken a dimanen.”†
4 Ki āngo initbay no Dyos? Binata na dya, “Ari saw papito a ribo a binidin
ko a tawotawo ko a dya nagdaydayaw di Baal a bolto.”‡
5 Komwan pa sichangori, ta myan saw kadwan a nabidin a Jodyo a pinidi
no Dyos a dyira na maynamot do parabor na dyira.

---

† **10:16 10:16** Isa. 53:1 ‡ **10:18 10:18** Sal. 19:4. No chakey na batahen do Salmo, ki tabo naparswa, ki mangpaneknek sa so panakabalin no Dyos. Ki do Roma 10:18, no chakey na batahen Pablo, ki iyaw Maganay a Dāmag, maynamot do panakabalin no Ispirito Santo, nakarapit dana do tābo lobongaya. § **10:19 10:19** Deot. 32:21 * **10:20 10:20** Isa. 65:1 † **10:21 10:21** Isa. 65:2 * **11:1 11:1** 2 Kor. 11:22-23; Pilp. 3:5-6 † **11:3 11:3** 1 Ār. 19:10, 14 ‡ **11:4 11:4** 1 Ār. 19:18

6 On, pinidi na sa a maynamot lang do parabor na, as kan maynamot
aba do kaparin daw. Ta an komwan, apabaw sirbi no parabor no Dyos, ta
aryoriw mabayadan a sāgot?
7 No chakey na batahen dya, ki sirabaw kārwan saw a Jodyo nakarawat
so chinichwas daw a kinalinteg da, ta sira lang pinidyaw no Dyos
nakasarak. As siraw kārwanaw dyira, ki rinohnwan ni Āpo Dyos katwaw
no aktokto da.
8 Akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna,
"Ta akmay pinakaycheh ni Āpo Dyos aktokto da kan kapakaāwat da.
Manda sichangori, aran myan mata da, ki makaboya saba. Aran
myan tadyinya da, ki makadngey saba."§
9 Asa pa, myan paw binata ni Āri Dabid do kaychowa a naitolas do Salmo
a kāna,
"Matiliw pakono sa do pagraragsakan daw a pagpipistaan, a akmas natolo
saw a manomanok mana naaridos saw a binyay tan madosa sa a
kosto.
10 Maypatwa pakono aktokto da tan dyi dana sa makaāwat, as kan
maybobokot sa pakono a abos pandan do lidyat da."*
11 Yahes ko pa dyinyo: Do nakadodog daw no kārwan saw a Jodyo,
maybangon sa pabawri? Syimpri! Ta maynamot ta naygatos sa, nangay
kaisalākan dyirad dyi saw a Jodyo. Tan komwan, ki apālan da sa no Jodyo
saw a maybidi do Dyos.
12 Sichangori, iktokto taw nakadodogaya no Jodyo saya. Ta an rakoh
iyaw bindisyon no Dyos dyirad matatarek saya a nasnasyon do lobongaya
a maynamot do gatos dan Jodyo saya, as kan maynamot do dyi da
nangrawatan so hahawen daw a kinalinteg da, ki syimpri ad-adda pa
mabindisyonan saw tawotawo an maisalakan sa a tabo Jodyo saw. Oyod
abawriw?

No Nakaisalakan Dya-Jodyo

13 Changori, inyo a Dya-Jodyo paychirinan ko. Maynamot ta asa ako a
apostol nyo, maparin ko a paykoykospag do salapen nyo tarabako kwaya,
ta oltimo a makadadaw nya pagrebbengan ko.
14 On, parinen ko komwan tan sakangwan omapal saw kapayngay ko
saw a Jodyo. Tan komwan, ki myan anchiw maisalakan dyira.
15 Ta maynamot do nakatadyichokod das Dyos no Jodyo saya, ki nyaw
naynamotan nakapaychapyan Dya-Jodyo kan Dyos. Ki an magbabāwi saw
Jodyowaw, as kan mirwa dana sa rawaten Āpo Dyos, kayarigan na a
nagongar dana sa a yapod kadimanan da.
16 Ta an maibidang a tawotawo no Dyos sa Abraham kan siraw kapoonan
dan Jodyo, syimpri maparin pa dyamen sichangori a kapotōtan da. Ta
siraw Jodyo, ki maiyarig sa do tinapay. Ta an maidāton do Dyos asa kakchid
na, tābo dana, ki dyira dana no Dyos. Masaw a maiyarig saw Jodyo do
asa kayo. Ta an maidāton yamot na do Dyos, dyira na pa no Dyos tabo
sangasanga na.
17 Myan paw chakey ko a ibahey a maynamot do pangarigaya a kayo.
Siraw Jodyo, ki akma say naab-abōnwan a kayo a mayngaran so olibo
a napisang kadwan saw a sangasanga na. Ki do nakapisangan daw, ki
myan nangay a nachitapang a sanga no bolaw a olibo a kayarig na dyinyo
a Dya-Jodyo. Do dawri a naparin, nairaman kamo na a Dya-Jodyo do

§ **11:8 11:8** Deot. 29:4; Isa. 29:10; Mt. 13:13-17 * **11:10 11:10** Sal. 69:22-23

mabaknangaya a kabibyay namen a Jodyo, ta nachitapang kamo na do atngehaw no naab-abōnwan a kayo no Dyos.
18 Ki an komwan, inyo a Dya-Jodyo, oyawen nyo abaw napisang saya
a sangasanga. Ta āngo kono itangsit nyo an asa kamo lang a sanga, kan
tod kamo pa nachitapang? Naknakmen nyo a inyo abaw mangdam so
yamotaw, an dya inyo maybadiw a dāmen na.
19 Ki āngo nchan batahen nyo a kon nyo, “Naon, ki napisang dana saw
Jodyo tan patapangen na yamen Āpo Dyos do pamilya na.”
20 Ki no atbay ko dyinyo ki, syimpri, oyod a napisang sa a maynamot do
kabon anohed da. Ki inyo, pinatapang nabaynyo ni Āpo Dyos a maynamot
do maganay a kaparin nyo, an dya maynamot lang do kapanganohed nyod
Kristo Jesos. Dawa, maykoykospag kamo aba, kan kakakey nyo aba.
21 Ta an dyi pa chināsi no Dyos mismo saya a sangasanga a nakai-
yarigan dayan Jodyo saya, pango narananchi dyinyo an kawayakan nyo
kapanganohed nyo dya?
22 As dawa, kananakmen nyo nyaya a myan kāsi kan soli no Dyos. On,
myan soli no Dyos dyirad nangtadyichokod saw do kapanganohed a akma
siras Jodyo saw. Ki aran komwan, myan paw maboslon a kāsi no Dyos
dyinyo a Dya-Jodyo an tongtongen nyo kapanganohed nyo dya. Ki an
tadyichokodan nyo, aran inyo, ki mapisang kamonchi a machirapas do
solyaw no Dyos.
23 Aran siraw Jodyo saw a napisang dana, an magbabāwi sa a
manganohed, mapaybidi sanchi do dānaw a yanan da maynamot ta myan
panakabalin no Dyos a mapabidi sira an manganohed sa.
24 Ta inyo a Dya-Jodyo, ki maiyarig kamo do napisangaya sanga no bolaw
a kayo, as kan maiparit do linteg kapachitapang nyo do naabōnwanaya a
olibo. Ki an komwan, ad-adda pa maydaydamnay iyaw kapabidi ni Āpo
Dyos so sigod saw a sangasanga do naabōnwanaya kayo a maiyarig dyirad
Jodyo saw do sigodaw a yanan da.

No Adaw No Dyos Do Tabo A Tawotawo

25 Kakakteh, ariw naitayo a chakey ko a matonngan nyo tan sakangwan
dyi nyo a ipangas bokod nyo a pangarkolwan. No palimedaya, ki iyaw nya:
Myan anchiw pachipandan kasokir daya no Jodyo saya, ki nawrinchiw
kangay na dyira an makomplito danaw bidang da no Dyi saw a Jodyo a
manganohed di Kristo.
26 On, nawri danaw keddeng ni Āpo Dyos tan maisalakan sanchiw tabo
a Jodyo a akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna,
“Yaponchi do Sion† Mangisalakan, kan abohen na sanchi a tabo marahet
do kapotōtan ni Jakob.
27 Komwan anchiw kapachitolag ko dyira anchan pakawanen ko sa.”‡
28 Maynamot ta chinaskeh dan Jodyo Maganay a Dāmag, nayparin dana
sa kabosor no Dyos, ki nawriw chansa nyo a Dya-Jodyo a mangrawat so
kaisalākan nyo. Ki aran komwan kayayan Jodyo sichangori, chadaw pa sa
ni Āpo Dyos a maynamot do kari naw dyirad kapoonan da saw.
29 Iyaw karyaya ni Āpo Dyos a mamidi so tawotawo na, ki polos a dya
matadyan, ta mahodyihodyi aba do plano na a manoroh so sāgot na dyira.

† **11:26 11:26** “Sion” mana “siraw Jodyo saw a kapotōtan Jakob.” Ki si Jakob, ki iyaw apōko ni Abraham. ‡ **11:27 11:27** Sal. 14:7; Isa. 27:9a; 59:20-21; Jer. 31:31-34

30 On, inyo a Dya-Jodyo, ki inanohdan nyo abaw Dyos do nakarahan.
Ki sichangori, narawat nyo naw kāsi no Dyos maynamot do dyi daya a
panganohdan no Jodyo di Kristo.
31 Masaw, siraw Jodyo saw, ki ari pa sa dya manganohed do Dyos. Ki
maynamot ta nanganohed kamo a Dya-Jodyo, nawrinchiw kayokayan da a
mangrawat so kāsi no Dyos a akmas rinawat nyo.
32 Ta inpalōbos no Dyos a tabo a tawotawo, Jodyo kan Dya-Jodyo a
nayparin dana a adipen no gatos tan myan oras na a mangipaboya so kāsi
na dyirad tabo tawotawo do lobongaya.

No Kapagdayaw Ni Pablo Do Dyos

33 Maidayaw si Āpo Dyos, ta somawasawayayaw kāsi no Dyos dyirad
tawotawo! Taywaran matokod sirib na kan kapatak na? Sino paro
makailawlawag so inkeddeng na, kan sino paro makaāwat so inranta na?
34 Akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna,
"Aryoriw makapatak so aktokto no Dyos? Sino paro makaparin a
mangbagbaga sya?"§
35 "Aryoriw makaparin a manoroh do Dyos so machita a tadyan Dyos?"*
36 Ta iyaw namarswa so tabo, kan mabyay sa tabo a maynamot dya, as
kan iya paw padayawan da. Madaydayaw pakono Dyos a abos pandan!
Amen.

12

No Bayo A Byay Di Kristo

1 As dawa, kakakteh, pakaolit ko nya a ibahey dyinyo a maynamot do
rakohaya a kāsi no Dyos dyaten: Iparawat nyo pakono inawan nyo a
sibibyay kan masantwan a dāton do Dyos a nāw na makahwahok dya.
Iyaw nyayaw oyod a kapagdaydayaw a machita a onotan nyo.
2 Machalit kamo aba do marahet saya a dadakay no tawotawo do
lobongaya, basbāli a ipalōbos nyo a si Āpo Dyos mangpabayo so tābo
katawo nyo kan tābo aktokto nyo.* Tan komwan, matonngan nyo a
maganay iyaw koskostwaw a chakey no Dyos. On, an komwan, chapatak
nyonchi a tabo maganay kan kosto, kan makahwahok do Dyos.
3 Sichangori, maynamot do toray kwaya a asa a apostol a intoroh ni Āpo
Dyos a pagrebbengan ko, ibahey ko a katakatayisa dyinyo iyaw nyaya:
Idāyaw nyo abaw inawan nyo a matwatohos kan gagāngayaw a katatawo
nyo, basbāli a pirmi kamo pakono a mapakombaba do kapangtokto nyo.
Iktokto nyo aba a arwaro kasiriban dyinyo kan oyodaw a intoroh ni Āpo
Dyos sigon do kapanganohed nyo.
4 Sigod a chapatak nyo a aro partis no inawan nyo, ki matatarek kaosar
da.
5 Komwan ta. Aran aro ta na a manganohed di Kristo, ki maynamot ta
nachikāmang ta na dya, nayparin ta na a akmas asaw a inawan na. Kāda
katakatayisa dyaten myan bokod ta a rebbeng, ki alit na, nagkakāmang ta
a akmay asa kainawan tawo.
6 As dawa, machita a osaren taw no matatarek saya a insāgot no Dyos do
kāda asa dyaten a yapod parabor na. An kapangipakatoneng so inpaltiing
no Dyos myan a sāgot no Dyos dyinyo, machita a parinen nyo a machitonos
do kapanganohedaya myan dyinyo.

---

§ **11:34 11:34** Isa. 40:13; Jer. 23:18; 1 Kor. 2:16 * **11:35 11:35** Job 41:11 * **12:2 12:2** Epe. 4:23

7 An kapachisidong chapatak nyo, sigi, ipasnek nyo somidong. Ki an
kapangnanawo, mangnanawo kamo a maganay.
8 An kapamagbaga, sigi, mamagbaga kamo so kapayngay nyo a tawo. An
myan sāgot a kadadam dyinyo, ki manoroh kamo a siboboslon. An iyaw
sāgot ni Āpo Dyos dyinyo, ki mangipangolo, mangipangolo kamo pakono a
sipapasnek. No myan dyinyo so panakabalin a somidong dyirad makakāsi,
ki parinen nyo pakono a siraragsak.
9 Madaw kamo pakono a yapod makatayrahem a katatawo nyo. Ipsok
nyo marahet, as kan nāw na igpet nyo maganay.
10 Maypaypairot pakono kapaysin-aadaw nyo a makakakteh di Kristo.
Padayawan nyo kadwan dyinyo, kan ibidang nyo a masissisīta sa kan inyo.
11 Maysadosadot kamo aba do kapagsirbi nyo di Kristo, basbāli a ipasnek
nyo a yapo do tābo ayit kan kapangtokto nyo.
12 Maybibyay kamo a masoyot do kayanaya no hahawen nyo di Kristo.
Anōsan nyo saw lidyat, as pirmi kamo a maydaydasal.
13 Iwaman nyo pakono kapanoroh nyo do kakakteh nyo saw do
kapanganohed a makachita, as nāw nyo a ipaboya a managpadagos kamo.
14 Abayen nyo sabaw mangidadanes dyinyo ah, basbāli a machita a
paydasal nyo sa tan chāsi san Āpo Dyos a bindisyonan.
15 Machipagragsak kamo pakono dyirad kakakteh di Kristo a masoyot.
Masaw a machipagmamayo kamo pakono dyirad magmamayo.
16 Magtotonos kamo pakono do kapangtokto kan adaw nyo.
Maykoykospag kamo aba, basbāli a machisit kamo dyirad makasyāsi
a tawotawo. Hahawen nyo aba a inyo lang kasisiriban.†
17 Bahsen nyo aba a pamarinan so marahet aran sino a namarin so
marahet dyinyo.‡ Nawri pakono igaget nyo a parinen maganay tan abo
pakadilawan nyo do salapen da no tawotawo.
18 Parinen nyo mandad maparin nyo a maybibyay a machikapya dyirad
tabo tawotawo.
19 Inyo a sit ko a chadaw ko, mamahes kamo aba polos do mamarinaw
so marahet dyinyo, basbāli a nonolay nyo sa, ta makatoneng dananchiw
solyaw no Dyos a ombahes sira. Ta myanaw naitolas do Masantwan a Tolas
a kāna, “Yaken anchiw mamahes, kan bahsen ko sanchi,”§ kānan Āpo.
20 On, mamahes kamo aba, basbāli a tongpalen nyo no myanaw do
Masantwan a Tolas a kāna, “An mapteng kabosor mwaw, ki pakanen mo.
An mawaw, ki paynomen mo. Ta an parinen mo komwan, ki somken anchi
dyaw kasnek na.”*
21 Magpaābak kamo aba do marahet, basbāli a paybadiwen nyo pakono
a abaken a maynamot do maganay a kaparin nyo.

13

No Kapagtongpal Nyo Do Linteg No Gobyirno (Tito 3:1; 1 Ped. 2:13-17)

1 Machita a mapaitoray ta a tabo a tawotawo do magtotoray saya do
gobyirno. Abaw toray da, an dya yapo do Dyos maynamot ta si Āpo Dyos
napagtoray siras matotoray saya do lobongaya.

---

† **12:16 12:16** Prob. 3:7 ‡ **12:17 12:17** Prob. 20:22; 24:29; Mt. 5:11-12; Roma 12:19 § **12:19 12:19** Deot. 32:35 * **12:20 12:20** Prob. 25:21-22; Mt. 5:44; Lk. 6:27-36

2 As dawa, aran sino a mangsokir siras magtotoray saya sichangori, ki
sokiren naw pinatnek saya no Dyos a pinakatoray na. Ta aran sino a dya
magtongpal, ki sigorādo a maokom anchi a mangay do kadosaan na.
3 Ta siraw mamarin so maganay, ki abaw panghapan da mamo
dyirad magtotoray saw, an dya siraw mamarinaw so marahet. Tan abo
paynamotan nyo a mamo dyirad magtotoray saw, ki machita parinen nyo
maganay, ta āngo nchan padayawan da paynyo.
4 Ta siraw magtotoray do lobongaya, ki akma say tobotoboyen ni Āpo
Dyos a maynamot do kaganayan nyo. Ki an mamarin kas marahet, syirto
a mamo ka, ta sinsinan abaw chapatak da a kapagdosa. On, siraw nya
tobotoboyen no Dyos, ki napalobosan dana sa a mangdosa siras mamarin
saw so marahet.
5 As dawa, maynamot ta komwan, machita a anohdan nyo saw
magtotoray. Magtongpal kamo a maynamot aba lang do kāmo nyo so
soli no Dyos, an dya maynamot ta chapatak nyo do pangtoktwan nyo a
maganay.
6 Nya paw paynamotanaya a myan kapagbayad nyo so bwis do magsirbi
saya do gobyirno maynamot ta iyaw katongpal daya so rebbeng da do
gobyirno, bāli Dyos danaw paytarabakwan da.
7 As dawa, machita a bayādan nyo tabo ōtang nyo dyira. On, an myan
ōtang nyo do bwis nyo mana do sidola nyo, bayādan nyo! Asa pa, myan
pakono anyib kan kapagdayaw nyo dyirad magtotoray saw.

Siraw Maganay A Kaparin Tawo A Manganohed Di Kristo

8 Dyi nyo pakono a kaywaman omōtang so kahayen nyo a bayādan. Ki
an maynamot do mapateg a adaw ta do kapayngay ta a tawo, nawriw
ibidang ta a ipaōtang ta a abos pandan. Ta no madaw do kapayngay na
tawo, ki magtongpal so linteg no Dyos.
9 Iktokto nyo nya sa naitolas do linteg a kāna, “Machikamalala kaba,
mangdiman kaba, manakaw kaba, kan mayagom kaba.” Tabo saw nyaya,
as kan aran siraw kadwan saw a linteg, ki natongpal do asaya a linteg an
parinen ta iyaw bata naya a kāna, “Chadaw mo kapayngay mo a tawo a
akmas kadaw mo do inawan mo.”*
10 Ta an oyod a chadaw nyo kapayngay nyo a tawo, ki polos anchi a dyi
kamo a mamarin so marahet dyira. As dawa, no kadaw so kapayngay a
tawo, iyaw makatongpal so tabo a chakey na batahen do linteg no Dyos.

No Kabibyay No Tawo A Mabata Myan Do Kasedangan (Epe. 5:1-14; 1 Tes. 5:1-11)

11 Machita a parinen nyo saw nyaya, ta chapatak nyo a dilikādo danaw
kayayan taya sichangori, as kan īto danaw kapaybidi ni Jesos. On, akma
kamo aba siras makaychehaw, basbāli a mayokay kamo, ta masngesngen
dana dyaten kakomplito no kaisalakānan ta kan do nakasiknan taw a
nanganohed.
12 Ta no nakapaybibyay nyo a abos kapatak so Dyos, ki kayarig na chimpo
pan sari. Ki sichangori, homnabas danaw mahep, kan maysesedang dana.
As dawa, tadyichokodan ta na saw marahet saya a dadakay a maitotop
do sari, kan maybibyay ta na do sedangaya ni Āpo. Ta an parinen taw
komwan, myan akmay armas ta a machigobat do marahet.
13 Maybibyay ta pakono a akmas maiparbeng a tawotawo do kasedangan.
Abo pakono sobra a kapagragragsak, kan dyi kamo pakono a maybobok,

* **13:9 13:9** Eks. 20:13-15, 17; Leb. 19:18; Deot. 5:17-19, 21; Mt. 19:18; 22:37-40

magderrep, kan aryan nyo na saw makasnesnek saya a dadakay, kapay-didiman, kan kapaysin-iimon.
14 Nawri dana pakono chitachitahen ta a tahatahan si Jeso-Kristo a Āpo
ta tan iyaw ilaylay ta a pinakaarmas ta, kan iktokto taba an maypāngo a
pagostwan taw marahet saya a chakey no inawan ta.

14

Okomen Nyo Abaw Kakteh Nyo Do Kapanganohed
(1 Kor. 6:12-13; 8:1-13; 10:23-33)

1 Nya paw ibahey ko dyinyo a masisita a parinen nyo: Rawaten nyo
saw tawotawo saw a mawnged pa so kapakaāwat di Kristo. Ki nya abaw
pachisogalan nyo dyira maynamot do katarekayan kapangtokto da do
kapangtokto nyo.
2 Ta kaspangarigan, myan manganohed a maparin na kanen aran āngo.
Bahes nabad dēkeyaw so kapakaāwat, ta rakarakanen lang mākan na.
3 No makaparin a koman so aran āngo, dyi pakono a nawriw pay-
namotan na a mangoyaw so dyaw a makakan so mākan na. Masaw do
rakarakanenaw lang so mākan, dyi na pakono a okomen komanaw so aran
āngo maynamot ta rinawat dana no Dyos nawri a tawo.
4 Ta sino ka kono, ta dawa, a mangokom so tobotoboyen matarek?
Machita a iyaw āmo naw a si Jesos, ki iyaw mangikeddeng sya an iyaw
pinarin naw, ki maganay mana engga. Ki syimpri ikeddeng nanchi a
maganay, maynamot ta pagballigyen nanchi ni Āpo na a mamarin so kosto.
5 Asa pa, myan saw makabata a masisita kono kadwan saw a araw. Ki
myan saw matarek a makabata a kon da, "Wā! Taywaran matatarek araw
a mayeyengay sa tabo?" Dyi ta pakono a magmangamanga a maynamot
lang do akmayay dedeng, basbāli a machita a mangtokto ta a maganay do
bokbokod ta a aktokto.
6 On, no tawowaw a mangdāg so asa karaw, ki parinen na a maynamot
do kapagdayaw na di Āpo Dyos. Masaw tawowaw a abos dāg do aran āngo
a makan a maynamot ta magyaman di Āpo Dyos do katatarek no makan
na. As komwan do arwaw so dāgen a kanen, ki alit na magyaman di Āpo
Dyos an myan ibodek na.
7 Ta do kabibyay taya, ki machita a iyabaw pagsirbyan taw chakeyaw no
inawan ta, an dya si Kristo pakono pagsirbyan ta. As dawa, do kapaybibyay
ta mana pakadimanan ta, tongpalen ta pakono a tabo chakey na.
8 Ta do tabo a kayayan kabibyay ta do hapotayan tana mana aran do
kadiman ta, ki pagdayawan ta pakono si Āpo Jesos. As dawa, aran mabyay
ta mana madiman ta, ki alit na dyira na yaten.
9 Ta nawriw naynamotan no nakadiman kan nakapagongaraw ni Kristo,
tan komwan, ki iya danaw Āpo dan sibibyay kan siraw nadiman dana.
10 Ki an inyo dana sichangori, āngo ta okomen nyo kakteh nyo di Kristo?
Mana, āngo ta pachimadekeyan nyo? Komwan taba ah, ta abanchiw
maitayo ta anchan maytēnek ta a tabo do salapen no Dyos, as kan okomen
na yaten a tabo.
11 Ta akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a binata no Dyos a kāna,
"Yaken a myan so abos pandan a byay, ki ikari ko a sigorādo a maydogod
sanchi a tabo tawotawo do salapen ko, as ipodno danchi a tabo a
yaken Dyos da."*

* **14:11 14:11** Isa. 45:23; Pilp. 2:10-11

12 Dawa, somalap tanchi a tabo a katakatayisa do salapen no Dyos a
mangatbay so tabo pinarin ta do lobongaya.

Dyi Nyo Pakono A Asdayen Kakteh Nyo

13 As dawa, dyi ta pakono a tongtongen mapagatos, basbāli a ihawa ta
pakono tan dya yaten pakayapwan kapenpenan mana pakachichadan no
kakakteh ta saw do kapanganohed.
14 Ta maynamot do kapachasa ko di Āpo Jesos, anohdan ko a aba polos
kapagdwadwa ko a abaw makan a malapos mana mapaygatos. Ki an
iktokto no asa tawo a malapos, syimpri, malapos dya.†
15 An napaynyinan nyo kakteh nyo do kaipapati nyo a koman so dāgen
na, adaw abaw inpaboya nyo dya. Samna! Maynamot lang do kanen, dyi
pakono a nawriw irarayaw nyo so kapanganohed no kakakteh nyo ah! Ta
naknakmen nyo pakono a nadiman si Kristo do kros tan maisalakan nawri
a tawo.
16 Dawa, ihawa nyo, ta āngo nchan marahet pakaistoryaan hahawen nyo
saw a kaparin nyo a maganay.
17 Ta iyaw chakey no Dyos do pagaryan na, ki iyabaw maynamot
do kanen kan inomen. Ta no chakey na, ki kalinteg, kapagtotonos,
kapagkakapya, kan no kasoyot a intoroh no Ispirito Santo.
18 No komwan so kapagsirbi di Kristo, ki mahwahok dyaw Dyos, kan
myan dyaw dāyaw a yapod tawo.
19 As dawa, nāw ta parinen siraw makaitorohaw so kapagkakapya kan
siraw makasidong saw a mapayit do katakatayisa dyaten.
20 Pirwahen ko na a ibahey dyinyo a dyi nyo pakono a rarayawen pinarin
no Dyos a maynamot do kanen. Naon, maparin a kanen aran āngo a
makan, ki marahet a koman kamo an nawriw pakayapwan kakteh nyo
a maygatos.
21 No chakey na batahen, ki iyaw nya: Maganaganay dana an dyi kamo
na mitchan so karni mana minom so palek mana parinen aran āngo a
makaitoroh so kapaygatos no kakteh nyo.
22 As dawa, tongpalen nyo nyaya a kapanganohed nyo a sitatalna do
salapen ni Āpo Dyos, as kan paysawasawat nyo aba do kapayngay nyo
a tawo. Ta magasat tawo a dya pagatosen no mismo na pangtokwan do
kanāw na mamarin so chakey no Dyos.
23 Ki no tawo a naycharwa so kapangtokto a maynamot do dāgen naw a
kanen, as pilpiliten naw inawan na a koman sya, makagatos dana do Dyos,
ta maitonos aba do mismo naw a kapanganohed. On, ta aran āngo a dya
maitonos do kapanganohed, ki gatos.

15

No Inawan Nyo Aba Lang Iktokto Nyo (Gal. 6:2-5)

1 Sichangori, yaten a mararahem danas kapakaāwat di Kristo, machita
anōsan ta pakono sa a sidongan mababaw saw so kapakaāwat. Nawri
abaw iktokto taw inawan ta lang.
2 On, nya dana pakono iktokto no katakatayisa dyaten, iyaw kapyan
kan kasoyotan no kakakteh ta tan maypayit kan maypaganay sa do
kapanganohed da.

† **14:14** **14:14** 1 Kor. 6:12-20; 8:1-13

3 Ta aran si Kristo, ki nawri abaw iniktokto naw bokod na kaganayan.
Ta akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna, “Yaken naybadiw a
nangayan kapangoyaw daw dyimo mo Āpo Dyos.”*
4 Kawayakan nyo aba a tabo naitolasaw do Masantwan a Tolas, ta
naitolas sa tan myan pachinanawan ta. Ta maynamot do chirinaya no
Dyos, myan pakahwahokan ta, kan makaibtor ta do lidyalidyat ta saya tan
myan hahawen ta do hanyit.
5 On, si Āpo Dyos pakayapwan ānos ta a magibtor so lidyat, as kan
iya paw pakayapwan ahwahok ta do kayan ta madama a malidyatan.
Iya pakono manoroh dyinyo so kapagtotonos nyo do kawnot nyo so
pagtoladanaya a pinarin ni Kristo Jesos.
6 Tan komwan, ki masa kamo do kapangtokto tan akma danay asaw bosis
nyo a mangidaydayaw so Dyos a Āmang ni Āpo Jeso-Kristo.

No Maganay A Dāmag Dyirad Dya-Jodyo

7 As dawa, kakakteh a akmas nakarawataw ni Kristo dyinyo, komwan
kamo pakono a maysinrarawat do katakatayisa dyinyo tan maidayaw dana
si Āpo Dyos.
8 Ta ibahey ko dyinyo nyaya: Nayparin si Kristo a tobotoboyen ni Āpo
Dyos a para dyirad Jodyo saw tan maipaboya na a mapagtalkan si Āpo
Dyos a mangtongpal so kari naw dyirad kapoonan da saw
9 kan tan magdaydayaw saw Dya-Jodyo do Dyos a maynamot do kāsi
naya dyira. Ta akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna,
“Dawa, idaydāyaw konchimo dyirad Dya-Jodyo. Ikanta konchiw kapag-
daydayaw ko do ngaran mo.”†
10 Myan paw naitolas do Masantwan a Tolas a kāna,
“Inyo a Dya-Jodyo, ki machipagragsak kamo pakono dyirad tawotawo saya
a pinidi no Dyos.”‡
11 Myan paw naitolas a kāna,
“Dayāwen nyo pakono si Āpo, inyo a tabo a Dya-Jodyo. On, magdaydayaw
kamo a tabo do Dyos.”§
12 Binata pa ni Isayas,
“Myan anchiw mangay a yapo do kapotōtan Jesse.* Iyanchiw maytēnek a
mangitoray siras Dya-Jodyo, kan iya panchiw yanan namnama da.”†
13 Sichangori, iya pakono Dyosaya a pakayapwan namnama tayaw
omapno dyinyo so soyot kan kaydamnayan no kapangtokto a maynamot
do kapanganohed nyod Kristo. On, parinen na pakono dyinyo nyaya
tan maypaypangay kapanghahaw nyowaya a maynamot do panakabalin
Ispirito Santo.

Iyaw Naynamotan Pablo A Natored A Naytolas

14 Sichangori, an maynamot dyinyo a kakakteh ko di Kristo, sigorādo ako
a maganay danaw dadakay nyo kan myan dyinyo rakoh a kapakaāwat a
maynamot do oyod. On, chapatak ko na a maparin kamo na a mamagbaga
so katakatayisa dyinyo.
15 Ki aran komwan, ki alit na matored akpad tolas kwaya dyinyo tan dyi
nyo a kawayakan nanawowaya. Oyod a matored ako, ta si Āpo Dyos a
mismo nanoroh dyaken so parabor na a nayparin a asa a apostol,

---

* **15:3 15:3** Sal. 69:9 † **15:9 15:9** Sal. 18:49 ‡ **15:10 15:10** Deot. 32:43 § **15:11 15:11** Sal. 117:1

* **15:12 15:12** Si Jesse, ki mismo a āmang ni Āri Dabid (1 Sam. 16:11-13). Si Āri Dabid, ki kapoonan ni Maria a ānang ni Āpo Jesos. As dawa, si Āpo Jesos chakey na batahen dya. † **15:12 15:12** Isa. 11:1, 10

16 tan pinayparin na yaken a tobotoboyen ni Kristo Jesos tan mangay ako
a mangikasaba dyirad Dya-Jodyo so Maganay a Dāmag a yapo do Dyos. On,
maytarabako ako a akmay asa padi a mangiparawat do Dyos siras Dya-
Jodyo tan maynamot do panakabalin no Ispirito Santo, ki mayparin sa a
makadadaw kan masantwan a dāton.
17 As dawa, maynamot do kapachasa kwaya di Kristo Jesos, maparin ko
a itangsit rebbeng kwaya a magsirbi a para do Dyos.
18 Matored akwaba a magpangas, malaksid do inpaparin naya ni Kristo
dyaken a mapawnot siras Dya-Jodyo a manganohed do Dyos a maynamot
do nakaosar na dyaken a naychirin kan namarin sira syay.
19 On, maynamot do panakabalin no Ispirito Santo, ki inpaparin na
sa dyaken aro saw a makaskasdaaw a pakaboyan kan milagro. No
pagtongpalan na, ki nāw ko a ikaskasabaw Maganayaya a Dāmag a
maynamot di Kristo a somniknan do Jerosalem, kan hinanyib ko a
inaktaktas a nandad mateng saw a loglogar da do Iliriko.‡
20 Ta sigod a inplano ko a ikasaba ko Maganayaya a Dāmag do yanan daw
no dyi pa nakadngey so maynamot di Kristo tan dyi kwa sokoten dāyaw
da no nanmanma saya kan yaken a nangnanawo.
21 Ta akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna,
“Matonngan danchin dyi pa saw a nakadngey so maynamot dya, kan
makaāwat sanchiw dyi pa saw a nakadngey.”§

No Plano Ni Pablo A Magsarongkar Do Roma
(1 Kor. 16:1-4; 2 Kor. 8:16–9:5)

22 On, maynamot do kapaytarabako kwaya, iyaw nyayaw nay-
namotanaya a masanyib nakabalabalay ko do kangay ko dyinyo.
23 Ki changori, maynamot ta apabaw logar dya a dyi ko pa nagpasyaran
a nangikasabaan, as kan maynamot ta papira dana katawen a am-āmang
danaya chakey koynyo a sarongkaran, changori danaw hahawen ko a
katohod na.
24 On, inplanplano ko somibah a magsarongkar dyinyo daw do kangay
kwaya do Ispanya, as kan an makailiw ako nas dēkey dyinyo, ki
mapasidong akonchi dyinyo do kakwan kwaw do Ispanya.
25 Ki manmak pa a mangay do Jerosalem a mangyangay so sidong dyirad
tawotawo saw no Dyos daw.
26 Ta siraw iglisya saw do Masedonya kan Akaya, ki siaadaw sa a nanoroh
so sidong da a kwarta dyirad mapopobri saw a manganohed do Jerosalem.
27 Iyaw nawri a kasidong da, ki yapod bokod da a pangtoktwan, as kan
chinasoyot daw nanoroh. Ta no kaoyodan na, ki kosto nyaya pinariparin
da, ta akmay nanakem daw ōtang daw a kapagyaman dyira. Ta maynamot
do kapanganohed dan Jodyo saw do Jerosalem, nairaman sa a Dya-Jodyo
do naispiritwanaya a bindisyon no Dyos. Dawa, iyaw warawara daw
pamahemahes da.
28 Anchan tayoka ko na iparawat dyiraw tabwaya a bidang no kwarta a
or-or dan kakakteh saya a nawriw ibidang ko a asi no kapanganohed da,
nawri dananchiw kayam ko a mangay do Ispanya. Do dawrinchiw kasibah
ko na dyinyo do Roma.
29 Chapatak ko a anchan mangay ako, ki mabindisyonan tanchi a yapod
somawasaway saya a bindisyon ni Kristo.

---

‡ **15:19 15:19** Iliriko mana probinsya a Dalmatia, ki myan do ato no probinsya a Masedonya. Ara. 20:1-12 § **15:21 15:21** Isa. 52:15

30 Kakakteh, maynamot di Āpo Jeso-Kristo kan adaw a intoroh no Ispirito
Santo dyinyo, akdakdawen ko a machipangdidiw kamo dyaken do kanāw
nyo a maydaydasal do Dyos so sidong na dyaken.
31 On, mangdakdaw kamo pakono do Dyos a maisalakan ako dyirad dyi
saw a manganohed do Jodya.* Akdawen nyo pa a rawaten da pakono no
tawotawo saw a manganohed do Jerosalem, iyaw kapagsirbi kwaya dyira.
32 On, paydasal nyo pakono yaken tan an ipalōbos ni Āpo Dyos, masoyot
akonchi do kawara ko dyinyo as kan tan mahwahok akonchi a maynamot
do kapagsarongkar ko dyinyo.
33 Myan pakono a tabo dyinyo Dyosaya a manoroh so kaydamnayan no
kapangtokto. Amen.

16

No Pakatoneng Saya Do Matatarek A Tawotawo

1 Chasoyot ko a iyam-ammo dyinyo kakteh taya a mabakes a si Pebe* a
asa magsirsirbi do iglisya do Senkrea.
2 Rawaten nyo pakono a maganay, ta kapayngay nyo a manganohed di
Āpo, kan nyayaw maitotop a dadakay no tawotawo ni Āpo Dyos. Sidongan
nyo do tabo machita na, ta aro dana tawotawo sinidosidongan na, kan
yaken paw asa.
3 Pakomostaan nyo pa sa Prisila kan Akila a rarayay ko a maytarabako
di Kristo Jesos.
4 An maynamot dyira, in-gasanggāsat daw byay da para dyaken. Yaken
aba lang magyaman dyira, an dyi pa tabo iglisya saw no Dya-Jodyo.
5 Pakomostaan nyo pa saw tawotawo saw a makpekpeh do bahay da a
magadal so chirin no Dyos.
Pakomostaan nyo si Epeneto a chadaw kwa sit. Iyaw nanma a nangrawat
si Kristo do probinsya a Asya.
6 Pakomostaan nyo pa si Maria a nangitoroh so tābo a kayit na a
maytarabako a para dyinyo.
7 Pakomostaan nyo pa si Adroniko kan Jonya a kapayngay ko a
Jodyo, kan rarayay ko a nabahod do nakarahan. An maynamot dyira,
ki magdindinamag sa a apostolis, as kan nanmanma sa kan yaken a
nanganohed di Kristo.
8 Pakomostaan nyo pa si Ampliato a oyod kos chadaw a sit do
kapachirayarayay ko di Āpo.
9 Pakomostaan nyo pa si Orbano a rarayay namen a maytaytarabako a
magsirbi di Kristo, kan si Estakis a chadaw kwa sit.
10 Pakomostaan nyo pa si Apeles a napanpaneknekan dana a ma-
pagtalkan a maynamot do kapanganohed na di Kristo. Pakomostaan nyo
paw pamilya ni Aristobolo.
11 Pakomostaan nyo pa si Herodyon a kapayngay kwa Jodyo kan siraw
kapayngay ta saw a manganohed do pamilya ni Narsiso.
12 Pakomostaan nyo pa sa Tripena kan Triposa, siraw mababakes a oyod
a intoroh daw ayit da a magsirsirbi di Āpo. Masaw do sit kwaw a si Persida
a asa pa mabakes a magaget a magsirbi di Āpo.

---

* **15:31 15:31** Do probinsya a Jodya, ki taywara a kinontra dan Jodyowaw si Pablo. Ara. 13:50; 14:19; 17:5, 13; 18:6, 12; 20:3; 21:27-32 * **16:1 16:1** No batahen kadwan, si Pebe ngataw nangyangay so nyaya tolas ni Pablo a inparawat dyirad nanganohed saw do Roma.

13 Pakomostaan nyo pa si Ropo a asa magdindinamag a magsirsirbi di
Āpo, as kan pakomostaan nyo pa si ānang na a nangibidang dyaken a asa
anak na.
14 Pakomostaan nyo pa si Asinkrito, Plegonte, Hermes, Patrobas, Hermas,
kan tabo a kakakteh a rarayay da.
15 Pakomostaan nyo pa si Pilologo, Jolya, Nereo kan kakteh naw a
mabakes. Masaw si Olimpas kan siraw rarayay da saw a tawotawo no
Dyos.
16 Maysinpapakomosta kamo so oyod a adaw no makakakteh. Asa pa,
pakomostaan da paynyo no tabo saya manganohed di Kristo do dya.

No Kapanawdyan A Pamagbaga

17 Kakakteh, akdakdawen ko dyinyo a magannad kamo do mapaysisyay
saw kan mangriribok saw so kapanganohed dan tawotawo, ta komontra sa
do oyod a nanawo a rinawat nyo. Machita nyo a pachibawan saw komwan
saya a tawo.
18 Ta siraw mamarin saya so komwan, ki magsirsirbi saba di Āpo ta a si
Kristo, an dya mismo a inawan da. Aysa! Paspasablogan da saw tawotawo
saw a maydamnay a mapawnot tan maallilaw sa.
19 Chapatak ko na a nagdindinamag do tabo iyaw kayit nyo a
manganohed, as kan nyaw paynamotan kwaya a masoyot a maynamot
dyinyo. Ki aran komwan kamo a mayit, ki alit na chakey ko a maypasirib
kamo a maynamot do maganayaya, kan abo pakono dyinyo kinasirib a
maynamot do kapamarin so marahet.
20 Ta sigorādo ko a si Āpo Dyos a pakayapwan kapya, īto danaw
kapitapita nas Satanas. On, pangabāken nanchinyo no Dyos a ompadso
so marahet.
Myan pakono dyinyo parabor ni Āpo ta a si Jesos.
21 Pakomostaan na paynyo ni Timoteo a rarayay ko do tarabako.
Magpakomosta pa sa dyinyo sa Lucio, Jason, kan Sosipatro a kapayngay
kwa Jodyo.
22 Changori, aran yaken a si Tersyo a sikritaryo ni Pablo a somnidong a
naytolas, ki pakomostaan koynyo do ngaran ni Āpo Jesos.
23 Pakomostaan paynyo ni Gayo a iyaw mangpadpadagosaya dyaken,
kan iya paw akin bahayaya so paychichipehan daya no manganohed.
Pakomostaan na paynyo ni Erasto a trisoriro no gobyirno do dya a syodad,
kan magpakomosta pa dyinyo si kakteh ta a si Kwartos.
[
24 Myan pakono dyinyo a tabo parabor ni Āpo ta a si Jeso-Kristo. Amen]†

No Kapanawdyan A Dasal

25 Madaydayaw pakono si Āpo Dyos! Ta maynamot do panakabalin na,
ki maparin na a payiten kapanganohed nyo tan maybibyay kamo sigon
do Maganay a Dāmag a maynamot di Jeso-Kristo a iyaw inkasaba kwaya
dyinyo. Ta aran naitayo nyaya a Maganay a Dāmag a yapod nanma pa a
araw, ki sichangori, inpakatoneng no Dyos dyaten.
26 On, malawag a maboya taw nyaya do intolas da saw no propīta saw do
Masantwan a Tolas, ta inkeddeng no abos pandan a Dyos a maipakatoneng
Maganayaya a Dāmag a maynamot di Kristo dyirad tabo a nasnasyon do
lobongaya tan manganohed sa tabo tawotawo dya.

† **16:24 16:24** Nyaya birsikolo, ki aba do kadwan a manyoskripto mana tolas.

27 Sichangori, maynamot di Jeso-Kristo, madaydayaw pakono a abos
pandan si Āpo Dyos, ta iya lang myan so sirib a makapatak so tabo! Amen.

No Manoma A Tolas Ni Apostol Pablo Dyirad Tawotawo Do Korinto

No Pakatonngan So Paytābwan No Nya Tolas

Iyaw nya Korinto do kachimpo ni Pablo, ki asa rakoh a syodad do probinsya a Akaya a asa a probinsya do pagtorayan Roma do kaychowa. Iyaw nyaya, ki sigod a tana da no Griego saw a tawotawo a sinakop dan taga Roma. Myan paw rakoh a pagpondwan da kan aro saw magnignigosyo daw. Nyaw naynamotan na a siraw tawotawo saw a yapo do matatarek a tana, ki pirmi sa mawara daw, kan myan dyiraw yononot da didyosen da a matatarek.

Oyod a nagdindinamag syodadaya do kāron marahet a kaparin kan makabābaba saw a dadakay da. Mapapangas paw tawotawo daw, kan nawri lang chabalay daw bokod daw a kinaragsak. Myan pa do dawriw aro a kakpekpehan da a pagdaydayāwan da so matatarek saw a didyosen da. Nyaw paynamotan no kāron pasken da a pangsilibrar da so didyosen da saw. No gagāngay a pinariparin da do paspasken dāya, ki mitchan sa so karni dan pinarti daw a binyay a indāton dad didyosen da.

Do nakapagbyahyaw ni Pablo a nangay a nangiwaras so Maganay a Dāmag do matatarek a tana, narapit naw nyaya syodad a Korinto. Nakaasa a katawen kan godwa do dya yanan (Ara. 18:1-18). Maynamot do innanawo naw do kayan naw do Korinto, aro saw nanganohed di Jeso-Kristo, naten dana siraw dyaw a Jodyo.

Do nakakarwaw ni Pablo dyira a nangay do Epeso, myan saw matatarek a nangay a nangnanawo dyira. No asa dyira, ki si Apolos, asa manganohed a yapod Egipto. Iyaw nyaya a Apolos, ki asa masirib a tawo a mayit so kapanganohed. Midyo a nahay si Apolos do dawri a nangnanawo dyira a maynamot do chirin Āpo Dyos (Ara. 18:26-28; 1 Kor. 3:4, 16:12; Tito 3:13).

Do kayanaw ni Pablo do Epeso, myan saw tawo a yapod Korinto a nangay dya (16:17-18), kan myan pinanaybi da a tolas dan nanganohed saw do Korinto. Do nakarawataw ni Pablo so nawri a tolas da, ki tinbay na sa, kan iya danaw nyayaw Manomaya Korinto a tolas na dyira.

An basāen taw tolas naya, maboya ta aro chinaskeh ni Pablo a maynamot dyira. Natonngan ni Pablo a pinachimadekeyan daw toray na a asa apostol, kan pinayparin daw inawan da a akmay kasisitaan (4:8). Chakey da pagparangen a siraw kosto so sirib mana kapakaāwat. Binata dan kadwan dyira a siraw no oyod a pawnonoten no Ispirito Santo, ki si Pablo, ki engga (9:2). No kaoyodan na, ki akmay adekey paw kapakaāwat da so naispiritwan a byay (11:22). Kayarig da paw tagibi a maysepsep so gātas (3:2).

Do nyaya a tolas, ki nyaw gondaway ni Pablo a nanginanawo dyira so maynamot do kapagornos da an maychipeh sa a magdaydayaw do Dyos. Pinaydabdab na sa a maynamot do kapaydidiman daw (1:10-13) kan maynamot do kasaraw daw an magkomonyon sa (11:18-34).

Innanawo na pa dyiraw maynamot do kapaybidyaw ni Āpo Jesos do lobongaya. Sigon do inpaltiing no Ispirito di Pablo, intolas na paw maynamot do inawan ta a nahta an mailabeng, ki anchan magongar dana, syimpri, mahta paba kan polos dana dya madiman (15:42). Nyaw taywaras mapakaskasdaaw a maparin anchi dyirad manganohedaw di Āpo Jesos.

No Naychakarwan No Nya Tolas

Pakatoneng 1:1-9
No Kapaydidiman Da Do Kakpekpehan 1:10–4:21
No Maynamot Dyirad Nakagatosaw 5:1–5:13
No Kapangidarom So Kakakteh A Manganohed 6:1–6:11
No Kapangnanawo A Maynamot Do Inawan Tawo 6:12–6:20
No Kapanahes A Maynamot Do Kapachikabahay 7:1–7:40
Siraw Kanen A Naidāton Do Didyosen 8:1–11:1
No Kapagdalongdong Do Chinban 11:2-16
No Komonyon 11:17-34
No Sāgot Saw A Itoroh No Ispirito Santo 12:1–14:40
No Kapagongar 15:1-58
Iyaw Sidong Dyirad Kakakteh Do Kapanganohed 16:1-4
Siraw Plano Ni Pablo 16:5-12
No Kapanawdyan A Kapangdaw Kan Pakatoneng 16:13-24

No Manoma A Tolas Ni Apostol Pablo Dyirad Tawotawo Do Korinto

Pakatoneng

1 Yaken si Pablo a nakayapwan nyaya tolas, kan yapo pa di Sostenes a
kakteh ta do kapanganohed. An yaken, ki maynamot do keddeng ni Āpo
Dyos, ki tinongdo na yaken a mayparin a asa a apostol ni Kristo Jesos.
2 Itolas namen nyaya dyinyo a manganohed do Dyos a myan do syodad
a Korinto, inyo a tabo a pinayparin no Dyos a masantwan a tawotawo na
a maynamot do kapachichasa nyo di Kristo Jesos kontodo dyirad tabo saw
a tawotawo do aran dino a magdaydayaw di Jeso-Kristo a Āpo ta a tabo.
3 Myan pakono dyinyo parabor kan kaydamnayan no kapangtokto a
yapod Āpo Dyos a Āmang ta kan yapod Āpo Jeso-Kristo.

No Kapagyaman Ni Pablo A Maynamot Do Parabor No Dyos

4 Pirmi ako a magyamyaman do Dyos a maynamot do paraboraya a
intoroh na dyinyo a maynamot do nakapachasa nyo na di Jeso-Kristo. On,
ibhes kwabaw magyaman do Dyos a maynamot dyinyo.
5 Ta maynamot do kapachasa nyowaya di Jeso-Kristo, ki binindisyonan
naynyo no Dyos so rakoh kan marahem a kapakaāwat a maynamot do
oyod, as kan pinarakoh naw sirib nyo a mangichirin so maynamot dya.
6 On, siraw nyaya bindisyon ni Āpo Dyos dyinyo, ki siraw mangpaneknek
a minyamot dana dyinyo kapangasaba namenaw dyinyo do kachwaw a
maynamot di Kristo
7 tan abo pagkorāngan nyo do naispiritwan saya a sāgot do kayan
nyowaya a matodyo a mangnanaya so kawaraw anchi ni Āpo ta a si Jeso-
Kristo.
8 On, nāw nanchi ni Āpo Dyos a mapayit so kapanganohed nyo tan
abonchiw pakapilawan nyo do dawri a araw a kangay anchi ni Jeso-Kristo
a Āpo ta,
9 ta mapagtalkan si Āpo Dyos a nanawag dyinyo a nachichasa do Anak
naya a si Āpo ta a si Jeso-Kristo.

Iyaw Dyaw A Kapagtotonos No Iglisya

10 Sichangori, kakakteh, maynamot do kalintegan a myan do ngaran ni
Āpo Jeso-Kristo, machichāsi ako dyinyo a magtotonos kamo a tabo. On,
masisita a abo pakono kapaydidiman dyinyo, basbāli a magkakaawātan

kamo pakono a tabo tan sakangwan masa kamo do kapangtokto kan panggep nyo.
11 Inbilin ko nyaya dyinyo a maynamot ta nadamag kwaw do kadwan
saw do pamilya ni Kloe a ari kono kapaydidiman dyinyo a kakakteh.
12 No batan kwaya sya, ki maynamot ta matatarek kamo kono do
kapakaāwat, ta batahen kono no kadwan a, “Rarayay na yaken Pablo.” As
batahen kono no kadwan dyinyo a, “Rarayay na yaken Apolos,” as siraw
kadwan saw, “Rarayayaw yaken Pedro,” As siraw kadwanaw, batahen da
kono a rarayay das Kristo.
13 Pakawanen kamo a kakakteh! Kāro pan napaychakarwan nyos Kristo?
Yaken a si Pablo, ki nadiman akori do kros a maynamot dyinyo, mana
nabonyagan kamori tan nayparin kamo a nanawhen ko? Polos!
14 Magyaman ako di Āpo Dyos, ata, abaw binonyagan ko dyinyo,
malaksid da Krispo kan Gayo.*
15 On, abaw matarek a binonyagan ko, ta angwan batahen kadwan
dyinyo a nabonyagan kamo do ngaran ko.
16 Ay on sawen, binonyagan ko pa si Estepanas kan pamilya naw.
Manakem ko pabaya an ara paw matarek a binonyagan ko.
17 Ta tinoboy aba yaken Āpo Jeso-Kristo tan mangay ako a mamonyag, an
dya mangay a mangikasaba so Maganay a Dāmag. Asa pa, inosar kwabaw
nainlobongan a sirib do kapaychirin kwaya tan dyi kwa payparinen a abos
sinpaspangan nakadimanaya ni Kristo do kros.

No Sirib No Tawo, Ki Sirib Aba Do Pangrokodan No Dyos

18 Ta siraw tawo saw a īto danaw kangay dad abos pandan a dosa a
maynamot do kabon kapanganohed da do nakadimanaw ni Kristo do kros,
ki tod da dyābat kan batahen da a sinsinan nawri a nanawo. Ki yaten a
maisalsalakan, ki mailasin ta a maynamot do nakadimanaw ni Kristo do
kros, ki inpaboya ni Āpo Dyos panakabalin na a mangisalakan.
19 Akmas inpatolasaw no Dyos do Masantwan a Tolas a kāna,
“Rarayawen konchiw sirib da no mamasirib, kan ibidang konchi a abos
sinpaspangan no kapakaāwat dan nakaadal saya so aro.”†
20 An komwan, aryoriw sirbi no sirib da no mamasirib saw kan siraw
mangnanawowaw so linteg mana siraw maganay saw a magdidibati. Aba,
ta inpaboya ni Āpo Dyos a abos sinpaspangan siribaya do lobongaya.
21 Ta sigon do kasiribaya no Dyos, maparin aba no tawo a tokoden si
Āpo Dyos do bokod na pangtoktwan, basbāli a pinanggep na a isalākan
nanchiw tawotawo saw a manganohed do Maganayaya a Dāmag a iyaw
ikaskasaba namenaya a batan kadwan a abos sinpaspangan.
22 Ta siraw Jodyo saya, ki chakey daw milagro a pamaneknek sakbay a
anohdan da. As siraw Dya-Jodyo, ki kinasirib chakey da.
23 Ki an yamen, ikasaba namen nakadimanaw ni Kristo do kros,
iyaw minsahyaya a pakachichadan dan Jodyo kan maibidang a abos
sinpaspangan dyirad dyi saw a Jodyo.
24 Ki yaten a tinawagan ni Āpo Dyos a nayparin a tawotawo na, aran
Jodyo ta mana Dya-Jodyo, ki chapatak ta a si Kristo danaw pakaboyan so
kabīleg kan kasirib ni Āpo Dyos.
25 Ta no hahawen tawo a sinsinan do kapangtokto no Dyos, ki masirsirib
paw nawri kan katotohosan a sirib no tawo. Masaw dyirad hahawen da

---

* **1:14 1:14** Si Krispo, ki iyaw pangolo dan manganohed saw do Korinto (Ara. 18:8). As si Gayo, ki pinadagos nas Pablo do kayan naw do Korinto (Roma 16:23). † **1:19 1:19** Isa. 29:14

saya akmay kakapsotan no Dyos, ki matodatodah aba polos a rawahen ayit
no tawo.
26 Nakmen nyo a kakakteh, an maypāngo kayayan nyo do nakatawagaw
dyinyo no Dyos. Sigon do panirigan tawo, papere lang dyinyo masirib a
yapod sirib no tawo mana manakabalin mana malatak do salapen tawo.
Oyod abawri?
27 Ta siraw bataw no tawotawo do lobongaya a abos sinpaspangan, ki
siraw pinidi no Dyos a pangasnesnek siras mamasirib saw do lobongaya.
As siraw bataw no tawotawo a makapsot, ki siraw pinidi ni Āpo Dyos tan
asnesnekan na saw bataw no lobong a mayit.
28 Masaw, siraw inbidang no tawotawo a sinsinan mana maoy-oyaw
mana abos sinpaspangan do lobongaya, ki pinidi sa ni Āpo Dyos. On, pinidi
no Dyos siraw nyaya sinsinan a tawo tan ipaboya na a abwa polos sirbin
ibidang no tawo do lobongaya a masisita dyira.
29 On, pinarin naw nyaya tan abaw maparin a pagpangas no tawo do
salapen no Dyos.
30 Ki aran komwan, inhap na yaten a pinachasa no Dyos di Jeso-
Kristo. Pinayparin ni Āpo Dyos a iyaw pakayapwan kasirib ta. Maynamot
di Kristo, napalinteg ta na do salapen no Dyos, as kan nayparin ta a
masantwan a tawotawo na. On, maynamot lang di Jesos, maisalakan ta
na do abwayas pandan a dosa.
31 As dawa, parinen ta pakono a akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas
a kāna, “No makey a magpangas, ayket, machita nawri pakono ipangas
naw pinarinaw no Dyos ah.”‡

2

No Nanawo Ni Pablo A Maynamot Di Kristo

1 Kakakteh, do dāmo kwaw a nakangay dyinyo a nangikasaba so inpaka-
toneng no Dyos a maynamot di Kristo, ki inosar kwabaw mararahem saw
a chirin mana sirib no tawotawo.
2 Ta do kayan kwaw dyinyo, ki inranta kwaba polos a myan matarek
a inanawo ko, an dyi lang a maynamot di Jeso-Kristo kan naten dana do
nakadiman naw do kros.*
3 On, do nakangay kwaw dyinyo, ki akmay mapaw ako na, as kan myan
kapamirpir ko do kāmo ko, ta angwan dyi kwa matongpal bilinaw ni Āpo
dyaken.
4 Asa pa, do nakapangnanawo kan kapangasaba kwaw dyinyo, ki inosar
kwabaw makaawis saw a chirichirin a yapod nainlobongan a sirib tan
mapilit kamo a manganohed. Ay engga, basbāli a nangnanawo ako a
pachirayayan bīleg kan panakabalin no Ispirito no Dyos.
5 Ta an komwan, iyaw kapanganohed nyo, ki machinareng aba do kasirib
no tawo, an dya iyaw panakabalin no Dyos.

No Kasirib No Dyos

6 Ki aran komwan, ki alit na maychirin ako so nainsiriban dyirad
natwan danaya do kapanganohed. Ki iyabaw kasiribaya no madamaya
a chimpo mana iyaw siribaw no mangitoray saya sichangori do lobongaya
a mawsewsep dana so panakabalin.
7 No siribaya a inanawo ko, ki iyaw malimedaya a plano ni Āpo Dyos a
nangiraman dyaten do makaskasdaaw a glorya na. On, inkeddeng ni Āpo

‡ **1:31 1:31** Jer. 9:24; 2 Kor. 10:17 * **2:2 2:2** Gal. 6:14

Dyos nyaya a plano na do sakbay pa pinarswa naw lobongaya a aran dyi
na inpakatoneng dyirad nanma saw a tawotawo.
8 Aba dyirad magtotoray saya sichangoriw nakaāwat so nyaya a kinasirib
no Dyos. Ta an naawātan da sawen, inlansa daba do kros si Kristo a Āpo
a katotohosan.
9 On, maawātan daba polos a akmas naitolasaw do Masantawan a Tolas
a kāna,
“Iyaw dyi pa naboya kan nadngey no tawo, as kan iyaw dyi daw a hahawen
a maparin, ki nawriw insagāna no Dyos dyirad madawaw dya.”†
10 Ki aran komwan plano no Dyos, ki alit na a inpakatoneng na dyaten
nya palimed na a maynamot do panakabalin no Ispirito Santo. Ta no
Ispiritwaya no Dyos, ki matokod na tabo aran siraw mararahem saw a
plano no Dyos.
11 Ta aran yaten a tawo, ki abaw makapatak so myan do aktokto no
katakatayisa, an dya iyaw bokod ta lang a pangtoktwan. Komwan si Āpo
Dyos, ta moyboh a iyaw Ispirito naw makapatak so pinangtoktwan na.
12 Ki yaten a manganohed, no Ispirito a rinawat ta, ki yapo aba do
lobongaya, an dya yapod Dyos tan maawātan ta tabo parabor na saya
dyaten.
13 As dawa, do kapangnanawo namenaw so maynamot di Āpo Dyos, ki
inosar namen abaw siribaw a yapod tawotawo. Ta no inosar namen, ki
siraw naispiritwan a minsahi a innanawo no mismwaya a Ispirito no Dyos.‡
14 Ki siraw tawo a kabwan Ispirito no Dyos, rawaten dabaw rigalo saya
no Ispirito no Dyos, ta inbidang daw nyaya a abos sinpaspangan dyira.
Maawātan dabaw kapateg daw, ta iya lang Ispirito no Dyos myan so
panakabalin a mangipaāwat so nyaya.
15 Ki iyaw tawowaw a myan so Ispirito no Dyos, maparin naw
mangeddeng so kapateg no tabo an maganay sa mana engga. Ki iyaw
tawo a abo dyaw no Ispirito no Dyos, ki maparin nabaw mangokom so
tawowaw a yanan Ispirito no Dyos, ta abaw kapakaāwat na a maynamot
do dawri.
16 Ta myan naitolas do Masantwan a Tolas a kāna,
“Sino makapatak so aktokto no Dyos?
Sino makaparin a omnanawo sya?”§
Ki aran komwan, yaten a manganohed, ki myan dana dyaten aktokto ni
Kristo.

3

Siraw Mawnged Paw Do Kapanganohed Da

1 No kaoyodan na kakakteh, ki do kayan ko paw dyinyo do nakarahan,
naychirin akwaba dyinyo so akmas nakapaychirin kwaw dyirad tawo saw
a nakneb dana do Ispirito no Dyos. No nakapaychirin ko dyinyo, ki akmas
gagāngayaw a kapaychirin ko dyirad tawotawo saw do lobongaya a adekey
pa do kapanganohed.
2 Mayarig kamo do tagibi, ta gātas paw inpasepsep ko dyinyo a
maynamot do dyi nyo a kaawātan so mararahem pa saw a nanawo. As
sichangori, ki ari kamo payad nakasagāna koman so matwa.

---

† **2:9 2:9** Isa. 64:4 ‡ **2:13 2:13** Mana “As dawa, do kapangnanawo namen, inosar namen abaw chirin a yapod sirib no tawo, basbāli a siraw chirin a innanawo dyamen Ispirito no Dyos. Ilawlawag namen maynamot do Dyos dyirad tawotawo saw a yanan Ispirito no Dyos.” § **2:16 2:16** Isa. 40:13; Roma 11:34-36

3 Ibahey ko nyaya dyinyo a maynamot ta manda sichangori, ki nain-
lobongan payaw kapangtokto nyo kan dadakay nyo. Oyod nyaya, ta no
pakaboyan a tawotawo na paynyo no lobongaya, ki siraw dadakay nyo
saya a kapaysin-aapal kan kapaydidiman. An komwan kamo, ki nawriw
pakaboyan a maybibyay kamo pa a magtongpal do dadakayaya no lobong.
Oyod abawri?
4 Ta an myan makabata dyinyo a kāna, “Oy, an yaken, ki rarayay na
yaken Pablo,” as myan kadwan a makabata sya a kāna, “Rarayay na yaken
Apolos,” mangipaboya abawriw a nainlobongan paw dadakay nyo?
5 Iktokto nyo nyaya: Sino a oyod si Apolos, kan sino ako a si Pablo?
Mayengay kami abawri a tobotoboyen lang no Dyos a inosar no Dyos tan
nawriw naynamotan nakapanganohed nyowaya? On, ta kāda asa dyamen,
ki parinen namen intalek saya no Dyos dyamen a tarabako.
6 Iyārig koynyo do asa a bengkag. Yaken naymoha so chirin no Dyos
dyinyo, as si Apolos nangsibog, ki si Āpo Dyos danaw nangparakoh sya.
7 Masisita abaw maymohaw mana iyaw mangsibsibogaw sya. No
masisita, ki si Āpo Dyos, ta iyaw maparakoh sya.
8 Abaw naytarkan da no naymohaya kan nangsibogaya, ata pariho sa do
salapen no Dyos, ki magon-gonaan sanchi sigon do pinarin katakatayisa
dyira.
9 Ta an yamen, ki makakayban kami a maytaytarabako a magsirbi do
Dyos. As an inyo, ki maiyarig kamo a pinakabengkag no Dyos.

No Pangarig A Maynamot Do Kapatnek So Bahay

Maiyarig kamo pa do asa bahay a patneken no Dyos.
10 Maynamot do nakaosar kwaya so sāgot no Dyos dyaken, naytarabako
ako a akmay asa sanay a mapatnek so bahay. Inplastar ko kosto a
pondasyon, kan matatarek sanchiw tawotawo a omtongtong sya. Ki
aran komwan, machita a siaanad kāda tawo, kan machita a kosto
kapaytarabako na,
11 ta abaw matarek a osaren tawo a pondasyon, an dya iya lang inosaraw
ni Āpo Dyos a si Jeso-Kristo.
12 Tongtongen ko pangarig kwaya a maynamot do kapamatnek so bahay.
Myan saw mangosar so balitok, pirak, mana mapapateg saw a bato do
kapamatnek daya do hapotaya no pondasyonaya. Ki siraw kadwan saya,
ki kayo, bochid, mana garamiw osaren da.
13 Ki do arawaw anchi a kapangokom ni Āpo Dyos so tabon tawotawo,
ki maiparang anchiw natarabakwan katakatayisa. Ta iyanchiw apoyaw do
dawri a chimpo, ki nawrinchiw pangtenneb so klasi no tarabako a pinarin
katakatayisa.
14 An malasatan naw apoyaw no nawri a napatnek do hapotaw no
pondasyon, magon-gonaan anchiw nawri a tawo.
15 Ki an masosohan tarabakwaw no asa tawo, ayket, mabo nanchiw
gon-gona na. Ki aran komwan, ki maisalakan anchi a akmas asaw a
tawo a nakalāsat do nakanamayaw a bahay na, ta apabaw pakaboyan so
tinarabakwan naw.
16 Sichangori, chapatak nyo abawri a inyo a tabo a manganohed, ki
mayarig kamo do timplo a yanan no Dyos, as kan omyan danaw Ispirito
no Dyos dyinyo?
17 As dawa, rarayawen anchi no Dyos aran sino a mangrarayaw so timplo
na. Ta no timplo no Dyos, ki naibidang dana masantwan a yanan, as kan
inyo, ki maibidang kamo na a timplo na.

Abos Sinpaspangan Do Dyos Sirib No Tawo

18 Allilawen nyo abaw inawan nyo ah. An myan makabata masirib
a maynamot do kinasiribaya no lobong, maganaganay pa adayo an
tadyichokodan nawri a tawo iyaw siribaya tan rawaten naw oyod a sirib
a yapod hanyit.
19 Ta do salapen no Dyos, tabo a ibidang no lobongaya a kinasirib na,
ki abos sinpaspangan dya. Ta akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas
a kāna, "Osaren no Dyos sidap daw no maysinsīsiribaw a mismo da
pakaridosan."*
20 Asa pa, "Chapatak ni Āpo a abo sirsirbi no kapangtokto da no
mamasirib saya do lobongaya."†
21 As dawa, abo pakono tawo a mangipangas so kaparin no tawo. Ta no
kaoyodan na, ki intoroh ni Āpo Dyos dyinyo tabo pinarswa na.
22 On, dyira nyo tabo. Ta aran si Apolos kan si Pedro, mana yaken, ki
tinoboy ni Āpo Dyos yamen a magsirbi dyinyo. Masaw do lobongaya,
byay, kan kadiman, siraw myan sichangori mana aran āngo a maparin
do masakbayan, ki dyira nyo sa tabo.
23 As dyira naynyo ni Kristo, as si Kristo, ki dyira no Dyos.

4

No Kapagsirbi Dan Apostolis

1 As dawa, kakakteh, komwan pakono myan do aktokto nyo. Machita a
ibidang nyo a yamen, ki pachirawatan ni Kristo, ta yamen nakedngan a
mangnanawo so oyodaya a dyi na inpakatoneng no Dyos do nakarahan.
2 Ki chapatak nyo na a machita mapagtalkan asa a pachirawatan an
italek ni āmo naw pagrebbengan na.
3 Ki an yaken, ki abaw bibyang ko an osisaen nyo yaken. On, ta abaw
bibyang ko do aran sino a makey a mangosisa dyaken. Ta aran mismo kwa
inawan, ki mabata kwaba maganay ako mana dya kwa maganay.
4 Yaken, ki manamonamo aktokto ko. Ki aran komwan, ki nawri abaw
mangipaneknek a abo gatos ko, ta si Āpo Dyos lang mangikeddeng so
nawri, ta iya lang myan so rebbeng a mangokom dyaken.
5 As dawa, mangokom kamo aba sakbay no arawaw a naikeddeng, ta si
Āpo anchiw mangokom anchan mawara. Panayahen ta a iyaw mapantad
siras naitayo saya a myan do aktokto kan tabo panggep do poso da no
tawotawo. As do dawrinchi, ki marawat anchi no katakatayisaw itorohaw
ni Āpo Dyos a gon-gona na sigon do pinarin naw.
6 Changori a kakakteh, inosar ko a pananahan ko kayayan namenaya
kan kakteh si Apolos tan machinanawo kamo do tabo chakey a batahen
naitolasaw kaychowa do Masantwanaya a Tolas. Tan komwan, ki abaw
mangipangas so kadwan, as oyawen naw kadwan.
7 Ta sino kono napayparin dyinyo a myan so nachitarkan do kadwan? Si
Āpo Dyos abawriw nanoroh so tabo a myan dyinyo? An komwan, āngo ta
mapapangas kamo a akmaw inyo nakayapwan no nawri sa kasirib nyo?
Ay samna!

Abaw Sirbi No Pangas

8 Taywara kamo naya! Iktokto nyowaya a myan dana dyinyo tabo
machita nyo kan nakneb kamo na do panakabalin no Ispirito. On, akmaw
nayparin kamo na a magāri do pagtorayan no Dyos, ki an yamen, ki engga

* **3:19 3:19** Job 5:13 † **3:20 3:20** Sal. 94:11

pa. Maganay āno an oyod a magāri kamo na tan aran yamen, ki mairaman kami a machipagtoray dyinyo?
9 Ki enggaya, ta sigon do kaboya ko sya, ki yamen a apostolis, ki pinayparin yamen ni Āpo Dyos a kabobodisan a akma siras tawotawo saw a naikeddeng a madiman do salapen aro a tawo. On, nayparin kami a akmay pakaboyan no tawotawo kan siraw aanghilis saw.
10 Maynamot di Kristo, naibidang kami a masalanga. As inyo, ki no myan do aktokto nyo, ki akma kamo masirib dana do kapanganohed nyo di Kristo. An yamen, ki naibidang kami a abos panakabalin. Ki an inyo, ki engga, ta mayit kamo kono. Maoy-oyaw kami, ki maidaydayaw kamo kono. Ay samna!
11 Manda sichangori, ki mapteng kan mawaw kami. Rotrot laylay namen, kan makabkabil kami, as kan abaw bahay namen.*
12 Igaget namen maytarabako tan myan chabyay namen. An myan mangabay dyamen, ki mangdaw kami so bindisyon no Dyos dyira. Masaw an palidyaten da yamen, ki anōsan namen.
13 An parahrahten da yamen, ki machikapya kami. Ki aran komwan kami, ki alit na naibidang kami a paypohan dan tawotawo. On, manda sichangori, ki naibidang kami a akmay lapos a tod kami a machipanglalang do tanaya.

Si Pablo Pinakaāmang Da Do Kapanganohed Da

14 Kakakteh, iyaw nya tolas ko, ki intolas kwaba tan asnesnekan koynyo, an dya maynamot ta chakey koynyo a bagbagaan a chadaw kwa anak ko.
15 Ta aran mabidang pabaw kāro da no mangay saw a mangaywan so kapanganohed nyo di Kristo, ki alit na pa a asaw āmang nyo. Ta no kapaybibyay nyowaya a machasa di Kristo Jesos, ki nayparin ako a āmang nyo do nakaiyangay kwayas Maganayaya a Dāmag dyinyo.
16 As dawa, machichāsi ako dyinyo a machitaha kamo pakono dyaken.
17 Nyaw paynamotan naya a toboyen ko dyinyo daw si Timoteo a mapagtalkan kan oyod ko so chadaw a anak ko di Āpo. Ipanakem nanchi dyinyo kabibyay a onotan ko do kapanganohed kwaya di Kristo Jesos. Siraw nya sayaw inanawo ko do tabo iglisya do aran dino.
18 Chapatak ko na a mayolong dana saw kadwan dyinyo daw, ta akmay batahen nyo a dyi ko naynyo a sarongkaran.
19 Bāli, ta an ipalōbos ni Āpo, mahay aba a yaken dananchi a mismo mangay daw. Yaken danaw machisalap dyirad sin-gaganay saw daw, ta chiban ko an āngo maparin da a dya mandad kapaychirin lang.
20 Ta do pagtoryan no Dyos, ki kapaychirin aba lang masisita, an dya panakabalin a mangpaneknek a oyod a myan Dyos dyaten.
21 As dawa, āngo chakakey nyo? Mangay akori a magbaot dyinyo, mana mangay ako a napno so adaw kan kapakombaba a mangahwahok dyinyo?

5

Siraw Maygaygatos Do Iglisya

1 Changori, myanaw naipadamag dyaken a kaoknod konon asa mahakay baket ni āmang na a iyaw magsyomanaw sya. Iyaw nawri, ki asa kita no marahet a makabābaba, ta aran siraw dyi saw a mamo do Dyos, ki aba dyiraw madongso a komwan so dadakay.

---

* **4:11 4:11** Ara. 16:23; 2 Kor. 6:5; 11:23-33

2 Imbes a magmamayo kamo pakono a maynamot do nyaya a naparin,
as kan pasyayen nyo namariparinaya so komwan do kakpekpehan nyo, ki
enggaya, basbalyaya a maykoykospag kamo.
3 Ta aran abo ako dyinyo daw do inawan ko, ki akmay myan ako dyinyo,
ta kanayon a myan kamo do aktokto kan kapaydasal ko. Asa pa, maynamot
ta pinidi na yaken ni Āpo Jesos a pinakainawan na, ki inokom ko na do
salapen Āpo Dyos nawri a tawo a mamarin so makasnesnek.
4 As dawa, anchan maychichipeh kamo, as myan dananchiw panakabalin
ni Āpo Jesos dyinyo, ki ibidang nyo pa a myan ako dyinyo.
5 On, anchan maychichipeh kamo, ki nya pakono parinen nyo: Iparawat
nyo nawri a tawo di Satanas tan lidyalidyaten naw inawan nawri a tawo.*
Ta an komwan, āngo nchan magbabāwi, ki maisalakan anchiw ispirito na
anchan marapit arawaw a kapaybidi ni Āpo.
6 Ay samna! Maganay abaw kapagpangas nyowaya. Chapatak nyo
abawri iyaw panyinyirinaw a kāna, “Dēkey lang a yapo, ki pabsogen naw
rakoh a natimpla a arina”?
7 As dawa, machita a pakarohen nyo naw adanaw a kaparin nyo a gatos
a mayarig do yapo† tan komplito danaw kadalos nyo do salapen no Dyos.
Tan komwan, ki akma kamo nas natimplaw a arina a abos yapo a akmas
tinapayaw a inosar no Jodyo saw do kaychowa do pistaen daw a Nakahabas
no Anghil no Dyos. Ta madalos kamo na do salapen no Dyos a maynamot
do nakaidātonaw ni Kristo so byay na do kros a mayarig do naidātonaw a
karniro a para dyaten a tabo.
8 Dawa, do kapachipista ta do dyaya a pista, pakarohen ta pakono tabo
marahet a kapangtokto kan kaparin do kabibyay ta a akmas kapakaro dan
Jodyo so yapo do bahay da. As nawriw maganay a kaparin taw kasingpet
kan oyod a akmas tinapayaw a abos yapo.
9 Intolas ko na dyinyo do nakarahan‡ a machisagel kamo aba dyirad
maychakatekateh saya machoknod a tawotawo.
10 Ki sirabaw maychakatekatehaw a machoknod, mayagom, man-
akanakaw, kan siraw magdayawaw do didyosen do lobongayaw chakey
kwaya batahen, ta maditchanan nyo sabaw nyaya, an dyi kamo a komaro
a golpi do lobongaya.
11 No chakey kwa batahen do tolas kwaya, ki iyaw dyi nyo a
kapachiraman dyirad makabataw a nanganohed sa, ki parinen daw
kapaychakatekateh a machoknod, kapayagom, kapagdayaw do didyosen,
kaparaherahet, kapaybobok, mana kapanakanakaw. Kayrayay nyo saba,
polos a aran kapachihanghang lang dyirad komwan saya tawo.
12-13 Abaw karbengan ko a mangokom siras dyi pa saya a manganohed
di Kristo. Si Āpo Dyos anchiw mangokom sira. Ki an yaten, taywaran dya
myan kalintegan ta a mangokom siras rarayay ta saya do iglisya? Ta akmas
naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna, “Paksyaten nyo saw marahet
saw so dadakay a tawo do gropo nyo.”§

---

* **5:5 5:5** No chakey na batahen, “Iparawat nyo nawri a tawo di Satanas,” ki “iyaw kapakaro sya do kakpekpehan.” Ara. 5:1-10; 1 Tim. 1:19-20 † **5:7 5:7** Iyaw dadakay no Jodyo do Pista no Nakahabasaw no Anghil, ki machita a pakarohen da tabo yapo a myan do bahay da sakbay no kapangdiman da so karniro daw a akmas bilinaw ni Āpo Dyos do Eksodo 12. No yapwaya, ki maiyarig do gatos. ‡ **5:9 5:9** Nabo dana dyaten sichangori iyaw oyodaw a dāmo a tolas ni Pablo dyirad Korinto. § **5:12-13 5:12-13** Deot. 13:5; 17:7; 19:19; 22:21, 24; 24:7

6

No Kapangidarom So Kakteh Nyo A Manganohed

1 An myan paynamotan asa kakteh a mangidarom so kapayngay na a
manganohed, masnek paro aba a mangidarom do pangokoman daw no
dyi pa saw a manganohed? Do salapen dabawri no tawotawo no Dyos
pangidaroman na sya?
2 Chapatak nyo abawri a siranchiw tawotawo saw no Dyos mangokom
so tabo tawotawo do lobongaya?* As dawa, an inyonchiw mangokom so
lobongaya, āngo ta dyi nyo a marawa a paysonongen dēkey saya lang a
riribok?
3 Chapatak nyo abawri a yaten anchiw mangokom siras anghilis? Ki an
komwan anchiw kabaelan ta, masyirto a marawa ta saw dedekey saya lang
a bānag do kabibyay taya sichangori.
4 As dawa, an myan komwan dyinyo a kāso, āngo ta iyangay nyo dyirad
tawotawo saya a dya manganohed a dya pagtalkan no iglisya?
5 Ay samna! Oltimwaya makasnesnek! Apabawri a polos masirib dyinyo
a makapaysonong so paydidimanan makakakteh do kapanganohed?
6 Ki inyowaya idarom nyo kakteh nyo tan siraw dyi saya a manganohed
mangokom sya. Pakawanem!
7 Rakoh riro nyo do kapangidardarom nyowaya so katakatayisa dyinyo,
kan akma kamo nayaw naābak do marahet. Maganaganay āno an ibtoran
nyo tawo saw a mamarin so marahet dyinyo? Bāli dana an kositen daynyo,
basta dyi nyo sa idarom.
8 Imbes pakono a parinen nyo maganay do katakatayisa dyinyo a
manganohed, ki enggaya, basbalyaya a inyo a mismo mamarin so marahet
kan mangkosit a aran mismo a kapayngay nyo do kapanganohed. Ay
samna!
9 Chapatak nyo abawri a siraw maygaygatos saw a tawotawo, ki polos a
dyi sa makasdep do pagtorayan ni Āpo Dyos? Paallilaw kamo aba dyirad
tawotawo saya a maychakatekateh a machoknod, mana magdayaw saya
do didyosen, machikamalala saya, mana siraw bakla saya kan tomboy kan
siraw maychakatekateh saya dyirad kapaypayngay da,
10 siraw manakanakaw, mayagom, maybobok, mana siraw maparaher-
ahet, mana siraw mangag-agaw saw, ki syirto a abanchi dyira dyayaw
machiraman do pagtorayan no Dyos.
11 Chapatak nyo na a do nakarahan, ki komwan kadwan dyinyo. Ki
sichangori, nadalosan kamo na do manglaposaya a gatos nyo, as kan
napasanto kamo na do salapen no Dyos. On, napalinteg kamo na do
salapen no Dyos a maynamot do kapachichasa nyo di Āpo Jeso-Kristo kan
maynamot do panakabalin no Ispirito no Dyos a myan dyaten.

Masisita A Dayāwen Nyo Si Āpo Dyos Do Tābo Inawan Nyo

12 Sichangori, myan saw kadwan dyinyo a makabata so nya a kāna,
“Libri ako a mamarin so tabo chakey ko a parinen.”† Oyod nawri, ki tabo
aba chakey nyo, ki kaganayan nyo. Ta an yaken, aran mabaywan akwaba
do asa a kaparin, ki alit na parinen kwaba an adipenen na yaken nawri a
kaparin.
13 Myan paw kadwan dyinyo a makabata sya a kāna, “Iyaw kanen, ki
para do inawan, as komwan inawan para do kanen.” Oyod nawri, ki

* **6:2** **6:2** Siraw tawotawo ni Āpo Dyos, ki myan dananchiw panakabalin da a mangokom so lobongaya anchan panawdyan araw. Dan. 7:22; Mt. 19:28; Lk. 22:28-30 † **6:12** **6:12** 1 Kor. 10:23

mayengay sanchi a rarayawen no Dyos. Ta iyaw inawan, ki nawri abaw kaosaran naw kapaychakatekateh a machoknod, an dya iyaw chakeyaw no Dyos. On, intoroh ni Āpo inawan ta tan magsirbi ta dya, as kan si Āpo danaw mangaywan sya.
14 Asa pa, pagongaren na panchi no Dyos inawan taya a maynamot do panakabalin na a akmas nakapagongar na si Kristo.
15 Chapatak nyo abawri a yaten a manganohed di Kristo, ki naibidang ta na partis no inawan ni Kristo? An komwan, maparin tawri a pasyayen asa parti no inawan ni Kristo, as kaikāmang ta sya do inawan dan maglakwaw so asi da? Ay samna! Mapalobosan aba polos nawri!
16 Asa pa, chapatak nyo abawri a aran sino a machoknod do mabakes a maglako so inawan na, ki mayparin dana sa asa do inawan? Ta malawag a naitolas dana do Masantwan a Tolas a kāna, “As sira dadwa, ki mayparin sa a asa inawan.”‡
17 Ki aran sino a mangikāmang so inawan na di Āpo Jesos, ki machasa dananchi a naispiritwan.
18 Dawa, pachibawan nyo kapaychakatekateh a machoknod. Ta iyaw nya gatos a kapangmamabaw so asi, ki maikontra do mismo a katatawo nyo, kan akmaba so kadwan saya a gatos a mangrarayaw lang so inawan.
19 Chapatak nyo abawri a iyaw inawan nyo, ki yanan no Ispirito Santo a iyaw myanaya a intoroh no Dyos dyinyo? Dyira nyo abaw inawan nyo, ta dyira no Dyos.
20 Ta oltimo a mangina iyaw pinangbayad na dyaten tan mayparin ta a tawotawo na, dawa, osaren ta pakono inawan ta a pangidayaw so Dyos ah.

7

No Kapanahes A Maynamot Do Kapachikabahay

1 Changori, atbayen ko iyahes nyo saya do tolas nyowaya dyaken. Inyahes nyo a maganaganay āno, an dyi sa mayoknod mahakay kan mabakes?
2 Ki anchi kamo ah. Tan maditchanan nyo kakompormyayan pangmamabawan nyos asi, maganaganay an kāda mahakay, ki myan bokod na a baket. Masaw do mabakes, ki myan bokod na a lakay.
3 Asa pa, itoroh pakono no mahakay rebbengen na di baket na. Komwan iyaw mabakesaw di lakay na tan mapnek dana sa a dadwa.
4 Iya pabaw mabakesaw matoray do bokod na inawan, an dyi pa iyaw lakay naw. Masaw do mahakayaw; myan karbengan no mabakesaw do lakay naw.
5 Dawa, inyo a myan dana so kabahay, maybayobayo kamwaba an maypasngen asa dyinyo, malaksid an myan tolag nyo a penpenen nyo pas dēkey tan myan chimpo nyo a maydasal. Katayoka na, mayasngen kamo na, ta āngo nchan mapatawos ānos nyowaw, as masday kamo do solisog ni Satanas.
6 Ibahey ko nyaya dyinyo tan maawātan nyo a baywan ko abaynyo a mangabahay. Masaw a abaw bilin ko dyinyo a basta mangabahay kamo.
7 Ta no kaoyodan na, ki chakakey ko iyaw akmas sāgotaya a myan dyaken a mayparin a tabo tawotawo a dya mangabahay. Ki aran komwan, ki nawri abaw masisita a chakey ko, ta anohdan ko a myan sāgot no Dyos do katakatayisa. On, oyod a matatarek iyaw naisāgot do kāda tawo.

‡ **6:16 6:16** Mana “As sira dadwa, ki mayparin dana sa a bayo a pamilya.” Gen. 2:24; Epe. 5:31

8 Sichangori, iyaw nyaw ibahey ko dyinyo a abo pas kabahay kan inyo a bālo: Maganaganay an tongtongen nyo dya mangabahay a akma dyaken.
9 Ki an dyi nyo a mapagpet inawan nyo, maganaganay an mangabahay kamo tan dyi kamo a omapoy do kapagarapaap.
10 As inyo a nakakabahay dana, ki myan bilin ko, kan yapo aba dyaken nyaya, an dya yapod Āpo. No bilin ni Āpo, ki komwan a dyi pakono a pasyayen mabakes kabahay na.*
11 Ki an kaspangarigan machisyay, machita a dyi dana machikabahay do matarek. Maganaganay a adayo an mirwa dana machikapya do kabahay naw. Komwan bilin ni Āpo dyirad mahakayaw a dyi na pakono a pasyayen baket naw.
12 Sichangori, myan ibahey ko dyinyo a nangabahay dana do kasakbay paw no kapanganohed nyo. Yaken nakayapwan nya; si Āpo aba, ta abaw inbahey na a maynamot do nyaya. An dyi pa manganohed kabahay no asa manganohed a mahakay, nawri abaw paynamotan na mapasyay so baket naw, naten dana an makey a nāw na machirapa dya.
13 Masaw mabakes. An myan lakay na a dyi pa manganohed, naten an chakey na a nāw na machirapa dya, nawri abaw pambar no mabakes a mapasyay so lakay naw iyaw kabwaw no kapanganohed na.
14 Ta iyaw mahakayaw a dyi pa manganohed a nachikabahay dana do manganohedaw a mabakes, ki nairaman dana do bindisyon ni Āpo Dyos a maynamot dya. Komwan an dyi pa manganohed mabakesaw a nachikabahay do mahakayaw a manganohed, nairaman dana do bindisyon ni Āpo Dyos a maynamot do lakay naw. Ta an dya komwan, ki āngo nchan dyi sa maibidang anak daw do bindisyonaya no Dyos. Ki no kaoyodan na, ki mairaman sa do bindisyon no Dyos a maynamot do kapanganohed no inyapwan da.
15 Ki aran komwan, an iyaw dyaw a manganohed a kabahay mapasyay so kabahay naw a manganohed, nonolay nyo a parinen naw komwan. Tan komwan, mawayawayaan danaw manganohedaw do sigodaw a kari na. On, ata tinawagan na yaten no Dyos a maybibyay ta a sikakapya.
16 Ta imo a manganohed a mabakes, chapatak mwaba an aranchi a imo pakayapwan kaisalakānan lakay mwaw. Masaw dyimo a mahakay a manganohed, ta āngo nchan imo pakayapwan kaisalakānan baket mwaw.

No Kapaybibyay Nyo A Akmas Chakeyaw No Dyos

17 Sichangori, no chakey na batahen chirin kwaya, ki tongtongen pakono no katakatayisaw maybibyay sigon do kayayan naw a intoroh no Dyos dya do nakatawag naw sya a manganohed. On, nyayaw paglintegan ko a inanawo ko dyirad tabo tawotawo saw a manganohed do tabo loglogar saw a nangayan ko.
18 Kaspangarigan, an nakogit asa mahakay do nakatawagaw sya no Dyos, machita paba a pakarohen naw pakaboyanaw so nakakogit naw. Ki an dya nakogit do nakatawagaw sya no Dyos, nāw narana pakono a dyi dana magkogit.
19 Ta abaw sinpangan na, an makogit kamo mana engga. No masisita, ki iyaw kapagtongpal so bilbilin no Dyos.
20 Dawa, kāda asa pakono dyinyo, ki nāw na pakono do kayayan na sigon do intorohaw ni Āpo Dyos dya do nakatawag naw sya.

---

* **7:10 7:10** Mt. 5:31-32; 19:3-9; Mk. 10:2-12; Lk. 16:18

21 Kaspangarigan, an asa ka a adipen do nakatawagaw dyimo ni Āpo
Dyos tan manganohed ka, bāli, mariribokan kaba a maynamot do dawri.
Ki an myan gondaway mo a mayparin a mawayawayaan, pahabasen mo
pabaw nawri a gondaway mo.
22 Ta inyo a adipen a tinawagan ni Āpo a manganohed dya, ki
naknakmen nyo a winayawayaan naynyo ni Āpo do panakabalin no gatos.
As inyo a siwayawaya do nakatawagaw ni Āpo dyinyo tan manganohed
kamo, ki naknakmen nyo a tinawagan naynyo ni Āpo tan magsirbi kamo
dya.
23 Oltimo a mangina iyaw pinangbayad na a maynamot dyinyo tan
mayparin kamo a tawotawo na. As dawa, paitorayan nyo abad matarek
inawan nyo.
24 Kakakteh, pirwahen ko a ibahey dyinyo: No kāda asa pakono
dyinyo do aran āngo a kayayan nyo do nakatawagaw ni Āpo dyinyo a
manganohed dya, ki nāw nyo pakono do dawri a kapanganohed do Dyos.

No Kapanahes A Maynamot Dyirad Abos Kabahay Kan Siraw Babbālo

25 Changori, no kapanahes nyo a maynamot dyirad abos kabahay, abaw
naibilin dyaken a yapo do Dyos a maynamot do dyaya. Ki maynamot do
kāsi ni Āpo Dyos, ki nayparin ako a asa a matalek a tobotoboyen ni Āpo,
kan ibahey ko pangtoktwan ko a maynamot do dyaya.
26 Maynamot do kayayan taya sichangori a malidyat, no myan do aktokto
ko, ki maganaganay an nāw nyo do kayayan nyowaw.
27 Inyo a mahahakay, aryoriw kabahay nyo? An myan, pasyayen
nyowaba. Abawriw kabahay nyo? An abo, maychichwas kamwaba.
28 Aran komwan, ki makagatos kamo aba an machikabahay kamo.
Masaw dyirad babbalāsang, makagatos saba an mangabahay sa. Ki aran
komwan, siraw myan so kabahay, ki masigorādo a myan anchiw riribok
da. As dawa, pipyahen ko a ditchanan nyo saw riribok da saya no myan
so kabahay.
29 Kakakteh, no chakey kwaya batahen, ki dēkey danaw nabidin do
naikeddengaw a chimpo a kapagsirbi ta di Āpo. As dawa, somiknan
sichangori, ki dyi pakono a iyaw kayan kabahay nyo mamenpenpen so
kaipasnek nyos kapagsirbi di Āpo.
30 Siraw nalidayan mana naragsakan, ki dyi pakono a nawriw pakayap-
wan kasiwal da a magsirbi di Āpo. As siraw gomatgātang, ki dyi dana
pakono a nawriw yanan aktokto da.
31 As tabo myan saya do lobong a osaren ta, ki dyi dana pakono a
nawriw masisita dyaten. Ta no kayayanaya no lobongaya, ki makalo dana
machipanda.
32 Chakey ko a abo pakono pakariribokan nyo. No abos baket, ki do tābo
aktokto na, ki si Āpo lang pagsirbyan na, as kan iya lang ahwahoken na,
ta nawri lang yanan aktokto na.
33 Ki no mahakay a myan so baket, ki kapilitan a maycharwaw
kapangtokto na, ta iktokto naw byay da do lobongaya kan pakahwahokan
kabahay naw.
34 As dawa, kapilitan a maycharwaw kapangtokto na. As no mabakes
mana balāsang a abos lakay, ki nāw na iktokto chakeyaw no Dyos
maynamot ta chakey na a iparawat inawan na kan iyaw ispirito na a para
lang do kapagsirbi nad Āpo. Ki an myan danaw lakay na, ki kapilitan a

maycharwaw kapangtokto na, ta iktokto naw byay da do lobongaya kan pakahwahokan lakay naw.
35 Ibahey ko nyaya, ta chakey koynyo a sidongan. Abaw panggep ko a ombayo so kapangabahay nyo, basbāli a chakey ko a parinen nyo maornos kan kosto tan dya maycharwaw kapangtokto nyo do kaipasnek nyo so kapagsirbi nyo di Āpo.
36 As inyo a magnobyo, an myan madidiw nyo do inawan nyo a dyi nyo a mapagpet, as kan mapilitan kamo na a mayrapa, ki machita maychabahay kamo na, ta abaw pakagatosan do dawri.†
37 Ki no tawowaw a dya magmangamanga do aktokto na, as chapatak na a mapagpet naw inawan na, as kan dya mapilpilit, kan nadisisyon na dyi dana mangabahay, maganaganay danaw nawri.
38 As dawa, kapanawdyan na, ki maganay mangabahay, ki maganaganay paw dya mangabahay.
39 As maynamot do mabakes, ki siwayawaya aba an sibibyay paw lakay naw. Ki an nadiman danaw lakay naw, siwayawaya dana a machikabahay do chakey naw a pachikabahayan, ki machita a manganohed pachikabahayan naw.
40 Ki no mabata ko, maganaganay an nāw na bālo. Komwan kapangtokto ko, kan hahawen ko a myan Ispirito no Dyos dyaken.

8

Siraw Kanen A Naidāton Do Didyosen
(Roma 14:13-23; 1 Kor. 10:23-30)

1 Changori, atbayen ko iyaw yahahes nyowaw a maynamot do kanen a naidāton do didyosen. Oyodayaw bata nyowaw a myan dana dyaten a tabo kapatak ta a maynamot do nawri. Ki naknakmen nyo nyaya: An maypisa, iyaw kārwayan napatakan taw pakayapwan kapagpangas ta. Ki an myan dyaten adaw, iktokto taw paypaganayan rarayay ta.
2 An iktokto no asaw a tawo a myan dana dyaw komplito a kapakaāwat na, ki nagriro nawri a tawo, ta tod na ipaboyaw kadēkey no napatakan na, kan machita na paw machinanawo.
3 Ki aran sino a madaw so Dyos, ibidang no Dyos nawri a tawo a dyira na.*
4 Sichangori, an maynamot do kanen a naidāton do didyosen, chapatak ta a siraw didyosen, ki aba polos panakabalin da, ta abaw byay da. On, chapatak taw nawri maynamot ta asa lang Dyos.
5 Ta aran aro saw mabata a dyos do kademdemanaya kan do tanaya, kan aro pa sa kono naispiritwan a dyos kan āpo, ki pi! Aryoriw Dyos a matarek?
6 Anohdan tabaya a myan Dyos a matarek, ta asa lang Dyos a iyaw Āmang taya a namarswa so tabo, kan maybibyay ta a magsirbi kan mangidaydayaw sya. Masaw a asaw Āpo a si Āpo Jeso-Kristo. Ta maynamot dya, pinarswa no Dyos tabo, as kan maynamot dya, natorohan tas byay a abos pandan.
7 Ki aran komwan, ki chapatak aba no tabo a tawo nyaya. Myan saw kapayngay ta a manganohed di Kristo a nakaywaman daw nagdayaw

† **7:36 7:36** Bata na do kadwan a nakaiyologan na, “An myan asa a āmang a myan so balāsang, kan iktokto na a madi an baywan na machikabahay, as kan maboya na a myan danaw taeng na, paynolay narana, ta abaw pakagatosan na daw.” * **8:3 8:3** Mana “No aran sino a madaw so Dyos, ki chapatak no Dyos a iyaw oyod a yanan kapakaāwat.”

dyirad didyosen saw do nakarahan. As dawa, mandas changori, an koman sa so kanen saw a naidāton do didyosen, ki bakbaklen sa no aktokto daw a akmay magdayaw pa sa do didyosen. As maynamot ta makapsot paw kapakaāwat da, batahen da a madi an koman sa, dawa, dāgen darana.
8 No kaoyodan na, ki polos a dyi na yaten a mapasngen do Dyos no kanenaya. Dawa, abaw mabo ta an dyi ta koman, as abaw mahap ta an koman ta.
9 Ki aran komwan, ki magannad kamo, ta angwan iyaw nyaya wayawaya nyo, as makapaygatos kamo siras dēkey paw so kapakaāwat.
10 Kaspangarigan, inyo a abos dāgen a maynamot do kapakaāwat nyos nyaya, ki mangay kamo do timplowaw no didyosen a koman. Ki do kayan nyowaw daw, as maboya naynyo no asa tawo a dēkey pas kapakaāwat so nya, mapatored anchi a koman, as nawrinchiw paynamotan na a maychaychawaw a dya makawnot so myanaw do aktokto na.
11 As dawa, magannad kamo pakono ah, ta angwan maynamot do kapakaāwat nyowaw, as nawriw kararayawan kakteh nyowaya a asa kapayngay ta a insalākan ni Kristo do nakadiman naw do kros.
12 As dawa, An komwan kamo, makagatos kamo di Kristo do nakapakagatos nyowaya do kakteh nyo, ta pinaynyinan nyo aktokto dan makapsot pa saw so kapakaāwat.
13 As dawa, an kanen pakayapwan kakteh ko a maygatos, maganaganay an dyi ako na mirwa koman so karni a maidāton do didyosen tan dya kwa makapaygatos.

9

Iyaw Toray Kan Kaparin No Asa A Apostol
(2 Kor. 11:7-12; 1 Tes. 2:7-9)

1 Iktokto nyo sichangori a maynamot dyaken. Asa ako abawri a manganohed di Kristo a nakalmonaw do panakabalin no linteg? Asa ako abawri a apostol? Naboya ko abawri a mismo si Kristo a Āpo ta? Inyo abawriw asi no tarabako kwaw a intoroh ni Āpo dyaken?
2 Ta aran dyi da anohdan yaken kadwan saw a asa kwa apostol, alit na abaw dwadwa nyo a maynamot ta iyaw kayan nyowaya a machichasa di Āpo, ki iyaw nyaw mangipaneknek a asa kwa apostol ni Kristo.
3 Nyayaw atbay ko dyirad mangyahesaw so toray ko.
4 Iktokto nyo pagrebbengan kwaya a asa apostol. Oyod abawri a myan karbengan ko a matorohan so kanen kan inomen?
5 An myan manganohed a kabahay ko, ki abawriw karbengan ko a mangyonot sya do kangay ko a mangasaba a akmas pariparinen daw no kadwan saw a apostolis kan siraw kakakteh saw ni Āpo kan si Pedro?
6 Mana, kostoriw myanaw do aktokto nyo a yamen lang kan si kakteh si Bernabe iyaw no machita a maychichwas so bokod namen a chabyay?
7 Ibahey ko nyaya, ta aryoriw soldado a maggasto do kayan naw a magsirbi do kampo naw? Mana aryoriw maymohamoha a dya koman so asi no obas saw a inmoha na? Mana aryoriw magpaspastor a dya manaham so naylilidyatan naw? Masigorādo a hapen danchiw no pinakadyira da.
8 An dyi ta sa osaren a pananahan mapariparin sayad kararaw, sigi, chiban taw naitolasaw do Masantwan a Tolas.

9 Mabāsa taw nyaya do Linteg ni Moyses a kāna, “Bosalan mwabaw baka
an madama a maytarabako tan makaarab.”* Ki aran komwan, siraba lang
baka sayaw iniktokto no Dyos do nakaipatolas naw so nyaya.
10 Ta masyirto a yaten chakey naya batahen do nakaitolas naw syay. On,
naitolas nyaya do Masantwanaya Tolas tan myan hahawen magar-arado
saw kan magranyi saw a pinakadyira da do nayhohopagan daya a tarabako
da.
11 Sichangori, an yamen danaw naymoha so naispiritwan a botoh do
pangtoktwan nyo, ki marahetori an myan hahawen namen a chabyay
namen dyinyo?
12 An myan karbengan dan kadwan saya a manghahaw so nyaya a yapo
dyinyo, mangamangay paro abaw karbengan namen?
Ki aran komwan, alit na a inosar namen abaw nyaya a kalintegan,
basbāli a inan-anōsan namen aran āngo tan abo aran dēkey lang a
kapenpenan kaiwaras namen so Maganayaya Dāmag a maynamot di
Kristo.
13 Chapatak nyo abawri a siraw maytaytarabako do Timplo, ki hapen daw
no pinakadyira da a chabyay a yapod Timplowaw? As siraw mangidāton
saw do pangidātonan, ki machibinglay sabawri dyirad maidāton saw?
14 Masaw dyirad mangasaba saw so Maganay a Dāmag, ta inbilin ni Āpo
a nawriw pakayapwan chabyay daw nawri a tarabako da.
15 Ki an yaken, ki polos a dyi ko sa inosar nyaya kalintegan ko. Masaw
a itolas kwabaw nya saya dyinyo sichangori a pamaspasagid. Ay samna!
Pipyahen ko a madiman ako kan karawat ko so tangdan a yapo dyinyo a
mapakaro so kalintegan ko a mangipadaday so tarabako ko a abos tangdan.
16 Ta aran ikasaba ko iyaw Maganay a Dāmag a maynamot di Kristo,
ki abaw kalintegan ko a magpangas, ta naipasabhay dyaken nyaya a
tarabako, as kan kapakāsi ko pa an dyi kwa tongpalen pagrebbengan
kwaya a iyaw kapangasaba ko so Maganayaya a Dāmag.
17 Sigoro, an maytarabako ako a maynamot ta nawriw chakey ko, syimpri
myan kalintegan ko a makarawat so tangdan dyirad nachinanawo dyaken.
Ki an parinen ko a maynamot ta si Āpo Dyos danaw nangitalek dyaken so
nyaya a tarabako, manawob dana an parinen ko a aran abo tangdan ko.
18 As dawa, āngo mahap kwa gon-gona ko? Nya lang: iyaw ragsak
ko a kapangasaba so Maganayaya a Dāmag a maynamot di Kristo a dya
matangdanan a aran myan kalintegan ko a mangrawat so tangdan.
19 Aran siwayawaya ako a abo pachiāpwan ko, ki pinayparin ko inawan
ko a tobotoboyen no tabo, tan komwan, arwaro paw mapanganohed ko.
20 Do kapaytarabako kwaw dyirad Jodyo saw, maybibyay ako a akma
dyira, tan komwan, ki mapanganohed ko sa. Ta aran dyi na yaken a
maitorayan no Lintegaw ni Moyses, ki alit na maybibyay ako a akmaw
paitoray do dawri a linteg tan mapanganohed ko saw tawotawo saw a
mangtongtongpal so nawri a linteg.
21 Masaw, an myan ako do yanan dan Dya-Jodyo, maybibyay ako a akma
dyira a dya magtongpal so linteg daw no Jodyo tan mapanganohed ko sa.
Ki aran komwan, ki chakey naba batahen a dyi ako na a magtongpal do
linteg no Dyos. Ta no kaoyodan na, ki ari ako do toray no linteg ni Kristo.
22 An myan ako do yanan daw no mawnged pa so kapanganohed, an-
anōsan ko maybibyay a akma dyira tan dyi sa machila do kapanganohed

* **9:9 9:9** Deot. 25:4; 1 Tim. 5:18

daw a makapsot. Nawriw chitachitahen ko kaipamosposan ko a maybibyay a machalit do aran sino a tawo, tan komwan, mapalongo ko do kaisalakānan tawotawo do aran āngo a kayayan.
23 Maynamot do Maganayaya a Dāmag, parinen ko sa tabo nya, tan
aran yaken, ki mairaman ako do pamindisyon a intoroh ni Āpo Dyos a
maynamot do nyaya a Maganay a Dāmag.
24 Sigorado a chapatak nyo a sira tabo somdep do lomba, ki maysi-
naakmah sa, ki asa lang mangābak a manghap so primyo na. As dawa,
ipasnek nyo mayyayo tan mahap nyo primyo nyo.†
25 On, siraw tabo saw a machilomba, ki nāw da kaiigpeten inawan da tan
makarawat sas primyo saya a machipanda. Ki an yaten, mangamangay
pakono kapayayo ta a monot do chakeyaw ni Kristo, ta magon-gonaan ta
so manayon a primyo a myan dyaten a abos pandan.‡
26 Nyaw paynamotan kwaya a mangigodes so kapayayo ko a taros
do pandan no lombaya. On, akma kos asaw a maganay a boksiniro a
syirtosyirto so kapagdanog a dya mangipalobos a mangdanog so salawsaw.
27 Sanayen ko a maganay inawan kwaya a aran malala tan marawa no
inawan ko mangtongpal so pagrebbengan ko. On, parinen ko nyaya tan do
kayan kwaya mangawis so machilomba, āngo nchan yaken dya maikari.

10

No Ballāag A Maynamot Do Didyosen

1 Kakakteh ko, chakey ko a ipanakem dyinyo naparinaw dyirad kapoo-
nan ta saw a minonot di Moyses. Myan sa tabo do aywanaw no demdem
a pinangsirong dyira ni Āpo Dyos do kaychowa, as kan nanakey sa a
namtang do Mabayaw a Tāw* a abaw nakaan-anwan da.
2 Maynamot do nakasirong sira no demdemaya ni Āpo Dyos kan iyaw
nakabtang daw do tāw, ki akmay nabonyagan dana sa tabo a nachirapa di
Moyses a maynamot ta rinawat da a iyaw mangipangolo dyira.
3 Komninan sa tabo so kanenaw a intoroh ni Āpo Dyos dyira.†
4 As mininom sa tabo do ranomaw a pinakbod ni Āpo Dyos do asaw
a bato.‡ As nawri a bato, ki pangarig di Kristo a mismo, ta iyaw oyod a
nachirayay dyira a nanoroh dyira so tabo a machita da do kayan da do
let-ang.
5 Ki aran komwan napariparin dyira, kārwan dyiraw dya chinahwahok
no Dyos, as dawa, pinaychaharaharag na saw bangkay da saw do let-ang.
6 Sira pakono a tabo nyaw pagmididan ta do byay ta tan dyi ta sa
chalakam marahet saya do lobongaya a akma sira.
7 Dyi nyo pakono a parinen akmas pinarin dayan kadwan dyira a
kapagdaydayaw do didyosen. Ta akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas
a kāna, “Naydidisna sa a komninan kan mininom, as nakapayteytēnek da
a tomnada§ do ragsak da.”
8 Paychakatekateh tabaw chakey no asi a akmas pinarin daw no kadwan
saw a kapoonan ta do kaychowa. On, maynamot do dyaya a gatos da,
nadiman dadwa poho kan tatdo a ribo dyira do irahem no asa karaw.*

† **9:24 9:24** Chakey aba batahen Pablo a asa lang manganohed a makarawat so byay a abos pandan, ki sigon do makapatayoka. ‡ **9:25 9:25** Iyaw primyo a nahap no nangābak do lomba do chimpo ni Pablo, ki barābad a napakepkepan so aro a sabong mana dedekey a sanga no aroo mana olibo.
* **10:1 10:1** Eks. 14:15-31 † **10:3 10:3** Eks. 16:1-31 ‡ **10:4 10:4** Eks. 17:1-7 § **10:7 10:7** Tomnada sa do salapen no didyosen da. Eks. 32:1-6 * **10:8 10:8** Nom. 25:1-9

9 Masaw sobsoboken tabaw Āpo† a akmas pinarin daw no kadwan dyirad
kapoonan tad kaychowa a nawriw dinimanan sira no karasaen saw.
10 Myan paw asa a ballāag dyaten. Maydabadabay taba a akmas
pinarinaw no kadwan dyira, ta nawriw nanghapan na a tinoboy ni Āpo
Dyos anghil naw a nangay a nangdiman dyira.‡
11 Naparin sa tabo nyaya tan myan pagmididan da no kadwan saw a
kapoonan tad kaychowa, as kan naitolas sa do Masantwanaya a Tolas
tan myan pachinanawan ta sichangori. Ta ari ta na maybibyay do
kapanawdyanaya no chimpo a makalo dana mabo.
12 As dawa, an iktokto nyo a matigser danaw kapaytēnek nyo do
kapanganohed nyo, magannad kamo ta angwan madapodyi kamo.
13 Abaw solisog a mangay dyinyo a dya marawa ibtoran tawo. Asa
pa, mapagtalkan Dyos kan ipalōbos naba a masolisog kamo so dyi nyo
a marawa labanan. An masolisog kamo, torohan naynyo so pamosposan
a domitchan so panakabalin no solisog, ta an komwan, myan kapagibtor
nyo tan dyi kamo a masolisog.§
14 Dawa, inyo a chadaw kwa sit, pachibawan nyo kapagdayaw do
didyosen ah!
15 No chirin kwaya a itolas ko dyinyo sichangori, ki chirin do natwan
dana so kapakaāwat. Dawa, inyo danaw mangikeddeng an kosto ibahey
ko mana engga.
16 An machikomonyon ta, as an inoman taw bāswaya a indasalan ta so
kapagyaman ta do Dyos, as kan koman ta yapod nakchikchidaw a tinapay,
ki nairaman tabawri do bindisyon a yapo do raya kan inawan ni Kristo do
nakadiman naw do kros? Oyod abawri?
17 On, maynamot ta asa lang a tinapay pagbibinglayan taya, nyaw
mangipaboya a masa ta na a aran aro ta.
18 Chiban nyo dadakay daw no kapotōtan saw ni Israel. An machiraman
sa koman so indāton daw do Dyos, ki ipaboya da a masa dana sa a
magdaydayaw do Dyos. Oyod abawri?
19 Āngo chakey kwaya batahen dya? Ibahey kori a sibibyay didyosen
saya kan myan sirbi no kanenaya a naidāton dana dyira?
20 Aysa, engga! Iyaw nyaw chakey kwaya batahen: Siraw dya
manganohed, ki Dyos abaw pakaidātonan no dāton da saya, an dya siraw
dimonyo saw. As dawa, chakey kwaba a machihanghang kamo dyirad
dimonyo.
21 Maparin nyo aba pachitoyotoyo a pachisisit iyaw kaynom* nyo kan
kakan nyos naidātonaw do dimonyo, as kan iyaw pakanaknakmanaw so
nakadiman ni Kristo.
22 Samna! Makamwamomo an pangimonen ta si Āpo Dyos. Mayiyit ta
paro kan iya a kariten ta?
23 Myan saw kadwan dyinyo a makabata so nya a kon da, “Libri ako a
mamarin so tabo chakey ko a parinen.” Oyod nawri, ki no atbay ko dyinyo,
ki tabo aba chakey nyo, ki kaganayan nyo. Masaw a tabo aba kaparin, ki
makasidong.

No Kaiktokto Ta So Kapya No Kakakteh Ta Do Kapanganohed

† **10:9 10:9** Mana “sobsoboken taba si Kristo.” Nom. 21:4-7; Sal. 78:18 ‡ **10:10 10:10** Eks. 12:23; Nom. 16:41-50 § **10:13 10:13** Heb. 2:18; 4:15; Sant. 1:13-14 * **10:21 10:21** Binata na do chirin a Griego a, “Maparin aba inoman nyo bāso ni Āpo, kan sinpangan na,, bāso dan dimonyo.”

24 Machita a iktokto taw kapyan kakakteh ta, nawri aba lang iktokto taw
bokod ta kaganayan.
25 Siwayawaya kamo a mitchan so aran āngo a magatang a karni, ki
paybiybināKel nyo aba yahahes an naidāton do didyosen mana engga.
26 Ta akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna, “Si Āpo akin dyira
so tana kan aran āngo a mimyan na.”†
27 An rarahen naynyo a machakan no asa a dyi pa manganohed, as kan
mangay kamo, kanen nyo aran āngo a maidasar dyinyo. PaybiybināKel
nyo aba yahahes an naidāton do didyosen mana engga.
28 Ki an myan mangibahey dyinyo a kāna, “Naidāton nawri a kanen do
didyosen,” ki maynamot do kāsi nyo do nangibaheyaya, kanen nyo abaw
nawri a mākan tan dyi nyo a mapaynyinan.
29 On, no chakey ko a batahen dya, ki kanen nyo abaw nawri maynamot
do kapaybiybināKel no kakteh nyowaw kan maynamot aba ta madi do
aktokto nyo, ta abaw sirbi no kawayawaya nyo an tod nyo a pamaynyin
so kapayngay nyo a manganohed.
Ki myan saw kadwan dyinyo a makabata so komwan a, “Na, āngo ta
mapenpen chakey ko a maynamot do kapaybiybināKel no matarek a tawo?
30 An pagyamanan ko do Dyos aran āngo a kanen ko, myan pawriw
mabatan tawo a machikontra dyaken do tayoka ko na nagyamanan?”
31 Iyaw nyaw atbay ko dyinyo do dawri a kapanahes: An myan aran
āngo a parinen nyo, koman kamo mana minom kamo, parinen nyo pakono
a tabo a pakaidayawan no Dyos.
32 Mamarin kamo abas aran āngo a paynamotan da no Jodyo mana Dya-
Jodyo mana tawo do iglisya a maygatos do Dyos.
33 Toladen nyo pakono yaken, ta ipasnek ko do tabo kaparin ko
a pagostwan chakey daw no tabo tawotawo. Iyabaw kaganayan ko
chakey ko, an dya iyaw kaganayan no kārwan tan mapalongo ko sa do
kaisalakānan da.

11

1 On, tahatahan nyo pakono yaken a akmas katahataha kwaya di Kristo.

Iyaw Maynamot Do Kapagdalongdong Do Chinban

2 Padayawan koynyo maynamot ta pirmi nyo yaken a manakenakem,
kan ononotan nyo nanawo taw a tabo a manganohed a iyaw inparawat
kwaw dyinyo.
3 Ki aran komwan, myan paw chakey ko a matonngan nyo a si Kristo,
ki pinakaoho no kāda mahakay. As no mahakay, pinakaoho* no mabakes.
As no Dyos, pinakaoho ni Kristo.
4 Nyaw paynamotan na a an magdalongdong mahakay an maydasal
mana mangnanawo do kakpekpehan so inpaltiing ni Āpo Dyos dya, bāli,
iyaw nanoroh so pakasnesnekan Kristo a moyboh a pinakaoho na.†
5 As no mabakes a dya magdalongdong an maydasal mana mangnanawo
do kakpekpehan so inpaltiing ni Āpo Dyos dya, asnesnekan nas lakay na
a pinakaoho na. Iyaw komwan a mabakes, ki abaw paytarkan da kan
mabakesaw a nachischisan so oho.
6 Ta no kaoyodan na, ki an dya magdalongdong mabakes, ki magana-
ganay dana an maychischis dana a akmas mahakayaw. Ki maynamot

† **10:26 10:26** Sal. 24:1; 89:11 * **11:3 11:3** “Pinakaoho” mana “pakayapwan.” † **11:4 11:4** No matarek a kaiyologan na birsikolo, ki “asnesnekan naw mismo na a oho.”

ta makasnesnek an maychischis danaw mabakes, dawa, maganaganay an magdalongdong.‡
7 Machita aba a magdalongdong mahakay do irahem no kakpekpehan maynamot ta iyaw pakaboyan so toray kan bīleg no Dyos. Ki no mabakes iyaw mangipaboya so toray no mahakay, dawa, machita naw magdalongdong.
8 Ta yapo abaw mahakay do mabakes, an dya maybadiw a iyaw mabakes yapo do mahakay.§
9 Masaw a iyaw mahakay, ki nawri abaw namarswaan sya no Dyos maynamot do mabakesaw, basbāli a naparswaw mabakes a somidong do mahakayaw.*
10 Dawa, magdalongdong pakono mabakes tan maipaboyaw toray dya no mahakay. Ta aran siraw angilis saw, ki maipaneknek daw nyaya.†
11 Ki naknakmen nyo nyaya a maynamot do kapachichasa ta na di Āpo, nawri abaw chakey na batahen a dya machita no mabakes mahakay mana dya machita no mahakay mabakes, ta alit na machita daw katakatayisa dyira.‡
12 Ta aran yapod mahakay iyaw dāmwaw a mabakes, ki bāli, ta somniknan do dawri, maiyanak mahakay do mabakes. Ki aran komwan, si Āpo Dyos pakayapwan tabo.
13 Inyo danaw mangikeddeng ah! Maganayori an maydasal mabakes do Dyos do kakpekpehan a abwa polos so dalongdong?§
14 Makasnesnek abawri do kapangtokto ta a naparswa, an borangen mahahakay,
15 ki an manaro boboh no mabakes, papintasen na? On, intoroh no Dyos boboh dan mababakes tan myan talob no oho da.
16 Ki an myan mangkontra so nyaya, ki basta matonngan na a nyaw dadakay namen a magdaydayaw do Dyos. Masaw dyirad myan saw do tabo iglisya no Dyos. On, ibahey ko nyaya, ta abaw matarek a dadakay a ononotan namen.*

Iyaw Kosto A Kaparin Do Komonyon

17 Sichangori, may tad matarek a nanawo a maynamot do kapaychichipeh nyo a magdaydayaw do Dyos. On, maynamot do bilin kwaya dyinyo, ki maparin kwaba inyo a padayawan a maynamot ta makaket kamwaya. No tongpal na, ki paypaganayen nabaya inyo no kapaychichipeh nyowaya, basbalyaya paypamadyen naynyo.
18 No manōma a ibahey ko, ki myanaw nadamag ko a maychakarwa kamo kono an maychichipeh kamo, as kan myanaw kapanganohed ko so dēkey do dawri a dāmag.

---

‡ **11:6 11:6** Do kachimpo ni Pablo, iyaw dalongdong, ki sinyal a iyaw tawo, ki nagpaitoray do matwatohos kan iya. As dawa, maibagay aba do mahakay an magdalongdong do chinban da, ta chakey na batahen, ki mabwabodis kan mabakesaw. As an parinen naw komwan, akma danaw dya si Kristo paitorayan nas inawan na, an dya iyaw mabakesaw naparawatan na. Masaw a an dya magdalongdong mabakes, ki chakey na batahen a agawen naw kalintegan mahakayaw. Asa pa, do kachimpo da, an dya magdalongdong mabakes do kahbot naw do bahay, chakey na batahen a maglako so asi. § **11:8 11:8** Gen. 2:22 * **11:9 11:9** Gen. 2:18 † **11:10 11:10** Mana “Aran siraw anghilis, ki taloban daw ropa da do salapen no Dyos a pangipaboyan da a maikari saba a machiyengay so toray.” Isa. 6:2-3; Esek. 1:11 ‡ **11:11 11:11** Epe. 5:21-33 § **11:13 11:13** 1 Kor. 14:34 * **11:16 11:16** Mana “Dadakay namen abaw dya magdalongdong.”

19 Na, syimpri myan akma syay a kapaychakarwa nyo, ta dadakay dan
tawotawo nyaya. Ki aran komwan, masirbi a mangipakatoneng anchi an
sino dyinyo mangrawat so kapangahwahok no Dyos.†
20 On, mapatak a maboya a makwan kaparin nyo, ta do kapaychichipeh
nyo, imbes a iyaw pakanaknakmanaw so pangmalemaw ni Āpo kanen nyo,
ki engga danaya, ta si Āpo pabaw myanaw do aktokto nyo.
21 Ta do kapaychichipeh nyo kono a koman, ki makatotor kamo aba,
basbāli kono a igodes nyo a kanen bahon katakatayisa dyinyo. As myan
kono saw kadwan dyinyo a mapteng pa, kan kadwan, ki mabok.‡
22 Samna! Abawriw bahay nyo a kanan kan inoman nyo? Āngo ta
oyawen nyo tawo saw a nanganohed do Dyos, kan chamimyeng nyo iyaw
kapobri dayan kadwan a abos machita do byay da? Āngo hahawen nyo a
ibahey ko dyinyo a maynamot do dyaya? Padayawan kori inyo? Ay samna,
polos!
23 Ta iyaw nanawowaya a rinawat ko di Āpo, ki iyaw inparawat kwaya
dyinyo. Ta do ahepaw a nakalipot ni Āpo Jesos, ki inhap naw tinapayaw.
24 As do katayoka naw a nagyaman do Dyos, inakchikchid na, as nakabata
na sya a kāna, “Iyaw nyaw inawan ko a para dyinyo. Kanen nyo nyaya a
pakanaknakman nyo dyaken.”§
25 Masaw a do nakatayoka daw a nangmalem, kinamet naw bāswaw, as
nakabata na sya a kāna, “Iyaw nya inomen do bāswaya, ki iyaw bayo a
tolag no Dyos a paneknekan no raya ko. Kāda minom kamo, parinen nyo
a pakanaknakman nyo dyaken.”
26 Ta kāda koman kamo so tinapayaya kan minom do bāswaya,
ipakatoneng nyo nakadimanaw ni Āpo a mandan kapaybidi na.
27 Dawa, an sino tod a makakakan so tinapayaya kan tod a makaitoyotoy-
ong so bāswaya ni Āpo, as kan dyi na iktokto kapateg na, ki naibidang a
nakagatos dana, ta pinachimadekeyan naw inawan kan raya ni Āpo.
28 Dawa, kāda tawo, ki machita a karahmen na iktokto an āngo panggep
na do sakbayaw a kakan na so nawri a tinapay kan minom do dawri a
bāso.
29 Ta aran sino a koman so tinapayaya kan minom do bāswaya ni Āpo,
as dyi na iktokto chakey a batahen inawan ni Āpo, bāli tod na kanen kan
inomen dosa yapod Dyos do mismo a inawan na.
30 Iyaw nyayaw paynamotanaya a aro dyinyo makapsot kan maganyit,
as kan myan dana saw nadiman.*
31 Ki an iktokto ta sawen an āngo oyod a panggep ta a machakan so
nawri, ayket, maokom taba.
32 Ki an okomen na yaten ni Āpo, syimpri, palintegen na pa yaten
changori tan dyi ta mairaman a madosa dyirad dyi sa manganohed anchan
okomen no Dyos tawotawo do lobongaya.
33 As dawa, kakakteh, an makpekpeh kamo a koman so pangmalemaw
ni Āpo, maysinpapanaya kamo pakono ah.
34 An myan mapteng dyinyo, ki machita manma dana koman do bahay
na tan dyi kamo a makpekpeh a tod a omrawat so kaokoman nyo.

---

† **11:19 11:19** Binata ni Pablo nyaya tan maasligan sa do kakaket daya magdaydayaw do Dyos.
‡ **11:21 11:21** No sigod a dadakay dan manganohed an makpekpeh sa tabo, ki iyaw kahahanghang
da koman so bahonaw no katakatayisa dyira. Do katayoka no nawri, koman sas tinapay kan minom
sas asoyaw no obas a pangnakenakem das nakadimanaw ni Jesos do kros. § **11:24 11:24** Mt. 26:26;
Lk. 22:19 * **11:30 11:30** No bata na do chirin Griego, ki “nakaycheh dana.”

Ki an maynamot do kadwan saya a problima nyo daw, ki paysonongen ko nanchi anchan mangay ako.

12

No Matatarek A Panakabalin A Itoroh No Ispirito Santo (Epe. 4:1-16)

1 Changori a kakakteh, chakey ko a mapatakan nyo maynamot do matatarek saw a panakabalin a itoroh no Ispirito Santo.
2 Chapatak nyo a do dyi nyo paw a panganohdan, ki napawnot kamo a nagdayaw dyirad bolto saw a abos byay. Siraw nyayaw pirmi saya a napaychawaw dyinyo.
3 Iyaw nyayaw paynamotanaya a ipakatoneng ko dyinyo an maypāngo kailasin nyo so tawo saw a napawnot dana do Ispirito Santo. No tawowaw a napawnot do Ispirito Santo, ki maparin naba a abayen si Jesos. Masaw, iyaw kabwan Ispirito Santo, maparin naba ipodno a si Jesos, ki katotohosan a Āpo.
4 Matatarek iyaw panakabalin* a itoroh no Ispirito, ki asa lang a Ispirito manoroh siras nyaya.
5 Masaw a matatarek kapagsirbi ta, ki asa lang Āpo a pagsirbyan ta.
6 Komwan paw matatarek saw a pakaboyan so makaskasdaaw a kaparin no Dyos do byay no tawo, ki asa lang Dyos a manorotoroh so tabo.
7 On, matorohan ta a tabo a manganohed so panakabalin a mangipaboya so kayan no Ispirito dyaten tan masyasidong ta a tabo do iglisya.
8 Itoroh no Ispirito do asa tawo iyaw no panakabalin a mangipakatoneng so sirib no Dyos. As no kadwan, ki kapakapatak so makatayrahem saw a nanawo a maynamot do Dyos.
9 Iyaw nya Ispirito manoroh so kapanganohed no asa tawo, as kan iya paw manoroh dyirad kadwan so panakabalin a makapapya so maganyit.
10 Maynamot do Ispiritwaya, ki matorohan asa tawo so panakabalin a mamarin so milagro, as no kadwan, ki iyaw kaganay a mangipakatoneng so inpaltiing no Dyos. As no kadwan, ki matorohan so kaganay a mangilasin so paytarkan panakabalin no Ispirito kan siraw yapod marahet saw a ispirito.† As maynamot do Ispiritwaya, ki matorohan asa tawo so makaskasdaaw a kapaychirin a dyi na ninanawo, as kan no kadwan pa, ki kaganay a mangilawlawag so naichirin.
11 Ki asa lang Ispirito a pakayapwan a tabo no nya saya, as kan sigon do chakey na, matatarek a panakabalin ibinglay na do katakatayisa.

No Aro A Partis No Asa Lang A Inawan

12 Maiyarig ta do asa inawan a aros partis. Ta aran aro matatarek a partis na, ki alit na asa inawan. Komwan ta na di Kristo.
13 Ta aran yaten a tabo a Jodyo mana Dya-Jodyo, adipen mana dya adipen, ki nabonyagan ta tan mairaman ta do asa inawan a maynamot do asaya Ispirito no Dyos. On, iyaw nyaya a Ispirito, ki rinawat ta a tabo a akmay asa inomen a nakapengdan ta.
14 Ta asaba lang partis no inawan, an dya aro matatarek a partis na.
15 Kaspangarigan, an batahen kokod a kāna, “Partis naba yaken inawan, ta tatchay akwabaya,” chakey nawri a batahen a dyi dana partis no inawan? Syimpri engga ah!

---

* **12:4** **12:4** “Panakabalin” mana “sāgot.” Roma 12:6-8; Epe. 4:11; 1 Kor. 12:28 † **12:10** **12:10** 1 Kor. 12:28; 1 Jn. 4:1

16 Masaw an batahen tadyinya a kāna, “Partis naba yaken inawan, ta
mata akwabaya,” chakey nawri a batahen a dyi dana parti no inawan?
Samna!
17 An mata lang mangitēnek so asa inawan, maypāngo paro kapakad-
ngey na? Masaw, an tadyinya lang, makangot paro?
18 No kaoyodan na, ki inornos no Dyos tabo a partis no inawan sigon do
chinakey naw.
19 Mayparin aba asaw inawan an asa lang partis na?
20 Ki no kaoyodan na, aro partis na, ki asa pa lang a inawan.
21 As dawa, maparin aba batahen no mata do tatchay a, “Machita kwaba
imo!” Masaw oho do kokod a, “Machita kwaba imo!”
22 On, dyi pakono a maparin nyaya, basbāli a siraw partis saya a
naibidang a makapkapsot, ki siraw taywara machita.
23 As siraw batahen taya a dya masisita a partis no inawan, siraw totōlas
ta a intwan. As siraw dyaya mapostora a partis no inawan, iyasnek ta sa,
dawa, libngen ta sa.
24 On, intwan taya a mangamangay pa kan kapanginto ta siras dyaya
makasnesnek a partis no inawan. Nawriw pinarinan Āpo Dyos so inawan
tan intwan ta sa maganay ibidang ta saya a dya masisita partis no inawan.
25 As dawa, maysin-iipsok abaw partis no inawan, basbāli a maysin-
iisakit sa.
26 An myan kalidyatan asa, machipangdidiw sa tabo. Masaw an
maidayaw asa, mairaman sa tabo do kasoyotan.
27 Changori, no chakey na batahen nyaya, ki yaten a manganohed, ki
kayarigan ta naw inawan ni Kristo. Katakatayisa dyaten, ki asa partis na.
28 No chakey na batahen inawanaya ni Kristo, ki iyaw iglisya. On,
inplastar ni Āpo Dyos katakatayisa do pagrebbengan na. Manma saw
apostolis, somarono saw propītaw a mangipakatoneng so inpaltiing no
Dyos, kan chatatdo da saw mangnanawowaw. As somarono dyirad dyaya,
ki siraw mamarin saw so milagro, as siraw natorohan saw so panakabalin
a mapapya, as kan siraw somidosidongaw do makachita. Masaw siraw
mangiwanwan saw do kapilya, as kan siraw makaichirin saw so matatarek
a chirin a dyi da ninanawo.
29 Kalitan tawriw mayparin a apostolis mana propīta a mangipakatoneng
so inpaltiing no Dyos, mana mangnanawo? Masaw kalitan tawriw
makaparin so milagro.
30 Kalitan tawriw makapapya so maganyit mana makapaychirin so
matatarek a chirin a dyi da ninanawo mana makailawlawag so maichirin?
31 Engga! As dawa, sira pakono kalikagōman nyo masisita saya a
panakabalin.
Ngay, ipaboya ko dyinyo maganaganay pa onotan.

13

No Maynamot Do Adaw

1 Aran makapaychirin ako so chirin saw no tawotawo a myan do
tanaya mana aran kapaychirin daw no anghilis, an abo adaw dyaken,
mangamangay akpa kan manyidwaw a kalinitin patit mana akmay asa
lata abos mimyan a matambor.
2 Aran sāgot dyaken kaganay kwa mangipakatoneng so inpaltiing
no Dyos, kan aran myan dyaken tabo a panakabalin a mangāwat so
tabo palimed kan kapakatoneng, as kan aran myan dyaken rakoh a

kapanganohed tan maparin kwa mandaran tokon saya mayadis, ki an abo adaw dyaken, ki alit na abo sinpaspangan ko.
3 Aran ibonbōnong ko paw tabo a warawara ko, kan aran itoroh ko paw
inawan ko a masosohan, an abo adaw dyaken, alit na abo maganar ko.
4 Ta iyaw tawowaw a myan so adaw, ki maānos kan māsi. Maimon aba,
paykoykospag nabaw inawan na, mana mapangas aba.
5 On, iyaw tawowaw a myan so adaw, ki abaw makasnesnek a dadakay
na, mana ipapīlit nabaw chakey na. Asa pa, maydamnay aba makasoli.
Abaw kaynyin aktokto na do kadwan a kapikapyahen na.
6 Aba polos kasoyot na do tawo saw a mamarin so marahet, ki nawriw
kasoyotan naw kinalinteg.
7 Ta iyaw tawowaw a myan so adaw, ki maibtoran naw tabo a
mapariparin dya, sisasagāna a magtalek, kan rakoh kapagnamnama na.
On, anōsan naw aran āngo a lidyat a sitatalna.
8 Ta iyaw adawaya, ki polos a dya machipanda. Akmaba so panakabali-
naya a mangipakatoneng so inpaltiing no Dyos a myan so pachipandan.
Masaw dyirad nasagōtan saw so matatarek saw a kapaychirin, ki tabo
saw nyaya, ki myan pachipandan da. Masaw siraw natorohan saw so
kapakatoneng, ki tabo saw nyaya, ki abaw manayon dyira.
9 Ta iyaw kapakatoneng taya sichangori, ki kōrang pa. Masaw do
kapangipakatoneng taya so inpaltiing no Dyos, ki myan pagkorāngan da.
10 Ki anchan mawaraw abwaw so pagkorāngan, mabonchi a tabo
panakabalin saya a makōrang.
11 Kaspangarigan, do kadēkey ko paw, syimpri, kapaychirin pan
adedekey kapaychirin ko. Masaw kapangtokto ko kan kapagrasrason ko.
Ki sichangori, ta malkem ako na, inaryan ko na saw dadakay kwaw do
kadēkey ko.
12 Komwan ta sichangori: No kapakaboya ta, ki akmas magispihwaw do
maposasaw a ispiho. Ki ītonchiw kaboya tas Dyos do ropan ropa. Myan
paw kōrang no kapatak kos Dyos, ki īto danaw kakomplito no kapatak ko
sya a akmas kapatakaya no Dyos dyaken sichangori.
13 Siraw nyaya, ki nāw na dyaten: kapanganohed, namnama, kan adaw.
Ki no kasisitaan dyira do dyaya, ki iyaw adawaya.

14

No Maynamot Do Kapangipakatoneng So Inpaltiingaw No Dyos

1 Iya pakono adawayaw chalakam nyo ah! Ki aran komwan, nawri
pakono ahahayen nyo matatarek saw a panakabalin a isāgot no Masant-
wan a Ispirito dyaten, naten dana do panakabalin a mangipakatoneng so
inpaltiingaw no Dyos.
2 Ibahey ko nyaya maynamot ta siraw tawo saw a makapaychirin so
matatarek a kapaychirin a dyi da ninanawo, ki abaw nakaāwat sira, an dya
si Āpo Dyos lang a paychirinan da. Ta siraw chirinen da saw, ki mararahem
sa a palimed a yapo do panakabalin Ispirito Santo a dya polos a maawātan
tawotawo.
3 Ki an siraw mangipakatoneng so inpaltiingaw no Dyos, ki maychirin
sa dyirad kapayngay da a tawo tan mapaganay kan makapatwa so saray
no kadwan, kan makasidong kan mangahwahok siras makachitaw so
kapangahwahok.
4 On, siraw tawo saw a makapaychirin so matatarek a kapaychirin a
dyi da ninanawo, ki inaynawan daw lang sidosidongan da. Ki an siraw

mangipakatonengaw so inpaltiingaw no Dyos, ki masidongan da saw tabo kapayngay da a manganohed do kakpekpehan daw.
5 Changori, chakey ko a makapaychirin kamo a tabo so matatarek saw a kapaychirin a dyi nyo a ninanawo, ki chakakey ko paw kapayparin nyo a tabo a maganay a mangipakatoneng so inpaltiingaw no Dyos. On, mangamangay a makasidong do tawo iyaw mangipakatonengaw so inpaltiingaw no Dyos kan makapaychirinaw so makaskasdaawaw a kapaychirin, malaksid an myan intripiti tan masidongan saw manganohedaw do kakpekpehan daw.
6 Kakakteh, iktokto nyo nyaya: An mangay ako dyinyo, as maychirin ako so kapaychirin a dyi nyo a maawātan, aryoriw sirbi na dyinyo? Syimpri aba polos, malaksid an malawag a ibahey ko dyinyo iyaw inpaltiingaw no Dyos dyaken mana siraw chapatak ko saw a inpakatoneng na dyaken mana siraw kadwan saw a nanawo.
7 Ta aran siraw pagtokaran saya a abos byay a akmas pīto kan arpa, maypāngo kayan makapatak so toktokaren da saw an kompormiw timpla da?
8 As an dya maganay kaalop no tanggoyob do chimpon gobat, maypāngo paro kayan magsagāna a machigobat?*
9 Komwan kamo. Maypāngo kayan makaāwat so inanawo nyo an maychirin kamo so matarek a chirin a intoroh na dyinyo no Ispirito Santo a dyi da maawātan? An komwan, tod a mayhawos do tadyinyaw ibahebahey nyowaw.
10 Myan saw aro a matatarek a kapaychirin do lobongaya, ki myan a tabo chakey da batahen.
11 Ki aran komwan, an dyi kwa chapatak siraw chirin naw a naichirin, iyaw tawowaw a nangichirin so nawri, ki istranghiro dyaken, as komwan ako a istranghiro dya.
12 Dawa, inyo a kakakteh, maynamot ta malakam kamo a matorohan so panakabalin saya a yapod Ispirito, itatārek nyo pakono a osaren panakabalin a iyaw makaitorohaw so paypayitan kapanganohed dan tawotawo do iglisya.
13 As dawa, iya pakono tawowaw a nasagotan so kapaychirin so matatarek a kapaychirin a dyi na ninanawo, ki machita a maydasal tan matorohan so panakabalin a mangilawlawag so chakey naw a batahen.
14 Ta an maydasal ako so chirin a dyi kwa maawātan, oyod a maydasal ispirito ko, ki maawātan aba no aktokto ko.
15 As dawa, āngo no kosto a kaparin ko? No maganay a parinen ko, ki maydasal ako do chirinaw a inpaichirin dyaken no Ispirito Santo, kan kapaydasal ko pa do bokod ko a chirin tan maawātan ko. Masaw magkanta ko so kankanta a intoroh no Ispirito Santo dyaken, kan kapagkanta ko pa do chirin a maawātan ko.
16 Ta an maydasal kamo so pagyāman nyo do Dyos do matarek a kapaychirin a ipaichirin dyinyo no Ispirito Santo, as dyi da maawātan rarayay nyo, maypāngo kaitbay das “Amen” do dasal nyowaw a pagyāman nyo an aba polos mapanyino da do inbahebahey nyowaw?
17 Ta aran maganay kapagyaman nyowaw, ki siraw mangadngedngey saw dyinyo, ki abaw sirsirbi na dyira.
18 Magyaman ako do Dyos, ta naybadiw ako a nasagōtan so kapaychirin so matatarek saw a kapaychirin a dyi kwa ninnanawo kan inyo a tabo.

* **14:8 14:8** Do kaychowa, siraw soldado saw, ki masa sa magrobwat a mangay a machigobat an madngey daw oni no trompita no kapitan da.

19 Ki aran komwan, an maychirin ako do kakpekpehan dan manganohed,
chakakey ko pa osaren chapatak kwaw a maawātan tawo a aran dadima
lang chirin a maawātan da tan mananawo sa kan iyaw maychirin akwaw
so rinibribo a chirin a dyi da maawātan.

20 Kakakteh ko, dyi pakono a akmay kapangtokton kabayahen kapang-
tokto nyo. Nawri pakono lang kapayparin nyo a kabayahen an maynamot
do kapamarin so marahet, ki an maynamot do kapangtokto nyo, masisita
a matwa dana pakono.

21 Iktokto nyo ngamin naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna,

“Nyaw binata ni Āpo, ‘Toboyen ko sanchiw tawotawo a yapod matarek a
tana, kan maychirin sa do matarek a kapaychirin. On, ipaichirin ko
sanchiw tabo chakey ko a ibahey dyirad tawotawo saya do Israel. Ki
aran komwan, alit na dyi da yaken a anohdan.’ ”†

22 As dawa, malawag a maboya ta a no nasagotan a makapaychirin so
matatarek saw a kapaychirin a dyi na ninanawo, ki pangilasinan aba
dyirad manganohed saw, an dya siraw dya manganohed so kayan panaka-
balin no Dyos. Ki no nasagōtan so kapangipakatoneng so inpaltiing no
Dyos do mismo nyo a kapaychirin, ki masirbiw nyaya dyirad manganohed.
As no abos kapanganohed, ki abaw sirbi na dyira.

23 As dawa, nyaw paynamotanaya a an maychichipeh kamo do kapilya
nyo a magdaydayaw do Dyos, as katakatayisa dyinyo mangosar so
matatarek a kapaychirin a dya maaw-awātan, syimpri, tod sa masdaawan
bisīta nyo a nachikpekpeh dyinyo a abo pa so kapanganohed. Do dawri,
batahen danchi a maychabobo arang nyo.

24 Ki an kalitan nyo mangipakatoneng so inpaltiing no Dyos dyinyo do
pagkakaawātanaw a chirin, as kan myan bisīta nyo a dya manganohed,
syimpri, maybiybinākel sa, as kan matonngan danchiw gatos da a
maynamot do nadngey da saw dyinyo.

25 Do dawrinchi pagbabawyan daw intayotayo daw a marahet do aktokto
da. Maydogod kan magdayaw sanchid Āpo Dyos, as kan ipodno danchi a
kon da, “Oyodaya ari dyinyo Dyos!”

Iyaw Kapagtotonos No Iglisya

26 Kakakteh ko, āngo chakey kwaya batahen dya? No bata ko dyinyo,
ki an mabayabayat kamo a magdaydayaw, myan pakono manoroh so
kansyon, kan myan mangnanawo, as kan myan mangipakatoneng so
inpaltiing no Dyos dya. Myan pakono maychirin so minsahi do matarek a
kapaychirin a dyi na ninanawo, as kan myan pakono mangilawlawag so
nawri a chirin. Parinen nyo komwan tan maypayit kapanganohed nyo a
tabo do iglisya.

27 An maynamot do kaosar so matatarek saya a kapaychirin a sāgot no
Ispirito Santo, ki dadwa a mandad tatdo lang makey a maytatadi, as kan
basta myan intripiti do dawri a naichirin.

28 Ki an abo intripiti, ki maganaganay an magolimek nawri a tawo
do salapen dan tawotawo do kakpekpehan daw, as panayahen naranaw
kapaychatanyi na, ta si Āpo Dyos danaw kasarsarita na.

---

† **14:21** **14:21** Isa. 28:11-12. Do chimpwaw ni propīta Isayas, binallaāgan san Āpo Dyos kapotōtanaw ni Israel a anchan masakbayan, ki toboyen na sanchiw tawotawo saw yapod Asirya a tana a mangay a omdosa sira maynamot ta tinongpal dabaw inbahebaheyaw no propīta na saw.

29 Masaw, dadwa pakono mana tatdo iyaw maytatadi a mangipakatoneng
so inpaltiing no Dyos dyira. As siraw kadwan, ki iktokto da pakonos
marahem chakeyaw a batahen no inbahey daw.
30 Ki an do kayan naw a maydisna no asaw a rarayay nyo, as myan
inpaltiing no Dyos dya, machita a magsardeng paw maychiychirinaw, as
machitadiw napaltiinganaw a mangibahey so naipaktoktwaw dya.
31 Ta an komwan parinen nyo, ki myan gondaway nyo a tabo a maytatadi
a maychirin so inpaltiing no Dyos tan makananawo kamo a tabo kan
mahwahok kamo a tabo.
32 Naknakmen nyo a maparin no mangipakatoneng so inpaltiing no Dyos
a penpenen kapaychirin na.
33-34 On, machita parinen nyo pakono komwan a maynamot ta tinawagan
yaten no Dyos tan dyi ta makaket, an dya magtotonos.

Sichangori, magolimek pakono saw mababakes an makpekpeh kamo
a magdaydayaw do Dyos. Komwan naparin do tabo saw a kapilya no
tawotawo no Dyos. Mapalobosan saba a maychirin do kakpekpehan nyo
sigon do naitolasaw do linteg da no Jodyo. Tod sa lang a paitorayan.
35 An myan chakey da a mapatakan, yahes da pakononchi do lakay daw
an myan dana sa do bahay da, ta makasnesnek an maychirin mabakes do
kakpekpehan nyo a magdaydayaw do Dyos.
36 Samna! Kakakteh, taywaran inyo nakayapwan chirin no Dyos, mana
inyori lang nakaiparawatan na? Kawanem!
37 An myan mangtokto a iya, ki asa nasagōtan a mangipakatoneng so
inpaltiing no Dyos, mana iktokto na a myan dyaw naispiritwan a sāgot,
machita a bigbigen na iyaw intolas kwaya dyinyo, ta bilin ni Āpo nyaya.
38 Ki an dyi na bigbigen nyaya, aran iya, ki bigbigen nyo aba.‡
39 As dawa, kakakteh, nawri pakono chalakam nyo sāgotaya a ka-
pangipakatoneng so inpaltiing no Dyos dyinyo, as kan penpenen nyo
abaw kadwan saw a makapaychirin so matatarek a kapaychirin a dyi da
ninanawo.
40 Ki aran komwan, machita a maparin pakono a tabo do kosto kan
maganay a ornos.

15

Iyaw Nakapagongar Ni Kristo

1 Changori a kakakteh, chakey ko a ipanakem dyinyo rinawat nyowaya
a Maganay a Dāmag a inkasaba ko dyinyo a iyaw paydadatokanaya no
kapanganohed nyo.
2 On, iyaw nyaya Maganay a Dāmag a inkaskasaba ko dyinyo, ki iyaw
paynamotan kaisalakānan nyo an nāw nyo a manganohed, malaksid an
sin-aanohed kamo.
3 On, inparawat ko dyinyo rinawat kwaya a kasisitaan a minsahi* a sigon
do naitolasaw do Masantwan a Tolas a nadiman si Kristo a maynamot do
gatogatos ta.
4 On, naitanem kan nagongar do chatatdo naw a araw sigon do
naitolasaw do Masantwan a Tolas.
5 Sinpangan na, napaboya di Pedro† kan somnarono dyirad apostolis
naw.

---

‡ **14:38 14:38** Mana “bigbigen aba no Dyos.” * **15:3 15:3** 1 Kor. 11:23; Gal. 1:12 † **15:5 15:5** “Pedro” mana “Sepas.”

6 Sinpangan na, napaboya pa dyirad naychichipeh saw a nasorok a
dadima gasot a kakakteh, as kan kārwan na pa dyiraw sibibyay. Ki aran
komwan, nadiman dana saw kadwan dyira.
7 Katayoka no nawri, napaboya di Santiago, kan sinpangan na,, siraw
tabo apostolis naw.
8 Kapanawdyan na, aran yaken, ki napaboya dyaken a aran dya ko a
natawagan a akmas nakatawag daw no nanawhen saw ni Jesos.‡
9 Ta an yaken, ki kabobodisan ako do tabo apostolis saw, kan maikari
akwaba matawagan so apostol, ta nilala ko saw manganohed saw do Dyos
do nakarahan.
10 Ki maynamot do parabor no Dyos, ki nayparin ako a asa a apostol
na, as kan maydamnay a maboyaw asi no parabor na dyaken, ta arwaro
nagbānagan no nayhohopagan ko kan siraw tabo saw a apostolis. Ki iyaw
nyaya kapasnek ko, bokod kwaba kaparin, an dya kaparin no paraboraya
no Dyos a myan dyaken.
11 Ki masisita aba an sino aros tinarabako dyamen. No masisita, ki
naikasaba danaw Maganayaya a Dāmag, kan inanohdan nyo.

No Maynamot Do Kapagongar Ta

12 Changori, do kayan namenaya a nangikaskasaba so nakapagongaraya
ni Kristo, āngo ta batahen kadwan dyinyo a dya mangongar nadiman?
13 Ki an oyod a abo kapagongar no nadiman, ayket na, nagongar aba si
Kristo.
14 As an dya nagongar si Kristo, ayket, apabaw sirbi no ikaskasaba
namenaya dyinyo, as kan apabaw sinpaspangan nakapanganohed nyo.
15 Ki nawri aba lang, ta an oyod a dyi sa magongar nadiman, bāli bayataw
kami na a saksi no Dyos. Ta pinaneknekan namen a si Āpo Dyos, ki
pinagongar nas Jesos. Ki syimpri an abo kapagongar, pinagongar aban
Āpo Dyos si Jesos.
16 Ta no kaoyodan na, ki an dyi sa magongar nadiman, ayket, syirto a
dya nagongar si Kristo.
17 As an dya nagongar si Kristo, abaw sinpaspangan no kapanganohed
nyowaya, as kan ari kam pad nawon do gatos nyo.
18 On, an komwan, ayket, siraw nadiman saw do kayan da a manganohed
di Kristo, ki alit na nabo sa a abos namnama.
19 Kakakteh ko di Kristo, an iyaw kapangnamnama ta di Kristo, ki para do
byay taya lang do tanaya as naw dana, ayket, yaten danaw makapimpiman
do aran sino do lobongaya.
20 Ki no kaoyodan na, ki oyod a nagongar si Kristo. As maynamot dya, ki
nawriw pakapaneknekan ta a aran siraw manganohed a nadiman dana,
ki magongar sanchi.
21 Ta maynamot do kaparin no asa tawo a si Adan, ki madiman tawotawo,
ki sichangori, maynamot do kaparin no asa tawo a si Kristo, ki myan danaw
kapagongar no nadiman.
22 Ta tabo tawotawo, ki madiman a maynamot ta kapotōtan tas Adan. Ki
komwan maparin dyirad machichasa saya di Kristo, mapagongar sanchi a
tabo a akmas Kristo.§
23 Ki sigon do ornos na, syimpri, nanma si Kristo a nagongar. Sinpangan
na, do kapaybidi naw anchi, somarono dana sanchiw tawotawo naw a
magongar.

---

‡ **15:8 15:8** Do chirin a Griego, kayarigan nakapanganohed ni Pablo, ki akmay alis a boridek a anak a dyi dana hahawen ānang na a mabyay. § **15:22 15:22** Roma 5:12-21

24 Do dawri dananchiw panongpalan. On, abohen sanchin Kristo tabo
a dya boya a magtotoray, tabo a myan so toray kan panakabalin, as kan
do dawrinchi, iparawat nanchi a tabo iyaw kapagtoray na do Dyos Ama a
Manakabalin.
25 Ta dawa machita a nāw na magtoray si Kristo a mandad katokap na
tabo siras kabosor na saw.*
26 As no manawdyi anchi a kabosor a abohen na, ki kadiman.
27 Ta myan naitolas do Masantwan a Tolas a kāna, “Tabonchi, ki ipaitoray
sanchi no Dyos di Kristo.” Ki maawātan ta iyaw bata naya a, “Kaipaitoray
na sya tabo,” ki mairaman abaw Dyos a maitorayan do tabo myan saya do
tokapan Kristo.†
28 Ki anchan maipaitoray dana tabo di Kristo a anak no Dyos, ki ipaitoray
nanchiw mismo a inawan na di Āpo Dyos a Āmang na. Do dawrinchi,
komplito dananchiw kapagtoray no Dyos do tabo.
29 Changori, sigon do dadakay dan kadwan, magpabonyag sa a may-
namot dyirad nadiman dana. Ki no iyahes ko dyira: An dyi sa manganohed
do kapagongar no nadiman, aryoriw sirbin nya dadakay da? Āngo
hahawen da do dawri a dadakay?
30 Aran yamen, an oyod a dya magongar nadiman, āngo ta pirmi kami
a mangiposta so byay namen?
31 On, ipodno ko dyinyo a kakakteh a do kararaw, ki nakasagānaw
kadiman dyaken! Sigoradohen ko nyaya a akmas kasigorādo no kaitangsit
kwaya dyinyo a maynamot do kapachichasa nyowaya di Kristo Jesos a Āpo
ta.
32 An oyod a dyi sa magongar nadiman a akmas myanaw do kapangi-
pagarop dan kadwan, ayket na, aba polos sirsirbi no nakalidyatan kwaya
do syodadaw a Epeso. Ta oyod a nalidyatan ako do dya, ta mayarig sa do
marongsot saw a animal siraw nangkontraw dyaken. On, asyo gon-gona
ko, an dya nagongar nadiman? Maganaganay an tod ta mabyay a maragsak
a akmas batabatahen daw a, “Koman kan minom ta, ta anchan delak, ki
madiman ta na.”‡
33 Maallilaw kamo aba, ta no panyinyirinaw, ki oyod a kāna,
“No tawowaw a machirayarayay dyirad marahet saw a tawotawo, ki
mararayaw anchiw maganay a dadakay na.”
34 Maybidi kamo pakono do sigodaw a maganay a kapangtokto nyo, kan
maygaygatos kamo paba. Ibahey ko nya tan masnekan kamo, ta myan saw
kadwan dyinyo a dya makapatak so Dyos.

No Maynamot Do Kapagongar No Inawan
(2 Kor. 5:1-5)

35 Sigoro iyahes dan kadwan dyinyo a kon nyo, “Na, maypāngo paro
kapagongar da no nadiman? Maypāngo paronchiw kita no inawan da?”
36 Ayya! Kabo pan arang nyo. An myan imoha mo a botoh, maypāngo
paro katobo na, an dyi pa mahtaw kodit naw.§
37 Ki an maymoha kamo so botoh no trigo mana kadwanaw a botoh, ki
imoha mwabaw sigod danaw a rakoh a akmas karakohaw no hahawen
mwaw, an dya iyaw botoh naw lang.
38 Ki si Āpo Dyos makatoneng a manoroh so atngeh no nawri a botoh.
Ta kāda kita botoh, itoroh naw maitotopaw a atngeh na.

---

* **15:25 15:25** Sal. 110:1-3; Mt. 22:44; Ara. 2:35; Heb. 1:13 † **15:27 15:27** Sal. 8:6; Heb. 2:8-9
‡ **15:32 15:32** Isa. 22:13; 1 Kor. 16:9 § **15:36 15:36** Myan saw tod a tomobo a botoh a aran dyi pa maimoha. Ki aran komwan, malidyat kapayparakoh na, malaksid an maimoha.

39 Komwan pa kāda inawan a pinarswa no Dyos. Maytarek asi no tawo
kan binyay. Masaw a maytarek asi no manomanok kan among.
40 Matarek pa saw myan do hanyit kan siraw myan do lobongaya, as kan
iyaw kapintas kan katan-ok da, ki matatarek.
41 Aran iyaw araw, ki myan bokod na kapintas. Masaw bohan kan siraw
bitohen saya, matatarek sas kapintas. On, iyaw kāda bitohen, ki myan
bokod da kapintas.
42 Komwan maparin an mapagongar saw nadiman. Iyaw inawan taya,
ki mahta an mailabeng. Ki an magongar dana, syimpri, mahta paba, kan
polos dana dya madiman.
43 On, makabābaba kan dalotaytay an mailabeng, ki mapintas kan
mabīleg an magongar dana.
44 An mailabeng, ki akmas gagāngayaw a inawan a nainlobongan. Ki an
mapagongar dana, asa dana naispiritwan. No chakey na batahen, ki an
myan inawan ta a mahta do lobongaya, masigorādo a myan inawan ta a
naispiritwan a maitotop do byay tad hanyit.
45 Ta akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna, “No nanoma a
tawo a si Adan, ki nanyeng a natorohan so byay do tanaya.”* Ki myan
paw matawagan so nanawdyi a Adan, as kan iya, ki si Kristo. Iyaw
manorotorohaya so naispiritwanaya a byay a abos pandan.
46 Ki aran komwan, naknakmen ta a manmanmaw inawan taya a mahta,
as kangay no naispiritwanaw a inawan ta.
47 Iyaw dāmwaw a Adan, ki yapod tana, ta dawriw nakapotaran na. Ki
iyaw somnaronwaya Adan a si Kristo, ki yapo do hanyit.
48 On, maynamot ta yapod tana si Adan, ki aran yaten sichangori, ki yapo
ta a tabo do tana. Ki maynamot ta yapod hanyit si Kristo, akma tanchi dya
do hanyit an machichasa ta dya.
49 As dawa, sichangori, naipariho ta pa do tawowaya a yapod tana
a pinarswa no Dyos. Ki do masakbayan, machipariho ta nanchi do
inawanaw no Tawo a Yapod Hanyit, as kan si Jesos nyaya.

No Kapagballigi A Maynamot Di Jesos.

50 Iyaw nyayaw chakey kwaya batahen dyinyo a kakakteh: Siraw inawan
taya a myan so asi kan raya, ki maparin saba mabyay do hanyit a
pagtorayan Āpo Dyos. Ta siraw inawan taya a mahta, ki maparin saba
mabyay a abos pandan.
51 Adngeyen nyo yaken, ta ibahey ko dyinyo plano no Dyos a aran dyi
na inpakatoneng do nakarahan. Madiman tabanchi a tabo. Ki anchan
kapaybidi ni Āpo Jesos, mabaliwan anchiw inawan taya a tabo.
52 On, mabaliwan tanchi a pagripat a akmas kalistwaw no kakimit
no mata. Oyod a maparin nyaya do kapanawdyanaw anchi a kaalop
no trompita. Ta do dawrinchi, ki omyeng anchiw trompitaya, as kan
mapagongar sanchiw nadiman, as kan matorohan sanchis inawan a dya
madiman. As yaten a sibibyay pa do dawri, ki mabaliwan tanchi.
53 Ta iyaw inawan taya a mahta, mabaliwan anchi so dyi narana kahtan.
Mana iyaw madimanaya a inawan ta, ki magbaliw anchi a dyi dana
madiman.
54 As dawa, anchan mabaliwan danaw inawan taya a mahta so
dyi narana kadimanan kan kahtan, maparin dananchiw naitolasaw do
Masantwan a Tolas a kāna, “Naābak dana si Kadiman, kan komplito danaw
nakapadso na.”†

---

* **15:45 15:45** Gen. 2:7 † **15:54 15:54** Isa. 25:8

55 Dawa, maparin ta na batabatahen,
“Aryoriw kapangābak no Kadiman?
Aryoriw panonyit na?”‡
56 Iyaw gatos panghapan no kadiman so panonyit na, as iyaw dyi taw a
matongpal a linteg iyaw panghapan no gatos so bīleg na.§
57 Ki magyaman ako do Dyos, ta iyaw manoroh dyaten so kapagballigi ta
a maynamot di Āpo ta a Jeso-Kristo.
58 Dawa, chadaw kwa kakakteh, nāw nyo pakono a mahnyi kan dya
mabdibdis do kapanganohed nyo. Pirmi nyo a ibōkot tarabako nyowaya
a magsirbi di Āpo, ta chapatak nyo na a sayang abaw kapagsirbi nyo do
Dyos.

16

Iyaw Sidong Dyirad Kakakteh Do Kapanganohed (Roma 15:22-29; 2 Kor. 8:16–9:5)

1 Changori, maynamot do kwarta a or-or a iyaw pangsidongaw siras
tawotawo saw no Dyos do Jodya,* machita a parinen nyo akmas inbahey
kwaw dyirad iglisya saw do probinsya a Galasya.
2 Kāda manōma araw no lawas do kapaychichipeh nyo a magdaydayaw,
mapatarek danaw katakatayisa dyinyo so kapyahen na a kwarta, sigon do
myanaw a maitoroh na a yapod nachichwasan na. Tan komwan, ki magor-
or kamo pabanchi anchan mangay ako dyinyo.
3 Anchan myan ako na dyinyo daw, toboyen konchi do Jerosalem pinidi
nyo saw a matalek nyo a tawotawo tan iyangay da daw sāgot nyo saw, as
kan torohan ko sanchis tolas a mangyam-ammo dyira.
4 Ki an kaspangarigan, an myan problima a kachitan a basta mangay
ako, aran machirayay dana sanchi dyaken.

Siraw Plano Ni Pablo (2 Kor. 1:15-24)

5 Mangay akonchi daw a omsarongkar dyinyo anchan yapo ako do
Masedonya, ta plano ko payaw somibah daw.
6 Maparin ngata a omyan akonchi dyinyo so dēkey a chimpo. On, ranaen
konchiw ammyan tan masidongan nyo panchi yaken do somarono pa saya
a kwanan ko.
7 Ta an maparin, ki chakey kwabaya tod koynyo a sibasibahen a chiban.
Ta an ipalōbos ni Āpo, chakey kwaya a aran mahay ako so dēkey do yanan
nyo.
8 Ki plano kwayaw omyan do Epeso a mandan marapit arawaw no
Pentekostes.†
9 Ta aran aro saw komontra dyaken, ki alit na aro sayaw makey
a mangadngey so ikasaba kwaya, ta aro intoroh ni Āpo dyaken a
pamosposan a nangasaba.
10 Anchan makarapit si Timoteo dyinyo, chasoyot nyonchi a rawaten. Ta
iya, ki kapayngay ko a maytaytarabako di Āpo.
11 Ki chiban nyo an myan mangiroromen sya ah, basbāli a sidongan nyo
tan matalnaw kapangtokto na do katongtong nas kapagbyahi naya kan
tan malistonchiw kapaybidi na dyamen. On, parinen nyo komwan, ta ari
namen a ahahayen kan nyiran kakakteh ta saya.

---

‡ **15:55 15:55** Ose. 13:14 § **15:56 15:56** Roma 5:12; 7:7-13 * **16:1 16:1** Roma 15:25-28 † **16:8 16:8** Pentekostes, ki pistan Jodyo a pangsilibrar so kapagranyi. Eks. 34:22; Leb. 23:15-21; Deot. 16:9-11; Ara. 2:1

12 Sichangori, maynamot di kakteh ta a si Apolos, pirmi ko a kalokalohen
tan yangay naynyo kan siraw kadwan saw a kakakteh a sarongkaran. Ki
ari na pa a dya maisyirto an mangay sichangori. Ki aran komwan, ki
mangay anchi anchan myan oras na.

No Manawdyi A Kapangdaw Kan Pakatoneng

13 Makaridam kamo. Tēnekan nyo a maganay kapanganohed nyo.
Tomored kamo, kan makayit kamo.
14 Parinen nyo pakono tābo a siaadaw.
15 Sichangori kakakteh, chapapatak nyo naw si Estepanas kan pamilya
na saw a siraw dāmo a nanganohed di Kristo do Akaya, kan inbōkot daw
nagsirbi dyirad tawotawo saw no Dyos.
16 As dawa, paybibidi ko a ibahey dyinyo a mapaitoray kamo pakono
dyirad komwan saya kakakteh, as kan aran sino a machipaytarabako kan
somidosidong do tarabakwaya ni Āpo.
17 Chasoyot kwaw nakangay daya da Estepanas, Portonato, kan Akayko
a minsarongkar dyaken, ta siraw nangisaop dyinyo.
18 Pinasoyosoyot da yaken a akmas kapasoyosoyot daw anchi anchan
maybidi sa dyinyo. As dawa, siraw tawotawo a akma siras nya, ki machita
a anyiben sa.
19 Pakomostaan daw inyo no manganohed saw do kāda kakpekpehan
da do probinsya a Asya. Maingetaw kan nakrischanwanaw pakomosta da
dyinyo da Akila kan Prisila kan siraw manganohedaw a maychichipeh a
magdaydayaw do bahay da.
20 Pakomostaan da paya inyo a tabo no kakakteh saya dya. Maysinkoko-
mosta kamo do kinaktehan a kapaykekepkep.
21 Do mismo kwa kakamay itolas ko nyaya, “Pakomosta a yapo dyaken
a si Pablo.”
22 Mabay pakono aran sino a dya madaw si Āpo! Marana-ta! On, mangay
ka mo Āpo!
23 Myan pakono dyinyo parabor ni Āpo Jeso-Kristo.
24 Myan pakono dyinyo adaw kwaya, inyo a tabo a machichasa di Kristo
Jesos. Amen.

No Somarono A Tolas Ni Apostol Pablo Dyirad Tawotawo Do Korinto

No Pakatonngan So Paytābwan No Nya Tolas

Do nanmaw a tolas ni Pablo dyirad manganohedaw do Korinto, ki pinaydabdab na sa a maynamot do kapaydidiman daw (1 Kor. 1:11) kan maynamot do kaket daw an mabayabayat sa a magdayaw do Dyos (1 Kor. 11:20-34), as kan maynamot do marahet saw a kaparin dan kadwan dyira (1 Kor. 5:1-13). Ki maynamot ta dyi da inanohdan pamagbaga naw dyira do tolas naw, nangay si Pablo a mismo a minsarongkar dyira (2:1; 12:14; 13:1-2) tan sidongan na sa a maybidi do kosto a kapanganohed da. Ki do dawri, komplito abaw kapanganohed da dya, dawa, naynyinan dana si Pablo a naybidi do Epeso (2:1, 5).

Do dawri, binalīwan ni Pablo plano na a mirwa magsarongkar dyira do Korinto, ta chamo na an tod a makasoli dyira (1:12-23). Dawa, tinoboy nas Tito dyira tan si Tito danaw mangyangay so somaronwaw a nakatanyisan na a tolas na dyira, ki nabo dana dyaten sichangoriw nyaya a Tolas (2:3-4).

Sinpangan na, do nakakarwaw ni Pablo do Epeso, nangay a nangasaba do syodad a Troas, ta inplano na bayaten si Tito do dawri. Ki do dyi naw a nakasarakan si Tito do Troas, nabakel si Pablo a maynamot dya, dawa, yay na chinichwas do probinsya a Masedonya, as kan do dawri danaw nakadongswan nas Tito a kayayapo na pad Korinto (2:12-14).

Taywara a masoyot si Pablo do nakadamag naw sya di Tito a nagbabāwi dana sa do Korinto, as kan rakoh danaw kangsah da a makaboya kan mangisakit sya (7:5-7). Do kayanaw ni Pablo do Masedonyaya, intolas naw tolasaya a iyaw somaronwaya a Korinto.

Myan tatdo a naychakarwan no nya tolas. No dāmo (1:1–7:16), ki inlawlawag ni Pablo dyira maynamot do kasoyot na do nakadngey naw so maynamot do nakapagbabāwi dad Korinto. Inpanakem na dyiraw no pinanggep naw dyira, ta iyabaw inawan naw ikaskasaba na, an dyi lang a si Jeso-Kristo. Ki an maynamot di Pablo, ki tobotoboyen lang ni Kristo kan magsirbi dyira a maynamot lang di Kristo (4:5).

Do somaronwaw a naychakarwan no nyaya a tolas (8:1–9:15), ki innanawo ni Pablo maynamot do kapagor-or da do Korinto. Inpanakem ni Pablo dyira a machita itoroh no kāda asa dyira iyaw yapwaw do mismo na pangtoktwan a dya chaynyin aktokto na mana mapilpilit, ta chadaw no Dyos masoyot a manoroh (9:7).

No chatatdo a naychakarwan no nyaya a tolas (10:1–12:21), ki inkalintegan ni Pablo tarabako na a asa a apostol ni Jeso-Kristo. Myan kadwan a Jodyo a makabata sya a si Pablo, ki apostolis aba, ta nachirayay aba dyirad dosi saw a apostolis ni Jesos do kayan paw ni Jesos a nangnanawo dyira. No atbay ni Pablo do dyaya, ki si Āpo mismo a nanoroh so tarabako na, as kan maboya na do kaparin na kan nanawo na. Iya lang ipangas ni Pablo, iyaw kakapsot na, ta binata na a, “Do orasaw a kakapsot ko, ki nawriw kayan kayit ko, ta si Kristo sawen mapaypayit dyaken” (12:10).

No paytābwan no nya tolas, ki madongso nyo do 13:5 kan do 13:11 a kānan Pablo, “Kapyahen nyo a iktokto tan matonngan nyo an iyaw kapanganohed nyowaya, ki kosto mana engga.”

No tawen a nakaitolas ni Pablo so nyaya tolas, ki do A.D. 56 mana 56 a katawen nakatayoka no nakaiyanak ni Āpo Jesos.

No Naychakarwan No Nya Tolas
Pakatoneng 1:1-11
No Kapangtokto Ni Pablo Dyirad Taga Korinto 1:12–7:16
No Kapagor-or Dan Taga Korinto 8:1–9:15
No Kaikalintegan Ni Pablo So Kaapostol Na 10:1–12:21
No Pakatonngan So Paytābwan No Nya Tolas 13:1-14

No Somarono A Tolas Ni Apostol Pablo Dyirad Tawotawo Do Korinto

Pakatoneng

1 Nyaya a tolas, ki yapo dyaken a si Pablo a apostol ni Kristo Jesos
a maynamot do keddeng ni Āpo Dyos, kan yapo pad kakteh taya do
kapanganohed a si Timoteo. Ipaw-it namen nyaya tolas dyinyo a
manganohed do Dyos do syodad a Korinto kontodo do tabo a tawotawo
no Dyos do intīro a probinsya a Akaya.*
2 Myan pakono dyinyo parabor kan kaydamnayan no kapangtokto nyo
a yapod Āpo Dyos a Āmang ta kan yapod Āpo Jeso-Kristo.

No Kapagyaman Ni Pablo Do Dyos

3 Dayāwen ta si Āpo Dyos a iyaw Āmangaya ni Āpo ta a si Jeso-Kristo.
Iya paw māsisyen a Āmang ta, as kan iyaw Dyosaya a pakayapwan tabo
a sidong kan kapangahwahok.
4 On, ahwahoken na yaten do tabo a pakalidyatan ta. Tan komwan, ki
maparin ta sa ahwahoken tabo a myan so aran āngo a pakalidyatan do
kapangahwahokaya a rinawat ta do Dyos.
5 Ta akmas kāro no kapachipangdidiw taya do nakalidyatanaw ni Kristo,
ayket, komwan paw kasawasaway dyaten no maboslonaya a sidong no
Dyos a maynamot do kapachichasa ta na di Kristo.
6 Ta siraw lidyat saya a naparin dyamen do nakangay namenaw dyinyo,
ki naparin sa dyamen tan myan dyinyo kahwahokan nyo kan iyaw
kaisalakānan nyo. Asa pa, maynamot ta mahwahok no Dyos dyamen,
nyaw paynamotan na a maparin kami na a mangahwahok dyinyo do
pakalidyatan nyo tan maparin a anōsan nyo saw lidyataya a akma dyamen.
7 Dawa, madyiwadyiway abaw kapangnamnama namen a maynamot
dyinyo, ta masigorādo namen a an mairaman kamo do kalidyatan namen
saya, ki aran inyo, syirto a mairaman kamo do rakohaya a kapangahwahok
no Dyos dyamen.
8 Kakakteh, chakey namen a mapatakan nyo siraw pinasar namen saw
do probinsya a Asya a oltimos karahmet kan karakoh nakalalan namen.
As do dawri, ki taywara a took namen a bata namen dana an dyi namen
dana malasat.
9 No kapangdidiw namen do dawri, ki akma kami naw nakedngan a
madiman. Ki naparin nyaya tan nananawo namen a basta italek namen
di Āpo Dyos byay namen kan bokbokod namen pabaw inawan namen. Ta

* **1:1 1:1** "Akaya" mana "Gresya" a tana dan Griego a tawo. Siraw rarakoh saw a syodad do dawri a probinsya, ki Korinto kan Atenas.

si Āpo Dyos, ki myan panakabalin na do tabo a aran iyaw kapamagongar so nadiman.
10 Ki oyod, ta insalākan na yamen do dawri do makamwamomwaw a
kadimanan, as kan maparin na panchi a isalākan yamen do īto panchi
a lidyat. On, rakoh kapagnamnama namen dya a isalākan narananchi
yamen a mirwa.
11 Ki machita a sidongan nyo pa yamen ah a maynamot do kapangi-
dasadasal nyo dyamen! Ta an parinen nyo komwan, atbayen sa ni Āpo
aro a kapaydasal nyo, as kan bindisyonan nanchi yamen no Dyos, as kan
aro sanchiw magyaman do parabor saw a maitoroh dyamen.

No Naynamotan Dya Nakatongtongan Ni Pablo A Nangay Do Korinto

12 Ta no chasoyot namen a ipodno dyinyo, ki aba polos chapatak namen a
pinarin namen a nakapaybayataw namen do aran sino a kapayngay namen
a tawo, naten dana dyinyo a kakakteh. On, naparin nyaya a maynamot
ta si Āpo Dyos a mismo somnidong dyamen tan do tabo kaparin namen
kan inchirin namen, ki yapod kosto kan madalos a kapangtokto. Dawa,
chapatak namen a yapo aba do sirib no tawo nyaya, an dya yapo do
parabor no Dyos.
13-14 Do tabo naitolas namenaya dyinyo a kakakteh, ki abaw intayo
namen, an dya intolas namen lang maydamnay a basāen kan maawātan.
Sichangori, chapatak namen a ari pa abo komplito a kapakaawat nyo
a maynamot do chirin kan kaparin namen. Ki aran komwan, maparin
pakono dyinyo kapaypaypaganay nyo do kapakaawat nyo tan ipadāyaw
nyonchi yamen anchan marapit araw no kapaybidi ni Āpo Jesos a akmas
kapangipadayaw namenaya dyinyo.
15 Maynamot ta masigorādo ko a nāw no adaw nyowaya dyamen,
naktokto ko maypirwa mangay a mangsarongkar dyinyo daw tan dobliw
kasoyotan nyo.
16 Ta no plano ko, ki manma ko a somibah dyinyo a magsarongkar do
kakwan kwaya do Masedonya. As anchan maybidi ako a yapo dana do
Masedonya, ki mirwa akonchi a somibah dyinyo daw, ta plano ko payaw
mapasidong dyinyo do kapaybidi kwaw anchi do Jodya.
17 Ki maynamot ta natongpal abaw plano ko, chakey nawri a batahen
a magmangamanga ako? An mamarin ako so plano ko, ki parinen kori
do nainlobongan a kapagplano? Paggedanen kori a ibahey, “On” kan
“Engga”? Samna! Maparin kori?
18 Komwan abaw klasi no katawo ko, ta do salapen no oyod a Dyos a dya
mabayataw, an “On” kon ko, “On” dana, as kan aba polos dwadwa ko.
19 Masigorādo ko nyaya, ta magdwadwa aba si Jeso-Kristo a Anak no Dyos
a inkaskasaba namen dyinyo, a yamen kāda Silas a mayngaran so Silbano,
kan Timoteo. On, an maynamot di Kristo, ki aba polos kadyiwadyiway na,
basbāli a tongpalen naw tabo a inchirin na.
20 Ta no kaoyodan na, ki si Kristo danaw katongpalan no tabo a kari no
Dyos. Dawa, maynamot dya, maparin ta naw machiamen† do tabo inkari
no Dyos. As maynamot do dawri, maidayaw danaw Dyos.
21 Si Āpo Dyos iyaw napahnyi so saray ta di Kristo. Masaw a si Āpo Dyos
paw mismo a namidi dyaten a magsirbi dya.

† **1:20 1:20** “Amen” mana “maparin pakono a komwan,” mana “abaw pagdwadwaan.”

22 Iya paw nanoroh so Ispirito Santo a akmay sinyal a pakaboyan a dyira
na yaten. Ta iyaw Ispirito Santo, ki nāw na myan dyaten a pangpaneknek
so katongpal ni Āpo Dyos so tabo inkari naw.
23 Si Āpo Dyos danaw sistigo ko, ta chapatak naw myan do aktokto ko.
Changori, ipodno ko iyaw dyi kwaw a tinongtongan so nakangay kwa
nagsarongkar dyinyo daw do Korinto, ki tan myan oras nyo a magbabāwi
do marahet saya a kaparin nyo, as kan tan dyi dana masisitaw kadosa ko
dyinyo.
24 Dyi nyo pakono a ipato a itorayan namen kapanganohed nyo, ta
chapatak ko na a matwa kamo na do kapanganohed, basbāli a chakey
namen inyo a sidongan tan oyod a masoyot kamo.

2

1 Nyaw naynamotan kwaya a nagdisisyon a dyakwa mangay dyinyo daw
tan dyakwa mirwa makachirin so pagmamaywan nyo.
2 Ta an pagmamayohen koynyo, sino paro panchiw mapasoyosoyot
dyaken do inyowayaw yanan kasoyotan ko?
3 Dawa, nyaw paynamotan na a naytolas ako dyinyo do nakarahan, as
kan nawri paw dyi kwaya nangayan dyinyo daw, ta āngo nchan inyo
a hahawen ko a mapasoyosoyot dyaken, as inyonchiw makaitoroh so
pagmamaywan ko? Ta sigorādo ako a an āngo kasoyotan ko, ayket,
komwan dyinyo a tabo.
4 Ta do kayan kwaw a naytolas so tolas ko dyinyo, ki oltimo a kariribok
ko kan natookan ako a maynamot dyinyo, ta oyod a aro hō ko a naytetedted
a maynamot dyinyo. Ki aran komwan, ki aba polos panggep ko a
mapagmamayo dyinyo, basbāli a chakey ko a mapatakan nyo a oyod a
rakoh kadaw ko dyinyo.

No Kapamakawan So Nakagatos

5 Sichangori, myan dyinyo daw napagmamayo dyaten. On, yaken aba
lang napagmamayo na, an dyi pa kadwan dyinyo. Ibahey kwaba a
napagmamayo na inyo a tabo, ta chakey kwaba tod a payparahmeten gatos
na.
6 Iyaw namarinaw so komwan, ki manawob danaw nakadosaan naw a
yapod kārwan dyinyo.
7 No machita a parinen nyo sichangori, ki pakawanen nyo kan ahwaho-
ken nyo, ta āngo nchan mahmes do taywaraw a kapagmamayo na.
8 As dawa, pachichāsi ko dyinyo a mirwa ipadidiw nyo kadaw nyo sya.
9 Nawriw naynamotan kwaya a naytolas dyinyo do nakarahan, ta chakey
koynyo a sooten an ara kamo a nakasagāna a magtongpal so pamagbaga
ko saya dyinyo.
10 Ki sichangori, napatakan ko a nagtongpal kamo do inbahey kwaw
dyinyo. Dawa, aran sino a pakawanen nyo, ki pakawanen ko. No kaoyodan
na, an myan machita ko a pakawanen, ki pinakawan ko na do salapen ni
Kristo tan mabindisyonan kamo a tabo.
11 On, an parinen taw komwan, ki abaw oras ni Satanas a omsikap
dyaten, ta napatakan ta na saw panggep naw dyaten.

Iyaw Nakabaklanaw Ni Pablo Do Kayan Naw Do Troas

12 Do nakawara kwaw do syodad a Troas a nangay a nangikasaba so
Maganay a Dāmag a maynamot di Kristo, natonngan ko a iniwangan ni
Āpo rarahan a kapangasaba daw.

13 Ki aran komwan, taywara nabakel ako do dawri, ta nasarakan kwaba
si kakteh ta a si Tito. Dawa, nagpakada ko dyirad kakakteh ta saw daw, as
nakangay ko do Masedonya.

Iyaw Kapangābak Ta A Myan Di Kristo

14 Magyaman ako do Dyos, ta pinachirayay na yamen Kristo do naka-
pagballigi naw.* As maynamot dyamen, nagwaras danaw kapakatoneng
so maynamot di Kristo do aran dino a angayan namen, as kan kayarigan
naw kapagwarasaw no āngot no asa bangbanglo.
15 Ta maynamot do nyaya a kapangikasaba namen, ki maiyarig kami na
do asaw a bangbanglo a dāton ni Kristo di Āpo Dyos, kan makarapit dyirad
tabo tawotawo: siraw madama a maisalakan kan siraw madama a mangay
do kararayawan da.
16 On, siraw madamaya a mangay do pakararayawan da, ki mayparin a
āngot no kadiman dyira. Ki siraw manganohed a madama a maisalakan,
ki mabanglo kangotan da sya, ta mapalongo sa do rarahan a mangay do
abos pandan a byay. Maynamot ta komwan, sino paro makarawa so nya
tarabako?
17 Ki makarawa kami a maynamot ta tinoboy yamen ni Āpo Dyos. As tabo
ichirin namen, ki kosto kan oyod do salapen na maynamot do kapachichasa
namenaw di Kristo. Akma kami aba siras kārwan a paychichwasan daw
kapangasaba so chirin no Dyos tan bomaknang sa.

3

Siraw Karbengan Dan Tobotoboyen Saw Ni Kristo

1 Iyaw kapaychirin namenayas nyaya, ara nyo na paronchi a dya batahen
a idaydāyaw namen mismo a inawan namen. Machita namenoriw tolas
a pangyam-ammo so inaynawan namen dyinyo a akmas kaparin dan
kadwan saya? Mana machita namenoriw tolas nyo tan myan ipaboya
namen dyirad tawotawo saw do ayaman namen a maynamot dyamen?
2 Inyo a mismo pinakatolas namen a naitolas do aktokto* namen. On,
masonong a maboya no aran sino iyaw kayit no kapanganohed a myan
dyinyo, ta maparin da basāen do kabibyay nyo tabo no tinarabakwan
namen dyinyo.
3 Ta malawag a maboya do byay nyo a si Kristo mismo a nangitolas sya
a maynamot do kaosar na dyamen. As naitolas aba do tinta, an dya iyaw
Ispirito no sibibyay a Dyos,† kan naitolas aba do matāpi a bato,‡ an dya do
aktokto kan poso da no tawotawo.
4 Matored kami a maychirin so nyaya a maynamot ta masaray kami do
Dyos a sidongan na yamen a maynamot do kapachichasa namen di Kristo.
5 Aba polos paynamotan namen a makabata a maparin namen nyaya
tarabako, ta yapo a tabo do Dyos kabaelan namen.
6 Ta si Āpo Dyos nanoroh so kabaelan namen a magsirbi do bayowaya a
tolag. Iyaw bayowaya a tolag, ki naibasar do tarabako no Ispirito no Dyos
a manoroh so byay a abos pandan. Bahes naba do naitolasaw a Linteg ni
Moyses, ta intongdo naw pakadimanan a abos pandan.§

---

* **2:14 2:14** No pinarin dan soldado no Roma do kaychowa, ki an inābak daw kabosor da, hapen no heneral daw soldado naw, as kan pagmarchaen na saw kabosoraw a inābak da do salapen aro a tawo tan ipaboya daw nakapagballigi da. No batahen Pablo dya, ki akmay pinachirayay ni Kristo yaten a manganohed do nakapagballigi naw. * **3:2 3:2** Mana "poso." Jer. 31:33; 1 Kor. 9:1-2; 1 Tes 2:17-20 † **3:3 3:3** 1 Kor. 2:4; Gal. 3:2-5; 1 Tes. 1:5-6 ‡ **3:3 3:3** Eks. 31:18; Deot. 9:10 § **3:6 3:6** Roma 7:6; 8:2; Gal. 4:21-31

No Kaganay No Bayo A Tolag (Heb. 8:1-13)

7 Iktokto taw chimpon Moyses do nakaitorohaw ni Āpo Dyos so linteg a
naikitikit do matāpi saw a bato. Do dawri a nakarawat ni Moyses so bato
saya a nakaitolasan linteg, ki masngen dana do kasisilenganaw a glorya
no Dyos. As do nakapaybidyaw ni Moyses do yanan daw no Israelita, ki
aran mawpawpas danaw kasileng naw, ki alit na dyi da naipreng mata
daw dya do oltimwaw a karanyag no ropa na.* An komwan panakabalin
ni Āpo Dyos do nakaitorohaw no lintegaw a nagbānag do abos pandan a
kadiman,
8 syimpri mangamangay pa ipaboya naw kadyos na kan panakabalin na
do kaitoroh naw so Ispirito na do bayowaya a tolag a ikasaba namen!
9 Ta an iyaw nawri a linteg a nangipakatoneng so kadimanan, as
naipaboya daw panakabalin no Dyos, rakorakoh abawri a adayo a
maipaboyaw panakabalin no Dyos do bayowaya a tolag a manoroh so
pakapalintegan tawo do salapen na?
10 No kaoyodan na, nawpas danaw panakabalin no linteg a aran mabīleg
do nakarahan a maynamot ta iyaw bayowaya tolag, ki adayo a mabilbīleg
pa.
11 Ta an maidayaw lintegaya a nawpas dana, pango narananchi do
dāyaw no bayowaya a tolag di Kristo a nāw na abos pandan.
12 As dawa, maynamot ta komwan kahahaw namen so dyi aya anchi a
mawpas a panakabalin no bayowaya a tolag di Kristo, matortored kami na
a manginanawo sya.
13 On, aba polos itayo namen, ta akma kami aba di Moyses a nanalob so
ropa na† tan dyi da maboya no Israelita saw kawpas naw.
14 Ki oyod a matwaw aktokto da do dawri,‡ as kan naawātan daba
polos chakey na batahen naparinaw di Moyses. Manda sichangori, ki
akmay myan paw talob no aktokto dan Jodyo saw a kapotōtan Israel do
kapagbāsa daw so myanaw do adan a tolag, ta polos a dyi da maawātan
chakey na batahen. Ta no lang makapakaro so nawri a talob, ki iya lang
kapanganohed di Kristo.
15 On, ta aran sichangori, an basāen dan Jodyo saw intolasaw ni Moyses,
ki akmaw myan mintalob so aktokto da, ta alit na dyi da maawātan.
16 Ki an myan tawo a magbabāwi kan maypasngen di Āpo, maawātan
nanchi maynamot ta iyaw mintalobaw so kapangtokto na, ki natakasan
dana.
17 Iyaw chirin kwaya a “Āpo,” ki iyaw Ispirito Santo,§ as kan aran sino a
tawo a yanan nya Ispirito no Dyos, ki myan dyaw kawayawaya na yapod
kapangokom no linteg kan gatos.
18 As dawa, yaten a tabo a manganohed, ki akma tabas Moyses a
nataloban so ropa, basbāli a nayparin ta na a akmay ispiho a nāw ta
mangisilap so tan-ok kan kabīleg ni Āpo ta. On, maypaypangay paw
kapagilap ta sya a mandanchan mabalbaliwan ta a machalit dya. Nyaya,
ki tarabako ni Āpo ta a iyaw Ispirito a mismo.

4

No Kakapsot No Tawo Kan No Panakabalin No Dyos

---

* **3:7 3:7** Eks. 34:29-35 † **3:13 3:13** Eks. 34:29-35 ‡ **3:14 3:14** Deot. 29:4; Isa. 6:9-10; Esek. 12:2
§ **3:17 3:17** 1 Kor. 6:17

1 Dawa, maopay kami aba, ta chapatak namen a maynamot do kāsi no
Dyos, ki intoroh na dyamen nyaya maganay a kapagsirbi.
2 Pinawadin namen dana saw tabo a matayo kan makasnesnek a dadakay
dan tawotawo. On, inipsok namen aran āngo a klasi no kapangallilaw, kan
polos a dyi namen a paydyidohen chirinaya no Dyos, basbāli a inanawo
namen iyaw kaoyodan na. On, maybibyay kami do salapen no Dyos a
abo maitayo namen tan mapatakan no aran sino iyaw kakosto no dadakay
namen.
3 Ki aran komwan, myan pa saw dya makaāwat so chakey a batahen
no Maganayaya a Dāmag a ikasaba namen, ta myan akmay mintalob so
aktokto da. Ki sigorādo ko a komwan lang dyirad tawotawo sa a madama
a mangay do abos pandan a pakararayawan da.
4 Āngo ta dyi sa manganohed? On, maynamot ta inolib ni Satanas a dyos
da do lobongaya iyaw kapakaāwat daw tan dya masedangan aktokto da a
maynamot do Maganayaya a Dāmag. On, iyaw Maganayaya a Dāmag,
ki iyaw mangipalpalawag so maynamot do kadyosaw ni Kristo a iyaw
kaparpariho no Dyos.
5 Ta iyabaw inawan namenayaw ikaskasaba namen, an dyi lang a si Jeso-
Kristo a iya danaw Āpo. Ki an yamen, ki tobotoboyen yamen ni Kristo, kan
magsirbi kami dyinyo a maynamot dya.
6 Ta si Āpo Dyos nakabatas nyaya a kāna, “Myan pakono sedang, tan
maranyagan kasarisaryan!”* As si Āpo Dyos paw mangsedang so aktokto
namen tan maawātan namen makaskasdaawaw a panakabalin na kan
iyaw kabon pagkorāngan no kadyos na a maboya di Kristo.
7 Ki an yamen, ki akma kamiw sinsinan a angang a inpapno ni Āpo Dyos
so mimyan a kapapatgan, ta intalek no Dyos dyamen kasisitaan a tarabako
a iyaw kapangikasaba so Maganayaya a Dāmag. On, pinarin ni Āpo Dyos
nyaya tan ipaboya na a iyaw makaskasdaaw a panakabalin, ki yapo dya,
as kan yapo aba dyamen a sinsinan lang.
8 Nasanyib kami a pinarahmetan do lidyat, ki polos a dyi kami a napita.
Pasaray a maychaychawaw kami, ki alit na a dyi kami a maopay.
9 Aran naidadanes kami na, ki kinarwan naba yamen a polos ni Āpo
Dyos. Aran namahmah kami, ki chinadiman namen aba.
10 Pirmi kami a machisalap do kadiman a akmas naparinaw di Jesos do
kayan na paw do lobongaya, tan iyaw byay na a intoroh na, ki maipaboya
dana do mismo a inawan namen.
11 On, do kayan namen pa a maybibyay do hapotayan tana, nāw kami
a machisalap do kadiman a maynamot do kapachichasa namen di Kristo.
Naparin dyamen komwan tan maipaboya do mahtaya a inawan namen a
sibibyay pa si Kristo.
12 Dawa, aran lakalakatan na yamen kadiman, no pagtongpalan na, ki
myan dana dyinyo byay nyo a abos pandan.
13 Myan naitolas do Masantwan a Tolas a kāna, “Manganohed ako do
Dyos, as dawa, maychirin ako a maynamot do kapanganohed ko dya.”†
Komwan pa dyamen, ta aran malidyatan kami, ki alit na ibahey namen
iyaw inanohdan namenaya.
14 Ta chapatak namen a si Āpo Dyos a napagongar si Āpo Jesos, ki
sigorādo a pagongaren na panchi yamen a maynamot do kapachichasa
namenaya di Jesos. As aran inyo, ta hapen nanchi yaten a tabo a
manganohed dya tan iyangay nanchi yaten do salapen na.‡

* **4:6 4:6** Gen. 1:3 † **4:13 4:13** Sal. 116:10 ‡ **4:14 4:14** Roma 8:11; 1 Kor. 6:14; 15:20-23; 1 Tes. 4:13-18

15 On, ibtoran namen tabo lidyat saya a mangay dyamen sichangori a
maynamot ta no chakey namen, ki iyaw kaganayan nyo. Tan komwan, ki
maiwaras paraboraya no Dyos dyirad aro saw a tawotawo. On, maynamot
ta komwan, maypayparo dananchiw tawo a magyamyaman do Dyos, as
kan maidayaw dananchi si Āpo Dyos a maynamot do makaskasdaawaya a
parabor na dyira.

No Byay No Manganohed

16 Maynamot do dyaya, maopay kami aba polos. Aran maypaypakapsot
inawan namenaya, ki ara, ta kararaw a maypaypayit naispiritwanaya
kabibyay namen.
17 Ta iyaw kalidyatan saya a pasaren ta sichangori, ki machipanda sa, as
kan maparin ta a batahen a dēkey lang nya an iktokto taw byay taw anchi
di Kristo. Ta iyaw pagtongpalan lidyat ta saya, ki iyaw abos kaiparihwan
a byay ta do hanyit a abwa polos so pachipandan.
18 Ta no dya pachisyayan aktokto ta, ki syimpri, sirabaw maboya ta saya
sichangori do lobongaya, an dya siraw dyi saya maboya a myan do hanyit.
Ta siraw maboya saya sichangori, ki maynam saba. Amnan siraw dyaya
maboya a myan do hanyit, ki nāw da abos pandan.

5

No Bayo A Inawan A Hahawen No Manganohed Di Kristo
(Roma 8:11; 1 Kor. 15:35-38; Pilp. 1:20-26; 3:20-21)

1 On, maopay taba, ta no chapatak ta siraw inawan ta saya sichangori,
ki kayarig daw bengbeng a masonong a marakrak, ta madiman kan mahta
anchi. Ki aran komwan, tadyan nanchi ni Āpo Dyos so bayowaw a inawan
ta a mayarig do bahayaw a dya polos a mararayaw, ta maparin aba yapod
sirib no tawo nawri, an dya si Āpo Dyos a mismo omparin sya.
2 Ta sichangori, oyod a malidyatan ta do kayan taya a magas-asog do
inawan taya a mahta. Dawa, pirmi ta ahahayen katadi no inawan ta
sichangori do inawan taya do hanyit
3 tan do dawrinchi, ki tod pabanchi a pahad, an dyi dana myan inawan
ta a pinakalaylay ta a abos pandan.
4 On, do kayan ta paya do tanaya a myan so mahta a inawan, ki oyod
a magas-asog ta do kalidyat ta. Ki ibahey ko komwan a maynamot aba
do kakey ta mangipoha so sigodaya a inawan ta, an dya maynamot ta
rakoh kakey ta a mangilaylay so bayo a naispiritwan a inawan tan iyaw
inawan taya madiman, ki golpi a matadyan anchi so bayo a abo polos so
pachipandan.
5 As maynamot do dyaya a kapagbalbaliw, ki si Āpo Dyos a mismo
nangisagāna dyaten a mangrawat sya do nakaitoroh naw so Ispirito na
dyaten. On, intoroh ni Āpo Dyos iyaw Ispirito na dyaten a pakatonngan ta
sya a syirto a tongpalen ni Āpo tabo inkari na.
6 Dawa, iyaw nyayaw paynamotan na a polos a dyi kami a maopay. On,
chapatak namen a do kayan namen paya do hapotayan tana, ki ari kami
pad nachirapa di Āpo,
7 ta no kabyay namen do tanaya, ki naibasar aba do maboya namen saya
do lobongaya sichangori, an dya do saray kan kapanganohed.
8 Ki alit na oltimo a kasaray namen. Syimpri, chakakey namen a karwan
inawan namen do dyaya tana tan makasabat kami na dwa yanan Āpo
Dyos.

9 Ki aran myan kami do yanan na mana myan pa do lobongaya, no
kananahwen namen, ki iyaw pakahwahokan naw dyamen.
10 Ta machita tanchiw katakatayisa a machisalap do salapen ni Kristo
tan iyaw mangokom dyaten, as kan iyanchiw manoroh dyaten sigon do
pinarin ta a maganay mana marahet do kayan ta pa do hapotayan tana.

No Kapachikapya Do Dyos A Maynamot Di Kristo

11 Maynamot ta chapatak namen a mapaychakābot kapangokom ni Āpo,
nyaw paynamotan namenaya a mangigodes so kapangasaba namenaya so
tawotawo tan manganohed sa dya. On, chapatak ni Āpo tabo a maynamot
dyamen a aba polos marahet a panggep namen do kapangasaba namen,
as kan hahawen ko a komwan paw kapakapatak nyo dyamen.
12 Ki aran komwan, abaw panggep namen a mirwa a mangidaydayaw
dana so mismo a inawan namen dyinyo, basbāli a panggep namen
manoroh so paynamotan nyo a mangitangsit dyamen tan myan atbay
nyo dyirad tawotawo saw a mangipangas so saad da kan iyabaw oyod
a katatawo da.
13 Ki an kaspangarigan, myan saw makabata a naychabobo danaw arang
namen, ki bāli, ta si Āpo Dyos lang pagsirbyan namen. Ki an batahen
nyo a kosto pangtoktwan namen, ki maganay paw nawri, ta para dyinyo
tarabako namen.
14 Ta do tabo a parinen namen, no adawaw ni Kristo iyaw nangidoron
dyamen a maynamot ta nasyirto namen dana a nadiman si Kristo a
maynamot do tabo a tawotawo. As dawa, tabon tawotawo, ki naibidang
dana sa a nadiman do nakadimanaw ni Kristo.*
15 On, nadiman si Jesos a maynamot do tabo a tawotawo tan yaten a
madaw dya, ki maybibyay ta paba a maynamot do bokbokod ta pagayatan,
an dya maybibyay ta do chakeyaw ni Kristo a nadiman kan nagongar a
maynamot dyaten.
16 As dawa, sichangori, no osaren namen a pangrokod so tawotawo, ki
maibasar paba do nainlobongan a pangrokod. Rawaten ko a komwan
kapangbigbig namen si Kristo do nakarahan, ki sichangori, natadyan
danaw kapangtokto namen.
17 Ta aran sino a machasa di Kristo, ki asa dana bayo a naparswa. Iyaw
adanaw a naybibyayan na, ki homnabas dana, as kan natadyan dana so
bayo.
18 On, pinarin no Dyos tabo nyaya, ta maynamot do nakadimanaw ni
Kristo, ki pinaysonong no Dyos nangbalataw so nagbaetan ta kan iya tan
machasa ta na dya. Asa pa, intoroh na pa dyamen tarabako namen a
mapaypasngen so tawo tan aran sira, ki machikapya dana sa dya.
19 No chakey a batahen no minsahi namenaya, ki pinaypasngen ni Āpo
Dyos tabo tawotawo dya a maynamot do nakadimanaw ni Kristo do kros.
On, maynamot dya, ibidang paba no Dyos gatogatos dan tawotawo. Nya
danaw minsahi a intalek no Dyos dyamen tan yamen danaw makatoneng
a mangipadamag dyirad tawotawo tan machikapya sa dya.
20 As dawa, cha kami dya a pinakadangoy ni Kristo, as kan do tabo
a inchirin namen, ki akma danaw Dyos a mismo maychiychirin dyinyo.
Dawa, maynamot ta yamen danaw pinakainawan Kristo, pachichāsi
namen a machikapya kamo na pakono do Dyos.

---

* **5:14 5:14** Ki aran komwan, nawri abaw chakey na batahen a naisalakan danaw tabo tawotawo, ta basta manganohed pa sa a manma tan mairaman sa. Ara. 2:37-41; 16:30-31

21 Ta aran aba polos gatos ni Kristo, ki naibidang a myan so gatos do
salapen ni Āpo Dyos a maynamot dyaten a tawotawo. Tan komwan,
maynamot do kapachasa ta na di Kristo, maibidang ta na a malinteg do
salapen Āpo Dyos.

6

1 As dawa, maynamot ta machipaytarabako kami di Āpo Dyos, ki
pachikakaāsi namen dyinyo a dyi nyo a ipalōbos a mayparin a abos
sinpaspangan iyaw rinawat nyowaw a parabor no Dyos.
2 Ta binata no Dyos do Masantwan a Tolas a kāna,
“Inadngey ko dasal nyo do chimpwaw a naikeddeng ko tan paraboran koynyo, as kan sinidongan koynyo do kostwaw a araw tan maisalakan koynyo.”*
Dawa, kadngeyen nyo a maganay ah, ta changori danaw naikeddengaw a
araw no kasidong no Dyos, kan changori danaw arawaw no kaisalakānan
nyo.

No Lidyat Do Byay Da Pablo

3 Ipasnek namen a dyi kami a mamarin so pakachichadan dan aran
sino a tawotawo tan abwa polos pakapilawan no maynamot do kapagsirbi
namenaya di Āpo Dyos,
4 basbāli a ipaboya namen do tabo a kaparin namen a yamen tobotoboyen no Dyos. Siaānos kami a mangibtor so tabo a pakariribokan namen
kan pakalidyatan, masaw pakaidadanesan namen.
5 On, inanōsan namen nababaotan, nabahod, kan nariribok. Nahopahopag kami pa, kan napadasan namen paw dya nakaycheh kan dya
komninan.†
6 Naipaboya pa a yamen, ki tobotoboyen ni Āpo Dyos a maynamot do
madalos saw a kaparin namen, kan kapapatak namen so oyod, kaānos,
kan kayan kāsi namen. On, naipaboya pa a yamen, ki tobotoboyen no
Dyos a maynamot do panakabalin no Ispirito Santo a myan dyamen, iyaw
oyod a adaw namen dyirad tawotawo,
7 iyaw kaoyodaya no chirin namen, as kan iyaw bīleg no Dyos a inpaboya
na a maynamot dyamen. As myan pa dyamen iyaw kinalinteg a intoroh ni
Āpo Dyos dyamen a mayarig a armas namen a pachilaban kan pagsarapa
namen do gobat.
8 Do kapagsirsirbi namenaya di Āpo, pasaray inanyib da yamen
tawotawo, ki an kadwan, abaw anyib da dyamen. On, oyawen da yamen
kadwan, as kan myan saw kadwan a mangidayaw dyamen. Batahen dan
kadwan a bayataw kami, ki aran komwan batahen da, ichirin namen lang
iyaw oyod.
9 Batahen dan kadwan a dyi da yamen a chapapatak, ki alit na
magdindinamag kami. Do pangarkolwan no kadwan, ki akma kami naw
nadiman, ki ari kami pa a sibibyay. Masaw a aran nadosa kami, ki
naiparawat kami aba a madiman.
10 On, aran pagmamayohen da yamen kadwan, ki nāw namen a
masoyot. Akma kamiw mapobri, ki aro a tawotawo pinabaknang namen
do naispiritwan a bindisyon. Akma kamiw abos warawara do lobongaya,
ki aran āngo a dyiran Āpo Dyos, ki para dyamen.

---

* **6:2 6:2** Isa. 49:8 † **6:5 6:5** Ara. 16:23; 19:23; 1 Kor. 4:11; 2 Kor. 11:23-33

11 Ayket na! Inyo a mapateg a sit namen do Korinto, aba polos intayo
namen dyinyo do nakapaytolas namenaya. Taywara a dya matokod adaw
namen dyinyo.
12 On, inanban namen abaw kapangtokto namen dyinyo, basbāli a inyo
nangneb so kapangtokto nyo dyamen.
13 Dawa, sichangori, inyo a ibidang ko a anak ko, bayaten nyo pakono
adaw namenaya a inpaboya namen dyinyo ah!

No Ballāag A Maynamot Do Kapachikasmang Dyirad Dya Manganohed

14 Sichangori, kakakteh, machasa mana machikasmang kamo aba dyirad
dyi pa saw a manganohed. Ta maparinori a mayrayay matalineng kan
dyido? Mana maypāngo kapaysagel no sedang kan sari?
15 Ta mango paro a magtonos si Kristo kan Sairo?‡ Polos! Masaw
magtonos abaw kapangtokto da no manganohed kan dya manganohed.
16 Maypāngo a maysagel kapagdayaw do Dyos kan kapagdayaw do
didyosen? Polos! Dawa, aran yaten, ta mismo ta na timplo a pagyanan
no sibibyay a Dyos a akmas inpaitolas no Dyos do Masantwan a Tolas a
kāna,
"Omyan akonchi dyira, as nāw ko nanchi a machikāmang dyira. Yaken
anchiw Dyos da, as siranchiw tawotawo ko."§
17 As myan paw matarek a inpaitolas ni Āpo a kāna,
"Karwan nyo sa, kan machisyay kamo dyira. Saliden nyo sabaw
nachilabay danaya do marahet tan rawaten konchinyo.*
18 Yaken anchiw Āmang nyo, as inyonchiw anak ko." On, nyayaw binata
ni Āpo a Manakabalin do tābo.†

7

1 Inyo a chadaw kwa sit, tabo saw nyaya, ki naikari sa tabo dyaten
a yapod Āpo Dyos. As dawa, namonamohen taw aktokto ta, kan
tadyichokodan taw aran āngo a manglapos so inawan mana ispirito ta.
Mayparin ta pakono a maybibyay a abos pagkorāngan kan masantwan do
salapen ni Āpo Dyos a maynamot do kaanyib ta sya.

No Karakoh No Soyot Ni Pablo

2 Tori ko na pirwahen machikakaāsi dyinyo a torohan nyo yamen
so logar namen do poso kan aktokto nyo, ta abayaw chapatak ko a
nakagatosan namen, as kan abayaw chapatak ko a pinaychawaw namen a
maynamot do nanawo namen. Masaw a abaw aran sino a ginondawayan
namen.
3 Chirinen kwabaw nyaya tan chakey koynyo a okomen, ta akmas
naybibidyaw a inbahey ko dyinyo a oltimo kamo so kapateg dyamen.
Dawa, nyaw paynamotanaya a aran kadimanan mana kabyayan namen,
ki aba polos naksay do adaw namen dyinyo.
4 Oltimo a masaray ako dyinyo, kan rakoh iyaw kapagpangas namen a
maynamot dyinyo. On, taywara nahwahok ako na a maynamot dyinyo,
ta aran marahmet pakariribokan namen, ki alit na somawasaway danaw
kasoyot ko a maynamot do dāmagaya a nadngey ko a maynamot dyinyo.
5 Ta yapo do nakawara namenaya do probinsyaya a Masedonya, ki
abaw inahah namen. Aro danaw nakalidyatan namen do aran dino a

---

‡ **6:15 6:15** Do chirin Griego, ki "Belial," as kan no chakey na batahen, ki "antikristo" mana "Satanas." § **6:16 6:16** Leb. 26:12; Jer. 32:38; Pal. 21:3 * **6:17 6:17** Isa. 52:11 † **6:18 6:18** Isa. 43:6; Jer. 31:9

nangangayan namen. On, myan kalāban namen a mindibon dyamen, as kan myan kabakel namen do kapangtokto namen.
6 Ki aran komwan, si Āpo Dyos a mangahwahok so tawotawo saw a naopay, ki pinaybidi nas Tito dyaken a yapo dyinyo a napasoyosoyot dyamen.
7 As nawri aba lang chinasoyot namen nakaboya namenaw sya, ta ad-adda paw soyot namen do nakaibahey naw sya a pinahwahok nyo. Inbahey na pa a oyod nyo na konos kangsah a makaboya dana dyaken, kan oltimo kamo kono a makatanyis do kapagbabāwi nyo, as kan rakoh kakey nyo a mangisakit dyaken. As dawa, maypaypangay paw kasoyot ko.

8 Aran naytolas ako so nakapaynyin dyinyo, ki pagbabawyan kwaba iyaw minsahi kwaw dyinyo. Ki aran komwan, ipodno ko dyinyo a myan dyaken dēkey a babāwi ko do nakadngey kwaw sya a myan kaynyin aktokto nyo a maynamot do tolasaw a aran dya naynam.
9 Ki sichangori, masoyot ako na. Nawri abaw chasoyot ko nakapaytolas kwaya so nakapaynyin dyinyo, an dya iyaw nakapagmamayo nyo, ki iyaw napagbabāwi dyinyo. Ta iyaw nyaya a nakapagmamayo nyo, ki inosar no Dyos a napagbabāwi dyinyo, tan komwan, abo nararayaw mana naynyinan dyinyo a maynamot dyamen.
10 On, iyaw kapagmamayo a makahwahok do Dyos, ki iyaw manoroh so kapagbabāwi nyo tan palongohen naynyo do kaisalakānan nyo. Aryoriw magmamayo a maynamot do dawri? Ki no bahes na, iyaw nainlobongan a kapagmamayo, ki iyaw manoroh so kadiman nyo a abos pandan.
11 Ta chiban nyo paw pinarinan Dyos so kapagmamayo nyowaw! Pinasaray naynyo so taywara, kan pinalakam na paynyo a nawriw nan-walan nyo a nachisyay do gatos tan abaw pakapilawan nyo. Nakasoli kamo a maynamot do gatosaya a pinarin kadwan dyinyo daw do nakarahan, as kan namo kamo a maynamot do dawri, ta āngo nchan madosa kamo. Rakoh nakakey nyo a nangkosto so karahetaw a myan dyinyo, kan rakoh kalikāgom nyo a naybidi do kosto a dadakay. Sichangori, maynamot do nyaya kagaget nyo a nangkosto so kayayan nyo daw, ki inpaboya nyo na a myan kamo na do kinalinteg.

12 Dawa, iyaw naynamotanaw a naytolas ako dyinyo do nakarahan, ki maynamot aba do nakagatosaw mana iyaw naygatosanaw, an dya naytolas ako tan napatakan nyo do salapen no Dyos iyaw karakoh no adaw kan pateg nyo dyamen.
13 Iyaw nyayaw naynamotanaya a nahwahok kami.

As iyaba lang nakahwahok namen iktokto namen, ta oltimo pa soyot namen do karagsakaw ni kakteh ta a si Tito, ta minpaw danaw kabakel na a maynamot dyinyo a tabo do kaganay no nakarawat nyo sya.
14 Chakey ko pa ibahey dyinyo a do kanamaw no kangay ni Tito dyinyo daw, ki oyod a inpangas koynyo dya, as kan nasnekan akwaba a maynamot dyinyo. On, pirmi namen a inbahey dyinyo oyod, as kan sichangori, napaneknekan a oyod paw inchirin namenaw dya a maynamot dyinyo.
15 As dawa, maypaypayit adawaw ni kakteh si Tito dyinyo, ta manakem naw kagaget nyowaw a tabo a nagtongpal so innanawo naw kan iyaw nakaanyib nyowaw sya do nakawara naw dyinyo kan kananawa nyowaw an dyi kamo a manganohed dya.
16 Aysa! Oltimo danayaw kasoyot ko, ta komplito danaw kasaray ko dyinyo!

8

No Madadam A Kapanoroh

1 Kakakteh, chakey namen a mapatakan nyo no kaganay no kaparin dan
manganohed saw do kāda kakpekpehan daw do probinsya a Masedonya
a maynamot do parabor ni Āpo Dyos a myan dyira.
2 Ta aran nasoot sa do oltimwaya a marahmet a pakalidyatan, as kan
aran mapopobri sa, ki alit na a yapod somawasaway a kasoyot da kan
kasingpet no kabibyay da, ki siboboslon sa a nanoroh so sidong da.
3 Ipaneknek ko dyinyo a intoroh daw tabo a maparin da, kan myan pa
saw nagsobra, as kan abaw minpilit dyira.
4 Maynamot do rakoh a soyot da, ki nachikakaāsi sa dyamen a matorohan
pakono sa so gondaway da a somidosidong dyirad tawotawo saw no Dyos
do Jodya.*
5 Arwaro pa adayo kan hahawen namenaw iyaw intoroh da. Ibahey ko
komwan a maynamot aba lang do kāron kwarta a intoroh da, an dyi pa
maynamot ta pinanma da a inparawat byay da di Āpo. Sinpangan na,
inkari daw kasidong da dyamen a maynamot ta nawriw chapatak da a
chakey no Dyos.
6 Ngay na! Maynamot ta si kakteh ta si Tito nangirogi so komwanaya
a madadam a dadakay dyinyo do kayan na pa dyinyo, ki nyaw nay-
namotanaya a inahwahok namen a tongtongen na. As dawa, toboyen
namen a maybidi dyinyo tan sidongan naynyo a mapakabos so nyaya
maganay a panggep nyo a yapod kadadam nyowaw.
7 Changori, chapatak ko na a maparin a pakatetēnek pinarin nyo. Oyod,
mapasnek kamo do kapanganohed, do kapaychirin so inpaltiing no Dyos,
kan do kāron kapatak nyo so maynamot dya.† Masaw a mapasnek kamo do
kakey nyo a magsirbi di Āpo Dyos kan iyaw adaw nyo dyamen. As dawa,
chakey namen a maypaypapasnek paw kadadam nyowaw a manorotoroh
so sidong nyo a yapo do rakoh a adaw nyo.
8 Chakey naba batahen a ibilin ko dyinyo nyaya a parinen nyo. No lang
hahawen ko, ki an ipaboya ko dyinyo no kagaget no kadwan a somidong,
as kan an onotan nyo sa, mapaneknekan a myan oyod a adaw nyo.
9 Ta chapatak nyo na a iyaw parabor ni Āpo Jeso-Kristo a aran dyira na
tabo, ki nayparin a asa mapobri a maynamot dyaten. On, maynamot do
nakapayparin naya a abo a polos so dyira, ki pinayparin na yaten a oltimo
a maganay so kayayan do salapen ni Āpo Dyos.
10 An maynamot do nyaya a kaparin nyo, ki iniktokto ko a maganaganay
an pakabosen nyo naw insiknan nyowaw kaminsawan, ta inyo sawen
nangirogi sya, kan nawri aba lang, ki nayaktoktwan nyo a pinarin nyaya.
11 Ngay! Tongtongen nyo na, kan pakabosen nyo ah! An maypāngo
iyaw kasoyotan nyo do dāmwaw, komwan pakono kasoyot nyo do
panapanawdyanaya. On, parinen nyo nyaya sigon do marawa nyowaw
a itoroh sichangori.
12 Ta an malakam kamo a manoroh, rawaten anchi no Dyos sigon do
kabaelan nyo a itoroh, ta chichwasen nabaw abwaw dyinyo.
13 Abaw plano ko a mangidomdoma dyinyo a parahmetan tan bomak-
nang saw kadwan.

---

* **8:4 8:4** Siraw manganohedaw do Jerosalem, ki oltimo a nalidyatan sa do kachimpon Pablo. Ara. 11:27-30; 24:17; Roma 15:25-27 † **8:7 8:7** 1 Kor. 1:5; 12:10

14 Ay engga! Ta no lang iniktokto ko, ki iyaw kalit nyo. On, maynamot ta
maboslon myan dyinyo sichangori, maganay āno an binglayan nyo saw
makachita? Ta kaspangarigan, an inyonchiw mabwanan, as siranchiw
mairana a sobsobraanan, torohan danchi inyo a patadyen. Tan komwan,
ki myan kapagtotonos nyo.
15 Ta akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna,
"Iyaw tawowaw a aro so chinpeh, ki nagsobsobra aba, an dya manawob
lang do machita na. Ki iyaw dēkeyaw so chinpeh, ki abaw
nagkorāngan na."‡

No Kapirwa Kangay Ni Tito Do Korinto
(1 Kor. 16:1-4)

16 Rakoh kapagyaman ko do Dyos, ta pinalakam nas Tito a akma dyamen
a somidong dyinyo.
17 Ta iyaba lang nakatoboy namenaya syaw kakeyan na, an dyi pa iya
mismo malakam a mangay dyinyo a aba polos mangpilpilit sya.
18 Parayayen namen di Tito asaw a manganohed a kakteh a maanyianyib
do tabo a kakpekpehan dan manganohed a maynamot do tarabako naya a
mangikaskasaba so Maganay a Dāmag.
19 Asa pa, iya paw tinongdo no kakakteh saya do iglisya a machi-
rayay dyamen a mangiyangay so sāgot daw kan sāgot nyowaw dyirad
manganohedaw do Jerosalem. Iyaw nyaya kapagsirbi namen dyinyo, ki
parinen namen tan maidayaw dana si Āpo, as kan tan ipaboya namen
kakey namen a somidong.
20 On, oyod a myan kapagannad dyamen do kapagsirbi kan kaiyayam
namen so nyaya maboslon a sāgot tan abo pakagatosan namen.
21 No chakey namen, ki nāw namen dana a mapagtalkan do oyod, kan
parinen namen aba lang do salapen Āpo, an dyi pa do salapen tawotawo.
22 Ay on sawen, manoboy kami pas asa kakteh a machirayay dyira, ta
naypipisa namen paba a napaneknekan kagaget na a somidong. As dawa,
sichangori, maynamot ta tomobo danaw talek na dyinyo, maypangay
danaw kagaget na a somidong dyinyo.
23 An maynamot di Tito, ki iyaw kasmang ko a maytarabako dyinyo.
Ki an maynamot dyirad kakakteh saya a machirayarayay dya, ki siraw
pinakainawan no kakakteh saya do iglisya do dya, as kan maynamot dyira,
ki maidaydayaw dana si Kristo.
24 Dawa, ipaboya nyo pakono dyiraw kadaw nyo sira tan maipaneknek
do tabo manganohed saw do iglisya dya iyaw kaipadpadāyaw namenaya
dyinyo.

9

Maganay An Madadam Kamo

1 Changori, machitak paba itolas dyinyo maynamot do dyaya a kapanyi-
dong siras manganohed saya di Kristo do Jodya.
2 Ta sigod a chapatak ko iyaw kalikāgom nyowaya a somidong a iyaw
inpangas kwaw maynamot dyinyo dyirad kakakteh saw do probinsya
a Masedonya. On, binata ko dyira a kon ko, "Siraw kakakteh saw
do probinsya a Akaya,* ki nakasagāna pa sa a somidong a nakayapod

‡ **8:15 8:15** On, chinpeh dan Israelita saw do chimpon Moyses iyaw bata daw a "māna." Iyaw nyaya a māna, ki kanen da do kayan daw a nagtoltolda do let-ang a mayngaran so Paran. Eks. 16:1-18 * **9:2** No syodad a Korinto, ki asa syodad do probinsya a Akaya.

kaminsawan.” On, iyaw kagaget nyo a manoroh, ki iyaw nangyokay so
kadadam no kapanoroh no kārwan dyira.
3 Ki toboyen ko saw kakakteh taya tan iyaw kaipangas namen so nyaya
a maynamot dyinyo ki mapaneknekan a dyi kwa salawsaw kan tan
nakasagāna kamo a mangiparawat so akmas inbahey kwaya dyira.
4 Ta an kaspangarigan, myan saw taga Masedonya a machangay dyaken,
kan naboya daynyo a dya nakasagāna, taywara a masnekan kami kan
masaw dyinyo, ta maynamot do saray ko dyinyo, ki tayoka ko naynyo a
indāyaw.
5 As dawa, naktokto ko a masisita a toboyen ko sa manmanma kan yaken
kakakteh saya a mangay a mangipaisagāna so maboslonaya a sāgot a
inkari nyo. Tan komwan, nakasagāna dana sakbay a mawara ko daw:
ki sāgot pakono a dya mapilpilit ah.

6 Kanakmen nyo nyaya a iyaw tawo a dēkey so inmoha, dēkey anchiw
maapit na. As no tawo a aro so inmoha, aronchiw apīten na.
7 Kāda asa tawo, ki machita nawriw itoroh naw yapwaw do mismo na
pangtoktwan a dya chaynyin aktokto na mana mapilpilit,† ta chadaw no
Dyos masoyot a manoroh.
8 As no Dyos, ki maparin naynyo a torohan so arwaro pa adayo kan iyaw
machita nyowaw tan pirmi a manawob dyinyo do aran āngo a machita
nyo, as kan maparin nyo paw manoroh a siboboslon do kāda maganay a
tarabako.
9 Akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a maynamot do malinteg a
tawo a kāna,
“Siboboslon a manoroh dyirad mapobri saw. Dawa, nāw na manakenakem
ni Āpo Dyos iyaw kadadam naw.”‡

10 As si Āpo Dyos, iyaw manoroh so botoh dyirad maymohamohaw
kan manoroh so kanen dan tawotawo, ki iya paw manoroh dyinyo so
kapayparakoh no myanaw dyinyo tan myan rakoh a āpit nyo a yapod
kadadam nyowaya. On, parohen nanchi tan arwaronchiw maparin nyo
a itoroh dyirad makachitaw sya.
11 Pabaknangen nanchi inyo a pirmi tan myan manawob dana dyinyo, as
kan tan madadam kamo do aran āngo a chimpo. Tan komwan, aronchiw
magyamyaman di Āpo Dyos a maynamot do sāgot nyo saya a inrapit
namen dyira.
12 Ta iyaw nyaya kapagsirbi a parinen nyo, ki nawri aba lang itoroh naw
machita da no tawotawo saya manganohed do Dyos, an dyi pa pahtoten
naw dya matokod a kapagyaman do Dyos.
13 Maynamot do pamaneknekaya pakaboyan so nakapagsirbi nyo,
daydayāwen danchin tawotawo si Āpo Dyos do nakapagtongpal nyowaya
do bata nyo a inanohdan nyo a Maganay a Dāmag a maynamot di Kristo.
Asa pa, dayāwen da pa si Āpo Dyos a maynamot do maboslon a sāgot a
intoroh nyo dyira kan aran dyirad tabo a manganohed.
14 Nawri aba lang, ta paydaydasal da panchinyo a sipapasnek a
maynamot do dyi aya matokod a parabor a intoroh no Dyos dyinyo.
15 Magyaman ta pakono do Dyos do taywarayas kabalor a sāgot§ na
dyaten.

---

† **9:7 9:7** Eks. 25:2; Deot. 15:10; Roma 12:8; 2 Kor. 8:12 ‡ **9:9 9:9** Sal. 112:9 § **9:15 9:15** Si Āpo Jesos chakey na batahen nya sāgot.

10

Iyaw Nangibasaran Pablo So Kapagsirbi Na

1 Sichangori, myan matarek a chakey ko a iyahes dyinyo. Nadngey kwaw
a myan kono saw kadwan dyinyo daw a nakabata sya a masnesneken ako
kono an myan ako daw a machisalap dyinyo, ki an mabawa ako a maytolas
dyinyo, nawri lang kono kayan katored ko. Changori, yaken a si Pablo, ki
maynamot ta toladen ko iyaw kaānos kan kinapakombaba ni Kristo, myan
chakey kwa akdakdawen dyinyo.
2 On, ikakaāsi ko dyinyo a dyi nyo yaken a piliten a mangipaboya so
katored ko anchan mangay ako dyinyo maynamot ta sigorādo a paydabdab
ko saw tawotawowaw a nakabata so nya a no kabibyay namen, ki yapo do
nainlobongan a kalikāgom.
3 Oyod a tawo kami lang a akma dyinyo, ki iyaw kapachikontra
namenaya do marahet, ki akmabas kapachilabanaw no tawo do lobongaya.
4 Ta iyaw armas namenaya a pangābak do marahet, ki yapo abad tawo
do lobongaya, an dya yapo do panakabalin no Dyos a mismo tan maparin
namen a rarayawen pachigobat no mangkontra so Dyos.
5 Iyaw nyayaw osaren namen a armas a mangpadso so bayataw kan
aran āngo a pagpangas no maysinsīsirib saw a tawotawo a nangbalat so
kapakaāwat da tan dyi sa manganohed do oyod a maynamot do Dyos.
On, abāken namen pilosopo da tan matadyan danaw kapangtokto da a
mononot do chakeyaw ni Kristo.
6 As anchan ipaboya nyo a komplito danaw kapagtalek nyowaw dyamen,
ayket na, do dawrinchi ipasabhay namen koskosto a dosa da no sin-
aanohed saw.
7 Nagriro kamo, ta nawryaya lang chichiban nyo makatayhapotaya a
maboya do tawo, kan chiban nyo abaya do makatayrahemaya. Aryori
dyinyo daw mangtokto sya a iya, ki maibidang dana a pinakainawan
ni Kristo? Ayket! An komwan, manakem na pakono a aran yamen, ki
naibidang kami a pinakainawan ni Kristo a akma dya.
8 Sigoro, sobra danaw kapagpangas ko a maynamot do toray namen. Ki
aran komwan, masnek akwaba, ta intoroh aba ni Āpo nyaya a toray tan
irarayaw kos kapanganohed nyo, an dya basbāli a pangpayit ko sya.
9 Binata ko nyaya tan dyi nyo a iktokto a tod koynyo a amomohen do
tolas ko saya dyinyo.
10 Ta myan saw kadwan dyinyo daw a makabata so nya a kon
da, “Nawryayaw katoredan ni Pablo kapaytolas nas kapaydabdab kan
manonyit a chirin, ki an myanaw do dya a machisalap dyaten, ki pi,
aryoriw kabīleg na mana sinpaspangan ichirichirin na.”
11 Siraw tawo saw a nakabata so nyaya, ki maganay an manakem da an
āngo iyaw itolas namen do tolas namen saya do kabo namen dyinyo, ki
nawrinchiw parinen namen anchan mangay kami dyinyo daw.
12 Syimpri, chakey namen aba pachaliten mana pachirayayen inawan
namen dyirad mangipangas saw so mismo a kaparin kan inawan da. Ta
iyaw osaren da a pangrokod kan pangipariho so kaganay da, ki iyaw
mismo a kaparin da. Samna! Aryoriw arang da?
13 Ki an yamen, myan pangibasaran namen so kapagpangas namen. No
lang maparin namen a ipangas, ki iya lang tarabakwaya a intoroh ni Āpo
Dyos dyamen a mismo, as kan mairaman kamo na do tarabakwaya a
ipangpangas namen.

14 Ki do kairaman namen dyinyo do tarabako namen a ipangas namen, ki
tod kami aba maysin-gaganay a mangyoba so chakeyaw no Dyos. Engga,
basbāli a nairaman kamo na do tarabako namen, ta iyaw kaoyodan na,
ki yamen paw dāmo a nangirapit dyinyo so Maganayaya a Dāmag a
maynamot di Kristo.
15 Asa pa, pagpangas namen abaw tarabako a intoroh no Dyos dyirad
kadwan saw a tawo do idiidi saw a dya nanoboyan dyamen no Dyos.
Ki no hahawen namen, ki nāw na maypaypayit paw kapanganohed nyo
tan maypaypangay paw kasidong nyo dyamen a mangay a mangnanawo
do matatarek paw a yanan a sira lang intalekaw ni Āpo Dyos dyamen a
paytarabakwan namen.
16 On, an komwan, maparin namen dana iwaras Maganay a Dāmag
do idiidi saya mabawa do maychamibit nyowaya. Ta chakey namen
abaw mapadayawan a maynamot do tarabako no matarek do yananaw
a paytarabakwan a tinongdwan syan Āpo Dyos.
17 Onotan ta pakono naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna, “No
makey a magpangas, ayket, machita nawri pakono ipangas naw pinarinaw
no Dyos ah.”*
18 Ta iyaw oyod a mapadayawan, ki iya abaw ompaneknekaw so mismo
na inawan, an dya iyaw padayawanaw no Dyos.

11

No Kaipsok Ni Pablo Siras Mangallilaw Saw A Sinan Apostolis (1 Kor. 9:1-18)

1 Hahawen ko a chaōma nyo aba adngeyen iyaw ibahey kwaya dyinyo a
aran akmay abos sinpaspangan. Anōsan nyo pa yaken ah!
2 Ta oyod a rakoh kapachipangdidiw ko a maynamot dyinyo daw do
Korinto, as kan akmas kapachipangdidiw no Dyos kapangdidiw ko. On,
rakoh kalikāgom ko a dyi kamo a machisyay di Āpo, ta akma kamos
masingpetaw a dyi pa nabdibdis a balāsang a inkari ko a machikabahay,
kan abaw matarek a nakaikaryan nyo, an dya si Kristo a mismo.
3 Taywaraya mariribokan ako maynamot ta chamo ko an maallilaw
kamo, kan machisyay kamonchi do madawaw kan kosto a kapanganohed
nyo di Kristo. On, mabakel ako an toladen nyo si simna āpong si Eba do
kaychowa do nakaallilawaw sya no sikapaw ni Boday a si Satanas.*
4 No paynamotan na a chabakel koynyo, an myan mangay dyinyo
a mangikasaba so matarek a maynamot di Jesos, ki akma kamoy
mapteptengan a mangadngey. On, akmay nakasagāna kamo a mangrawat
so matarekaw a ispirito kan iyaw Ispirito Santo a rinawat nyo do nanomaw
a nakapanganohed nyo, as kan masonong kamo a manganohed do
matarekaw a dāmag kan iya pabaw Maganayaw a Dāmag a inkasaba
namen dyinyo do nakarahan. Pakawanem a kakakteh! Dyi pakono a
maparin komwan ah!
5 Siraw nya saya a apostolis a batabatahen nyo a matohos so sirib, ki
asyo pangabākan da dyaken?
6 Samna! Aran dyi akwa masiglat a maychirin, ki mararahem a adayo
maskad ko a maynamot do Dyos. Sigod a chapatak nyo nyaya, ta yapo
do dāmo a nakangay namen dyinyo, ki abaw intayo ko, basbāli a nāw na
inpaboya ko oyod dyinyo do kāda nakapangnanawo ko.

---

* **10:17 10:17** Jer. 9:24; 1 Kor. 1:31 * **11:3 11:3** Gen. 3:1-6

7 Do nakaikasaba kwaw dyinyo so Maganay a Dāmag a yapod Dyos,
nangdaw akwaba so tangdan ko dyinyo a aran akmay dedeng, basbāli a
nagpakombaba ako a naytarabako so chinabyay ko tan abo gastos nyo a
maynamot dyaken, as kan tan maidayaw kamo do salapen no Dyos. Madi
akori, mana gatos kori dyinyo?
8 No kaoyodan na, ki akma ako so asaw a manakanakaw. Ta do kayan
kwaw a nangnanawo dyinyo, siraw no nanghapan kos chabyay ko tan
masidongan koynyo, ki siraw manganohed saya a myan do matatarek a
kakpekpehan do matatarek saw a idiidi.
9 On, do kayan kwaw dyinyo daw do Korinto, do kayanaw no
pagkorāngan do chabyay ko, ki nangdaw akwaba dyinyo, ta siraw
kakaktehaw a yapod probinsya a Masedonya siraw nangyangay so tabo
machita ko do nakangay daw dyaken.† On, nangdaw akwaba polos dyinyo
so chabyay ko, as kan aran do somarsarono pa saya araw, ki komwan paw
plano ko.
10 Nyaw pagpangas ko, kan abaw makapenpen dyaken a magpangas a
maynamot do dawri, ta mangdaw ako abanchya polos so kasidong nyo,
aran sino dyinyo a taga Akaya. Iyaw nya, ki oyod a akmas kapatak kwaya
sya a iyaw innanawo ni Kristo, ki oyod.
11 Sigoro bata nyo ngata a nawriw dyi kwa nangdawan dyinyo, ta chadaw
kwabaynyo. Ki taywaraw kapateg nyo dyaken, kan chapatak no Dyos
nawri.
12 Ki aran komwan, nāw ko na do binata kwaya dyinyo a nawriw dyi
kwaya nangdawan dyinyo tan siraw nakabataya sya a matotohos sa kono
a apostolis ni Kristo, ki maipangas daba a machipariho sa a maytarabako
a akma dyamen.
13 Ta an sira, ki sinan apostolis sa. Tod daynyo a allilawen a maynamot
do tarabako dāya. On, batahen da a sira, ki oyod a apostolis ni Kristo, ki
engga, ta mabayataw sa do kainanawo das nyaya.
14 Makaskasdaaw aba dyaken nyaya maynamot ta aran si Satanas,
ki mataloban naw kasatanas naw, as kan tod a magparang a akmas
maranyagaw a anghil no Dyos a yapod hanyit.
15 As dawa, masdaawan ta paba an siraw adipen saya ni Satanas, ki
mapayparin daw inawan da akmay malinteg a tobotoboyen no Dyos. Ki
aran komwan, madosa sanchi do kapanawdyan araw sigon do marahet
saya a pinarin da.

No Kalidyatan Ni Pablo A Asa Apostol

16 Pirwahen ko na ibahey dyinyo a dyi nyo pakono a iktokto a
naychabobo arang ko maynamot ta inawan ko iyaw sarsaritaen kwaya
dyinyo. Ki aran komwan kapangtokto nyo a maynamot dyaken, anōsan
nyo a adngeyen dēkeyaya maipangas ko.
17 No kaoyodan na, iyaw ipangas kwaya sichangori, ki maynamot aba ta
nyaw dadakay ni Āpo Jesos, basbāli a iyaw kapagpangas kwaya, ki akmay
monot ako dyirad abwaw so arang do lobongaya.
18 Ki maynamot ta aro sa daw do yanan nyo magpangas a maynamot
do kayayan da do tanaya, maparin abawri a ipangas kos dēkey myanaya
dyaken?
19 Ay on, chapapatak nyo na sawen a anōsan chirin no abos arang a tawo
a maynamot ta maanōsan nyo sa a siraragsak. Samna! Palalo danayaw
kasirib nyo!

---

† **11:9 11:9** Ara. 18:3; 20:33-35; Pilp. 4:14-15; 1 Tes. 2:9

20 Pakawanem a kakakteh! Sira abawriw mangadipen dyinyo mana
mangsay dyinyo mana manggondaway dyinyo? Sira abawriw mangipan-
gas so mismo da inawan mana mangasnesnek dyinyo? Ki alit na maanōsan
nyo sa!
21 On, matotored saya a mamarin so komwan dyinyo, Amnan yaken,
ki ipodno ko a masnek ako dyinyo a maynamot ta maitored kwabaw
mamarin siras syay.

Ki aran komwan, maynamot ta mamo saba magpangas, aran yaken,
chamo kwabaw magpangas a aran akma ko na sira a abos arang.
22 Siraw no tawotawo saw a batahen da pinidi sa no Dyos, ta Jodyo sa, ki
taywaran dyakwa asa Jodyo? Ipangas da a Israelita sa, as kan kapotōtan
san Abraham. Ki aran yaken, asakwa Israelita, as kan kapotōtan na pa
yaken Abraham.
23 Chapatak ko na a akmay abo arang ko do kapagpangas kwaya, ki
mapagpet kwabayaw rida kwaya maychirin siras nyaya. Batahen daya
a tobotoboyen san Kristo, ki mangamangay ako paya tobotoboyen na. Ta
chiban nyo an dya arwaro paw tarabako ko a maynamot di Āpo Jesos
kan sira.‡ Nasanyisanyib ako pa a pinosek da do bahodan kan sira.§
Nasanyisanyib ako a binabaōtan da no tawotawo saw a kabosor no Dyos,
as kan nasanyisanyib ako pa nagisgistayan a nadiman kan sira.
24 Naypidima ako a sinaplitan no Jodyo, as kan kāda saplitan da yaken,
taytotdo a poho kan sasyam bidang* no padnahen da dyaken.
25 As naypitdo a napadas ko nabaotan so kayo.† Naypisa ako a
inagsigsidan dan tawotawo saw so bato, ta chakey da yaken a dimanen.‡
Naypitdo a nalasaw biray a linoganan ko.§ As myan paw naypisa a do asa
kahep kan asa karaw, ki myan ako a inhatahataw do tāw do nagpatawan
kwaw.
26 As do kasanyib no nakapagbyahi ko, ki aro a kalidyatan pinasar ko
a yapo do layos, yapo do tolisan, as kan maynamot dyirad kapayngay
ko saw a Jodyo a mangipsok dyaken kan sira paw dyaw a Jodyo. Aro
makamwamomo a napariparin dyaken do syodad saw kan do logar saw a
kabwan tawo, as kan do tāw. As pinalidyat da pa yaken sinsinan saya a
manganohed.
27 As nayhohopagan ko a inpasnek tarabako ko, as kan nasanyib a
dyi kwa naisamiraw kapakaycheh ko. Nasanyib ako a naptengan kan
nawawan, as taydedekey kinan ko, kan nakbelan a abos pagsokatan.
28 Nawri aba lang, an dyi pa do kararaw, ki nalidyatan ako a maynamot
do kabakel ko dyirad manganohed saw do aran dino a kakpekpehan da.
29 Ta an myanaw manganohed a malidyatan a maynamot do kakapsot no
kapanganohed na, machipangdidiw akwaw dya. As an myanaw masolisog
as naygatos, maynyinan akwaw.

---

‡ **11:23 11:23** 1 Kor. 15:10 § **11:23 11:23** Ara. 16:23 * **11:24 11:24** No katotohosan a bidang no saplit a mapalobosan do linteg dan Jodyo, ki apat a poho. Ki maynamot ta chamo dan torayen no Jodyo a magsobsobra sa so bidang, magsardeng sa do tatdo a poho kan sasyam. Iyaw masaplitan a tawo do chimpon Pablo, ki bahasan da, as kan saplitan da so asa poho kan tatdo do barōkong naw, as masaw do maybitaw a pakoh na. Parinen daw nyaya do irahem no sinagoga da. Deot. 25:3 † **11:25 11:25** Ara. 16:22 ‡ **11:25 11:25** Ara. 7:58; 14:19-20. Sigon do linteg no Jodyo, maparin an agsidan nyo so bato aran sino a mangoy-oyaw so ngaran no Dyos mana aran sino a mangidayaw si Satanas. Agsidan da paw mababakes saw an machikamalala sa. Basta parinen daw nyaya do gaganaw no syodad. Leb. 20:27; 24:16; Deot. 13:6-10; Mt. 23:37; Lk. 13:34 § **11:25 11:25** Ara. 27

30 On, chaskeh ko magpangas, ki an masisita pahtoten ko, ipangas ko
lang siraw nakalidyatan ko saya tan matonngan nyo a abaw mismo a kayit
ko.
31 Si Āpo Dyos a Āmang ni Āpo Jeso-Kristo a madaydayaw a abos pandan,
ki chapatak na a siraw ibahebahey ko saya, ki bayataw aba.
32 Chiban nyo kakapsot ko. Ta do naypisa, do kayan kwaw do syodad a
Damasko, nanoboy iyaw gobirnadoraw a tinongdo ni Āri Aretas so soldado
na saw so nangay a nangdaan dyaken dwa rowanganaw no syodad tan
tiliwen da yaken an mohbot ako.
33 Ki aran komwan, myan saw papere a tawo a nangsidong dyaken.
Pinangay da yaken do rakkoh a alat, as nakatonton da dyaken a
pinayhawos do bintanaw no matohosaw a ahad no nawri a syodad, kan
dawri danaw nayaywan ko.*

12

Siraw Parmata Kan Naipaltiing A Napadasan Pablo

1 Ki aran abo sirsirbi no kapagpangas ko, ki pīlit ko na ipangas
naparinaw dyaken. Ki sichangori, ibahey ko dyinyo an āngo iyaw
inparmata ni Āpo dyaken kan iyaw inpaltiing naw.
2 On, ta do kaasa dana poho kan apat a katawen napahabas, ki myan
naparin do asa a manganohed a chapatak ko.* Ta iya, ki nahap a nangay
do hanyit† do yanan Āpo Dyos. Iyaw nyaya nakangay na, ki chapatak
kwaba an nangay do mismo a inawan na mana tod a inpaboya no Dyos
dyaw nyaya maynamot do parmata na. No lang makapatak, ki si Āpo Dyos.
3-4 On, nahap nya tawo a chapatak ko a nangay do asa yanan a
mayngaran so Paraiso.‡ Pirwahen ko na ibahey a chapatak kwaba an
nangay daw inawan naw a mismo mana tod a inpaboya ni Āpo dyaw
nyaya do parmata na. No lang makapatak, ki iyaw Dyos a mismo. As
do dawri, nadngey na saw dyi saya maparin a abneken do tanaya, as kan
siraw nyaya nadngey na, ki naipalobos aba a chirinen dyirad tawotawo.
5 Sichangori, maparin ko a ipangas naparinaw do dawri a tawo. Ki an
maynamot do inawan ko do tanaya, ki ipangas kwaba, basbāli a nawriw
ipangas ko mangipaboyaya a makapsot ako.
6 On, an chakey ko magpangas, ki manganyaw akwaba ta siraw ipangas
kwaya, ki oyod. Ki aran komwan, magpangas akwaba, ta chakey
kwaba iktokton tawo a matohos ako. Maganaganay a nawriw myan do
kapangtokto daw pinariparin ko saya a naboya da kan iyaw inanawo
kwaya a nadngey da.
7 Asa pa, tan dyi kwa patohosen inawan ko do kāron makaskasdaaw
saw a naipaltiing dyaken do hanyit, ki pinalobosan Āpo Dyos a akmay
natodok inawan ko. As maynamot do dyaya kaynyin, inosar ni Satanas nya
a pinanglidyalidyat dyaken tan dyi kwa kasisitaen a patohosen inawan ko.
8 Naypitdo ako a naydasal di Āpo Jesos an maparin na a pakarohen
nangtodokaw dyaken.

---

* **11:33 11:33** Ara. 9:20-25 * **12:2 12:2** Ki aran dyi na inpodno ni Pablo do dyaya a birsikolo, ki maawātan ta a iya a mismo chakey na batahen a maynamot do chirin naw do birsikolo 1 kan 7. † **12:2 12:2** Mana “iyaw chatatdo naw a hanyit.” Sigon do kapakaāwat dan Griego, ki iyaw dāmo a hanyit, ki iyaw kademdemanaya. Iyaw somarono a hanyit, ki iyaw yananaw no araw kan siraw bitohen, as kan iyaw chatatdo naw a hanyit, ki iyaw yananaw ni Āpo Dyos. ‡ **12:3-4 12:3** No maawātan ta sichangori a maynamot do dya a yanan a Paraiso, ki “minoyongan no Dyos” mana “yanan a kararagsakan.” Lk. 23:43

9 Ki maparin aba, basbāli a nawriw binata na dyaken a kāna, “Manawob danaw parabor ko dyimo tan maanōsan mo pakalidyatan mo, ta maipaboyaw panakabalin ko do pagkapsotan tawo.” Dawa, maynamot do dyaya chinirin na, chasoyot ko a ipangas siraw kakapsot ko tan madidiw ko kaay-aywan dyaken panakabalin Kristo.
10 On, maynamot do kapagsirbi ko di Kristo, manawob dana dyaken pagkapsotan ko saya. Manawob dana dyaken an myan saw mangasnesnek dyaken, mana an myan kalidyatan, kaidadanes, kan kararayawan a naparin dyaken. Ta do orasaw a kakapsot ko, ki nawriw kayan kayit ko, ta si Kristo sawen mapaypayit dyaken.

No Adaw Ni Pablo Dyirad Taga Korinto Saw

11 Akma ko nayaw abos arang a tawo do kapagpangas kwayas akma syay. Ki pinilit nyowaya yaken a omparin syay maynamot ta abaw pinarin nyo a mangisakit dyaken. Ta aran abo mismo a toray ko, ki alit na abaw pangābak da dyaken siraw nya saya a sinkākarang a mabayataw a apostolis.
12 As do kayan ko paw dyinyo daw do nakarahan, siaānos ako a nangipaboya do salapen nyo so makaskasdaaw saw a pangilasinan kan milagro, as kan siraw nangpaneknek a yaken, ki asa oyod a apostol ni Kristo.
13 Aysa! Aryoriw pinarin ko dyirad manganohed saw do matatarek saw a idiidi a dyi kwa pinarin dyinyo? Aba, ta kinalit koynyo do aran āngo a pinarin ko, malaksid lang do dyi kwa nangdawan so machitachita ko dyinyo. Ki gatos kori? Ki maynamot ta kinalit koynyo, machikakaāsi ako so pamakawan nyo dyaken.
14 Nakasagāna ako na a mangay a mangsarongkar dyinyo, as kan chatatdo ko nanchiw nyaya omsarongkar dyinyo. As akma do nakarahan, chakey kwabaw mangdaw dyinyo so chabyay ko. On, ta chakey kwabaw aran āngo a myan dyinyo, malaksid do adaw nyowaw, ta akma kamo naw anak ko. As maynamot ta komwan nangibidangan ko dyinyo, rebbeng na paba a inyo pangdawan kos machita ko, ta akmas naibaheyaw a iyaw inyapwan pakono mangisagāna so machitan anak na.
15 Chasoyot ko an tabo myan saya dyaken, as kan aran iyaw mismwaya a kayit ko, ki mapatawos dana, basta masidongan koynyo. Ki an maypangay adaw ko dyinyo, maksayanoriw adaw nyo dyaken ah?
16 Sigoro magtotonos kamo do kapakaāwat nyo a linidyalidyat kwabaynyo a maynamot do machitachita ko do byay ko. Ki aran komwan, myan saw matarek a makabata sya a masikapan sa a maynamot do kosit ko.
17 Ki sichangori, iyahes ko dyinyo an maypāngo kan kāngo nakagondaway ko dyinyo? Ngay, ibahey nyo pa! Aryoriw inhap ko dyinyo do nakatoboy kwaw siras rarayay kwaw, mana kinosit dawri nyo?
18 Do nakarahan, nachikakaāsi ako di Tito a mangay dyinyo daw, as kan nanoboy ako pa so rarayay na dyirad kakakteh taya a manganohed do dya. Ki do nakangay daw dyinyo daw, kinosit dawri inyo? Malit kami abawri so panggep kan kaparin, mana aryoriw pachitarkan ko di Tito? Aba!
19 Sigoro, manda sichangori, iktokto nyo ngata a iyaw panghapan na maychirin kami dyinyo siras nyaya, ki tod namen a ikalintegan inawan namen do salapen nyo. Dyi pakono a maparin a komwan, ta si Āpo Dyos sistigo ko a ichirin namen lang iyaw oyod, as kan iyaw no panggep namen a

tobotoboyen ni Kristo, ki abaw matarek, an dya mapayit so kapanganohed nyo a chadaw namen.
20 Ta do kangay konchi daw do yanan nyo, ki chamo ko an makaboya kos dadakay nyo a dyi kwa chakey. As an komwan, myan ngataw maparin ko a dyi nyo a chakey maynamot ta masisita lintegen ko madyidwaw a dadakay nyo. On, chamo kwaya an myan madongso ko a kapaydidiman, kapangimon, kan kaydamnay a makasoli, kaimot, kaparaherahet, kapangis-istorya, kapangas, as kan kakaket do kaparin.
21 On, anchan mirwa kangay ko daw do yanan nyo, ki chamo ko an taywaranchiw kasnek ko do salapen no Dyos ko a maynamot dyinyo, kan tanyisan ko saw aro saw a nakagatos do nakarahan a dyi pa nagbabāwi do malapos saw a kaparin da a kapaychakatekateh a machoknod kan kaderrep.

13

No Plano Ni Pablo A Mangay Do Korinto

1 Nyanchiw chatatdo no kangay kwa omsarongkar dyinyo. Naknakmen nyo iyaw inpatolasaw ni Āpo Dyos do Masantwan a Tolas a kāna, “No sino a mapagatos so matarek, machita a paneknekan no dadwa mana tatdo a sistigo.”*
2 Do nakarahan, do kapirwa naw no nakangay kwaw a minsarongkar dyinyo, binallaāgan ko nakagatosaw a an dyi na pachisyayan marahet saya dadakay na, ki dosāen konchi so taywara anchan maybidi ako. Komwan paw binata ko dyirad kadwan saw a nakagatos. Sichangori, aran abo ako do yanan nyo, ki pirwahen ko na a iballāag dyinyo do tolas kwaya a akmas inbahey kwaw do nakarahan.
3 Chakey nyori a yaken mangipaboya dyinyo so pamaneknek a oyod a si Kristo mapaychirichirin dyaken? Sigi, matonngan nyonchi do kangay konchi a mangdosa dyinyo, as kan sinsinan abaw panakabalin ni Kristo a intoroh na dyaken. On, ta aba polos pagkorāngan no panakabalin ni Kristo a mangdosa siras myan so gatos.
4 Oyod a akmay abo panakabalin ni Kristo do nakailansa naw do kros. Ki sichangori, nagongar kan mabyay a maynamot do panakabalin no Dyos. Komwan kami, ta akma kamiw abos ayit maynamot ta nairaman kami do nakalalaw ni Kristo do kapirmi namen a makataham so kalidyatan. Ki aran komwan, anchan makarapit kami dyinyo do yanan nyo, ipaboya namen anchiw panakabalin no Dyos a maynamot ta nairaman kami na do nakapagongar ni Kristo.
5 Amirīsen nyo a maganay inawan nyo ah! Kapyahen nyo a sintiren tan matonngan nyo an iyaw kapanganohed nyowaya, ki kosto mana engga. Chapatak nyo abawri a ari a omyan si Jeso-Kristo dyinyo? –malaksid an do dangoy nyo lang kapanganohed nyo!
6 An parinen nyo komwan, hahawen ko a matonngan nyo panchi a yaken a oyod apostolis ni Kristo.
7 No kaoyodan na, pangdakdaw namen inyo do Dyos tan dyi kamo pakono a mamarin so marahet. Mangdakdaw kami aba a maynamot do kakey namen a mangipaboya a kosto kapangokom namen dyinyo. Bāli danaw nawri, basta maypalinteg kamo aran abo gondaway namen a mangipaboya dyinyo so panakabalin namen a mangdosa dyinyo.

---

* **13:1 13:1** Deot. 19:15

8 Ta an kosto dadakay nyowaya, as kan monot kamo na do oyod a
maynamot di Kristo, ki makontra namen abaynyo, basbāli a machita a
somidong kami dyinyo.
9 Ta oyod a masoyot kami a aran bata da a komapsot kami, ki basta mayit
kamo. As nawri aba lang, ta nawriw paydasal namen kapaypaypangay pa
no kapaypaganay nyo.
10 As dawa, nawriw nanghapan kwaya naytolas do kayan ko paya dya
a mabawa dyinyo tan anchan makarapit ako daw, machita paba osaren
ko toray kwa intoroh ni Āpo dyaken a pangdosa dyinyo. On, nawri
abaw nanorohan dyaken Dyos so nyaya a toray tan pangrarayaw kos
kapanganohed nyo, an dya basbāli a pangpayit ko sya.

Siraw Kapanawdyan A Chirin

11 Kapanawdyan na, kakakteh, magpakada ako na. Nya danaw
naytābwan no chakey kwa ibahey dyinyo: Kostohen nyo saw dadakay
nyowaya. Adngeyen nyo saw bagbaga kwaya dyinyo. Magtotonos kamo
na pakono a maybibyay a myan so kaydamnayan no kapangtokto. As an
komwan parinen nyo, si Āpo Dyos a pakayapwan adaw kan talna, ki myan
anchi dyinyo.
12 Kablaawan nyo pakono kapayngay nyo a manganohed di Kristo tan
ipaboya nyo adaw nyo do katakatayisa dyinyo.
13 As sira tabo manganohed saya dya, ki pakomostaan daynyo.
14 Iya pakono parabor ni Āpo Jeso-Kristo kan adaw no Dyos kan
kapangrarayay no Ispirito Santo myan dyinyo a tabo.

No Tolas Ni Apostol Pablo Dyirad Tawotawo Do Galasya

No Pakatonngan So Paytābwan No Nya Tolas

Nyaw tolas ni Apostol Pablo a nangay dyirad manganohed saw do iglisya daw do probinsya a Galasya, naten dana do idiidi a Ikonyo, Listra, Derbe, kan Antiokya. Siraw nyaw nangayan Pablo kan Bernabe do nanmaw a kapagbyahi da a nangikasaba so Maganay a Dāmag (Ara. 13-14). Do kayan daw do dawri da Pablo, aro saw nanganohed di Kristo. Ki do nakakaro daw da Pablo dyira, myan saw nawara daw a Jodyo a nangkosokoso so aktokto dan nanganohed saw, as kan dyinido daw nanawowaya a maynamot di Kristo (1:7). Ta no innanawo da, ki maisalakan abaw tawo, an dya magpakogit kan magtongpal do tabo Lintegaw ni Moyses (3:2-3, 10; 4:10; 5:2-4).

Siraw Jodyo saya, ki taywara kinontra daw innanawo saw ni Pablo. Binata da a si Pablo, ki apostolis aba, ta nachirayay aba dyirad dosi saw a apostolis ni Jesos do kayan paw ni Jesos a nangnanawo dyira. No asa pa innanawo da, ki maparin kono aba mawayawayaan asa tawo do katorayaya no linteg. Ta an komwan, ki maypaypangay a makagatos nawri a tawo.

Do nakadamagaw sya ni Pablo a aro napasiwal a maynamot do komwan saya a nanawo (1:6; 3:1-5; 4:8-9, 15-16; 5:7), intolas naw nya tolas tan mapaybidi na sa do oyod a nanawo ni Kristo. Nanma inpaneknek na dyira a iya, ki pinidi no Dyos a mangikasaba so Maganay a Dāmag, kan yapo aba do kapangtokto no tawotawo, an dya inpakatoneng dya ni Jeso-Kristo (1:11-12, 15). Inlawlawag na dyira a mapalinteg saba yapo do gatogatos da a maynamot do kapagtongpal da so Linteg ni Moyses, an dya maynamot do kapanganohed da (3:11) di Āpo Jesos kan iyaw nakadiman naw do kros. Sichangori, anak narana sa no Dyos a maynamot lang do nakapachasa da di Kristo (3:26). Nawayawayaan dana sa yapo do aywan no Linteg ni Moyses (3:25; 5:1). Matarek danaw linteg a onotan dan manganohed, iyaw bilin ni Kristo a maybibyay do kapawnot no Ispirito Santo (5:16-18, 25) kan kapaysinsisidong a maynamot do oyod a adaw (5:6, 13; 6:2).

No Naychakarwan Nya Tolas

Pakatoneng 1:1-10
No Kaipaneknek Ni Pablo So Kaapostol Na 1:11–2:21
No Kapalinteg No Tawo Do Salapen No Dyos 3:1–4:31
No Kaisalakānan Kan Kabibyay Do Ispirito Santo 5:1–6:10
No Kapanawdyan Na 6:11-18

No Tolas Ni Apostol Pablo Dyirad Tawotawo Do Galasya

Pakatoneng

1 Yaken si Pablo a asa napidi a apostol ni Jeso-Kristo. Nyaya saad ko, ki tawo abaw napayparin dyaken mana yapo aba do toray da, an dya yapod Āpo Jeso-Kristo kan si Āpo Dyos a Āmang ta a iyaw napagongaraw sya. On, siraw nanoroh so nyaya rebbeng ko kan sira paw nanoboy dyaken.

2 Nyaw tolas ko dyinyo a manganohed do kāda iglisya do probinsya a
Galasya. As aran siraw tabo manganohed a rarayay ko dya a ibidang ko a
kakakteh ko, ki pakomostaan daw inyo.
3 Myan pakono dyinyo parabor kan kaydamnayan no kapangtokto a
yapod Āpo Dyos a Āmang ta kan yapod Āpo Jeso-Kristo.
4 Ta si Jeso-Kristo, ki intoroh naw byay na tan mapakawan ta na do
gatogatos ta kan tan wayawayaan na yaten do toray no tabo marahet do
lobongaya sichangori. On, pinarin naw nyaya sigon do sigodaw a bilin no
Dyos a Āmang ta.
5 Maitoroh pakono do Dyos dāyaw a abos pandan! Amen.

No Moyboh A Oyod A Nanawo

6 Chasdaaw kwaya inyo! Taywara kono kapakalisto nyo a tomadyichokod
do Dyos a nanawag dyinyo a maynamot do parabor ni Kristo. Aysa! Tori
kamwaya midit do matarek a nanawo a bata nyo a maganay a dāmag.
7 Ki aryoriw matarek a Maganay a Dāmag, an dya iyaw maynamot
di Kristo? Aba! Ki ibahey ko nya dyinyo, ata, ari dana sa kono
mapaychaychawaw dyinyo, as kan dyidohen daw nya nanawo a maynamot
di Kristo.
8 Amnan aran yamen mana asa anghil a yapod hanyit iyaw no
mangnanawo so maikontra do nyaya a Maganay a Dāmag a inkasaba
namen dyinyo, mabay* pakono a mairanta a madosa!
9 Tayoka namen danaw nya inbahey dyinyo. Ki aran komwan, chakey
kwaya pirwahen dana a ibahey sichangori: Aran sino iyaw mangnanawo
so machitarek do Maganayaya a Dāmag a rinawat nyo, mabay pakono a
mairanta a madosa!
10 As iyaw nyaya kapaychirin ko, ki paychichwasan koris kadāyaw
dyaken tawo? Mana sigoro iktokto nyo ngata a panghapan kos kabigbig
da dyaken. Ay samna, engga! Ta no chichwasen ko, ki no pakahwahokan
no Dyos. Ta an tawo chakey kwa ahwahoken, ayket, syirto a adipen paba
yaken ni Kristo.

Maypāngo Nakapayparin Pablo A Asa Apostol

11 Kakakteh, chakey ko a mapatakan nyo a iyaw nya Maganay a Dāmag
a inkasaba ko dyinyo, ki yapo abad kapangtokto no tawotawo.
12 Ta rinawat kwabaw nyaya nanawo yapo do tawo, kan abaw nang-
nanawo dyaken, an dya mismo a inpakatoneng ni Jeso-Kristo dyaken.
13 Ta nadngey nyo naw kabibyay ko do nakarahan a taywaraw kagaget
ko a monot do rilihyon namenaw a Jodyo. On, ta taywaraw nakaidadanes
ko siras tawotawo saw no Dyos a nanganohed di Jeso-Kristo,† as kan oyod
kos kakey a mangrarayaw dyira.
14 Maynamot do kaipatongpal ko so nawri a rilihyon, hinabasan ko
kārwan dyirad katawenan ko saw a Jodyo do kainget,‡ ta magagegaget
ako pa do dawri a monot do dadakay namen a yapod kapoonan namen
saw.
15 Ki changori, napatakan ko a matarek sawen panggep no Dyos dyaken,
ta sakbay pa naiyanak ako, ki pinidi narana yaken, as kan maynamot do
parabor na, ki tinawagan na yaken a magsirbi dya.
16 Ki do nakahwahok naw a mangipakatoneng dyaken so Anak naw
sakangwan maikasaba ko Maganay a Dāmag a maynamot di Jeso-Kristo
dyirad Dya-Jodyo, ki nangay akwaba do aran sino a nachinanawo.

---

* **1:8 1:8** Roma 9:3; 1 Kor. 16:22 † **1:13 1:13** Ara. 7:58; 8:1; 9:1-2 ‡ **1:14 1:14** Pilp. 3:4-6

17 Asa pa, nangay akwaba do Jerosalem a nachinanawo dyirad nanmanmaw kan yaken a apostolis, basbāli a nanyeng ako a nangay do logar a Arabya, as nakapaybidi kod syodad a Damasko.
18 Ki do nakatayoka danaw no tatdo a katawen do nakapanganohed ko, nangay ako do Jerosalem tan yangay kwa sarongkaran si Pedro, as kan nachiyan ako dya so asa poho kan dadima karaw.
19 Do dawri, aba polos naboya ko dyirad kadwan saw a apostolis, an dya si Santiago a kakteh ni Āpo Jesos.
20 Paneknekan ko do salapen no Dyos a tabo nyaya a inbahey ko dyinyo, ki oyod, kan polos a dyi ako a maybayataw!
21 Sinpangan na, yapod Jerosalem, nangay ako do idiidi saw do probinsya a Sirya kan Silisya.
22 Do dawri, ari da pa yaken a dya naboya no manganohed saw di Kristo do iglisya saw do probinsya a Jodya.
23 Ki no nadngedngey da lang, ki akma syay: “Iyaw nanglidyalidyataw dyaten do nakarahan a maynamot do kapanganohed taya di Kristo, ki iya danaw mismo a mangaskasaba sichangori so nya kapanganohed a chinakey na rarayawen.”
24 Dawa, indaydāyaw daw Dyos a maynamot do pinarin naya do byay ko.

2

Si Pablo Kan Siraw Kadwan Saw A Apostolis

1 Sinpangan na, do nakatayokaw no asa poho kan apat a katawen, nangay ako na minirwa do Jerosalem kontodo si Bernabe kan inyonot kos Tito.
2 Nangay ako daw maynamot ta inpakatoneng dyaken no Dyos a nawriw parinen ko. Do nakawara namenaw daw, nachimiting ako dyirad pinakapangolo da saw lang, kan siraw nangiparangan ko so Maganayaya a Dāmag a inkasaba ko dyirad Dya-Jodyo. On, pinarin ko komwan tan maawātan da a iyaw nanawo ko, ki kosto, as kan tan dyi da payparinen a abos sirbiw nayhohopagan kwaw do nakapangasaba kwaw do nakarahan, as kan aran sichangori.
3 Ki do dawri, tinonosan da yaken, ta si Tito a rarayay ko, ki pinilit daba a magpakogit a aran Dya-Jodyo.
4 Ki myan sa daw sin-aanohedaw di Jesos, kan sililimed sa a nachis-agel dyamen tan sisiimen daw wayawaya namenaw a maynamot do kapanganohed namen dana di Kristo Jesos. Inpapati da a magpakogit si Tito, ta no panggep da, ki tan mirwa kami na a maparahmetan do linteg saya no Jodyo.
5 Ki aran komwan a inpapati da, napatolok daba yamen a polos tan dya madyido a polos Maganay a Dāmag a myan dyinyo.
6 Do dawri, aran siraw naibidangaw a pangolo— ki masisita aba dyaken no saad da, ta mangidomdoma abas Dyos— ki aba polos naparapa dad inkasaba kwaw,
7 basbāli a nawriw naboya daw nakaitalekaw no Dyos dyaken so kapangasaba so Maganay a Dāmag dyirad Dya-Jodyo a akmas nakaitalek naw syad Pedro so kapangasaba dyirad Jodyo saw.
8 Ta akmas nakasidongaw no Dyos si Pedro do pagrebbengan naw dyirad Jodyo saw, komwan a sinidongan na yaken no Dyos do pagrebbengan ko dyirad Dya-Jodyo.

9 Do nakatoneng daw no naibidang danaw a katotohosan a panglakayen
do iglisya a sa Santiago, Pedro, kan si Juan so rakohaw a kāsi ni Āpo
Dyos dyamen a maganay asi no kapangnanawo namen, nachiabrasa sa
dyamen kan Bernabe a nyaw pakaboyan sya a makakasmang kami na do
tarabako. Nagtotolag kami a tabo a tongtongen namen kan Bernabe iyaw
mangikasaba dyirad Dya-Jodyo, as tongtongen daw mangikasaba dyirad
Jodyo saw.
10 As no moyboh a inakdaw da dyamen, ki iyaw katongtong namen a
somidong siras manganohed saw a mapobri do Jerosalem. Ki iyaw nyaw
sigod a chagaget ko a pariparinen.

Sa Pablo Kan Pedro Do Antiokya

11 Sinpangan na, do nakangayaw ni Pedro a nagsarongkar do Antiokya,
ki nachikontra ako dya do kārwan tawotawo maynamot ta myan pinarin
na a dya kosto.
12 Ta do dyi da paw a nakawara no Jodyo saw a tinoboy ni Santiago,
chinakey pa ni Pedro nachihanghang dyirad kakakteh ta saw a Dya-Jodyo
kan abaw kapangidomdoma na. Ki do nakawara daw no Jodyo saw, ki
in-īnot a nachisyay dyira kan chinakey na pabaw nachirayarayay dyira, ta
chamo na saw bonggoy daw no Jodyo a mainget a monot do kapagkogit.
13 Maynamot do dyaya a kapaysinsīsingpet ni Pedro, nachitaha saw
kadwanaw a manganohed a Jodyo. Aran si Bernabe, ki napaychawaw a
minonot do dyaya a kapaysinsīsingpet da.
14 Sinpangan na, do nakaboya kwaw so nawri a kaparin da a dya
machitonos do oyod a Maganay a Dāmag, binata kod Pedro do salapen da
tabo a kon ko, “Asa kaya Jodyo, mo Pedro, ki maybibyay kaya akmay Dya-
Jodyo, ta kinarwan mwayaw kadwan saw a dān no Jodyo. An komwan,
āngo ta piliten mo saw Dya-Jodyo a maybibyay a akmay Jodyo?”

No Kaisalākan Tawo A Maynamot Lang Do Kapanganohed

15 Sinpangan na, binata ko dyira tabo a kon ko, “An yamen, ki nayanak
kami a Jodyo, kan akma kami aba siras Dya-Jodyo a dya magtongpal do
linteg no Dyos.
16 Ki aran komwan, ki chapatak ta na a makapayparin abaw no asa
a tawo a malinteg do salapen no Dyos a maynamot do katongpal nas
paglintegan Jodyo, an dya iya lang kapanganohed nad Jeso-Kristo. Dawa,
aran yaten a Jodyo, ki nanganohed ta nad Kristo Jesos tan maibidang
ta a malinteg do Dyos a maynamot do kapanganohed ta di Kristo kan
maynamot aba do katongpal tas lintegaya. On, ta aba polos tawo a malinteg
do salapen no Dyos a maynamot do kapagtongpal na so linteg.
17 Changori, chapatak ta na a napalinteg ta do salapen no Dyos maynamot
do kayan kapanganohed ta di Kristo. Ki iyayaw nyaw pachikontraan daya
dyaten no kapayngay ta saw a Jodyo, ta batahen da makagatos ta akma
siras dyaw a Jodyo a maynamot ta tongpalen tabaw linteg a maynamot
do nakapanganohed tayad Kristo. Chakey nawri a batahen a si Kristo
mapasoysoy dyaten a maygatos? Ay samna! Maparin aba polos nawri!
18 Ta kaspangarigan, an maybidi ako na do kinarwan kwaw a linteg, as
kan mirwa batahen ko a iya lang linteg makapalinteg dyaken, ayket, ki alit
na ipaneknek narana a yaken, ki mayrarayaw so linteg.
19 Ta maynamot do lintegaya a dyi kwa natongpal, natonngan ko
a naibidang ako a nadiman a nachisyay do Dyos. Dawa, sichangori,

maynamot do lintegaya, ki inbidang ko na a nadiman tan maparin ko maybibyay a magtongpal so chakeyaw no Dyos.
20 Sichangori, maynamot do nakapanganohed kwaya di Kristo, naibidang
ako na a nachirapas di Kristo a nailansa do kros. An komwan, natonngan
ko a maybibyay ako paba a maynamot do chakey ko, an dya maynamot
dya, ta iyaw nangbyay dyaken. Sichangori, iyaw kabyay ko do tanaya, ki
maynamot lang do kapanganohed ko do Anakaya no Dyos, ta chinadaw na
yaken kan inparawat naw byay na a maynamot dyaken.
21 Dawa, pachimadekeyan kwabaw parabor no Dyos, ta an batahen ko a
mapalinteg ako do kapagtongpal kos linteg saya no Jodyo, ayket, kayarig na
a abo sirsirbi no nakadimanaw ni Kristo. Samna! Maddiw nawri!" Nyaw
inbahey ko da Pedro do Antiokya.

3

No Linteg Mana Kapanganohed

1 Samna! Mababawayaw kapangtokto nyo a taga Galasya! Sino
napaychabobos arang nyo tan naychawaw kamo, ta malawag dana iyaw
innanawo kwaya dyinyo a maynamot do nakadimanaw ni Jeso-Kristo do
kros.
2 Ariw iyahes ko dyinyo: Rinawat nyoriw Ispirito no Dyos maynamot
do nakatongpal nyos linteg mana maynamot do nakadngey nyo sya kan
nakapanganohed nyo so inkasaba kwaya dyinyo?
3 Samna! Kabo pan aktokto nyo? Inrogi nyo minonot di Jesos maynamot
do sidong no Ispirito no Dyos. Changori, chakey nyori a patayokahen do
bokod nyo a ayit?
4 Chakey nyori a iyaw naylilidyatan nyowaw a yapo do dāmo nyo a
nanganohed, ki tod a nayparin a abos sirsirbi? Ay samna! Myan pakono
sirbi da ah!
5 Iktokto nyo nyaya. Tinorohan nawri nyo no Dyos so panakabalin
no Ispirito Santo kan namarinori so makaskasdaaw saw a milagro a
maynamot do nakatongpal nyo so linteg mana maynamot do nakadngey
nyo kan nakapanganohed nyowaw do Maganay a Dāmag?
6 Iktokto nyo pa iyaw inpaitolasaw no Dyos do Masantwan a Tolas
a maynamot di simna Abraham a kāna, "Nanganohed si Abraham do
inbahey ni Āpo Dyos, kan maynamot do dyaya nakapanganohed na,
inbidang no Dyos a malinteg do salapen na."*
7 Dawa, nya pakono katonngan nyo sya a siraw tawowaw a myan so
kapanganohed, ki siraw oyod a kapotōtan ni Abraham.
8 Do kaychowa pa, inpakatoneng no Dyos do chirin na iyaw kapayparin
no Dya-Jodyo a malinteg do salapen na a makaynamot do kapanganohed
da dya. Inpaltiing naw maganayaya a dāmag di Abraham do nakaibahey
na sya a kāna, "Maynamot dyimo, bindisyonan konchiw tabo tawotawo
do kāda nasyon saya do lobongaya."†
9 Dawa, no tabo a manganohed a akmas kapanganohed ni Abraham,
bindisyonan sanchi no Dyos a akmas nakabindisyon nas Abraham.
10 Amnan siraw tawowaw a magtalek do kapagtongpal das linteg, ki
nabay sa a nairanta a madosa. Ta nyaw naitolas do Masantwan a Tolas
a kāna, "Nabay sa a nairanta a madosa siraw tabo a dya magtongpal so
tabo a naitolas do Librwaya no Linteg."‡

---

* **3:6 3:6** Gen. 15:6; Roma 4:3; Sant. 2:23 † **3:8 3:8** Gen. 12:3b; Ara. 3:25 ‡ **3:10 3:10** No Librwaya no Linteg, ki siraw manōmaw a dadima a libro do Adan a Tolag. Deot. 27:26; Gal. 5:3; Sant. 2:10

11 Sichangori, maydamnay danaw katoneng ta sya a abaw tawo a
makapayparin a malinteg do salapen no Dyos maynamot do katongpal
na so linteg. Ta akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna, “Iyaw
tawowaw a pinalinteg no Dyos do salapen na, ki myan byay na a abos
pandan a maynamot do kapanganohed na dya.”§
12 Ki taywara maytarek linteg kan kapanganohed, ta machita aba no
linteg kapagtalek, an dya kaparin. Ta akmas inpatolasaw no Dyos do
Masantwan a Tolas a kāna, “Aran sino a makatongpal so tābo linteg, ki
nawrinchiw panghapan na so byay na a malinteg do salapen Dyos.”*
13 Ki maynamot ta aba polos makatongpal so tabwa bilin no linteg, nabay
ta a tabo. Ki aran komwan, tayoka narana yaten ni Kristo a insaop a yapod
abayaya no linteg, ta nayparin a nabay a maynamot dyaten. Ta akmas
naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna, “Mabay aran sino a malodyit do
kros.”†
14 Pinarin ni Kristo Jesos nyaya tan maynamot dya, mairaman saw Dya-
Jodyo do bindisyon a inkari no Dyos di Abraham, as kan tan maynamot do
kapanganohed ta, marawat ta pakono Ispirito Santo a inkari no Dyos.

No Linteg Kan Iyaw Kari

15 Kakakteh, iktokto nyo nya maydamnay a maawātan a pangarig:
Chapatak ta a aba polos makabdibdis so pagtolagan no dadwa tawo an
tayoka dana sa nagpirma do dawri a nagtolagan da.
16 Changori, naipariho nya do inkaryaw no Dyos di simna Abraham do
kaychowa pa,‡ ta myan naikari a maynamot do asaw a pōtot ni Abraham,
kan batahen naba a siraw aro saw a pōtot na. As dawa, nawriw kapatakan
ta sya a maychatanyi kan natongpal nawri di Kristo.
17 No chakey ko a batahen, ki myan apat a gasot kan tatdo a poho a
katawen a yapod dawri a kari no Dyos di Abraham a nandad nakaitorohaw
no Dyos so linteg di Moyses. Ki maynamot ta Dyos a mismo nagkari
sakbay a tinokos ni Moyses linteg, maparin aba siwsiwawen linteg tan
payparinenaw karyaya a abos sirbi.
18 Ta an kapagtongpal so linteg makaitoroh do tawotawo so sāgot no
Dyos, ayket na, yapo pabawri do kari ah! Komwan aba, ta tinorohan no
Dyos si Abraham so sāgot sigon do inkari naw.

No Panggep No Linteg

19 Sichangori, an komwan linteg, āngo paw sirbi na mana āngo paw
panggep no linteg? No atbay na, ki intoroh ni Āpo Dyos nya linteg do
nakatayokaw no naikaryaw tan mapatakan tawotawo a maygaygatos sa.
As no panggep na, ki nawri dananchiw kapachipanda no linteg anchan
mangay kapotōtanaya ni Abraham a si Kristo a inkari no Dyos di Abraham.
On, mailasin ta a masissisīta paw kari kan linteg. Ta an maynamot do
lintegaya, ki tinoboy ni Āpo Dyos anghilis na saw di Moyses, as kan sira
dana kontodo di Moyses mangibabaet do payawan no tawotawo kan Dyos.
20 Ki iyaw karyaya a intoroh no Dyos di Abraham, ki machita nabaw
mangibabaet, ta no Dyos a mismo nangay, as kan iya lang nagkari.
21 Sichangori, magkontrawriw linteg no Dyos kan no kari na? Ay
samna, engga! Ta no kaoyodan na, ki matarek panggep no Dyos a
mangipakatoneng siras nyaya. Ta an myan sawen linteg a maparin a

§ **3:11 3:11** Mana “Iyaw tawowaw a mapalinteg do salapen ni Āpo Dyos, ki maybibyay a maynamot do kapanganohed na.” Hab. 2:4; Roma 1:17 * **3:12 3:12** Leb. 18:5; Roma 10:5 † **3:13 3:13** Deot. 21:23 ‡ **3:16 3:16** Gen. 22:17-18

mangpalinteg so tawo do salapen no Dyos, ayket na, mapalinteg dana
pakono tawotawo an tongpalen daw nawri a linteg.
22 Ki maparin aba, basbāli a inpatolas no Dyos do Masantwan a Tolas a
tabo tawotawo do lobongaya, ki binahod sa no panakabalin no gatos tan
iyaw inkari no Dyos, ki naitoroh dyirad magtalekaw di Jeso-Kristo a yapo
lang do kapanganohed daw dya.
23 On, do sakbayaw a nanganohed saw tawotawo di Kristo, binahod kan
tinolbekan na yaten linteg a nandad nakaipaboya ni Kristo a iya danaw
inanohdan ta naya.
24 Kayarig pa no lintegayaw para aywan dyaten a mandad kangayaw
ni Kristo tan mapalinteg ta do salapen no Dyos a maynamot lang do
kapanganohed ta dya.
25 Ki sichangori, maynamot ta myan dana si Kristo, tayoka danaw
rebbeng no para aywanaya a linteg.
26 As sichangori, aran inyo a Dya-Jodyo, ki anak narana inyo no Dyos
maynamot ta inanohdan nyos Kristo Jesos.
27 Komwan pa dyinyo a tabo a nagpabonyag do ranom a maynamot do
kapanganohed nyo di Kristo, ki akmay inlaylay nyo maganay a dadakay
na, ta naipaboya dana do kabibyay nyo.
28 Sichangori, do salapen no Dyos, apabaw paytarkan Jodyo kan Dya-
Jodyo mana adipen kan dya adipen, as komwan mahakay kan mabakes, ta
masa kamo na do kapanganohed nyo di Kristo Jesos.
29 Maynamot ta dyira naynyo ni Kristo, naibidang kamo na a kapotōtan
ni Abraham, as kan an komwan, nairaman kamo na a magtawid so tabo
inkari ni Āpo Dyos dya.

4

Siraw Anak No Dyos

1 Mayadis ta na do matarek a pangarigan. No adekey a magtawid anchi
so ipatāwid ni āmang na, ki syimpri, maybibyay a akmay asa adipen do
kamotdeh na pa a aran dyira naw tabo kinabaknang ni āmang na.
2 Ta machita parinen na sa tabo no ibahey dan nakaitalkanaw mana
siraw mangaywanaw so kinabaknang naw a mandan marapit naw
chimpwaw a inkeddeng ni āmang na a katawid na so tabo.
3 Komwan ta do kachwaw do kasakbay no kapanganohed tas oyod a
nanawo, ta akma ta siras kamotdehanaw, ta inadipen da yaten matatarek
saya a ononotan do lobongaya.*
4 Ki do nakawaraw no naikeddengaw a chimpo, tinoboy no Dyos Anak
naw a nayparin a tawo a naiyanak do asa mabakes. Naiyanak a asa Jodyo,
kan minonot do Linteg ni Moyses.
5 No nangayan na, ki tan palmonawen na yaten do nakaadipen taya do
torayaw no linteg tan yaten a manganohed di Kristo, ki naibidang ta na a
anak no Dyos.
6 Nyaw pakatonngan ta a anak na yaten ni Āpo Dyos, ta tinoboy no Dyos
Ispirito no Anak na a omyan do aktokto ta. Sichangori, maynamot do
Ispiritwaya, makapachiāmang ta na do Dyos.
7 Changori, adipen kamo paba an dyi dana oyod a anak no Dyos, as kan
maynamot ta anak naynyo no Dyos, itoroh nanchi dyinyo insagāna naw a
para do anak na saw.

* **4:3 4:3** Mana “Ta akma ta siras kamotdehanaw, ta inadipen da yaten no marahet saya a ispirito a mangitoray do lobongaya.”

No Kabakel Ni Pablo Dyirad Taga Galasya

8 Inyo a taga Galasya, do dyi nyo paw a kapatakan so Dyos, inonotan nyo
saw dyaya dyos, kan nayparin kamo a adipen da.
9 Ki sichangori, chapatak nyo naw Dyos maganaganay an ibahey ko
pakono a chapatak narana inyo no Dyos āngo ta maybidi kamo na dyirad
matatarek saya a makakapsot kan abos sinpaspangan a ononotan do
lobongaya a dya polos a makaisalakan? Samna! Chakey nyo nawriw
mirwa machiadipen dyira?
10 Ibahey ko komwan, ta tori kamo naya maydāg do masisita saya araw,
bohan, chimpo, kan tawen tan padasen nyo a ahwahoken Dyos.
11 Ay samna! Taywara danayaw kabakel ko dyinyo, ta āngo nchan
abohen nyo sirbi no nayhohopagan kwaw dyinyo.
12 Kakakteh, machikakaāsi ako dyinyo a tahatahan nyo pakono pinarin
ko. Ta an yaken, ki nayparin ako na a akma dyinyo a Dya-Jodyo a dya
naadipen do Linteg ni Moyses.† Ibahey ko aba dyinyo nyaya maynamot do
kayan pinarin nyo dyaken a marahet do nakarahan, basbāli a inaywanan
nyo yaken a maganay.
13 Ta chapatak nyo na a maynamot do nakaganyit kwaw do kachwaw
do kadāmo kwaw a nangay dyinyo,‡ ki nyaw naynamotan ko a nahahay a
nangikasaba dyinyo so Maganay a Dāmag.
14 Do dawri, aran nalidyatan kamo a maynamot do nakaganyit ko, ki
inroromen mana chinaskeh nyo aba yaken, basbāli a rinispitar nyo yaken
a akma ko asa anghil no Dyos. On, rinawat nyo yaken a akmay yaken a
mismo si Kristo Jesos.
15 Sichangori, dino nangayan kasoyot nyowaw dyaken? Ta ipaneknek ko
a do nakarahan, an maparin, ki aran mata nyo, ki hawhawen nyo a itoroh
maynamot lang do adaw nyo dyaken.
16 Ki changori, nayparin akori a kabosor nyo a maynamot do kaibahey
ko dyinyos oyod? Ay, dyi pakono a komwan, ah!
17 Chiban nyo paw parinen daya dyinyo no mangnanawo saya so
bayataw. Sisīten daynyo, ki no kaoyodan na, ki maganay abaw ranta daw
dyinyo, ta chakey da a machisyay kamo dyaken tan sira danaw aywanan
nyo kan onotan nyo.
18 Marahet aba an myan saw machisit dyinyo a akmas pinarin kwaw
dyinyo do nakarahan kan mandan sichangori a aran abo ako dyinyo, ki
basta maganay panggep da dyinyo ah!
19 Inyo a chadaw ko a anak, sichangori, akma ko nayay mirwa mapayny-
inan a maynamot dyinyo a akmas magpasikalaw a maymanganak, kan
machipanda abaw nyaya kalidyat ko mandan pagtalkan nyos Kristo do
tābo a aktokto nyo.
20 Oyod kwayas kakey a mangay a omsarongkar dyinyo. Tan komwan,
ki matadyan madididiw kwaya, ta oyod ko nayas kabakel a maynamot
dyinyo!

No Pangarig A Maynamot Da Agar Kan Si Sara

21 Changori, inyo a makey a magpaitoray do kapangtongpal so Linteg ni
Moyses, ari paw chakey ko a iyahes dyinyo. Iniktokto nyori an āngo oyod
a chakey na batahen no nawri a linteg?
22 Ta naitolas do Masantwan a Tolas a si simna Abraham, ki myan dadwa
pōtot na,§ asa do adipen naw a mabakes, as kan asa do bokod naw a baket.

---

† **4:12 4:12** 1 Kor. 9:20-21 ‡ **4:13 4:13** Ara. 13:13–14:24 § **4:22 4:22** (Ismael) Gen. 16:1-16; (Isaak) Gen. 21:1-7

23 Ki an maynamot do pōtotaw ni Abraham do adipen naw a mabakes,
ki iyaw īnaw naw, ki naīnaw a machiyengay dyirad gagāngay saw a
mapariparin.* Ki iyaw pōtot naw do mismo naw a baket, ki naīnaw a
sigon do kaipatongpal no kari no Dyos a maynamot di Abraham.
24 Myan chakey na ipaboya dyaten nyaya, ta siraw dadwa saya a
mababakes, ki iladāwan daw dadwa a katolagan. No asaw a tolag, ki iyaw
tinokosaw no Dyos di Moyses do Tokon a Sinai do Arabya, as kan siraw tabo
a mononot do dawri a tolag, ki adipen sa a mangtongtongpal so nawri a
tolag. No kayarigan nyaya a tolag, ki si Agar a asa a adipen kan siraw anak
naw.
25 Mayarig pa si Agar do tokonaya a Sinai do Arabya, as kan kayarigan na
paw syodadaw a Jerosalem do tanaya sichangori. No chakey na batahen
nyaya, ki tabo tawotawo a nagpaitoray do linteg daw no Jodyo saw, ki
nayparin sa a adipen no nawri a linteg.
26 Ki iyaw oyod a baket ni Abraham a si Sara, ki mayarig do Jerosalem
do hanyit, as kan kayarig na pa a ānang ta a tabo a manganohed di Jesos.
27 Ta myan naitolas do Masantwan a Tolas a kāna,
"Masoyot ka, imo a hopes a mabakes. Pangengengey mo kasoyot mo,
imo a dya nakapadas so nagpasikal, ta arwaronchiw anak mo a pinasyay
ni lakay mo kan iyaw no mabakesaw a insabat na."†
28 Kakakteh, yaten a manganohed di Kristo, ki mayarig ta di Isaak a
maynamot ta naiyanak sigon do kari ni Āpo Dyos, as kan aran yaten, ki
maibidang ta na anak ni Abraham a maynamot lang do karyaya no Dyos.
29 Ki aran komwan, lidyalidyaten da pa yaten sichangori no inadipen
sayan linteg a akmas naparinaw do kaychowa do nakaidadanesaw no
anakaw no adipenaw a mabakes so pōtotaw ni Abraham a naiyanak a
maynamot do panakabalin no Ispirito Santo.‡
30 Ki chiban taw binataw no Masantwan a Tolas, "Payayohen mo may-
ānang saya adipen, ta maparin aba machipagtawid anak naya do anakaya
no siwayawayaya a mabakes."§
31 As dawa, kakakteh, no paytābwan no ibahebahey ko saya, ki naibidang
taba anak no adipenaw, an dya anak no siwayawayaw a mabakes.

5

No Oyod A Pakaisalakanan

1 On, pinakalsot na yaten ni Kristo do nangikaldongaya a linteg tan
mawayawayaan ta. Dawa, aywanan nyo a maganay nya wayawaya nyo,
as ipalōbos nyo paba a mirwa adipenen naynyo no linteg.
2 Sichangori, adngeyen nyo a maganay, ta yaken si Pablo a mangibahey
dyinyo so nyaya! An talken nyo kakogit a mangpalinteg dyinyo do salapen

---

* **4:23 4:23** Gen. 16:1-4. An maynamot do īnaw kan nakaiyanakaw ni Ismael, ki si Sara kan si Abraham akin plano so nyaya, ta nabo danaw namnama da a matongpal karyaw ni Āpo Dyos dyira. Ki komwan abaw nakaiyanakaw ni Isaak, ta si Āpo Dyos a mismo akin plano so nyaya, as kan tinongpal naw plano naya a aran paysoho danan Sara iyaw boboh na. Roma 4:19; Heb. 11:11-12
† **4:27 4:27** Isa. 54:1. Sigon do pangarigaya ni Isayas, ki akmay hopes Jerosalem a maynamot ta abo danaw tawo na saw a Israelita a omyan daw, ta pinayayo da sa no taga Babilonya (2 Kron. 36:15-23). Ki do nakapaybidi daw no Israelita do tana da do Jerosalem, oltimo a masoyot sa. No chakey na batahen ni Pablo do dyaya, ki si Sara iyaw hopesaya a mabakes, ta abaw anak na a nandad nakaitoroh sya ni Āpo Dyos si Isaak a maynamot do kapanganohed da Abraham do kari no Dyos. Dawa, nasoyot si Sara. No tawotawo saw a manganohed do karyaw ni Āpo Dyos, ki mayarig sa do anakaya ni Sara. ‡ **4:29 4:29** Gen. 21:8-9 § **4:30 4:30** Gen. 21:10

no Dyos, apabaw sirbi na dyinyo no pinarinaw ni Kristo, ta iya pabaw pagtalkan nyo.
3 Nyaw paynamotan na a pirwahen ko na inyo a ballaāgan: An
rawaten no aran sino iyaw nyaya a kapagtongpal so linteg a maynamot
do kapagkogit, rebbeng na tongpalen tabo myanaw do Linteg ni Moyses.
4 Ta no aran sino dyinyo a magtalek do kapagtongpal nas linteg tan
maibidang dana a malinteg do salapen no Dyos, ki nachisyay nawri di
Kristo kan tomnadyichokod dana do parabor no Dyos.
5 Ki an maynamot dyamen a manganohed di Kristo, ki no namnama
namen, ki no kapayparin namen a malinteg a maynamot lang do
kapanganohed namenaya dya, as kan iyaw Ispirito Santo, ki somidosidong
dyamen ranan kananaya namen so katongpal no nya.
6 Ta siraw machichasa di Kristo Jesos, ki masisita pabaw no kapagkogit
mana dya kapagkogit. No lang masisita do salapen no Dyos, ki iyaw
kapagtalek di Kristo a maboya do kadaw ta do kapayngay ta a tawo.
7 Ki an maynamot dyinyo, ki maganay kapanganohed nyo di Kristo do
nakarahan. Sino napasiwal dyinyo tan dyi nyo a tongtongen manganohed
do oyod?
8 Ay samna! Syirto a dya yapo do Dyos a nanawag dyinyo nyaya a
mapasiwal dyinyo.
9 As dawa, kaganayen nyo a iktokto. Ta aran dēkey a kapaychawaw, ki
myan ayaman na, ta akmay yapo a mapabsog so tabo namāsa a arina.
10 Ki aran komwan, makaynamot do kasa taya a monot di Kristo, ari paw
kapagtalek ko dyinyo a dyi kamo a machisyay do oyod, as kan syirtwen ko
a dosāen nanchi ni Āpo Dyos mapasiwalaw dyinyo a aran āngo saad na.
11 Ki changori, kakakteh, binata konon kadwan a inanawo ko a masisitaw
magpakogit. An nawriw inanawo ko, āngo ta kontraen da pa yaken
a idadanes? An oyod a inanawo ko komwan a maynamot do kasisita
no kapagkogit, ayket na, makachichad sa paba do inanawo kwaya a
maynamot do nakadimanaw ni Kristo do kros.
12 On, as kan an maynamot dyirad mapasiwalaya dyinyo a maynamot do
kapagkogit, ayket, maganaganay dana pakono an golpyen darana iponget!

No Naispiritwan A Kabibyay

13 As inyo a kakakteh, tinawagan naynyo no Dyos tan natorohan kamos
kawayawayaan nyo a yapod linteg. Ki ipambar nyo abaw nawri a
kawayawaya nyo a magtongpal do marahet saya a chakey no inawan, an
dya iyaw kapaysinsisidong nyo a yapod dya matokod a adaw.
14 Ta no paytābwan no linteg, ki natongpal dana do asaya a bilin a kāna,
“Chadaw mo kapayngay mo a tawo a akmas kadaw mo so mismo a inawan
mo.”*
15 Ki an akma kamo nas binyay saya a mayayarap, magannad kamo, ta
āngo nchan nawriw paysinpapatawsan nyo.

No Kabibyay Do Ispirito Santo

16 No maibahey ko dyinyo, ki nyaya: Nāw nyo a magpaitoray do
chakeyaw no Ispirito Santo. Ta an komwan parinen nyo, ki tongpalen
nyo pabaw marahet saya chalakam no inawan.
17 Ta no chakey no inawan, ki machikontra do chakeyaw no Ispirito
Santo. As no chakey no Ispirito Santo, ki machikontra do chakeyaw

* **5:14 5:14** Leb. 19:18b

no inawan. On, maysin-ipsok sa, dawa, nyaw paynamotan na a dyi ta matongpal chakey ta.
18 Ki an iyaw Ispirito Santo mapawnot dyinyo, maitorayan na paba inyo no linteg.
19 Oyod a maydamnay a maboyaw chalakamaya no inawan. Ta sira, ki komwan sa: no kapaychakatekateh a machoknod, no kaparin a makabābaba, kan malapos so dadakay;
20 as kan myan paw kapagdayaw do didyosen saw kan kapangat-atang, kapaysin-iipsok kan kapaydidiman, kapaysin-iimon kan kapakasoli, kapatohos so inawan, kapachikontra, kan kapachisyay;
21 as kan myan paw kapayagom, kapaybobok, kapaysarasaraw, kan kadwan pa akma siras syay. Changori, pirwahen ko na inyo a ballaāgan a akmas nakaiballaag ko naw sya dyinyo do kachwaw a siraw mamarin so komwan, ki mairaman sabanchi do pagtorayan Āpo Dyos.†
22 Ki machitarek kaparin no tawo a pinawnot no Ispirito Santo. Siraw nyaya: kadaw so kapayngay a tawo, kasoyot, kaydamnayan no kapangtokto, kaānos, kapachisidong, kasingpet, mapagtalkan,
23 kapakombaba, kan kapagpet so inawan. Aba polos linteg a machikontra dyirad dyaya.
24 Ki siraw dyira naw ni Kristo Jesos, ki akma danay inlansa daw aktokto da do kros kontodo tabo chakeyaw no inawan kan marahet a kalikāgom da.
25 Dawa, sichangori, maynamot ta maybibyay ta nad panakabalin Ispirito Santo, ayket na, nonolay ta na a iyaw mapawnot dyaten do tabo kabibyay ta.
26 Tan komwan, dyi ta pakono a mayparin a makospag mana maysinrororod mana maysin-aapal.

6

No Kapaysinsisidong

1 Inyo a kakakteh, an napatakan nyo a myan asa dyinyo a nalba do paygatosan, inyo a pinawnot no Ispirito Santo yangay nyo pakono a bangonen nawri a kakteh. Ki machita mapakombaba kamo kan kapyahen nyo a paychirinan. Ki alit na makaannad kamo, ta āngo nchan masdok kamo do solisog.
2 Kasyasidongan nyo pakarahmetan asa dyinyo. Ta an komwan parinen nyo, natongpal nyo inbilinaw ni Kristo.*
3 Ta no mangarapaap a rakoh kaidāyaw na, ki tod na allilawen mismo na a inawan.†
4 Ki machita nyo a sintiren bokod nyo a kaparin tan mapatakan nyo an maganay mana madi. An maganay, nyaw paynamotan nyo a masoyot kan mapnek, as kan machita nyo paba a ipariho kaparin nyo do kaparin no matarek.
5 Ta no kāda tawo, ki atbayen naw bokod na kaparin.
6 As iyaw nananawowaw so chirin no Dyos, rebbeng na pakono manoroh do mangnanawowaw dya so soportar.‡
7 Sichangori, maallilaw kamo aba, ta chasisyabak nyo abas Āpo Dyos. Ta an āngo imoha no asa tawo, nawrinchiw apīten na.

---

† **5:21 5:21** Roma 2:8; 1 Kor. 5:11; 6:9-10; 2 Kor. 12:20-21; Tito 3:3; Jod. 7 * **6:2 6:2** No inbilin ni Kristo, ki naitolas do Juan 13:34; 15:12. Roma 15:1 † **6:3 6:3** Roma 12:3; 1 Kor. 3:18 ‡ **6:6 6:6** Lk. 10:7; 1 Kor. 9:11, 14; 1 Tim. 5:17-18

8 Ta no maymoha so katongpal na so chakeyaw no inawan na,
nawrinchiw apīten naw abos pandan a kadiman. Ki no maymoha so
katongpal na so chakeyaw no Ispirito Santo, maranyi nanchiw byay na
a abos pandan a yapod Ispirito Santo.
9 Dawa, chaōma tabaw kapamarin tas maganay, ta anchan narapit kosto
a chimpo, myan anchiw maapit ta, an dyi ta maoma.
10 Dawa, nyaw paynamotan na a do kayan payan oras ta, nawri pakono
chitahen taw kapamarin tas maganay do tabo tawotawo, naten dana
dyirad kakakteh ta saya manganohed do Dyos.

Kapanawdyan A Pakatoneng

11 Yaken si Pablo a mismo a naytolas so kapanawdyanaya a pakatoneng,§
ta chiban nyo paw rarakoh saya litra na!
12 Siraw mamaistro saya a mangpilit dyinyo a makogit, ki parinen daw
nyaya tan maidaydayaw sa do salapen tawotawo a maynamot do katongpal
da so Linteg ni Moyses. Ki no kaoyod na, ki chakey da tadyichokodan
iyaw pakaidadanesanaya a yapo dyirad kapayngay da saya a Jodyo an
inanawo da a mapalinteg no asa tawo do salapen no Dyos a maynamot
do nakadiman ni Kristo.
13 Ki aran siraw tayoka danaw a nagpakogit, ki tongpalen daba tabo
Lintegaw ni Moyses. No paynamotan na chakey daynyo a makogit, ki tan
myan paykoykospag da kan payparinen daynyo a nanawhen da.
14 Amnan yaken, dyi ako pakono a polos a maykoykospag do aran āngo,
an dya maynamot do nakadimanaw ni Āpo ta a si Jeso-Kristo do kros.
Ta maynamot do nakadiman naya, naibidang dana sa nadiman dyaken
mapapateg saya do lobongaya, as kan inbidang darana yaken a nadiman
dyira.
15 Masisitawri an nakogit mana dya nakogit tawo? Ay, engga! Ta no
lang masisita do Dyos, ki iyaw kapabayo so kapangtokto kan kabibyay a
maynamot do panakabalin no Ispirito Santo.
16 As siraw maybibyayaw so komwan, myan pakono dyiraw kay-
damnayan no kapangtokto kan kāsisyen a yapod Āpo Dyos. Siraw nya
saya, ki sira danaw no oyod a tawotawo no Dyos.
17 Dawa, yapo changori, abo dana pakono mangpalidyat dyaken a
maynamot do inanawo ko, ta ipaneknek daya no kolad saya no inawan
ko a yaken, ki asakwa adipen ni Kristo.
18 Kakakteh, myan pakono dyinyo parabor ni Āpo ta a si Jeso-Kristo.
Amen.

§ **6:11 6:11** No gagāngayaw a pinariparin Pablo, ki inpaitolas na do sikritaryo naw, ki iya mismo naytolas so kapanawdyanaya a pakomosta. Roma 16:22; 1 Kor. 16:21; Kol. 4:18; 2 Tes. 3:17

No Tolas Ni Apostol Pablo Dyirad Tawotawo Do Epeso

No Pakatonngan So Paytābwan No Nya Tolas

Nyaw tolas ni Pablo dyirad tabo saw a manganohed a minyan do syodad a Epeso kan siraw idiidi saw a omdibon daw (1:1), as kan intolas ni Pablo nyaya do kayan naw a nabahod do Roma (3:1; 4:1; 6:20). Si Tikiko, tinoboy ni Pablo a nangyangay so nya tolas (6:21-22) a akmas tolas naw dyirad manganohed saw do Kolosas (Kol. 4:7-9) kan iyaw tolas naw di Pilemon.

Do dawri a chimpo, rakoh kan masisitaw nya syodad do probinsya a Asya. Dawriw yanan timplowaw a pangidaydayawan da so dyosa daw a si Artemis (Ara. 19:27-28). Ki do nakangayaw daw ni Pablo a nangasaba so Maganay a Dāmag so dadwa a katawen, myan saw nanganohed di Āpo Jesos (Ara. 19:1-20; 20:17). As no Epeso, ki nayparin a akmay sintro dan manganohed do probinsya a Asya.

Do dyaya tolas, no asa masisita a inbahey ni Pablo, ki iyaw plano no Dyos a raparapahen na tabo pinarswa, kan si Kristo danaw pinakaoho da (1:10). No pakatongpalan no nya, ki iyaw kasa no tawotawo no Dyos a maybibyay do chakey na a maynamot do kapachasa da di Kristo.

Inlawlawag ni Pablo maynamot do kasa no iglisya. As no chakey na batahen iglisya, ki iyabaw yanan mana bahay a patneken no tawotawo a pagdayawan das Dyos, an dya siraw tabo a manganohed di Kristo a yapod kaychowa pa a manda sichangori. No asa pangarig a inosar ni Pablo a mangipalpalawag a maynamot do iglisyaya, ki siraw tawotawo saw a manganohed, ki kayarig daw inawan ni Kristo, kan si Kristo iyaw pinakaoho da (1:22-23; 4:15-16). No asa pa a kayarig na, ki iyaw iglisya, ki akmay nobya, as si Kristo kabahay na anchi (5:25-32). Maiyarig paw tabo a manganohed do partis no asa bahay a patneken ni Āpo Dyos do pondasyon a bato, kan iyaw kasisitaan a panoli no pondasyon, ki si Kristo (2:20-21).

Nya kapachasa ta di Kristo, ki apabaw paytarkan Jodyo kan Dya-Jodyo, adipen kan āmo, ta machasa ta na do pamilya no Dyos. Nyaw naynamotan ni Pablo a nangitolas so maynamot do kosto a kabibyay dan maychakababahay, kamotdehan kan inyapwan da, kan siraw adipen kan āmo da.

Kapanawdyan na, intolas ni Pablo maynamot do kaitoroh no Dyos so sidong dyirad manganohed saw tan dyi sa abaken Satanas.

No Naychakarwan No Nya Tolas

Pakatoneng 1:1-2
No Kayayan Dan Manganohed Di Kristo 1:3–3:21
No Kabibyay No Manganohed Di Kristo 4:1–6:9
No Kaaywan No Manganohed Di Kristo 6:10-20
No Kapanawdyan Na 6:21-24

No Tolas Ni Apostol Pablo Dyirad Tawotawo Do Epeso

Pakatoneng

1 Nyaya tolas, ki yapo dyaken a si Pablo a asa apostol ni Kristo Jesos a
maynamot do keddeng ni Āpo Dyos.

Maytolas ako dyinyo a tawotawo no Dyos do Epeso* a mapagtalkan do
kapanganohed nyo di Kristo Jesos.
2 Myan pakono dyinyo parabor kan kaydamnayan no kapangtokto a
yapod Āpo Dyos a Āmang ta kan yapod Āpo Jeso-Kristo.

No Kabindisyon Dan Manganohed Maynamot Do Kapachasa Da Di Kristo

3 Daydayāwen ta si Āpo Dyos a iyaw Āmangaya ni Āpo ta a Jeso-Kristo,
ta tinorohan na yaten so tabo a naispiritwan a bindisyon a myan do hanyit
a makaynamot do kapachasa tayad Kristo.
4 Ta do kasakbay paw no nakaparswa no lobongaya, ki pinidi narana
yaten no Dyos a mayparin a machasa di Kristo. Tan komwan, payparinen
na yaten a tawotawo na a masantwan kan abanchiw pamagatosan na
dyaten do salapen na.
5 On, maynamot do adaw na, ki sigod dana inranta no Dyos a payparinen
na yaten a anak na a maynamot do pinarinaw ni Jeso-Kristo. On, pinarin
naw nyaya a maynamot ta nyaw chinasoyot na kan sigod a pinanggep na
a parinen.
6 Dawa, sichangori, madaydayaw si Āpo Dyos a maynamot do nya
makaskasdaaw a parabor na a chinadadam na a intoroh dyaten a
maynamot ta nachichasa ta do Anak naya a oyod nas chadaw.
7 Ta makaynamot do rayaw ni Kristo a minoyog do nakadiman naw do
kros, ki naisalakan ta na. No chakey na batahen, ki napakawan ta na do
gatogatos ta a maynamot do maboslon a parabor no Dyos.
8 Nya parabor, ki chinadadam na a intoroh dyaten kontodo sirib kan
kapakaāwat tan mapatakan ta a maganay iyaw pinanggep naw dyaten.
9 On, inpakatoneng na dyaten nya panggep na a naitayo a plano na do
nakarahan a inkeddeng na a matongpal dana di Kristo.
10 As nya danaw plano naw a patayokahen nanchi do naikeddengaw a
chimpo: Raparapahen nanchi a tabo pinarswa na a myan do hanyit kan
do tana, as kan si Kristo danaw pinakaoho da tabo a abos pandan.
11 Tabo parinen no Dyos, ki parinen na sigon do sigodaw a pinanggep
na kan chakey na. Komwan nakapidi na dyaten a mayparin a tawotawo
na a maynamot do kapachichasa ta di Kristo, ta nawriw inkeddeng na do
sakbay paw no nakaparswa na so lobongaya.
12 Tan komwan, yamen a nanma a nanganohed di Kristo, ki idaydāyaw
namen si Āpo Dyos a maynamot do makaskasdaawaya a parabor na
dyamen.
13 Masaw dyinyo a somnarono dyamen a nanganohed di Kristo. On,
ki aran inyo, ki nairaman kamo na a machichasa di Kristo, ta do
nakapangadngey nyowaw so oyod a iyaw Maganayaya a Dāmag a
maynamot do kaisalakānan nyo, ki oyod a nanganohed kamo dya. Dawa,
minarkaan naynyo no Dyos a dyira na do kaitoroh naw dyinyo so inkari
naw a Ispirito Santo.
14 Iyaw nyaya Ispirito, ki iyaw pangsigorādo so rawaten taw anchi a tabo
a inkari no Dyos dyaten a tawotawo na. On, iya paw mangipanamnama
dyaten a mandan karawat tas kakomplito no nya kaisalakānan ta. Dawa,
idaydāyaw ta pakono si Āpo Dyos a maynamot do makaskasdaawaya a
parabor na dyaten.

No Dasal Ni Pablo

* **1:1 1:1** Do kadwan saw a kaaadanan a manyoskripto, abaw chirin a “do Epeso.”

15 As dawa, nyaw naynamotan na a nakayapo do nakadngey kwaw so
kapanganohed nyo di Āpo Jesos kan no rakohaya a kadaw nyo dyirad tabo
tawotawo no Dyos,
16 ki machipanda abaw kapagyamyaman ko do Dyos a maynamot dyinyo,
kan nāw ko a omnakenakem dyinyo do kāda kapaydasal ko.
17 On, nyaw pangdakdaw ko do Dyos a madaydayawaw a Āmang
ta kan Dyos ni Āpo ta a si Jeso-Kristo a torohan naynyo so sirib kan
kapakaāwat nyo a yapo do Ispirito na tan maypaypangay paw katoneng
nyo so maynamot dya.
18 Paydaydasal ko paynyo tan masedangan pangtoktwan nyo tan maton-
ngan nyo iyaw hahawen nyowaya a maynamot do nakatawag na dyinyo,
as kan tan mapatakan nyo iyaw maboslonaw a bindisyon a kinapya na a
para do tawotawo na.
19 Asa pa, paydasal koynyo tan matonngan nyo abwayas kapayngay so
kabīleg a panakabalin a myan dyaten a manganohed di Kristo. Iyaw nya
panakabalin a somidosidong dyaten, ki iyaw panakabalin no Dyos a
20 naipaboya do nakapagongar naw si Kristo, as kan do nakapaydisna
naw sya do makanawan naw do hanyit.
21 Changori, dawriw pagtorayan ni Kristo, kan iyaw kapagtoray na, ki
matortoray kan aran sino a magsaad so kinaāri, katoray, kinamanakabalin,
mana kabīleg.† As iyaw āwag ni Kristo, ki iyaw kapapatgan do aran sino
a myan so toray, as kan sichangori aba lang, an dya abos pandan.‡
22 No pinarin no Dyos, ki inpaitoray na di Kristo tabo a naparswa, as kan
tinongdo na a iyaw mangipangolo so iglisya a siraw tabwaw a manganohed
dya.§
23 Tan komwan, iya danaw pinakaoho ta a manganohed dya, as kan
yaten, ki akmay pinakainawan na. Tan komwan, komplito a mabata asaw
inawan. Aba polos pagkorāngan na a mangipangolo dyaten, ta iya, ki myan
do tabo a mangapnopno so tabo a naparswa.*

2

No Byay A Myan Di Kristo

1 As inyo, do sakbay paw a nanganohed kamo di Kristo, ki naibidang
kamo a nadiman do salapen no Dyos a maynamot do gatogatos nyo.
2 Do dawri, naybibyay kamo a minononot do tabo a karahet no
lobongaya, as kan tinongpal nyo pas Satanas a iyaw mangitorayaw siras
marahet saw a ispirito do kademdemanaya, as kan iya paw mangig-igpet
so pangtoktwan no tawotawo saw a dya manganohed do Dyos.
3 No kaoyodan na, ki do kasakbayan paw no kapanganohed ta a tabo,
ki akma ta siras machikontraw do Dyos, ta naybibyay ta a napnepnek
do marahet saya a chalakam no inawan kan pinarin ta tabo chakeyaw
no pangtoktwan ta. Dawa, maynamot do dyaya sigod a kayayan ta,
naikeddeng ta na a madosa a mangdidiw so soli no Dyos a akma siras
dyi pa saw a manganohed.
4 Ki aran komwan, maboslon kāsisyen no Dyos dyaten, as kan taywaraw
kadaw na dyaten.

---

† **1:21 1:21** Kol. 1:16; 2:18. No chakey na batahen dya, ki siraw anghilis saw a myan so panakabalin kan toray. Roma 8:38; Epe. 2:2; 6:12; Heb. 1:5-14; 1 Ped. 3:22 ‡ **1:21 1:21** Pilp. 2:9-11; Heb. 1:4; 1 Ped. 3:22 § **1:22 1:22** Epe. 5:23-24; Kol. 1:18 * **1:23 1:23** Yaten namatayoka si Kristo, ta yaten pinakainawan ni Kristo a mamatayoka so tarabako na. Kol. 1:17-18, 24

5 Ta aran naibidang ta na nadiman a maynamot do gatogatos ta, ki
maynamot do nakapagongaraya ni Kristo, ki inrāman na yaten tan myan
bayo a byay ta a abos pandan. On, naisalakan ta na a makaynamot lang
do parabor no Dyos.*
6 Ta makaynamot do nakapachasa ta na di Kristo Jesos, inrāman no Dyos
yaten do nakapagongar ni Kristo a machipagtoray dya do hanyit.
7 Pinarin ni Āpo Dyos nyaya tan ipaboya na a abos pandan iyaw abwayas
rokod a parabor na kan adaw na a machikchikneb dyaten a maynamot do
kapachichasa ta di Kristo Jesos
8 Ta maynamot do parabor no Dyos, maisalakan ta an manganohed ta,
as kan yapo aba do mismo a inawan ta, an dya sāgot no Dyos.
9 On, yapo aba do bokod ta a kaparin nyaya kaisalakānan tan abo iyaw
maparin ta a pagpangas.
10 Ta si Āpo Dyos a mismo nangpabayo so byay ta a maynamot do
nakapachichasa ta nad Kristo Jesos. Tan komwan, pinayparin na yaten
a mamarin so maganay a iyaw sigodaw a insagāna na a parinen ta.

No Kapachasa Ta Nad Kristo

11 As inyo a nayanak a Dya-Jodyo, ki kanaknakmen nyo an āngo kayayan
nyo do kachwaw. Ta inoyaw daynyo no Jodyo saw do katawag daw dyinyo
so “dya nakogit,” ta iniktokto da a sira lang tawo no Dyos a maynamot do
nakapagkogit da. Ki no kaoyodan na, no chakey na batahen kogit, ki iyaw
pariparinenaw no tawo do mismo a inawan da.
12 Kanaknakmen nyo a do dawri a chimpo, ki oyod a naybibyay kamo a
aba polos kapatak nyo so maynamot di Kristo. Naikeddeng kamo a gan-
ganaet dyirad napidi saw a tawotawo no Dyos do Israel,† kan nairamraman
kamo aba do kari no Dyos dyirad tawotawo naw a pinongosan no tolag naw
dyira.‡ Dawa, naybibyay kamo do lobongaya a abos namnama§ kan abo
polos so kapatak a maynamot do Dyos.
13 Ki sichangori, maynamot do nakapachasa nyo di Kristo Jesos, inyo a
mabawa do kapatak so Dyos do kachwaw, ki napachisngen kamo do Dyos
a maynamot do rayaw ni Kristo a minoyog do nakadiman naw do kros.
14 Ta si Kristo, ki iyaw mismo a napaychachapya dyaten a Jodyo
kan Dya-Jodyo a maynamot do nakapayparin na dyaten a asa dana
kapamilya. On, maynamot ta intoroh naw byay na a nadiman, pinakaro
naw naynamotanaw no kapaysin-ipsok a nangbalat do payawan ta.*
15 Maynamot do nakaiparawat ni Kristo so byay na do nakadiman naw
do kros, pinodpod naw nonyit no linteg a nangpongos so tabo a dadakay
a ononotan Jodyo. Tan komwan, maynamot do kapachichasa ta di Kristo,
yaten a Jodyo kan Dya-Jodyo, ki pinayparin narana yaten a asa bayo a
pamilya do salapen na tan mapaychapya ta na.
16 On, maynamot do nakadiman naw do kros, inopas naw kapaysin-
iipsok taw, as kan kinasa narana yaten a inkapya do Dyos.
17 Nyaw nangayan na do lobongaya a nangipakatoneng dyinyo a Dya-
Jodyo a mabata a mabawa do Dyos kan yamen a Jodyo a naibidang a

---

* **2:5 2:5** Ara. 15:11; Roma 3:24; 5:15; Epe. 2:8-9 † **2:12 2:12** Eks. 12:48 ‡ **2:12 2:12** No nya tolag, ki asā, ki akmay aro, ta naitolag da Abraham, Isaak, kan Jakob, kan do kadwan pa (Gen. 17:7-8; 26:1-5; 28:10-17; Jer. 24:7: 30:22; 2 Kor. 6:16-18; Pal. 21:3). Iyaw nya tolag ni Āpo Dyos dyira, ki iyaw nangpongos so abos pandan a kari na a kapachisit na dyirad tawotawo na a naibasar do kaisalākan a myan di Kristo (Jn. 15:13-15; Sant. 2:23). § **2:12 2:12** Roma 5:3-5; Epe. 1:18; 1 Tes. 4:13 * **2:14 2:14** Do atataw no Timplo dan Jodyo, ki myan pinakaahad na a mapaytarek so Jodyo kan Dya-Jodyo. Kogit paw asa napaytarek dyira. Gen. 17:12-14

masngen do Dyos so Maganay a Dāmag a maynamot do kapachikapya ta
na a tabo do Dyos.
18 Dawa, maynamot do pinarinaya ni Kristo, yaten a Jodyo mana Dya-
Jodyo, ki maparin ta naw maypasngen do Dyos a Āmang ta a tabo a
maynamot ta malit ta na a yanan Ispirito na.
19 Dawa, inyo a Dya-Jodyo, ki gan-ganaet kamo paba. Naibidang kamo
paba istranghiro do Dyos, basbāli a nachirapa kamo na dyamen a nayparin
dana a tawotawo no Dyos, as kan naibidang kamo na do masinged a
pamilya na.
20 Sichangori, yaten a manganohed di Kristo, ki akma ta naw bahay a
patneken ni Āpo Dyos do pondasyon a bato, as kan iyaw nya a pondasyon
a bato, ki si Kristo.† Siraw pareparey ta saya, ki siraw no apostolis saya
kan siraw propīta saw ni Āpo Dyos.
21 On, maynamot di Kristo, ki rangopen kan pahnyihen no Dyos nyaya
bahay, as kan payparinen na asa mayit kan masantwan a timplo a
pakaidaydayawan ni Kristo.
22 Sichangori, aran inyo a Dya-Jodyo, maynamot do nakapachichasa nyo
na di Kristo, ki inkama naynyo no Dyos a tarikayo na. On, nairaman kamo
na dyamen a tabo a manganohed a pariparinen ni Kristo Jesos a pagyanan
no Dyos a omyan dana dyaten a maynamot do Ispirito na.

3

Si Pablo Tobotobyen No Dyos Dyirad Dya-Jodyo

1 Dawa, maynamot do tabo dyaya, yaken a si Pablo a asa nabahod a
maynamot do kapagsirbi kwaya di Kristo Jesos a para do kaganayan nyo
a Dya-Jodyo, ki nāw koynyo a paydaydasal.
2 Ibahey ko nyaya dyinyo a maynamot ta sigorādo ko na a napatakan
nyo a si Āpo Dyos a mismo nanoroh dyaken so nyaya masisita a tarabako
a iyaw kapangipakatoneng ko so parabor na dyinyo a Dya-Jodyo.
3 On, inpakatoneng no Dyos dyaken nya malimed a plano na, as kan
nyaw naynamotan ko a nangilawlawag syas dēkey do dyaya a tolas ko.
4 As an kaganayen nyo a basāen intolas kwaya, mapatakan nyo an
maypāngo nakapakaāwat ko so palimedaya a maynamot di Kristo.
5 Ta do nakarahan, inpakatoneng aba no Dyos dyirad tawotawo nyaya a
plano na. Ki sichangori, inpaipakatoneng naw planwaya a maynamot do
Ispirito Santo dyirad pinidi na saw a apostolis na kan siraw propītaw.
6 As no chakey na batahen palimedaya a inpakatoneng na, ki nyaya: Inyo
a Dya-Jodyo, maynamot do nakapanganohed nyo do Maganay a Dāmag,
ki aran inyo, ki nairaman kamo na do bindisyon saya a itoroh no Dyos
dyirad Jodyo saw. On, naibidang kamo na dyirad manganohed saya a
pinakainawan ni Kristo Jesos, as kan maynamot do nakapachasa nyo dya,
machibinglay kamo na do karyaw ni Āpo Dyos.
7 An maynamot dyaken, ki oyod a inpaboya ni Āpo Dyos parabor na
dyaken. Ta maynamot do panakabalin na, ki pinayparin na yaken a asa a
tobotoboyen na a mangikasaba so Maganayaya a Dāmag.
8 Ta aran asa ako a naibidang a kabobodisan so toray dyirad tabo
tawotawo na, ki alit na inparabor na dyaken nya rebbeng a mangikasaba
dyirad Dya-Jodyo so dyi saya matokod a bindisyon a myan di Kristo.

† **2:20 2:20** Sal. 118:22; Isa. 28:16; 1 Ped. 2:6-7

9 Tinoboy na pa yaken tan mailawlawag ko do tabo tawotawo an
maypāngo iyaw no kaipatongpal na so naitayowaw a plano na. On,
naipakatoneng abaw nyaya do nakarahan, ta no Dyos a namarswa so tabo,
ki inlīmed na pa.
10 Ki sichangori, maynamot dyaten a manganohed di Kristo a iglisya na,
ki matonngan danchi no mangitoray saw dyirad anghil saw kan aran sino
a myan so panakabalin do kademdeman iyaw kakomplito no kasirib no
Dyos.
11 Pinarin Āpo Dyos nyaya a maitonos do sigodaw a inplano na a polos
a dya mabdibdis a inpatongpal na maynamot di Kristo Jesos a Āpo ta.
12 As dawa, maynamot do kapachasa taya dya kan maynamot do
kapanganohed taya dya, mabābang ta paba a maypasngen do Dyos do
kapaydaydasal ta dya, ta masigorādo a adngeyen na yaten.
13 Dawa, no akdawen ko dyinyo, ki maopay kamo aba maynamot ta inyo
paynamotan no kalidyatan kwaya, ta kaganayan nyo naparin saya dyaken.

No Dasal Ni Pablo Dyirad Taga Epeso Saw

14 Dawa, do kanakem kwaw so tabo nyaya a bindisyon na dyaten, ki
nyaw paynamotan na a maydogod ako do salapen Āmang tad hanyit,
15 ta iya, ki Āmang dan tabo a inabnek na a anak do hanyit kan yaten a
myan pa do tanaya sichangori.
16 On, paydasal koynyo tan sigon do dya matokod a bīleg kan tan-ok na,
ki patoreden no Ispirito Santo aktokto nyo.
17 Ta an maynamot do kapanganohed nyo dya, ki nāw dana myan dyinyo
si Kristo. On, paydasal ko pa inyo tan omyamot kamo do adaw nyo do Dyos
kan do katakatayisa dyinyo.
18 Tan komwan, machiyengay kamonchi dyirad tabo tawotawo no Dyos a
matorohan so marahem a kapakaāwat an maypāngo kawbong kan kanaro,
katohos kan karahem no adaw ni Kristo dyaten.
19 On, maydasal ako tan maypaypangay pakono kapakaāwat nyo so
maynamot do dyaya adaw ni Kristo a aran dyi ta pa maawātan a tabo
sichangori, tan maknekneb danaw aktokto nyo kan posposo nyo do Dyos
sigon do tabo a chakey na dyinyo.
20 Madaydayaw pakono si Āpo Dyos, ta maynamot do panakabalinaya
no Ispirito Santo a maytaytarabako dyaten, ki makaparin Dyos so arwaro
pa kan tabo a akdawen ta mana arapaapen ta.
21 On, yaten a tabo a naibidang dana tawotawo no Dyos, yaten
dana pakono pakaidayawan Āpo Dyos a abos pandan a akmas Kristo a
pakaidayawan na. Amen!

4

No Kasa Ta Na Di Kristo
(Roma 12:1-21; 1 Kor. 12:1-31)

1 Dawa, yaken a asa nabahod a makaynamot do kapagsirbi kwaya di Āpo
ta, ki pachikakaāsi ko dyinyo a maybibyay kamo pakono a machitonos do
chakeyaw no Dyos a nanawagan na dyinyo.
2 Machita a oyod a mapakombaba kamo kan masingpet kamo, as kan
panarohen nyo pakono kaānos nyo kan kaibtor nyo do kapayngay nyo a
tawo a maynamot do adaw nyo dyira.

3 Parinen nyo mandan maparin nyo a mapahnyi so kapagtotonos
nyo a iyaw intoroh no Ispirito Santo dyinyo tan dya mabitos kapya a
napaytatanong dyinyo.*
4 Yaten a manganohed, ki mayarig ta na do asa lang a inawan, as kan
asa lang a Ispirito myan dyaten, as kan asa lang namnama ta a maynamot
ta si Āpo Dyos a mismo nanawag dyaten.
5 Myan asa lang a Āpo ta kan asaw anohdan ta, as kan asa lang no
naynamotan no nakabonyag ta.
6 Asa lang a Dyos a Āmang ta a tabo a manganohed di Kristo. Iya, ki
katotohosan, kan iya paw mangipangolo do tabo. Ipaipatongpal naw tabo
inkeddeng naw dyaten, as kan iya paw omyan dyaten a tabo.
7 Ki natorohan katakatayisa dyaten so matatarek a sāgot a naispiritwan
a kasiriban sigon do chakeyaw ni Kristo a itoroh dyaten.
8 Komwan inpatolasaw no Dyos do Masantwan a Tolas a kāna,
"Do nakapaypatohos naw do hanyit, aro saw nabahod a inyonot na. Do
dawri, rinawat naw pangrigalo naw dyirad tawotawo na."†
9 Changori, iktokto ta pa an āngo chakey a batahen no nyaya a kāna,
"Nakapaypatohos naw a naybidi do hanyit." No chakey na batahen, ki iyaw
nanma gominchin a yapod katotohosan kan kominwan do kabobodisanaw
a yanan.‡
10 Iyaw gominchinaya, ki si Kristo, as kan iya paw naybidyaw do
katotohosan a hanyit. Nyaw naynamotanaya apnopnohen naw tabo a
naparswa so bindisyon na.
11 On, si Kristo iyaw nanorohaya so naispiritwan a kasiriban do tawotawo
na. No kadwan, tinongdo na sa a nayparin a apostolis. As siraw kadwan
saw, ki propīta sa. As siraw kadwan saw, pinidi na sa a mangaskasaba so
Maganay a Dāmag. No kadwan, ki inparebbeng na dyiraw mangay-aywan
kan mangnanawo dyirad manganohed saw.
12 Pinarin naw nyaya tan ipaisagāna na sa dyirad tabo tawotawo no Dyos
do bokbokod da a kapagsirbi dya kan do kapayngay da a manganohed. No
pagtongpalan na, ki tan maypahnyi no kapanganohed dan manganohed a
pinakainawan Kristo.
13 Tan komwan, ki masa ta nanchi do kapanganohed kan kapakatoneng ta
so Anak no Dyos. On, do dawrinchi, ki kayarigan taw natwan dana a tawo
do kapanganohed, as kan maybibyay ta nanchi a akmas Kristo a abo polos
so pagkorangan.
14 Ta an komwan, akma ta pabaw adedekey a masonong a mapasiwal
do oyod, mana akma ta pabaw abang a pasalsaltaen kan pasoysoysoyen
no magbalbaliw a salawsaw. On, maganay an dyi ta maallilaw do
kapangnanawo dan masisikap saw. Ta an sira, ki maganay sa manala tan
otapan daw tawotawo do bayatawaw a inanawo da.
15 Amnan yaten a manganohed, nawriw chirinen taw oyod kan mapakep-
kepan so adaw. Ta an komwan, ki maypaypapasnek kapanganohed ta kan
maybibyay ta na a akmas nakapaybibyayaw ni Kristo a pinakaoho ta.
16 On, akma taw asa inawan, kan si Kristo danaw oho ta. No inawan,
ki myan saw matatarek a partis na, as kan nachitapang sa do nairantaw
a pachisoopan da a para do kaganayan da a tabo. An tongpalen no
katakatayisaw rebbengen na, maypasalon-at kan maypayit intīro a inawan,

---

* **4:3 4:3** 1 Kor. 14:33; Pilp. 4:7; Kol. 3:15; 2 Tes. 3:16; 2 Tim. 2:22 † **4:8 4:8** Sal. 68:18; Mt. 27:51-53 ‡ **4:9 4:9** Ara. 2:31; 1 Ped. 3:19

as kan maysinsisidong sa a maysinpaparakoh. On, ta madidiw no kāda asa dyiraw no adaw a myan do katakatayisa dyira.

No Bayo A Byay A Myan Di Kristo

17 Sichangori, maynamot ta si Āpo tistigo ko, ballaāgan koynyo a maybibyay kamo paba a akmas kabibyay daya no dyaya manganohed, ta abaw sinpaspangan kapangtokto da.
18 On, masari danaw kapakaāwat da, as kan aba dyiraw bayowaw a byay a yapod Dyos a maynamot ta aba polos makapatak dyira so oyod maynamot ta oltimo danas kakolahet kapangdidiw da,§
19 kan abaw sinpaspangan aktokto da. Nachikneb dana dyiraw no chasaraw daya makasnesnek kan makabābaba a kaparin da, kan mapen-pen pa saba.
20 Amnan inyo, komwan abaw nanawo nyo a maynamot di Kristo.
21 Ta iyaw kaoyodan na, do nakapanganohed nyo dya, ki oyod a nadngey nyo naw Maganayaya a Dāmag a maynamot dya, as kan nananawo nyo na a maynamot do oyod a nanawo a yapod dya.
22 As dawa, paksyaten nyo na saw adan saya a dadakay nyo a iyaw napawnotaya do sigod a kabibyay nyo. Ta siraw nyayaw makababa a kalikāgom nyo do nakarahan a bata nyo a maganay, ki tod daynyo a inallilaw. Akma kamo inahta no marahet saya a kalikāgom nyo.
23 Sichangori, machita nyo mapabayo so tābo katawo nyo kan tābo pangtoktwan nyo.*
24 Nawri pakono machita ilaylay nyo bayo a katawo nyo a iyaw inrantaw no Dyos a ipalaylay dyaten a akmas dadakay naw a oyod a masingpet kan masantwan.
25 Dawa, sichangori, maysinbabayataw ta paba, basbāli a nawri dana pakono ibahey taw oyod do katakatayisa dyaten maynamot ta masa ta na di Kristo.
26 An makasoli kamo, igpet nyo inawan nyo tan dyi kamo a makagatos.† Ipalōbos nyo aba mahpan kamo a makasoli.
27 Magannad kamo ah! Paglipyasen nyo abaw angang nyo tan abo oras ni Satanas a mangemkem dyinyo.
28 An myan sa dyinyo manakanakawaw, ki isardeng darana pakono. Osaren da pakono kakamay daw a maytarabako so chabyay da, as kan tan myan paw maisidong da dyirad makachitaw.
29 Maychirin kamo aba so malapos mana marahet. Nawri sa lang chirinen nyo makapaganay kan makahwahok sigon do machita daw no omadngey dyinyo tan masidongan sa a maynamot dyinyo.
30 Pagmamayohen nyo abaw Ispirito Santo, ta iyaw pakaboyan a dyira naynyo ni Āpo Dyos, as iyaw kanāw naya dyaten mangipaneknek so ītwaw anchi a araw a kapangwayawaya no Dyos.
31 As dawa, tadyichokodan nyo na tabo saw kaynyinayan pangtoktwan nyo, kapangipsok, kan kaisoli nyo dyirad kapayngay nyo a tawo. Maysin-aagay kamo aba kan maysinpaparahet kamo paba, kan pakarohen nyo a tabo marahet saw a panggep nyo dyirad kapangay nyo a tawo.‡
32 No kosto a parinen nyo, ki parinen nyo maganay do katakatayisa dyinyo, as kan maysinchachāsi kamo. Masaw a maysinpapakawan kamo a akmas nakapakawan no Dyos dyinyo a maynamot di Kristo.§

---

§ **4:18 4:18** Roma 1:18-32 * **4:23 4:23** Roma 12:2 † **4:26 4:26** Sal. 4:4 ‡ **4:31 4:31** Kol. 3:8
§ **4:32 4:32** Kol. 3:12-13

5

No Kapaybibyay Do Soho

1 Sichangori, maynamot ta inbidang naynyo no Dyos a mapateg a anak
na, iya dana pakono toladen nyo do tabo kabibyay nyo.
2 On, maybibyay kamo a maysin-aadaw a akmas nakadawaya ni Kristo
dyaten do nakaitoroh naw so byay na a maynamot dyaten. Ta an
maynamot dya, ki taywara a chinahwahok no Dyos a akmay mabanglo
a dāton a naiparawat do salapen na.
3 Dawa, sichangori, maynamot ta tawotawo narana inyo no Dyos, dyi
nyo pakono a simsiman nya saya a marahet a kaparin nyo a akmas
kapaychakatekateh a machoknod, malapos a kaparin mana kapayagom.*
Ta siraw nyaya kaparin, ki dyi sa pakono a maparin dyirad tawotawo saw
no Dyos.
4 Asa pa, do kapachisarsarita nyo, dyi kamo pakono a maychirin so
malapos mana abos sirsirbi a kapaychirin kan siraw malapos saw a
sisyabak. Ta siraw akma syay a chirin, ki makwan an myan sa dyinyo,
basbāli a nawri pakono parinen nyo kapagyaman nyo do Dyos.
5 Naknakmen nyo nyaya, ta oyod: Iyaw no pagtorayan no Dyos kan
si Kristo, ki maitoroh aba polos dyirad maychakatekateh a machoknod
kan siraw malaposaw so dadakay, as kan siraw maagom saw. On,
no kapayagom, ki asa klasi a kapagdaydayaw do didyosen. Ta siraw
maagom, ki chadachadaw daw myan saya do lobongaya kan iyaw
kapangahwahokaw do Dyos.
6 Maallilaw kamo aba dyirad mangibaheyaw a marahet sabaw nya saya
a kaparin, ta maybayataw sa, as kan dosāen na sa ni Āpo Dyos siraw dyaw
a magtongpal dya a mamarin so akma syay.
7 Dawa, machirayarayay kamo aba dyirad akma siras syay a tawotawo.
8 Ta do nakarahan, maybibyay kamo do kasarisaryan, ta chapatak nyo
abas Āpo Dyos. Ki sichangori, maynamot ta nayparin kamo na tawotawo
no Dyos, myan kamo na do sedang. As dawa, maybibyay kamo na pakono
a akmas tawotawo saw do kasedangan a makapatak so chakeyaw no Dyos.
9 Ta no tawowaw a myan do sedang, ki may-asi so tabo a kita no maganay,
kinalinteg, kan oyod.
10 Dawa, ipasnek nyo pakono machinanawo so makahwahokaw di Āpo.†
11 Tadyichokodan nyo saw marahet saya a abos sinpaspangan a kaparin
no tawotawo saw a myan pa do kasarisaryan, basbāli a ikarigatan nyo
mamarin so maganay tan panyibaya daw marahetaw a pinarin da.
12 Ta taywara makasnesnek a aran tod mo lang a isaritaw parinen daw
do malimed.
13 Ta anchan maiparang dana do sedang tabo no makasnesnek saya a
pariparinen da, ki dawri dananchiw malawag a kaboyan so marahet saya
a dadakay da.
14 Ta tabonchi a maiparang, ki masedangan sanchi. Akmas myanaw a
naitolas do kanta a kāna,
“Imo a nakaycheh, mayokay ka na. On, maybangon ka a yapo do
kadimananaya a yanan mo tan sedangan ni Kristo aktokto mo.”‡
15 As dawa, magannad kamo do tābo kabibyay nyo. On, maybibyay kamo
paba a masalanga, an dyi dana asa masirib!

---

* **5:3 5:3** Kol. 3:5 † **5:10 5:10** Roma 12:2 ‡ **5:14 5:14** An maynamot do nya panyinyirin, no batahen dan kadwan, ki yapod Isa. 26:19 mana 60:1. As no batahen kadwan, ki yapod asa kanta dan Jodyo. Isa. 51:17; Roma 13:11

16 Parinen nyo tabo a maparin nyo a mamarin so maganay, ta chapatak
nyo na a marahet dana saw nyaya araw.
17 Paychabobohen nyo abaw arang nyo, basbāli a iktokto nyo pakono a
maganay an āngo chakeyaw no Dyos dyinyo.
18 As maybobok kamo paba, ta nyaw pakayapwan nyo a mamarin
so makabābaba saya a pariparinen nyo a mapawnot dyinyo do
pakararayawan nyo, basbāli a mapno kamo pakono do Ispirito Santo tan
iya danaw mangigpet dyinyo.
19 Nāw nyo pakono a ipanakenakem do katakatayisa dyinyo no naitolas
saw a kanta a yapod Salmo a pakaidayawan no Dyos. Magkanta kamo
pakono so matatarek saw a pagdaydayaw do Dyos kan siraw kanta saw
a intoroh dyinyo no Ispirito Santo. On, kantaan nyos Āpo Dyos a yapod
makatayrahem a aktokto nyo.§
20 Pirmi kamo pakono a magyamyaman do Dyos a Āmang ta do tabo a
kayayan nyo a maynamot do kapachasa nyo naya di Āpo Jeso-Kristo.
21 Maysinpapaitoray kamo, ta nawriw pakaboyan so kayan anyib nyo di
Kristo.

No Machita Parinen Maychabahay
(1 Kor. 7:1-5; Kol. 3:18-19; Tito 2:3-5; 1 Ped. 3:1-7)

22 Inyo a mababakes, mapaitoray kamo pakono dyirad kabahay nyo, ta
nawriw chakey ni Āpo a parinen nyo.
23 Ta no mahakay, ki iyaw pinakaoho no baket naw a akma si Kristo a
mangipangolo so iglisya a pinakainawan na.* Ta iya, ki intoroh naw byay
na a pangisalakan siras manganohedaw dya.
24 As dawa, inyo a mababakes, machita paitoray kamo pakono do
kabahay nyo do tabo a akmas kapaitoray no iglisya di Kristo.
25 Ki inyo a mahahakay, ipaboya nyo adaw nyo dyirad kabahay nyo saw
a akmas kadawaw ni Kristo dyaten a manganohed a iglisya na. Ta no
pinarin na, ki intoroh naw byay na a maynamot dyaten.
26 On, pinarin naw nyaya tan payparinen na yaten a iglisya na a
masantwan do salapen no Dyos. Ta naibidang ta na a nadalosan do
salapen no Dyos a maynamot do nakapanganohed taw do chirin na kan
do nakapagpabonyag taw do ranom.
27 Pinarin naw nyaya tan komwan, pagsagānaen na yaten a manganohed
a sidadalos† kan abos mancha mana pakadilawan mana aran āngo
pagkorangan do salapen na. On, pagsagānaen na yaten a manganohed
a masantwan kan aba polos pakapilawan ta.
28 As dawa, machita chadaw no mahakay kabahay na a akmas kadaw
nas inawan na. Ta no madaw so baket na, bāli inawan naranaw chinadaw
naw.
29 Ta aryoriw tawo a mangipsok so mismo na inawan? Aba, basbāli
a pakanen na kan aywanan na a akmas kaaywanaw ni Kristo dyaten a
manganohed dya
30 Ta aran sino a manganohed, ki nairaman dana do inawan Kristo.
31 Natongpal danaw naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna,
“Nyaw paynamotan na karwan mahakay āmang kan ānang na an
machikabahay. Tan komwan, komplito kapayrapa da kan baket na,
as kan sira dadwa, ki mayparin dana sa asa bayo a pamilya.”‡

---

§ **5:19 5:19** Kol. 3:16 * **5:23 5:23** Epe. 1:22; Kol. 1:18 † **5:27 5:27** Pal. 19:7-8; 21:2, 9 ‡ **5:31 5:31** Gen. 2:24; Mt. 19:5

32 Marahem sawen chakey na batahen nyaya. Sigon do naitayowaya a
minsahi na, yaten a iglisya na, ki pinakainawan dana yaten ni Kristo.
33 Ki aran komwan, myan paw chakey na batahen dyinyo a naychabahay.
Kāda mahakay, ki machita a chadaw na pakono baket na a akmas kadaw
nas inawan na. As kāda mabakes, ki machita anyiben na pakono lakay na.

6

No Rebbengen Kamotdehan Kan Inyaynyapwan (Prob. 6:20; Kol. 3:20-21)

1 Inyo a kamotdehan, maiparebbeng dyinyo a yapod Āpo a anohdan
nyo saw inyapwan nyo, ta nawriw malinteg kan kosto a parinen nyo a
manganohed di Āpo.
2 Ta inpaitolas ni Āpo Dyos do Masantwanaw a Tolas a kāna, “Dayāwen
mo si āmang mo kan si ānang mo.” Iyaw nyaya a bilin, ki iyaw nyaw
nanoma a napawnotan so kari.
3 As no karyaya, ki iyaw nya: “Tongpalen mo sa tan matorohan kas
bindisyon a iyaw maganay kan manaro a kabyay mo do tanaya.”*
4 Ki inyo a inyapwan, ki pasolyen nyo sabaw kamotdehan nyo, basbāli
a siaannad kamo a mangnanawo dyira a maybibyay a asa manganohed a
managtongpal do chirinaw ni Āpo.

Siraw Adipen Kan Siraw Āmo Da (Kol. 3:22–4:1; Tito 2:9-10; 1 Ped. 2:18-20)

5 As inyo a adipen, anohdan nyo saw āmo nyo saw do tanaya, as kan
ipaboya nyo kapasnek nyo a mapawnotan so anyib kan dāyaw. On,
tongpalen nyo bilbilin da saw a abo kapaginsisingpet a akmay si Kristo
pagsirbyan nyo.
6 Nawri aba lang kapaytarabako nyo so pakahwahokan da an chichiban
daynyo, basbāli a ipasnek nyo kapaytarabako nyo dyira a maynamot ta
naibidang kamo na a adipen ni Kristo, as kan maynamot ta mamarin kamo
so pagayatan no Dyos a yapod makatayrahem a kapangtokto nyo.
7 On, parinen nyo a siraragsak tarabako nyo saw a akmay si Kristo
pagsirsirbyan nyo kan tawo aba.
8 Ta kanakmen nyo pakono nyaya: Iyaw Āpo taya, ki gon-gonaan naw
katakatayisa a aran adipen mana siwayawaya sigon do maganay saw a
pinarin na.
9 As inyo a āmo, parinen nyo pakono maganay dyirad adipen nyo saya,
as kan aryan nyo na sa amomohen. Ta kanakmen nyo a inyo kan siraw
magsirsirbi saya dyinyo, ki asaw Āpo a atbayen nyo do hanyit, as kan abaw
itatārek na.†

No Osaren A Pachisalap Do Marahet

10 Kapanawdyan na, do tābo kabibyay nyo, ki nāw nyo pakono a tēnekan
mabīlegaya a panakabalin ni Āpo Jesos tan maypaypahnyi kamo do
kapanganohed nyo dya.
11 Osaren nyo a tabo sarapa a intoroh dyinyo no Dyos tan maparin nyo
maytēnek a machikontra do tabo pangasdok ni Satanas.
12 Ta nawri sabaw kalāban taw kapayngay ta saya a myan so inawan kan
raya, an dya siraw marahet saya ispirito a mangitoray mana siraw myanaw
so panakabalin. On, kontraen ta saw āpohen saw no anyito do lobongaya

* **6:3 6:3** Eks. 20:12; Deot. 5:16 † **6:9 6:9** Ara. 10:34; Roma 2:11; 1 Ped. 1:17

mana do kademdemanaya a siraw mangitoray saya siras tawotawo saya a myan pa do kasarisaryan.‡
13 Dawa, nya pakono paynamotan na a osaren nyo komplito a sarapa a
intoroh dyinyo ni Āpo Dyos tan maparin nyo do aran āngo a oras maytēnek
a nāw nyo a somalap do marahet saya a kabosor ta. As an tayoka danaw
kapachilaban nyo, ki myan kam pa sitetēnek.
14 Dawa, sisasagāna kamo pakono. Nawri pakono pirmi a ibahey kan
iktokto nyo oyod, ta nawriw akmay pinakasintorong nyo.§ As pirmi kamo
pakono a mamarin so kosto, ta iyaw nyaya kinalinteg, ki pinakasarapa no
barōkong nyo.
15 As iyaw pinakasapatos nyo, ki iyaw kasisasagāna nyo pakono a
mangay a mangikasaba so Maganay a Dāmag a maynamot do kapaychapya
no Dyos kan tawo.*
16 Nāw nyo pakono a mangig-igpet so kapanganohed nyo a pinakasarapa
nyo tan masarapa nyo saw omapoy saya a pana ni Satanas a ipana na
dyinyo.
17 As iyaw pinakatabahos nyo, ki iyaw kanāw nyo pakono a mangiktokto
so maynamot do kaisalākan nyo di Kristo.† As iyaw chirinaya ni Āpo
Dyos a ipanakenakem na dyinyo no Ispirito Santo, ki iya dana pakono
pinakaispada nyo.‡
18 Do kaosar nyo siras nya, ki nāw nyo pakono a maydaydasal a
mangdakdaw do Dyos so kasidong na dyinyo sigon do kainanawowaw
dyinyo no Ispirito Santo. On, makaridam kamo pakono a maydaydasal
do aran āngo a kayayan nyo, as kan pirmi nyo sa pangdakdaw tawotawo
saw no Dyos.§
19 Ki aran yaken, paydaydasal nyo pa yaken ah! On, mangdakdaw kamo
pakono do Dyos tan itoroh na dyaken kosto a chirin kan katored ko a
mangibahebahey so maynamot do nailimedaya do Maganayaya a Dāmag.
20 Ta maynamot do dyaya a dāmag, ki tinoboy na yaken ni Kristo tan
yaken danaw pinakadangoy na, kan nya paw naynamotan kwaya a myan
a naposasan do bahodanaya. Dawa, paydaydasal nyo pa yaken tan pirmi
ako a matored a mangipakatoneng so maynamot di Kristo, ta nawriw
maiparbeng a parinen ko.

No Kapanawdyan A Pakatoneng

21 Ki tan matonngan nyo a maynamot do kayayan kwaya dya kan
iyaw napariparin saya dyaken, ki si Tikiko* anchiw makatoneng a
mangilawlawag dyinyo. Ta an maynamot dya, ki asa mapateg a kakteh
do kapanganohed kan asa matalek a tobotoboyen no Dyos.
22 On, nyayaw paynamotan na a tinoboy ko dyinyo tan mapatakan nyo
kayayan namenaya dya kan tan ahwahoken naynyo tan dyi nyo na yamen
a chabakel.
23 Kakakteh ko di Kristo, si Āpo Dyos a Āmang ta kan si Āpo Jeso-Kristo
manoroh pakono dyinyo so kapya kan adaw do katakatayisa dyinyo a
maynamot do kapanganohed nyowaya dya.

---

‡ **6:12 6:12** Roma 8:38; Epe. 1:21 § **6:14 6:14** Iyaw sintorong no soldado a Romano, ki masirbi dyira a pamadpet so kayomkomen daw a imara da tan dya mangbalat do kapachigobat da. Sigon do inyarig ni Pablo, no oyod, ki iya pakono mapadpedpet dyaten. Eks. 12:11; Isa. 11:5; Jer. 13:1-11 * **6:15 6:15** Isa. 52:7 † **6:17 6:17** No tabahos dan soldado no Romano, ki naparin do matokpoh a lalat mana pasek. 1 Tes. 5:8 ‡ **6:17 6:17** Heb. 4:12 § **6:18 6:18** Roma 12:12; Pilp. 4:6; Kol. 4:2; 1 Tim. 2:1 * **6:21 6:21** Ara. 20:4; 2 Tim. 4:12

24 Myan pakono parabor no Dyos dyirad tabo a dya machipandas kadaw
di Āpo ta a si Jeso-Kristo.

No Tolas Ni Apostol Pablo Dyirad Tawotawo Do Pilipos

No Pakatonngan So Paytābwan No Nya Tolas

Intolas ni Pablo nyaya tolas dyirad tawotawo saw a nanganohed di Jesos do idi a Pilipos do Masedonya a asa probinsya a intorayan Roma. Inpapatnek no impiradoraw do Roma iyaw nyaya a idi tan myan pagyanan dan bōyot naw a siraw magbanbantayaw do dawri a probinsya. Maynamot ta kadwan dyirad manganohedaw do Pilipos, ki soldado sa no impirador, nyaw naynamotan ni Pablo a naytolas so pakomosta daya no maytaytarabako saya a yapo do palasyowaya no impirador do Roma (1:13; 4:22).

Oyod nas kadaw ni Pablo dyirad nanganohedaw do Pilipos. Maynamot dyira, ki siraw nanoma a iglisya a pinatnek ni Pablo do dāmo a kangay na do dawri a probinsya a nangasaba so Maganay a Dāmag a maynamot di Jesos (Ara. 16:6-40). Sira paw nanoma a nangipaw-it so sidong da di Pablo do kayan na a malidyatan do Tesalonika (2 Kor. 11:9; Pilp. 4:10-16). Dawa, taywara na sa charagsak.

Intolas ni Pablo nyaya tolas do kayan naw a nabahod do Roma (Ara. 28:16-31; Pilp. 1:7, 13). Maynamot ta myan dāmag da a malidyatan danas Pablo do bahodanaya, tinoboy dan taga Pilipos si Epaprodito a asa kakteh da a manganohed tan akmay pinakainawan da a mangyangay so sidong daw a kwarta di Pablo (2:30; 4:18).

Sinpangan na, do kayanaw ni Epaprodito do yanan ni Pablo, ki naganyit, as kan nagistayan a nadiman (2:25-30). Ki do nakadamag daw do Pilipos a naganyit si Epaprodito, nabakel sa. Dawa, do nakapya danaw ni Epaprodito, pinaybidi ni Pablo dyira. Iyaw nangyangay so nya tolas ni Pablo dyirad taga Pilipos saw.

Oyod a rakoh kapagyaman ni Pablo dyira do kwartaw a inpaw-it da (4:10). As dawa, nyaw asa naytolasan na dyira. Asa pa, ki chakey na kostohen iyaw madyidwaw a innanawo dan kadwan dyira a maynamot do kaisalakānan da (3:2). Inpanakem na dyira a naisalakan sa a maynamot lang do kāsyaw no Dyos dyira kan iyaw kapanganohed da di Jesos (3:3). Aba polos sirbi no kapagtalek daw do Linteg ni Moyses mana aran āngo a dadakay dan tawotawo, basbāli a masisita a toladen daw pinarinaw ni Kristo Jesos a sipapakombaba a nagtongpal do tabo chakeyaw no Dyos dya (2:5-11).

Sigoro, taywara maliday sa a maynamot do kārwaw no lidyat da kan maynamot do nakabahodaw ni Pablo. As dawa, aro intolas ni Pablo dyira a maynamot do kasoyotan (1:4, 18; 2:2, 17-18; 3:1; 4:1, 4, 10). Maypāngo a masoyot si Pablo a asa a nabahod a nalidyatan? No atbay no nya, ki an sibibyay ta pa do hapotayan tana, ki padayawan tas Kristo do tābo aktokto ta. Kan an maybitos byay ta, ki maganaganay paw nawri, ta myan ta na di Kristo (1:21-23). Dawa, intolas ni Pablo a chanawob naw aran āngo a kayayan (4:12-13).

No Naychakarwan No Nya Tolas

Pakatoneng 1:1-2
No Dasal Ni Pablo Dyirad Naytolasan Na 1:3-11
No Kayayan Ni Pablo Kan No Hahawen Naw 1:12-30
No Kabibyay Dan Manganohedaw Di Kristo 2:1-18

No Maynamot Di Timoteo Kan Epaprodito 2:19-30
No Ballāag Kan Pamagbaga 3:1–4:9
No Kapagyaman Ni Pablo Dyirad Taga Pilipos 4:10-20
No Kapanawdyan Na 4:21-23

No Tolas Ni Apostol Pablo Dyirad Tawotawo Do Pilipos

Pakatoneng

1 Nyaya tolas, ki yapo dyaken a si Pablo kan si Timoteo a rarayay ko.
Yamen a dadwa, ki adipen ni Kristo Jesos. Ipaw-it namen nyaya tolas
dyinyo a tabo a manganohed di Kristo Jesos a omyan do idi no Pilipos
kontodo siraw no panglakayen nyo saw kan siraw no dyakono saw.
2 Myan pakono dyinyo parabor kan kaydamnayan no kapangtokto nyo
a yapod Āpo Dyos a Āmang ta kan yapod Āpo Jeso-Kristo.

Iyaw Dasal Ni Pablo Dyirad Manganohed Saw Do Pilipos

3 Kāda manakem koynyo, ki magyamyaman ako do Dyos ko a pagsirbyan
ko.
4 Kan an kāda pangdakdaw koynyo a tabo, ki oltimo kos kasoyot a
5 maynamot ta manakem ko iyaw no nakapachikasmang nyowaw
dyaken a nangiwaras so Maganay a Dāmag a nakayapo pa do dāmo
nyowaw a nanganohed* a mandas changori.
6 Rakoh kapanganohed ko a iyaw insiknanaya no Dyos a maganay a
kaparin dyinyo, ki tongtongen na a mandad kapatayoka na sya do arawaw
anchi a kapaybidi ni Kristo Jesos.
7 On, kosto nyaya a kapangtokto ko a maynamot dyinyo a tabo, ta
inyō yanan aktokto ko. Ta aran do kayan kwaya nabahod mana do
kasiwayawaya kwaw a mangnanawo so oyod a maynamot do Maganayaya
a Dāmag kan mangatbay so machikontra saw di Jesos, ki alit na, nairaman
kamo dyaken do parabor no Dyos.
8 Si Āpo Dyos, ki mapaneknekan na a taywaraw kangsah kwaya dyinyo
a maynamot ta no kadaw ko dyinyo, ki akmas no kadawaw ni Kristo Jesos
dyinyo.
9 Iyaw nyaw dasal ko a maynamot dyinyo a maypayparakoh pakono
adaw nyo do katakatayisa dyinyo. Masaw a maypayparakoh pakono iyaw
kapakaāwat nyo do Dyos kan iyaw kapakailasin nyo do payahatangan
marahet kan maganay.
10 Tan komwan, ki mailasin nyo an āngo kagaganayan kan tan madalos
kamo kan abaw pakapilawan nyo do arawaw anchi a kapaybidi ni Kristo.
11 On, paydasal koynyo. Tan komwan, ki nāw nyo a may-asi so kinalinteg
kan kasingpet a maynamot do manakabalin a kasidong ni Jeso-Kristo tan
maidaydayaw si Āpo Dyos do kaboya dan tawotawo so kaganay nyo.

No Kabibyay A Myan Di Kristo

12 Kakakteh, chakey ko a mapatakan nyo a iyaw naparin saya dyaken
a kalidyatan, ki myan kaganayan na a maynamot ta naosar saw nyaya
kalidyatan ko a somnidong a nangiwaras so Maganay a Dāmag.
13 Ta no naparin do dya, ki sira tabo soldado saya a maggwardya do
dyaya palasyo no impirador kan sira tabo myanaya dya, ki chapatak da a
nawriw nakabahodan ko maynamot do kapanganohed ko di Kristo.

* **1:5 1:5** Ara. 16:12

14 On, nawri aba lang, ta maynamot do nakabahod kwaya, ki kārwan na
dyirad kakakteh taya a manganohed, ki naypayit dana sa do kapanganohed
da, as kan naypatored pa sa a mangasaba so chirinaw no Dyos a abo kāmo
da.
15 Ki aran komwan, ki oyodaya myan saw kadwan a mangasaba
maynamot lang do āpal da kan kapachiābak da dyaken. Bahes naba dyirad
kadwan saw, ta mangasaba sa a onotan maganay a kapangtokto.
16 Siraw nyaya, ki parinen daw komwan a maynamot do adaw da dyaken,
ta chapatak da a intoroh no Dyos dyaken iyaw tarabako ko a mangatbay
dyirad machikontraw do Maganayaya a Dāmag.
17 Siraw kadwan saw, ki nawriw panghapan da mangasaba, ta masinyat
sa kan myan marahet a panggep da, ta iktokto da a paypalidyaten da pa
yaken do kayan kwaya do bahodanaya.
18 Sigi, aran komwan kaparin da, ki alit na maypaypasoyot ako. On, nāw
na masoyot ako, ta aran yapod maganay mana marahet a panggep, ki alit
na maikasaba si Kristo.

Si Jesos Pakono Maidayaw Do Kabyay Ta
(2 Kor. 5:6-10)

19 On, kakakteh, oyod a masoyot ako, ta chapatak ko a iyaw kayayan
kwaya sichangori a malidyatan, ki pagtongpalan naw kawayawaya† ko a
maynamot do dasal nyo kan maynamot do sidong no Ispirito ni Jeso-Kristo
dyaken.
20 No kayiyitan a chakey kan hahawen ko, ki iyaw kabo a polos no
parinen ko a pakayapwan kasnek ko do salapen no Dyos, basbāli a no
chakey ko, ki aran do āngo a oras, naten danas changori do kayan kwaya
malidyatan, ki nāw na mayit tored ko tan aran kadimanan mana kabyayan
ko, ki masigorādo a maidayaw si Kristo.
21 Ta an yaken dana asa, ki an tongtongen ko sibibyay do hapotayan tana,
ki mapadayawan kos Kristo do tabo. Ki an madiman ako, maganaganay
paw nawri. Ta an komwan, ki mangay akonchi dya.
22 Ki an chakey ni Āpo a nāw ko na a mabyay do tanaya, ki maganay
nawri, ta maparin ko a tongtongen tarabako kwaya tan aro sanchiw
masidongan. Dawa, chapatak kwaba an āngo iyaw pidyen kwaya dyirad
dadwa saya a bānag: kadimanan mana kabyayan ko.
23 Aysa! Oyod a malidyatan ako na a mamidi, ta magdwadwa ako. Ta
no asa pa a chakey ko, ki maybitos byay ko tan myan ako na di Kristo, ta
ganaganayen ko nawri kan iyaw byay ko sichangori a malidyatan.
24 Ki maynamot dyinyo, masisita pa an mabyay ako tan makasidong akpa
dyinyo.
25 Abaw kapagmangamanga ko do dyaya. As dawa, chapatak ko a
mabyay ako pa. Machasa ako pa dyinyo a mabyay tan sidongan koynyo a
maypayparakoh kan maypayparagsak do kapanganohed nyo.
26 Anchan myan ako na do yanan nyo, ki arwaro panchiw paynamotan
nyo a mangidaydayaw si Kristo Jesos a maynamot dyaken.
27 As dawa, masisita a maitonos pakono kabibyay nyo do chakeyaw no
Maganay a Dāmag a maynamot di Kristo. Komwan parinen nyo tan aran
makangay ako daw mana engga, ki madamag ko pakono inyo a nāw nyo
na magtotonos do kapanganohed nyo kan masa do kapangtokto nyo a
mangipaneknek so kaoyod no Maganay a Dāmag.

† **1:19 1:19** “Kawayawaya” mana “kaisalākan.”

28 Masaw a madamag ko pakono dyinyo a dyi kamo a mamo dyirad
machikontra saw dyinyo. Pirmi kamo a matored ah! Iyaw nyaw
mangipaboya dyira a maābak sanchi a madosa, as kan mangābak
kamonchi a maisalakan a maynamot ta pangabāken naynyo ni Āpo Dyos,
29 ta insāgot ni Āpo Dyos dyinyo nya tarabako nyo a magsirbi di Kristo.
Ki iyaba lang kapanganohed nyod Kristo chakey na, an dyi kamo pa
machipaylilidyat a maynamot do kapanganohed nyo dya.‡
30 Ta inyo kan yaken, ki kalitan taw malidyatan a akmas naboya nyowaw
a nakalidyalidyat ko do kachwaw. Mandas changori, ki nadamag nyo a ari
ako pa madama malidyatan maynamot do Maganayaya a Dāmag.

2

No Kapakombaba Kan Katoray Ni Kristo

1 Kakakteh, chapatak ko a naypayit danaw aktokto nyo a maynamot do
kapachichasa nyod Kristo, as kan naparagsak kamo na do adaw na. Masaw
a chapatak ko a myan danaw kapachasa nyo do Ispirito, kan myan danaw
adaw nyo kan kasi nyo a somidosidong dyirad katakatayisa dyinyo.
2 Dawa, machikakaāsi ako dyinyo a pasoyoten nyo pakono yaken a
maynamot do kasa nyo do aktokto, adaw, kan panggep.
3 Mamarin kamo abas aran āngo a maynamot do kasinyat mana
kapangas, basbāli a maysinpapakombaba kamo kan ibidang nyo saw
kadwan a masissisita kan inyo.
4 Nawri aba lang chichiban katakatayisa dyinyo bokod na kaganayan,
basbāli a machita chiban nyo paw kapyan kadwan.
5 Akma kamo pakono so kapangtoktwaw ni Kristo Jesos.
6 Ta aran sigod a mayengay sa Kristo kan Āpo Dyos, ki nawri abaw
chintokto na iyaw naw na mangigpet so katan-ok na kan katoray
na,
7 basbāli a kinarwan naw nawri a kayayan na do bokod na pagayatan, kan
pinayparin naw inawan na a akmay adipen. Nayparin a tawo, kan
naybibyay a kaparpariho no tawo.
8 As do nakapayparin naranaw a tawo, ki chintokto naba polos iyaw
kapatohos nas inawan na, basbāli a sitotolok a nangiparawat so
inawan na a madiman a akmas bilinaw ni Āmang na a aran chakey
na batahen a mailansa do kros.
9 Dawa, maynamot do dyaya pinarin na, ki pinatohos no Dyos do
katotohosanaw a toray, kan intoroh na dyaw āwag a matwatohos
a adayo kan āwag no aran sino.
10 Ta anchan mabnek ngaranaya ni Jesos, ki maydogod sanchi a magday-
dayaw tabo a naparswa do hanyit, do tanaya, kan siraw myanaw do
yanan kadiman.
11 On, ipodno danchi a tabo a si Jeso-Kristo, ki Āpo do tabo, kan tan
komwan, dayāwen das Āpo Dyos a Āmang ta.

No Kapaysedang Ta A Akmay Soho Do Lobongaya

12 As dawa, inyo a chadaw kwa sit, an maypāngo kapagtongpal nyo
do innanawo ko do kayan ko paw dyinyo, ad-adda pakono kapagtongpal
nyo sichangori a aran abo ako na dyinyo. Tongtongen nyo pakono
kapagtongpal nyo so bilbilinaw ni Kristo a mapawnotan so kāmo nyo
a mapaynyin so Dyos. On, ipasnek nyo kapagtongpal nyo do Dyos a

‡ **1:29 1:29** 1 Ped. 2:21

mandanchan katayoka na tabo so chakey na a parinen do byay nyo a nawriw kaisalakānan nyo.
13 Ta si Āpo Dyos a mismo iyaw pirmi a myan dyinyo a mangitoroh so
kakey kan kabaelan nyo a mangtongpal so chakey na.
14 Parinen nyo tabo a bilin na dyinyo a dyi kamo a maydabadabay mana
maydidiman.
15 Tan komwan, ki abaw mabata da maynamot dyinyo kan tan madadas
kamo a anak no Dyos a abos pakapilawan do kabyay nyowaya do madyido
kan aros gatos a tawotawo. Mayparin kamo pakono a soho da a akmas
kasedang daya no bitohen saya do tohos,*
16 do kaibahey nyo dyira so Maganay a Dāmag a maynamot do byay da
a abos pandan. Tan komwan parinen nyo, ki myan anchiw paynamotan
ko a mangipangas dyinyo anchan araw a kapaybidi ni Kristo, as kan tan
sayang abanchiw nakapayhohopag kwaya dyinyo.
17 Iyaw kapanganohed nyowaya, ki akmas dātonaw a mangahwahok so
Dyos. An chakey na a rapan so kadiman ko iyaw dāton nyowaya, alit
na chasoyot ko, ki basta maypayit kapanganohed nyo kan kapagsirbi nyo
do Dyos. On, an komwan, ki masoyot ako a maynamot ta chapatak ko a
mairaman kamo na do ragsak ko.
18 Dawa, an bitosen daw byay ko, ki machita pakono a masoyot kan
machipagragsak kamo dyaken.

Si Timoteo Kan Epaprodito

19 Hahawen ko, an ipalōbos ni Āpo Jesos, mahay aba, as katoboy
konchi dyinyo daw si Timoteo. Tan komwan, ki anchan maybidi dyaken,
ipadāmag nanchi dyaken no maganayaw a kayayan nyo, kan iyanchiw
nyaw manoroh so taywara kasoyotan ko.
20 Ta apabayaw kapayngay na a taywara mangisakit dyinyo a akmas
kapangisakit kwaya dyinyo.
21 Ta siraw kadwan saw a tawotawo, ki katakatayisa dana saw maychich-
was so bokod da kaganayan, kan iya pabayaw chichwasen daw chakeyaw
ni Kristo Jesos.
22 Ki an si Timoteo, chapapatak nyo na sigod dadakay naw a matalek.
Akma kami naw may-āmang do kasidosidong naya dyaken a mangiwaras
so Maganay a Dāmag.
23 As dawa, basta matonngan ko na an āngo maparin dyaken do dya,
nanyeng ko na toboyen dyinyo daw.
24 Ki aran komwan, talken ko pas Āpo a mahay abas kapakangay ko
dyinyo daw a mismo.
25 Naktokto kwaya a machita paybidyen ko na dyinyo daw si Epaprodito
a kakteh ko do kapanganohed kan kasmang ko a maytarabako. Iya paw
kapayngay ko a soldado ni Kristo a tinoboy nyo a pinakainawan nyo a
somnidosidong dyaken.
26 On, paybidyen ko, ta mangsah danaya a makaboya dyinyo a tabo, as
kan mariribokan paw, naten dana do nakadamag naya sya a nadamag nyo
kono a naganyit.
27 Oyodaw a naganyit kan nagistayanaw a nadiman. Ki aran komwan,
chināsi pa ni Āpo Dyos. As otro ako pa, ki chināsi na paw yaken, ta
pinaditdit na yaken do rakorakoh pa a pagmamayowan ko.

---

* **2:15 2:15** Mt. 5:14-16

28 As dawa, naypataywaraw kakey ko a mapaybidi dana si Epaprodito
dyinyo. Ta an komwan, aran inyo, ki chasoyot nyo a maboya mirwa, as
kan tan mapapaw kabakel ko a maynamot dyinyo.
29 As dawa, machita a rawaten nyo a siraragsak a asa kakteh di Āpo, kan
ipaboya nyo kayan dāyaw nyod tawo a akma dya.
30 Ta iya, ki nagistayan a chinadimanaw maynamot do nakatongpal nas
chakeyaw ni Kristo, kan in-gasanggāsat naw byay na a nangisidong so dyi
nyowaw a maisidong dyaken.

3

No Oyod A Kinalinteg

1 Kapanawdyan na, kakakteh, nāw kamo na masoyot a maynamot do
kapachichasa nyo di Āpo. Soliten kwaba pirwahen tayoka ko naya a
naitolas dyinyo, ta chapatak ko a pakaaywanan nyo nyaya.
2 Magannad kamo dyirad tawo saya a marahet so dadakay. Kayarig
daw no bolaw a chito a tod sa mangarap. On, magannad kamo dyirad
manginanawo saw a maisalakan kamo aba, malaksid do kabigar nyos
inawan nyo do kapagkogit nyo.
3 Ki iyaw kaoyodan na, ki tawo saba no Dyos magtalekaw do kapagkogit
do inawan, an dya yaten a manganohed di Kristo Jesos, ta mayarig ta
a nakogit do aktokto kan poso an dayāwen taw Dyos a maynamot do
panakabalin no Ispirito Santo. On, ipangas ta a maynamot di Kristo Jesos,
as kan talken tabaw kapagpakogit taw do inawan.
4 Amnan myan sawen tawo a makasyirto a makaisalakan saw nawri a
dadakay, ayket, ad-adda ko pa. On, masigorādo ko, ta am-āmang ko na
natongpal nawri.
5 Ta nayanak ako a Israelita do tribo ni Benhamin. Do chawawaho
ko paw a karaw do nakayanak ko, nakogit ako na. Asa ako a Hebreo a
maynamot ta siraw kapoonan ko saw, ki Hebreo sa tabo. An maynamot
do katongpal ko so linteg da no Jodyo, yaken asa ako a Parisyo do dawri.
6 Ki an maynamot do kapasnek ko, taywaraw nakaidadanes ko siras
manganohedaw di Āpo Jesos do dawri. Kan an maynamot do kinalinteg a
maibahey do lintegaw no Jodyo, abaw dilawen da riro ko.
7 Ki abaw sinpaspangan nyaya, ta tabo saw inbidang ko saw a ganansya
ko do dawri, ki inbidang ko na sa a nabo tan makapachasa ako na di Kristo.
8 Ki nawri aba lang, ta winayak ko na sa tabo mapapateg saw dyaken
do nakarahan maynamot ta chakey ko a mapatpateg pa adayo iyaw
nakatoneng kwaya si Kristo a Āpo ko. Maynamot dya, inpoha ko na sa
tabo. On, inbasora ko tabo nyaya tan dyira na yaken Kristo,
9 kan tan ibidang na yaken a malinteg no Dyos a maynamot do
nakapachasa ko di Jesos. Dawa, changori, arabaw bokod ko a kalinteg a
iyaw mahapaw do kapagtongpal so linteg a tinaltalek ko, an dya iya danaw
kalintegaw a naitoroh a maynamot do kapanganohed ko di Kristo. Iyaw
nya kalinteg, ki yapo a mismo do Dyos, kan maitonos do kapanganohed.
10 No lang chakey ko, ki iyaw karahem no katoneng ko si Kristo kan
iyaw kataham ko so panakabalin no nakapagongar na, as chakey ko
kapachiraman ko do nakalidyatan na. Kan iyaw kadiman ko, ki chakey
ko a akmas kadiman naw do nakapenpen naw so bokod na a pagayatan,
11 tan sakangwan mairaman akonchi do kapagongar na.

No Kaipasnek A Mangrapit So Chakeyaw No Dyos

12 Batahen kwaba a nahap ko naw nyaya. Masaw a batahen kwaba a
abo danaw pakapilawan ko. Ki no lang parinen ko, ki parinen ko mandan
maparin ko a omhap so panggep na dyaken a maynamot ta dyira na yaken
Kristo Jesos.
13 No kaoyodan na, kakakteh, batahen kwaba a nahap ko na, ki basta
parinen ko. Wayaken ko tabo napahabas, kan parinen ko tabo a maparin
ko tan mahap konchiw myan saya do masakbayan.
14 As dawa, sisyabaken kwabaw kapayayo ko a lomongo do pagtongpalan
tan mahap ko primyo ko a panawatawag ni Āpo Dyos dyaken a iyaw byay
kwaya a abos pandan do pagtorayan Dyos a maynamot di Kristo Jesos.
15 Dawa, yaten a tabo a matwa dana do kapanganohed, komwan pakono
kapangtokto ta. Ki an myan kadwan dyinyo a machitarek so kapangtokto,
ki si Āpo Dyos danaw makatoneng dyinyo.
16 Ki aran komwan, mabdibdis taba do oyod a nanawo a yapod Kristo,
as kan nāw ta na monot do dawri.
17 Kakakteh, machichasa kamo pakono a machitaha dyaken, ta nangi-
paboya ako na dyinyo so maganay a panahatahan nyo. As dawa, chiban
nyo sa, as kan tahatahan nyo saw akmaya dyamen so dadakay.
18 Ta pirmi ko na inbahebahey dyinyo nyaya. Ki sichangori, pirwahen
ko na a pachirayayan hō ko. Aro danaw nayparin a kabosor ni Kristo kan
iyaw nakadiman naw do kros a maboya do marahet a dadakay da.
19 Ki siraw nyaya, ki syirto a mangay sanchi do pakararayawan da
maynamot ta pinayparin da a dyos da siraw chakeyaw no inawan.* Otro
paya, ipangas da parinen rebbeng naya chasnek da. As nawryayaw
moyboh a iktokto daw, nainlobongan saya.
20 Ki an yaten, ki komwan taba ah! Ta nainlobongan abaw aktokto ta, an
dya naibidang ta mimbros do pagtorayan ni Āpo Dyos do hanyit. Nawriw
pirmi ta ahahayen kangay no Mangisalakan dyaten a yapo do hanyit a si
Āpo Jeso-Kristo.
21 Tadyan nanchiw makapsotaya kan madimanaya inawan ta, as kan
payparinen nanchi a akmas makaskasdaawaw a inawan na. On, parinen
naw nyaya a maynamot do bokod na a panakabalin a iyaw napagtorayaya
sya do tabo a naparswa.

4

No Pamagbaga

1 Dawa, kakakteh, oyod a mapateg kamo dyaken, kan oyod ko nayas
kangsah dyinyo. Inyo yanan soyot ko, kan bāli inyo danaw akmaw primyo
ko do kapaytarabako ko. Dawa, kakakteh a chadaw ko, nāw nyo na igpet
kapanganohed nyo di Āpo.
2 Inyo a dadwa a mababakes a si Eudias kan Sintike, ki ipakpakaāsi
ko dyinyo a magtonos kamo pakono maynamot ta naibidang kamo na
maykakteh do kapachasa nyo naya di Āpo.
3 As imo a mapagtalkan a kasmang* ko daw, akdawen ko dyimo a
somidong ka dyirad dadwa saya a mababakes, ta inpasnek daw somnidong
dyaken do nakaiwarasaya no Maganay a Dāmag, as kan aran si Clemente
kan siraw kadwan saw a kapayngay kwa naytarabako a myan so ngaran
do librwaw no byay† ni Āpo Dyos.

---

* **3:19 3:19** Roma 16:18 * **4:3 4:3** Myan matarek a chakey na batahen dya: “Imom Sisigos a mapagtalkan a rarayay ko.” No chakey na batahen “Sisigos,” ki “kasmang ko.” † **4:3 4:3** Pal. 20:12-13

4 Pirmi pakono a maragsak kabibyay nyo di Āpo. On, pirwahen ko na
batahen a masoyot kamo pakono.
5 Ipaboya nyo kasingpet kan kaānos nyo do tabo a tawo maynamot ta
masngen danaw kangay ni Āpo.‡
6 Chabakel nyo abaw aran āngo a mangay a maparin dyinyo, basbāli a
paydasal nyo pakono do Dyos kapangdaw nyos sidong na. Kan do kāda
kapaydasal nyo, ki pawnotan nyo so kapagyaman dya.
7 An parinen nyo nyaya, itoroh anchi no Dyos kaydamnayan no
kapangtokto nyo, kan matokod aba no tawo a iktokto. Tan komwan, ki
akmay gwardyaan Āpo Dyos kapangtokto nyo a maynamot do kapachasa
nyowaya di Kristo Jesos.
8 Kapanawdyan na, kakakteh, ibahey ko dyinyo a imoha nyo pakono
do aktokto nyo saw tabo a maganay, maikari, kan maidayaw a akmas
siras syay: iyaw oyod, madayaw, malinteg, masantwan, makadadaw, kan
maikari a anyiben a makahwahok do salapen tawo, naten danad Āpo Dyos.
9 Tongtongen nyo sa onotan nananawo nyo saw dyaken. On, sira tabo
rinawat nyo saw, kan nadngey nyo saw, kan naboya nyo saw dyaken,
onotan nyo sa ah! Ta an parinen nyo nya saya, ki nāw na myan dyinyo si
Āpo Dyos a mismo a iyaw manorohaw so kaydamnayan no kapangtokto
nyo.

No Kapagyaman Ni Pablo Do Sidong Da No Taga Pilipos

10 Taywaraw kasoyot ko kan magyaman ako di Āpo, ta tori nyo na
payabayohen kasidong nyowaya dyaken do inpaw-it nyowaya. Ki chakey
kwaba batahen a chinaōma nyo na yaken. Ta chapatak ko iyaw kahay
nyo a dya somidong dyaken, ki maynamot ta abaw gondaway nyo a
nangipaboya so kasidong nyo dyaken.
11 Batahen kwabaw nyaya maynamot ta magkorang ako do machita ko.
Ki batahen ko nyaya, ta nananawo ko na a chanawob dēkey mana rakoh
a myan dyaken.
12 Napadasan ko naw nabobwanan, kan napadasan ko naw nagsobso-
braan. Nananawo ko nya oyod a aran dino kwanan ko do aran āngo a
oras, ki chanawob ko aran mabsoy ako mana mapteng ako. Masaw a aran
sobsobraw myan dyaken mana dēkey myan dyaken.
13 Ki maanōsan ko a tabo maparin do byay ko maynamot ta si Kristo
mapayit dyaken.
14 Ki aran komwan, ki oyod a maganay kamo do kasidosidong nyo dyaken
do kalidyatan kwaya.
15 As inyo a nanganohed a taga Pilipos, chapatak nyo a do nakakaro
kwaw dyinyo daw do probinsya a Masedonya, do kaisiknan kwaw a
mangasaba so Maganay a Dāmag dyinyo, ki inyo lang somnidong dyaken.
Apabaw matarek a iglisya a nayparin a kayban ko, ta inyo lang moyboh a
nanoroh so machita ko.
16 Masaw a do kayan ko paw do Masedonya do idi naw do Tesalonika,
naypisaba lang a pinaw-itan nyo yaken so machita ko.
17 Ibahey kwabaw nyaya tan pirmi akwa makarawat so rigalo nyo, ki
chakey ko a rakoh iyaw no marawat nyo a gon-gona do Dyos.
18 Narawat ko naw inpaw-it nyowaw a maynamot ta inyangay dana ni
Epaprodito a tabo rigalo nyowaya dyaken. Iyaw nya intoroh nyo dyaken,
ki sobsobra dana a manawob do machita ko. Iyaw nya sāgot nyo, ki

‡ **4:5 4:5** Heb. 10:37; Sant. 5:8-9; Pal. 1:3; 22:7, 12, 20

akmay dāton a mabanglo di Āpo Dyos. No chakey na batahen, ki taywara
makadadaw kan makahwahok do Dyos.
19 As si Āpo Dyos a pagsirsirbyan ko, ki itoroh nanchi dyinyo a tabo
machita nyo a yapod dya matokod a bindisyon na a maynamot do
kapachichasa nyod Kristo Jesos.
20 Madaydayaw pakono a pirmi si Āpo Dyos a abos pandan a Āmang ta.
Amen.

No Kapanawdyan A Pakomosta

21 Ipakomosta nyo tabo a manganohed di Kristo Jesos. Aran siraw
kakakteh saya dya a myan dyaken ki, “Komosta kamo?” kono a bata da.
22 Kan tabo saw tawotawo saya no Dyos dya, ki pakomostaan da
paya inyo, naten dana dyirad maytaytarabako saya do palasyowaya no
impirador.
23 Myan pakono a tabo dyinyo parabor ni Āpo Jeso-Kristo. Amen.

No Tolas Ni Apostol Pablo Dyirad Tawotawo Do Kolosas

No Pakatonngan So Paytābwan No Nya Tolas

Intolas ni Pablo nyaya tolas dyirad tawotawo saw a nanganohed di Jesos do idi a Kolosas. Do kayan naw ni Pablo a nangnanawo do Epeso so dadwa katawen, naipadamag iyaw Maganay a Dāmag do tawotawo do intīro a probinsya a Asya (Ara. 19:1, 8-10), as kan maynamot do dyaya, myan saw nanganohed do Kolosas, Hierapolis, kan Laodisya a siraw idiidi saw a kōrang so 200 kakilomitro so kabawa do Epeso. Nagsarongkar aba si Pablo dyira, as dawa, iyaba ngata mismo napanganohed siras iglisya saw daw (1:4; 2:1). No myan do aktokto no kadwan, ki si Epapras mismo a napanganohed dyira (1:7; 4:12-13).

Do nakapaytolasaw ni Pablo so nya tolas, ki sibabahod do Roma do dawri (4:3, 18). Ta do kayan naw a nabahod, yangay ni Epapras a inpadāmag dyaw maynamot do kayayan no nanganohed do Kolosas. No inpadāmag ni Epapras, ki myan sa kono nangnanawo a maisalakan abaw tawo an tod a manganohed di Kristo Jesos. Machita kono a nayonan da pas kapagdayaw siras anghilis saw kan kapagtongpal so dāgen da saw kan dadakay dan tawotawo. Nyaw naynamotan ni Pablo a naytolas dyira (2:18).

No intolas ni Pablo dyira, ki matwatohos si Jeso-Kristo kan aran sino, ta iyaw nangipaparswaan no Dyos so tabo a naparswa. Tan komwan, masissisīta kan siraw anghilis saw mana siraw dyaw a maboya. Iya paw yanan oyod kan myan dyaw komplito a kinadyos na (1:15-17; 2:9), kan aba polos matarek a pakayapwan no abos pandan a byay, an dya yapo dya. Dawa, binallaāgan sa ni Pablo a dyi pakono sa pasiwalen ononotan da saw a kapaydāg kan dadakay no tawotawo (2:8, 16-23), basbāli a maybibyay sa a malinteg kan masantwan (3:1-25).

Asa pa iniktokto ni Pablo: Si Tikiko, inpaw-itan na so nya tolas, kan pinarayay na si Onesimo a adipen a nagtālaw di āmo na a si Pilemon (4:7-9). Ta no chakey ni Pablo, ki paybidihen na si Onesimo do āmo naw do Kolosas. Nyaw naynamotan ni Pablo a nangiraman so kapangnanawo a maynamot do adipen kan āmo (3:11, 22; 4:1), as kan maynamot do kāsi kan kapamakawan (3:12-13).

No Naychakarwan No Nya Tolas

Pakatoneng 1:1-2
No Kapagyaman Kan Kapaydasal Dyirad Taga Kolosas 1:3-14
No Katohos Kan Kadyos Ni Kristo 1:15-23
No Kapagsirbi Ni Pablo A Maynamot Do Iglisya 1:24–2:5
No Kawayawaya Dyirad Dāgen No Tawo 2:6-23
No Bayo a Kabibyay A Myan Di Kristo 3:1–4:6
No Kapanawdyan A Pakatoneng 4:7-18

No Tolas Ni Apostol Pablo Dyirad Tawotawo Do Kolosas

Pakatoneng

1 Nyaya tolas, ki yapo dyaken a si Pablo a asa apostol ni Kristo Jesos a maynamot do keddeng ni Āpo Dyos kan yapo pa di Timoteo a kakteh ta do kapanganohed.

2 Maytolas ako dyinyo a kakakteh ko do idi a Kolosas a mapagtalkan do
kapanganohed di Kristo.
Myan pakono dyinyo parabor kan kaydamnayan no kapangtokto a yapod
Āpo Dyos a Āmang ta.

No Kaidasal Ni Pablo Siras Taga Kolosas

3 Kāda paydasal namen inyo, pirmi kami a magyamyaman do Dyos a
Āmang ni Āpo ta a si Jeso-Kristo a maynamot dyinyo,
4 ta nadamag namen iyaw maynamot do kapanganohed nyo di Kristo
Jesos kan iyaw rakohaya a kadaw nyo dyirad tabo a tawotawo no Dyos.
5 Iyaw naynamotan na a mayit danaw kapanganohed nyo kan adaw nyo,
ki maynamot ta nāw nyo do kapangnamnama do Dyos a rawaten nyonchi
do hanyit iyaw insagāna naw dyinyo. Napatakan nyo nyaya do nakadngey
nyo do nakarahan so oyod a nanawo a iyaw Maganay a Dāmag.
6 Nyaya Maganay a Dāmag, ki nagwaras dana do aro a matatarek
a nasnasyon do lobongaya, as kan siraw aro saw a nakadngey kan
nanganohed di Kristo, ki nayparo dana sa. On, oyod a nayparo sa, kan
nagbaliw dana sa so dadakay a akmas naparinaw dyinyo do kachwaw do
dāmo nyo paw a nakadngey so maynamot do parabor no Dyos dyinyo kan
naawātan nyo a oyod nawri.
7 Nananawo nyo naw nyaya sigod di Epapras a iyaw chadaw name-
naw kan matalek a kapayngay a tobotoboyen Kristo, as kan iya paw
pinakainawan namen a mangay dyinyo.
8 Iya paw nangibahey dyamen so adawaya do katakatayisa dyinyo a
intoroh no Ispirito Santo dyinyo.
9 Nawriw naynamotan na a pirmi namen inyo a paydaydasal a
somniknan pa do nanomaw a nakadamag namen so maynamot dyinyo.
On, pangdakdaw namen do Dyos a torohan na pakono inyo so tabo a
naispiritwan a sirib kan kapakaāwat tan mapatakan nyo a maganay tabo
chakey na dyinyo.*
10 Ta an komwan, maybibyay kamo pakono do chakeyaya ni Āpo, kan
pirmi nyo a parinen makaay-ayo dya. On, paydasal namen inyo tan omsi
kamo so tabo a kita no maganay, as kan tan maypaypangay paw katoneng
nyo so maynamot dya.
11 On, paydasal namen paynyo tan si Āpo Dyos pakono a yapod
makaskasdaaw a panakabalin na iyaw mangpayit so aktokto nyo tan
siraragsak kamo a mangibtor so lidyat kan nāw kamo a maānos do aran
āngo nchi a maparin dyinyo.
12 Asa pa, nāw kamo pakono a magyaman di Āpo Dyos a Āmang ta, ta
inbidang naynyo a maikari a mangrawat so insagāna naw a para dyirad
tawotawo na a myan do pagāryan kasedangan.
13 On, ta insalākan na yaten a yapo do panakabalin Satanas do
pagtorayan sari, as kan pinayadis na yaten a nachiraman do pagtorayan
no chadaw naya a Anak.
14 Ta maynamot dya, ki nawayawayaan ta na do kapangdosaw no Dyos.
No chakey na batahen, ki maynamot di Kristo, ki pinakawan yaten ni Āpo
Dyos do gatogatos ta.

No Makaskasdaaw A Pinarin Ni Jesos

---

* **1:9 1:9** Epe. 1:8, 15-17

15 Si Kristo, iyaw pakaboyan ta so dya polos a maboya a Dyos, ta iyaw
pinakainawan no Dyos. Iya, ki katotohosan do tabo, ta myan dana sigod
sakbay a myan aran āngo a naparswa.
16 Ta maynamot di Kristo, pinarswa no Dyos a tabo myan do hanyit
kan do tanaya, siraw maboya kan siraw dya maboya, kan siraw myan so
kinaāri, kinatoray, kinamanakabalin, mana kinabīleg.† On, pinarswa no
Dyos tābo a naparswa a maynamot di Kristo kan para lang di Kristo.
17 Myan dana si Kristo sakbay a myan aran āngo, as kan maynamot dya,
ki iya paw myan so kalintegan a mangornos kan mangaywan so tabo.
18 Si Kristo paw mangipangolo so iglisya, ta iya, ki akmay oho, kan yaten
a manganohed dya, ki akmas inawan naw.‡ Iya paw pakayapwan abos
pandan a byay ta a manganohed dya, ta iyaw no nanoma a nagongar a
yapod kadiman. Ta an komwan, ki mayparin dana katotohosan a pangolo
dan aran āngo a naparswa.
19 Ta no chinasoyot no Dyos a inkeddeng, ki iyaw tabo a kinadyos na, ki
myan dana a maipaboya komplito di Kristo.
20 On, maynamot di Kristo, inkeddeng no Dyos a tabo a naparswa a myan
do tanaya kan myan saya do hanyit, ki napachisngen sa dya, ta naikapya
dana sa tabo a maynamot do rayaw ni Kristo a minoyog do nakadiman
naw do kros.§
21 Maynamot dyinyo do nakarahan, ki naibidang kamo a gan-ganaet do
Dyos,* as kan kinontra nyo a maynamot do kapamarin kan kapangtokto
nyo so marahet.
22 Ki sichangori, maynamot do nakadimanaya ni Kristo do kros, inkapya
naranaynyo do Dyos tan iparawat nanchinyo dya a masantwan, madalos,
kan polos a apabanchiw pakagatosan nyo.†
23 Ki machita a nāw nyo a igpet kapanganohed nyo di Kristo a aba polos
kapagmangamanga nyo. Ipalōbos nyo aba a machisyay kamo do hahawen
nyowaw a rawaten nyonchi do nakadngey nyowaw so Maganayaya a
Dāmag a maynamot di Kristo. On, iyaw nya Maganay a Dāmag, ki
naikasaba dana dyirad aro saw a tawotawo do lobongaya, kan nawriw
naynamotan na a yaken a si Pablo, ki nayparin ako na a tobotoboyen ni
Kristo.

Iyaw Kapagsirbi Ni Pablo Do Iglisya
(Epe. 3:1-13)

24 Ki maynamot dyaken sichangori, ki chasoyot ko saw lidyataya a
naparin dyaken, ta chapatak ko a maynamot do kaganayan nyo nyaya.
On, masoyot ako, ta pakabosen ko tabo kalidyatan saya ni Kristo a chakey
na rahanen ko‡ tan siraw manganohedaw dya a kayarig no inawan na, ki
maypaganay sa tabo.
25 Ta oyod a tinongdo na yaken ni Āpo Dyos a magsirbi dyinyo a tabo a
manganohed di Kristo do nakaitalek naya dyaken so pagrebbengan kwaya
a kaganayen ko a ipakatoneng chirin na a para do kaganayan nyo a tabo
a Dya-Jodyo.

---

† **1:16 1:16** Epe. 1:21 No chakey na batahen dya, ki siraw angilis saw a myan so panakabalin kan toray (Roma 8:38; Epe. 2:2; 6:12; Heb. 1:5-14; 1 Ped. 3:22). Do dawri, ki naychawaw dana saw tawotawowaw do Kolosas, ta batahen da a si Kristo aba lang dayāwen da, an dyi pa saw mabibīleg saw a anghilis (2:18). ‡ **1:18 1:18** Epe. 1:22; 5:23-24 § **1:20 1:20** Epe. 1:10; 2:13-16 * **1:21 1:21** Roma 5:10; Epe. 2:13-16; 4:18 † **1:22 1:22** Epe. 1:4; 5:27 ‡ **1:24 1:24** Ara. 9:16. Do kadwan a kapakaāwat, tabo a lidyat no iglisya a pinakainawan Kristo, ki madidiw na mismo. Bāli, akmay yaten ompakabos sya. Pal. 12:17

26 Iyaw nyaya a chirin a ikasaba ko, ki intayo no Dyos dyirad tabo
saw a kapotōtan do nakarahan, ki inpakatoneng narana sichangori dyirad
tawotawo na.
27 On, inkeddeng ni Āpo Dyos a maipakatoneng dana dyaten a tabo a
manganohed iyaw intayo naw a makaskasdaaw kan maboslon a bindisyon
dyirad tabo tawotawo, naten dana dyinyo a Dya-Jodyo. No palimedaya a
plano na, ki nyaya: Myan dana dyinyo si Kristo, as kan maynamot dya, ki
myan danaw namnama nyo a rawaten nyonchiw byay nyo a abos pandan
do yanan Dyos.
28 As dawa, si Kristo danaw ikasaba namen dyirad tabo tawotawo. On,
bagbagaan namen kan nanawhen namen kāda tawo a mandad pandan
kasirib namen tan maparin a iparawat namen sa a natwan dana do
kapanganohed da di Kristo a aba polos pakapilawan da do salapen no
Dyos.
29 On, nyaw paynamotan na a ipasnek ko kapaytarabako ko sigon do
makaskasdaawaw a panakabalin ni Kristo a intoroh na dyaken.

2

1 No paynamotan na ibahey ko dyinyo nyaya, ki chakey ko a mapatakan
nyo kapayhohopag kwaya so para dyinyo, as kan para dyirad tawotawo
saw do Laodisya kan para dyirad tabo saw a dya makapatak dyaken do
ropanropa.
2 On, chakey ko a mapatakan nyo tan mahwahok kamo kan tan masa
kamo do adaw nyod katakatayisa dyinyo. Masaw, chakey ko a myan dyinyo
komplito a kapakaawat nyo, tan abo kapagdwadwa nyo kan malawag dana
pakono a mapatakan nyo maynamot do planwaya no Dyos a intayo na do
nakarahan a maynamot di Kristo.
3 On, ta si Kristo mismo a akbod no kapapatganaw a sirib a maynamot
do kapakatoneng so Dyos.
4 No paynamotan na a ibahey ko dyinyo nyaya, ki tan dyi kamo a
maallilaw* a maynamot do sinsinanaya a sirib da no maganay saya a
magdidibati.
5 Ta aran abo ako dyinyo do inawan, ki alit na nāw kamo a myan do
kapangtokto kan kapaydaydasal ko, kan masoyot ako a makatoneng so
kasa nyowaya kan kayit no kapanganohed nyo di Kristo.

Iyaw Byay A Maitonos Di Kristo

6 Sichangori, akmas nakarawat nyowaw a si Kristo Jesos, ki oyod a Āpo
nyo, maybibyay kamo pakono a maitonos dya.
7 Taywaran dyi kamo na minyamot di Kristo? Dawa, maypayparakoh
kamo pakono dya ah. Akmas nainanawo danaw dyinyo, payiten nyo
pakono anohed nyo tan maypahnyi dana, as kan pirmi kamo a magyamya-
man do Dyos.
8 Magannad kamo tan dyi kamo a maallilaw do abwayas sinpaspangan
a pangasdok no sirib dan tawotawo a inpatāwid da no kapoonan da saw
mana iyaw nananawo da saw a yapo do marahet saya a ispirito a myan so
toray do lobongaya. Ta siraw nyaya a nanawo, ki yapo sabad Kristo.
9 No kaoyodan na, nayparin a tawo si Kristo a myan so inawan, ki alit
na, aba polos pagkorāngan no kinadyos na, ta iya, ki Dyos a mismo.†

---

* **2:4 2:4** Roma 16:17-18; Epe. 5:6-8; Kol. 2:8 † **2:9 2:9** 2 Kor. 5:19; Epe. 1:23; 4:13

10 Maynamot do kapachichasa nyowaya dya, ki apabaw chitahen nyo tan
myan byay nyo a abos pandan, ta si Kristo mangitoray so tabo a aran āngo
a myan so panakabalin kan toray.
11 On, maynamot do kapachichasa nyowaya dya, aran dyi kamo a Jodyo
a nakogit, ki no pinarin no Dyos, minarkaan naynyo do aktokto nyo, ta
inbidang naynyo a anak na. On, kinogit nabaw kodit ta, an dya do aktokto
ta do nakapakakaro na dyaten a yapod derrep no inawan ta.
12 Ta do nakapagbonyag nyo, ki kayarig na a nachitanetanem kamo di
Kristo. Masaw a iyaw nawri a nakapagbonyag nyo, ki nairaman kamo a
nachipagongar dya a maynamot do anohed nyowaya do panakabalinaya
no Dyos a napagongar sya.
13 Ta do nakarahan, ki naibidang kamo na a nadiman do salapen no Dyos
a maynamot do kāron gatos nyo kan maynamot ta nanganohed kamo aba
do linteg saya no Jodyo a akmas kapagkogit. Ki sichangori, ki tinorohan
narana inyo no Dyos so byay a machichasa di Kristo, kan pinakawan
naynyo do tabo a naygaygatosan nyo.
14 No pinarin no Dyos, ki maynamot do nakadimanaw ni Kristo do
kros, ki maiyarig a pinonas naranaw listaan no ōtang ta dya a siraw
mangipaneknekaw a myan gatos ta a maynamot do dyi ta nagtongpalan
so linteg na. On, kayarig na a nachirapas a nailansa di Kristo do kros.
15 Maynamot do dyaya a nakadiman ni Kristo do kros, inābak sa a tabo
no Dyos marahet saw a ispirito a magtotoray, kan inpabōya ni Āpo Dyos
do salapen no tabo nakaabak na sira.
16 Dawa, ikaskaso nyo pa saba an dilawen daynyo an dyi kamo a
manganohed do rahten daw, naten danaw kanen kan inomen nyo, mana
akmas dāgen daw a araw an kābos bohan mana Araw no Kapaynaynahah
da.
17 Ta tabo saw nyaya a linteg a pinatnek da kaychowa, ki anyino sa no
mangayaw anchi. Sichangori, anyino pabaw dayāwen taya, an dya iya
dana mismo akin anyinwaw sya a si Kristo.
18 Ipalōbos nyo aba a abneken da a maābak kamo no magpampamarang
saya a mapakombaba kan siraw magdayaw saya dyirad anghilis saya. Ta
siraw komwan saya tawo, ki nawriw paytaytangsit daw tayēnep da, kan
mapangas sa a aran abo ipangas da, as nainlobongan a tabo dadakay da.
19 Siraw komwan so dadakay, ki manganohed saba do kosto a nanawo
ni Kristo a pinakaoho ta. Ta si Kristo iyaw pakayapwan no kayit no
kapanganohed ta, as kan maynamot dya, ki mayparakoh kan magtotonos
ta do kapakaāwat ta a maynamot do Dyos. Ta iya, ki pinakaoho ta, as
kan yaten a manganohed, ki akmay pinakainawan na a napagsosoop kan
intorayan no oho, as kan iyaw maparakoh dyaten a akmas chakeyaw no
Dyos.
20 Sichangori, inyo a manganohed a nairaman dana do nakadimanaw
ni Kristo kan nachisyay dana dyirad nainlobongan saya a nanawo a
maynamot do matatarek saya a ononotan,‡ āngo ta maybibyay kamo pa a
akmaw taga lobong? Kan āngo ta tongpalen nyo pa saw komwan saya a
bilin da a akmas nyaya a:
21 “Igpet nyo sabaw! Tahaman nyo sabaw!”? Masaw a, “Saliden nyo
sabaw nwanaw!”
22 Ki siraw nyaya a baywan da, ki pinarswa no Dyos a maosar tan
tomawos. Ki an siraw inanawo daya a dāgen da, ki pinarin lang no tawo.

‡ **2:20 2:20** Gal. 4:3, 9, Kol. 2:8

23 Ki oyod a akmay nainsiriban saw nyaya, ta ipapati da paw kapagdayaw
dyirad anghilis saw, kan sinpāpakombaba sa, as kan oyod a maganay sa a
manglidyalidyat so inawan da. Ki alit na abo sirbi da, ta marawa daba a
pagpeten palalo saya a kalikāgom no inawan da.

3

No Bayo A Byay A Myan Di Kristo

1 Dawa, maynamot ta nachipagongar kamo nad Kristo a nairaman dya
do byay na abos pandan, ayket na, nāw nyo na pakono a chichwasen
chakeyaw no Dyos a myan do hanyit a pagtorayan Kristo do makanawan
no Dyos.
2 On, nāw nyo pakono a iktokto myan saw do hanyit, sirabaw nainlobon-
gan saya do tanaya.
3 Ta naibidang kamo na a nadiman do adan saya a kabibyay nyo, as kan
myan danaw bayo a byay nyo a iyaw kinapya naw do hanyit a maynamot
do kapachichasa nyowaya di Kristo a machichasa do Dyos.
4 Ta si Kristo oyod a pakayapwan bayo a byay nyo, as kan anchan
magparang si Kristo, ki machasa kamonchi dya do kapaboya naw kan
mairaman kamonchi do glorya na.
5 As dawa, machita a akteben nyo na saw adan saw a dadakay nyo
akmas kapaychakatekateh a machoknod, kalapos, kapagderrep, marahet
a kapangtokto, kan kaāgom.* Ta no āgom, ki asa kita no kapagdaydayaw
do didyosen.
6 Maynamot do dya saya a dadakay, ki dosāen na sanchi no Dyos tabo
dyaw a magtongpal dya.†
7 Aran inyo do nakarahan, ki naybibyay kamo dyirad dya saya a dadakay.
8 Ki sichangori, machita a akteben nyo na sa tabo nyaya a dadakay
a akmas kasoli, kapangipsok, kan pakarohen nyo a tabo marahet saw a
panggep nyo dyirad kapayngay nyo a tawo. Maysinpaparahet kamo paba,
kan palobosan nyo aba myan malapos a chirin a mohtot do dangoy nyo.‡
9 Maysinbabayataw kamo aba a maynamot ta binahas nyo naw adan a
katatawo nyo kan iyaw dadakay na,
10 as nalaylayan kamo na so bayo a katawo nyo. Iyaw nyaya bayo a
katawo, ki pirmi a maypaypabayo tan machipariho do Dyos a minparin
sya kan tan abaw pagkorāngan katoneng nyo sya.§
11 Maynamot do dyaya pinarin no Dyos, ki apabaw paytarkan Jodyo
mana Dya-Jodyo, nakogit mana dya nakogit. Masaw a abaw idomdōma
no Dyos diadal mana abos ādal,* kan adipen mana dya adipen, ta si Kristo
lang kasisitaan, as kan myan dana do tabo a manganohed dya.
12 Dawa, maynamot ta pinidi naynyo ni Āpo Dyos a dyira na, as kan
maynamot do rakoh a adaw na dyinyo, ki pinatarek naynyo a tawotawo na.
On, maybibyay kamo pakono a nāw nyo a maganay so dadakay. Māsisyen
kamo pakono, kan masisidongen kamo pakono dyirad kapayngay nyo a
tawo. Masaw a mapakombaba kan masingpet kamo pakono, as kan nāw
nyo pakono a maānos.

---

* **3:5 3:5** Mk. 7:21-23; 1 Kor. 6:9-10; Gal. 5:19-21; Epe. 5:3-5 † **3:6 3:6** Do kadwan saw a adan a kopya no nya tolas, binata na, “Īto danaw soli no Dyos dyirad mamariparinaya siras nyaya.” Epe. 5:6 ‡ **3:8 3:8** Epe. 4:22-32 § **3:10 3:10** Roma 12:1-2; Epe. 2:15; 4:24 * **3:11 3:11** Mana “gan-ganaet” mana “siraw bolaw saw a tawo.” 1 Kor. 12:13-14; Gal. 3:28; 5:6

13 Masaw a maysinteteppel kamo, kan maysinpapakawan kamo a
aran myan paynamotan na a isoli nyo katakatayisa dyinyo, ta komwan
nakapakawan dyinyo ni Āpo.
14 Do dya saya a tabo, ki parapahen nyo adaw a omtengel dyinyo a tabo
tan myan komplito a tonos nyo.
15 Iyaw kapya a intoroh ni Kristo dyinyo, iya pakono nāw na myan
do kapangtokto nyo, ta iyaw nyayaw naynamotan nanawagan dyaten
no Dyos a nayparin a akmay asa inawan. Kan pirmi kamo pakono a
magyamyaman.
16 Kakakteh, pakneben nyo pakono do aktokto nyo innanawo saya ni
Kristo. Maysinnananawo kamo pakono, kan maysin-aahwahok kamo do
tabo a kasirib a intoroh ni Āpo Dyos dyinyo. Magkanta kamo so kanta a
yapod salmo kan matatarek saw a pakaidayawan no Dyos kan siraw kanta
saw a intoroh dyinyo no Ispirito Santo. On, kantaan nyos Āpo Dyos do
tabo a aktokto nyo a pachitonosan kapagyamyaman dya.†
17 Do tabo a parinen kan chirinen nyo, ki parinen nyo a maynamot ta
monot kamo na di Āpo Jesos, as kan maynamot do kapachichasa nyowaya
dya, pirmi kamo pakono a magyamyaman do Dyos a Āmang ta.

Siraw Maganay A Kaparin No Asa Kapamilya
(Epe. 5:22-33; 6:1-9; 1 Ped. 2:18-20; 3:1-7)

18 Inyo a mababakes, mapaitoray kamo pakono dyirad kabahay nyo, ta
nawriw kosto a pagrebbengan nyo a manganohed di Āpo Jesos.
19 As inyo a mahahakay, ipaboya nyo adaw nyo dyirad kabahay nyo, as
kan tangsitan nyo saba.
20 As inyo a kamotdehan, nāw nyo sa anohdan inyapwan nyo, ta nawriw
makaay-ayo di Āpo Dyos. Nawriw malinteg kan kosto a parinen nyo a
manganohed di Āpo.
21 As inyo a inyapwan, palalwan nyo saba paydaydabdab anak nyo tan
dyi sa maopay.
22 As inyo a adipen, magtongpal kamo do tabo a chakey no āmo nyo
saw do tanaya. Nawri aba lang kapagtongpal nyo an chichiban daynyo
tan mahwahok nyo sa, basbāli a tongpalen nyo saw tabo a bilin da a abo
kapaysinsīsingpet a maynamot do kapagdayaw nyo di Āpo.‡
23 On, do tābo kapaytarabako nyo, ki ipasnek nyo a akmay si Kristo
pagsirsirbyan nyo kan tawo aba.
24 Naknakmen nyo a gon-gonaan nanchinyo ni Āpo a iyaw inkari naw
a para lang dyirad tawotawo naw, ta si Kristo oyod a Āpo a pagsirsirbyan
nyo.
25 Ki no aran sino a mamarin so marahet, ki masigorādo a rawaten
naw dosa a pagtongpalan pinarin naw, ta abaw idomdōma no Dyos do
kapangokom na.§

4

1 Inyo a āmo, parinen nyo maganay kan malinteg dyirad adipen nyo.
Naknakmen nyo a aran inyo, ki myan Āpo nyo do hanyit a atbayen nyo.

No Pangbagbaga Dyirad Tabo Sa A Manganohed
(Epe. 5:15-16; 6:18-20)

---

† **3:16 3:16** 1 Kor. 14:26; Epe. 5:19 ‡ **3:22 3:22** Tito 2:9-10 § **3:25 3:25** Ara. 10:34-35; Roma 2:11; Epe. 6:9; 1 Ped. 1:17

2 Nāw nyo pakono a pasnekan maydaydasal. As do kapaydasal nyo, pirmi
kamo pakono a siriridam kan nāw nyo a magyamyaman di Āpo Dyos.
3 Asa pa, paydaydasal nyo pa yamen tan matorohan kami so gondaway a
manginanawo so chirin no Dyos kan tan siwayawaya kami a mangikasaba
so palimedaya a maynamot di Kristo a intayo ni Āpo Dyos do nakara-
han. On, nya kapangikasaba ko so Maganayaya a Dāmag, ki nyayaw
paynamotan na a myan ako sichangori do bahodanaya.
4 On, paydaydasal nyo pa yaken tan sidongan na yaken ni Āpo Dyos a
mangipalpalawag so maynamot di Kristo, ta nawriw maiparbeng a parinen
ko.
5 Nainsiriban pakono a tabo kaparin nyo dyirad dyi pa saya a
manganohed tan abo kapenpenan da a manganohed. On, liwayan nyo
abaw gondaway nyo a mangibahey dyira so maynamot di Jesos.
6 Pirmi nyo pakono a isagāna iyaw kosto kan makadadaw a chirin nyo
dyira. Tan komwan, chapatak nyonchi a atbayen aran sino a tawo a
manahahes dyinyo a maynamot do kapanganohed nyo.

No Kapanawdyan A Pakatoneng

7 Sichangori, an maynamot do tabo a napariparin dyaken, ki ipakatoneng
nanchi dyinyo no chadaw taya a kakteh a si Tikiko.* Iya, ki matalek a
kapayngay ta a tobotoboyen do tarabakwaya di Āpo.
8 On, nyayaw paynamotan na a tinoboy ko dyinyo tan mapatakan nyo
mapariparin dyamen dya kan tan ahwahoken naynyo tan dyi nyo na
yamen a chabakel.
9 Nachirayay dya si Onesimo a kaidyan nyo kan asa matalek kan
makadadaw a kakteh ta. Ipadāmag danchi dyinyo tabo a mapariparin
do dya.
10 Pakomostaan na paynyo ni Aristarko a rarayay ko a nabahod, as kan
komwan si Markos a kasinsin ni Bernabe. On, rinawat nyo na sigod bilin
ko a maynamot di Markos. As dawa, anchan pasyaren naynyo, rawaten
nyo a maganay ah!
11 Asa pa, pakomostaan naynyo ni Jesos a mayngaran so Josto. Siraw
tatdo saya a si Aristarko, Markos, kan Josto, ki sira lang Jodyo a
manganohed a nachipaytarabako dyaken so maynamot do pagtorayan no
Dyos, kan aro naisidong da.
12 Pakomostaan na paynyo ni Epapras a asa pa a kaidyan nyo. Iya, ki
asa tobotoboyen ni Kristo Jesos, kan pirmi a mapasnek a maydaydasal a
maynamot dyinyo. Pangdakdaw naw do Dyos a nāw nyo pakono a matwan
do kapanganohed nyo kan abo so pagmangamangaan do kapagtongpal so
chakey no Dyos.
13 Yaken mismo a makapaneknek so gaget na a maytarabako so para
dyinyo kan tawotawo saw do Laodisya kan do Hierapolis.
14 Pakomostaan na paynyo ni Lokas a iyaw chadaw namenaya a doktor.
Aran si Demas, ki pakomostaan naynyo.
15 Irapit nyo paw pakomosta namenaya dyirad kakakteh saw do
Laodisya. Pakomostaan nyo pa si Nympha kan siraw manganohed saw
a maychichipeh do bahay na.
16 Anchan tayoka nyo a ibāsaw nyaya tolas ko, ki ipaw-it nyo do Laodisya
tan maibāsa do iglisya da. As iyaw tolas kwaw dyira, ki itadi danchi dyinyo
a ibāsa nyo do iglisya nyo.

---

* **4:7 4:7** Ara. 20:4; Epe. 6:21-22; 2 Tim. 4:12

17 Asa pa, pachiibahey nyo pa di Arkipo a machita tongtongen na iyaw
kapagsirbi na di Āpo a naitalek dya.
18 Yaken si Pablo a mismo a naytolas so nya kapanawdyan a pakatoneng.
Paydasal nyo pa yaken do kayan kwaya a sikakawar. Myan pakono dyinyo
parabor no Dyos.

No Manoma A Tolas Ni Apostol Pablo Dyirad Tawotawo Do Tesalonika

No Pakatonngan So Paytābwan No Nya Tolas

Intolas ni Pablo nya tolas dyirad tawotawo saw a nanganohed di Jesos do Tesalonika a asa rakoh a idi do probinsya a Masedonya. Sigon do intolasaw ni Lokas do Aramid 17, do nakawaraw ni Pablo kan si Silas a rarayay na a yapod Pilipos, ki nangay si Pablo a nangnanawo do sinagoga daw no Jodyowaw tan ipakatoneng na dyira iyaw Maganay a Dāmag a maynamot di Kristo.

Do dawri, myan saw Jodyo a makey a manganohed, ki aro saw naskeh. Dawa, do nakaboya daw no maskeh saw a aro danaw yapod dyi saw a Jodyo somniknan a nanganohed di Kristo, ki nangimon sa. Do dawri, chinpeh da saw aro saw a rarayay da, as kan namarin sa so rakkoh a riribok kan kapangosokoso do intīrwaw a idi tan pahboten da si Pablo do dawri a idi.

Do dawri a riribok, nanyeng a komnaro sa Pablo a kominwan do idi a Berea. Ki aran komwan, linakatan da sa no Jodyowaw a dya nanganohed. As dawa, tinongtong ni Pablo nangay do Atenas do probinsyaw a Akaya (Ara. 17:13-15). An maynamot da Silas kan Timoteo, ki nabidin sad Berea tan sidongan da saw manganohedaw a maypayit do kapanganohed da. Ki siraw minrarayayaw di Pablo, nachangay sa a nandad Atenas, as nakapaybidi dad Berea ta yangay da ibahey bilinaw ni Pablo a basta miras sa Silas kan Timoteo, kan maybabalay saba. Dawa iniras das Pablo do Atenas (Ara. 17:15).

Sinpangan na, do kayan da paw daw do Atenas, ki nadamag da a malidyatan dana saw manganohedaw do Tesalonika. Dawa, tinoboy ni Pablo sa Timoteo a maybidi dyira tan ahwahoken da sa (3:1-5). As si Pablo, ki tinongtong naw nangay do Korinto (Ara. 18:1).

Sinpangan na, do nakarapit danaw no araw a kakaro da Silas kan Timoteo do Tesalonika, iniras das Pablo do Korinto (Ara. 18:5). Inpadāmag da dyaw maganayaw a kayayan kapanganohed dad Tesalonika. Inpadāmag da pad Pablo inyahes daw no manganohed daw do Tesalonika a maynamot dyirad kakakteh saw do kapanganohed a nadiman dana. Myan kono kapagmangamanga da an bindisyonan sanchin Āpo Dyos mana engga anchan maybidi si Jesos.

Dawa, naytolas si Pablo dyira. Oyod a rakoh kapagyaman na do Dyos a maynamot do kapagtalek kan adaw da (3:6). Ki aran komwan, ahwahoken na sa a maypaypangay pa sa do kapanganohed da a aran malidyatan dana sa (2:12-14). Inatbay pan Pablo yahahes daw a maynamot dyirad nadiman saw. Ta inanohdan ni Pablo a siraw nadiman do kayan da a manganohed, ki masigorādo a pagongaren na sanchin Āpo, as kan masyirto a pachirayayen na sanchid Jesos anchan mirwa a mangay. Dawa, mabakel taba a maynamot dyira.

No Naychakarwan No Nya Tolas

Pakatoneng 1:1
No Kapagyaman Ni Pablo Dyirad Manganohed 1:2-10
No Kapagsirbi Ni Pablo Do Tesalonika 2:1-12
No Kalidyatan Dan Manganohed Do Tesalonika 2:13-16
No Kangsah Ni Pablo Dyira Do Tesalonika 2:17-20

No Katoboy Ni Pablo Si Timoteo Dyira 3:1-13
No Kabibyay A Makadadaw Do Dyos 4:1-12
No Kangay Ni Āpo Jesos 4:13-18
No Kapagsagāna Ta Do Kangay Ni Āpo 5:1-11
No Kapanawdyan Saw A Nanawo 5:12-28

No Manoma A Tolas Ni Apostol Pablo Dyirad Tawotawo Do Tesalonika

Pakatoneng

1 Yaken si Pablo kan siraw rarayay ko, ki sa Silas kan Timoteo. Cha dyaw
ipaw-it namen a tolas dyinyo do Tesalonika a naibidang dana a tawotawo
ni Āpo Dyos a Āmang ta, as kan inyo, ki naibidang kamo na a nachichasa
di Āpo Jeso-Kristo. Myan pakono dyinyo parabor kan kaydamnayan no
kapangtokto nyo.

No Kapagyaman Ni Pablo Dyirad Manganohed Saw Do Tesalonika

2 Kāda maydasal kami, ki magyamyaman kami di Āpo Dyos a maynamot
dyinyo a tabo. On, pirmi namen inyo a pangdakdaw.
3 Ta pirmi a manakem namen inyo a tabo do salapen ni Āpo Dyos a
Āmang tad hanyit a maynamot do maganayaw a tarabako a inpaboya nyo
do kabibyay nyo a maynamot ta myan kapanganohed nyo dya. Manakem
namen pa iyaw kagaget nyowaw a maytarabako a maynamot do adaw kan
iyaw dyaw a pakabyoran namnama nyo di Jeso-Kristo a Āpo ta.*
4 Inyo a kakakteh a chadaw ni Āpo Dyos, chapatak namen a pinidi
naynyo tan payparinen naynyo a tawotawo na.
5 On, chapatak namen nyaya, ta do kapangikasaba namen dyinyo so
Maganayaya a Dāmag, ki chirin aba lang inosar namen, an dyi pa iyaw
panakabalin no Ispirito Santo. Asa pa, aba polos kapagdwadwa namen a
maynamot do kaoyod na, as kan napaneknekan nyo na a iyaw kaparin
namen do kayan namenaw dyinyo, ki nagsirbi kami a para do kaganayan
nyo.
6 On, chapatak namen a pinidi naynyo ni Āpo Dyos a maynamot ta
tinahatahan nyo yamen kan si Āpo Jesos. Ta aran arwayaw kalidyatan
a inibtoran nyo a maynamot do kapanganohed nyo, ki alit na rinawat nyo
a siraragsak chirinayan Āpo Dyos. Kan iyaw nya ragsak nyo, ki intoroh
dyinyo no Ispirito Santo.
7 Dawa, maynamot do dyaya, nayparin kamo na a panahatahan dan tabo
saw a manganohed do probinsya a Masedonya kan Akaya.†
8 On, ta do probinsya aba lang a Masedonya kan Akaya iyaw nakatoneng
so kapanganohed nyo do Dyos, ta naiwaras danaw dāmag a maynamot do
kapanganohed nyo dyirad mabawa saya a idiidi. Dawa, masisita aba a
myan paw ibahey namen dyira a maynamot dyinyo, ta napatakan darana
sigod.
9 Sichangori, sira dana mismo nangibahey dyamen a maynamot do
nakarawat nyowaw dyamen do nakasarongkar namenaw dyinyo. On, as
kan siraw mismo nangipadamag dyamen a maynamot do nakatadyichokod

---

* **1:3 1:3** Siraw tatdo saya a dadakay, ki masisita sa do byay no Krischano: kapanganohed, adaw, kan namnama. 1 Kor. 13:13; Gal. 5:5-6; Kol. 1:4-5; 1 Tes. 5:8 † **1:7 1:7** Mana “Gresya” a tanan Griego a tawo.

nyowaw so bolto kan nakapagsirbi nyo na sichangori do oyod a Dyos a sibibyay.
10 Sira danaw mangibahey a maynamot do kanāw nyowaw a mang-
nanayas kangayaw no Anak ni Āpo Dyos a yapod hanyit a iyaw pinagongar
naw a yapod kadiman, as kan si Āpo Jesos nyaya a mangisalakan dyaten
do mangay anchi a soli no Dyos.

2

No Kapagsirbi Ni Pablo Do Tesalonika

1 Sichangori, inyo a kakakteh namen do kapanganohed, chapatak nyo a
nasayang abaw nakangay namen dyinyo.
2 On, chapatak nyo pa an mango a pinalidyat da yamen kan indadanes
da yamen do Pilipos* do kasakbayaw no nakangay namen dyinyo do
Tesalonika. Ki aran komwan, ki sitotored kami a nangipakatoneng dyinyo
so Maganayaya a Dāmag a maynamot ta tinorohan na yamen ni Āpo Dyos
so pangdet namen a aran aro sa daw ombayo dyamen.
3 Ta chapatak nyo yamen a mangnanawo kami abas bayataw a yapod
marahet a panggep namen dyinyo. On, abaw ranta namen a mangallilaw
dyinyo,
4 basbāli a si Āpo Dyos a mismo nangipalobos dyamen so nyaya tarabako
a mangipakatoneng so Maganayaya a Dāmag, ta inbidang na yamen a
maikari a mangrawat sya. Dawa, ichirin namen lang iyaw chakey no Dyos,
ta tawo abaw ahwahoken namen, an dya si Āpo Dyos a mangorihir so
makatayrahem a ranta namen.
5 Chapatak nyo a mismo, as kan si Āpo Dyos mangpaneknek a do
kangay namen dyinyo, ki yangay namen abaynyo a pinasablogan mana
naychirinan so pangitayo namen so kaāgom namen.
6 Asa pa, abaw chitahen namen dyinyo a pamadayaw nyo dyamen mana
yapod aran sino a tawo.
7 On, chichwasen namen abaw nawri a aran myan kalintegan namen
a maynamot ta yamen, ki oyod a apostolis ni Kristo, basbāli a do kayan
namen dyinyo, siaannad kami a akmas kapasoso kan kaaywan no asa
ānang so tagibi na.
8 Dawa, maynamot do komwan a kadaw namen dyinyo, ki iyaba lang
charagsak namen a itoroh dyinyo Maganayaya a Dāmag a yapod Dyos, an
dyi pa iyaw mismwaya a byay namen a sisasagāna a iparawat namen a
maynamot dyinyo. On, ta oyod namen so kadaw dyinyo!
9 Masyirto kwa inyo a kakakteh, ki manakem nyo iyaw hopag namen
do nakapaytarabako namenaw dyinyo a aran maraw kan mahep tan dyi
kami a mayparin a pakarahmetan nyo do chabyay namen do kapangasaba
namenaw dyinyo so Maganay a Dāmag a yapod Dyos.
10 Asa pa, do kayan namenaw do yanan nyo a manganohed di Jesos, ki
inyo nangpaneknek dyamen. Nawri aba lang, ta inpaneknek pa ni Āpo
Dyos a masingpet kan malinteg kami. Naon, ta do salapen nyowaw a
nanganohed, ki abaw pinarin namen dyinyo a ipagatos nyo dyamen.
11 Chapatak nyo dadakay namen do kayan namen dyinyo, ki akmas
kapangahwahokaw no asa āmang dyirad anak na.

---

* **2:2 2:2** Ara. 16:16-24

12 Komwan nakapayit namen dyinyo, as kan inahwahok namen inyo.
Binagbagaan namen pa inyo tan maybibyay kamo sigon do chakeyaw ni
Āpo Dyos a nanawag dyinyo a machirapa do pagtorayan na kan tan-ok na.

No Kalidyatan Dan Manganohed Do Tesalonika

13 Dawa, oyod a magyamyaman kami pa di Āpo Dyos, ta do nakarawat
nyowaw so chirin naya a nadngey nyo dyamen, ki kinakma nyo abas
karawat nyowaw so chirin no tawo, an dya rinawat nyo a oyod a chirin
no Dyos. On, manda sichangori, ki tori namen pa a maboyaboya iyaw
gapwanan na dyinyo.
14 Inyo a kakakteh di Kristo, malawag a maboya iyaw kaoyod no
kapanganohed nyo, ta no mapariparinaya dyinyo, ki akmas napariparinaw
dyirad nanganohedaw di Kristo Jesos a siraw iglisya naw do Jodya. On, ta
inanōsan daw manganohed a aran oyod a pinalidyalidyat da san kaidyan
da saw a Jodyo. Komwan pa dyinyo sichangori, ta kinarwan nyo abaw no
kapanganohed nyo a aran pinalidyalidyat daynyon kaidyan nyo.
15 Ta siraw Jodyo saw, ki diniman da saw propīta no Dyos kaychowa.
Sinpangan na, siraw kapotōtan da saw, ki diniman da pa si Āpo Jesos, as
kan linidyalidyat da pa yamen. Aysa! Maynamot do marahetaw a dadakay
da, apaba polos kahwahok no Dyos dyira, as kan nayparin sa kabosor dan
tabo tawotawo!
16 On, ta pinadas da pa a pinenpen kapangasaba so Maganayaya a Dāmag
dyirad tawotawo saw a Dya-Jodyo a aran iyaw nyaya a Maganay a Dāmag,
ki iyaw paynamotan na a maisalakan sa. Nya danaw kapanawdyan
karahet da, ta naglipyas danaw no marahet saya a kaparin da. Nakasagāna
danaw no solyaw no Dyos a nairanta dyira.

No Kangsah Ni Pablo A Mirwa A Magsarongkar Dyira

17 Sichangori a kakakteh, do nakapachibawa namenaya dyinyo so dēkey
a chimpo, ki oltimo kangsah namen a makaboya dyinyo. Dawa, nāw
na sibosibwan namen mirwa mangay a magsarongkar dyinyo. Ta aran
nachibawaw inawan namen, ki machibawa abaw aktokto namen dyinyo.
18 Oyod a masanyib kapadas namen a mangay a mirwa a magsarongkar
dyinyo maynamot do kangsah namenaya dyinyo, naten dana dyaken a si
Pablo, ki binalat naw yamen Satanas.
19 Naon, rakoh kakey namen a mirwa makaboya dyinyo. Tan komwan,
inyo paynamotan karagsak namen, as kan akmay inyo gon-gona namen
a oltimo so pateg anchan kangay ni Āpo ta a si Jesos, ta rakoh namnama
namen dyinyo a maypayit kamo do kapanganohed nyo.
20 On, inyo a oyod ipangas namen kan chasoyot namen.

3

1 Dawa, do dyi namen danaw a karawan so kangsah namenaya dyinyo,
naktokto namen a maganaganay an matokos ako pa do idyaw a Atenas.
2 Ta ranan ka-yamēnaya dya, ki toboyen namen pa si Timoteo a kakteh ta
kan rarayay namen a maytaytarabako do Dyos a mangikasaba so Maganay
a Dāmag a maynamot di Kristo. On, inranta namen a toboyen si Timoteo
tan mangay a mangpayit kan somidong dyinyo do kapanganohed nyo.
3 Sidongan naynyo tan abo dyinyo maychawaw a maynamot do kalidy-
atan a mangay dyinyo. Syimpri rinawat nyo saw nya kalidyatan, ki rapa
no plano no Dyos dyaten a manganohed.
4 Ta do kayan namen paw dyinyo, ki binallaāgan namen dana inyo
do sakbay pa a maparin a ītwaw kalidyatan namen a maynamot do

kapanganohed taya. Sichangori, ki napatakan nyo na a oyod dana naparin nyaya.
5 Maynamot do dyaya oltimo a kangsah namen dyinyo, as kan maynamot
ta marawa ko paba iyaw kabon dāmag ko a maynamot dyinyo, tinoboy
ko nas Timoteo a nangay dyinyo tan mapatakan naw maynamot do
kapanganohed nyo, ta namo ako an pinatadyichokod naynyon Sairo do
kapanganohed nyo. Ta an komwan naparin, apabaw sirbi no naylilidyatan
namenaw dyinyo.

6 Ki do kapaybidyaya ni Timoteo do dya, ki maganay iyaw inpadāmag
na a maynamot do kapanganohed nyo kan iyaw adaw nyo a nāw na mayit.
Binata na pa a nāw nyo yamen a manakem, as kan mangsah kamo dyamen
a akmas kangsah namenaya dyinyo.
7 Dawa, kakakteh, do nakadngey namenaw so maynamot do ka-
panganohed nyo, nawriw nanghapan na a inyo nangahwahok dyamen do
arwaya a pakariribokan kan pakalidyalidyatan namen.
8 As sichangori, akmay naypapaw byay namen a maynamot do kayitaya
no kapanganohed nyo di Āpo Jesos.
9 An iktokto namen taywaraya ragsak namen do salapen no Dyos ta a
tabo a maynamot dyinyo, aba polos chirin a manawob a makaibahey so
kataywara no kapagyaman namen dya.
10 Ta oyod, do kararaw kan kahahep, ki pirmi kami a maydaydasal a
maynamot dyinyo. On, mangdakdaw kami a maboya namen inyo a mirwa
tan maanawban namen iyaw pagkorāngan nyowaya do kapanganohed
nyo.

11 Changori, si Āpo Dyos pakono a Āmang ta kan si Jesos a Āpo taw
mismo a ompakaro so mamalat dyamen a mangay dyinyo.
12 On, paypaypangayen pakono no Dyos iyaw kadaw nyo dyirad
katakatayisa dyinyo. Paydasal namen inyo tan maypayparakoh adaw nyo
dyirad tabo a tawotawo a akmas kadaw namenaya dyinyo.
13 Ta an komwan danaw adaw nyo, ki payiten anchin Āpo iyaw
kapangtokto nyo tan mayparin kamo na a masantwan kan abo so
pakapilawan do salapen anchi no Dyos a Āmang ta anchan mangay si
Jesos a Āpo ta kontodo siraw tabwaw a tawotawo na.

4

No Kabibyay A Makadadaw Do Dyos
(1 Kor. 7:1-16; Epe. 4:17-32; Kol. 3:1-5)

1 Kapanawdyan na kakakteh, chapatak nyo naw kabibyay a makadadaw
do Dyos, ta innanawo namen danad kayan namen paw dyinyo. Changori,
ikakaāsi namen dyinyo kan akdawen namen pa dyinyo a maynamot do
toray a intoroh dyamen ni Āpo Jesos, ki machita paypaypangayen nyo
paw nawri a kabibyay nyo a makahwahok do Dyos a akmas pariparinen
nyowaya.
2 Ibahey namen nyaya, ta masyirto namen a nawayakan nyo abaw
inanawo namenaw dyinyo a yapod toray ni Āpo Jesos a intoroh na dyamen.
3 No kaoyodan na, no chakeyaw ni Āpo Dyos, ki iyaw kapayparin nyo
a masantwan do salapen na. Dawa, machita a machibawa kamo do
kapachikamalalaw kan kapaychakatekateh no inawan.

4 Inyo a mahahakay, ki masisita a aywanan nyo baket nyo do maynana
a kosto kan masantwan a dadakay.* On, nāw kamo na a masingpet ah!
5 Parinen nyo abaw akmas pariparinen dan kadwan saw a dya
makapatak so Dyos. Ta no parinen da, ki marahet a yapod kinaderrep.
6 Dawa, maynamot do nyaya, abo pakono mamarin so marahet do kakteh
na a maynamot do kahap na so kabahay na, ta innanawo namen dana
dyinyo do kachowa paw, kan binallaāgan namen pa inyo a dosāen anchin
Āpo Dyos mamarin saw so komwan.
7 On, ta tinawagan naba yaten no Dyos tan parinen taw malapos kan
makabābaba, an dya maybibyay ta na a masingpet kan masantwan do
salapen na.
8 As dawa, an myan matoleng a dya manganohed do dyaya a nanawo,
ki tawo abaw dyi na tongpalen, an dya si Āpo Dyos a manoroh dyinyo so
Ispirito Santo.
9 Ki maynamot do adaw do katakatayisa dyinyo a manganohed, ki
machita paba aro itolas namen dyinyo, ta masyirto ko a si Āpo Dyos mismo
dana a nangnanawo so kapaysin-aadaw nyo.
10 Chapatak namen a mayit danaw adaw nyo dyirad kakakteh ta saya
a manganohed do Dyos do intīrwaya yanan nyo a Masedonya. Ki aran
komwan, inyo a sit namen, ipakpakaāsi namen dyinyo a paypaypangayen
nyo paw kadaw nyo dyira.
11 Parinen nyo mandan maparin nyo a maybibyay a machitonos dyirad
kapayngay nyo a tawo, kan iya lang byangan nyo inawan nyo, as kan
makagaget kamo a maytarabako so chabyay nyo, akmas inbahey namenaw
dyinyo do nakarahan.
12 Ta an parinen nyo akma syay, siraw tawowaw a dya manganohed,
ki anyiben kan dayāwen darananchi inyo, as kan masaray kamo aba do
kadwan a manoroh so chabyay nyo.

No Kangay Ni Jesos A Āpo Ta
(Mt. 16:27; 24:32-42; 2 Ped. 3:10)

13 Changori, mo kakakteh, chakey namen a mapatakan nyo maynamot
dyirad nanganohedaw a nadiman.† On, chakey namen a mapatakan nyo
tan maawatan nyo iyaw oyod, as kan tan dyi kamo a taywara maliday a
maynamot dyira a akma dyirad abwaw so namnama.
14 Anohdan ta a nadiman si Jesos kan minirwa nabyay. As dawa, nyaw
paynamotan na a aran yaten, ki anohdan ta a syirto a pagongaren sanchin
Āpo Dyos nadiman saw a nanganohed dya, as kan pachirayayen na sanchid
Jesos anchan mirwa maybidi dya.
15 No inbilin ni Āpo Jesos dyamen, ki ipakatoneng namen dyinyo a
anchan maybidi si Āpo Jesos, ki yaten anchi a sibibyay pa do dawrinchi a
araw, ki panman ta sabanchiw nadimanaw a nanganohed.
16 Do dawrinchi a araw, ki ingengey anchi ni Āpo bilin na, as kan
maychirin pa iyaw pangolwaw no anghilis a pachirayayan no malyak a
trompita no Dyos. On, do dawrinchi, ki maypābodis si Āpo Jeso-Kristo a
yapod hanyit, as kan siraw nanganohedaw di Kristo a nadiman dana, ki
mirwa sanchi a mabyay do inawan da.

---

* **4:4 4:4** Do chirin Griego, ki myan dadwa chakey na batahen. No asa, ki “Inyo a mahahakay, ki masisita a nāw nyo a igpet mismo a inawan nyo.” No somarono a chakey na batahen, ki chiban nyo pa do 1 Ped. 3:7. † **4:13 4:13** Do chirin Griego, ki intolas ni Pablo a “siraw nakaycheh.” No chakey na batahen, ki siraw nadimanaw a nanganohed. Jn. 11:11-13; 1 Kor. 15:15-20

17 Sinpangan na, yaten anchi a sibibyay pa a myan do tanaya, ki
maychihat tanchi a machahap dyira a mangay a machibayat di Āpo Jesos
do kademdemanaw, as kan machasa ta nanchi di Āpo a abos pandan.
18 Dawa, maysin-aahwahok ta maynamot dyirad dya saya a chirin tan
dyi kamo a magmamayo an madiman saw manganohedaw di Jesos.

5

No Kapagsagāna Do Kangay Ni Āpo Ta A Si Jesos
(Epe. 6:14-17; 2 Ped. 3:8-14; Pal. 3:3; 16:15)

1 Ki machita paba itolas namen dyinyo a kakakteh a maynamot do
chimpo mana an kangonchiw kaparin dan nyaya.
2 Ta masigorādo a chapatak nyo na a nawri a araw a kangay ni Āpo Jesos,
ki maychihat anchi a akmas kangayaw no manakanakaw an mahep.
3 Anchan ibahey no tawo a matalna danaw byay da kan araba danaw
pakariribokan da, ki nawri dananchiw no maychihat a kangay dyira
no makararayawaw. Makapachiditdit sa pabanchi a akmas dyaw a
kapenpenan so kaynyin no magpasikalaw a maymanganak.
4 Ki inyo a kakakteh, myan kamo paba do sari, as kan masdaawan kamo
pabanchi do kawaraw no nawri a araw akmas kasdaaw nyowaw an myan
manakanakaw.
5 Ta inyo a tabo, ki pinaysedang ni Āpo Dyos aktokto nyo, as kan
pinayparin naynyo a tawotawo do sedang kan maraw. Myan kamo pabad
ahep mana sari akma siras dyaya manganohed di Jesos.
6 Dawa, sichangori, pakaychehen nyo abaw kapanganohed nyo a akmas
pariparinen daw no kadwan a dya manganohed, basbāli a machita
makaridam kamo kan nāw nyo a igpet inawan nyo.
7 On, syirto a makaycheh saw tawotawo an masari dana. Siraw maboboken, ki maybobok sa an mahep, ta nawriw oras no kapaychaynoynom da.
8 Ki maynamot ta omyan ta na do sedang, masisita a nāw ta mangigpet so
inawan ta. Machita nawriw sarapa ta do barōkong ta iyaw kapanganohed
ta kan adaw ta, kan machita dya madyiwadyiway namnama ta maynamot
do kaisalakānan ta. Ta an komwan, myan akmay pinakatabahos ta a
mangay-aywan so aktokto ta.*
9 On, ta pinidi aba yaten no Dyos a mangdidiw so soli na, an dya isalākan
na yaten a maynamot di Āpo ta a si Jeso-Kristo.
10 On, nadiman si Jesos a maynamot dyaten tan machichasa tanchi dya
aran sibibyay ta mana nadiman tanchi anchan mangay.
11 Dawa, nyaw panghapan na a maysin-aahwahok kamo pakono kan
maysinsisidong kamo pakono akmas dān nyowaw a pariparinen.

No Kapanawdyan Saw A Nanawo

12 Changori, kakakteh, akdawen namen dyinyo a bigbigen nyo saw may-
taytarabakwaw a mangay-aywan kan manginanawo dyinyo a maynamot
do kawnot nyo di Āpo.
13 Itoroh nyo dyiraw rakoh a pamadayaw kan kadaw nyo maynamot
do tarabako da. Mabyay kamo pakono a nāw nyo a machikapya do
katakatayisa dyinyo.
14 Kakakteh, ikakaāsi namen dyinyo a ballaāgan nyo saw masasadotaw,
kan patoreden nyo saw mamwamohenaw, as kan sidongan nyo saw

* **5:8 5:8** Epe. 6:13-17

makapkapsotaw so kapanganohed. Ipaboya nyo ānos nyo do tabo a tawotawo.
15 Bahsen nyo sabaw namarinaw dyinyos marahet, basbāli a nāw nyo a
mamarin so maganay dyirad rarayay nyo saw kan do aran sino a tawo.
16 Pirmi kamo pakono a masoyot.
17 Aryan nyo abaw maydasal,
18 as magyaman kamo do aran āngo a kayayan nyo, ta nawriw chakey
no Dyos dyinyo a manganohed dana di Kristo Jesos.
19 Penpenpenen nyo abaw Masantwan a Ispirito an myan chakey na
ibahey dyinyo.
20 Oyawen nyo abaw minsahi a ipakatoneng da dyinyo no mangnanawo
saya dyinyo maynamot do panakabalin Ispirito Santo.
21 Ki sintiren nyo sa tabo ibahebahey daya dyinyo tan matonngan nyo an
oyod a yapo do Dyos. Sigoradohen nyo a onotan an āngo iyaw maganayaw.
22 Ditditen nyo saw aran āngo a kitan marahet.
23 Si Āpo Dyos pakono a manoroh so kapachikapya iyaw mangpasingpet
kan mangpasanto dyinyo. Iya pakono mangaywan so inawan nyo, aktokto
nyo, kan iyaw ispirito nyo tan aba polos pakapilawan nyo do kangay anchi
ni Jeso-Kristo a Āpo ta.
24 Sigoradohen namen nyaya, ta chapatak namen a mapagtalkan
nanawagaw dyinyo, as kan parinen na sanchi a tabo nya.
25 Kakakteh, akdawen namen a paydasal nyo yamen.
26 Asa pa, pachiabrasa nyo yamen do tabo saw a kakakteh ta daw, as
pakomostaan nyo sa.
27 A maynamot ta myan toray ko a yapod Āpo, ibilin ko dyinyo a ibāsa
nyo nyaya tolas dyirad tabo saw a manganohed.
28 Myan pakono dyinyo parabor a yapo di Āpo ta a Jeso-Kristo. Amen.

No Somarono A Tolas Ni Apostol Pablo Dyirad Tawotawo Do Tesalonika

No Pakatonngan So Paytābwan No Nya Tolas

Nahay aba a chimpo do nakatayokaw ni Pablo a naytolas so nanomaw a tolas na dyirad nanganohed saw di Jesos do Tesalonika, ki minirwa naytolas so chadadwa a tolas na dyira. No paynamotan na a naytolas, ki nadamag na a nāw da nalidyatan kan nāw da nariribokan a maynamot do kapaybidi ni Kristo do tanaya. Myan saw kadwan dyira a nangiwaras so dāmag a natongpal danaw kangay ni Kristo (2:2). No binata da kono, ki yapod Pablo nyaya dāmag. Ki no atbay ni Pablo, ki engga, ta mabayataw sa.

Myan paw matarek a nadngey ni Pablo a maynamot dyirad kadwan saw a nanganohed a naychichwas pa saba so chabyay da. Imbes a maytarabako sa, ki engga, ta masadot sa kan ririboken da paw kapayngay da saw a manganohed (3:11). Naychawaw sa, ta no myan do aktokto da sigoro, mangbayo kapaychichwas so chabyay da a maynamot ta īto danaw kangay ni Āpo.

Do dyaya tolas, inlawlawag ni Pablo dyiraw no masisita saw a mapari-parin sakbay no kapaybidi ni Kristo. Pinaydabdab na saw masadotaw tan mangay sa a maychichwas so bokod da a chabyay. Ki inahwahok na saw nanganohedaw tan payiten daw kapanganohed da do aran āngo a kayayan da kan tan toladen das Pablo a magaget a maytarabako.

No Naychakarwan No Nya Tolas

Pakatoneng 1:1-2
No Kapangokom Do Kangay Ni Jesos 1:3-12
No Bagbaga A Maynamot Do Kangay Ni Jesos 2:1-7
No Bagbaga A Maynamot Do Dasal Kan Sadot 3:1-15
No Kapanawdyan Na 3:16-18

No Somarono A Tolas Ni Apostol Pablo Dyirad Tawotawo Do Tesalonika

Pakatoneng

1 Yaken si Pablo kan siraw rarayay ko, ki sa Silas kan Timoteo. Cha dyaw
inpaw-it namen a tolas dyinyo do Tesalonika a naibidang dana a tawotawo
ni Āpo Dyos a Āmang ta a inyo a manganohed di Āpo Jeso-Kristo.
2 Myan pakono dyinyo parabor kan kaydamnayan no kapangtokto nyo
a yapod Āpo Dyos a Āmang ta kan yapod Āpo Jeso-Kristo.

No Kapangokom Anchan Mangay Si Jeso-Kristo

3 Kakakteh, kosto nyaya parinen namen a machita a pirmi a magyaman
kami di Āpo Dyos maynamot dyinyo. On, magyaman kami di Āpo Dyos, ta
naypaypangay kapanganohed nyo, as kan naypaypadekket paw kapaysin-
aadaw nyo do katakatayisa dyinyo.
4 Dawa, pagpangas namen inyo dyirad iglisya saw no Dyos maynamot do
ānos nyowaya kan kanāw naya no kapanganohed nyo di Āpo Dyos. On, ta
aran myan saw omlidyalidyat dyinyo kan aran myan saw pakariribokan
nyo, ki nāw nyod kapanganohed nyo.

5 Tabo nyaya, ki nyaw pakaboyan a sililinteg iyaw kapangokom no Dyos.
Ta iyaw payparinan nanchi no nawri, ki ibidang nanchinyo no Dyos a
maikari a machiraman do pagtorayan na. On, nyaw paynamotan na a
nāw nyo a mangdidiw so lidyat sichangori.*
6 Oyod a malinteg kapangokom ni Āpo Dyos, ta siraw manglidyalidyataw
dyinyo, ki syirto a palidyaten na sanchi.
7 Yaten a malidyalidyatan sichangori, ki paynahahen nanchi yaten ni
Āpo Dyos. On, parinen naw nyaya anchan mangay si Āpo Jesos a yapod
hanyit magraman dyirad manakabalinaw a anghilis na.†
8 Myan panchiw somdesdebaw a apoy a pangdosa na dyirad maskehaw a
mangbigbig so Dyos kan siraw dyaw a manganohed do Maganay a Dāmag
a maynamot do kaisalakānan da a yapod Āpo ta a Jesos.‡
9 Madosa sanchi do abos pandan a lidyat, as kan machisyay sanchi a abos
pandan di Āpo. On, polos a dyi da maboya iyaw no makaskasdaawaw a
panakabalin na.
10 Matongpal nya saya do arawaw anchi a kapaybidi ni Jeso-Kristo. Ta
do dawrinchi a araw a kapaybidi na, ki rawaten nanchiw kapagdayawaw
kan kapanganyib dan tabo a tawotawo na a manganohed dya. Sichangori,
ki aran inyo, ki mairaman kamo na a maynamot ta nanganohed kamo na
do innanawo namenaya dyinyo.
11 Dawa, nyaw panghapan na pirmi kami a maydasal a maynamot
dyinyo. On, pirmi kami a mangdakdaw do Dyos tan ibidang naynyo
a maikari do bayowaw a byay, ta nawriw nanawagan na dyinyo.
Maynamot do kasidong no panakabalin na, ki tongpalen nyo pakono
tabo no maganayaw a panggep nyo, as kan ipatongpal nyo tabo iyaw no
maganayaw a kaparin nyo a maynamot do kapanganohed nyo.
12 Tan an komwan, maidayaw anchi si Āpo Jesos a maynamot dyinyo, as
kan maidayaw kamonchi a maynamot dya. On, maparin anchiw nyaya a
maynamot do parabor no Dyos ta kan Āpo ta a si Jesos.

2

No Kararahtanaw A Abos Linteg

1 Sichangori a kakakteh, an maynamot do kangay ni Āpo ta a si Jeso-
Kristo kan iyaw kapaychipeh taw a somarang dya,* ki myan chakey namen
a akdakdawen dyinyo.
2 Dyi kamo pakono a mabakel kan mariribokan do nadngey nyo a padto
mana dāmag a nakabata sya a nakahabas danaw no arawaw a kapaybidi
ni Jesos a Āpo ta. Anohdan nyo saba, aran ibahey da a iyaw nyaya a
dāmag, ki yapo dyamen mana myan intolas namen dyira.
3 On, ipalōbos nyo abaw aran sino a mangallilaw dyinyo, ta mangay
abanchiw nawri a araw, malaksid an maparin sanchiw dadwa saya
a pangilasinan. No asa, ki myan anchiw araw a kapachikontra kan
kapachiribildi no tawotawo do Dyos. As no somarono, ki myan anchiw
mangkontraw so linteg no Dyos a nairanta dana a mangay do impyirno.
4 Ki no parinen nanchi, ki kontraen nanchiw tabo a pagdaydayāwan
dan tawotawo mana aran āngo a pinatnek no tawotawo a dyos da. Tan
komwan, ki patneken nanchiw mismo a inawan na a katotohosan. As

---

* **1:5 1:5** Pilp. 1:28-30; 1 Ped. 2:21 † **1:7 1:7** 1 Tes. 4:17; Heb. 10:27; 2 Ped. 3:10-14; Pal. 16:18
‡ **1:8 1:8** Isa. 66:15-16 * **2:1 2:1** 1 Tes. 4:17

do dawrinchi, ki somdep anchi a maydisna do timplowaw no Dyos, as kaibahey na sya iya danaw dyos da.
5 Kakakteh, manakem nyo abawriw a do kayan ko paw dyinyo, ki
inbahey ko na dyinyo tabo nyaya a maparin anchi?
6 On, chapatak nyo a myan sichangoriw ombalabalat mana ombayo so
nyaya a mangkontra so linteg no Dyos tan dya magparang do sakbayaw
no naikeddengaw a araw mana chimpo na.
7 Syimpri, aran sichangori, ki ari dana maytaytarabako so malimed iyaw
kabosoraya no Dyos. Ki akmas binata kwaya, myan paw ombayowaya
sya. Ta maparin aba mohtot iyaw nya mangkontra so linteg no Dyos
mandanchan mapakaro nawri a mangbalabalat sya.
8 Ki anchan napakaro nawri, ki dawrinchi a magparang iyaw no
mangkontraw so linteg no Dyos. Sinpangan na, anchan mangay si Āpo
Jesos kontodo iyaw makaskasdaawaw kan kararanyaganaw a glorya na, ki
tod nanchi a dimanen machikontraw a maynamot do bīlegaw no alop na.
On, maynamot do chirin na lang,† ki dimanen naw mangkontraw so linteg
no Dyos.
9 Ki sakbay a maābak nyaya a mangkontra, ki maparin nanchi a
ipaboyaw arwaw a matatarek a pakaboyan kan makaskasdaawaw a
milagro a pangallilaw na so tawotawo. On, parinen na saw nyaya a milagro
a maynamot ta myan dyaw panakabalin Satanas.
10 On, osaren nanchiw aran āngo a marahet a pangallilaw so tawotawo a
maypaypasngen do pakararayawan da a abos pandan a pakadosaan. On,
madosa sanchi a maynamot ta chinaskeh da iyaw oyod a maynamot di
Jesos a kaisalakānan da.
11 Dawa, inpalōbos danan Āpo Dyos a mangay dyiraw nya mayit a
kaallilaw tan manganohed sa so bayataw.
12 Tan komwan, ki sira tabo, ki maokom sanchi a madosa a maynamot
ta nanganohed saba do oyod, basbāli a nawriw chinasoyosoyot daw gatos.

No Kapanganohed Nyo Tan Maisalakan Kamo

13 Ki inyo a kakakteh a chadaw no Dyos, masisitaw kapirmi namen
a magyamyaman do Dyos maynamot dyinyo. Ta yapod kasiknan pan
araw, ki pinidi narana inyo no Dyos tan maisalakan kamo a maynamot
do kapanganohed nyo do oyod. On, maisalakan kamo a maynamot
do panakabalin no Masantwanaya a Ispirito a makapayparin dyinyo a
masantwan do salapen no Dyos.
14 On, ta maynamot do Maganayaya Dāmag a innanawo namen dyinyo,
ki tinawagan naynyo ni Āpo Dyos a machirapa do maidaydayawaw a
glorya ni Jeso-Kristo a Āpo ta.
15 Dawa, maynamot do dya, kakakteh, ki maytēnek kamo a dya
madyiwadyiway do kapanganohed nyo, as nāw nyo a igpet oyod a iyaw
innanawo namenaw dyinyo do nakaikasaba namenaw sya kan nakaitolas
namenaw sya dyinyo.
16-17 Si Āpo Jeso-Kristo pakono kan si Āmang ta a Dyos mangahwahok
kan mangpayit so kapangtokto nyo do tabo a maganay a kapaytarabako
kan kapaychirin nyo. On, maparin pakono nyaya a maynamot ta inpaboya
ni Āpo Dyos adaw na dyaten, as kan maynamot do rakoh a kāsi na,
ki intoroh na dyaten abos pandan a kapangahwahok kan kapapatgan a
namnama ta.

† **2:8 2:8** Pal. 17:14; 19:21; 20:9

3

No Kaidasadasal Nyo Dyamen

1 Changori, kakakteh, akdawen namen a paydaydasal nyo pakono yamen
tan malisto a magwaras do tabo a loglogar iyaw chirinayan Āpo Dyos, as
kan siraw tawotawo a makadngey sya, ki rawaten da a dadayen a akmas
kadāday nyowaya sya.
2 Asa pa, paydasal nyo pa yamen tan isalākan na yamen Āpo Dyos dyirad
madyidwaw kan marahet saw a tawotawo. Ta tabo aba tawo, ki myan
anohed da.
3 Ki si Āpo, ki mapagtalkan, ta payiten naw kapanganohed nyo kan
aywanan naynyo a yapod kararahtanaw a si Satanas.
4 On, maynamot do kapachichasa nyowaw dya, ki rakoh iyaw kapag-
namnama namen a nāw nyo a tongtongen a parinen tabo saw a innanawo
namen dyinyo.
5 Si Āpo Dyos pakono mangirarahan dyinyo so mararahem pa a
kapakaāwat nyo kan katahataha nyo so adaw na kan iyaw kapangibtoraw
ni Jeso-Kristo.

No Minsahi Dyirad Masasadot

6 Changori, kakakteh, maynamot do toray a intoroh ni Āpo Jeso-
Kristo dyamen, bilinen namen inyo a pachibawan* nyo saw kakakteh do
kapanganohed a masasadot kan dya magtongpal do nanawowaw a rinawat
nyo dyamen.
7 On, ta oyod a chapatak nyo a sigod a machita a tahatahan nyo saw
pinarin namen. Ta do kayan namenaw dyinyo, ki naysadosadot kami aba.
8 Mana komninan kami aba so kanen a matarek, an dyi namen a
binayādan. On, ta inpasnek namen tarabako namen do maraw kan mahep
tan dyi kami a nayparin a pakarahmetan no aran sino dyinyo.
9 Pinarin namen komwan, ta aran myan kalintegan namen a mangdaw
so sidong nyo, ki alit na naytaytarabako kami tan myan pagtoladan nyo.
10 Ta aran do kayan namen paw dyinyo, ki binilin namen dana inyo a,
“No aran sino a dya maytarabako, ki koman aba.”†
11 Itolas namen dyinyo nyaya, ta myan nadamag namen a myan saw
masasadot dyinyo kan maskeh a maytarabako. Abaw maganay a chabalay
da, an dya machibibyang do byang no matarek.
12 Changori, maynamot do toray a intoroh ni Āpo Jeso-Kristo dyamen,
ki ibilin namen kan ballaāgan namen saw nawri a tawotawo a machita
a maypasingpet sa a maytarabako tan myan panghapan das bokod da a
chabyay.
13 Ki inyo a kakakteh, machita dyi kamo pakono a maoma mamarin so
maganay ah.‡
14 As an myan dya magtongpal do inanawo namenaya do dya tolas, ki
pachibawan nyo kan ikaskaso§ nyo paba tan masnekan.
15 Ki aran komwan, ibidang nyo aba a asa kabosor, basbāli a bagbagaan*
nyo a akmas mamagbagaw so mismo na kakteh.

No Kapanawdyan A Bindisyon

---

* **3:6 3:6** 2 Tes. 3:14 † **3:10 3:10** Ara. 18:3; 1 Tes. 4:11 ‡ **3:13 3:13** Gal. 6:9 § **3:14 3:14** Roma 16:17; 1 Kor. 5:9-11 * **3:15 3:15** Gal. 6:1; 1 Tes. 5:14;

16 Sichangori, si Āpo pakono a pakayapwan kapaychapya iyaw pirmi a
manoroh dyinyo so kaydamnayan no kapangtokto do tabo a kayayan nyo.
Si Āpo pakono iyaw nāw na myan dyinyo a tabo.
17 Yaken si Pablo a mismo a naytolas so kapanawdyanaya a pakomosta.
Mailasin nyo a oyod a yapo dyaken nyaya a tolas a maynamot ta komwan
iyaw kitan kapaytolas ko do kāda tolas ko.
18 Myan pakono dyinyo a tabo parabor a yapod Āpo ta a si Jeso-Kristo.

No Manoma A Tolas Ni Apostol Pablo Di Timoteo

No Pakatonngan So Paytābwan No Nya Tolas

Motdeh pa si Timoteo do nakapanganohed naw di Jeso-Kristo. Sigoro nanganohed di Jesos do kangayaw ni Apostol Pablo do Listra do dāmwaw a kapagbyahi na a nangaskasaba (Ara. 14:6-7). Iyaw ngaran ni āpong na a mabakes, ki si Loyda. As si ānang na, ki si Eunis. Aran Jodyo sa a dadwa, ki mayit kapanganohed da di Jesos (2 Tim. 1:5). No lang chapatak ta a maynamot di āmang na, ki asa Griego a dya monot do dadakay no Jodyo (Ara. 16:1-3).

Do kayanaw ni Pablo do Listra do somnaronwaw a kapagbyahi na, nadamag naw maynamot do kaganay no katatawo ni Timoteo kan kayitaw no kapanganohed na (Ara. 16:1-3). Dawa, inawis ni Pablo a machirayay dya a somidong a machipangasaba kan machipangnanawo so Maganay a Dāmag. Yapo do dawri, nāw na somnidosidong di Pablo (1 Kor. 4:17; Pilp. 2:20-22).

Iyaw asa a syodad a nangnanawan da, ki do Epeso, as kan dawriw nangarwanan Pablo di Timoteo. Tan komwan, iyaw pinakainawan Pablo a mangipangolo kan mangnanawo do iglisyaw daw (1:3). Do kamidyo danaw a nakahay ni Timoteo daw, intolas ni Pablo dya iyaw nyaya tolas, as kan hahawen na a mirwa na maboya (3:14; 4:13).

Asa masisita a inbahey na do dyaya tolas, ki maynamot dyirad mangnanawowaw so bayataw. Dawa, mainget nakabilin ni Pablo si Timoteo a pagsardengen naw innanawo daw (1:3-7; 4:1-3, 7; 6:3-10, 20-21).

Intolas pa ni Pablo di Timoteo an maypāngo iyaw kosto a kabibyay kan kapagsirbi no tawo a pidyen da a mangipangolo dyirad nanganohedaw do kakpekpehan da, as kan siraw napidyaw a somidong dyirad mangipangolo saw. Sigon do tolas ni Pablo, no kasisitaan a dadakay dan pangolwen saw do iglisya, ki abo pakono pakapilawan da do kabibyay da kan kapanganohed da tan sira danaw pagtoladan dan tawotawo (3:7).

Myan paw inbahey ni Pablo do iglisyaw daw do kapaydasal da kan kapagdaydayaw da so Dyos (2:1-15), as kan an maypāngo parinen manganohed dyirad kakakteh da saw a bālo, panglakayen, kan adipen (5:1–6:2).

No Naychakarwan No Nya Tolas

Pakatoneng 1:1-2
No Maynamot Do Bayataw A Nanawo 1:3-11
No Kapagyamyaman Do Kāsi No Dyos 1:12-20
No Kapaydasal Kan Kapagdaydayaw 2:1-15
Siraw Mangaywan Saw Do Iglisya 3:1-16
No Kapamagbaga A Maynamot Do Kapagsirbi 4:1-16
No Parinen Dyirad Bālo, Panglakayen, Kan Adipen 5:1–6:2
Iyaw Oyod A Kinabaknang 6:3-10
No Kabalākad Ni Pablo Di Timoteo 6:11-21

No Manoma A Tolas Ni Apostol Pablo Di Timoteo

Pakatoneng

1-2 Dyimo mo Timoteo a inbidang ko a oyod a anak kod kapanganohed
taya:
Si Āpo Dyos pakono a Āmang ta kan si Kristo Jesos a Āpo taw manoroh
dyimo so parabor, kāsi, kan kaydamnayan no kapangtokto.
Nyaya tolas, ki yapod dyaken a si Pablo a asa apostol ni Kristo Jesos
maynamot do bilin no Dyos a Mangisalakan ta, as kan maynamot do bilin
ni Kristo Jesos a yanan hahawen ta.

No Maynamot Do Bayataw A Nanawo

3 Sichangori, pirwahen ko naw mangdaw dyimo a akmas nakakdaw
kwaw sya dyimo do nakakwan kwaw do Masedonya a mabidin ka pad
Epeso. On, mabidin ka pa daw tan pagsardengen mo saw tawo saw a
mangnanawo so bayataw a nanawo.
4 Ibilin mo dyira a dyi da taktaken oras da do pinakbokbod saya is-istorya
da a yapo do kaychowa kan siraw manaro saw a listaan da no kapoonan
da saw. Tod saw nya pakayapwan abos sirsirbi a kapaydidiman, as kan
makasidong saba polos do katongpal no planwaw no Dyos dyaten, ta no
katoneng ta so plano no Dyos, ki yapo lang do kapanganohed ta dya.
5 No pakayapwan na a itoroh ko nyaya a bilin, ki tan myan dyaten oyod
a adaw tad katakatayisa dyaten. Iyaw adawaya, ki yapo lang do maganay
kan madalos a kapangtokto kan iyaw oyod a kapanganohed di Kristo,
6 ta myan dana saw kadwan a nalyod a nachibawa a yapo do oyod a
maynamot do kapaysin-aatbay daya so abos sinpaspangan.
7 Chakey daw mayparin a mangnanawos Linteg ni Moyses a aran dyi da
maawātan chakey naw a batahen. On, aran ipapati daw mangnanawo, ki
alit da dya maawātan iyaw ichirichirin daw.
8 Ki an maynamot do Lintegaya ni Moyses, chapatak ta a maganay a
linteg an osaren tad kosto.
9 Maawātan ta pakono a naparin abaw lintegaya dyirad malinteg saw a
tawo, an dya dyirad marahet saya a tawotawo a akma siras nya: siraw
dya mangbigbig kan dya manganohed do linteg, siraw mangipsokaw
so Dyos kan siraw nailabay dana saw do karahet, siraw abwaw so
dāyaw do Dyos kan siraw pachimadekeyan daw naibidang a masantwan,
siraw mangdiman saw so inyapwan da kan siraw mangdimdimanaw so
kapayngay da tawo,
10 siraw maychakatekatehaw a machoknod kan siraw magkalikago-
maw a machoknod do kapayngay da mahakay mana mabakes, siraw
mangtiliwaw so kapayngay da sa a tawo a ilāko da a maadipen. On,
naparin lintegaw a para dyirad maybayatawaw kan siraw dyaw a
mangpaneknek so oyod mana aran sino a mamarin so machitarek do oyod
a kapangnanawo.
11 Nyaya oyod a nanawo, ki naibasar do makaskasdaawaw a Maganay
a Dāmag a yapo do madaydayaw a Dyos ta. Intalek na dyaken nya tan
paybibidi ko a ibahebahey dyirad tawotawo.

No Kapagyamyaman A Maynamot Do Kāsi No Dyos

12 Rakoh kapamahemahes kod Kristo Jesos a Āpo ta, ta iyaw nanoroh so
ayit ko do nya tarabako ko a mangaskasaba so chirin na. Magyaman ako
pa dya, ta inbidang na yaken a maikari kan pinidi na yaken a magsirbi
dya.
13 Pinarin naw komwan aran naychirichirin akod nakarahan so maikon-
tra dya, as kan indadanes kan inoy-oyaw ko.* Alit na, chināsi na pa yaken

* **1:13 1:13** Ara. 9:5

Āpo Dyos maynamot ta dyak pa manganohed do dawri, asna chinapatak kwabaw pariparinen ko.
14 Oyod a somawasaway inpaboya ni Āpo Dyos a kāsi na dyaken. Dawa,
myan kapanganohed ko di Kristo kan adaw ko dyirad kapayngay ko a
nanganohed, ta siraw nyaya, ki myan dyaten a machasa di Kristo Jesos
a Āpo ta.
15 No nyaya ibahey ko dyimo, ki oyod, kan machita anohdan no tabo.
Nangay si Kristo Jesos do lobongaya tan yangay na sa isalākan nakagatos
saya tawotawo, as yaken oyod a kararahtan dyirad nakagatos saya.
16 On, aran yaken no kararahtan, ki chināsi na yaken ni Āpo Dyos
tan maipaboya ni Kristo Jesos abos pandan a kaānos na. Pinayparin na
yaken no Dyos a pagmididan tabo tawotawo a manganohed anchi dya tan
rawaten daw byay a abos pandan.
17 Si Āpo Dyos a abos pandan a Āri a dya madiman kan dya maboya kan
maychatanyi a Dyos, myan pakono dyaw dāyaw kan tan-ok a abos pandan.
Amen.
18 Sichangori, imom Timoteo a anak ko, italek ko dyimo nya bilin a
maitonos do inpaichirin naw no Dyos dyirad propīta saw a maynamot
dyimo. Dawa, kawayakan mwabaw inpadto da tan maypatored ka a
machilaban do marahet.
19 Do kapachilaban mo do marahet, nāw mo a makayit do kapanganohed
mo kan madalos do kapangtokto, ta myan saw kadwan a tawotawo a
tomnadyichokod do madalos a kapangtokto da kan inīsad da pinarin
chapatak da marahet. As dawa, nawriw nakararayawan kapanganohed
da
20 akma sa Himeneo kan Alehandro. Dawa, inparawat ko sad Satanas tan
dosāen na sa tan magsardeng dana sa a maychirichirin so machikontra do
Dyos.†

2

No Maynamot Do Kapaydasal Kan Kapangdaday Di Āpo Dyos

1 No manma kan kasisitaan a ibahey ko, ki machita paydaydasal nyo sa
tabo tawotawo. Ipasnek nyo sa pangdakdaw, kan nāw na magyaman kamo
di Āpo Dyos a maynamot dyira.
2 On, paydasal ta saw āryaw kan siraw tabo a myan so toray tan
matalnaw byay ta a dya mariribok do kapagsirbi ta do Dyos kan kaparin
tas maganay dyirad kapayngay ta a tawo.
3 An komwan kapaydasal ta, ki maganay, as kan makahwahok pa do
Dyos a Mangisalakan ta,
4 ta rakoh kakey na matonngan tabo tawotawo oyod a nanawo as
maisalakan sa.
5 No kaoyodan na, ki asa lang Dyos kan asa lang maparin a makapay-
chapya so Dyos kan tawo. Iyaw nyaya, ki moyboh a si Kristo Jesos a
nayparin a tawo.
6 Inparawat naw byay na a pangisalakan so tabo a tawotawo do
gatogatos da. Iyaw nakadiman naw do inkeddengaw no Dyos a chimpo, ki
inpaneknek na a chakey no Dyos a maisalakan tabo tawotawo.
7 No nyayaw naynamotan na pinidi na yaken a asa a apostol a asa
mangikasaba kan manginanawo dyirad Dya-Jodyo so Maganay a Dāmag
tan manganohed sa di Āpo Jesos. Masigorādo nyaya, as kan maybayataw
akwaba.

† **1:20** **1:20** 1 Kor. 5:5

8 Dawa, no chakey ko, ki do kāda kakpekpehan dan manganohed saw, ki
siraw mahahakayaw mangidaōlo so kapaydasal. Ki basta madalos aktokto
da do salapen no Dyos kan abwa polos kasoli mana kapachidiman da
dyirad kapayngay da a tawo.*
9 Chakey ko pa siraw mababakes saw, ki machita maylaylay sa so
gagāngayaw kan maikosto do mababakes. Dyi da pakono a sobsobraan
a ornosen boboh da kan mangyosar so mangingina saw a alahas a akmas
balitok mana perlas mana mangingina saw a laylay,†
10 basbāli a maipadaday sa pakono do maganay a kaparin da. Nawriw
kosto do mabakes a mabata a managdaydayaw di Āpo Dyos.
11 Machita maolimek kan mapakombaba sa do kapachinanawo da so
chirin no Dyos.‡
12 Asa pa, ipalōbos ko saba mangnanawo so mahahakay mana pay-
imarahen da sa. On, machita a dyi da ringgoran saw mahahakay a
mangnanawo.
13 Nawri pakono parinen da maynamot ta naparswa nanmanma si
kapoonan ta a simna Adan as nakasarono ni Eba.
14 Asa pa, naallilaw aban Satanas si Adan, an dya basbāli a si Ebaw
naallilaw kan nanma a nakagatos di Āpo Dyos.§
15 Dawa, intoroh no Dyos kaynyin kan kalidyat no tabo mababakes a
maymanganak. Ki aran komwan, chāsi na pa sa no Dyos a isalākan an
tongtongen daw manganohed dya, madaw do kapayngay da a tawo, kan
masingpet kan madalos so kapangtokto do kaparin da so chakeyaw no
Dyos.

3

No Paglintegan Dan Mangipangolo Do Iglisya
(1 Tim. 5:17-25; Tito 1:5-9; 1 Ped. 5:1-4)

1 Nyaya panyinyirin, ki oyod. No tawo a makey a mayparin a asa
mangipangolo* dyirad manganohed saw, ki maganay ranta na, ta mapateg
nya tarabako.
2 Dawa, iyaw makey a mangipangolo, ki machita a abaw pamagatosan da
sya, as kan asa lang baket na. Machita maganay kapangtokto na, maigpet
naw inawan na, kan anyiben dan tawotawo. Machita managpadagos kan
maganay a mangnanawo.
3 Dyi pakono a maboboken, kan dya maranggas mana machidiman, an
dya māsisyen. Machita ropa aban kwarta.
4 Machita maornos kan mabilin na a mapyaw pamilya na tan ma-
panganohed na saw anak naw kan manganyib sa,
5 ta an kosokoso bokod na pamilya do dyi na karawan a omaywan sira,
maypāngo a maonongan na saw manganohed?
6 Asa pa, no makey a mayparin a pangolo no manganohed, ki machita
dya mawnged do kapanganohed na, ta āngo nchan tomangsit a nawriw
paynamotan na okomen no Dyos a madosa akmas naparinaw di Satanas.
7 Asa pa a masisita, ki nāw na pakono a malinteg do tabo kaparin na tan
dyi da parahrahten no dyi paya manganohed, as kan tan dya masdok ni
Satanas.

---

* **2:8 2:8** Do kapaydasal da no Jodyo saw, ki patohosen daw tatchay da a pangipaboya da so kabon itayo da mana kabon kapagdwadwa da do salapen no Dyos. Sal. 141:2; 143:6 † **2:9 2:9** 1 Ped. 3:3 ‡ **2:11 2:11** 1 Kor. 14:34-35 § **2:14 2:14** Gen. 3:6, 13; 2 Kor. 11:3 * **3:1 3:1** Mana “panglakayen.”

Siraw Kasidong Do Iglisya

8 Masaw, siraw dyakonwaw† do iglisya, ki machita a anyiben da sa no
tawotawo kan dya siping rida da. Maybobok saba mana mayagom so
kwarta, naten dana do makasnesnekaw a kapaychichwas.
9 Machita a nāw da mayit a abwa polos kapagmangamanga da do
kapanganohed da do oyodaw a nanawo a inpakatoneng no Dyos dyaten.
10 Siraw nyaya a mayparin a kasidong do iglisya, ki machita manma
masintir dadakay da, ta an mapaneknekan a maganay dadakay da,
maparin sa a magsirbi.
11 Komwan saw baket‡ da saw. Machita anyiben da san tawotawo, kan
maparaherahet saba. Machita taykalo saba do aran āngo a kalikāgom,
kan mapagtalkan sad tabo a kaparin da.
12 Iyaw mayparin a dyakono, ki asa lang baket na, as kan maornos kan
mabilin na pakono a mapyaw anak na sa kan pamilya na.
13 On, siraw dyakono saw a maganay a magsirbi do rebbeng da, ki
rakoh anchiw dāyaw no kapayngay da manganohed dyira, as kan sitotored
sanchi a maychirin a maynamot do kapanganohed dad Kristo Jesos.

No Makaskasdaaw A Maynamot Do Kapanganohed Ta

14 Hahawen ko a makalo kasarongkar ko dyimo. Ki aran komwan, itolas
ko nya,
15 ta an mabalabalay ako, nyaya tolas ko pakatonngan mo an maypāngo
maganay a kapaybibyay no manganohed saw. On, yaten a nanganohed, ki
mimbros no pamilya no Dyos a iyaw iglisya no sibibyay a Dyos. Akma
taw parey kan pondasyon a napatēnek kan mangtengtengel so oyod a
maynamot di Kristo.
16 Ipodno taw makaskasdaawaya a kaoyodan a inpakatoneng no Dyos
dyaten a inanohdan ta, ta iyaw nya a naitayo do nakarahan a maynamot
di Kristo, ki malawag danas changori.

Ta si Kristo, ki nayparin a tawo kan nangay do lobongaya. Napaneknekan
kalinteg na maynamot do Ispirito Santo a aba polos pagkorāngan
na, as kan naboya dan tabo anghilis saw katan-ok na.

Naikaskasaba dyirad tawotawo do matatarek saw a nasnasyon, kan aro
dana sa do lobongayaw nanganohed dya, as kan inhap no Dyos do
mismo a madaydayaw kan matan-ok a yanan na.

4

Siraw Mangnanawowaw So Bayataw

1 Changori, malawag inpakatoneng no Ispirito Santo a do kapanawdyan
saw a araw, ki myan sanchiw tawotawo a machisyay do oyod a
kapanganohed da a maynamot di Kristo, basbāli a anohdan danchiw
mabayataw saw a ispirito a mapawaw kan onotan danchiw inanawo da
saw.
2 Nya saya kapangnanawo da, ki naiwaras a yapo dyirad sin-gaganay
saw a mababayatawen a tawo. Ta sira, ki nabo danaw kapaybiybinākel da
a mamarin so marahet kan chapatak da pabaw oyod.
3 Sigon do inanawo da, ki baywan da paw machikabahay kan koman so
kadwan a mākan. Ki pinarswa tabo ni Āpo Dyos saw nyaya chabyay tan

† **3:8 3:8** No chakey na batahen dyakono, ki “kasidong.” Roma 16:1; Pilp. 1:1 ‡ **3:11 3:11** Mana “mababakes saw a dyakono.”

yaten a manganohed a makapatak so oyod, ki kanen ta sa do katayoka ta maydasal so kapamahemahes do Dyos.*
4 Ta tabo pinarswa no Dyos, ki maganay.† Dawa, rawaten taw aran āngo
a itoroh no Dyos dyaten, ki basta tonosan kapagyaman,
5 ta maibidang a maganay maynamot do kaibaheyaw sya no chirin no
Dyos kan iyaw dasal taw.

No Pachirawatan A Makadadaw Di Jesos

6 Imom Timoteo, an inanawo mo saw nyaya dyirad kapayngay ta
saw a manganohed, maganay ka a pachirawatan Kristo Jesos, as kan
maypaypayit paw kapakaāwat mo so kaoyodan a inanohdan mo di Kristo
kan siraw maganay saya nanawo a inonotan mo.
7 Ki pachibawan mo saw nainlobongan saw a is-istorya a dya madyosan
a yapo do kaychowa a abos sinpaspangan, basbāli a paywamen mo inawan
mo a machinanawo kan monot do madyosanaw a kabibyay.
8 Ta oyod a iyaw kapangwatwat so inawan, ki maganay tan masalon-
at inawan. Ki maganaganay pa adayo an maywam ta a monot do
madyosanaw a dadakay, ta iyaw pagtongpalan na, ki myan dyaten no
kari no Dyos a abos pandan a byay. On, myan makaskasdaaw a byay
ta sichangori do kasibibyay ta paya do tanaya kan do hanyit anchi a abos
pandan.
9 No nyaya ibahey ko dyimo, ki oyod, kan machita anohdan no tabo.
10 Nyaw pakayapwan taya mayhohopag kan mangipasnek so kapagsirbi
tad Kristo, ta no hahawen ta, ki iya a sibibyay a Dyos a Mangisalakan so
tabo a tawotawo, naten dana dyirad manganohedaw dya.
11 Ibilin mo kan inanawo mo tabo saw a inbahey ko dyimo ah.
12 Palobosan mo saba a tod daymo a dyābat maynamot ta motdeh ka pa,‡
basbāli a ipaboya mo dyirad manganohedaw iyaw kasingpet no kabibyay
mo di Kristo tan anyiben daymo. On, mayparin ka panahatahan da do
kapaychirin kan kaparin, kadaw mo dyirad tabo tawotawo, kapagtalek mo
do Dyos, kan kadalos no pangtoktwan mo.
13 Mandad kangay ko, nāw mo a ibāsaw Masantwanaw a Tolas do
salapen tawotawo a nakpekpeh, as katongtong mo a mangasaba kan
mangnanawo dyira.
14 Kawayakan mwaba pirmi a osaren sāgotaw no Ispirito Santo a
naitoroh do nakaipakatoneng daw sya no propīta dyimo. On, rinawat mo
nawri do nakaidasal daw dyimo no panglakayenaw do nakapalapaw daw
so tanoro da do oho mo.
15 Paysyayen mwabaw aktokto mo do bagbaga ko saya dyimo. Masisita
a parinen mo sa tan maboya dan tabo tawotawo a maypaypaganay ka do
rebbeng mwaya.
16 Taywara magannad ka do kabibyay mo kan iyaw inanawo mo.
Ipasnek mo sa parinen nyaya tan maisalakan mo inawan mo kan siraw
mangadngeyaw dyimo.

5

No Kosto A Kaparin A Maynamot Dyirad Babbālo

* **4:3 4:3** Gen. 1:29-30; 9:2-3; Mk. 7:19; Ara. 10:15 † **4:4 4:4** Gen. 1:31; Roma 14:14; 1 Kor. 10:25-26
‡ **4:12 4:12** Ari ngataw tatdo a poho a katawen si Timoteo do dawri.

1 Taywarahen mwaba paydabdab malkelkem kan imo an makagatos,
basbāli a siaānos ka pakono a ombagbaga sya a akmay mismo a āmang
mo. As siraw babbaro a adeadekey kan imo, ibidang mo sa a kakteh mo.
2 As komwan saw babbaketaw a matonetoneng kan imo, ibidang mo sa
a ānang. As siraw babbalāsangaw a adeadekey kan imo, ibidang mo sa
kakteh mo a abo pakono marahet a ranta mo dyira.

3 Anyiben kan aywanan mo saw babbālwaw a mababakes a oyod a
malidyatan a abos kakabagyan a somidong dyira.
4 Ki an myan pa saw anak no bālwaw mana apōko na, no manma
pagrebbengan no kaynapwan na do kapagsirbi da do Dyos, ki iya pakono
kaaywan da so mismo a pamilya da. Tan komwan, makabayad sas lidyataw
no inyapwan da saw kan aāpong da, ta nawriw chakey no Dyos.
5 Iyaw makāsi a bālo, ki iyaw maychatanyiyaw a maybibyay kan si Āpo
Dyos lang no hahawen na. Dawa, maraw kan mahep, nāw na maydasal
dya so sidong na.
6 Ki iyaw bālwaw a maybibyay do nainlobongan a kapagragragsak, ki
naibidang dana nadiman do salapen no Dyos a aran myan pa sibibyay
sichangori.
7 Ibilin mo saw nyaya dyirad manganohed saw tan abo pamagatosan da
sira.
8 Amnan myan manganohed a manginonolay so kakabagyan na saw,
naten danaw myanaw do mismo a pamilya na, tinadyichokodan naranaw
kapanganohed na. Naibidang nyaya a maraherahet pa kan siraw dyaw a
manganohed a makapatak so pagrebbengan dad mismo a pamilya da.

9 Ki siraw bālwaw a ilista mo,* ki sira lang magtawenaw so anem a poho
mana nasorsorok pa as kan naypisa lang a nangabahay.
10 As pagdidinamagan dan manganohedaw maynamot do maganayaw a
pariparinen na a akma siras nyaya: Maganay nakaparakoh na siras anak
na, managpadagos kan mapakombaba a magsirbi dyirad manganohed
saw.† Nasidongan na pa saw maganyitaw kan malidyatan, kan nāw na
nakasagāna a mamariparin so aran āngo a maganay.

11 Siraw adedekey paw a nabālo a mabakes a abo paw anem a poho a
tawen da, maparin saba mailista, ta āngo nchan mayiyit kalikāgomaw
no inawan da kan kari daw di Kristo a magsirbi dya, as mirwa sa
machikabahay.
12 Ta an komwan parinen da, ki myan pakagatosan da a maynamot
ta mararayaw danaw manmaw a kari da di Kristo a dyi sa mirwa
mangabahay.
13 On, ilista mo saba, ta āngo nchan maypasadot sanchi kan maywam
sa mangronot so oras da a midibidi do bahabahay. No karahtan no nya,
ki mangay sanchi a mangis-istorya kan maparaherahet so tawotawo, kan
panghapan das pachibyangan dad kadwan saw a tawo. Tod sanchi a
mangiwaras so dyi pakonwaw a rombeng a maipadamag.

---

* **5:9 5:9** Myan apat a kapangtokto do dyaya listaan, ki masigorādo aba. No asa, ki siraw bālo saw a dyakono a mababakes a nagsirbi do iglisya (Roma 16:1). No chadadwa na, ki siraw sinidongan no iglisya a maynamot ta malidyatan dana sa (5:3, 5). No chatatdo na, ki siraw bonggoy no babbālo a somnidosidong do asa naikeddeng a rebbeng do iglisya. No chapat na, ki siraw naidaydayawaw a bālo. † **5:10 5:10** Do dawri a chimpo, an myan bisīta a somdep do bahay, ki rebbeng no adipen manglablab so kokod no bisīta. An komwan, ipaboya da iyaw kapakombaba da a magsirbi.

14 Dawa, chakakey ko a mangabahay sa kan maymanganak sa a
mangaywan so pamilya kan bahay da tan abo oras dan mangip-ipsokaw
dyaten a mangpilaw dyaten.
15 Komwan saw bilbilin ko, ta myan dana saw kadwan a nabālo a
tomnadyichokod di Kristo, as minonot dana sa di Satanas.
16 Masaw bilin ko do kāda mabakes a nanganohed a myan so nabālo a
mababakes do kakabagyan na. Iya pakono omaywan sira, as kan dyi na
pakono a nonolay iglisya a mangisabhay so kaaywan na sira. Tan komwan,
siraw bālo saw a oyod a maychatanyi, siraw sidongan iglisya.

No Maynamot Do Panglakayen

17 As an maynamot dyirad panglakayenaw a maganay do rebbeng da, ki
ibidang nyo sa pakono a maikari a maidayaw kan matangdanan so kosto,
naten dana saw mapasnekaw a mangasaba kan mangnanawo.
18 Ta myan naitolas do Masantwan a Tolas a kāna, “Bosalan mwabaw
bakaw an madama maytarabako tan makaarab.”‡ Binata na pa, “Machita
matangdanan saw maytarabako.”§
19 An myan maipagatos a maikontra do asa panglakayen, ki anohdan nyo
aba, malaksid an ibahey no dadwa mana tatdo a sistigo.
20 Ki an tongtongen panglakayenaw maygatos, paydabdab mod
kasalasalapan iglisya tan abo omtolad so pinarin naw.*
21 Changori, do salapen Āpo Dyos kan si Kristo Jesos kan siraw
masantwan saw a anghilis na, ibilin ko dyimo a anohdan mo sa tabo nya
inbahey ko dyimo a abo kapangidomdoma. On, do aran āngo a parinen
mo, abo pakono polos a itatārek mo a aran sino.
22 Tod kaba taykalo a mamidi so panglakayen a magsirsirbi do iglisya,†
basbāli a manma pa sintiren mo an masingpet kan kombini dyaw rebbeng
naw. Magannad ka tan dyi ka machiraman do gatos dan kadwan a tawo.
Nāw mo pakono a madalos so kapangtokto kan kaparin.
23 Imom Timoteo, ranom aba lang inomen mo. Maparin mo minom so
dēkey a palek tan maagasan bodek mwaw, ta naypipira ka na naganyit.
24 Pirwahen ko na ibahey dyimo maynamot dyirad mapidi saw a
magsirbi do Dyos. Naknakmen mo a malawag a maboyaw gatogatos dan
kadwan saw a tawotawo, kan masigorādo sa maokom. Ki myan saw
makaparin so marahet a matayo sichangori a maiparang anchi do arawaw
a kapangokom.
25 Masaw a malawag a maboyaw maganay saya kaparin. Ki myan saw
tawotawo a mamarin so maganay saya a matayo. Ki alit na, myan anchiw
oras da a maipakatoneng.

6

No Bilin Ni Pablo Dyirad Magsirsirbyaw

1 No ibilin ko dyirad adipen saw a nanganohed, ki taywara machita
ipaboya daw kanyib da dyirad āmo da saw tan abo makapaychirin so
marahet a maynamot di Āpo Dyos kan iyaw inanawo ta saya.
2 Asa pa, an manganohed āmo daw, nawri abaw pakayapwan na a
tod da dyābat āmo daw maynamot ta makakakteh sa do kapanganohed,

---

‡ **5:18 5:18** Bakaw pangirek no tawo do dawri. Deot. 25:4. 1 Kor. 9:9 § **5:18 5:18** Mt. 10:10; Lk. 10:7 * **5:20 5:20** Mt. 18:15-20 † **5:22 5:22** Mana “Tod kaba taykalo a mapalapaw so tanoro mo do oho no kompormi a mangidasal sya tan maipaboya a napidi do kapagsirbi do Dyos.” 1 Tim. 4:14; 2 Tim. 1:6; Ara. 6:6; 13:3

basbāli a kaganayen da pakono maytarabako, ta siraw maggan-ganaraw so kapagsirbi da, ki kapayngay da manganohed a chadaw da.

Iyaw Oyod A Kinabaknang

Inanawo mo saw nyaya, mo Timoteo, as kan ibilin mo a machita manganohed sa dyirad dya saya.
3 Siraw mangnanawowaw so matatarek a dya nachitonos do oyod a nanawo a yapod Āpo ta a si Jeso-Kristo kan siraw maskehaw a monot do madyosanaya a kabibyay a inanawo ta,
4 ki makospag sa kan abaw kapakaāwat da. Siraw nya sa tawotawo, ki nawri lang chitahen daw kapachidibati kan kapachidiman a maynamot do abwayas sinpaspangan a chirin kan iyahahes. Iyaw pagtongpalan no dyido saya a kapangtokto, ki āpal, kapaydidiman, kaparaherahet, kan marahet saya a kapangipagarop dyirad kapayngay a tawo.
5 On, pirmi sa a maydidiman nya tawotawo a maynamot ta sigod a marahet pangtokwan da kan aba polos dyiraw oyod, ta nawriw iktokto da panghapan das pagbaknangan daw no maynamot do kapanganohed da do Dyos.
6 Oyod a pagbaknangen kapanganohed do Dyos asa tawo an chanawob naranaw myanaw dya. Ki warawara abaw chakey na batahen ah,
7 ta āngo saw pinanaybi ta a inikwan do lobongaya do nakaiyanak ta, kan āngo saw maihtot tad lobongaya? Aba polos!*
8 As dawa, basta myan danaw kanen kan laylay ta, ki manawob dana pakono dyaten nawri.†
9 Ki siraw tawotawowaw a makey a bomaknang, ki masonong sa masolisog. Akmay natiliw sa do asdok ni Satanas, as kan nararayaw sa a maynamot do kāron abos sirsirbi a chalakam da. On, siraw nyaw nangotap sira do pakararayawan da kan abwaw so pandan a pakadosaan da,
10 ta maynamot do kalakam do kwarta, nawriw pakayapwan tabo a kitan marahet. Ta no kadwan danad tawo, ki maynamot do dyaya kalakam, ki nachisyay dana sad kapanganohed da di Āpo Dyos, as kan dēkey abaw rinawat da kaliday kan lidyat do aktokto.

No Kabalākad Ni Pablo Si Timoteo

11 As imom Timoteo a pachirawatan ni Āpo Dyos, machita pachibawan mo saw akma syay a kaparin, kan ipasnek mo iyaw malinteg kan madyosan a kabibyay. Nāw mo do kapanganohed mod Kristo kan kadaw mo do kapayngay mo a manganohed. Ibtoran mo lidyat, kan nāw mwa masingpet.
12 Dawa, toladen mo iyaw machilombaw a piliten naw inawan na a manghap so primyo naw. On, komwan ipasnek mo chakeyaw no Dyos tan rawaten mo gon-gona mo a byay mo a abos pandan. Ta iyaw nya byay, inkari na dyimo no Dyos do nakapidi naw dyimo kan do nakaipodno mwaw so kapanganohed mo dya do salapen kārwan tawotawo.
13 Changori, do salapen Āpo Dyos a iyaw nakayapwan tabo a byay kan do salapen ni Kristo Jesos a nangpaneknek so oyod do nakaidarom daw syad Ponsyo Pilato, myan ibilin ko dyimo.
14 Machita a tongpalen mo tabo saw a naibilin dyimo. Aywanan mo sa a maganay tan abo mangmancha sira kan abo pakadilawan no bilin saya. On, nāw mo sa tongpalen mandanchan araw a kapaybidi ni Āpo ta a si Jeso-Kristo.

---

* **6:7 6:7** Job 1:21; Ekl. 5:15 † **6:8 6:8** Prob. 30:7-9; Mt. 6:25-33; Lk. 12:22-31

15 Ta no mangikeddeng so kostonchi a chimpo a kapaybidi ni Jeso-Kristo,
ki iyaw madaydayaw a Dyos, ta iyaw moyboh a magtoray a Āri dan tabo
a āri kan Āpohen dan tabo a āpohen,
16 ta iya lang dya madiman. Aba polos makapachisngen dya, ta no yanan
na, ki maranranyag pa adayo kan araw.‡ Aba polos nakaboya sya, kan
aba polos makaparin a omchideb sya. Myan pakono dyaw dāyaw kan
panakabalin a mangitoray a abos pandan. Amen.
17 Ki an maynamot dyirad manganohedaw a mabaknang do dya lobong,
bilinen mo sa a dyi da paykoykospag kan dyi da italek namnama dad
kinabaknang daw a mabonchi, basbāli a magtalek sa do sibibyay a Dyos a
siboboslon a manoroh so tabo machita ta a chasoyot ta.
18 Ibilin mo dyira a mamarin sas maganay tan bomaknang sa do
maikosto kan makadadaw a kaparin,§ as kan madadam kan madaw sa
pakono a manoroh so sidong dyirad makachitaw so kasidong.
19 Ta an komwan parinen da, makakpeh sas kinabaknang da a makapya
do hanyit a maipariho do maganay a pondasyon a hahawen da do
masakbayan, as kan tan marawat danchiw oyod kan abos pandan a byay
da.
20 Imom Timoteo, aywanan mo a maganay iyaw naitalekaya dyimo.
Tadyichokodan mo saw nainlobonganaw a kapagsosopyat kan kapaysin-
aatbay a abos sinpaspangan a batahen da a nawriw sirib, ki engga!
21 Ta myan dyiraw makabata sya masirib sa, ki nalyod dana sa a
nachibawa do kapanganohed daya di Jesos.
Myan pakono parabor no Dyos dyinyo a tabo.

‡ **6:16 6:16** Sal. 104:2; 1 Jn. 1:5 § **6:18 6:18** 1 Tim. 2:10; 5:10; 2 Tim. 2:21; 3:17; Tito 3:1, 8, 14

No Somarono A Tolas Ni Apostol Pablo Di Timoteo

No Pakatonngan So Paytābwan No Nya Tolas

Do nakaitolasaw ni Pablo so chadadwaya no tolas na di Timoteo, ki nahay danad bahodan do dawri do Roma a maynamot do kapanganohed nad Āpo Jeso-Kristo (1:16-17; 2:9). As si Timoteo, ki natokos pa do Epeso a mangnanawo dyirad nanganohed saw daw.

Do dyaya libro, ki inahwahok ni Pablo si Timoteo tan masalap na saw rebbeng naw a pachirawatan ni Āpo Dyos a aran myan saw manglidyalidyat kan machikontra dya. Ta no hahawen ni Pablo, ki nāw ni Timoteo a mangasaba kan manginanawo so maynamot do oyod a iyaw chirin no Dyos.

Inpanakem na pa di Timoteo maynamot do karahet no dadakay danchin tawo do kapanawdyan saw a araw. Binallaāgan na a machibawa do pagsasaritaan saw a abos sirsirbi, basbāli a nāw na pakono a tongtongen maganay a tarabako a machonot do nanawo a oyod a yapo do Dyos.

Maynamot ta madidiw danan Pablo a dyi dana mahay, as kadiman da sya (4:6), inyahes nad Timoteo a makalisto a mangay a omsarongkar sya (4:9, 21).

No tawen a nakaitolas ni Pablo so nyaya tolas, ki do A.D. 67 mana 67 a katawen katayoka no nakaiyanak ni Āpo Jesos.

No Naychakarwan No Nya Tolas

Pakatoneng 1:1-2
No Kapangpayit So Kapanganohed 1:3–2:13
No Kapamagbaga Kan Ballāag 2:14–4:5
No Kayayan Pablo 4:6-18
No Kapanawdyan Na 4:19-22

No Somarono A Tolas Ni Apostol Pablo Di Timoteo

Pakatoneng

1-2 Dyimo mo Timoteo a anak kod kapanganohed a chadaw ko:

Si Āpo Dyos pakono a Āmang ta kan si Kristo Jesos a Āpo taw manoroh dyimo so parabor, kāsi, kan kaydamnayan no kapangtokto.

Nyaya tolas, ki yapo dyaken a si Pablo a asa apostol ni Kristo Jesos a maynamot do keddeng ni Āpo Dyos tan mangikasaba ako so maynamot do byay a abos pandan a iyaw inkari no Dyos dyaten a manganohed di Kristo Jesos.

No Kapagyaman Kan No Kapangpayit So Kapanganohed

3 Ay, āngo a kapagyaman kod Āpo Dyos a pagsirbyan ko do sidadalos a kapangtokto a akmas kapoonan ko saw. On, magyaman ako dya do kanāw ko a makanakem dyimo do kapaydasal ko do kararaw kan kahahep,

4 naten dana an manakem ko kapaychaychahoho mwaw do kapaysyay taw, ahahayen ko naya imo a maboya mirwa tan taywara danaw kasoyot ko.

5 Nawayakan kwabaw oyodaw a kapanganohed mo, as kan masyirto ko
a akmas kapanganohedaw ni āpong mos baket a si Loyda kan si ānang
mo a Eunis.*
6 Nyayaw paynamotan na a panakman koymo a nāw mo a paglahen
sāgotaya a intoroh no Dyos dyimo do kapalapaw kwaw so tanoro kod oho
mwaw.†
7 On, chamo mwaba a osaren sāgot mwaya, ta myan dyaten Ispirito
a intoroh no Dyos. Payparinen naba yaten a mamwamohen, an dya
manoroh dyaten so panakabalin a magsirbi dya, madaw so kapayngay ta
a manganohed, kan maigpet taw inawan ta.

8 Dawa, matored ka a mangipaneknek a maynamot di Āpo ta kan
chasnek mwaba. Asa pa, chasnek mwabaw nakabahod kwaya maynamot
di Āpo Jesos, basbāli a sisasagāna ka pakono a malidyatan a maynamot do
Maganayaya a Dāmag a akma dyaken, ta torohan naymo no Dyos so ayit
mo a magibtor.
9 On, ta si Āpo Dyos iyaw nangisalakan dyaten, kan mismo na yaten
a pinidi a nayparin a tawotawo na a maybibyay do madyosan kan
masantwan a kabibyay. Insalākan naba yaten a maynamot do maganay
saya pinariparin ta, an dya maynamot do panggep na a mangipaboyas
kāsi na dyaten. On, sakbay pan nakaparswa no lobong, inkeddeng na a
ipaboyaw nyaya kāsi a maynamot do parinenaw ni Kristo Jesos.
10 Ki sichangori, malawag a naipaboya dyaten kāsi na maynamot do
nakangayaya no Mangisalakan ta a si Kristo Jesos. Maynamot do Maga-
nayaya a Dāmag, matonngan ta a pinakaro ni Kristo panakabalin kadiman
a mapagpet dyaten kan myan byay ta abos pandan an manganohed ta dya.

11 Maynamot do dyaya, pinidi yaken no Dyos a nayparin a apostol kan
mangikasaba kan manginanawo so nya Maganay a Dāmag.
12 Dawa, nyaw paynamotan ko a myan do bahodanaya a malidyatan.
Ki chasnek kwabaw nyaya, ta taywara chapatak ko si Kristo Jesos a
talken ko, as kan syirto a iyaw omchidechideb so intalek naya dyaken‡
do pakararayawan na a mandanchi do arawaw a kapangokom na.
13 Do kayan mo a mangnanawo, ki toladen mo tabo innanawo ko saw
dyimo, ta oyod sa. Nāw mo do kapanganohed kan adawaw a myan dyaten
a machasa di Kristo Jesos.§
14 Aywanan mo a maganay nyaya kapapatgan a nanawo a oyod a intalek
dyimo ni Āpo Dyos. On, aywanan mo a maynamot do sidong no Ispirito
Santo a myan dyaten tan abo a polos mangbaliw sya.

15 Chapatak mo na saw kārwanaw a manganohed a yapod probinsya
Asya, ki kinarwan da yaken, magraman sa Pigelo kan Hermogenes.
16 Ki si Āpo Dyos pakono mangbindisyon so pamilya ni Onesiporo
maynamot ta naypipira a pinasoyot na yaken, kan chinasnek naba yaken
a aran nakadinaan ako do nakabahod kwaya.
17 Ta do nakawara naw do dya a Roma, ki nanyeng na yaken a chinichwas
nandad nakaboya na dyaken.
18 Ki aran imo, ki sigod mo na chapatak a sinidosidongan na yaken do
kayan ko pad Epeso. Dawa, si Āpo Dyos pakononchiw māsi sya do arawaw
anchi a kapangokom na.

---

* **1:5 1:5** Ara. 16:1 † **1:6 1:6** 1 Tim. 4:14 ‡ **1:12 1:12** “Intalek naya dyaken” mana “intalek ko dya.” § **1:13 1:13** 1 Tim. 1:14

2

No Oyod A Soldado Ni Kristo Jesos

1 Imom Timoteo a anak ko, magtored ka maynamot do parabor ni Āpo
Dyos dyaten a machasa di Kristo Jesos.
2 No innanawo ko dyimo a napaneknekan do salapen aro a saksi, ki
inanawo mo dyirad matalek saw a tawo tan siranchiw manginanawo
dyirad kadwan saw a tawotawo.
3 Machipaylilidyat ka dyaken do lidyat a gagāngay a mangay dyirad
manganohedaw di Kristo Jesos. On, anōsan mo lidyataya a akmas
kapagānos no mapagtalkanaw a soldado.
4 No soldado a madama a magsirsirbi, ki maybibyay aba akmas tawotawo
a dya soldado, basbāli a ipasnek na parinen chakeyaw no komander naw.
5 Chiban paw no machilombaw a mayyayo, ki mahap nabaw primyo na,
an dyi na tongpalen paglintegan.
6 Masaw, iyaw magaget a magtalon, rebbeng na iyaw manma makahap
so pinakadyira na do inmoha naw.
7 Iktokto mo saw nya pangarig a ibahebahey ko dyimo, ta si Āponchiw
manoroh dyimo so kapakaāwat mo sya tabo.
8 Pasyayen mwaba do aktokto mo si Jeso-Kristo a nagongar, as kan yapod
kapotōtan ni Āri Dabid. Nyaw Maganay a Dāmag a inkasaba ko dyimo,
9 as kan maynamot do kaikasaba kwaya dyimos nyaya, ki naidadanes
ako kan nakadinaan ako a akmay kriminal. Ki aba polos makakadina so
chirinaya no Dyos.
10 Dawa, ibtoran ko tabo nyaya kalidyatan a maynamot dyirad tawota-
wowaw a pinidi no Dyos. Tan komwan, maisalakan sanchi a maynamot do
kapanganohed da di Kristo Jesos, kan machiraman sanchi do byay a abos
pandan do yanan no Dyos.
11 Oyod nyaya panyinyirin:
"An naibidang ta na a nairaman do nakadimanaw ni Kristo, mairaman
tanchi a mabyay a machiyan dya a abos pandan.*
12 An nāw ta makaibtor so kalidyatan saya a maynamot dya, maka-
pachipagtoray tanchi dya. Ki an ilibak ta a iyaw Āpo ta, ilibak nanchi
a dyira na yaten.†
13 An dyi ta mapagtalkan dya, ki alit na a nāw na mapagtalkan, ta
mabaliwan abaw kalinteg na."‡

No Chakey No Dyos Dyirad Magsirbi Dya

14 Ipanakem mo dyirad tawotawowaw daw, as kan ibilin mo dyira do
salapen ni Āpo Dyos a dyi sa maydidiman a maynamot do kapakaawat
da so chirin.§ Ta iyaw nya, ki aba polos maitoroh na dyira, kan tod a
mapatadyichokod siras mangadngey saw do kapanganohed da.
15 Imom Timoteo, nāw mo na ipasnek iyaw kapangahwahok mo do
Dyos. On, inanawo mo a maganay iyaw oyod a chirin no Dyos a akmas
mapagtalkanaw a pachirawatan no Dyos a aba polos pakasnekan mo do
salapen na.
16 Tadyichokodan mo saw nainlobonganaw a kapagsosopyat a abos
sinpaspangan do salapen no Dyos. Ta no pagtongpalan no nya saya
a kapagdidibati, ki maypaypangay paw kapaypabawa no tawotawo do
chakeyaw no Dyos.

---

* **2:11 2:11** Roma 6:3-5, 8 † **2:12 2:12** Mt. 10:33 ‡ **2:13 2:13** Roma 3:3-4 § **2:14 2:14** 1 Tim. 6:4

17 Ta siraw nya bayataw a nanawo da, ki akmas maranggasaw a ganyit a
makapayadis. Siraw dadwa dyira dya a maistro, ki sa Himeneo kan Pileto.
18 Sira, ki somniwal dana sa do oyod, kan pinatadyichokod daranaw
kadwan saw a manganohed do kapanganohed da. Ta no inanawo da, ki
apabanchiw kapagongar no inawan, ta do oras ta a nanganohed di Kristo,
napagongar ta na do ispirito.*
19 Ki aran komwan ibahey da, no oyod a yapod chirin no Dyos, ki
matadyan aba polos. Nya, ki akmas mahnyiyaw a pondasyon no iglisya
a nakaitolasan nya: "Si Āpo Dyos, ki chapatak na saw tawo na." Naitolas
pa a kāna, "An sino a tawo a mangibahey sya a magdaydayaw di Āpo Dyos,
ki machita dyi dana mamarin so marahet."
20 Kaspangarigan, do rakohaw a bahay no mabaknang, myan saw balitok
kan pirak a longlongan a maosar do masisita saw a kakpekpehan. Myan
pa saw kayo kan nadamili a longlongan a maosar do sinsinan a kaosaran
da.
21 No chakey na batahen, ki siraw manganohed saw a machibawa do tabo
saw a bayataw a nanawo, ki akma siras masisita saw a kinanan. Sinsinan
abaw sirbi da do Dyos, ta nāw da sisasagāna a mamarin so aran āngo a
kita no maganay a tarabako.
22 Dawa, tadyichokodan mo saw bisyo a chalakam da no magtotobo,
kan ipasnek mo iyaw malinteg kan madyosan a kabibyay. Nāw mo do
kapanganohed mod Kristo kan kadaw mod kapayngay mo a manganohed,
as kan machitonos ka dyira.† On, ipasnek mo machasa do tabo
magdaydayaw saw di Āpo Dyos a sidadalos so kapangtokto.
23 Pachibawan mo saw abwaw so sinpaspangan a kapagsosopyat a yapod
tawotawo saw a kōrang so kapakapatak.‡ Ta natonngan mo na a siraw nya,
ki pakayapwan kapaydidiman.
24 Ta iyaw no pachirawatan no Dyos, ki machita a dya machidiman,
basbāli a māsi dyirad aran sino, kan maganay kan maānos a mangnanawo.
25 On, siaānos ka a mangkosto dyirad mangkontraw do kosto a nanawo,
ta āngo nchan torohan san Āpo Dyos so gondaway da a magbabāwi, as
kan mapatakan daw oyod.
26 Tan komwan, maypaganay pangtoktwan da, as makawasak dana sa
do asdokaw ni Satanas a nangtiliw a nangitoray dyira do chakey na.

3

No Kabibyay No Tawo Do Kapanawdyan Saw A Araw

1 Naknakmen mo nyaya do kapanawdyan saw a araw, ki taywaranchiw
kalidyat no tawotawo.
2 Ta siranchiw kārwan tawotawo, ki masinyat sanchi. Nawrinchiw
iktokto daw mismo a inawan da, as kan ropa san kwarta. Makospag
kan mapangas sanchi, kan tod da dyābat aran sino, as kan tod danchi
a payhawsen chirin inyapwan da. Abanchi a polos kapagyaman da, kan
aba polos kaiktokto da si Āpo Dyos,
3 as kan abanchi dyiraw aran akmay dedeng a kadaw das tawotawo. An
myan nachidiman dyira, aba polos dyiraw pamakawan. Maparaherahet
sanchi a mangrarayaw so kapayngay da a tawo, kan chapatak dabanchi a
igpet inawan da do kalikāgom da. Maranggas sanchi, kan taywaranchi a
ipsok daw aran āngo a maganay.

---

* **2:18 2:18** 1 Kor. 15 † **2:22 2:22** 1 Tim. 6:11 ‡ **2:23 2:23** 1 Tim. 1:4, 7; 4:7; 6:4, 20

4 Manglilipot, kan madorsok sanchi, as kan taywara sanchi a matangsit.
Maybibyay sabanchi a polos a magdaydayaw do Dyos, an dya maybibyay
sa do kinaragsak lang.
5 Sindādayaw sa do Dyos, ki malawag a maboya do kabibyay da a abos
sinpaspangan kapanganohed da, ta pinawadin daw kabīleg no Dyos a
mangbaliw so marahet a dadakay da.* Dawa, pachibawan mo sa.
6 Ta kadwan anchi dyira makasikap a somdep do bahabahay, as kan
maychirichirin sanchi so maimās tan mapawnot da saw mababakes saw a
masonong a maallilaw a monot do bayataw saw a inanawo da. Siraw nyaya
a mababakes, ki masonong sa a maychawaw, ta sigod da pakadodokot
kāron gatos da, as kan naadipen sa do matatarek saw a marahet a
kalikāgom.
7 As nāw da machinanawo do aran āngo a nanawo, ki nanaho dabaw
oyod.
8 Siraw mangallilaw saw so komwan saya a mababakes, ki taywara
dana marahet pangtoktwan da, kan taywara ipsok no Dyos bogos a
kapanganohed da. Ta akmas nakapachikontra daw da Janes kan Jambres
di Moyses,† komwan kapachikontra da do oyod a nanawo.
9 Ki aran komwan, manayon abaw nya pariparinen da, ta malawag anchi
a maboya do tabo tawotawo a abaw arang da a akma sa Janes kan Jambres.

No Kapanawdyan Saya Bilin

10 Ki imom Timoteo, bisādo mo naw innanawo kwaw, kan naboya mo
kabibyay ko. Chapatak mo panggep ko do byay ko kan kapanganohed
kod Kristo. Chapatak mo paw maynamot do ānos kan kadaw ko dyirad
tawotawo, kan iyaw kaibtor ko do lidyat.
11 On, chapatak mo an maypāngo nakaidadanes kan nakalidyalidyat ko,
ta chapatak mo saw tabo napariparin dyaken do Antiokya, Ikonyo, kan
Listra.‡ Aysa! Taywaraw nakaidadanes ko do dawri, ki si Āpo nangisalakan
dyaken dyirad tabo!
12 Ki maychatanyi akori a malidyatan? Ay engga! Ta aran sino a makey a
maybibyay a madyosan a machasa di Kristo Jesos, ki maidadanes sanchi.§
13 Ki maypayparahet sanchiw marahet saya kan mangallilaw a
tawotawo. Tongtongen danchiw mangallilaw a dyi da chapatak a aran
sira, ki maal-allilaw dana sa sawen.
14 Ki imom Timoteo, nāw mo do kapanganohed mwaya a nananawo mo
kan taywara chapatak mo a oyod, ta chapatak mo saw nangnanawowaya
dyimo.
15 Ta yapo pad kadēkey mo,* natonngan mo naw Masantwan a Tolas a
nakapawnot dyimo do kaisalakānan mo a maynamot do kapanganohed
mod Kristo Jesos.
16 Ta tabo naitolas do Masantwan a Tolas, ki si Āpo Dyos mismo a
akin aktokto. Masirbi a mangnanawo dyaten so oyod, kan chahoya kan
palintegen na yaten do tabo gatos kan riro ta. Pawnoten na pa yaten a
maybibyay a malinteg kan madyosan do salapen no Dyos.

---

* **3:5 3:5** Roma 1:18-32; Tito 1:16 † **3:8 3:8** Sigon do istorya dan Jodyo, ki sa Janes kan Jambres, ki dadwa sa magmadmadyik do Egipto. Eks. 7:11, 22; 9:11 ‡ **3:11 3:11** Ara. 13:14–14:20 § **3:12 3:12** Mt. 5:10-12; Sant. 1:2-4; 1 Ped. 2:20-21 * **3:15 3:15** No dadakay dan Jodyo, ki tabo mahahakay a dadima danas tawen, ki maisiknan sa a mainanawo kan maipatobid kadwan saw a tolas do Linteg ni Moyses.

17 Tan komwan, aran sino a magsirbi do Dyos, apabaw pagkorāngan
sirib na kan komplito dana nakasagāna a mamarin so aran āngo a kita no
maganay a tarabako.

4

1 Sichangori, ibilin ko dyimo do salapen Āpo Dyos kan si Kristo Jesos a
mangokom anchi so tabo tawotawo a aran sibibyay pa sa do kapaybidi na
mana nadiman dana sa. On, bilinen ko imo maynamot ta maybidinchi si
Kristo Jesos a magāri.
2 Sisasagāna ka pakono a mangikasaba so chirin Āpo Dyos dyirad
tawotawo a aran chakey da mana chaskeh da adngeyen. Chahoya kan
palintegen mo sa maynamot do gatogatos da, kan ahwahoken mo sa a
mamarin so maganay, as kan siaānos ka pakono a mangnanawo dyira so
chirin Āpo Dyos.
3 On, ta īto danaw chimpo a dya pangadngeyan kārwan a tawotawo so
oyod. Maychakatekateh anchiw tadyinya daw a mangadngey so matatarek
kan bayo saw a nanawo. As tan makanawob sa do kalikāgom daw,
midibidi sa a maychichwas so aro saw a mangnanawo dyira so imāsen
daw a adngeyen.
4 Masesengan dananchiw tadyinya da a mangadngey so oyod, basbāli a
malyod sanchi* a mangadngey so pinakbokbod saya is-istorya da.
5 Ki imom Timoteo, machita nāw mo a makaridam kan igpet mo inawan
mo. Sisasagāna ka pakono a malidyatan a maynamot do katongtong mo a
mangikasaba so Maganay a Dāmag. Imo a pachirawatan no Dyos, pirmi
mo a parinen tabo a pagrebbengan mo a intalek na dyimo.
6 Amnan yaken, narapit danaw oras a kakma ko palek a mapado an myan
binyay a maidāton do Dyos. No chakey ko a batahen, ki īto danaw kabitos
no byay kod tanaya.
7 Intoroh ko naw tābo ayit ko do kapanganohed ko a akma ako
so nachilombaw a pinilit naw inawan na a manghap so primyo na.
Sichangori, narapit ko naw pandan nya lomba, kan nāw ko pa do
kapanganohed di Kristo.
8 Dawa, sichangori, mangnanaya dana dyaken gon-gona a iyaw primyo
a iyaw kinonokonaw no Dyos dyirad tabo saw a naybibyay a malinteg. On,
itoroh narananchi dyaken Āpo Jeso-Kristo a malinteg a Okom do arawaw
anchi a kapangokom na. Ki yaken abanchi, an dyi pa sira tabo madawaw
kan siraw mangsahaw so kapaybidi na.

No Pakomosta Kan Bindisyon

9 Dawa, kabelan mo mangay dyaken, as kan maybabalay kaba ah.
10 Si Demas,† ki kinarwan na yaken kan nangay do Tesalonika, ta
rakorakoh kakey na do bindisyon no byay na sichangori kan byay na a
abos pandan. As si Cresente, ki nangay do Galasya, as si Tito do Dalmasya.
11 Si Lokas danaw myan dyaken. Dawa, sibahen mos Markos‡ kan hapen
mo dya, ta masidongan na yaken do kapagsirbi ko di Āpo.
12 As si Tikiko,§ ki komnaro dana, ta tinoboy kod Epeso.

---

* **4:4 4:4** 1 Tim. 1:6; 6:20-21; 2 Tim. 2:18 † **4:10 4:10** Kol. 4:14; Pilm. 24 ‡ **4:11 4:11** Ara. 12:12, 25; 13:13; 15:37-39; Kol. 4:10; Pilm. 24 § **4:12 4:12** Si Tikiko, ki iyaw nangyangay so nya tolas ni Pablo di Timoteo. Tinoboy ni Pablo si Titiko do Epeso a omtadi di Timoteo tan mangay si Timoteo do yanan Pablo do Roma. Epe. 6:25-14; Kol. 4:7-8; Tito 3:12

13 Anchan mangay kamo, ki sibahen nyonchi a hapen layonaw a laylay
ko a nabidin ko di Karpo do Troas. Asa pa, ahapen nyo saw libro ko saw,
naten danaw natolasanaw a nahon a lalat.
14 Si Alehandro* a manyichipo, pinalalwan naw namarin dyaken so
marahet. Ki bāli, ta paydyirahen anchin no Dyos sigon do pinarin naw.†
15 As magannad ka dya, ta machidiman do inanawo taya.
16 Do dāmwaw a kayan kod pangokoman, ki aba polos nangsidong
dyaken a nangpaneknek so oyod. Taywaraw nakakaro da dyaken a
katakatayisa. Mapakawan sa pakono no Dyos.
17 Ki aran komwan, rinarayayan yaken ni Āpo. Pinatored na yaken
tan abo polos intayo ko a nangikasaba so Maganayaya Dāmag kan tan
madngey dan tabo Dya-Jodyo. Do dawri, naisalakan ako do kadimanan ko
a akmas yapwaw do dangoyaw no lion.‡
18 On, sigorādohen ko a isalākan nanchi yaken ni Āpo a yapod tabo a
marahet mandanchan hapen na yaken do pagaryan na do hanyit. Myan
pakono dyaw dāyaw a abos pandan. Amen.

No Kapanawdyan A Pakomosta

19 Ipakomosta monchi yaken da Prisila kan lakay na a si Akila kan siraw
pamilyaw ni Onesiporo.
20 Nabidin si Erasto do Korinto, as tinokos kos Tropimo do Mileto, ta
naganyit.§
21 Kalokalohen mo mangay sakbay no ammyan ah!
Komosta ka kono bata da Eubolo, Podente, Lino, Claudya, as kan siraw
tabo kakakteh ta saw a manganohed dya.
22 Si Āpo pakono myan a mangay-aywan dyimo kan manorotoroh dyimo
so parabor na.

---

* **4:14 4:14** 1 Tim. 1:20 † **4:14 4:14** Sal. 28:4; 62:12; Prob. 24:12; Roma 2:6 ‡ **4:17 4:17** Sal. 7:1-2; 22:21; 35:17 § **4:20 4:20** Ara. 19:22; 20:4; 21:29; Roma 16:23

No Tolas Ni Apostol Pablo Di Tito
No Pakatonngan So Paytābwan No Nya Tolas

Nyaya tolas, ki intolas ni Pablo di Tito a asa Dya-Jodyo a nanganohed di Kristo a maynamot do nakananawo ni Pablo sya (1:4). Si Tito, ki taywara matalek kan asa magaget a kapayngay a maytarabako a somnidong di Pablo. Nachirayay si Tito da Pablo kan Bernabe do nakangay daw a nachimiting do Jerosalem (Gal. 2:1). Si Tito paw nangahwahok di Pablo do kayan naw do Masedonya (2 Kor. 7:5-7). Iya paw tinoboy ni Pablo do Korinto a mangornos so nakpeh daw a kwarta a para dyirad malidyatan saw a manganohed do Jerosalem (2 Kor. 8:6; 16-24).

Asa pa, nachangay si Tito di Pablo do asaw a poro a mayngaran so Kreta tan sidongan nas Pablo a mangikasaba daw so Maganay a Dāmag. Sinpangan na, tinokos ni Pablo si Tito do Kreta tan tongtongen naw mangnanawo dyirad manganohed saw daw. Do tolasaya ni Pablo di Tito, ki inbilin ni Pablo dya a payiten naw iglisyaw kan mangitongdo so panglakayen da do kāda kakpekpehan dan manganohed tan sira danaw somidong a mangnanawo (1:5). Ta do dawri a chimpo, aro saw manganohed do porwaya a Kreta, ki napaychawaw sa, ta minonot sa do dyido saw a nanawo dan mabayataw saw a mamaistro (1:10-11).

Siraw tawotawo saw do Kreta, ki naywam sa do marahet saya a dadakay a kapaybayataw, kapachikamalala, kan kasadot (1:12). Aran batahen da a nanganohed sa, abaw maipaboya da a maganay a kaparin da (1:16), basbāli a tinolad daw sigod a marahet a dadakay da a taga Kreta. Dawa, naytolas si Pablo di Tito tan ipakatoneng na dyaw maganay saya kaparin na tan kostohen naw problima saya daw.

Do irahem no nyaya tolas, ariw tatdo a masisita a chakey na ibahey ni Pablo di Tito. No nanoma, ki ipanakem ni Pablo di Tito no maganay saya dadakay an myan makey a mayparin a asa panglakayen. No chadadwa na, ki ibahey na maynamot do kosto a kainanawo siras manganohed saw a mangalkem, babbaket, babbaro, kan adipen saw. No kapanawdyan, ki ilawlawag na an maypāngo a maybibyay manganohed saw so madyosan a dadakay.

Intolas ni Pablo nyaya tolas do tawen A.D. 65 mana 65 a katawen katayoka no nakaiyanak ni Āpo Jesos.

No Naychakarwan No Nya Tolas

Pakatoneng 1:1-4
Siraw Mangaywanaw So Tawotawo No Dyos 1:5-16
No Maganay Saw A Nanawo Dyirad Matatarek A Gropo 2:1-15
No Kosto A Dadakay A Onotan Dan Manganohed 3:1-11
No Kapanawdyan Na 3:12-15

No Tolas Ni Apostol Pablo Di Tito

Pakatoneng

1-4 [4] Dyimom Tito a ibidang ko a oyod a anak kod kapanganohed taya di Āpo Jesos:

Maitoroh pakono dyimo parabor kan kaydamnayan no kapangtokto a yapod Āpo Dyos a Āmang ta kan si Kristo Jesos a Mangisalakan ta.

[1] Nyaya tolas, ki yapo dyaken a si Pablo a asa adipen no Dyos kan asa
a apostol ni Kristo Jesos. Tinoboy na yaken a mangpayit so kapanganohed
dan pinidyaw ni Āpo Dyos kan mangipakatoneng dyira so oyod a nanawo
a maynamot di Āpo Dyos tan maybibyay sa do madyosan a kabibyay. [2]
Parinen ko nyaya tan myan hahawen da a byay da a abos pandan. On, si
Āpo Dyos a polos a dya maybayataw,* ki inkari na dyaten nyaya a byay
sakbay no nakaparswa no lobongaya. [3] Ki do inkeddeng naw a chimpo,
inpakatoneng naw nyaya a kari na a maynamot do abos pandan a byay
do Maganayaya a Dāmag a intalek na dyaken. Dawa, inanawo ko nya a
maynamot ta si Āpo Dyos a Mangisalakan taw nangbilin dyaken.

No Paglintegan Dan Mangipangolo Do Iglisya
(1 Tim. 3:1-16; 5:17-25; 1 Ped. 5:1-4)

5 Nyaw nakayapwan na a binidin koymo, mo Tito, do Kreta tan ornosen
mo saw machita paw a maornos. Annadan mo kaipatongpal mo so inbilin
kwaw dyimo a manongdo ka so panglakayen sa do kāda kakpekpehan no
manganohed do kāda syodad da.
6 Iyaw naitongdwaw a panglakayen, ki machita abo pamagatosan da sya
do kabibyay na. Machita a asa lang kabahay na, as siraw anak naw, ki
machita a manganohed sa. On, machita a abo pakasaritaan da a maynamot
do sobra a kapagragragsak kan kabon dāyaw da dyirad inyapwan da.
7 Ta no paynamotan na a abo pakono pamagatosan da sya, ki iyaw
katalek ni Āpo Dyos a mangaywan so iglisya. Machita dyi na ipapīlit
chakey na mana masonong a makasoli. On, masisita a dya maybobok,
maranggas, kan mayagom so kwarta,
8 basbāli a machita managpadagos kan madaw do maganay. Machita
masingpet, malinteg, mangbigbig so Dyos, kan machita mapagpet naw
inawan na.
9 Machita a nāw na kaiigpeten kapanganohed na sigon do inanawo taw,
ta oyod nawri kan maparin a talken aran sino. On, machita a mayit
kapanganohed na tan maparin na bagbagaan saw manganohed kan tan
maipaboya na dyirad machikontraw iyaw kakostwaw no inanawo naw.

Siraw Mangnanawowaw So Bayataw
(2 Kor. 11:13-15; 1 Tim. 4:1-5; 2 Tim. 3:1-17)

10 Tongdohen mo saw panglakayen saw a akma syay, ta aro saw somokir
so oyod a nanawo sichangori a tod a maychirichirin so abos sinpaspangan
kan mangallilaw sas tawotawo. On, aro saw komwan, naten dana dyirad
Jodyo saw a bata da a manganohed sa, ki ipapati da paw kapagkogitaw
sigon do dadakayaw no Jodyo.
11 Machita a mangnanawo kas oyod tan pabhesen mo sa, ta inadodog
dāyaw kapanganohed dan aro a tawotawo a maynamot do marahetaya
a inanawo da. On, asa abaya lang, an dya golpi sa pamilyaw nangtadyi-
chokod so kapanganohed da a maynamot do nanawo saya a dya rombeng a
mainanawo. Aysa! No panggep daya mangnanawo so nyaya, ki panghapan
dayas kinabaknang da. Ay samna!
12 Ta chiban mo! Myan paw asa dyirad mismwaw a propīta da do Kretaw
nangibahey so nya a kāna, “Siraw Kretanaya, ki pirmi sa maybayataw.
Akma saw maranggas a binyay, kan masadot sa. Nawri lang chalakam
daw kabsoy das bodek da.”

---

* **1:1-4** **1:1-4** 2 Tim. 2:13; Heb. 6:18

13 Ki oyodayaw. Dawa, paydabdab mo sa tan mapaysonong mo sa. Tan
komwan, ki maypaypaganay kapanganohed da di Āpo Jesos.
14 Ibilin mo pa dyira a dyi sa monot do pinakbokbod saya a istorya dan
Jodyo kan siraw bilinaw a pinarin tawo.† Ta siraw minonotaya do nyaya,
ki nachisyay dana sa do oyod a nanawo.
15 Ki iyaw tawowaw a madalos so pangtoktwan, ki madalos dyaw
tabo aran āngo a mākan. Ki iyaw tawowaw a napno danas gatos do
pangtoktwan na kan manganohed aba do oyod, ki aba polos iyaw madalos
dya. Mapaytarek nabaw maganay kan marahet, ta sigod a malapos
pangtoktwan kan konsyinsya na.
16 Ta siraw komwanaw so aktokto, aran batahen da a manganohed sa
do Dyos, ki maboya dyirad kaparin daw a dyi da chapatak. Do salapen ni
Āpo Dyos, ki maibidang sa a makabābaba. Manganohed saba do Dyos, as
kan maparin daba polos mamarin so maganay.

2

No Maganay A Nanawo

1 Ki imom Tito, nāw mwa inanawo dyira a monot sa do kostwaw a
rarahan a machitonos do oyod a nanawo.
2 Ahwahoken mo saw mangalkemaw a taykalo saba do aran āngo a
kalikāgom. Machita a maikari sa a dayāwen tawotawo, kan matengel
daw inawan da. Bagbagaan mo pa sa a dyi da abdibdisen kasingpet da
do kabibyay da, basbāli pakono a mayit kan kosto kapanganohed, adaw,
kan kapagānos da.
3 Komwan paw babbaket saw. Nanawhen mo sa a maybibyay sa
pakono a madyosan a maitonos do chakeyaw no Dyos. Machita a dyi sa
maparaherahet, kan dyi sa pakono a maybobok, basbāli a no inanawo da
pakono, ki maynana maganay.
4 Ta an komwan, maparin da sa pawnoten ādi da saw a mababakes a
madaw do kabahay da kan anak da.
5 Asa pa, bagbagaan da pakono sa a pagpeten daw inawan da, kan
madalos pangtokwan da. Parinen da pakono rebbeng da do bahay da, kan
nāw da a masingpet, kan paitorayan sad lakay da. On, parinen da pakono
komwan tan abo maychirin so maikontra do chirinaw ni Āpo Dyos.
6 Kaganayen mo pa sa bagbagaan babbaro saw a nāw da kaigpeten
inawan da.
7 As imom Tito, ipaboya mo kasingpet mo do tabo parinen mo tan imo
pakaboyan da so maganay a kaparin. Do kapangnanawo mo, ipaboya mo
kadalos no panggep mo kan kanyib mo do inanawo mo.
8 Do tabo a inanawo mo, ki kaannadan mo a maganay tan kosto kan tan
dyi da pachimadekeyan. Ta an komwan, masnekan saw mangipsokaya dy-
aten maynamot do kabon machichwasan da a paynamotan da mangpilaw
dyaten.
9 Bagbagaan mo saw adipen a mapaitoray sa dyirad āmo da saw do tabo
kaparin da, kan itoroh da dyiraw makahwahokaw a kapagsirbi, as kan
machita padisnahen daw chirin dan āmo da saw.
10 Dyi da sa pakono a takawan, basbāli a ipaboya da pakono a
mapagtalkan sa a pirmi do tabo a kaparin da.* Ta an komwan, no inanawo

† **1:14 1:14** Siraw bilin saya a pinarin tawo, ki maynamot do kanen. Sigon do kapanganohed da, ki naibidang ka na a malapos an kanen mo kadwan saw a mākan. Mk. 7:14-19; Ara. 10:9-15; Kol. 2:20-22 * **2:10 2:10** Mt. 24:45-51; Lk. 12:42-48; 19:17; Epe. 6:5-9; 1 Tim. 6:1-2

taya a maynamot do chirin ni Āpo Dyos a Mangisalakan ta, ki maidayaw anchi.
11 Ta napaboyaw parabor no Dyos tan maisalakan tabo tawotawo.
12 Maynamot do dyaya a parabor na, ki nanawhen na yaten a tomadyi-chokod do tabo a marahet kan tabo nainlobonganaw a kalikāgom. Ta an komwan, do kayan ta paya do hapotaya no tanaya, ki nāw ta maigpet inawan ta kan maybibyay ta a malinteg kan madyosan do kararaw.
13 Parinen ta saw nyaya do kananaya taya so kasoyosoyotan a araw a nāw ta na hahawen. Ta no hahawen taya,† ki iyaw arawaw a kaipaboya no makaskasdaaw a glorya no manakabalin a Dyos ta a si Jeso-Kristo a Mangisalakan ta.
14 Ta iya, ki intoroh naw inawan na a nadiman dyaten tan paditchanen na yaten do panakabalin no tabo a kitan marahet. Ta an komwan, payparinen na yaten a masantwan kan madalos a tawotawo a dyira na a mapasnek a mamarin so maganay.
15 Inanawo mo saw nyaya, kan bagbagaan mo saw tawotawowaw a omparin sira, as kan talinngen mo saw myan paw so paydyidwan, ta ari dyimo kalintegan a mapaydabdab sira. Ipalōbos mwabaw aran sino a machimadekey dyimo.

3

1 Ipanakem mo dyirad manganohed saw daw a paitorayan sa pakono do gobyirno kan aran sino a magtoray dyira. Machita a managtongpal sa, as sisasagāna sa a mamarin so maganay.
2 Machita dyi sa maparaherahet dyirad aran sino, kan maybibyay sa a abo kapaydidiman. As no machita parinen da, ki masingpet, mapakombaba, kan maanyib dyirad tabo tawotawo.
3 Ta iktokto mo a aran yaten a manganohed sichangori, ki do nakarahan, abaw arang ta a machinanawo do oyod. Oyod a masokir ta, as naallilaw ta pa, as kan inadipen na yaten no matatarek a kinaderrep kan kalikāgom no inawan. On, ta do nakarahan, naybibyay ta a nāw ta nangtokto so makapaynyin dyirad kapayngay ta a tawo, kan napno ta pa do āpal. Inipsok da yaten tawotawo, as kan inipsok ta sa.
4 Ki aran komwan, inpaboya ni Āpo Dyos a Mangisalakan ta iyaw kāsi kan kadaw na dyaten do nakaisalakanaw dyaten.
5 On, insalākan na yaten, ki maynamot aba do maganay a pinarin ta, an dya maynamot do kāsi na dyaten. Insalākan na yaten do nakaitoroh naw dyaten so Ispirito Santo a mangdalos kan mangpabayo so aktokto ta tan myan danaw bayo a byay ta a sidadalos do salapen no Dyos.
6 On, oyod a somawasaway intoroh ni Āpo Dyos dyaten a iyaw Ispirito Santo na, as kan iyaw naynamotan na intoroh na dyaten, ki maynamot lang di Jeso-Kristo a Mangisalakan ta.
7 On, maynamot do parabor no Dyos, mapalinteg ta do salapen na, as kan machiyengay ta di Kristo a natorohan so byay a abos pandan a iyaw hahawen taya.
8 Siraw nyaya a inbahey ko dyimo sichangori, ki oyod kan taywara sa mapagtalkan. Dawa, chakey ko a ipasnek mo kainanawo mo sya a abaw kapagdwadwa mo tan siraw manganohedaw di Āpo Dyos, ki maypaypangay paw kapamarin das maganay.

† **2:13 2:13** 1 Tim. 1:1; Gal. 5:5; Kol. 1:27; 1 Tes. 5:8; Heb. 6:19; 11:1

On, siraw nanawo saya, ki oyod a maganay, kan masirbi a tabo nyaya
dyirad tawotawo.
9 Ki imom Tito, tadyichokodan mo saw abwaya so sirbi a kapaysin-aatbay
kan siraw manaro saw a listaan da no kapoonan da saw a naysintatawidan
da.* Karwan mo saw kapagsosopyat, as kan kapaydidimanaw a maynamot
do linteg dan Jodyo. Abaw sirbi dan nyaya, kan abaw maitoroh da.
10 An myan tawo a mapaysisyay siras manganohedaw a maynamot do
kainanawo nas matarek, machita torohan mo nya so asa mana dadwa
balākad. Do katayokaw no nawri, as alit na dya nagbabāwi, machisyay
kamo dya, as kan ibidang nyo paba rarayay nyo.
11 Ta no tawo a mamarin so komwan, ki masigorādo a tomnadyichokod
dana do oyod a nanawo, as kan napatakan mo a maygaygatos nawri. On,
aran iya a mismo, ki nadlaw na do mismo na aktokto a iyaw pariparinen
naw, ki marahet.

No Kapanawdyan A Pakomosta

12 Katayokan kaitoboy kwaya si Artemas mana si Tikiko dyimo, ki
parinen mo mandad maparin mo a mangay a machibayat dyaken do
syodadaw a Nikopolis maynamot ta naktokto ko a pahabasen iyaw
chimpwayan ammyan daw.
13 As si Senas a iyaw abogadwaw kan si Apolos, ki ipasnek mo
kapachisidong mo dyira tan myan dyira tabo machita da do kapagbyahi
da.
14 Nanawhen mo sa maganay rarayay ta saw daw a manganohed tan nāw
da mamarin so maganay kan nāw da makasidong dyirad makachitaw. Tan
komwan, ki maybibyay sa a managsirbi, as kan mayarig sa do kayowaw a
maganay a may-asi.
15 Ay on, komosta ka kono a bata da tabo no rarayay kwaya dya.
Pachipakomosta mo saw rarayay ta saw do kapanganohed a madaw
dyamen.
Si Āpo Dyos pakono manoroh dyinyo a tabo so parabor na.

* **3:9 3:9** 1 Tim. 1:4; 2 Tim. 2:23

No Tolas Ni Apostol Pablo Di Pilemon
No Pakatonngan So Paytābwan No Nya Tolas

Si Pilemon, ki asa mabaknang a tawo a minyan do syodad a Kolosas. Iya, ki asa nanganohed di Jesos. Iya paw no akin adipen di Onesimo a nayyayo do bahay na a maynamot do nakaoma na do nakaadipen na.

Nayyayo si Onesimo do mateng a yanan, kan nakarapit do Roma. Dawri, maynamot do naikeddeng a plano ni Āpo Dyos, nadongso na si Pablo do bahodan. Do nakadngey nas innanawowaw ni Pablo a maynamot di Kristo, ki nanganohed kan nayparin a mapateg a kasidong ni Pablo.

Maynamot ta komwan, naktokto ni Pablo a machita na paybidihen si Onesimo do āmo naw a si Pilemon a nayayowan na. Dawa, iyaw nyaya tolas na di Pilemon a sit na do Kolosas, ki nangdaw so kapamakawan na di Onesimo a pinaybidi ni Pablo. Kan no hahawen ni Pablo, ki rawaten aba ni Pilemon a napakawan a adipen lang an dya asa dana kakteh a manganohed di Kristo.

No tawen a nakaitolas ni Pablo so nyaya tolas, ki do A.D. 61 mana 61 a katawen katayoka no nakaiyanak ni Āpo Jesos.

No Naychakarwan No Nya Tolas

Pakatoneng 1-3
No Kapamadayaw Di Pilemon 4-7
No Kapangdakdaw A Para Di Onesimo 8-22
No Kapanawdyan Na 23-25

No Tolas Ni Apostol Pablo Di Pilemon

1 Nyaya tolas namen, ki mangay dyimo mo Pilemon a mapateg a sit di
Kristo Jesos. Yaken si Pablo a asa nabahod a maynamot do kapagsirbi
ko di Kristo Jesos, kan iyaw rarayay ko dya, ki si Timoteo a kakteh ta do
kapanganohed.
2 On, naytolas kami dyinyo mo Pilemon kan di Arpya* a mabakes a
kakteh namen do kapanganohed kan di Arkipo† a rarayay namen a soldado
ni Kristo, as kan tabo manganohed saw di Kristo a makpekpeh do bahay‡
nyowaw daw.
3 Myan pakono dyinyo parabor kan kaydamnayan no kapangtokto nyo
a yapod Āpo Dyos a Āmang ta kan yapod Āpo Jeso-Kristo.

No Kapagyaman Ni Pablo A Maynamot Di Pilemon

4 Kakteh ko, pirmi ako a magyaman di Āpo Dyos a maynamot dyimo do
kāda kapaydasal ko,
5 ta nadngey ko iyaw maynamot do kayit no kapanganohed mo di
Āpo Jesos kan rakoh a adaw mo dyirad tabo siraw tawotawowaw a
manganohed.
6 On, paydaydasal ko tan do kayan mo a machisarsarita a maynamot
do kapanganohed mo, ki maypaypangay paw kapakaāwat mo do tabo

---

* **1:2 2** No myan do aktokto dan kadwan, ki si Arpya, ki baket ni Pilemon. † **1:2 2** Si Arkipo, ki iyaw pangolo dan manganohedaw a makpekpeh do bahayaw ni Pilemon (Kol. 4:17). Siraw kadwan, ki bata da a si Arkipo, ki anak da Pilemon kan Arpya. ‡ **1:2 2** Do dawri a chimpo, ki abaw kapilya da no manganohed. As dawa, nakpekpeh sa do asa bahay no manganohed.

pamindisyonaya a yapod Āpo Dyos a myan dyaten a maynamot do kapachichasa ta di Kristo.
7 Magyaman ako pa di Āpo Dyos a maynamot do adaw mo dyirad
tawotawowaw a manganohed di Jesos. On, rakoh iyaw soyot ko, kan
mahwahok ako na a maynamot dyimo, ta pinasalon-at mo iyaw aktokto
dan manganohedaw a maynamot do adaw mo.

No Kapangdakdaw Ni Pablo Maynamot Di Onesimo

8 Dawa, myan chakey ko a akdawen dyimo. Ta aran myan dyaken toray
a yapod Kristo a mangbilin dyimo tan parinen mo no maganay, ki alit na,
parinen kwabaw nawri.
9 On, chakakey ko manahes dyimo maynamot do adaw. Parinen ko nyaya
a aran yaken si Pablo a malkem dana, kan sichangori, myan ako na do
bahodanaya a maynamot di Kristo a pagsirbyan ko.
10 Dawa, mangdakdaw ako dyimo a ipaboya mo kāsi mo di Onesimo§ a
nayparin a anak ko do kapanganohed di Kristo do kayan naw dyaken do
nakabahodan kwaya.
11 Rawaten ko a do kachwaw, ki akmay abo maisidong na dyimo. Ki
sichangori, rakoh danaw sirbi na dyaten a dadwa.
12 Sichangori, maynamot di Onesimo a oltimo kos chadaw, ki paybidihen
ko na dyimo.
13 On, paybidihen ko a aran chaskeskeh ko, ta chakakey ko a bidinen do
dya a machasa pa dyaken do kayan kwaya do bahodanaya a maynamot do
kapangasaba ko so Maganay a Dāmag tan iyaw akmaw pinakainawan mo
a somidong dyaken.
14 Ki aran komwan, nangtokto ako a maganaganay pa an paybidihen ko.
Ta chakwan ko an nāw na dyaken, ki ari ko pad rinawat palobos mo a āmo
na. Asa pa, chakey kwabaymo a piliten. Imo daw mangtokto an maypāngo
kasidong mo dyaken.
15 Sigoro, nawriw kinarwan na paw dyimo so dēkey a chimpo tan anchan
maybidi dyimo, ki magnanayon dana.
16 Sichangori, iktokto mo paba a iya, ki asa adipen an dya mapatpateg
pa a adayo. Ta maynamot do kapanganohed na, ki nayparin dana asa
makadadaw a kakteh ta, naten dana dyaken. On, ta aran imo, rakoh
pakono iyaw kadaw mo dya a maynamot ta kasidong mwaba lang do
inawan an dya kakteh mo pad kapanganohed ta di Āpo Jesos.
17 Dawa, an ibidang mo yaken a rarayay mo do kapanganohed ta, ki
rawaten mo a akmas karawat mwaya dyaken.
18 An myan gatos mana ōtang na dyimo, ki yaken anchiw singiren mo.
19 Yaken si Pablo a naytolas so nyaya, kan ipirma kod mismo a kakamay
ko tan myan sistigo mo a tongpalen ko kari ko a magbayad akonchi do
tabo ōtang na dyimo. Ki aran komwan, machita paba ngata a ipanakem
ko dyimo a ōtang mo dyaken kapanganohed mo kan abos pandan a byay
mo.
20 Dawa, kakteh ko, padayawan mo paw nya akdaw ko dyimo a
maynamot do kapanganohed taya di Āpo Jesos. On, torohan mo pakono
yaken so kasoyot kan kaydamnayan aktokto a maynamot ta oyod a
maykakteh ta di Kristo.

---

§ **1:10 10** No chakey na batahen no ngaranaya Onesimo, ki “magsirbi.”

21 Maynamot do kapagtalek ko dyimo, naitolas ko nyaya dyimo. Ta
chapatak ko a tongpalen monchiw inbahey kwaya dyimo, kan chapatak
ko pa a arwaro panchiw parinen mo kan inakdaw kwaya dyimo.
22 Ay on sawen, maparin abawri a isagānaan mo yaken so kwarto ko a
yanan ko? Ta rakoh hahawen ko a atbayen ni Āpo Dyos kapaydasal nyo,
as kan wayawayaan da yaken a magsarongkar dyinyo daw do Kolosas.

No Kapanawdyan Na

23 Si Epapras iyaw kapayngay ko a nabahod a maynamot di Jeso-Kristo,
ki pakomostaan naynyo.
24 Mapakomosta pa saw rarayay kwaya a maytarabako a sa Markos,
Aristarko,* Demas,† kan Lokas.
25 Myan pakono dyinyo parabor ni Āpo Jeso-Kristo.

---

* **1:24 24** Ara. 19:29; 20:4; 27:2; Kol. 4:10 † **1:24 24** Kol. 4:14; 2 Tim. 4:10

No Tolas A Naitoroh Dyirad Hebreo

No Pakatonngan So Paytābwan No Nya Tolas

Nyaya tolas, ki abaw inbahey na an sino akin tolas. Ki no naytolasan na, ki asa gropo no Jodyo mana Hebreo (Eks. 2:11; 3:18) a nahay dana nanganohed di Jesos. Ki aran komwan, siraw nya saya Hebreo, ki chakey da tadyichokodan kapanganohed da kan maybidi do sigod a kapanganohed dan Jodyo a maynamot do kapaypangay no lidyat a madididiw da. Dawa, no paynamotan no nangitolasaw, ki yokayen na sa a maynamot do kaipanakem na dyira so maynamot do kabīleg kan katoray ni Jesos.

Myan tatdo a ibahey no naytolasaya a maynamot di Jesos. Si Jesos, ki iyaw abos pandan a Anak no Dyos. Maynamot ta komwan, matortoray si Jesos kan siraw propīta do kaychowa kan siraw anghilis kan aran si Moyses. No chadadwa a ibahey na, ki si Jesos, ki iya danaw abos pandan a Katotohosan a Padi ta a pinakainawan no tawotawo no Dyos, ta mapatpateg pinarin naw kan siraw papadi saw a Jodyo. No chatatdo na, ki si Jesos mangyangay dyaten so bayo a tolag a maynamot do nakadiman na do kros. Iyaw adan a tolag, ki akmay anyino lang no bayowaw a tolag. Ta iyaw nanomaw, ki pirmi a machitaw dāton a raya no binyay tan mapakawan tawotawo do gatogatos da. Ki do bayo a tolag, ki naypisa lang, ta indāton ni Jesos mismo a byay na tan aran sino a manganohed dya, ki maisalakan kan mapalinteg do salapen no Dyos.

Ipanakem pa dyira no nangitolasaw iyaw kayit no kapanganohed dan kapoonan da saw do kapagtalek da do Dyos a aran nalidyatan sa. No hahawen na, ki toladen da sa. Kapanawdyan na, ahwahoken na sa a nāw da mangtokto a maynamot di Jesos kan anōsan daw aran āngo a lidyat tan dyi sa machibawa do Dyos, basbāli a maybibyay sa a monot do chakey no Dyos.

No Naychakarwan No Nya Tolas

Pakatoneng: Si Jesos Anak No Dyos 1:1-3
Matortoray Si Jesos Kan Siraw Anghilis 1:4–2:18
Matortoray Si Jesos Kan Moyses 3:1–4:13
Si Kristo, Ki Katotohosan A Padi 4:14–7:28
Maganaganay Bayo A Tolag Kan Adanaw 8:1–9:28
Maganaganay Dāton Ni Jesos Kan Siraw Papadi 10:1-31
No Kasisita No Kapanganohed 11:1–12:25
No Kapanawdyan Na 13:1-25

No Tolas A Naitoroh Dyirad Hebreo

Si Jesos Mangipakatoneng So Dyos

1 Do kaychowa, pinaychirin sa ni Āpo Dyos propīta na saw a
pinakainawan na dyirad kapoonan ta saw a Hebreo a sigon do nakapan-
gosar na so aro a matatarek a pangipakatonngan nas chakey na.*
2 Ki sichangori, do manawdyi saya a araw,† inpaipakatoneng no Dyos
dyaten iyaw chirin na a maynamot do Anak naya a si Jeso-Kristo. Iyaw
nyaya a Anak na, ki inpaparswa ni Āpo Dyos dyaw tabo a myan do hanyit

* **1:1 1:1** Deot. 18:18-22 † **1:2 1:2** Ara. 2:17-21; 1 Ped. 1:20; 2 Ped. 3:3; Jod. 18

kan tana, as kan iya paw pinidi ni Āpo Dyos a mangrawat so tabo tan dyira narana tabo naparswa.
3 Iyaw Anakayaw pakaboyan so sedang no makaskasdaawaya a bīleg no Dyos. Iyaw oyod a pakaboyan so mismo a kadyos na. Iyaw Anakayaw mangitoray so tabo a naparswa a maynamot do mabīlegaya a chirin na. As do nakapamarin naw so pakapakawanan tawotawo do gatogatos da, ki naybidi do hanyit a naydisna do mangketaw do kawanan no Manakabalin a Dyos, kan dawriw yanan na a mangitoray.

Matortoray Anak Kan Siraw Anghilis

4 Dawa, pinayparin no Dyos Anak naya a adayo a matortoray kan siraw anghilis saw. Masaw iyaw āwag naw a intawag ni Āpo Dyos dya, ki masmadaydayaw a adayo kan āwag daw.
5 Ta aba polos dyirad anghilis saw nangibaheyan no Dyos so akmas binata naw do Anak naya a naitolas do Masantwan a Tolas a,
“Imo, ki Anak ko, as sichangori, ipaboya ko a yaken, Āmang mo.”
Myan paw naitolas a chirin no Dyos a kāna,
“Yaken Āmang mo, kan imo Anak ko.”‡
Ki aba polos binata na komwan dyirad anghilis na saw.
6 Binata pa no Dyos do kakalo naw a manoboy so Anak naya do lobongaya,
“Machita magdayaw sa dya tabo anghilis no Dyos.”§
7 Ki an maynamot dyirad anghilis saya, ki nyaw binata no Dyos do Masantwan a Tolas a,
“An chakey na, ki mapayparin na a salawsaw* no anghilis saw, as kan mapayparin na sa akmay apoy tobotoboyen na saw.”
8 Ki an maynamot do Anak naya, ki nyaw binata no Dyos a kāna,
“Imo, ki Dyos, as kan nāw mo na a magtoray a abos pandan, as kan nāw na malinteg no kapagtoray mo.
9 Chinadaw mo malinteg, as inipsok mo marahet. As dawa, nyaw paynamotan na a yaken a Dyos mo, ki taywara pinasoyot koymo do arwaro a dāyaw a intoroh ko dyimo kan siraw rarayay mo saya.”†
10 Myan paw matarek a naitolas do Masantwan a Tolas a maynamot do dya Anak a kāna,
“Do nanman pan araw, ki imom Āpo, namarswa so tanaya kan tabo a myan do hanyit.
11 Ki tabo saw nyaya, ki mabo sanchi, kan omadan sanchi a akmay laylay. Ki imo, ki nāw monchi a abos pandan.
12 On, iyaw hanyit kan tana, ki makomelkomel sanchi, as mapawakdit sanchi. Ki imo, polos a dyi ka mabdibdis kan lomakay kaba.”‡
13 Ki siraw anghilis saw, aba polos binata no Dyos dyira a akmas binata naw do Anak naya a akmas nya, “Maydisna ka do kawanan kwaya a mandan kaābak ko siras kabosor mo saya, kan ipapitapita ko sa do kokod mwaya.”§
14 An komwan, sino sad Āpo Dyos anghilis saya? Siraw nya anghilis, ki kasidong sa tabo no Dyos. Ispirito sa a tobotoboyen Āpo Dyos a somidosidong dyirad tawotawo saw a mangrawat anchi so kaisalākan.

---

‡ **1:5 1:5** Sal. 2:7; 2 Sam. 7:12-14; Ara. 13:33; 1 Kron. 17:11-15; 2 Kor. 6:18 § **1:6 1:6** Myan naitolas do Adan a Tolag a matortoray matoneng a anak kan siraw aādi da saw. Gen. 25:5-6; 27:35-36. Maynamot di Jesos, ki iya danaw no ākang ta a manganohed. Kol. 1:16-17; Roma 8:29
* **1:7 1:7** Do chirin Hebreo, asa lang chirin da do “salawsaw” kan “ispirito.” Sal. 104:4 † **1:9 1:9** Sal. 45:6-7 ‡ **1:12 1:12** Sal. 102:25-27; Pal. 20:11 § **1:13 1:13** Sal. 110:1; Mt. 22:44; Ara. 2:35; Heb. 10:13

2

Iyaw Makaskasdaaw A Kaisalakānan

1 As dawa, masisita a nāw ta na imoha do aktokto ta iyaw nadngey ta
saya a nanawo a maynamot di Jesos tan dyi ta maiwawa.
2 Ta oyod kan matadyan aba iyaw linteg no Dyos a iyaw inbilin naw
dyirad anghilis na saw a inpakatoneng da dyirad kapoonan ta saw,* as
kan iyaw tawowaw a dya nagtongpal do dawri a linteg, ki nadosa sigon do
gatos na. Oyod abawri?
3 An komwan aket, maypāngo paronchiw kapakaditchan ta, an dyi ta
ikaskaso nyaya a makaskasdaaw a kaisalakānan a yapod Kristo? Polos! Ta
mismo a si Āpo Jesos nanma a nangipakatoneng so nyaya a kaisalakānan,
as kan siraw nakadngeyaw syaw, mismo a nangipakatoneng dyaten so
kaoyod na.
4 On, pinarapa pa no Dyos pamaneknek na do nakaipaboya naya so
makaskasdaaw saya a pakaboyan kan matarek saya a milagro a inpaparin
na dyirad mangaskasabaw so Maganayaya a Dāmag. Inbōnong na pa saw
sāgotaw no Ispirito Santo a akmas chakey naw a maparin.

Si Jesos Nayparin A Tawo A Mangisalakan

5 Akmas nabata namen dana dyinyo a anchan pabayowen naw
lobongaya, ki itoroh abanchin Āpo Dyos kalintegan dan anghilis saw a
mangitoray, an dya tawotawo.
6 Ta myan naitolas do Masantwan a Tolas a binata ni Āpo Dyos a kāna,
“Āngo lang, mo Āpo, tawo? Āngo ta pirmi mo a manakem, kan āngo lang
anak no tawo? Āngo ta pakariribokan mo?
7 Pinarswa mo tawotawo a tod a mahbohbo kan siraw anghilis saw do
manyid a chimpo, ki itan-ok mo kan torohan mo sanchis dāyaw da,
8 as kan pagtorayen mo pa sanchi do tabo.”†
Ki no chakey na batahen a pagtorayen na sanchiw tawotawo do tabo, ki
abaw naparswa a matortoray pa kan tawo. Ki aran komwan, chapatak ta
na a sichangori, ki ari pad natongpal kapangitoray no tawotawo.
9 Ki alit na maboya ta a natongpal chirin no Dyos di Jesos. Ta do dēkey
lang a chimpo, pinayparin ni Āpo Dyos si Jesos a tod a mahbohbo kan siraw
anghilis, tan maynamot do rakohaw a parabor no Dyos dyirad tabo no
tawotawo, ki napadasan naw kadiman a nangrawat so kapagdosa dan tabo
tawotawo a maynamot do gatos da. Ki maynamot do nyaya a nakalala a
napadasan na, ki sichangori chapatak ta a kinoronaan no Dyos so kinatan-
ok kan dāyaw.
10 Ta kosto pinarin Āpo Dyos a iyaw namarswa kan mangaywan so tabo
do nakaipalobos naya si Jesos a nangdidiw so lidyat. Ta an komwan,
natongpal danaw plano naw. Ta maynamot do pinarin Jesos, aro dana
tawotawo mayparin a anak no Dyos, kan mairaman dana sa do tan-ok kan
dāyaw na. Maynamot ta abaw pagkorāngan na, si Jesos danaw mapawnot
so tawotawo do kaisalakānan da.
11 Dalosan na saw tawotawo do gatogatos da. Sichangori, siraw
nadalosan kan iyaw nangdalosaw, ki asa danaw Āmang da. As dawa,
masnek abas Jesos a manawag dyira so kakteh.
12 Ta binata na di Āpo Dyos a naitolas do Masantwan a Tolas a kāna,

---

* **2:2 2:2** Deot. 33:2; Ara. 7:38, 53; Gal. 3:19 † **2:8 2:8** Sal. 8:4-6; Gen. 1:26-28; 1 Kor. 6:2-3; Pal. 22:3-5

“Ipakatoneng konchimo, mo Āpo Dyos, dyirad kakakteh ko saw. Do tabo a
paychichipehan, ki idaydāyaw konchimo.”‡
13 Binata na pa, “Si Āpo danaw pagtalkan ko.” Myan paw binata na a,
“Ari ako dya kan siraw tawotawo saya a intalek ni Āpo Dyos dyaken. An
maynamot dyira, ki nayparin sa a akmay anak ko.”§
14 On, siraw nya anak a intoroh ni Āpo Dyos dya, ki tawotawo sa a myan
so asi kan raya, as kan masyirto sa a madiman. Dawa, nayparin si Jesos a
akma dyira a myan so inawan tan myan paynamotan na madiman. Pinarin
naw nyaya, tan maynamot do kadiman na, ki inabo naw toray ni Satanas
a myan so panakabalin do kadiman.*
15 Maynamot do dawri, ki mapalobosan saw tabo tawotawo a nag-
paadipen dana a maynamot do kāmo da a madiman. Ta do tabo a kabyay
no tawotawo, ki chamo daw kadiman.
16 Ta mapatak a maboya a sirabaw anghilis sidongan na, an dya siraw
tawotawo saw a manganohed dya a akmas kapanganohed ni Abraham.†
17 As dawa, nyayaw naynamotan na a nachiyengay dyaten a naibidang
a kakakteh na. Tan komwan, ki mayparin a māsisyen kan matalek a
katotohosan a padi ta do kapagsirbi na do Dyos. Iya danaw mangibabaet
so tawo do Dyos tan pakawanen ni Āpo Dyos gatogatos da.
18 As dawa, sichangori, masidongan na saw masolisog saw maynamot ta
iya mismo, ki napadasan naw nalala kan sinoot ni Satanas.

3

Matortoray Si Jesos Kan Si Moyses

1 Dawa, inyo a naibidang a kakakteh ko a pinidi no Dyos kan rarayay ko
a tinawagan Āpo Dyos, karahmen nyo a iktokto maynamot di Jesos a iyaw
tinoboy no Dyos a Katotohosan a Padi do kapanganohed ta a mangibabaet
so tawotawo kan Dyos.
2 Mapagtalkan kan matodyo si Jesos do Dyos a namidi sya a akmas Moy-
ses a napagtalkan a nangtongpal so chakeyaw no Dyos do nakaaywanaw
siras tawotawo saw no Dyos.*
3 Ki syimpri, madaydayaw pa a adayo si Jesos kan Moyses. Tan an ipariho
ta do kapatnekaw so bahay, rakorakoh dāyaw no mapatnekaw so bahayaw
kan iyaw mismwaw a bahay. Komwan sa Jesos kan Moyses.
4 Ta oyod a kāda bahay, ki myan napatnek sya. Ki si Āpo Dyos, ki iyaw
mamariparin so tabo.
5 Oyod a matalek si Moyses do kapaytarabako na a intoroh ni Āpo Dyos
dya a mangaywan so tawotawo no Dyos. Ki aran komwan, alit na kayarig
na lang asa a adipen do bahay no Dyos. As no pinarin naw, ki inpakatoneng
na lang maynamot do masakbayanaya a parinen anchi no Dyos.
6 Ki matarek si Jesos. Ta iya, ki adipen aba, an dya mismo a Anak no
Dyos. Iya paw matalekaw a akin dyira so bahayaw. As yaten, ki mairaman
ta na do pamilya na, an nāw ta na a matored a monot do tabo chakey na
kan abaw polos kasnek ta a mangigpet so namnama taya dya.

No Kapangahwahok Kan Ballāag

---

‡ **2:12 2:12** Sal. 22:22 § **2:13 2:13** Isa. 8:17-18 * **2:14 2:14** Abāken ni Jesos si Satanas. Mk. 3:27 † **2:16 2:16** Mana “Siraw tawotawo a naibidang dana anak ni Abraham.” * **3:2 3:2** Do chirin Griego, siraw tawotawo saw no Dyos, ki kayarig daw bahay a yanan no Dyos. Nom. 12:7

7 As dawa, parinen ta pakono akmas binataw no Ispirito Santo do
Masantwan a Tolas a kāna,
“Sichangori, an makadngey kamo so chirin no Dyos,
8 Magsokir kamo aba do Dyos a akmas nakapachiribildi daw dya no
kapoonan nyo saw do let-ang do kaychowa.
9 Sinoot da yaken daw no kapoonan nyo saw a aran naboya daw
makaskasdaawaw a pinarin ko do irahem no apat a poho a katawen
do kayan daw do let-ang.
10 Dawa, siraw nawri a tawo, ki nakasoli ako dyira, kan binata ko a, ‘Pirmi
da yaken a tadyichokodan, ta dān da a dya tongpalen bilbilin ko.’
11 As dawa, do nakasoli kwaw dyira, inkari ko a polos dana sanchi a dya
makasdep do paynahahan a insagāna ko a para dyira.”†
12 As dawa, kakakteh ko, magannad kamo tan abo pakono dyinyo mayparin
a marahet so kapangtokto a dya manganohed a mapawnot dyinyo a
machisyay do sibibyayaya a Dyos ta,
13 basbāli a nya pakono rebbeng na parinen nyo do kayan payan oras nyo
a mangadngey so chirin ni Āpo Dyos. Masisita a nāw nyo a mangbagbaga
so katakatayisa dyinyo tan dyi kamo a maallilaw do gatos a iyaw nawri, ki
mapaywam dyinyo a mangsokir so Dyos.
14 Ta mairaman ta na a machirarayay di Kristo, an nāw ta na a igpet
kapanganohed ta a yapod kairogi na a mandan pandan kabyay ta.
15 Iktokto nyo paw naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna,
“Changori, an makadngey kamo so chirin no Dyos, magsokir kamo aba do
Dyos a akmas nakapachiribildi daw dya no kapoonan nyo saw.”‡
16 Sino paro saw nakadngey so chirin no Dyos, kan sino paro saw somnokir
sya? Sirabawriw inpangōlwanaw ni Moyses do nakakaro daw a tabo do
Egipto?
17 Sino paro saw nakasolyanaw ni Āpo Dyos do irahem no apat a poho
a katawen do kabidibidi daw do let-ang? Sirabawriw tawotawo saw a
naygatos a pinaychaharaharag no kadiman do let-ang?
18 Sino pa saw nangikaryanaw ni Āpo Dyos a polos sanchi a dya makasdep
do paynahahan a insagāna na a para dyira? Sirabawriw komnontra saw
dya?
19 Dawa, napatakan ta na an āngo dyi da nakasdepan do paynahahan a
insagāna no Dyos a dyira da, ta iya sawen kabon anohed da dya!

4

No Paynahahan A Inkari No Dyos

1 Dawa, maynamot do karyaw no Dyos dyaten a makasdep tanchi do
paynahahan a insagāna na, machitaw kaannad ta tan abonchiw machich-
wasan dyinyo a baywan no Dyos a makasdep do dawri a paynahahan.
2 Ta aran yaten, ki nadngey taw Maganay a Dāmag a akma dyira
do kaychowa. Oyod a nadngey daw nawri a naichirin dyira, ki abaw
maganay a naitoroh na dyira. Ta do nakadngey daw sya, ki rinawat daba
a mapawnotan so kapanganohed da.
3 Ki an yaten a nanganohed, makasdep ta do paynahahan a insagāna ni
Āpo Dyos. Ki komwan aba dyirad dyaw a manganohed, ta akmas binata
naw do Masantwan a Tolas a kāna,
“Nakasoli ako kan inkari ko a polos sanchi a dya makasdep do paynahahan
a insagāna ko a para dyira.”

† **3:11 3:11** Sal. 95:7-11; Eks. 17:1-7; Nom. 14:1-13 ‡ **3:15 3:15** Sal. 95

On, iyaw kaoyodan na, ki pinasdep saba no Dyos do kapachipaynahah daw
a aran insagāna na a tabo do nakaparswa na paw so lobongaya.
4 Ta binata na pa do kadwan a panid no Masantwan a Tolas iyaw
maynamotaya do chapapito naya a araw a kāna, “Do chapapito naw a
karaw, naynahah si Āpo Dyos, ta napakabos naw tabo nakapamarswa
na.”*
5 Iktokto nyo paw karyaya ni Āpo Dyos a aran myan danaw naisagāna a
pachipaynahahan da, ki nakasdep saba polos.
6 Nawriw paynamotan na a chapatak ta a siraw kapoonan ta a nanoma a
nakadngey so Maganayaya a Dāmag, ki nakasdep saba a nachipaynahah
a maynamot ta inanohdan dabaw Dyos. Ki aran komwan, ki myan pa saw
matarek a chakey no Dyos a makasdep do nakasagānaya a paynahahan.
7 On, malawag a maboya ta dya a no arawaw a inkeddeng no Dyos a
kapakasdep no tawotawo na do paynahahan a insagāna na, ki sichangori
dana. Ta do nahay dana a chimpo a nakahabas a yapo dyirad kapoonan ta
a dya nanganohed, ki inpatolas no Dyos di Āri Dabid iyaw nyaya a myan
do Masantwan a Tolas a akmas nabata ko naw kaychi a kāna,
“Sichangori, an madngey nyo chirin no Dyos, magsokir kamo aba.”
8 Ta an pinawnot san Joswe siraw Israelita saw a inikwan do paynahahan
daw do tana da a inkari no Dyos dyira, ki syimpri machita paba naychirin
si Āpo Dyos a mirwa dyira a maynamot do matarekaw a araw.
9 As dawa, akmas naboya taya a myan paw paynahahan a para dyirad
tawotawo saya no Dyos a akmas nakapaynahahaya no Dyos do chapapito
naw a araw do nakapamarswa naw so lobongaya.
10 Ta aran sino a somdep do paynahahan a insagāna ni Āpo Dyos, ki
maynahah do tabo saw a payhohopagan na a akmas nakapaynaynahah ni
Āpo Dyos do katayoka naw a namarswa so lobongaya.
11 Dawa, ikarigatan taw somdep do paynahahanaya a insagāna ni Āpo
Dyos. Abo pakono aran asa dyaten a mangtolad siras kapoonan ta saw
kaychowa a dya nakasdep a maynamot do dyi darana a panganohdan so
chirin no Dyos.
12 On, ta oyod a akmay sibibyay kan manakabalin no chirinaya no
Dyos. Kayarig naw mataretarem pa kan katatarman a ispada, kan naybit
paw tarem na. Hawhawsen na a aran do paybabayatan no pahad kan
inawan, kan aran do pagsosoopanaw no tohatohang, as kan maparin
a makaimangmang so makatayrahem a panggep kan pangtoktwan no
tawotawo.
13 Abaw naparswa a maitayo do Dyos. Mapatak sa tabo do Dyos, ta akma
saw nabahasan do salapen na. On, as kan atbayen tanchi dyaw tabo a
pariparinen tad lobongaya.

Si Kristo, Katotohosan A Padi Ta

14 Dawa, sichangori, maynamot ta myan dana dyaten si Jesos a Anak
no Dyos a Katotohosan a Padi ta a nayparahan do kademdemanaya kan
nagtaros a somindep do mismo a yanan no Dyos a mangibabaet dyaten a
tawo do Dyos, nāw ta pakono a kaigpeten kapanganohedaya ipanpaneknek
ta.
15 Ta si Jesos a Katotohosan a Padi ta, ki maparin a machipangdidiw do
tabo a pagkapsotan ta. Ta aran iya, ki napadasan naw tabo a kita no soot
a akma dyaten. Ki iya, ki polos a dya naygatos.

---

* **4:4 4:4** Gen. 2:2

16 As dawa, sichangori, ki sitotored ta pakono a maypasngen do salapen
no māsisyen a Dyos a pakayapwan parabor tan marawat taw kāsi kan
madongso ta dyaw parabor naya a makasidong dyaten an oras no kachita
ta sya.

5

No Tarabako No Katotohosan A Padi

1 Ta kāda katotohosan a padi no Jodyo, makapagpadi a maynamot
ta napidi a yapod kaidyan na. Iyaw rebbeng na, ki mangibabaet do
payawan tawo kan Dyos kan magsirbi do Dyos a maynamot dyira, ta iyaw
mangidāton so binyay da a pasohen da a maynamot do gatogatos da tan
pakawanen sa no Dyos.
2 Ki an maynamot do katotohosanaya a padi, ki maparin naw māsi dyirad
myanaw so pagkorāngan kan madwadodog a tawotawo a naychawaw do
gatos. On, maparin nyaya, ta aran iya, ki tawo pa a nakagatos kan myan
so pagkorāngan.
3 Maynamot do kayanaya no pagkorāngan na, machita a aran iya, ki
mangidāton so binyay a maynamot aba lang do gatogatos dan tawotawo,
an dya iya paw mismo a gatos na.
4 An maynamot do nyaya a madayaw a rebbeng, ki abaw mangikeddeng
so inawan na a mayparin a katotohosan a padi. Si Āpo Dyos lang moyboh
a maparin a mangitongdo so komwan a akmas nakadotok naw si Aaron.
5 Masaw di Kristo. Iyabaw nangikeddeng a mapatohos so mismo na
inawan tan mayparin a katotohosan a padi, basbāli a pinidi no Dyos do
nakaibahey naw sya a kāna,
“Imo Anak ko, as kan sichangori, ipaboya ko a yaken, ki Āmang mo.”*
6 Binata na pa do kadwan a panid no Masantwan a Tolas,
“Padi ka a abos pandan a akmas kapadyaw ni Melkisedek.”†
7 Do kayan naw ni Jesos do hapotayan tana, ki inngengengey na kan
intanyis naw naydaydasal a nangdakdaw do Dyos a makaisalakan sya
do kadiman. Ki natbay maynamot ta sipapakombaba a nagtongpal do
chakeyaw ni Āpo Dyos.
8 Aran iyaw Anak no Dyos, ki nananawo naw nagtongpal do Dyos a
maynamot do nakadidiw nas lidyat.
9 Ki do nakatongpal naranaw a tabo sya a abos nagkorāngan, nayparin
a iyaw abos pandan a pakaisalakanan dan tabo saw a magtongpal dya.
10 Ta iyaw kinedngan Āpo Dyos a mayparin a katotohosan a padi a akmas
kapadyaw ni Melkisedek.

Nāw Nyo Na Igpet Kapanganohed Nyo Do Dyos

11 Aro chakey namen a ibahey dyinyo a maynamot do kapadyaw ni
Melkisedek kan Jesos, ki maydamnay aba a ilawlawag dyinyo maynamot
ta tod a mayhawos do tadyinya nyo.
12 Ta iyaw nyaya nakahay nyo na nanganohed, inyo dana pakono
manginanawo ah! Bahes nabaya, ata, machita nyo paya a myan
mangnanawo dyinyo do nanoma saya a nanawo a maynamot do chirinaya
no Dyos. Rebbeng naya koman kamo nas matwa, ki tori kamo paya
maysepsep so gātas.
13 Ta an gātas paw ibibyay nyo, iyaw nyayaw mangipaāwat so katagibi
nyo pa, kan ari nyo pad mapaytarek maganay kan marahet.

---

* **5:5 5:5** Sal. 2:7 † **5:6 5:6** Sal. 110:4; Gen. 14:17-20; Heb. 7:1-10

14 Ki siraw tawotawo saw a rarakoh dana, ki kanen daw natwa mana
siraw marahem saw a nanawo. Siraw komwan, ki siraw naywamaw
a mangosar so aktokto da tan mailasin daw paytarkan maganay kan
marahet.

6

1 As dawa, maynamot ta nahay ta na a nanganohed di Kristo, maypay-
parahem dana pakono matokod ta do kapanganohed. Nawri aba lang
iktokto nyo nanawo daw no magdamdāmo a manganohed di Kristo a akma
sira syay: iyaw kapagbabāwi do abos sinpaspangan a kaparin kan iyaw
kapanganohed do Dyos,
2 mana siraw nanawowaw a maynamot do kapangriyos so inawan kan
kapagbonyag, mana iyaw kapangrawataw so Ispirito Santo,* mana iyaw
kapagongar no nadiman kan abos pandan a kaokom.
3 As dawa, paypayparahmen taw kapakaāwat ta. On, parinen taw nyaya
an ipalōbos ni Āpo Dyos.
4 Ta masyirto a polos dana sa a dya mapagbabāwiw tayoka danaya
a tomnadyichokod do kapanganohed da, ta tayoka dana si Āpo Dyos a
nangsedang so kapangtokto da. On, tayoka darana a natahaman kaganay
no sāgot ni Kristo, as rinawat daranaw binglay da do Ispirito Santo.
5 On, napadasan daranaw kaganay no chirin no Dyos, as kan naboya
da paw makaskasdaaw saw a pinariparin no Dyos a akmas parinen naw
anchi do arawaw no kapaybidi ni Āpo Jesos.
6 Aysa! An tayoka darana natahaman, as kan tadyichokodan da pa saw
nyaya, apabaw ayaman da a magbabāwi do gatogatos da. On, maparin pa
saba a pirwahen a pagbabawyen, ta akmay pirwahen darana a ilansaw
Anak no Dyos do kros kan sigorādo a siraw mangasnesnek sya do salapen
tawotawo.
7 Kayarigan ta a tawo iyaw tanaw a pirmi a nachimoyan a tobwan
no magla a mohamoha a chasoyot no naymohamohaw a masirbi. Iyaw
tawowaw a akmas nawri a tana, ki bindisyonan ni Āpo Dyos.
8 Ki iyaw tanaw a basbāli a mapatobo so tamek a manolok kan tamek
a malidyat a yayten, abaw sirbi na. As dawa, an komwan, ki dilikādo an
abayen Āpo Dyos, as kan sigorādo a masosohan.
9 Kakakteh a oyod namen so chadaw, aran komwan pangarig namen a
maynamot do marahetaya a tana, ki chapatak namen a komwan kamo
aba. Hahawen namen a iyaw kayayan nyo do Dyos, ki maganay, as kan
mapalongo naynyo do kaisalakānan nyo.
10 Ta nāw a malinteg ni Āpo Dyos, kan kawayakan na sabanchiw
magaganay saw a pinariparin nyo. Naboya na saw pinarin nyo do kadaw
nyo a maynamot dya a iyaw nakasidong nyowaya so kakakteh nyo saya
do kapanganohed, kan manda pa sichangori, ki pariparinen nyo pa sa.
11 Ta no taywara a chakey namen a kakakteh, ki iya pakono kanāw no
katakatayisa do sigodaw a kayit no saray na a mandanchan pandan. Tan
komwan, ki mahap nyo hahawen nyo.
12 Ta an komwan parinen nyo, ki maypasadot kamo aba, basbāli a
mayparin kamo a akma siras kadwan saya a maynamot do kayit no
kapanganohed da kan kaānos da, ki rawaten daw inkaryaw no Dyos.

---

* **6:2 6:2** Myan iyaw dadakay dan Jodyo a mapalapaw so tanoro da do ohon tawo tan itoroh daw bindisyon da (Gen. 48:14). Do chimpon Bayo a Tolag, ki pinalapaw da no apostolis saw tanoro da do oho no matarek tan iparawat daw Ispirito Santo dyira. Ara. 8:17; 19:6

No Kari Ni Āpo Dyos

13 Naknakmen ta si simna āpong ta a si Abraham, ta do nakapagkaryaw
ni Āpo Dyos di Abraham, inkeddeng na a tongpalen naw nawri a kari
na. Maynamot ta apabaw matortoray pa kan iya a mismo, pinagkari naw
bokod na ngaran.
14 Inkari na a kāna, "Ikari ko a bindisyonan konchimo, kan parohen
konchiw kapotōtan mo."†
15 Ki natongpal inkari naw di Abraham maynamot ta inan-anōsan ni
Abraham a ninanaya.‡
16 An tawo magkari a maynamot do kaoyod no chirin da, ki osaren daw
ngaran no matortoray kan sira, kan iyaw nawri a kariw mapaysonong so
aran āngo a pagkokontraan.
17 Dawa, magkari si Āpo Dyos. Maynamot ta chakey ni Āpo Dyos a
ipaneknek a dyi na polos a tadyan panggep na dyirad mangrawataya so
inkari naya, inpaboya na a malawag maynamot do kaosar nas mismo a
ngaran na a pagkari.
18 Iyaw karyaya no Dyos, ki polos a dya magbalbaliw, as kan pag-
babawyan naba no Dyos tayoka na a naikari, ta maparin aba yaten a
bayatawan Āpo Dyos. Dawa, yapod dyaya, yaten a komnāmang do dyi
aya polos a matadyan a kari na dyaten, maypangay paw kapaypaymet no
kapanapet ta do namnama taya dya.
19 Ta iyaw kapagnamnama taya do Dyos, ki iya danaw omsimpa so
kapanganohed ta a maynamot ta masyirto a matongpal. Kaiyarigan naw
asaw a pondo a naipinsan do rakoh a bato tan dyi ta malyod a malasa do
kapanganohed. Maynamot do nyaya a namnama ta, ki akmay somindep
ta na do kasasantwanaya a yanan no Dyos a akma siras papadi saw do
kasdep daw do bitaw no kortinaw do timplo da.
20 On, ta pinanman na yaten Jesos a pinakainawan ta do salapen Āpo
Dyos a pangdakdaw do Dyos a maynamot dyaten. Pinarin naw komwan,
ta nayparin si Jesos a iyaw abos pandan a Katotohosan a Padi ta a akmas
kapadyaw ni Melkisedek.

7

No Kapadi Ni Melkisedek

1 Iyaw nyaya Melkisedek, ki āri do nakarahan do Salem. As iya, ki padi ni
Āpo Dyos a Katotohosan. Binindisyonan nas Abraham do nakabayat naw
sya yapo do paggogobatan do nakapangābak naw siras matatarek saw a
āri.
2 As do dawri, intoroh ni Abraham di Melkisedek apagkapollo no
tabo kinabaknang saw a nahap na. No chakey a batahen ngaranaya a
Melkisedek, ki "Āri no Malinteg." Mayngaran pa so Āri do Salem, as kan
no chakey na batahen, ki "Āri no Kapya."
3 Do Masantwan a Tolas, ki abaw naitolas a maynamot an sino saw
inyapwan na kan an sino saw kapoonan na. Abaw naitolas a maynamot
do nakaiyanak kan kadiman na. Ta iya, ki akmas Anakaya no Dyos a nāw
na no kapadi na a abos pandan.

---

† **6:14 6:14** Gen. 22:16-17 ‡ **6:15 6:15** Myan payawan na dadwa poho kan dadima a katawen a yapod kari no Dyos di Abraham a parohen nanchiw kapotōtan na a mandad nakayanakaw ni Isaak (Gen. 12:1-4; 21:5). Do nakadiman na, ki dadwa paw apōko na a anak ni Isaak (Gen. 25:26).

4 Nyaw pakaboyan ta an maypāngo kabīleg ni Melkisedek. Intoroh dya
no maidayaw a kapoonan ta a si Abraham apagkapollo no tabo a nahap
na a kinabaknang do kapachigobat naw.
5 Asa pa, sigon do Lintegaw ni Moyses, yapod kapotōtan saw ni Lebi
iyaw pakayapwan papadi do Israel. Sira paw akin rebbeng a mangpeh so
apagkapollo a yapod kaidyan da saw a Israelita a aran sira, ki kabagyan
da sa a kapotōtan pa ni Abraham.
6 Ki aran dya yapo si Melkisedek do kapotōtan Lebi, ki alit na rinawat na
saw apagkapolwaw ni Abraham. Asa pa, binindisyonan na pas Abraham
a aran si Abraham danaw mangrawat so kari no Dyos.
7 On, masigorādo a matortoray mangbindisyonaw kan iyaw mabindisy-
onan naw.
8 Iktokto ta paw nyaya: Siraw papadi da saw no Jodyo, ki aran rebbeng
daw mangrawat so apagkapollo dan tawotawo saw, ki alit na nadiman sa.
Ki si Melkisedek nangrawat so apagkapolwaw ni Abraham, as kan sigon
do naitolasaw do Masantwan a Tolas, ki nadiman aba, ta sibibyay pa.
9 Maynamot do nyaya, ki maparin dana a mabata ta a maynamot di
Abraham a pinakainawan ni Lebi, bāli naitoroh danan Lebi apagkapollo
na di Melkisedek a aran si Lebiw rebbeng na pakono a mangrawat.
10 Ta si Lebi, ki ari pad nayanak do nakabayat ni Melkisedek si Abraham.
Ki aran komwan, maparin ta a batahen a naibidang a myan pa do dawri
do irahem ni Abraham a kapoonan na do nakaitoroh naw so apagkapollo
na di Melkisedek.
11 Chapatak ta na a do kaitorohaw ni Āpo Dyos so linteg na dyirad
aāmang ta saw a Jodyo, ki tinongdo naw kapotōtan saw ni Lebi tan
sira danaw makatoneng do dāton saw sigon do Lintegaw ni Moyses. Ki
an maparin sawen asa tawo mayparin a malinteg do salapen ni Āpo
Dyos a maynamot do kapagtongpal so linteg, ayket na, apabaw sirbi
no nakatoboyaw no Dyos so matarekaw a padi a akmas kapadyaw ni
Melkisedek, kan akmabas kapadyaw ni Aaron a asa dyirad kapotōtanaw
ni Lebi.
12 Ta an matadyan kinapadi, machita a matadyan linteg.
13 On, chapatak ta a matadyan dana a maynamot ta iyaw Āpo taya a
si Jesos, ki Katotohosan a Padi. Ta iya, ki yapo do matarek a kapoonan,
kan yapo aba do kapotōtanaw ni Lebi a sira lang myanaw so rebbeng a
magsirbi do Dyos a mangidāton so binyay do altaraw.
14 Ta matayo aba a nayanak si Āpo Jesos do kapotōtan Joda, kan aba polos
binatabata ni Moyses a maynamot do dyaya a kapoonan do kaibahey naw
so maynamot do papadi.*

Iyaw Matarek A Padi A Akmas Melkisedek

15 Malawag a maboya ta a matadyan danaw adan a linteg no padi a
maynamot ta myan danaw tadi da a si Kristo a iyaw bayowaw a padi a
akmas kapadyaw ni Melkisedek.
16 As si Jesos, ki nayparin a padi a maynamot aba do nakatawid na sya a
yapod kapotōtan Lebi a akmas inbilinaw no linteg daw no Jodyo saw, an
dya maynamot do panakabalin no abos pandan a byay na.
17 Maynamot dya, iyaw nyaw naitolas do Masantwan a Tolas a kāna,
“Padi ka a abos pandan a akmas kapadyaw ni Melkisedek.”†
18 Dawa, no maawātan ta dya, ki pinawadin no Dyos adanaw a ononotan
maynamot ta mahaha dana kan abo danaw sinpaspangan na.

---

* **7:14 7:14** Eks. 28:40-43; 29:9; Leb. 21, 22; Nom. 3-4 † **7:17 7:17** Sal. 110:4

19 Ta abaw maparin no linteg a mangpalinteg so asa tawo do salapen no
Dyos. Ki maynamot do dya, inpaboya ni Āpo Dyos iyaw maganaganay pa
a namnama ta tan makapaypasngen ta na dya.
20-21 Ki nawri aba lang, ta myan paw inkari no Dyos. Ta do nakapagpadi
daw no padi saw do Israel, ki abaw komwan a inkari na. Amnan si Jesos,
ki engga, ta myan kari ni Āpo Dyos a maynamot dya a kāna,
"Nagkari si Āpo, kan polos anchi a dya magbaliw nawri a inkari na a, 'Imo
padi a abos pandan.' "‡
22 Dawa, maynamot do dyaya a kari no Dyos, si Jesos danaw mangipasig-
orādo dyaten a iyaw bayowaw a tolag no Dyos, ki maganaganay a adayo
kan adanaw.
23 Iya paw nyaw kadlawan so nachidomaan Jesos dyirad papadi saw do
nakarahan. Oyod a aro saw papadi a natatadi, ta tod sa nadiman a dyi da
natongtong tarabako da a kinapadi.
24 Bahes nabad Jesos, ta nāw no kinapadi naya, ta machipanda abaw
byay na.
25 As dawa, iyaw nyayaw paynamotanaya a abo pagkorāngan no
kapangisalakan ni Jesos siras maypasngenaw do Dyos a maynamot do
kapanganohed da dya. Ta iya, ki sibibyay a abos pandan a mangibabaet
dyira do Dyos.
26 Mapatak a maboya ta a si Jesos danaw Katotohosan a Padi ta a taywara
maikosto dyaten. Ta iya, ki masantwan kan abaw pakapilawan na kan
abaw gatos na. Ta pinasyay ni Āpo Dyos dyirad arwayas gatos, kan
pinatohos na do hanyit do yananaw a abaw kapariho na do salapen no
Dyos a mismo.
27 On, akmaba siras kadwan saya a katotohosan a padi do lobongaya,
ta machita nabaw kararaw a mangidāton so binyay tan mapakawan do
gatos na a mismo kan kaisarono na so tawotawo do gatogatos da. Ta iya,
ki naypisa lang, ta intoroh naranaw dāton na a iyaw inawan na a nadiman
tan napakawan dana tabo tawotawo do gatogatos da.
28 Dawa, napatakan ta a sigon do Linteg ni Moyses, maparin tawo
mayparin a katotohosan a padi a aran myan so pakapilawan. Ki iyaw
karyaw a inkeddeng no Dyos, ki engga. Ki sigon do dawri a kari no Dyos a
nanawnawdyi pa kan Linteg ni Moyses, ki no naitongdo a nayparin a abos
pandan a Katotohosanaw a Padi do bayowaw a tolag, ki si Jesos a Anak na.
As iya, ki abo polos so pakapilawan.

8

Si Jesos, Katotohosan A Padi Ta Do Bayo A Tolag

1 No pontos no chakey namen a ibahey dyinyo sichangori, ki iyaw nya:
Ari dana dyaten Katotohosanaw a Padi ta, kan ari a maydisna do mangket
do kawanan no tronwaw no Dyos no Katatan-okanaw a Āri do hanyit a
machipagtoray dya.
2 Ari daw a mangtongpal so rebbeng no katotohosanaw a padi do salapen
no Dyos do oyod a yanan a pagdayawan Dyos. As no pagdayawanaya, ki
pinatnek no Dyos a mismo, kan tawo abaw napatnek sya.*
3 Kāda katotohosan a padi do dya tana, ki natongdo a manoroh di Āpo
Dyos so dāton daw a binyay kan siraw kadwan a rigalo dan tawotawo tan

‡ **7:20-21 7:20-21** Sal. 110:4; Heb. 5:6; 7:17 * **8:2 8:2** No bata na do chirin Griego, ki "tabirnakolo" mana "tolda." Eks. 25-27; Heb. 9:1-7

mapakawan dana sa. As dawa, nyaw paynamotanaya a machita a myan dāton ni Jesos a Katotohosan a Padi ta.
4 Amnan myan pa sawen si Jesos do tanaya, ayket, makapagpadi aba,
ta ari sayaw sigod a papadi a mangidāton so binyay daya sigon do binata
naw do linteg.
5 Ta iyaw kapagsirbi daya a kinapadi, ki ladawan kan anyino lang no
myanaya do hanyit. Ta aran si Moyses do kaychowa do sakbay naw a
mapatnek so pagdayawan da a tabirnakolo, ki inbilin ni Āpo Dyos dya a
kāna, “Annadan mo tan maparin mo iyaw pormaw a akmas naipaboyaw
dyimo do tokon.”†
6 Iyaw kapagsirbyaw a rinawat ni Āpo Jesos, ki maganaganay pa adayo
kan iyaw kapagsirbyaw no sigodaw a papadi do tanaya a maynamot ta si
Jesos danaw mangpasigorādo so bayowaw a tolag a inpākat ni Āpo Dyos
dyirad tawotawo. Iyaw nyaya bayo a tolag, ki naibasar do matarek kan
mayiyit a kari kan iyaw adanaw.
7 Ta an abo sawen pagkorāngan no nanmaw a tolag, sigorādo a machita
pabaw katadi na.
8 Ki machita maynamot ta myan kōrang no kapanganohed dan
tawotawo. Dawa, binata no Dyos do naitolasaw do Masantwan a Tolas
a kāna,
“Ītonchiw araw a kapamarin kos bayo a tolag dyirad tawotawo saya do
Israel kan siraw kapotōtan Joda.
9 Ki akma pabanchi so nakapachitolag kwaw dyirad kapoonan da saw
do arawaw a nakaisongsong ko sira a inkaro do Egipto. Tinongpal
dabaw kapachitolag ko dyira. As dawa, ninonolay ko sa, kānan Āpo.
10 Komwan anchiw bayo a kapachitolag ko dyirad tawotawo saw do Israel.
Ta do marawa anchi a araw, ki kapyahen ko sanchiw linteg ko do
aktokto da, kan itolas ko sanchi do poso da tan dyi da sa mawayakan.
Yaken anchiw Dyos da a dayāwen da, as kan ibidang ko sanchi a
tawotawo ko.
11 Machita pabanchi a manginanawo sa so kaidyan da mana mangibahe-
bahey dyirad kakakteh da sa so maynamot do kapatak so Dyos, ta
chapatak darananchi yaken a tabo, somiknan do kabobodisan so
sirib a mandan kasisiriban.
12 Pakawanen ko sanchi do marahet saya a kaparin da, kan nakmen ko pa
sabanchiw gatogatos da dyaken.”‡
13 Iyaw no nakapaychirinaya no Dyos a maynamot do bayowaya a
nakapachitolag na, ki inbidang narana adan nanmaw. As no chakey na
batahen omnadan, ki machita matadyan, ta apabaw sinpaspangan na kan
īto danaw kabo na.

9

Iyaw Adan Kan Bayo A Kapagdaydayaw

1 On, iyaw nanomaw a tolag, ki myan saw paglintegan no kapagday-
dayaw do Dyos, kan myan tabirnakolo* a pinatnek dan tawotawo a
pagdaydayāwan da do tanaya.
2 Iyaw napatnekaya a tabirnakolo, ki dadwas kwarto. Iyaw manōmaw
a kwarto na a somalap do gagan, ki iyaw yanan matawaganaw so
Masantwan a Yanan. Iyaw no yananaw no padatokan so soho kan asa

† **8:5 8:5** Eks. 25:9, 40; 26:30; 27:8 ‡ **8:12 8:12** Jer. 31:31-34 * **9:1 9:1** Eks. 25-27; Leb. 24:1-9

lamisaan a pachilapawan tinapay a maidāton do Dyos. Myan paw kortina do rowangan naw.
3 Masaw no makatayrahemaw a kwarto a nachisiping do nanmaw, ki
myan kortina a dyindyin kan aneb na. No ngaran no makatayrahemaw a
kwarto, ki Kasasantwan a Yanan.
4 Do dyaw yananaya no altar a nakalopkopan so balitok a paysosohan
da so insinso. Dya paw yananaya no lakasan no tolag a nakalopkopan so
balitok. Iyaw nyaya lakasan nakaposkan balitokaw a banga a myan so
māna. Myan pa dyaw minlakaw a sarokod ni Aaron kan dadwa saw a
matatāpi a bato a nakaitolasan bilin.†
5 As do mamantohosaw a anmo no lakasanaw, myan saw nachipong do
tohong naw a dadwa mapipintas a balitok a sinan anghil a mangipaboya
a myan daw Dyos. Siraw nyaya, ki mayngaran so kerobim. Pasalokoben
daw panyid daw do yananaw a pakapakawanan gatos. Ki chimpo paba
sichangori no kailawlawag no chakeyaw a batahen nawri.
6 No ibahey ko lang dya, ki komwan nakaornos da no nyaya a warawara.
Kararaw siraw papadi saw, ki maytatadi sa a somdep do manōmaw a
kwarto do irahemaw no tabirnakolo a mamarin so rebbengen daw.
7 No lang makasdep do makatayrahemaw a kwarto, ki iya lang
katotohosanaw a padi, kan maypisa lang do asa katawen. Ki aran iya, ki
polos a dya makasdep daw, malaksid an panawbi naw raya no binyayaw
a idāton na do Dyos tan iwarsi na do yananaw a pakapakawanan tawo do
gatos da. On, parinen na a para do bokod na gatos kan gatos da no tawo
saw a dya makadlaw so kapaygatos.
8 Maynamot do dyaya, mapatak kaipaboya sya no Ispirito Santo a ari
pad naywangan rarahan tan maparin tawo makasdep do Kasasantwanaya
a Yanan ranan kapakaro no adanaya a tolag.
9 No nyaya, ki pakahapan tas nanawo ta sichangori. Ta tabo saw nyaya,
ki anyino lang a mangpaneknek dyaten sichangori a abaw maisidong no
kapangidāton so binyay kan kapanoroh so rigalo a mapalinteg so tawo.
On, mawyasan aban rayan binyayaw aktokto dan tawotawo a makey a
magdayaw do Dyos tan mayparin sa a masantwan do salapen na.
10 Ta siraw nyaya dadakay, ki para lang do kanen kan inomen
kan kadwan pa sa a ononotan a kapagdaldalos. Sira tabo nyaya, ki
makatayhapot sa paglintegan. Aba polos maparin da a mangdalos so
kapangtokto, kan naosar lang nyaya a nandad chimpwaw no nakabaliw
no Dyos so tabo.

Si Jesos Mangipasigorādo So Bayowaya A Tolag

11 Changori myan dana si Kristo a naytēnek do rebbeng naw a
Katotohosan a Padi a mangyangay dyaten so maganay saw a bindisyon a
maynamot do bayowaya a tolag. Iyaw paytarabakwan naw, ki myan daw
do Kasasantwanaw a Yanan do salapen no Dyos a mismo do hanyit. On,
oltimo a maganaganay nyaya a paytarabakwan kan adanaw a tabirnakolo,
ta pinarin aban tawo nyaya, an dya si Āpo Dyos a mismo namarin sya.
12 On, nagtaros a somindep si Jesos do Kasasantwanaw a Yanan do
salapen Dyos a mismo, as kan miniropirwa paba a somindep, ta dīta
narana daw. As no pinanaybi na a indāton, ki iyabaw rayaw no kalding
mana iyaw rayaw no orbon a baka. Ta no indāton na, ki iyaw bokod naw
a raya. Tan komwan, ki itarabāko naw abos pandan a pakaisalakanan ta.

† **9:4 9:4** Eks. 16:31-35; 25:16; 30:1-10; Nom. 17:8-10; Deot. 10:3-5

13 Ta do kaychowa, no chakey na batahen linteg a kapagdaldalos, ki
mawyasan saw tawo saya a mabata a dya madalos do salapen no Dyos
a maynamot do kapangiwasiwasit dyira so raya dan kalding mana tōro
saw a baka mana iyaw no ahbekaw no nasosohanaw a orbon baka.‡
14 Ki an myan sirbi no komwan a kapangidāton do Dyos, ad-adda pa
adayo a myan sirbi no rayaw ni Kristo! Ta maynamot do panakabalin
no abwayas pandan a Ispirito no Dyos, ki intoroh ni Kristo inawan na
a nadiman kan naidāton a aba polos so pakapilawan. On, pinarin naw
nyaya tan oyasan naw aktokto ta a mapaparin dyaten so abwayas sirsirbi
a mapakwan dyaten do kadiman tan makapagsirbi ta do sibibyay a Dyos.
15 As dawa, si Kristo mangibaet do bayowaya tolag tan siraw tinawa-
ganaw no Dyos, ki marawat daw naikaryaw a abos pandan a maitoroh a
pamindisyon no Dyos. Maparin akmayas nya maynamot ta myan nadiman
a nangwayawaya so tawo do nakapaygatos daya do kayan da paw do adan
a tolag.
16 An myan tawo a mangitolas so ipatāwid na, anchan nadiman, machita
a myan anchiw pamaneknek a oyod a nadiman nawri a tawo sakbay a
marawat no panorohan naw iyaw tawidaw a naitolas.
17 Ta an myan mangitolas so ipatāwid na, ki oyod aba a chitahen an
sibibyay paw nawri a tawo. Nawri dananchiw kahap no mangrawataw
sya anchan nadiman danaw nangitolasaw.
18 Komwan sawen iyaw adanaw a tolag, ta abaw sinpaspangan dāton
dan Jodyo kaychowa, malaksid an myan moyog a raya a mangipaneknek
a oyod a myan nadiman a binyay.
19 Ta do nakaibaheyaw ni Moyses so tabo a bilin no linteg dyirad tabo
tawotawo, inhap naw rayaw no orbon saw a baka kan kalding, as kan
pinasagel na do ranom, as nakapawarsi na sya do librwaw no linteg, as
kan do tabo a tawotawo. Nangosar so isopo§ kan iyaw manyibayaw a
boboh no karniro a nawriw pinangbindita na sira.
20 Binata na dyira a kāna, “Iyaw nya raya, ki mangpaneknek so tolagaw
a inbilin no Dyos a tongpalen nyo.”
21 Masaw, aran iyaw toldaw a tabirnakolo da, ki winarsyan ni Moyses
kan tabo saw osaren da saw an magdaydayaw sa do Dyos.
22 Ta no kaoyodan na, ki sigon do chakeyaw no linteg, ki magistayan a
tabo, ki naibidang a nadalosan a maynamot do kapangibindita das raya.*
Masaw, aba polos kapakawan tawo, malaksid an myan madiman a moyog
so raya.

No Kapakawan No Tawo A Maynamot Do Nakaidāton Kristo

23 Tabo saw nyaya a napariparin do tabirnakolwaya a pagdayawan
Jodyo, ki akmay anyino no myanaw do hanyit a yanan Āpo Dyos, kan
naibidang sa a nadalosan maynamot do dāton saya a binyay. Ki iyaw
oyod a pagdayawan do hanyit, ki syimpri machita naw maganaganay pa
adayo a dāton kan siraw binyay saya dya.

---

‡ **9:13 9:13** Myan mabata dadwa klasi a dāton do dya. Siraw baka mana kalding, ki nawriw dāton da an maynamot do gatos da (Leb. 16:1-9). Ki iyaw ahbekaw no nasosohanaw a orbon a baka, ki osaren da an myan tawo a maibidang dana malapos a maynamot ta sinalid naw bangkayaw no nadiman (Nom. 19). § **9:19 9:19** Eks. 24:7-8. Iyaw isopo, ki asa klasi no warang a tamek a tomobo do ahtahtak no atoy. An myan binditaan padi, osaren daw nya a patahtahmen do rayaw no animal, as kapawasiwasit da sya. * **9:22 9:22** Eks. 24:6; 40:9-15; Leb. 8:16-19; 16:14-16

24 Ta somindep aba si Jesos do pagdayawan a pinarin tawo a iyaw anyino
no oyod. Ta no sindepan na, ki do hanyit a mismo, as kan do dawri, ki iya
danaw pinakainawan ta a machisalap do Dyos.
25 On, toladen na sabaw papadi saya do lobongaya. Ta an sira, ki kāda
tawen, iyaw katotohosanaw a padi, ki somdep do Kasasantwanaw a Yanan
do tabirnakolwaw a mangidāton so dyi na bokod a raya. Ki si Kristo, ki
pirmi aba a somindep, an dya naypisa lang a somindep a nangidāton so
mismo na raya.
26 Ta an toladen Jesos napariparinaya do nakarahan, ayket, machita a
pirmi a madiman a somniknan pa do nakaparswaw no lobongaya a manda
sichangori. Ki iya, naypisa lang a nangidāton so byay na do kapanawdyan
saya a chimpo, kan mirwa paba polos a aran anchan āngo. Ta maynamot
do naypisa lang a nakadiman na, ki pinakawan na yaten a tabo do tabwa
nakagatosan ta.
27 Akmas tawo a naikeddeng a madiman do maypisa lang, kan katayoka
na, ki okomen no Dyos,
28 masaw a naypisa lang a naidāton si Kristo a mamakawan so tawotawo
do gatogatos da. Mirwa panchi a mapaboya, ki maynamot paba do gatos,
an dya iya danaw kapangisalakan na siras nahay danaw a mangahahay a
mangnanaya sya.

10

1 Sichangori, mapatakan ta a iyaw lintegaw a tinokos ni Moyses, ki
anyino lang no myanaw do hanyit. Ta no linteg, ki ladawan lang no
oyodaw a maganay a bindisyon a ītonchi. Mapatak a maboya ta a aran
anchan āngo, ki polos anchi a dya maparin linteg a mapalinteg asa tawo
do salapen no Dyos do kanāw da no papadi saw a maybibidi do kāda tawen
a mangiparawat so dāton a binyay.
2 Ta kaspangarigan, an myan sirbi no kapangidāton daw so binyay a
mapaypisa mangdalos so tawotawo do salapen no Dyos, ayket, apabaw
pakariribokan aktokto da no magdayaw saw do Dyos a maynamot do gatos
da, as kan masigorādo a magsardeng dana sa mangidāton so binyay.
3 Ki komwan aba sawen, ta do kāda tawen, nawri lang ipanakem no
dāton sayaw kayan gatos no tawotawo.
4 Ta polos a dyinchya mapakaro no raya saw no tōro no baka kan kalding
iyaw gatos.
5 As dawa, do kakalo danaw no kangay ni Kristo do lobongaya, ki binata
nad Āpo Dyos a kāna,
“Nawri abaw chakey mo kapangdiman so binyay kan dāton. Ki in-
saganāan mo yaken so inawan ko a myan so raya tan iparawat ko
nyaya dāton ko dyimom Āpo.
6 Ta chahwahok mo sabaw nadiman a binyay a masosohan do
pangidātonan kan siraw dāton saw tan mapakawan tawo do
gatogatos da.
7 Chako dya, mo Āpo Dyos a mamarin so chakey mo a akmas naitolasaw
do Masantwan a Tolas a maynamot dyaken.”*
8 Maboya ta do dyaya a nanmanma a binata ni Kristo a chakey naban Āpo
Dyos dāton saw a binyay, kan nawri abaw chahwahok naw binyayaya a
masosohan do pangidātonan mana siraw dāton saw a in-gagāra da tan

* **10:7 10:7** Sal. 40:6-8

mapakawan tawo do gatogatos da. On, binata naw nyaya a aran siraw dāton saya, ki sigon do chakey no linteg.
9 Sinpangan na, binata pa ni Kristo, “Chako dya, mo Āpo Dyos a mamarin
so chakey mo.” Do dawri, pinawadin no Dyos nanmanma saw a dāton,
kan pinatadi ni Kristo mismo na a inawan.
10 Maynamot ta pinarin Jeso-Kristo chakey no Dyos, pinayparin na yaten a
masantwan dana a tawotawo na a maynamot ta naypisa lang nakaidāton
na so bokod na inawan.
11 Kararaw a maytatadi saw papadyaw no Jodyo a magsirbi, kan pirmi
da idāton nawri sa a dāton a binyay. Ki polos a dya marawa pakarohen
nya sa dāton iyaw gatos.
12 Bahes nabad Kristo, ta indāton Kristo asa lang a dāton a abos pandan
a mamakawan so tawotawo do gatogatos da. Do katayoka na, ki naydisna
do makanawan ni Āpo Dyos do hanyit.
13 On, ari daw a mangnanaya a mandan maābak san Āpo Dyos kabosor
na kan ipapitapita na sad kokod na.
14 Ta maynamot do asa lang a dāton, ki inkeddeng na sa a abos pandan
a malinteg do salapen no Dyos, siraw dinalosan naranaw do gatos da.
15 Iyaw nyaya, ki ipaneknek dyaten no Ispirito Santo iyaw a inbaheyaw
no Dyos. No nanma, ki kāna,
16 “Komwan anchiw bayo a kapachitolag ko dyirad tawotawo saw do
Israel. Ta do marawa anchi a araw, ki kapyahen ko sanchiw linteg
ko do aktokto da, kan itolas ko sanchi do poso da tan dyi da sa
mawayakan.”
17 Innayon na pa, “Nakmen ko pa sabanchiw gatogatos da kan karahet
da.”†
18 Dawa, an napakawan dana sa, machita pabaw dāton tan mapakawan sa
do gatogatos da.

No Kapaypasngen Ta Kan Nāw Ta Na Do Dyos

19 Dawa, kakakteh, maynamot do nakadimanaw ni Jesos do kros a
inoyogan raya na, myan danaw komplito a kawayawaya ta a makasdep
do Kasasantwanaya a Yanan do mismo a salapen no Dyos.
20 Maynamot do nakadiman naw do kros, iniwangan ni Jesos dyaten bayo
a rarahan a mangay do abos pandan a byay. On, maynamot ta inparawat
naw mismo a inawan na a nadiman, pinirit naw kortinaw‡ a nachibalat
do payawanaw no tawo kan Dyos.
21 On, myan danaw matan-ok a Katotohosan a Padi ta a nāw na
mangaywan so tawo no Dyos.
22 Dawa, maypasngen ta pakono di Āpo Dyos a maynamot ta rakoh kakey
ta kan abaw dwadwa no kapanganohed ta. On, maypasngen ta na, ta
naibidang ta na a nadalosan maynamot do nakadimanaw ni Kristo. Oyod,
akma na yaten Kristo a winarsyan so raya na, kan akma danaw nawyasan
aktokto ta so madalos a ranom.
23 On, nāw ta na pakono a manapet do ipaneknek taya a kapagnamnama
ta di Āpo Dyos. Ta matalek si Āpo Dyos a magtongpal so tabo a inkari na.
24 Iktokto ta pakono an maypāngo kapaysinyoyokay ta do adaw kan
kapamarin so maganay.
25 Kawayakan tabaw kapaychichipeh ta a magdayaw di Āpo Dyos a
akmas dadakay daw no kadwan, basbāli a ad-adda pakono no kapirmi

† **10:17 10:17** Jer. 31:33-34 ‡ **10:20 10:20** Mk. 15:38

ta maysin-aahwahok, naten dana sichangori do kaboya ta nayas kapay-paypasngen danayan araw no kapaybidi ni Āpo ta.

Si Āpo Dyos Anchiw Atbayen Ta

26 Ta an īsad ta tongtongen maygatos do nakapatak ta nayas oyod a
maynamot di Kristo, apabaw aran āngo a dāton a maparin ta osaren tan
mapakawan ta do gatos,
27 basbāli a no nabidin, ki iyaw kapagnamnama ta a sibabakel do
makamwamomo a kapangokom no Dyos kan makananawa a apoy a
maysosoh siras komontra saw do Dyos.
28 Naknakmen ta a sigon do Linteg ni Moyses, an myan mangsokir
so linteg, as paneknekan dadwa mana tatdo, sigorādo a ipadiman dan
totorayen da saw nangsokiraw a aba polos kāsi da dya.§
29 An komwan dosa no tomnadyichokodaw so Lintegaw ni Moyses,
syimpri mayiyit pa adayo dosa na no mangtokatokapaw so Anakaya no
Dyos. Ta an komwan, tod na dyābat rayan Jesos kan oy-oyawen na paw
iyaw Ispirito Santo a iyaw mangyangayaw so parabor kan kāsi ni Āpo
Dyos dya. On, makamwamomo iyaw dosa na, ta inbidang na malapos
iyaw rayaw no bayowaw a tolag a mangdalos sya do gatos na. Maypāngo
paronchiw karakoh no dosa na?
30 On, chapatak ta na an sino nakabataw so nyaya, “Yaken anchiw
mamahes.” Binata na pa, “Paychapidyen ko sanchiw tawotawo ko.”*
31 On, oltimo a makamwamomo an naitongdo kamo a okomen no
sibibyay a Dyos.
32 Ki iktokto nyo dāmo nyowaw a nakatoneng so sohwaya a si Kristo. Aro
dinidiw nyo a lidyat do nakapanganohed nyowaw dya, ki polos a naābak
abaynyo no nawri sa lidyat.
33 Otro, do naypisa, nadidiw nyo nakalala kan kaidadanes kan taywara
nasnesnekan do salapen aro a tawo. As myan saw kadwan dyinyo
a nakasagāna sa a machirapa dyirad kadwan saw a kakakteh nyo do
kapanganohed do kapachipangdidiw da so nakalidyatan da.
34 Ta siraw nabahod saw a maynamot do kapanganohed da, ki chināsi
nyo sa. As do nakasamsam daw so warawara nyo, ki nasoyot kamo a
nagan-ānos a maynamot ta chapatak nyo a iyaw namnamaen nyod hanyit,
ki maganaganay a adayo kan siraw warawara nyo do lobongaya, as kan
nāw na abos pandan.
35 As dawa, abohen nyo abaw kayanaya no tored nyowaya, ta itoroh no
Dyos rakoh a gon-gona nyo.
36 Ta machitaw kaānos nyo a magibtor tan maparin nyo chakey no Dyos,
as kan tan marawat nyo inkari na.
37 Akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna,
“Mahay paba, as kangay dana no mangayaw anchi, kan maybabalay
abanchi do kangay naw.
38 Ki ara, ki mabyay sanchiw malintegaw a tawotawo ko a maynamot do
anohed da. Ki an myan komaro do anohed na, ki mahwahok na
pabanchi yaken.”†
39 Ki an yaten, akma taba siras komnaro saw do anohed da a mangay do
kararayawan da, basbāli a naibidang ta na dyirad manganohedaw, as kan
nāw ta a mangigpet so kapanganohed ta tan maisalakan tanchi.

---

§ **10:28 10:28** Deot. 17:2-7 * **10:30 10:30** Deot. 32:35-36; Roma 12:19 † **10:38 10:38** Hab. 2:3-4; Roma 1:17; Gal. 3:11; Pal. 22:7, 12, 20

11

Iyaw Kapanganohed

1 Āngo paro chakey na batahen kapanganohed? No kapanganohed, ki
pamaneknek so kayan hahawen ta kan pangsigorādo so dyi ta pa saya
maboya.
2 Ta maynamot do kapanganohed daw no kapoonan ta saw, naparin da
nahwahok iyaw Dyos.
3 Maynamot do kapanganohed, natonngan ta a yapo do chirin no Dyos,
ki naparswaw hanyit kan tana a siraw nyayaw inahtotan daya no maboya
saya a yapo do dyi saya maboya.*

No Maynamot Da Abel, Enok, Kan Noyi
(Gen. 4; 5:24; 7:1–8:22)

4 Maynamot pad kapanganohed, nangidāton si Abel so ad-adda maikari
a dāton kan dātonaw ni Kain. As maynamot do dyaya, narawat naw
pamadayaw dya no Dyos a iya, ki asa malinteg a tawo a maynamot
ta rinawat no Dyos dāton naya. On, aran nadiman dana, ki akmay
maychiychirin pa dyaten a maynamot do kapanganohed naya.
5 Maynamot pa do kapanganohed do Dyos, nakaditchan si Enok do
kadiman. Inpahap no Dyos do yanan naw do hanyit. As dawa, abaw
nakadongso so inawan naw. Binata no Dyos do Masantwan a Tolas a do
sakbayaw a nakahap na sya, ki nahwahok dana dya.
6 Amnan abo kapanganohed ta do Dyos, ki aba polos matarek a
pangahwahok ta sya. Ta aran sino a makey a maypasngen do Dyos,
ki machita a anohdan na a myan danaw Dyos a manggon-gona so
omchichwas dya.
7 Maynamot pa do kapanganohed ni Noyi, ki inanohdan naw ballāag no
Dyos a maynamot do maparinaw anchi do manam a araw a aran dyi na pa
naboya. Tinongpal na a maynamot do nakapamarin naw so biray a nawriw
nakaisalakanan da asa kapamilyaan. Maynamot do dawri a kapanganohed
ni Noyi, naokom lobongaya, ki inbidang na si Noyi a malinteg a maynamot
do kapanganohed na dya.

Abraham Kan Sara
(Gen. 12:1-4; 17:17; 18:11-14; 21:1-2)

8 Maynamot pa do kapanganohed do Dyos, nagtongpal si Abraham do
katawagaw sya no Dyos. Maynamot do dawri, kinarwan naw tana na, kan
nangay do tanaw a inkari dya no Dyos a tawiden na a aran dyi na pa
chapatak an dino kwanan na.
9 Maynamot do anohed na, minyan do tanaw a inkari dya no Dyos a aran
akmay asa istranghiro do dawri a tanan matarek. Tolda lang naginbirnan
da, kan minyan sa daw sa Isaak kan Jakob. Ta aran sira, ki nangnanaya sa
a machipagtawid so inkaryaw no Dyos.
10 Ta do dawri, panapanayahen ni Abraham syodadaw a inranta kan
patneken ni Āpo Dyos, iyaw syodadaya a mapatnek a dya polos a
mabdibdis so pondasyon.
11 Maynamot do anohed, nangīnaw si Sara a aran oltimo a baket dana.
On, naparin nyaya a maynamot ta rakoh kapanganohed ni Abraham a
tongpalen no Dyos inkari na.†

---

* **11:3 11:3** Gen. 1-2 † **11:11 11:11** Mana “Maynamot do kapanganohed da Abraham, nangīnaw si Sara a aran taywara malkem kan baket dana sa, kan hopes pa si Sara.”

12 Dawa, aran malkem dana taywara si Abraham do dawri, ki maynamot
dya, iyaw inahtotan aro a kapotōtan a akmas kāro daya no bitohen
do hanyit kan akmas kārwaya no anay do payis no kanayan a dya
mabidangan.
13 Siraw nyaya aro a tawotawo, ki nadiman sa tabo a nāw dad
kapanganohed a aran dyi da pa narawat inkaryaya no Dyos do kayan daya
a mabyay do tanaya. Aran mahay pa do dawriw katongpal no kari naya
dyira, ki akmay naboya da, as kan alit na chinasoyosoyot da a pinanaya,
ta masyirto da a myan anchiw araw a katongpal na tabo. Dawa, inpodno
da a inbidang da a istranghiro sa do tanaya, ta tod sa naginbirna dya.
14 An komwan inpodno da, ki no chakey na batahen, panapanayahen
daw matarek paw a yanan da a kabokbokodan da a abos pandan a dyira
da.
15 Ki iyabaw tanaw a kinarwan daw iniktokto da. Ta an nawriw iniktokto
da, ayket na, myan paw chansa da a nakapaybidi,
16 ki basbāli a chinakey daw kagaganayan a tana a iyaw yananaya a
myan do hanyit. Nyayaw paynamotan na a masnekan aba si Āpo Dyos a
tawagan da so Dyos da, kan insaganāan na sa so syodad dad hanyit.

Sa Abraham, Isaak, Jakob, Kan Jose
(Gen. 22; 27; 47:31; 48:10-16; 50:24-25)

17 No asa pa pakaboyan tas kayit no kapanganohed ni Abraham, ki iyaw
nakasootaw sya ni Āpo Dyos. Ki aran myan kari no Dyos a maynamot di
Isaak, alit na nakasagāna dana si Abraham a omdiman sya so moybohaya‡
a anak na a idāton na do Dyos.
18 On, sitotolok a dimanen na a aran inkari ni Āpo Dyos dya a si Isaak
danaw pakatongpalan kari naw a payparwan nanchin kapotōtan na.
19 Nakasagāna a omparin so nyaya, ta sitatalek si Abraham di Āpo Dyos
a myan so panakabalin a mapagongar so tawo, as kan bāli, akma naranay
rinawat si Isaak a yapo do kadiman.§
20 Maynamot pa do kapanganohed, ki binindisyonan ni Isaak sa Jakob
kan Isaw tan rawaten danchiw bindisyon no Dyos do manam a chimpo.
21 Maynamot pa do kapanganohed ni Jakob, ki binindisyonan na saw
dadwaw a pōtot ni Jose do kakalo naw a madiman. Do dawri, ki
nagsanggiran naw iigpetan naw no sarokod naw a nagdaydayaw do Dyos
do nakabindisyon naw sira.
22 Maynamot pa do kapanganohed, do kakalo naw a madiman ni Jose,
ki inbahey na a komaro sanchiw Israelita saw do Egipto. Inbahey na paw
parinan danchi so bangkay na.

No Maynamot Da Moyses Kan Rahab

23 Maynamot pa do kapanganohed da, do nakayanakaw ni Moyses, ki
intayo da no inyapwan na saw so tatdo a kabohan. Maynamot do nakaboya
daw sya a dya sinsinan a adekey, chināmo daba kinontraw bilinaw ni
Paraon.*
24 Maynamot pa do kapanganohed, do kabaro danaw ni Moyses,
chinakey nabaw maibidang a anak no mabakesaw a anak ni Paraon,

---

‡ **11:17 11:17** Myan pa saw kadwan a pōtot ni Abraham a akma si Ismael, ki si Isaak lang nayanak a maynamot do kari ni Āpo Dyos. Roma 9:7-9 § **11:19 11:19** Ta an dyi na pinenpen ni Āpo Dyos, ki sigorādo a diniman Abraham. * **11:23 11:23** Do dawri a chimpo, no āwag no āri daw do Egipto, ki “Paraon.” Myan bilin na a dimanen da no soldado naw tabo anak da a mahahakay no Israelita saw. Eks. 1:22

25 basbāli a chinakakey naw nachipaylilidyat dyirad tawotawo saw no
Dyos kan iyaw kadidiw naw so ragsakaya a malisto a mabo a mapawnot
do gatos.
26 On, basbāli a ginanaganay naw maysabhay so kapangoyaw daw no
tawotawo kan tabo iyaw kinabaknang saya do Egipto. On, chinakakey naw
nyaya a maynamot ta myan kapanganohed nad karyaw no Dyos a mangay
anchi si Kristo, ta nawriw pirmi a yanan aktokto naw masakbayan saya a
gon-gona.
27 Maynamot do rakoh a kapanganohed na, kinarwan ni Moyses Egipto
kan abaw kāmo na do solyaw ni Paraon. Inibtoran naw lidyat, ta akmay
nāw na chichiban iyaw Dyos a dya maboya.
28 Maynamot do kapanganohed nad Āpo Dyos, iyaw siniknanan no
nanoma a Pistan Nakahabasaw no Anghil do sakbayaw no kakaro dad
Egipto. On, inbilin na dyirad Israelita saw a pawasitan da so rayan karniro
iyaw pantaw da saw tan dya madiman matotoneng saw a anak da an
homabas anghilaw a mangyangay so kadiman.†
29 Maynamot pa do kapanganohed da, ki nayam saw no Israelitaw do
mabkoh a tana a iyaw naysyayan naw no Mabayaw a Tāw.‡ Ki siraw taga
Egipto saw, do kapadas daw so monot, ki nahmes sa, ta naybidiw tāwaw
do sigodaw a kayayan na.
30 Maynamot pa do kapanganohed, nalday matohosaw a ahad do
omdibon no syodad a Jeriko do katayokaw no papito a karaw a nakadibon
da sya no Israelita saw.§
31 Maynamot pa do kapanganohed, si Rahab a asa naglaklako so asi na,
ki nairaman aba a nadiman do nakadiman daw no nagsokir saw do Dyos,
ta inanohdan naw chirin daw no pinadagos na saw a Israelita a nangay a
nagispya do dawri a syodad.*

Siraw Kadwan Saw A Manganohed

32 Āngo paw ibahey ko? Apabayaw oras ko a mangistorya sa Gideon,
Barak, Samson, Jepte, Dabid, Samuel, kan siraw propīta saw.†
33 Ta maynamot do kapanganohed da, ki inābak da saw kadwan saw
a pagaryan. As siraw kadwan, ki malinteg sa do kapagtoray da, as kan
rinawat daw inkari no Dyos dyira. Pinanyitem dan kadwan dangoy daw
no lion saw.
34 Inosep dan kadwanaw no magilgilayabaw a apoy. Naditchanan daw
kadiman do ispada, kan naybadiw a kayit iyaw kakapsot daw. Nayparin
sa masiglat do gobat, kan inābak da saw bōyot daw no istranghiro saw a
nangay a nachigobat dyira.
35 Maynamot do kapanganohed, myan saw mababakes a minirwa a
nangrawat siras minatay da do nakapagongar da a yapod kadiman.‡ Ki
maynamot do kapanganohed dan kadwan, ki chinakakey daw nalala a
nandad nakadiman da kan iyaw kayan wayawaya da a maygatos, ta
chinakakey daw mapagongar do maganaganay pa a byay.
36 Maynamot do kapanganohed dan kadwan, ki naoy-oyaw sa kan
nasanosanot sa. As siraw kadwan saw, ki nakadinaan sa, as nakaposek
da sirad bahodan.
37 Nadiman saw kadwan a maynamot ta naagsidan sa so bato, kan
naragadi saw kadwan a pinaybebehak da, as kan napotohan saw kadwan

---

† **11:28 11:28** Eks. 12 ‡ **11:29 11:29** Eks. 14:16-17 § **11:30 11:30** Jos. 6 * **11:31 11:31** Jos. 2:11-22; 6:22-25 † **11:32 11:32** Jos. 23:9-10; Ok. 4:14-16; 7:22-25 ‡ **11:35 11:35** 1 Ār. 17:19-24; 2 Ār. 4:18-37

so ispada. Maynamot do kapanganohed dan kadwan, ki naybibyay sa a makakāsi, as kan laylay da, ki lalat no karniro kan kalding. Mapopobri sa a nalala kan nairoromen do tabo byay da.
38 Akma saw minidibidi a dyi da chapatak longolongohen da, kan tod sa
minidibidi do katokotokonan kan do letlet-ang. Minyan pa sa do aschischip
kan aboabot no tana. Maynamot ta komwan kapanganohed da, maikari
abaw lobongaya a myan so tawotawo a akma sira.
39 Tabo saw nyaya a tawotawo, ki si Āpo Dyos a mismo mangpaneknek do
Masantwanaya a Tolas a myan mayit a kapanganohed da. Ki aran komwan,
ki alit na narawat dabaw no inkaryaw no Dyos dyira do kayan da pa do
tanaya.
40 Naparin nyaya a maynamot ta myan maganaganay a plano no Dyos
dyaten. Ta no plano na, ki iyaw kapangnanaya daya so kapachirayay da
dyaten a mangrawat so komplitwaya makaskasdaaw a kari no Dyos tan
masa ta na mangrawat so inkari naw, as kan tan payparinen na yaten a
tabo a tawotawo na a aba polos so pakapilawan.

12

Si Jesos Nakayapwan Kan Mangpayit So Anohed Ta

1 Dawa, kakakteh, maynamot ta naynyopos dyaten taywara saya so karo
a sistigo, isagāna ta pakono inawan taya a machilomba a maynamot do
kapagtos tas aran āngo a mangrahmet dyaten. On, ipoha ta na saw
gatosaya a masonong a machipong dyaten, as siaabanti ta pakono a
mayyayo do lombaya a nachilomban ta.
2 Pasyayen tabaw mata ta di Jesos, ta iyaw mangisongsong dyaten kan
manganaanawob so kapanganohed ta. On, toladen ta pakono si Jesos, ta
inanōsan naw lidyat na do kros, as kan iniktokto naba polos kasnesnek
na, basbāli a nawriw iniktokto naw ragsakaw anchi a mangnanaya dya
an tayoka tabo nya kalidyatan na. Sichangori, ki ari dana a maydisna do
mangket do kawanan no trono ni Āpo Dyos do hanyit.*
3 Iktokto nyo an maypāngo nakaibtor na so nakaipsok daya sya no
nakagatosaw a tawotawo. On, karahmen nyo a iktokto nya tan dyi kamo
a maopay kan maoma.†
4 Ta iyaw kapachisōba nyowaya do gatos, ki ari nyo pad napadasan
nachisōba a mandad nakawyog no raya nyo do nakadiman nyo.
5 Nawayakan nyo nawriw makahwahok saw a chirin dyinyo ni Āpo
Dyos do nakaibahey naw sya a inyo, ki anak na? Myan inpatolas na do
Masantwan a Tolas a kāna,
“Anak ko, adngeyen mo ah, an palintegen koymo, kan machila kaba do
kapaydabdab ko dyimo,
6 ta kostohen ko dadakay da no chadaw ko, kan siraw rawaten ko a anak
ko, ki padidiwan ko sa an rebbeng daw madosa.”‡
7 Dawa, ibidang nyo lidyat nyowaya a kananawo ni Āpo Dyos dyinyo, as
kan anōsan nyo, ta nawri danaw kapatakan nyo sya a ibidang naynyo a
anak na. Ta aryoriw anak a dya nanawhen inyapwan so kaganayan na?
8 An maditchanan nyo no kadosa no gagāngayaw a anak na, bastardo
kamori ah? Ayket! An komwan, inyo abaw oyod a anak na.

---

* **12:2 12:2** Pilp. 2:5-11; Heb. 2:10 † **12:3 12:3** Gal. 6:9 ‡ **12:6 12:6** Prob. 3:11-12; Pal. 3:19

9 An maynamot dyirad āmang ta saya do lobongaya, dosāen da yaten, ki
alit na, anyiben ta sa a āmang ta. As dawa, machita mangamangay pa a
manganohed ta do naispiritwanaya a Āmang ta tan mabyay ta.
10 Ta siraw āmang ta saya do tanaya, ki kostohen da yaten so dēkey
lang do tanaya sigon do hahawen daw a maganay a rarahan ta. Ki si Āpo
Dyos, ki dosāen na yaten do sigorādo a chapatak na a kaganayan ta tan
mairaman ta na do kasanto na.
11 Oyod a chaskeh ta do kayan ta a madosa, ta makaparagsak abaw dosa,
an dya makapaynyin. An maanōsan ta, as nakananawo ta na, malinteg
tanchi kan myan anchiw kaydamnayan kapangtokto ta a gon-gona ta.

No Pamagbaga Kan Ballāag

12 As dawa, an naychamirpirpir danaw tōd nyo a maynamot do kakapsot
nyo, patoreden nyo aktokto nyo, kan payiten nyo kapanganohed nyo kan
kapagtalek nyo do Dyos.
13 Nāw kamo na pakono a mayam do kosto a rarahan do kapanganohed
nyo tan siraw kadwan saw a rarayay nyo a makapsot mana piday so
kapanganohed, ki madodog saba, basbāli a maypayit sa do kaboya daw
dyinyo a pagtoladan da.
14 Parinen nyo tabo a maparin nyo a machikapya do tabo a tawo,
kan maybibyay kamo pakono a masantwan a managtongpal do Dyos.
Maynamot ta an dyi kamo a komwan, abaw makaboya si Āpo do kapaybidi
naw anchi.
15 Magannad kamo tan abo mangtadyichokod so kapanganohed na do
Dyos. Ta an komwan, ki tomobo anchiw yapod dyinyo a akmay masdak so
kapanolok a tamek a pakayapwan riribok kan manoroh so pakachichadan
kadwan.
16 On, magannad kamo tan abo pakono dyinyo machoknod do dyi na
kabahay, mana mayparin dyinyo a abos kapagdayaw do Dyos a akmas
kaparinaw ni Isaw§ a nangilako so kalintegan na a asa matoneng a anak
a maynamot lang do maypisa a kakan.
17 Ta matayo aba dyaten a do kakey naw a manghap so pamindisyon
ni āmang na, ki nahap na paba a aran tinanyisan na, maynamot ta
maibabāwi na pabaw pinarin naw.

No Paytarkan No Dadwa Saya A Tokon: Sinai kan Sion (Eks. 19:12-13; Deot. 9:18-19; Gal. 4:21-31; Pal. 14:1; 21:2)

18 Naknakmen nyo a iyaw kapagdayaw nyowaya do Dyos sichangori, ki
akma pabad Israelita saw do kaychowa a dawriw ngayan daw tokonaw a
mayngaran so Sinai. Do dawri, ki myan naboya da a gomilgilāyab a apoy,
kan nakadidiw pa sa so makamwamomo a sari kan mayit a bagyo.
19 Myan paw nadngey da malyak a trompita kan oni ni Āpo Dyos a
makamwamomo a nawriw nakamwan da. Do dawri, siraw nakadngeyaw
sya, ki nachikakaāsi sa a pirwahen na pabaw maychirin dyira.
20 On, maitored dabaw naibilinaw dyira a kāna, “Abaw aran sino a
maypasngen do tokonaya. Ta aran asa lang a binyay makasalid do dawri
a tokon, ki machita magsidan so bato a mandad kadiman na.”
21 Oyod a oltimo a makamwamomo nawri a maboya. Nyaw paynamotan
na a binatan Moyses, “Namirpir akwayad kāmo!”
22 Amnan yaten, ki komwan abaw kapaypasngen ta do Dyos. Ta do
nakarawat taw so bayowaw a tolag, ki rinawat taw bayo a nanawo a yapod
matarek a tokon a iyaw Tokon a Sion do Jerosalem. As nyaya a Jerosalem,

§ **12:16 12:16** Gen. 25:33-34

ki anyino no syodadaw no sibibyay a Dyos do hanyit kontodo reprep saw a siraragsak a anghilis na.
23 On, nairaman ta na dyirad matawaganaw so matoneng a anak no Dyos a myan danas ngaran a naitolas do hanyit, as kan akma ta nay somindep do salapen Dyos a mismo a iyaw okom dan tabo a tawotawo. As maynamot do dyaya, ki naibidang ta na machasa dyirad nadiman saw a tawotawo no Dyos a malilinteg kan abo so pagkorāngan.
24 Naypasngen ta pa di Jesos a iyaw nangibabaet do bayowaya a tolag. Ta iya, ki inparawat naw byay na a nadiman do kros tan do nakawyog no raya naw, ki inpaboya naw bindisyon no Dyos dyaten a manganohed dya. Dawa, maganaganay a adayo raya naw kan rayaw ni Abel. Ta iya, ki pinakawan na yaten. Ki iyaw raya ni Abel, ki nanawag so bahes na.*
25 Kaannadan nyo kan itoltoleng nyo abaw maychiychirinaya do bayo a tolag. Ta an dyi sa nakaditchan dyi saw a nangikaskaso so nangballaagaw sira a yapod tanaya do kaychowa, ad-adda ta pa a dya makaditchan an tadyichokodan taw mangballaagaya a yapod hanyit.
26 Ta do dawri, ki ginon-gon ni Āpo Dyos tanaya a maynamot do chirin na. Ki sichangori, inkari na a pirwahen na pa gon-gonen, ki iya paba lang tanaya, an dyi pa mairaman hanyit.†
27 Ta iyaw naichirin naya a “Pirwahen na pa,” ki ipapaāwat na dyaten a gon-gonen nanchiw lobongaya kan mapakaro anchi a tabo naparswa. No lang mabidin dananchi, ki sira danaw dyaw a magon-gon.
28 As dawa, magyaman ta so rakoh di Āpo Dyos, ta nairaman ta na do pagtorayan na a dya magon-gon. Magyaman ta kan dayāwen tas Āpo Dyos so makaay-ayowaw dya a mapawnotan so kanyib kan kadāday ta sya.
29 Maynamot ta no kasoli no Dyos taya a pagsirbyan ta, ki akmaw apoy a mangronot so tabo.

13

Iyaw Kapagsirbi A Makadadaw Do Dyos

1 Changori, nāw nyo a maysin-aayat a makakakteh di Kristo.
2 Naknakmen nyo a padagosen do bahay nyo saw istranghiro. Ta myan dana saw nagpadagos a dyi da sa chapatak a anghilis sawen saw pinadagos da saw.*
3 Naknakmen nyo a sidongan siraw myanaw do bahodan maynamot do kapanganohed da. On, sidongan nyo sa a akmaw nachibahobahod kamo dyira, as kan chāsi nyo saw naidadanesaw a akmay inyo nalidyatan.
4 Pachigtalan nyo abaw kapachikabahay nyo, basbāli a dayāwen nyo, kan machita a nāw no kapodno nyo a maychabahay. Ta dosāen anchi no Dyos machikamalala kan tabo saw maychakatekatehaw a machoknod do kompormi.
5 Chalakam nyo abaw kwarta, basbāli a chanawob nyo pakono an āngo myan dyinyo. Ta binata no Dyos, “Nāw ko na machirayay dyimo, ta aywanan koymo do tabo a ngayan mo. On, polos a dyi kwa karwan imo.”†
6 As dawa, masnek taba a mangibahey a akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna,
“Si Āpo kasidong ko, kan mamo akwabanchi do parinen dyaken no tawo.”‡

---

* **12:24 12:24** Gen. 4:10-11 † **12:26 12:26** Eks. 19:18; Hag. 2:6; Pal. 16:17-21 * **13:2 13:2** Gen. 18:1; 19:1 † **13:5 13:5** Gen. 28:15; Deot. 31:6-8; Jos. 1:5-9 ‡ **13:6 13:6** Sal. 118:6

7 Naknakmen nyo saw nanmanma saw a pangolo nyo a nangipakatoneng
so chirin no Dyos dyinyo. Iktokto nyo kabibyay daw kan nakadiman daw,
as nāw nyo a tahatahan anohed daw.
8 On, komwan pakono parinen nyo, ta si Jeso-Kristo, ki mabdibdis aba.
Ta an iya, ki nāw na kakoyab, changori, kan abo so pandan.
9 Ipalōbos nyo abaw dyaya kosto a nanawo a iyaw mapasiwal dyinyo
do kosto a rarahan. Ta maganaganay a maypayit kapangtokto nyo a
maynamot do paraboraya no Dyos kan iyaw no kapagtongpal nyowaw
do dadakay saya a mawnonotan a maynamot do makan. Ta siraw
magtongpalaw siras syay, ki abaw maganay a maitoroh na dyira.
10 Siraw papadi saw a madama pa mangononot so adanaw a tolag,
ki abaw kalintegan da machibinglay do kaganayanaya a narawat ta do
nakadimanaya ni Kristo a nayparin a dāton dyaten do gatogatos ta.
11 Ta iyaw katotohosanaw a padi da, ki mangyangangay so raya no
binyay do Kasasantwanaw a Yanan do tabirnakolo tan idāton naw
maynamot do gatos. Ki iyaw inawan dan binyay saw a nadiman, ki
masosohan sa do gaganaw no kakpekpehan da.
12 As dawa, nyayaw paynamotan na a naihbot si Jesos tan nadiman
do gaganaw no syodad tan mawyasan na saw tawotawo do gatos da a
maynamot do mismo na raya.
13 As dawa, aran yaten, mangay ta pakono di Jesos do gaganaya. No
chakey na batahen, ki karwan taw adan a dadakay ta a aran matahaman
taw masnesnekan a akma dya.
14 Ta machipandaw yanan ta do tanaya. Ki nawriw ahahayen taw abwaw
anchi so pandan a yanan ta do hanyit.
15 No machita ta a idāton do Dyos, ki abaw matarek, an dya iyaw
kapagdayaw kan kapagyaman ta dya. Siraw nyaya, ki kosto kan maganay
a dāton no mangipodnwaw a si Jesos sawen Āpo da.
16 As kawayakan nyo abaw mamarin so maganay kan kapaysinsisidong
nyo. Ta siraw nyaya kaparin, ki akmas dāton saya a makadadaw do Dyos.
17 Magtongpal kamo dyirad panglakayen nyo saw kan parinen nyo saw
ibilin da dyinyo, ta siraw manyidechideb dyinyo do kapanganohed nyo
kan atbayen danchi di Āpo Dyos an maypāngo nakananawo da dyinyo.
On, tongpalen nyo sa tan iyaw kapaytarabako dāya, ki pakaragsakan da a
dya pakalidayan. Ta an komwan a maliday sa, abaw maitoroh na kapya
dyinyo.
18 Paydaydasal nyo yamen a kakakteh. Chapatak namen a abaw kosit
do aktokto namen. Ki alit na, chakey namen a nāw namen a mabyay a
madayaw do aran āngo a kayayan.
19 Ipakpakaāsi ko dyinyo a paydaydasal nyo yaken tan makapaybidi ako
dyinyo so malisto.

No Pangbindisyon Kan Kapanawdyan A Bagbaga

20 Si Āpo Dyos, ki pinagongar nas Āpo ta a si Jeso-Kristo, as kan si Jesos
danaw maganay a Pastor ta a mangaywan dyaten a akmay karniro na. On,
nayparin a komwan si Jesos maynamot do bayowaya a tolag a pinatnek na
do kaitoroh naw so byay na do kros a inoyogan raya na. As nyaya a tolag,
ki matadyan abanchi a polos.
21 Si Āpo Dyos a pakayapwan kapya, iya pakono manoroh dyinyo so tabo
a klasi no maganay a machita nyo tan tongpalen nyo chakey na. Parinen
na pakono dyaten a tawotawo na iyaw makahwahok dya a maynamot di
Jeso-Kristo. Madaydayaw pakono si Kristo a abos pandan. Amen.

22 Ipakpakaāsi ko dyinyo a kakakteh a anōsan nyo a rawaten pamagbaga
kwaya, ta manyidayaw tolas kwaya dyinyo.
23 Chakey ko a mapatakan nyo a nawayawayaan dana si kakteh ta si
Timoteo do bahodan. Yangay namen anchinyo a sarongkaran, an malisto
a mawara do yanan kwaya.
24 Irapit nyo pakomosta ko dyirad pangolo nyo saw kan tabo saw
a tawotawo no Dyos. Pakomostaan daya inyo no kakakteh saya a
manganohed a yapo do Italya.
25 Myan pakono parabor no Dyos dyinyo a tabo. Amen.

No Tolas Ni Santiago

No Pakatonngan So Paytābwan No Nya Tolas

Do Biblya, ki myan apat a tawo a mayngaran so Santiago. No asa, ki si Santiago a anak ni Sebedeo a kakateh ni Juan (Mt. 17:1; 27:56; Mk. 1:19; 3:17). Iya, ki diniman da do chimpon Āri Herodes (Ara. 12:2) do sakbay paw a naitolas nya tolas. No chadadwa na, ki si Santiago a anak ni Alpeo a asa dyirad apostolis saw ni Jesos (Mt. 10:3; Ara. 1:13). No chatatdo na, ki si Santiago a āmang ni Apostol Jodas (Si Jodas Iskariote aba. Lk 6:16; Ara. 1:13).

No chapat na, ki si Santiago a asa pangolo dan nanganohedaw di Jesos do Jerosalem, as kan iyaw nangayanaw ni Pablo a nachisarsarita do Jerosalem do kadāmo na paw a nanganohed. (Ara. 15:13-29; Gal. 1:18-19; 2:9). Iyaw nya Santiago nangitolas so nyaya a tolas.

No naytolasan na, ki siraw tabwaw a nanganohed di Jeso-Kristo, naten dana saw nanganohedaw a Jodyo a naychawpit dana do intīrwaya a lobong (1:1). No naynamotan ni Santiago a naytolas, ki tan ahwahoken kan inanawo na dyira an maypāngo iyaw maganay saya a dadakay dan nanganohed. Binata na a machita magtonos kapanganohed kan kaparin no manganohed di Jesos, ta no kaparin, ki mangipaneknek so oyod a kapanganohed. Mana no kaparin, ki akmay asi no kapanganohed, as kan an abo asi na, ki naibidang dana a abaw sirbi no kapanganohedaya (2:17, 20, 26).

Aro paw innanawo ni Santiago a maynamot do kabibyay no manganohed. Siraw nya, ki maynamot do kalidyatan, kasolisog, kasoli, kapangidomdoma do kapayngay a tawo, kapangiget so rida, kasirib, kapaydidiman, kapaykoykospag, kinabaknang, kaānos, kan kapaydasal.

No Naychakarwan No Nya Tolas

Pakatoneng 1:1
No Kapanganohed Kan Kasolisog 1:2-18
No Kapangadngey Kan Kaparin 1:19-27
No Kapangidomdoma 2:1-13
No Kapanganohed Kan Kaparin 2:14-26
No Kapangigpet So Rida 3:1-12
No Kasirib A Yapod Dyos 3:13-18
No Kapangballaag Kan Kapangahwahok 4:1–5:6
No Kaānos Kan Dasal 5:7-20

No Tolas Ni Santiago

Pakatoneng

1 Iyaw nya tolas, ki yapo dyaken a si Santiago a adipen no Dyos kan si Āpo Jeso-Kristo, as kan mangay dyinyo a tabo a naibidang dana tawotawo no Dyos a naychawpit dana do intīrwaya a lobong. Komosta kamo?

No Kapanganohed Kan Sirib

2 Kakakteh, ibidang nyo pakono a soyot an myan mapadasan nyo a matatarek a pakasootan,

3 ta chapatak nyo a masoot abaw kapanganohed nyo, an dya tan
patobohen naw kapagibtor nyo.*
4 As iyaw kapagibtor, ki masisitaw nawri, ta no pagtongpalan na, ki
payparinen naynyo a mahnyi do kapanganohed nyo a makahwahok kan
abwa polos so pagkorāngan do salapen ni Āpo Dyos.
5 An sino dyinyo kōrang so kasirib a makaāwat so maynamot do
kalidyatan a mangay do byay na, maydasal pakono do Dyos. Ta si Āpo
Dyos, masinyat aba, ta sisasagāna a manoroh dyaten so tabo a machita ta,
kan paydabdab naba yaten do pagkorāngan ta.
6 Ki an maydasal kamo, machita manganohed kamo a dya mag-
mangamanga. Ta an magmangamanga kamo, akma kamos kelsangaw a
padoydoydoyen salawsaw a dyi nyo a chapatak an dino kokwanan nyo.
7 No tawowaw a komwan so dadakay, ki chahahaw naba sya a myan
rawaten nad Āpo Dyos.
8 Ta iya, ki magdwadwa so kapangtokto, as kan matohatohay do tābo a
kaparin na.

No Kinapobri Kan Kinabaknang

9 Sichangori, inyo a kakakteh a mapopobri, masoyot kamo pakono, ta
matohos saad nyo do salapen no Dyos a maynamot do kapachichasa nyo
di Kristo.
10 As inyo a kakakteh a mababaknang, charagsak nyo pakono an mabo
kayayan nyo a mabaknang do lobongaya, ta ari kamo na a machichasa di
Kristo. Ta no mabaknang a tawo, ki akmay tamek a magsabong a madiman
anchi.†
11 Ta an mayegen araw, ki mahayo tamekaw do kohat.‡ Do dawri,
apabanchiw kapintas no sabong naw, ta masday do tana. Komwan
anchiw kadiman no mabaknang a tawo do kadama na maychichwas so
kinabaknang na.

No Kasoot Kan Kasolisog

12 Magasat tawowaw a nāw na mangigpet so kapanganohed na an
mangay kasoot na, ta an maibtoran naw nawri a kasoot na, rawaten
nanchiw gon-gona na a iyaw byay na abos pandan a inkari no Dyos dyirad
madawaw dya.
13 An myan pakasolisogan ta, batahen taba a si Āpo Dyos nangsolisog
dyaten, ta masolisog aba si Āpo Dyos a mamarin so marahet, as kan
solisogen naba yaten do marahet.
14 Ta no kasolisog no asa tawo, ki yapo do mismwaw a marahet a
kalikāgom na, as kan nawriw omap-apan sya.
15 As an maapanan do marahetaw a kalikāgom na, ki maygatos dana. As
no pagtongpalan gatos na, ki pakadimanan a abos pandan.
16 Chadaw kwa kakakteh, paallilaw kamo aba.
17 Ta no tabo a magaganay kan kosto a rigalo, ki yapod Dyos a Āmang
ta do hanyit a nangparswa so tabo mararanyag do tohos. Ki aran
mayweyweswes sa kan matatadyan ranyag daw, ki nāw na abos pandan
ni Āpo Dyos kan aba polos kasari dya.
18 Ta sigon do keddeng na, pinayparin na yaten a anak na a maynamot do
kapanganohed ta do oyod a nainanawo dyaten. Tan komwan, payparinen
na yaten a kasisitaan do tabo a naparswa.

---

* **1:3 1:3** Roma 5:2-5; Sant. 1:12; 1 Ped. 4:12-19 † **1:10 1:10** Isa. 40:6-8; Mt. 6:19-21; 1 Ped. 1:24
‡ **1:11 1:11** Mana “no kohat no pangaditan,” Sal. 103:15-16

No Kapangadngey Kan Kapamarin

19 Inyo a kakakteh a oyod ko a chadaw, nyaw naknakmen nyo:
Sisasagāna pakono kāda asa a mangadngey, as machita maannad a
maychirin kan dya malisto a makasoli,
20 ta abaw maitoroh no kasoli a malinteg a kabibyay a akmas chakeyaw
no Dyos.
21 Dawa, tadyichokodan nyo sa tābo makasnesnek saya kaparin nyo
kan tābo marahet saya a dadakay nyo. Sipapakombaba kamo pakono a
magtongpal do chirin no Dyos a inmoha na do aktokto nyo a makaisalakan
dyinyo.
22 Sichangori, masisita a tongpalen nyo chirin no Dyos. Tod nyo aba
adngeyen, an dyi nyo pa parinen nyo, ta an tod a mandad tadyinya nyo, ki
allilawen nyo bokod nyo a inawan.
23 Ta no mangadngey so chirin as dyi na tongpalen, ki akmas tawowaw
a magispiho so ropa na,
24 as kan aran katatayoka na pa nagispiho, ki do kakaro naw, nanyeng
na nawayakan ropa naw.
25 Ki iyaw tawowaw a nāw na mangtokto kan mangtongpal so maga-
nayaya a linteg no Dyos a mangwayawaya so tawotawo, iyaw bindisyonan
no Dyos do tābo a kaparin na, ta nawayakan nabaw nadngey naw, basbāli
a parinen na.
26 Aryoriw makabata sya manganohed an siping so rida? An komwan,
allilawen naw inawan na kan abaw sirbin kabata naw sya mapasnek do
dawri a inanohdan na.
27 Ta no oyod a kapanganohed a abos pakapilawan do salapen no Dyos
a Āmang ta, ki iyaw nyaya: no kasidong dyirad olila kan siraw bālwaw
a malidyalidyat so kabibyay, as kan iyaw nāw naw a dya namanchaan so
marahet saya do lobongaya.

2

No Ballāag A Maynamot Do Kapangitatārek

1 Kakakteh ko di Kristo, maynamot ta myan kamo na a manganohed
di Jeso-Kristo a matan-ok a Āpo ta, abo pakono dyinyo dadakay a
kapangitatārek.
2 Kaspangarigan, an makpekpeh kamo, as myan mangay a machikpeh
dyinyo a asa baknang kan pobri, as no baknangaw, ki magsingsing so
balitok kan maylaylay so mapintas, ki iyaw pobryaw, ki maylaylay so
rotrot.
3 Ki an rispitaren nyos kosto baknangaw kan paydisnahen nyo do
maganay a paydisnan, ki iyaw pobryaw, ki ibahey nyo dya a, “Maytēnek
ka daw,” mana “Maydisna ka do ratagaya,”
4 mangitatārek kamo abawri? Naon, marahet kapangtokto nyo, ta
inokom nyo a masissisītaw asaw a maynamot do kinabaknang na.
5 Kakakteh ko a chadaw ko, adngeyen nyo pa yaken kan iktokto nyo nya:
Siraw pobryaya do lobongaya, ki pinidi sabawri no Dyos tan bomaknang
sad kapanganohed, as kan dyira danchiw pagtorayan a inkari no Dyos
dyirad madawaw dya?
6 Ki do kapangidomdoma nyowaya, sirayaw asnesnekan nyo popobri
saya. Taywaran dya siraw babaknangaw manglidyalidyat kan mangidar-
darom dyinyo?

7 Sirabawriw maparaherahet so madaydayawaw a ngaran ni Āpo ta a
inanohdan nyo?
8 Basta naknakmen nyo kasisitaanaya a linteg do pagāryan no Dyos a
naipatolas do Masantwan a Tolas a kāna, “Chadaw nyo kapayngay nyo
a tawo a akmas kadaw nyo so inawan nyo.”* An oyod a tongpalen nyo
nyaya, maganay kaparin nyo.
9 Ki an mangidomdoma kamo, nakagatos kamo a maynamot do dyi nyo
a tongpalan so lintegaya no Dyos, as kan naibidang kamo na a nayrarayaw
so linteg.
10 Ta no makey a mangtongpal so tabo a linteg, as nachichad naw asa, ki
nakagatos dana, as kan naibidang dana a nachichachichad na tabo.†
11 Ta chiban nyo, si Āpo Dyos mismo a nangibilin so nya linteg a kāna,
“Machikamalala kamo aba,” as kan iya paw nagbilin so, “Mangdiman
kamo aba.”‡ Ki aran dyi kamo a nachikamalala, an nangdiman kamo,
nakagatos kamo na, ta nayparin kamo na a nayrayrarayaw so linteg.
12 Dawa, annadan nyo tabo kapaychirin kan kaparin nyo, ta no
kapangokom anchi no Dyos, ki ibasar na do linteg naya a mangwayawaya
so tawotawo.
13 Ta anchan okomen no Dyos tawotawo saw, abaw kāsi na dyirad dyaw
a māsi. Ki siraw māsisyen saw dyirad kapayngay da tawo, mamo sabanchi
do oras a kapangokom no Dyos.§

No Kapanganohed Kan Kaparin

14 Kakakteh, aryoriw sinpaspangan no kapanganohed no makabata
sya a myan kapanganohed na di Kristo Jesos, ki abaw kaparin na a
mangpaneknek a oyod? Makaisalakan paro nawri a kapanganohed na?
15 Kaspangarigan, myan kakteh nyo a manganohed a rotrot so laylay kan
maypiypisipis do kapteng.
16 Aryoriw sirbi no kabata nyo sya dya a, “Chāsi pakono imo no Dyos,
as dyi ka pakono a makbelan kan maptengan,” as kabo no itoroh nyo dya
para do machita naya do kalidyatan na.
17 Komwan kapanganohed an yapo lang do dangoy, ta naibidang a
nadiman, an dya napawnotan so kaparin.
18 Ki myan saw machinamna a makabata sya a kon da, “Matatarek iyaw
no kawnot so Dyos. No asa, ki aran tod a manganohed, as no asa, ki aran
maynana kaparin.” Ki no ibahey ko dyinyo, maypāngo kaipaneknek nyo
sya manganohed kamo an abo kaparin nyo, ta maparin aba maysyay oyod
a kapanganohed kan maganay saya kaparin. An yaken, no kaparin ko
sayaw mangipaneknek a oyod kapanganohed ko.
19 Ay, maganay kamo sawen, ta anohdan nyo a asa lang Dyos! Ki machalit
kamwaya dyirad marahet saw a ispirito. Ta aran sira, ki manganohed sa
kan paychamirpirpir daw kāmo da, ta dosāen sanchi a oyod ni Āpo Dyos.
20 Samna! Kabo pan arang nyo an nawri lang kapanganohed nyo. Chakey
nyori a ipaneknek ko dyinyo a abaw sinpaspangan kapanganohed a abos
kaparin?
21 Chiban nyos simna Abraham a kapoonan ta kaychowa. Napalinteg
abawri maynamot do nakatongpal naw so bilin no Dyos a kaidāton nas
Isaak a pōtot na do pangidātonānaw a pinatnek na?

---

* **2:8 2:8** Leb. 19:18; Mt. 19:19; Mk. 12:31; Lk. 10:27 † **2:10 2:10** Mt. 5:19; Gal. 3:10; 5:3 ‡ **2:11 2:11** Eks. 20:13-14 § **2:13 2:13** Mt. 5:7; 18:21-35

22 On, mapatak a maawātan a nagtonos kapanganohed kan kaparin
ni Abraham. Taywaran dya siraw kaparin naw nangpaneknek a abaw
pagkorāngan no kapanganohed na.
23 Oyod a natongpal inpatolasaw no Dyos do Masantwan a Tolas a kāna,
“Nanganohed si Abraham do inbahey ni Āpo Dyos, kan maynamot do
dyaya nakapanganohed na, inbidang no Dyos a malinteg do salapen na.”*
Dawa, nyaw naynamotan na a natawagan si Abraham a sit no Dyos.†
24 Dawa, naboya nyo a mapalinteg asa tawo an myan kaparin na a
mangpaneknek so kayan kapanganohed na. Iyabaw kaibahey naw sya
a tod a myan so kapanganohed.
25 Komwan paw si simna Rahab‡ a naglaklako so asi na do kaychowa.
Ta aran iya, ki napalinteg maynamot do pinarin naw do nakarawat naw
so dadwa ispya a Israelita do bahay na, as nakasidong na sira nagtālaw do
nakaitongdo naw so matarek a rarahan a inonotan da.
26 Malawag a maboya ta dya a aba polos sinpaspangan kapanganohed, an
dya mapawnotan so kaparin, ta kayarig na do inawan a mabata bangkay
an abo pahad na.

3

No Kapangigpet So Rida

1 Kakakteh, dyi nyo pakono a kalikagōman kāro nyo a mayparin a
mangnanawo so chirin no Dyos, ta chapatak nyo a an dyi da onotan
innanawo daw, rakorakoh atbayen da kan siraw nachinanawo saw dyira.
2 Ta yaten a tawotawo, ki pirmi tabawri a magriro, naten dana do
kapaychirin ta? Ki an myan asa tawo a dya polos a magriro do kapaychirin
na, apabaw pagkorāngan no nawri a tawo, ta maparin narana pagpeten
inaynawan na a dya mamarin so marahet.
3 Chiban nyo iyaw asa kabalyo. An bosalan ta, mapalongo taw inawan
naw do aran dino a chakey ta.
4 Mana ahapen ta pangarigan biray. Iyaw biray, ki rakoh, kan mayit
kapadoydoy syan salawsaw. Ki aran komwan, dēkey agōsan naw a osaren
kapitanaw a mapalongo so birayaw do chakey na a palongwan sya.
5 Masaw rida a dēkey a partis no inawan, ki oyod a rakkoh ayaman na.
Iktokto ta an maypāngo kasosoh no rakoh a kahasan do dēkey lang a
asdeb no apoy.
6 On, komwan kayarig no rida, ta akmay apoy a binyayan ni Satanas
do apoyaw a yapod impyirno,* ta aran myan nairanta a kaosaran na do
inawan ta, ki paraparapasen naw intīro a inawan a maygatos. On, iyaw
pakayapwan aro a marahet a mangmanmancha so tābo katatawo ta. No
kaoyodan na, dēkey a partis no inawan, ki maparin na rarayawen tābo a
karakohan ta, kan palongohen na do pakararayawan.
7 Oyod a maparin tawo mangiwam so tabo a kitan parswa ni Āpo Dyos
a akma siras bolaw saya, siraw somayasayap saya, siraw komayakayab
saya do tana, kan siraw myanayad tāw. On, myan danaw nakaywam siras
komwan saya.
8 Ki aryoriw nakapaywam so rida na? Oltimo a marahet kan mapagpet
aba. Kayarigan naw napnos binīno.

---

* **2:23 2:23** Gen. 15:6; Roma 4:3; Gal. 3:6 † **2:23 2:23** 2 Kron. 20:7; Isa. 41:8 ‡ **2:25 2:25** Jos. 2:1-21; 6:17, 25; Heb. 11:31 * **3:6 3:6** Mk. 9:47-48

9 Ta chiban nyo, osaren ta a pagdayaw do Dyos a Āmang tad hanyit kan
pangabay ta pas kapayngay ta a tawo a pinarswa no Dyos a akma dya.†
10 Samna! Asa lang a dangoy pakayapwan kapagyaman kan kapangabay.
Kakakteh ko, dyi nyo pakono a parinen nyaya.
11 Ta iyaw asa akbod, ki maparin na paro a pahtoten matami kan
matabhah a ranom? Ay engga!
12 Kakakteh ko, maypāngo a may-asiw kayo a igos so olibo, mana obas
so igos? Masaw a polos a maparin aba ranom kan tāw pahtoten asa akbod.

No Sirib A Yapod Hanyit

13 Aryoriw masirib kan makaāwat dyinyo?‡ An myan, sigi, machita a
ipaneknek naw sirib na do madalos a kabibyay na kan kaganay no kaparin
na a onotan kapakombaba a yapod oyod a sirib.
14 Ki an maiimonen ka kan rakoh kalakam mo a mangipatongpal so
chakeyaw no bokod mo a inawan, ipangas mwaba myan sirib mo, ta
mabayataw ka, ta aba dyimo oyod.
15 No nyaya a kitan sirib, ki yapo aba do Dyos, an dya yapod lobongaya, ta
sinasairo nyaya a kinasirib a yapod marahet a pangtoktwan no tawotawo.
16 Ta no myan so īmon kan kalakam a mapatohos so bokod na a inawan,
masigorādo a myan pa daw kaket kan tabo a kitan marahet.
17 Ki no tawo a myan so sirib a yapod Āpo Dyos, ki madalos so kapang-
tokto. On, nya tawo, ki mapaychapya, masingpet, mapilpilit aba, taywara
a māsisyen kan nāw na mamariparin so maganay, mangidomdoma aba,
as kan polos a dya maysinsīsingpet.
18 Siraw tawotawo a mapaychachapya tan myan tonos do payapayawan
da a tabo, ki kayarig daw maymoha so kapya kan tonos. As no apīten
danchi, ki malinteg a kabibyay da.

4

No Ballāag A Maynamot Do Kapachisit Do Lobong

1 Āngo saw pakayapwan kapaydidiman kan kapagsosogal nyo? Yapo
abawri do kinaderrep kan kalikāgom no inawan nyo a pirmi a maydidi-
man do irahem nyo?*
2 On, myan kalikāgom nyo, ki mahap nyo abaw pakakdekden nyowaw.
As dawa, nakasagāna kamo a mangdiman tan myan mahap nyo. Masaw
a chaimon nyo an dyi nyo a mahap, as nawriw pachidimanan nyo. Ki no
kaoyodan na, abaw mahap nyo, ata, manahes kamo abaya di Āpo Dyos.
3 Ki an mangdaw kamwaya, abayaw marawat nyo, ata, madiayaw pinsar
nyo, ta nawryayaw chitahen nyo paychakatekatehaw no inawan nyo.
4 Pakawanem kamo! Akma kamwayas masawekaw a dya polos a ma-
pagtalkan. Chapatak nyo abawri a iyaw kapachisit nyo do nainlobongan
saya kapangtokto kan kaparin, ki kapangipsok nyo so Dyos? On, no
mangīsad a maybibyay do nainlobongan saya a dadakay, ki maibidang
a kabosor no Dyos.
5 Batahen nyori a abos sinpaspangan naitolasaw do Masantwan a Tolas
a kāna, “Iyaw Ispirito Santo a intoroh no Dyos a myan dyaten, ki siimon
an dyi ta oyod a madaw dya”?†
6 Ki aran komwan, somawasaway parabor no Dyos dyirad mapakom-
babaw a akmas inpatolas naw do Masantwan a Tolas a kāna, “Kontraen

† **3:9 3:9** Gen. 1:26-27; 9:6 ‡ **3:13 3:13** Sant. 1:5-6 * **4:1 4:1** Roma 7:23; Tito 3:3; 2 Ped. 2:13-15
† **4:5 4:5** Mana “No Ispirito no Dyos a mangbibyay dyaten, ki taywara maimon.” Eks. 20:5

sa no Dyos makokospag saw, ki ipaboya naw kāsi na dyirad mapakombabaw.”‡
7 Dawa, mapaitoray kamo pakono do Dyos. Kontraen nyos Satanas tan
payaywan naynyo.§
8 An maypasngen kamo do Dyos, ayket na, maypasngen Dyos dyinyo.
Inyo a maygaygatos, tadyichokodan nyo gatogatos nyo tan madalos
kabibyay nyo. Inyo a matohatohay so kapangtokto, paychaycharwahen
nyo pabaw kapangtokto nyo a monot do Dyos.
9 On, basbāli a pagmamayo, itanyis, kan paychaychahoho nyo pakono
kapagbabāwi nyo maynamot do gatogatos nyo. Tadyan nyo so katanyis
kasoyot nyo, kan tadyan nyo so kapagmamayo karagsak nyo a maynamot
do kāron gatos nyo.
10 Ta an magpakombaba kamo do salapen no Dyos, ki idāyaw
nanchinyo.*

No Ballāag Maynamot Do Kaparaherahet

11 Kakakteh, maysinpaparahet kamo aba. Ta aran sino a maparahet
mana mangokom so kakteh na, ki bāli maychirin danas maikontra do linteg
no Dyos a iyaw bata naw a chadaw nyo kapayngay nyo a tawo.† As no
maychirin so komwan, ki pachimadekeyanaw linteg, as kan sigorādo a dyi
na tongpalen nawri a linteg, an dya okomen naw lintegaya a akmay abo
danaw sirbi na dya.
12 Si Āpo Dyos lang manoroh so linteg kan myan so kalintegan a
mangokom dyaten. Iya paw mangisalakan kan mangrarayaw.‡ Ayket! An
komwan, aryoriw kalintegan ta a mangokom so kapayngay ta a tawo?

No Ballāag A Maynamot Do Kapangeddeng

13 Changori, adngeyen nyo yaken inyo a makabata sya a kon nyo,
“Magbyahi kamis changori mana anchan delak do asa syodad, as omyan
kami daw so makatawen. Magnignigosyo kaminchi, kan syirto a aro
maganansya namen daw.”
14 Samna! Chapatak nyori an āngo nchiw kabibyay nyo anchan delak?
On, ta no byay ta, ki akmas angepaw a maboya so dēkey, as kabo na.
15 Komwan pakono machita chirinen nyo: “An ipalōbos no Dyos a
mabyay kami panchan delak, parinen namen anchiw nyaya mana nawri.”§
16 Ki āngo rid mapangas kamwaya, as kan itangsit nyowayaw pari-
parinen nyo sanchi? Pakawanem! Maddi sa tabo akmaya syay a
kapaykoykospag.
17 Dawa, no tawo a dya mamarin so chapatak na maganay, ki makagatos
do salapen Āpo Dyos.

5

No Ballāag A Maynamot Do Kabaknang

1 Changori, inyo a mabaknang, ki adngeyen nyo yaken ah! Itanyis
kan pangagagay nyonchiw kabakel nyo, ta īto danaw didigra a magtopak
dyinyo.
2 Apabanchiw sinpaspangan kinabaknang nyowaya, ta mararayaw
sanchi. As siraw in-intwan nyo saw a laylay, ki taromitimen anchi.*

---

‡ **4:6 4:6** Prob. 3:34 § **4:7 4:7** Epe. 6:11; 1 Ped. 5:8-9 * **4:10 4:10** Mt. 23:12; 1 Ped. 5:6 † **4:11 4:11** Leb. 19:16, 18; Mt. 5:43; Sant. 2:8 ‡ **4:12 4:12** Mt. 10:28 § **4:15 4:15** Prob. 16:9 * **5:2 5:2** Mt. 6:19

3 No balitok nyo kan pirak nyo saw, ki naypopongos dana sa so ratchi
maynamot do nakahay darana do nangapyan nyowaw sira. Iyanchiw
nyaya ratchiw mangipaneknek so kakōsit nyo kan kaāgom nyo, kan iya
panchiw mangronot so mismo a inawan nyo a akmay apoy. No kaoyodan
na, ki iyaba lang kinabaknang kinapya nyo, an dya iya paw kadosa nyo do
apoy do kapanawdyanaw a araw a kapangokom.
4 Chiban nyo nyaya! Abaw tayotayo nad Āpo Dyos no tangdan dayan
nachitaltalonaya dyinyo a kinopit nyo. Ki sichangori, mangagagay sa, ta
chakey da a mapalobosan sa a maybidi dyirad akin dyiraw dyira. On, iyaw
kapaylangetnget daw no nachiranyi saw dyinyo a kinosit nyo, ki nadngey
dana sa tabo nyaya no Dyos a Manakabalin do tābo.†
5 Do tanaya, naybibibyay kamo a siboboslon kan ninanam nyo ki-
naragsak. Ki akma kamo so bakaw a pinataba nyo saw inawan nyo a
maisagāna do dyi nyo a chapapatak a kaparti nyo.
6 Pakawanem kamo! Palalo danayaw pinarin nyowaya! Pinagatos kan
diniman nyo sayaw tawotawo saw a abos gatos dyinyo, as kan polos a dyi
daynyo a narawa.

No Ānos Kan Dasal

7 Ki inyo a kakakteh, an-anōsan nyo pakono lidyalidyat nyo saya a
mandanchan kapaybidi ni Āpo ta. Iktokto nyo kaānos no homakaw a
mangnanaya so chimoy no ammyan kan mangchamba so chimoy no rayon
tan makapaymoha so binyi na. Maanōsan na paw mangnanaya so kaapit
no mapategaya a asi no nayhohopagan na.
8 Dawa, aran inyo, machita magānos kamo kan nāw nyo a payiten
kapangtokto nyo, ta īto danaw kapaybidi ni Āpo ta a si Jesos.
9 Kakakteh, dabadabayen nyo abaw kadwan dyinyo tan dyi naynyo
a okomen no Dyos. Īto danaw Mangokom, kan ari dana maytēnek do
rowangan!
10 Kakakteh ko, iktokto nyo sa a pagmididan propīta saw a siraw
nangikasabaw so inpakatoneng no Dyos dyira. Sira pakono tahatahan nyo
so kaānos a magibtor so lidyalidyat nyo saya.
11 Siraw tawotawo saw a nāw da inpasnek kapanganohed da, ki batahen
ta magasat sa. Nadngey nyo nawriw kaānos naw ni simna Job a nagibtor
do kaychowa. Ta aran taywara nalidyatan, ki nāw na do nakapanganohed
na do Dyos. On, chapatak nyo nakatorohaw sya no Dyos so machita na
do kapanawdyan na, ta rakoh kāsi no Dyos kan taywara machipangdidiw
dyaten an malidyatan ta.‡
12 Kakakteh, masisita a kanaknakmen nyo nyaya: Pagkari nyo abaw
hanyit kan tana mana aran āngo a pagkari. “On,” kon nyo an on a oyod
chakey nyo, mana “Engga,” kon nyo an engga a oyod chakey nyo§ tan dyi
nanchinyo a okomen no Dyos.
13 An myan malidyatan dyinyo, maydasal pakono. An myan dyinyo
masoyot, magkanta pakono so pagdayaw na do Dyos.
14 An myan maganyit dyinyo, ipatawag na pakono saw panglakayen daw
no manganohed a mangay a mangidasal sya do ngaran ni Āpo Jesos ranan
kapaptos das lana* tan mapya.

---

† **5:4 5:4** Do chirin Hebreo, batahen na, “Dyos no sabaoth” mana “Dyos no armado.” 2 Ār. 6:15-17
‡ **5:11 5:11** Job 1:21-22; 2:10; 42:10-17 § **5:12 5:12** Mt. 5:33-37 * **5:14 5:14** Mk. 6:13

15 An mapawnotan so oyod a kapanganohed iyaw nyaya kapaydasal da,
ki mapyan anchiw maganyitaw. On, pyahen nanchi ni Āpo Dyos tan mirwa
maybangon, as kan pakawanen panchi no Dyos do gatogatos na.
16 Dawa, ipodno nyo gatos nyo do katakatayisa dyinyo, as kan paydasal
nyo katakatayisa dyinyo tan mapya kamo. On, parinen nyo nyaya, ta no
kapaydasal no tawo a malinteg do salapen no Dyos, ki mayit, ta atbayen
no Dyos.
17 Chiban nyos simna Elyas do kaychowa, ki kapayngay ta a tawo. Ki
do nakaipasnek naw so naydasal a dya machimoy do dawri a tana, ki
nachimoy aba so tatdo kan godwa katawen.
18 Do nakapirwa naranaw a naydasal tan machimoy, oyod a nachimoy,
kan minirwa dana tomnobo mohamoha do dawri a tana.†
19 Kakakteh, an myan aran asa dyinyo a machisyay do oyodaya a
nanawo, as myan mapaybidi sya, taywara maganay nawri.
20 Iktokto nyo nya: No tawo a mapaybidi do Dyos so napasiwal
do oyodaya, ki rakoh kasidong na, ta napalongo naw somniwalaw do
kaisalakānan na, as kan napakawan do aro a gatogatos na.‡

† **5:18 5:18** 1 Ār. 17:1; 18:1, 42-45 ‡ **5:20 5:20** Sal. 32:1; Roma 4:7

No Manoma A Tolas Ni Pedro
No Pakatonngan So Paytābwan No Nya Tolas

Nyaya tolas, ki yapod Pedro a asa a apostol ni Jesos. On, oyod a aro naitolas do Biblya a maynamot di Pedro. Iyaw no pangyahsen daw no kadwan saw a nanawhen an myan chakey dad Jesos (Mt. 18:21; Mk. 11:21; Jn. 13:36), as kan iya paw para kablaaw das kadwan (Ara. 1:15). Iyaw no nanoma nangibahey a makey a monot di Jesos a aran maychatanyi (Mt. 26:33; Mk. 14:29), as kan iya paw nanglibakaw sya do kārwan tawo (Mt. 26:69-72; Mk. 14:66-70). Ki aran komwan, ki maynamot do Ispirito Santo a myan dya, inpodno na a si Jesos, ki iyaw oyod a Kristo a Anak no Dyos (Mt. 16:15-19; Mk. 8:29; Lk. 9:20; Jn. 6:69). Aran dilikādo byay dan apostolis saw, ki alit na, iyaw no nanoma a naytēnek do arawaw no Pentekostes a nangasaba do kārwan daw no tawotawo (Ara. 2:1-14).

Si Pedro, ki naywam do kalidyatan. Do tolas no Aramid, ki pirmi a inbahey ni Lokas daw an maypāngo nakalidyalidyat das Pedro (Ara. 4:18-20). Nasanyib a nababaotan kan nabahod (Ara. 5:17-27; 12:1-3). Ki no atbay ni Pedro dyirad dyaya naparin ki, “Si Āpo Dyos maybadiw a tongpalen namen, tawo aba” (Ara. 4:19-20; 5:29).

Intolas naw nyaya a tolas dyirad tawotawo saw a nanganohed di Āpo Jesos tan ahwahoken na sa a maypaypayit kapanganohed da aran nakataham sa so lidyat. On, iyaw tawo a manganohed di Jesos, ki basta anōsan naw lidyat, ta manam abaw nyaya, as kan myan anchiw gon-gona na a abos pandan (1:3-4; 5:10). Intolas ni Pedro a kāna, “Italek nyo sa tabo do Dyos pakariribokan nyo, ta iya danaw mangaywan dyinyo,” (5:7).

No Naychakarwan No Nya Tolas

Pakatoneng 1:1-2
No Dya Machipanda A Kapangnamnama Ta 1:3-12
No Kapaybibyay Ta A Masantwan 1:13–2:10
No Kapaybibyay No Adipen No Dyos 2:11-17
Iyaw Pagtoladan Taw Nakalidyalidyat Ni Kristo 2:18-25
No Rebbeng A Parinen No Maychakabahay 3:1-7
No Parinen Manganohed Do Kalidyatan 3:8–4:19
No Bagbaga No Panglakayen Kan Kadwan Pa Saw 5:1-11
No Kapanawdyan Na 5:12-14

No Manoma A Tolas Ni Pedro

Pakatoneng

1 Yaken si Pedro a asa apostol ni Jeso-Kristo, kan iyaw nyayaw tolas ko
dyinyo a napaksyat a nanganohed a naychawpit do intīro saw a probinsya
a Ponto, Galasya, Kapadosya, Asya, as kan do Bitinya.
2 An maynamot dyinyo, ki sigon do bokod na panggep, pinidi narana
inyo no Dyos Āma tan mayparin kamo a masantwan a tawotawo na a
maynamot do panakabalin no Ispirito Santo. On, pinidi naynyo ni Āpo
Dyos tan manganohed kamo di Jeso-Kristo, as kan tan maynamot do raya
na a minoyog do nakadiman na do kros, mapakawan kamo do gatogatos
nyo.

Maypayparo pakono dyinyo parabor no Dyos kan kaydamnayan no kapangtokto nyo.

No Dya Machipanda A Kapangnamnama Ta

3 Maidaydayaw pakono si Āpo Dyos a Āmang ni Āpo ta a si Jeso-Kristo.
Ta maynamot do taywara karakoh no kāsi na, tinorohan na yaten so bayo a
byay ta a maynamot do nakapagongar na si Jeso-Kristo a yapod kadiman.
On, maynamot do dyaya, myan dana dyaten rakoh a dya machipanda a
kapangnamnama a masigorādo anchi a matongpal.
4 Maynamot do bayowaya a byay, ki myan danaw namnama ta a rawaten
tanchiw maboslonaya a bindisyon a insagāna ni Āpo Dyos a para dyaten a
tawotawo na. On, nakapyaw nyaya do hanyit, ta do dawri, ki polos a dya
maronot kan dya malaposan, as kan dya mabo a abos pandan.
5 Siraw nyaya a bindisyon, ki para dyinyo. On, maynamot do
kapanganohed nyowaya dya, ki ari kamo na do aywan no panakabalin
no Dyos a mandanchan kapakarawat nyos kakompliton kaisalakānan nyo
a naisagāna dana a maiparang do kapanawdyan a araw.
6 As dawa, maynamot do tabo nya saya, ki rakoh danaw kasoyot nyo a
aran masisita a myan kaliday nyo do dya mahay a chimpo a maynamot do
matatarek saya a kalidyatan a nangay dyinyo.
7 Ta siraw nyaya lidyat, ki pakaboyan an maypāngo kaoyod no
kapanganohed ta.* Ta akmas balitokaw a mararayaw, ki malonag do
apoy tan maboyaw kaporo na balitok. Dawa, masisita a masoot paw
kapanganohed nyo a mapatpateg pa adayo kan balitok. Ta an nāw no
kapanganohed nyo do nakatayokaw no nakasoot nyo, nyaw manoroh so
kaidāyaw nyo kan tan-ok nyo a pinakaprimyo nyo do kapaybidyaw anchi
ni Āpo Jeso-Kristo.
8 Ta iya, ki chadaw nyo a aran dyi nyo a naboya, as kan anohdan nyo
a aran dyi nyo pa maboya. As dawa, maynamot do nya kapanganohed
nyo, charagsak nyo na so oltimo, as kan aba polos chirin do lobongaya a
makailawlawag sya.
9 On, myan dyinyo komwan a ragsak a maynamot ta ari nyo
na rawarawaten kaisalakānan nyo a iyaw pakatongpalanaw no ka-
panganohed nyo dya.
10 Maynamot do nyaya kaisalakānan, ki kinaganay da a inādal no propīta
saw do kaychowa, as kan do kaipaneknek daw so nawri, ki inpadto da
maynamot do paraboraya a isāgot no Dyos dyinyo.
11 Rakoh iyaw no kakey dan propīta saya a makaāwat so maynamot do
nyaya a inpakatoneng dyira no Ispirito Santo a yapod Kristo a nāw na
myan dyira. On, inyahahes da an kangonchiw katongpal no nyaya, as kan
maypāngo kangay na. Ta no inpakatoneng no Ispirito dyira, ki iyaw no
maynamot do nakalala ni Kristo, as kan iyaw somarsarono a katan-ok na.
12 On, naipakatoneng pa dyirad propīta saw a iyaw nyaya inpadto da, ki
maynamot aba do kaganayan da, an dya magsirbi sa dyinyo. Sichangori,
iyaw nyaya a inpadpadto da, ki iya danaw inanawo daw dyinyo no
mangyangyangayaw so Maganay a Dāmag. On, inanawo da dyinyo sigon
do kasidong no Ispirito Santo a yapod Āpo Dyos do hanyit a myan dyira.
As an maynamot do nyaya a minsahi, ki aran siraw anghilis saw do hanyit,
ki ikarigatan da a awāten.

No Kasisita No Kapaybibyay Ta A Masantwan

13 Dawa, pakarohen nyo aran āngo a ombalabalay dyinyo do aktokto
nyo tan nāw nyo na nakasagāna a monot do chakeyaw no Dyos. As
makaridam kamo, kan dyi kamo pakono a mabdibdis do saray nyo do

* **1:7** **1:7** Roma 8:17-18

ahahayen nyowaya parabor a itoroh anchi dyinyo no Dyos do kapaybidi
ni Jeso-Kristo.
14 As dawa, maynamot ta anak narana inyo no Dyos, nāw kamo pakono
a masingpet kan manganohed dya. Ipalōbos nyo aba a itorayan naynyo
no marahet saw a dadakay nyo do ka dyi nyo paw a nakapatakan so oyod.
15 Maynamot ta masantwan si Āpo Dyos a nanawag dyinyo, ki aran inyo,
masantwan kamo pakono do tābo parinen nyo.
16 Ta akmas binataw ni Āpo Dyos do Masantwan a Tolas a kāna, “Machita
masantwan kamo, ta masanto ako.”†
17 Naknakmen nyo a si Āpo Dyos a bigbigen ta do kāda kapaydasal
ta a Āmang tad hanyit, ki oltimo a malinteg iyaw no kapangokom na,
ta okomen nanchi yaten a tabo sigon do kaparin ta, as kan aba polos
kapangidomdoma na. Dawa, masisita a taywaraw kaanyib ta sya do kayan
taya do hapotayan tana.
18 Ta chapatak nyo na an āngo naibayad dyinyo tan makakaro kamo
do abwaw so sinpaspangan a dadakay nyo a tinawid nyo dyirad in-
yaynyapwan nyo saw, ta akmabaw pirak mana balitok a mabos pateg iyaw
pinangbayad na dyinyo.
19 Ta iyaw pinangbayad na, ki iyaw kapapatganaya raya ni Jeso-Kristo. Ta
iya, ki akmay karniro a abwa polos so lapos mana pakapilawan a mairanta
a maidāton do Dyos.
20 On, ta nakayapo pad sakbay no nakaparswa no lobongaya, iya, ki
napidi dana ni Āpo Dyos a mangay a madiman a mangisalakan dyaten.‡
Ki sichangori dana lang a nagparang do kapanawdyanaya no araw a
maynamot do kaisalakānan nyo.
21 Ta maynamot di Kristo, myan danaw kapanganohed nyo di Āpo
Dyos a napagongar sya a yapod kadiman, kan intoroh na dyaw tan-ok.
Tan komwan, si Āpo Dyos danaw pagtalkan nyo, as kan myan danaw
kapangnamnama nyo dya a tongpalen na tabo inkari na.
22 Sichangori, maynamot ta inanohdan nyo oyodaya a nanawo ni Jeso-
Kristo, kinarwan nyo naw marahet saya a dadakay nyo, as kan myan dana
dyinyo oyod a kadaw nyo dyirad kapayngay nyo a manganohed. Dawa,
nāw nyo na madaw do katakatayisa dyinyo a yapod makatayrahem a
aktokto nyo.
23 On, ta minirwa ta na nayanak do abos pandan a byay, kan akmaba so
nakaiyanak taw a tawo a machipanda. Ta sichangori, anak narana yaten
no Dyos a maynamot do panakabalin no sibibyay a chirin no Dyos a polos
a dya mararayaw.
24 Ta akmas naitolas do Masantwan a Tolas a kāna,
“Tabo tawotawo, ki akmay tamek, kan tabo kapintas da, ki akmas sabong
naw. Mahayo tamekaw kan maychahesday saw sabong naw.
25 Ki no chirin ni Āpo, ki nāw na a abos pandan.”§
Iyaw nyaya chirin, ki iyaw Maganay a Dāmag a naikaskasaba dyinyo.

2

No Sibibyay A Bato Kan No Tawo No Dyos

† **1:16 1:16** No chakey na batahen masanto, ki “machitarek” mana “mabawa do gatos.” Leb. 11:44; 19:2; 20:7 ‡ **1:20 1:20** Epe. 1:4 § **1:25 1:25** Isa. 40:6-8; Sant. 1:10

1 Dawa, sichangori, tadyichokodan nyo saw tabo marahet saya a dadakay
akmas kapangkosit kan kapaybayataw, kapaysinsīsingpet, kapangimon,
kan kaparaherahet.*
2 Ahahayen nyo pakono kapakaāwat nyo so chirinayan Āpo a akmas
kangsahaw no tagibyaw so gātas na. Tan komwan, mayparakoh danaw
kapagtalek nyod Āpo Dyos a mandad katongpal no kaisalākan nyo.
3 Ta akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas, "Natahaman nyo naw
parabor ni Āpo dyinyo."†
4 Maypasngen kamo pakono di Āpo Jeso-Kristo, ta iyaw manoroh so abos
pandan a byay. Iya, ki akmay sibibyay a bato a sinsinan a inpoha no tawo,
ki pinidi no Dyos a kapapatgan dya.
5 Aran inyo, maynamot ta inparawat nyo naw byay nyo dya, payparinen
naynyo a akmay sibibyay a bato a riminta no Dyos do kapatnek nas
naispiritwan a bahay na. Kayarig nyo paw papadi saw a mangyangay so
kosto a dāton. Ki akma kamo abas papadi saw do nakarahan, ta iyaw no
dāton nyo a maynamot di Jeso-Kristo, ki makahwahok do Dyos.
6 Ta akmas binata nad Masantwan a Tolas a kāna,
"Naypidipidi ako so kapapatgan a bato a pangayen kwa panoli do Sion a
masantwan a syodad ko. As an sino a manganohed dya, ki polos
anchi a dya mapaay."‡
7 Oyod a taywara mapateg dyinyo a manganohed dya, ki maynamot dyirad
dyaw a manganohed, binata na pa do Masantwan a Tolas:
"Iyaw nawri a bato a sinsinan a bata da a inpoha dan mapatnek saw, ki
nayparin a iyaw kasisitaan a bato."§
8 Binata na pa do matarek a panid no Masantwan a Tolas a kāna,
"Iyaw nyaya bato pakachichadan daw no tawotawo, kan iyaw nyaya bato
omadodog sira."*
On, sigon do keddengaw no Dyos, nakachichad sa a maynamot ta dyi da
tinongpal chirin no Dyos.
9 Ki yaten a manganohed, ki komwan taba. Ta an yaten, ki mismo a si
Āpo Dyos namidi dyaten. Pinayparin na yaten a papadi do pagaryan na
a nāw na magsirbi do Āri ta. Kayarig ta paw asa masantwan a nasyon a
dyira lang no Dyos. On, pinidi na yaten a tawotawo na tan yaten danaw
mangipakatoneng so makaskasdaawaw a pariparinen no Dyos. Ta si Āpo
Dyos mismo a nanawag dyaten a yapod kasarisaryan a yanan tan mangay
ta do makaskasdaaw a sedang na.
10 On, no kaoyodan na, do nakarahan, tawotawo naba inyo ni Āpo Dyos.
Ki sichangori, tawotawo narana inyo. Do nakarahan, ki chapatak nyo aba
iyaw kāsi no Dyos. Ki sichangori, narawat nyo na.

Maybibyay Kamo A Adipen No Dyos

11 Chadaw kwa kakakteh, naknakmen nyo a do dya lobong, ki iyabaw
no mismo a yanan ta, ta tod ta akmay gan-ganaet a naginbirna dya.
Dawa, ipakpakaāsi ko dyinyo a pachibawan nyo pakono saw kalikāgom
no inawan nyo, ta tod sa maikontra do kawnot nyowaya do Dyos.
12 Nāw nyo a masingpet do kayan nyo a machisalap dyirad tawotawo
saw a dya manganohed. Ta aran pagatosen daynyo do kaibahey da sya
a namarin kamo so marahet, ki alit na, ipodno danchiw maganay saya a

---

* **2:1 2:1** Roma 1:29-30; 2 Kor. 12:20; Epe. 4:31; Kol. 3:8 † **2:3 2:3** Sal. 34:8 ‡ **2:6 2:6** Isa. 28:16; Roma 9:32-33, 10:11; Epe. 2:20 § **2:7 2:7** Sal. 118:22; Mt. 21:42 * **2:8 2:8** Isa. 8:14, 15; 1 Kor. 1:23; Gal. 5:11

kaparin nyo, as kan dayāwen danchi si Āpo Dyos anchan araw a kapaybidi ni Kristo.
13 Machita tongpalen nyo tabo pinarin no gobyirno nyo a paglintegan.
Ta an komwan parinen nyo, maidayaw anchis Āpo. On, tongpalen nyo
chakey no totorayen nyo, naten danaw impirador.†
14 Masaw, paitorayan kamo dyirad pinakakakamay naw, ta tinoboy na
sa no impirador a mangay a mangdosa so aran sino a makagatos kan
manoroh so dāyaw dyirad mamarinaw so maganay.
15 On, ta chakey ni Āpo Dyos a maynamot do maganayaya a kaparin
nyo, ki paolimeken nyo saw tawotawowaw a abos arang kan siraw
maychiychirin saw so dyi da maawātan.
16 Maybibyay kamo pakono a tawo a nawayawayaan, ki iyabaw nyaya
wayawaya nyo panghapan nyo a omtalob so marahet a kaparin nyo. No
maganay a parinen nyo, ki maybibyay kamo a adipen Āpo Dyos.‡
17 Anyiben nyo sa tabo kapayngay nyo a tawo, as kan chadaw nyo saw
kakakteh nyo do kapanganohed. Dayāwen nyo si Āpo Dyos a mapawnotan
so kāmo, kan anyiben nyo impirador nyo.

Iyaw Pagtoladan Taw Nakalidyalidyat Ni Kristo

18 Inyo a adipen, mapaitoray kamo do āmo nyo a sitotolok, as kan
anyiben nyo sa. Siraba lang māsisyenaw kan makaāwat pamarinan nyo
so nyaya, an dya aran sira paw masosolihen saw.§
19 Ta an maanōsan nyo lidyataya a abos paynamotan a maynamot do
kanāw nyo a omnakenakem so chakey na, ki masyirto a bindisyonan
nanchinyo ni Āpo Dyos,
20 ta abaw mahahap nyo an siaānos kamo a madosa do kapamarin nyo
so marahet. Amnan nawriw kadosaan nyo kapamarin nyo so maganay, as
siaānos kamo, ayket, bindisyonan naynyo ni Āpo Dyos.
21 On, tinawagan na yaten Āpo Dyos tan anōsan taw lidyat a akmas
Kristo. Ta aran iya, ki inanōsan naw kalidyatan a maynamot dyaten.
Inpaboya naw rarahanaw a pagtoladan ta. Dawa, toladen ta pakono
pinariparin naw.
22 Ta iya, ki polos a dya naygatos kan polos a dya naybayataw.*
23 Do nakaoyaw daw sya, aba polos initbay na a marahet. Do nakalala
daw sya, inamomo na saba, basbāli a nagtalek di Āpo Dyos a mangokom
a sililinteg.
24 Si Kristo danaw pinakainawan ta a nadiman a maynamot do gatogatos
ta do nakailansa naw do kros. No paynamotan na a nalidyatan, ki tan
komwan, mabābang ta na a maygatos, as kan tan maybibyay ta a malinteg
do salapen Āpo Dyos. Maynamot do bigar na saw, napyan ta na.†
25 Ta do nakarahan, ki akma ta siras karnirwaw a masonong a somiwal
do dya kosto a rarahan. Ki sichangori, naybidi ta na di Kristo a iyaw Pastor
a mangay-aywan so pahad ta.

3

No Rebbeng A Parinen No Maychakababahay (Epe. 5:22; Kol. 3:18)

† **2:13 2:13** Roma 13:1-7; Tito 3:1 ‡ **2:16 2:16** Gal. 5:13 § **2:18 2:18** Epe. 6:5-9; Kol. 3:22-25; Tito 2:9-10 * **2:22 2:22** Isa. 53:9; 2 Kor. 5:21; Heb. 4:15 † **2:24 2:24** Isa. 53

1 Changori, inyo a mababakes, mapaitoray kamo dyirad kabahay nyo. Ta
an myan dyiraw dya manganohed do chirinayan Āpo Dyos a ononotan nyo,
nawriw paynamotan da manganohed a aran dyi nyo a ilawlawag dyira.
2 Ta maboya danchi a mismo do manyib kan masingpet a kabibyay nyo.
3 Iktokto nyo abaw makatayhapot lang a kapintas nyo a akmas kaornos
nyo so boboh nyo kan kapangosar nyo so mangingina a alahas mana
kapaylaylay nyo so mapintas.
4 Ad-adda masisita a nawriw mangpapintas dyinyo maganayaw a
kapangtokto nyo a yapod makatayrahem a katatawo nyo a akmas
kapakombaba nyo kan kaānos nyo. Siraw nyaya pakono manoroh so
kapintas nyo, ta siraw mapapateg di Āpo Dyos, as kan mararayaw saba.
5 Iyaw nyayaw pinarin daw no masisingpet saw a mababakes kaychowa
a nagtalek do Dyos, ta pinangpapintas da so inawan da iyaw kaipaitoray
daw so inawan da dyirad kabahay da.
6 Ta akmas simna Sara, ki nanganohed di Abraham a kabahay na, as kan
inbidang na a iya, ki āmo na. As dawa, inyo a mababakes sichangori,
maibidang kamo na a anak ni Sara an toladen nyo pinarin naya, kan
apabaw chabakel nyo.
7 Ki inyo a mahahakay, masisita iyaw kaaywan kan kaitoroh nyos anyib
dyirad kabahay nyo saya. Ta aran makapkapsot sa kan inyo a mahahakay,
ki alit na machiraman sa dyinyo a mangrawat so byay a abos pandan. Tan
komwan, ki adngeyen Āpo Dyos dasal nyo.

No Kapangnanawo Maynamot Do Kinalinteg

8 Sichangori, kakakteh, no paytābwan no chakey na batahen dya, ki masa
kamo pakono do kapangtokto kan kapachipangdidiw do kapayngay nyo a
manganohed. Maysin-aadaw kamo pakono a akmay mismo a makakakteh,
kan maysinchachāsi kamo, as kan maysinpapakombaba kamo.
9 An myan mapaynyin dyinyo, bahsen nyo aba. Masaw an myan omabay
dyinyo, abayen nyo aba, basbāli a mamarin kamos maganay dyira. On,
parinen nyo pakono maganay dyira, ta tinawagan naynyo ni Āpo Dyos tan
bindisyonan naynyo so abos pandan a byay.
10 Ta akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna,
“No makey a mayparin a maganay so byay do tanaya kan mayparin a
maragsak, machita dya maychirin so marahet kan dya maybayataw.
11 Machita a tadyichokodan na saw marahetaya kaparin na kan nawriw
parinen naw maganay. Machita a nāw na chichichwasen ka-
pachikapya a machikayban dyirad rarayay na.
12 On, ta nāw sa ni Āpo Dyos a aywanan malinteg saw a tawotawo, kan
kadngeyen naw dasal da. Ki siraw mamarinaw so marahet, ki
kontraen na sa.”*
13 Ta sino paro mapaynyin dyinyo an ipasnek nyo mamarin so maganay?
14 Ki aran paynyinan daynyo a maynamot do kapamarin nyowaya so
malinteg kan maganay, ki alit na magasat kan masoyot kamo. Dawa, mamo
kamo aba dyira, kan mariribokan kamo aba,
15 basbāli a nāw nyo pakono a anyiben si Kristo kan dayāwen nyo a
Āpo nyo do makatayrahem a aktokto kan poso nyo. Machita a pirmi
a nakasagānaw atbay nyo an myan manahes dyinyo so kailawlawag no
hahawen nyowaya do Dyos. Ki parinen nyo nyaya do makahwahok a
kapaychiychirin nyo a mapawnotan so anyib nyo.

---

* **3:12 3:12** Sal. 34:12-16

16 Nāw nyo pakono a madalos so pangtoktwan kan abo marahet a
dadakay nyo. Ta siraw mangoyawaw dyinyo do maganay a pinarin nyo a
maynamot do nakawnot nyo di Kristo, ki tod sa masnesnekan a maynamot
do chinirichirin daw.
17 Ta an nawriw chakey ni Āpo Dyos, maganaganay an makataham kamo
so lidyat a maynamot do nakapamarin nyo so maganay kan iyaw maglak-
amaw so lidyat a maynamot do nakapamarin nyos marahet.
18 Ta aran abo gatos ni Kristo, ki alit na tinahaman naw kadiman tan
mapakawan tad aro a naygatosan ta. On, no chakey na batahen, naypisa
lang a nadiman malintegaw tan mapaybidi na do Dyos siraw dya malinteg.
Ta oyod a diniman da si Jesos do inawan na, ki pinagongar no Dyos, as kan
nāw na a sibibyay do ispirito.
19 As do ispirito naya, ki nangay a nangasaba dyirad nabahod saw a
pahad no nadiman pa kaychowa.
20 On, siaānos a nangnanaya si Āpo Dyos so kapagbabāwi da no nawri
a tawotawo a ranan kapamarin ni Noyi so biray naw. Ki alit na dyi sa
nagbabāwi do dawri, as kan alit na dyi sa nanganohed di Āpo Dyos. As
dawa, wawaho sa lang somindep do biray naw, kan sira lang naisalakan
do layosaw.
21 Iyaw nyaya layos, ki iladāwan naw kapagbonyag taya kan iyaw
no kaisalakānan ta sichangori, maynamot aba do kapakaro no lapos do
inawan ta, an dya pangilasinan a oyod a nagbabāwi ta do aro saya a
nakagatosan ta. Nyaw pakayapwan na a insalākan na yaten maynamot
do nakapagongaraw ni Āpo Dyos si Kristo.
22 Naybidi dana si Āpo Jesos do hanyit. On, sichangori, ki ari dana
naydisna do mangketaw do kawanan ni Āpo Dyos, as kan itorayan na sa
a tabo no anghilis saw do hanyit kan sira tabo myan saw so toray kan
panakabalin a dya maboya.

4

Siraw Natadyan So Dadakay

1 Sichangori, chapatak ta a do kayan paw ni Kristo do tanaya, ki
nalidyalidyat so inawan. As dawa, yaten a myan pad lobongaya,
ki komwan ta pakono a sisasagāna kan patoreden taw aktokto ta a
mangdidiw so kalidyatan. Ta aran sino a mangdidiw so kalidyatan do
inawan na a maynamot do kapanganohed na, ki mapenpen danaw kakey
naw a maygatos.*
2 As dawa, do nabidin paya byay tad tanaya, isardeng ta na pakono a
pagostwan chakey saw no inawan taya. Iya dana pakono pagayatan naw
no Dyos parinen ta.
3 Ta manawob dana pakono pinariparin nyo saw do nakarahan do
dyi nyo paw a nanganohdan a akmas makasnesnek kan malapos a
kaparin, kinaderrep, kapaybobok, kasaraw, kapaychaynoynom, kan iyaw
makabābabaya do Dyos a kapagdayaw do didyosen.
4 As dawa, sichangori, siraw tawotawo saw a dya manganohed di Āpo
Dyos, taywaraw kapakasdaaw da, ta machikayban kamo paba dyira a
machipamarin so marahet kan masawek a dadakay. Nyaw paynamotan
na a parahrahten kan oyawen daynyo.

* **4:1 4:1** Mana “Iyaw tawowaw a malidyatan dana do inawan, ki chaskeh na a maygatos.” Roma 6:1-11

5 Si Kristo, ki sisasagāna dana mangokom siras sibibyay paw kan siraw
nadiman danaw. Ki an sira, ki mapilit sanchi a mangatbay so tabo marahet
saya a pinarin da.
6 Nyaw paynamotan na a aran siraw nadimanaw, ki naikasabaw
Maganay a Dāmag dyira. On, naikasaba dyira tan aran nadiman dana
sa do inawan sigon do kapakaokom a tabo no tawotawo, ki maparin daw
mabyay do ispirito a akmas kabyayaw no Dyos a abos pandan.

Siraw Maganay A Parinen Manganohed
(Roma 13:11-14; Epe. 5:1-21; Kol. 3:12-17; Pilp. 4:8)

7 Īto danaw kabokabosan no lobongaya. Dawa, machita pagpeten nyo
inawan nyo kan makaridam kamo tan makapaydasal kamo a akmas
chakeyaw no Dyos.
8 As no kasisitaan, ki nainpaposwan pakono kadaw nyo so kapayngay
nyo a tawo. Ta an maysin-aadaw kamo, maydaydamnay kapakawan nyo
so katakatayisa dyinyo.
9 Siaayat kamo pakono a maysinpapadagos a aba polos riklamo nyo.
10 Aran āngo a sāgot a intoroh no Dyos do katakatayisa dyinyo, osaren
nyo pakono a pangsidong siras kapayngay nyo a tawo. Tan komwan,
matalek kamo a mangay-aywan so matatarekaw a bindisyon ni Āpo Dyos.
11 An myan dyinyo mangasaba, machita ikasaba nyo chirin Āpo Dyos. As
an maynamot dyirad magsirsirbyaw, machita magsirbi sa a makayapo do
ayit a intoroh no Dyos. Dawa, an komwan, maidaydayaw pakono si Āpo
Dyos a maynamot di Jeso-Kristo do tābo a kayayan nyo. On, si Āpo Dyos
pakaitorohan dāyaw, ta myan dyaw panakabalin a abos pandan. Amen.

No Kalidyatan No Manganohed
(Mt. 5:11; Sant. 1:2-4, 12)

12 Chadaw ko a kakakteh, chasdaaw nyo sabaw mapadpadasan nyo saya
kalidyatan a maynamot do kapanganohed nyo, as kan chakigtot nyo saba,
ta gagāngay a naparin saw nyaya a mangsoot so kapanganohed nyo.
13 On, masdaaw kamo aba, basbāli a magragsak kamo an nairaman
kamo na do kalidyatan a inibtoran Kristo. Ta an komwan, taywara danaw
kapagragsak nyo do kapaybidi nanchi kontodo makaskasdaaw a glorya na.
14 Magasat kamo pa an oyawen daynyo no tawotawo maynamot ta
nanawhen naynyo ni Kristo, ta nyaw kaboyan ta sya a myan dana dyinyo
mabīleg a Ispirito no Dyos.
15 Ki abo pakono dyinyo malidyatan a maynamot do kapangdiman
na, kapanakanakaw, kapachibibyang a pangrogyan kapaydidiman, kan
kadwan pa a kapamarin so marahet.
16 Ki an iyaw rason a pakadidiwan nyo so lidyat, ki maynamot do
nakapanganohed nyo di Kristo, chasnek nyo aba, basbāli a magyaman
kamo do Dyos maynamot ta maibidang kamo na a tawotawo ni Kristo.
17 Ta narapit danaw oras tan mairogi dana iyaw kapangokom no Dyos
so tabo a tawotawo, as kan mangrogi dyirad mismwaw a tawo na. An
komwan kapangirogi nas kapangokom na dyaten a tawo na, dyori a ad-
adda paw kapangokom na siras dyaw a nanganohed do Maganay a Dāmag
a yapo do Dyos?
18 Ta akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna,
“An malidyat kaisalākan malinteg a tawo, maisalakan paro iyaw maygay-
gatos a abos kapanganohed do Dyos?”†

† **4:18 4:18** Prob. 11:31

19 Dawa, siraw malidyatanaw maynamot ta nawriw pagayatan no Dyos
dyira, ki nāw da pakono a mamarin so maganay, as kan nāw da pakono a
italek byay da di Āpo Dyos a namarswa a mangtongpal so kari na.

5

No Rebbeng Dan Panglakayen Kan Kadwan Saw A Manganohed (1 Tim. 3:1-7; Tito 1:5-7)

1 Inyo a panglakayen dan manganohed saya, ariw chakey kwa ibilin
dyinyo. Ta aran yaken, ki asa ako a panglakayen kan asa ako a tistigo
do nakalidyataw ni Kristo kaychowa. On, myan anchiw binglay ko anchan
magparang panakabalin na.
2 No chakey ko a ibilin dyinyo, ki aywanan nyo saw manganohedaya
a intalek dyinyo no Dyos. On, akma saw karniro, kan inyo pastor da
a mapawnonot dyira. Parinen nyo nya a akmas chakeyaw ni Āpo Dyos.
Maytarabako kamo aba a mapilpilit kan maynamot aba ta myan hahawen
nyo a gon-gona nyo a yapo dyira, ki maynamot ta taywaraw kakey nyo a
magsirbi di Āpo.
3 Taywarahen nyo saba itorayan no naitalekaya dyinyo, basbāli a
mayparin kamo a pagtoladan da a mamarin so maganay.
4 As anchan mangay si Kristo a Katotohosan a Pastor ta, gon-gonaan
nanchinyo do kapachiraman nyo do makaskasdaaw a glorya na a abos
pandan.
5 Maynamot dyinyo a kamotdehan, machita a magpaitoray kamo dyirad
panglakayen nyo saw. On, inyo a tabo, ki machita idaydāyaw nyo abaw
inawan nyo, basbāli a mapakombaba kamo a magsirbi do katakatayisa
dyinyo. Ta myan naitolas do chirin Āpo Dyos a binata na, “No Dyos,
ki kontraen na saw mangipangasaw so inawan da, ki chāsi na saw
mapakombabaw.”*
6 Dawa, masisita a mapakombaba kamo. Ipaitoray nyo inawan nyo do
Dyos a manakabalin a mangpadayaw anchi dyinyo do orasaw a inkeddeng
na.
7 Italek nyo sa tabo do Dyos pakariribokan nyo, ta iya danaw mangaywan
dyinyo.
8 Machita kaiigpeten nyo inawan nyo, as kan makaridam kamo, ta ari
a midibidi iyaw kabosor nyo a si Satanas, kan akmay ngomerngernger a
lion a maychichichwas so sangraben na.
9 Labanan nyo maynamot do kayit no kapanganohed nyo do Dyos, ta
chapatak nyo na a komwan mapariparin dyirad kapayngay nyo saw a
nanganohed do intīrwaya lobong. Aran sira, ki napadas daw kalidyatan a
akmas mapadpadas nyowaya.
10 Ki an nakarahan manyidaya a chimpo no nakalidyat nyo, si Āpo
Dyos a māsisyen a nanawag dyinyo a machiraman do abos pandan a
glorya na do kapachasa nyo di Kristo, iya danaw mismo a mangkosto so
pagkorāngan nyo. On, iya dananchiw mapatēnek dyinyo tan abo polos
dyinyo matohatohay so kapanganohed, kan iya anchiw mapayit so aktokto
nyo.
11 Maidaydayaw pakono si Āpo Dyos a manakabalin do tābo kan
magtoray a abos pandan! Amen.

---

* **5:5 5:5** Prob. 3:34; Sant. 4:6

12 Intolas ko nya manyid a tolas dyinyo maynamot do sidong ni Silas† a
inbidang ko a mapagtalkan a kakteh do kapanganohed. No paynamotan
na a intolas ko dyinyo nyaya, ki tan ahwahoken koynyo, as kan tan iyaw
kapanganohed nyo, ki maypaypahnyi pa. Chakey ko a matonngan nyo a
iyaw innanawo kwaw dyinyo a iyaw parabor no Dyos, ki oyod. Dawa, nāw
kamo pakono do kapanganohed nyo, as kan kawayakan nyo aba ah!
13 Siraw kakakteh nyo saw a manganohed do dya Babilonya, ki
pakomostaan daw inyo. Pinidi sa no Dyos a akmas nakapidi naw dyinyo.
Aran si Markos, ki pinakomostaan naw inyo, kan nayparinaw a akmay
oyod a anak ko.
14 Ipaboya nyo adaw nyo do katakatayisa dyinyo.
Myan pakono dyinyo a tabo a manganohed di Kristo kaydamnayan no
kapangtokto nyo. Amen.

† **5:12 5:12** Si “Silas” mana “Silbano,” ki rarayay pa ni Pablo. Ara. 15:22; 2 Kor. 1:19; 1 Tes. 1:1

No Somarono A Tolas Ni
No Pakatonngan So Paytābwan No Nya Libro

Nyaya tolas, ki intolas ni Pedro dyirad manganohed saw di Jeso-Kristo a naibahey do 1 Pedro 1:1 kan 2 Pedro 3:1. In-godes ni Pedro naytolas dyira, ta natonngan na a īto danaw kadiman na a maynamot do inpakatoneng ni Āpo Jesos dya (1:14).

No paynamotan na a naytolas si Pedro, ki tan yokayen na saw manganohedaw do kapanganohed da (3:1) kan kontraen na saw nanawo dan mabayataw saw a mamaistro (2:1). Ta siraw nya mabayataw a mamaistro, ki nagparang sa dyirad manganohed kan inrogi daranaw mangrarayaw so kapanganohed daw di Jesos. Siraw mawnged paw do kapanganohed da, ki naallilaw sa a nachitolad dyira do makasnesnek saya dadakay da. Ta iyaw no innanawo dan mamaistro saya, ki dyido kan maynana malapos a dadakay, ta nawri lang pagragsakan daw kapagtongpal so chakeyaw no inawan (2:13). Dawa, ballaāgan sa ni Pedro a maybibyay a masantwan kan malinteg, ta intoroh narana no Dyos dyira tabo machita da a tongpalen (1:3). An komwan parinen da, ki mapasiwal saba dyirad madyido saya a nanawo no mabayatawaw, basbāli a maypaypayit sa do kapagtalek da do parabor no Dyos kan maypayparahem kapakaāwat da do kadawaw ni Āpo Jeso-Kristo a Mangisalakan ta (3:18).

Āngo innanawo dan mabayataw saw a mamaistro? No asa, ki maybidi kono aba si Jesos. Ta batahen da a nadiman dana saw inyaynyapwan da, ki nāw na pa a nakayapod nakaparswaw no lobong (3:4). No atbay ni Pedro, ki māsisyen si Āpo Dyos, ta chakey naba myan mabo a aran sino. Ki alit na, annadan ta, ta iyaw kangay na, ki do arawaw a dyi ta hahawen a akmas kangayaw no manakanakaw. Inpanakem na pa dyira a matemtem sanchiw hanyit kan tana, kan maokom sanchiw tawotawo, ta nawriw inkari no Dyos do chirin na.

No Naychakarwan No Nya Tolas
Pakatoneng 1:1-2
No Kapanawag Kan Kapamidi No Dyos 1:3–1:11
Si Jesos Pagbasaran So Oyod A Kapanganohed 1:12–1:21
Siraw Mabayataw A Mamaistro 2:1–2:22
No Naikari A Kangay Ni Āpo Jesos 3:1–3:18

No Somarono A Tolas Ni
Pedro

Pakatoneng

1 Yaken si Simon Pedro a asa adipen kan apostol ni Jeso-Kristo. Itolas ko
nyaya dyinyo a nangrawat so kapapatganaya a kapanganohed a kapariho
no kapanganohed namenaya. On, rinawat nyo nyaya a kapanganohed nyo
a maynamot do kinalinteg ni Jeso-Kristo a Dyos ta kan Mangisalakan ta.
2 Maypaypangay pakono dyinyo parabor kan kaydamnayan no kapang-
tokto maynamot do kapatak nyo si Āpo Dyos kan si Jesos a Āpo ta.

No Kapanawag Kan Kapamidi No Dyos

3 Maynamot do masantwan a panakabalin no Dyos, intoroh narana
dyaten tabo a machita ta tan maybibyay ta na a masantwan kan malinteg.

On, maparin ta tongpalen chakey na a maynamot ta chapatak ta na iyaw nanawagaw dyaten, as kan chapatak taw nyaya a maynamot do makaskasdaawaw a glorya na kan kaganay no kadyos na.
4 Maynamot do dyaya, intoroh sa ni Āpo Dyos dyaten kari na saya a taywaras kasisita kan kapateg. Tan makaynamot dyirad dyaya, maparin a maditchanan taw kapangigpetaw no makararayawaya a kinaderrep do lobongaya, as kan machiraman ta na do kinadyos no Dyos a masantwan.
5 As dawa, maynamot ta komwan pinarin na, parinen nyo pakono mandad maparin nyo a maparapa so kasingpet nyo do kapanganohed nyowaya. Do kasingpet nyo, nayonan nyos kapakatoneng.
6 As iyaw kapakatoneng, nayonan nyos kaigpet nyos inawan nyo. Masaw iyaw kaigpet nyos inawan nyo, rapan nyos kapagibtor. Do kapagibtor nyowaya, ināyon nyo nadyosan a kaparin.
7 Do nadyosan a kaparin, rapan nyos kadaw nyo dyirad kakakteh nyowaya a manganohed, as kan chadaw nyo aba lang katakatayisa dyinyo a manganohed, an dya tabo tawotawo.
8 An maypaypangay kawnot nyo so komwan saya a dadakay, masig-orādo a paditchanen na inyo do abos sinpaspangan kan dya omsi a kapanganohed nyo, basbāli a maypaypangay paw kaparin nyo a maganay, as kan maypaypangay paw kapakaāwat nyo a maynamot di Āpo ta a si Jeso-Kristo.
9 Ta no dya omparin so nyaya, ārig na a bosa mana bolsek, ta maawātan naba an āngo malinteg. Nawayakan na pa a nadalosan a yapo do sigod saw a kaparin na marahet.
10 Dawa, kakakteh, parinen tabaw akma syay, basbāli a igodes ta parinen pandan maparin ta, sakangwan maipaboya a oyod a tinawagan kan pinidi na yaten no Dyos a mayparin a manganohed dya. Ta an parinen taw nyaya, madodog taba do kapanganohed ta.
11 On, an parinen nyo nyaya, ki chasoyot naynyo a pasdepen ni Āpo Dyos do pagtorayan ni Āpo Jeso-Kristo a Mangisalakan ta, as kan nāw ta nanchi daw a abos pandan.

Si Jesos Pagbasaran No Oyod A Kapanganohed

12 Aran naawātan nyo na a maynamot do dyaya kan dyi kamo a mabyor do kosto a kapanganohed nyo a rinawat nyo, ki alit na pirmi ko a ipanakem dyinyo nyaya.
13 Maktokto kwaw do kayan ko paya do tanaya, maganay an pirmi ko a ipanakem dyinyo nyaya tan dyi nyo a mawayakan.
14 Chapatak ko na a īto danaw kapaybitos no byay ko, akmas inpakato-nengaw dyaken Āpo ta a si Jeso-Kristo.
15 On, maynamot do dyaya, parinen ko tabo a maparin ko tan dyi nyo a mawayakan iyaw innanawo ko saya dyinyo, anchan abo ako nanchi dyinyo.
16 Nawri abaw chinasaray namen nagsirsiriban dayan tawotawo a isto-rya da do nakaipakatoneng namenaw dyinyo so maynamot do panakabalin naw ni Āpo Jeso-Kristo kan kangay naw anchi. Komwan aba, ta naboya namen a mismo iyaw katan-ok na.
17 Myan kami a mismo a nakaboya so nakaitorohaw no Dyos Ama di Āpo Jeso-Kristo so dāyaw kan tan-ok. On, nakapaychirin naw dya ni Āpo Dyos a Manakabalin a yapod hanyit a kāna, “Iyaw nyaw Anak ko a chadaw ko, as kan taywara mahwahok ako na a maynamot dya.”

18 Oyod a mismo namen a nadngey nyaya timek a yapod hanyit do
nakaiyonot ni Jesos dyamen do tokonaw a masantwan.*
19 As dawa, do dawri a chimpo, naypaypayit nakapanganohed namen
do binata da saw no propīta no Dyos kaychowa maynamot di Jesos. Aran
inyo, ki masisita a anohdan nyo, ta iyaw innanawo daw, ki akmay soho
a nangsedang so kasarisaryan a mandad kapaysesedang a kahtot danan
kāraw. No chakey na batahen, ki mandanchan kapaybidi ni Āpo Jesos a
oyod a Kāraw a mangsedang so aktokto ta.†
20 Adngeyen nyo nyaya, ta masisita a maawātan nyo a siraw propīta saw
no Dyos kaychowa, ki aba polos intolas da do bokod da kapakaāwat.
21 Ta siraw intolasaw no propīta saw, ki yapo aba do pagayatan
tawotawo. On, si Āpo Dyos nangipakatoneng sya dyirad propīta saw
kaychowa, kan iyaw no chinirin daw, ki iyaw no inpaichirinaw no Ispirito
Santo dyira.

2

Siraw Mabayataw A Mamaistro

1 Ki aran komwan, myan saw mabayataw a propīta a nagparang dyirad
tawotawo saw do kaychowa, as komwan a myan sanchiw magparang
dyinyo a mabayataw a mamaistro. Allilawen danchinyo a mangnanawo
so bayataw, as kan nya anchiw mangrarayaw so kapanganohed nyo. On,
ilibak da pa si Āpo ta a Jesos a nanglibri dyira tan mayparin sa tawotawo
na. As dawa, nyaw mangikwan dyira do pakararayawan da.
2 Aro sanchiw machitolad dyira do makasnesnek saya dadakay da, as
kan maynamot do dya saya pariparinen da, oyawen danchin tawotawo
iyaw oyod a nanawo a maynamot di Jesos.
3 Maynamot do kalakam daya so kwarta, gondawayan danchinyo a yapo
do bayataw saya inanawo da. No kaokom da, ki nakasagāna dana a yapod
kaychowa pa. On, masigorādo a marahmet anchiw dosa da, ta makaycheh
aba si Āpo Dyos a mangokom dyira.
4 Ta aran siraw anghilis saw a nakagatos kaychowa, ki chināsi na saba
ni Āpo Dyos.* Taywaraw nakaitapwak na sira do impyirno, kan ari pa sa
daw do taywaraw so kasari a nakaposasan da, kan machita a panayahen
daw orasaw a kapangokom na.
5 On, chināsi aba ni Āpo Dyos siraw tawotawo do chimpo ni Noyi a dya
nanganohed do Dyos do nakalayos naw so tanaya. Si Noyi lang magraman
dyirad papito saw a tawotawo, iyaw insalākan na,† ta masingpet si Noyi a
nangikasaba so kalinteg no Dyos.
6 Masaw a rinarayaw na saw syodadaw a Sodoma kan Gomorra may-
namot do nakasosoh na sira,‡ kan pinayparin na sa ahbek a pangballaag
so maparinaw anchi dyirad abwaw so kapanganohed do Dyos.
7 Insalākan nas Lot maynamot ta malinteg a tawo si Lot, as kan nariribok
dyirad makabābaba saw a dadakay no marahet saw a tawotawo do
Sodoma.
8 On, ta do kayan pa ni Lot dyira, do kararaw kan kahahep, ki oltimo
a nariribok nya malinteg a tawo do nakadngey kan nakaboya naw siras
maynana saya marahet a kaparin da no abo sayas linteg a tawotawo.

---

* **1:18 1:18** Mt. 17:1-13; Mk. 9:2-13; Lk. 9:28-36 † **1:19 1:19** Nom. 24:17; Lk. 1:78-79; Pal. 22:16
* **2:4 2:4** Gen. 6:2; Jod. 6 † **2:5 2:5** Gen. 6:1–9:29 ‡ **2:6 2:6** Gen. 19:1-29

9 As dawa, nyaw katonngan ta sya a yaten a manganohed di Āpo Dyos, ki
chapatak na a isalākan malinteg a tawo do pakasolisogan na. Chapatak na
pa sa a bahoden kan dosāen siraw dyaw a manganohed do Dyos a mandan
komplito no kaokom da do arawaw anchi a kapangokom na.§
10 On, maokom sanchi, naten dana dyirad mamariparin saw so chalakam
no inawan da kan siraw mangoy-oyawaw so myanaw so toray.
Matotored saw nyaya a sinan maistro a mangipangas so chapatak da.
Otro, masnek saba a mangipaboya so kabon anyib da dyirad parswa saya
do hanyit a matohos so toray. Taywaraw kaoyaw da sira!
11 Ki siraw anghilis saw do hanyit a matortoray kan mabilbīleg pa adayo
kan siraw nyaya sinan maistro, ki aran sira, ki maitored dabaw mangoy-
oyaw so aran sino do salapen no Dyos.*
12 Ki siraw nyaya tawotawo, oyawen da saw dyi daw a chapatak, ta
kayarig da saw bolaw saw a binyay a dya mangtokto, as kan parinen da
lang no chakeyaw no inawan da. Naiyanak sa tan tiliwen sa a dimanen.
On, komwan sanchi, ta masyirto a rarayawen na sanchi ni Āpo Dyos.
13 On, madosa sanchi so marahmet a nawriw kosto a bahes no marahet a
kaparin da. On, ta nawriw pakaragsakan daw kapagtongpal so chakeyaw
no inawan a aran maraw pa, ta chasnek daba ipaboyaw kinaderrep da.
Samna! Kayarig daw mancha kan lapos a mangrarayaw so pintas no
binasan, ta chasoyot daynyo a loklokwen an machisilibrar sa dyinyo a
machikomonyon, as kan pachirayayan naw kapagbokatot dad kinaderrep
da.
14 Siraw nya saya a tawotawo, ki magmolmolāgat sa so kāda mabakes a
maboya da, ta nawri lang chitachitahen daw kapachoknod da. Ki aran
komwan, polos a dyi sa napnek do marahet saya a dadakay da. Sira
paw mangotap siras tawotawo saw a mawnged pas kapanganohed tan
somiwal sa a komwan do pakasdayan da. Naywaman daranaw kaāgom
da. Masyirto a maabay sa, ta polos anchi a dyi sa makaditchan do kadosaw
dyira ni Āpo Dyos.
15 On, somniwal dana sa do kostwaw kan malinteg a rarahan. Sichangori,
ki naychawaw dana sa. Inonotan daw rarahanaw a nayaman ni Balaam†
a anak ni Bosor a nawriw chinasoyot na a paychichwasan so kwarta iyaw
yapod kapamarin naw so marahet.
16 Ki do dawri, nakasolyan ni Āpo Dyos, kan pinaydabdab na si Balaam
tan dyi na tongtongen iyaw marahetaya a paychichwasan na. Ta myan
iyaw no asno na do dawri a pinaychirin ni Āpo Dyos a akmay tawo, kan
pinenpen na do paychabobwan sayan arang na.
17 Siraw nya sa mabayataw a mamaistro, ki akma sa siras nayachanaw
a akbod. Akma sa so demdemaw a tod a pahabasen bagyo. Ari danaw
nakasagāna a dosa da do kasarisaryan a yanan.
18 Mapapangas sa maychirin so abo saw so sirsirbi a chirin, kan osaren
daw marahet saya a paychakatekateh no inawan da a pangotap siras
bayowaw a nanganohed a kadidichan da pa yapo dyirad tawotawo saw
a maybibyay do dya kosto.
19 Ikari da a mawayawayaan tawo a omparin so aran āngo a chakey na
parinen an tongpalen naw innanawo da. No kaoyod na, ki adipen sa no
makararayawaya a dadakay da. Ta no tawo, ki adipenen no aran āngo a
mangābak sya.‡

§ **2:9 2:9** Pal. 20:11-15 * **2:11 2:11** Jod. 9 † **2:15 2:15** Nom. 22-23; Jod. 11 ‡ **2:19 2:19** Roma 6:16

20 Ta an naditchanan dana no tawo iyaw no makararayaw saya a kaparin
do lobongaya a maynamot do nakapatak na di Jeso-Kristo a Āpo kan
Mangisalakan ta, ki mahay aba as kapirwa narana a adipenen no sigodaw a
dadakay na, maraherahet dananchi a adayo kayayan na do kapanawdyan
na kan iyaw sigodaw.§
21 Maganaganay pa an dyi na polos a natonngan maynamot di Kristo
a mapalinteg dya kan iyaw natonngan naw, as katadyichokod na so
masantwanaw a bilin a naitoroh dya.
22 Ki maynamot dya, nya danaw pakatongpalan no panyinyirin saw a
bata da, “Kanen dana no chito tayoka naw a inyota,”* kan “Mirwa dana
mangay a maglobnak bagwaw a tayoka dana nadalosan.”

3

No Naikari A Kangay Ni Āpo

1 Chadaw ko a kakakteh, pirwa danan tolas ko dyinyo nyaya. Do dadwa
saya a tolas ko, ki pinanggep ko a pirwahen a ipanakem tan yokayen ko
inyo do kosto kan madyosan a kapangtokto.
2 Chakey ko a nakmen nyo maynamot dyirad chirin saw a naibahey
kaychowa a yapo dyirad masantwan saw a propīta no Dyos, as kan siraw
bilbilin saw ni Āpo Jesos a Mangisalakan ta a innanawo namen a apostolis
na dyinyo.
3 No manōma a ipanakem ko dyinyo, ki basta maawātan nyo a
maganay. Ta do kapanawdyan saw no araw, myan sanchiw mangoy-oyaw
a tawotawo a naywam do marahet saya a kalikāgom no inawan da, as kan
yangay danchi inyo a oyawen.
4 On, batahen danchi a kon da, “Naikari abawri a, ‘Mangay anchi si
Kristo’? Asyo pa? Nadiman dana sayaw inyaynyapwan namen saw, ki
nāw na paya a nakayapod nakaparswaw no lobong! Pi!”
5 As siraw mangibahebaheyaw so nyaya, ki chakakey da pa a wayaken
iyaw no panakabalin naw no nakapamarswaw ni Āpo Dyos so hanyit kan
tana a maynamot do chirin na lang. On, maynamot do chirin na lang,
tomninyiw tana a yapod ranom, as kan ranom nanoroh so salon-at da no
aran āngo a mabyay.
6 Naosar paw ranom a nangahmes so tawotawo kan nangrarayaw so
tanaya do chimpon layos.
7 Maynamot pa do chirin ni Āpo Dyos, iyaw hanyitaya sichangori kan
iyaw tanaya, ki naisagāna dana a masosohan. Ki nāw na pa a mandad
arawaw no kapangokom kan kararayaw no abo saya so kapanganohed do
Dyos a tawotawo, as kan do dawrinchi, ki matemtem sanchi.
8 Chadaw ko a kakakteh, kanakmen nyo nya a abaw paytarkan ni Āpo
Dyos so asa karaw kan asa ribo a katawen, ta pariho saw nyaya dya.
9 Paybabalay aba ni Āpo Dyos katongpal nas inkari naw a akmas
kapakaāwataw no kadwan a tawotawo. Ki imbes a parinen naw nyaya
sichangori, anōsan na paynyo a panayahen, ta chakey naba myan mabo
a aran sino.* No chakey na, ki madidiw pakono no katakatayisaw
kapagbabāwi a maybidi do kosto a rarahan.

---

§ **2:20 2:20** Heb. 6:4-6 * **2:22 2:22** Prob. 26:11 * **3:9 3:9** Maynamot do kapaybidi ni Jesos, chiban nyo do Hab. 2:3; Heb. 10:37. Maynamot do kaānos ni Āpo, chiban nyo do Esek. 18:32; Joel 2:12-14; Roma 2:4; 1 Tim. 2:4.

10 Ki marapit anchiw araw no kapaybidi ni Āpo Jesos do dyi ta
chapapatak a chimpo a akmas kangayaw no manakanakaw.† Do dawrinchi
a araw, mabonchi iyaw hanyit a pachigedanan taywaras kalyak a kalebkeb.
As siranchiw planita saya, ki maronaw sanchi do apoy. As iyanchiw tana
kan sira tabo myanaw dya, ki matemtem sanchi.‡
11 Maynamot ta masosohan anchi a tabo myan do hapotayan tana, ayket
na, maypāngo kaiyannad nyos byay nyo? No byay nyo, ki machita pakono
a masantwan kan masingpet a akmas chakeyaw no Dyos.
12 Komwan kamo pakono ranan kananaya nyowaya so arawaw anchi
a kangay ni Āpo Dyos a mangdosa so lobongaya. Parinen nyo pakono
tabo maparin nyo a mangalokalo so nawri a araw. Ta no kaoyodan na, ki
do dawrinchi a araw, iyaw no hanyit kan tana, ki matemtem sanchi kan
maronaw sanchi do taywara kakohat da.
13 Ki sigon do kari naw, panapanayahen taw bayowaw a hanyit kan
bayowaw a tana a iyaw inkaryaw no Dyos dyaten a yanan dan malinteg.§
14 As dawa, chadaw kwa kakakteh, kayan nyowaya a mangnanaya so
nawri a araw, parinen nyo tābo a maparin nyo tan masabatan nanchinyo
a madalos a abo so gatos kan abo so pakapilawan a sikakapya do salapen
na.
15 Kawayakan nyo aba a iyaw no kaānos dyaten ni Āpo, ki tan
maisalakan ta. Iya paw nyayaw inpapaāwataw dyinyo ni Pablo a mapateg
a kakteh ta do nakapaytolas naw so inpaw-it na dyinyo sigon do intorohaw
dya no Dyos a sirib.
16 Sira tabo tolas na saw, ki nawri saw pirmi na a inbahey maynamotaya
dyirad dya saya a bānag. Ki siraw tolas na saya, ki myan saw kadwan a
malidyat a maawātan. As dawa, kosokosohen kan dyidohen da no kōrang
so kapakaāwat kan maychaychawaw saw tawo a akmas pariparinen da
saw no myanaw do kadwan saya a panid no Masantwan a Tolas. Ki
iyaw komwan saya so dadakay, ki bāli, siraw nangasday so inawan da
do kararaheman a abot a pakararayawan da.
17 As dawa, chadaw ko a kakakteh, maynamot ta chapapatak nyo na a
sigod a myan sanchiw no mabayataw a maistro, ki magannad kamo. On,
magannad kamo tan dyi daynyo a mapasiwal no riro saya no abo sayas
linteg a tawotawo kan tan dyi kamo a masday do nachikamāngan nyowaya
a inanohdan nyo,
18 basbāli, maypaypayit kamo pakono do kapagtalek nyowaya do
parabor no Dyos dyinyo. Maypayparahem pakono kapakaāwat nyo di Āpo
ta kan Mangisalakan ta a si Jeso-Kristo.
Myan pakono dyaw dāyaw sichangori kan do abos pandan! Amen.

† **3:10 3:10** Mt. 24:43-44; 1 Tes. 5:2; Pal. 3:3; 16:15 ‡ **3:10 3:10** Mt. 24:35; Mk. 13:31; Lk. 21:33; Pal. 16:17-21 § **3:13 3:13** Pal. 22:1-7

No Manoma A Tolas Ni Juan

No Pakatonngan So Paytābwan No Nya Tolas

No naytolasaw so nya tolas kan no dadwaw a somarsarono, ki si Juan a asa dyirad nanawhenaw ni Jesos (Jn. 21:7). Malkem dana si Juan do nakaitolas naw so nya, as kan do dawri, ki iya danaw nabidin a sibibyay a yapod dosi saw a nanawhen ni Jesos. Dawa, pinangaranan naw mismo a inawan na so panglakayen dan manganohed (2 Jn. 1; 3 Jn. 1). Siraw naytolasan na, ki siraw manganohed saw do probinsya a Asya, ta minyan si Juan do Epeso do dawri.

No naynamotan no nya tolas, ki tan ballaāgan sa ni Juan manganohed saw a maynamot dyirad kabosor saw ni Kristo (2:18-19). Siraw nyaya a kabosor ni Kristo, ki nachisyay dana sa do oyod, kan nanginanawo dana sa so bayataw (4:1). Ta no innanawo da a aran maganay pinarin ni Jesos a taga Nasaret, ki tawo lang kono, as kan iyabaw Kristo a Anak no Dyos. Nawri aba lang innanawo da, ta innanawo da pa a maparin tabaw tomadyichokod do gatogatos maynamot ta si Satanas danaw mangitoray do lobongaya, as kan masisita taba a maysin-aadaw.

Dawa, inbahey ni Juan a masisita kapanganohed a aran Dyos si Jesos, ki nayparin a tawo, tan mangay a mangisalakan so tawotawo a manganohed dya (4:2-3; 5:6). As aran sino a madaw so Dyos, ki masisita a chadaw na paw kapayngay na a tawo (4:7-8). Ta aran sino a manghahaw a asa dana anak no Dyos, ki masisita a tongpalen na saw bilbilin na (2:3-4; 3:24) kan tongtongen na pabaw maygatos (3:6-9; 5:18).

Pinaybibidi ni Juan a inbahey maynamot do pakapatakan ta so Dyos kan sino saw anak no Dyos (2:3-4; 3:2, 24; 4:2, 7-8, 13; 5:2, 18-20). Masisita a paytarken taw oyod kan bayataw a nanawo (2:20-21; 3:19; 4:6), ta īto danaw panongpalan (2:18).

No Naychakarwan No Nya Tolas

Pakatoneng 1:1-4
No Kapatakan Ta So Dyos 1:5–2:17
No Antikristo Kan Siraw Mangallilaw 2:18-29
Siraw Anak No Dyos 2:28–3:24
No Paytarkan Oyod Kan Dya Oyod 4:1-6
No Adaw No Dyos 4:7–5:5
No Pangpaneknek Maynamot Di Jeso-Kristo 5:6-12
No Kapanawdyan Na 5:13-21

No Manoma A Tolas Ni Juan

No Chirin No Byay

1 Maytolas kami dyinyo a maynamot di Jeso-Kristo a Chirin no Dyos a pakayapwan byay. Iya, ki myan dana sigod do sakbay pa naparswaw no lobongaya.* Ki aran komwan, nayparin a tawo do lobongaya, as yamen mismo a nakadngey kan nakaboya sya. On, yamen mismo a nangimangmang kan nangsalisalid† sya,

---

* **1:1 1:1** Jn. 1:1-4 † **1:1 1:1** Lk. 24:38-43; Jn. 13:25; 20:27

2 ta do nakapayparin naw a tawo no byayaya a minyan dyaten do
lobongaya, mismo namen a naboya. Dawa, ipaneknek namen kan ipodno
namen dyinyo maynamot dya a iya, ki byay a abos pandan. On, iyaw sigod
a nachiyan do Dyos a Āmang ta, ki mismo a napaboya dyamen.
3 On, no mismwaw a naboya namen kan nadngey namen a yapo dya,
ki nawriw ipaneknek namen dyinyo tan mairaman kamo do kapachira-
yarayay namenaya di Āpo Dyos a Āmang ta kan si Āpo Jeso-Kristo a Anak
na.
4 On, itolas namen nyaya dyinyo tan maypataywaraw kasoyot ta.‡

No Tawo A Myan Do Kasedangan

5 Nyaw minsahi a nadngey namen a yapo do Anakaya no Dyos, as kan
sichangori, ipakatoneng namen dyinyo a si Āpo Dyos, ki pakayapwan soho
kan aba polos sari a myan dya.
6 An batahen ta a myan ta a machirayarayay do Dyos as maybibyay tad
sari a maygaygatos, maybayataw ta, ta no kaparin ta, ki machitonos saba
do oyod a chakey no Dyos.
7 Ki an nāw ta maybibyay a nasedangan a maynamot ta myan ta nad
sedang no Dyos a akmas kayan nayad sedangaya, ki kosto kan maganay
kasa ta a manganohed, as kan nadalosan ta na do tabo gatogatos ta a
maynamot do raya ni Jesos a iyaw Anak no Dyos.
8 An batahen ta a abo gatos ta, syirto a allilawen taw mismo a inawan ta
kan taywara a mabawa ta na do oyod.
9 Ki an ipodno taw gatos ta, pakawanen na yaten no Dyos kan oyasan na
yaten do tabo a gatos ta, ta iya, ki matalek kan malinteg do tabo kaparin
na.
10 Ki an batahen ta a dyi ta naygatos, payparinen ta bayataw si Āpo Dyos,
as kan aba dyaten chirin na.

2

Si Kristo Pinakainawan Ta Do Salapen Dyos

1 Inyo a inbidang ko a anak ko, itolas ko nyaya dyinyo tan dyi nyo a
tongtongen maygatos. Ki an makagatos kamo, myan dana dyaten si Jeso-
Kristo a mangikapya dyaten do Dyos a Āmang ta. As an maynamot di Jesos,
ki malinteg, ta aba polos gatos na.
2 Indāton na paw mismo a byay na a mangisabhay so dosa ta a maynamot
do gatos ta tan pakawanen na yaten no Dyos, as kan iyabaw gatos ta lang,
an dya gatos dan tabo tawotawo do lobongaya.
3 Sichangori, malawag a maboya ta a oyod a chapatak taw Dyos an
tongpalen ta saw bilbilin naw.
4 No makabataw sya a oyod a chapatak naw Dyos as dyi na tongpalen
bilbilin no Dyos, sigorādo a maybayataw nawri a tawo, as kan aba dyaw
oyod.
5 Ki no mangtongtongpal so chirinaw no Dyos, ayket, abaw pagkorāngan
no adaw na do Dyos. Nyaw pakatonngan ta a nachichasa ta na do Dyos:
6 No makabata sya a machichasa do Dyos,* ki rebbeng naw maybibyay
akmas pinarinaw ni Jeso-Kristo.

No Bayo A Bilin

7 Inyo sit ko a oyod kos chadaw, itolas kwaba dyinyo bayo a bilin, an
dya iyaw no nadngey nyowaw do dāmo nyowaw a nanganohed. On, iyaw

‡ **1:4 1:4** Jn. 3:29; 16:24; 2 Jn. 12 * **2:6 2:6** 1 Jn. 3:6, 24; 4:13, 16

nya bilin, ki iyaw chirinaw a sigod a naibahey dyinyo a masisita a maysin-aadaw kamo.†
8 Ki aran komwan, ki alit na akma paw bayo, ta naboya taw katongpal
na do pinarin ni Kristo kan aran do kabibyay nyo sichangori. On, akmaw
bayo nyaya a bilin a maynamot ta maypaypabo danaw sari do aktokto ta
kan nasedangan ta na do oyod a sedang.
9 No makabata sya a myan do sedang, as ipsok naw kapayngay na a tawo,
ki myan pad sariw nawri a tawo.
10 No madawaw so kapayngay na a tawo, ki nāw na do sedang, as kan
abaw pakayapwan na mapaygatos‡ so kapayngay na tawo.
11 Ki no mangipsok so kapayngay na a tawo, ki nāw na maybibyay do
sari kan nāw na midibidi do yanan sari. Chapatak nabaw longolongohen
na maynamot ta pinagbolsek no sariw mata na.
12 Inyo a inbidang ko na anak ko, naytolas ako dyinyo maynamot do
nakapakawan nyo naw do gatos nyo a maynamot di Kristo.
13 Inyo a aāmang, naytolas ako dyinyo maynamot ta chapatak nyo na si
Kristo a myan dana a yapo do siniknanan.
As inyo a babbaro, naytolas ako dyinyo maynamot ta inābak nyo
Marahetaw a si Satanas.
14 Pirwahen ko naw maychirin dyinyo a kamotdehan. Naytolas ako dyinyo
maynamot ta chapatak nyo naw Dyos a Āmang ta.
As inyo a aāmang, naytolas ako dyinyo maynamot ta chapatak nyo na si
Kristo a myan dana a yapo do siniknanan.
As inyo a babbaro, naytolas ako dyinyo maynamot ta mayit kamo. Nāw
nyo a manganohed do chirin no Dyos, kan inābak nyo Marahetaw a
si Satanas.
15 Chalakam nyo abaw kabibyay do lobongaya, mana apālan nyo abaw
aran āngo a myan do lobongaya. An chalakam nyo, sigorādo a abo adaw
nyo do Dyos a Āmang ta,
16 ta tabo marahet a kalikāgom a myan do lobongaya, ki yapo aba do
Dyos a Āmang ta. On, no kinaderrep a chalakam no inawan, no kapayagom
do naboya, kan no kaipangas so nahap, polos a dya yapod Āmang, an dya
yapod lobongaya.
17 Ta tabo a myan do lobongaya, as kan tabo a kinaderrep no tawo, ki
mabonchi. Ki no mamarin so chakey no Dyos, nāw na abos pandan.

Antikristo, Iyaw No Kabosor No Dyos

18 Inyo a inbidang ko a anak ko, masngen danaw kapaybidyaw ni Kristo
kan no kararayaw no lobongaya. Nadngey nyo na a mangay anchiw
antikristo a kabosor ni Kristo, as kan aran sichangori, ki nayparo dana
saw mangipsokaw dya. Dawa, nyaw kapatakan ta sya a masngen danaw
panongpalan.
19 Do nakarahan, siraw nangipsokaw di Kristo, ki myan sa dyaten, ki
kinarwan da yaten, ta rarayay ta saba a oyod a manganohed. Ta an oyod
sawen a rarayay ta sa, ayket na, nāw da dyaten. Ki kinarwan da yaten tan
mapatak a maboya ta a oyod saba rarayay ta do kapanganohed di Kristo.
20 Ki an inyo, myan dana dyinyo sichangoriw Ispirito Santo a intoroh ni
Kristo dyinyo, dawa, chapatak nyo naw oyod a nanawo.
21 Maytolas akwaba dyinyo a maynamot do dyi nyo a kapatakan so oyod,
an dya maynamot ta chapatak nyo na kan chapatak nyo pa a aba polos
bayataw do oyod a nanawo.

† **2:7 2:7** Jn. 13:34; 1 Jn. 4:7-8 ‡ **2:10 2:10** Mana “abaw pakachichadan na a maygatos.”

22 Sino nawri a batahen ko a mabayataw, an dya iyaw tawowaw a
mangilibak sya a si Jesos iyaw Kristo a tinoboy no Dyos. Iyaw nya, ki
antikristo a kabosor ni Kristo, ta si Āmang aba lang dyi na bigbigen, an
dyi pa iyaw Anak na a si Kristo.
23 Ta no dya mangbigbig so Anak no Dyos, syimpri, dayāwen nabaw
Āmang. Ki no mangipaneknek a si Jesos, ki iyaw Anak no Dyos, ayket na,
anohdan naranaw Āmang.
24 Ki sichangori, pasyayen nyo aba do aktokto nyo nadngey nyowaw a
nakayapo do kadāmo nyo paw a nanganohed.§ Ta an parinen nyo nyaya,
masigorādo a nāw nyo a maybibyay di Jesos a Anak no Dyos, as kan si Āpo
Dyos a Āmang ta.
25 Ta no kari ni Kristo dyaten, ki iyaw byay ta a abos pandan.
26 Itolas ko dyinyo nyaya a maynamot dyirad tawotawo saw a makey a
mapawaw dyinyo do oyod a nanawo.
27 Ki no Ispirito Santo a intoroh ni Kristo, ki nāw na myan dyinyo tan dyi
nyo a machitaw matarek a mangnanawo so oyod. Ta iyaw Ispirito Santo,
ki rebbeng naw mangnanawo dyinyo so tabo a machita nyo a mapatakan,
as kan no inanawo naw, ki bayataw aba, an dya oyod. Dawa, anohdan nyo
inanawo naya dyinyo, kan nāw nyo a mangigpet so kapanganohed nyo di
Kristo.
28 On, inyo a inbidang ko a anak ko, nāw nyo a igpet kapanganohed
nyo di Jeso-Kristo tan dyi tanchi a mabābang kan masnek a somalap do
kapaybidi na.
29 Chapatak nyo a malinteg si Kristo. Dawa, chapatak nyo na a aran sino
a maybibyay a malinteg, ki naibidang dana anak no Dyos.

3

Siraw Anak No Dyos

1 Ay, āngo a karakoh no adaw no Dyos dyaten, ta inbidang na yaten a
anak na! On, anak na yaten! Ki maynamot ta dyi da binigbig Dyos Āma,
nyaw paynamotan na a dyi da yaten a bigbigen no dyi saw a manganohed.
2 Inyo a chadaw kwa sit, anak narana yaten no Dyos a aran dyi ta pa
maboya an āngo nchiw payparinan ta. Ki chapatak ta a do arawaw a
kapaybidi ni Kristo, ki mayparin tanchi a akma dya a maynamot ta maboya
tanchi a mismo do ropanropa.
3 No aran sino a myan so nya namnama di Kristo, ki tadyichokodan naw
marahet tan maybibyay a madalos a akma dya.
4 Ta aran sino a makagatos, ki kontraen naw linteg no Dyos. Ta no chakey
na batahen gatos, ki kapangkontra so linteg.
5 Chapatak nyo a nangay si Jesos do lobongaya tan pakawanen na yaten
do gatogatos ta. As iya, ki aba polos gatos na.
6 No aran sino a maybibyay a machasa di Kristo, tongtongen na pabaw
maygaygatos. Ta no manongtong so maygaygatos, ki napatakan naba polos
si Kristo, as kan aba polos so kapakaāwat a maynamot do kadyos na.
7 Inyo a anak ko, ipalōbos nyo aba allilawen daynyo no aran sino. No
nāw na a maybibyay so malinteg, ki maibidang dana a malinteg do salapen
no Dyos a akmas kalintegaw ni Kristo, ta oyod a malinteg si Kristo.
8 Ki no dya mangibhes so kapaygatos na, rarayay na si Dyablo a si
Satanas, ta nakagatos dana si Satanas a yapo pad kasiknanan. Nyaw

§ **2:24 2:24** 2 Tim. 1:13; 4:3-5; Tito 1:9

nakayapwan ni Jesos a Anak no Dyos a nangay do lobongaya tan opasen naw kaparin sayan Satanas.
9 Ki no aran sino a naibidang a anak no Dyos, ki tongtongen nabaw maygaygatos, ta myan dana dyaw kapangtokto no Dyos, as kan maynamot ta nayparin a anak no Dyos, maparin paba tongtongen naw maygaygatos.
10 On, malawag pachitarkan anak no Dyos dyirad anakaw ni Satanas, ta anak naba no Dyos aran sino a dya maybibyay so malinteg mana dya madaw so kapayngay na a tawo.

No Kapaysin-aadaw

11 Iyaw minsahyaw a nadngey nyo do dāmo nyo a nanganohed, ki masisita a maysin-aadaw ta.
12 Mayparin kamo aba a akmas simna Kain a inadipen no Marahet,* kan diniman na si Abel a ādi na. Āngo ta diniman na kon nyo ngata? On, ata, marahet kaparin ni Kain. Ki iyaw ādi naw, ki malinteg so kaparin.
13 Dawa, kakakteh, masdaaw kamo aba an ipsok daynyo no tawo saw a dya manganohed.
14 Chapatak ta a naibidang ta paba a nadiman do salapen no Dyos, basbāli a natorohan ta nas byay a abos pandan. On, chapatak ta a oyod nyaya a maynamot ta myan adaw ta dyirad kapayngay ta a manganohed. Ta no dya madaw, ki nāw na a naibidang a nadiman a machisyay dana do Dyos.
15 Ta naibidang a mangdimdiman aran sino a mangipsok so kakteh na, as kan chapatak nyo a aba polos byay na a abos pandan no aran sino a mangdimdiman so kapayngay na a tawo.
16 Ki nyaw kapatakan tas oyod a marahem a adaw: Maynamot do nakadiman na do kros, ki intoroh ni Jeso-Kristo byay na tan maisalakan ta. Dawa, aran yaten, karbengan ta a itoroh byay ta dyirad kakakteh saw a aran kadimanan ta.
17 No sino a myan so kinabaknang a yapo do lobongaya a maparin a makasidong so makachita, maypāngo kabata na sya chadaw nas Āpo Dyos an nonolay naw kakteh naw a malidyatan?
18 Inyo a naibidang a anak ko, no kapaysin-aadaw ta, ki dyi pakono a maparin an mandad kapaychirin lang, an dya ipaboya ta do kaparin kan oyod.

Iyaw Namnama Ta Do Salapen Āpo Dyos

19 Ta an komwan kapaysin-aadaw ta, nyaw kapatakan ta a manganohed ta do oyod kan apabaw panghapan ta a masnekan do salapen no Dyos.
20 Ki aran pagatosen na yaten aktokto ta a maynamot ta napatakan ta a maikari taba do salapen no Dyos, ki maganay an naknakmen ta a mangamangay pa a māsisyen si Āpo Dyos kan iyaw no pangtoktwan ta, ta an iya, ki chapatak na tabo.
21 Dawa, inyo a chadaw ko, an dyi narana yaten a pagatosen no aktokto ta, mabābang ta paba a somalap do Dyos.
22 On, marawat taw aran āngo a akdawen ta dya, ta tongpalen ta saw bilin na kan parinen ta saw makahwahokaya dya.
23 As nyaw bilin no Dyos a parinen ta: Manganohed ta pakono di Jeso-Kristo a Anak na, kan maysin-aadaw ta akmas inbilin na dyaten ni Kristo.

---

* **3:12 3:12** Gen. 4; 1 Jn. 2:13-14

24 No mangtongpal siras bilbilin no Dyos, iyaw machasa dana do Dyos,
as kan machasa si Āpo Dyos dya.† Nyaw kapatakan ta so kapachasa no
Dyos dyaten: iyaw maynamot do Ispirito Santo a intoroh na dyaten.

4

No Paytarkan Oyod Kan Dya Oyod A Ispirito

1 Inyo a chadaw kwa sit, malisto kamo aba manganohed do aran sino a
mangibahey sya a iya, ki pinakadangoy no Dyos, basbāli a manma sintiren
nyo an yapo do Dyos mana engga, ta minohtot sichangori do lobongayaw
aro a sinan propīta.
2 Nyaw kapatakan nyo a omyan Ispirito no Dyos do asa a tawo: Aran sino
a mangpaneknek* a nayparin a tawo si Jeso-Kristo, ki myan dyaw Ispirito
no Dyos.
3 Ki no dya mangpaneknek a si Jesos, ki yapo do Dyos, as kan nayparin
dana a tawo, ki aba dyaw Ispirito no Dyos, basbāli a myan dyaw
kapangtokton antikristo a iyaw kabosor no Dyos a iyaw madngedngey
nyowaya a mangay anchi, as kan ari danad lobongaya.
4 Ki inyo a naibidang a anak ko, dyira naynyo no Dyos, as naābak
nyo na saw sinpapadto saya maynamot do dyi nyo a panganohdan dyira.
On, inābak nyo sa a maynamot ta mayiyit no Ispirito no Dyos a myan
dyinyo sichangori kan no ispirito ni Satanas a mangitoray siras dyaya
manganohed do lobongaya.
5 Ta siraw nyaya a sinan propīta, ki rarayay da saw dyaya manganohed
do lobongaya. Dawa, chirichirinen daw kinasirib a yapod lobongaya, as
kan adngeyen da san dyi saw a manganohed di Jesos, ta kapayngay da sa.
6 Ki an yaten, dyira na yaten no Dyos. Dawa, adngeyen da yaten no
mangbigbig saw so Dyos. Ki siraw dyaw a mangbigbig sya, mangadngey
saba dyaten. Nyaw kapatakan tas paytarkan oyod a chirin a yapod Ispirito
no Dyos kan iyaw dyi aya oyod a yapod Satanas.

No Adaw No Dyos

7 Inyo a chadaw kwa sit, maysin-aadaw ta maynamot ta no adaw, ki
yapo do Dyos. Anak no Dyos aran sino a madaw, as kan chapapatak naw
no Dyos.
8 No dya madaw, chapapatak nabaw Dyos, ta no Dyos, ki adaw.
9 As no nakapangipaboya no Dyos so adaw na dyaten, ki komwan:
Tinoboy naw moybohaya Anak† na do lobongaya tan matorohan tas byay
a maynamot dya.
10 Nyaya, ki oyod a adaw a abwa polos so pagkorāngan: Ki maynamot
aba ta chinadaw taw Dyos, an dya maynamot ta yaten chinadaw na kan
tinoboy naw Anak na a nangidāton so byay na a nangikāro so gatogatos
ta tan mapakawan ta na.
11 Inyo a chadaw kwa sit, an komwan kadaw no Dyos dyaten, ayket,
rebbeng taw maysin-aadaw.
12 Ta aran abo paw nakaboya so Dyos, ki an maysin-aadaw ta, mapatakan
ta a machasa danaw Dyos dyaten, as kan maparin dana a maboya do byay
taw no adawaya no Dyos a aba polos so pagkorāngan.
13 Nyaw kapatakan ta so kapachasa ta do Dyos kan kapachasa no Dyos
dyaten,‡ ta intoroh na dyaten Ispirito Santo na.

---

† **3:24 3:24** 1 Jn. 4:13; 2:6; 3:6; 4:16 * **4:2 4:2** 1 Kor. 12:3; 1 Jn. 2:22-23; 2 Jn. 7 † **4:9 4:9** Jn. 3:16, 36; Roma 5:8; 8:32; Epe. 2:4-5; 1 Jn. 4:10 ‡ **4:13 4:13** 1 Jn. 3:24; 2:6; 3:6; 4:16

14 Mismo a naboya namen si Jesos, as kan napaneknekan namen a
tinoboy no Dyos iyaw mismo a Anak na do lobongaya tan iya danaw
mangisalakan so tawotawo.
15 Ta aran sino a mangipaneknek a si Jesos, ki Anak no Dyos, machasa
danaw Dyos dya, as kan machasa dana do Dyos.
16 Dawa, napatakan ta na, as kan inanohdan ta a oyod nas kadaw no
Dyos dyaten.
No Dyos, ki adaw. Aran sino a nāw na madaw so Dyos kan madaw so
kapayngay na tawo, ki machasa dana do Dyos kan machasa danaw Dyos
dya.
17 Ta an komwan parinen ta, mayparahem adaw ta a mandad kabo
danan pagkorāngan na, as kan mabābang ta paba a maypasngen do Dyos
anchan araw no kapangokom na. On, matored tanchi maynamot ta no
nakapaybibyay ta do lobongaya, ki akmas nakapaybibyayaw ni Kristo.
18 No aran sino a myan do adaw no Dyos, aba polos kāmo na a madosa,
ta no marahem a adaw, ki opasen naw kāmo. Ta no sino a mamo a
mangtokto a maynamot do dosa na, ki nawriw mangipaboya a myan paw
pagkorāngan adaw na do Dyos.
19 Madaw ta maynamot ta nanma na yaten a chinadaw no Dyos.
20 Ta an aran sino a makabata sya a chadaw nas Āpo Dyos, ki ipsok naw
kakteh na, ki mabayataw. Ta an dya madaw do kakteh na a maboya na,
madaw paro di Āpo Dyos a dyi na maboya?
21 Nyaw bilin ni Kristo dyaten: No aran sino a madaw do Dyos, machita
chadaw na paw kakteh na.

5

Kapangābak Tad Lobongaya A Maynamot Do Kapanganohed Tad Jesos

1 Anak narana no Dyos no aran sino a manganohed a si Jesos, ki si Kristo,
iyaw tinoboy no Dyos a mangisalakan. As aran sino a madaw so āmang,
ki chadaw na pa saw anak no nawri a āmang.
2 An chadaw taw Dyos as tongpalen ta saw bilbilin na, nyaw kapatakan
ta a chadaw ta saw anak no Dyos.
3 Ta no oyod a adaw do Dyos, ki iyaw katongpal ta so bilbilin na saw. As
siraw bilbilin na, ki marahmet saba a isabhay,
4 ta siraw naibidang danaw a anak no Dyos, ki nāw da abāken marahet
kan siraw pakakdekden da saw do lobongaya.* On, as kan iyaw no
pangābak ta, ki iyaw kapanganohed ta.
5 Sino makaābak so myanaw do lobongaya a machikontra do Dyos?
Abaw matarek, an dya iyaw manganohed a si Jesos, ki Anak no Dyos.

No Pangpaneknek Maynamot Di Jeso-Kristo

6 As iyaw nya Jeso-Kristo, ki nangay do lobongaya, kan nagpabonyag do
ranom. Ki nawri aba lang nangayan naw no nakapagbonyag na do ranom,
an dyi pa iyaw nakadiman nad kros a inoyogan raya na, as pinaneknekan
no Ispirito Santo a oyod nyaya, ta mabayataw abaw Ispirito.
7 On, tatdo mangpaneknek so oyod a maynamot di Jesos:
8 Iyaw Ispirito Santo asa. Iyaw nakapagbonyag naw do ranom somarono.
As no chatatdo na, ki iyaw raya naw do nakadiman nad kros. Magtotonos
sa tatdo.

---

* **5:4 5:4** 1 Jn. 2:15-17

9 An anohdan taw pamaneknek no tawotawo, ayket na, mangamangay
pakono kapanganohed ta dyirad tatdo saya a pangpaneknek no Dyos a
maynamot do Anak naya. On, oyod a inpaneknek no Dyos maynamot do
Anak naya a si Jesos.
10 No aran sino a manganohed do Anak naya no Dyos, ki abaw
kapagmangamanga na do aktokto na, ta chapatak na a no inpaneknek no
Dyos, ki oyod. Ki no aran sino a dya manganohed do Dyos, pinayparin na
a bayataw Dyos, ta inanohdan nabaw pamaneknek no Dyos maynamot do
Anak naya.
11 No pamaneknek no Dyos dyaten, ki nyaya: Tinorohan na yaten no
Dyos so abos pandan a byay, kan machichwasan taw nyaya a byay a
maynamot lang do kapanganohed taya do Anak na.
12 Dawa, no aran sino a machasa do Anak, myan dyaw nya byay a abos
pandan. Ki no aran sino a dya machasa do Anak no Dyos, aba dyaw nyaya
byay.

No Kapatak So Byay A Abos Pandan

13 Itolas ko nya saya dyinyo a manganohed do Anak no Dyos tan
mapatakan nyo a myan byay nyo a abos pandan.
14 Sichangori, mabābang ta paba a maydasal do Dyos. Masigorādo a
adngeyen na yaten do aran āngo a akdawen ta, an basta machonot do
chakey na.
15 As an chapatak ta a adngeyen na yaten do aran āngo a akdawen ta,
chapatak ta a atbayen naw nawri a kapangdaw ta dya.
16 No sino a makaboya so kakteh na a manganohed a maygaygatos,
machita paydasal naw kakteh naw tan pakawanen kan torohan no Dyos so
byay na abos pandan. Komwan parinen nyo, malaksid dyirad maygaygatos
saw so dya polos a mapakawan a mapawnot do kadiman a machisyay do
Dyos a abos pandan. Naon, ta myan kapaygatos a dya mapakawan no
Dyos,† kan no maygaygatos so komwan, ki katen an myan sirbi no kaidasal
sya.
17 No kaoyodan na, ki gatos saw tabo kaparin a dya malinteg, as kan
malaksid do naibaheyaya, ki myan kapaygatos a maparin a mapakawan
no Dyos a dya magtongpal do abos pandan a dosa.
18 Sichangori, no paytābwan no nyaya, ki: Chapatak ta a no aran sino
a naibidang a anak no Dyos, ki tongtongen nabaw maygaygatos, ta iyaw
Anak no Dyos a si Jesos, ki aywanan na, kan aba polos maparin no
marahetaw a si Satanas a mangsalid sya.
19 Chapatak ta pa a dyira na yaten no Dyos. Ki siraw dya manganohed a
myan pad lobongaya, ki myan pa sad toray ni Satanas.
20 Kapanawdyan na, ki chapatak ta a nangay danaw Anak no Dyos dyaten
kan tinorohan na yaten so kapakaāwat ta tan mapatakan taw no oyod a
Dyos. Sichangori, machasa ta nad Dyos a maynamot ta machasa ta na di
Jeso-Kristo a Anak na. Ta iya, ki oyod a Dyos kan pakayapwan byay a abos
pandan.
21 Inyo a anak ko, pachibawan nyo pakono saw didyosenaw ah!

† **5:16 5:16** Mt. 12:31-32; Heb. 6:1-6; 2 Ped. 2:20-22; Sant. 5:19-20

No Somarono A Tolas Ni Juan

No Pakatonngan So Paytābwan No Nya Tolas

Nya tolas, ki yapo di Juan a mangay do asaw a mabakes a napidi no Dyos kan siraw anak naw. Siraw nagadal so Biblya, batahen da a siraw nyaya a may-ānang, ki sit sa ni Juan a mismo. Dawa, intolas na dyira tan maypayit kapanganohed da. No naibahey dan kadwan, ki no chakey na batahen ni Juan do tolas naya, ki iyaw iglisya, ki kayarig no asa ānang, as kan siraw mimbros saw, ki kayarig na saw anak naw. No chakey na batahen nyaya, ki para dyaten a tabo a manganohed nyaya tolas ni Juan.

Do dyaya manyid a tolas ni Juan, inbahey na a masisita a maysin-aadaw saw manganohed, ta nawriw bilin no Dyos. Binallaāgan na sa a maynamot dyirad mangallilaw saw a mangnanawo so bayataw. Intolas na dyira a kāna, "Inpanakem ko nyaya dyinyo a maynamot ta naychawpit danad lobongayaw aro sa mangallilaw so tawotawo. Sigon do kapangnanawo da, ki nayparin aba tawo si Jeso-Kristo do nakangay na do lobongaya. No aran sino a mangnanawo so komwan, ki iyaw mangal-allilaw kan mabata a antikristo a kabosor no Dyos." (2 Jn. 7)

No Naychakarwan No Nya Tolas

Pakatoneng 1-3
No Oyod Kan Adaw 4-11
No Kapanawdyan Na 12-13

No Somarono A Tolas Ni Juan

Pakatoneng

1 Dyimo a madayaw a asa ānang:

Yaken si Juan a asa panglakayen dan manganohed. Nyaw tolas ko dyimo a napidi no Dyos kontodo siraw anak mo saw, as kan oyod a chadaw koynyo do kapanganohed taya. Maychatanyi akwaba a madaw dyinyo, an dya sira tabo makapatakaw so oyod a maynamot di Jesos.

2 On, chadaw namen inyo, ta naimoha dana do aktokto taw oyodaya, as kan nāw narana dyaten a abos pandan.

3 Myan pakono parabor, kāsi, kan kaydamnayan no kapangtokto a maitoroh dyaten a yapo do Dyos a Āmang ta kan si Jeso-Kristo a Anak na. On, marawat ta pakono saw nya a maynamot do katongtong ta do oyod kan kapaysin-aadaw.*

No Oyod Kan Adaw

4 Ayso kasoyot ko a nakapatak sya a siraw kadwan do anak mo, ki maybibyay sa do oyod a nanawo a akmas inbilinaw ni Āmang ta a Dyos dyaten!

5 Dawa, myan ibahey ko dyinyo a may-aānang: Machita taw maysin-aadaw. Bayo aba bilin itolas kwaya dyinyo, an dya iyaw bilinaw a myan dyinyo do dāmo nyo a nanganohed.

---

* **1:3 3** 1 Jn. 1:8; 4:8, 16

6 Nyaw kapatakan ta sya a oyod a chadaw taw Dyos an maybibyay ta a
machitonos dyirad bilbilin na saw dyaten. Ta no bilin na, ki nadngey nyo
a tabo do kadāmo nyo paw a nanganohed a masisita a maysin-aadaw ta.
7 Inpanakem ko nyaya dyinyo a maynamot ta naychawpit danad
lobongayaw aro sa mangallilaw so tawotawo. † Sigon do kapangnanawo
da, ki nayparin aba tawo si Jeso-Kristo do nakangay na do lobongaya. No
aran sino a mangnanawo so komwan, ki iyaw mangal-allilaw kan mabata
a antikristo a kabosor no Dyos.‡
8 Dawa, magannad kamo, ta āngo nchan mabo nyo saw nayhohopagan
nyowaw. On, magannad kamo tan rawaten nyo tabo a insagāna no Dyos
a gon-gona nyo.
9 Ta no aran sino a dya manongtong so nanawo ni Kristo, as basbāli a
anawban na, syimpri, aba dyaw Dyos. Ki no manongtong so nanawo ni
Kristo, machasa dyaw Dyos Āma kan si Kristo a Anak na.
10 Dawa, an myan aran sino a mangay a mangnanawo dyinyo so
machitarek do nyaya nanawo, rawaten nyo aba do bahay nyo mana
padayawan nyo aba.
11 Ta no mangpadayaw sya, ki mairaman do marahetaw a kaparin na.

No Kapanawdyan A Pakatoneng

12 Aro payaw chakey ko a ibahey dyinyo, ki itolas kwaba sichangori
do nyaya a tolas, basbāli a hahawen ko omsarongkar dyinyo tan maka-
pagsasarita tanchi do ropanropa tan maypataywaraw kasoyot ta.
13 Pakomostaan daw inyo no anak sayan kakteh mwaya a mabakes a
napidi no Dyos a akma dyimo.

† **1:7 7** 1 Jn. 2:26; 3:7 ‡ **1:7 7** 1 Jn. 4:3

No Chatatdo No Tolas Ni Juan

No Pakatonngan So Paytābwan No Nya Tolas

Nyaw tolas ni Juan di Gayo a asa nangipangolo so nanganohed do asa kapilya da. Iya, ki asa sit ni Apostol Juan. Padayawan ni Juan si Gayo do maganayaw a dadakay na a mangrispitar siras magbibyahi saw a mangaskasaba. Binallaāgan na do marahetaw a dadakay ni Diotrepes, ta rawaten nabaw tinoboy saw ni Juan.

No Naychakarwan Nya Tolas

Pakatoneng 1-4
No Kaipadāyaw Ni Gayo 5-8
Sa Diotrepes Kan Demetrio 9-12
No Kapanawdyan Na 13-15

No Chatatdo No Tolas Ni Juan

Pakatoneng

1 Dyimo mo Gayo* a chadaw ko:
Yaken si Juan a asa panglakayen dan manganohed. Nyaw tolas ko dyimo
a oyod kwa chadaw do kapanganohed taya.
2 Imo a chadaw kwa sit, maganay pakono tābo a kayayan mo kan
masalon-at pakono inawan mo. Ki an maynamot do kapanganohed
mwaya, sigod ko na chapatak a mayit.
3 Taywaraw kasoyot ko do nakawara daw dya no kadwan saw a kakakteh
ta a yapo dyimo, ta pinaneknekan daw kanāw mo do oyod a nanawo kan
nāw mo kono a maybibyay do oyodaya.
4 Abaw makaitoroh dyaken so rakorakoh pa a soyot, an dya iyaw
nakadamag kwaw a siraw naibidangaw a anak ko, ki maybibyay sa do
oyod a nanawo.

No Kaipadāyaw Ni Gayo

5 Imo a chadaw kwa sit, oyod a maganay ka a mangrispitar dyirad
kakakteh saw a mangaskasaba a naginbirna do yanan nyo. On, aran
istranghiro sa dyimo, maganay ka kono a somidong.
6 Inpakatoneng da pa dyirad manganohedaw do iglisya do dya may-
namot do adaw mo dyira. An mirwa sa maginbirna, parobwatan mo pa sa
tan myan dyira tabo machita da do katongtong da so kapagbyahi da.† On,
torohan mo sa so sidong a akmay Dyos panorohan mo.
7 Ta an sira, ki nangay sa a mangaskasaba a maynamot di Āpo Jesos, ki
dadakay daba rawaten aran āngo a sidong dyirad dya manganohed.
8 Dawa, rebbeng ta pakono a manganohed somidong dyirad dyaya a tawo
tan mairaman tad kaipakatonengaya no oyod a nanawo.

Sa Diotrepes Kan Demetrio

9 Naytolas ako na dyirad manganohed saw daw, ki alit na inkaskaso naba
yaken ni Diotrepes, ta bigbigen nabaw toray ko. No lang chakey na, ki iya
danaw pangolo nyo.

---

* **1:1 1** Ara. 19:29 † **1:6 6** Tito 3:13

10 Dawa, anchan mangay ako dyinyo, pahtoten konchya tabo pariparinen
naya kan kaparaherahet naya dyamen. Nawri aba lang, ta imbes a
rispitaren na saw magbyahyaya a kakakteh ta, ki enggaya, ta baywan na pa
sayaw makeyaw a mangrawat sira, as kan padasen na pa saya a pahboten
do iglisya nyo an parinen daw komwan.
11 Chadaw kwa sit, tahatahan mwabaw marahet, basbāli a tahatahan mo
maganay, ta anak no Dyos aran sino a mamarin so maganay. No mamarin
so marahet, abaw chapatak na maynamot do Dyos.
12 Ki si Demetrio, maynana maganay dāmag dan manganohed a may-
namot dya. Iyaw no kabibyay naw, ki mangipaneknek pa so maynamot
dya a nāw na monot do oyod a nanawo. On, aran yamen, ki paneknekan
namen, kan masigorādo mo a oyod ibahebahey namenaw.

No Kapanawdyan A Pakatoneng

13 Aro payaw chakey ko a ibahey dyinyo, ki itolas kwaba dyinyo
sichangori do papil kan tinta.
14 On, hahawen kwaya mahay pabaw kapayboboya ta, as kan maka-
pagsasarita tanchi do ropanropa.
15 Myan pakono dyimo kaydamnayan no kapangtokto. Pakomostaan
daw imo no tabo sit mo saya dya, as komwan tayisahen mo sanchi a
pakomostaan sit ta saw daw.

No Tolas Ni Jodas

No Pakatonngan So Paytābwan No Nya Tolas

Do chimpon Bayo a Tolag, ki myan saw apat a masisita a tawo a mayngaran so Jodas. No asa, ki si Jodas Iskariote a iyaw nanglipotaw di Jesos. No chadadwa da, ki mayngaran so Jodas Barsabas a asa dyirad nangipangolwaw siraw manganohedaw do Jerosalem a nachirayay da Pablo kan Bernabe (Ara. 15:22). No chatatdo da, ki si Jodas Tadeo a anak ni Santiago a kakteh ni Juan a anak ni Sebedeo (Mt. 10:3; Mk. 3:18; Lk. 6:16; Ara. 1:13). No chapat da, ki si Jodas a iyaw nangitolasaw so nyaya a tolas. Iya, ki kakteh ni Santiago a Malinteg a asa panglakayen dan manganohed do Jerosalem.

Iyaw panggep ni Jodas a naytolas so nyaya a tolas, ki tan ballaāgan na saw oyodaw a manganohed a maynamot dyirad mabayataw saw a mamaistro. Sigon do kapanganohed dan mabayataw saya a mamaistro, ki bāli kono, ta abaw pakararayawan an maybibyay sa do marahet a dadakay, ta alit na kono a pakawanen na san Āpo Dyos a maynamot do rakoh a kāsi na dyira. Maynamot ta myan nachisagel a mabayataw dyirad manganohedaw, binallaāgan san Jodas a dyi sa pakono a masolisog do dyidwaya a kapanganohed. Ta aran māsisyen paw Dyos, ki alit na dosāen na sanchiw mamarinaw so marahet.

No Naychakarwan No Nya Tolas

Pakatoneng 1-2
No Maynamot Dyirad Mabayatawaw A Mamaistro 3-13
No Inpadto Ni Enok 14-16
No Inpadto No Apostolis Saw 17-19
No Ballāag Dyirad Manganohed Saw 20-23
No Pamindisyon 24-25

No Tolas Ni Jodas

Pakatoneng

1 Iyaw nya tolas, ki yapo dyaken a si Jodas a kakteh ni Santiago kan asa
adipen ni Āpo Jeso-Kristo, kan mangay dyinyo a tinawagan no Dyos Ama a
mayparin a tawotawo na. On, inyo danaw chadaw no Dyos, kan aywanan
naynyo a mandanchan kapaybidi ni Āpo Jeso-Kristo.
2 Sichangori, maypaypangay pakono a myan dyinyo iyaw maboslon a
kāsi, kapya, kan adaw a yapo do Dyos.

No Mabayataw Saw A Mamaistro

3 Chadaw kwa kakakteh, myan panggep ko a maytolas dyinyo maynamot
do pakaisalakanan taya di Kristo, ki tinongtong kwaba. Ki sichangori,
napilitan ako a naytolas dyinyo, ta masisita bagbagaan koynyo a nāw nyo
a onotan kan aywanan a maganay iyaw kapanganohedaya a intalek ni
Āpo Dyos dyaten a tawotawo na. On, intalek ni Āpo Dyos nyaya dyirad
tawotawo na, as kan polos a dya matadyan nya.
4 Ta natwatonngan nyo aba a myan dana dyinyo sichangori siraw dya
mamo do Dyos a sililimed a makasdep do yanan nyo. Siraw nya saya
a mabayataw a tawo, ki dyido sawen kapanganohed da, as kan baliwan
daw no oyod a nanawo. Maddi sa, ta ibahey da a marahet kono aba an

parinen nyo aran āngo a klasi a kinaderrep, ta alit na māsisyen no Dyos a mangpakawan so tawotawo do gatos. Asa pa, ki dayāwen dabaw no oyod a maynamot di Jeso-Kristo a maychatanyi a Āpo ta a pagsirbyan ta. No dosa da, ayket, am-āmang dana naikeddeng do Masantwan a Tolas.*

No Nakadosa Ni Āpo Dyos Siras Nakagatos Saw Kaychowa

5 Sichangori, aran sigod a chapatak nyo naw nya saya, ki alit na chakey
ko a ipanakem dyinyo iyaw no nakapagdosaw no Dyos dyirad nakagatosaw
kaychowa. Sigoradohen ko a nanakem nyo a do katayoka ni Āpo Dyos a
nangisalakan siras Israelita saw do panakabalin no āryaw do Egipto, ki
alit na diniman na saw aro dyira do dyi daw a panganohdan do bilin naw
dyira.†
6 As komwan naknakmen nyo saw no anghilis saw a naygatos do panman
syan araw do kadyi daw a kapnekan do katoray daw a intoroh no Dyos
dyira, as kinarwan daw nairantaw a yanan da. Dawa, maynamot do dyaya,
kinawaran na san Āpo Dyos so kawar a dya polos a mapakaro, as kan
pinosek na sa do kasarisaryan a pamahodan a pangnanayan das arawaw
no kapangokom no Dyos.‡
7 Manakem nyo pa a masaw naparinaw dyirad tawotawo saw do syo-
dadaw a Sodoma kan do Gomorra kan siraw myanaw a idiidi do omdibon
daw, ta malit gatos daw kan siraw anghilis saw do kapaychakatekateh
daw do dya maipalobos a asi. Dawa, sinosohan na sa ni Āpo Dyos. Nyaw
pakaballaagan ta a masyirto a madosa sa do abos pandan a apoy siraw dya
manganohed do Dyos.§

No Kaparin Dan Mabayataw A Mamaistro

8 Ki siraw nya mabayataw a mamaistro, ki kapayngay da sa, ta kayarig
daw makaychehaw a maytaytayēnep. Nawri lang tongtongpalen da
iyaw tinaytayēnep daw a pangabsobsoy so inawan da do malapos kan
makabābaba a kaparin da. Itoltoleng da paw no aran sino a myan so
toray, as kan maychirin sa pa so marahet dyirad anghilis saw do hanyit.
9 Ki chiban nyo pinarin ni Migel iyaw katotorayanaw a anghil. Do
nakapaydiman daw kan Satanas maynamot do bangkayaw ni Moyses,
naitored aba ni Migel naychirin so marahet dya. No inbahey na lang ki,
“Si Āpo Dyos pakono makatoneng a mangahoya dyimo.”
10 Ki siraw nya tawotawo a mangnanawo so bayataw, makospag sa a
mangoyaw so dyi daw a maawātan. Kan akma saw masawek a binyay a
abos aktokto, ta nawriw maawātan daw chakeyaw no inawan da. Dawa,
nyaw pakayapwan pakararayawan da.
11 Kapakāsi da pa, ta naokom dana sa! Ta naybibyay sa a akmas
marahetaw a dadakay ni simna Kain kaychowa,* kan naygatos sa a akmas
kakōsitaw ni Balaam a maynamot do āgom da do kwarta.† Asa pa,
machikontra sa do Dyos a akmas simna Kore a asa nagribildi kaychowa
do chimpon Moyses. Dawa, komwan anchiw kadosa da akmas kadosaw ni
Kore.‡
12 Ta do kapachihanghang da dyinyo do kāda komonyon nyo, ki kayarig
daw mancha a mangrarayaw so pintas kan linis no binasan.§ Aysa!
Makasnesnek nawri, ta mamo saba do Dyos do kasaraw da kan kaynom

---

* **1:4 4** 2 Ped. 2:1 † **1:5 5** 1 Kor. 10:1-5 ‡ **1:6 6** 2 Ped. 2:4 § **1:7 7** Gen. 19; Deot. 29:23. Myan saw makabata a kinaoknod dan anghil saw mabakes saw do lobongaya. Gen. 6:2-4; 2 Ped. 2:4 * **1:11 11** Gen. 4:1-8; 1 Jn. 3:12 † **1:11 11** Nom. 22-24; 31:16; 2 Ped. 2:15-16 ‡ **1:11 11** Nom. 16:1-35 § **1:12 12** 2 Ped. 2:13

da! Nawri lang iktokto daw kapagbokatot no mismo a inawan da. Kayarig daw demdem saya a tod a pasoysoysoyen salawsaw a abos chimoy.* Mana kayarig daw kayowaw a dya makapay-asi do kosto a oras mana chimpo a may-asi, mana iyaw kayowaw a nahoto dana a nabagot.
13 On, akma pa sa so rarakohaw a abkas a dya makasakasayid a homabohabotab a maynamot do kapirmi da mamarin so makasnesnek kan malapos. Mapagtalkan saba a akma siras layapaw a dya monot do naikeddengaw a ayaman da. As dawa, insagāna danan Dyos iyaw no kasarisaryan a yanan da a bahodan a abos pandan.

No Inpadto Daw Enok Kan Siraw Apostolis Saw

14 Myan inpadto kaychowa ni simna Enok, iyaw chanem naw a kapotōtan a yapod Adan. Inpadto na a maynamot dyira a kāna, “Chiban nyo! Mangay anchi si Āpo kan siraw riboribo saw a anghilis na
15 tan okomen na saw tabo tawotawo. On, okomen na saw tabo a dya mangbigbig so Dyos a maynamot do tabo marahet kan dya madyosan a pinarin da, as kan maynamot do tabo marahet a chirin da a kapachikontra do Dyos.” Nawriw inpadto ni simna Enok a maynamot dyirad dyi saw a nadyosan a tawotawo.
16 Siraw nya tawotawo, ki maganay sa a maydabadabay kan mapagatos, as kan mapnek saba do chakeyaw no inawan. Ipangas daw mismo a inawan da, as kan mangpasablog sa tan mahap daw chakey da.
17 Ki inyo a chadaw ko a sit, naknakmen nyo inbahey daw no apostolis saw ni Āpo Jesos.
18 Binata da dyinyo a kon da, “Do kapanawdyan saw a araw, ki myan sanchiw mangay a mangoy-oyaw a tawotawo a mononot lang do marahet a chalakam no inawan da.”†
19 Siraw nyaw tawowaw a pakayapwan kapaysisyay nyo, tod sa mononot do bokod da a kapangtokto a nainlobongan, ta aba dyiraw Ispirito Santo.

Ballāag Ni Jodas Dyirad Manganohed

20 Ki inyo a chadaw kwa sit, payiten nyo kapanganohed dan rarayay nyo do kaipasnek nyo a manginanawo so masantwanaya a kapanganohed ta. Kan maynamot do kapawnonot no Ispirito Santo dyinyo, ipasnek nyo pakono kapaydasal nyo do Dyos.‡
21 Paaywan nyo katakatayisa dyinyo do adaw no Dyos do kayayan nyo paya mangnanaya so kāsyaw ni Āpo Jeso-Kristo a mangay anchi a manoroh dyaten so byay ta a abos pandan.
22 Chāsi nyo kan sidongan nyo saw kadwan dyinyo a magmangamanga do kapanganohed.
23 Ahwahoken nyo sa a paybidyen kadwan saw a maychawaw do kapanganohed. Ta an komwan parinen nyo, kayarig na a alneten nyo sa a isalākan do apoy. As maynamot dyirad mamarinaw so marahet, ki chāsi nyo sa, ki siaannad kamo ah! Ta aran myan kāsi nyo, ki alit na ipsok nyo karahet daw. On, kayarig daw mangmanchaw a kayo. Dawa, ihawa nyo tan dyi kamo a mamanchaan.

No Pamindisyon

24 Changori, kakakteh ko, madaydayaw pakono Dyos, ta iya lang myan so panakabalin a mangaywan dyinyo do solisog saya a pakachichadan nyo.

---

* **1:12 12** 2 Ped. 2:17 † **1:18 18** 1 Tim. 4:1; 2 Tim. 3:1-5; 2 Ped. 3:3 ‡ **1:20 20** Roma 8:26

Iya lang maparin a mapakaro so tabo a gatos ta tan maparin nanchi yaten
a patēneken do salapen na do hanyit a sidadalos kan siraragsak.§
25 Iyaw moyboh a Dyos ta a Mangisalakan ta a maynamot di Jeso-Kristo a
Āpo ta. On, madaydayaw pakono si Āpo Dyos, iyaw myan so dāyaw, katan-
ok, panakabalin, kan toray yapod kaychowa, changori, kan abos pandan!
Amen.*

§ **1:24 24** Roma 14:4; Ep. 3:20 * **1:25 25** 1 Tim. 1:17

No Inpaparmata Ni Jesos Di Juan
(Paltiing)
No Pakatonngan So Paytābwan No Nya Tolas

Iyaw nya tolas, ki nawriw mimyanaw inpaltiingaw ni Āpo Jeso-Kristo di Juan a asa dyirad apostolis na saw. Do dawri a chimpo do kayanaw ni Juan a nangitolas so nyaya tolas, siraw nanganohedaw di Jeso-Kristo, ki myan dana sa nailabay do aro a kalidyatan. Dawa, no asa naynamotan na nangitolas so nyaya, ki tan manoroh so namnama kan pangahwahok dyirad manganohed saw.

Do irahem no nyaya tolas, inbahey na dyirad nanganohed saw a payiten daw kapanganohed dad Āpo Dyos. On, machita nāw da do kapanganohed da maynamot ta aran mayit si Satanas kontodo bōyot na saw a manglidyalidyat so tawotawo do lobongaya, ki alit na si Āpo Dyos mangpenpenpen sira. No aran sino a manganohed di Jesos, ki machipagtoray anchi dya a abos pandan.

Iyaw nakaipaltiing no nya tolas, ki iyaw no chimpo daw no dadwa taywara a mararanggas a impirador do Roma. Siraw nyaya impirador, ki sa Impirador Nero kan Impirador Domitian. On, pinilit da saw tawotawo a magdaydayaw dyira maynamot ta chakey da sira lang madayaw a akmay Dyos. Dawa, linidyalidyat da saw nanganohedaw di Jesos a maynamot do dyi daw a dayāwan so impirador saw.

Do kachimpo ni Impirador Domitian, ki tiniliw nas Juan, as kan inpayangay na a sibabahod do asaw a dēkey a poro a mayngaran so Patmos (1:9). Nahay a minyan daw si Juan nandad kayan matarek a impirador a nangwayawaya sya, kan naybidi do iglisya do Epeso. Dawri danaw nakadimanan na.

Siraw Apat a Parmata

Iyaw nyaya tolas, ki myan apat a parmata a inpaboya ni Jesos di Juan a maynamot do planwaw no Dyos a para do dya lobong kan para dyirad tawotawo na. Kāda asa dyirad dyaya parmata, ki malit iyaw no nakaibahey nas nakapangrogi da, kan akmas nya: “Iyaw Ispirito, ki nangay kan inhap na yaken… Naypaypabīleg no Ispirito no Dyos dyaken…”

Do dāmwaw a parmata (1:10–3:22), inpaboya na si Jesos a iya, ki myan do hobok daw no paydisnan paysohwan saya a pinakainawan dan papitwaw a iglisya do Asya. As no minsahi na saw dyirad iglisya saw, ki masisita a maypaypangay pakono adaw kan kapagtongpal da do Dyos. Ta an nāw da do kapanganohed da, iwangan nanchiw no pantaw no pagaryan na (3:8).

Do somaronwaw a parmata na (4:1), ki naboya ni Juan iyaw no hanyit a mismo a myan si Āpo Dyos a maydisna do trono na. Chasnek ni Juan a ibahey iyaw no ngaran no Dyos. Dawa, no binata na, ki “Iyaw myanaw a maydisna do trono.” Mapaboya pa di Juan iyaw Karniro no Dyos a iya lang maikari a ombolay so nahon a tolas a mangibahey an maypāngo iyaw no kaisalākan Dyos siras tawotawo na kan kadosa na siras tabo a marahet.

Do chatatdo naw a parmata (17:3), ki naboya ni Juan an maypāngo iyaw no kararayaw no Dyos so marahetaw do dyaya lobong. On, iyaw Dyos, ki mangay anchi a mangrarayaw so tābo tanaya kan sira tabo dyaw a mangikaskaso sya. Abanchya polos iyaw no makaditchan.

Do manawdyi a parmata (21:10), inbahey na dya iyaw nakaipaboyaw ni Jesos di Juan an maypāngo a pabayohen no Dyos iyaw hanyit kan tana. Iyaw no adanaw, ki homabas anchi, kan machichwasan pabanchi a polos (20:11). Siraw no tawo no Dyos, ki maiyarig sa do bayo a syodad a maypābodis a yapod hanyit. Do dyaya, myan ta na do Dyos a abos pandan.

Siraw Papito A Naychakarwan No Nya Tolas

Myan paw matarek a kaādal so nyaya tolas, kan papito naychakarwan na. Kāda asa, ki akmay ladawan a mangibahey an maypāngo iyaw no kaābak no Dyos so marahet kan kaisalākan na siras tawotawo na. Siraw nya pangilasinan, ki taypipito a papito.

1) 1:1–3:22 Siraw papito a iglisya — Iyaw minsahi ni Jesos dyirad papito saw a iglisya do Asya.
2) 4:1–8:1 Siraw papito a silyo — Iyaw kaiyangay ni Juan do hanyit a magbōya an iwangan no Karnirwaw no silyo saw no tolas.
3) 8:2–11:19 Siraw papito a trompita — Iyaw no trompita, ki pangisagāna so soldado a para gobat, as kan mangibahebahey so kapangābak. Do dyaya, maboya ta an maypāngo iyaw no kaābak no Dyos si Satanas.
4) 12:1-20 Siraw papito a pangilasinan — Si Satanas, ki myan marka na. Ki si Āpo Dyos, tinoboy naw Anak na a Mangisalakan ta. On, ki ipaboya na a si Āpo Dyos, ki akmas asaw a magranyi do hakawan na. Tinoboy naw papito saw a anghil a omranyi siras magaganay saw so asi, as kan magparaspas siras tamek saw tan sosohan na sa.
5) 15:1–18:24 Siraw papito a sabak — Iyaw kapangdosaw no Dyos a padohen na do dya lobong. Maganaganay an madiman asaw a tawo a maynamot do nakapanganohed nad Kristo kan iyaw maglak-amaw so soli no Dyos a maynamot do kapamarin nas marahet.
6) 19:1–20:15 Iyaw kangay ni Kristo kan kapangokom no Dyos – Naboya ni Juan si Jesos a mangābak a heneral a nakasakay do maydak a kabalyo a omābak di Satanas.
7) 21:1–22:21 Iyaw bayo a hanyit kan iyaw no bayo a lobong – Iyaw pagāryan no Dyos, ki mapintas kan nāw na abos pandan. Binatan Jesos a kāna, “Īto ako na! Magasat saw manganohed so chirin saya do dya libro” (22:7).

Aro saw no paninyalan a dya maydamnay a maawātan do dyaya tolas. No asa rason, ki aro saw no sinyal kan ladawan a myan so chakey a batahen. Kaspangarigan, no chakey na batahen aro so mata, ki “masirib a manyideb siras mararahem saw a malidyat a maawātan. No chakey na batahen olong, ki matoray mana manakabalin.” No chakey na batahen oho, korona, kan trono, ki “ar-āri” kan “siraw myan so panakabalin.” Iyaw no tāw, ki mapaysyay mana myan do payawan.

Siraw no nomiro saw, ki myan paw masisita a chakey da batahen. Iyaw papito a nomiro, ki nomiro no Dyos. No chakey na batahen, ki “komplito” mana “aba polos pakapilawan na.” Iyaw no anem a nomiro, ki iyaw no nomiro a naitoroh do tawo. Iyaw Dyos, ki pinarswa naw lobong do anem a karaw. Iyaw no nomiro a asa poho kan dadwa, ki ipaboya naw no tawo saw no Dyos. Siraw kadwan saw a nomiro do dya tolas, ki myan paw no matarek a chakey da a batahen.

Siraw no kita, ki myan paw no chakey da batahen. Kaspangarigan, no chakey na batahen maydak, ki “kadalos” mana “kasanto.” As iyaw no mabaya, ki no chakey na batahen, ki “raya” mana “dāton.”

No aran sino a magadal so nyaya tolas, ki naknakmen na iyaw no ballāagaw a intoroh ni Juan do 22:18-19. Dyi na pakono a nayonan mana pakarwan iyaw no aran āngo a masarakan do dyaya paltiing.

No Inpaparmata Ni Jesos Di Juan
(Paltiing)

Pakatoneng

1 No naitolasaya do dyaya tolas, ki iyaw inpakatoneng no Dyos di Jeso-
Kristo tan ipakatoneng na dyirad tawotawo na a magsirbi dya a maynamot
do ītonchi a mapariparin do masakbayan. Natonngan ko nya maynamot
do nakatoboy ni Jesos so anghil naw dyaken a si Juan a asa dyirad adipen
naw.
2 On, intolas ko tabo a naipaboya dyaken, kan paneknekan ko a tabo
nyaya, ki oyod a minsahi a yapo do Dyos, as kan si Jesos a mismo
mangpaneknek so kaoyodan na.
3 Magasat saw mangibāsa so paltiingaya. On, magasat saw mangad-
ngeyaw so naipadtwaya a minsahi, as kan manganohed saw, ta īto danaw
chimpo a kaparin dan nyaya!

No Naibahey Dyirad Papitwaw A Iglisya

4 Yaken si Juan, kan nyaw tolas ko dyinyo a myan do papitwaya a iglisya
no manganohed do Asya.

Myan pakono dyinyo parabor kan kaydamnayan no kapangtokto a yapo
do Dyos kan si Jeso-Kristo kan yapod Masantwanaw a Ispirito. Si Āpo Dyos,
ki iyaw myanaw do kaychowa, myan sichangori, kan mangay anchi. No
abwayas pagkorāngan a Ispirito, ki myan so papito* a pakapaboyan so
panakabalin na, kan nāw na myan do salapen no trono no Dyos.
5 No parabor kan kaydamnayan kapangtokto, ki yapo pad Jeso-Kristo,
iyaw mapagtalkan a mangsaksi so tabo oyod. Iyaw nanma a nagongar do
abos pandan a byay, kan iya paw katotohosan a mangitoray so tabo a ar-āri
do lobongaya.

Itoroh ta pakono dyaw dāyaw, ta oyod nas kadaw dyaten. As maynamot
do nakadiman naw do kros a nakawyog no raya na, ki linibri na yaten do
nakaadipen taw do gatos.
6 On, pinarapa na yaten a manganohed do pagtorayan na tan machipag-
toray ta dya, kan pinayparin na yaten a papadi tan magsirbi ta di Āmang
na a iyaw Dyos a mismo. Maitoroh pakono di Jeso-Kristo iyaw dāyaw kan
toray a abos pandan. Maparin pakono a komwan! Amen.

7 Naknakmen nyo a īto danas Jesos a mapaboya a mapongosan so
demdem. Maboya anchin katakatayisa kontodo dyirad nanyibotaw sya.
Tanyisan danchin tabo a tawo a dya manganohed a yapo do kāda tribo do
lobongaya a maynamot do kāmo da a madosa. Oyod a maparin anchiw
nyaya.

---

* **1:4 1:4** No chakey na batahen papito do tolasaya a inpaltiing ni Āpo Jesos di Juan, ki “komplito” mana “aba polos pakapilawan na.” No chakey na batahen no papitwaya a pakapaboyan so panakabalin no Ispirito Santo, ki abos kōrang panakabalin na. Isa. 11:1-5

8 Binata no Dyos a Manakabalin do tābo† a myan do kaychowa, myan
sichangori, kan mangay anchi a kāna, “Yaken no Alpa kan Omega, iyaw
siniknanan kan iyaw pandan no tābo.”‡

Naparmata Ni Juan Si Kristo

9 Yaken si Juan a kakteh nyo do kapanganohed, as kan kapayngay nyo
a magan-ānos do kalidyatan. On, maynamot ta machichasa ta na di Jesos,
masa ta na a maānos do kalidyatan, kan masa ta pa a machipagtoray dya.
No naparin dyaken, ki pinopok da yaken no tawotawo a mangipsok so
Dyos do asaw a poro a mayngaran so Patmos maynamot do kapangnanawo
kwayas chirin no Dyos kan iyaw Maganay a Dāmag maynamot di Jesos.
10 Ki do kayan kwaw daw do arawaw a kapagdaydayaw di Āpo,
naypaypabīleg no Ispirito no Dyos dyaken, as kan naychihat a nagparmata
ako.§ Do dawri, myan nadngey ko a malyak a timek a akmay trompita do
dichodan kwaw.
11 No nadngey ko do timekaya, ki nyaya: “Itolas mo tabo maboya mos
changori, as kaipaw-it mo sya dyirad papitwaw a iglisya do matatarekaw
a syodad do Asya, do iglisyaw do Epeso, Esmirna, Pergamo, Tiatira, Sardis,
Piladelpya, as kan do Laodisya.”
12 Do nakadngey kwaw so timekaw, ki inidit ko a chiniban. Ki nakaboya
ko so papito a balitok a napatnek a paydisnan paysohwan.
13 As do hobok daw no papito saya a paydisnan soho, ki myan maytēnek
a akmay tawo a naylaylay so mayid, as kan myan banda na balitok do
barōkong naw.
14 Iyaw boboh naw, ki oban dana akmay dadyi, ta oltimo a kaydak na a
akmay yilo. As siraw mata naw, ki akmay gomilgilāyab a apoy.
15 Iyaw kokod naw, ki akmay nachipo a bronsi a naliha kan makapoyat
so kasileng. As iyaw no timek naw, ki malyak a akmas kinayasakasaw no
moyog a ranom.
16 Do kawananaw a tanoro na, myan igpet na papito a bitohen, as
minohtot do dangoy naw iyaw asa matarem a rakoh a kampilan kan maybit
so tarem. As iyaw no ropa naw, ki akmas ranyagaw no araw an mayegen.
17 Do nakaboya kwaw sya, ki nalba ko kan akma ko naw nadiman. Ki
pinalapaw naw kawananaw a tanoro na do bokot kwaya, as nakabata
na sya a kāna, “Mamo kaba! Yaken iyaw no manma kan yaken paw no
panawdyan na.
18 Yaken iyaw nāw na myan so byay! Ta aran nadiman ako do
kaychowaw, ki chiban mo, mabyay ako na sichangori a abos pandan. Myan
dyaken panakabalin a mangitoray so kadiman, kan myan dyaken tolbekaw
no Hades a pangnanayan dan nadiman a dya nangahohed.
19 Dawa, itolas mo sa tabo maipaboyaya dyimo a maparin sichangori kan
iyaw no mapariparin anchi do masakbayan.
20 “Nyaw no malimed a chakey na batahen no papito saya bitohen do
kawanan a tanoro ko kan siraw no papito saya a paydisnan soho a balitok.
Siraw no papitwaya a bitohen, ki siraw no papito saya a anghilis ko dyirad
papito saya a iglisya ko. As siraw no papito saya a paydisnan paysohwan
a balitok, ki siraw no papito saya a iglisya.” Nyaw binata no myanaw do
hobokaw no paydisnan soho.

---

† **1:8 1:8** 2 Kor. 6:18; Pal. 4:8; 11:17; 15:3; 16:7; 19:6; 21:22 ‡ **1:8 1:8** Do abakadahen no Griego, ki iyaw Alpa, ki iyaw nanoma a litra da, as kan iyaw Omega, ki iyaw kapanawdyan na. No chakey na batahen, ki si Āpo Dyos mangitoray do tabo a yapo pa do nanman pan araw a mandan pandan narana. Pal. 21:5-8 § **1:10 1:10** Myan apat a parmata ni Juan. Pal. 1:10; 4:2; 17:3; 21:10

2

No Minsahi Do Iglisya Do Epeso

1 Do dawri, tinongtong naw naychirin a kāna, “No itolas mo do anghilaw
a mangaywan so iglisya do Epeso, ki komwan:
“ ‘Yaken mangig-igpet do kawananaya a tanoro ko so papito a bitohen,
kan yaken midibidyaw do hobokaw no papitwaw a paydisnan paysohwan
a balitok. Nyaw ibahey ko dyinyo:
2 Chapatak ko saw no pariparinen nyowaw kan siraw no nayhohopagan
nyowaw, as kan iyaw kaānos nyowaw. Chapatak ko pa a dyi nyo a
maanōsan siraw marahetaw a tawotawo. On, sinintir nyo saw mangiba-
hebaheyaw a sira, ki apostolis sa, as kan napatakan nyo a mabayataw sa.
3 Chapatak ko pa a maānos kamo a mangibtor so lidyat a maynamot
do kapanganohed nyo dyaken. On, inpasnek nyo kapanganohed nyowaya
dyaken, kan sinonodan nyo aba.
4 Ki myan iyaw no dyi kwa chakey dyinyo: Iyaw no kadaw nyowaw
dyaken do dāmo nyowaw a nanganohed, ki nawayakan nyo na, ta chadaw
nyo paba yaken sichangori a akmad dāmwaw.
5 Dawa, nakmen nyo an mango karakoh no adaw nyo do dāmo nyo
a nanganohed. Magbabāwi kamo, kan parinen nyo akmas sigodaw a
pariparinen nyo a madaw. Ta an dyi kamo a magbabāwi, ki yangay ko
a pakarohen iyaw sohwaw kan iyaw paydisnanaw dyinyo.
6 Ki aran komwan, myanayaw no maganay a pinarin nyo maynamot ta
ipsok nyo sayaw kaparin dan Nikolaitaw a akmas kaipsok kwaw dyira.*
7 “ ‘Inyo a myan so tadyinya, kadngeyen nyo batahenaya no Ispirito
dyirad iglisya saya. Siraw mangābakaw do marahet, ki palobosan ko
sanchi a koman so asyaw no kayo a manoroh so byay a iyaw kayowaw
a myan do minoyongan† a yanan no Dyos.’ ”

No Minsahi Do Iglisya Do Esmirna

8 “No itolas mo do anghilaw a mangaywan so iglisya do Esmirna, ki
komwan:
“ ‘Yaken iyaw no manōma kan panawdyan, iyaw nadiman kan minirwa
nabyay. Nyaw ibahey ko dyinyo:
9 Chapatak ko pakariribokan nyo. Chapatak ko pa a aba polos
kinabaknang nyo. Ki no kaoyodan na, ki mabaknang kamo! On, chapatak
ko paw no pamaraherahet daw dyinyo no mangibaheyaw sya a sira, ki
Jodyo sa a aran dyi sa oyod a tawotawo no Dyos. Ta sira, ki nachisit sad
Satanas.
10 Mamo kamo aba do ītonchya kalidyat a maparin dyinyo. Ta sooten
anchinyo ni Satanas maynamot do kaipapakolong nas kadwan dyinyo do
pamahodan. Nāw nanchin nawri a riribok nyo do asa poho a karaw. Ki
machita nāw nyo do kapanganohed nyo a aran nawriw pakadimanan nyo.
Tan komwan, ki itoroh konchi dyinyo abwaw so pandan a byay a gon-gona
nyo.
11 “ ‘Inyo a myan so tadyinya, kadngeyen nyo batahenaya no Ispirito
dyirad iglisya saya. Siraw tawotawo saw a mangābak do marahet, ki
machiraman pa sabanchi do somaronwaw a kadiman.’ ”

---

* **2:6 2:6** Siraw tawo saw a Nikolaita, ki marahet sa. Ta do kapanganohed da, ki maparin an paysaglen daw kapanganohed da di Āpo Jesos kan iyaw kawnonot so chakeyaw no inawan. Kayarig da si Balaam do Adan a Tolag (Nom. 22-23) a mangnanawo so bayataw. † **2:7 2:7** Iyaw chirin do Griego, ki “paraiso.” Gen. 2:8-9; Esek. 28:13; 31:8; Lk. 23:43; 2 Kor. 12:3. No chakey na batahen, ki “yanan no Dyos.”

No Minsahi Do Iglisya Daw Do Pergamo

12 “No itolas mo do anghilaw a mangaywan so iglisya do Pergamo, ki
komwan:
“ ‘Yaken myanaw so kampilan a maybit so tarem. Nyaw ibahey ko
dyinyo:
13 Chapatak ko yanan nyowaya, ki pagtorayan Satanas. Ki aran komwan,
nāw nyod kapanganohed nyo. Inlibak nyo aba yaken a aran diniman dan
marahetaw si Antipas a katalek ko a saksi do yanan nyo.
14 Ki aran komwan, myan paw kadwan a chaskeh ko dyinyo. Ta myan
dyinyo iyaw monot do marahet a nanawo a akmas innanawowaw ni
Balaam di Balak. On, innanawo ni Balaam di Balak a mapawnot siras
tawotawo do Israel a mamarin so marahet tan makagatos sa do kakan
daw so kanen a maidāton do didyosen kan kapaychakatekateh daw a
machoknod.
15 Komwan pa dyinyo a maynamot ta myan sa dyinyo monot do nanawo
daw no Nikolaita.
16 Dawa, magbabāwi kamo! Ta an dyi kamo a magbabāwi, ki mahay
abas dēkey, as kangay ko a manggobat siras minonotaw do nanawo dan
Nikolaita saw, as osaren konchiw kampilan ko a yapod dangoy ko.
17 “ ‘Inyo a myan so tadyinya, kadngeyen nyo batahenaya no Ispirito
dyirad iglisya saya. Siraw tawotawo saw a mangābak do marahet, ki
torohan ko sanchi so sililimed a kanen a yapod hanyit a mayngaran
so māna.‡ Tayisahen ko pa sanchi a torohan so maydakaw a bato a
nakaimarkaan bayowaw a ngaran a abo polos makapatak sya, malaksid
do mangrawataw sya.’ ”

No Minsahi Do Iglisya Daw Do Tiatira

18 “No itolas mo do anghilaw a mangaywan so iglisya do Tiatira, ki
komwan:
“ ‘Yaken Anak no Dyos a akmaw gilāyab no apoy so mata, kan akmay
nachipo kan naliha a bronsi so kokod. Nyaw ibahey ko dyinyo:
19 Chapatak ko saw tarabako nyowaya, as kan no adaw nyowaya.
Chapatak ko kapanganohed nyo, as kan iyaw kapagsirbi nyowaya dyaken
kan kaānos nyowaya do kalidyatan a maynamot do kapanganohed
nyowaya dyaken. On, chapatak ko paw bayo saya pariparinen nyo
sichangori, ki maganaganay pa kan do kabayo nyo paw a nanganohed
dyaken.
20 Ki aran komwan, myan chaskeh ko dyinyo: Innonolay nyowayaw
asaw a mangriribok dyinyo a akmas Jesebel§ do kaychowa. Ta iya, ki asa
mabakes, kan sinsinan a propīta a mapaychawaw so tawotawo ko saya, ta
pawnoten na sa a machoknod dyirad dyi da kabahay, as kan kapakan na
siras naidāton do didyosen.
21 Tinorohan kos oras na a magbabāwi, ki chinaskeh naw nagbabāwi do
pariparinen naya machoknod do kompormi a tawo.
22 Ki chiban nyo, paganyiten ko maynamot do makabābabaya a kaparin
na. As siraw no nachitahaya dya, ki itoroh ko dyiraw mayit a kalidyatan,
malaksid an magbabāwi sa do dyaya pariparinen da.
23 As dimanen ko sanchi a tabo napawnotaya no nyaya Jesebel a siraw
inbidang naw a anak na. Parinen ko nya tan matonngan da do tabo a
iglisya a yaken makaboya so aktokto da kan poso da, as kan matonngan
da pa a yaken mamahes sigon do dyaya pariparinen da.

---

‡ **2:17 2:17** Eks. 16:31-35 § **2:20 2:20** 1 Ār. 21:1-25

24 “ ‘Ki inyo a myan do Tiatira a dya naychawaw do marahet saya
a nanawo kan dya nakananawo siras makataytayrahemaya bata da a
nanawo a pangasdok ni Satanas, ki ibahey ko dyinyo a dyi koynyo a
parahmetan.*
25 No lang ibahey ko dyinyo, ki nāw nyo a igpet a maganay iyaw oyod a
kapanganohed a myan dyinyo mandanchan kangay ko dyinyo.
26 Siraw tawotawo saw a mangābak do marahet kan mangonong so
chakey kwaya mandan pandan byay da, ki torohan ko sanchis kalintegan
a mangitoray so tabo a nasyon.
27 On, itoroh konchi dyiraw toray a akmas kapagtorayaya a intoroh ni
Āmang dyaken.
“Ta oyod a mabīleg kapagtoray na, as kan abaw polos makaābak sya.
No kayit no kapagtoray na, ki kayarig naw pagbaot a pasek a
mangapsapsa so angang. Komwan kapangābak na do kabosor na.”†
28 “ ‘On, itoroh ko panchi dyiraw no kararanyaganaw a bitohen a maboya
an mabebekas do dāya no mayngaranaw so Kāraw.‡
29 Inyo a myan so tadyinya, kadngeyen nyo batahenaya no Ispirito dyirad
iglisya saya.’ ”

3

No Minsahi Do Iglisya Daw Do Sardis

1 “No itolas mo do anghilaw a mangaywan so iglisya do Sardis, ki
komwan:
“ ‘Yaken no myanaw so Ispirito no Dyos a myan so papito a pakapaboyan
so panakabalin na. Yaken paw myanaw so papito a bitohen. Nyaw ibahey
ko dyinyo: Chapatak ko pariparinen nyowaya. As do aktokto no tawotawo,
ki maibidang kamo na a myan so byay a abos pandan. Ki no kaoyodan na,
ki maibidang kamwaya a nadiman do salapen no Dyos.
2 Dawa, mayokay kamo kan parakohen nyo saw nabidinaya ka-
panganohed nyo sakbay no kadiman na. Ta no maboya ko do kabibyay
nyo kan kaparin nyo, ki polos a dya makapnek di Āmang ko a Dyos.
3 Naknakmen nyo nanawowaw a rinawat nyo kan nadngey nyo do dāmo.
Tongpalen nyo as kapagbabāwi nyo. Ki an dyi kamo a mayokay, yangay
konchinyo a dosāen. On, mangay akonchi dyinyo a akmas kangayaw no
manakanakaw, ta chapatak nyo abanchi an āngo nchi a oras kangay ko.*
4 “ ‘Ki aran komwan, myan pa dyinyo kadwan daw do Sardis a dya
nalaposan so laylay. Dawa, machirayay sanchi dyaken a maylaylay so
maydak† do pagtorayan ko, ta maikari dana sa do salapen ko.
5 Siraw tawowaw a mangābak do marahet, ki maylaylay sanchis maydak.
On, ponasen ko abanchiw ngaran da do librwaw a nakaitolasan no
ngarangaran dan tawotawo saw a natorohan so abos pandan a byay,
basbāli a dayāwen ko sanchi do salapen Āmang ko kan siraw aanghilis
naw a sira, ki oyod a tawotawo ko.
6 “ ‘Inyo a myan so tadyinya, kadngeyen nyo batahenaya no Ispirito
dyirad iglisya saya.’ ”

---

* **2:24 2:24** Ara. 15:28 † **2:27 2:27** Komwan maparin anchi dyirad tawotawo saw a dya manganohed do Dyos. Sal. 2:9; Pal. 19:15 ‡ **2:28 2:28** Do kaychowa, no myan do aktokto dan kadwan, iyaw bitohenaya a Kāraw, ki iya danaw pakaboyan an mangābak ka. Ki no myan do aktokto no kadwan, ki si Āpo Jesos chakey na batahen Kārawaya. Mt. 2:2; Pal. 22:16 * **3:3 3:3** Mt. 24:42-51; 1 Tes. 5:2; 2 Ped. 3:10; Pal. 16:15 † **3:4 3:4** No chakey na batahen maydak, ki “madalos,” mana “iyaw tawowaw a napakawan do gatos.” Pal. 3:5, 18; 4:4; 6:11; 7:9, 13; 19:8, 14

No Minsahi Do Iglisya Daw Do Piladelpya

7 “No itolas mo do anghilaw a mangaywan so iglisya do Piladelpya, ki komwan:
“ ‘Yapo dyaken nya tolas a maychatanyi a masantwan kan oyod, as kan yaken yanan no tolbek no pagtorayan ni Āri Dabid. An iwangan ko, ki nāw na naywangan, as kan aba polos makapaneb sya. Basta anban ko, ki manban dana, as kan aba polos makaywang sya.
8 Chapatak ko saw no pariparinen nyowaw, as kan chapatak ko a mayit kamo aba. Ki aran komwan, tinongpal nyo a sipapasnek tabo chirin ko, kan inlibak nyo abaw kapanganohed nyo dyaken. Dawa, iniwangan ko dyinyo pantaw a abo polos makapaneb sya.
9 Chiban nyo! Myan saw daw do yanan nyo a kadwan a Jodyo a makabatabata a dyira dana sa no Dyos. Ki engga, ta maybayataw sa, as kan aba dyiraw oyod. Akma dana saw nachisīt di Satanas, as kan iya danaw pagsirbyan da. Ki chiban nyo, ta paybadiwen ko sanchi a mangay dyinyo a maydogod do salapen nyo, kan komwan dananchiw pakapatakan da a oyod kos kadaw dyinyo.
10 Maynamot ta maānos kamo a nangapya so chirin ko, aywanan konchinyo do chimpo a oras no kalidyatan a mangay anchid intīrwaya lobong anchan yangay na teneben saw tabo a tawotawo.
11 Chiban nyo, ta īto danaw kawara ko! Nāw nyo na a igpet oyodaya a nanawo tan abo makapakaro so korona nyo a gon-gona nyo.
12 “ ‘No mangābak do marahet, ki payparinen ko a asa do parey saw no timplo no Dyos. No chakey na batahen, ki nāw na daw do yanan no Dyos, as kan mapakaro pabanchi a polos. Itolas konchi dyaw ngaranaw ni Āmang ko a Dyos kan iyaw ngaranaw no bayo a Jerosalem a maypābodis anchi a yapod Āmang ko a Dyos do hanyit. On, itolas ko panchi dya iyaw bokod ko a ngaran a bayo.‡
13 “ ‘Inyo a myan so tadyinya, kadngeyen nyo batahenaya no Ispirito dyirad iglisya saya.’ ”

No Minsahi Do Iglisya Daw Do Laodisya

14 Sinpangan na binata na dyaken a kāna, “No itolas mo do anghilaw a mangaywan so iglisya do Laodisya, ki komwan:
“ ‘Yaken no akin āwag so Amen a maynamot ta yaken iyaw no mapagtalkan kan mangsaksi so oyod. Yaken paw pakayapwan byay do tabo a pinarswa no Dyos. Nyaw ibahey ko dyinyo:
15 Chapatak ko saw no pariparinen nyowaw. Chapatak ko a dyi kamo a mahanebneb mana makohat. Oyod kos kangsah a mamidi kamo dyirad dadwaya.
16 Ki maynamot ta palmamawaw kapanganohed nyo, ichipa konchinyo!
17 “ ‘Ta batahen nyo a mabaknang kamo, ta myan dana tabo machita nyo. Ki chapatak nyo abaya a oyod nyo nas kapakasyāsi. On, ta do salapen Dyos, ki naibidang kamo na a kapopobryan. On, naibidang kamo na a silalābos, as kan bolding kam pa.
18 Dawa, ahwahoken koynyo a gomātang dyaken so nachipwaya balitok ko tan bomaknang kamo do byay a abos pandan. On, gomātang kam pa dyaken so maydak a laylay tan myan laylay nyo, as kan tan dyi kamo a masnekan a maynamot do kasilalābos nyo. As gomātang kamo dyaken so āgas tan myan āgas a para do kabolding nyowaya tan maybidiw sigodaw a kaganay no kapanyideb nyo.

---

‡ **3:12** **3:12** Isa. 62:2; Pal. 2:17; 14:1; 22:4

19 Naknakmen nyo a kostohen ko mana dosāen ko saw chadaw kwaw.
Dawa, magbabāwi kamo ah! Ipasnek nyo naw kapanganohed nyo.
20 Adngeyen nyo! Maytēnek akod pantaw a magtoktok. An sino
makadngey sya, as yangay na iwangan, ki mangay akonchi dya, kan
mayhanghang kaminchi a yamēn.
21 " 'No mangābak do marahet, ki itoroh konchi dyaw kalintegan a
machipaydisna dyaken do trono ko a machipagtoray dyaken. On, parinen
konchiw nyaya a akmas nakapachidisna ko do trono ni Āmang ko do
nakaābak kos Satanas.
22 " 'Inyo a myan so tadyinya, kadngeyen nyo batahenaya no Ispirito
dyirad iglisya saya.' "

4

No Kadāday So Dyos Do Hanyit

1 Do katayoka tabon nya, nakaboya ko so pantaw a naywangan do hanyit,
as kan pariho a timek nadngey kwaw a akmas timekaw no trompita a
maylilyak dyaken. Binata na, "Maypatohos ka dya, ta ipaboya ko dyimo
an āngo nchiw maparin do masakbayan."
2 Ki sinpangan na,, nagparmata ako, as kan naypaypabīleg Ispirito no
Dyos dyaken.* Do dawri, nyeng ako a myan do hanyit. Myan naboya ko a
asa a katrono kan myan maydisna do dawri.
3 As iyaw naydisnaw daw, ki napaboya a akmas kanginginaanaw a bato
a haspe kan karnilya. As iyaw omdibonaw no trono, ki myan asaw a
karirang a masileng a akmas no batwaw a esmeralda.†
4 Do omdibonaw no trono, ki myan saw dadwa poho kan apat a trono.
As naydisna sa do trono saw siraw dadwaw a poho kan apat a panglakayen
a nakalaylay so maydak kan myan balitok a korona dad oho daw.
5 Yapod nanghobokaw a trono, ki myan gomilgilap a kimat, malyak a
ringgor, kan komalebkeb a adey. Do dawri do salapenaw no tronwaw,
myan saw papito a paysohwan a somdesdeb. Siraw papitwaya a
paysohwan, ki kayarig daw no Ispirito no Dyos a myan so papito a
pakaboyan so panakabalin.
6 Do salapenaw no trono, ki myan akmay matnaw a tāw‡ a naparin do
sarmin, kan gomilgilap a akmay kristal.
As do masngenaw do omdibonaw no trono, ki myan do maychamibit
naw apat a sibibyay a parswa, kan katakatayisa dyira, ki aros mata§ do
salapen kan do dichodan daw.
7 Iyaw manmaw a sibibyay a parswa, ki akmay lion. Iyaw no
somaronwaw a parswa, ki akmay orbon baka. As iyaw no chatatdo daw, ki
myan ropa na a akmay tawo. As iyaw chapat daw, ki akmay somayasayap
a kangkang.
8 As siraw apataw a sibibyay a parswa, ki tayenem sas panyid, as kan
nahapot no mata iyaw inawan da. Maraw kan mahep a dyi sa matnga
magkankanta a kon da,

---

* **4:2 4:2** Pal. 1:10; 17:3; 21:10 † **4:3 4:3** No batwaya a haspe, ki akmay kristal kan myan matatarek a kita do irahem, 21:11. No karnilyaya, ki mabaya akmas raya, as kan oltimo a mangina iyaw nyaya a bato. No esmeralda a bato, ki birdiw kolor na. No karirangaya, ki pakanaknakman so kari ni Āpo Dyos. Gen. 9:11-16 ‡ **4:6 4:6** Do kapakaāwat dan Jodyo saw a tawo, ki no sirbi no tāwaya, ki mapaysyay so Dyos kan parswa na. Esek. 1:4-28; Pal. 15:2; 21:1 § **4:6 4:6** Maynamot dyirad sibibyayaya a parswa, ki chiban nyo do Dan. 7 kan Isa. 6:2. No chakey na batahen no arwayas mata, ki sisasagāna sa a manyideb do aran dino.

“Santo, santo, santo si Āpo Dyos a Manakabalin do tābo. Iya a myan do
kaychowa, myan sichangori, as kan ītonchi!”*
9 Dayāwen dan apataya a sibibyay a parswa iyaw kabīlegaw no maydisnaw
do trono a iyaw mabyayaw a abos pandan, as kan siaanyib sa a nanoroh
so kapagyaman da dya.
10 Kāda parinen daw komwan, siraw dadwaw a poho kan apat a
panglakayen, ki magrokob sad salapenaw no maydisnaw do tronwaw
a mangidaydayaw sya a mabyay a abos pandan. Katakatayisa dyiraw
napadisna so korona daw do salapenaw no myanaw do tronwaw, as
kaikankanta da sya,
11 “Imom Āpo Dyos, rebbeng mo mangrawat so tan-ok, dāyaw, kan
panakabalin, ta pinarswa mo tābo, as kan maynamot do chakey mo,
naparswa sa a natorohan so byay.”†

5

No Nahon A Papil Kan No Karniro No Dyos

1 Do dawri, naboya ko do kawananaw a tanoro no maydisnaw do trono
iyaw no natapitapidaw a nahon a papil a maychamibit so tolas,* as kan
nakolaan so papito a silyo.
2 Do dawri, nakaboya ko so mabīleg a anghil a mangingengengey sya a
bata na, “Sino iyaw maikari a mangalkab so silyo saya as kabolay na so
nahonaya papil?”
3 Ki aba polos makaparin mana maikari do hanyit mana do tanaya mana
do yanan daw no nadiman a ombolay so nahonaya a papil tan basāen na.
4 Do dawri, naychahoho ako maynamot ta abaw maikari a ombolay sya
tan basāen na.
5 Sinpangan na, asa dyirad panglakayenaw nangibahey sya dyaken a
kāna, “Tomanyis kaba, ta mangābak dana do marahet no mangarananaw
so Lion a yapo do kapoonan no Jodya† a iyaw no magdindinamagaw a
kapōtotan ni Āri Dabid. Ta iya, ki natorohan so kalintegan a mapakaro so
papitwaya silyo kan mamolay so nahonaya a naitolas.”
6 As do hobok naw, do payawanaw no tronwaw kan siraw no sibibyayaw
a apat a parswa kan siraw panglakayenaw, naboya ko iyaw Karnirwaw‡ a
maytēnek a akmay myan so bigar a nakayapwan no nakadiman na. Myan
iyaw no papito a olong na kan papito a mata na. No chakey na batahen,
ki iyaw Ispirito no Dyos a myan so papito a pakapaboyan so panakabalin
na kan natoboy do kāda yanan do lobongaya.
7 Do dawri, domnakwang as nakahap nas nahonaw do kawananaw a
tanoro no maydisnaw do tronwaw.
8 As do nakahap naw so nahonaw, ki siraw apataw a sibibyay a parswa
kan siraw no dadwaw a poho kan apat a panglakayen, ki nagrokob sad
salapenaw no Karnirwaw. Kāda asa dyira, ki myan iyaw no pagtokaran na
a arpa kan balitok a sabak a nakapnwan insinso.§ No chakey na batahen,
ki napno do aro a dasal da no tawotawo saw no Dyos.
9 Do dawri, nagkanta sa so asa bayo a kanta a kon da,

---

* **4:8 4:8** Isa. 6:3 † **4:11 4:11** Ara. 14:15; Pal. 5:9, 12 * **5:1 5:1** Esek. 2:9-10; Dan. 12:4 † **5:5 5:5** No myan do aktokto no Jodyo, ki iyaw lion, ki asa pangarig. No chakey na batahen, ki iyaw myan so toray kan panakabalin. Gen. 49:9 ‡ **5:6 5:6** Isa. 53:7; Jn. 1:29; Ara. 8:32; 1 Ped. 1:19 § **5:8 5:8** No dasal no tawotawo no Dyos, ki maiyarig do insinso, ta myan mabanglo a ahob an masosohan, as kan maypatohos ohob na a mangay do hanyit. Sal. 141:2; Pal. 8:3-5

“Imo iyaw maikari a omhap so nahonaya a pagbasāan kan mangalkab so
silyo na saya, as kan ombāsa sya. Ta diniman daymo, kan maynamot
do nakawyog no raya mo, insalākan mo saw tawotawo a maitoroh
do Dyos a yapod kāda tribo, nasyon, kan chirin a matatarek.
10 Pinarapa mo sa do pagtorayan mom Āpo tan machipagtoray sanchi
dyimo do lobongaya. On, pinayparin mo sa a papadi mo tan nāw
da magsirbi do Dyos ta.”

Magdaydayaw Do Dyos Tabo Anghilis Kan Tabo A Naparswa

11 Sinpangan na, nanyideb ako na. Ki nakadngey akod omdibonaw no
trono kan siraw sibibyayaw a parswa, as kan siraw panglakayenaw so
timek dan reprepaw a anghilis, kan abaw polos a makabidang sira.
12 Inngengengey da a kon da,
“Maikari iyaw Karniro a nadiman, as kan maparin a mangrawat so
panakabalin, kinabaknang, kasirib, kan kayit, dāyaw, tan-ok, kan
bindisyon a abos pandan!”
13 Nadngey ko pa saw tabo naparswaw do hanyit kan do tanaya kan do
yanan daw no nadiman, as kan do tāw a mangibahebahey a kon da,
“No maydisna do tronwaya kan iyaw Karnirwaya, ki maitoroh pakono
dyiraw pamindisyon kan dāyaw kan tan-ok kan toray a abwa polos
so pandan!”
14 As siraw no apataw a sibibyay a parswa, ki binatabata da, “Maparin
pakono a komwan! Amen!” As siraw panglakayenaw, ki nagrokbab sa a
nagdayaw.

6

No Dāmo A Silyo

1 Do dawri, naboya ko iyaw Karnirwaw a namakaro so manmaw dyirad
papitwaw a silyo no nahonaw a papil, as kan nakadngey ako so timek a
akmay adey a yapod asaw dyirad sibibyayaw a parswa a binata na, “Ngay,
mangay ka na!”
2 Do dawri, nanyideb ako, ki nakaboya ko so asa maydak a kabalyo a
minohtot, kan iyaw nakasakayaw, ki myan iyaw bai na a maosar do gobat.
Natorohan so korona a pakailasinan sya mangābak, as kan minohtot a
nangay a nachigobat tan abāken na sa tabo kalāban naw.

No Somarono A Silyo – Gobat

3 Do nakaywangaw no Karnirwaw so somaronwaw a silyo, nadngey ko
iyaw no somaronwaw a sibibyay a parswa, kan inbahey na, “Ngay, mangay
ka na!”
4 Sinpangan na, myan danaw minohtot a mabaya a kabalyo. Iyaw
nakasakayaw, ki napalobosan a mangpakaro so talna kan kapya do tanaya
tan maydidiman tawotawo, as kan natorohan pas rakoh a kampilan.

No Chatatdo Naw A Silyo – Kapteng

5 Do nakaywang danaw no Karnirwaw so chatatdo naw no silyo do
nahonaw a papil, nadngey ko iyaw no chatatdo daw no sibibyayaw a
parswa a nakabata sya, “Ngay, mangay ka na!” Do dawri, naboya ko a
myan dana minohtot mabahengaw a kabalyo. As iyaw nakasakayaw dya,
ki myan igpet na pagkilwan.
6 Sinpangan na, nakadngey ako so asa timek a akmay nakayapo do
hobokaw do yanan daw no apataw a sibibyay a parswa, kan binata no
timekaw, “Myan anchiw kapteng do lobongaya. Iyaw machichwasan asa

tawo do asa karaw, ki koskosto lang a panggatang nas kanen na a byas mana mayis, malaksid dyirad haneng saw kan palek saw, ta nāw anchin prisyo da masonong.”

No Chapat Naw A Silyo – Kadiman

7 Do nakaywang naw so chapat naw a silyo no nahonaw a papil, nadngey
ko timekaw no chapat daw no sibibyayaw a parswa a binata na, “Ngay,
mangay ka na!”
8 Sinpangan na, nakaboya ko so masohaw a kabalyo. As iyaw no
nakasakayaw, ki mayngaran so Kadiman, kan mononot dyaw mayn-
garanaya so Hades a pangnanayan daw no nadiman saw a dyi a
nanganohed.* Naitoroh dyiraw no toray a mangdiman so apagkapat no
tawotawo do lobongaya a maynamot do gobat, kapteng, ganyit, kan siraw
maranggas saw a binyay do tanaya.

No Chadadima naw A Silyo – Lidyat

9 Do nakaywang naw so chadadima naw a silyo do nahonaw a papil,
naboya ko do ohbo naw no altar siraw no pahad da saw no tawotawo saw
a nadiman maynamot do nakapanganohed dad chirin no Dyos kan iyaw
no nakaipasnek da a nangsaksi sya.
10 Inyagagay da, “Aysa! Imom Manakabalin a Dyos a masantwan kan
mapagtalkan, maypāngo pas kahay iyaw kangay mo a mangokom mana
mamahes dyirad nangdimanaw dyamen a myan do tanaya?”
11 Sinpangan na, natorohan sas maydak a laylay, as kan naibahey dyira
a maynahah sa pas dēkey mandad kakosto no bidang dan kapayngay daw
a adipen no Dyos a kakakteh da sa a nanganohed a diniman dan tawotawo
a akma sira.

No Chanem Naw A Silyo – Panongpalan
(Is. 34:4; Mt. 24:1-14; 2 Ped. 3:7-14; Pal. 8:5; 11:15-19; 16:17-20)

12 Do nakaywang naw so chanem naw a silyo no nahonaw a papil,
nanyideb ako na. Do dawri, ki myan oltimo a mayit a gin-gined. As iyaw
arawaw, ki nanyibaheng a akmay panes. As iyaw bohanaw, ki golpi a
nanyibaya a akmaw raya.
13 As siraw no bitohenaw, ki naychahesday sad tanaya a akmas
mawngedaw a asin kayo an bagyowen.
14 Naychihat a nabo hanyit a akmas nakahonaw no papilaw. As do
tanaya, ki nayadis saw no porporwaw kan siraw tokotokonaw do yanan
daw.
15 Sinpangan na, nayyayo saw āri saw kan siraw matortoray saw kan
siraw no heneral saw a myan do tanaya, as kan siraw babaknangaw kan
mayit saw, as kan siraw no adipenaw kan siraw nawayawayaan kan siraw
no tabo a tawotawo, nayyayo sa a tomnayo do aschip saw kan do kabatwan
saw do katokotokonanaw.
16 Inngengengey da dyirad tokotokon saw kan siraw bato saw a kon da,
“Ponan nyo yamen, kan itayo nyo yamen do maydisnaya do tronwaya kan
do soli no Karnirwaya.
17 Ta iyaw araw a kayan no soli da, ki narapit dana, kan sino dyamen
makatēnek sya?” inngengey daw lidyat da.†

---

* **6:8 6:8** Abaw ibahey na an somnakay si Hades do dichod ni Kadiman mana nanakey. Ki alit na, basta minonot si Hades a yanan no kadiman di Kadiman a mismo. Hos. 13:14; Pal. 20:13 † **6:17 6:17** Isa. 63:4-6; Joel 1:15–2:17; Sop. 1:14-18; Lk. 21:33-36

7

Namarkaan Saw 144,000 (Pal. 14:1-5)

1 Do katayoka no nawri, myan matarek a napaboya dyaken.* Myan
naboya ko a apat a anghil a myan sa maytēnek do maychamibitaya payis
no tanaya a mangig-igpet so salawsaw do aran dino a pakayapwan na tan
abo salawsaw a mangay do tanaya mana do tāw mana do aran āngo a
kitan kayo.
2 Myan naitoroh dyira a panakabalin a mangrarayaw so tana kan tāw.
Sinpangan na, nakaboya ko so asa matarek a anghil a maypaypatohos
do dadanayan araw a myan dyaw pagmarka no sibibyay a Dyos, kan
inngengey na do mayit a timek dyirad apat saw a anghil a kāna,
3 "Rarayawen nyo abaw tanaya mana tāwaya mana siraw kayokayowaya
mandad kayan marka da tabon adipenaya no Dyos taya do moyen da."
4 Sinpangan na do nakatayoka danaw a namarkaan no adipen saya, ki
nadngey ko bidang da asa gasot, apat a poho, kan apat a ribo. As sira, ki
yapo do kāda kapotōtan no Israel a kapotōtan Jakob.
5 Asa poho kan dadwa a ribo yapo do kapotōtan ni Joda. As komwan
yapo do kapotōtan ni Ruben kan Gad.
6 As komwan yapo do kapotōtan ni Aser, Neptali, kan Manases.
7 As komwan pa yapo do kapotōtan ni Simeon, Lebi, kan Isakar.
8 As komwan yapo do kapotōtan ni Sabolon, Jose, kan Benhamin.

Siraw Tawo A Yapod Kāda Nasyon

9 Katayokan nya, nakaboya ko so reprep saw a tawotawo a dya
mabidangan so kāro a yapod kāda nasyon kan do kāda tribo a yapod
kāda matatarek a kapaychirin a maytēnek do salapenaw no trono kan
salapenaw no Karniro. Nakalaylay sas maydak, kan myan iyaw no bohong
no palma a igpet da a pangipaboya so soyot da do nakapangābak daw.
10 Inyagagay da a kon da, "Maidaydayaw si Āpo Dyos a maydisna do
tronwaya, as kan iyaw Karnirwaya, ta siraw nangisalakan dyaten."
11 As sira tabo anghilis saw, ki myan sa do omdibon no tronwaw kan
omdibon dyirad panglakayen saw kan siraw apataw a sibibyay a parswa.
Nagrokob sa do salapenaw no trono a nagdayaw do Dyos.
12 Batabatahen da a kon da, "Maparin pakono a komwan! Pamindisyon,
glorya, sirib, kan kapagyaman, dāyaw, panakabalin, kan tan-ok, sira
pakono myan do Dyos taya do magnanayon a abo polos so pandan! Amen!"
13 Sinpangan na, asa dyirad panglakayenaw nangibahey sya dyaken,
"Sino saw nya nakalaylay so maydak, as kan dino nakayapwan da?"
14 Ki inbahey ko dya, "Imom Āpo makapatak syaw. Ibahey mo pa
dyaken."
Ki inbahey na dyaken, "Siraw nyaya, ki siraw nakalasataw a yapo do
kapachipangdidiw do chimpon taywara a kalidyatan. Ki aran akma saw
so kalidyat, ki kinarwan dabaw kapanganohed da. Binasan daw laylay da,
kan pinayparin da sa maydak maynamot do rayaw no Karniro.†

---

* **7:1** **7:1** Do sakbay pa a nakaywang no Karnirwaw so chapapitwaw no silyo do nahonaya a papil, myan matarek a napaboya di Juan. Maboya ta dya a oyod a aywanan ni Āpo Dyos siraw manganohedaw dya. † **7:14** **7:14** No chakey na batahen nyaya, ki napakawan dana sa do gatogatos da a maynamot do kapanganohed da di Āpo Jesos kan iyaw nakadiman naw do kros. Heb. 9:14

15 Dawa, myan sad salapen no trono no Dyos, kan pagsirbyan dad
kararaw kan kahahep do timplo a yanan nad hanyit. Iyaw no maydisnaya
do tronwaya, ki aywanan na sa tan abaw kōrang da.
16 Mapteng pa saba, kan mawaw pa saba. Mabilagan pa saba do chinyel
no araw, as kan masosohan pa saba.
17 Ta iyaw no Karnirwaya a myan do hobokaya a mangket do tronwaya,
ki iyaw pastor da, kan inikwan na sa do akbodaw a pakayapwan byay. On,
maychahoho pa saba polos, ta ponasan nanchin Āpo Dyos hō da.”‡

8

No Chapapito Naw A Silyo – Trompita

1 Do nakaywangaw no Karnirwaw so chapapitwaw no silyo do nahonaw
a papil, ki nagolimek do hanyit so godwan oras.
2 Sinpangan na, naboya ko saw no papitwaw a anghil a maytēnek do
salapenaw no Dyos, as kan naitoroh dyiraw papitwaw a trompita.
3 Myan matarek a anghil a myan so pag-insinswan a balitok a nangay
do altaraw, as kan aro iyaw no insinso a naitoroh dya a pachisaglan dan
dasal saw no tabo a tawo ni Āpo Dyos a maidāton do balitokaw a altar do
salapenaw no trono no Dyos.
4 Sinpangan na, iyaw no ahobaw no insinswaw a nachisagel do dasal no
tawotawo, ki naypatohos a yapod yananaw no insinswaw a kemkemkeman
anghilaw do salapenaw no Dyos.
5 Katayoka na, inhap no anghilaw iyaw pag-insinswanaw, as kan inapno
na so apoy a yapo do altaraw, as nakapagsid na syad tanaya. Ki nyeng
a myan komnalebkeb a adey kan malyak a ringgor, as kan gomilgilap a
kimat kan myan gin-gined.
6 Do dawri, siraw papitwaw a anghilis a myan so papito a trompita, ki
insagāna da saw trompita da saw a alopan.
7 Iyaw manmaw a anghil, ki inalopan naw trompita na. Ki nachimoy so
bomban chimoy a myan so yilo kan apoy a nasaglan so raya. Tabo nyaya,
ki nasday do tana, kan nasosohan iyaw no apagkatlo no tana kan apagkatlo
no kayokayo kan tabo a magla a tamek.
8 Sinpangan na, inalopan no chadadwa daw a anghil iyaw no trompita
naw, ki myan akmay rakoh a tokon a nasosohan kan naipoha do tāw.
9 Ki nayparin a rayaw no apagkatlwaw no tāw, kan iyaw apagkatlwaw
no nabyay saw do tāw, ki nadiman sa, kan siraw apagkatlo saw no gapor,
ki nararayaw sa.
10 Sinpangan na, inalopan no chatatdo daw a anghil iyaw no trompita
naw, ki myan iyaw no rakoh a bitohen a yapod tohos, kan somdesdeb a
akmay paysohwan, as kan nasday do apagkatlo no oksong kan apagkatlo
no akbod do tanaya.
11 Iyaw no ngaran no bitohenaya a nasday ki, Makpad, maynamot ta
nayparin a makpad iyaw apagkatlwaw no ranom do lobongaya, as kan
aro iyaw tawo a nadiman maynamot do kakpadaw no ranomaw.
12 Sinpangan na, inalopan no chapataw no anghil iyaw no trompita naw,
ki nararayaw iyaw no apagkatlo no araw kan bohan kan iyaw no apagkatlo
no tabo a bitohen. Dawa, naysari do dawri, do apagkatlo no maraw kan
apagkatlo no mahep.
13 Sinpangan na, nanyideb ako, ki nakadngey ako so malyak a timek no
kangkang a somayap do hobokayan hanyit, kan batabatahen na, “Makāsi

‡ **7:17 7:17** Isa. 25:8; Pal. 21:4

sa! Makāsi sa! Makāsi sanchiw no sibibyay pa do hapotayan tana anchan alopan dan tatdwaya anghilis nabidinaya a trompita da!”*

9

No Chadadima Naw A Trompita – Abos Pandan A Aridos (Lk. 8:31; Roma 10:7; Pal. 9:11; 20:1, 3)

1 Sinpangan na, iyaw chadadima daw a anghil inalopan naw trompita naw. Ki naboya ko iyaw nasdayaw a bitohen a yapo do hanyit a kominwan do tanaya,* kan naitoroh dyaw no tolbekaw no dyaw a machipanda so karahem a aridos.
2 Do dawri, iniwangan na ki nanghob a akmaw myan rakoh a apoy do irahem. Dawa, nanyibaheng araw kan napongosan ahob tanaw a maynamot do katokpoh no ahobaw a minohtot do aridosaw.
3 Sinpangan na, myan saw minohtot do ahobaw a kabaga kan nangay sad tanaya. Natorohan sas panakabalin a manonyit, kan madīta sa. As iyaw no dīta daw, ki akmas no dīta daw no rarakoh saw a anggagamma.†
4 Naibilin dyira a mangranggas saba so aran āngo a kita a magla a mohamoha, tametamek, mana kayokayo. Ki natorohan sas panakabalin a mangranggas so tabo a tawo a abos marka no Dyos do moyen dāya.‡
5 Naipalobos dyira a lalahen da saw tawotawo so dadima kabohan, ki natorohan saba so panakabalin a mangdiman sira. No kalala a didiwen da, ki akmas kalālaw no tawo a sonyiten no rakohaw a anggagamma mana dipwan.
6 As do dawrinchi a chimpo, ki chichwasen anchin tawo iyaw kadiman da, ki aba! On, aran komwan a malidyatan sa kan rakoh kakey da a madiman, ki alit na mabawa dyiraw kadiman.
7 Iyaw inawan no kabaga saya, ki akmas no kabalyowaw a nakasagāna a machigobat. Do oho daw, ki myan akmaw korona da balitok, kan iyaw no ropa da saw, ki akmay ropan tawo.
8 Iyaw no boboh da saw, ki akmas kananarwaw no boboh no mababakes, kan iyaw no nyipen da saw, ki akmas no nyipenaw no maranggas a liol a koman so tawo.
9 Iyaw barōkong da, ki napongosan so akmay sarapa a pasek, kan iyaw timekaw no panyid daw, ki akmas timekaw no aro a karison a goygoyōden no kabalyo a kalokalohen a mangay do pagogobatan.
10 Myan ipos da a akmay anggagamma, kan myan do ipos daw dīta da a panglidyalidyat da so tawotawo do irahem no dadima kabohan.
11 Myan iyaw āri da a iyaw no anghilaw do marahemaya a aridos. No ngaran na do chirin dan Hebreo, ki Abaddon, as do chirin a Griego, ki Apolyon. No chakey na batahen, ki “Iyaw Mangrarayaw.”
12 Tayoka danaw manma kapakasyāsi dan tawotawo, ki ari pa saw dadwa somarono.

No Chanem Naw A Trompita

13 Do dawri, iyaw no chanem daw a anghil, ki inalopan naw trompita naw. Ki nakadngey ako so timek a yapo do apataw a soli no altaraw a balitok do salapenaw no Dyos.

---

* **8:13 8:13** Myan tatdo a kapakasyāsi. Pal. 9:12; 11:14; 12:12 * **9:1 9:1** Pal. 8:10-11 † **9:3 9:3** Siraw anggagamma do tana dan Jodyo, ki taywara sas kadidīta. Esek. 2:6; Pal. 9:5, 10 ‡ **9:4 9:4** Esek. 9:4-6; Pal. 7:2-3

14 Binata no timekaw do chanemaw a anghil a myan so trompita a kāna,
“Obayan mo saw apataya a anghilis a nabahod do rakohaw a oksong a
Oprates.”§
15 Dawa, siraw apataw a anghil, ki nawbayan sa, ta sigod sa a naisagāna
do nyaya a oras, araw, kan bohan tan mangay sa a mangdiman so pagkatlo
no tawotawo do lobongaya.
16 Do dawri, naibahey dyaken no bidang dan nagkabalyowaw a bōyot
da a soldado, ki dadwa gasot a milyon.
17 Komwan naboya ko do parmata ko siraw kabalyowaw kan siraw no
nakasakayaw a soldado: Myan iyaw no sarapa no barōkong daw a tatdo
so kita. Myan mabaya akmay apoy kan asol a akmas batwaw a sapiro
kan kyaw a akmay asopri. Iyaw oho dan kabalyowaw, ki akmay lion, kan
mohtot do dangoy daw apoy, ahob, kan asopri.
18 Do dawri, nadiman iyaw apagkatlo no tawo maynamot dyirad apoyaya
kan ahob, as kan asopryaya a iyaw tatdo saw a lidyat a minohtot do dangoy
daw no kabalyowaw.
19 Ta iyaw bīleg dan kabalyo saya, ki myan do dangoy daw kan do ipos
daw. Ta iyaw ipos daw, ki myan so oho a akmaw ohon marem, kan
manonyit so tawotawo.

No Katoleng No Tawotawo Do Lobongaya
(Is. 47:8-15; Pal. 16:8-12)

20 Ki siraw tawo saw a sibibyay pa do nakahabasaw no nya saya a
kalidyatan, ki nagbabāwi saba do pariparinen daw, kan nāw da magdayaw
do dimonyo kan siraw no tarabako saw no kakamay da a siraw bolto saw
a balitok kan pirak. On, siraw nya, ki naparin pa do bronsi kan bato
mana kayowaw a dya makaboya mana dya makadngey kan dya polos a
makahodyi.
21 On, nagbabāwi saba do nakapangdiman daw kan iyaw no kapangat-
atang daw kan kapangaroboob daw. Masaw kapaychakatekateh daw a
machoknod kan kapanakanakaw daw.

10

No Anghil Kan Iyaw Dēkey A Nahon A Pagbasāan

1 Do dawri, naboya ko no matarek a mabīleg a anghil a naypabodis a
yapod hanyit. Iya, ki napongosan so demdem, kan karirang iyaw barābad
no oho naw. Iyaw no ropa naw, ki akmay araw, as kan akmay ninyas no
apoy iyaw no kokod naw.
2 Myan iyaw dēkey a nahon a papil do tanoro naw kan sigod a
naywangan. Sinpangan na, pinatokap naw kawanan naw a kokod nad
tāwaw, as iyaw no kaholyaw a kokod nad tanaw,
3 as nakapanawag nas malyak a akmas myngerngeraw a lion. Do
nakapanawag naw, ki naylilyak saw no papitwaw a adey a nangatbay sya.
4 Do nakadngey kwaw so binaheyaw no papitwaw a adey, chakey ko na
itolas iyaw chirin daw. Ki naychihat a nakadngey ako so timek a yapod
hanyit, kan binata na, “Ilīmed mo iyaw no inbaheyaya no papito saya a
adey, kan itolas mwaba.”
5 Sinpangan na, iyaw anghilaw a naboya ko a maytēnek do tāw kan
tanaya, ki pinatohos naw kawanan naw a tanoro naw kan naychirin.

§ **9:14 9:14** Do chimpon Adan a Tolag, no oksongaya a Oprates, ki nawriw payawan tanan Israel kan tanan kabosor da a Babilonya. Gen. 15:18; Deot. 1:7; Jos. 1:4; Pal. 16:12

6 Do dawri, myan kari na a mayit. As iyaw no pagkari na, ki iyaw ngaran
no Dyos a sibibyay a abos pandan a namarswa so tabo a myan do hanyit
kan tana, as kan tāw. As no kari na, ki apabaw paybabalayan na, ta basta
matongpal a tabo.
7 Binata na, “Anchan alopan no chapapito daw a anghil iyaw no trompita
naw, ki dawrinchi matongpal tabo no Dyos iyaw malimedaw a panggep na
a akmas inbahey naw kaychowa dyirad adipen na saw a propīta.”*
8 Sinpangan na, iyaw no timekaw a nadngey kod hanyit, ki minirwa
a naychirin dyaken a kāna, “Yangay mo a hapen iyaw naywanganaw a
nahon a papil, iyaw myanaya do tanorwaya no anghilaya a naytakhang do
tāw kan do tanaya.”
9 Dawa, nangay akod anghilaw, as nakaibahey ko sya dya a itoroh na
dyaken iyaw no pagbasāanaw a dēkey. Ki inbahey na dyaken, “On, hapen
mo kan kanen mo. Makpadan anchiw bodek mwaw, ki mataminchi a
akmas no tagapolotaw no yokan do dangoy mo.”
10 Dawa, inhap ko iyaw dēkeyaw a pagbasāan do tanoro naw, as nakakan
ko sya. Ki oyod a matami a akmas no tagapolotaw no yokan do dangoy ko.
Ki sinpangan na,, makpad dana do bodek ko.
11 Sinpangan na, myan naibahey dyaken a kāna, “Machita a mirwa ka
a mangipadto a maynamot do maparin anchi dyirad aro saya a tawotawo
do aro saya a nasyon kan matatarek a kapaychirin kan ar-āri da.”

11

Siraw Dadwa A Saksi

1 Do dawri, natorohan ako so pangrokod a akmay byawo, as kan naiba-
hey dyaken a komwan: “Maytēnek ka, as karokod mos timplowaya a yanan
no Dyos kan iyaw altaraya, as kan bidangan mo saw magdaydayawaw daw.
2 Ki rokoden mo abaw no atataw no timplowaya a yanan no Dyos.
Nonolay mo nawri, ta naitoroh dana dyirad nasnasyon saya a dya
manganohed tan tokatokapan danchiw masantwanaya a syodad do apat a
poho kan dadwa a kabohan.*
3 Toboyen ko sanchiw no dadwa saya saksi ko a nakalaylay so makersang
a pangipaboyan das rakoh a kapagmamayo da do minsahi dāya. On,
ipakatoneng danchiw chirin no Dyos dyirad tawotawo do irahem no asa
ribo, dadwa a gasot, kan anem a poho a karaw.”
4 Siraw dadwaya saksi, ki maiyarig sad dadwaw a atngeh no olibo a kayo
mana siraw dadwaw a nakatēnek a paysohwan† do salapen no Dyos a Āpo
dan tawotawo do lobongaya.
5 As an myan iyaw mapaynyin dyira, ki mohtot iyaw apoy do dangoy
da, kan rarayawen da saw no kabosor daw. Komwan iyaw no kadiman no
machikontra dyira.
6 Myan iyaw panakabalin da a mangneb so hanyit tan dya machimoy do
arawaw a ipakatoneng daw chirin no Dyos. Myan iyaw no panakabalin da
a mapayparin so ranom a raya. Myan paw panakabalin da a manoroh so
lidyat dyirad tawotawo saya do tanaya sigon do kasanyib no kakey da sya.

---

* **10:7 10:7** Pal. 11:15-19; Jer. 7:25; 25:4; Esek. 38:17; Dan. 9:10 * **11:2 11:2** Myan dadwa chakey na batahen no masantwan a syodad. No asa, ki Jerosalem, (11:8). Iyaw asa, ki siraw tawotawo a pinidi no Dyos (Isa. 52:1-10). No chimpwaya a apat a poho kan dadwa a kabohan, ki parihas do 1,260 a karaw (11:3 kan 12:6). Dan. 7:25; 12:7; Lk. 21:24 † **11:4 11:4** Sak. 4:1-6; Pal. 2:8-11; 3:7-13

7 Katayokan nakaipakatoneng daw so minsahi no Dyos, mohtot anchiw
no kararahtanaw a mayngaran so marongsot a animal a yapod abwaw
so pandan so karahem a aridos, kan gobaten na sanchi.‡ Abāken kan
dimanen na sanchi,
8 as kan maiwarang anchiw inawan da do kalsadaw no rakohaw a syodad
a iyaw nakailansaanaw no Āpo daw. Iyaw nyaya a syodad, ki maiyarig do
Sodoma kan Egipto a nachikontra do Dyos.
9 Do tatdonchi kan godwa a karaw, mochidngan danchin tawo do tabo
a nasnasyon kan tribo kan yapod do aran āngo a kapaychirin iyaw no
bangkay daw. On, ipalōbos dabanchi a mailabeng sa mana mapangay iyaw
no bangkay daw do tanem.
10 Masoyot sanchiw no tawotawo saw do lobongaya maynamot do
nakadiman daya no dadwaya saksi ni Āpo. Magragragsak sanchi, kan
maysinririgalo sanchi maynamot ta nadiman dana saw dadwaya saksi a
batahen da nanoroh so aro a riribok dan tawotawo do lobongaya.
11 Ki katayokan tatdwaw kan godwa a karaw, pinagongar sa no Dyos,
as kan nanyeng sa a naytēnek. Ki siraw no nakaboyaw sira, ki taywaraw
nakamo da.
12 Sinpangan na, nakadngey sas malyak a timek a yapod hanyit a
nangibahey sya dyirad dadwaya saksi a kāna, “Ngay, may kamo dya!” Ki
do salapen dan kabosor da saw, naypatohos sa a nachirayayan demdem a
kominwan do hanyit.
13 Ki do dawri a oras, myan iyaw rakoh a gin-gined. Ki nararayaw iyaw
no apagkapolwaw no syodad kan papito a ribo nadiman a tawotawo. Ki
siraw tawowaw a nabidin, ki oyod das nakamo. Dawa, nagdaydayaw dana
sad bīlegaw ni Āpo Dyos do hanyit.
14 Nakahabas danaw chadadwayan kapakasyāsi, ki īto danaw chatatdo
daw.

No Chapapito Naw A Trompita
(Pal. 6:12-17; 10:5-7; 20:11-15)

15 Sinpangan na, inalopan chapapito daw no anghil iyaw no trompita
naw. Ki myan iyaw malyak a timek do hanyit, kan inbahey na a kāna,
“Sichangori dana, iyaw pagaryan lobong, ki mayparin a pagaryan Āpo
Dyos kan iyaw Kristo na, kan magtoray dana a abos pandan.”
16 As siraw dadwaw a poho kan apat a panglakayen a siraw maydisnaw
do trono da saw, ki nagrokob sad salapen ni Āpo Dyos a nagdaydayaw.
17 Ibahebahey da a kon da,

“Magyaman kami, mo Āpo Dyos a Manakabalin do tābo. Dyos ka
sichangori, kan Dyos kad kaychowa. Magyaman kami ta inosar mo
rakoh a panakabalin mo, kan inrogi mo naw magtoray!
18 Siraw nangipsok dyimo mo Āpo, ki taywaraw kapakasoli da. Ki
sichangori, nawara danaw orasaw no kasoli mo kan iyaw no
kapakaokom dan nadiman. On, chimpo danan kaitoroh mos gon-
gona da no propīta saw a adipen mo kan sira tabo tawo mo a
mamo dyimo, matan-ok mana mabodis so toray. On, chimpo danan
kararayaw mo siras nanglidyalidyatayas tawotawo do tanaya!”
19 Sinpangan na, naywangan iyaw timplowaw a yanan no Dyos do hanyit,
as kan napaboya daw iyaw no lakasanaw a yanan no tolag no Dyos dyirad
manganohedaw dya. Myan saw gomilgilap a kimat kan myan malyak a

‡ **11:7 11:7** Pal. 13:1-18

ringgor kan komalebkeb a adey. Myan paw gin-gined kan marahmet a bomban chimoy a myan so yilo.

12

Iyaw Mabakes Kan Iyaw Dragon

1 Do dawri, myan naipaboya dyaken a matarek pa a pakaboyan do hanyit. On, naipaboya dyaken asaw a mabakes a nakalaylay so maranyag a akmay araw, kan myan iyaw akmay bohan a tokapan na. As do oho naw, ki myan iyaw no korona na a asa poho kan dadwa bitohen.*
2 Iya, ki mabogi kan mangagagay do kaynyin naw do kapagpasikal naw a mangnanaya so kapaymanganak na.
3 Sinpangan na, myan danaw matarek a pakaboyan do hanyit. On, myan napaboya asa a rakoh a mabaya a dragon. Myan iyaw papito a oho na a nakoronaan a katakatayisa, as kan myan iyaw asa poho a olong na.
4 Iyaw no ipos naw, ki binoyas naw apagkatlo dan bitohen do hanyit, as kan pinatapwak na sad tanaya. Sinpangan na, naytēnek iyaw dragonaw do salapenaw no mabakesaw a makey dana maymanganak tan ihamon naw no adekeyaw an maiyanak.
5 Ki do kapaymanganak naranaw so asa mahakay, inhap no Dyos iyaw anak naw do hanyit a yanan trono na. Iyaw anakaya, ki mabdibdis abanchi a polos iyaw no kapagtoray na do tabon tawotawo. Mayit anchiw kapagdosa na, as kan abanchi a polos makaābak sya.
6 Ki iyaw mabakesaw, magtalaw anchi a mangay do let-ang a iyaw inkeddengaw no Dyos a ngayan na, kan dawriw pangaywanan sya no Dyos do asa a ribo, dadwa a gasot kan anem a poho a karaw mana tatdo a katawen kan godwa.†

No Gobat Do Hanyit Kan Kasdayaw No Dragon

7 Do dawri, myan naipaboya dyaken a gobat do hanyit. On, naipaboya a maggobat sa Migel kan iyaw dragonaw kontodo siraw bōyot da saw a anghil do hanyit.
8 Do dawri, naābak dragonaw kan siraw anghilis naw, as kan napaksyat sad hanyit, ta apabaw kalintegan da daw.
9 No nyaya rakoh a dragon, ki abaw matarek, an dya iyaw bodayaw do kaychowa a mayngaran so Dyablo mana Satanas, iyaw mangallilawaw do intīro a lobong. Iya, ki napatapwak do tanaya kontodo siraw no anghilis naw.‡
10 Sinpangan na, nakadngey ako so malyak a timek a yapod hanyit a nakabata so nya, “Sichangori, iyaw no kapangisalakan no Dyos so tawotawo na, ki natongpal dana, ta inpaboya dana ni Āpo Dyos iyaw bīleg na a mangitoray. On, si Kristo a iyaw tinoboyaw ni Āpo Dyos a mangisalakan, ki inpaboya naw kabīlegaw no toray na. Ta iyaw dragonaya a iyaw no mangidardaromaw siras kakakteh taw a kararaw kan kahahep do salapen no Dyos, ki naipoha danad tanaya a yapod hanyit.
11 Siraw kakakteh ta saya, ki inābak da si Satanas a maynamot do raya no Karnirwaw do nakadiman naw, as kan mangābak sa a maynamot pa do Maganayaya a Dāmag a inpaneknek da no kakakteh ta saw. On,

---

* **12:1 12:1** No myan do aktokto dan kadwan, ki iyaw mabakesaya, ki iyaw nasyonaya no Israel, as kan siraw bitohenaya do korona na, ki siraw asa poho kan dadwa a kapoonan do Israel. † **12:6 12:6** Pal. 11:2-3 ‡ **12:9 12:9** Gen. 3; Isa. 14:12-23; Esek. 28:13-19; Lk. 10:18

inpasnek daw kaipaneknek da sya, as kan chināsi dabaw no byay da aran do kadimanan.
12 Dawa, rakoh iyaw karagsak dyira do myanaya do hanyit. On,
magragsak kamo na a myan daw! Ki makakāsi kamo a tabo a myan do
tanaya kan do tāw,§ ta nangay dyinyo iyaw no Dyablo, as kan taywaraw
kapakasoli na maynamot ta chapatak na manyid danaw no chimpo na."
13 Sinpangan na, do nakapatakaw syan dragonaw a naipatapwak dana
do tanaya, ki linakatan naw no nangiyanakaw a mabakes so mahakay.
14 Ki natorohan iyaw mabakesaw so dadwa panyid a akmas karakohaw
no panyid no rakohaw a kangkang tan makasayap a mangay do let-angaw
a insagāna ni Āpo Dyos a para dya. Ta dawriw pangaywanan sya no Dyos
so tatdo kan godwa katawen* tan maditchanan naw solyaw no bodayaw
a si Dragon.
15 Sinpangan na, nangyota si Boday so rakoh a ranom a nanglayos so
tanaya tan malyod iyaw no mabakesaw.
16 Ki iyaw tanaya, ki sinidongan naw mabakesaw. Ta tod a minilchit, as
kan inakden naw no ranomaw a pinahtot no bodayaw do dangoy naw.
17 Ki maynamot do dawri, naypaypasoliw dragonaw do mabakesaw.
Dawa, yangay na sa ginobat nabidin saw a anak no mabakesaw, sira tabo
no manganohedaw do bilbilin no Dyos a siraw no mangsaksyaw so oyod
a inpaltiing ni Jesos.
18 Do dawri, naytēnek iyaw dragonaw do payisaw no kanayan.

13

Siraw Dadwaw A Marongsot A Animal (Dan. 7:1-8; Pal. 17:8-13)

1 Do dawri, nakaboya ko so marongsot a animal* a mohtohtot do tāw a
myan so asa poho a olong kan papito a oho, as kan do katakatayisa olong, ki
myan korona na. Myan saw naitolas do kāda oho naw a iyaw ngarangaran
ni Āpo Dyos a naosar do dya kosto a panggep tan oyawen naw Dyos.
2 Iyaw marongsotaya animal, ki akmay lipardo a makamwamomo a
binyay. Iyaw kokod naw, ki akmas kokodaw no oso a myan so manaro
kan matarem a koko, as iyaw dangoy naw, ki akmas dangoyaw no lion.
Intoroh no dragonaw dya iyaw no panakabalin kan iyaw trono na kan
iyaw no toray na do tanaya.
3 Nabigaran so rakoh iyaw asaw a oho no marongsotaw a animal kan
makey narana chadiman. Ki iyaw no bigar naw, ki napyan. Dawa,
chinasdaaw dan tawowaw do lobongaya, kan minonot sad marongsotaw
a animal.
4 Nagdaydayaw saw tawo do dragonaw maynamot do intoroh naw
a panakabalin do marongsotaw a animal. Nagdaydayaw pa sa do
marongsotaw a animal a kon da, "Sino akmas marongsotaya animal, as
kan sino iyaw makey a machilaban dya?"
5 Napalobosan iyaw marongsotaya animal a mangitoray so lobongaya do
apat a poho kan dadwa kabohan.† Napalobosan pa a mangosar so dangoy
na a magpangpangas a mangoy-oyaw do Dyos.

---

§ **12:12 12:12** Pal. 8:13 * **12:14 12:14** Pal. 11:2-3; 12:6 * **13:1 13:1** Inosar ni Satanas siraw dadwa a animal a machigobat dyirad manganohedaw di Kristo (12:17). No dāmo a animal, ki akmay heneral mana āri, ta myan saw korona na. Iyaw somarono (13:11), ki iyaw mabayataw a propīta na a magsirsirbi do dāmwaw. Pal. 16:13; 19:20; 20:10 † **13:5 13:5** Pal. 11:1-2; 12:6

6 Dawa, nawriw chabalay naw mangoyaw kan magbirngas so ngaran ni
Āpo Dyos kan iyaw yanan naw. Masaw dyirad tabo omyan saw do hanyit.
7 Iyaw marongsotaya animal, ki natorohan so panakabalin a machigobat
dyirad tawo saw a manganohed di Āpo Dyos kan omābak sira. Natorohan
pa so toray a mangitoray so tabo tawotawo do tabo a nasnasyon kan
kapaychirin do intīrwaya lobong.
8 Tabo myan do lobongaya, ki dayāwen daw animalaya, malaksid dyirad
naitolasaw so ngaran do librwaw a myan so byay a abos pandan. Nyaya
libro, ki dyiran naidātonaw a Karniro, as kan intolas naw ngaran da sakbay
no nakaparswan lobongaya.
9 Inyo a myan so tadyinya, kadngeyen nyo.
10 Ta siraw manganohed do Dyos, ki machita matored sa, kan anōsan
daw kalidyatan da. Ta no nairanta mabahod, mabahod anchi. As iyaw no
nairanta madiman do kampilan, ki madiman anchi.

No Somarono A Marongsot A Animal

11 Sinpangan na, nakaboya kos matarek a marongsot a animal‡ a
minohtot a yapod tanaya. Myan iyaw dadwa olong na a akmay karniro, ki
maychirin a akmas dragonaw.
12 Myan dyaw tabo no toray no nanmaw a marongsot a animal, as kan
inosar naw torayaya a magsirbi dya. Pinilit na saw tabo tawo do lobongaya
a magdayaw do nanmaya a marongsot a animal a myan so bigar a napyan.
13 Iyaw somaronwaw a marongsot a animal, ki namarin so aro a
makaskasdaaw a pangilasinan do salapen dan tawotawo a akmas apoyaw
a nasday a yapod hanyit a mangay do tanaya. Ay samna!
14 Dawa, inallilaw na saw tawotawo do tanaya do kapangipaboya na so
naipalobos saw a milagro a parinen na do salapen no nanmaw a marongsot
a animal. Inbilin na a mamarin saw no tawotawowaw so ladawan mana
bolto a pangpadayaw das marongsotaw a animal a iyaw napyanaw so bigar
a maynamot do bagkong no kampilan, as kan minirwa a nabyay.
15 Sinpangan na, napalobosan iyaw no somaronwaw a marongsot a
animal a manoroh so anges do boltwaya no nanmaw a marongsot a animal
tan makapaychirin. Do dawri, maparin boltwaw mangidarom so tabo a
dya magdayaw dya tan madiman sa.
16 Pinilit na sa no marongsotaw a animal a markaan saw tawotawo, siraw
myan so toray kan siraw abos toray, siraw mabaknang kan mapobri, siraw
nawayawayaan mana adipen do kawanan a tanoro da mana moyen da.
17 Maynamot do dawri a pinarin na, abaw no aran sino a makapaggatang
mana makapaglako, malaksid an mamarkaan so ngaranaw no marong-
sotaw a animal mana iyaw no nomirwaw no ngaran naw.
18 Nyaw pakachitan so kasirib. No myan so sirib, ki chapatak naw
chakey a batahen no nomirwaw no marongsot a animal. Maynamot ta
iyaw nomirwaw, ki iyaw nomiro no tawo, kan anem a gasot, anem a poho
kan anem iyaw nomirwaya.

14

No Kanta Dan Naisalakan
(Pal. 7:4-8; 19:1-6)

‡ **13:11 13:11** Nyaya a animal, ki mayngaran so “Mabayatawaw a Propīta.” Pal. 13:1; 16:13; 19:20; 20:10

1 Do dawri, nanyideb ako kan naboya ko iyaw no Karnirwaw a maytēnek
do tokon a Sion, kan myan saw rarayay na a asa gasot apat a poho kan apat
a ribo a nakaimarkaan ngaran na kan si Āmang na do moyen daw.
2 Nakadngey ako so kapaychirin a yapod hanyit a akmas kayasakas
no moyog a ranom kan akmas timekaw no mayit a adey. On, akmas
natokaranaw so aro a arpa iyaw no nadngey kwaw a timek.
3 As siraw maychirinaya a asa gasot apat a poho kan apat a ribo,
ki magkanta sa so bayo a kanta do salapenaw no trono kan iyaw no
salapen daw no apataw a sibibyay a parswa kan iyaw no salapen daw
no panglakayenaw. Aba polos makananawo so nawri a kanta, malaksid
dyira, ta sira lang yapod tabo tawotawo do lobongaya, iyaw naisalakan.
On, naikāro dana sa a maynamot do pinarinaw no Karnirwaw.
4 Siraw nya, linaposan dabaw inawan da a maynamot do kapachoknod
do dyi da a kabahay. Siraw nyaw mononotaw do Karnirwaw do aran dino
a ngayan na. Siraw nyaw napidi a akmay nagatang a yapod tawotawo
saya do lobongaya tan siraw manma maidāton para do Dyos kan para do
Karnirwaw, ta dyira darana sa.
5 Ta sira, ki naybayataw saba. On, apaba polos pakapilawan da.

No Parmata A Maynamot Do Minsahi Dan Anghilis

6 Myan matarek a napaboya dyaken. Nakaboya ako so matarek a anghil*
a somayasayap do hobokayan hanyit. Maychiychirin so Maganayaya a
Dāmag a polos a dya matadyan, as kan ibahebahey na dyirad myanaya
do tanaya do kāda nasyon, tribo, kan kapaychirin.
7 Kinalyak na a kāna, “Mamo kamo do Dyos, kan itoroh nyo dyaw dāyaw,
ta īto danaw no oras a kapangokom na. On, dayāwen nyo namarinaw so
hanyit kan tana kan tāw kan siraw akbod saya do tanaya.”
8 Sinpangan na, myan iyaw no somnarono a matarek a anghil a
mangibahebahey sya a kāna, “Nasday! Nasday danaw no Babilonya!
Nasday danaw no magdindinamagaw a syodad a napaynom so nasnasyon
so arak no kaderrep na!”
9 Sinpangan na, myan danaw no chatatdo daw a matarek a anghil
a somnarono dyira a mangibahebahey sya do malyak a timek a kāna,
“No aran sino a magdayaw do marongsotaw a animal kan magdayaw so
ladawan naw a bolto kan rawaten naw no markaw do moyen na mana do
tanoro na,
10 ki ipaynom anchi no Dyos soli naw a myan do kopaw a yanan no soli
na a aba polos nachisagel a kāsi. On, syirto a madosanchi so apoy kan
asopri† do salapen daw no masantwanaw a anghilis no Dyos kan salapen
no Karnirwaw.
11 As iyaw no ahobaw a yapod yanan daw a malidyatan, ki maypatohos
a abos pandan. Abaw inahah da aran maraw kan mahep. On, masyirto a
malidyatan aran sino a nagdaydayaw do marongsotaw a animal kan iyaw
no ladawan naw, kan siraw tabo nangrawataw so marka no ngaran na.”
12 Dawa, nyaw pakachitan so kaibtor dan tawotawo saya no Dyos, siraw
magtongpalaw so bilin no Dyos kan myanaw so oyod a kapanganohed di
Jesos tan nāw na mayit sa do kapanganohed da.

---

* **14:6 14:6** Siraw papitwaw a anghilis a myan so trompita, ki naipaboya dana (Pal. 8:1–11:19). Do dya a kapitolo, ki myan papito a anghil a maytarabako do kapagranyi ni Āpo (Pal. 14:6, 8, 9, 14, 15, 17, 18), as kan myan anchiw papito a anghil a mangyangay so sabak a napno so lidyat (Pal. 15:1–16:21). † **14:10 14:10** Pal. 6:12-17; 19:20; 20:15

13 Do dawri, nakadngey ako so timek a yapod hanyit a mangibahey so
nya a kāna, “Itolas mo nya. ‘Magasat saw no madimanaw sichangori a
madama manganohed di Āpo.’ ”
“On, oyod a magasat sa,” bata no Ispirito no Dyos. “Makaynahah dana
sa katayokan marahmetaw a tarabako da, ta rinawat daw gon-gona da a
iyaw asyaw no kapagsirbi daw.”

No Kapagranyi

14 Do dawri, nanyideb ako, ki myan iyaw naboya ko a maydak a demdem,
as kan myan a maydisna daw akmay asa tawo a myan so nabalitokan a
korona do oho naw kan nakaigpet so matarem a kompay. ‡
15 As myan iyaw matarek a anghil a minohtot do timplowaw a yanan no
Dyos, kan kinalyak naw timek na dyirad maydisnaw do demdemaw, kan
binata na, “Osaren mo paw kompay mwaya, ta maggapas ka na, ta nawara
danaw no chimpo no kapagranyi. Maparin danaw no magranyi do tana,
ta naynoy dana.”
16 Sinpangan na, in-gāpas no maydisnaw do demdemaw kompay naw,
kan naapit naw āpitaw do tana.
17 Sinpangan na, myan iyaw matarek a anghil a minohtot do timplowaw
do hanyit. Aran iya, ki nakaigpet so matarem a sasadyit.
18 Sinpangan na, myan iyaw matarek a anghil a minohtot a yapod
altaraw. Iyaw anghilaya, ki natorohan so panakabalin na mangaywan so
apoy.§ Kinalyak na a inbahey do nakaigpetaw so sasadyit a matarem.
Binata na a kāna, “Osaren mo sasadyit mwaya, as kan sigpaten mo asi
saya no obas a myan do tanaya, ta naynoy dana sa!”
19 Dawa, inparaspas no anghilaw iyaw no sasadyit naw do tanaya,
kan sinigpat na saw no asyaw no obas, kan pinagsid na sad rakohaw a
pamitosan a kayarig no taywaraw a soli no Dyos.
20 Napita saw obasaw do gaganaw no syodad, kan makayapod pami-
tosanaw, ki minoyog iyaw raya. Iyaw kawyog na, ki asa kamitro kan godwa
iyaw karahem na, as kan nakarapit do 320 a kakilomitro so kanaro.*

15

Siraw Papitwaw A Anghilis Kan Siraw Papitwaw A Sabak

1 Katayoka na, nakaboya ako so matarek pa a pakaboyan do hanyit, as
kan iyaw nyaya a pakaboyan, ki oltimo a makaskasdaaw. Myan saw papito
a anghilis a natalek a mangyangay so papito a kalidyatan. Siraw nyaya a
kalidyatan, ki manawdyi dana a maynamot ta nawri danaw tawsan no soli
no Dyos a napado do tanaya.
2 Nakaboya ako so akmay tāw a naparin do sarmin a nachisaglan apoy.
As siraw nangābakaw so marongsotaw a animal kan iyaw no ladawan naw,
kan siraw dyaw a namarkaan so nomirwaw a ngaran na, ki maytēnek sad
bitaw no akmay tāw a naparin do sarmin. Myan pa dyiraw arpa da a iyaw
intorohaw no Dyos dyira,
3 as kinanta daw kantaw ni Moyses* a adipen no Dyos do kaychowa kan
iyaw kantaw no Karnirwaw. Inkanta da a kon da,

---

‡ **14:14 14:14** No myan do aktokto no kadwan, ki si Āpo Jesos a myan do kademdemanaya. Dan. 7:13 § **14:18 14:18** Pal. 8:1-5 * **14:20 14:20** Pal. 19:17-18 * **15:3 15:3** Inkanta ni Moyses kapagyaman na di Āpo Dyos do katayoka daw no Israelita a nangābak so kabosor da. Eks. 15; Deot. 32

“Mabīleg kan makaskasdaaw saw kaparin mo, mo Āpo Dyos a Manaka-
balin do tābo! Malinteg ka do tābo kayayan mo, kan myan dyimo
oyod. Imo pa iyaw āri dan tabo saw a nasnasyon do lobongaya.
4 Sino iyaw dya mamo dyimom Āpo? Sino iyaw maskeh a mangipaka-
toneng so katan-ok mo? Maynamot ta imo a moyboh masantwan.
Mangay sanchiw tabo a nasyon, kan magdayaw sanchid salapen mo,
ta naboya da tabo malinteg a kaparin mo.”
5 Katayoka no nya, ki naboya ko a naywangan iyaw makatayrahemaw a
yanan do timplowaw do hanyit,† iyaw nawri a mismo yanan no lintegaw
no Dyos.
6 Do dawri, siraw papitwaw a anghil a natorohan so panakabalin a
mangyangay so papito a kalidyatan, minohtot sad timplowaw. Nakalaylay
sa so maydak a masisileng, as kan myan paw balitok a banda da a
pinadibed dad barōkong daw.
7 Do dawri, myan asa dyirad apataw a sibibyay a parswa nanoroh dyirad
papito saw a anghil so papito a balitok a sabak, kan napno sas soli no
sibibyay a Dyos a magnanayon.
8 As iyaw timplowaw, ki napno so ahob a mangipaboya so katan-ok kan
kabīleg no Dyos. Abaw nakasdep do timplowaw nandad nakaparin da
tabon papitwaya kalidyatan a inyangay dan papitwaya kaanghil do tanaya.

16

Siraw Sabakaw A Napno So Soli No Dyos

1 Do dawri, nakadngey ako so malyak a timek a yapod timplowaw, kan
inbahey na dyirad papitwaw a anghil a kāna, “Yangay nyo a padohen do
tanayaw papitwaw a sabak* a napno so soli no Dyos.”
2 Dawa, iyaw manōmaw a anghil, ki yangay na pinado iyaw mimyanaw
no sabak naw do tanaya. Ki minohtot saw makamwamomo kan taywaras
kaynyin a maynohaw a barot dyirad tawowaw a namarkaan so ngaranaw
no marongsotaw a animal kan siraw nagdaydayawaw so ladawan naw.
3 Iyaw somaronwaw a anghil, pinado naw no mimyanaw no sabak naw
do tāw. Ki do dawri, nayparin a rayaw tāwaw, as kan nangyobek a akmas
rayaw no nadiman a tawo. Dawa, nadiman sa tabo no myanaw so byay
do tāw.
4 Sinpangan na, pinado danan chatatdo daw a anghil iyaw no mimyanaw
no sabak naw do oksong saya kan do tabo no akbod saya do lobongaya, ki
nayparin sa raya.
5 Nadngey ko anghilaw a mangaywan so ranom a makabata sya,
“Malinteg iyaw ikeddeng mo, imo a Kasasantwanaw a myan sichangori
kan myan do kaychowa!
6 On, malinteg ka a maynamot ta pinado no tawotawo saya iyaw raya dan
tawotawo mo kan siraw propīta mo saw. Dawa, intoroh mo dyira a inomen
da raya. Tod da apīten inmoha da.”
7 Nadngey ko pa saw myanaw do altaraw† a makabata sya, “On, mo Āpo
Dyos a Manakabalin do tābo. Naon, ta oyod kan malinteg iyaw intoroh
mwaya kaokom da!”

---

† **15:5 15:5** Do makatayrahemaya a yanan do pagdayawan a pinatnek ni Moyses, ki kinapya daw no bato saw a naytolasan no Dyos so asa poho a linteg na. Heb. 9:4 * **16:1 16:1** Iyaw mimyanaw no sabak saya, ki machiyengay sa do lidyat daw no taga Egipto do chimpon Moyses do kaychowa pa. Eks. 7:14–11:10 † **16:7 16:7** Pal. 6:9-11

8 Sinpangan na, pinado dana no chapat daw a anghil iyaw no mimyanaw
no sabak naw do araw. Ki natorohan araw so panakabalin a maypakohat
tan mapaso iyaw no tawotawo.
9 On, napaso dana saw tawotawo. Ki aran komwan, alit na inabay da
paw no Dyos a myan so panakabalin dyirad dyaya kalidyatan. Imbes
a magbabāwi sa,‡ as magdaydayaw sa dya, ki engga, ta nagbabāwi saba
polos.
10 Sinpangan na, pinado no chadadima daw a anghil iyaw no mimyanaw
no sabak naw do tronwaw no marongsotaw a animal, ki naysariw no
pagāryan naw. Do dawri, naktakta dan tawotawo rida da maynamot do
oltimo a took da.
11 Inabay da si Āpo Dyos do hanyit a maynamot do took daw kan siraw
no naynohawaw a kolad da, as kan nagbabāwi saba polos do pinariparin
daw.
12 Sinpangan na, pinado no chanem daw a anghil sabak naw do rakohaw
a oksong a Oprates. Ki nayachan ranomaw tan isagāna naw rarahan no
ar-āri saw do dāya kan siraw bōyot da saw.

No Kapanawdyan A Gobat – Armagedon
(Pal. 17:14; 19:17-19)

13 Do dawri, nakaboyak pa so malapos a ispirito a akmaw tokak a
mohtohtot do dangoyaw no dragon kan iyaw dangoyaw no marongsotaw
a animal kan iyaw dangoyaw no mabayatawaw a propīta. On, myan saw
tatdo a akmay tokak a ispirito.
14 Siraw nya marahet a ispirito, ki dimonyo sa, as kan mamariparin
sas makaskasdaaw. Nangay saw tatdwaya marahet a ispirito dyirad tabo
ar-āri saya do lobongaya tan akpehen da sa machigobat di Āpo Dyos a
Manakabalin do tābo anchan marapit iyaw natongdwaw a araw na.
15-16 Sinpangan na, inakpeh da san tatdwaw a marahet a ispirito no tabo
a āri do lobongaya, as kan siraw bōyot da saw do logaraya a pangaranan
dad chirin dan Hebreo so Armagedon.§ Dawa, nyaw binatan Āpo Jesos
a kāna, “Adngeyen nyo! Magparang akonchi a akmay manakanakaw.
Magasat saw no mayokayaw a tawo kan siraw nakasagāna a maynamot
do kapanganohed da dyaken tan dyi sa masnekan anchan mangay ako a
akmas kasnekaw no adipenaw a silalabos do kangayaw no āmo naw.”

No Chapapito Naw A Sabak
(2 Ped. 3:10; Pal. 6:12-17; 8:5; 11:15-19)

17 Sinpangan na, pinado dana no chapapito daw a anghil iyaw no
mimyanaw no sabak naw do salawsawaw do kademdeman. Ki myan
malyak a timek a yapo do mismo a trono no Dyos do timplowaw do hanyit
a makabata sya, “Komnabos dana!”
18 Ki do dawri, insigīda myan gomilgilap a kimat kan malyak a ringgor
kan komalebkeb a adey, as kan myan oltimos kayit a gin-gined. Ari pad
abo tawo a nakadidiw so komwan a gin-gined nakayapo do nakasiknanan
no lobongaya. Taywaraw kayit na kan karakoh na!
19 Do dawri, naychatdo a nakchikchid iyaw mabīlegaw a syodad a
Babilonya, as kan nararayaw sa tabo syodad do lobongaya. On, nanakem
ni Āpo Dyos iyaw marahetaya a Babilonya. Dawa, ginolpi na a inpaynom
dyiraw taywaraw a soli na.

---

‡ **16:9 16:9** Pal. 9:20-21; 16:11 § **16:15-16 16:15-16** No chakey na batahen Armagedon do chirinaya no Hebreo, ki “paytokonan do Megido.” Ok. 5:19; 2 Ār. 23:29-30; 2 Kron. 35:22

20 Naychabobo a tabo porwaw do lobongaya, kan naponas danaw
tokotokon.
21 Nachimoy so yilo a akmas rarakoh saw a bato, kan malabit dadima
poho a kakilo iyaw no asa kayilo a gomtos do tawotawo. Ki no
nagtongpalan no nyaya, ki ad-adda paw nakaabay da so Dyos maynamot
do kasdayaya no yilo, ta oltimo dana kalidyat da do dawri a mapariparin.

17

Iyaw Masawek A Mabakes A Babilonya

1 Do dawri, myan asa dyirad anghilaw a yanan papito a kasabak iyaw
nangibahey dyaken a kāna, "Ngay! May ka dya tan ipaboya ko dyimo
kaokom no Dyos so syodadaya a mapangaranan so mapagran a mabakes
a maydisna do kārwanayan moyog a ranom.
2 Ta siraw ar-āryaya do lobongaya, ki nachoknod dana sa do mapa-
granaya a mabakes. As siraw tawotawo saya do lobongaya, ki akmay nabok
sa do kawnot da do dyaya a makabābaba a kaparin na."
3 Do dawri, nagparmata ako, as kan maynamot do kapaypabīleg no
Ispirito no Dyos dyaken,* inyangay na yaken do asa pōtong a logar. As
yapod dawri, nakaboya ako so asa mabakes a nakasakay do mabaya so
kita a marongsot a animal. No marongsotaya a animal, ki myan papito a
oho na kan asa poho so olong. As do intīro a inawan na, ki matatarek so
tolas kan maynana ngarangaran a pangoyaw so Dyos.
4 Naylaylay iyaw mabakesaw so akmay obi kan mabaya, as no nawri,
ki akmas laylayaw no rēyna. Somilesileng saw alahas naw a balitok kan
mangingina bato kan perlas. Nakaigpet so balitok a bāso a napno so oltimo
a malapos kan makabābaba a kaparin do kayan naw a maglaklāko so asi
na.
5 As do moyen naw, ki myan naitolas a pangarig a ngaran na, as kan
marahem chakey na batahen. No ngaranaya, ki, "Mabīleg a Babilonya,
ānang no tabo a mabakes a maglaklāko so asi, as kan pakayapwan tabo a
marahet kan makabābaba do lobongaya."
6 Sinpangan na, naboya ko, ki nabok danaw mabakesaya do ininom naw
a raya dan adipenaw no Dyos a diniman na maynamot do nakaipaneknek
daw so maynamot di Jesos.
Do nakaboya kwaw so nyaya, ki taywaraw nakapakasdaaw ko.
7 Ki binata no anghilaw dyaken a kāna, "Āngo ta masdaaw ka? Masdaaw
kaba, ta ipalawag ko dyimo chakey na batahen no sililimedaya a pangarig a
maynamot do ngaranaya no mabakesaya, as kan maynamot do nagsakayan
naya a marongsot a animal a myan so papito a oho kan asa poho a olong.
8 No marongsotaya a animal a naboya mo, ki nabyay do kaychowa, ki
nabo dana sichangori. Ki aran komwan, īto danaw kahtot na a yapo do
marahemaw a abos pandan a aridos a maypakwan danad pakararayawan
na. As siranchiw tawowaw a myan do tanaya a abos ngaran do
librwaw no byay a intolas ni Āpo Dyos do sakbayaw a nakaparswan
lobongaya, ki masdaawan sanchi. On, masdaawan sanchi do kaboya daw
so marongsotaw a animal a myan do kaychowa, ki nabo danas changori,
as kan mirwa dananchi a mohtot."
9 Do dawri, tinongtong no anghilaw naychirin dyaken a kāna, "Nyaw
pakachitan so aktokto kan kapakaāwat tan matonngan nyo chakey na

* **17:3 17:3** Pal. 1:10; 4:2; 21:10. An maynamot do marongsotaya a animal, ki basāen nyo do Pal. 13:1-8.

batahen. No papitwaya a oho, ki papito saya a tokon a siraw nyaw paydisnan mabakesaya.
10 Myan paw matarek a chakey na batahen, ta siraw papito saya a oho,
ki maiyarig sa do papito saya a āri. Siraw dadima a āri, ki nasday dana.
Iyaw no chanem daw, ki iyaw myan danaya sichangori, as kan ari pad abo
chapapito daw. Ki anchan mangay iyaw chapapito daw a āri, dēkey lang
a chimpo iyaw kapagtoray na.
11 Ki iyaw marongsotaw a animal a mabata a nabyay do kaychowa, ki
sichangori, ki nabo dana kan naibidang a iyaw chawawaho dayan āri. On,
naibidang dana do bidang no papito saya a āri. Ki maynamot ta mohtot
anchi, ki nayparin dana iyaw chawawaho da. Ki aran komwan a mohtot
anchi, alit na mangay do pakararayawan na.
12 "Siraw asa pohwaya a olong a maboya mo, ki asa poho sa a āri a dyi pa
magtoray. Ki palobosan no Dyos a machipagtoray sanchid marongsotaya
animal, as kan asa lang a kaoras so kanyid kapagtoray da.
13 Asa lang panggep da a iyaw kaiparawat daw so kayit kan toray da do
marongsotaw a animal.
14 Machigobat sanchid Karnirwaw, ki abāken sanchin Karnirwaw, ta
iyaw no Āpo dan tabo a āpo kan Āri dan tabo a āri. As siraw natawaganaw
a tawotawo a manganohed do Karnirwaw a siraw pinidyaw no Karnirwaw
a nayparin a tawotawo na, ki siranchiw machipagragsak dya a maynamot
do kapangābak naw so marongsotaya a animal."
15 Sinpangan na, inbahey no anghilaw dyaken a kāna, "Siraw ranom
saya a naboya mo a paydisnan no mabakesaya, ki siraw aro a tawotawo a
yapod aro saya a nasnasyon kan kapaychirin.
16 Ki siraw asaw a poho a olong a maboya mo, as kan iyaw marongsotaw
a animal, ki myan anchiw oras a ipsok danchiw machikamkamalalaya
a mabakes. On, apen danchi a tabo kinabaknang no mabakesaya, as
kanonolay da sya silalābos. Kanen danchiw asi naw, as kasosoh das panda
da daw.
17 On, komwan anchiw maparin do mabakesaya a maynamot ta si Āpo
Dyos danaw makatoneng a mapangay do aktokto dan asa pohwaw a āri
tan maipatongpal daw tabo a panggep no Dyos. Asa sanchi do kapangtokto
da do kaitoroh das toray da do marongsotaw a animal a mandad kaparin
na tabo no naipadtwaw do chirin no Dyos.
18 "Maynamot do mabakesaya a maboya mo, ki iyaw magdindinamagaw
a mabīleg a syodad a mangitoray so ar-āri saya do tanaya." Nawriw binata
no anghilaw dyaken.

18

No Kararayaw No Babilonya

1 Do katayokan nyaya, nakaboya ako so asa matarek a anghil a
naypabodis a yapod hanyit a myan so rakoh a toray, as kan rinanyagan
naw no tanaya do chinyel naw.
2 Sinpangan na, naychirin so oltimos kalyak a kāna, "Nararayaw!
Nararayaw danaw no mabīlegaw a Babilonya! Sichangori, ki nayparin
dana yanan dan dimonyo kan tabon klasi no marahet saya a ispirito. On,
as kan nayparin dana aponan dan tabo saw a naibidang a malapos kan
makabābaba a manomanok.
3 Ta tabo nasyon saya do lobongaya, ki nachinom dana sa do kinaderrep
no kapachikamalala na. As tabo san ar-āri do tanaya, ki nachoknod sa dya,

as kan bomnaknang saw maglaklakwaw a maynamot do dya mabaywan a derrep na.”

4 Sinpangan na, nakadngey ako so asa matarek a timek a yapod hanyit a ibahebahey na a kāna,
“Karwan nyo, inyo a tawotawo ko, kan machisyay kamo do dyaya mabakes
tan machiraman kamo aba do gatos na, as kan tan dyi kamo a
mairaman do dosa na a kalidyatan.
5 Ta nakarapit danad hanyit iyaw nakawpo no gatos na, as kan mak-
awayakan abanchi no Dyos karahet na.
6 Maipadidiw pakono dyaw akmas inpadidiw naw do kadwan. Maypirwa
pakono a mabahes pinarin nad tawotawo nyo. On, paypirwan
pakono no bāso naw lidyat a inomen na kan siraw inpaynom naw
dyirad matarek.
7 An maypāngo kapangas na kan kaderrep na, ki komwan pakono
maitoroh dya a kalidyat kan kapagladingit na, ta pirmi na ibahe-
bahey do inawan na a kāna, ‘Ayket! Yaken, asa ako a rēyna, as kan
nayparin ako aba a bālo, polos! On, mapadasan ko abanchi a polos
ladingit!’
8 Ki maynamot do dyaya a pangas na, mayirayay anchi a mangay dya
do asa karaw siraw no kalidyat, iyaw kadiman, katanyitanyis,
kan kapaychapteng. On, as kan masosohan nanchid apoy, ta
manakabalin no Dyos a mangokom sya.”

No Katanyis Da No Mangsahaw Do Babilonya

9 Siraw ar-āri saw a nachiraman do kapachikamalala naw kan nachipanaham so kinaderrep naw, ki tanyitanyisan danchiw syodadaw anchan maboya daw ahobaw no kasosoh naw.

10 Maytēnek sanchid mabawaw a mamo maynamot do kalidyat naw, as batahen da, “Piman! Kapakasyāsim pa, imo a magdindinamag kan mabīleg a syodad no Babilonya! Āngo ta nalisto ka nabo do asa lang a kaoras?”

11 Siraw maglaklakwaw do tanaya, ki tanyisan da, ta apabanchiw gomātang so lako daw.

12 On, apabaw gomātang siras balitok daw kan pirak da saw kan bato da saw a mangingina kan perlas, as kan iyaw mangingina saw a tela da a obi kan mangingina saw a sīda a mabaya, as kan tabo a kitan mababanglo a kayo kan tabo a kita no warawara a naparin do nyipen no alipanti a binyay, as kan aran āngo a warawara a naparin do mangingina a kayo, bronsi, pasek, marmol.

13 Myan ilāko da a kanela, rikado, insinso, mirra, olibano, arak kan lana, arina kan trigo, baka kan karniro, kabalyo kan logan, kan byay pan tawo a inadipen da.

14 Batahen da pan maglaklakwaw dya, “Pīman! Ara sabaw manginginaw a warawara a chinakey mo. Nabo dana saw tabo a kinabaknang kan kapintas mo, as kan machichwasan mo pa sabanchi a polos!”

15 Siraw maglaklakwaw a bomnaknang maynamot do kapaglaklako daw dya, maytēnek sad mabawaw a mamo do kalidyatan naw. Maychaycha-
hoho sa a tomanyitanyis, kan batabatahen da,

16 “Ay, ay, piman! Kapakasyāsim pa! Makamwamomo naparin do mabīlegaya syodad a nakalaylay so akmay obi kan mabaya, kan nakaalahas so balitok, mangingina a bato kan perlas.

17 Ki iyaw nya kinabaknang na, ki nararayaw do asa lang a kaoras!”

Ki myan sa do mabawaw daw magboyaw a tawotawo a siraw no kakapitanaw kan siraw tripolanti da saw no biray kan sira tabo machilogloganaw dyira kan siraw no maytaytarabakwaw do tāw.
18 Ki tomanyitanyis pa sa do kaboya daw so ahobaw do nakasosoh naw,
kan binatabata da, “Aryoriw matarek a syodad a akmas nyaya a mabīleg?”
19 Do dawri, pinangayan daw oho da so ahbek a mangipaboya so kaliday
da, as kan tomnanyis sa a kon da,
“Ay-ay pīman! Makamwamomwayaw naparin do mabīlegaya a syodad!
Ta maynamot do kinabaknang na, bomnaknang sa tabo myanaw so
biray. Ki do asa kaoras, ki nabo!”
20 Ki inyo a myan do hanyit, masoyot kamo pakono a maynamot dya. On,
masoyot kamo a tabo, inyo a tawotawo no Dyos kan apostolis, as kan
propīta, ta intoroh no Dyos iyaw kaokom na a maynamot dyinyo.
21 Do dawri, nanghap iyaw asaw a mabīleg a anghil so asa bato a akmas
karakohaw no kararakohanaw a gilingan a bato kan pinagsid nad tāw, as
nakabata na sya a kāna,
“Komwan iyaw makamwamomo a kasday no magdindinamagaya syodad
no Babilonya, as kan mapaboya pabanchi a polos.
22 Iyaw tokar dan magtoktokar so arpa kan magkankansyon do dawri kan
siraw magpitwaw kan magtrompita, ki madngey pa sabanchi daw.
Apabanchiw yapo dya a siraw masiglataw a mamariparin so aran
āngo a warawara. Maylilyak pabanchiw gilingan mana pangsadan,
ta apabaw kanen tawotawo daw.
23 Apabanchi dyaw no maranyag a paysohwan. Siraw magkasar saw, ki
madngey pabaw timek daw. Nyaw naparin dya a dosa ni Babilonya
a maynamot ta siraw maglaklāko naya, ki batahen da a sira danaw
kasisitaan do lobongaya. Inpangpangas da a sira danaw nangyangay
so kinabaknang na. On, naallilaw dana sa tabo tawotawo do
lobongaya do marahet saya a panggep na.
24 Myan dyaw raya dan propītaw kan tawotawo saw no Dyos kan sira tabo
diniman naw do intīro a lobong.”

19

No Kapagragragsak Do Hanyit

1 Do katayokan nyaya, myan iyaw nadngey ko a malyak a ringgor no
akmay riniwriw a tawo do hanyit, kan ibahebahey da a kon da,
“Aliloya! Maidaydayaw pakono si Āpo Dyos! Iyaw kaisalākan, tan-ok, kan
panakabalin, iyaw myan dya.
2 Ta iyaw kapangokom na, ki oyod kan malinteg. Ta inokom naw
no magdindinamagaw a machikamalala a mabakes maynamot do
nakalapos nas tanaya do kinaderrep na, as kan binahes no Dyos
raya daw no adipen na saw a diniman no mabakesaya.”
3 Inyagagay da pa mirwa a kon da,
“Aliloya! Dayāwen ta pakono Dyos, ta nasosohan danaw mabakesaw, as
kan iyaw ahob naw, ki maypatohos a abos pandan.”
4 Ki siraw no dadwaw a poho kan apat a panglakayen, as kan siraw apat
saw a sibibyay a parswa, nagrokob sa a nagdayaw do Dyos a maydisna
do trono naw, kan ibahebahey da a kon da, “Maparin pakono a komwan.
Amen! Aliloya!”

No Kapagkasar No Karnirwaw

5 Sinpangan na, myan iyaw timek a yapod tronwaw a makabata sya a kāna,
“Idāyaw nyo Dyos taya, inyo a tabo a adipen na, inyo a tabo a manganohed
dya, aran matan-ok mana mabodis!”
6 Do dawri, nakadngey ako na so akmay riniwriw a tawo kan akmay
kinayasakasaw no moyog a ranom a timek a yapod hanyit kan akmas
timekaw no kinalebkeb no adey, kan inbahebahey na,
“Aliloya! Ta iyaw Āpo a Dyos ta a Manakabalin do tābo, ki iya danaw
magtoray.
7 Machita masoyot kan maragsak ta, kan dayāwen ta si Āpo Dyos! On,
maragsak ta, ta narapit danaw oras a kapagkasar no Karnirwaw, as
kan nakasagāna danaw nobya na.
8 Napalobosan dana a maylaylay so mangina kan machidat a maydak a
laylay.”
No chakey na batahen machidat kan maydak saya a laylay, ki iyaw no
maganayaw kan malinteg a kaparin dan tawotawo no Dyos.
9 Sinpangan na, inbahey no anghilaw dyaken, “Itolas mo nya, ta oyod sa
chirin a yapo di Āpo Dyos. On, itolas mo nya, ‘Magasat saw no naawis a
machihanghang do Karnirwaw do kapagkasar na.’ ”
10 Ki do dawri, nagrorokob ako do kokod naw tan dayāwen ko. Ki binata
na dyaken a kāna, “Parinen mwabaw komwan! No Dyos lang iyaw no
dayāwen mo! An yaken, ki asa ako lang a tobotoboyen ni Āpo Dyos a
akma dyimo, as kan akma siras kakakteh mo saw a nangpaneknek so oyod
maynamot di Jesos.”

Ta iyaw Maganay a Dāmag a innanawo ni Āpo Jesos, ki iya paw
inpakatoneng dan propīta saw a maynamot do panakabalin no Ispirito
Santo.

Iyaw Kangay Ni Kristo
(Pal. 1:13-18)

11 Do dawri, naboya ko a naywangan danaw hanyit, as kan myan
minohtot a maydak a kabalyo. No myanaw a somnakay do dawri a
kabalyo, ki napangaranan so Matalek kan Oyod, kan malinteg iyaw
kapangokom na kan kapamarin nas gobat.
12 Siraw mata naw, ki akma sas gomilgilāyabaw a apoy, as kan
nakoronaan so aro do oho naw. Myan iyaw ngaran na a naitolas dya a
aba polos makapatak sya, an dyi lang a iya.
13 Naylaylay so asa kalaylay a napakneban so raya, as kan no ngaran na,
ki “No Chirin No Dyos.”*
14 As siraw bōyot na saw do hanyit, ki nakalaylay sas machidat kan
maydak, kan nakakabalyo sas maydak a mononot dya.
15 As iyaw mapangaran naw so Chirin no Dyos, ki myan minohtot a asa
rakoh a kampilan do dangoy naw a pangābak na siras nasnasyon saya
do lobongaya. Itorayan na sanchi, as kan abaw makey a makaābak sya, ta
kompormi abaw kapagdosa na. On, ta akmas pamitosan daw no tawotawo
so obas, ki komwan anchiw kapitos na siras mamarinaw so marahet a
mangipaboya so kataywara no soli no Manakabalin a Dyos dyira.
16 As do kekeh naw kan iyaw no padang naw, ki naitolas daw iyaw
ngaran na a “Āri dan tabo a āri, kan Āpo dan tabo a āpo.”

---

* **19:13 19:13** Isa. 63:3; Jn. 1:1

No Kapangābak Ni Kristo Do Marongsotaw A Animal (Pal. 16:11-21; 17:8, 14; 20:7-10)

17 Do dawri, nakaboya ako so anghil a maytēnek do ranyagaw no
araw, as kan kinalyak na tinawagan saw manomanokaw a somayap do
kademdeman. Binata na a kāna, "Ngay, mangay kamo tan makpeh kamo
a koman so rakohaya pagpistaan no Dyos.
18 On, mangay kamo tan kanen nyo siraw asi daya no āri saya, siraw asi
da sayan kakapitanaya kan siraw soldado, as kan iyaw asi dan kabalyo
da saya kan siraw nakasakayaya, as kan tabo asi no tawotawo, siraw
siwawayawaya mana siraw adipen da saw, as kan siraw matatan-okaw
a tawotawo mana siraw mabobodisaw."
19 Sinpangan na, naboya ko iyaw marongsotaw a animal kan siraw ar-āri
saw do lobongaya kan siraw bōyot da saw a nakpekpeh a machigobat do
nakasakayaw do kabalyo kan siraw no bōyot naw.
20 Ki iyaw no marongsotaw a animal, ki natiliw. Natiliw pa iyaw
no bayatawaw a propīta na a namariparin so milagro do salapen naw
no animalaw. On, pinarin naw milagro saya a pangallilaw na siras
nagpamarkaw so ngaran naw no marongsotaw a animal kan siraw no
nagdayawaw do ladawan na. Siraw nya dadwa, ki naipoha sa do
gomilgilāyab a minangan apoy† kan asopri.
21 As siraw kadwanaw a rarayay da, ki diniman na sa a tabo no
nakasakayaw do kabalyo a maynamot do rakohaw a kampilan a minohtot
do dangoy na. Nabsoy saw no manomanokaw a komninan so asi da.

20

No Nakabahod Ni Satanas

1 Do dawri, myan matarek a naboya ko, iyaw anghilaw a maypaypabodis
a yapod hanyit a mangig-igpet so tolbekaw no abos pandan so karahem a
aridos. Myan pa dyaw rakoh kan mahnyi a kadina.
2 Do dawri, tiniliw naw no dragonaw, iyaw bodayaw a yapo pad
kaychowa a iyaw no Dyablwaw mana si Satanas, kan binahod na* so asa
ribo a katawen.
3 Sinpangan na, intapwak nad aridosaw a abos pandan so karahem, as
inanban naw nakalaskan naw, as nakatolbek na sya tan dya mangallilaw so
nasnasyon saya do lobongaya a mandad kakabos no asaw a ribo a katawen.
Katayokan nawri, machita mapalobosan so dēkey a chimpo.
4 Do dawri, nakaboya ako so aro a trono, as kan myan sa nakadisna,
siraw natorohanaw so panakabalin a mangokom. On, naboya ko saw
no pahad dan nadiman saw a tawotawo a nadiman a maynamot do
nakapanpaneknek dad Jesos kan iyaw chirin no Dyos. On, naboya ko
saw dyaw a nagdayaw do marongsotaw a animal kan iyaw no ladawan
naw, kan rinawat dabaw markaw do moyen da kan do tanoro da. Sira, ki
minirwa sa nabyay, kan nachipagtoray sad Jesos do asa ribo a katawen.
5 Nyaw naikeddeng a manōma a kapagongar. Ki siraw kadwanaw a
nadiman, ki napagongar saba mandad katayokan asaw a ribo a katawen.
6 Magasat kan masantwan saw machiraman do manmaya kapagongar,
ta abaw panakabalin dyira no somaronwaw a kadiman. As siraw nyaya,
ki mayparin sanchi a papadi a magsirsirbi di Āpo Dyos kan di Kristo, as
machipagtoray sa dya so asa ribo a katawen.

---

† **19:20 19:20** Dan. 7:11; Pal. 20:14, 15; 21:8 * **20:2 20:2** Isa. 24:22; 2 Ped. 2:4; Jod. 6

No Kaābak Ni Satanas

7 Ki do katayokaya no asaw a ribo a katawen, ki mapalobosan dana si
Satanas do nakabahodan naw,
8 kan mangay a mangallilaw siras tawotawowaw a napangaranan so Gog
kan Magog a siraw tabo a nasnasyon do lobongaya.† Inakpeh na sa a
pachigobat, kan akmas anayaw do kanayan iyaw kāro da.
9 Do dawri, naychipeh saw no naychawpitaw do lobongaya kan dinibon
daw chadawaw no Dyos a syodad a yanan da no tawotawo na. Ki do dawri,
ki nachimoy so apoy a yapod hanyit a namatawos sira.
10 As iyaw Dyablwaw a nangallilaw sira, ki naipoha do minanga a yanan
apoy kan asopri a iyaw yanan da paw no marongsotaw a animal kan iyaw
no bayatawaw a propīta. Do dawriw pakalalan da do maraw kan mahep
a abos pandan.

No Manawdyi A Kapangokom
(Dan. 7:10-12; Mal. 3:16-18; Pal. 21:8, 9)

11 Do dawri, nakaboya ako so rakoh a maydak a trono kan iyaw no
maydisnaw daw. Sinpangan na, iyaw tana kan hanyit, ki naychihat sa
nabo kan apabaw pakaboyan sira, ta apabaw yanan a naitoroh dyira.
12 Naboya ko saw nadimanaw a mayteytēnek do salapenaw no trono.
Myan sa tabo daw, siraw matohos so rebbeng, as kan siraw mabodisaw
so toray. Do dawri, naywangan saw librwaw. As siraw no nadimanaw, ki
naokom sa sigon do myanaw do irahemaw no libro saw a intolas no Dyos a
pinarin da. Myan paw matarek a libro a naywangan daw a iyaw librwaw
a nakaitolasan ngarangaran dan natorohan saw so byay.
13 Do dawri, pinahtot no tāw saw no nadimanaw a myan dya. Komwan
iyaw tanaya, as kan iyaw no Hades a pangnanayan dan nadiman a dya
nanganohed, ta pinahtot daw no tabo saw a nadiman a myan dyira, kan
naokom sa tabo sigon do pinarin da.
14 Ki iyaw Kadiman kan Hades, ki naipoha sa do minangaw a apoy. Iyaw
nyaya a minanga, ki nawriw inkeddeng no Dyos a yanan no somaronwaw
a kadimanan.
15 As no aran sino a abos ngaran do librwaw a nakaitolasan ngarangaran
dan natorohan saw so byay, ki maipoha sanchi do nyaya a minanga a
maynana apoy.

21

Iyaw Bayo A Hanyit Kan Iyaw Bayo A Tana

1 Naboya ko iyaw bayowaw a hanyit kan iyaw bayowaw a tana, ta nabo
danaw no dāmwaw a hanyit kan iyaw no dāmwaw a tana, as kan nabo
danaw tāw.
2 Naboya ko iyaw no Masantwanaw a Syodad a iyaw nawriw bayowaw a
Jerosalem a maypaypabodis do hanyit a yapo do Dyos, as kan iya, ki akmas
mabakesaw a nakalaylay so maydak a nakasagāna ikasar danan nobyo na.
3 Nakadngey ako so mayit a timek a yapod do tronwaw, as kan ibahey
na a kāna, "Chiban nyo! Sichangori, ki no yanan no Dyos, ki myan do
tawotawo. Myan dana dyira kan sira danaw tawo na. As no Dyos a mismo,
ki omyan dana dyira.
4 Ponasan na tabo hō dad mata da, as abo danaw kadiman dyira mana
mamayo mana katanyis dyira, as kan abo danaw no maynyin da, ta
nakarahan dana sa tabo nyaya."

† **20:8 20:8** No chakey na batahen Gog mana Magog, ki "siraw mangipsokaw so Dyos." Esek. 38:2; 39:1, 6

5 As iyaw no maydisnaw do tronwaw, ki binata na, “Chiban nyo!
Payparinen ko a tabo a bayo.” Binata na pa, “Itolas mo saw tabo nya.
Ta tabo nyaya, ki oyod kan mapagtalkan a chirin.”
6 Binata na pa dyaken, “Tayoka dana! Yaken iyaw mayngaranaw so Alpa
kan no Omega* maynamot ta yaken iyaw no siniknanan kan pandan. As
siraw no mawawaw, ki torohan ko sas tombodaw do akbod no byay kan
aba polos bāyad na.
7 “Nyaw no gon-gona no mangābak saw do marahet. Yaken anchiw Dyos
da kan siranchiw anak ko.
8 Oltimonchi a makamwamomo kayayan dan machonot do marahet
kontodo saw takrot a magtalek do Dyos kan siraw abwaw so kapanganohed
kan siraw mamarin so makabābaba a dadakay, as kan siraw mangdimdi-
manaw! Masaw siraw machikamalala, siraw mangaroboob kan mangat-
atang kan siraw magdayawaw do didyosen, as kan sira tabo mabayatawaw.
Myan sanchi a tabo do minangaw a maynana apoy a gomilgilāyab kan
asopri a iyaw nawriw somarono a kadiman.”†

Iyaw Bayo A Jerosalem

9 Nangay dyaken iyaw asaw dyirad papitwaw a anghil a yanan papito a
sabak a napno so manawdyi a kalidyatan, kan binata na dyaken a kāna,
“Ka dya, ta may ta chiban iyaw nobyaw a ikasar no Karnirwaw.”
10 Do dawri, nagparmata ako, as kan maynamot do panakabalin Ispirito
Santo,‡ ki naiyangay akod asa rakoh a tokon. Inpaboya na dyaken daw
iyaw no Masantwanaw a Syodad a Jerosalem kan maypaypabodis do hanyit
a yapo do Dyos.
11 Myan dyaw no mismo a dayag no Dyos. Somilesileng a akmas
manginaw a bato a haspe, kan somilasilap a akmas kristalaw.
12 Iyaw no ahad naw, ki matokpoh kan matohos. Myan iyaw no asa poho
kan dadwa rowangan na, kan naychapengdan dan asaw a poho kan dadwa
anghil a binantayan. As do kāda rowangan, ki napenged a naitolas daw
ngaran da saw no asaw a poho kan dadwa anak no Israel.
13 Do dāya, ki tatdo iyaw rowangan na. As do ammyānan, ki tatdo iyaw
no rowangan na. As do laod, ki tatdo iyaw no rowangan na, as kan do
abagātan, ki tatdo iyaw no rowangan na.
14 Myan asa poho kan dadwa a pondasyon mana paydisnan ahad no
syodadaw. As do kāda pondasyon, ki napenged a naitolas iyaw asaw a
poho kan dadwa ngaran no nanawhen no Karnirwaw.
15 As iyaw no naychiychirinaw dyaken, ki myan so pangrokod a sarokod
a balitok tan rokoden naw syodadaw kan kāda rowangan kan ahad.
16 Iyaw no syodadaw, ki kwadrado. Pariho iyaw no kanaro kan kawbong
na. Do dawri, rinokod no anghilaw iyaw no syodadaw, ki 2,400 a
kakilomitro so kanaro, as komwan iyaw no kawbong kan katohos na.
17 As insarono narana rinokod iyaw no ahad naw, ki myan iyaw 65
a kamitros so katohos. Ki no nakapangrokodaw no anghilaw, ki akmas
kapangrokod daw no tawotawo.
18 Iyaw no ahadaw, ki naparin do haspe. As iyaw no syodadaw, ki
naparin do maynana balitok kan matnaw akmay kristal.
19 Siraw no pondasyonaw no ahadaw no syodad, ki nabistyan so
mangingina a bato. Iyaw no manmaw, ki haspe, as sapiro iyaw no

* **21:6 21:6** Pal. 1:8 † **21:8 21:8** Pal. 20:14 ‡ **21:10 21:10** Pal. 1:10; 4:2; 17:3

somaronwaw, as kalsedonya iyaw no chatatdo naw, as kan esmeralda iyaw chapat naw.
20 Sardonika iyaw chadadima naw, as karnelya iyaw chanem naw, as krisolito iyaw chapapito naw, as kan berilo iyaw no chawawaho naw. Topasyo iyaw no chasasyam naw, as krisoprasyo iyaw chaasa poho naw, as hasinto iyaw chaasa poho naw kan asa, as kan amatista iyaw no chaasa poho naw kan dadwa.
21 As no aneb no asaw a poho kan dadwa a rowangan, ki napenged sas rarakoh a perlas. As iyaw kalsadaw no syodad, ki naparin do balitok, kan matnaw a akmay sarmin.
22 Do dawri, abaw no maboya ko a timplo do irahemaw no syodad. Ta no Dyos a Manakabalin do tābo kan iyaw no Karnirwaw, ki nāw da daw a mismo.
23 As do syodadaya, ki machita pabaw no araw kan bohan, ta iya danaw tan-ok no Dyos iyaw manoroh so soho da, as kan iyaw no Karnirwaw, ki iya danaw soho a mismo.
24 Maynamot do ranyag naw, makayam saw tawotawo do kāda nasyon, as kan siraw ar-āri da, ki itoroh da do Dyos tabo dāyaw da.
25 As iyaw no rowanganaw, ki nāw na maywangan, ta apabaw no mahep daw.
26 Siraw tawotawo sa do tabo a nasnasyon, ki iyangay danchiw tabo dāyaw kan kinabaknang da do dawri a syodad.
27 Ki abaw aran āngo a malapos a makasdep do dawri a syodad a akma siras mamarinaw so makasnesnek kan siraw no mabayatawaw. Siranchi lang naitolasaw so ngaran do librwaw no Karnirwaw, siraw no somdep do dawri a syodad. Iyaw nya libro, ki iyaw librwaw a nakaitolasan no ngarangaran dan natorohan so byay.

22

No Kayowaw A Manoroh So Byay

1 Sinpangan na, inpaboya na dyaken iyaw oksongaw no ranom a manoroh so byay.* Iya, ki matnaw a akmay kristal a moyog a yapod tronwaw no Dyos kan iyaw no Karnirwaw,
2 as kan moyog pa do kalsadaw a myan do hobokaw no syodad. As do maychamibit naw no oksongaw, ki myan daw iyaw no kayowaw a manoroh so byay,† as kan mayhat aba omsi, ta kāda bohan, ki mirwa omsi. As iyaw bohong naw, ki osaren da āgas no nasnasyon saw.
3 Do dawri, apaba polos do syodadaw iyaw inabayaw no Dyos. No myan daw, ki iyaw no tronwaw no Dyos kan iyaw no Karnirwaw. As siraw tobotoboyen naw, ki myan sa daw a magdaydayaw dya.
4 On, myan sa dya kan maboya daw no ropa na, as kan iyaw no ngaran naw, ki naitolas do moyen daw, ta dyira narana sa.
5 As do dawri dana, ki apabaw no ahep. Machita pabaw no araw mana soho, ta no Dyos dana mismo iyaw soho, as kan machipagtoray sa dya a abos pandan.

No Kangay Ni Jesos

6 Binata no anghilaw dyaken, “Siraw nya chirin, ki mapagtalkan sa kan oyod. Oyod nyaya, ta si Āpo a nanoroh so Ispirito na dyirad propīta na

* **22:1 22:1** Sak. 14:8; Jn. 4:10-14; Pal. 7:17; 22:17 † **22:2 22:2** Gen. 2:9; Pal. 2:7; 22:14, 19

saw, ki tinoboy naw anghil naw tan ipaboya na dyirad adipen naw an āngo iyaw maparipariparin do masakbayan.”
7 “Adngeyen nyo yaken,” binata ni Āpo Jesos dyaken. “Īto ako na! Magasat saw manganohed so chirin saya do dya libro.”
8 Yaken si Juan a nakadngey kan nakaboya siras syay, as kan do nakadngey kan nakaboya kwaw sira, ki nagrokob ako do kokod naw no anghilaw a nangipaboya dyaken so tabo nyaya a naparin tan magdayaw ako dya.
9 Ki binata na dyaken, “Parinen mwabaw komwan! No Dyos lang pakono iyaw no dayāwen mo! An yaken, ki asa ako lang a tobotoboyen ni Āpo Dyos a akma dyimo, as kan akma siras kakakteh mwaw a siraw propīta saw kan sira tabo manganohedaw so chirin saya do dya libro.”
10 Do dawri, binata na pa dyaken, “Ilīmed mo sabaw no padto saya do dya libro, ta īto danaw no chimpo a kaparin da.
11 Ki aran masngen danaw araw, ki tongtongen da paw maypayparahet no marahet saya tawo. On, tongtongen da paw malapos a dadakay no malaposaw so kabibyay. Ay samna! Ki siraw manganohed kan masantwan a tawo no Dyos, ki tongtongen danchiw maganay kan masantwan a kaparin.”
12 Binata ni Jesos, “Adngeyen nyo! Īto ako na, kan panaybi ko iyaw no panggon-gona kwaw a itoroh konchid katakatayisa sigon do pinarin na.
13 Yaken iyaw Alpa kan iyaw no Omega, ta yaken iyaw manōma kan panawdyan, mana siniknanan kan pandan.”
14 Magasat saw no naybasabasaw so laylay da, ta myan iyaw no kalintegan da koman so asyaw no kayo a manoroh so byay, kan myan iyaw no kalintegan da a somdep do rowanganaw no syodad.
15 Do gaganaw no syodadaya, ki myan saw oltimo a makkwan so dadakay a akmas bolaw saw a chito,‡ siraw no mangaroboobaw kan mangat-atangaw, siraw no machikamalalaw kan siraw magdayawaw do didyosen, as kan siraw no mabayatawaw do kapaychirin kan do kaparin.
16 Binata pa ni Jesos a kāna, “Yaken si Jesos a nangibahey a tabo so nyaya do anghil kwaya a tinoboy ko a mangay a mangpaneknek dyirad iglisya ko saw. Yaken iyaw kapotōtanaw ni Āri Dabid kan iyaw no maranyagaw a bitohen a Kāraw.”
17 Iyaw no Ispiritwaw kan siraw tawotawowaw no Dyos a nobya ni Jesos, ki binata da, “Mangay kamo!”
Kan bata no tabo a makadngey so nya a kon da, “Mangay kamo!”
On, nonolay nyo saw no mawawaw tan mangay sa, kan nonolay nyo saw makeyaw a minom so ranomaw no byay a abo a polos so bāyad tan mangay sa.

No Kapanawdyan A Bagbaga

18 Myan ibahey ko a pakatoneng dyirad tabo makadngeyaw so chirin saya do dya libro a no mangrapa sya, ki manayonan iyaw no kalidyatan na dyirad myanaya a kalidyatan a naipadto do dya libro.
19 As an myan iyaw no mapakaro so chirin saya naitolas do dya libro, ki pakarohen nanchi no Dyos iyaw no binglay na do asyaw no kayo a manoroh so byay, as kan do masantwanaw a syodad a naibahey do dya a libro.
20 No mangpaneknekaya so kakosto na a tabo no nyaya, ki panakman naynyo so inkari naw a kāna, “Oyod a īto ako na!”

‡ **22:15 22:15** Sal. 22:16, 20; Mt. 7:6

Maparin pakono a komwan kapaybidi mom Āpo Jesos! Amen!
21 No parabor pakono ni Āpo Jesos iyaw no myan dyinyo a tabo a
manganohed dya. Amen.